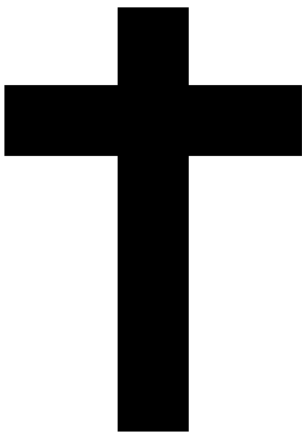

Re ãhâimana u'âsi
mono zadawa wasu'u

New Testament in Xavante (BR:xav:Xavante)

'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u New Testament in Xavánte (BR:xav:Xavánte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavánte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavánte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavánte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c

Contents

MATEUSI	1
MARCUSI	104
RUCASI	159
ZUWĀ	252
ATUSI	320
ROMANU	407
1 CORĪTU	458
2 TORĪTU	510
Darasiza	540
ĒPĒZU	556
PIRIPU	570
TOROSU	582
1 TESARONITA	594
2 TESARONITA	604
1 TIMOTIU	609
2 TIMOTIU	621
TITU	629
PIREMO	634
EBREUSI	637
TI'ADU	674
1 PEDRU	685
2 PEDRU	697
1 ZUWĀ	704
2 ZUWĀ	716
3 ZUWĀ	718
ZUDASI	720
Apocaripsi	724

Mateusi

Zezu Cristuhu wasu'uwē na Mateusi te te āma īrob'ui'érézé

Ībaihā wasu'uzé

Zezihi siré 're ĩnomro mono norī siré hā aibā hā te 're hāimana, Mateusi na ĩsisi hā, Réwi na ĩsisi hāiba amo hā. Ta hā ma tō ā ĩbaihā na hā dama rob'ui'éré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩwaihu'uzéb zarina. Zezihi siré 're morī ō ré hā, rob'ui'prazé hā ma tō te te dawi 're a'ubumro, danhib'apito ma. Zezihi āma ma tō rob'ui'éré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. Āne na rob'ui'éré 'rata 'wa norī hā te te āma 're ĩrob'ui'éré za'ra mono zéb zarina, sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tō āma rob'ui'éré, Mateusi hā. Ma tō duré sima wē, te te dama waihu'u pese da, Zezusi hā tō sena zudezu norī nhib'apito na hā, duré tō ōhō zō si 're ĩsimipari za'ra mono na hā.

Zezu Cristuhu hi'rata norī za'ratazé *Rucasi 3.23-38*

¹ Ā hā rob'ui'éré hā Zezu Cristuhu hi'rata norī za'ratazé. Ta hā Dawihi nhihudu, duré Abra'āhā nhihudu.

² Abra'ā hā Izatihi mama. Izati hā Zacohe mama. Zaco hā Zuda norī mama, tisisānawā norī me.

³ Zuda hā Perezihī mama, duré Zeraha mama. Īna zahuré hā Tama na ĩsisi hā. Duré Perezī hā Esirōhō mama. Duré Esirō hā Arāhā mama, ta hā.

⁴ Arā hā Aminadabehe mama. Duré Aminadabe hā Nasōhō mama. Duré Nasō hā Samohō mama.

⁵ Samo hā Bu'azihī mama. Bu'azihī na hā Ra'abi na ĩsisi hā. Duré Bu'azi hā Obedihī mama. Obedihī na nhisi hā, Ruti na ĩsisi hā. Duré Obedi hā Zéséhé mama.

⁶ Zésé hā Dawihi mama, dama ĩpire mama. Dawi hā Saromahā mama. Uri'asi idā'ā mro wa, ma podo, Saroma hā.

⁷ Saroma hā Robu'āhā mama. Duré Robu'ā hā Abizaha mama. Duré Abiza hā Azaha mama.

⁸ Aza hā Zosapaha mama. Duré Zosapa hā Zorāhā mama. Zorā hā Uzi'asihī hi'rada.

⁹ Uzi'asi hā Zotāhā mama. Duré Zotā hā Acasihī mama. Duré Acasi hā Ezetizaha mama, ta hā.

¹⁰ Ezetiza hā Manaséhé mama. Duré Manasé hā Amosihī mama. Amosi hā Zozī'asihī mama, ta hā.

¹¹ Zozī'asi hā Zeconiza norī mama, tisisānawā norī me. Babironiza u Izarazéhé nhihudu norī, da te séme da, da te simroi mono ré, ma tō ta norī hā tipoto za'ra.

¹² Tawamhā Izarazéhé nhihudu norī, Babironiza u da te simroi mono za'u si, ma tō Zeconiza hā poto, Saratī'é hā. Saratī'é hā Zorobabéhé mama, ta hā.

¹³ Zorobabé hā Abi'udihī mama. Duré Abi'udi hā Eri'atīhī mama. Duré Eri'atī hā Azoho mama.

¹⁴ Azo hā Sadotihī mama. Duré Sadoti hā Atīhī mama. Duré Atī hā Eri'udihī mama.

¹⁵ Eri'udi hā Eri'azaha mama. Duré Eri'aza hā Matāhā mama. Duré Matā hā Zacohe mama, ta hā.

16 Zaco hã Zuzéhé mama. Zuzé hã Marizaha mro. Mariza hã, Zezusihi na, ta hã. Zezusi hã, ta hã Cristu, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İpisudu, Danho'reptui'wa da, da te 're İsisi za'ra mono.

17 Āne hã 14 na dahi'rata norĩ hâiba za'ra hã, Abra'âhã hawimhã, Dawihi u hã. Duré 14 na dahi'rata norĩ hâiba za'ra hã Dawihi hawimhã, İzarazéhé nhihudu norĩ, da te İsimroi mono zéb u hã, Babironiza u. Duré 14 na dahi'rata norĩ hâiba za'ra hã İzarazéhé nhihudu norĩ, da te İsimroi mono zém hawimhã, Cristu İpotozéb u hã.

Zezu Cristuhu waptã'ázé wasu'u

Rucasi 2.1-7

18 Tawamhã āne Zezu Cristuhu potozé hã: Mariza hã Zezusi, āma İna da hã ma tō sima ropisutu zahuré Zuzéhé me, sina mro zahuré da. Tane nherē, sina mro zahuré ō ré, ma tō 'Re İhâimana u'âsi mono pe'ēzani na tiwasã Mariza hã, te te sa'rese ō nherē.

19 Tawamhã aibã hã Marizaha āma İmro da hã 're morĩ wē di, Zuzé na İsisi hã. Ta hã marĩ İwē si te te 're 'manharĩ u'âsi. Taha wa, ma tō sima rosa'rata, āma İmro da ropisudu hã pi'uriwi za te te siwi İpari na hã, duré danho'a İwasété na te te āma hiri wa, da te dasiwi waihu'u za'ra tō da.

20 Āne na te te sima rosa'rata wamhã, hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã ma tō tãma sihâi're, sôtō 'rowi. Āne te tãma tinha:

– Zuzé, Dawihi nhihudu, asina aihâtâ'â tō, Marizaha āma aimro tō da hã. Ta hã ma tō tiwasã, 'Re İhâimana u'âsi mono pe'ēzani na.

21 İ'ra hã 'watébrémi na te za tãma podo. Tawamhã Zezusi na te za İsisi. Danho'reptui'wa te wasu'u, İsisi hã. Taha si te za tinhib'a'uwē hã te te 're anho'reptu, İwasété hawi, duré 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İdahã za'ra mono zém hawi.

22-23 Āne da hã ma tō pisutu, Zezusihi ma, 'Re İhâimana u'âsi mono hã duréihã tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, Iza'izaha ma, te te İwaihu'uzém na te te āma uwaimrami da. Āne ma tō tãma waihu'u, duréihã:

“Pi'oi ubuni hã te za tiwasã. Duré İ'ra hã te za tãma waptãrã, aibã na. Taha nhisi hã za, Emanuwé na İsisi hã.”

('Re İhâimana u'âsi mono, wasiré 're İmorĩ u'â, te wasu'u, İsisi hã.) Āne 'Re İhâimana u'âsi mono te te āma İrowaihu'uzé hã, duréihã.

24 Tawamhã Zuzé hã utu wamhã, hâiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa te te tãma İwaihu'uzéb zarina, ma tō āma timro oto, Marizaha āma, awa'awi.

25 Tane nherē, Zuzé hã te te sima āma rosa'rata ō di a'â Marizaha āma, İ'ra tãma waptã'ã ō ré. Taré te İre 'madã. Tawamhã İ'ra tãma waptã'ã wamhã, Zuzé hã ma tō sisi, Zezusi na.

2

Bâtã pusizém hawi, aibã norĩ İsi'aba'réze wasu'u, Zezusihi u

1 Tawamhã Zezusi hã ma tō podo, Berē na 'ri nho'ōmo nhisi āma, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Apito Erodi hã, İzarazéhé nhihudu norĩ te te 're 'madã'ã za'ra mono ré, ma waptãrã. Waptã'ã parip si, ma tō wasi na romnhoré'wa norĩ hã aihutu Zeruzaré u, bâtã pusizém hawi, rowaihu'u pese 'wa norĩ hã.

2 Tawamhã te sô anharĩ za'ra, Zezusihi zô:

– E mahãta 'watébrémi, zudezu norĩ nhib'apito da, İpodo hã. Wa norĩ hã wa tō 'madã'ã za'ra ni, wasi hã, bâtã pusizém niwĩmhã, zudezu norĩ nhib'apito

da, ĩpotozé te te ĩwasu'u hã. Taha wa, wa we ai'aba'r   ni,   ma wawata za'ra da.
 –   ne ma t   s   anhar   za'ra.

³ Tawamh   apito Erodi te te wapari wamh  , h  t    uptabi di, ubur   Zeruzar     ma 're ĩdasi'ubumroi mono nor   zama.

⁴ Tawamh   apito Erodi h   ma t   'r   t  , 'Re ĩh  imana u'  si mono ma, da'  ma romhuri'wa ĩpire nor   h  , dur   ĩsimiroti na rob'ui'  r   'rata na dama rowahutu'wa nor   h   te te sadanhar   za'ra da:

– E mame te za wapt  r  , 'Re ĩh  imana u'  si mono te te ĩpisudu h  , Danho'reptui'wa da. –   ne te sadanhar   za'ra.

⁵ Tawamh   ma   ma sada'  b   za'ra:

– Ber   na 'ri nho'  mo nhisi   ma te za wapt  r  , Zudeza na danhipti'na nho'  mo nhisi   ma. Dur  ih   'Re ĩh  imana u'  si mono zadawa wasu'u 'rata 'wa h   ma t     ne na   ma rob'ui'  r   siro, 'Re ĩh  imana u'  si mono mre me na:

⁶ "A nor   wa'wa h   Ber     ma 're aih  imana za'ra wa'aba mono nor   h   Zudaha nhihudu nor   nhipti'ai   ma 're aih  imana za'ra wa'aba mono nor   h   dama aiwapu na 're aih  imana za'ra wa'aba mono newa, te za oto dama asisi za'  t   na dama 're aih  imana u'  si za'ra wa'aba mo. E mar   wa. Tame danhib'apito da h   za poto wa, ĩnhib'a'uw   nor   h   te te 're ab'mad    pes   mono da, Izaraz  h   nhihudu nor   h  ."

  ne dur  ih   ma t     ma rob'ui'  r   siro, 'Re ĩh  imana u'  si mono zadawa wasu'u'wa h  .

⁷ Tawamh   Erodi h   ma t   s   tih  r   za'ra, b  t   pusiz  m hawi ĩsihutu nor   z  , pi'uriwi te te sadanhar   za'ra da, ta nor   h  :

– E mah  na ma t   wasi h   watobro. –   ne te sadanhar   za'ra.

⁸ Te te sadanhar   za'ra pari, ma t   t  ma rob'ru za'ra, Ber   u si'aba'r   da.   ne te dur   t  ma rob'ru za'ra:

– Mo oto ai'aba'r  i wa'aba, 'wat  br  mi z   asinhar   pes   za'ra wa'aba da. S  p  t   za'ra wa'aba wamh  , ma'  p   ap   we asiwi ĩpo're pu'u aba za, te waihu'u da, ĩt  me ĩmor   da dur   wa h  ,   ma ĩwata da, ĩzama. –   ne ma t   t  ma waihu'u za'ra, apito Erodi h  .

⁹ Tawamh   apito mre me te te wapari za'ra parimh  , robzabui'wa nor   h   te oto ai'aba'r  , Ber   u. Tawamh   b  d  di na si'aba'r  i r  , ma t   wasi h   'mad    za'ra, t      h   tirob   ma r   te te ĩ'mad    za'ra h  . Te ĩs  wa timor   za'ra. Tawamh   ma t   oto mazaz  . 'Wat  br  mi ĩs  mraz  m nho'  moi baba, te oto za, wasi h  .

¹⁰ Tawamh   aib   nor   h   wasi te te 'mad    za'ra wamh  , toi uptabi za'ra di. Taha wa, te 're to za'ra.

¹¹ Tawamh   'ri para u ma t   asisi. Sisisi wamh  , ma t   sabu za'ra 'wat  br  mi h  , ĩna ĩr   s  mra r  , Mariza h  . Tawamh   hi'r  tit   ma t   asimro,   ma wata za'ra da. Taha pari, ma t   'ridawa za'ra, tinhimiro'wap  z  b za'ra h  . Ma t     ma sawi za'ra, tinhoprub za'ra z  m na;   t  'ubuzi pr   oru h  , dur   wedewati ĩsadaze h  , dur   wedewati ĩsadaze si'u'  ne h  . Taha na ma t   t  ma tinhoprub za'ra.

¹² Tawamh   rosaw  r   na ma t   'Re ĩh  imana u'  si mono h   t  ma waihu'u za'ra, b  t   pusiz  m hawi ĩsihutu nor   ma, ap   si'aba'r   t   da, Erodihi u. Taha wa, te b  d  di amo na ap   ai'aba'r  , tirob u.

Zuz   nor   h   Ezitu u ĩnebz   wasu'u

¹³ Tawamh   aib   nor   si'aba'r   za'u si, ma t   h  iwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa h   Zuz  h   ma sih  i'r  , s  t   'rowi.   ne te t  ma rowasu'u:

– Apito Erodi h   ma t   dama rob'ru, ai'ut   z   danhopr   mono da, ĩsadawa para da te w  ri da. Taha wa, te za oto ai'u. Ai'ut   h   sa'ra na. Dur   ĩna zama

Íré saprōni Ezitu u, tame a'â Íré aimasisi aba da, dawí. Tawamhã apã we Í'ane wa'aba zéb da hã, wa hã te aima Íwaih'u'uzéb zô si, te za asina asimipa. — ãne ma tãma waih'u, hãíwa ãma romhuri'wa hã.

¹⁴ Tawamhã Zuzé hã ma tô udu. Utu wamhã, awa'awi ma tô ai'utére hã sa'ra. Ìna hã ma tô Íré saprō barana, Ezitu u.

¹⁵ Tawamhã tame te oto Íré aimasisi zahuré, apito Erodi hã Ídã'ázéb u. ãne ma tô tiromhãiba, duréihã 'Re Íhãimana u'ãsi mono, tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, te te Íwaih'u'uzém na te te sina uwaimrami da. ãne ma tô tãma waih'u siro: "Wa hã Í'ra, wa satō, Ezitu hawí morí da." ãne duréihã 'Re Íhãimana u'ãsi mono mreme hã, tí'ra ãma hã.

Ai'uté, da te 're Ísimroi mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhã apito Erodi hã aibã norí, bãtã pusizém hawí we Ísi'aba're norí hã pí'uriwi tiwi Ísi'aba're na te te ãma rowaih'u za'ra wa, ma tô ab'ruí pese. Sib'ruí wa, tãma da'wapéi'wa norí hã ma tô satōrí za'ra Berē u, 'watébrémi zô si'aba're da, uburé te te dawí uprosi mono da, maparane ãma Íwahu mono ō hã, Berē ãma 're Ídahãimana za'ra mono norí 'ra hã, duré Berē 'rata 're Ídahãimana za'ra mono norí 'ra zama. Aibã norí hã wasi te te Í'madã'ã za'ra zém na te te tãma Íwaih'u za'ra zéb zarina, ma tô apito Erodi hã ãne 'manha.

¹⁷ ãne ma tô tiromhãiba, duréihã 'Re Íhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te Írowasu'uzéb zarina, Zeremiasí hã. Ma tô ãne ãma rob'ui'éré siro, 'Re Íhãimana u'ãsi mono mreme na:

¹⁸ "Rama na romnhisi ãma hã dawawa hã ma tô wapari za'ra ní, dazadari 'ráihã hã.

Raté hã te aiwa'ō, tí'ra norí ãma. Pě'ézé uptabi wa, te te sima wē ō dí, da te ípě'ětété da hã, Í'ra norí hã uburé tiwi sí'utōrí wa."

ãne ma tô Zeremiasí hã rowasu'u.

Ezitu hawí, Zuzé norí hã apã te te sina Ísiri zahuré zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã apito Erodi dá'ã parimhã, ma tô hãíwa ãma Wanhíb'apito ma romhuri'wa hã Zuzéhé ma síhãí're, sōtō 'rowí, Ezitu ãma sãmra ré.

²⁰ ãne te tãma tinha:

— Oto ai'utu. 'Watébrémi hã oto subzari aba. Ìna Íré saprōni, Ízarazéhé nhihudu norí nhipti'ai u. Aibã norí hã 'watébrémi te te aré síwi wírí da, sō Ísi'aba're norí hã ma tô tidã'ã za'ra. — ãne te tãma rowasu'u.

²¹ Tawamhã Zuzé hã utu wamhã, ma tô apã saprōni zahuré 'watébrémi hã, Ìna me, Ízarazéhé nhihudu norí nhipti'ai u.

²² Tane nherē, ma tô wapa Aterazu, apito Erodihi 'ra wasu'u hã, tímama nhowa're're Ísébéré na hã Zudeza ãma te te 're Ída'ab'madã'ã mono da hã. Taha wa, pahí dí, tame Íré 're Íhãimana zahuré mono da hã. Tawamhã sōtō 'rowí ma tô tãma waih'u na sahu, hãíwa ãma 'Re Íhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã, Zuzéhé ma, Zudeza u neb zahuré tō da, Daríreza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u si neb da. Taha wa, ma tô tamomop sí tineb zahuré, Zuzé norí hã.

²³ Tame te oto 're simasisi zahuré, Nazaré na 'ri wa'ōtō nhisi ãma. ãne Íromhãimanazé hã, duréihã 'Re Íhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norí nhimi'ui'éré hã te te ãma uwaimrami da. ãne duréihã Íwasu'u na rob'ui'éré 'rada hã: "Ta hã Nazaré ãma 're Ísãmra mono na te za oto da te 're sísi za'ra." ãne ma tô waih'u sírōmo za'ra, za da te dasima 're Íwasu'u za'ra mono zéb da na hã.

3

*Zuwā Batita te te dama 're ĩrowahutu mono zé wasu'u
Marcusi 1.1-8; Rucasi 3.1-9, 15-17; Zuwā 1.19-28*

¹Tawamhā wahub ahā na āma wahu pari, ma tō Zuwā Batita hā mo a'ubuni u, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te te dama āma sāna'rata da.

²Āne te dama rowasu'u:

— Ma'āpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb u hā romhuture di oto. — Āne te dama rowahutu, Zuwā Batita hā.

³Duréihā Iza'iza hā ma tō Zuwā Batitaha āma rob'ui'ééré siro, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Āne ĩsimi'ui'ééré hā: "Ni'wa hā te za te te dama 're rob'mahārā, a'ubuni wi: Bādādi hā asiwi ropese aba, Wanhib'apito zō.

Īmana 'rāmi bādādi hā sō sa'ra wa'aba, awa'awi da."

Āne ma tō Iza'iza hā āma rob'ui'ééré, romhā ré.

⁴Zuwā hā awaru ba'ōmore zéré 'manharī na te 're si'uzā. Duré romhā 'manharī hāiwaré na te 're si'usisi. 'Riti na si te 're sa. Duré rom na ropīni na zama te 're sa.

⁵Tawamhā Zeruzarē āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā, duré Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma daza'rui mono bā 're ĩdahāimana za'ra mono hā, duré Zodā pa nhisi 'rata 're ĩdahāimana za'ra mono norī zama, ma tō ĩtēme 're dasito, daro mono bā. ĩsimirowasu'u hā da te 're wapari za'ra mono da, ma tō ĩtēme 're dasito.

⁶Taha wa, dawasété na ma tō 're dasiwē'ō za'ra 'rāwi, sō'awi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma. Dawasété na 're dasiwē'ō za'ra mono sidāpāsi, ma tō Zuwā Batita hā ā dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī, Zodā pa āma.

⁷Tawamhā Zuwā hā ma tō 'madā'ā za'ra, parisezu norī hā ahā uptabi na, duré sadusezu norī hā. Te ĩtēme ai'aba'rē, ā dawabzuri te te dame 'manharī za'ra da. Tawamhā Zuwā hā te te 'madā'ā za'ra wamhā, te tāma nharī za'ra, parisezu norī ma:

— A norī wa'wa hā wahi ne te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ĩtēme ai'aba'rēi wa'wa bété, ā dawabzuri si ĩ'manharī za'ra wa'aba zém na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimihāzé wi, asisō'reptu za'ra wa'aba da bā, aiwasédé hā rēme za'ra wa'aba ō nherē.

⁸Sena na aiwasédé hā ĩrēme za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wē wa'aba mo.

⁹Duré Abra'āhā nhihudu wē te te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩ'aihā za'ra wa'aba mono ō na hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, waihu'u pese di, ā ētē norī ma, te te nharī da, tāma si'a'uwē za'ra da, Abra'āhā nhihudu oto 're hāimana za'ra mono da, ēne hā.

¹⁰Hātāra hā te za oto ni'wa hā sarōtō, wedepa nhihārizéb da hā. Uburé wede hā 're ĩ'rāi pese za'ra mono ō hā te za te te āma 're anhihāri. Tawamhā unhamā u te za te te 're anhamra. — Āne te dama āma simiré'éé Zuwā hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimihāzém na hā.

¹¹Te duré dama tinha:

— Wa hā wa tō ā uptabi na si te 're aihāiba ubu za'ra wa'wa, ā dawabzuri hā te aima 're ab'manharī aba mono wamhā, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono zém na, da te oto āma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ĩza'u si te za ĩma ĩpire uptabi hā wei wi. Taha si te za oto 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani na te te duré 're aihāiba ubu za'ra wa'wa, unhamā ne na

zama, â na te aima 're ï'ab'manharĩ aba mono ne hã. Ta hã ïma pire uptabi wa, ïpara'uza hã te tãma mrami waihu'u õ di za, tãma ïwapure wa.

¹² Wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o. Buru nho, da te 're upõrĩ za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, ïsa'warizéb 're. Tawamhã ïtomhã na te za da te ãma 're ro'o za'ra. Ìro hã sa'ëtê nherê, da te wĩrĩ waihu'u õ di za. Tane ïma ïpire hã wei morĩ wapsi, te za da da'ãma aipo'o, tridu upõrĩ za'wari ne, ïtomhã za'wari ne. — ãne ma tô dama rowasu'u, Zuwã Batita hã.

Zezusi, â dawabzuri hã te te ï'manharĩzé wasu'u
Marcusi 1.9-11; Rucasi 3.21-22

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, Zodã pa u, tame Zuwã Batita, â dawabzuri hã te te tãma 'manharĩ da.

¹⁴ Tane nherê, ma tô pibu Zuwã Batita hã, ïsimirosa'rada hã te te tiwi ãma saprĩ da, â dawabzuri te te tãma 'manharĩ tô da. ãne te tãma tinha:

— E marĩ da, te ïma aipire uptabi nherê, ïma asi'ru, â dawabzuri hã te aima 'manharĩ da. A hã te aré ïma ï'manha.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã asa te tãma tinha:

— Tane tô. Ìbã ma te asina ïma ïwaihu. Tane nherê, te za ïma ï'manha, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te wama ïpisutuzéb zarina, wa te wasina uwaimrami da. — ãne ma tô tãma waihu'u Zezusi hã, Zuwã Batitaha ma. Taha wa, Zuwã hã ma tô ãma saze. Ma tô â dawabzuri hã tãma 'manha, Zezusihi ma.

¹⁶ Tawamhã â dawabzuri te te tãma 'manharĩ pari, ma tô â hawi watobro, Zezusi hã. Watobro wi, ma tô hãwi hã tãma si'ridawa. Tawamhã Zezusi hã ma tô tisã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono pë'ëzani hã we ïtême ïmorĩ hã hãwi hawi, utu'u ne hã. Tawamhã ma tô ãma za.

¹⁷ Tawamhã hãwi hawi te we ãma tinha:

— ã hã ï'ra. Ìma sawi uptabi di. Tãma ïto za'ëtê uptabi di. — ãne te we tinha, Ìmama hã.

4

Zezusi hã, Wa'uburé te te ïpibuzé wasu'u
Marcusi 1.12-13; Rucasi 4.1-13

¹ Tawamhã 'Re ïhãimana u'ãsi mono pë'ëzani hã ma tô Zezusi hã saprõ a'ubuni u, tame Wa'uburé hã te te nasi pibu da.

² Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, ma tô bãdã hã 40 na ãma ai'utõ, sai ãna sãmra ré hã. 40 na ma duré ãma timara. Tãma mrab uptabi di.

³ Tawamhã Wa'uburé ma tô ïtême wi. Ìtême wisi wamhã, te tãma tinha:

— Sena a hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé êtê ma nharĩ, ï'u'ëtê wapu na aima si'manharĩ za'ra da.

⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne:

— 'Re ïhãimana u'ãsi mono mreime na rob'ui'ééré hã ãne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono õ di za. 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te dama 're ï'waihu'u mono zém na zama, te za 're danhiptete za'ra.” — ãne te tãma tinha, Zezusi hã.

⁵ Taha pari, Wa'uburé hã ma tô Zezusi hã saprõ Zeruzarê u, 'ri nho'u ïwê uptabi u, te te duré pibu da. 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb u, te saprõ, 'ri nhisi u, sab da hãimo, 'ri 'rãihã uptabi nhisi.

⁶ Tawamhã ãne te tãma tinha, Wa'uburé hã:

— Sena a hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé atobro, ti'ai u. 'Re ïhãimana u'ãsi mono, te za, u, hãwi hawi we atême satõrĩ za'ra, tãma ïromhuri'wa norĩ hã, te te ai'madã'ã za'ra da. Tinhib'rata na te za, u, siwi

asapa, êne hã te te ai'u'a õ'umhasite, aipara wi. ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ére hã, duréihã, ìbaihã na hã.

⁷Tawamhã Zezusi hã te asa tãma tinha:

— Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã marĩ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherê, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zô.” ãne duré ìmreme na rob'ui'ére, ìbaihã na hã. — ãne te Zezusi hã tãma tinha.

⁸Taha pari, te duré Wa'uburé Zezusi hã saprõ, êtê 'rãihã u, danhib'apito norĩ nhipti'ai mono bã te te rob'madã'ã mono da, uburé ro ìwê uptabi hã te te ab'madã'ã mono da.

⁹Tawamhã Wa'uburé te ãne tãma ropisutu, Zezusihi ma:

— Asib'apito na ì'ãma aiwata da, te za aih'i'rãitõ ìma aime. Tawamhã ã hã uburé wa za aima tisõ, ate da.

¹⁰Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ìnhiti. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tõ ãne rob'ui'ére: “Uburé Danhib'apito uptabi ãma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si. Taha ma si te za 're ìromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” ãne ìmreme na rob'ui'ére, ìbaihã na hã. — ãne te rob'ui'ére 'rada hã tãma 'rãzarõtõ Zezusi hã, Satanasihi ma.

¹¹Tawamhã Wa'uburé ma tõ ìhawi mo. Morĩ wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tõ we ìtême aihutu, te te siwi pawaptob da, Zezusi hã.

Zezusi hã, romhuri na te te ìsãna'ratazé wasu'u

Marcusi 1.14-15; Rucasi 4.14-15

¹²Tawamhã Zezusi hã Zuwã da te ìsêrêzé wasu'u te te wapari wa, ma tõ mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

¹³Tawamhã Nazaré ãma 're ìsãmra mono da hã, te te sima rowê õ di oto. Taha wa, Capana'u na 'rĩ nho'õmo nhisi u si ma tõ mo, tame oto 're sãmra mono da, Darireza ãma ìsõ'u zapoto 'rata, Zeburõhõ nhihudu norĩ nhipti'a niwĩ, duré Naptarihi nhihudu norĩ nhipti'a niwĩ.

¹⁴ãne ma tõ Zezusi hã 'manha, duréihã Iza'iza hã te te ãma ìrob'ui'érezéb zarina te te sina uwaimrami da, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. ãne ìsimi'ui'ére hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na:

¹⁵⁻¹⁶“Zeburõhõ nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're ìdahâimana za'ra mono, duré Naptarihi nhihudu norĩ nhipti'ai ãma zama, ìsõ'u tême bãdãdi wa, 're ìdahâimana za'ra mono hã, Zodã na pa nhisi zara niwĩ 're ìdahâimana za'ra mono hã, Darireza ãma zudezu'õ norĩ hã dawazari 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã te uburé robra na 're dahâimana za'ra. Tane nherê, te za oto rowa'a za'ene hã da te 're 'madã'ã za'ra, tame. Te za oto dama rowa'a, dapê'ê 're robra na 're ìdanomro mono norĩ ma.”

ãne Iza'izaha nhimi'ui'ére wasu'u hã, Zeburõhõ nhihudu norĩ 're ìhâimana za'ra mono norĩ ãma hã, Naptarihi nhihudu norĩ ãma zama.

¹⁷Tawamhã ta hawim haré ma oto romhuri na sãna'rata Zezusi hã, Timama zadawa wasu'u na. ãne ma tinhimirowasu'u na dama ãma sãna'rata:

— Aiwaseté wi te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo. ãhãna bãdã hã ma tõ oto ìwa waptãrã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zéb da hã.

Zezusi hã, tepe na romhuri'wa norĩ zô ìhãrã za'ra zé wasu'u

Marcusi 1.16-20; Rucasi 5.1-11

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã Darireza na ĩsõ'u nhisi zaihâi baba 're morĩ wamhã, ma tô aibã norĩ hã sãmri zahuré, tepe mrami na romhuri'wa norĩ hã, tisisãnawã me: Sima na ĩsisi hã, Pedru na ĩsisi amo hã. Duré ĩno hã Ādéré na ĩsisi hã. ĩsõ'ui wa, te nasi abazipara hã wabzuri zahuré, tepe zô.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te sô tihârã zahuré:

— We ane wa'aba, ĩsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima ĩsisanho wa'aba da, ĩma 're ĩda'awaibui wa'aba mono zéb da hã. — Āne te sô tihârã zahuré, Zezusi hã.

²⁰ Taha wa, ma te awa'awi tãma marẽme zahuré abazipara ma, Zezusihi siré 're neb zahuré da oto.

²¹ Tawamhã syru na sina pahã wi, ma duré 'madã'ã zahuré, Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Timama siré te abazipara sisinarĩ hã te te ãma a'rã'õtõ zahuré apã, uba're wa. Tawamhã te duré sô tihârã zahuré.

²² Sô hãrã zahuré wamhã, awa'awi ma tô tinhimiromhuri ma marẽme zahuré. Timama zama ma rẽme zahuré, Zezusihi siré 're neb zahuré da.

Zezusi hã da'ahã na te te ĩda'apesezé wasu'u

Rucasi 6.17-19

²³ Tawamhã daza'rui mono bâ te 're mo Zezusi hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ, ma tô te te dama 're rowahutu. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na te duré te te dama 're rowasu'u, ĩwasu'uwẽ na. Dahãzé mono bâ ma duré da'apese. Hãzé u'ãsi wa, sib'uwere na 're ĩnomro mono norĩ zama ma apese, Zezusi hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te te ĩda'apesezém na, ma tô rowasu'u hã te te ropé, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Taha wa, ma tô ĩtẽme da te 're 'wasari dahãzé mono bâ, uburé aimawi hã dahãzé da te 're ĩsépata za'ra mono norĩ hã, wa'uburé te te 're ĩwamnarĩ za'ra mono norĩ hã, duré da'rã siwamnarĩ wa, 're ĩdahãiba popo'o za'ra mono norĩ hã, duré ĩmorĩ'õ norĩ hã. Uburé ma tô da'apese, Zezusi hã.

²⁵ Taha wa, ma tô da'ahã uptabi na ĩsarina dasi'ré, Darireza hawi, duré Decapori hawimhã, duré Zeruzarẽ hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã. Duré Zodã pa zara niwĩ 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ zama ma tô ĩtẽme dasito.

5

Zezusi hã, etẽ 'rãihã ãma te te dama ĩrowahutuzé wasu'u

Rucasi 6.20-23

¹ Tawamhã Zezusi hã da'ahã uptabi na te te da'madã'ã wamhã, etẽ 'rãihã na ma tô sai'u, tame a'ã sãmra da. Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô 'rãwi ĩtẽme ubumro.

² Tawamhã tame ma tô Zezusi hã tinhimirowahutu na tãma sãna'rata za'ra, ãne:

³ — Ni'wam norĩ hã umnhasi sina 'rãwi 're ĩsipawapto waihu'u za'ra mono õ na 're siwaihu'u za'ra mono wamhã, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si za ta norĩ hã ĩ'upana te te 're ĩpawapto wẽ za'ra mono na te te sina 're waihu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za rowẽ na 're hãimana za'ra, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa.

⁴ — Duré, ni'wam norĩ hã ti'ab ré dawasété u'ãsi 're danomro mono wa, da'ãma 're ĩpẽ'ezé za'ra mono norĩ hã ta norĩ ma si tãma 're rowẽ za'etẽ za'ra

mono di za. Ta norī ma si te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're pisutu za'ra, toi u'âsi 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã.

5 — Duré, ni'wam norī hã tiwaihu'u pese na 'rãwi 're ĩsi'madâ'â ze za'ra mono õ norī hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te sima 're ĩ'madâ'â za'ra mono norī hã, ta norī ma si, tãma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norī ma si te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwē hã te te 're tãma anhomri, te te tãma 're ĩropisutu za'ra mono zéb zarina.

6 — Duré, ni'wam norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb uwaibaba, uburé marī ĩwē hã te te tãma 're ĩ'manharī za'ra mono da si, te te sima 're wē za'ra mono wamhã, ta norī ma si, tãma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norī ma si, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma âma 're a'uwaimrami, rowē te te tãma 're ĩ'apisutu mono zém na hã.

7 — Duré, ni'wam norī hã da'âma 're ĩpē'êzé za'ra mono zéb zarina, da'âma 're ĩsina mono norī hã, ta norī ma si, tãma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norī âma si te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã âma tipē'êzé za'ra, za da'âma ĩsipo'ozéb âma hã.

8 — Duré, ni'wam norī hã marī wasété zô 're sipizari za'ra mono âna 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, tãma 're ĩsihãiba nhomri u'âsi za'ra mono norī hã ta norī ma si, tãma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norī si te za titômo na 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â za'ra, 'rãwi.

9 — Duré, rowē na dasiré 're dahâimana za'ra mono da, ni'wam norī hã tinhimiroti wē na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono wamhã, ta norī ma si, tãma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norī si te za ti'ra na te te 're sisi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

10 — Duré, ni'wam norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina, uburé marī ĩwē hã te te 're 'manharī za'ra mono da si, te te sima 're wē za'ra mono wa, da te tãma 're ĩrob'manharī wasété za'ra mono norī ma si, tãma 're rowē uptabi za'ra mono di za. E marī wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norī âma 're sib'a'uwē za'ra mono wa. — Âne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

11 Tawamhã âne te duré tãma rowahutu za'ra:

— ĩzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te ai'âma 're wasété za'ra wa'aba mono nherē, duré da te aima 're rob'manharī wasété za'ra wa'aba mono nherē, duré dazadawa nhipse na taré da te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono nherē, ĩwi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za.

12 Taha wa, ma'âpé atoi u'âsi, âma 're anomro aba mono za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za marī ĩwē hã sa'êtē na te te aima 're sômri za'ra wa'wa, hãiwa âma asô 're ĩsimi'wara aba mono hã. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī ma, ma tô da te tãma 're rob'manharī u'âsi za'ra, da te aima 're ĩrob'manharī wasété za'ra wa'aba mono ne. — Âne na ma tô Zezusi hã tãma waihu'u sirômo za'ra romhã ré, te te waihu'u zara da.

*Dasai warĩrĩzé wasu'u, rob'uiwēzé wasu'u me
Marcusi 9.50; Rucasi 14.34-35*

13 Tawamhã âne te duré tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma:

— Âne wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. A norī wa'wa hã sa ne, te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Sa na hã dasa hã âma se ti, dasai warĩrĩzé wa. Tane nherē, oto 're se si'utōrĩ za'ra mono wamhã, niha da te 'manharī waihu'u õ di, apã se da, dasa da te âma 're ĩwarĩrĩ za'ra mono da hã. Marī dai õ di oto, dama hã. Taré te za da te 're sa'wari za'ra rob u, marī dai õ wa oto. Taha wa, te za oto taré ĩsisiwi 're danomro, dapara na. Tane

duré, a norĩ wa'wa hã ãzadawa wasu'u na dama 're romhuri wê za'ra wa'aba mono nherê, oto romhuri hã 're sahãri za'ra wa'aba mono wamhã, marĩ dai ò di oto, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã za, ãma hã.

14 — ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã rob'uiwézém ne, te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo. 'Re dasimani za'ra mono tó da, da te dasima 're ãrob'uiwé za'ra mono ne, te za 're ãdanhimroi wê wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono u. 'Rinho'u hã sa'a nhisiwi, da te 're ã'ri za'ra mono hã dawĩ 're simani waihu'u za'ra mono ò di. 'Madã'ã pese di, dama hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã dawĩ 're aimani waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za. Sô'awi te za dama 're ãwasu'u wê u'ãsi za'ra wa'aba mo.

15 Duré, rob'uiwézé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. Mare di. ãsima'warazém na si te za sô'awi da te 're sôré, 'ri paramhã te te dama 're rob'uiwé za'ra mono da, 'ri 're, 're ãdasi'ubumroi mono norĩ ma.

16 Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za sô'awi dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo, rob'uiwézé hã sô'awi te te dama 're ãrob'uiwé za'ra mono ne. Uburé marĩ hã te za dama 're ãmanharĩ wê u'ãsi za'ra wa'aba mo, dama 're ãmanharĩ wê za'ra wa'aba mono zé hã da te 're ãmadã'ã za'ra mono zéb zarina, Aímama za'ra wa'aba ãma 're dawata za'ra mono da, hãiwa ãma 're ãsãmra mono ãma.

'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma ãrob'ui'érezé wasu'u

17 — Duré, rosa'rata na ã'ãma upa za'ra wa'aba ò di za, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ãrob'ui'érezé hã, duré ãsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimiroti zama, te dawĩ sawi da, we ãmorĩ na hã ti'ai u. Ta norĩ nhimirowasu'u 'rada hã te dawĩ ãsawi da hã, we ãmorĩ ò di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã te ãsina ã'uwaímrami da si, wa wei mo.

18 Tô sena, wa za ãne aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Hãiwa norĩ hã ti'ai me nimahã na si'utõrĩ zahuré da nherê, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã pire na te za tô dama 're hãimana u'ãsi. Nima hã dawĩ 'masi'utõrĩ waihu'u ò di za, ã'ui'ére misi hã, duré ã'ui'ére 'rãzazazé hã, ãwaptêré mono bã. Za niha dama 're ãromhãimana mono zéb da hã, ãbaihã na duréihã ãsadawa wasu'u'wa norĩ te te ãma ãrob'ui'ére sirõmo za'ra zéb zarina, rob'ãsutuzéb u za niha dama 're romhãimana uptabi za'ra mono ò ré, si'utõrĩ za'ra ò di za, ãsimiroti na rob'ui'ére 'rata norĩ hã.

19 Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã nima hã roti hã taré dama 're 'maihãimana mono newa, te te 're 'madã'ã za'ra mono ò wamhã, duré ãsine da te 're 'madã'ã tô za'ra mono da, te te dama ãma 're roti za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za dama wapu na 're hãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwé mono zéb ãma hã. Tane nherê, ni'wam norĩ si ãsimiroti na rob'ui'ére 'rada hã te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, duré ãsine da te 're 'madã'ã pese za'ra mono da, te te dama ãma 're roti za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za dama pire na 're hãimana za'ra, da'ãma 're ãsib'a'uwé mono zéb ãma hã.

20 ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Parisezu norĩ hãimanazém nhipai u, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hãimanazém nhipai u, Wamama te te sima 're ãaiwé za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're aihãimana wê za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi, te za dame 're asisisi aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwé mono zéb u hã.

Dasisada 're ãdanhiti'rui wairébé mono zé wasu'u

21 — ãne hã ma tô duré 're ãwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãrotizé hã: "'Re ãdanhimroi wa'aba mono ò di za. Ni'wam norĩ

hã te te 're danhimroi mono wamhã, te za dawasété na dawaihu'u'wa norĩ u da te 're simro, ta norĩ hã ìwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa, te te dama 're 'ru za'ra mono da, ta te dasiwi 're simroi mono da." Æne duréihã aihĩ'rata norĩ wa'aba ma, ma tō roti.

22 Æne na roti hã tō sena nherê, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne na roti na hã. Ni'wam norĩ hã tisiré 're ìhãimana za'ra mono norĩ da, 're siti'ru za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're awê'ô, ìwasété na te te 're ì'awaihu'u mono zéb zarina. Duré ãté ni'wa hã te za tisiré ma tinha, ãne: "A hã, marĩ da, 're aihãimana mono ô." Æne ni'wam norĩ hã te te dama 're nharĩ za'ra mono wamhã, te za da te 're simro, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ u, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ tême, ta norĩ hã te te siwi 're wê'ô za'ra mono da, ìwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa. Duré ni'wa hã ãté ãne te za tisiré ma tinha: "E niha asimiza'rese'ô a hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono wasu'u na hã." Æne ni'wam norĩ hã tisiré ma, te te 're nharĩ za'ra mono wamhã, ãté ta norĩ hã te za ropipa u 're sisisi, unhama ro'ô u'ãsi u.

23-24 Æté a norĩ wa'wa hã te za 're anomro aba mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorôwa u, marĩ hã tãma asôprubzéb da hã, wedeza ne nhisiwi 're sa'ra za'ra wa'aba mono da, tãma danhoprubzéb nomrizé nhisiwi. Tawapsi ãté te za asina 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mo, marĩ hã asiré ma, 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, asisada 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Æne wa, te za a'ã asisô 're ìsa'ra wa'aba mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, asôprubzéb hã wedeza ne nho're, asiré u a'ã asitême 're anomro aba mono da, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, apã duré asina 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Taha parip si te za apã 're anomro aba mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorôwa u, tãma asôprubzéb hã oto tãma 're sômri za'ra wa'aba mono da.

25 – Æté ni'wa hã te za sima ai'ãma rosa'rata 'wa, dama rowairébé'wai u te te ai'mazaprõni aba da, marĩ tiwi ì'mai'manharĩ wasété aba zém na te te tãma ai'maiwasu'u wa'aba da. Æne wamhã, te te ai'mazaprõni aba ô ré, te za tãma ai'masiwasu'u wa'wa, te te ãma ai'mazazei wa'aba wa, dama rowairébé'wa norĩ u, te te ai'mazaprõni aba tō da, damrami'wai ma, te te ai'mai'rui wa'aba tō da, dazazéb 're, da te ai'manherê aba tō da.

26 Dazazéb 're, da te ai'manherê aba wamhã, marĩ hã dawi ì'mai'manharĩ wasété aba wa'rãmi, dama asi'maiwa'ãbã 'rãsutu pese aba ô nherê, ta hawi ai'maiwatobro waihu'u aba ô di za. Tō sena, wa ãne na hã aima rowasu'u za'ra wa'wa.

Damro na dasiwi danhipsaihuri wasu'u

27 – Æne hã ma tō duré 're ìwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te dama ìrotizém na hã: "Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ô di za."

28 Æne na roti hã tō sena nherê, wa za oto wa hã aimawi aima roti za'ra wa'wa, tō ôhõ na roti na hã. Ni'wam norĩ hã pi'ô, titômo na te te 're 'madâ'ã ze za'ra mono wa, te te 're waihu'u mono da, te te sima ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, taha na zama te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, tinhimirosa'rata na si nherê.

29 Duré marĩ hã atômo nhimire niwĩm na 're 'madâ'ã za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waihu'u wa'aba mono wamhã, tawamhã atômo nhimire niwĩ asiwi 're sani za'ra wa'aba mono wa, romhã na asisiti 're ìsãmra aba mono ne, te za oto 're anomro wê wa'aba mo. Ato hã sahuré aima 're hãimana za'ra wa'aba mono ô nherê, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihãiba

wahuré ré, duré atōmo zahuré ré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ropipa u, te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're rowē za'ra wa'aba mono ò di za.

³⁰ Duré, asib'rata nhimire niwīm na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, asiwi 're sihãri za'ra wa'aba mono wa, romhã na asisiti 're isãmra aba mono ne, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Asib'rada hã sahuré aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ò nherē, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihãiba wahuré ré, duré asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisiti aba mono wamhã, aima 're rowē za'ra wa'aba mono ò di za.

Damro, da te 're ìrême za'ra mono zé wasu'u
Mateusi 19.1-9; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18

³¹ — Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te duré dama ìrotizé hã, ãne: “Aibã norĩ hã timro te te 're rême za'ra mono ò ré, te za rob'ui'éré hã te te tãma 're sòmri za'ra, za te te ìrêmezém na. Taha parip si, te za oto timro hã te te 're rême za'ra, pibu pese na.” ãne duréihã Mozési te te ãma ìrob'ui'érézé hã, ãne na hã.

³² ãne na roti hã tō sena nherē, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tō òhō na roti na hã. Pi'ò norĩ hã aibã aimawi na 're sipsaihuri za'ra mono ò nherē, ìmro te te 're rême za'ra mono wamhã, tiwasédé hã te za te te 're 'manharĩ za'ra, aibã norĩ hã. E marĩ wa. Pi'ò norĩ hã ìmro te te 're rême za'ra mono nherē, aibã aimawi na duré apã 're mro zahu za'ra mono wamhã, tawapsi te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, pi'ò norĩ hã. Taha wa, aibã norĩ hã tiwasédé te te tãma 're ì'manharĩ za'ra mono zém hawi wa, te za duré ò norĩ zama aibã aimawi na 're mro za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Duré aibã norĩ hã, pi'ò, da te 're ìrême za'ra mono na 're mro za'ra mono wamhã, tawapsi, te za duré ta norĩ zama tiwasédé hã te te ãma 're 'manharĩ za'ra, aibã norĩ hã.

Marĩ na da te dasima 're ìropisutu za'ra mono zé wasu'u

³³ — ãne hã ma tō duré 're ìwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama ìrotizém na Mozési te te ãma ìrob'ui'érézé hã: “‘Re ihâimana u'âsi mono nho'a, marĩ na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, te za tō dama ãma 're ì'uwaimrami za'ra wa'aba mo.’” ãne duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama ìrotizém na rob'ui'éré hã.

³⁴⁻³⁵ ãne na roti hã tō sena nherē, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tō òhō na roti na hã. Marĩ pire na taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za oto, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Mare di. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za: “‘Hãiwa hã tō sena wahuré 're ìsa'wari mono ne, wa duré wa hã tō sena aima ropisutu.’” ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa. Hãiwa hã taré hã 're ihâimana mono ò wa, tame 'Re ihâimana u'âsi mono hã 're sãmra u'âsi mono wa, ta hawi te te we duré 're da'ab'madã'ã mono wa. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za: “‘Tĩ'a hã tō sena wahuré 're ìsa'wari mono ne, wa duré wa hã tō sena aima ropisutu.’” ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa. Ti'a zama pire wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te si wa. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za: “‘Zeruzarē na 'ri nho'õmo nhisi hã tō sena 're ìsa'wari mono ne, wa duré wa hã tō sena aima ropisutu.’” ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono te si wa duré, uburé Danhib'apito uptabi te si wa.

³⁶ Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za: “‘Ì'rã hã tō sena ìma 're ihâimana mono ne, wa duré wa hã tō sena aima ropisutu.’” ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa.

Ai'rã za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te si wa. Asi'uihã na aséré hã asima 're 'rãdá'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Duré asi'uihã na 're asisére'a waihu'u za'ra wa'aba mono õ di.

³⁷ Marĩ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asina dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, âne si te za dama 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo: "Ìhe. Wa za tã 'manha." Duré marĩ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono õ wamhã, âne si te za duré dama 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo: "Mare di. Wa hã te 'manharĩ õ di za." Æne si te za dama 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo. Æne si dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ wamhã, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina te za aiwasédé hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo.

*Marĩ na da te dasima 're ìwa'rãmi za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.29-30*

³⁸ — Æne hã ma tã duré 're ìwaparĩ za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizém na hã: "Ni'wam norĩ hã te te 're datãmo wamnarĩ za'ra mono wamhã, te za asa da te 're tãmo wamnarĩ za'ra ìwa'rãmi, aiwab da. Duré ni'wam norĩ hã da'wa te te dawĩ 're prub za'ra mono wamhã, te za duré asa ìwa'rãmi da te 're 'waprub za'ra, aiwab da." Æne na duréihã roti hã.

³⁹ Tane nheré, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tã õhõ na rotizém na hã. Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nheré, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Atob'rata nhimire niwĩ da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, atob'rata amo niwĩ, da te duré 're aihã za'ra wa'aba mono da.

⁴⁰ Áté ni'wa hã te za ai'ãma wa'aba sima rosa'rata, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ u te te ai'mazaprõni aba da, marĩ tiwĩ ì'mai'manharĩ wasété aba zém na te te tãma ai'maiwasu'u wa'aba da. Tawamhã áté te za tãma ai'maiwasu'u wa'wa, ta norĩ hã te te aima 'maipisutu aba da, asõ'utu'u ìwa'ábã sryyre hã ìwa'rãmi tãma 'manhomri aba da, tiwĩ ì'mai'manharĩ wasété aba wa'rãmimhã. Æne wamhã, te te aiwi 'mai'ãri aba wamhã, asi'ubuzéb zama te za tãma ì'manhomri 'wa, wa'ábã za'ëtê nheré, te te aiwi 'maiwaptêrê õ nheré.

⁴¹ Duré, ì'manhom norĩ hã bâdãdi na marĩ hã misi ti'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da, te te aima 're 'ru za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihã na te za asima 're ìwê za'ra wa'aba mo, taha nhipai u, maparane ti'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da a'ã.

⁴² Duré marĩ hã da te aiwi 're waptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're ìsõmri za'ra wa'aba mo. Duré marĩ hã asibro hã taré a'ã da te aiwi 're waptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, dawĩ 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, asimarĩ 'wa hã. Te za tã taré dama 're ìsõmri za'ra wa'aba mo, a'ã.

*Da'ruiwaparĩ'wa norĩ, da te 're ìsawi pese za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.27-28, 32-36*

⁴³ — Æne hã ma tã duré 're ìwaparĩ za'ra wa'aba mo: "Asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ si te za 're ìsawi pese za'ra wa'aba mo. Ai'ruiwaparĩ'wa norĩ si te za asa asiwi 're ìwê'õ pese za'ra wa'aba mo."

⁴⁴ Tane nheré, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tã õhõ na rotizém na hã. Ai'ruiwaparĩ'wa norĩ hã te za 're ìsawi pese za'ra wa'aba mo. Duré te te aima 're ìrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ãma, te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìwê si te te tãma 're apisutu mono da, ta norĩ ma.

⁴⁵ Æne te za dama 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo, Aimama aba 'ra na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, hãiwa ãma 're ìsãmra mono 'ra

na. E marĩ wa, te za ai'ruiwapari'wa norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Ni'wai ma, ĩsawi hã te te ba'a õ wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Uburé te te 're da'azawi pese, te te 're ĩsawi pese za'ra mono norĩ hã, duré te te 're ĩsawi õ za'ra mono norĩ zama. Aiwapasi te bâdã hã te te dama 're rob'uiwê za'ra, 're ĩnomro wê mono norĩ ma, duré 're ĩnomro wasété mono norĩ ma zama, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina. Aiwapasi te duré tã hã dama 're ta'a za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're ĩ'madã'ã pese za'ra mono norĩ ma, duré te te 're ĩwapari za'ra mono õ norĩ ma zama, ĩsimipisutuzéb zarina.

⁴⁶ Rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã bété. Ta norĩ hã dawĩ 're sipsaihuri u'ãsi za'ra mono wa, te 're nomro wasété. Ta norĩ hã te tizawi pese 'wa norĩ si te te 're sawi za'ra. Tawamhã asawi pese 'wa norĩ si, 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, e te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Mare di. ĩwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁷ Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ'wa norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ nherê, te tisiwadi norĩ ma, marĩ ĩwê hã te te tãma 're 'manharĩ za'ra, siré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma hã. A norĩ wa'wa hã bété, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma si, marĩ ĩwê hã tãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwapasi te aiwasété na dame 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ'wa norĩ siré.

⁴⁸ Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã uburé 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te da'ãma 're a'upai mono ãna, uburé te te 're ĩda'azawi pese mono ne.

6

Dasis'õ'a, marĩ hã da te dasima 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹ — 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma, 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã dama 're ĩ'manharĩ wê za'ra wa'aba mono zém na hã ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za, danho'a hã, ãne na hã taré da te 're ai'madã'ã wê za'ra wa'aba mono zô. Asimiza'rese te za 're anomro aba mo, ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. ãne hã danho'a 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ĩhãimana mono hã tinhoprubzé ĩwê uptabi hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ di za, marĩ ĩwê hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmimhã.

² — Taha wa, ĩsibrob'õ norĩ ma, marĩ hã tãma 're ĩsômri za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ãne na hã. ãne hã te ni'wam norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 're, duré 'ri nhi'riti na 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma zama. 'Re hãimana wê za'ra mono newa, te ta norĩ hã ãma 're dawata za'ra mono zô, ãne hã te te dama 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tõ ãma 're hãimana za'ra. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhoprubzé hã nimahã bâtã na hã tãma 're hãimana za'ra mono õ di za. Tõ sena, wa ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

³⁻⁴ Taha wa, ni'wai wi, marĩ zô 're rowaptã'ã mono wa, 're pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, sô'awi 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di za, da te ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tõ da, marĩ na 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã. Dama 're ĩrob'manharĩ wê za'ra wa'aba mono zém na hã, da te 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono õ nherê, te Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madã'ã za'ra wa'wa. Taha wa, te za taha si ĩwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa, ĩwa'rãmĩ.

*'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idamreme zusi mono zé wasu'u
Rucasi 11.2-4*

5 — Duré ni'wam norĩ hã te te sima 're iwē za'ra mono zéb zarina, te danho'a 're mreme zusi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Hãwi 're simasa mono sina, te 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're idawata za'ra mono zéb âma, 're mreme zusi, 're hâimana wē za'ra mono newa, da te 're 'madâ'â wē za'ra mono da. 'Ri nhĩ'riti wa, bādâdi sitob âma, te duré âne 're mreme zusi, da'ahâ norĩ nho'a. Tawamhã, da te 're 'madâ'â wē za'ra mono wa, âma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tō âma 're hâimana za'ra. Nimahã na hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhoprubzé hã tãma 're ihâimana za'ra mono da hã, mare uptabi di za, ta norĩ ma hã. Tō sena wa âne na aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa.

6 Duré, a norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, te za 'ri para u' re asisisi aba mo, asōrōwa 'ri 're wa'wa u. Tawamhã te za asiré 're ĩ'ridawa nhitob za'ra wa'aba mo, Aimama aba ma, 're aimreme zusi aba mono da, romnhiwasi nimahã bātã na da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono o ma hã. Âne wamhã, aihãiba pisutu 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za taha si iwē hã te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ĩwa'rãmi.

7 — Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, taré aimreme na 're sahu ahã za'ra wa'aba mono o di za apãre, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono o newa. 'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u'ō'wa norĩ si te timreme na te te tãma 're sahu u'âsi za'ra taré, taha zarina si te te 're pawaptob za'ra mono da newa.

8 Taha wa, ta norĩ ne 're aimreme zusi aba mono o di za. E marĩ wa. Aimama aba wi, marĩ hã tiwi 're waptērē za'ra wa'aba mono o ré, marĩ zô aiwi 're ĩrowaptã'ã za'ra wa'aba mono zé hã, te te 're awaihu'u sirōmo mono wa.

9 Ahã zarina si te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma: "Wamama, hãwa âma 're asãmra mono hã, asisi wē na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'ãma 're ĩmreme.

10 Uburé da'ãma 're asib'a'uwē mono da, wa duré da'ãma 're ĩmreme. Hãwa âma aima romhuri'wa norĩ hã, asima 're iwē mono zéb zarina si, te te 're ĩ'aiwapari pese za'ra mono ne, ti'ai âma uburé da te duré 're aiwapari pese za'ra mono da, wa da'ãma 're ĩmreme.

11 Ā bātã na, wei wama 're anhomri mono, wasa hã âma 're ĩwasaihuri mono zéb da hã.

12 Dawasédé hã da te wa'ãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're ĩ'madâ'â za'ra mono o ne, a hã duré wa'ãma 're ab'madâ'â mono o di za, wawasédé hã.

13 Duré, 're wa'ab'madâ'â nhimini mono o di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tō mono da. Ma'ápé, 're wa'anho'reptui u'âsi mono, ĩwasété uptabi wi."

Âne si te za Aimama aba wi, 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

14-15 Tawamhã âne te duré tãma roti za'ra:

— Dawasédé hã da te ai'ãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã te za duré uburé aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã te te ai'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te ai'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherē, asina 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono o wamhã, tawapsi, aiwasédé hã te te ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono o di za Aimama 'wa hã, hãwa âma 're ĩsãmra mono hã.

Dasai āna a'ā 're īdahāimana za'ra mono zé wasu'u

16 — 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai āna a'ā 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, ai'ubu pire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di za. Ni'wam norī si te za ubu pire na sai āna 're mreme zusi, 're nomro wē mono newa, da te 're 'madā'ā wē za'ra mono da. Tawamhā, da te 're 'madā'ā wē za'ra mono wa, āma 're dawata za'ra mono wamhā, taha si te za tō tāma 're hāimana za'ra. Nīmahā na 'Re īhāimana u'āsi mono nhoprubzē hā tāma 're hāimana za'ra mono ō di za, ta norī ma hā. Tō sena wa āne na hā aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa.

17-18 Taha wa, a norī wa'wa hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai āna a'ā 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, te za taré ā na 're asi'ubu upsō za'ra wa'aba mo, tō 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Te za duré taré 're asiwarīri za'ra wa'aba mo, a'ā asai āna 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tō da, Aīmama aba si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, datōmo na da te 're ī'madā'ā waihu'u za'ra mono ō si. Āne wamhā, aihāiba pisutu, asai āna a'ā tāma 're aimreme zusi aba mono ré, Aīmama aba si te te ai'āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono wa, te za īwē hā te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, iwa'rāmi.

Hāiwa āma, marī hā wē uptabi na 're īhāimana za'ra mono wasu'u
Rucasi 12.33-34

19 — Marī īwa'ābā za'āne hā asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono ō di za, ti'a 're anomro aba mono ré hā. Ti'ai āma marī na 're īdanhimarī za'ra mono hā si'utōri pese di, dawi 're u're su'u za'ra mono wa, duré zazahāi hāzapu'u'wa hā te te dawi 're hāiwasété za'ra mono wa. Īsipsaihuri norī hā te za duré dawi sō 're sisisi, dawi 're sipsaihuri za'ra mono da, danhimarī na.

20 Hāiwa āma asimarī za'ra wa'wa hā īsi'utōri'ō zō si te za asima 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono, īwē uptabi hā te te asō 're ī'madā'ā pese za'ra wa'aba mono zō si. Tame marī hā dawi 're u're waihu'u za'ra mono ō di. Zazahāi hāzapu'u'wa hā te te duré dawi 're hāiwasété waihu'u za'ra mono ō di. Duré Īsipsaihuri norī hā dawi 're sipsaihuri waihu'u za'ra mono ō di, tamemhā.

21 Ti'ai āma asimarī ahā zō si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, taha na si te za aipē'ē 're, asima 're īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo, hāiwa āma īwē hā īsi'utōri'ō upana. Duré hāiwa āma īwē uptabi zō si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, taha na si te za asima 're īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono, īwē te te asō 're ī'apisutu aba mono zō si.

Rob'uiwēzé wasu'u
Rucasi 11.34-36

22-23 — Rob'uiwēzé hā te za da te dasima 're ro'o za'ra, dama rob'madā'ā pibu pese da. Tane duré, dato hā aiwa rob'uiwēzém ne. Datōmo wē wamhā, dama rob'madā'ā pese di. Datob'a wamhā, dama rob'madā'ā waihu'u ō di. Tane duré, a norī wa'wa hā asimirosa'rata wē za'ra wa'aba wamhā, te za rowa'a na ne 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhā, robra na ne te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

Rob'uprazéb zō si da te dasima 're īrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 16.13; 12.22-31

24 — Dama romhuri'wa hā īsib'apito maparane wamhā, aiwa te te tāma 're romhuri wē zahuré mono ō di za. Īsib'apito maparane wamhā, sahuré te te

're sawi pese zahuré mono ò di za. Misi te za te te 're sawi pese. Ìhâiba amo si te za te te siwi 're wê'ò. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono ò di za, romhuri'wa hã. Misi te za te te 're wapari pese. Ìhâiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a nori'wa'wa hã rob'uiprazéb zò si, asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, 're romhuri wê waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za. Mare di.

Marĩ na 're dahâtâ'â za'ra mono âna 're ìdanomro mono zé wasu'u

²⁵ — Taha wa, wa za duré âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ò di za, asazé wa'aba na, duré 're ì'âhuri aba mono ò na zama. Duré ai'uzazém na zama, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. E taré wasa zò si wa za 're wahâimana za'ra. Mare di. Wasazé nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hã. E taré 're ìwasi'uza za'ra mono zép si, te wahâiba hã wama 're hâimana za'ra. Mare di. Marĩ ìwê uptabi da, te wahâiba hã wama 're hâimana za'ra.

²⁶ Duré, sire nori hã te te sima 're robzuri mono ò di. Duré te te sima 're rob'râihâri za'ra mono ò di. Robza'razéb âma te te sisa 're robza'wari za'ra mono ò di duré, âma 're ìsaihuri mono zéb da hã. Tane nheré, te Aimama 'wa hã hâiwa âma 're ìsâmra mono hã ìsa hã te te tâma 're anhomri u'âsi. E tawamhã sire si te te 're azawi pese, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Sire zawi nhipai u, tâma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, sire te te 're ì'ab'madâ'â mono zém nhipai u, te za te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Aimagama 'wa hã, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono tó da.

²⁷ Duré, 're atâ'â za'ra wa'aba mono zém na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. E asibâtâ nhipai u, te za 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mono ò di za.

²⁸ — E marĩ wa, te bété ai'uzazéb ò na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo. E asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowé na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Mare di. Ma'âpé, romnhirârã 're Ìhâimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'â, rom na 're ìsimasa mono na hã. Ta nori hã ti'uzazéb da hã, te te sisada 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono ò di.

²⁹ Tane nheré, dama 'madâ'â ze uptabi di, romnhirârã hã. Apito Saroma hã sibro pese wa, uza wê uptabi na 're si'uza mono nheré, taha nhipai u, dama 'madâ'â ze uptabi di, romnhirârã hã.

³⁰ Romnhirârã hã hâiwi 're simnhatâ mono ré, te za du hã ìré da te 're wazâri za'ra, unhamã da, da te 're ub'rã za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hã mono dai ò nheré, ma tó wê uptabi na te te 're ab'manharĩ, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã. E tawamhã, ai'uzazé hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ò di za bété. Te za tó te te aima 're sômri za'ra wa'wa, du hâimanazéb zawi nhipai u te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, a nori'wa'wa hã. E niha Aimagama 'wa hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono ò di, taha si ai'uzazé hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wa.

³¹⁻³² Aimagama 'wa hã hâiwa âma 're ìsâmra mono ma hã, tâma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di, marĩ zò aiwi 're ìrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, marĩ na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. Áté asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za âne asima 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, âne asima 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo: "E ma hawi te za mra hã wama 're wairébé, duré wa te 're ì'âhuri mono zéb da hã, duré wa'uzazéb da hã." Áne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za. 'Re Ìhâimana

u'âsi mono waihu'u'ô'wa norĩ hã, taha zô si te sima 're sôpré, sina 're hâtâ'â za'ra mono wa.

³³ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ãma 're ìsib'a'uwê za'ra mono norĩ ma, ìwê uptabi hã te te tãma 're ìsômri za'ra mono zéb zô si, te za asima 're asôpré u'âsi aba mo. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwê za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're anomro wê wa'aba mono da, te za asima 're ìwê u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã, ãhã zô si 're asôpré wa'aba mono wamhã, marĩ zô aiwi 're ìrowaptã'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hã.

³⁴ Awê sidápãsi te marĩ hã asada 're hâimana za'ra wa'wa. Tane nherê, oto ai'ãma 're awê za'ra wa'aba mono wamhã, te za asina 're ìwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, marĩ hã asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê. Taha wa, za duré ai'ãma 're ì'awê za'ra wa'aba mono zé bôtã na hã 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asina 're aihâtã'â za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono si te za awê sidápãsi bádã hã te te ai'ãma 're ab'madã'â 'wa.

7

Dawasédé hã da te dasi'ãma 're ìsa'ra mono zé wasu'u Rucasi 6.37-38, 41-42

¹ — Dawasédé hã da'ãma 're ìsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawê'ô za'ra wa'aba mono ô di za, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwê'ô za'ra wa'aba mono tô da.

² Asi'uihã na asiwi 're dawê'ô pese za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwê'ô pese za'ra wa'wa, ìwa'rãmi. Asiwi 're dawê'ô za'ra wa'aba mono ô wamhã, tawapsi, te te siwi 're aiwê'ô za'ra wa'aba mono ô di za, ãne na hã aiwa.

³⁻⁵ ãne, wa za duré ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. ãté wede wa'ôno hã atob 're te nomro, sabui ô nherê. E niha te za bété sô ìtômo 'madã, wede nhĩprubre wazere da, asisãnawã tómo hawimhã. E ãne hã ì'uwaibaba. Mare di. Wede wa'ôno hã atob 're ìnomro hã sabui ô nherê, e niha te za tãma ìnha: "Ropru hã a'ã te aima wazere, atômo hawimhã." Mare di. Wede wa'ôno hã te za a'ã atômo hawimhã ìwaze. Tawamhã te za sô airĩtĩ wê, wazere da, asisãnawã tómo hawimhã, wede nhĩprubre hã.

⁶ — Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ruiwaparĩ'wa norĩ ma, ìwasu'uwê na tãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ô di za, te te ãma 're ìwasété za'ra mono norĩ ma hã. E marĩ wa. Ta norĩ hã wapsã ma, marĩ ìse hã da te tãma 're a za'ra mono nherê, dazô 're sipizari za'ra mono wa, te te 're ìdahãzu mono ne, te za ta norĩ hã asada 're hâimana wasété za'ra wa'wa. Uhãbã norĩ hã marĩ wê zô, sima 're sôpré waihu'u mono ô di. Marĩ ìwê hã wa'ãbã za'etê nherê, uhãbã ma, da te 're sãmra mono wa, taré te te 're ìwati'i za'ra mono ne, te za ta norĩ hã taré te te 're waparĩ za'ra, ìwasu'uwê hã. Taha wa, ta norĩ ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ruiwaparĩ'wa norĩ ma hã.

'Re ìhâimana u'âsi mono wi, da te 're ìrowaptêrê za'ra mono zé wasu'u Rucasi 11.9-13

⁷⁻⁸ — 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, te za ìwê hã 're ìwaptêrê za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te aima 're anhomri 'wa. ìwê zô si te za duré asima 're asôpré u'âsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tô te te aima ãma 're a'uwaaimrami 'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, 'rãwi aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zô te te 're ì'ridawa ta'a mono ne, te za ìwê hã tiwi 're ìwaptêrê za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tãma

Ī'ridawa ne, te za tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're anhomri 'wa, ĩwē hã, si'uihã na.

⁹ Āne, wa za duré aima āma romnhimiréé za'ra wa'wa. Ai'ra hã ĩ'u'ētē wapu te te aiwi 'maiwaptērē aba wamhã, e ēne te aré tãma ĩ'manhomri 'wa, te te ĩwaptērē upana. Mare di. ĩ'u'ētē wapu si te aré tãma ĩ'manhomri 'wa, te te 'rēne da, ai'ra wa'wa hã.

¹⁰ Duré, tebe te te aiwi 'maiwaptērē aba wamhã, e wahi te aré tãma ĩ'manhomri 'wa, te te ĩwaptērē upana. Mare di. Tepe si te aré tãma ĩ'manhomri 'wa, te te 'rēne da.

¹¹ Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wē uptabi aba mono ō nherē, te marĩ ĩwē si tō ai'ra norĩ ma, 're ĩsōmri za'ra wa'aba mo. E tawamhã Aimama 'wa hã hãiwa āma 're ĩsāmra mono hã wē uptabi na 're hãimana mono nherē, e ai'ra norĩ ma 're asōprub za'ra wa'aba mono zēm nhipai u, te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono ō di za bété, tinhoprubzē ĩwē hã. Te za tō ĩsipai u te te aima 're sōmri za'ra wa'wa ĩwē hã, tiwi 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹² — Marĩ ĩwē si da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're ĩdawē za'ra wa'aba mono ne, te za marĩ ĩwē si dama 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩwa'rãmi. Āne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te āma ĩrob'ui'éré hã te wama wasu'u za'ra, duréihã ĩsada wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré zama.

*Bâdâdi nhitobzé wasu'u
Rucasi 13.24*

¹³⁻¹⁴ — Duré, ropipa u 're ĩdanhisisi mono zé hã bâdâdi hã sa'ētē uptabi di. Duré ĩsitobzé hã, sa'ētē uptabi di. Taha wa, dama wapure di, āma 're ĩdanomro mono zéb da hã, bâdâdi hã sa'ētē uptabi wa. Taha wa, te da'ahã uptabi na āma 're danomro, ropipa u, tamomo 're danhisisi mono wa, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zéb u, 're ĩdanhisisi mono zéb da hã, bâdâdi nhitobzé hã syryre di. Tamomo bâdâdi hã syry uptabire di duré, āma 're ĩdanomro mono zéb da hã. Dama pire di, āma 're ĩdanomro mono zéb da hã. Taha wa, te da'umro na si da te dasina 're uwaimrami za'ra. Taha wa, ma'âpé, sada 're asiptete za'ra wa'aba mono, bâdâdi nhitobzé ĩsyryre na si 're asisisi aba mono da, rowē uptabi u.

*Rob'rãi wasu'u, 'wabzéré wasu'u me
Rucasi 6.43-44*

¹⁵ — Duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ō 'wa norĩ wi, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã tō sena dasiré 're hãimana wē za'ra mono newa, te za te te dama 're roti za'ra taré. Ta norĩ hã te abaze zahi ne 're hãimana u'âsi za'ra, ĩsazei'wa norĩ zada.

¹⁶ Ta norĩ hã uburé marĩ hã te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zēm na te za āma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai ō na hã. E 'wabzéré hã te za rob'rã na 're 'rã za'ra, uwa 'ru 'rã na. Mare di. Uwa 'ru 'rã na 're 'rã waihu'u za'ra mono ō di, 'wabzéré hã. Duré, e apto hã rob'rã ĩse na te za 're 'rã za'ra. Mare di. Āma 're 'rã waihu'u za'ra mono ō di, apto hã.

¹⁷⁻¹⁸ Duré rowede hã wē wamhã, 're 'rã wasété za'ra mono ō di za. Te za 're 'rã wē u'âsi za'ra. Wasété wapsi, te za 're 'rã wasété u'âsi za'ra. Ta norĩ hã 're 'rã wē waihu'u za'ra mono ō di za.

¹⁹ Rowede hã 're 'rã za'ra mono ō wa, te za da te 're sãna'rata nhihãri za'ra, unhamu u da te 're sãmra mono da.

²⁰ Tane, aibâ norî hã roti tô senai'ô na te te dama 're îroti za'ra mono norî hã uburé marî hã te te 're îmanharî wasété za'ra mono zém na, te za âma 're îwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai ô na hã.

'Re îhâimana u'âsi mono, da'âma 're îsib'a'uwê mono zéb u, 're îdanhisisi mono zé wasu'u

Rucasi 13.25-27

²¹ — Âté ni'wam norî hã te za dama 're siwasu'u za'ra, âne: “Zezusi hã ta hã înhib'apito. Wa hã tâma romhuri'wa, wa tô 're îhâimana u'âsi.” Âne ni'wam norî hã dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, uburé 're sisisi mono ô di za, 'Re îhâimana u'âsi mono, da'âma 're îsib'a'uwê mono zéb u hã. Ni'wam norî si te za 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, 're hâimana za'ra, Îmama hã hâiwa âma 're îsâma mono hã te te sima 're î'awê mono zéb zarina, marî îwê si te te 're îmanharî za'ra mono norî si.

²² Nimahã bâtâ na ropsi'utôrizéb âma, Îmama za oto da'âma îsipo'ozéb âma hã te za da'ahâ na îma nharî za'ra ni, âne: “Wanhib'apito, Wanhib'apito, wa norî hã asadawa para, wa tô wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Asadawa para, wa tô duré wa'uburé hã wa te dama 're sâma za'ra. Marî dama îmanharî waihu'u'ô hã wa tô duré wa te dama 're 'manharî za'ra, asadawa para.” Âne na hã da'ahâ na te za îma tasiwasu'u za'ra ni, înhib'a'uwê uptabi hã 're danomro mono newa.

²³ Tane nherê, wa za wa hã îsi'uihâ na tâma nharî za'ra, âne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba ô di, îzazei'wa na. Marî îwasété si ma tô 're îmanharî u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rêi wa'aba, înhiti.” Âne wa za ta norî ma nharî za'ra, misi haré.

'Ri'wa norî wasu'u

Rucasi 6.46-49

²⁴⁻²⁵ — Âne, wa za duré âma aima simiré'é za'ra wa'wa, 'ri'wai wasu'u na. 'Ri'wa hã tâma rosa'rata waihu'u pese wa, ma tô êtê nhisiwi 'ri hã 'manha, siptete na 're sa mono da. Tawamhã tâ hã pîni za'êtê na 're ta'a mono wa, ma tô 're âpré. 'Re âpré mono wamhã, 'ri u ma tô 're praba, â hã. Rowa'u'u za'êne hã ma tô duré 're pusi, 'ri uwaibaba, te te me da aré. Tane nherê, 'ri hã simeî ô di, êtê nhisiwi te te sima 'ri wa, aibâ hã. Tane duré, â hã te îrotizé hã ni'wam norî hã te te 're wapari za'ra mono wa, te te oto 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, ta norî si te za rowê na 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata.

²⁶⁻²⁷ — 'Ri'wa hâiba amo na, wa za duré âma aima simiré'é za'ra wa'wa, tâma îrosa'rata waihu'u ô hã. Ta hã supara nhisiwip si ma tô sima 'ri, siptete na tâma 're sab u'âsi mono da newa. Tawamhã tâ hã pîni za'êtê na 're ta'a mono wa, ma tô 're âpré. 'Re âpré mono wamhã, 'ri u ma tô 're praba, â hã. Rowa'u'u za'êne hã ma tô duré 're pusi, 'ri uwaibaba. Tawamhã 'ri hã ma tô 'marôwî, awa'awî. Tane duré, â hã te îrotizé hã ni'wam norî hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherê, te te 're 'madâ'â za'ra mono ô wamhã, ta norî si te za si'uihâ na 're sisimini za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata za 're îdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi hã âne na te te dama rowasu'u parimhã, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni, te te dama îrowahutuzém na hã.

²⁹ 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norî, simirowasu'u wapure na te te dama 're îrowahutu za'ra mono ne, te te dama 're rowahutu mono ô di, Zezusi hã. Simirowahutu pire

uptabi na ma tô te te dama 're rowasu'u. Taha wa, ma âma tatob'uzu za'ra ni, dama îwaihu'u'ô hã te te dama wasu'u wa.

8

Aibâ î'wa're ré hã Zezusi te te îpesezé wasu'u

Marcusi 1.40-45; Rucasi 5.12-16

¹Tawamhã Zezusi hã ma tô êtê 'râihã hawi si'ra. Te te si'rai wamhã, da'ahâ uptabi na ma tô îsarina ai'aba'rê ni.

²Tawamhã aibâ î'wa're ré hã ma tô îtême wi. Îtême wisi wamhã, ma tô hi'râtîtô nhamra, îpapara. Te tâma tinha:

— Apito, îma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na. Taha wa, asima îwê wamhã, te za îpe.

³Tawamhã Zezusi ma tô tinhib'rada hã wahutu, te te âma upi da. Te te upi wamhã, te tâma tinha:

— Tane tô. Wa tô îsima aiwê, te aipese da. Tâibâ oto aiházê hã.

Tawamhã awa'awi ma î'wa're hã tâma apa.

⁴Tawamhã Zezusi hã te tâma tinha, âne:

— Îwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina îwasu'u ô di za, te aipesezém na hã. Sasedoti u si te za aimo, aihâiba wê zô te te aihâiba 'madâ'a da. Taha parip si, te za tâma asôpru 'Re îhâimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te âma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — Âne te Zezusi hã tâma roti, aibâ te te îpese ma.

Da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma romhuri'wa, Zezusi te te îpesezé wasu'u
Rucasi 7.1-10

⁵Tawamhã Zezusi hã Capana'u na 'ri nho'ômo nhisi u ma tô wi. Wisi wamhã, ma tô aibâ sôpêtê, romanu hã. Ta hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa. Tawamhã, te te sôpêtê wamhã, ma tô aibâ hã tâma ti'ru Zezusihi ma, tâma îromhuri'wa hã te te tâma pese da.

⁶Âne te tâma tinha:

— Apito, îma romhuri'wa hã înhorôwa âma te nomro. Házê uptabi di. Házê uptabi wa, sirési waihu'u ô di, házê za'êtê wa.

⁷Tawamhã Zezusi hã te asa tâma tinha:

— Wa za âma mo tô, te pese da.

⁸Tawamhã romanu hã te duré tâma tinha, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã:

— Tô'ã, apito. Wa hã aima îwapure di, înhorôwa u asébré da hã. Ma'âpé, taré ã hawi pese aimreme na, séptâ'a da. Tawamhã te za tâma tirowê, îma romhuri'wai ma.

⁹Wa hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zapari romhuri'wa. Îzapari te duré 're hâimana za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Nimomo te 'mazatôri wamhã, te za 'maimo. Duré sô î'maihârã wamhã, te za we 'maimo, îtême. Duré îma romhuri'wai ma, marĩ hã te 'rui wamhã, te za 'manha awa'awi, îzadawa para. — Âne te siwasu'u, Zezusihi ma.

¹⁰Tawamhã Zezusi hã âne hã te te wapari wamhã, ma tô âma titob'uzu, îsiwasu'uzém na. Taha wa, îsarina îdasi'aba'rê norĩ ma, ma tô nharĩ za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Â hã te te sina î'umnhasizém na hã niwa te î'madâ'â ô, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai âma hã. Ta norĩ hã te te âma siwi wabzu ô di, te te sina î'umnhasizém na hã.

¹¹Âne, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'ahâ uptabi na te za 're dasihutu, bâtã pusizém hawi, duré bâtã zasizém hawi, 'Re îhâimana u'âsi

mono u, ĩsiré 're dasaihuri mono da, da'ãma 're ĩsib'a'uwě mono zéb ãma. Abra'ãhã siré te za 're dasi'ubumro, duré Izatihi siré, duré Zacoho siré.

¹² Tane nherě, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ãma 're sib'a'uwě za'ra mono da nherě, ĩsiré 're si'ubumroi mono da nherě, te za sãmra sisiti, robra si 're ĩsa'wari mono u. Tame te za sina 're 'ry'ry. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'ětě za'ra mono wa. — ãne ma tō Zezusi hã dama rowasu'u.

¹³ Tawamhã te duré da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma tinha:

— Mo oto aimorĩ apã, asõrõwa u. Asina ĩ'umnhasizéb zarina, wa za apawapto.

Tawamhã ãne te te tãma nharĩ wi, ma tō tipese, romanuhu ma, romhuri'wa hã.

Da'ahã uptabi na, Zezusi te te ĩda'apesezė wasu'u

Marcusi 1.29-34; Rucasi 4.38-41

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã Pedruhu nhorõwa u ma tō mo. Morĩ wamhã, ĩmaprewa ma tō sabu. Hãzė ré, te nomro waptã wa, wa'ro na.

¹⁵ Tawamhã ma tō sib'rata upi, Zezusi hã. Te te sib'rata upi wamhã, ma tō tiwahã. Tawamhã ma tō wahudu, pi'õ hã. Wahutu wamhã, ma tō ĩsa hã tãma tisõ Zezusihĩ ma, sa da.

¹⁶ Tawamhã bådã sébrézėb u, ma tō wa'uburé ré 're ĩdanomro mono hã da te simro, Zezusihĩ u, ahã uptabi na. Tawamhã misi si te nasi dama azatõ wa'uburé hã, misi haré timreme na si. Uburé ĩhãzė ré norĩ zama te apese duré.

¹⁷ ãne ma tō Zezusi hã te te 're da'apawapto, Iza'iza hã durėihã te te ãma ĩrob'ui'érézėb zarina te te sina uwaimrami da. ãne Iza'izaha nhimi'ui'éré hã: “Wahãzė mono bã, ma tō te te wawi 're awaibu.”

ãne durėihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'éré hã, Zezusihĩ ãma hã.

Aibã norĩ hã Zezusihĩ siré ĩneb zahuré zė wasu'u

Rucasi 9.57-62

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã da'ahã uptabi na da te dasiwi ĩ'uirĩ za'ra norĩ hã ma tō 'madã'ã za'ra. Te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tō tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma rob'ru za'ra, ĩsõ'u na te te saprĩ za'ra da, zara u.

¹⁹ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rowahutu'wa hã ma tō ĩtėme wi, Zezusihĩ u. ãne te tãma tinha:

— Rowahutu'wa, ãhãna wa ĩsima aiwě, asiré 're ĩmorĩ da oto, daro mono bã.

²⁰ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Wapsã wawėre hã ab're 're, ĩsõrõwa hã. Duré si norĩ hã tizasi te te sima 're 'manharĩ za'ra, tinhorõwa da hã. Tazahã, wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã ĩnhorõwa õ di, ãma 're ĩwa'utu mono zéb da hã. Hãiwi si wa datėme 're morĩ u'ã.

²¹ Tawamhã Zezusi ma tō duré aibã hãiba amo 'mahã, ĩsarina 're ĩmorĩ hã, ĩsiré 're morĩ u'ãsi da oto. Tawamhã aibã hã te asa tãma tinha:

— Apito, a'ã apã ĩmorĩ, ĩmama hã ĩwi dã'ã wa, ĩsisa'u te ãma ti'a da. — ãne te sina 'mahã.

²² Tane nherě, te Zezusi hã tãma tinha, asa:

— Õne haré te za ĩsiré 're aimo oto. ĩdã'ã norĩ hã te za tisiré ĩdã'ã norĩ ãma te te 're ti'a za'ra.

Zezusi hã rowa'u'u za'ětě ma, te te ĩnharĩzė wasu'u

Marcusi 4.35-41; Rucasi 8.22-25

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tô âzé, uba're 're. Īsiré 're ĩnomro mono norĩ zama ma Īsiré asisi, Īsiré si'aba'rê da.

²⁴ Tawamhã uba're na si'aba'rêi ré, ma tô rowa'u'u za'êne hã tiwi tiwatobro za'ra. Â sisasi hã te te ĩrê wabzuri za'ra, uba're hã. Tane nherê, Zezusi te nhono.

²⁵ Tawamhã Īsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô ĩtême sina roptob za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã âne te 'mahârâ za'ra:

— Wanhib'apito, ma'âpé wanho'reptu za'ra na. Wa za ai'utôĩ ni.

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te tâma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E ĩ'umnhasi za'ra wa'aba âna.

Tawamhã ma tô wahudu, Zezusi hã. Wahutu wamhã, ma tô rowa'u'u ma tinha, te te sazâri da, â sisasisi ma zama. Tawamhã ma tô sazâ, rowa'u hã. Ma tô duré ti'âtu.

²⁷ Tawamhã ma tô âma titob'uzu za'ra, Īsiré 're ĩnomro mono norĩ hã. Âne te sima nharĩ za'ra:

— Pra, e niha ĩwaihu'u pe, ô hã. Īsadawa hawi ma rowa'u hã sazâ, â sisasisi zama. — Âne te sima rowasu'u za'ra, Īsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

Zezusi hã aibâ norĩ, wa'uburé ré 're ĩneb zahuré te te ĩpese zahuré zé wasu'u Marcusi 5.1-20; Rucasi 8.26-39

²⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Dadara na danhipti'a nho'ômo nhisi u, Darireza na ĩsô'u nhisi zara u. Tame ma tô aibâ norĩ hã sôpêtê zahuré, wa'uburé ré 're ĩneb zahuré hã. Adâ'â 'ru hawi, ma we sina uzusi zahuré, êtê zahâpâ ab're sirômo 're, 're ĩsimasisi u'âsi zahuré mono zém hawi. Ta norĩ hã ĩsipãĩ su'u zahuré, duré simimnhasi zahuré di. Taha wa, 're ĩhâimana zahuré mono zé wa'wai baba 're danomro waihu'u mono ô di.

²⁹ Tawamhã rosa'rese ô ré, ma tô sa'êtê 'mahârâ zahuré Zezusi hã, âne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, e marĩ wa'âma 'manharĩ da, te we aimo, wawa'wai baba. E ropsi'utôĩzé wana wa'ahâri da, te we aimo, wa te robzépata da.

³⁰ Tawamhã romhã prã na te uhâbâ hã tisa hã te te 're huri, ahâ na.

³¹ Tawamhã wa'uburé norĩ hã aibâ norĩ pêtê 're, 're ĩhâimana za'ra mono hã te sa'êtê sina 'mahârâ za'ra:

— Nimomo wazatôĩ za'ra da wamhã, ma'âpé uhâbâ norĩ u wazatôĩ za'ra na, ĩhâiba 're, 're wahâimana za'ra mono da.

³² Tawamhã Zezusi hã ma tô ône haré tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rêi wa'aba.

Tawamhã uhâbâ hâiba 're ma tô sisisi, wa'uburé norĩ hã. Taha wa, te sa'êtê sisa're, uhâbâ norĩ hã, ĩ'râsipra u. Âi ba ma tô rere. Taha wa, ma ai'utô, â na uburé.

³³ Tawamhã uhâbâ 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô ĩsiti sisa're. 'Ri nho'ômo u ma tô sisa're. Tame ma tô uburé dama rowasu'u za'ra, aibâ norĩ ma, niha ĩromhâimana zahuré zém na hã, wa'uburé ré 're ĩneb zahuré ma.

³⁴ Tawamhã 'ri nho'ômo âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô aihĩni tawairébé ni, Zezusi hã da te dasina uzusi za'ra da. Tawamhã ma tô sãmri za'ra ni. Da te dasiwi sãmri wamhã, ma tô tâma rob'ru za'ra ni:

— Ma'âpé, warom nhiti aimorĩ, nimomo. — Âne te dasiwi satôĩ ni, Zezusi hã.

9

Īmorĩ'ô, Zezusi te te ĩwahutuzé wasu'u Marcusi 2.1-12; Rucasi 5.17-26

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô uba're 're ãzé, zara u te te saprĩ da. Te te saprĩ wamhã, ma tô 'ri nho'õmo u wi, tirob u.

² Tamomo ma tô ni'wam norĩ hã we siwi ti'ã, ãmorĩ'õ hã ãsimiwaptã ré. ãmorĩ'õ hã za te te ãpese na ma tô ãma umnhasi za'ra, Zezusi hã. Tawamhã Zezusi hã taha na ma tô sina simirosa'rata waihu'u za'ra, aibã norĩ hã. Taha wa, te ãmorĩ'õ ma tinha:

— ãsiwadi, aiwi robzei'õ tõ. Aiwasedé hã 're ã'ab'manharĩ wasété mono zé hã te ai'ãma 're ab'madá'ã mono õ di za oto. — ãne te tãma tinha.

³ Tawamhã ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô 'rãwi sima rowasu'u za'ra, ãne:

— Õ hã te 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma wasété.

⁴ Tane nherê, Zezusi hã ma tô sina waihu'u, ãsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma tô ãne ã'ãma ãrosa'rata wasété za'ra wa'wa.

⁵ Wa hã dawasedé hã te dama 're ã'apari waihu'u pese mono zém na hã, sena na ãwaihu'u za'ra wa'aba da hã, e niha te za ãwaihu'u za'ra wa'wa. Aibã ma, wa tô tinha: “Aiwasedé hã 're ã'ab'manharĩ mono zé hã te ai'ãma 're ab'madá'ã mono õ di za oto.” ãne na si ãmreme wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di. ã hã ãmorĩ'õ hã wahutu da, duré oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, ãwaihu'u pese na sena na ãwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za.

⁶ Ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ãma waihu'u pese di, dawasedé te dama 're ã'apari mono da hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para. ãne na asiwi ãwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ãhi'rê ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ãmorĩ'õ ma, te tinha Zezusi hã:

— Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã ãri, asõrõwa u aimorĩ da oto.

⁷ Tawamhã awa'awi ma tô wahudu aibã hã, tinhorõwa u morĩ da.

⁸ Tawamhã ãne hã da te 'madá'ã za'ra wamhã, ma tô tãma tapé'ẽwara za'ra ni, dama sa'rese õ wa. Ma tô duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma tawata za'ra ni, tiwaihu'u pe hã te te dama 're anhomri mono wa.

*Mateusihi zô Zezusi, sisarina ãhãrãzé wasu'u
Marcusi 2.13-17; Rucasi 5.27-32*

⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, dahawi. Morĩ ré, ma tô ãsã, danhib'apito ma, rob'ui'prazé ubumroi'wa hã, Mateusi na ãnhisi hã. ãnhimirohmhurizéb ãma wa nhamra, rob'ui'prazé te dawi 're ã'a'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã Zezusi hã te ãmahã:

— We aimorĩ, ãsiré 're aimorĩ da oto.

Tawamhã awa'awi wa tô wahudu, ãsiré 're ãmorĩ da oto.

¹⁰ Tawamhã barana wa oto wasiré wasaihuri ni Zezusi norĩ hã, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ me. ãnhorõwa ãma wa wasaihuri ni. Wasaihuri ré, ma tô rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ hã ãtème asisi 'ri para u, ahã na, ãsiré saihuri da. Ni'wam norĩ hã zudezu nherê, parisezu norĩ nhimiroti zarina 're ãhãimana za'ra mono õ norĩ zama ma tô duré ãtème aihutu, Zezusihi u.

¹¹ Tawamhã parisezu norĩ hã ãne hã te te 'madá'ã za'ra wamhã, ma tô Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ hã wazadanharĩ za'ra, ãne:

— E niha bâ, te asib'apito za'ra wa'wa hã rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ siré tisa, dawasedé na 're ãdahãimana za'ra mono norĩ siré zama.

¹² Tawamhã Zezusi hã te te sina wapari za'ra wa, ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Hâzé âna 're ĩnomro mono norĩ zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. Ĩhâzé ré norĩ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

¹³ Duréihã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã âne na rob'ui'éré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mre me na: “Asimizama hã ĩma 're ĩzata za'ra wa'aba mono zô hã, sô 're ĩnhimipari mono õ di oto. Asimizawi pese zarina, da'âma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ĩsima te 're aiwê za'ra wa'wa oto.” Âne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mre me na rob'ui'éré hã sô sabu za'ra wa'aba ĩbaihã hã, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Dawê na 're ĩdanomro mono norĩ zô ĩsitême 're ĩhârâ mono da, we ĩmorĩ õ di. Dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ zô si 're ĩhârâ mono da, wa wei mo.

*Dasai âna bâta na a'â 're ĩdahâimana za'ra mono zé wasu'u
Marcusi 2.18-22; Rucasi 5.33-39*

¹⁴ Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô Zezusihi u ai'aba'rê. Tawamhã âne te siwi sadanha:

— Wa norĩ hã, duré parisezu norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're wamreme zusi mono da hã, wasai âna wa a'â 're wahâimana za'ra, bâta na. E marĩ wa, sai âna a'â 're hâimana za'ra mono õ di bété, asiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma nharĩ za'ra:

— Aibã hã ĩmrozéb u, sô ĩhârâ za'ra norĩ hã sihutu wamhã, e aibã ĩmro da hã ĩsiré sãmra za'ra ré, te za robzei'õ na tihâimana za'ra, ta norĩ hã. Mare di. Ânei õ di. Niwapsi te za bâdã hã ĩwa waptârã, aibã ĩmro da hã ĩsiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi ĩ'âri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tã sai âna 're si'ubumro, robzei'õ na.

¹⁶ — Duré da'uza hã hã'ratare wamhã, te za hâihata. E tawamhã ĩhâté hânhihâri na te za hâiwa'aba ni. Mare di. ĩhâté hânhihâri na da te hâiwa'aba wamhã, da te ĩré hã'upsõi wamhã, te za tihâzahutu, ĩhâiwa'abazé hã. Tawamhã te za oto hâsinarĩ pese, da'uza 'rada hã.

¹⁷ Duré e romhã 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã da te 're sé, wa'ui ware õ ré. Mare di. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono wamhã, oto wa'ui ware wamhã, te za romhã 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã te za asa'wa. Romhã 'manharĩ hã te za duré hâihaiwamna. ĩtép si'uiwa na si, te za da te 're sé, dawĩ 're sisa'wari za'ra mono tã da, rob'rãĩ wa'u zé té hã. Tawapsi, romhã 'manharĩ hã dawĩ 're hâsiwamnarĩ za'ra mono õ di za duré. — Âne ma tã Zezusi hã âma romnhimire'é, uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé, da te 're ĩséme mono zém na hã.

*Zezusi hã pi'õ norĩ te te ĩpese zahuré zé wasu'u, azarutu me
Marcusi 5.21-43; Rucasi 8.40-56*

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tã aibã hã ĩtême wi, dama roti'wa hã. ĩtême wisi wamhã, ma tã hi'rãtitõ ĩpapara nhamra. Tawamhã te tâma tinha, âne:

— ĩ'ra hã azarudu hã ma tã ĩwi dârã, âhãna si. Tane nherê, ma'âpé âma ĩme aimorĩ, asib'rada âma hiri da, hâiwa'utu da, ĩma 're morĩ da apã.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tã wahudu. Wahutu wamhã, ma tã ĩsiré mo. ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ zama, wa ĩsiré ai'aba'rê ni.

²⁰ Tawamhã morĩ ré, te pi'õ hã we ĩsarina mo, ĩbabarãĩ hawi. Pi'õ hã ĩhâzé te te ĩsazãri'õ, 12 na ma tã âma tiwahu, ĩhâzé te te 're 'manharĩ mono ré hã. We ĩsarina morĩ wamhã, ma tã ĩ'uza hânhisudu hã upi.

²¹ Ta hã ma tã âne sima rosa'rata: “ĩ'uza si te tiwi upi nherê, wa za séptârã.” Âne te sima rosa'rata, pi'õ hã.

22 Tawamhã pi'õ, i'uzza te te upi wamhã, ma tô Zezusi hã sô aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tô pi'õ hã tisã. ãne te tãma tinha:

– Ìsiwadi, aiwi robzei'õ tõ. Za te aipesezém na, i'umnhasi zarina ma tô aihãzé hã aima apa.

Tawamhã awa'awi ma tô pi'õ hã séptãrã.

23 Taha pari, te mo Zezusi hã, dama roti'wa nhorõwa u. Morĩ wamhã, rowamreme'wa norĩ hã ma tô sôpêtê za'ra, adã'ã ãma simnhihãsi ré. Da'ahã na ma tô da'anhopêtê, ãma Ìda'ry'ry norĩ hã.

24 Tawamhã ãne te dama tinha:

– Mo oto aiwairébé aba. Azarudu hã dá'ã õ di. Taré te nhono.

Tawamhã ma tô ãma tawa'ẽ za'ra ni, dá'ã uptabi nherẽ, taré Ìsõtõ na te te waihu'u wa, Zezusi hã.

25 Tawamhã rob u ma tô tawairébé ni. Dawairébé wi, ma tô Zezusi hã ãzé 'ri 're wa'wa u, azarudu Ìnomrozéb u. Tawamhã awa'awi ma tô pa'ã. Te te pa'ãri wamhã, ma tô awa'awi wahudu, azarudu hã.

26 Tawamhã Ìwasu'u hã ma tô te te ropé daro mono bã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã.

Ìtob'a norĩ, Zezusi te te Ìpese zahuré zé wasu'u

27 Tawamhã 'ri para hawi watobro wamhã, morĩ ré, ma tô aibã norĩ hã Ìsarina tineb zahuré, Ìtob'a zahuré hã. Tawamhã te 'mahãrã zahuré, ãne:

– Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipé'ézé na.

28 Tawamhã 'ri para u ma tô ãzé, Zezusi hã. Sébré wi, ma tô Ìtob'a norĩ hã Ìtẽme aimsasi zahuré. Tawamhã Zezusi hã te sadanharĩ zahuré:

– E te asina i'umnhasi 'wa, te ato pese aba da hã.

Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré:

– Ìhe, wa tô wasina ai'umnhasi ni, apito.

29 Tawamhã Zezusi hã ma tô tõmo upi zahuré. Te duré tãma nharĩ zahuré:

– Asina i'umnhasi aba zéb zarina, wa za tô ato pese 'wa.

30 Tawamhã ma tô oto tito pese zahuré, aibã norĩ hã. Ma tô duré sadawa uwati zahuré, ãne:

– Te aima i'manharĩ wẽ wa'aba zém na, dama Ìwasu'u wa'aba õ di za. Tô'ã.

– ãne te sina sadawa uwati zahuré.

31 Tane nherẽ, oto neb zahuré wamhã, ma tô tisiwasu'u na te te ropé zahuré ropã, Zezusi te te Ìpese zahuré zém na.

Ìmreme'õ, Zezusi te te Ìpesezé wasu'u

32 Tawamhã Zezusi te te Ìto pese zahuré neb za'u si, ma tô aibã hã we Ìtẽme dasiwi saprõni ni Zezusihi u, wa'uburé ré wa, mreme'õ u'ãsi 're Ìhãimana mono hã.

33 Tawamhã Zezusi hã ma tô wa'uburé ma rob'ru, Ìhawi watobro da, Ìsiti. Te te tãma rob'rui wi, ma tô aibã hã mreme watobro. Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

– Niwa, wa te Ìmadã'ã za'ra õ, ãne hã, Ìzarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai 'remhã.

34 Tane nherẽ, ma tô parisezu norĩ hã taré Ìwasédé hã ãma hiri za'ra, ãne:

– Wa'uburé norĩ nhĩb'apito zadawa para, te õ hã wa'uburé hã te te dama 're anhamra, Satanasihi zadawa para. – ãne ma tô parisezu norĩ hã siwi wẽ'õ, Zezusi hã.

Zezusi hã da'ãma Ìsiwamrizé wasu'u

³⁵ Tawamhã Zezusi hã ma tô datême 're mo, 'ri wa'õtô mono bâ, te te dama 're rowahutu mono da, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u na te te dama 're rowasu'u, ìwasu'uwê na. Dahâzé mono bâ ma tô duré da'apese. Hâzé u'âsi wa, sib'uwere na 're ìnomro mono norĩ zama te apese, Zezusi hã.

³⁶ Tawamhã da'ahâ uptabi na te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô Zezusi hã da'âma aiwamri tipê'ê na, pone'ërebâ 'madâ'â âna 're ìnomro mono ne, robzei âna 're dahâimana za'ra mono wa, 're dasipawapto waihu'u za'ra mono ô wa.

³⁷ Tawamhã ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma, te tinha, âne:

— Amnho hã sa'êtê uptabi di, da te 're ì'ubumroi mono da hã. Tane nherê, sada hã da'umrore di, ì'ubumroi'wa da hã.

³⁸ Taha wa, ma'âpé tiwi 're rowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mono, rob're tede'wai wi, romhuri'wa da hã we te te da'azatorĩ da da'ahâ na, rob're hã te te 're ubumro za'ra mono da. — Æne ma tô Zezusi hã da'âma romnhimiré'ê.

10

Zezusi hã tisiré 're ìnomro mono norĩ te te ìsatôrĩ za'ra zé wasu'u, daro mono bâ

Marcusi 3.13-19; Rucasi 6.12-16

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô sitême wazô hã, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ zô, 12 na wahâiba norĩ zô. Wazô hârâ za'ra wamhã, ma tô wama pisutu za'ra, ìwaihu'u pese zarina ìsadawa para, wa'uburé norĩ te te 're ìdawamnarĩ za'ra mono hã wa te dama 're sãmra za'ra mono da. Duré ìhâzé ré norĩ hã dahâzé mono bâ ìsadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, ma tô duré wama pisutu za'ra, duré hâzé u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, 're ìsib'uwa pese za'ra mono norĩ zama.

² Zezusi hã daro mono bâ te za oto wazatorĩ za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ hã, ìsadawa para wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Tizadawa wasu'u'wa na, ma tô wanhisi za'ra oto, Zezusi hã. Wanhisi za'ra hã, âne: Sima na ìsisi hã. Taha nhisi amo hã Pedru. Duré ìno nhisi hã Ædéré na ìsisi hã. Duré Ti'adu, duré Ti'aduhu no, Zuwã. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra norĩ.

³⁻⁴ Duré Tiripi, duré Batoromezu, duré Tome, duré wa hã Mateusi. Wa hã rob'uiprazé ubumroi'wa aré. Duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã. Duré Tadezu, duré Sima aimawi hã. Ta hã ma tô aré dame 're hâimana, romanu norĩ zada, tirom hawi apâ te te 're satôrĩ za'ra mono da. Duré Zudasi Icarizoti, Zezusi hã te te dama ìhâiba nhomri da hã.

⁵ Tawamhã Zezusi hã te te wazatorĩ za'ra da, ma tô âne wama roti za'ra, 12 na wahâiba norĩ ma hã:

— Zudezu'ô norĩ nhipti'ai u 're anomro aba mono ô di za. Duré samaritanu norĩ nhipti'ai u 'ri nho'ômomo mono bâ, 're asisisi aba mono ô di za.

⁶ Izarazéhé nhihudu norĩ u si te za 're anomro aba mo, pone'ërebâ 'madâ'â âna, siwa'ru 're ìnomro mono ne, 're ìdahâimana za'ra mono norĩ u si.

⁷ Æne te za dama 're ìrowahutu za'ra wa'aba mo: “‘Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb u hã romhuture di oto.”

⁸ ìhâzé ré norĩ hã te za duré 're ìpese za'ra wa'aba mo. 'Re dadâ'â za'ra mono nherê, te za duré 're ìdahâiwa'utu za'ra wa'aba mo. ì'wa're ré norĩ zama te za 're ìpese za'ra wa'aba mo. Wa'uburé hã te za dama 're ìsãmra za'ra wa'aba mo. Wa'âbâ âna wa tô ìwaihu'u pe hã aima sômri za'ra wa'wa. Taha wa, wa'âbâ âna te za âne uburé dama âma 're ì'uwa'imrami wê za'ra wa'aba mo.

⁹ Rob'uiprazé ìsapotore hã asiré 're 'wasari aba mono ô di za, êtê'ubuzi pré oru hã duré êtê'ubuzi'a prata zama.

¹⁰ Dama romhuri'wai ma, te za dasa hã da te tãma 're sômri za'ra, tiwi sô robaba wa. Taha wa, nimomo 're anomro aba mono wamhã, romramizé hã asiré 're 'wasari aba mono ô di za. Duré ai'uza misire ré si te za 're anomro aba mo. Aipara'uza misire ré si te za duré 're anomro aba mo. Wedehu hã asiwasuzisé hã misire te za duré asiré 're i'wasari aba mo.

¹¹ — Nimomo daza'rui u 're anomro aba mono wamhã, asô 're itob'uzu za'ra wa'aba mono nori u si te za 're asisisi aba mo. Tawamhã tame te za isiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'ri tede'wa siré, nimomo 're anomro aba mono zéb u hã.

¹² Danhorôwa u 're asisisi aba mono wamhã, âne te za 're idazawi za'ra wa'aba mo: “Rowë na 're aihãimana za'ra wa'aba mono.” Âne te za 're idazawi za'ra wa'aba mo.

¹³ Tawamhã danhorôwa u 're aihutu aba mono wi, da te 're ai'mazasi wë za'ra wa'aba mono wamhã, 're isawi za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowë na 're hãimana za'ra, 'ri tede'wa nori hã. Duré da te 're ai'mazasi wë za'ra wa'aba mono ô wamhã, rowë na 're hãimana za'ra mono ô di za, 'ri tede'wa nori hã.

¹⁴ Duré nimomo darob u 're aihutu aba mono wamhã, asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono ô wamhã, da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono ô wamhã, ta hawi te za 're aiwairébé aba mo. 'Re anomro aba mono zéb u, te za asisa'u aipara zapru hã 're itata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're ô na 're danomro mono wa, 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da.

¹⁵ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ihãimana u'âsi mono, da'âma isipo'ozéb âma hã Sodoma âma duré Domora âma 're idahãimana wasété uptabi za'ra mono nori ma, te te irob'manharî pipa zém nhipai u, te za asô 're itob'uzu za'ra wa'aba mono ô nori hã te te tãma 're arob'manharî za'ëtë. — Âne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, isiré 're iwanomro mono nori ma.

Zezusi te te isatôri za'ra ma, za da te tãma 're irob'manharî wasété za'ra mono zé wasu'u

Marcusi 13.9-13; Rucasi 21.12-19

¹⁶ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, isiré 're iwanomro mono nori ma:

— Ma'âpé iwapari pese za'ra wa'aba. Pone'ërebãire, robzahi wa'wa u 're isisisi mono ne, wa za datême asatôri za'ra wa'wa. Taha wa, te za asimiza'rese 're anomro aba mo, wahi ne. Duré utu'u, marî iwasédé hã te te 're i'manharî za'ra mono ô ne, te za 're anomro wë wa'aba mo.

¹⁷ Taha wa, te za 're asipibui pese za'ra wa'aba mo, dawî. Âté ni'wam nori hã te za te te sima 're aiwë za'ra wa'wa, te te 're aiwaiwai wa'aba mono da, zudezu nori ma roti'wa nori u, te te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta nori hã te te siwi 're aiwë'ô za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za duré isimirowahutuzéb âma da te 're ai'maipré'é 'wa, romhã nhorô 'manharî na.

¹⁸ Duré i'âma si 're anomro aba mono wa, te za dama ipire nori u da te 're asimroi wa'wa, zudezu'ô nori nhîb'apito nori u, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te siwi 're aiwë'ô za'ra wa'aba mono da. Taha ré, isô're 're aimesa aba mono ré, te za iwasu'u wë na tãma 're irowasu'u za'ra wa'aba mo, isib'a'uwë nori ma zama.

¹⁹ Tawamhã dama ipire nori u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisôwa asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zém na da hã. Da te aima 're iropipa za'ra wa'aba mono zéb u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, 'Re ihãimana u'âsi mono te za te aima 're sômri za'ra wa'wa, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

20 Tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, asi'uihā na asimirosa'rata na tāma 're aimreme zusi aba mono ō di za. 'Re ihāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani na te te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, danhib'apito norī ma.

21 — Da te 're ĩzaze za'ra mono 'ru te, te za dasisānawāi uptabi nherē, da te dasima 're dahāiba nhomri za'ra, da te 're danhimroi mono da. Damama norī hā te za ti'ra ma, āne te te tāma 're rob'manharī wasété za'ra, 'rāwim nherē. Duré da'ra norī hā timama uptabi da nherē, te za sada 're hāimana za'ra, te te dama 're hāiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ĩna me.

22 Uburé te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, ĩzazei'wa 're anomro aba mono wa. Tane nherē, asiptete sina ōne haré ĩ'āma 're anomro u'āsi aba mono wamhā, te za asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, asō'reptu za'ra wa'aba zé hā.

23 Tawamhā nimame 'ri nho'ōmo āma da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono wamhā, ta hawi te za 're aimani za'ra wa'aba mo, 'ri nho'ōmo amoi u 're anomro aba mono da. Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Izarazéhé nhihudu norī nhipti'ai 're, 'ri wa'ōtō mono bā ĩwasu'uwé na romhuri 'rāsuta za'ra wa'aba ō ré, wa za we dama ĩsihāi'ré apā, dasiré ĩpodo hā.

24-25 — Romnhoré'wa norī hā te te 're romnhoré za'ra mono ré hā, pire na 're hāimana waihu'u za'ra mono ō di, tāma ĩromnhoré'wa norī ma hā. Tane nherē, romnhoré hā te te 're ruiwapari u'āsi za'ra mono wamhā, zahadu wapsi te za tāma ĩromnhoré'wa norī ne oto 're hāimana za'ra, aiwa. Duré te te dama 're ĩromhuri za'ra mono norī hā te te dama 're romhuri za'ra mono ré hā, hāimana pire na 're hāimana waihu'u za'ra mono ō di, tinhib'apito norī nhipai u hā. Tane nherē, tipire zō te te 're rob'ruiwapari u'āsi za'ra mono wamhā, zahadu wapsi te za tinhib'apito ne pire na 're hāimana za'ra oto. ĩ'ruiwapari'wa norī hā te Bezebu na te te 're ĩnhisi za'ra, wa'uburé norī nhib'apito nhisi na. Āne te ta norī hā te te ĩ'āma 're wasété za'ra. Taha wa, taha nhipai u te za duré te te ai'āma 're wasété uptabi za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono wa.

'Re ihāimana u'āsi mono si, da te dasima 're ĩpipa za'ra mono zé wasu'u Rucasi 12.2-7

26 Tawamhā Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma:

— Taha wa, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono ō di za. Uburé marī hā upsibi na 're ihāimana za'ra mono hā zahadu wapsi te za suwa nhamra ni. Duré uburé marī hā pi'uriwi 're ihāimana za'ra mono hā te za niwapsi waihu'u za'ra ni.

27 Uburé pi'uriwi te aima 're iwaihu'u za'ra wa'aba mono hā te za oto sō'awi dama āma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo.

28 Dahāiba te te dawī 're ĩsimroi mono norī ma hā, tāma 're aipahi za'ra wa'aba mono ō di za, dapē'ēzani hā te te dawī 're simroi waihu'u mono ō nherē. 'Re ihāimana u'āsi mono si te za asima 're ĩpipa za'ra wa'aba mo. Taha ma si waihu'u pese di, dahāiba hā duré dapē'ēzani zama, te te dawī 're ĩ'a'uprosi mono zéb da hā.

29 Sire wa'ā hā wa'ābā syryre nherē, uburé Damama zadawa para ō nherē, 're si'utōrī mono da hā, mare di, sire norī hā.

30 Tane duré, aséré za'ra aba zama, tāma waihu'u pese di, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā. Simi'madā'ā pese uptabi di.

31 Sire hā tāma sawi pese za'ra nherē, sire zawi nhipai u, tāma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, asina 're aihātā'ā

za'ra wa'aba mono ò di za. — Āne ma tô wama rowasu'u za'ra Zezusi hã, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma hã.

Zezusihĩ zazei'wa na 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u, ĩsazei'ò'wa na zama Rucasi 12.8-9

³² Tawamhã Zezusi hã te duré wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Ni'wam norĩ hã ĩzazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã wa za duré ĩmama nho'a te 're awasu'u, ĩzazei'wa na, hãwiwa āma 're ĩsãmra mono nho'a.

³³ Tazahã, ni'wam norĩ hã ĩzazei'ò'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã wa za duré ĩmama nho'a te 're awasu'u, ĩzazei'ò'wa na, hãwiwa āma 're ĩsãmra mono nho'a. — Āne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusihĩ āma dasina 're ĩdasipo'o za'ra mono zé wasu'u Rucasi 12.51-53; 14.26-27

³⁴ Tawamhã te duré ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— E ti'ai u we ĩmorĩ wa, te za ti'ab ré rowē na si dasiré 're dahãimana za'ra, simisutu. Mare di. Āne hã ĩ'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za. Ti'ai u we ĩmorĩ wa, rowē na si 're dahãimana za'ra mono ò di za. Te za ĩ'āma dasima 're dasiwanhizari. Te za duré ĩ'āma 're dasi'wapé za'ra.

³⁵ Ti'ai u we ĩmorĩ wa, te za da'ra si'aibã norĩ hã timama āma 're sitob'ru za'ra. Da'ra sipi'ò norĩ hã te za duré tina āma 're sitob'ru za'ra. Duré dasani'aba norĩ hã te za timaprebaba sipi'oi āma 're sitob'ru za'ra.

³⁶ Āne te za dasisãnawã uptabi nherē, dasina 're danhitob'ru uptabi za'ra, 'rãwi dasiré 're dahãimana za'ra mono nherē.

³⁷ — Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi za'ra mono zém nhipai u, timama norĩ hã te te 're sawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'āma 're nomro waihu'u mono ò di za. Duré ni'wam norĩ hã ĩzawi nhipai u ti'ra norĩ te te 're sawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'āma 're nomro waihu'u mono ò di za duré.

³⁸ Wedepo'u nhonhi'rãmi hã, daza'ozéb da, da te dasisada 're ĩ'wasari mono ne, ni'wam norĩ hã da te 're simroi mono da nherē, sisawi āna ĩzarina 're nomro mono wapsi, te za ĩ'āma 're hãimana u'ãsi za'ra. Ānei ò wamhã, ĩ'āma 're nomro waihu'u mono ò di za.

³⁹ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihãimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowē ĩsi'utõr'i'ò hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono ò di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, 're sihãiba zawi za'ra mono ò wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowē hã. — Āne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

'Re ĩhãimana u'ãsi mono, za te te dama 're ĩ'awa'ãbã mono zé wasu'u Marcusi 9.41

⁴⁰ Tawamhã te duré āne na wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Ni'wam norĩ hã te te 're aiwaibui wē wa'aba mono wamhã, ta norĩ hã ai'u'ãbã wa'aba te za te siwi 're ĩmrami wē. Ta norĩ hã te te siwi 're ĩmrami wē mono wa, we ĩzatõr'i'wa zama te za duré ĩsiré te te siwi 're mrami wē.

⁴¹ Āté ni'wa hã te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã āri wē, ĩsada wasu'u'wa na te te waihu'u wa. Āne ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wē za'ra mono wamhã, tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, za te te 're ĩ'awa'ãbã mono ne, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te tãma 're awa'ãbã aiwa, damrami wē 'wa norĩ ma hã. Āté ni'wa hã te za duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina 're ĩmorĩ wē uptabi hã āri wē, 're ĩmorĩ wē uptabi na te te

waihu'u wa. Āne ni'wam norī hā te te 're 'manharī wē za'ra mono wamhā, tinhimiroti 'madâ'â pese 'wa norī ma, za te te 're ĩ'awa'âbâ mono ne, te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te te tâma 're awa'âbâ aiwa.

⁴² — Āté ni'wa hā te za ĩzazei'wai ma, â wahâ hā tâma ô, te te hâ'rêne da, ĩsiré ĩzazei'wa norī ma ĩwapu ma, 're ĩmorī na te te waihu'u wa. Āne hā ĩzazei'wa norī hā marī 'rare na nherē, ni'wam norī hā te te 're pawaptob za'ra mono wamhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te tâma 're ĩ'awa'âbâ mono zé hā te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hā wama rowasu'u za'ra, daro mono bâ te te ĩwazatōrī za'ra zéb u hā.

11

Zuwā Batita hā Zezusihī u, tizadawa wasu'u'wa norī te te ĩsatōrī za'ra zé wasu'u

Rucasi 7.18-35

¹ Tawamhā 12 na ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma, āne na te te wama roti za'ra pari wamhā, ma tō mo Zezusi hā, dama ĩsāmrazém hawī, tamomo 'ri nho'omo mono bâ te te dama rowahutu mono da.

² Tawamhā Zuwā Batita, dazazéb 're sāmra ré, ma tō Cristuhu wasu'u hā wapa, marī te te dama 're ĩ'ab'manharī wē mono zé hā. Te te wapari wamhā, ma tō ĩsiré 're ĩnomro mono norī hā 'mazatōrī za'ra, Zezusi hā te te siwī 'mazadhanharī da.

³ Āne ma tō siwī sadanha:

— E a hā Zuwā Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra.

⁴ Tawamhā Zezusi hā te asa tâma nharī za'ra, āne:

— Mo oto apâ ai'aba'rési wa'aba Zuwāhā u, marī hā ĩwapari za'ra wa'aba zém na tâma rowasu'u za'ra wa'aba da, marī hā ĩ'madâ'â za'ra wa'aba zém na zama.

⁵ ĩtob'a norī hā to pese za'ra wa, ma tō apâ te te 're rob'madâ'â za'ra. ĩmorī'ô norī hā te oto para na 're nomro. Duré ĩ'wa're ré norī hā ma tō 're pese za'ra. Hâiba wē na te oto 're nomro. Duré ĩpo'reptô norī hā te oto 're simipari za'ra. Duré 're ĩdâ'â za'ra mono norī hā ma tō duré apâ 're hâiwa'utu za'ra. ĩwasu'uwē hā ma tō duré ĩsibrob'ô norī hā te te 're wapari za'ra. Āne na te za tâma ĩrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwāhā ma.

⁶ Ni'wam norī hā, wa hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para we ĩmorī na, 'râwi'ĩ'âma 're siwawā za'ra mono ô wamhā, ta norī ma si tâma 're rowē uptabi za'ra mono di za. — Āne te tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

⁷ Tawamhā Zuwā Batitaha siré 're ĩnomro mono norī hā apâ si'aba'rési wamhā, ma tō Zezusi hā dama rowasu'u, Zuwā Batitaha hâimanazém na. Da'hâ na ĩdasi'ubumroi mono norī ma, te āne tâma rowasu'u za'ra:

— Zuwā hā a'ubuni wi 're sāmra mono ré, ma tō ĩtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. E tawamhā du teihi 'râihâ hā uware wa, rowa'u te te 're ĩhâpâ za'ra mono ne, Zuwā Batita hā roti da, sib'uware na 're hâimana mono wa, ma tō ĩtême 're anomro aba mo. Mare di. Ta hā roti da, siptete na ma tō 're hâimana.

⁸ E uza wē na 're si'uza mono wa, ma tō ĩtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wē na 're si'uza mono ô di. Uza wē ré 're ĩnomro mono norī hā, te danhib'apito nhorôwa âma si 're si'ubumro, 'ri 'râihâ âma si.

⁹ Ma'âpé, ĩma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te ĩtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da.

Tane tō. Ō hā uburé ĩwana 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ nhipai u te pire na 're hâimana, Zuwā hā.

¹⁰ Duréihā ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā āne āma rob'ui'éré, Zuwāhā āma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na: "Īzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satō, te te asō ropese mono da." Āne duréihā 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, ĩbaihā na hā.

¹¹ Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé ĩwana 're ĩnomro mono norĩ hā te te siwi āma wabzu za'ra ō di Zuwā Batita hā, ĩsimiromhuri pire na hā. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'azawi mono zéb zarina te te 're ĩda'apawpto mono zé hā, hâiba ré ré, te te waihu'u ō di za, Zuwā Batita hā. Ni'wam norĩ si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ si te za te te sina 're waihu'u za'ra, ĩ'uirĩ na. Taha wa, ta norĩ hā te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhipai u. Duré ni'wam norĩ hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ hā, tisiré norĩ ma, wapu na 're hâimana za'ra mono nherē, te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhipai u, ta norĩ si ĩ'uirĩ na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'apawpto mono zé hā.

¹² Zuwā Batita hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩsada wasu'u mono zém na te te dama āma ĩsāna'ratazém hawim haré, te oto ni'wam norĩ hā sib'ru na 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā da'āma 're sib'a'uwē mono tō da. Da te dasima 're wē za'ra mono nherē, te ta norĩ hā te te dawī 're ro'wa'rutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā āma 're sib'a'uwē za'ra mono tō da.

¹³ Zuwāhā wana ré hā, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hā te te āma 're rob'ui'éré za'ra Mozésihi zama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé wasu'u na hā.

¹⁴ Tawamhā ĩsimirowasu'u za'ra na, 're saze za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina te za duré āne 're ĩsaze za'ra wa'aba mo, Eriasi ti'ai u za we ĩmorĩ na Zuwā te te ĩwasu'u na hā.

¹⁵ Asimipari pese aba wamhā, ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba.

¹⁶⁻¹⁷ – E 'wai āma, wa za oto romnhimiré'é, āhāna 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ āma hā. Ai'uté norĩ āma, wa za simiré'é. 'Ri nhi'riti wa, rowdezéb āma si'ubumroi ré, te za āne si'mahârâ za'ra, ai'uté norĩ hā: "Wa norĩ hā wa tō aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tane nherē, āma ato za'ra wa'aba ō di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na wa tō aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tane nherē, wame ai'ry'ry wa'aba ō di." Āne te za si'mahârâ za'ra. Āne wa tō ai'uté norĩ āma simiré'é, āhāna 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hā.

¹⁸ Duré Zuwā Batita hā te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'madâ'â sina ma tō sai āna te te 're romhuri, misi bātâ na. Duré uwa 'ru 'râi wa'u hā te te dame 're hâsi mono ō di. Taha wa, ma tō da te tâma 're nharĩ wasété za'ra. Āne ma tō da te tâma 're nharĩ za'ra: "Ō hā wa'uburé te te 're pibui u'âsi."

¹⁹ Duré wa hā ti'ai āma dasiré ĩpodo hā wa ĩto sina dasiré 're ĩsa, dasazém na. Uwa 'râi wa'u ĩsé hā wa duré te dame 're hâsi. Taha wa, ma tō āne na da te ĩma 're nharĩ wasété za'ra: "Ma'āpé 'madâ'â za'ra wa'aba. Ōhōta te aibā hā sa za'ētē na 're sai u'âsi. Ta hā uwa 'ru 'râi wa'u zei'wa duré. Rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ siwadi ta hā, uburé siwa'ru 're ĩdanomro mono norĩ siwadi." Āne ma tō da te ĩma 're nharĩ wasété za'ra. Ni'wam norĩ hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're nomro mono wamhā, te za marĩ ĩwē si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra. Āne wa, te za ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, tō sena 'Re

ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti ĩwẽ uptabi na hã. — Āne ma tō Zezusi hã dama rowasu'u.

²⁰ Tawamhã nima niwĩmhã 'ri wa'õtō mono bâ 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ wa, ma tō Zezusi hã siwi dawẽ'õ, tiwaihu'u pese na marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã tamep si te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'ãsi mono nherẽ.

²¹ Āne te 'ri wa'õtō ãma ma tinha Zezusi hã, 'ri wa'õtō 're, 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma:

— Corazi na 'ri wa'õtō nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'õtō nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. Marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono ne, Tiru ãma 'ri nho'õmo ãma, duré Sido ãma 'ri nho'õmo ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ nho'a, te dama 're ab'manharĩ mono 'wa'ãhã, duréi te aré ta norĩ hã 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're ĩsipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hã ti'rã nhisiwi te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ĩhãiro na 're si'uza za'ra.

²² Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã Tiru ãma duré Sido ãma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te ĩrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'etẽ za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

²³ Duré Capana'u ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã e danhipai u aipire na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ma tō asina 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're asãmra 'wa, dapẽ'ẽ 're dadã'ã u'ãsi ne 're ĩdahãimana za'ra mono zéb u. Marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono ne, duréihã Sodoma ãma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ hã te ãma 're pawaptob za'ra mono 'wa'ãhã, aré si'utõrĩ õ di, ta norĩ hã. Rowẽ na te aré 're hãimana u'ãsi za'ra.

²⁴ Niwapsi 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã Sodoma ãma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te ĩrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'etẽ za'ra wa'wa, tō sena. — Āne ma tō Zezusi hã dama waihu'u, Capana'u ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma hã.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré Timama ma mre:

— ĩmama, a hã Danhib'apito uptabi, hãiwa ãma zama, ti'ai ãma zama. A hã ma tō rowaihu'u pese 'wa norĩ wi 're ĩ'anhito mo, roti ĩwẽ hã te te waihu'u za'ra tō da. Rowaihu'u prãĩ 'wa na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma si, ma tō marĩ ĩwẽ hã 're ĩ'awaihu'u mo. Taha wa, wa ai'ãma ĩwata, asõpu wa.

²⁶ Tane tō, ĩmama. Asima 're ĩ'awẽ mono zéb uwaibaba si, ma tō õ norĩ ma si 're ĩ'awaihu'u mo. — Āne Zezusi hã ma tō Timama ma mre.

²⁷ Taha wa, te duré wama nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— ĩmama ma tō ĩma waihu'u, uburé 're ĩhãimana mono zé hã. Ni'wam norĩ hã si'uihã na te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di, 're ĩhãimana mono zém na hã. ĩmama si ma tō ti'ra na ĩwaihu'u pese, 're ĩhãimana mono zém na hã. Duré dasi'uihã na ĩmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. ĩwétési wa tō ĩmama hã waihu'u pese, 're ĩhãimana mono zém na hã. Te ĩsima 're ĩ'awẽ mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma si te 'reawaihu'u, ta norĩ zama ĩmama hã te te waihu'u za'ra da, 're ĩhãimana mono zém na hã. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi hã te oto uburé dama tinha, ãne:

— Marī ĩpire, da te 're 'wasari mono wamhā, te za 're dazadā'â wairébé. Tane te duré a norī wa'wa hā 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo, dama rowahutu'wa norī nhimirowasu'u hā 're ĩ'madā'â pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono da newa. Tane nherê, asina 're uwaimrami waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za. Āne hā uburê 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī hā ma'âpé we ĩzô 're asôpré u'âsi aba mono. We ĩzô 're asôpré u'âsi aba mono wamhā, wa za te 're aipé'ê nomri za'ra wa'wa, 're asiwasutu za'ra wa'aba mono tō da oto.

²⁹ Wa hā ĩpê'ê na ĩnhimizawi pese uptabi di. Atāma ĩhâimanazé hā. Taha wa, ma'âpé ĩ'âma 're sasômri za'ra wa'aba mono, ĩ'âma 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za aipé ĩ're aima 're simi'wara 'wa.

³⁰ Marī ĩwapure, da te 're 'wasari mono wamhā, 're ĩdazadā'â wairébé mono ô ne, te za aipé'ê wapu na 're anomro aba mo oto, ĩnhimiroti zarina si.

12

Zudezu norī wa'utuzé wasu'u Marcusi 2.23-28; Rucasi 6.1-5

¹ Tawamhā wa norī hā sabadu na wa tō ro'rahâri za'ra ni Zezusi norī hā, buru nho wa'wai baba, zudezu norī te, romhuri zahârizém na. Tawamhā ĩsiré 're ĩwanomro mono norī hā mráp te, wa tō aro 'rā ne hā da te 're ĩzuri mono hā wa te wasima 'rānhinarī tridu 'rā hā, wa te huri mono da.

² Tawamhā parizezu norī hā te te āma wa'madā'â za'ra wamhā, Zezusihi ma, te nharī za'ra, āne:

— E 'madā'â za'ra āna, asiré 're ĩnomro mono norī hā. Ta norī hā ma tō aro 'rā ne hā te te sima 'rānhinarī, sabadu na wawa'utuzém na nherê. Taha wa, wahi'rata nhimiroti hā ma tō āma upa za'ra, dawa'utuzé bâtâ na romhuri, wa te dawi 're ĩsawi za'ra mono zém na roti hā.

³ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nharī za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'ére hā 're sōré za'ra wa'aba mono ā bâ, te te ĩrob'manharizém na tisiré norī me, mra te te simroi wamhā.

⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, ma tō āzê, apito Dawi hā. Sébré wamhā, ma tō 'mai'rê, ĩ'u'êne hā. ĩsiré norī zama ma tō tihu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, aré da te ĩsa'ra hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō pisutu aré, da'āma romhuri'wa norī si ĩ'u'êne hā te te 're huri mono da, sasedoti norī si. Tane nherê, ma tō 'mai'rêne za'ra, Dawi norī hā. Te te 'mai'rêne za'ra nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te te siwi wê'ô za'ra ô di, ta norī hā.

⁵ E sasedoti norī wasu'u zama, 're sōré za'ra wa'aba mono ô di duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te āma ĩrob'ui'ére na hā. Ta hā ma tō 're ĩsōré za'ra wa'aba mo, tō. Taha wa, te za oto āma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duréihā ta norī hā ma tō te te 're romhuri za'ra sabadu na, dawa'utuzém na nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma. Tawamhā 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā romhuri zahârizém na romhuri hā te te dawi sawi nherê, te te 're romhuri za'ra mono wamhā, ĩwasédé hā te te āma 're sa'ra mono ô di ta norī āma hā, dawa'utuzém na te te 're romhuri za'ra mono nherê.

⁶ Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ĩnhimiroti hā pire uptabi di, duréi roti ma hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa āma da'āma romhuri'wa norī hâimanazém na, danhimiroti ma hā.

⁷ Duréihā 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na rob'ui'ére ĩbahā na hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na: "Asimizama hā ĩma 're ĩzata za'ra wa'aba mono zô, 're ĩnhimipari mono ô di oto. Asimizawi

pese zarina da'āma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ĩsima te 're aiwē za'ra wa'wa oto." Āne hā āma waihu'u za'ra wa'aba wamhā, aré ĩwasédé hā āma sa'ra wa'aba ō di, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ āma hā, marĩ ĩwasédé hā te te 'manharĩ za'ra ō wa, ā bātā na.

⁸ Wa hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu, dasiré ĩpoto da, ti'ai āma. Taha wa, dama ĩpire di, romhuri zahārizém na roti hā te dama 're ĩapisutu mono zéb da hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Aibā ĩsimizu'rā're hā Zezusi te te ĩpesezé wasu'u

Marcusi 3.1-6; Rucasi 6.6-11

⁹ Tawamhā Zezusi hā ta norĩ hawi morĩ wamhā, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u ma tō ázé.

¹⁰ Tame te aibā hā nhamra, ĩsimizu'rā're hā. Tawamhā ni'wam norĩ hā ma tō sima wē za'ra, duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma ĩrob'ui'ére na hā sabadu na romhuri zahārizém na roti hā, te te āma upai wa, Zezusi hā āma ĩwasédé hā te te āma hiri za'ra da. Ma tō āne siwi āma sadanha, Zezusi hā:

— Dawa'utuzém na dapesezé hā romhuri zahārizém na hā, e Mozésihi nhimi'ui'ére zarina. — Āne te āma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhā asa te tāma nharĩ za'ra, Zezusi hā:

— Pone'ērebā hā aima 'mai'āimana aba wamhā, ab're 'rehā wa, aiwi 'maiwaptā'ā aba wamhā, e te aré ĩ'maiwazere 'wa, 'manho'reptui aba da hā. Te aré tō ĩ'maiwazere 'wa, romhuri zahārizém na 'maiwaptā'ā nheré, pone'ērebā hā.

¹² Duré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā pone'ērebā te te 're azawi pese mono nheré, pone'ērebā zawi nhipai u, tāma dazawi uptabi di. Taha wa, sabadu na romhuri zahārizém na ni'wam norĩ hā marĩ te te dama 're 'manharĩ wē za'ra mono wamhā, duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina, te za tō te te 're 'manharĩ za'ra, te te āma 're upa za'ra mono āna, ta norĩ hā. — Āne te tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

¹³ Tawamhā ĩsimizu'rā're ma, te duré tinha, Zezusi hā:

— Ma'āpé, asimizu wahutu.

Tawamhā ma tō tinhimizu hā wahutu, aibā hā. Te te wahutu wamhā, awa'awi ma tō tinhimizu pese apā. ĩsimizu amo ne, wē di oto.

¹⁴ Tawamhā te te pese pari, ma tō parisezu norĩ hā wairé, te te sima āma roti za'ra da, Zezusi hā āma, da te dasiwi wĩri da, ĩsadawa parab za'ra.

'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tāma romhuri'wa da, Zezusi te te ĩpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhā Zezusi hā ma tō sina waihu'u, parisezu norĩ te te sima āma ĩroti za'ra zé hā te te siwi wĩri da. Taha wa, ma tō ĩhawi timorĩ za'ra. ĩhawi morĩ za'ra wamhā, da'ahā na ma tō ĩsarina ai'aba'ré ni. Tawamhā daro mono bā 're morĩ ré, ma tō uburé daházé ré hā da'apeze, Zezusi hā.

¹⁶ Te te da'apeze parimhā, ma tō duré sina da'azadawa uwati, da te dasina 're wasu'u za'ra mono tō da.

¹⁷ Āne ma tō Zezusi hā sina da'azadawa uwati, duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na, Iza'iza hā ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa te te āma ĩrob'ui'érézé hā te te āma uwaimrami da. Āne duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'ére hā:

¹⁸ "Āhāta te ĩpisudu ĩma romhuri'wa da, te 're ĩsawi pese mono hā. Taha āma si wa āma 're ĩtoi u'āsi.

Taha ma, wa za ĩpě'ezani hã tãma tisõ. Tawamhã daro mono bã te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u na te za te te dama 're rowasu'u, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

19 Ta hã awa'awi te te dama 're anharĩ mono õ di za. Āma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã, mreme 'rãihã na te te dama 're rowasu'u mono õ di za, sõ'awimhã.

20 Duré, buru teihi hã sihãpã na 're simasa mono wamhã, e te za da te 're si'ě. Mare di. Taré te za da te 're wahutu za'ra, wahu na apã 're simasa mono da. Tane duré, sib'uware na ĩ'ãma 're ĩnomro mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono õ di za, ta hã. Duré ĩro'ore hã ro'o nhib'uware nheré, da te 're ĩsimroi mono õ ne, sib'uware na ĩ'ãma 're ĩnomro mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono õ di za duré. Ta norĩ ãma te za 're siwamri u'ãsi za'ra. Tawamhã nimahã na si te za oto ĩsimipawapto wě zéb zarina, da te 're waihu'u za'ra, dapoto mono bã, te 're ĩda'anho'reptui mono zém na hã, ĩsitob'ru norĩ hã te te dawĩ 're ro'wa'rutu u'ãsi za'ra mono nheré, da te 're waihu'u za'ra mono tõ da, te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u hã.

21 Tawamhã daro mono bã te za tõ sena sõ 're danhimipari za'ra, te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb zõ."

Āne duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ére hã, Zezusihi ãma hã.

Bezebuhu wasu'u

Marcusi 3.20-30; Rucasi 11.14-23

22 Tawamhã Zezusihi tême, ma tõ aibã hã dasiwi saprõni ni, wa'uburé te te 're pibui u'ãsi mono wa, ĩtob'a hã duré ĩmreme'õ hã. Tawamhã Zezusi hã ma tõ pese. Te te pese parip si, ma oto mreme watobro, apã. Te te rob'madã'ã wě di duré, aibã hã.

23 Tawamhã da'ahã na ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Āté õ hã apito Dawihi nhihudu, sõ 're ĩwanhimipari za'ra mono. — Āne te dasima ãma romnomri za'ra ni.

24 Tawamhã ãne na parisezu norĩ te te dawapari za'ra wamhã, ma tõ sima nharĩ za'ra, ãne, ta norĩ hã:

— Ō hã Bezebuhu zadawa para, ma tõ wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hã tiwaihu'u pe hã te te tãma 're sõmri mono õ 'wa'ãhã, aré te te dama 're anhamra waihu'u mono õ di, wa'uburé hã. — Āne ma tõ parisezu norĩ hã Zezusihi nhimiromhuri na sima rowasu'u za'ra.

25 Tawamhã te te ãma ĩrosa'rata wasété za'ra na, ma tõ sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te ãne tãma ãma romnhimiré za'ra:

— Danhib'apito nhib'a'uwě norĩ hã 'rãwim nheré, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré 'ri nho'õmo ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã sisada 're hãimana za'ra mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisãnawã nheré, 'rãwi dasisada 're dahãimana za'ra mono wa, 're dasi'wapé za'ra mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'rãwim nheré.

26 Tane duré, wa'uburé norĩ hã Satanasihĩ nhĩb'a'uwě, simisutu 're hãimana za'ra mono nheré, dapě'ě hawi 're wairébé mono da, te te sima 're rob'ru za'ra mono wamhã, te aré sisada 're hãimana za'ra, wa'uburé norĩ hã. Tawamhã sisada 're sipo'o za'ra mono wa, te aré wara sina 're si'utõri, Satanasihĩ nhĩb'a'uwě norĩ hã. Āne, ĩma ĩnharĩ za'ra wa'aba zéb zarina, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're anhamra mono 'wa'ãhã,

'râwim nherê, te aré tô sisada 're simasa. Taha zarina, te aré tô ta norî hã 're si'uprosi.

27-28 Ma tô ïma ïnharî za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para wa'uburé te dama 're ï'anhamra mono na. Asiré norî hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norî hã te te dama 're sãmra, ta norî hã. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. E Bezebuhu zadawa para wa'uburé te te dama 're ïsãmra mono na, ma tô dama 're ïwasu'u za'ra wa'aba mo. Mare di. Æne na dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono ô di. Taha wa, ma tô âma ï'upa za'ra wa'wa, ïma ïnharî za'ra wa'aba zém na hã, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're ï'anhamra mono na. 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani zadawa parap si, wa tô te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto ïwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena 'Re ïhâimana u'âsi mono, aï'âma 're ïsib'a'uwê za'ra wa'aba mono zéb da, te te âma ïsãna'rata na hã.

29 — Ni'wa hã aibâ ïsiptete nhorôwa u sébré wamhã, te te sima pawasisi ô ré, ïsimarî hã te te tiwi ubumroi waihu'u ô di za, aibâ ïsiptete wi hã. Te te sima pawasisi wapsi, te za ïsimarî hã tiwi ubumro oto, 'ri 're tâma ïromnhimi'wara hã.

30 — Ni'wam norî hã ïwê'wa 're nomro mono ô wamhã, ta norî hã te ïzada 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono u, te 're ïda'anhimroi mono ne, te te 're danhimroi mono ô wamhã, ta norî hã te 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti, te te 're dazatôri za'ra.

31 Taha wa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te 're 'manharî za'ra mono nherê, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono âma da te 're wasété za'ra mono nherê, dawasété na tâma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, tâma waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ï'apari mono zéb da hã, te te oto da'âma 're ab'madâ'â tô mono da. Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani âma, da te 're wasété za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're apari mono ô di za oto. Te za te te da'âma 're ab'madâ'â u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

32 Duré ni'wam norî hã dasiré ïpoto âma te te ï'âma 're wasété za'ra mono wamhã, oto tiwasété na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're siwasu'u za'ra mono wamhã, tâma waihu'u pese di, ãne hã ïwasédé hã te te tâma 're pari za'ra mono da, te te oto âma 're 'madâ'â tô za'ra mono da. Tane nherê, ni'wam norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani âma te te 're wasété za'ra mono wamhã, te za ôhõ na ïwasédé hã te te âma 're 'madâ'â u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. — Æne na ma tô tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Rowede ïwê wasu'u, rowede ïwasété wasu'u me

Rucasi 6.43-45

33 Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tâma romnhimiré'é za'ra, rowede ïwê na. Rowede ïwasété na ma tô duré tâma romnhimiré'é za'ra, parisezu norî âma. Æne te tâma âma romnhimiré'é za'ra, parisezu norî ma:

— Rowede hã wê wamhã, te za 're 'rãi wê u'âsi za'ra. Rowede hã wasété wamhã, te za duré 're 'rãi wasété u'âsi za'ra. Rowede, 're ï'rã za'ra mono zéb zarina te za âma waihu'u za'ra ni, rowede ïwê na, duré rowede ïwasété na hã.

34 A norî wa'wa hã te wahi ne 're anomro aba mo. Dapê'ê 're, da te 're ïrosa'rata za'ra mono zéb zarina te za 're damreme zusi. Taha wa, aïwasété na 're aïhâimana za'ra wa'aba mono wa, marî ïwê na 're aimreme zusi waihu'u aba mono ô di. Aipê'ê 're, 're ïrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te marî ïwasété na si 're aimreme zusi aba mo, a norî wa'wa hã.

³⁵ Ni'wa hã 're morĩ wẽ wamhã, tipẽ'ẽ 're tinhimirosa'rata wẽ hawim na te za 're mreme wẽ u'âsi. Duré ni'wa hã 're morĩ waseté wamhã, tinhimirosa'rata waseté hawim na te za duré 're mreme waseté u'âsi.

³⁶ – Tô sena, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono, za da'âma ìsipo'ozéb âma hã dahâiba mono bâ te za tâma tasiwasu'u za'ra ni, rosa'rata âna marĩ ìwaseté na te te dama 're ìnharĩ za'ra mono zém na hã.

³⁷ Taha wa, ti'ab ré uburé marĩ na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aima rowairébé za'ra wa'wa, za da'âma ìsipo'ozéb âma hã. Ti'ab ré, marĩ ìwẽ na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za aiwẽsãmri za'ra wa'wa. Duré, marĩ ìwaseté na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za siwi aiwẽ'õ za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. – Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirõmo za'ra, parisezu norĩ ma.

Zonahã wasu'u, apito Saromahã wasu'u me

Marcusi 8.11-12; Rucasi 11.29-32

³⁸ Tawamhã parisezu norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ me, ma tô Zezusihi ma, nharĩ za'ra, âne:

– Rowahutu'wa, wa wasima wẽ za'ra ni, marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã aiwaihu'u pese na wanho'a 'manharĩ da, wa te 'madá'â za'ra da, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para dama 're ì'ab'manharĩ mono na, sena na wa te âma aiwaihu'u za'ra da. – Âne te Zezusihi wi waptêrẽ za'ra, ta norĩ hã.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã te asa tâma nharĩ za'ra, âne:

– Nimosi aipoto té wa'aba mono hã, ì'aihâimana waseté za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zahã, ma tô ìwi ìwaptêrẽ za'ra wa'wa, marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã te 'manharĩ da, asõ'a za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para, te dama 're ì'ab'manharĩ mono na sena na ìwaihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, te 'manharĩ õ di za, âhãna. Âne si wa za a'â aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihã Zona hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã si'ubdatõ ma tô bâdá hã âma ai'utõ, tebe ìsa'êté di'i 're, hâimana ré hã. Taha parimhã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sõ'reptu. Â zadaré u ma tô ìré 'râiwatobro, rob u, tebe hã, Zonahã ré. Tane duré, wa hã dasiré ìpodo hã si'ubdatõ bâdá hã te za ì'âma ai'utõ, ìdá'â wa, ab're 're ìnomro ré hã. Taha parip si, wa za duré hâiwa'udu, apã. Âne wapsi, te za ìwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hawi we ìmorĩ na sena na oto ìwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁴¹ Niwamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono, za da'âma ìsipo'ozéb âma hã, duréihã Niniwé na 'ri nho'õmo nhisi âma 're ìdasi'ubumroi mono norĩ hã te za asada tihâimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'âma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Duréihã Zona hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ma tô te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tô ta norĩ hã tiwaseté wi 're sipizari za'ra. Zonahã nhimiroti hã pire nherẽ, ìsipai u ìnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ìzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina we atême ìmorĩ aba na hã. Taha wa, te za tô ì'uwaibaba aiwasédé hã ai'âma sa'ra wa'wa, Niniwé âma 're ìdasi'ubumroi mono norĩ hã.

⁴² Niwamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono, za da'âma ìsipo'ozéb âma hã, duréihã danhib'apito sipi'õ hã Saba na romnhisi âma te te 're ìda'ab'madá'â mono hã te za duré asada tihâimana 'wa, aiwasédé hã te te ai'âma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Ta hã duréihã romhã uptabi nherẽ, ma tô wi, apito Saromahã u, ìsimiroti hã te te wapari da, ìsimiroti hã dahâimanazém na rowaihu'u na hã wẽ uptabi wa. Taha nhimiroti hã pire

nherê, ïsipai u ïnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherê, ïnhimiroti hã aima wapari ze za'ra wa'aba ô di. Taha wa, te za tô ï'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma hiri za'ra wa'wa, danhib'apito sipi'ô hã.

*Wa'uburé nori, da'ãma 're ïsôrôwa za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 11.24-26*

⁴³⁻⁴⁴ — ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Áté wa'uburé hã te za aibã hawi 'maiwatobro. Watobro wamhã, a'ubuni wi te za 're mo, rob're na. Tawamhã dazô 're rítĩ baba mono wa, nimomo wa'utu ô wa, te za sima tinha: “Ïnhorôwa 'rata u, wa za apã mo, ãma 're ïnhorôwa u'ási mono da oto, ïpê'ê 'remhã.” ãne te za sima tinha. Tawamhã apã te za oto mo, aibã u, ïpê'ê 're apã sébré da. Tawamhã ïhawi watobro haré, te aré hãiba baba na 're hãimana, 'ri hã baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're ïsimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wê u'ási 're ïromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wê di, aibã hã apã ãma 're ïsôrôwa mono da hã.

⁴⁵ Tawamhã tisiré nori zô te za mo wa'uburé hã, si'u ãma 're sôrôwa za'ra mono da. Tawamhã te za ïtême áwisi za'ra, 7 na ïhãiba za'ra hã ïsipai u ïwasété uptabi za'ra hã. Tawamhã siré te za tô ãma 're sôrôwa za'ra, aibã ãma. Aibã ma, tãma rowê prã ti aré, wa'uburé misi, ãma 're sôrôwa mono ré hã, ïpê'ê 'remhã. Ahã na oto ïwa 're hãimana za'ra mono wa, tãma rowê ô uptabi di oto. Tane duré, a nori wa'wa hã aima 're rowê prã za'ra wa'aba mono di aré. Tane nherê, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono newa, zahadu ïzazei ãna 're aihãimana wasété u'ási za'ra wa'aba mono wa, aima 're rowê ô uptabi za'ra wa'aba mono di za oto. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, parisezu nori ma, rowahutu'wa nori ma zama.

*Zezusihi na wasu'u, ïno nori wasu'u me
Marcusi 3.31-35; Rucasi 8.19-21*

⁴⁶ Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tô ïno nori hã ïtême aihutu, tina me. Tawamhã rowi simasa wamhã, ma tô da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihi ma, da te 'mairowasu'u da, ïtême watobro za'ra da, rob u.

⁴⁷ Tawamhã Zezusihi ma, ma tô 'mairowasu'u ni, ãne:

— Ano nori hã te rowi asô aimasa, ana me. Te sima aiwê za'ra, marĩ na te te aima rowasu'u za'ra da.

⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã ma uburé dama waihu'u, ãne:

— E 'wa hã ïna. E 'wam nori hã ïno nori. — ãne hã ma dama waihu'u, Zezusi hã.

⁴⁹⁻⁵⁰ Tawamhã tinhiptômo na ïsiré 're ïwanomro mono nori hã te te wawasuu za'ra sina, te duré dama tinha:

— Áhãta, ïna. Áhãta ïno nori. Áhãta ïhidiba nori. Ni'wam nori hã ïmama, hãiwa ãma 're ïsãmra mono hã te te sima 're ïwê za'ra mono zéb zarina, te te tãma ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono nori si, ta nori hã ïno, duré ïhidiba, duré ïna. — ãne ma tô Zezusi hã dama siwaihu'u, (da te waihu'u za'ra dai ô nherê).

13

Amnho potozé wasu'u

Marcusi 4.1-9; Rucasi 8.4-8

¹ Tawamhã tô taha bãtã na ma tô Zezusi hã watobro 'ri hawi, ïsô'ui u mori da. Tame ma tô nhamra, ïsô'u zaihã na, te te dama rowahutu da.

² Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô ïtême dasito, da te wapari za'ra da. Da'ahã uptabi na da te dasiwi uiri wa, ma tô uba're wa dawi ázé, Zezusi hã. Uba're wa, te oto nhamra. Tawamhã ïsô'u zaihã na te ï'rata aimasam ni.

³ Taha wa, te Zezusi hā tinhimiro mnhimiré'é na dama rowahutu, āne:

— Aibā hā te buru u mo, ti'ai hāibādā wa, amnho hā te te anhamra mono da, poto mono da.

⁴ Tawamhā, amnho hā te te anhamra mono wamhā, nima norī hā bādādi zababa ma rere'e. Tawamhā sire hā ma te te uprosi uburé, poto mono ō ré.

⁵ Ētē nhisiwi ma duré nima norī hā rere'e. Ti'ai baihāire di, ētē nhisiwimhā. Ti'ai baihāire wa, ma tō 'wanhipré su'u, amnho hā.

⁶ Tawamhā bādā hā oto 'rāiwatobro wamhā, rowa'ro wa, ma ro'wanhipré hā ti'wanhipré 'ré za'ra, Īsari hā te te rowa'rei mono ō wa.

⁷ Nima norī hā ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhā siré ma tō 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhā, ma te te ubu, wab'ru hā. Taha wa, 'rāi mono ō di, ta norī hā.

⁸ Ti'ai wē wa, ma duré nima norī hā rere'e. Tawamhā, oto 'wanhipré 'rāihā mono wamhā, ma tō ti'rā za'ra. 'Rāi mono wamhā, nima niwīmhā 'rāi ahā prā ti, amnho hā. Duré nima niwīmhā 'rāi ahā di. Duré nima niwīmhā 'rāi pese uptabi di. — Āne na ma tō Zezusi hā dama āma romnhimiré'é.

⁹ Tawamhā āne na ma tō duré dama āma 'rāsutu, tinhimiro ti na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhā, ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimiro wasu'u na hā waihu'u za'ra wa'aba da. — Āne ma tō dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

*Romnhimiré'é na si, Zezusi te te dama 're ĩrowahutu mono zé wasu'u
Marcusi 4.10-12; Rucasi 8.9-10*

¹⁰ Tawamhā wa norī hā ĩsiré 're ĩwanomro mono norī hā wa tō Zezusi u ubumro ni. Tawamhā āne, wa oto wasiwi sadanharī ni:

— E marī wa, te romnhimiré'é na si dama 're ĩrowahutu mo. — Āne, wa wasiwi sadanharī za'ra ni, wa norī zama, wa te waihu'u za'ra ō wa.

¹¹ Tawamhā Zezusi hā te asa wama nharī za'ra, āne:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā a norī wa'aba ma si, ma tō aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ĩwaihu'u'ō hā, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zém na hā, sō'awi te te dama waihu'u ō nherē.

¹² Ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiro waihu hā te te 're 'ruiwapari u'āsi za'ra mono wamhā, taha zarina te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā sa'ētē na tāma āma 're sōprub za'ra, te te aré āma 're ĩrowaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nherē, ni'wam norī hā ĩsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono ō wamhā, ta norī wi te za tinhimiro waihu hā tāma waihu'u pese za'ra ō nherē, te te tiwi 're awaibu 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, te te aré āma 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hā.

¹³ ĩnhimiro mhuri hā datōmo na da te 're 'madā'ā za'ra mono nherē, te taré da te 're 'madā'ā za'ra, da te āma 're waihu'u za'ra mono āna. Duré ĩnhimiro ti hā dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherē, te taré da te 're wapari za'ra, da te āma 're waihu'u za'ra mono āna. Taha wa, wa romnhimiré'é na si te dama 're rowasu'u.

¹⁴ Duréihā Iza'iza hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō da'āma rob'ui'ééré, za da'āma 're ĩromhāimana mono zém na hā. Taha wa, āhāna ma tō da'āma uwaimra. Āne duréihā ĩsimi'ui'ééré hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na hā:

“ĩnhimiro ti hā dapo're na da te 're wapari u'āsi za'ra mono nherē, taré te za da te 're wapari za'ra, da te āma 're waihu'u za'ra mono āna. Duré ĩnhimiro mhuri hā datōmo na da te 're 'madā'ā u'āsi za'ra mono nherē, taré te za da te 're 'madā'ā za'ra, da te āma 're waihu'u za'ra mono āna.

¹⁵ E marĩ wa. Dapẽ'ẽ 're, da te 're ĩrosa'rata za'ra mono zé hã sitom haré te za ĩré 're dahâimana u'âsi za'ra, da te ĩ'âma 're rosa'rata wê za'ra mono õ wa. Dapo're nhitom haré, te za duré 're dahâimana za'ra, ĩnhimiroti hã da te 're wapari ze za'ra mono õ wa. Duré datõmo sitom haré te za 're dahâimana za'ra, ĩnhimirohmuri hã dama 'madâ'â zeĩ õ wa.

Ãnei õ 'wa'ãhã, te aré ĩnhimirohmuri hã da te 're 'madâ'â ze za'ra, datõmo na. Te aré duré da te 're wapari ze za'ra, ĩnhimiroti hã. Te aré duré da te 're ĩwaihu'u pese za'ra, dapẽ'ẽ 're, da te ĩ'âma 're rosa'rata wê za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ĩtẽme 're dasipizari za'ra, dawasété wi hã. Tawamhã daházé wa, da te 're ĩdapese za'ra mono ne, wa aré dawasédé hã te dama 're apari, te da'ãma 're ab'madâ'â tõ mono da oto."

Ãne duréihã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, te oto nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã ĩnhimirohmuri, atõmo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, ma tõ ĩ'âma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ĩnhimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, ma tõ duré ĩ'âma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowé uptabi za'ra wa'aba mono di, a norĩ wa'aba ma si. Tõ sena wa ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã duré ĩsimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã te aré te te sima 're wê uptabi za'ra, ĩnhimirohmuri na 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono zé hã te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Ma tõ duré aré te te sima 're wê za'ra, ĩnhimiroti na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zé hã te te 're wapari za'ra mono da. Taha wa, a norĩ wa'aba ma si, aima 're rowé uptabi za'ra wa'aba mono di za. — ãne hã ma tõ wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Amnho potozém na ĩsimiré'ézé hã, Zezusi hã sõ'awi te te dama ĩwaihu'uzé wasu'u

Marcusi 4.13-20; Rucasi 8.11-15

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tõ duré wama waihu'u za'ra:

— Ma'ápé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Ahãna wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, amnho potozém na te ãma ĩsimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁹ Amnho hã aibã te te ĩ'anhamra mono hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwé mono zé wasu'u hã, tipo're na te te 're wapari za'ra mono nheré, te te ãma 're rosa'rata ze za'ra mono õ wamhã, te te ãma waihu'u pese za'ra õ di za. Ta norĩ hã amnho hã bádãdi zababa ĩrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. Amnho hã sire te te ĩ'uprosi mono ne, te za ĩwasété uptabi hã ĩtẽme 're simasisi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na taré te te 're ĩwapari za'ra mono hã te te tiwi 're awaibui mono da, Wa'uburé hã.

²⁰ Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã eté nhisiwi, ti'ai baihãire wa ĩrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, amnho hã ti'ai baihãire wa ĩpoto su'u mono ne, te ta norĩ hã awa'awi te te ãma 're saze za'ra, to sina.

²¹ Tane nheré, ĩsadowa wasu'u hã te te 're saze za'ra mono wa, da te tãma 're ĩrob'manharĩ wasaté za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za sazei utõrĩ za'ra. Amnho hã ti'ai baihãire wa, ĩrere'e mono hã sari õ wa, ĩ'wanhipré 'ré mono ne, te za romhutu na sazei utõrĩ za'ra, ta norĩ hã.

²² Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã wab'ru wazari ĩrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. Wab'ru hã ro'wanhipré siré 'wanhipré mono wa, te te oto ubu mono wa, ĩ'rã za'ra õ ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã

tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherê, ïwê hã te te 're 'manharĩ za'ra mono ô di za, ta norĩ hã. Tihâimanazém na si te za sina 're hâtâ'â u'âsi za'ra. Duré danhibro pe hã wê uptabi newa te za taha zô si te te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Taha wa, amnho 'wanhipré hã ï'rã za'ra ô ne, 're nomro wê mono ô di za, ta norĩ hã.

²³ Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ti'ai wê wa ïrere'e mono ne, te za 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te sima 're wê uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da. Tawamhã, rowede ï'rã pese uptabi ne, te za wê u'âsi 're hâimana za'ra, ta norĩ hã. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, te te da'ãma ïromnhimiré'ézé hã.

Wab'ru hã rob're ïwê wazari, ïpoto mono zé wasu'u

²⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zém na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã tiburu na ma tô amnho potozé ïwê hã te te a're, amnho hã tãma 'rã da.

²⁵ Tawamhã nimahã na barana danhotô mono ré, ïsitob'ru hã ma tô ïburu u mo. Wab'ru hã ma tô te te a're, amnho ïwê wazari. Te te a're mono pari, ma tô apã mo.

²⁶ Tawamhã rob're hã ma tô prédu. Taha wa, ma tô 'rã. 'Rãĩ mono wamhã, dama 'madã'ã pibu pese di oto, wab'ru hã ïwazari ïpoto mono na hã.

²⁷ Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norĩ hã ma tô ïtême aihutu. ïtême sihutu wamhã, ãne te tãma rowasu'u za'ra: "Apito, oro amnho hã ïwê si aiburu na a're mono za, ma wab'ru hã ïsiré 'wanhipré." ãne te ãma siwi sadanha, buru tede'wa hã.

²⁸ — Tawamhã buru tede'wa hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: "Ni'wa hã ïruiwapari'wa, ma tô ãne ïma 'manha."

Tawamhã tãma ïromhuri'wa norĩ hã te siwi sadanha, ãne: "E ãne hã aima wê di, wab'ru hã uburé wa te ïsanoi mono da hã, tãma ropese da."

²⁹ — Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra: "Tô'ã. Rob're hã ï'rãĩ ré hã ïsu sano za'ra wa'aba tô da, taha wa, sano za'ra wa'aba ô di za a'ã, wab'ru hã.

³⁰ A'ã simisutu siré prédu mono, roptehãri na da te 're ïsãna'rata mono zéb u hã. Tawapsi wa za oto roptehãri na romhuri'wa norĩ ma 'ru za'ra, wab'ru uimrehêne te te siwi sanoĩ mono da, te te duré wasisi mono da, unhama u te te siwi sãmra da, si'unhama da. Taha parip si, te za oto tehãri za'ra, amnho za'razéb u te te siwi sa'ra da, ïma." — ãne na ma tô Zezusi hã ãma romnhimiré'é, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zém na hã, ãne hã sô'awib ô nherê.

Motada nhamare wasu'u

Marcusi 4.30-32; Rucasi 13.18-19

³¹ Tawamhã romnhimiré'é na ma tô duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zém na, wa za duré aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, motada nhamare na, aibã tiburu na te te ï'a're hã.

³² Motada nhamare hã uburé romnhamare norĩ ma syryre nherê, oto prédu mono wamhã, uburé romnhamare, da te 're ïzuri mono hã te za te te 're sipai pese za'ra. Papo za'êtê wamhã, ïsu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. — ãne na ma tô duré Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra.

Ï'u'êtê wapuzé wasu'u

Rucasi 13.20-21

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré ãne na wama ãma romnhimiré'ê za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ïhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ hã te za ï'u'ëtê wapuzé hã syry na sa'wa, aro 'rã ne zu pese wazari, tridu 'rã zu pese wazari. Aro 'rã ne zub'a si, sa'ëtê uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, ï'u'êne hã. Sa'ëtê uptabi di za oto. ãne duré, 'Re ïhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zé hã. — ãne na ma tô duré Zezusi hã ãma romnhimiré'ê.

³⁴ Marĩ na te te dama ãma 're romnhimiré'ê mono nherê, te te dama ãma 're arowasu'u mono õ di, Zezusi hã. Romnhimiré'ê na si ma tô te te dama 're rowasu'u.

³⁵ Duréihã 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ïrob'ui'érézéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô romnhimiré'ê na si te te dama 're rowasu'u, Zezusi hã. ãne duréihã ãma ïrob'ui'éré siro hã:

“Te dama 're rowasu'u mono wamhã, wa za te dama ãma 're aromnhimiré'ê. Wa za duré te dama 're awaihu'u, ropoto na'rata hawimhã dama ïwaihu'u'õ hã.”

ãne duréihã 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ïrob'ui'éré siro hã.

Wab'ru na ïsimiré'ézé hã, Zezusi hã sô'awi te te dama ïwaihu'uzé wasu'u

³⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô dawi mo. Dawi morĩ wamhã, ma tô 'ri para u ãzé. Tawamhã ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tô 'rãwi ïtême ubumro ni, wa te wasiwi sadanharĩ da, ãne:

— Ma'ápé wama waihu'u za'ra na. E marĩ na ma tô wab'ru na hã ãma ïromnhimiré. E marĩ te wasu'u.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra, ãne:

— Aibã hã tiburu na amnho ïwê te te ï'a're mono hã, wa hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa para dasiré ïpodo hã, te ïwasu'u.

³⁸ Duré aibã buru hã, daro mono bâ ti'ai wa, 're ïdahãimana za'ra mono hã te dawas'u'u. Duré amnho ïwê hã uburé 'Re ïhãimana u'ãsi mono, ãma 're ïsib'a'uwẽ za'ra mono norĩ, te wasu'u. Duré wab'ru hã ïwasété uptabi nhĩb'a'uwẽ norĩ, te wasu'u, Wa'uburé nhĩb'a'uwẽ norĩ hã.

³⁹ Duré buru tedé'wa na nhitob'ru hã wab'ru hã ïburu na te te tiwi ï'azuri mono hã wa'uburé norĩ nhĩb'apito te wasu'u, tô õ hã. Duré da te 're ïroptehãri za'ra mono zé hã rob'rãsutuzéb ãma za da'ãma ïsipo'ozé, te wasu'u. Duré buru nho ubumroi'wa norĩ hã hãiwa ãma 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa norĩ, te wasu'u.

⁴⁰ Wab'ru hã da te 're sano za'ra mono wa, unhamu u da te 're ïsãmra mono ne, te za dama tiromhãiba, rob'rãsutuzéb ãma hã.

⁴¹ Wa hã dasiré ïpodo hã hãiwa ãma ïma romhuri'wa norĩ hã wa za we satõrĩ za'ra ti'ai u, marĩ ïwasédé hã da te 're ï'manharĩ u'ãsi za'ra mono norĩ hã te te da'ubumro za'ra da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwẽ norĩ nhiti. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, te te dama 're ïroti za'ra mono norĩ zama te za ubumro za'ra, hãiwa ãma ïma romhuri'wa norĩ hã. Wab'ru hã da te 're ïsano za'ra mono ne, te za da'ubumro za'ra, õne haré.

⁴² Taha parimhã te za unhamu ro'o za'ëtê u danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'ãsi. Te za duré 're da'wasitete u'ãsi za'ra, da te oto 're robzépata za'ëtê za'ra mono wa.

⁴³ Tawamhã 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're ï'madã'ã pese za'ra mono norĩ si, te za pire na dama 're hãimana za'ra. Bãdã hã daro mono bâ te te dama 're rob'uiwê za'ra mono wa, uburé da te 're ï'madã'ã za'ra mono ne,

te za uburé da te 're waihu'u za'ra, pire na oto dama 're ìhâimana za'ra mono na, Wamama za oto da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb âma hã.

Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ápé ìwapari pese za'ra wa'aba, ìnhimiroti na hã. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra.

Ëtê'ubuzi wasu'u

⁴⁴ Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zém na, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã daburu na te te romhuri ré, ma tô êtê'ubuzi ìwa'âbã za'êtê uptabi hã 'masã, ti'ai 'rowi ni'wa hã te te aré dawi Ìsuwa hã. Te te sãmri wamhã, ma tô apã dawi suwa tame, da te sãmri tô da. Tawamhã toi uptabi wa, ma tô uburé tinhibro hã dama wede, buru hã tô ô hã te te dawi uipra da, êtê'ubuzi, ìwa ìnomro hã te te sima âri da. Æne 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u hã.

Ëtê'waipo wasu'u

⁴⁵ — Æne duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. Aibã hã ma tô sima wê, dasima danhipesezé hã êtê'waipo ìwa'âbã za'êne hã te te dawi 'manhopêtê wa, te te sima uipra da, dama ì'madã'â ze hã.

⁴⁶ Tawamhã êtê'waipo ìwa'âbã za'êtê uptabi hã te te 'masãmri wamhã, uburé tinhibro hã ma tô dama wede, êtê'waipo hã te te sima uipra da. Æne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u hã. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono nori ma, wa te waihu'u za'ra da, sô'awib ô nherê.

Tepe mramizé wasu'u

⁴⁷⁻⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré ãne na wama rowasu'u za'ra, tinhiromnhimiré'é na:

— Æne hã duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. Tepe mrami'wa nori hã ma tô abazipara hã sô siwi time, ìsô'ui wa. Te te siwi meï wamhã, ahã na ma tô siwi âma 'mai'âri za'ra, ìpoto mono bâ, tebe hã. Tawamhã tebe hã ahã uptabi wamhã, ma tô abazipara hã siwi tisa, â zadaré u. Tame ma tô oto tebe hã ìwê si siwi waibu, si'otô 're, te te 'manherê za'ra da. Tebe siwamnari nori hã da te 're ìhuri mono ô hã ma tô taré siwi sãmra.

⁴⁹ Tane te za dama tiromhãiba, rob'rãsutuzéb âma hã. Hãiwa âma romhuri'wa nori hã te za we dazô ai'aba're ti'ai u, dawasété na 're ìdahâimana u'âsi mono nori si te te da'ubumro za'ra da, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ì'madã'â pese za'ra mono nori nhiti, te te dazani za'ra da oto.

⁵⁰ Tawamhã unhamã ro'o za'êtê u te za oto danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te 're robzépata za'êtê za'ra mono wa. — Æne Zezusi hã te te wama âma ìromnhimiré'é za'ra zé wasu'u hã.

Marì té hã da te dasima 're ìsô'mri za'ra mono zé wasu'u

⁵¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô wazadanhari za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono nori hã:

— E ma tô asiwi ìwaihu'u 'wa, uburé te aima âma ìromnhimiré'é za'ra wa'aba zé hã.

Tawamhã asa wa tãma nharì za'ra ni:

— Ìhe. Wa tô waihu'u za'ra ni.

⁵² Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Áté 'ri tede'wa te za marì ìwê hã te te 're azani, 'ri 're wa'wa 're ìromnhimi'wara mono zém hawi,

te te dama 're anhomri mono da. E tawamhã marĩ ì'ratare si te za te te dama 're azani. Mare di. Marĩ ìtéb zama te za duré te te dama 're azani, te te dama 're anhomri mono da. Tane duré, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u pese 'wa norĩ hã da'âma 're ìsib'a'uwẽ mono zé wasu'u te te waihu'u pese za'ra wamhã, ta norĩ hã te za ìsimiroti ìtéb zama te te dama 're waihu'u za'ra, ìsimiroti 'rata me. — Æne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã, ìprédubzéb âma da te dasiwi ìwẽ'ôzé wasu'u

Marcusi 6.1-6; Rucasi 4.16-30

⁵³⁻⁵⁶ Tawamhã Zezusi hã marĩ nhimiré'é na te te dama arowasu'u pari, ma tô mo, aré 're ìhâimana mono zéb u. Tamomo wisi wamhã, te oto dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb âma. Tawamhã ìsimiroti hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima âma nharĩ za'ra ni, âne:

— Ô hã wede'é na romhuri'wai 'ra. Ìna nhisi hã, Mariza na ìsisi hã. Duré ìno norĩ nhisi hã Ti'adu, duré Zuzé, duré Sima, duré Zudasi. Ìhidiba norĩ hã te duré wa'rata 're hâimana za'ra. E niha ma bété ôhõ si uburé marĩ hã waihu'u, tiwaihu'u pese na te te dama 're ìrowasu'u mono zéb da hã, duré marĩ dama ìmanharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ì'ab'manharĩ wẽ mono zéb da hã. — Æne ma tô âma dasima romnhoré za'ra ni.

⁵⁷ Taha wa, ma tô dasiwi wẽ'ô ni, Zezusi hã.

Taha wa, te Zezusi hã âne dama tinha:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bâ datême 're nomro mono wamhã, ìsimiroti na wazép sina, te za sô 're datob'uzu za'ra. Ìsipti'ai âma 're ìhâimana za'ra mono norĩ si, sô 're datob'uzu za'ra mono ô di, ìsipti'ai âma wa. Ìsisânawã norĩ zama, ìsô'rowã âma 're ìsi'ubumroi mono norĩ hã te te duré siwi 're hâiba wazé mono ô di. — Æne hã ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

⁵⁸ Tawamhã ìsimipawaptobzém na da te dasina 're umnhasi za'ra mono ô wa, marĩ dama ìmanharĩ waihu'u'ô hã ahã na te te dama 'manharĩ ô di, tamemhã.

14

Zuwã Batita, da te ìbutu nhizârizé wasu'u

Marcusi 6.14-29; Rucasi 9.7-9

¹ Tawamhã apito Erodi hã Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma te te 're da'madâ'â mono ré, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa.

² Ìwasu'u hã te te wapari wamhã, ma tô te te tãma 're ìromhuri za'ra mono norĩ ma rowasu'u, Zezusihi hãiba na:

— Zuwã Batita te dama 'rui wa, da te wĩrĩ wa, apã ìhâiwa'udu, ta hã. Taha wa, te tiwaihu'u pese na te te dama 're ab'manharĩ, marĩ dama ìmanharĩ waihu'u'ô hã.

³⁻⁴ Æne ma tô apito Erodi hã Zezusihi wasu'u na tãma rowasu'u za'ra. Ta hã ma tô aré tinoi mro zô rowasutu, Erodiza na pi'ô nhisi zô. Ìno nhisi hã Piripi na ìsisi hã. Zuwã Batita hã ma tô aré te te tãma 're roti u'âsi, âne: "'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã te te âma roti ô di, asisânawã mro na aimro da hã. Tãma wẽ ô di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã." — Æne ma tô te te tãma 're roti u'âsi, Erodihĩ ma. Tane nherẽ, ma tô apito Erodi hã tinoi mro na tiwi âma ai'ré. Taha wa, ma tô dama ti'ru, Zuwã Batita hã da te âri da, da te pawasisi da, duré da te sérẽ da, dazazéb 're.

⁵ Apito Erodi hã ma tô sima wê aré, te te dama 'ru da, Zuwã Batita da te wĩrĩ da. Tane nherê, pahi di zudezu norĩ ma hã, Zuwã Batita hã 'Re İhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na da te waihu'u za'ra wa.

⁶ Tawamhã Erodihı waptã'ázem na ma tô dato hã dasiwi 'manharĩ ni. Tawamhã Erodizaha 'ra hã ma tô danho'a apese azarudu hã, apito Erodihı nho'a zama. Taha wa, te te 'madã'â ze ti, apito Erodi hã.

⁷ Taha zarina, ma tô azarutu ma ropisutu, âne:

— Tô sena, wa za uburé marĩ hã aima tisô, asima İwêzéb uwaibaba, İwi İwaptêrêzéb zarina.

⁸ Tawamhã İna hã te te tâma İrotizéb zarina, ma tô tiwi rowaptê, âne:

— Zuwã Batitaha 'rã si, wa İsima wê, piza'a 'renho'a wa, İma hiri da, âhãna awa'awi.

⁹ Taha wa, ma tô apito Erodihı wi tirobzei'ô. Tane nherê, sô İhârã norĩ nho'a te te azarutu ma ropisutu wa, ma tô âma tâma uwaimra, te te tiwi İwaptêrêzéb uwaibaba.

¹⁰ Ma tô dama ti'ru oto, dazazéb u Zuwã Batitaha zô da'maimorĩ da, da te butu nhizãri da.

¹¹ Da te butu nhizãri wamhã, ma tô oto siwi ti'ã İ'rã hã, azarutu ma, piza'a 'renho'a wa. Tawamhã ma tô tina ma ti'ã oto, azarudu hã.

¹² Tawamhã Zuwãhã siré 're İnomro mono norĩ hã ma tô sô ai'aba're, İhãiba zô, te te siwi âri da, te te siwi sêrê da, ab're 're. Taha parip si, te ai'aba're Zezusihi u, te te tâma rowasu'u za'ra da.

Zezusi hã dasa te te dama İmanharizé wasu'u

Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17; Zuwã 6.1-14

¹³ Tawamhã Zezusi hã Zuwãhã wasu'u te te wapari wamhã, ma tô danhiti mo uba're na siwaprosi, romnhiwasi sãmra da. Tane nherê, nimomo İsamra na İwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô darom hawi tawairébé ni da'ahã na, İsarina dasi'aba're da İsô'rãmi, ti'ai baba.

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wamhã, da'ahã uptabi na ma tô da'ab'madã. Te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tô da'ãma tipê'êzé, Zezusi hã. Taha wa, İhãzé ré norĩ hã tame İsi'ubumro norĩ hã ma tô apese.

¹⁵ Tawamhã hãiwahã pesere, wa norĩ hã İsiré 're İwanomro mono norĩ hã wa tô İtême ubumro ni, Zezusihi u. Âne, wa tô tâma nharĩ za'ra ni:

— Ma tô tihãiwahã. Âme a'ubuni wi, wa wahãimana za'ra ni, 'ri nhiti. Taha wa, ma'ápé dama rob'ru na, 'ri wa'ôto u dasi'aba're da, dasa hã da te dasima uipra za'ra da.

¹⁶ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra, âne:

— Mare di. Dasi'aba'rei ô di za. A norĩ wa'wa hã te za dasa hã dama İ'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

¹⁷ Tawamhã wa duré asa tâma nharĩ za'ra ni, Zezusihi ma:

— İ'u'êtê wapu hã 5 na te wama tihãimana za'rare. Duré pe'a hã maparanere. Â norĩ si, umrore di.

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã te oto wama 'ru za'ra:

— Ma'ápé we İma waibui wa'aba, İ'u'êtê wapu hã, duré pe'a hã.

¹⁹ Tawamhã te oto dama tinha, duiroi wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô oto İ'u'êtê wapu hã waibu, 5 na İhãiba hã. Duré pe'a hã maparane. Tawamhã hãiwa u te İré rob'madã, Timama âma wata da, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ê, İ'u'êtê wapu hã. İsiré 're İwanomro mono norĩ ma, ma tô wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da.

²⁰ Tawamhã aihĩni ma tô dasa hã huri ni. Ma tô da te 'mahãpãrĩ. Tawamhã Zezusihi siré 're İwanomro mono norĩ hã wa tô apã si'ôto 're, wa te sé

danho'rada hã, i'u'etê wê'ê hã pe'a wê'ê zama. 12 na si'õno hã íré hã, danho'rata ré hã. Si'õtõ 'remhã 'masisi di.

²¹ Aibã nori hã 5 miu na ihãiba za'ra hã ísaihuri nori hã, aibã nori za'rata si hã. Pi'õ nori hã duré ai'uté nori hã sa'rata õ di.

Zezusi hã â nhisi baba ïmorizé wasu'u

Marcusi 6.45-52; Zuwã 6.15-21

²² Tawamhã Zezusi hã ma tô wama rob'ru za'ra, ísiré 're íwanomro mono nori ma, uba're wa, wanhisisi da, íwana zara u wa te sapri za'ra da ísõ'u na, waza'u za'ra te te dama rob'ru da, darob u apã da te ropéi mono da.

²³ Te te dama rob'rui pari, te oto Zezusi hã mo sa'a u, siwaprosi Timama ma mreme da. Tame siwaprosi sãmra ré, ma tô âma timara.

²⁴ Taha ré, ísiré 're íwanomro mono nori hã wa tô â wa'wa u wahãimana za'ra ni, uba're na. Tame ma tô â sisasi hã te te waré wabzuri za'ra uba're hã, rowa'u u za'êne hã ísõ'õmoi baba te te rowapõri za'ra wa.

²⁵ Tawamhã zahadu mara hã ré, te Zezusi hã watême timorí za'ra, â nhisi baba.

²⁶ Tawamhã, wa te wasiwi 'madã'ã wamhã, wa tô tãma wapê'ewara za'ra ni, adã watême mori za'ra newa. ãne, wa wasima 'mahãrã za'ra ni:

— Ôhõta adã'ã hãiba warõ, te wei watême mo. — ãne, wa wasima 'mahãrã za'ra ni. Tawamhã tãma wapahi za'ra wa, wa tô tãma wazadari za'ra ni.

²⁷ Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã wama si'mahãrã za'ra:

— Wa hã wa we atême ïmorí 'wa. ïma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

²⁸ Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne:

— Wanhib'apito, tô sena a hã wamhã, ma'ápé we ízõ aihãrã, â nhisi baba ãma atême ïmorí da, asabzéb u.

²⁹ Tawamhã asa te tãma tinha, Pedruhu ma:

— We aimorí pé, ítême.

Taha wa, ma tô uba're hawi watobro Pedru hã, â nhisi baba mori da, Zezusihi u.

³⁰ Tawamhã â nhisi baba itême mori wa, ma tô rowa'u u za'etê ma tipahi, Pedru hã. Taha wa, ma tô tizadari. Ma tô aré ázé, â 'rowi. Te sina 'mahã, ãne:

— Wanhib'apito, ma'ápé ïnho'reptu na, ídã'ã tô da.

³¹ Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã pa'ã, tinhib'rata na. ãne te tãma tinha, Pedruhu ma:

— E niha ízaze syry di. E marí da, ma tô 'rãwi í'ãma asiwawã, te aipawapto-bzém na hã. — ãne ma tô tãma tinha, Zezusi hã.

³² Tawamhã uba're 're ma tô tizasi zahuré, Zezusi nori hã Pedruhu me. Zasi zahuré wi, ma tô rowa'u hã tiwa'u'utu.

³³ Tawamhã ísiré 're íwanomro mono nori hã wa tô âma wawata za'ra ni, Zezusihi ãma. ãne wa ãma wawata za'ra ni:

— Wanhib'apito, a hã tô sena 'Re ihãimana u'ãsi mono 'ra, te 're aimo. — ãne wa ãma wawata za'ra ni.

Zezusi hã te te ída'apesezé wasu'u

Marcusi 6.53-56

³⁴ Tawamhã wa nori hã wa tô sapri za'ra ni, Zezusihi me, ísõ'u na. Wa te sapri za'ra wamhã, wa tô aihutu ni, Zenezaré na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

³⁵ Tamemhã ma tô dasiwi waihu'u ni, Zezusi hã. Taha wa, ma tô Zezusihi wasu'u na ãma dasima da te ropé, 'ri wa'õtõ mono bã, ti'ai 're dasi'rata 're ídahãimana za'ra mono nori hã. Tawamhã da'ahã na ma tô íhãzé ré nori hã itême 'wasari ni.

³⁶ Tawamhã ma tô ihâzé ré norĩ hã tiwi waptêrê za'ra, ã'uzã nhisutu si te te tiwi upi za'ra da. Tawamhã ã'uzã nhisutu si te te nasi upi za'ra nherê, ma tô tizéptã'ã za'ra, uburé ihâzé ré norĩ hã, awa'awi.

15

Zudezu norĩ hi'rata hâimanazé wasu'u

Marcusi 7.1-13

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã, duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô ai'aba'rê Zeruzarê hawi, Zezusi hã te te siwi ãma sadanharĩ da, zudezu norĩ hi'rata nhimiroti na. ãne te siwi sadanha, ãma:

² — E niha asiré 're ãnomro mono norĩ hã te te 'madã'ã za'ra õ di, duréi wahi'rata norĩ nhimiroti hã. Ta norĩ hã 're saihuri mono õ ré, 're simisõi pese za'ra mono õ di. ãne wa, te ta norĩ hã wahâimanazé hã te te ãma wawi 're upa za'ra.

³ Tawamhã asa te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra:

— E niha bã bété, a norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di, te bété asimiroti na si 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo.

⁴ Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ãne dama roti: “Aimama norĩ hã te za 're iwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama.” ãne ãsimiroti amo hã duré: “Ni'wam norĩ hã timama nherê, duré tina nherê, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” ãne ãsimiroti hã duréihã.

⁵⁻⁶ Tane nherê, te aimawi dama 're ãroti za'ra wa'aba mo, ãne: “Ãté ni'wa hã te za sima rosa'rata, marĩ hã timama norĩ ma, te te sãmri da, te te ãma pawaptob zahuré da. Tane nherê, te za tipê'ê na sima tinha: ‘Ã hã 'Re ihâimana u'âsi mono te hã.’ ãne wamhã, timama norĩ ma, te te sãmri zahuré õ di za, te te ãma pawaptob zahuré da.” ãne te dama 're ãroti wasété za'ra wa'aba mo. 'Rãwi asimiroti na si 're anomro aba mono da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã asiwi 're iwê'õ za'ra wa'aba mo.

⁷ A norĩ wa'wa hã aihâimana si'ahã za'ra wa'aba di. Duréihã Iza'iza hã ma tô ã'uwaibaba ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa, za 're ã'aihâimana za'ra wa'aba mono zêm na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na ma tô ãne na ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa:

⁸ “Õ norĩ hã tô sena newa, te timreme na si taré ã'ãma 're wata za'ra. Tane nherê, te tipê'ê 're aimawi zô si te te 're rosa'rata u'âsi za'ra, ã'upana.

⁹ Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, ãnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai õ di, ta norĩ hã ã'ãma 're ãwata za'ra mono zé hã.” ãne ma tô ai'ãma waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã, duréihã. — ãne ma tô Zezusi hã tâma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Dasa hã da te 're huri mono wa, dasa na dawasédé, da te 're ã'manharĩ za'ra mono õ zé wasu'u

Marcusi 7.14-23

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô sima dazô hã, ãsimirowasu'u hã da te wapari za'ra da. ãne te dama tinha:

— Ma'ãpé, ãwapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã waihu'u za'ra wa'aba da, ãma.

¹¹ Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wamhã, dapê'ê 're, 're sisisi mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono õ di za 'rãwi. Dapê'ê hawim na

danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'râwi. — Āne ma tō Zezusi hã dama waihu'u.

¹² Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tō ĩtēme ubumro ni, Zezusihi u, wa te wasiwi āma sadanharĩ za'ra da, āne:

— E ma tō asina ĩwaihu'u za'ra. Parisezu norĩ hã ma tō aimreme hã siwi wē'ō pese za'ra.

¹³ Tawamhã Zezusi hã te asa wama āma romnhimiré'é za'ra, parisezu norĩ āma:

— Īmama hã hãwi āma 're ĩsāmra mono hã rob're te te ĩ'a're'ō hã taha si te za uburé te te 're aza'o'o.

¹⁴ Parisezu norĩ āma 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. Si'uihã na 're hãimana za'ra mono. Ni'wa hã te za tisiré hã saprō, ĩtob'a zahuré hã. Te te saprōni wamhã, te za ab're 're siré tiwaptâ'ã zahuré. Tane te parisezu norĩ hã tob'a ne te te 're danhimro. — Āne ma tō Zezusi hã wama āma romnhimiré'é za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã Pedru te āma 'mahã, Zezusi hã:

— Ma'āpé āma wama rowasu'u za'ra na, taha na āma ĩromnhimiré'é na hã wa te waihu'u za'ra da.

¹⁶ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— E niha a norĩ wa'aba zama, waihu'u za'ra wa'aba ò di bété.

¹⁷ Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taré te za dadub 're, 're sisisi. Taha pari, te za duré apã 're wairébé, dahãiba hawi.

¹⁸ Tazahã, dapē'ē hawi da te 're ĩsani za'ra mono na si, te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra.

¹⁹ Dapē'ē 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te za dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, dasipãrĩ hã, duré dasina danhimisaihuri hã, duré marĩ na danhimisaihuri hã, duré dazadawa nhipe hã, duré da te da'āma 're ĩwasété za'ra mono hã.

²⁰ Āne uburé dapē'ē 're, da te 're rosa'rata wasété za'ra mono wapsi, te za dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Tane nherē, danhimisōi āna 're dasaihuri mono wamhã, āma 're dasiwasété waihu'u za'ra mono ò di za. Mare di. — Āne ma tō Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

*Pi'ō hã zudezu'ō 'ra, Zezusi hã te te ĩpeseze wasu'u
Marcusi 7.24-30*

²¹ Tawamhã Zezusi hã ma tō mo Zenezaré hawi, Tiru na 'ri nho'ōmo nhisi niwĩ, Sido na 'ri nho'ōmo nhisi niwĩb zama.

²² Tame sãmra ré, ma tō pi'ō zudezu'ō hã ĩtēme wi, Cana'ã norĩ siré hã, ta niwĩ 're ĩsāmra mono hã. ĩtēme wisi wamhã, ma tō 'mahã, āne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'āpé ĩ'āma aipē'ēzé na. ĩ'ra sipi'ō, wa'uburé ré 're hãimana u'ási mono wa, te te 're robzépata za'ētē u'ási.

²³ Tawamhã āne na pi'ō te te 'mahârã nherē, te te sada'ãbã ò di asa, Zezusi hã. Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tō ĩtēme ai're za'ra ni, Zezusihi u. Āne, wa tō tãma 'ru za'ra ni:

— Ma'āpé pi'ō satōrĩ apã, wa hawi morĩ da. Wazarina te we 're mo. Te duré we te te wa'ab'mahârã, mreime 'rãihã na.

²⁴ Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, asa:

— Pone'ērebã 're ĩsimani za'ra mono norĩ zô si, ma tō we ĩmama hã ĩzatō, Izarazéhé nhihudu norĩ zô si.

²⁵ Tawamhã āne na Zezusi hã te te rowasu'u wamhã, ma tō pi'ō ĩtēme mo. Ma tō hi'rãtitō ĩpapara aime. Tawamhã te tãma tinha, āne:

— Apito, ma'āpé ĩ'āma aime na.

²⁶ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

– E 're dasaihuri mono ré, te za dasa hã da'ra wi, da te 're waibu, wapsã ma, da te 're sa'wari za'ra mono da. Mare di. Âne hã ï'uwaibaba õ di. – Âne te Zezusi hã pi'õi ma ãma romnhimiré'ê, zudezu'õ norĩ ãma hã, sõ'awib õ nherê.

²⁷ Tawamhã pi'õi hã te duré asa tãma tinha, âne:

– Apito, tõiã ma tane hã ïma ïwaihu. Tane nherê, wapsã hã wedeza zahãpã ïtede'wa sai'a'a hã te za te 're huri, ïsahãpã 're ïrere'e mono hã.

²⁸ Tawamhã pi'õi mreme te te wapari wamhã, te tãma tinha, Zezusi hã:

– Pi'õ, wa tõi aiwaihu'u, aima ï'umnhasi za'êtê na, ïwi ïwaptêrêzêb zarina te aima ï'manharĩ da hã. Taha wa, wa za aima ãma uwaimra, tõi. – Âne ma tõi Zezusi hã tãma waihu'u, pi'õi ma. Tawamhã âne te te tãma nharĩ wi, ma tõi wa'uburé hã ï'ra sipi'õi hawi watobro. Taha wa, ma tõi tipesa oto.

Zezusi hã da'ahã uptabi na te te ïda'apesezé wasu'u

²⁹ Tawamhã ta hawi te oto mo Zezusi hã, Darireza na ïsõ'u zapoto nhisi u. Ta hawi te duré sa'a u mo, sa'a nhisiwi sãmra da.

³⁰ Tame sãmra ré, ma tõi da'ahã uptabi na ïtême aihutu ni. ïhãzé ré norĩ hã ma tõi ïtême da te simro, ïmorĩ'õ norĩ hã, duré ïtob'a norĩ hã, duré ï'râtêire norĩ hã, duré ïmreme'õ norĩ hã. Uburé siwa'ru ma tõi ïhãzé ré norĩ ãma dasito, ïpapara da te söré da. Tawamhã uburé ma tõi da'apese, Zezusi hã.

³¹ Tawamhã ïmreme'õ norĩ hã ma tõi mreme wairé. Duré ï'râtêire norĩ hã ma tõi timorĩ wê za'ra. ïmorĩ'õ norĩ hã para na te oto 're nomro. ïtob'a norĩ hã te duré rob'madá'ã za'ra oto. Tawamhã âne hã da te 'madá'ã za'ra wamhã, ma tõi ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma, ma tõi duré ãma tawata za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito ãma.

Zezusi hã dasa te te dama ï'manharizé wasu'u hãiba amo Marcusi 8.1-10

³² Tawamhã Zezusi hã ma tõi ïsiré 're ïwanomro mono norĩ zõi sima wazõ tihãrã za'ra. Tawamhã te wama nharĩ za'ra, âne:

– Âhãna ï'rata dasi'ubumroi ré, ma tõi dasa hã dawi ai'utõ, bâdã si'ubdatõ da'ãma si'utõrĩ wa. Taha wa, da'ãma ïpê'ézé di, wa hã. Dasai õ nherê, te dama rob'rui waihu'u õ di, apã da te ropéi mono da hã. Danhib'uware wa, bâdãdi wa, dawi robra za'ra õ'umnhasite, te dama rob'rui waihu'u õ di.

³³ Tawamhã wa norĩ hã ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tõi wasiwi sadanharĩ ni, Zezusi hã:

– E niha wa za ï'u'êtê wapu hã 'masãmri za'ra ni, a'ubuni wi wasi'ubumro nherê, dahãiba mono bâ wa te dama ï'a za'ra da hã. Da'ahã uptabi di.

³⁴ Tawamhã te asa wazadanharĩ za'ra, Zezusi hã:

– E niha te ï'u'êtê wapu hã aima tihãimana za'ra wa'wa.

Tawamhã âne te asa tãma wasu'u za'ra:

– 7 na te wama tihãimana za'ra. Duré pe'a hã umrore na te tihãiba. – Âne, wa asa tãma wasu'u za'ra ni.

³⁵ Tawamhã Zezusi te dama rob'ru, ti'ai wa dasi'ubumroi mono da.

³⁶ Taha pari, ma tõi duré 7 na ï'u'êtê wapu hã waibu, pe'a zama, 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma wata da, sõpru wa. Âma wata pari, ma tõi te te wê'ê, ï'u'êtê wapu hã, pe'a zama. ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, ma tõi wama sõmri za'ra, wa te dama sõmri za'ra mono da.

³⁷ Tawamhã uburé ma tõi tasaihuri ni. Ma da te 'mahãpãrĩ. Tawamhã ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tõi danho'rada hã apã wa te ubumro za'ra, 7 na si'õno hã ïsi'atarême ré hã.

³⁸ Aibã norĩ hã tisa te te ìhuri norĩ hã 4 miu na ìhãiba za'ra hã. Pi'õ norĩ hã duré ai'uté norĩ hã sa'rata õ di.

³⁹ Tawamhã Zezusi hã te oto dama rob'ru, apã dasi'aba're da, darob u. Taha pari, ma tô uba're 're âzé, Madadã na danhipti'a nho'õmo nhisi u te te saprĩ da.

16

Zezusi hã marĩ ìwaihu'u'õ hã te te 'manharĩ da, da te tãma ìruzé wasu'u Marcusi 8.11-13; Rucasi 12.54-56

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã duré sadusezu norĩ hã ma tô Zezusihi u ai'aba're, te te tãma 'ru za'ra da, marĩ dama ìmanharĩ waihu'u'õ hã te te 'manharĩ da, ìsõ'a za'ra, 'Re ìhãimana u'âsi mono zadawa para di pâ, marĩ hã tô sena te te 'manharĩ zô. Æne ma tô tãma 'ru za'ra, te te siwi pibu da, Zezusi hã.

² Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Bãdã ìsèbrézéb u hãiwa pré wamhã, te za ãne asima 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Awẽmhã hãiwa wẽ di za oto.”

³ Duré nimahã na bãdã 'rã ìwatobrozéb u, hãiwa nhirõtõ si simi'wara wamhã, ìwatobrozéb ãma si bãdã te te hãiwa nhirõtõ pré wamhã, te za duré ãne asima 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Ãhãna hã tã te za we tita'a.” Æne hã hãiwa u 're asimizawêrê za'ra wa'aba mono wamhã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, tã 're ìta'a mono zéb da hã duré 're ìhãiwa pese mono zéb da hã. Tane nherê, ãhãna uburé 're ìromhãimana mono zé hã 'madã'ã za'ra wa'aba nherê, za 're ìromhãimana mono zéb da hã waihu'u za'ra wa'aba õ di.

⁴ Nimosi aipoto té wa'aba mono hã ì'aihãimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ìhãimana u'âsi mono zõ, 're asimipari za'ra wa'aba mono zahã, te ìma ì'ru za'ra wa'wa, marĩ dama ìmanharĩ waihu'u'õ hã te aima 'manharĩ za'ra wa'aba da. Tane nherê, te 'manharĩ õ di za. Duréihã Zonahã ma ìromhãimanazém na si te za ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, 'Re ìhãimana u'âsi mono, marĩ dama ìmanharĩ waihu'u'õ hã te te tãma ìmanharizém na. — Æne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma, duré sadusezu norĩ ma zama.

Tawamhã Zezusi hã te oto tiwi timorĩ za'ra, nimomo morĩ da.

Ì'u'ètê wapuzém na Zezusi te te ãma ìsimiré'é za'ra zé wasu'u, parisezu norĩ ãma

Marcusi 8.14-21

⁵ Tawamhã wa norĩ hã wa tô saprĩ za'ra ni, Zezusihi me, ìsõ'u na. Wa te saprĩ za'ra wamhã, wa tô ì'u'ètê wapu na po're ha'ãri za'ra ni. Taha wa, wa wa'ubana ai'aba're ni.

⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô wama nharĩ za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma:

— Ma'ãpé 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, ì'u'ètê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharizém nhiti, sadusezu norĩ me. — Æne ma tô wama ãma romnhimiré'é za'ra, sõ'awib õ nherê.

⁷ Tawamhã wa norĩ hã wa wasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Æté õ hã ì'u'ètê wapu hã wa te wei wasiré 'mai'ãri õ wa, ma tô ãne wama nharĩ za'ra.

⁸ Tawamhã Zezusi hã wanhimirosa'rata za'ra hã te te sina waihu'u wa, te wama nharĩ za'ra, ãne:

— E niha te ì'u'ètê wapu hã aima ìhãimana za'ra wa'aba õ na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ì'umnhasi za'ra wa'aba ãna.

⁹ E zahadu bété asiwi ĩzadaihu'u za'ra wa'aba ã bâ. E ma tô ãma aipo're si'ári za'ra wa'wa, 5 miu na aibâ norĩ ma, ĩ'u'ětē wapu hã 5 na te ĩwē'ei mono zém na hã. E niha si'õno hã ĩ'masisi za'ra wa'wa hã, ĩ'u'ětē wapu wē'ei ré hã. E ma tô duré ãma aipo're si'ári za'ra wa'wa.

¹⁰ Duré 4 miu na aibâ norĩ ma, ĩ'u'ětē wapu hã 7 na te wē'ei mono wamhã, e niha si'õno hã ĩ'masisi aba mono hã. E ma tô duré ãma aipo're si'ári za'ra wa'wa.

¹¹ E niha bâ waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, ĩ'u'ětē wapu 'manharĩzém na te ĩnharĩ uptabi õ zém na hã. Ma'ápé 're asi'madã'á pese za'ra wa'aba mono, ĩ'u'ětē wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti, sadusezu norĩ me.

¹² Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô wasina waihu'u za'ra ni, Zezusihi mre me hã, ĩ'u'ětē wapu 'manharĩzém na te te wama ĩnharĩ uptabi õ na hã, parisezu norĩ nhimiroti wasété na te te ãma ĩsimiré'ézém na si, sadusezu norĩ me.

Zezusi hã 'Re ĩhãimana u'ási mono te te ĩpisutu na, Danho'reptui'wa da, Pedru te te ĩwasu'uzé wasu'u

Marcusi 8.27-30; Rucasi 9.18-21

¹³ Tawamhã Zezusi hã te oto mo darob amoi u, apito Piripihĩ te, Sézereza na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ. Tame ma tô wazadanharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã:

— E niha ma tô dasima ĩwasu'u za'ra ni, dasiré ĩpodo hã ti'ai ãma. E 'wa hã, wa hã wa 're mo.

¹⁴ Tawamhã ãne wa asa tãma nharĩ za'ra ni:

— Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. Duré a hã, u, Eriasi apã we ĩaimorĩ. Duré a hã, u, Zeremiasĩ. Duré a hã, u, duréihã 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u 'rata 'wa ĩhãiba amo, apã aihãiwa'udu.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré wazadanharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tawamhã Sima Pedru te asa tãma tinha:

— A hã Cristu, 'Re ĩhãimana u'ási mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. A hã 'Re ĩhãimana u'ási mono 'ra.

¹⁷ Tawamhã Zezusi, te Pedru oto 'mahã:

— Sima, Zuwãhã 'ra, aima 're rowē mono di. Ma tô ãma ĩ'uwaimra. A hã danhimirowasu'u hawi, ãne na ĩwaihu'u õ di. ĩmama, hãiwa ãma 're ĩsãmra mono si ma tô ãne na aima ĩwaihu'u. — ãne ma tô Zezusi hã wēsã Pedru hã, te te ĩwaihu'uzém na.

¹⁸ Tawamhã te duré tãma ãma romnhimiré'é:

— Pedru, ãne wa za aima waihu'u. Ĕtē na, wa ai'ãma simiré'é. Ni'wa hã Ĕtē nhisiwi te za 'ri na'rada hã 'manha, 'ri hã siptete na 're sa mono da, tãma. Tane hã 'Re ĩhãimana u'ási mono te te ĩpisutu na, ma tô ĩwaihu'u na'ra. Taha wa, ni'wa hã Ĕtē nhisiwi te te ĩ'ri ne, te za oto ĩwaihu'u na'rata zém hawim na ĩwaihu'u za'ra ni, za da te 're ĩzaze za'ra mono norĩ hã. 'Re ĩdadã'á za'ra mono zé hã dama siptete nherē, pire nherē, ĩzazei'wa norĩ ãma te te ai'uté waihu'u za'ra õ di za.

¹⁹ Danhib'apito, 'ri za'ětē 're, 're ĩsãmra mono hã te za 'ridawazé hã tãma ĩromhuri'wai ma tisõ, te te dama ãma 're 'ridawa mono wa, ãma 're danhisisi mono da. Tane, wa za aima tisõ 'ridawazé hã, 'Re ĩhãimana u'ási mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwé mono zéb u, dama 're a'ridawa mono da, ãma 're danhisisi mono da. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tã za'ra mono da, dawĩ 're ĩ'azawĩ mono hã te za 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te ãma 're asaze, hãiwa ãma. Duré uburé

marĩ hã dawi 're ĩ'azawi mono õ hã te za duré te te ãma 're ai'uzei pese. — ãne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u, Pedruhu ma.

²⁰ Taha wa, Zezusi hã ma tã sina wazadawa uwati za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa te dama wasu'u tã za'ra da a'ã, Danho'reptui'wa na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na hã.

*Zezusi hã za ĩdã'ázém na ĩsiwasu'uzé, za ĩhãiwa'utuzém na zama
Marcusi 8.31-9.1; Rucasi 9.22-27*

²¹ Tawamhã ta hawim haré te oto tidã'ázém na wama 're siwasu'u u'ãsi sã'awi Zezusi hã, tihãiwa'utuzém na zama. ãne ma tã wama 're siwasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— ĩmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina wa za mo, Zeruzaré u. Tamemhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ hã, duré ĩsimiroti na rob'ui'ére 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã te za ĩma rob'manharĩ waseté za'ra. Taha zarina, wa za robzépata za'eté. Te za duré dasiwi ĩwĩrĩ ni. Tawamhã bádã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apã.

²² Tawamhã Pedru ma tã Zezusi hã sima saprõ tisiré norĩ nhiti, romnhi-wasi, tãma ĩsiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da. ãne te tãma tinha:

— Wanhib'apito, ãne hã ai'ãma ĩromhãimana da hã mare di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te aima ba'a da si, wa ĩsima wê, da te aima rob'manharĩ tã da.

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tã aipi'ra, Pedruhu u. ãne te tãma tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ĩnhiti. Marĩ hã bádãdi wa, 're ĩsimi'wara mono, te te 're ĩda'marõpãrĩ za'ra mono ne, te ĩwasutu mo, ĩmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina te ĩsina dama uwaimramĩ tã da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirosa'rata nei õ di, asimirosa'rada hã. Ti'ai ãma danhimirosa'rata zarina si te ĩ'ãma ĩrosa'ra, a hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Ni'wam norĩ hã ĩsiré 're nomro u'ãsi mono da, te te sima 're ĩwê za'ra mono wamhã, tihãimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ĩzarina 're ĩnomro mono ne, te za ĩsiré 're nomro, da te 're simroi mono da nherê.

²⁵ Ni'wam norĩ hã tihãimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê ĩsi'utõrĩ õ hã te te sina 're uwaimramĩ za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, tihãimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimramĩ za'ra, rowê hã.

²⁶ Áté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dãrá. Ti'ab ré, sibrob ahã nherê, e tãma 're rowê mono di za, rowê ĩsi'utõrĩ õ hã te te sina uwaimramĩ õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowê mono õ di za. Ti'ai ãma, simarĩ ahã uptabi nherê, tãma waihu'u õ di za, marĩ na ĩsiwa'ãbázéb da hã, rowê ãma 're ĩhãimana mono zéb da hã.

²⁷ Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo, niwapsi wa za wei mo apã, ĩmama zadawa para, hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ siré. Tamep si uburé marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, wa za dama rowairébé, ĩwê norĩ ma, duré ĩwaseté norĩ ma zama.

²⁸ Tã sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã aihĩni õ nherê, ai'matã'a aba õ ré, te za ĩ'madã'a za'ra wa'wa ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, uburé Danhib'apito uptabi na apã we ĩmorĩ wamhã. — ãne ma tã wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

17

*Ētē 'rāihā āma, Zezusihi hāiba na rowa'a za'ētē wasu'u
Marcusi 9.2-13; Rucasi 9.28-36*

¹ Tawamhā bādā 6 na āma si'utōrī pari, ma tō Zezusi hā Pedru norī si te te simro, Ti'adu norī zama ĩnoi me, Zuwāhā me. Ētē 'rāihā u, ma tō te te simro.

² Tame si'ubumroi ré, ma tō Zezusi hā aimawi tihāiba na saprī, Pedru norī nho'a. Ma tō ti'uburā pese, bātā ro'o ne. Duré ĩ'uza hā rā uptabi di, rowa'a za'ētē ne.

³ Tawamhā Pedru norī hā ma tō 'madā'ā za'ra, Mozési norī hā, Eriasihi me. Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhā Pedru te Zezusihi ma tinha, āne:

– Wanhīb'apito, āme wama rowē za'ra di. Aima wē wamhā, uridi hā si'ubdatō te aima 'manharī za'ra wa'aba da, wa tō rosa'rata, ate da hā, duré Mozésihi te da hā, duré Eriasihi te da hā.

⁵ Tawamhā āne Pedru te te tāma nharī ré, ma tō hāiwa nhirōtō'a za'ēne hā we hāiba zuwa za'ra, Zezusi norī hā. Tawamhā hāiwa nhirōtō'a hawi, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā mre:

– Ā hā ĩ'ra, te 're ĩsawi pese mono. Tāma 're ĩto za'ētē mono di. Ma'āpé ĩsimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁶ Tawamhā Pedru norī hā Zezusihi siré ĩsi'aba're norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mre me te wapari za'ra wamhā, ma tō tāma tipahi za'ra. Tāma pahī za'ra wa, ma tō ti'ai wa rere, dumana na. Ti'ubu na ma tō roptob za'ra.

⁷ Tawamhā Zezusi hā ma tō ĩtēme ai're za'ra. Simi'wara ré, ma tō upi za'ra, tinhīb'rata na. Te te upi za'ra wamhā, te tāma nharī za'ra:

– Ma'āpé aiwahutu za'ra wa'aba. Aipahi za'ra wa'aba tō.

⁸ Tawamhā ma tō ti'rāiwahutu za'ra oto, te te rob'madā'ā za'ra da. Te te rob'madā'ā za'ra wamhā, Zezusihi si ma tō 'madā'ā za'ra.

⁹ Tawamhā ētē 'rāihā hawi, ma tō si'ra za'ra, Zezusi norī hā. Si'aba'rei ré, ma tō Zezusi hā Pedru norī hā sadawa uwati za'ra, āne:

– Ētē 'rāihā āma ĩ'madā'ā za'ra wa'wa hā dama wasu'u za'ra wa'aba ō di za a'ā. Wa hā ti'ai āma dasiré ĩpodo hā ab're hawi, ĩmama te te ĩhāiwa'utu parip si, te za dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhā Pedru norī hā te oto āma siwi sadanha, āne:

– E marī wa, te dama rowahutu'wa norī hā te te dama 're roti za'ra, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu wana, Eriasi za we ĩmorī na hā.

¹¹ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nharī za'ra:

– Duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ĩ'uwaibaba āma rob'ui'éré, Eriasi za we apā ĩmorīzém na te te ropese da.

¹² Tane nherē, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hā ma tō wei morī pa. Tane nherē, ō hā da te dasiwi waihu'u ō wa, ma tō tāma rob'manharī wasété za'ra ni, da te dasima ĩwē za'ra zéb zarina. Tane te za duré da te ĩma 're rob'manharī wasété za'ra, ti'ai āma dasiré ĩpoto ma hā.

¹³ Tawamhā Pedru norī hā ma tō waihu'u za'ra, Zezusi te te tāma ĩrowasu'u za'ra zé hā, Eriasihi upana Zuwā Batita te te ĩwasu'u na hā.

*Zezusi hā ai'reputu ma, wa'uburé te te ĩmezé wasu'u
Marcusi 9.14-29; Rucasi 9.37-43*

¹⁴ Tawamhā wa norī hā wa tō apā ai'aba're ni, Zezusihi me, da'ahā uptabi na sō ĩdahāimana za'ra u. Tawamhā aibā hā ma tō Zezusihi u wi. Wisi wamhā, ma tō ĩpapara nhamra, hi'rāitō.

¹⁵ Tawamhā te tāma tinha, Zezusihi ma:

— Apito, ma'ápé ĩra ãma aipě'ézé na. Te 're sitete u'âsi. 'Re sitete u'âsi mono wa, te unhama u're waptã'ã, âi ba zama.

¹⁶ Asiré 're ĩnomro mono norĩ u, wa tã aré saprõ. Tane nherẽ, te te siwi pese waihu'u õ di, ta norĩ hã.

¹⁷ Tawamhã Zezusi ma tã tinha, ãne:

— E niha bété ai'rata 're ĩnhamra u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Nimosi aipoto té wa'aba mono hã ĩ'aihãimana wasété za'ra wa'wa. E ĩpě'ézé u'âsi, wa za ai'rata 're ĩmorĩ u'âsi 'wa, 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'ápé we ĩtẽme saprõni aba, ai'repudu hã.

¹⁸ Tawamhã wa'uburé ma, ma tã rob'ru Zezusi hã, ai'repudu te te 're ĩpibui u'âsi mono nhiti, morĩ da. Te te tãma rob'rui wi, ma tã awa'awi watobro, ai'reputu hawi. Tawamhã awa'awi ma tãma tirowẽ, ai'reputu ma hã.

¹⁹ Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa tã wahãiba pisutu ĩtẽme ai'ré za'ra ni Zezusihi u, romnhiwasi wa te wasiwi sadanharĩ da. ãne, wa tã wasiwi sadanharĩ ni:

— E niha hã bété wa norĩ hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherẽ, wa te wasiwi ĩmei waihu'u õ, tãma.

²⁰⁻²¹ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã syry na 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, tãma mei waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tã sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Motada nhamare hã syryre nherẽ, da te 're wamhã, oto poto wamhã, wede za'etẽ uptabi di. Tane, a norĩ wa'wa hã syryre na 'Re ĩhãimana u'âsi mono 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, syryre na nherẽ, uburé marĩ hã te aré 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, asi'uĩhã na aima waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ. ã etẽ 'rãihã ma, te aré ĩnharĩ za'ra wa'wa, si'uĩhã na si'ré da, ĩsabzém nhiti. Tawamhã te aré tã ai'ré. — ãne ma tã Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã za ĩdã'ázém na ĩsiwasu'uzé hãiba amo, ĩhãiwa'utuzém na zama Marcusi 9.30-32; Rucasi 9.43-45

²² Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré wa tã asimro ni, Darireza na danhipt'a nho'õmo nhisi ãma. Wasiré wasi'ubumroi wamhã, ma tã Zezusi hã wama siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã dasiré ĩpodo hã te za dasima ĩhãiba nhomri za'ra ni.

²³ Te za ĩwĩrĩ ni duré, dasiwi. Tane nherẽ, bãdã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, te za ĩmama hã apã ĩhãiwa'utu.

Tawamhã, wa te wapari za'ra wamhã, ma tã wawi tirobzei'õ pese za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ wi.

'Re ĩhãimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madã'ázéb da, rob'uiprazé da te tãma 're ĩpo'o za'ra mono zé wasu'u

²⁴ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tã ai'aba'ré ni, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Wasihutu wamhã, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ma tã Pedru siwi sadanha, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã. ãne ma tã siwi sadanha:

— E asib'apito za'ra wa'wa hã rowahutuzé 'madã'ázéb da, te te dame 're wa'ábã mono õ di.

²⁵ — ĩhe. Te te 're wa'ábã. — ãne ma tã sada'ã, Pedru hã.

Tawamhã Pedru ma tã ázé 'ri para u, Zezusihi zarina, te te ãma sadanharĩ da. Sébré wamhã, ma tã Zezusi hã timreme na sõzã, Pedru hã:

— Sima, e niha ma asimirosa'rada ĩwaihū. Daro mono bâ danhib'apito norĩ ma, e 'wam norĩ hã te rob'uiprazé hã te te tãma 're po'o za'ra. E ĩsib'a'uwē norĩ hã, e darob zô te te da'ãma 're ĩ'ai'uté za'ra mono norĩ si te za te te tãma 're po'o za'ra. — Āne te sadanha, Zezusi hã.

²⁶ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— Darob zô te te da'ãma 're ĩ'ai'uté za'ra mono norĩ si, te za te te 're wa'ãbã za'ra.

Tawamhã Zezusi hã te duré tãma tinha, āne:

— Tane tō. Daro mono bâ danhib'apito nhĩb'a'uwē norĩ, tinhĩb'apito ma, te te 're ĩwa'ãbã za'ra mono da hã mare di. (Tane, wa hã ĩmama nhĩb'a'uwē wa, rowahutuzé 'madã'ázéb da, te dame 're wa'ãbã mono õ nherē, te ãma dame 're upai mono õ di za.)

²⁷ Tane nherē, wawasédé, da te wa'ãma 're sa'ra mono õ'umnhasite, wa za wa'ãbã za'ra ni, ãhãna hã. Ma'ãpé ai'maimorĩ aba ĩsõ'ui u, tepe zô 'maimeĩ wa'aba da. Tawamhã ĩmorĩ'rada 'mai'ãri aba wamhã, te za ĩ'masari waré wa'wa, rob u. Tawamhã ĩsadaĩ're 're, te za ĩ'manhopētē 'wa, rob'uiprazé ĩsapotore hã. Ta hã ĩwabre za, rowahutuzé 'madã'ázéb da hã te ĩwa'ãbãzéb da hã, duré ãma ĩwa'ãbã za'ra wa'aba zéb da hã. Taha wa, rob'uiprazé ĩsapotore hã 'mai'ãri aba wamhã, te za asiwi ĩ'mai'ãri 'wa, rowahutuzé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ u, ãma wa'ãbã za'ra wa'aba da. — Āne te tinha, Zezusi hã.

18

Danhipai u dama ĩpire na Zezusi hã te te ĩrowasu'uzé wasu'u

Marcusi 9.33-37; Rucasi 9.46-48

¹ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tō ĩtēme ubumro ni, wa te wasiwi sadanharĩ da, āne:

— E 'wa hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwē, siré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã danhipai u dama ĩpire.

² Tawamhã Zezusi hã ma tō ai'uté hã 'mahã, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ wa'wa, te te sãrĩ da.

³ Tawamhã te wama nharĩ za'ra oto:

— Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Aihãimanazém na saprĩ za'ra wa'aba õ wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ai'ãma 're sib'a'uwē za'ra wa'aba mono õ di za. Dama ĩwapu na ai'uté hãimanazém ne 're aihãimana za'ra wa'aba mono wapsi, te za ai'ãma 're sib'a'uwē za'ra wa'wa.

⁴ Ni'wam norĩ hã ã ai'uté ne tipire na 'rãwi 're si'madã'ã za'ra mono õ wapsi, te za pire na 're hãimana u'ãsi za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zéb ãma hã.

⁵ Duré ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'ãbã te duré ĩzô 're tob'uzu za'ra. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Dawasédé, da te 're ĩmanharĩ za'ra mono õ zé wasu'u

Marcusi 9.42-48; Rucasi 17.1-2

⁶ Tawamhã Zezusi hã te duré wama rowasu'u za'ra, āne:

— Āhãta ai'uté norĩ te asimro. Āté ni'wa hã te za tinhimiroti wasété na ãma ropé, ai'uté norĩ ãma, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ ãma. Tawamhã ĩsimiroti wasété hawĩ, ai'uté te te ĩ'mairēme wamhã, tãma ropipa uptabi di za, tãma ĩroti wasété 'wai ma hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, za te te azãri wa. ĩbutu na étē tōmo wawē, da te ãma wasisi pari, dá'ã da, ãi ba da te meĩ 'wa'ãhã, tãma

ropipa di aré. Tane nherē, Īsimiroti wasété zarina ai'uté te te Īrēme wamhā, tāma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hā.

⁷ Danhimiroti wasété hawi 're dasi'marōpārī u'āsi za'ra mono wa, taha wa, dama 're ropipa uptabi za'ra mono di za, daro mono bā. Te za tō da te 're Īrēme za'ra. Tane nherē, tinhimiroti wasété hawi te te 're Īda'marōpārī za'ra mono norī ma si, danhipai u' tāma 're ropipa uptabi za'ra mono di za.

⁸ — Asib'rata na aiwasédé hā 're waibui wa'aba mono wamhā, duré aipara na aiwasédé hā 're waibui wa'aba mono wamhā, te za asiwi 're Īsihāri za'ra wa'aba mo, 're sāmra aba mono da. Asib'rada asiwi 're sihāri za'ra wa'aba mono newa, duré aipara hā asiwi 're sihāri za'ra wa'aba mono newa, te za oto misire ré si newa, hāiwa u 're anomro aba mo, 're asimroi u'āsi aba mono da oto, tame. Tawapsi aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherē, asib'rata zahuré ré, duré aipara zahuré ré, unhama u'āsi u 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're asāmra aba mono wamhā, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁹ Duré atōmo na marī 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono wa, aiwasété na 're asi'marōpārī za'ra wa'aba mono wamhā, ato hā te za asiwi 're Īsani za'ra wa'aba mo, 're sāmra aba mono da. Tawamhā ato hā asiwi 're sani za'ra wa'aba mono newa, te za atōmo misire ré si newa, 're asisisi aba mo, hāiwa u, 're ai'ubumroi u'āsi aba mono da, tame. Tawapsi aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherē, atōmo zahuré ré ropipa u unhama u'āsi u, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're asāmra aba mono wamhā, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Āne ma tō Zezusi hā Īsiré 're Īwanomro mono norī ma, wama waihu'u sirōmo za'ra.

*Pone'ērebāire Īsimanizé wasu'u
Rucasi 15.3-7*

¹⁰⁻¹¹ Tawamhā Zezusi hā te duré wama rowasu'u za'ra, Īsiré 're Īwanomro mono norī ma:

— Āhāta ai'uté norī hā te asimro. Āma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tō, dama Īwapu newa. Tō sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Hāiwa āma 'Re Īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā te ai'uté mono bā te te 're 'madā'ā pese za'ra, misi si, tite mono bā. Ta norī hā te Īmama nho'a te te 're 'madā'ā pese za'ra, hāiwa āma 're Īsāmra mono nho'a.

¹² — Wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Aibā hā pone'ērebā 100 na Īsimizama hāiba hā misi tiwi 'masimani wamhā, e sō rītī mono ō di za. Te za tō sō 're rītī. Pone'ērebāire hā te za a'ā rēme za'ra 99 na Īhāiba hā. Īsa'u rom na tisa te te 're huri mono ré, te za sō rītī, tiwi Īsimani zō.

¹³ Tawamhā te te sāmri wē te, te za 're to, pone'ērebā tede'wa hā. Pone'ērebā hā Īsimani'ō norī hā rowē u'āsi tāma 're hāimana za'ra mono wa, tāma 're Īrowē mono zém nhipai u, te za 're to za'ētē.

¹⁴ Tane, ā ai'uté norī hā Aimama aba wi, 're Īsimani za'ra mono da hā sō 're simipari mono ō di, tāma wē ō wa. — Āne ma tō Zezusi hā pone'ērebāire Īsimanizém na simiré'é.

Dasiré Īsazei'wa nherē, dasiwi 're Īdawasété za'ra mono zé wasu'u

¹⁵ Āne te duré rowasu'u, Zezusi hā:

— Asisānawā, asiré Īsazei'wa nherē, asada 're wasété za'ra wa'aba mono wamhā, te za Ītēme 're anomro aba mo, asada 're Īwasété za'ra wa'aba mono zém na tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da, ai'hāiba pisutu. Tawamhā tāma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zé hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, te za apā asina 're asisānawā za'ra wa'aba mo.

16 Tane nherê, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono ò wamhã, te za oto asiré Ìsazei'wa hã misi, niwamhã maparane asiré 're Ìsimroi wa'aba mo, asada 're Ìwasété za'ra wa'aba mono u, oto Ìsô'a zahuré tâma 're asiwaih'u za'ra wa'aba mono da, ta norĩ nho'a. Duréihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hã âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, te za âne 're Ì'manharĩ za'ra wa'aba mo, asima. Âne Ìsimiroti na rob'ui'éré hã: "Ni'wam norĩ hã sada 're dawasété za'ra mono wamhã, dahâiba maparane nho'a te za dama 're siwaih'u za'ra, iwapari'wa norĩ hã danho'a te te âma 're mreme waptob za'ra mono da." Âne duréihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré, Ìbaihã na hã.

17 Tawamhã asiré Ìsazei'wa norĩ nho'a tâma 're roti za'ra wa'aba mono nherê, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono ò wamhã, te za oto uburé asiré Ìsazei'wa norĩ ma 're Ìrowasu'u za'ra wa'aba mo, asada 're Ìwasété za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhã uburé asiré Ìsazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono ò wamhã, Ìsazei'ô'wa hâimanazém ne, te za oto âma 're Ìrosa'rata za'ra wa'aba mo, tiwasété na 're siwaih'u za'ra mono ò wa oto. — Âne ma tô Zezusi hã wama waih'u za'ra, Ìsiré 're Ìwanomro mono norĩ ma.

18 Tawamhã te duré wama rowasu'u za'ra Zezusi hã, Ìsiré 're Ìwanomro mono norĩ ma:

— Tô sena wa aima waih'u za'ra wa'wa. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tô za'ra mono da, dawĩ 're Ìsawi za'ra wa'aba mono hã te za 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te âma 're asaze za'ra wa'wa, hâiwa âma. Duré uburé marĩ hã dawĩ 're Ìsawi za'ra wa'aba mono ò hã, te za duré te te âma 're ai'uzei pese za'ra wa'wa.

19 — Âne wa za duré aima waih'u za'ra wa'wa, tô sena. Ni'wam norĩ hã maparane nherê, marĩ na ti'ai âma 're asisaze za'ra wa'aba mono wamhã, Ìmama wi 're Ìrowaptêrê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima âma 're a'uwaimrami 'wa, hâiwa âma 're Ìsâmra mono hã.

20 Ni'wam norĩ hã maparane, âté si'ubdatô nherê, Ìzadawa para 're mreme zusi mono da, siré 're si'ubumroi mono wamhã, wa hã wa za tame duré Ìsiré 're Ìhâimana za'ra. — Âne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

21 Tawamhã Pedru hã ma tô Zezusihi u ai'rê, te te sadanharĩ da. Âne te sadanha:

— Wanhíb'apito, wasiré Ìsazei'wa nherê, Ìzada 're Ìwasété u'âsi mono zé hã e mame Ìsa'ratazém nhitô âma wa za Ìsina 'madâ'â zazá, Ìwasédé te Ìsina Ì'madâ'â'ôzém na hã za. E 7 âma.

22 Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

— Mare di. 7 âma asina 'madâ'â zazâri ô di za. Âté 77 âma si te za asina Ì'madâ'â zazá, Ìwasédé hã asina Ì'madâ'â'ôzém na hã.

23 Âne, wa za oto aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're Ìsib'a'uwê mono zém na hã. Tawamhã ti'ai âma danhíb'apito hã ma tô rosa'rata, tite rob'ui'uprazé te te sa'rata da, Ìsapari tâma rob'madâ'â'wa norĩ hã rob'ui'uprazé te te tiwi 're Ìwaptêrê za'ra mono hã wahuré Ìsôwa're're te te tâma 're sômri za'ra mono zô.

24 Tawamhã te te âma sâna'rata wi, ma tô Ìtême saprôni ni aibã hã, Ìsapari rob'madâ'â'wa hã. Ta hã ma tô rob'ui'uprazé hã tinhíb'apito wi te te 're awaptêrê, sa'êtê uptabi na. Sa'êtê uptabi wa, niwa Ìsôwa're're te te tâma Ìsômri da hã waih'u ò di.

25 Tawamhã te te tâma sômri waih'u ò wa, ma tô Ìsib'apito hã dama ti'ru, da te wede da, da te uipra da, Ìmro zama, Ì'ra norĩ zama, pawa'âbã âna te te dama 're romhuri za'ra mono da oto. Uburé Ìsibro hã da te dama wede za'ra

da, ma tō dama ti'ru duré, rob'uiprazé te te tiwi 're i'awaptērē mono hā te te āma wa'ābā da.

²⁶ Tawamhā ō hā tō tāma rob'madā'ā'wa hā aré, ma tō hi'rātītō tāma aime ĩpapara, tinhib'apito ma. Tawamhā te tiwi waptē, āne: "Apito, a'ā ĩzapari ze na asimi'ē na. Zahadu uburé wa za aima wa'ā, wa hā." Āne ma tō tāma siwaihū'u, aibā hā.

²⁷ — Tawamhā ĩsib'apito hā ma tō āma aiwamri, ĩmreme na. Taha wa, ma tō tāma sisisi apā, ōne haré nomro da, te te tāma sōmri tō da. Ōne haré ma duré satō oto, apā morī da.

²⁸ Tawamhā ō hā aibā hā te te oto mo. Morī wamhā, ma tō tisiré romhuri'wa hā sōpētē. Taha wi, ma tō duréihā rob'uiprazé misi bātā na dapawa'ābāzé hā waptē syry na, apito hawi ĩmorī wi. Tawamhā ĩsōwa're're te te tāma sōmri ō wa, ma tō ti'ā, ĩbutu na awa'awi. ĩbutu na te te tété sina, ma tō tiwi waptē, āne: "Ma'āpé āhāna ĩma sōmri, zahadu ĩma ĩwa'ābā ō hā." Āne te tiwi waptē.

²⁹ — Tawamhā ĩsiré romhuri'wa ma tō hi'rātītō nhamra ĩpapara, te te tiwi rowaptērē da, āne: "Ma'āpé, ĩzapari ze na a'ā syry na. Wa za tō aima tisō uburé, ĩsōwa're're."

³⁰ — Tawamhā āne te te tiwi waptērē nherē, te te āma sazei ō di. Te te āma sazei ō wa, ma tō dama ti'ru, da te sērē da, dazazéb 're. Rob'uiprazé hā te te tāma sōmri wapsi, te za dama ti'ru, apā da te wazere da, dazazém hawi.

³¹ Tawamhā ĩsiré rob'madā'ā'wa norī hā ma tō ĩwasu'u hā wapari za'ra, te te dama i'ru na hā da te sērē da, dazazéb 're. Te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tihāimana za'ra. Ma tō duré ai'aba'ré, tinhib'apito ma, te te siwi wasu'u da.

³² Tawamhā te te tāma wasu'u za'ra parimhā, ma tō ĩsib'apito hā sō hā, dazazéb 're danherē'wa zō. Sō hārā wamhā, āne te tāma tinha: "A hā romhuri wasété 'wa, ĩwi ĩwaptērēzéb zarina wa tō po're ha'ā, rob'uiprazé ĩwi 're i'awaptērē mono zém na hā apā ĩma sōmri ō nherē. Te 'ruiwapari ō di.

³³ E niha bā bété, āma aipé'ēzé ō di asiré romhuri'wai āma hā, wa hā ai'āma ĩpé'ēzé ne." Āne te tāma tinha ĩsib'apito hā, tāma rob'madā'ā'wai ma.

³⁴ — Tawamhā ĩsib'apito hā ma tō ab'rui pese. Sib'rui wa, ma tō dama ti'ru, dazazéb 're da te sērē da, da te tāma 're ĩrob'manharī u'āsi za'ra mono zém na, tame te te 're robzépata mono da. Rob'uiprazé te te tiwi 're i'awaptērē mono nhowa're're tinhib'apito ma, te te tāma sōmri wapsi, te za wazere ni apā. — Āne ma tō Zezusi hā wama āma romnhimiré'é za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma.

³⁵ Tawamhā āne ma tō timreme hā wama 'rāsutu za'ra, Zezusi hā:

— Āne hā asiré ĩsazei'wa hā asada 're ĩwasété za'ra wa'aba mono zém na sena na asina 're 'madā'ā zahāri za'ra wa'aba mono ō wamhā, te za ĩmama hā te te aima 're rob'manharī wasété za'ra wa'wa aihāiba mono bā wa'aba, hāiwa āma 're ĩsāmra mono hā.

19

Damro, da te 're ĩrēme za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 5.31-32; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18

¹ Tawamhā āne na Zezusi te te rowasu'u parimhā, ma tō Darireza hawi mo, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u morī da, Zodā pa zara u.

² Da'ahā uptabi na te ĩsarina ai'aba'ré ni. Tawamhā Zudeza u wisi wamhā, ma tō ĩhāzé ré norī hā apese, tame.

³ Tawamhã parisezu norĩ hã ni'wam norĩ hã ma tũ itẽme aihutu Zezusihi u, te te siwi sadawa pibu da, timreme na te te upai wa, te te siwi mreme wẽ'ũ da. ãne ma tũ siwi sadanha:

— E aibã hã te za timro hã marĩ ipire hã te te tiwi 're 'manharĩ za'ra mono õ nherẽ, te te 're rẽme za'ra. E wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, ãne hã.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— E ìbaihã na ãne hã 're sũrẽ za'ra wa'aba mono ã bã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã. ãne rob'ui'éré hã: “Ropoto na'rata hawimhã ma tũ 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã a'uwẽ hã aibã na 'manha. Pi'õ zama ma tũ durẽ 'manha.” ãne durẽihã ìbaihã na rob'ui'éré hã.

⁵ ãne ma tũ durẽ roti 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã, ìbaihã na hã: “Taha wa, aibã hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rẽme za'ra, timro me si sirẽ 're simasisi zahurẽ mono da oto. Sina 're hãiba sitob zahurẽ mono wa, maparane ìhãiba nherẽ, misi ìhãiba ne, te za sirẽ 're simasisi u'ãsi zahurẽ oto.” — ãne 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã.

⁶ ãne wa, dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahãiba maparane nherẽ, te za oto dahãiba misi ne dasirẽ 're dasi'ubumro. Taha wa, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, dasi'ãma te te 're da'ahãiba to mono nherẽ, ni'wa hã da'ãma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di. — ãne ma tũ Zezusi hã parisezu norĩ ma waihu'u za'ra.

⁷ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tũ durẽ siwi sadanha, Zezusi hã:

— Oro zaprẽ te Mozési hã te te wama 're roti za'ra, aibã hã timro te te 're rẽme za'ra mono da wamhã, timro te te 're ìrẽme za'ra mono zẽm na rob'ui'éré te te tãma 're sũmri za'ra mono da, te te durẽ ìrẽ 're satõri za'ra mono da, ìsiti oto sina 're pahã za'ra mono da. — ãne te siwi sadanha.

⁸ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ta hã Mozési hã aip'ẽ tete za'ra wa'aba wa, ma tũ ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ropoto na'rata hawimhã, ãne na 're ìromhãimana mono zẽ hã robaba di.

⁹ Taha wa, tũ sena wa za durẽ aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wa hã aibã hã, ìmro aibã na sipsaihuri õ nherẽ, timro te te mei wamhã, pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédẽ hã 'manha, aibã hã.

¹⁰ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi sirẽ 're ìwanomro mono norĩ hã wa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Tane ze te bã, damro ãna te za 're danomro pé.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te durẽ asa wama nharĩ za'ra:

— ã hã te ãma ìrowasu'uzẽ hã aihĩni da te 're ìwaihu'u za'ra mono da hã mare di za. 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ìwaihu'u za'ra mono norĩ si, te za te 're waihu'u pese za'ra, ãne hã.

¹² Aibã hã ni'wam norĩ hã 're ìpoto za'ra mono zẽm hawim harẽ, 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za ta norĩ si mro ãna 're nomro, õne harẽ. Durẽ aibã hã ni'wam norĩ hã da te 're sihãri za'ra mono wamhã, oto 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za durẽ ta norĩ hã mro ãna 're nomro. Durẽ ni'wam norĩ hã te za tihãiba hã te te 're sawi pese za'ra 'rãwi, 're mro za'ra mono tũ da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ si 're nomro mono da. Ni'wam norĩ hã ãne hã te te 're waihu'u pese za'ra mono wamhã, te za tũ ãma 're sũprẽ u'ãsi. — ãne ma tũ Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ìsirẽ 're ìwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, ai'uté te te ì'azawizẽ wasu'u

Marcusi 10.13-16; Rucasi 18.15-17

¹³ Tawamhã ma tũ Zezusihi u, ai'uté da te simro, tinhib'rada hã ì'rã nhisiwi, te te nasi ãma aza'ra sina, Timama ma, ãma mreme za'ra da. Tane nherẽ, ìsirẽ

're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô dama nharĩ za'ra ni, da te ĩtẽme simro tũ mono da, ai'utẽ norĩ hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, ĩsirẽ 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tũ. A'ã we ĩtẽme da te simro mono, ai'utẽ norĩ hã. Å norĩ hã ai'utẽ norĩ hã õne harẽ simizazei pese na 're ĩhãimana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hãimana za'ra mono wapsi, ta norĩ hã te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra. — Åne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁵ Tawamhã tinhib'rada, ĩ'rã nhisiwi te te nasi ãma aza'ra sina te hãiwa u nasi ãma timreme za'ra. Taha pari ma tũ mo.

Aibã ĩsibro pese wasu'u

Marcusi 10.17-31; Rucasi 18.18-30

¹⁶ Tawamhã nimahã bãtã na ma tũ aibã hã mo, Zezusihi u, te te sadanharĩ da. Åne te sadanha:

— Rowahutu'wa, e marĩ ĩwẽ hã wa za 'manha, 're ĩdanomro u'ãsi mono zẽ hã te ĩsina ĩ'uwaimrami da hã.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— E marĩ da, te ãne ĩzadanha, marĩ ĩwẽ hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zẽm na hã. Misire 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã te 're hãimana. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozẽsi te te ãma rob'ui'éré hã 're 'madã'ã pese mono wapsi, te za asina ĩ'uwaimra, dadã'ã ãna 're ĩdanomro u'ãsi mono zẽ hã.

¹⁸ Tawamhã aibã te durẽ sadanha, Zezusi hã:

— E ma hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã wa za te 're 'madã'ã pese.

Tawamhã asa te tãma tinha, Zezusi hã:

— “‘Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Durẽ aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Durẽ danhibrom na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Durẽ dawasu'u wasété na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁹ Durẽ aimama hã te za 're ĩwazẽ pese za'ra wa'aba mo, ana zama. Te za durẽ uburẽ 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marĩ ĩwẽ zũ asima 're asõprẽ wa'aba mono ne, te za durẽ uburẽ dama zama sũ 're asõprẽ wa'aba mo, ĩwẽ zũ.” — Åne ma tũ Zezusi hã tãma waihu'u, aibã ma.

²⁰ Tawamhã ĩprẽduptẽ hã ma durẽ ãma sada'ã apã, tũ õ hã:

— Tô õhõ si, wa tũ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te 're 'madã'ã pese, uburẽ. E marĩ, wa za 'manha, ãhã nhipai u hã bété.

²¹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne:

— Rowẽ na 're aihãimana mono zẽb zũ, 're rosa'rata mono wamhã, mo oto aimorĩ, uburẽ asibro hã dama wede mono da, da te aiwi ĩ'uipra za'ra zẽ hã rob'uiprazẽ hã ĩsibrob'õ norĩ ma, sũmri mono da. Tawapsi asibro pese di za, hãiwa ãma. Taha parip si te za we apã aimo ĩtẽme, ĩsirẽ 're aimorĩ da oto.

²² Tawamhã ãne hã te te waparĩ wamhã, ma tũ aibã ĩprẽduptẽ hã robzei ãna mo, tinhibro pese si te te sima sawi wa.

²³ Tawamhã ĩsa'u ma tũ Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsirẽ 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Tô sena wa aimã waihu'u za'ra wa'wa. ĩsibro pese norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zẽb u 're ĩsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

²⁴ E niha te za awaru ba'õmore hã ĩsi'uwazi para'õtũ zapu'u 're ãzẽ. Sẽbrẽ waihu'u õ di. Tane, ĩsibro pese norĩ hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono õ di

za, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb u hã. — Æne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁵Tawamhã âne ìmreme hã wa te wapari za'ra wamhã, wa tô âma watob'uzu za'ra ni, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ hã. Tawamhã wa wasisadhanarĩ za'ra ni, âma:

— Ìsibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadá'â âna 're ìdanomro u'âsi mono zé hã.

²⁶Tawamhã Zezusi hã te wa'madá'â pese za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ hã. Tawamhã, te te wa'madá'â pese za'ra wamhã, te duré asa wama nharĩ za'ra:

— Dasi'uuhã na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si waihu'u pese di, uburé marĩ hã te te 're ì'ab'manharĩ mono zéb da hã.

²⁷Tawamhã Pedru te tãma siwasu'u, âne:

— Wa norĩ hã wa tô wanhibro hã uburé rême pese za'ra ni wasipara, asiré 're wanomro mono da oto. Æne wamhã, e marĩ te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te wama 're apisutu, te te wama 're ì'anhomri mono da hã.

²⁸Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— Æne, tô sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa hã dasiré ìpodo hã wa za ro ìtéb âma danhib'apito simasisizém na 're ìnhamra. Ìsimasisizé ìwê uptabi âma wa za 're ìnhamra, te 're da'ab'madá'â u'âsi mono da oto. Tame te za duré a norĩ wa'wa hã ìsiré 're anomro aba mono norĩ hã 12 na danhib'apito simasisizém na 're asimroi wa'aba mo, aipire na Izarazéhé 'ra nhihudu mono bâ 're 'madá'â za'ra wa'aba mono da.

²⁹Âté ni'wam norĩ hã te za tinhorôwa hã te te 're rême pese za'ra, duré âté tisisânawã norĩ hã, duré âté timama norĩ hã, duré âté ti'ra norĩ hã, duré âté tinhipti'a hã. Âté ìsiré 're nomro mono da, te za uburé marĩ hã te te 're rême pese za'ra. Ta norĩ ma, te za uburé marĩ te te 're ìrême za'ra mono zém nhipai u pese, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma 're anhomri. Ta norĩ ma si te za dadá'â âna 're ìdanomro u'âsi mono zé hã te te tãma 're apisutu.

³⁰Ni'wam norĩ hã dama ìpire na ti'ab ré 're hâimana za'ra mono nherê, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're apisutu da'ahã na, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb âma hã. Duré ni'wam norĩ hã ti'ab ré dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherê, te za te te tãma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — Æne ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirômo za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma.

20

Buru na romhuri'wa norĩ wasu'u

¹Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'é na wama rowasu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zém na, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, âne. Aibã hã buru tede'wa hã bâdá 'rãiwatobro wi, ma tô mo, tãma ìromhuri'wa norĩ da hã, te te da'maipisutu za'ra da, te te âma tãma romhuri'wa za'ra da, uwa 'ru na.

²Tawamhã te te da'anhopété wamhã, ma tô tãma pisutu za'ra, misi bâtã na dapawa'âbázéb uwaibaba te te âma pawa'âbã za'ra mono da. Taha wa, ma tô âma saze za'ra, tãma ìromhuri'wa za'ra 'wa da hã. Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, misi bâtã na te te romhuri'wa za'ra da, rob're na, uwa 'ru na.

³Tawamhã mararé ma tô duré mo, bātâ si'ré na, 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ĩrowede za'ra mono zéb u. Tamé ma tô duré aibâ norĩ hã sōpētē za'ra, romhuri āna taré da'rata ĩsi'ubumro hã.

⁴Tawamhã āne ma tô tãma nharĩ za'ra: “A norĩ wa'wa hã te za oto ai'aba'réi wa'wa ĩburu u, uwa 'ru na dame romhuri za'ra wa'aba da. Tawamhã dapawa'âbâzéb uwaibaba, wa za duré aipawa'âbâ za'ra wa'wa.” Āne ma tô duré buru tede'wa hã tãma pisutu za'ra.

⁵— Tawamhã ĩburu u te oto ai'aba'ré, te te tãma romhuri za'ra da. Tawamhã abzuma ma tô duré aibâ norĩ hã sōpētē za'ra, buru tede'wa hã. Taha wa, te duré satōrĩ za'ra, ĩburu na te te dame romhuri za'ra da. Bādâ supra wi, ma duré sōpētē za'ra aibâ norĩ hã, aimawi hã. Tô ôhō si ma duré tãma pisutu za'ra. Tawamhã ta norĩ hã te duré dazarina ai'aba'ré.

⁶Tawamhã hãiwahã pesere te duré mo buru tede'wa hã, 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ĩrowede za'ra mono zéb u. Tawamhã aibâ norĩ hã ma duré sōpētē za'ra aimawi hã, romhuri āna taré da'rata ĩsi'ubumro hã. Te te sōpētē za'ra wamhã, āne te sadanharĩ za'ra: “E marĩ wa, te taré asimroi wa'wa, bātâ bã, marĩ hã dame 'manharĩ za'ra wa'aba āna.”

⁷— Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, āne: “Ni'wa hã marĩ hã te te wama pisutu ô di, wa te tãma ĩromhuri za'ra zéb da hã. Taha wa, marĩ na wa te dame romhuri za'ra ô di, ã bātâ na hã.”

— Tawamhã buru tede'wa te duré tãma rob'ru za'ra: “Mo oto a norĩ wa'aba zama dazarina ai'aba'réi wa'aba, ĩburu na dame romhuri za'ra wa'aba da, uwa 'ru na.” Āne ma tô buru tede'wa hã satōrĩ za'ra.

⁸— Tawamhã mara simeĩ wamhã, tãma ĩromhuri'wa norĩ 'madâ'â'wai ma, te tinha āne, buru tede'wa hã: “Ma'ápé, uburé ĩma romhuri'wa norĩ zô aihará za'ra na oto, pawa'âbâ mono da. Tawamhã daza'u romhuri na te te ĩsãna'rata za'ra norĩ, uimrehēne te za ĩpawa'âbâ na'rata za'ra. Taha parip si te za duré romhuri na ĩsãna'rata'wa norĩ hã ĩpawa'âbâ za'ra.” Āne ma tô tãma waihu'u, buru tede'wa hã.

⁹— Tawamhã hãiwahã pesere, romhuri na te te ĩsãna'rata za'ra hã ma tô rob'uiprazé hã waibu hãiba mono bã, misi bātâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba, bātâ bã te te romhuri za'ra ô nherê.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã dawana romhuri na te te ĩsãna'rata za'ra norĩ hã ma tô duré hãiba mono bã waibu rob'uiprazé hã, aiwapsi. Tane nherê, te te waibui wamhã, ma tô tãma nharĩ za'ra, buru tede'wai ma, ĩsa'u romhuri na te te ĩsãna'rata za'ra norĩ pawa'âbâ nhĩpai u, te te waibui ô wa.

¹²Āne te mreme nhiti'ru na tãma nharĩ za'ra: “Ô norĩ hã hãiwahã si romhuri na te te ĩsãna'rata za'ra hã misi bātâ za'ratazé hã ma tô sina uprosi za'ra. Wa norĩ hã bété. Bātâ bã, wa te ĩromhuri za'ra hã, rowa'ro uptabi nherê. E niha bã, ma bété ô norĩ zama tipawa'â hã waibu, aiwa wapawa'âbâ za'ra me.”

¹³— Tawamhã aibâ norĩ siré ma, te misi tinha, buru tede'wa hã: “ĩsiwaihu, ĩwaparĩ pese. Wa hã te aima 'manharĩ waseté ô di, āne hã. Oro āma ĩzaze za, bātâ bãre ĩma romhuri da, tô misi bātâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba te aipawa'âbâ da.

¹⁴Ma tô dame asima ĩ'ári pa. Taha wa, te za oto aimo. Wa tô ĩsima wê, aiwa aipawa'âbâ za'ra wa'aba ne te pawa'âbâ za'ra da, asa'u wa'aba romhuri na te te ĩsãna'rata za'ra norĩ hã.

¹⁵Te ĩsima ĩwê zéb zarina, ĩte rob'uiprazém na te da'apawa'âbâ wamhã, e ĩwasédé wa tô 'manha. Mare di. ĩwasédé hã te 'manharĩ ô di. Āté taré dama ĩnhopru wa, ma tô ĩzada asahi, bātâ bã te te ĩma romhuri za'ra ô nherê, bātâ na dapawa'âbâzém na te pawa'âbâ za'ra 'ru te.” Āne ma tô buru tede'wa

hã tãma siwaih'u, tãma ĩromhuri'wai ma. — Āne ma tō Zezusi hã wama āma romnhimiré'é za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

¹⁶ Tawamhã āne ma tō Zezusi hã timreme na wama 'rãsutu za'ra:

— Ni'wam norĩ hã dama pire na ti'ab ré 're hãimana za'ra mono nherē, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si te za te te tãma 're pisutu za'ra, wapu na 're hãimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zéb āma hã. Duré ni'wam norĩ hã ti'ab ré dama wapu na 're hãimana za'ra mono nherē, te za te te tãma 're pisutu za'ra, pire na oto 're hãimana za'ra mono da. — Āne ma tō timreme na wama 'rãsutu za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã, si'ubdatō āma za ĩdã'ázém na ĩsiwasu'uzé, ĩhãiwa'utuzé me Marcusi 10.32-34; Rucasi 18.31-34

¹⁷ Tawamhã wa norĩ hã Zeruzarē u wa oto ai'aba'ré ni, Zezusihi siré. Wasĩ'aba'réi ré, ma tō wahãiba pisutu, wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, 12 na wahãiba za'ra ma. Āne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

¹⁸ — ĩwaparĩ pese za'ra wa'aba. Āhãna, wa Zeruzarē u ai'aba'ré ni. Tame wa hã dasiré ĩpodo hã te za dasima ĩhãiba nhomri ni, sasedoti ĩpire norĩ ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ ma zama. Ta norĩ hã ĩwasédé te te ĩ'ãma ĩsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ĩ'ru za'ra, da te ĩwĩrĩ da, dasiwi.

¹⁹ Taha zarina te za oto zudezu'õ norĩ ma siwi ĩhãiba nho. Tawamhã te za ĩ'ãma tiwa'é za'ra, zudezu'õ norĩ hã. Te za ĩ'ãma waseté za'ra ni duré. Te za duré da te dasiwi 're ĩpré'é. Taha parip si, te za wedepo'o nhonhi'rãmi na dasiwi ĩzasõmri ni hãiwi, ĩdã'ã da. Tane nherē, bãdã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apã hãiwa'udu. — Āne ma tō wama siwaih'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

Zebedehe mro, Zezusihi wi, te te ĩrowaptē'zézé wasu'u, ti'ra norĩ ma Marcusi 10.35-45

²⁰ Tawamhã Zebedehe mro hã ma tō Zezusihi u mo, ti'ra si'aibã norĩ siré. ĩtēme morĩ wamhã, tãma pire wa, ma tō tãma aiwē'ē, ti'ra norĩ ma, te te tiwi rowaptē da.

²¹ Tawamhã Zezusi hã te pi'õ sadanha, āne:

— E marĩ ma tō asima ĩwē, te aima āma ĩ'uwaimrami da hã.

Tawamhã pi'õ te asa tãma tinha:

— Ma'ãpé, ĩ'ra norĩ ma, tãma ropisutu sirõmo zahuré na, danhib'apito simasisizém na asimire niwĩ duré asimi'e niwĩ dama pire na 're simasisi u'ãsi zahuré mono da, za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã da'ãma ĩsib'a'uwézéb āma hã. — Āne te Zezusihi wi rowaptē, ti'ra norĩ ma, pi'õ hã.

²² Tawamhã Zezusi hã te ĩ'ra norĩ ma oto rowasu'u zahuré, āne:

— E marĩ da, te rosa'rata āna asina ĩzadhanharĩ 'wa. Wa hã wa za robzépata za'ëtē, dawi ĩsisawi āna. E tawamhã sada asiptete aba di, za te ĩrobzépata za'ëtē ne, ĩrobzépata aba da hã.

Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré, Zebedehe 'ra norĩ hã:

— ĩhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ĩrobzépata da hã. — Āne ma asa tizadawa na tãma wa'rãmi zahuré, Zezusihi ma.

²³ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma rowasu'u zahuré, āne:

— Te za tō ĩsine ĩrobzépata za'ëtē 'wa. Tane nherē, ĩsi'uihã na te aipisutu waih'u'aba õ di za, dama aipire wa'aba na 're aihãimana aba mono zéb da hã, ĩnhimire niwĩ, duré ĩnhimi'e niwĩmhã. ĩmama te te ĩpisutu za'ra norĩ si te

za dama pire na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra. Ta norĩ hã te pisutu za'ra õ di za, wa hã. — Āne te tãma siwasu'u zahuré, Zezusi hã.

²⁴ Tawamhã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã 10 na wahãiba za'ra hã, Zebedehe 'ra norĩ mreme wa te wapari za'ra wamhã, wa tã sada wanhiti'ru za'ra ni.

²⁵ Taha wa, Zezusi hã te sima wazõ tihârã za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ zõ. Tawamhã ãne te wama nharĩ za'ra:

— Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã te pire uptabi na dama 're hâimana za'ra. Sa'êtê te duré te te 're dawada'uri za'ra, ĩsimiroti hã da te 're 'madã'ã pese za'ra mono da.

²⁶ Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, ai'maipire wa'aba da, asina 're 'mairõb'ruiwapari aba mono wamhã, te za asiré hã 're ĩ'maipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zõ 're ai'manhimnhasi aba mono ãna.

²⁷ Duré 'rãwi asima aipire uptabi na 're ai'maihâimana aba mono da, asima 'maiwẽ uptabi aba wamhã, pawa'ãbã ãna romhuri'wa ne, te za asima 're ĩ'mairomhuri wẽ wa'aba mo.

²⁸ Tane duré, wa hã dasiré ĩpodo hã da te ĩma 're romhuri za'ra mono da, we ĩmorĩ õ di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datẽme mo, ĩsihãiba zawi ãna dazada ĩdã'ã da, da'upana te da'awa'ãbã da. — Āne ma tã Zezusi hã wama siwasu'u za'ra.

Zezusi hã, ĩtob'a norĩ te te ĩpese zahuré zé wasu'u

Marcusi 10.46-52; Rucasi 18.35-43

²⁹ Tawamhã wa norĩ hã wa tã ai'aba'ré ni, Zezusihi siré, Zerico hawi. Wasi'aba'réi wamhã, da'ahã na ma tã wazarina hã ai'aba'ré ni.

³⁰ Tawamhã aibã ĩtob'a norĩ hã bãdãdi na ĩsababa za te te ĩro'razãri zahuré na hã. Āne hã te te wapari zahuré wamhã, te nasi sina 'mahãrã zahuré, ãne:

— Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipẽ'ẽzé na. — Āne te nasi sina 'mahãrã zahuré, ĩtob'a norĩ hã.

³¹ Tawamhã da'ahã na Zezusihi zarina ĩdasi'aba'ré norĩ hã ma tã tãma nharĩ za'ra, arĩ'iwĩ simasisi zahuré da. Tane nheré, sa'êtê te nasi sina 'mahãrã zahuré, ãne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipẽ'ẽzé na.

³² Tawamhã ma Zezusi hã ĩ'rata mazazãri zahuré, bãdãdi wa. Taha wa, te 'mahãrã zahuré, ĩtob'a norĩ hã:

— E marĩ te asima ĩwẽ wa'wa, te aima ĩ'manharĩ aba da hã.

³³ Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré:

— Apito, wato pese da, wa wasima wẽ ni. — Āne ma tizadawa na tãma wa'rãmi zahuré, ĩtob'a norĩ hã.

³⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tã ãma tipẽ'ẽzé zahuré, ĩtob'a norĩ ãma. Taha wa, ma tã tãmo upi zahuré, apã tãmo wẽ zahuré da. Te te tãmo upi zahuré wi, awa'awi ma tã tãmo pese zahuré. Te te rob'madã'ã wẽ zahuré di oto. Tawamhã Zezusihi zarina te oto tineb zahuré, awa'awi.

21

Zezusi hã, Zeruzarẽ u datẽme ĩwisizé wasu'u

Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwã 12.12-19

¹ Tawamhã wa norĩ hã wa tã oto ai'aba'ré ni, Zezusihi siré, Zeruzarẽ u. Tawamhã wa tã rob'umhutu za'ra ni oto, Betazé na 'ri wa'õtõ nhisi u. Oriwera na etê 'rãihã nhisi ãma 'ri wa'õno hã. Wa te rob'umhutu za'ra wamhã,

ma tō Zezusi hā ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hā maparane wa'mazatō sisōwa, 'ri wa'ōtō u.

² Āne ma tō satōrĩ zahuré:

— Ōwa te za ane wa'wa, 'ri wa'ōtō u, asō're uwaibaba wa'aba. Tawamhā aimasisi aba wi, te za awaru po'repore hā ĩsāmri 'wa, butu wazi na da te āma wasisi haré, ĩsa hā. Tame te duré ĩ'ra hā ĩsiré za. Tawamhā te za ĩwasihu zahuré wa'wa, sahuré we ĩma saprōni aba da.

³ Tawamhā ni'wa hā awaru po'repore, sahuré we ĩma ĩsaprōni aba na te te asadhanarĩ aba wamhā, āne te za tāma ĩzadawa wasu'u wa'wa, asa: “Wanhib'apito hā marĩ ō wa, āma morĩ da, wa we sō wanem ni, wa te tāma saprōni zahuré da.” Āne hā tāma waihu'u aba wi, te za āma asazei wa'wa, sahuré we ĩma saprōni aba da, awaru po'repore hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u zahuré.

⁴ Duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te āma ĩrob'ui'ére sirōmo zéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tō Zezusi hā āne tāma pisutu zahuré, awaru po'repore te te ĩtēme saprōni zahuré da. Āne duréihā āma ĩrob'ui'ére siro hā:

⁵ “Ma'āpé, tāma rowasu'u za'ra wa'aba, Si'ā na etē 'rāihā nhisi āma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma, āne:

‘Ōhōta te we oto atēme timorĩ 'wa, asib'apito za'ra wa'wa hā. Ta hā dazada 're ĩhāimana mono ō hā ĩsimizawi pe hā te we āma mo, awaru po'repore na, ĩpréduptém na hā.’”

Āne duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ére hā, Zeruzarē āma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma hā.

⁶ Tawamhā Zezusi te te tāma ĩpisutu zahuré zéb zarina, ma tō awaru po'repore norĩ zō tineb zahuré, wasiré norĩ hā.

⁷ Tawamhā, te te sāmri zahuré wamhā, ma tō apā saprōni zahuré Zezusihi u, awaru po'repore hā ĩ'ra ré. Tawamhā tisi'ubuzém na ma tō tāma ba'ubu zahuré. Taha pari, ma tō āma darōno Zezusi hā, āma morĩ da.

⁸ Tawamhā da'ahā uptabi na ma tō dasi'ubuzém na tāma waptā za'ra ni bādādi na, ĩsisiwi ĩmorízéb da hā, dama pire wa, sō 're datob'uzu za'ra mono wa. Wedepa nhipti su na zama ma duré tāma waptā za'ra ni.

⁹ Tawamhā Zezusihi nhowa ĩdasi'aba'ré norĩ hā duré ĩsarina ĩdasi'aba'ré norĩ zama te nasi dasima 'mahārā za'ra ni, āne:

— Apito Dawihi nhihudu āma, 're wawata za'ra wa'aba mono. Wanhib'apito zadawa para, te we oto mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩwē si te te tāma 're pisutu u'āsi mono neza. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma zama duré 're wawata za'ra wa'aba mono, hāiwa āma 're ĩsāmra mono āma, wei watēme te te satōrĩ wē te. — Āne te nasi dasima 'mahārā za'ra ni, da'ahā na.

¹⁰ Tawamhā Zeruzarē u ma oto wi, Zezusi hā. Wisi wamhā, ĩwa 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hā ma tō da'ahā uptabi na 're dasiwairōtō, da te dasima 'mahārā za'ra sina. Taha wa, te nasi tasisadhanarĩ za'ra ni, āne:

— E 'wa hā, ō hā bété.

¹¹ Tawamhā Zezusihi zarina ĩdasi'aba'ré norĩ hā ma tō dama nharĩ za'ra, Zeruzarē āma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma:

— Ā hā Zezusi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, Nazaré na 'ri wa'ōtō nhisi hawi we ĩmorĩ hā, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi. — Āne ma tō ĩsiré ĩdasi'aba'ré norĩ hā dama wasu'u za'ra.

'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te ĩdazate mono zé wasu'u

Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48; Zuwā 2.13-22

¹²Tawamhã Zezusi hã ma tã oto ãzé, 'ri 'rãihã u, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u. Tame te dama rowede'wa norĩ hã 're si'ubumro, dawi marĩ uipra'wa norĩ zama, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã Zezusi hã ta norĩ hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tã te te sate, rob u. Wedeza hã rob'uprazém na te te dawi ãma 're ìsaprĩ za'ra mono norĩ te hã ma tã te te tiwi anhamra, utu'u te te dama 're ìwede za'ra mono norĩ simasisizéb zama.

¹³Tawamhã Zezusi hã ãne te tãma nharĩ za'ra, rowede'wa norĩ ma:

– Duréihã wahi'rada hã ma tã ãne na rob'ui'ééré, 'Re ìhãimana u'ãsi mono mreme na: “Ìnhorõwa hã ìwa ìma 're ìdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” ãne te tinha. Tane nherê, a norĩ wa'ra hã ma tã ìwa asima ãma 're ìrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawi 're ìsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're ìsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. ãne duréihã ai'ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa hã, ìbaihã na hã. – ãne na ma tã Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, duréi rowasu'u na hã.

¹⁴Tawamhã Zezusi hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, zahadu sãmra ré, ma tã da'ahã na ìtême dasito, ìtob'a norĩ hã ìmorĩ waihu'u'õ norĩ zama. ìtême dasito mono wamhã, ma tã da'apese, uburé ìhãzé ré norĩ hã.

¹⁵Tawamhã ai'uté norĩ hã ma tã nasi sima 'mahãrã za'ra, ãne: “Apito Dawihi nhihudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono.” ãne te nasi sima 'mahãrã za'ra, 'ri 'wawi wa'ra 're, sãmra ré. Tawamhã 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ma, ìpire norĩ hã tisiré ma, duré ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, ai'uté norĩ te te nasi sima ì'mahãrã za'ra zé hã te te wapari za'ra wamhã, duré tinhimromhõsi na Zezusi te te 're ìda'apawapto mono zé te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tã sada tizahi za'ra, Zezusihi zada.

¹⁶Tawamhã ta norĩ hã te Zezusi hã siwi sadanha:

– E wapari õ di, ai'uté norĩ mreme hã. E asina sadawa uwati za'ra ãna. – ãne te tãma nharĩ za'ra, rowahutu'wa norĩ hã.

Tawamhã Zezusi hã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

– Wa tã wapari za'ra. A norĩ wa'wa hã bété. E sõré za'ra wa'aba õ di, wahi'rata nhimi'ui'ééré hã: “Ai'uté norĩ ma, ma tã ìwaihu'u sirõmo za'ra, ai'utépré norĩ ma zama, ìwê na si ai'ãma 're wata za'ra mono da.” ãne ma tã wahi'rada hã ì'ãma rob'ui'ééré siro, ìbaihã na hã. – ãne ma tãma waihu'u za'ra.

¹⁷Tawamhã Zezusi hã te oto ìhawi timorĩ za'ra, Betãna na 'ri wa'õtõ nhisi u, tame a'ã sõtõ da.

Pidera wede ma, Zezusi te te ìnharizé wasu'u
Marcusi 11.12-14, 20-25

¹⁸Tawamhã mararé ma tã Zezusi hã apã mo Zeruzarê u, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ me. Morĩ ré, ma tã mra hã tãwĩ, Zezusi hã.

¹⁹Tawamhã wede hã ma tisã, bãdãdi zadaré ìsa hã. Pidera na wede nhisi hã. Te te sãmri wamhã, ma tã ìtême apa, te te sabu da, ì'rã zõ. Tane nherê, 'rã ãna te za, ìsui ré si. Tawamhã pidera wede ma, te oto tinha:

– Niwa ì'ai'rã da hã, mare di za oto. Ai'rã'õ u'ãsi, te za oto 're asa mo. – ãne te wede ma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã awa'awi ma wede hã tiwede're oto.

²⁰Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ìwanomro mono norĩ hã ãne hã wa te 'madã'ã za'ra wamhã, wa tã ãma watob'uzu za'ra ni. Taha wa, ma tã Zezusi hã wasiwi sadanharĩ ni, ãne:

– E niha ma awa'awi tiwede're, pidera wede hã.

²¹Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 're wawã za'ra wa'aba mono âna, ôhõ si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za marĩ hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ nherẽ, 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo ìsadawa para, wa hã pidera wede ma, te ìnharĩ ne, âne hã aiwa. Ôhõta êtê 'rãihã te za. 'Re ìhâimana u'âsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za êtê 'rãihã ma ìnharĩ za'ra wa'wa, 'rãwi sisa'o'o da, âi ba waptã'ã da. Tawamhã asadawa para wa'aba, te za tô âi ba waptãrã, êtê 'rãihã hã. Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô ìsadawa para, marĩ ìwê hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo, aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ nherẽ, âne hã.

²²'Re ìhâimana u'âsi mono hã 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, marĩ na tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za te te aima âma 're a'uwaimrami 'wa. — Âne hã ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, ni'wa sadawa para uburê marĩ hã te te dama 're ì'ab'manharĩ mono zêb zô, da te dasiwi ìsadanharĩzê wasu'u
Marcusi 11.27-33; Rucasi 20.1-8

²³Tawamhã Zezusi hã ma tô apã mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa u. Tame te oto dama rowahutu, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã sasedoti ìpire norĩ hã ma tô ìtême aimasa, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Tawamhã Zezusi hã te siwi sadanha, âne:

— E 'wa sadawa para, te bété âne hã marĩ hã dama 're ì'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa.

²⁴Tawamhã Zezusi te asa tâma nharĩ za'ra:

— Wa hã wa za a'â asadanharĩ na aima âma wa'rãmi za'ra wa'wa. Tawamhã ì'uwaibaba, ìma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za asa aima wasu'u za'ra wa'wa, ni'wa sadawa para te dama 're ì'ab'manharĩ mono na hã.

²⁵Âne wa za asadanharĩ za'ra wa'wa: E 'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ bété. E 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa para. — Âne ma tô Zezusi hã sadanharĩ za'ra, te te tâma waihu'u za'ra da, a'â.

Tawamhã 'rãwi te sima nharĩ za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã:

— E niha, wa za tâma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono na wa te tâma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, âne: “E niha bété, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di, dame.”

²⁶Tane nherẽ, taré dazadawa parap si â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono na wa te tâma waihu'u za'ra wamhã, wa za wasina wapahi za'ra ni dama, niha da te wama rob'manharĩ za'ra õ'umnhasite. E marĩ wa. Zuwã Batita hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're ìmorĩ na, da te 're saze za'ra mono wa. — Âne te 'rãwi sima nharĩ za'ra.

²⁷Tawamhã Zezusihi ma, te oto asa nharĩ za'ra:

— Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ni'wa sadawa para, Zuwã Batita hã â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono zê hã.

Tawamhã Zezusi hã asa ma tizadawa na tâma wa'rãmi za'ra:

— Tane tô. A norĩ wa'wa hã ìma waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para marĩ hã te dama 're ì'ab'manharĩ mono na hã. — Âne ma tô Zezusi hã asa tâma waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ ma hã.

Aibã hã, ìra poto'rada hã te te sina ìsadawa zamarĩzê wasu'u

²⁸ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma rowasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ma, ãne:

— Wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Aibã hã te 're sãmra. Maparane ì'ra hã. Tawamhã ti'ra poto 'rata ma, ma tô rob'ru, ãne: “Ì'ra, mo oto aimorĩ buru u, romhuri da, ã båtã na.”

²⁹ — Tawamhã asa te tãma tinha, ì'ra poto'rada hã: “Te ìsima rowê ô di, ìmorĩ da hã. Wa za nhamra u'â.” ãne ma tô timama ma waihu'u asa. Tane nherê, te te ìnharizém na ãma ronomro wapsi, ma tô tinhimirosa'rata na ãma saprĩ. Taha wa, ma tô oto mo buru u, te te romhuri da.

³⁰ — Tawamhã ti'ra hãiba amoi ma, te duré rob'ru, ìdub'rata ma, te te ìrob'ruzém ne, buru u morĩ da, te te romhuri da. Tawamhã ì'ra hã te asa tãma tinha, timama ma, ãne: “Wê di tô, ìmama. Wa za tô mo, te romhuri da.” Tane nherê, ta hã timama mreme hã awa'awi te te saze nherê, morĩ ô di, buru u.

³¹ — E 'wa hã tawamhã, timama te te sina ìsaze hã te te tãma ìrob'ruzéb uwaibaba, ìmorĩ da hã. E ìdub'rada. E ìno. — ãne ma tô Zezusi hã ãma sadanharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, duré zudezu norĩ ma rowahutu'wa norĩ hã.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Dama ìpoto'rada ma tô timama mreme hã sina saze.

Tawamhã Zezusi te duré ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Tane tô. Tane duré, danhib'apito ma rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã duré pi'ô hã aibã zô si siwa'ru 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã aré 're hâimana wasété za'ra mono nherê, áté te za 're sisisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zéb u hã, ta norĩ si tô sena na te te 're sazeĩ pese za'ra mono wamhã. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã áté dame 're asisisi aba mono ô di za. Tô sena, wa ãne na hã aima waihu'u sirômo za'ra wa'wa.

³² Zuwã Batita hã ma tô aré atême timorĩ za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're ì'aiwê za'ra wa'aba mono zéb zarina 're anomro wê wa'aba mono zéb da hã, te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherê, ìsimirowasu'u na hã ãma 're saze za'ra wa'aba mono ô di. Rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ si ma tô ãma saze za'ra ìsimirowasu'u na hã, pi'ô hã aibã zô si siwa'ru 're ìhâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã ta norĩ hã atômo na 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono nherê, a norĩ wa'aba zama asimirosa'rata na 're saprĩ za'ra wa'aba mono ô di, ìsimirowasu'u na ãma 're ìsaze za'ra wa'aba mono zéb da hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma wasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ ma, duré dama rowahutu'wa norĩ ma zama.

Buru na romhuri wasété'wa norĩ wasu'u

Marcusi 12.1-12; Rucasi 20.9-19

³³ Tawamhã Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra:

— ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'ãpé, ìwapari pese za'ra wa'aba za. Aibã hã te 're sãmra, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu ãma ma tô a're, uwa 'ru hã. Te te a're pari, ma tô buru 'wawi wa'ra. Ma tô duré êtê nhisiwi sada ab're, ìwa uwa 'rãĩ watizéb da hã, ìwa'u zô. Taha pari, 'ri 'rãihã hã ma duré buru wa'wa 'manha, ìsipaihuri norĩ zô, dasipapara rob'madã'ázéb da hã. Tawamhã ma tô ni'wam norĩ hã sisô'a ré pisutu za'ra, ìburu hã te te sô 're 'madã'ã za'ra mono da. Uwa 'ru rã hã 're rã prédub za'ra mono wapsi, te za te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'ã sãmra da.

34 Tawamhã oto 'rãĩ prèdu mono wa, ma tò buru tede'wa hã tãma Ìromhuri'wa norĩ hã satõrĩ za'ra tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norĩ te te tãma Ìpo'o za'ra zò.

35 Tawamhã buru u sihutu wamhã, ma tò buru tede'wa te te Ìsatõrĩ za'ra hã siwi waibu, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norĩ ma, ma tò rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, ma tò misi siwi azã. Ìhãiba amo ma duré siwi tĩwĩ. Ìhãiba amo ma duré ètè na siwi u'a za'ètè, dà'â da.

36 Tawamhã buru tede'wa hã te duré sò satõrĩ za'ra, tãma Ìromhuri'wa norĩ hã, ahã na. Tawamhã, ta norĩ hã buru u sihutu wamhã, ma duré tãma rob'manharĩ wasété za'ra, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

37 Tawamhã 'rãwi te oto sima rosa'rata, buru tede'wa hã: "Ì'ra si'aibã hã te Ìtème satõrĩ za'ra wamhã, àtè te za siwi hãiba wazé." Àne te sima rosa'rata, buru tede'wa hã. Tawamhã uburé da te tiwi uprosi za'ra wa, te oto ti'ra uptabi hã satò, tãma Ìburu 'madâ'â'wa norĩ u.

38 Tawamhã wisi wamhã, buru 'madâ'â'wa norĩ hã te te duré sima sãmri za'ra wamhã, te àne sima 'mahârã za'ra: "Òhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da." Àne na ma tò sima 'mahârã za'ra, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

39 — Tawamhã wisi wi, ma tò siwi ti'â, buru tede'wai 'ra hã. Buru nhiti ma tò siwi waze. Tame ma tò siwi tĩwĩ, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. Àne buru tede'wai 'ra wasu u 'rãsudu hã.

40 Tawamhã Zezusi hã te oto sadanharĩ za'ra, 'Re Ìhãimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, àne:

— Buru tede'wa hã tiburu u apã wisi wamhã, e marĩ te za tãma 'manharĩ za'ra, tãma Ìburu 'madâ'â'wa norĩ ma hã.

41 Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Buru tede'wa hã ãma pè'ézé za'ra ãna, te za dama 'ru za'ra, da te dasiwi uprosi da, aibã Ìwasété uptabi norĩ hã. Tawamhã te za duré da'apisutu, dama Ì'umnhã hã tãma Ìburu 'madâ'â'wa da hã. Ta norĩ hã te za Ì'uwaibãba si te te tãma 're po'o za'ra, uwa 'ru 'rã hã, 're 'rã prèdub za'ra mono wa. — Àne ma asa tãma waihu'u za'ra, Zezusihi ma, 'Re Ìhãimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã.

42 Tawamhã Zezusi hã te oto sina ãma simiré'è ètè na, àne:

— Oro 'Re Ìhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré hã 're sòré za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba ò di bété. Àne Ìbaihã na rob'ui'éré hã:

"Ètè tomhãpã wè hã 'ri na'ratazéb da hã, wè uptabi nherè, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te aré siwi Ìwè'ò hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na.

Uburé Danhib'apito hã ma tò àne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're Ìsa'wari mono da hã.

Taha wa, àne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'âsi za'ra, wa norĩ hã."

Àne duréihã wahi'rata nhimi'ui'éré na rowasu'u hã.

43 — Ètè tomhãpã wè hã da te dasiwi Ìwè'ò ne, a norĩ wa'wa hã asiwi 're Ìwè'ò za'ra wa'aba mono wa, 'Re Ìhãimana u'âsi mono nhib'a'u'wè, 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono ò di za. Ai'upana wa'aba si te za oto 'Re Ìhãimana u'âsi mono hã da'ãma 're sib'a'u'wè, Ìsimiroti te te 're Ì'madâ'â pese za'ra mono norĩ ãma. Tò sena, wa àne na aima waihu'u za'ra wa'wa.

⁴⁴ Duré, êtê tomhâpâ nhisiwi, zé'a 'manharĩ hã 're rere'e mono wa, 're ĩsipru pese za'ra mono ne, te za ĩwê'ô'wa norĩ hã hã za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Duré êtê tomhâbâ hã zé'a 'manharĩ nhisiwi 're rere'e mono wa, te te 're ĩpru pese za'ra mono ne, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono wê'ô'wa norĩ si hã za'ra. Ta norĩ âma hã 're sib'a'uwê za'ra mono ô di za. — Âne ma tô Zezusi hã sina âma simiré'é, êtê wasu'u na hã.

⁴⁵ Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã, Zezusi te te âma ĩromnhimiré'ézé hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sina waihu'u za'ra, tô ô norĩ udâna te te âma ĩromnhimiré'é mono na hã.

⁴⁶ Taha wa, ma tô aré sima hâiba 'ru za'ra, te te dama 'ru za'ra da, dazazéb 're da te dasiwi sêrê da, Zezusi hã. Tane nherê, ma tô dama tipahi za'ra aibã norĩ hã, Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, oto 're ĩmorĩ na da te 're saze za'ra mono wa, da'ahã na.

22

Dasina damrozém na dasai ahã wasu'u

Rucasi 14.15-24

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'ê na tâma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma, âne:

² — 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zém na wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, âne. Apito 'ra si'aibã hã tâma mro wê te, tâma ĩrowêzéb zarina ma tô sima roti, dasa hã te te dama 'manharĩ da, sa'êtê na, ti'ra mrozém na hã.

³ Tawamhã ma tô ĩsiré dasaihuri da, da'apisutu. Taha parip si ma tô tâma ĩromhuri'wa norĩ hã satõrĩ za'ra, dazô hãsi da, ĩtême dasihutu da, ĩsiré dasaihuri da. Tane nherê, ta norĩ hã te te sima rowê za'ra ô di, ĩtême si'aba're da hã, ĩsiré ĩsaihuri da hã aré.

⁴ Taha wa, te duré apito, tâma ĩromhuri'wa norĩ hã amo hã satõrĩ za'ra, âne: “Mo oto ai'aba'rei wa'aba, aré sô ĩhârâ 'rata za'ra norĩ zô. Tawamhã âne te za tâma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa: “Powawê nori hã, duré powawê zapu da te dasima ĩhâipse za'ra hã ma dasiwi simro ni. Uburé ma tô marĩ hã dasiwi 'rã'õtô ni, dasa da te ĩhurizéb da hã. Taha wa, te za we ĩtême ai'aba'rei wa'wa oto, wasiré wasa hã wa te huri da, ĩ'ra ĩma ĩmrozém na.’ Âne te za ta norĩ ma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa.” Âne ma tô apito hã tâma ĩromhuri'wa norĩ ma waihu'u za'ra.

Tawamhã apito hã te te sô satõrĩ za'ra wa, te oto sô ai'aba're.

⁵ — Tane nherê, sô ĩhârâ 'rata za'ra norĩ hã sô simipari za'ra ô di, ĩtême si'aba're da, ĩsiré saihuri da hã. Taha wa, sô simipari za'ra âna ma tô ni'wam norĩ hã tibururu u ai'aba're, duré tinhimĩromhurizéb u hã.

⁶ Ni'wam norĩ hã ma tô apito ma romhuri'wa norĩ hã siwi waibu. Te te waibui pari wamhã, ma tô niha tâma rob'manharĩ wasétê za'ra. Taha pari, ma uprosi uburé.

⁷ Tawamhã apito hã tâma ĩromhuri'wa norĩ, da te ĩ'uprosi wasu'u te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese. Taha wa, tâma da'wapéi'wa norĩ hã ma tô ĩtême satõrĩ za'ra, tâma ĩromhuri'wa norĩ, da te tiwi ĩ'uprosi za'ra u. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô uprosi, ta norĩ hã. Ma tô duré ta norĩ nhorõwa hã te 'ri su, 'ri nho'õmo wa, aré tâma 're ĩsimasa mono hã.

⁸ Taha pari, ma tô duré sô hã, tâma ĩromhuri'wa norĩ zô, aimawi norĩ zô. Tawamhã âne te tâma nharĩ za'ra: “Dasazéb da hã tãibã ma tô api pari za'ra ni, ĩ'ra ĩmrozém na dasa da te ĩhurizéb da hã. Tane nherê, sô ĩhârâ 'rata za'ra

norĩ hã we si'aba'réi õ di. Ìbãre ma tô ta norĩ zô rowasédé hã tiwatobro za'ra, sô ìhãrà za'ra nherê, te te ìwapari za'ra õ wa.

⁹ Taha wa, te za oto dazô ìropéi wa'aba mo 'ri nhi'riti mono bâ, dasai u we danhimroi wa'aba mono da, danhopêtê za'ra wa'aba mono sidâpâsi." ãne te satõri za'ra, apito hã.

¹⁰ – Tawamhã te oto ai'aba'ré, 'ri nhi'riti mono bâ, dazô sôpré mono da. Tawamhã te te danhopêtê za'ra mono sidâpâsi, ma tô te te dazatõri za'ra da'ahã na, 're ìdanomro wê mono hã, 're ìdanomro wasété mono norĩ zama. Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô 'ri 're wa'wa nho'u hã dasiwi sitom ni, apito 'ra ìmrozém na dasai u, dasi'rã'õtõ wa.

¹¹ Tawamhã apito hã ma tô datême âzé, dasi'rã'õtõzéb u, te te da'ab'madâ'â da. Datême sébré wamhã, ma tô aibã hã 'madâ'â pese, dasina damro wa, da'uzazé hã te te dame sima 'manherê õ wa, ìhãi wê hã.

¹² Tawamhã ãne te sadanha, apito hã: "Ìsiwaihũ, e niha bã ma we tane ré asé, dasina damro wa, da'uzazé hã we dame asima sêrê ãna." ãne te sadanha. – Tawamhã aibã hã te ari'iwĩ za, niha te te tãma nharĩ waihu'u õ wa, te te tãma ãma upai wa.

¹³ Tawamhã apito hã ma tô ãne tãma ìromhuri'wa norĩ ma nharĩ za'ra: "Ma'ápé, ã hã aibã hã asiwi ãri aba, asiwi pawasisi aba da, duré asiwi hiwasisi aba da, rob u asiwi mei wa'aba da, robra u. Tame te za oto sina tiwawa, sina pẽ'ézé wa. Te za duré 'wasitete, te te oto robzépata za'êtê wa." ãne ma tô apito hã tãma waihu'u za'ra. – ãne na ma tô Zezusi hã tãma ãma romnhimiré'ê za'ra.

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãne na timreme na 'rãsutu:
– 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã da'ahã uptabi na dazô 're hãrà mono nherê, da'umro na si te za da'ãma 're sib'a'uwê. – ãne na ma tô Zezusi hã timreme na tãma 'rãsutu za'ra.

*Rob'uprazé, danhib'apito ma, da te 're ìpo'o za'ra mono zé wasu'u
Marcusi 12.13-17; Rucasi 20.20-26*

¹⁵ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô ai'aba'ré Zezusihi nhiti, si'rã'õtõ da, a'ã. Si'rã'õtõ wamhã, ma tô sima ãma roti za'ra, Zezusi hã te te siwi pibu da, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra zô, te te tãma ãma upa za'ra wa, da te dasiwi wê'õ da, duré da te dasiwi ãri da.

¹⁶ Tawamhã Zezusihi u ma tô 'mazatõri za'ra, tizadawa zapari'wa norĩ hã, apito Erodihĩ nhimiroti wê 'wa norĩ zama. Tawamhã Zezusihi u sihutu wamhã, ãne te siwi sadanha:

– Rowahutu'wa, asadawa nhipese õ na 're aihãimana mono zém na hã wa tô aiwaihũ'u za'ra ni. Tô sena na te ìwê na si dama 're ìrowasu'u u'ãsi mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si. Asimiroti hã da te dasiwi 're wê'õ za'ra mono nherê, te tô õhõ na si dama 're ì'aroti u'ãsi mo. Duré ni'wam norĩ hã dama pire na 're hãimana za'ra mono nherê, aimawi hã aima 're hãimana mono õ di. Aiwapsi te 're dahãimana za'ra, aima hã.

¹⁷ Taha wa, wa za oto wa norĩ hã wasiwi asandanharĩ za'ra ni, ãne. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uprazé hã wa te tãma 're po'o za'ra, ìsimiwada'uri zarina. E 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, wê di, ãne hã. E tãma wê õ di. Ma'ápé wama waihu'u za'ra na asimirosa'rada hã, wa te waihu'u za'ra da. – ãne te siwi sadanha, Zezusi hã te te ãma tãma upa za'ra zô, timreme na hã.

¹⁸ Tawamhã tinhimirosa'rata wasété zarina te te sima ãma ìroti za'ra zé hã ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, ma ãne tãma tizadawa na wa'rãmi za'ra:

— A norĩ wa'wa hã te asadawa nhipese na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E marĩ da, te âne na asiwi ïzadanharĩ 'wa, ïnreme na te aima âma upa za'ra wa'aba da newa, asiwi ïwê'õ wa'aba da.

¹⁹ Tane wamhã, ma'âpé rob'uiprazé ïsapotore hã we ïma 'mai'âri aba pé, te 'madã'â da, romanu norĩ nhib'apito ma, da te tâma 're ïpo'o za'ra mono zéb da si, rob'uiprazé ïsapotore hã.

Taha wa, nima hawi ma rob'uiprazé ïsapotore hã tâma 'mai'âwisi ni.

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te te 'madã'â wamhã, te oto sadanharĩ za'ra:

— E 'wai hãibarĩ, rob'uiprazé ïsapotore na hã. E 'wa sisi ui'ééré duré, âma hã.

²¹ Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra:

— Á hã, Roma âma danhib'apito hãibarĩ, duré taha nhisi ui'ééré.

Tawamhã Zezusi hã ma duré tâma waihu'u za'ra, âne:

— Taha wa, Roma âma danhib'apito ma, te za ïsimiwada'uri zarina, marĩ hã tâma 're ïpo'o za'ra wa'aba mo apã, ïte wa. Tane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te za marĩ hã ïsimiwada'uri zarina si tâma 're ïsõmri za'ra wa'aba mo apã, ïte wa, marĩ hã. — Âne ma tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²² Tawamhã parisezu norĩ zadawa zapari'wa norĩ hã âne na te te wapari za'ra wamhã, ma tô âma titob'uzu za'ra. Tawamhã Zezusihi âma, marĩ te te 'manharĩ za'ra âna, ma tô ïhawi ai'aba'ré, apã.

*Dahâiwa'utuzém na, Zezusi da te dasiwi ïsadanharĩzé wasu'u
Marcusi 12.18-27; Rucasi 20.27-40*

²³ Tawamhã sadusezu norĩ hã ma duré ïtême aihutu Zezusihi u, te te siwi sadanharĩ da, tinhimirowasu'u na te te tâma âma upa za'ra zô. Ta norĩ hã 're dadã'â za'ra mono wamhã, ab're hawi apã 're ïdahâiwa'utu za'ra mono õ na te te dama 're ïroti za'ra mono.

²⁴ Tawamhã, Zezusihi u simasa wamhã, te tâma nharĩ za'ra, âne:

— Rowahutu'wa, duréihã wahi'rada Mozési hã ma tô âne dama rob'ui'ééré, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na: "Aibã hã 'ra õ ré, 're dã'â za'ra mono wamhã, te za ïno hã âma 're mro za'ra, tizédé'aba mro na, 're 'ra za'ra mono da, ïwasu'u hã si'utõrĩ tã da, ïsédé'aba wasu'u hã." Âne na Mozésihi nhimi'ui'ééré hã, wahi'rata norĩ ma hã. — Âne ma Zezusihi ma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ hã.

²⁵ Tawamhã Zezusihi ma, te duré rowasu'u za'ra, âne:

— Dasisânawã si 're ïhâimana za'ra mono norĩ wasu'u hã wa za oto aima wasu'u za'ra ni. Ta norĩ wasu'u hã wa te waihu'u za'ra da, wa za âma asadanharĩ za'ra ni za. Dasisânawã si hã ma tô wasiré 're si'ubumro aré, wasiré zudezu norĩ hã 7 na ïhãiba za'ra hã, aibã norĩ hã. Tawamhã ïpotorãda hã ma tô timro. Mro nheré, ti'ra hã sisõ'a ré te te 'maipoto õ ré, ma tô dârã. Taha wa, ï'uirĩ na ma tô ïsõsi hã âma timro tizédé'aba mro na, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina.

²⁶ Tawamhã ïsõsibi zama ma tô dârã, 'ra õ ré. Taha wa, ma duré taha nhosi hã âma timro, tizédé'aba mro na. Tawamhã taha zama ma duré dârã, ti'ra hã sisa'u te te 'maipoto õ ré. Âne zarina ma tô uburé ïdub'rata norĩ hã dã'â sidãpãsi, nasi âma timro za'ra aré, sisõwa're're. Tawamhã uburé ma sisarina ai'utõrĩ za'ra, 'mai'ra õ ré.

²⁷ Tawamhã pi'õ zama ma tô duré dârã, timro norĩ zarina.

²⁸ Aibã norĩ hã 7 na ïhãiba za'ra hã ma tô pi'õi âma siparabãsi nasi âma timro za'ra. Âne ma tô tâma tiromhâimana za'ra. Tawamhã e 'wai mro uptabi za bété pi'õ hã, ab're hawi 're dahâiwa'utu za'ra mono wamhã. — Âne te Zezusi hã siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã asa te tâma nharĩ za'ra:

— Ab're hawi apâ 're İdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã aima İwaihu'u za'ra wa'aba õ zarina, ma tã âma İ'upa za'ra wa'wa, asimirosa'rata na hã. 'Re İhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're İda'ahâiwa'utu mono zé wasu'u na zama, aima İwaihu'u za'ra wa'aba õ zarina, ma tã asimirosa'rata na âma İ'upa za'ra wa'wa.

³⁰ 'Re İhâimana u'âsi mono hã ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, hâiwa âma romhuri'wa nori ne, te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono âna.

³¹ 'Re İhâimana u'âsi mono hã ab're hawi te te 're İda'ahâiwa'utu mono zém na, a nori wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di. E 're sãre za'ra wa'aba mono õ di bété, duréihã 'Re İhâimana u'âsi mono mre me na rob'ui'ére hã, wahi'rada Mozésihi ma, İsiwasu'uzé hã, âne na hã:

³² “Wa hã Abra'âhã nhib'apito, wa 're İhâimana u'âsi, duré İzatihi nhib'apito, duré Zacho nhib'apito.” Âne ma tã 'Re İhâimana u'âsi mono hã Abra'ã nori uiri na nherê, Mozésihi ma, siwaihu'u. Wahi'rata nori hã dawı 're dâ'â za'ra mono nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono wi, 're dâ'â za'ra mono õ di. Taha wa, ma tã İsib'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, İsib'apito za'ra na aré siwasu'u õ di. — Âne ma tã Zezusi hã Abra'ã nori wasu'u hã tâma waihu'u za'ra, sadusezu nori ma.

³³ Tawamhã âne hã da'ahã uptabi na da te wapari za'ra wa, ma tã âma tatob'uzu za'ra ni, İsimirowasu'u na hã.

*'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti İpire uptabi wasu'u
Marcusi 12.28-34; Rucasi 10.25-28*

³⁴ Âne na Zezusi hã te te tâma rowasu'u za'ra wamhã, ari'iwi te oto aimesa, sadusezu nori hã, niha te te âma sada'âbã waihu'u za'ra õ wa, waihu'u pese uptabi wa, Zezusi hã.

Tawamhã parisezu nori hã âne na te te wapari za'ra wamhã, ma tã sitême ubumro a'â, Zezusihi u siri si'aba're da.

³⁵ Tawamhã 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa hã tã parisezu nori siri hã ma tã Zezusi hã sadanha, te te tâma âma upa zõ, te te pibu da, âne:

³⁶ — Rowahutu'wa, e ma hã bété, danhipai u İpire uptabi hã, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma İrob'ui'ére hã, İbaihã na hã.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã asa te tâma tinha, âne:

— 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u İpire uptabi hã, âne: “'Re İhâimana u'âsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're mori wa, te za asiwi 're İsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za İsimiroti na âma 're İrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ê na tâma 're İromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo.”

³⁸ Âne 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u İpire uptabi wasu'u hã.

³⁹ Duré 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti amo hã, aiwa İpire uptabi hã, âne: “Te za 're İdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marı İwê zõ asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sã 're asõpré wa'aba mo, İwê zõ.” Âne İsimiroti amo hã İpire uptabi hã, Mozési te te âma İrob'ui'érezé hã.

⁴⁰ Â nori si, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti ma, pire uptabi zahuré di. Uburé 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma İ'arob'ui'ére mono hã duré İsadawa wasu'u 'rata 'wa nori zama te te âma 're İrob'ui'ére za'ra mono zé hã, e marı te âma wasu'u za'ra, â nori hã. Tã õ nori na si te âma rowasu'u za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono, da te dasiwi 're İsawi pese za'ra mono

zéb da hã, duré 're ìdasisawi pese za'ra mono zéb da hã. — ãne ma tô Zezusi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wai ma waihu'u.

*Danho'reptui'wa na Zezusi te te ìda'azadanharizé wasu'u
Marcusi 12.35-37; Rucasi 20.41-44*

⁴¹ Tawamhã parisezu norĩ hã zahadu siré hâimana za'ra ré, te Zezusi hã sadanharĩ za'ra, ãne:

⁴² — E niha asimirosa'rata za'ra wa'wa hã Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisutu na, we datême ìmorĩ na hã. E 'wa sihudu na ma bété a norĩ wa'wa hã ãma ìwaihu'u za'ra wa'wa.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ hã:

— Apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. — ãne te duré asa tãma nharĩ za'ra.

⁴³ Tawamhã Zezusi te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Tane wamhã, ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, ãne na hã. Duréihã apito Dawi hã ma tô tinhib'apito na sisi, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawap-tobzéb zarina, ma tô tinhib'apito na sisi. Oro Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'éré hã, ãne hã nomro za:

⁴⁴ “'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô ìnhib'apito ma tinha, ãne:

‘Ìrãta te za 're asãmra mo ìnhimire niwĩ, dama aipire na ìsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezè hã wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hâimana za'ra mono da oto.' ãne ma tô tãma waihu'u.”

ãne apito Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'éré hã.

⁴⁵ Dawi hã tinhib'apito na te te sisi nherè, e niha te za ìsihudu si 're hâimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. — ãne na te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

⁴⁶ Tawamhã ni'wa hã te te ãma sada'ábã waihu'u ò di oto, Zezusihi zada, 're ìsiwamhasi za'ra mono norĩ hã, parisezu norĩ hã. Taha wa, Zezusi hã timreme na te te tãma ãma upa za'ra zò, te te siwi sadanharĩ waihu'u za'ra ò di oto ta norĩ hã, te te sina mreme wazéb za'ra wa oto.

23

*Parisezu norĩ hâimanazé wasu'u
Marcusi 12.38-39; Rucasi 11.43, 46; 20.45-46*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô dama rowasu'u, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma zama, ãne:

² — 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã duré parisezu norĩ hã dama pire za'ra di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina Mozési te te ãma ìrob'ui'érézém na te te dama 're ìrowasu'u za'ra mono zéb da hã.

³ Taha wa, parisezu norĩ nhimiroti hã te za 're ìwapari pese za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro aba mono da. Tane nherè, 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina, ìsine 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa. Te te dama 're ìroti za'ra mono zém na si 're sôpré mono ò wa, ta norĩ hã.

⁴ Danhoihĩ waptob ãna, marĩ ìpire uptabi hã da te 're 'wasari mono da, da te dama 're ìromhibu za'ra mono ne, te ta norĩ hã tinhimiroti na zama te te dama 're roti u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, taha na si 're danomro mono da, dama pire uptabi nherè, da te dasina 're ìuwaimrami

za'ra mono zéb da hã. Tane nherẽ, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono ò di, âma 're idanomro wẽ mono zéb da hã.

⁵ Taré da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da, te marĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra, danho'a. Powawẽ hã 'manharĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ui'ére na ìbaihã nhemezẽbre hã ìsa'ètẽ uptabi na si te âma 're si'uihã wasisi za'ra, tipaihi wib zama, 're nomro wẽ mono newa, da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da. Taha da, te duré ti'uza hãpa za'ru pa ré na 're si'uza za'ra.

⁶ Te duré te te sima 're pisutu za'ra, dama ìpire norĩ simasisizém na si 're si'ubumroi mono da, dasa da te 're huri mono sidâpâsi, duré rowahutuzé mono bâ, 'ri hã 're ìsimasa mono zéb 'remhã.

⁷ Te duré te te sima 're wẽ za'ra, dama ìpire norĩ hã damreme ìpire na da te 're ìsawi za'ra mono ne, dahâimana prédup sina da te 're sawi za'ra mono da, da'ahã na 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ìrowede za'ra mono zéb âma hã. Te duré te te sima 're wẽ za'ra, da te 're sawi za'ra mono wamhã, rowahutu'wa na da te 're sisi za'ra mono sina, da te 're sawi za'ra mono da, dama 're ìdapipe za'ra mono norĩ 'mahârâzém na. Âne te ta norĩ hã uburé marĩ hã te te sima 're wẽ za'ra, dama ìpire zarina, da te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono da.

⁸ Tane nherẽ, te a norĩ wa'wa hã simisutu asisânawã 're anomro aba mo, asiré ìsazei'wai wa. Duré misire Asib'apito wa'wa hã. Taha wa, "rowahutu'wa" na dama aiwaptêrẽ pire na da te 're asisi za'ra wa'aba mono da, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono ò di za, a norĩ wa'wa hã.

⁹ Dawaptêrẽ pire wẽ te, aimama za'ra wa'aba na 're danhisi za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa. Misire te Aimama za'ra wa'wa hã 're hâimana hâiwa âma, siwaprosi.

¹⁰ Wa hã misire Asib'apito za'ra wa'wa hã wa 're ìhâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwétési te te ìpisutu wa, Danho'reptui'wa da. Taha wa, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono ò di za, danhib'apito na da te 're ì'asisi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹¹ Asiré norĩ ma ai'maipire wa'aba da, asina 'mairòb'ruiwapari aba wamhã, te za 're ì'maipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zô 're ai'manhimnhasi aba mono âna.

¹² Ni'wam norĩ hã pire na 'rãwi sina 're sôpré mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te za tâma pisutu za'ra, wapu na dama 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, ni'wam norĩ hã pire na 'rãwi 're si'madâ'â za'ra mono ò wamhã, ta norĩ ma si te za pisutu za'ra, pire na oto dama 're hâimana za'ra mono da. — Âne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma zama.

Zezusi hã parisezu norĩ ma, te te ìnharĩ za'ra zé wasu'u

Marcusi 12.40; Rucasi 11.39-42, 52; 20.47

¹³⁻¹⁴ Tawamhã parisezu norĩ ma, te oto rowasu'u za'ra Zezusi hã, âne:

— Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi ò na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Ridawa hã 're danhisisi tó mono da, da te dawĩ 're ìsitob za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã dawĩ 're ìsawi za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb u' re danomro tó mono da. A norĩ wa'aba zama te 'Re ìhâimana u'âsi mono wi' re asihãiba zawi za'ra wa'aba mo, ai'âma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono tó da.

¹⁵ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tô datême 're ìropéi wa'aba mo daro mono bâ, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u na da te 're asaze za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ni'wam norĩ hã asiniwĩ 're sipizari za'ra wa'aba mono wamhã, 're anomro wasété aba mono zéb zarina,

ma tō 're hâimana wasété uptabi za'ra, asimiroti wasété aba zarina. Taha wa, ropipa âma 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're aihâ za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te za te te 're hâ za'ra za'êtê, ta norĩ hâ.

16 — A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E ni'wa hâ tob'a nherê, te za dazaprõni wê. Mare di. Tane te duré a norĩ wa'wa hâ roti senai'õ na dama 're İroti wasété za'ra wa'aba mo, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ sena na waihu'u za'ra wa'aba õ wa. Âne te dama 're İroti wasété za'ra wa'aba mo: “Âté ni'wam norĩ hâ te za marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra. Tawamhâ âté tō sena te te dama 're İropisutu za'ra mono zém na, da te 're saze za'ra mono da, te za 'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa nhisi hâ te te âma dama 're waptob za'ra, tinhimiropisutu me. Âne na te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono õ nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te 're hâ za'ra mono õ di za. Tane nherê, ni'wam norĩ hâ marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhâ, oru 'manharĩ hâ êtê'ubuzi pré 'manharĩ hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa 're, 're İsimasa mono na te te dama 're rowasu'u za'ra mono nherê, te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhâ, te za te te 're hâ za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ.” Âne te ai'râ ahâ na dama 're İroti za'ra wa'aba mo, tō senai'õ na.

17 E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ. Datob'a na 're İdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Êtê'ubuzi pré 'manharĩ hâ 'ri 're wa'wa 'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa âma 're simasa mono wa, tâma sawi di, oru 'manharĩ hâ. Oru 'manharĩ hâ İsõrõwa âma 're simasa mono õ 'wa'âhâ, aré tâma sawi õ di. Taha wa, 'ri hâ 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zé hâ oru 'manharĩ, İwa 're İsimasa mono zawi nhipai u, sawi uptabi di tâma, 'ri hâ. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa nhisi na zama taré dama 're dasiwaptob za'ra mono õ di za. E âne hâ asima waihu'u za'ra wa'aba â bâ.

18 Âne na te duré dama 're İroti wasété za'ra wa'aba mo: “Ni'wa hâ marĩ na te te dama 're ropisutu mono wamhâ, 'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa âma, tâma danhoprubzé nomrizém nhisi na wedeza ne nhisi na te te dama âma 're waptob za'ra mono wamhâ, duré te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhâ, tane nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te azârĩ õ di za. Tane nherê, ni'wa hâ tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, tinhoprubzé te te İhiri nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhâ, duré te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhâ, tawapsi te za azâ, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ.” Âne te duré siwa'ru dama 're İroti za'ra wa'aba mo, tō senai'õ na.

19 E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ. Datob'a na 're İdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Danhoprubzé hâ tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, da te tâma 're İsa'ra mono zé hâ 'Re İhâimana u'âsi mono ma, sawi di. Tane nherê, tâma 're İdanhoprub za'ra mono zé hâ İsõrõwa âma tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi 're simi'wara mono õ 'wa'âhâ, aré tâma sawi præ ti, 'Re İhâimana u'âsi mono ma hâ. Taha wa, tâma danhoprubzé nomrizé hâ tâma 're İdanhoprub za'ra mono zéb zawi nhipai u, tâma sawi uptabi di. E âne hâ asima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

20 Taha wa, ni'wam norĩ hâ 'Re İhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhâ, taha nhisi zarina te duré uburé İsiswi danhoprubzém nhisi na zama dama âma 're siwaptob za'ra.

21 Duré ni'wam norĩ hâ 'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhâ, taha nhisi zarina te duré İwa 're İsâmra mono nhisi na 're siwaptob za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono nhisi na.

22 Duré ni'wam norĩ hã hãiwã nhisi na dama 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré 'Re ìhâimana u'âsi mono, pire na te te 're ìda'ab'madâ'â mono zém nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra, ìwa 're ìsãmra mono nhisi na zama, tô ôhõ nhisi na.

23 – Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi ô na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã taha ma, tâma ìpire prã si te 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wesuirã Ìsu zadazei mono hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìsimiroti 'rata zarina, tâma 're ìpo'o za'ra wa'aba mo, syry na, oterã na dasai wazarizém nhisi hã, duré wesuirã ze, duré cominhu. Tane nherê, ìsimiroti pire na Mozési te te âma ì'arob'ui'ére mono hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di, ìsarina si dama 're ìrob'manharĩ wê za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré da'âma 're aipê'ézé za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono âna 're anomro aba mono zéb da hã. Âne hã ìsimiroti ìpire prã norĩ zu, 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré tô sena aihâimanazém na asina tâma 're ì'uaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma.

24 E ìtob'a hã simizaprõni wê bâ. Mare di. Tane te duré a norĩ wa'wa hã roti sena'õ na dama 're ìroti wasété u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na aima waihu'u pese za'ra wa'aba ô wa. ìsimiroti pire norĩ hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô nherê, ìsimiroti ìpire prã norĩ si, 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb da si, te 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo.

25 – Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi ô na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Âne na wa za aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa: Hãsizé hã duré pratu hã ìmana wawip si, da te 're upsõ za'ra mono wamhã, ìwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norĩ wa'wa hã 're anomro wê wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'aba mono da, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ìpire prã norĩ si 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherê, aipê'ê 'remhã asimiros'ata wasété na te zahadu ìré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te duré danhibrob na si 're ìda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi ô zarina, te duré marĩ na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

26 Parisezu norĩ, datob'a ne 're ì'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'âpé aihâimana wasété za'ra wa'aba zé hã rême pese za'ra wa'aba, danhimihãsizé wa'wa hã upto wa, da te 're ì'upsõ za'ra mono ne. Tawapsi te za oto 're anomro wê wa'aba mono zém na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa.

27-28 – Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi ô na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Âne na wa za duré aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa: Adâ'â 'ru hã ìmana wawimhã te za a ni, ì'madâ'â ze zéb da hã. Tane nherê, 're ìdadâ'â za'ra mono norĩ hi hã te ìwa 're simi'wara u'âsi ab're 're, dahãiba 'ro zama. ìwasété si te ìwa 're simi'wara, ab're 'remhã.

Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono newa, te da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'wa, sõ'awim na hã. Tane nherê, aipê'ê 'remhã aiwasété uptabi na te ìré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi ô zéb zarina si, te dama 're anomro aba mo.

29 – Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi ô na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. A norĩ wa'wa hã duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa

wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã aima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono newa, ma tã ta norĩ 'ru na marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, ĩ'madã'ã ze zéb da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'madã'ã pese 'wa norĩ 'ru na hã.

³⁰ Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te duré ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norĩ hã wahi'rata norĩ siré 're wahãimana za'ra mono 'wa'ãhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã wa te aré 're simroi mono õ di, ĩsiré za'ra." ãne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

³¹ E marĩ te bété aima wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa pãrĩ'wa norĩ nhihudu na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. ĩsine marĩ ĩwasété si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

³² Taha wa, aihĩ'rata norĩ te te 're ĩrob'manharĩ na'rata wasété za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono tã, asima ãma 're sa'ëté za'ra wa'aba mono da, aima wẽ za'ra wa'aba ze te bã.

³³ Parisezu norĩ, a norĩ wa'wa hã wahi nhipãrĩ pese ne, te 're anomro aba mo. E ropipa u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're asatõrĩ za'ra wa'aba mono zém na ĩsimiházé wi, tiwi 're aiwairébé aba mono da bã.

³⁴ Nĩ'wam norĩ hã wa za oto te 're satõrĩ za'ra, atẽme 're nomro aba mono da, ĩmama 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti na te te aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono da, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da oto. Tane nheré, ĩzadawa para õ nheré, te za 're ĩsimroi wa'aba mo ta norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Te za duré dama 're ĩ'ru za'ra wa'aba mo, wedepo'o nhonhi'rãmi na hãwi da te 're sasõmri za'ra mono da, 're dá'ã za'ra mono da, hãwi. Rowahutuzéb 're, te za duré 're ĩhã za'ra wa'aba mo, powawẽ hãwaré na. 'Ri wa'õtõ mono bã te za duré sô 're anomro aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zõ, tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da, ta norĩ ma zama.

³⁵ Duréihã aihĩ'rata 'wa hã ma tã Abé hã tiwĩ, marĩ te te 'manharĩ wasété õ nheré. Ta hawim haré, ma tã aihĩ'rata norĩ hã te te 're danhimro za'ra da'ahã na, 're danomro wasété mono õ nheré. Daza'u si ma duré Zacaria hã siwi tiwĩ. Ta hã Baratizaha 'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawĩ wa'ra 're, tãma danhoprubzé nomrizéb 'rata te te tãma romhuri ré, ma tã wĩrĩ ni, wedeza ne 'rata. ãne ma tã aihĩ'rata norĩ hã da'ahã na te te 're danhimro, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti si te te 're 'madã'ã pese za'ra mono nheré, ta norĩ hã. Ta norĩ ne, te duré a norĩ wa'wa hã dama 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa hã wa za aiwasédé hã te ai'ãma 're sa'ra wa'wa, uburé aihĩ'rata norĩ te te 're ĩdanhimroi mono zéb zarina. Taha wa, te za te te 're aihã za'ra za'ëté za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

³⁶ ãne hã wa tã sena, aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te za tã te te 're aihã za'ra za'ëté 'wa, nimosi ĩ'aipoto té wa'aba mono hã ĩ'aihãimana za'ra wa'wa hã, ãne na dama 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, aihĩ'rata norĩ nhipãrĩ zarina zama. — ãne ma tã Zezusi hã parisezu norĩ ãma simiré'é za'ra, ĩhĩ'rata norĩ na.

Zezusi hã, Zeruzarẽ ãma 're ĩdahãimana za'ra mono ãma ĩpẽ'êzézé wasu'u Rucasi 13.34-35

³⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, ãne:

— Zeruzarẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ ãma, ai'ãma ĩpẽ'êzézé za'ra wa'aba di. Aihĩ'rata norĩ hã ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te 're simroi u'ãsi. Datẽme te te 're ĩsatõrĩ za'ra mono norĩ

zama, te duré te te 're simroi u'âsi, êtê na. Si'a hã ti'ra zawi te, 're ïpapo za'ra mono ne, wa aré te ïsima 're aiwê u'âsi za'ra wa'wa, ïsitême te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherê, asima 're ïwê za'ra wa'aba mono ô di asa.

³⁸ Taha wa, tinhorôwa hã te za oto tirê, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, âma 're ï'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Baba na te za oto 're sa, 'ri 'râihã hã. Ma'âpé âne na ïzadaihu'u za'ra wa'aba.

³⁹ Duré a norî wa'wa hã ïhâiba 'madâ'â na sahu za'ra wa'aba ô di za, a'â. Niwapsi te za duré ïhâiba 'madâ'â za'ra wa'wa, âne na ïwaihu'u za'ra wa'aba wapsi: "Zezusi hã, ta hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para we ïmorî ti'ai u, Danho'reptui'wa da. Taha wa, ïwê si te te tâma 're anhomri u'âsi, ïmama hã." Æne na aipê'ê 're ïwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ïhâiba 'madâ'â na duré ïsahu za'ra wa'wa.

Æne ma tô Zezusi hã dama siwaihu'u.

24

'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zé, romhutu'ô za ïsi'utôrizé wasu'u

Marcusi 13.1-2; Rucasi 21.5-6

¹ Tawamhã wa norî hã wa tô wawairébé ni, Zezusihi siré, 'ri 'râihã hawi, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zém hawi. Aré oto morî da, ma rob u watabro, Zezusi hã. Tane nherê, wa norî hã ïsiré 're ïwanomro mono norî hã wa tô 'râwi ïtême aimasam ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa hã te te wama wasu'u za'ra da, uburé 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri, 're ïsimasa mono zama.

² Tawamhã Zezusi te wama nharî za'ra, âne:

— Æhãta tô 'ri hã wê na 're simasa mono ré, te ï'madâ'â za'ra wa'wa. Tane nherê, niwapsi te za dasiwi pru pese ni, êtê na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, êne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u ô di za oto, êne hã. Tâibã za oto. Tô sena, wa âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. — Æne ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirômo za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norî ma.

Robzépata wasu'u, da'ruiwapari na rowasu'u me

Marcusi 13.3-13; Rucasi 21.7-19

³ Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na êtê 'râihã nhisi âma. Sahã na sãmra wamhã, wa tô 'râwi ïtême ubumro ni Zezusihi u, ïsiré 're ïwanomro mono norî hã, wahâiba pisutu wa te wasiwi sadanharî za'ra da, âne:

— E niwa te za âne hã âma tiromhâiba, 'ri nhamrazéb da hã. Ma'âpé wama waihu'u za'ra na, marî ïwatabrozé hã, ïsôwa wa te âma waihu'u sirômo za'ra da. Duré e marî te za watabro, apã we aimorizéb da hã, wa te âma ïwaihu'u sirômo za'ra zéb da hã, duré rob'râsutuzéb u hã bâdá, ïwa ïwaptã'ázéb da hã. — Æne wa tô wasiwi sadanharî ni, Zezusi hã.

⁴⁻⁵ Tawamhã Zezusi hã te âne na asa wama rowasu'u za'ra:

— Ni'wam norî hã te za sadawa nhipese na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã newa, te za taré ïnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, Cristu na, Danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahã na te za ta norî âma da te 're sasômri za'ra, tô sena newa, dama 're ïsiwasu'u za'ra mono zé hã. Taha wa, te za a norî wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina, datême 're ïnomro mono norî âma, 're sasômri za'ra wa'aba mono tô da.

⁶ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ïropupu'u za'ra mono zé hã te za 're ïwapari za'ra wa'aba mo, romhã na 're ïdasi'wapé za'ra mono norî wasu'u zama. Æne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tâma 're aipahi

za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'wapéi ma hã. Dasi'wapé te za tô dazada 're wairébé. Tane nherê, ta hã rob'rãsutu õ di.

⁷ Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tô 're dasiwasutu za'ra. Nima niwîmhã danho õ wa, te za duré da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwîm norî ré hã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra.

⁸ Æne na dama 're romhâimana mono wamhã, za daré ĩrob'rãsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'õi âma ĩwasã hã 're ĩsépu'u na'rata za'ra mono ne hã. Æhã haré dazô 're wairébé mono õ di za. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowaihu'u za'ra, romhã ré.

⁹ Æne ma tô duré wama rowaihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norî ma:
— Tawamhã Æne na oto daré 're romhâimana mono wamhã, te za da te 're aiwaiwai wa'wa, da te dama 're ai'ru za'ra wa'aba mono da, rowasédé hã da te aima 're 'manharî za'ra wa'aba mono da, duré da te 're asimroi wa'aba mono da. ĩzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, daro mono bâ.

¹⁰ Æne na daré 're romhâimana mono ré, te za ĩzazei'wa norî hã te te 're ĩzazei utõrî za'ra, ahã na. 'Râwim nherê, te za duré dama 're sihâiba nhomri za'ra, da te 're ĩruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te 're waibui mono da. ĩzazei'wai wa, tisisânawã na sima 're hâimana za'ra mono nherê, te za oto 're si'ruiwapari za'ra, 'râwim nherê.

¹¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa, roti tô senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norî hã te za datême 're nomro, sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra mono da, taré. Tawamhã ĩsimiroti hã te za tô da te 're saze za'ra, tô sena newa, ta norî hã sadawa nhipese na taré dama 're siwasu'u za'ra mono nherê.

¹² Duré dawasété uptabi na si da'ahã uptabi na za oto 're danomro mono wa, te za 're ĩdasisawi za'ra mono zé hã dawi 're si'utõrî za'ra.

¹³ Tane nherê, ni'wam norî hã rob'rãsutu u siptete sina ĩ'âma 're nomro u'âsi mono wamhã, duré ĩwi 're sipizari za'ra mono õ wamhã, ta norî si te za ropipa hawi tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra.

¹⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwé mono zé wasu'u hã ĩwê uptabi hã, ĩzazei'wa norî hã te za daro mono bâ te te dama 're wasu'u za'ra, daro mono bâ da te oto 're wapari za'ra mono da, da te âma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hã. Tame te za oto tirob'rãsutu. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowaihu'u za'ra, romhã ré.

Robzépata za'êtê uptabi wasu'u

Marcusi 13.14-23; Rucasi 21.20-24

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Zezusi hã ma duré Æne na wama rowaihu'u sirõmo za'ra:

— Zahadu wapsi, te za asiwi ĩ'madâ'â za'ra wa'wa, marî ĩwasété uptabi hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa âma te za tihâiba, te te siwi ĩwê'õ pe hã. Taha âma ma tô Dani'ê hã rob'ui'ére siro duréihã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. (Æhã wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpé âma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã Æne hã za oto daré romhâimana wamhã, rowasété si te za a'â daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma 're ĩsi'ubumroi mono norî hã, wara sina te za 're sisa're, êtê 'râihã u tiwi simani za'ra da, duré sisõ'reptu za'ra da.

¹⁷ Ni'wam norî hã 'ri nhisi hâpã âma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi õ di za a'â, 'ri para u hã. Õne haré te za dame sisa're, êtê 'râihã u, ta norî hã.

18 Duré ni'wam norĩ hã buru ãma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tẽme sisa'rei mono õ di za apã, tisi'ubuzéb zõ. Mare di. Õne haré te za duré ta norĩ hã êtê 'rãihã u dame sisa're.

19 ãne hã rowasédé hã daré hãimana wamhã, ïwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, ï'ra pré ré norĩ ma zama.

20 Taha wa, te za 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma 're aimreme zusi aba mo, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, duré sabadu na romhuri zahãrizém na bãdã hã te te pisutu tõ da, êtê 'rãihã u asa'rei wa'aba mono zéb da hã, rowasété wi aimani za'ra wa'aba zéb da hã.

21 Rowasédé hã oto dazõ 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'êtê za'ra ni. 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te ï'aropoto na'rata mono zém hawimhã, ãne na hã da te 're robzépata za'êtê uptabi za'ra mono õ di. Niwamhã ãne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono õ di za.

22 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ma tõ sima pisutu, bãdã hã za da te 're ïrobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wãtari da, rowasété ré da'ãma romhãimana pahã tõ da. ãne hã te te sima pisutu õ 'wa'ãhã, te aré uburé dasi'utõrĩ pese, za daré ïrob'rãsutuzém na hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwé za'ra mono da, te te sima 're ï'apisutu mono norĩ zawĩ te, te za ãne hã 'manha.

23 — Za da te 're robzépata za'êtê za'ra mono ré, ãté ni'wam norĩ hã te za te te aima 're da'mahãrã za'ra wa'wa, ãne: "Ãhãta, Cristu, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te ïpisudu, Danho'reptui'wa da." Ãté aimawi norĩ hã te za duré ãne te te aima 're da'mahãrã za'ra wa'wa: "Õhõta, Cristu." ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, damreme na hã.

24 E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te za datẽme 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhĩpese na. Ta norĩ hã marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te za duré te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa para newa, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. ïsazei'wa norĩ zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nherê, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norĩ hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te sima 're apisutu sirõmo mono wa, ãma 're sib'a'uwé za'ra mono da.

25 ãne hã wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, zahadu romhãimana õ ré. Taha wa, ma'ãpé ãma 're asõpré u'ãsi aba mono za, ãne na hã.

26 — Ãté ni'wam norĩ hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: "Danho'reptui'wa da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te ïpisudu hã ma tõ weĩ mo, apã. Õhõta te nhamra, a'ubuni wi." ãne hã 're waparĩ za'ra wa'aba mono wamhã, a'ubuni u 're anomro aba mono õ di za, ïzõ 're asõpré wa'aba mono da. Ãté te za duré ãne da te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa: "Ãhãta ma dawĩ aima'u." ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na hã, wa hã pi'uriwi nimahã na hã za we apã ïmorĩ õ na dã'ãsina.

27 Tã 're si'ubuzé za'ra mono wamhã, dama rob'madã'ã pibu pese di, hãiwa mono bã hã. Tane duré, wa hã dasiré ïpodo hã apã we ïmorĩ wamhã, aihĩni te za ï'madã'ã za'ra ni.

28 — Sipahudu hã marĩ dã'ã u 're si'rã'õtõ mono wamhã, dama pibui pese za'ra di, marĩ hã 're dã'ã za'ra mono wa, 're ïsimi'wara mono zé hã. Tane, wa hã apã we ïmorizé hã uburé dama ïpibu pese za'ra di za oto. — ãne ma tõ Zezusi hã wama sina rowaihu'u sirõmo za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma.

*Ti'ai âma dasiré ĩpodo hã za we apã ĩmorĩzé wasu'u
Marcusi 13.24-27; Rucasi 21.25-28*

²⁹ Āne na ma duré wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Tawamhã da te 're robzépata za'etê za'ra mono parip si, awa'awi te za bâtã na tirobra. A'amo zama te te rob'uuiwê õ di za oto. Wasi norĩ hã te za duré rere, hãiwa hawi. Uburé hãiwa na 're ĩsimasa mono hã te za duré 're sisa're.

³⁰ Āne hã daré romhâimana pari, marĩ hã te za watobro hãiwa na, dama ĩpibu pese zéb da hã, wa hã dasiré ĩpodo, apã we ĩmorĩzém na da te ĩ'ãma waihu'u za'ra da oto. Tawapsi te za oto daro mono bâ dasiwi ĩ'madã'ã ni, hãiwa'a na we ĩmorĩ ré. ĩwaihu'u pese na wa za wei mo apã, duré ĩhãiba na hã rowa'a za'etê ré. Da te dasiwi ĩ'madã'ã za'ra wamhã, te za 're dazadari za'ra, robzawi te, danhimiza'rese ĩzõ 're danhimipari za'ra mono õ wa.

³¹ Tawamhã hãiwa âma ĩma romhuri'wa hã tinhimnihãrãzém na te za oto amnhihã, hãrã 'rãihã uptabi na, daro mono bâ da te ĩwapari za'ra da hã. Simnhihãrã wi, hãiwa hawi ĩma romhuri'wa norĩ hã wa za we dazõ satõrĩ za'ra, ti'ai u. Tawamhã 're ĩhãimana u'ãsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da, te te sima 're ĩ'apisutu mono norĩ hã te za we daro mono bâ te te simro, ĩtême. — Āne na ma tõ Zezusi hã romhã ré wama waihu'u sirõmo za'ra.

*Pidera wede wasu'u
Marcusi 13.28-31; Rucasi 21.29-33*

³² Tawamhã âne te duré wama rowasu'u za'ra:

— Pidera wede na, wa za oto aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré ĩsu té hã 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto âma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tã 're ĩta'a mono zéb u 're ĩromhutu mono zém na hã.

³³ Tane duré, marĩ hã 're ĩromhâimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madã'ã za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, rob'rãsutuzé hã za oto ĩwatobro na hã.

³⁴ Tõ sena, wa âne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Ā hã uburé rowasédé hã dazõ 're wairébé mono ré, ti'ai âma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã 're dã'ã za'ra mono õ ré, te za ĩsõ'a za'ra ti'rãsutu, romhâimanazé hã.

³⁵ Nimahã na te za hãiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nheré, ĩnhimirowasu'u hã si'utõrĩ waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hãimana u'ãsi. — Āne ma tõ Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Danhimiza'rese âna 're danomro mono ré, Zezusi hã za we apã ĩmorĩzé wasu'u

Marcusi 13.32-37; Rucasi 17.20-37

³⁶ Tawamhã Zezusi hã ma duré âne na wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Āne hã uburé za daré 're ĩromhâimana mono zéb da hã, ni'wa hã bâdã hã te te waihu'u õ di. Hãiwa âma romhuri'wa norĩ zama, bâdã hã te te waihu'u za'ra õ di duré. Wa hã 're ĩhãimana u'ãsi mono 'ra nheré, te duré bâdã hã waihu'u õ di. ĩmama ma si, waihu'u pese di bâdã hã.

³⁷ Danhimiza'rese âna 're danomro mono ré, wa za wei mo apã dasiré ĩpodo hã, duréihã Nowé 're hãimana mono ré hã, danhimiza'rese âna 're ĩdahâimana za'ra mono ne.

³⁸ Ta norĩ hã duré mono bâ daré âpusi mono õ ré hã, ma tõ 're saihuri, tisa na. Te te 're âhuri doro, rowê na 're rosa'wari u'ãsi mono da newa. Te duré sina 're mro za'ra. Āne ma tõ danhimiza'rese âna 're dahâimana za'ra, Nowé hã uba're ne 'manharĩ 're sébré õ ré, 'ri ne 'manharĩ remhã.

39 Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tô daré âpusi. Tawamhã uburé ma dasi'utõrĩ pese, â na. Tane duré, wa hã dasiré ãpodo hã danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo, apã.

40 — Áté aibã norĩ hã buru na siré te te romhuri zahuré ré, wa za we apã mo, dazõ. Tawamhã ihãiba amo hã áté te za tiwi ti'ã hãiuwa u, 'Re ihãimana u'ãsi mono hã. Ihãiba amo si te za tirê.

41 Áté pi'õ norĩ hã siré 'ru'u zahuré ré, te za tiwi ti'ã, ihãiba amo hã. Tawamhã ihãiba amo si te za tirê, 'Re ihãimana u'ãsi mono hã.

42 Taha wa, te za asimiza'rese, ãzõ 're asimipari u'ãsi za'ra wa'aba mo, wa hã Asib'apito za'ra wa'wa hã apã we ãmorizé hã bådã hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

43 Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. 'Ri tede'wa hã ãsõrõwa u ãsipsaihuri ãwisizé hã, bådã te te waihu'u sirõmo wamhã, tawamhã barana te za sõ rob'madã'ã u'ãsi, sõtõ ãna, 'ri para u sébré tõ da, tiwi sipsaihuri õ'umnhasite.

44 Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asimiza'rese ãzõ 're asõpré u'ãsi aba mo. E marĩ wa. Wa hã dasiré ãpodo hã nimahã båtã na ãzõ asimipari za'ra wa'aba õ zém na za we apã ãmorĩ na dã'ãsina. — ãne te Zezusi hã wama roti za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, wanhimiza'rese sõ 're wanhimipari za'ra mono da.

Romhuri'wa ãumnhasi wasu'u, romhuri'wa ãumnhasi'õ wasu'u me Rucasi 12.41-48

45 Tawamhã Zezusi te duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Dama romhuri'wa ãumnhã hã duré ãsimiroti wê hã, e niha 're ihãimana mono zé hã. ãne hã 're hãimana mono wamhã, te za ãsib'apito hã nimomo tiwi morĩ õ ré, tãma pisutu, uburé tãma ãromhuri'wa norĩ hã ãsa'u nherê, te te sõ 'madã'ã za'ra da. Te za duré tãma roti, båtã pisutuzém na ãsazéb da hã, te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ãromhuri'wa norĩ ma.

46 Tawamhã apã we ãmorizéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami wamhã, tãma rowê di za, romhuri'wai ma hã.

47 Taha ma, tãma rowê uptabi di za tõ. E marĩ wa. ãsib'apito hã apã wisi wapsi, te za tãma pisutu, uburé ãsimarĩ hã te te tãma 're 'madã'ã u'ãsi mono da oto, tãma umnhasi uptabi wa.

48 Tazahã, tinhib'apito za're'ra, ãsimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami õ wamhã, tãma rowê õ di za. Áté apito za're'ra, te za 'rãwi sima tinha: “ãnhib'apito hã simahudu õ di.”

49 Tawamhã sõ rowaptã'ã wê te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahã za'ra. Ázé hã te za duré te te 're hãsi, ázézei'wa norĩ siré. Siwa'ru te za oto 're hãimana.

50 Tawamhã simisa'rese ãna hãimana ré, te za ãsib'apito hã ãtême wi apã, sõ ãsimipari õ zém na nimahã båtã na, siwa'ru.

51 Tawamhã sa'êté te za azã, tãma ãromhuri'wa hã. Tane ni'wam norĩ hã apã we ãmorĩ õ ré, 'Re ihãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're 'madã'ã pese za'ra mono õ wamhã, te za tãma pisutu za'ra, ropipa u 're sisisi mono da, dasiré, ãsimiroti hã te te 're 'madã'ã pese za'ra mono newa, taré ãma 're dawata za'ra mono da, 're ihãimana wasété za'ra mono norĩ zu. Tame te za oto 're 'ry'ry. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'êté za'ra mono wa. — ãne na ma tõ Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

25

Pi'oi hâiba tém norĩ hã dasina damro u, ïsi'aba'rézé wasu'u

1 Tawamhã Zezusi hã ma tô tinhimiro mnhimiré'ê na wama rowasu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, âne:

— Nimahã na si 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwê mono zéb da, apã we dazô ïmorĩ wamhã, ni'wam norĩ si te za, ïzô 're simipari za'ra mono sina, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra. Æ norĩ wasu'u zarina, wa za âma aima romnhimiré'ê za'ra wa'wa, âne. Pi'ô ïpréduptém norĩ hã barana ma tô ai'aba'ré, dasina damro u, 10 na ïhâiba za'ra hã, ïmro'ô norĩ hã. Aibã hã za azarutu na ïmro zô simipari za'ra da, ma tô ïtême ai'aba'ré, pi'ô nhorôwa u. Âro'ore hã te siré 'wasa hâiba bâ, aibã hã za pi'ô na ïmro u wisi wa, te te tâma âma rob'uiwê za'ra da, zudezu norĩ hâimanazéb zarina.

2-4 Tane nherê, pi'ô ïpréduptém norĩ hã 5 na si ma tô hâiba mono bâ rob'râi wa'u to hã siré 'wasa, simhi ne êtê 'manharĩ 're, âro'ore da hã, ta norĩ si hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono wa. ïhâiba amo norĩ hã 5 na ïhâiba za'ra hã te te siré 'mai'ari za'ra ô di, rob'râi wa'u tob ré hã simhi ne êtê 'manharĩ 'remhã, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono ô se.

5 Tawamhã aibã zô te tirowaptâ'â hã, za pi'ô na ïmro zô. Sô rowaptâ'â wamhã, ma tô aptã hã simro. Taha wa, ma tô nasi titomhâima'ã za'ra. Taha wa, te oto tinhotô za'ra, ïwana.

6 — Tawamhã mara wa'wa ma tô ni'wa hã 'mahã: “Ôhõta te we oto aibã hã mo. We aiwairébé su'u aba, wa te wasina uzusi za'ra hã.” Æ ne te ni'wa hã aibã hã dama 'mahã.

7 — Tawamhã pi'ô ïpréduptém norĩ hã sô ïsimipari za'ra hã ma tô ti'utu za'ra. Utu za'ra wamhã, âro'ore na wedenhorô hã ma tô sôro nhihãri za'ra, ro'o wê da.

8 Tawamhã hâimana nhimiza'rese âna 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã ma tô tiwi rowaptêrê za'ra, tihâiba amo norĩ wi, hâimana nhimiza'rese sina 're ïhâimana za'ra mono norĩ wi: “Ma'âpé syry na wama sa'wari za'ra wa'aba, âro'ore na rob'râi wa'u to hã. Âro'ore hã wate za'ra hã te za oto wawi tidã'ã za'ra.” Æ ne te pi'ô ïpréduptém norĩ hã tisiré norĩ wi rowaptêrê za'ra.

9 — Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra: “Rob'râi wa'u to hã wa te aima sômri za'ra wa'aba ô di za. Mara wab ô di za, wa te aima a za'ra wa'aba wamhã. Te za wawi ai'utôri za'ra. Ma'âpé tiha, da te 're ï'uipra za'ra mono zéb u, ai'aba'ré su'u aba, tamemhã asima 'mai'uipra za'ra wa'aba da.” Æ ne te satôri za'ra, tisiré norĩ hã.

10 — Tawamhã pi'ô ïpréduptém norĩ hã hâimana nhimiza'rese âna 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã ma tô ai'aba'ré, rob'râi wa'u tob zô, te te sima 'mai'uipra za'ra da. Tawamhã ta norĩ za'u si ma tô aibã hã wi, timro zô. Wisi wamhã, pi'ô ïpréduptém norĩ hã 5 na ïhâiba hã hâimana nhimiza'rese 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã ma tô ïsiré asisi 'ri para u, ïsiré saihuri da, sina ïmro zahuré zém na. Sisisi wamhã, ma tô ïré 'ridawa nhitop tete za'ra ni.

11 — Æma ronomro za'ra wapsi, ma tô ïhâiba amo norĩ hã aihutu apã, pi'ô ïpréduptém norĩ hã, aibã hã pi'oi âma ïmrozéb u hã. Sihutu wamhã, âne te nasi 'mahãrã za'ra, rowi hãwi: “Apito, apito, wei wama 'ridawa za'ra na, âma atême wanhisisi da.”

12 — Tawamhã aibã hã pi'ô na ïmro hã te asa tâma nharĩ za'ra: “Mare di. Te aima 'ridawa za'ra wa'aba ô di za, ïma aiwaihui'u za'ra wa'aba ô wa.” Æhã wasu'u na wa tô aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, âne na hã.

13 — Taha wa, a norĩ wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese te za ïzô 're asôpre u'âsi aba mo, bâdã hã aima waihu'u za'ra wa'aba ô wa, apã za we ïmorizé hã.

— Āne ma tō Zezusi hã wama waihu'u sirōmo za'ra, Īsiré 're Īwanomro mono norĩ ma.

Romhuri'wa norĩ hã, tinhib'apito zô rob'uiprazé te te 're ĩ'madá'â za'ra mono norĩ wasu'u

Rucasi 19.11-27

14-15 Tawamhã Zezusi hã ma duré tinhimiromnhimiré'é na marĩ hã wama waihu'u za'ra, Īsiré 're Īwanomro mono norĩ ma, āne:

— 'Re Īhãimana u'âsi mono, za da'ãma 're Īsib'a'uwē mono zém na, wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āne. Aibã hã ma tō sima rowē, darob amoi u morĩ da. Tawamhã morĩ õ ré, ma tō sô tihãrã za'ra, tãma ĩromhuri'wa norĩ zô, tite rob'uiprazé hã te te tãma sômri za'ra da, Īsa'u te te sô 're 'madã'â za'ra mono da, duré tãma sina hã'ã da, taré 're simi'wara tō mono da, rob'uiprazé hã. Īsimiromhuri wē na tãma ĩ'umnhasi za'ra zarina, ma tō tãma sômri za'ra. Īmorĩ'rata ma hã ma tō 5 miu na tãma tisõ rob'uiprazé ĩsapotore hã, oru 'manharĩ hã. Duré Īsãna're ma hã 2 miu na ma tō tãma tisõ. Duré da'rãsutu'wai ma hã, miu na ma tō tãma tisõ. Taha pari te oto mo, darob amoi u, danhib'apito hã.

16 Tawamhã tãma ĩromhuri'wa hã, 5 miu na rob'uiprazé ĩsapotore te te ĩ'ãri hã õne haré ma tãma sina hã, te te āma ĩromhuri wē zéb zarina. Tawamhã 5 miu na nherē, ma tō duré 5 miu na āma ato, Īsib'apito te te tãma Īsômri na hã. Uburé hã 10 miu na oto, rob'uiprazé ĩsapotore hãiba hã, āma sito wamhã.

17 Tane duré tãma ĩromhuri'wa hã 2 miu na rob'uiprazé ĩsapotore te te ĩ'ãri hã ma tō duré tãma sina hã. 2 miu na nherē, ma tō duré 2 miu na āma ato. Uburé hã 4 miu na ĩhãiba hã oto.

18 Tane nherē, tãma ĩromhuri'wa hã miu na rob'uiprazé ĩsapotore te te ĩ'ãri hã tinhib'apito nhimiroti te te 'madã'â õ di. Taré ma tō sada ab're, tinhib'apito wi, rob'uiprazé hã te te sērē da.

19 — Tawamhã āma ronomro hã wapsi, ma tō ĩsib'apito za'ra hã apã ĩtēme tiwisi za'ra, darob amoi hawi. Wisi wi, te sô tihãrã za'ra, tãma ĩromhuri'wa norĩ zô, rob'uiprazé ĩsapotore hã niha si te te hãimana mono zô, te te tãma wasu'u za'ra da.

20 Tawamhã romhuri'wa hã 5 miu na rob'uiprazé te te aré ĩ'ãri hã ma tō ĩtēme āzé ĩmorĩ'rata na, tinhib'apito u. Āne te tãma tinha: “Apito, rob'uiprazé ĩsapotore hã 5 miu na ma tō ĩma ĩsõ, asa'u aima sina hã'ã da, tawapsi, aima āma ĩsitob da, taré aiwi simi'wara tō da. Āhãta ma tō sina hã, 5 miu na, te āma aima ĩromhuri wē zéb zarina. Uburé hã 10 miu na oto ĩhãiba hã, rob'uiprazé ĩsapotore hã. Āhãta te asõ nomro.” Āne te romhuri'wa hã tinhib'apito ma wasu'u, tinhimiromhuri hã.

21 — Tawamhã ĩsib'apito te asa tãma tinha, āne: “Wē di tō. A hã ĩma romhuri wē 'wa. ĩma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hã syryre nherē, ma tō āma ĩromhuri wē, ĩzõ. Taha wa, āhã nhipai u wa za oto aima pisutu, marĩ ahã uptabi na ĩma 're ab'madá'â u'âsi mono da. Te za oto ĩsiré 're aihãimana mo, wasiré āma 're watoi u'âsi mono da.” Āne ma tō tãma ropisutu siro, tãma ĩromhuri wē 'wai ma.

22 — Tawamhã romhuri'wa hã 2 miu na rob'uiprazé te te aré ĩ'ãri hã ma tō duré ĩtēme āzé, tinhib'apito u. Tawamhã āne te tãma tinha: “Apito, rob'uiprazé ĩsapotore hã 2 miu na ma tō ĩma ĩsõ, asa'u aima sina hã'ã da, tawapsi, aima āma ĩsitob da, taré aiwi simi'wara tō da. Āhãta ma tō aima sina hã, 2 miu na, te āma ĩromhuri wē zéb zarina, aima. Uburé hã 4 miu na

ĩhâiba hã rob'uiprazé ĩsapotore hã. Āhãta te asô nomro.” Āne te romhuri'wa hã tinhĩb'apito ma siwasu'u, tinhimĩromhurizém na.

23 — Tawamhã ĩsib'apito asa te tãma tinha, âne: “Wê di tō. A hã ĩma romhuri wê 'wa. ĩma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hã syryre nherê, ma tō âma ĩzô ĩromhuri wê. Taha wa, âhã nhĩpai u wa za duré aima pisutu, marĩ ahâ uptabi na ĩma 're ab'madâ'â u'âsi mono da. Te za oto ĩsiré 're aihâimana mo, wasiré âma 're watoi u'âsi mono da.” Āne ma tō duré tãma ropisutu siro, tãma ĩromhuri wê 'wai ma hã.

24 — Tawamhã romhuri'wa hã miu na rob'uiprazé te te aré ĩ'ári hã ma tō duré ĩtême âzé, tinhĩb'apito u. Tawamhã âne te tãma tinha, ta hã senai ô na hã: “Apito, ĩma aiwaih'u'u pese di. A hã da'âma 're aipê'êzé mono ô. Ni'wa hã te te dame 're rob're mono ô nherê, danho hã tite da, te te dawi sima 're ĩ'a'rãihãri mono ne, te danhimãri hã dawĩ asima 're ĩ'awaibui mo, ate da.

25 Āne na te aiwaih'u'u wa, wa tō aima ĩpahi. Taha wa, te aiwi simini wa, niha ĩma rob'manharĩ ô'umnhasite, wa tō rob'uiprazé ĩsapotore hã simi'u ti'ai 'rowi, wê na asô 're sa'wari mono da. Āhãta te wê na asô nomro, uburé ate rob'uiprazé hã te asô 're 'madâ'â mono da, ĩma ĩsômri hã.” Āne te romhuri'wa hã tãma siwasu'u, tinhĩb'apito ma.

26 — Tawamhã ĩsib'apito, te âne asa tãma tinha: “A hã ĩma romhuri wasété 'wa. Aiwa'a uptabi di. Ma tō ĩ'ãma ĩrosa'ra, marĩ hã date nherê, te dawi ĩsima 're ĩ'awaibui mono na, ĩte da. Āne ma tō ĩ'ãma ĩrosa'ra, asima.

27 Āne na 're ĩhâimana mono wamhã, e marĩ wa bété, rob'uiprazé ĩzô sêrê ô di, wedehãpã 're. Tawamhã apã we ĩwisi wapsi, te aima ĩsômri nhĩpai u, wa aré ĩsima waze uburé, ĩzô sina hã'â wa.” Āne ma tō tãma waih'u'u, tãma ĩromhuri wasété 'wai ma.

28-29 Tawamhã te duré tãma rowasu'u za'ra, uburé ĩ'rata ĩsimasam norĩ ma: “Ni'wam norĩ hã marĩ ahã nherê, simi'ê na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za âma tãma 're dasito, marĩ na. Tane nherê, ni'wam norĩ hã marĩ syryre na simi'ê na te te âma 're romhuri za'ra mono ô wamhã, te za syryre nherê, tiwi sani za'ra ni. Taha wa, te za tiwi ĩ'ári 'wa, rob'uiprazé ĩsapotore hã, ĩma romhuri wasété 'wai wĩ, 10 miu na te te ĩzô ĩhãiba ma, sômri aba da.

30 Taha pari, te za asiwi ĩmei wa'wa rob u, robra u. Tame te za oto sina tiwawa. Te za duré 'wasitete, te te robzépata za'êtê wa.” Āne ĩsib'apito hã ma tō dama hãiba 'ru. — Āne na ma tō Zezusi hã wama âma romnhimire'ê za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, za da'ãma ĩsipo'ozé wasu'u

31 Tawamhã Zezusi hã ma tō duré romhã ré wama rowaih'u'u sirômo za'ra, âne:

— Wa hã ti'ai âma dasiré ĩpodo hã niwapsi wa za wei mo apã ĩmama zadawa para, hãiwa âma tãma ĩromhuri'wa norĩ siré. Tawapsi wa za danhib'apito simasisizém na 're ĩnhamra, ĩpire na te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

32 Tame te za aihĩni pese ĩnho're aimasam ni, daro mono bã 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã, dapoto mono bã. Tawamhã tame wa za oto da'ãma aipo'o. Pone'ërebã 'madâ'â'wa hã te za tinhimizama na 're sipo'o, pone'ërebã zéré mapu hã, pone'ërebã zéré uzé zama. Tane wa za duré wa hã da'ãma aipo'o, ĩwê hã duré ĩwasédé hã.

33 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono norĩ hã ĩnhimire niwĩ wa za sôré, ta norĩ si te 're awêsãmri mono wa. 'Re ĩdanomro

wasété mono norĩ hã ĩnhimi'e niwĩ wa za duré sôré, ta norĩ si te ĩsiwi 're awê'ô pese mono wa.

34 Tawamhã wa hã uburé Danhib'apito hã wa za âne ta norĩ ma nharĩ za'ra, ĩnhimire niwĩm norĩ ma: “Īmama, ĩwê si te te aima 're ĩsômri za'ra wa'aba mono norĩ hã te za oto ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duréihã te te aropoto mono wamhã, ma tó sima aipisutu za'ra wa'wa, ai'âma 're sib'a'uwê za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za oto ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ai'âma 're sib'a'uwê u'âsi za'ra wa'aba mono da oto.

35 Ti'ab ré, mram na 're ĩhâimana mono ré hã, ma tó mra hã ĩma 're ĩsômri za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu ré ma tó â hã ĩma 're ĩ'ôb za'ra wa'aba mo. Duré asiré ô nherê, ma tó ĩzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asôrôwa u atême 're ĩzasi aba mono da.

36 ĩ'uzã ô ré, ma tó asiwi 're ĩ'uzã za'ra wa'aba mo. Duré ĩhâzé wa, ma tó asiwi 're ĩpibu za'ra wa'aba mo. Dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ma tó duré asiwi 're ĩzabu za'ra wa'aba mo. Âne na 're ĩpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa, hãiwa âma te za oto ĩsiré 're anomro u'âsi aba mo, Īmama hã ai'âma 're ĩsib'a'uwê za'ra wa'aba mono zéb âma hã.” Âne na wa za nimahã na hã tâma ĩsiwasu'u za'ra, ĩnhimire niwĩ ĩsimasam norĩ ma.

37 — Tawamhã ô norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ĩ'madã'â pese za'ra mono norĩ hã te za sina ĩzadanharĩ za'ra, âne: “Wanhib'apito, e niwa wa tó mra hã wa te aima 're sômri za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hã. E niwa duré 'rubu na 're aihâimana mono ré, wa tó â hã wa te aima 're ôb za'ra.

38 E niwa wa tó aiwaihu'u ô nherê, asô 're watob'uzu za'ra, wanhorôwa u zama 're azasi mono da. E niwa wa tó duré ai'uzazéb da hã wa te aima 're sômri za'ra, ai'uzã ô wa.

39 E niwa wa tó duré wa te wasiwi 're aipibu, aihâzé ré. E niwa wa tó duré atême 're wanomro, wa te 're asabu za'ra mono da, dazazéb 're, 're asa mono ré hã.” Âne za ta norĩ hã sina amrami za'ra, ĩma.

40 — Tawamhã wa hã uburé Danhib'apito hã wa za ta norĩ ma âne tâma rowasu'u za'ra: “Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. ĩsisânawã norĩ hã ti'ab ré âne na te te 're robzépata za'ra mono wamhã, dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherê, marĩ ĩwê hã tó ôhõ na hã tâma 're 'manharĩ wê za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hãiba u'âbã ma tó ĩma 're ĩ'manharĩ wê za'ra wa'aba mo.” Âne na wa za ta norĩ ma waihu'u za'ra.

41 — Tawamhã ĩnhimi'e niwĩ ĩsimasam norĩ ma, wa za nharĩ za'ra oto, âne: “A norĩ wa'wa hã ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwê'ô pese za'ra wa'wa. Mo oto ĩnhiti ai'aba'rêi wa'aba, unhama ro'õ u'âsi u, wa'uburé norĩ zô 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutuzéb u, ta norĩ nhib'apito zô zama.

42 Ti'ab ré mram na 're ĩhâimana mono ré hã, ĩsa hã ĩma 're sômri za'ra wa'aba mono ô di. Duré 'rubu ré, â hã ĩma 're ôb za'ra wa'aba mono ô di.

43 Wa hã aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba ô nherê, ĩzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono ô di, asôrôwa u 're ĩzasi aba mono da hã. Duré ĩ'uzã ô ré, asiwi 're ĩ'uzã za'ra wa'aba mono ô di. Duré ĩhâzé ré, asiwi 're ĩpibu za'ra wa'aba mono ô di. Dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ĩtême 're anomro aba mono ô di, 're ĩzabu za'ra wa'aba mono da.” Âne wa za ta norĩ ma nharĩ za'ra, ĩnhimi'e niwĩ ĩsimasam norĩ ma hã.

44 — Tawamhã ta norĩ hã te za asa ĩma nharĩ za'ra, âne: “Apito, e niwa wa tó taré wa te 're ai'madã'â za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hã, duré 'rubu 're sêpata mono ré hã, duré wama aiwaihu'u ô nherê, nima hawi watême 're aimasisi mono na hã, duré ai'uzã âna 're aimorĩ wamhã, duré aihâzé na 're aihâimana mono ré hã, duré dazazéb 're, 're asa mono ré hã. E niwa wa tó âne

na hã taré wa te 're ai'madá'â za'ra, wa te wasiwi 're aipawaptob za'ra mono âna." Æne te za duré ta norĩ hã ïzadanharĩ na ïma wa'rãmi za'ra, ïnhimi'e niwĩ ïsimasam norĩ hã.

⁴⁵ — Tawamhã ta norĩ ma, wa za duré ãne rowasu'u za'ra: "Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ti'ab ré, ã norĩ hã dama wapu na 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã ãne na te te 're robzépata za'ra mono ré hã, marĩ iwê na 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono õ wamhã, ta norĩ hãiba u'âbã, asiwi 're ïpawaptob za'ra wa'aba mono õ di duré." Æne wa za ta norĩ ma, tãma waihu'u na wa'rãmi za'ra, ïnhimi'e niwĩ ïsimasam norĩ ma hã.

⁴⁶ — Tawamhã ta norĩ hã te za oto ai'aba'rê, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti, ïsimiházém na za te te 're ïrobzépata u'âsi za'ra mono zéb u hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ï'madá'â pese za'ra mono norĩ si, te za ï'rata 're hâimana u'âsi za'ra, rowê u'âsi âma.

26

*Zezihi ãma da te ïrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wĩrĩ da
Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2; Zuwã 11.45-57*

¹ Tawamhã Zezusi hã tinhimiroti na uburé ãne na te te dama rowahutu parimhã, ma tô wama nharĩ za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, ãne:

² — Romhuture di oto, dato hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ïdawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Awê amo na te za ïwa waptãrã, bâdã hã. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tawapsi te za oto dasiwi ïhãiba nhomri ni, Danho'reptui'wa da 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hã, da te dasiwi ïzasõmri da hãiwĩ, wedepo'o nhonhi'rãmi na. — Æne ma tô Zezusi hã sina wama rowasu'u sirõmo za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma.

³ Tawamhã sasedoti ïpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã ma tô si'rã'õtõ, Caipasihĩ nhorõwa u, 'ri za'ëtê u. Ta hã sasedoti ïpire uptabi, 're ïhâimana mono, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa.

⁴ Tawamhã, sitême si'rã'õtõ wamhã, ma tô sima ãma rosa'rata za'ra. Taha wa, te roti hã pi'uriwi siwi 'manha, Zezusi hã pi'uriwi te te siwi âri da, da te oto dasiwi wĩrĩ da.

⁵ Æne te sima ãma roti za'ra:

— Dasa hã da te 'manharĩ za'ra ré, wa te wasiwi âri õ di za, wazada dazahi za'ra õ'umnhasite, wazada dahâimana za'ra tõ da. — Æne ma tô sima ãma roti 'rãsutu za'ra.

*Pi'õ nhoprubzé wasu'u, Zezihi ma
Marcusi 14.3-9; Zuwã 12.1-8*

⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tame te oto nhama, Simahã nhorõwa ãma, ï'wa're ré nhorõwa ãma.

⁷ Tawamhã sai ma sãmra ré, ma tô pi'õ hã ïtême wi, Zezusihi u. Wedewa'u zadaze hã ma siré sada ãwisi, êtê 'manharĩ 'remhi, simhi ne 'remhã ïdup syryre wamhã. Wa'âbã za'ëtê di ta hã, wedewa'u zadaze hã. Wa'âbã za'ëtê nherê, ma tô Zezusihi 'rã nhisiwi sa'wa pi'õ hã, tãma sawi wa.

⁸⁻⁹ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ïwanomro mono norĩ hã ãne hã wa te 'madã'â za'ra wamhã, wa tô sada ab'ru za'ra ni, pi'õ da. Taha wa, wa tô wasima ãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Oro õ hã wa'âbã za'ëtê za, ma taré ï'rã nhisiwi sa'wa, wedewa'u zadaze hã. Te te dama wede 'wa'ãhã, aré wa'âbã za'ëtê di. Tawamhã ïwa'ã hã te aré

ĩsibrob'õ norĩ ma, te te sõmri. — ãne wa tô wasima ãma nharĩ za'ra ni, pi'õ nhoprubzém na hã.

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã wa te wasima ãma ĩnharĩ za'ra zé hã te te wawi waihu'u za'ra wamhã, te ãne na wazadanharĩ za'ra:

— E marĩ da, te pi'õĩ ma ĩnharĩ za'ra wa'wa. Tãma nharĩ za'ra wa'aba tô. Tô'ã. Ĩuwaibaba ma tô ãne na hã ãma ĩzawi wê.

¹¹ Ĩsibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'ãsi 'wa, 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ĩnhamra u'ãsi aba mono õ di za oto.

¹² Pi'õ hã wedewa'u zadaze hã ĩ'rã nhisiwi te te sa'wari wamhã, za ĩdã'â wa, da te dasiwi ĩnherézéb u te te ãma ĩhãiba u'ré da, ma tô ãne hã ĩma 'manha, zudezu norĩ hã imanazéb zarina.

¹³ Daro mono bâ te za ĩwasu'u wê na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhã pi'õ hã te te ĩma ĩmanharĩ wê zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'ãsi za'ra, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. Tô sena, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Zudasi hã, Zezusi te te dama hãiba nhomri da, te te sima ĩrosa'ratázé wasu'u Marcusi 14.10-11; Rucasi 22.3-6

¹⁴ Tawamhã 12 na Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã misi wa tô wa'maimorĩ ni, Zudasi Icarizoti na ĩsisi hã sasedoti ĩpire norĩ u, te te sadanharĩ za'ra da.

¹⁵ Tawamhã ãne te sadanharĩ za'ra:

— Zezusi hã ma tô asima ĩwê za'ra wa'wa, asiwi âri aba da. E ãne hã aima wê za'ra wa'aba di za, te aima ĩhãiba nhomri za'ra wa'aba da hã. Aima wê za'ra wa'aba wamhã, e niha te za ĩma ĩwa'ãbã za'ra wa'wa. — ãne te ãma sadanharĩ za'ra, Zudasi Icarizoti hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ĩpire za'ra norĩ hã.

Tawamhã ãne na ãma sitaze za'ra wamhã, ma tô rob'uiprazé ĩsapotore hã tãma sa'rata za'ra, 30 na êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ hã. Taha pari, ma tô tãma sõmri za'ra, Zudasihĩ ma.

¹⁶ Tawamhã ta hawim haré te oto Zudasi hã sima ãma rob'madã'â u'ãsi, nimahã bâtã na Zezusi te te oto dama ĩhãiba nhomrizéb da hã, danhimiza'rese ãna dahãimana za'ra ré.

Zezusi norĩ hã Pascowa na siré ĩsaihurizé wasu'u Marcusi 14.12-21; Rucasi 22.7-23; Zuwã 13.21-30

¹⁷ Tawamhã bâdã ma tô ĩwa waptãrã, ĩ'u'êtê duptoi'õ, da te 're ĩhuri mono zé hã, Pascowa na dato nhisi hã. Taha ré, wa tô Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã wasina tété za'ra ni, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra da, ãne:

— E momo ma tô asima ĩrowê, asõ ĩwanhipi za'ra zéb da hã, Pascowa na dato nhisi na ĩwasaihurizéb da hã. — ãne, wa tô wasiwi sadanharĩ ni, Zezusi hã.

¹⁸ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— 'Ri ahã u te za oto ai'aba'réri wa'wa, aibã hã asiwi sõpêtê aba da. Tawamhã ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u wa'wa: "Wama rowahutu'wa hã wa za aima sadawa wasu'u za'ra ni, ãne: 'ĩnhibãdã hã romhuture di oto, ĩmama te te ĩpisutuzé hã, ĩ'ãma. Asõrõwa ãma wa za wasa hã huri ni, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me, Pascowa na dato nhisi na 're ĩdasaihuri mono zém na hã.' " ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa, aibã ma. — ãne hã ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

19 Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tũ ãma uwaimrami za'ra ni, te te wama ĩwaihũ'u za'ra zéb zarina. Wanhĩpi wa tũ 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisizém na.

20 Tawamhã mara wamhã, wa oto asimro ni, wasiré wasaihuri da, 12 na wahãiba za'ra hã, Zezusihi me.

21 Tawamhã wasaihuri ré, ma tũ Zezusi hã wama waihũ'u sirũmo za'ra, ãne:
— Tũ sena, wa aima waihũ'u sirũmo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihãiba nhomri 'wa.

22 ãne, wa te wasina mreme wapari za'ra wamhã, ma tũ wawi tirobzeĩũ pese za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ wi hã. Āhã wamhã, misi si wa tũ nasi ãma tãma romnomri za'ra ni, ãne:

— Wanhĩb'apito, e wa hã te dama aihãiba nhomri da bã, te ãne wama ĩnharĩ za'ra. — ãne, wa nasi wasina tãma amrami za'ra ni, ãne na hã wasiwaihũ'u za'ra õ wa.

23 Tawamhã asa te Zezusi hã duré wama nharĩ za'ra:

— Za dama ĩhãiba nhomri'wa hã, ĩ'u'ẽne hã te za piza'a 're ĩsiré di'i.

24 Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã duréihã ma tũ ĩdá'ázém na rob'ui'ére sirũmo za'ra, 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ta norĩ hã te te ĩ'ãma ĩrob'ui'ére za'ra zéb zarina wa za ãma mo tũ, ĩdá'ázéb u. Tane nheré, aibã ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ĩhãiba nhomri'wai ma hã. 'Re ĩhãimana u'ási mono za te te azãri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: "ĩpoto õ 'wa'ãhã, aré wẽ di. E marĩ wa. ãne na te 're robzépata mono õ wa aré." ãne te za 'rãwi si'ãma rosa'rata, za dama ĩhãiba nhomri'wa hã. — ãne ma tũ Zezusi hã wama waihũ'u za'ra.

25 Tawamhã Zudasi hã dama ĩsũmri'wa da hã te Zezusi hã sina sadanha, ãne:
— Rowahutu'wa, e wa hã za te dama ĩ'aihãiba nhomri na, ma tũ asina ĩwaihũ.

Tawamhã asa te Zezusi hã tãma tinha:

— Tane tũ. Asi'uihã na ma tũ ãne na hã asiwaihũ. — ãne ma tũ Zezusi hã tizadawa na tãma wa'rã.

26 Tawamhã wasaihuri ré, ma tũ ĩ'u'ẽne hã ti'ã, Zezusi hã. 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma te ĩré ãma tiwata, sũpru wa. Taha pari, ma tũ te te wẽ'e, ĩ'u'ẽne hã. Te te wẽ'ei mono parimhã, ma tũ te te wama sũmri, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma. ãne te oto wama nharĩ za'ra:

— Ā, ĩ'u'ẽne hã huri aba. Ā hã ĩhãiba te wasu'u. — ãne ma tũ Zezusi hã sina wama waihũ'u za'ra.

27 Taha pari, hãsisé hã ma duré ti'ã, uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé ré hã. 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma te duré tiwata, sũpru wa. Taha pari, ma tũ ĩré te te wama sũmri, uwa 'rãĩ wa'u ĩsé ré hã. ãne te duré wama nharĩ za'ra:

— Ā, rob'rãĩ wa'u hã ahuri aba, aihĩni.

28 Ā hã ĩwapru, te wasu'u. Rob'rãĩ wa'u za'wari ne, te za ĩwapru hã ĩwi asa'wa, da'ahã zada ĩdá'ã wamhã, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã dawasédé hã te te oto 're ab'madá'ã tũ mono da, da'ãma. Ā hã ĩwapru, ĩwi sisa'wari wamhã, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã tinhib'a'uwẽ ma, te te tãma ĩropisutuzé hã tũ sena za te te tãma ãma 're ĩ'u'uwaimrami mono zé, te wasu'u.

29 Tũ sena, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. ãne hã rob'rãĩ wa'u te 're hãsi mono õ di za oto, a'ã. Niwapsi ĩmama hã uburé da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi, wa za duré te 're hãsi, asiré wa'aba. — ãne ma tũ wama siwasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

³⁰ Tawamhã wanho're na wa tô ãma wawata za'ra ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma. Wanho're za'ra parimhã, wa tô wawairébé ni, Oriwera na êtê 'râihã nhisi u wasi'aba'ré da.

Pedru hã te te dawí ì'udâzém na, Zezusi te te tâma ìwaihú'u sirômo zé wasu'u Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34; Zuwã 13.36-38

³¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô Ìsiré 're ìwanomro mono norí ma rowasu'u za'ra, ãne:

— A norí wa'wa hã ã barana, niha ìma romhâimana wamhã, te za aihîni asiwi ìrême 'wa. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ì'ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na hã: “Pone'ërebã 'madã'ã'wa hã wa za tiwí. Tawamhã pone'ërebã hã te za ropé.” ãne na duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré, ìbaihã na hã.

³² Tane nherê, asiwi ìrême aba nherê, ab're hawi apã ìhâiwa'utu parip si, wa za aiwana ìmorí 'wa, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, tamomo ìnhopêtê za'ra wa'aba da. — ãne ma tô Zezusi hã wama siwasu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norí ma.

³³ Tawamhã Pedru, te Zezusi ma tinha:

— Asiré 're ìwanomro mono norí hã aihîni za te te airême za'ra nherê, wa hã te dame airême ô di za.

³⁴ Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha, Pedruhu ma:

— Tô sena wa za aima rowasu'u. ãma aipo're pu'u za. ã barana si'a hârã ô ré, te za si'ubdatô dawí ì'udã, aima ìza'rese ô na.

³⁵ Tawamhã Pedru te duré tâma tinha, Zezusi ma:

— Wa hã asiré ìdã'ã da nherê, te dawí ai'udã ô di za, te ì'aiwaihú'u ô na hã. — ãne ma Pedru hã tizadawa na tâma wa'rã.

Tawamhã ôhõ na si, wa tô wa norí hã ìsiré 're ìwanomro mono norí hã tâma wasiwasu'u za'ra ni, za wa te dawí ì'udã za'ra ô na hã.

Zezusi norí hã Zésemãni ãma ìsi'ubumrozé wasu'u

Marcusi 14.32-42; Rucasi 22.39-46

³⁶ Tawamhã Zezusi me, wa tô ai'aba'ré ni oto, Zésemãni na rob're nhisi u. Wasihutu wamhã, ma tô wama nharí za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norí ma, ãne:

— ãme ìzõ asimroi wa'aba. Ôwa wa za a'ã mo asiti wa'aba, romnhiwasi ìmama ma, ìmreme da. — ãne ma wama siwaihú'u za'ra, Zezusi hã.

³⁷ Tawamhã Pedru hã te siré saprõ, Zebedehe 'ra norí me. Tawamhã ma tô tiwi tirobzei'õ pese, Zezusi wi. Za te te ìrobzépatazé hã ma tô sima simimnhasi.

³⁸ Tawamhã Pedru norí ma, te rowasu'u, Zezusi hã:

— ìpê'êzé hã sa'êtê na te ìma tihâiba. ìpê'êzé uptabi wa, wa aré dârã. ãme a'ã asimroi wa'aba ì'rata, asõtõ ãna. Asõpré u'âsi aba. — ãne ma tâma waihú'u za'ra, Pedru norí ma.

³⁹ Tawamhã romhã prã na ma tô ìsiti timorí za'ra, Zezusi hã. Dumana na te nomro ti'ai wa, Timama ma, mreme da. ãne te tâma mre:

— ìmama, asima wê wamhã, ìma ba'a, ìdã'ázé hã te sépata tô da. Tane nherê, te ìsima ìwêzéb uwaibaba, ìma pisutu ô di za. Asima ìwêzéb uwaibaba si, te 'manharí da hã, ìma wê di. — ãne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hã.

⁴⁰⁻⁴¹ Tawamhã Timama ma mreme pari, ma tô apã mo, Pedru norí u. Sõtõ za'ra ré, ma tô siza za'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te tinha, Zezusi hã:

— E niha asimiza'rese syru na asãmra da hã, aima waihú'u ô di, ìsiré. Satanasihí zãda, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono nherê, asi'uihã na sada 're asiptete waihú'u za'ra

wa'aba mono õ di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ahãna hã, 'Re ihãimana u'ãsi mono wi, asima rowaptërê za'ra wa'aba da, Wa'uburê nhimiwada'uri wasété wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — Æne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

⁴² Tawamhã te duré romhã prã na Ìsiti timorĩ za'ra, Timama ma mreme da. Æne te tâma mre:

— Ìmama, Ìdã'ázé hã te sépata da, asima wê wamhã, Ìma wê di duré, asima Ìwêzéb uwaibaba, Ìma pisutu da. — Æne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hã.

⁴³ Timama ma mreme pari, te duré apã mo, Pedru norĩ u. Sõtõ za'ra ré, ma duré siza za'ra. Aptã'ã si te huri u'ãsi, sôpré waihu'u ãna.

⁴⁴ Tawamhã apã te duré Ìsiti timorĩ za'ra Zezusi hã, Timama ma mreme da. Si'ubdatõ ma oto sina siri. Tô õhõ na si te tâma mre, tâma Ìmreme na'rata zéb zarina.

⁴⁵ Tawamhã apã te duré mo, Pedru norĩ u. Æne te duré tâma nharĩ za'ra:
— E niha bâ te zahadu asõtõ za'ra wa'wa bété. Ma'ápé, waihu'u za'ra wa'aba. Romhuture di oto bâdã hã, Ìmama te te Ì'ãma Ìpisutuzé hã. Wa hã ti'ai ãma dasiré Ìpodo hã te za aibã hã tâma Ìhãiba nhomri za'ra oto, aibã Ìwasété norĩ ma.

⁴⁶ Oto aiwahutu za'ra wa'aba. Wasi'aba'réri hã. Õhõta te we oto mo, dama Ìhãiba nhomri'wa da hã. — Æne ma Zezusi hã sina tâma waihu'u za'ra, tisiré norĩ ma.

Zezusi hã da te dasiwi Ì'ãrizé wasu'u

Marcusi 14.43-52; Rucasi 22.47-53; Zuwã 18.3-12

⁴⁷ Tawamhã Zezusi hã zahadu te te rowasu'u ré, ma we Zudasi hã sô wi, aré Ìsiré 're Ìwanomro mono norĩ siré, 12 na wahãiba za'ra siré hã. Da'ahã na te duré we Ìsiré ai'aba'réri ni, sib'ézé 'wa pa ré, uibroĩ ré zama. Sasedoti Ìpire norĩ zadawa para te we ai'aba'réri, zudezu norĩ ma rotĩ'wa norĩ zadawa para zama.

⁴⁸ Æne ma tô Zudasi hã tâma waihu'u za'ra, te te siwi Ì'ãri wana ré hã: “Aibã hã te tob'rata hãrã wamhã, ta hã te za asiwi Ì'ãri 'wa.” Æne ma tô dama waihu'u, te te ãma Ìrosa'ratazém na hã, Zudasi hã.

⁴⁹ Tawamhã wisi wi, ma tô Ìtème mo õne haré, Zezusihi u, awa'awi. Æne te sawi, timreme na:

— Rowahutu'wa, rowē na 're aihãimana mono.

Tawamhã tob'rata hãrã na ma tô sawi, Zezusi hã.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi asa te tâma tinha, ãne:

— Ìsiwadi, te we tô Ìzõ aimo, marĩ hã Ì'ãma 'manharĩ da. Ma'ápé, niha Ìma rob'manharĩ su'u.

Tawamhã ma tô sô ai'réri za'ra oto, Zezusihi zõ, te te siwi ãri da. Te te siwi ãri wamhã, ma tô siwi pawasisi.

⁵¹ Tawamhã Zezusihi siré 're Ìmorĩ hã Ì'rata Ìsa hã ma tô sib'ézé 'wapa waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizã, sasedoti Ìpire uptabi ma, romhuri'wa hã.

⁵² Tawamhã Zezusi te tâma tinha, Ì'u'a'wai ma:

— Ma'ápé, sib'ézé 'wapa hã apã sêrê. Ni'wam norĩ hã sib'ézé 'wapa na te te 're danhimroi mono wamhã, asa sib'ézé 'wapa na te za da te 're simro, tô te te ãma 're Ìdanhimroi mono zéb zarina.

⁵³ Te Ìsima wê 'wa'ãhã, wa aré Ìmama wi waptê, hãiwa ãma tâma Ìromhuri'wa norĩ hã ahã uptabi na te te we Ìtème satõrĩ za'ra da, ahãna Ì'ãma sisaprĩ za'ra da, dawĩ. E ãne na Ì'ãma rosa'rada hã waihu'u õ di bété.

54 Ì'ãma dawi sisaprĩ za'ra wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã te te Ì'ãma uwaimrami ò di aré, duréihã ìsawata wasu'u'wa norĩ te te Ì'ãma ìrob'ui'éré za'ra zéb zarina hã, za niha Ì'ãma ìromhãimanazém na hã. Taha wa, te tiwi waptêrê ò di za, Ìmama wi. — Æne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, sib'ézé 'wapa na te te ìda'mai'u'a ma.

55 Tawamhã Zezusi hã te oto dama rowasu'u, ãne:

— E wa hã danhibrob zô dapãrĩ'wa pâ, ma bété we Ìzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroĩ ré zama. Bâtã sidâpãsi wa tô asô'a wa'aba 're Ìsimasisi, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama 're rowahutu mono da. Zapre bété, tameb ré asiwi Ì'ãri za'ra wa'aba ò di.

56 Tane tô. Æne hã ma tô Ì'ãma tiromhãiba ãhãna hã, duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hã te te Ì'ãma uwaimrami da. — Æne te dama siwasu'u, Zezusi hã.

Tawamhã Ìsiré 're Ìwanomro mono norĩ hã wa tô oto rême za'ra ni. Wawara sina wa dawi wasisa're.

Dama roti'wa norĩ hã Ìsĩ'rã'õtôzé wasu'u, Zezusihi zada

Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwã 18.12-14, 19-24

57 Tawamhã Zezusi, da te oto dasiwi ãri wamhã, ma tô dasiwi saprõni ni, Caipasihi nhorõwa u, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa Ìpire uptabi nhorõwa u, sasedoti Ìpire uptabi u. Tame ma tô sô si'rã'õtô, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã.

58 Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhã na te te pibu. Sasedoti Ìpire uptabi nhorõwa u, te Ìsarina mo. Wisi wamhã, 'ri 'wawi wa'ra 're, ma ãzé. Sébré wamhã, tame te dame nhamra rowi, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ me. Zezusi hã te te 'madã'ã da, te nhamra, niha da te tãma rob'manharĩ ò'umnhasite.

59 Tawamhã sasedoti Ìpire norĩ hã, duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, te ni'wam norĩ zô tinhopre, Zezusi hã marĩ te te 're Ì'ab'manharĩ wasété mono zém na, sadawa nhipse na te te siwi ãma hiri da, tawapsi romanu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da.

60 Tawamhã da'ahã na ma tô taré Zezusihi ãma Ìwasédé hã sa'ra ni, dama roti'wa norĩ nho'a. Tane nherê, ãma dasisaze za'ra ò di, Ìwasédé hã dasisô'a da te ãma Ìsa'ra za'ra zém na hã, taha zarina si, da te oto dasiwi Ìwê'òzéb da hã. Taré te nasi Ìwasédé hã ãma sa'ra ni, dazadawa nhipse na. Tawamhã aibã norĩ hã ma tô sipisutu zahuré, dama Ìpire norĩ nho'a, Ìwasédé hã te te ãma Ìhiri zahuré zéb da hã.

61 Æne te oto wasu'u zahuré Zezusi hã, Ìsô'a za'ra:

— Æ hã aibã hã ma tô ãne dama siwasu'u, sadawa nhipse na: “Wa hã Ìma waihu'u pese di, ã hã 'ri 'rãihã hã te sãmra da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé hã, duré apã te 'ri su'u da, si'ubdatô bâdã hã Ì'ãma si'utõrĩ ò ré, te 'ri pari da.” Æne ma tô dama siwasu'u. — Æne te aibã norĩ hã Zezusi hã taré wasu'u zahuré.

62 Tawamhã sasedoti Ìpire uptabi hã ma tô hãwi za, dawa'wa. Æne te sadanha, Zezusi hã:

— E asadawa na dama ãma wa'rãmĩ ãna, da te dasiwi Ì'aiwasu'u wasété na hã. E tô Ìsarina ma tô aiwasédé hã ai'ãma hiri zahuré. E taré. — Æne te sadanha.

63 Tane nherê, te Zezusi hã ari'iwi za. Tawamhã sasedoti Ìpire uptabi hã te duré sadanha:

— E a hã Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ì'aipisudu. E a hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra. Ma'âpé sena na wama asiwasu'u na. Wawi ai'udâ tô, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a.

⁶⁴ Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ì'âma ìwaihu. ãne wa za duré aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã dasiré ìpodo hã te za asiwi ì'madâ'â za'ra wa'wa, ìwaihu'u pese uptabi nhimire niwî 're ìnhamra mono na, dama ìpire na. Hâiwa'a na apâ we ìmorî wamhã, te za âne na ì'madâ'â za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusi hã tâma siwasu'u za'ra.

⁶⁵ Tawamhã sasedoti ìpire uptabi hã, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô ti'uza hã hâiwazu, te te wê'ô wa, tip'ê na sada sahi wa. Tawamhã ìsi'râ'ôto norî ma, te oto tinha, âne:

— Tâibâ oto. Aibâ aimawi norî zô, ai'maihârâ aba ô di za, Zezusi te te wama ìwasu'u za'ra da hã, ìwasété na. 'Re ìhâimana u'âsi mono newa, si'uihâ na ma tô tiwaihu'u pe hã sina tihi, wasine 're hâimana mono nherê. Si'uihâ na ma tô timreme wasété. Ìmreme ma tô ìwapari za'ra wa'wa.

⁶⁶ E marî tawamhã, ma tô âma ìpisutu za'ra wa'wa. — ãne te âma da'a'mahã.

Tawamhã asa te tâma nharî za'ra:

— Tiwasédé hã ma tô 'manha. Te za tô dêrâ.

⁶⁷ Tawamhã te te oto siwi wê'ô pese za'ra wa, ma tô tizadaipro na nasi siwi ubu uptob za'ra. Tinhîb'rata hi'râti na, te duré nasi siwi ahâ. Tinhîb'rata na te duré nasi ì'ubu wi siwi ahâ.

⁶⁸ Tawamhã te te nasi siwi ahâri sina, te nasi 'mahârâ za'ra, âne:

— A hã danho'reptui'wai wamhã, ma'âpé ai'azâri'wa norî hã wama wasu'u za'ra na. — ãne te nasi âma wa'ê za'ra sina 'mahârâ za'ra.

Pedru hã, Zezusi te te dawi ì'udâzé wasu'u

Marcusi 14.66-72; Rucasi 22.56-62; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁶⁹ Tawamhã Pedru, 'ri 'wawi wa'ra 're, rowi sãmra ré, ma tô pi'ô hã 'râwi ìtême za. Sasedoti ìpire uptabi ma romhuri'wa, pi'ô hã. ãne te tâma tinha, Pedruhu ma:

— A zama te Zezusihi siré 're aimo, Darireza âma aré 're ìsãmra mono siré.

⁷⁰ Tawamhã Pedru te tiwi ai'udâ, uburé danho'a, âne:

— Te waihu'u ô di, we ìma ìnharî hã. — ãne ma pi'ôi ma, asa tizadawa na wa'rã.

⁷¹ Tawamhã te oto mo, 'ri 'wawi wa'ra âma 'ridawa u. Tame sãmra ré, ma tô duré pi'ô ìhâiba amo hã tisã Pedru hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norî nhîb'apito ma romhuri'wa hã. Te te sãmri wamhã, ì'rata ìsimasam norî ma, te wasu'u za'ra, âne:

— Ô hã Zezusihi siré 're ìmorî, Nazaré âma aré 're ìsãmra mono siré.

⁷² Tawamhã Pedru te duré dawi ai'udâ, âne:

— Tô sena, wa aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a. Ta hã ìma sa'rese ô di, aibã hã.

⁷³ Tawamhã syry na âma ronomro wi, ma duré ì'rata ìsimasam norî hã 'râwi ìtême aimasa Pedruhu u, te te tâma nharî za'ra da, âne:

— Darireza âma 're ìdamreme zusi mono ne, aimreme hã. Taha wa, wa tô wasiwi aiwaihu'u ni, Darireza âma aré 're asãmra mono na. Taha wa, tô sena wa tô duré wasiwi aiwaihu'u ni, Zezusihi siré 're ìnomro mono norî siré 're aimorî na. — ãne hã ma tô tâma waihu'u za'ra, Pedruhu ma.

⁷⁴ Tawamhã Pedru te asa tâma nharî za'ra, âne:

— Mare di. Tane na ìwaihu'u nherê, ô hã ìma sa'rese ô di. Tô sena te aiwi udâ za'ra wa'aba di pâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ì'azâri pé. — ãne te tâma sina waihu'u za'ra.

Tawamhã ãne na dama siwasu'u wi, ma tô si'a hã hârâ watobro, awa'awi.

⁷⁵ Tawamhã Zezusi te te tâma ĩwaihu'uzém na ma sina po're puru, Pedru hã. ãne Zezusi te te tâma ĩwaihu'u sirômo zé hã, isôwa: "Si'a hã hârâ ô ré, si'ubdatô te za dawi ĩ'udâ, ĩzadawa para ô nherê." ãne Zezusi hã te te tâma ĩwaihu'u sirômo zé hã.

Tawamhã ãne na oto ĩmreme na sina po're pu'u wamhã, ma tô watobro rob u, Pedru hã. Taha wa, te oto aiwa'ô, sina pê'êzé uptabi wa.

27

*Zezusi hã, apito Piratuhu u, da te dasiwi ĩsaprônizé wasu'u
Marcusi 15.1; Rucasi 23.1-2; Zuwã 18.28-32*

¹ Tawamhã mararé ma uburé sasedoti ĩpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'ôto, te te sima âma roti'za'ra da, Zezusihi âma, te te dama sômri za'ra da, da te dasiwi ĩwĩrízéb da hã. Taha da, te roti hã sima 'manharĩ za'ra, Zezusihi hãiba na.

² Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ zadawa para, ma tô Zezusi hã dasiwi pawasisi ni, da te dasiwi saprôni da, Piratuhu u. Ta hã Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma da'madâ'â'wa, romanu norĩ nhib'apito uptabi nhimipisudu. Tawamhã ĩtême da te dasiwi âwisi wamhã, ma tô tâma hãiba nhomri ni, Zezusi hã, Piratuhu ma.

*Zudasihĩ dâ'âzé wasu'u
Atusi 1.18-19*

³ Tawamhã Zudasi, dama ĩhãiba nhomri'wa hã, Zezusi dâ'â da, da te dasiwi ĩpisutu na siwaihu'u wamhã, ma tô si'ruiwapa. Taha wa, 30 na rob'uprazé ĩsapotore hã êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ hã ma tô apâ tâma sômri za'ra, sasedoti ĩpire norĩ ma, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ ma zama.

⁴ Tawamhã ãne ma tô tâma siwaihu'u za'ra:

— ĩwasédé hã wa tô 'manha, âhãna hã. Marĩ hã te te 'manharĩ wasété ô nherê, wa tô aima hãiba nhomri za'ra wa'wa, asiwi wĩrĩ aba da. — ãne na ma tô tâma siwê'ô za'ra Zudasi hã, dama ĩpire norĩ ma.

Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra:

— E marĩ, wa te wasiwi âma 'manharĩ da bâ. E wate bâ. Ta hã ate hã. Asiwaprosi ma aiwasédé hã âma ĩ'manha. — ãne ma asa tâma waihu'u za'ra, Zudasihĩ ma.

⁵ Tawamhã Zudasi hã rob'uprazé ĩsapotore ma tô sãmra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb âma, 'ri para. Te te sãmra pari, ma tô watobro rob u. Tawamhã siwĩrĩ da, ma tô 'rãwi sisô'reti, wedenhô'ô na.

⁶ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norĩ ĩpire za'ra hã ma tô rob'uprazé ĩsapotore hã siwi waibu, sasedoti ĩpire norĩ hã. Te te siwi waibui wamhã, ma tô sima âma roti za'ra, ãne:

— ã hã rob'uprazé hã dawapruĩ wa'âbâzé. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩrob'ui'érezéb zarinaĩ ô wa, rob'uprazé nhemezéb 're, wa te wasiwi sêrê waihu'u ô di za, wedehãpã 're, 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb te, danhoprubzé wazari. — ãne ma tô sima âma rowaihu'u za'ra.

⁷ Taha wa, âma sisaze za'ra parimhã, tô ôhõ na rob'uprazém na ti'a hã ma tô siwi uipra, zé na piza 'manharĩ'wa nhipti'a hã. Darob amoi hawi, Zeruzarê u 're ĩdashutu mono norĩ hã tame 're dadâ'â za'ra mono wa, adâ da te 're ĩsême mono zéb da hã, ma siwi uipra, âma.

⁸Taha wa, ti'a hã Dawapruï wa'âbâ na da te dasiwi i'uiupra na te oto da te 're sisi za'ra.

⁹⁻¹⁰Ãne ma tô tiromhâiba, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã te te âma ìrowaihu'u sirômo zéb zarina, Zeremiasi na ìsisi hã. Ãne na ma tô âma rob'ui'ére siro, duréihã:

“Tawamhã 30 na rob'uiprazé ìsapotore hã ma tô ubuni na siwi ti'â, zé'a na piza 'manharĩ'wa nhipti'a hã te te siwi âma uipra da. Taha wa, ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ hã siwi pisutu, 30 na te te tâma ìwa'âbâ za'ra zéb da hã. Ãne ma tô 'manharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma ì'ruzéb zarina, te tâma 'ru za'ra da.”

Ãne duréihã ma tô Zeremiasi hã âma rob'ui'ére siro, âne na hã.

Apito Piratu, Zezusi te te ìsadanharizé wasu'u

Marcusi 15.2-5; Rucasi 23.1-5; Zuwã 18.33-38

¹¹Tawamhã Zezusi hã Zudeza âma da'madã'ã'wa nho're, te oto za, Piratuhu nho're. Tawamhã Piratu te sadanha, âne:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ì'âma ìwaihu. — Ãne ma asa tizadawa na tâma âma wa'rã.

¹²Tawamhã sasedoti ìpire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã ma tô siwi wasu'u wasété za'ra Zezusi hã, Piratuhu ma. Tane nherê, Zezusi hã tizadawa na te te tâma âma wa'rãmi za'ra ô di, asa.

¹³Tawamhã Piratu te oto sadanha:

— E asina dazadawa 'rui ô di bété, da te nasi dasiwi aiwasu'u wasété za'ra zém na hã. E asi'uihã na asadawa na wa'rãmi âna, dama. — Ãne ma tô aré Piratu hã Zezusihi ma waihu'u.

¹⁴Tawamhã dama ìpire norĩ hã te te nasi siwi wasu'u wasété za'ra nherê, tizadawa na te te âma wa'rãmi ô di, Zezusi hã. Te te âma wa'rãmi ô uptabi di. Ãne wa, ma tô apito Piratu hã âma titob'uzu, Zezusihi âma.

Zezusi, da te dasiwi wĩrĩ da, Piratu te te dama ìhâiba nhomrizé wasu'u

Marcusi 15.6-15; Rucasi 23.13-25; Zuwã 18.38-19.16

¹⁵Pascowa na dasai 'manharizép sidãpãsi, ma tô apito Piratu hã misi si te te 're da'azani, dazazém hawi, da te tiwi 're ìwaptêrê za'ra mono zéb zarina.

¹⁶Aibã hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ìsisi hã, ìhâimana wasété na dama ìwaihu'u pe hã.

¹⁷⁻¹⁸Zezusi hã ìwê na si te te dama 're rowahutu mono 'ru te, ma tô zudezu norĩ ma ìpire za'ra norĩ hã te te siwi 're 'ruiwapari, ô norĩ upana Zezusihi âma si 're datob'uzu za'ra mono 'ru te. Ãne zarina ma tô siwi hãiba nhomri za'ra tâma, apito Piratuhu ma. Ãne na da te dasiwi 're ì'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te tâma ìhâiba nhomri na ma tô apito Piratu hã âma da'awaihu'u. Taha wa, te âne âma da'azadanha, da'ahã na, ìtême dasi'rã'õtô wa:

— E 'wa hã te tawamhã asima ìwê za'ra wa'wa, te tâma ìrob'ru da hã. E Barabasi. E Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisutu na da te 're ìsisi za'ra mono. — Ãne te ìhâiba na zahuré âma da'azadanha, Piratu hã.

¹⁹Tawamhã Piratu hã te te 're ìda'awaihu'u mono zéb da, roti ma, 're ìsimasisi mono zéb âma sãmra ré, ma tô ìmro hã timreme hã tâma tisõ. Ãne ma tâma waihu'u:

— Ma'ãpé âma rosazãri, aibã âma. Ta hã tiha te te 're ab'manharĩ mono ô di. Barana hã ìnhotô 'rowi te ìsawêrêzém na hã wa tô âma robzépata za'êtê, taha

na hã. ãma ĩpẽ'êzé uptabi di. Taha wa, te za ãma ĩrosazã. — ãne na ma tã ĩmro hã tãma sadawa wasu'u ni, Piratuhu ma.

²⁰ ãne ré, ma tã sasedoti ĩpire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã da'ahã norĩ ma 're sadawa si'aba're za'ra, Barabasihi si Piratuhu wi, da te waptẽrẽ za'ra da, dazazém hawi te te tãma rob'ru da, duré Zezusihi si te te dama hãiba nhomri da, taha si da te dasiwi wĩri da, Isadawa para.

²¹ Tawamhã apito Piratu hã ma tã duré da'mahãrã na sahu, ãne:

— E 'wa hã te tawamhã asima ĩwẽ za'ra wa'wa, te aima tãma ĩrob'ru za'ra wa'aba da hã, dazazém hawi aima watobro za'ra wa'aba da.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

— Barabasihi ma, rob'ru na, taha si dazazém hawi watobro da.

²² Tawamhã Piratu te duré ãma da'azadanharĩ zahu, ãne:

— E marĩ, wa za tawamhã aima ãma pisutu za'ra wa'wa, Zezusihi ãma hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na da te 're ĩsisi za'ra mono ãma hã.

Tawamhã aihĩni ma tã ãne ãma 'mahãrã za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dá'à da.

²³ Tawamhã Piratu te duré asa dama tinha:

— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bã. — ãne te dama tinha, asa.

Tane nherẽ, ãne na hã da te wapari õ di. Dahãrã 'rãihã na te oto nasi 'mahãrã za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dá'ãre da. — ãne te dahãrã 'rãihã na nasi dasiwi 'mahãrã u'ãsi ni, Zezusihi hãiba na.

²⁴ Tawamhã Piratu, marĩ hã te te oto ãma waihu'u õ di, da te oto dasiwi ãma ĩrosazãrizéb da hã. Aihĩni te oto õhõ da si tahãimana za'ra ni, Zezusihi da, dazahi uptabi na. ãne na te te sina waihu'u wamhã, ma tã piza'a zõ da'mazató, ãma sisimisõ da, uburé danho'a. Tawamhã Zezusihi ãma marĩ ĩwasédé hã te te ĩ'manharĩ õ na aihĩni da te ĩwaihu'u za'ra zéb da hã, ma tã danho'a sisimisõ. ãne te duré dama siwasu'u:

— Zezusi hã da te wĩri da, te dama 'rui wamhã, ĩwasédé hã te 'manharĩ õ di za, wa hã. Mare di. Ate za'ra wa'aba si, ta hã. — ãne te Piratu hã dama siwasu'u.

²⁵ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

— Wẽ di tã. Wa te wasiwi ĩwaptẽrẽzéb zarina, da te dasiwi wĩri wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wahã za'ra pé tã, wa'ra norĩ zama wanhihudu norĩ zama, wawasédé hã wa te ãma 'manharĩ za'ra di pã. — ãne ma asa tãma tasiwaihu'u za'ra ni, Piratuhu ma.

²⁶ Tawamhã da te tiwi ĩhãiba waptẽrẽ za'ra zéb uwaibaba, ma tã Piratu hã da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra oto, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru da, dazazém hawi dama watobro da. Ma tã duré tãma 'ru za'ra, Zezusi hã powawẽ hãiwaré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari te te duré siwi sasõmri da, wedepo'o nhonhi'rãmi na dá'à da oto.

Zezusihi ãma, da'wapéi'wa norĩ hã nasi ĩwa'ẽ za'ra zé wasu'u

Marcusi 15.16-20; Zuwã 19.2-3

²⁷ Tawamhã Piratuhu ma da'wapéi'wa norĩ hã ma tã Zezusi hã siwi 'mazé ĩsõrõwa u, 'ri 'rãihã u. Te te siwi 'mazébré wamhã, tame da'wapéi'wa norĩ hã ma tã aihĩni ãma si'rã'õtõ.

²⁸ Tawamhã ĩ'uza hã ma tã siwi waze. Tisi'ubuzém na ma ĩwa'rãmi siwi ãma hãiba ubu, ti'uza hãpa ĩhã pré na, danhib'apito ãma 're ĩsi'uza za'ra mono zém ne hã.

²⁹ 'Wabzéré panhipti hã ma duré sada 'ma'manharĩ za'ra, i'wa ahã hã. Taha pari, ma i'ra nhsiwi tãma hiri za'ra, te te ãma siwi sôpre da, danhib'apito hã ãma 're ãsisôpre za'ra mono ne hã. Wedehu ma duré ãsib'rata tãma hiri za'ra, ãsib'rata nhimire niwĩ, danhib'apito hã tinhiwedehu ré, 're ãsimasisi mono ne. Tawamhã hi'rãtītō ma tō nasi ãsō're tãma asimro, ãma wa'ẽ za'ra sina te te nasi sawi za'ra da, ãne:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowẽ na 're aihãimana mono. — ãne te nasi ãma tiwa'ẽ za'ra, tō sena newa.

³⁰ Tizadaipro na te duré nasi siwi uptob za'ra. Wedehu te duré nasi tiwi mrami za'ra, i'rã wi, te te nasi siwi ãma ahãri da.

³¹ Tawamhã nasi ãma wa'ẽ za'ra parimhã, zazahã hãpa ihãpré hã ma tō apã tiwi wazere za'ra. Apã ma duré siwi uza, 're ãsi'uza mono zém na. Taha pari, te oto siwi saprō, te te siwi sasōmri da oto, wedepo'o nnonhi'rãmi na.

*Zezusi hã da te ãsasōmrizé wasu'u, wedepo'o nnonhi'rãmi na
Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43; Zuwã 19.17-27*

³² 'Ri nho'ōmo nhiti te te oto Zezusi hã siwi wazere wamhã, aibã hã ma tō siwi tisã, Sima na ãsisi hã. Sireni na ãsa'ru nhsi hã. Te te siwi sãmri wamhã, ma tō tãma 'ru za'ra da'wapéi'wa norĩ hã, wedepo'o nnonhi'rãmi hã tinhisé te te tãma ãri da, Zezusi te te sisada i'ãri hã.

³³ Tawamhã ma tō oto siwi ãwisi, Dodota na sa'a nhsi u, da te 're idanhimroi mono zéb u. Dodota hã wasimremezém na Da'rãihi na sa'a nhsi, te wasu'u.

³⁴ Tamomo te te siwi ãwisi wamhã, uwa 'ru rãri wa'u ãsé hã ma tō aré tãma sōmri za'ra Zezusihi ma, wedewa'u ãsé na iwazari ré hã, te te hã'rêne da. Tane nheré, te te téiwei wamhã, te te sima wẽ ò di, te te hã'rêne da, Zezusi hã.

³⁵ Tawamhã ma tō oto siwi sasō, wedepo'o nnonhi'rãmi na. Te te siwi sasōmri pari, ma tō êtẽ zapotore i'ui'éré ré hã nasi sima sãmra da'wapéi'wa norĩ hã, Zezusihi uzazéb zō. Taha zarina, ma tō sima ãma aipé.

³⁶ Taha pari, te oto i'rata asimro, Zezusi hã te te dawĩ 'madã'ã za'ra da, hãwi sa'o ré.

³⁷ Tawamhã Zezusihi 'rã nho'ōmoi baba ma tō siwi sasō, wedepo'o na rob'ui'éré hã, iwasédé hã da te ãma ihirizéb ui'éré ré hã. ãne ãma irob'ui'éré hã: "ã hã Zezusi, zudezu norĩ nhib'apito."

³⁸ Zezusihi me ma tō aibã norĩ hã dasiwi sasōmri zahuré ni, ãsiré dãã zahuré da. Danhibrob zō dapãri'wa norĩ, aibã norĩ hã. Te ãma aiwa'aba zahuré ãsimire niwĩ, duré ãsimi'e niwĩmhã.

³⁹ I'wa'wai baba, da te nasi i'ro'rahãri za'ra norĩ hã te nasi ãma tawa'ẽ za'ra ni, Zezusihi ãma. Nasi ãma da'rãsiwanarĩ za'ra sina, te nasi ãma wasété za'ra ni.

⁴⁰ ãma dawa'ẽ sina, te duré nasi ãne tãma nharĩ za'ra ni:

— Oro a hã asima roti za, 'ri 'rãihã hã sãmra da, 'Re ihãimana u'ãsi mono ãma 're idawata za'ra mono zé hã, duré apã 'ri da, si'ubdatō bãdã hã ai'ãma si'utōrĩ ò ré. A hã tō sena 'Re ihãimana u'ãsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé asisō'reptu na. Wedepo'o nnonhi'rãmi hawi we si'ra na, atã'ã tō da. — ãne te nasi ãma dawa'ẽ za'ra sina 'mahãrã za'ra ni.

⁴¹ Sasedoti ipire norĩ zama te duré nasi ãma tiwa'ẽ za'ra, 'Re ihãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ zama, dama rot'iwa norĩ zama. ãne te nasi ta norĩ hã ãma tiwa'ẽ za'ra:

⁴² — Oro ò hã Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito za. E niha hã bété, tinhimiromhōsi na te te 're da'anho'reptui mono nheré, 'rãwi sisō'reptu waihu'u ò di bété oto. ãhãna wedepo'o nnonhi'rãmi hawi, we te te si'ra pé, wa te wasina i'umnhasi za'ra zéb da hã.

43 Õ hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sina 're umnhasi, ìsiré 'râwi 're ìmorì u'âsi na. Ma tô duré dama 're siwasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra na. Ma 'âpé âhâna 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sô'reptu oto, wanho'a. — Æne te nasi âma tiwa'ê za'ra, zudezu norì ma ìpire za'ra norì hã.

44 Tawamhã danhibrob zô dapârì'wa norì hã ma tô duré nasi dasiré âma tiwa'ê zahuré, ìsiré dâ'â zahuré da, da te dasiwi ìsasômri zahuré hã.

Zezihi dâ'âzé wasu'u

Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49; Zuwã 19.28-30

45 Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro.

46 Tawamhã bâdâ sipra wi, te Zezusi hã Timama hã sa'êté sina 'mahâ:

— Eri, Eri, rema sabatani. Æne wamremezém na hã: “Ìnhib'apito, Ìnhib'apito, e marì da, ma tô oto ìrê.”

47 Tawamhã ni'wam norì hã ì'rata ìsimasam norì hã Zezusi hã hârâ te te waparì za'ra wamhã, ma tô sima rowasu'u za'ra, ãne:

— Õhõta Eriasihi zô te hã, te te we pawaptob da. — Æne te sima âma romnomri za'ra.

48 Tawamhã ni'wa hã ì'rata ìsimasam norì siré hã si'aba'rè na ma tô piza 're upsözém ne hã 'mai'â, uwa 'ru 'râi wa'u ìsé na te te tâma âma di'ì da, Zezusihi ma, ìwa'âbâ syry na. Tawamhã wedewaré 'râsutu na ma tô âma sapu'u, Zezusihi ma, te te wê da, te te upsômri da.

49 Tane nherê, ìsiré ìsimasam norì hã ma tô âma sipa'uwati za'ra, ãne:

— A'â pé, wanhimipari za'ra wa'aba a'â, Eriasi we ìtème morì ò'umnhasite, te te sô'reptu da, dâ'â tó da. — Æne te a'â siwi âma pa'uwati, te te tâma sômri tó da, te te ì'upsômri da hã.

50 Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tihârâ 'râihâ na âma sahu, ìrème ma. Taha pari ma pè'ê hai'utó.

51 Dâ'â wi, zazahâ ìhâpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzé hã ma uihâ na hâihaipo'o aiwa, hâimo hawi pi'reba, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa âma hã. Ti'a hã te duré sâsâ'â. Sâsâ'â wamhã, êtê tómo wawê hã ti'a 're ìsimi'wara mono zama ma tómo sipo'o.

52-53 Taha wa, ma tô duré adâ'â 'ru hã si'ridawa za'ra. Si'ridawa za'ra wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norì hã aré 're idâ'â za'ra mono hã ma tô apâ ahâiwa'utu ahâ uptabi na, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ta norì hã, Zezusi hã ab're hawi za hâiwa'utu parimhã, te za ab're hawi wairé. Tawamhã Zeruzarê u te za asisi, 'ri nho'u ìwê uptabi u, dama sihâi'rè za'ra da. Tawamhã da'ahâ uptabi na te za âma tanhopré ni, tame.

54 Tawamhã Zezusi te te dawì ì'madâ'â za'ra norì hã da'wapéi'wa norì hã, duré da'wapéi'wa norì wada'uri'wai me, ti'a ìsâsâ ìwatobro hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, duré uburé ropipa ìwairébé mono te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô sa'êté uptabi tip'êwara za'ra. Tawamhã ãne te sima nharì za'ra:

— Nare ò hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra. — Æne ma tô ta norì hã âma titob'uzu za'ra, da'wapéi'wa norì hã.

55 Tawamhã pi'ò norì hã ahâ na te 'madâ'â za'ra romhâ na, Zezusi hã hâiwi sa'o ré. Ta norì hã ma tô ìsiré 're nomro Darireza hawi, Zeruzarê u, te te siwi 're pawaptob za'ra mono da.

56 Ta norì me, te Mariza Madarena hã dame za. Marizaha hâiba amo zama te dame za. Taha 'ra hã Ti'adu, Zuzé duré. Zebedehe mro zama te duré pi'ò norì me za.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi ïšērēzé wasu'u

Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56; Zuwã 19.38-42

⁵⁷ Tawamhã ma tô bådã hã aipra pese oto. Taha wa, aibã ïsibro pe hã ma tô mo Piratuhu u, Zuzé na ïsisi hã. Ta hã Arimateza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ïšãmra mono. Ta hã Zezusihi nhimiroti si te te 're ï'madã'ã pese mono.

⁵⁸ Tawamhã, Piratuhu u oto morĩ wamhã, ma tô Zezusihi hãiba hã tiwi waptẽ, ab're 're, te te sērẽ da. Tawamhã apito Piratu ma tô dama ti'ru, Zezusihi hãiba hã da te tãma 'ru da.

⁵⁹ Tawamhã Zuzé hã Zezusihi hãiba, ma tô ti'ã. Taha pari ma tô ubu, zazahã ïhãirã na.

⁶⁰ Te te hãiba ubu pari, ma oto tite ab're sirõmo wa tisẽ Zuzé hã, sa'a zahãpã da te aré tãma ï'ab're sirõmo wa. Taha pari ma tô êtẽ tõmo zapodo hã te te pizari, ab're te te ãma ïré sitob da. Te te sito pari, te oto mo, õne harẽ.

⁶¹ Zuzé hã Zezusihi hãiba te te sērẽ ré, te pi'õ norĩ hã ab're nho'õmoi baba aimasisi zahuré, Mariza Madarena norĩ hã duré Mariza ïhãiba amoi me. 'Rãwi te te ãma 'madã'ã zahuré da, te ï'rata aimasisi zahuré.

Da'wapéi'wa norĩ hã, ab're nhitobzé te te siwi ï'madã'ã za'ra zé wasu'u

⁶² Tawamhã oto ãma awẽ wamhã, sasedoti ïpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã ma tô Piratuhu nhorõwa u si'rã'õtõ, sabadu na romhuri zahãrizém na.

⁶³ ïtẽme si'rã'õtõ wamhã, ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Apito, õ hã ïsadawa nhipe hã zahadu 're morĩ ré, dama 're ïsiwasu'u mono zém na wa tô ãma wapo're pu'u za'ra ni, ãhãna hã. ãne te dama 're siwasu'u: “Bådã si'ubdatõ ï'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apã hãiwa'udu.” ãne dama 're ïsiwasu'u mono zé hã.

⁶⁴ Taha wa, átẽ ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã te za apã siwi waze ïhãiba hã, pi'uriwi. Tawamhã átẽ sadawa nhipese na te za duré dama wasu'u za'ra, apã ab're hawi ïhãiwa'utu na hã. Zezusi hã 're morĩ ré, sadawa nhipese na te tô dama 're siwasu'u. Tane nherẽ, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ãne na te te dama wasu'u za'ra wamhã, taha nhipai u te za duré dama sadawa hapese za'ra. Taha wa, te za dama ï'ru, sa'a zahãpã ab're nhitobzé hã da te ïré dasiwi 'madã'ã pese da, si'ubdatõ bådã, ãma ïsi'utõrĩzéb u hã, ïhãiba hã te te siwi wazere za'ra õ'umnhasite, pi'uriwi. — ãne ma tô parisezu norĩ hã tiwi rowaptērẽ za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ me.

⁶⁵ Tawamhã Piratu te asa tãma nharĩ za'ra:

— Tane tõ. Da'wapéi'wa norĩ hã wa za tõ pisutu za'ra, asiré si'aba'rúi wa'aba da, ab're u. Mo oto ïtẽme ai'aba'rúi wa'aba pé, da'wapéi'wa norĩ ma, 'ru za'ra wa'aba da, ab're nhitobzé hã te te siwi 'madã'ã pese za'ra da, dawí. — ãne te ïtẽme tãma rob'ru za'ra, apito Piratu hã.

⁶⁶ Tawamhã ab're u te oto ai'aba'rú, da'wapéi'wa norĩ siré. Tawamhã êtẽ tõmo zapodo hã, ab're nhitobzé hã marĩ na ma tõ siwi upto, sitop tete na ïré sab da, da te dasiwi sa'rés tõ da. Da'wapéi'wa norĩ ma, ma tõ duré roti za'ra, ab're nhitobzéb 'rata simasab da, te te siwi 'madã'ã u'ãsi za'ra da, sõtõ za'ra ãna.

28

Zezusi ïhãiwa'utuzé wasu'u

Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwã 20.1-10

¹ Sabadu parimhã rowa'a wí, dumidu na ma tõ Mariza Madarena norĩ hã sisaprõni zahuré Marizaha me, sa'a zahãpã ab're u, Zezusi da te ïšērēzéb u.

² Tawamhã simiza'rese õ ré, ma tô ti'a hã ìré 're tiwara zahuré, hãiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã ìtème wisi zahuré wamhã. Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô ab're nhitobzé hã sa're, êtê tõmo wawê hã. Te te sa'reí wamhã, ma tô ìsisiwi nhamra.

³ Tã si'ubuzi ne ìhãiba hã. Ì'ua hã rã uptabi di.

⁴ Tawamhã ab're 'madã'ã'wa nori hã ma tô tipahi za'ra. Pahi uptabi za'ra wa, ma tô tirêrê'ê za'ra. Tawamhã ti'ai u ma tô tãma ana. Dadã'ã wa, darési ãna 're ìdanhimi'wara mono ne, ma tô rési ãna daba'wara.

⁵ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô tãma nharí zahuré, pi'õ nori ma, ãne:

– Ìma aipahi wa'aba tõ. Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ wa, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ìsasõmri zõ robzabui wa'aba da, te we ane wa'wa. Wa hã wa tô aiwaihu'u 'wa, we sô ìrobzabui wa'aba zém na hã.

⁶ Tane nherê, ãme hãimana õ di. Te te sina ìrotizéb zarina ma tô hãiwa'udu. We ane wa'aba pé, ìnomrozé hã sabui wa'aba da.

⁷ Taha parip si, te za sa'êtê ane wa'wa, ìsiré 're ìnomro mono nori ma, wasu'u za'ra wa'aba da. ãne te za tãma ìwasu'u za'ra wa'wa: “Ma tô hãiwa'udu. Darireza u ma tô asõwa timori za'ra wa'wa. Tamep si te za ìsabu za'ra wa'wa.” ãne na ìmreme na ãma aipo're simrami aba tõ. – ãne ma tô hãiwa ãma romhuri'wa hã pi'õ nori ma waihu'u zahuré.

⁸ Taha wa, te sa'êtê oto asamro zahuré ab're hawi, pahi te. Pahi zahuré nherê, tãma rowê zahuré di, pi'õ nori ma hã. Zezusihi siré 're ìwanomro mono nori ma, te te rowasu'u zahuré da, te asamro zahuré.

⁹ Sisamroi ré, ma tô Zezusi hã sõpêtê zahuré, pi'õ nori hã. Simiza'rese ãna sisamroi ré, ma sõpêtê zahuré. Tawamhã Zezusi hã ma tô sawi zahuré, ãne:

– Rowê na 're aihãimana aba mono. – ãne te sawi zahuré, Zezusi hã.

Tawamhã pi'õ nori hã ma tô oto 'rãwi ìtème aima'wara zahuré. Tinhib'rata na te te para zawi zahuré sina, ma tô ãma tiwata zahuré, tãma pire zahuré wa.

¹⁰ Tawamhã Zezusi te tãma nharí zahuré:

– Aipahi wa'aba tõ. Mo oto ane wa'aba, ìsisãnawã nori ma, ìwasu'u wa'aba da, Darireza u ìzarina ãma si'aba'rê da. Tamep si te za ìzabu za'ra.

Ab're 'madã'ã'wa nori, Zezusihi zõ ab're baba wa, 'ri tème oto ìsi'aba'rézé wasu'u

¹¹ Tawamhã Mariza Madarena nori hã zahadu neb zahuré ré, ma tô ab're 'madã'ã'wa nori hã ni'wam nori hã ai'aba'rê, Zeruzarê u. Zahadu te duré ni'wam nori hã asimro, ab're 'rata. Tawamhã Zeruzarê u ìsi'aba'rê nori hã, sasedoti ìpire nori ma, ma tô rowasu'u za'ra, uburé ìromhãimana mono zém na hã.

¹² Tawamhã sasedoti ìpire nori hã ma tô duré si'rã'õtõ, zudezu nori ma roti'wa nori me, te te sima ãma roti za'ra da. Tawamhã ma tô rob'uprazé hã sa'êtê na tãma sõmri za'ra, da'wapéi'wa nori ma, ab're 'madã'ã'wa nori ma, dama 're sadawa nhipese za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na.

¹³ Te te tãma sõmri za'ra sina, te ãne nasi tãma nharí za'ra:

– ãne te za dama ìrowasu'u za'ra wa'wa, Zezusihi hãiba na hã: “Ìsiré 're ìnomro mono nori hã barana ma we sô aihutu. Wanhotõ ré ma tô siwi waze.” ãne te za dama ìrowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁴ Tawamhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma danhib'apito hã ãne hã te te wapari wamhã, wa za tãma aiwasu'u wê za'ra wa'aba ni, asada sahi za'ra wa'aba tõ da, marĩ ì'upa za'ra wa'aba õ na hã, niha te te aima

rob'manharĩ za'ra wa'aba tō da. — Āne ma tō tãma roti za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã ab're 'madâ'â'wa norĩ hã ma tō rob'uiprazé hã waibu, da'wapéi'wa norĩ hã. Te te sima waibui wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norĩ nhĩb'apito norĩ, te te tãma ìroti za'ra zéb zarina, ma tō 'manharĩ za'ra, ìmreme hã. Āne ma tō Zezusihi hãiba na rowasu'u zadawa nhipe hã te te ropé, zudezu norĩ nhĩpti'ai 'remhã. Ta hawim haré te zahadu rowasu'u zadawa nhipe hã 're hãimana, Zezusihi hãiba na hã.

*Zezusi hã tisiré 're ìnomro mono norĩ ma, ìshâi'rézé wasu'u
Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8*

¹⁶ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ìwanomro mono norĩ hã wa tō ai'aba're ni Darireza u, 11 na wahãiba za'ra hã. Ètè 'ràihã u wa ai'aba're ni, Zezusi te te wama ìpisutu za'ra zéb u.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã wa te wasiwi sãmri wamhã, wa tō âma wawata za'ra ni. Tane nheré, nima norĩ hã wa tō wawã za'ra ni, ò hã ò newa.

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tō 'ràwi watême timorĩ za'ra oto. Ma tō wama nharĩ za'ra, ãne:

— Ìmama hã ma tō ìma pisutu, ìsadawa para dama ìpire na 're ìhâimana mono da, ti'ai âma, hãiwa âma zama.

¹⁹ Taha wa, te za 're ìropéi wa'aba mo a'uwé mono bâ, dama 're ìzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, a'uwé mono bâ da te 're ìzaze za'ra mono da, taha zarina ìnhimiroti 'madâ'â'wa 're dahâimana za'ra mono da oto. Da te 're ìzaze za'ra mono sidâpâsi, te za â dawabzuri hã dama 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo, Ìmama nhisi na, duré ìnhisi na, duré Ìmama pè'èzani nhisi na, ta norĩ zadawa para.

²⁰ Te za duré dama 're ìroti za'ra wa'aba mo, uburé te aima 're ìroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, ìnhimiroti si da te 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono da. Òne u'âsi, wa za asiré 're ìmorĩ u'âsi za'ra wa'wa, ro ìsi'utôrizéb u hã. Āne na aipo're si'âri za'ra wa'aba ò di za. — Āne ma tō Zezusi hã wama siwaihu'u za'ra sisa'u, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma.

Marcusi Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na Marcusi te te ãma ĩrob'ui'érézẽ Ĩbaihã wasu'uzé

Ã ĩbaihã na rob'ui'éré'wa nhisi hã Zuwã Marcusi na, ĩsisi hã. Zezusihi zazei'wa, ta hã. Tane nherẽ, 12 na ĩhãiba norĩ siré 're morĩ õ di, Zezusi te te sima ĩpisutu norĩ siré hã.

Marcusi hã tinhimi'ui'éré na hã te te rowasu'u za'ětẽ õ di, Zezusihi nhimirowasu'u mono zém na hã. Te te 're ĩda'apawapto mono zém na si ma tô rowasu'u za'ětẽ. Ma tô duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hã ĩsimizawi pese na dama romhuri'wa na hã. Marcusi 10.45 ãma hã ma tô ãne na wama waihu'u za'ra. Zezusi hã ĩmreme pire na ma tô duré Marcusi hã wama rowasu'u za'ra, te te dama 're ĩrowahutu mono na hã, duré wa'uburé te te dama 're ĩ'anhamra mono na zama, duré dawasédé hã te te dama 're ĩ'apari mono na zama. Ã ĩbaihã na ma tô Zezusi hã dama 're siwasu'u, tidã'ázéb zarina dawasété hawi, za te te 're ĩda'awaibui mono na hã.

Zuwã Batitaha wasu'u

Mateusi 3.1-12; Rucasi 3.1-20; Zuwã 1.19-28

¹⁻³ Ãhãna ĩsãna'rata hawi, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra wasu'u na. Romhã ré, ma tô ãma rob'ui'éré siro, Iza'iza hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata' wa hã. Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, ti'ra ma, te te ĩwaihu'uzém na ma tô ãma rob'ui'éré, ãne:

“Wa hã wa za satõ ĩzadawa wasu'u'wa hã, aiwana, te te asõ ropese mono da.

Ãne te za te te dama 're rob'mahârã, mreme 'rãihã sina, a'ubuni wi:

Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahârã, a'ubuni wi:

Bãdãdi hã asiwi ropese aba, Wanhib'apito zõ.

Īmana 'rãmi bãdãdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.”

Ãne ma tô Iza'iza hã ãma rob'ui'éré, romhã ré.

⁴ Tawamhã Iza'iza te te dama ĩrob'ui'éré zarina, te oto Zuwã Batita hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, a'ubuni wi. Ãne te oto te te dama 're roti:

— Ma'ãpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, marĩ 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. — Ãne ma tô te te dama 're roti, Zuwã Batita hã.

⁵ Da'ahã uptabi na te ĩtẽme 're dasito, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Zeruzarẽ na 'ri nho'õmo nhisi hawib zama, te ĩtẽme 're dasito. Tawamhã dasisõ'a dawasété na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, ma tô â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ Zuwã hã, Zodã pa na â nhisi ãma.

⁶ Zuwã hã awaru ba'õmore zéré 'manharĩ na te 're si'uza. Duré romhã 'manharĩ hãiwarẽ na te ãma 're si'usisi. 'Riti na si, te 're sa. Ropĩni na zama te duré 're sa.

⁷ Ãne te te oto dama 're rowasu'u:

— Īza'u si te za ĩma ĩpire uptabi hã wei wi. Īma pire uptabi wa, ĩpara'uza wasisizé, te tãma wasihu waihu'u õ di za.

⁸ Wa hã wa tã ô uptabi na si te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hã te aima 're ab'manharĩ aba mono wamhã. Tanei ô di za oto. Īma ĩpire hã wei wisi wapsi, te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, ĩré 're anomro u'âsi aba mono da. Wê uptabi di, ĩpê'êzani hã. — Āne ma tã Zuwã Batita hã te te dama 're wasu'u.

Zezusi hã â dawabzuri te te ĩ'manharĩzé wasu'u
Mateusi 3.13-17; Rucasi 3.21-22

⁹ Tawamhã âne te te dama 're wasu'u mono ré, ma tã Zezusi hã ĩtême wi, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi hawi. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma, Nazaré hã. ĩtême wisi wamhã, ma â dawabzuri hã Zezusihi ma 'manha, Zodã pa na â nhisi âma.

¹⁰ Tawamhã â hawi watobro wi, ma hãiwa hã aipo'o. Hãiwa hawi, ma we 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ĩtême si'ra, utu'u ne. Ma tã sina 'madã, Zezusi hã.

¹¹ Tawamhã hãiwa hawi, te we 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Zezusihi ma tinha:

— A hã ĩ'ra. Īma asawi uptabi di. Aima ĩto za'etê uptabi di. — Āne te we tãma tinha, Īmama hã.

Wa'uburê hã Zezusi te te ĩwada'urizé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Rucasi 4.1-13

¹² Tawamhã Zezusi hã â dawabzuri te te 'manharĩ pari, te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã satõ, a'ubuni u sãmra da. Taha wa, te oto mo.

¹³ Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, bådã hã ahã na ma âma si'utõrĩ, 40 na. Tame sãmra ré, Satanasi hã te aré nasi wada'u, ĩsimiroti na te te saze da. A'ubuni âma abaze zahi hã te 're hãimana za'ra. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã hãiwa hawimhã, te we siwi 'madã'â pese.

Zezusi hã romhuri na te te ĩsãna'ratazé wasu'u
Mateusi 4.12-22; Rucasi 4.14-15; 5.1-11

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Zuwã Batita hã dazazéb 're, da te dasiwi sêrê pari, te Zezusi hã mo. Tawamhã rowasu'u wê hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩsõmri na, te Zezusi hã te te dama 're rowasu'u oto.

¹⁵ Āne te tinha:

— Āhãna bådã hã ma tã oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwê mono zéb da hã. Ma'ãpê aiwasété wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono niwĩ, ĩwasu'uwê hã 're saze za'ra wa'aba mono da. — Āne ma tã te te dama 're rowasu'u, Zezusi hã.

¹⁶ Tawamhã â zaihã u ma tã wi, Zezusi hã, Darireza na ĩsõ'u nhisi u hã. Wisi wamhã, â zababa 're morĩ ré, ma tã tepe mrami na romhuri'wa norĩ hã sõpêtê zahuré. Ta norĩ hã Sima Pedru na ĩsisi hã ĩsisãnawã me, Ādéréhé me. Tepe zõ, te nasi abazipara hã wabzuri zahuré.

¹⁷ Tawamhã âne te Zezusi hã 'mahãrã zahuré:

— We ane wa'aba, ĩsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima ĩsisanho wa'aba da, ĩma 're ĩda'awaibui wa'aba mono zém na da hã. — Āne ma tã tãma waihu'u zahuré.

¹⁸ Tawamhã õne haré ma tãma marême zahuré, abazipara ma. Zezusihi siré te oto tineb zahuré.

¹⁹ Tawamhã syry na sina pahã wi, ma duré 'madã'â zahuré, Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Abazipara sisinarĩ hã te te âma a'rã'õtõ zahuré apã, uba're wa.

²⁰ Tawamhã Zezusi te duré sô tihârâ zahuré, ãsiré neb zahuré da. Tawamhã òne haré timama hã ma rême zahuré, tâma Ìromhuri'wa norĩ zama, uba're 're Ìsi'ubumro norĩ hã, Zezusihi siré 're neb zahuré da oto.

Zezusi hã aibã ma, wa'uburé te te Ìsãmrazé wasu'u

Rucasi 4.31-37

²¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô aihutu, Capana'u na 'ri nho'òmo nhisi u. Tawamhã sabadu na wa, ma awa'awi âzé Zezusi hã, zudezu norĩ te rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da, tô romhuri zahârizém na hã.

²² 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ nhimirowasu'u nei ò di, Zezusi te te dama Ìrowahutu mono zé hã. Simirowahutu pire na te dama rowahutu. Simirowasu'u wé wa, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni.

²³ Tawamhã te te dama rowasu'u ré, ma we aibã hã âzé, rowahutuzéb u, wa'uburé ré 're Ìmorĩ hã. Sébré wĩ, te sa'ètê 'mahã:

²⁴ — Zezusi, Nazaré nhihudu, e marĩ zô te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hã Ìma aiwaihu'u pese di, 'Re Ìhâimana u'âsi mono, we te te asatõri na hã. Aiwé uptabi di, a hã. — Æne te 'mahã.

²⁵ Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha, wa'uburé ma:

— Tô'ã, we Ìma nharĩ tô. Mo oto aibã hawi aiwatobro.

²⁶ Tawamhã sisa'u te sa'ètê hãiba wasutu, wa'uburé hã. Tawamhã sadari sina, ma aibã hawi watobro.

²⁷ Tawamhã ma âma tatob'uzu za'ra ni. 'Rãwi te âma dasima rowasu'u za'ra ni, ãne:

— Ò hã, e niha. Wama Ìsa'rese ò na, te wama rowahutu. Wa'uburé norĩ ma, te te rob'rui wamhã, ma tô wapari za'ra, Ìmreme hã. — Æne te dasima âma romnhoré za'ra ni.

²⁸ Taha wa, Zezusihi wasu'u hã ma tô waptu na ropé, Darireza na danhipti'a nho'òmo nhisi 're, daro mono bâ.

Sima Pedruhu maprewa, Zezusi te te Ìpesezé wasu'u

Mateusi 8.14-15; Rucasi 4.38-39

²⁹ Taha pari, ma tô Zezusi norĩ hã rowahutuzém hawi wairé, Sima Pedru norĩ nhorõwa u si'aba'ré da. Tisiséme me, Ædéréhé me, te siré 're simasisi zahuré, Sima Pedru norĩ hã. Ta norĩ hã, Ti'adu norĩ me, Zuwã norĩ me, ma asisi 'ri para u, Zezusihi siré.

³⁰ Tame te Simahã maprewa hã hãzé ré nomro, wa'ro na. Tawamhã sisisi wi, te Zezusihi ma 'mahãrã za'ra, hãzé na Ìnomro na.

³¹ Taha wa, te oto Ìtême mo, Ìnomrozéb u. Tawamhã ma pa'ã, wahutu da. Taha wa, ma awa'awi tiwahã. Tawamhã ma tô tâma api za'ra Zezusi norĩ ma, saihuri da.

Zezusi hã Darireza âma te te 're Ìda'apawãpto mono zém na rowasu'u

Mateusi 8.16-17; Rucasi 4.40-41

³² Tawamhã bãdã sébrézéb u, ma tô Ìtême tasi'ãwisi za'ra ni, Zezusihi u, dahãzé mono bâ. Wa'uburé ré 're Ìdanomro mono norĩ zama, ma Ìtême ãwisi za'ra ni.

³³ Uburé 'ri ahã 're, 're Ìdasi'ubumroi mono norĩ hã ma Ìtême tasi'rã'õtõ ni, 'ri nho're uwaibaba.

³⁴ Tawamhã dahãzé mono bâ, ma da'apese, da'ahã na. Duré timreme na ma wa'uburé norĩ hã dama anhamra, ahã na. Wa'uburé norĩ hã ma tô waihu'u za'ra Zezusi hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, Zezusi ma tô wa'uburé norĩ hã sadawa uwati za'ra, te te dama rowasu'u za'ra tô da.

³⁵ Tawamhã robza'rã ré, ma wahudu Zezusi hã, 'ri nhiti morĩ da, a'ubuni u. Tame te a'â tihâiba, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, mreme da.

³⁶ Tawamhã Sima Pedru norĩ hã te Zezusihi zô sôpré ropâ, tisiré norĩ me hã, te te siwi sôpêtê da.

³⁷ Tawamhã te te siwi sôpêtê wamhã, te tãma rowasu'u za'ra:

— Aihĩni te asô tanhopré ni.

³⁸ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Oto wasi'aba'rêi wa'aba, 'rãwi 'ri wa'õtô 're, 're ìdahâimana za'ra mono u, tamomo zama te ìwasu'uwê na da'apo're pu'u mono da. Taha da, wa wei mo.

— ãne ma Zezusi hã tãma siwaihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã daro mono bâ te 're mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma 're ìdasi'ubumroi mono norĩ ma, ìwasu'uwê hã te te dama 're wasu'u mono da, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. Wa'uburé hã te te duré dama 're anhamra.

Aibã Ì'wa're ré hã, Zezusi te te ìpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Rucasi 5.12-16

⁴⁰ Tawamhã aibã hã ma ìtème wi, Ì'wa're ré hã. Hi'rãtitô ma aime, Zezusihi papara, te te tãma nharĩ da, ãne:

— Ìma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Taha wa, asima ìwê wamhã, te za ìpe. — ãne te Zezusihi ma si'ru, te te pese da.

⁴¹ Tawamhã Zezusi hã âma pè'ézé wa, ma tô tinhib'rada hã wahutu, te te âma upi da. Te te upi wamhã, ãne te tãma tinha:

— Tane tô. Wa tô ìsima aiwê, te aipese da. Tãibã oto aihâzé hã. — ãne ma Zezusi hã tãma waihu'u asa.

⁴² Tawamhã awa'awi ma Ì'wa're hã tãma apa. Ma tô tihâiba wê oto.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tã da. ãne te tãma tinha:

— Ìwaparĩ pese, asina. Ni'wai ma, asina ìwasu'u õ di za, te aipesezém na. Sasedotĩ u si te za aimo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wai u si, aihâiba wê zô te te aihâiba 'madâ'â da. Taha parip si, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te za asôpru, Mozésihĩ nhimiroti zarina, aipesezém na da te âma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — ãne ma tô aibã hã satô, Zezusi hã.

⁴⁵ Tazahã aibã hã rowasu'u wê na ma tô âma ropé. Taha wa, sô'awi 'ri ahâ u hã datème 're ne waihu'u mono õ di, Zezusi hã. Taha wa, a'ubuni wi te a'â 're hâimana, danhiti. Tame 're hâimana mono ré, te ìtème 're dasihutu, daro mono bâ, da te 're sabu za'ra mono da.

2

Zezusi hã aibã ìhi'ré te te ìpesezé wasu'u

Mateusi 9.1-8; Rucasi 5.17-26

¹ Syry na âma ronomro parip si, ma Zezusi norĩ hã apâ aihutu, Capana'u na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã awa'awi ma ìwasu'u hã ropé, 'ri para âma oto ìhâimana na hã, Zezusi hã.

² Tawamhã da'ahâ na ma ìtème dasito. Da'ahâ na ìtème dasito mono wamhã, 'ri 're wa'wa âma hã da'masisi di, 'ridawa âma zama.

³ Tawamhã Zezusi hã rowasu'u wê na te te dama rowasu'u ré, aibã norĩ hã ma tô ìhi'ré hã ìtème siwi âwisi, ìsimiwaptâ wa. Aibã norĩ hã maparane si'uiwa na ìhâiba za'ra hã.

⁴ Tazahã da'ahâ wamhã, te te siwi 'mazébré waihu'u õ di, Zezusihi u hã. Taha wa, sipapara 'ri nhisi hawi, ma tô siwi 'ri 're pu'u za'ra sada, Zezusihi

uwaibaba te te siwi hiri da. Tawamhã ma tô ãma siwi si'ra, ĩsa'warizéb ré, ĩhi'ré hã.

⁵ Aibã norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi ãma umnhasi, ĩsiwadi hã za te te ĩpesezém na. Zezusi hã ma tô tiwi waihu'u za'ra, sina ĩsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te ĩhi'ré ma tinha:

– ĩsiwadi, aiwasédé hã 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zé hã, te ai'ãma 're ab'madã'ã mono ô di za oto. – ãne ma tô tãma waihu'u, ĩhi'ré ma.

⁶ Tame aibã norĩ hã te dame asimro, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã.

⁷ Ta norĩ hã te 'rãwi sima ãma rosa'rata za'ra, ãne:

– E niha te aibã ma tinha bété, ô hã, ĩmorĩ'ô ma. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, wê ô di, aibã ma, te te ĩnharizé hã. Dawasédé hã da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, ni'wa hã te te dama 're aparĩ waihu'u mono ô di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma si waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ĩ'aparĩ mono zé hã. – ãne te Zezusi hã ãma sima rosa'rata za'ra, rowahutu'wa norĩ hã.

⁸ Tawamhã 'rãwi te te sima ãma ĩrosa'rata za'ra zém na, ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra:

– E marĩ da, te ãne ĩ'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa.

⁹ Wa hã dawasédé hã te dama 're ĩ'aparĩ waihu'u pese mono na, e niha te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. ĩhi'ré ma, wa tô tinha: “Aiwasédé hã 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zé hã, te ai'ãma 're ab'madã'ã mono ô di za oto.” ãne hã ĩmreme si wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di tô. ã hã ĩmorĩ'ô hã wahutu da, duré tiza'warizé hã te te sima âri da, oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese na sena na ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za oto.

¹⁰ Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã ĩma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ĩ'aparĩ mono da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para. ãne na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ĩhi'ré ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ĩhi'ré ma, te tinha oto:

¹¹ – Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé âri, asõrõwa u aimorĩ da oto.

¹² Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, aibã hã. Tiza'warizé, ma tô ti'ã. Rob u, ma tô ĩré watobro, danho'a. Taha wa, waturé, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma, te duré ãma tawata za'ra ni. ãne ma tô dasima rowasu'u za'ra ni:

– ãne hã niwa wa te ĩ'madã'ã za'ra ô. – ãne ma tô dasima rowasu'u za'ra ni.

Réwih wasu'u

Mateusi 9.9-13; Rucasi 5.27-32

¹³ Tawamhã Darireza ãma ĩsõ'u zapoto u, te apã mo Zezusi hã. Da'ahã na ma tô ĩtème 're danomro. Tawamhã dasihutu sidãpãsi te nasi dama rowahutu, rowasu'u wê na.

¹⁴ Tawamhã morĩ ré, ma tô aibã tisã, danhib'apito ma, dawĩ rob'ui'prazé ubumroi'wa hã, Réwi na ĩsisi hã, Apezuhu 'ra hã. Tinhimiromhurizéb ãma te nhamra, rob'ui'prazé te te dawĩ 're ĩ'a'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã Zezusi hã te 'mahã:

– We aiwahutu, ĩsiré 're aimorĩ da oto. – ãne te 'mahã. Tawamhã awa'awi ma wahudu Réwi hã, ĩsiré oto 're morĩ da.

¹⁵ Tawamhã syry na ãma ronomro wamhã, Zezusi hã te tisa, Réwih nhorõwa ãma. ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ zama, te ĩsiré tisaihu. Da'ahã na

duré ĩsarina ĩdasi'aba'r e h a te dur e ĩsir e tasaihuri ni. Ta nor i h a rob'uipraz e ubumroi'wa, dur e parisezu nor i nhimiroti zarina 're ĩh aimana za'ra mono  .

¹⁶ Tawamh a ta nor i me sai ma, s amra r e, ma t o Zezusi h a 'mad a' a za'ra, dama rowahutu'wa nor i h a, parisezu nor i h a. Ta nor i h a Zezusihi sir e 're ĩnomro mono nor i ma, te nhar i za'ra:

— E niha b a, te b et e rob'uipraz e ubumroi'wa nor i sir e tisa, dawas et e na 're ĩdah aimana za'ra mono nor i sir e zama.

¹⁷ Tawamh a Zezusi h a  ne te te sina wapari za'ra wamh a, ma t o t ama nhar i za'ra,  ne:

— H az e  na 're ĩnomro mono nor i z o, dawede'wa h a 're siwasutu za'ra mono   di, te te 're wede za'ra mono da. ĩh az e r e nor i z o si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da. Tane dur e wa h a. Daw e na 're ĩdanomro mono nor i z o, ĩsit eme 're ĩh ar a mono da, we ĩmor i   di. Dawas et e na 're ĩdanomro mono nor i z o si, 're ĩh ar a mono da, wa wei mo. —  ne ma t o dawede'wa na t ama siwasu'u za'ra, Zezusi h a.

*B at a na dasai  na, ĩdah aimana za'ra z e wasu'u
Mateusi 9.14-17; Rucasi 5.33-39*

¹⁸ Tawamh a Zuw a Batitaha sir e 're ĩnomro mono nor i h a, dur e parisezu nor i h a,   b at a na te saihuri  na tih aimana za'ra, 're ĩh aimana u' asi mono ma, mreme zusi da. Taha wa, ni'wam nor i h a te Zezusihi ma, nhar i za'ra:

— Zuw ah a sir e 're ĩnomro mono nor i h a, dur e parisezu nor i h a,   b at a na saihuri  na te tih aimana za'ra, 're ĩh aimana u' asi mono ma, mreme zusi da. E mar i wa, asir e 're ĩnomro mono nor i h a, saihuri  na   b at a na h aimana za'ra   di b et e, t ama mreme zusi da.

¹⁹ Tawamh a Zezusi, ma t o asa t ama waihu'u za'ra:

— Aib a h a ĩmroz eb u, s o ĩh ar a za'ra nor i h a sihutu wamh a, e saihuri  na, te za tih aimana za'ra. Mare di. Saihuri  na h aimana za'ra   di za. Aib a ĩmro da h a ĩ'rata s amra za'ra r e, te za t o ĩsir e tisa h a tihu, to sina.

²⁰ Niwapsi te za b ad a h a ĩwa wapt ar a, aib a ĩmro da h a ĩsiwadi nor i wa'wa hawi, da te tiwi ĩ' ari za'ra z eb da h a. Tawapsi te za t o sai  na 're si'ubumro, robzei'  na. —  ne s o'awib   nher e, ma t o aib a ĩmroz e wasu'u na, sina  ma simir e' e, Zezusi h a.

²¹ Tawamh a  ne ma dur e t ama waihu'u za'ra:

— Da'uz a h a 'ratara h a, e te za ĩh ai w e na  ma h aiwa'aba ni, ĩh a nhih ari t em na. Mare di.  ne wamh a, te za daw i 're h azahutu za'ra. Tawamh a ĩh a'rada h a te za sina h ata. Te za oto daw i h aihatar i za' et e.

²² Dur e e romh a 'manhar i 'rata 're, te za uwa 'r ai wa'u ĩs e h a da te 're s e, wa'ui ware   r e. Mare di. Wa'ui ware   r e, da te 're s eme mono wamh a, oto wa'ui ware wamh a, te za romh a 'manhar i 'ratara h a sina wazu. Tawamh a uwa 'r ai wa'u ĩs e h a te za asa'wa. Romh a 'manhar i h a te za dur e h aih aiwamna. ĩt ep si'uiwa na si, te za da te 're s e, rob'r ai wa'u t e h a. —  ne s o'awib   nher e, ma t o tinhimiroti t em na t ama rowasu'u za'ra, Zezusi h a.

*Romhuri zah ariz em na roti wasu'u
Mateusi 12.1-8; Rucasi 6.1-5*

²³ Tawamh a romhuri zah ariz em na, ma t o buru nho wa'wai baba ro'rah ari za'ra Zezusi nor i h a, saba u na. ĩsir e 're ĩnomro mono nor i h a ma t o te te sima 'r anhinar i za'ra, te te huri mono da.

²⁴ Tawamh a parisezu nor i h a te Zezusihi ma nhar i za'ra:

— E niha, romhuri zah ariz em na nher e, te te sima 'r anhinar i za'ra, asir e 're ĩnomro mono nor i h a, wahi'rata nor i h a romhuri zah ariz em na te te daw i 're sawi za'ra mono nher e.

²⁵ Tawamh a Zezusi ma asa t ama waihu'u za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'ére hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te ĩrob'manharizém na, ĩsiré norĩ me, mra te te simroi wamhã.

²⁶ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, ma tô âzé, apito Dawi hã. Abi'ata hã 're hãimana mono ré, ma tô âzé. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'âma romhuri'wa ĩpire uptabi, Abi'ata hã, sasedoti ĩpire uptabi hã. Tawamhã sébré wamhã, ma tô 'mai'rê ĩ'u'êne hã, Dawi hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, aré da te ĩsa'ra za'ra hã. Duré tisiré norĩ ma, ma tô tâma a za'ra. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tô aré pisutu, da'âma romhuri'wa norĩ si, ĩ'u'êne hã te te 're ĩhuri mono da hã, sasedoti norĩ si. Tane nherê, ma tô 'mai'rêne za'ra, Dawi norĩ hã. — Âne ma tô tâma hãimanazéb 'rãzarõtõ za'ra Zezusi hã, parisezu norĩ ma.

²⁷⁻²⁸ Tawamhã âne ma tô Zezusi hã tâma 'rãsutu za'ra, timreme na:

— Wa hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisudu, dasiré ĩpoto da, ti'ai âma. Taha wa, dama ĩpire di, sabadu na roti hã te dama 're ĩ'apisutu mono zéb da hã. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

3

*Aibã ĩsimizu prã hã, romhuri zahãrizém na Zezusi te te ĩpesezé wasu'u
Mateusi 12.9-14; Rucasi 6.6-11*

¹ Tawamhã zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, ma duré âzé Zezusi hã. Tame te aibã hã dame nhamra, ĩsimizu'rã're hã.

² Tame te ni'wam norĩ hã Zezusi hã siwi 'madã, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na, aibã hã te te pese zõ. E marĩ da. Sabadu na te te pese wa, te te siwi wê'õ da, romhuri zahãrizém na roti, te te ĩ'madã'ã õ na.

³ Tawamhã Zezusi hã te aibã 'mahã:

— We aimorĩ âwa.

⁴ Te duré da'ab'mahã:

— E niha romhuri zahãrizém na roti hã. E marĩ, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra, romhuri zahãrizém na, sabadu na hã. E ĩwê na, wa za wa te 're dapawaptob za'ra. E ĩwasété si, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra. E romhuri zahãrizém na, wa za wa te 're danho'reptu za'ra. E båtã na, wa te 're danho'reptu za'ra mono âna, wa za taré wa te 're da'madã'ã za'ra. — Âne te da'a'mahã.

Tawamhã ni'wa hã asa te te âma sada'ãbã õ di, Zezusi te te ĩsadanharĩ za'ra zém na hã.

⁵ Tawamhã Zezusi te da'ab'madã. Te te âma ĩrosa'rata norĩ âma hã, toi õ di. Simirosa'rata wasété nhiptete za'ra wa, ta norĩ âma pê'êzé za'ra di. Tawamhã ĩsimizu'rã're ma, te tinha:

— Ma'ãpé, asimizu wahutu.

Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibã hã. Taha wa, ma tô tinhimizu pese.

⁶ Te te pese pari, ma awa'awi wairé, parisezu norĩ hã. Tawamhã Erodihĩ niwĩ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ me, ma tô sima âma roti za'ra, Zezusi te te sima hãiba za'rê za'ra da.

Zezusi hã te te ĩda'apesezé wasu'u

⁷⁻⁸ Tawamhã Zezusi norĩ hã te ai'aba'rê, Darireza na ĩsõ'u nhisi u. Da'ahã uptabi na te ĩsarina ai'aba'rê ni, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zeruzarê hawimhã, duré Idumeza hawimhã, duré Zodã pa zara hawimhã, duré Tiru hawimhã, duré Sido hawimhã. Zezusihi wasu'u hã ma tô wapari za'ra ni aré,

te te 're ĩda'apawapto mono zé wasu'u na hã. Taha wa, ma tō ĩtēme dasito, daro mono bâ.

⁹⁻¹⁰ Uburé ĩházé ré norĩ hã te ĩtēme 're sisãmra, te te siwi upi da, tinhib'rata na. Taha wa, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, te 'ru za'ra, uba're hã te te 'ma'ãri za'ra da dawi, ĩwap sébré da, da te dasiwi hãiba wati tō da.

¹¹ Wa'uburé te te 're ĩda'awamnarĩ mono norĩ hã, Zezusi te te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, hi'rãtitō te ĩpapara 're sina. Te duré siwi 'mahã, sa'ëtê:

— A hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra.

¹² Taha wa, wa'uburé norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra na te te dama sisi tō za'ra da, te sina sadawa uwati za'ra, Zezusi hã.

Aibã 12 na ĩhãiba za'ra hã, Zezusi te te ĩpisutu za'ra zé wasu'u

Mateusi 10.1-4; Rucasi 6.12-16

¹³ Tawamhã étê 'rãihã na, ma tō sai'u Zezusi hã. Tame te te sima ĩwézéb uwaibaba, te sitēme sô tihãrã za'ra, aibã norĩ zô. Sitēme sô hãrã za'ra wa, ma tō ĩtēme aihutu 'rãwi.

¹⁴ Tawamhã 12 na ĩhãiba za'ra hã ma tō pisutu za'ra, ĩsiré a'â 're hãimana za'ra mono da, nimahã na te te datēme satōrĩ za'ra da, za te te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u na, ĩsōwa te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ĩsadawa para. Tizadawa wasu'u'wa na ma tō sisi za'ra oto.

¹⁵ Ma tō duré pisutu za'ra, ĩwaih'u'u pese zarina, wa'uburé norĩ te te dama 're sãmra za'ra mono da.

¹⁶⁻¹⁷ Aibã norĩ hã, 12 na ĩhãiba hã ãne ĩsisi za'ra hã: Sima hã Pedru na, ma tō sisi té, Zezusi hã. ĩsiré norĩ hã ãne ĩsisi za'ra hã: Ti'adu, duré Zuwã, Zebedehe 'ra norĩ hã. Bu'anezi na, ma tō sisi téb zahuré, Ti'adu norĩ hã Zezusi hã. Bu'anezi na, ĩsisi hã, tãirãrã te wasu'u, ĩsisi té hã.

¹⁸⁻¹⁹ Duré ĩsiré norĩ hã ãne ĩsisi za'ra hã: Ádéré, duré Piripi, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Tome, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã, duré Tadezu, duré Sima, Zeroti norĩ niwĩ aré 're ĩhãimana mono hã, duré Zudasi Icarizoti, si'uihã na Zezusihi hãiba nhomri'wa da hã dama. ãne ĩsisi za'ra hã.

Bezebuhu wasu'u

Mateusi 12.22-32; Rucasi 11.14-23; 12.10

²⁰ Tawamhã Zezusi hã 'ri tēme oto morĩ wamhã, da'hã na ma duré ĩtēme dasito. ĩtēme dasito mono wa, Zezusi norĩ hã saihuri waihu'u õ di.

²¹ Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari za'ra wa, ma tō sô ai'aba're, ĩsisãnawã norĩ hã. Ma tō ni'wam norĩ hã ĩ'rã siwamnarĩ na Zezusihi ãma romnomri za'ra. Taha wab zama, te sô ai'aba're, Zezusihi zô, ĩsisãnawã norĩ hã.

²² 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã, Zeruzarê hawi datēme ĩsihutu norĩ hã, ãne te taré sima rowasu'u za'ra, Zezusihi hãiba na:

— Õ hã Bezebuhu zadawa para te 're mo, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hã romhõsi na te te 're pawapto, wa'uburé te te dama 're anhamra mono da. — ãne te taré 'rãwi sima rowasu'u za'ra Zezusihi hãiba na, zudezu norĩ ma, rowahutu'wa norĩ hã.

²³⁻²⁶ Tawamhã Zezusi te sima sô tihãrã za'ra, rowahutu'wa norĩ zô, marĩ hã te te tãma waihu'u za'ra da, romnhimiré'é na. Tawamhã ĩtēme simasa wamhã, ãne te tãma nharĩ za'ra:

— E niha te za Satanasi hã tinhib'a'uwẽ norĩ hã te te dama 're sãmra. Te te dama 're ĩsãmra mono da hã, mare di. ãne wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ hã 'rãwim nherê, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré

dasisānawā nherē, dasisada 're dasimasa mono wamhā, te aré 're dasi'uprosi, 'rāwim nherē. Tane duré Satanasihi nhib'a'uwē norī hā 'rāwi sisada 're simasa mono wamhā, te aré 're si'uprosi. Tāibā aré 'isib'a'uwē norī hā. Taha wa, Satanasi hā tinhib'a'uwē norī hā te te dama 're 'isāmra mono da hā, mare di.

²⁷ — Āne wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, marī hā āma waihu'u za'ra wa'aba da. Ni'wa hā aibā 'isiptete nhorōwa u, sébré wamhā, 'isibro hā te te tiwi ubumro da, te te tiwi ubumroi waihu'u ō di za, te te sima pawasisi ō ré hā. Te za a'ā sima pawasisi. Taha parip si, te za 'isibro hā tiwi ubumro, 'ri 're 'romnhimi'wara mono hā, aibā 'isiptete wi. — Āne te tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁸ Ma duré tāma waihu'u za'ra:

— Ma'āpé, 'iwapari pese za'ra wa'aba za. Dawasédé hā da te 're 'manharī za'ra mono nherē, duré 'Re 'ihāimana u'āsi mono āma, da te āma 're wasété za'ra mono nherē, dawasété na tāma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhā, dawasédé hā tāma waihu'u pese di, te te dama 're 'i'apari mono zéb da hā, te te oto da'āma 're ab'madā'ā tō mono da.

²⁹⁻³⁰ Tane nherē, 'Ipē'ēzani hā wē nherē, 'isimiromhuri na da te 're wē'ō pese za'ra mono wamhā, taha na dawasédé hā te te dama 're apari mono ō di za. Te za te te da'āma 're ab'madā'ā u'āsi, 'Re 'ihāimana u'āsi mono hā. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma, taré te te sima rowasu'u za'ra wa, wa'uburé zadawa para, 're 'imorī na. Āne wē'ō te, ma tō āne tāma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusihi na wasu'u, 'isīsānawā norī wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Rucasi 8.19-21

³¹ Tawamhā Zezusihi no norī hā ma tō 'itēme aihutu, tina me. Rowi simasab ré, ma da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihi zô da'maihârâ da, 'itēme watobro za'ra da.

³² Da'ahâ na te 'i'rata asimro ni. Tawamhā ni'wam norī hā te tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Ano norī hā te rowi asô aimasa, ana me. Te asô tinhârâ za'ra. — Āne te oto tāma rowasu'u za'ra.

³³ Tawamhā tāma 'rowasu'u'wa norī ma, ma tō waihu'u za'ra, āne:

— E 'wa hā 'ina. E 'wam norī hā 'ino norī.

³⁴ Tawamhā siwi 'i'uir'i'wa norī 'madā'ā sina, te āne tinha:

— Āhâta 'ina. Āhâta 'ino norī. Āhâta 'ihidiba norī.

³⁵ Ni'wam norī hā 'Re 'ihāimana u'āsi mono te te sima 're 'iwē za'ra mono zéb zarina, te te tāma āma 're 'i'uwaimrami za'ra mono norī hā, ta norī hā 'ino, duré ta norī hā 'ihidiba, duré ta norī hā 'ina. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra, da te waihu'u za'ra da.

4

Aibâ hā amngo te te 'i'anhāmra mono zé wasu'u

Mateusi 13.1-23; Rucasi 8.4-15

¹ Tawamhā Zezusi hā te duré dama rowahutu, Darireza āma, 'isō'u zapoto 'rata. Da'ahâ uptabi na 'itēme dasito mono wa, ma uba're wa āzé, â zadaré prâ na.

² Tawamhā sa'ētē na ma tō dama rowaihu'u marī na, tinhimirowasu'u na romnhimiré'ézém na. Āne te dama tinha:

³ — Ma'āpé 'iwapari pese za'ra wa'aba za. Amngo potozé wasu'u na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aibâ hā te buru u mo, ti'ai hâibâdâ wa, amngo hā te te anhamra mono da, poto mono da.

⁴ Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bådâdi zababa ma tō rere'e. Tawamhã sire hã ma te te uprosi uburé, pototo mono õ ré.

⁵ Êtē nhisiwi ma duré nima norĩ hã rere'e. Ti'ai baihãire wa, ma tō 'wanhipré su'u, amnho hã.

⁶ Tawamhã bådã hã oto 'rãiwatobro wamhã, rowa'ro wa, ma ti'wanhipré 're za'ra, ĩsari hã te te rowa'rúi mono õ wa.

⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tō 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, 'rãĩ mono õ di, ta norĩ hã.

⁸ Ti'ai wē wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã oto 'wanhipré 'rãihã mono wamhã, ma tō ti'rã za'ra. 'Rãĩ mono wamhã, nima niwĩmhã 'rãĩ ahã prã ti, rob're hã. Duré nima niwĩmhã 'rãĩ ahã di. Duré nima niwĩmhã 'rãĩ pese uptabi di. — Āne amnho potozé wasu'u na, ma tō dama rowasu'u, Zezusi hã.

⁹ Tawamhã āne ma tō āma dama 'rãsutu, timreme na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimirowasu'u na hã waihu'u za'ra wa'aba da. — Āne ma tō āma dama waihu'u.

¹⁰ Tawamhã dazahutu parip si, ni'wam norĩ dame ĩsimasa hã ma tō ĩtēme sina rotété za'ra dawa'rãmi, aibã 12 na ĩhãiba norĩ me. Tawamhã āne te siwi 'mahã:

— E niha amnho potozém na rowasu'u hã.

¹¹⁻¹² Taha wa, Zezusi asa ma tō āma sada'ãbã za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã a norĩ wa'aba ma si, ma tō aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ĩwaihu'u'õ hã, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zém na hã, sō'awi te te dama waihu'u õ nherē. Ĩzazei'õ'wa norĩ ma, wa za ĩnhimiro mnhimiré'é na si te tãma 're rowasu'u za'ra. Tawamhã ta norĩ hã titõmo na te te 're rob'madã'ã za'ra mono nherē, taré te za te te 're rob'madã'ã za'ra. Duré 're simipari za'ra mono nherē, taré te za 're simipari za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono āna. Te te 're waihu'u za'ra mono wamhã, te aré tiwasété wi 're sipizari za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono niwĩ, ĩwasédé hã te te āma 're ab'madã'ã tō mono da. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

¹³ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã waihu'u za'ra wa'aba õ wamhã, amnho potozém na te ĩrowasu'u hã, e niha te za tawamhã ĩnhimirowasu'u amo hã ĩwaihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Amnho hã aibã te te ĩ'anhamra mono hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, tipo're na te te 're ĩwapari za'ra mono hã, aiwa amnho hã bådâdi zababa ĩrere'e mono ne, te za 're hãimana za'ra. Awa'awi te te wapari za'ra wamhã, Satanasi hã te za ĩtēme tiwisi za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te te tiwĩ ģri za'ra da.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã etē nhisiwi ĩrere'e mono ne, te za 're hãimana za'ra. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te 're saze za'ra awa'awi, to sina.

¹⁷ Tane nherē, te za te te 're sazei hutu za'ra. Tawamhã átē robzépada hã duré rowasédé hã te za ĩsazei'õ'wa norĩ hã te te tãma 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã aré te te 're ĩsaze za'ra mono zé hã, te za te te 're sazei utõrĩ za'ra.

¹⁸ Ni'wam norī hā aiwa amnho hā wab'ru wazari ĩrere'e mono ne, te 're hāimana za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te za te te 're wapari za'ra, taré.

¹⁹ Áté marī na si te za duré te te 're rosa'rata za'ra. Áté danhibro pese na si, te za te te sima 're rosa'rata za'ra, ĩwē uptabi newa. Áté marī hā te za te te sima 're wē uptabi za'ra. Tawamhā rob're ĩ'rāi ō ne, tāma 're hāimana wē za'ra mono ō di za.

²⁰ Ni'wam norī hā aiwa amnho hā ti'ai wē wa ĩrere'e mono ne, te za 're hāimana za'ra. Ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, te za te te sima 're wē za'ēté za'ra. Tawamhā rob're ĩ'rāi pese uptabi ne, te za hāimana wē uptabi na 're hāimana za'ra. — Āne ma tō tinhimirowasu'u hā tāma 'rāsutu za'ra, Zezusi hā.

Rob'uiwēzé wasu'u
Rucasi 8.16-18

²¹ Tawamhā te duré tāma rowasu'u za'ra:

— Rob'uiwēzé hā 'ri 're wa'wa u, da te āri wamhā, e piza'a na te za upsibi ni.

E daza'warizéb 'rowi, te za sārī ni. Mare di. ĩsima'warazém na si te za sō'awi da te 're sōré, te te dama 're rob'uiwē za'ra mono da.

²²⁻²³ Taha wa, marī hā a'ā dama ĩwaihu'u'ō hā, niwapsi dama waihu'u pese di za. Aipo're na ma tō ĩnhimiroti hā ĩwapari za'ra wa'wa. Taha wa, ma'āpé āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

²⁴⁻²⁵ — Ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari u'āsi za'ra mono wamhā, taha zarina te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā sa'ēté na tāma āma 're sōprub za'ra, te te aré āma 're ĩwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nheré, ni'wam norī hā ĩsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono ō wamhā, ta norī wi te za tinhimirowaihu hā tāma waihu'u pese za'ra ō nheré, te te tiwi 're awaibu 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, te te aré āma 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Amnho potozé wasu'u

²⁶ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zém na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, āne. Aibā hā ti'ai wa, te za amnho hā te te anhamra, poto mono da.

²⁷ Tawamhā aibā hā rītī ré nheré, duré sōtō ré nheré, si'uihā na te za ti'wanhipré za'ra, amnho hā. Te za ti'rāihā za'ra. E niha te za ti'wanhipré za'ra. E niha te za ti'rāihā za'ra. Aibā hā te te waihu'u ō di.

²⁸ Ti'ai 'rowim nheré, te za si'uihā na 're 'wanhipré za'ra, 're 'rā za'ra mono da. Te za a'ā ti'wanhipré za'ra. Taha parip si, te za 're sitoro wairébé. Taha parip si te za 're 'rā za'ra.

²⁹ Rāi 'ré wapsi, te za oto 'rāihā, ro'wa na aibā hā, bādā hā oto ĩwa waptā'ā wa, te te ĩ'rāihārizéb da hā. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

Motada nhama 'rare wasu'u
Mateusi 13.31-32; Rucasi 13.18-19

³⁰ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé hā, e marī na, wa za āma romnhimiré'é.

³¹ Motada nhamare na, wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé hā. Motada nhamare hā syry uptabire di, aimawi norī ma hā.

³² Tazahã da te 're zuri mono wamhã, 're 'wanhipré za'ra mono wamhã, te za ti'rãihã za'ra. Aimawi rob're hã te te 're sipai pese za'ra. Papo za'ëtê wamhã, İsu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. Āne wa aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. — Āne te tinha, Zezusi hã.

³³ Āne ma tō Zezusi hã tinhimirowasu'u ahã na te te āma 're romnhimiré'é, marĩ hã da te āma 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

³⁴ Tinhimiroromnhimiré'é na si, ma tō te te dama 're rowasu'u. Tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma si, ma tō hãiba pisutu za'ra, te te tãma 're awaihu'u pese, sō'awi.

Zezusi hã rowa'u'u ma, te te ĩnharĩzé wasu'u

Mateusi 8.23-27; Rucasi 8.22-25

³⁵ Tawamhã Zezusi hã barana ma tō satōrĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã:

— Oto zara u, wa te saprĩ za'ra wa'aba. — Āne ma tō satōrĩ za'ra.

³⁶ Tawamhã te a'ã dazatōrĩ za'ra, apã dasi'aba're da. Taha pari, Zezusi hã uba're 're İsebrézéb 're, ma asisi İsarina, zara u te te saprĩ za'ra da. Ni'wam norĩ hã te duré siré sari za'ra uba're hã, Zezusihi zarina.

³⁷ Tawamhã rowa'u hã ma tō watobro, sa'ëtê na. Tawamhã āsisasi hã sa'ëtê wamhã, ma tō nasi asisi, uba're wa. Ā hã te te ĩ'masisizéb u hã romhuture di oto.

³⁸ Tane nherê, te Zezusi hã nhono, uba're na're āma. Da'rã zaparizém na te 'ra zapa. Taha wa, ma tō siwi utu. Āne te oto siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, wa za ai'utōrĩ ni. E wa'āma aipê'ézé za'ra ò di za.

³⁹ Tawamhã ma tō wahudu. Wahutu wamhã, rowa'u'u ma, te tinha, wa'u'utu da. Duré āsisasi ma zama, te tinha, āne:

— Ma'āpé ai'ātu na.

Tawamhã ma tō sazã, rowa'u hã. Ma tō duré ti'ātu oto.

⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã te āne tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E niha zahadu asiwi 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono ò di.

⁴¹ Tawamhã te sima rowasu'u za'ra:

— Pra, e niha ò hã ĩwaihu'u pe. İsadawa hawi ma rowa'u hã sazã, āsisasi zama. — Āne te sima rowasu'u za'ra. Őne hã tãma sa'rese za'ra ò wa, ma tãma tipahi za'ra.

5

Aibã hã wa'uburé ré 're ĩmorĩ hã, Zezusi te te ĩpawaptobzé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Rucasi 8.26-39

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tō zara u aihutu, Zeraza na danhipti'a nho'omo nhisi u. Darireza āma İsõ'u zapoto zara niwi, Zeraza hã.

² Tawamhã uba're hawi watobro wamhã, ma tō aibã hã wa'uburé ré 're ĩmorĩ hã sina uzusi.

³⁻⁴ Aibã hã adã'ã 'ru hawi, ma tō ĩtème watobro. Adã'ã 'ru āma, te 're sãmra. Te aré da te 're pawasisi, İsi'uwazi nhorõ rutu na. Te aré duré da te 're hiwasisi. Tazahã ma tō te te sina 're anhinari. Ni'wa hã sada 're siptete waihu'u mono ò di.

⁵ Bãtã sidãpãsi, duré mara sidãpãsi te adã'ã 'ru āma 're hãimana, êtê 'rãihã āma zama, sadari sina. Êtê na te duré 're sisihãri 'u'ãsi.

⁶ Romhã na, ma tō aibã hã tisã, Zezusi hã. Te te sãmri wa, te ĩtème wara, Zezusihi u. Tawamhã hi'rãtitõ ma tō ĩpapara aime.

⁷ Sa'ëtê te 'mahã, āne:

— Zezusi, 'Re ìhâimana u'âsi mono, danhipai u 're ìsãmra mono 'ra, e marĩ ì'ãma 'manharĩ da, te we aimo. Ì'azâri õ di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a, wa ìsina aipa'uwati.

⁸ ãne te Zezusihi ma tinha wa'uburé hã, te te tãma rob'rui wa, aibã hãiba hawi watobro da.

⁹ Tawamhã Zezusi te ìsisi zõ sadanha:

— E niha asisi hã.

— Ahã na, ìnhisi hã. E marĩ wa. Wa norĩ hã wa'ahã wa. — ãne te Zezusihi ma sisisi.

¹⁰ Tawamhã Zezusihi wi, te nasi tiwi rowaptẽ, wa'uburé norĩ ma, te te rob'ru tõ da, darob amoi u, si'aba'rẽ tõ da.

¹¹ Tawamhã romhutu na te uhãbã hã tisa te te 're huri, ahã na, sa'a ãma.

¹² Tawamhã wa'uburé norĩ hã te Zezusihi wi sina rowaptẽrẽ za'ra, uhãbã u:

— Ma'ãpé uhãbã u wazatõrĩ za'ra na, ìhãiba 're, 're wasi'ubumroi mono da oto.

¹³ Tawamhã ma tõ tãma rob'ru za'ra, aibã hãiba hawi wairébé da, uhãbã hãiba 're, sisisi da. Tawamhã uhãbã hãiba 're sisisi wi, uhãbã te sisa're, wara sina, 'rã sipra u. ãi ba ma rere. ãi ba rere'e wa, ma uburé ai'utõ, uhãbã hã. 2 miu na ma tidã'ã za'ra.

¹⁴ Si'utõrĩ wi, te uhãbã 'madã'ã'wa norĩ hã ìsiti sisa're wara sina, 'ri ahã u, te te dama rowasu'u za'ra da, rom na 'ri wa'õtõ ãma zama. Tawamhã da'ahã na ma tõ ìtẽme ai'aba'rẽ ni, da te 'madã'ã za'ra da.

¹⁵ Tawamhã Zezusihi u dasihutu wamhã, ma tõ aibã hã 'madã'ã za'ra ni, wa'uburé norĩ ré aré 're ìmorĩ hã. Uza ré, te oto nhamra, rowẽ na. Tawamhã ma tõ tãma tapahi za'ra ni, õne hã dama sa'rese õ wa.

¹⁶ Tawamhã ãma ì'madã'ã za'ra 'wa norĩ hã, te aibã wasu'u hã dama wasu'u za'ra, ìsihutu norĩ ma. Aibã hã Zezusi te te ìpawaptobzém na, duré uhãbã ma, te te ìrob'manharĩzém na zama, te dama rowasu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã, te siwi satõ, danhipti'ai hawi watobro da, Zezusi hã.

¹⁸ Taha wa, Zezusi ma oto ázé uba're wa, danhiti morĩ da. Uba're wa, sébré wi, te aibã hã ãne sina 'mahã, wa'uburé ré aré 're ìmorĩ hã:

— Ma'ãpé ìma pisutu, asiré 're ìmorĩ da.

¹⁹ Tane nherẽ, Zezusi te te ãma sazei õ di. Taha wa, ma te aibã ma waihu'u, ãne:

— Apã te za aimo, asõrõwa u, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwẽ na te te aipawaptobzém na asisãnawã norĩ ma, asiwasu'u da.

²⁰ Tawamhã te oto mo, aibã hã. Zezusi, ìwẽ na te te ìpawaptobzém na, ma tõ te te dama 're rowasu'u, Decapori na danhipti'a nho'õmo nhisi 're. Tawamhã ìsimirowasu'u na da te 're wapari za'ra mono wamhã, ma tõ ãma 're datob'uzu za'ra.

Zairuhu 'ra wasu'u, pi'õi wasu'u me

Mateusi 9.18-26; Rucasi 8.40-56

²¹ Tawamhã Zezusi hã ma tõ apã saprĩ, zara u. Da'ahã na, ma ìtẽme tasi'rã'õtõ ni, ã zaihã u hã.

²² Tawamhã aibã hã ma ìtẽme wi, Zairu na ìsisi hã zudezu norĩ te, rowahutuzé 'madã'ã'wa hã. ìtẽme wisi wi, ma tõ hi'rãtitõ aime, Zezusihi papara.

²³ ãne te tãma tinha:

— Ì'ra hã házẽ ahã di, azaruture hã. Te za ìwi dãrã. Taha wa, te za ãma ìsiré aimo, asib'rada hã ãma nomri da, ìma pese da, dã'ã tõ da. — ãne ma tõ tãma tinha.

²⁴ Tawamhã Zezusi te ïme mo. Da'ahâ na ïsiré dasi'aba'réi wamhã, ma dasiwi hãiba wati ni.

²⁵ Tawamhã morĩ ré, ma pi'õ hã ïtème wi, ïhâzé te te 're ï'manharĩ mono hã. Wahub ahâ na te hâzé ré 're hãimana, 12 na âma ïwahubzê hã.

²⁶ Dawede'wa norĩ hã ma tô ahâ na te te 're wede za'ra. Dawede'wa nhĩb'rata 're hãimana mono ré, ma tô te te 're robzêpata za'êtê, pi'õ hã. Uburé tinhibro hã ma tiwede'wa norĩ ma uprosi, tiwede wa'âbázém na. Taha wa, 're séptâ'â mono õ wa, ma tô ïhâzé hã te te tiwi 're wasété u'âsi, ïhãiba hã.

²⁷⁻²⁹ Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari wamhã, dawa'wa u ma tô âzé, ïbabarãi hawi. Âne ïsimirosa'rada hã: “Zezusihi uza si te tiwi upi nherê, wa za ïpese.” Âne te sima rosa'rata, pi'õ hã. Taha wa, te ïtème mo. ï'uzza si ma tiwi upi. Tawamhã ï'uzza te te tiwi upi wi, awa'awi ma tô séptârâ. Marĩ hã tâma ïsipari na, ma tô 'rãwi sihãiba waihu'u.

³⁰ Awa'awi ma tô duré sina waihu'u, Zezusi hã tiwaihu'u pese na te te ïda'maipese na. Taha wa, ma aipi'ra, da'ahâ wa'wa. Âne te tawamhã da'a'mahã:

— E 'wa hã ma ï'uzza hã ïwi upi.

³¹ Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã te asa tâma nharĩ za'ra:

— Oro aihĩni ai'âma wasi'uirĩ mono za, te ïwa'azadanha. — Âne te asa tâma nharĩ za'ra, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã.

³² Tane nherê, Zezusi hã ti'upi'wa zô te te 're rob'madâ'â.

³³ Taha wa, te ïtème mo, pi'õ hã. Ma tô sihãiba waihu'u, ïhâzé te te tâma ïpari na. Taha wa, pahi nherê, te ïtème mo, rêrê'ê sina. Hi'rãtitõ ma aime Zezusihi papara, tâma siwasu'u da. Ma tô tâma siwasu'u pese, pi'õ hã.

³⁴ Tawamhã Zezusi ma tô tâma waihu'u:

— ïhidiba, za te aipesezém na, asina ï'umnhasi wa, ma tô aihâzé hã aima apa. Rowê na si aimorĩ. Ma tô aipe. — Âne ma tô tâma waihu'u.

³⁵ Tawamhã pi'õi ma, te te rowasu'u ré, ma tô aihutu, Zairuhu nhorõwa hawimhã tâma ïromhuri'wa norĩ hã. Âne te tâma rowasu'u za'ra:

— Ai'ra azarutire hã ma tô aiwi dârâ. Simiromhuri nherê, rowahutu'wai wi, ro'wa'rê õ'umnhasite, te za âma ïrosazâ. — Âne te tâma rowasu'u za'ra.

³⁶⁻³⁷ Tazahã ïsimirowasu'u za'ra hã te te 'madâ'â õ di, Zezusi hã. Taha wa, te Zairuhu ma tinha:

— Ai'ra wasu'u ma, aipahi tô. ïwétési ï'umnhasi, te aipawaptob da. — Âne ma tâma waihu'u. Ni'wa hã ïsiré morĩ tô da, ma tô pisutu za'ra, Pedru norĩ hã Ti'adu, Zuwã norĩ me si, ïsiré si'aba'réi da, Zairuhu 'ra u. Ti'adu, duré Zuwã, ta norĩ hã tisisânawã zahuré.

³⁸ Tawamhã Zairuhu nhorõwa u sihutu wamhã, ma tô da'ab'madâ, Zezusi hã. Azarutu âma te ta'ry'ry ni, dawawai 'rãihã sina. Taha wa, ro'wa'rutu di 'ri paramhã.

³⁹ Tawamhã te dama tinha:

— E marĩ wa, te ai'ahâ na aiwa'õ za'ra wa'wa. Azarutire hã dâ'tâ õ di. Taré te nhono. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra.

⁴⁰ Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra:

— Oro taré sõtõ za. Pê'êzani õ di.

Tawamhã Zezusi hã ma tô dama rob'ru, rob u dawairébé da, uburé. Si'ubdatõ ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô ïsiré asisi, 'ri 're wa'wa u, ïnomrozéb u hã. ïna norĩ si, ma tô ïsiré tizasi zahuré.

⁴¹ Tawamhã ma tô pa'â, Zezusi hã. Âne te tâma tinha:

— Tarita tumi.

Âne âma ïsaprízê hã: “Azarutire aiwahutu.”

⁴² Tô awa'awi azaruture hã ma wahudu, 12 na ãma ïwahu hã. Para na te oto 're mo. Tawamhã uburé 'ri para ïsimasam norĩ hã ma ãma titob'uzu za'ra.

⁴³ Tawamhã Zezusi te ïna norĩ ma nhari zahuré, rowasu'u na te te dama ãma ropé zahuré tã da. Mram na si, te duré wada'uri zahuré, ti'ra ma, te te a zahuré da.

6

*Zezusi hã Nazaré u ïmorizé wasu'u
Mateusi 13.53-58; Rucasi 4.16-30*

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã Nazaré u, ma tã apã ai'aba're, Zezusi hã aré 're ïhãimana mono zéb u.

²⁻⁴ Tawamhã datême sihutu wamhã, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na te oto dama rowahutu, sabadu na, rowahutuzéb ãma. Da'ahã na da te wapari za'ra wamhã, ma tã ãma tatob'uzu za'ra ni, ïsimirowasu'u na hã. ãne te duré ãma tasisadanharĩ za'ra ni:

— Pra. E ma hawimhã, ma uburé marĩ hã awaihu'u, waihu'u pese na, te te dama 're ïrowasu'u mono da hã. E niha bété õhõ ma si waihu'u pese di, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u õ hã te te dama 're ï'ab'manharĩ wê mono zéb da hã. Õ hã wede'é na romhuri'wa, Marizaha 'ra. ïno norĩ hã Ti'adu, duré Zuzé, duré Zuda, duré Sima. ïhidiba norĩ hã te duré wa'rata 're hãimana za'ra. — ãne te ãma dasima romnhoré za'ra ni.

ãne wa, Zezusi hã zã datob'uzu za'ra õ di, dama waihu'u pese wa, ãne na hã. Taha wa, ma ãne dama waihu'u, Zezusi hã:

— 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bâ datême 're nomro mono wamhã, ïsimiroti na wazép sina, te za sã 're datob'uzu za'ra. ïsipti'ai ãma si sã 're datob'uzu za'ra mono õ di za, ïsipti'ai ãma wa. ïsãnawã norĩ zama, sã 're tob'uzu za'ra mono õ di za, ïsõrõwa ãma ïsiré 're ïdahãimana za'ra mono norĩ zama. — ãne sã'awib õ nheré, ma tã dama siwasu'u, Zezusi hã.

⁵ Taha wa, Nazaré ãma sã datob'uzu za'ra õ wa, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u õ hã ahã na te te dama 'manharĩ õ di, tiwaihu'u pese na hã. Ni'wam norĩ si, ma tã upi za'ra, tinhib'rata na te te pese za'ra da, da'umro na.

⁶ Taha wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na da te dasiwi saze za'ra õ wa, te taré da'ãma rosa'rata, da te dasiwi ïsaze za'ra õ zém na hã.

Tawamhã Nazaré 'rata 're ïdahãimana za'ra mono norĩ ma, te te 're rowahutu oto Zezusi hã, 'ri wa'õtõ mono bâ.

*Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norĩ hã te te datême ïsatõrĩ za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.5-15; Rucasi 9.1-6*

⁷ Tawamhã tisiré 're ïnomro mono norĩ zã, te tihãrã za'ra, aibã 12 na ïhãiba norĩ zã. Taha pari, ma tã maparane si te te apisutu, daro mono bâ si'aba're da, datême. Si'aba'rei õ ré, ma tã duré tãma pisutu za'ra, ïsimiromhõsi zarina, wa'uburé hã te te dama 're sãmra za'ra mono da.

⁸ Ma duré tãma waihu'u za'ra, marĩ hã te te siré 'wasari tã da, bâdãdi na da hã. Tisiwazusizéb ré si si'aba're da, ma tã tãma waihu'u za'ra. Mra hã duré romramizé hã duré rob'uiprazé hã te te 'wasari tã da, ma tã duré tãma waihu'u za'ra.

⁹ Tipara'uza ré si si'aba're da, ma tã tãma waihu'u za'ra. Duré da'uza ïhãpa ïsõ'utu'u hã te te 'wasari tã da, tihãiba na ré si si'aba're da, ma tã tãma waihu'u za'ra.

¹⁰ ãne ma tã duré tãma waihu'u za'ra:

— Darob u, 're aihutu aba mono wamhã, te te 're ĩ'aiwaibui wẽ wa'aba mono norĩ nhorõwa ãma si, te za a'ã 're asimroi wa'aba mo, darob amoi u, duré 're aiwairébé aba mono õ ré.

¹¹ Da te 're aiwaibui wẽ za'ra wa'aba mono õ wamhã, duré da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za dahawi 're aiwairébé su'u aba mo. Tawamhã dahawi 're aiwairébé aba mono õ ré, te za asisa'u aipara zapru hã 're ĩtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dap'o're õ na 're danomro mono wa, 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra.

¹² Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã te oto datẽme ai'aba'ré, te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono niwĩ.

¹³ Wa'uburé hã te te oto dama 're sãmra za'ra. Duré azeitona 'rãi wa'u wam na, te te 're da'rãi u'ré za'ra mono pari, ma tô da'hã na te te 're dapese za'ra, dahãzé u'ãsi 're ĩdahãimana za'ra mono hã.

*Zuwã Batitaha dã'ázé wasu'u
Mateusi 14.1-12; Rucasi 9.7-9*

¹⁴ Tawamhã apito Erodi hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, ĩwasu'uwẽ hã daro mono bã waptã'ã mono wa. ãne te ni'wam norĩ hã Zezusihi wasu'u na taré te te sima 're romnomri za'ra:

— Ô hã, Zuwã Batita apã ĩhãiwa'udu. Taha wa, te marĩ hã dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ, tiwaihu'u pese na. — ãne te te sima ãma 're romnomri za'ra, taré.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã te duré te te sima ãma 're romnomri za'ra, ãne:

— Ô hã Eriasi, duréihã dã'ã nherẽ, apã ĩhãiwa'udu. — ãne te te ãma sima 're romnomri za'ra, taré. Ni'wam norĩ hã te duré te te sima ãma 're romnomri za'ra, ãne:

— Ô hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, duréihã 're ĩnomro mono norĩ ne hã. — ãne te Zezusihi wasu'u na taré da te dasima ãma 're romnomri za'ra.

¹⁶ Tawamhã apito Erodi, ma tô Zezusihi wasu'u na hã danhimirowasu'u hã wapa. Tawamhã ãne te tinha:

— Tô õ hã, Zuwã Batita. Te 'rui wa, da te butu nhizãri nherẽ, apã ĩhãiwa'udu te 're mo. — ãne ma tô Erodi hã Zuwã Batita dama wasu'u, ta hã newa.

¹⁷⁻¹⁸ Erodi hã ma tô aré dama ti'ru, Zuwã Batita da te dasiwi pawasisi da, da te dasiwi sêrẽ da, dazazéb 're, 're sa mono da. ãne ma tô Erodi hã Zuwãhã ma, rob'manharĩ wasété. E marĩ da. ĩmro ma, tâma rowẽ da, Erodizaha ma. Tinoi wi, ãma ĩsi'rẽ na, ma timro, Pirihipi mro na, Erodi hã. ãma mro wa, Zuwã ma tô Erodihi ma tinha: “‘Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã ãne: ‘Asisãnawã mro hã tiwi ãma 're ai'ré za'ra wa'aba mono õ di za.’ ” — ãne ma tô Erodihi ma waihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã.

¹⁹⁻²⁰ Taha wa, Erodiza hã te te sina 're mreme 'ruiwapari, Zuwã hã. Te te wĩri neza. Tane nherẽ, te te wĩri waihu'u õ di. E marĩ wa, Erodi hã te te tiwi 're 'madã'ã pese, Zuwã Batita hã. Zuwã hã wẽ uptabi na, te dama 're hãimana. ãne na ma tô ĩhãimanazém na waihu'u, Erodi hã. Taha wa, sina 're pahi mono wa, ma tô dawi te te 're 'madã'ã pese, Zuwã hã. Zuwãhã nhimirowasu'u hã te nasi wapa, Erodi hã. Tawamhã wapari ze na nasi te te wapari wa, zahadu rosa'rada te te sima ãma waihu'u õ di Erodi hã, Zuwã Batitaha ãma hã.

²¹ Tawamhã ma tô bãdã hã pisutu Erodi hã, ĩwa ĩwaptã'ázém na dasip'o're pu'u za'ra wa, ĩsiré dasa hã da te huri da. Taha wa, ma tô dama ĩpire norĩ hã ĩsiré tisa tihu, da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, duré Darireza

na danhipti'a nho'ômo nhisi âma dama ïpire 're ïhâimana za'ra mono hã. Tawamhã aihîni dasiré dasaihuri ré, Erodizaha ma wê di, Zuwã Batita idã'âzéb da hã.

²² Taha wa, dasaihuri ré, ma Erodizaha 'ra sipi'ô hã âzé 'ri para u, dama sipese da. Tawamhã Erodi nori hã ma tô âma uze za'ra, tâma sipese za'ra wê te. Taha wa, te apito hã azarutu ma tinha:

— Marï ïwi waptêrê, asima ïwêzéb uwaibaba. Tawamhã wa za aima tisô.

²³ Tô sena marï ïwi waptêrê wamhã, wa za aima âma uwaimra. ïnhipti'a ïwi waptêrê wamhã, aiwa wa za âma aipo'o aima, ate da, duré ïte da. — Âne ma tô tâma waihu'u, azarutu ma.

²⁴ Taha wa, te tina u a'â mo, marï hã apito wi te te ïwaptêrê da na, te te sadawa pibu da, tina hã. Tawamhã ïna hã âne te asa tâma tinha:

— Ma'âpé, Zuwã Batitaha 'rã si tiwi waptêrê, taha si te te aima sômri da. — Âne ma ti'ra ma waihu'u.

²⁵ Taha wa, si'aba'rê na ma apã âzé apito u, azarudu hã. Tawamhã âne te apito ma tinha:

— Zuwã Batitaha 'rã si, wa ïsima wê, piza'a 're nho'a wa, ïma hiri da, âhãna awa'awi. — Âne te tiwi waptê.

²⁶ Tawamhã ma tô tiwi tirobzei'ô, apito Erodihi wi. Tane nherê, uburê sô ïdahârã nori nho'a, te te azarutu ma ropisutu wa, ma tô tâma âma uwaimra, te te tiwi ïwaptêrêzéb uwaibaba.

²⁷ Tawamhã ma tô ti'ru, awa'awi ï'rã te te we âri da, da'wapéi'wa hã. Tawamhã awa'awi te sô mo, dazazéb u. Tame awa'awi ma tô butu nhizã, Zuwã Batita hã.

²⁸ Taha wa, te awa'awi ti'â, piza'a 'renho'a wa, azarutu ma, te te sômri da. Te te tâma sômri parip si, ma tina ma oto tisô, Zuwã Batitaha 'rã hã.

²⁹ Tawamhã Zuwã Batitaha zawi'wa nori hã ïwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô sô ai'aba'rê, ïhâiba zô, te te siwi sêrê da, ab're 're.

ZeZusi hã dasa na te te ïdapawaptobzém na rowasu'u

Mateusi 14.13-21; Rucasi 9.10-17; Zuwã 6.1-14

³⁰ Tawamhã ZeZusihi zadawa wasu'u'wa nori hã darob amoi hawi apã sihutu wamhã, ZeZusihi ma, ma tô siwasu'u za'ra, ïwê na te te ïdapawaptob za'ra mono zém na hã. Duré te te dama ïrowasu'u za'ra mono zém na zama ma tô tâma siwasu'u za'ra.

³¹ Tawamhã da'ahã uptabi na ïtême dasisamarï pese wa, saihuri waihu'u ô di, ZeZusi nori hã. Taha wa, ma tô âne satôri za'ra, ZeZusi hã:

— Oto wasi'aba'rêi wa'aba a'ubuni u, wawa'utu za'ra da a'â, danhiti.

³² Tawamhã hâiba pisutu te oto ai'aba'rê, uba're u. Uba're wa, ma tô asisi, zara u te te sapri za'ra da, danhiti hâimana za'ra da a'â, zara niwî.

³³ Tane nherê, da'ahã na ma tô waihu'u za'ra ni, zara u te te ïsapri za'ra na hã. Taha wa, ma tô ïsô'rãmib za'ra dasisa're, â zada'rêi baba, ZeZusi nori nho'rãmi, daza'rui mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono nori hã. Tawamhã ZeZusi nori wana, ma tô aihutu ni.

³⁴ Tawamhã ZeZusi hã uba're hawi watobro wi, ma tô da'ahã uptabi na da'ab'madã. Taha wa, ma tô da'âma tipê'êzé, pone'êrebã 'madã'â âna 're ïnomro mono ne, 're danomro mono wa. Tawamhã tame ma tô marï na ïnhimirowasu'u ahã uptabi na dapawapto, ZeZusi hã.

³⁵ Tame tiwi hâiwahã wamhã, ZeZusihi siré 're ïnomro mono nori hã ma ïtême ubumro. Âne ma ZeZusihi ma waihu'u za'ra:

— A'ubuni wi wahâimana za'ra ré, ma wawi tihâiwahã za'ra.

³⁶ E dama rob'rui ò di za, dasi'aba'ré da, marĩ hã dasazéb da, da te dasima uipra za'ra da, re na 'ri İsimasa mono u, 'ri wa'òtò u zama.

³⁷ Tawamhã Zezusi, ma tò asa tãma waihu'u za'ra:

— Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama ĩ'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

Tawamhã asa ma duré tãma waihu'u za'ra, Zezusihi ma:

— E niha wa za dasa hã dama uipra za'ra ni, da'ahã uptabi nherë. Rob'uprazé hã ahã uptabi na, wama hãimana za'ra 'wa'âhã, 200 na wa aré dasa hã dama uipra za'ra ni, ĩ'u'ëté wapu hã.

³⁸ Tawamhã Zezusi te asa sô sadanharĩ za'ra:

— E niha te bété ĩ'u'ëté wapu hã aima tihãimana za'ra wa'wa. Ma'ápé sô sabu za'ra wa'aba.

Tawamhã İsiré 're ĩnomro mono norĩ hã te te sabu za'ra pari wamhã, Zezusihi ma, te wasu'u za'ra:

— 5 na ĩhãiba hã ĩ'u'ëté wapu hã, duré maparane pe'a hã. — Āne ma apã Zezusihi ma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tò dama waihu'u, dui wa, dawa'òtò mono bâ dasi'ubumroi mono da, uburé.

⁴⁰ Taha wa, dui wa, te oto dasi'ubumro, ni'wam norĩ si 100 na ĩhãiba hã, duré ni'wam norĩ hã 50 na ĩhãiba hã.

⁴¹ Tawamhã ma tò oto ĩ'u'ëté wapu hã waibu, 5 na ĩhãiba hã. Pe'a zama ma duré timra. Tawamhã hãiwa u te İré rob'madã. Timama ãma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tò te te wë'ë, ĩ'u'ëté wapu hã. Te te wë'ëi mono pari, ma tò tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma sômri za'ra, te te dama sômri za'ra mono da. Pe'a zama, ma tò te te wë'ë zahuré, te te duré dama sômri za'ra mono da.

⁴² Tawamhã ĩ'u'ëté wapu hã umrore nherë, wë'ëi ahã di. Duré pe'a hã maparane nherë, wë'ëi ahã di. Taha wa, ma tò aihĩni dasa hã huri ni. Ma tò duré da te 'mahãpãri. Da'ahã uptabi nherë, da'ãma si'utõri ò di.

⁴³ Tawamhã İsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tò apã si'òtò 're te te sé, danho'rada hã, ĩ'u'ëté wapu wë'ë hã, pe'a wë'ë zama. 12 na İré hã si'õno hã, danho'rata ré hã. Si'òtò 'remhã 'masisi di.

⁴⁴ 5 miu na aibã norĩ hã ĩhãiba hã, ĩ'u'ëté wapu na İsaihuri hã.

Zezusi hã â nhisi baba ĩmorizé wasu'u

Mateusi 14.22-33; Zuwã 6.15-21

⁴⁵ Taha pari, ma tò Zezusi hã tãma rob'ru za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, uba're wa sisisi da, ĩwana te te sapri za'ra da zara u, Besada na 'ri wa'òtò nhisi u, si'aba'ré da, ĩwana. Tawamhã Zezusi hã te a'ã İsa'u tizab za'ra, te te dama rob'ru da, danhorõwa u, da te ropéi mono da.

⁴⁶ Te te dama rob'rui pari, te ëté 'rãihã u mo, Timama ma, mreme da.

⁴⁷ Tawamhã oto tiwi mara za'ra wamhã, uba're hã â wa'wa u, ma tò İré tihãimana za'ra. Taha ré, Zezusi hã siwaprosi te a'ã tihãiba, ëté 'rãihã ãma.

⁴⁸ Tawamhã ëté 'rãihã hawi, ma tò 'madã'ã za'ra tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, uba're sari na si'u'ëté za'ra mono ré, rowa'u'u za'ëne apã te te tiwi wabzuri za'ra mono wa, uba're hã İsõ'õmoi baba te te rowapõri za'ra wa. Taha ré, ma tò Zezusi hã ĩtème timorĩ za'ra â nhisi baba, mara hã ré. Tawamhã İsõ'rãmi te aré timorĩ za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹⁻⁵⁰ Â nhisi baba ĩtème morĩ za'ra wamhã, te ãma rosa'rata za'ra, adã'ã hãiba warõ newa. Taha wa, tãma pahĩ za'ra wa, te tãma 're sadari za'ra. Taha wa, te Zezusi hã awa'awi tãma si'mahãrã za'ra, ãne:

— Wa hã wa we atème ĩmorĩ 'wa. ĩma aipahi za'ra wa'aba ò di za.

⁵¹⁻⁵² Tawamhã awa'awi uba're wa, ma tò ĩtème tizébré za'ra. Sébré wi, ma rowa'u hã sazã. Taha wa, rowa'u te te İsazãrizém na, ma ãma titob'uzu za'ra,

Īsiré 're ĩnomro mono norĭ hā. E marĭ wa. Zezusi hā ĩ'u'ētē wapu te te dama wē'ēi mono wamhā, ahā di. Tane nherē, te te siwi āma waihu'u su'u ō di, ĩwaihu'u pese uptabi na hā.

Zezusi hā, Zenezaré āma te te ĩda'apesezé wasu'u
Mateusi 14.34-36

⁵³ Tawamhā Zezusi norĭ hā ma tō saprĭ za'ra, ĩsō'u na zara u. Te te saprĭ za'ra wamhā, ma tō aihutu, Zenezaré na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Tame ma tō ā zadaré āma, uba're na āma wasisi za'ra.

⁵⁴ Tawamhā uba're hawi wairébé wamhā, awa'awi ma tō dasiwi waihu'u za'ra ni, Zezusi hā.

⁵⁵ Tawamhā daza'rui mono bā, ma tō ĩhāzé ré norĭ hā ĩtēme 'wasari ni, Zezusihi hāimanazéb u, ĩsimiwaptā ré.

⁵⁶ Daro mono bā te Zezusi hā datēme 're mo, 'ri wa'ōtō u zama 'ri nho'ōmo u zama, re na 'ri ĩsimasa mono u zama. Darob u datēme 're simasisi mono wi, ma tō ĩhāzé ré norĭ hā da te tāma 're sa'ra za'ra, 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're ĩ'ubumroi mono zéb āma. Tawamhā ma tō tiwi rowaptērē za'ra ni, ĩ'uzā nhisutu si ĩhāzé ré norĭ hā te te tiwi 're upi za'ra mono da. Tawamhā ĩ'uzā nhisutu si te te tiwi 're upi za'ra mono nherē, ma tō 're séptā'ā za'ra, uburé ĩhāzé ré norĭ hā.

7

Zudezu norĭ hi'rata hāimanazém na, parisezu norĭ ma, Zezusi te te ĩwaihu'uzé wasu'u

Mateusi 15.1-9

¹ Tawamhā aibā norĭ hā Zeruzarē hawi ĩshihudu hā ma tō Zezusihi u si'rā'ōtō, zudezu norĭ hā. Ta norĭ hā parisezu, duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĭ.

² Ta norĭ hā ma tō 'madā'ā za'ra, Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĭ hā, parisezu norĭ nhimiroti hā te te 'madā'ā za'ra āna, saihuri wa, simisōi pese āna.

³⁻⁴ Zudezu norĭ hā tihi'rata norĭ nhimiroti zarina si, te 're hāimana za'ra. Tisiré zudezu norĭ nhipai u, te taha si te te 're 'madā'ā pese za'ra, parisezu norĭ hā. Taha wa, 're simisōi pese za'ra mono parip si, te za 're saihuri. Duré marĭ hā dasai wedezém hawi 'ri tēme te te 're ĩ'āwisi za'ra mono hā, te za te te 're upsōi pese za'ra, āma 're saihuri mono ō ré. Duré te za hāsizé hā te te 're upsōi pese za'ra, duré piza'a hā duré piza'a ĩsi'uwazi 'manharĭ hā, tihi'rata norĭ nhimiroti zarina.

⁵ Taha wa, parisezu norĭ hā Zezusihi u si'rā'ōtō wamhā, ma tō Zezusi hā siwi 'mahā, rowahutu'wa norĭ me:

– E marĭ wa, te bété asiré 're ĩnomro mono norĭ hā simisōi āna 're saihuri, wahi'rata norĭ nhimiroti na te te rosa'rata za'ra āna.

⁶⁻⁷ Taha wa, ma tō Zezusi hā asa āma sada'ābā za'ra, āne:

– Tō senai ō di, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā. Duréhā Iza'iza hā ma tō ĩ'uwaibaba ai'āma rob'ui'ére sirōmo za'ra wa'wa, aihāimanazéb za'ra wa'aba na hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ma tō āne na ai'āma rob'ui'ére sirōmo za'ra wa'wa:

“Ō norĭ hā tō sena newa, te timreme na si taré ĩ'āma 're wata za'ra. Tane nherē, te tip'ē 're aimawi zō si te te 're rosa'rata u'āsi za'ra, ĩ'upana. Danhimiroti zarina si, te ta norĭ hā te te dama 're rowahutu za'ra, ĩnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai ō di, ta norĭ hā ĩ'āma 're ĩwata za'ra mono zé hā.”

— Æne ma tô tãma waihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô ãne da'ãma rob'ui'éré, Iza'iza hã. Duréi pese, te te da'ãma rob'ui'éré nherê, tô sena na te aiwasu'u za'ra wa'wa.

⁸ A nori wa'wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're asapa'a za'ra wa'aba mono ô di. Ti'ai ãma danhimiroti na si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. — Æne ma tô parisezu nori ma 're ìhâimana za'ra mono zé hã tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

⁹ Æne ma tô duré tãma waihu'u za'ra:

— A nori wa'wa hã aihâimana nhipese sina te 're ìrême za'ra wa'aba mo 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, 'rãwi asimirosa'rata na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihã Mozési hã ma tô dama roti, ãne: “Aimama hã te za 're ìwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama.” Æne ìsimiroti amo hã duré: “Ni'wam nori hã timama ãma nherê, duré tina ãma nherê, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” Æne ìsimiroti hã duréihã.

¹¹⁻¹² Tane nherê, te ãhãna hã asimiroti za'ra wa'aba zéb zarina si 're dahâimana za'ra, damama nori hã da te 're pawaptob za'ra mono ãna, dana nori zama. Áté ni'wai ma, te za ìsibro hã 're hâimana, timama hã duré tina hã te te ìpawaptob zahuré zéb da hã. Wê nherê, te za áte ãne timama ma waihu'u, tina ma zama: “Marí na te aipawapto wa'aba da hã, te ìsima wê nherê hã, tane nherê, wa tô 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ãma ropisutu, te tãma sômri da, ãma ìwata zéb da hã.” Áté ãne te za timama ma waihu'u, tina ma zama. Æne wamhã, te za tãma 're ìwaihu'u wasété za'ra wa'aba mo, ãne: “Re ìhâimana u'âsi mono ma, ma tô ìropisutu pa. Taha wa, te za tãma ãma ì'uawimra, aimama nori, ãma pawaptob zahuré ô nherê, ana me.” Æne ma tô dama 're ìroti wasété za'ra wa'aba mo.

¹³ Æne wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã aima wapu za'ra wa'aba di, ìsimiroti upana aih'i'rata nori nhimiroti na si, dama 're roti u'âsi za'ra wa'aba mono wa. Tane duré aimawi na dama 're ìroti za'ra wa'aba mono zé hã, ahã uptabi di. — Æne parisezu nori 're ìhâimana za'ra mono zém na, ma tô Zezusi hã tãma rowaihu'u za'ra.

*'Rãwi 're ìdasiwasété za'ra mono zém na rowasu'u
Mateusi 15.10-20*

¹⁴ Tawamhã Zezusi te duré sima dazô hã, te te dama roti da, ãne:

— Ma'ãpé, ìnhimirowasu'u hã wapari pese za'ra wa'aba za, marí hã waihu'u za'ra wa'aba da ãma.

¹⁵⁻¹⁶ Uburé marí na 're dasaihuri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono ô di za. Dapê'ê hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharí wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'rãwi.

— Æne ma tô dama rowasu'u, da te dasina waihu'u za'ra da.

¹⁷ Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto ai'aba're, 'ri tème, tisiré 're ìnomro mono nori me. Tawamhã 'ri tème sihutu wapsi, te oto siwi sadanha, ìsiré 're ìnomro mono nori hã, marí na te te dama ìrowasu'uzém na hã te te tãma waihu'u za'ra da, 'rãwi 're ìdasiwasété za'ra mono zém na hã.

¹⁸ Tawamhã ma tô tãma waihu'u za'ra:

— E niha a nori wa'aba ma zama, aima waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono ô di za 'rãwi.

¹⁹ E marí wa. Dapê'ê na, da te 're ìrosa'rata za'ra mono zéb u, 're sisisi mono ô wa za, dasa hã. Danomo u si, te za 're sisisi, dasa hã. Taha pari, te za 're wairébé apã, rob u. — Æne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te ãma waihu'u za'ra da, dasai mono bã ìwê na 're ìdasaihuri mono zéb da hã.

20-22 Āne ma duré tãma waihu'u za'ra:

– Dapë'ê hawi, da te 're ĩsani za'ra mono na si, te za 'rãwi 're dasiwaseté za'ra. Dapë'ê 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, marĩ na danhipsaihuri hã, duré dasipãrĩ hã, duré dasina danhipsaihuri hã, duré danhibrom na da'ruiwaparĩ hã, duré dawasété 'manharĩ hã, duré dazadawa nhipe hã, duré marĩ na danhim-inho'ru hã, duré danhisi wasédé hã, duré marĩ na 'rãwi dasina dawada hã, duré 'rãwi dawasété na 're ĩdasisãmri za'ra mono õ zé hã.

²³Dasi'uihã na te za 'rãwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra. Taha pari, te za uburé marĩ hã ĩwasétere hã da te 're 'manharĩ za'ra. Āne wapsi, te za 'rãwi 're dasiwasété ma'ra. – Āne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩmro mono norĩ ma.

Pi'õ zudezu'õ 'ra hã, Zezusi te te wa'uburé hã ĩhawi ĩsatõrĩzé wasu'u Mateusi 15.21-28

²⁴Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'ré, darob amoi u. Tiru na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, daro hã. Tawamhã 'ri para u ma tã asisi. Tame ĩsãmrazém na da te dasiwi ĩwaihu'uzéb da hã, te te sima wê õ di, Zezusi hã. Tane nherê, a'ã da te sa'rese ãna, sãmra waihu'u õ di.

²⁵⁻²⁶Tawamhã pi'õ hã ma tã duré ĩsãmrazém na danhimirowasu'u hã wapa. Zezusihi wasu'u te te waparĩ wi, ma awa'awi ĩtème mo. Ĩ'ra hã ba'õtõre hã, wa'uburé hã te te 're wamnarĩ mono wa, te ĩtème mo, te te tãma wasu'u da. Tawamhã ĩtème wisi wi, ma tã Zezusihi papara aime, hi'rãtitõ. Pi'õ hã deredu na ĩpodo, zudezu'õ, Siru Penisiza nhihudu. Tane nherê, ma tã Zezusihi wi rowaptê, wa'uburé ma, te te rob'ru da, ĩ'ra ma watobro da, ĩ'ra hã rowê na si, tãma 're hãimana mono da oto.

²⁷Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha pi'õi ma, ãne:

– ĩmorĩ'rata na te za da'ra ma, ĩsa hã da te tãma 're sãmri za'ra, tisa hã te te 're 'mahãpãrĩ za'ra mono da, a'ã. Da'ra sa hã ĩmorĩ'rata na wapsã ma, da te 're sãmra mono wamhã, ĩ'uwaibaba õ di.

²⁸Tawamhã, pi'õ hã ma asa ãma sada'ã:

– Tã ĩ'uwaibaba, ma tane hã ĩma ĩwaihu. Tane nherê, te za da'ra saipru hã, da'ra norĩ wi 're rere'e mono wamhã, wapsã hã te te 're huri, wedezai 'rowi.

²⁹Tawamhã Zezusi ma duré asa tãma waihu'u:

– Tane tã. Asa ãma ĩma uwaimrami wê wa, te za oto apã aimo, 'ri tème. Ai'ra ma, ma tã wa'uburé hã watobro.

³⁰Tawamhã pi'õ hã te apã mo, tinhorõwa u. Wisi wamhã, rowê na ma tã ti'ra hã sabu, waptã nomro ré. ĩwana ma tã tãma watobro, wa'uburé hã. Taha wa, tãma rowê dí oto.

Zezusi hã aibã ĩpo'reptõ duré ĩmreme waihu'u'õ, te te ĩpesezé wasu'u

³¹Tawamhã Zezusi norĩ hã Tiru na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, hãimana za'ra pari, ma tã ai'aba'ré. Sido na daza'ru nhisi wa'wai baba, ma tã ro'rahãri za'ra. Duré Decapori na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tã ro'rahãri za'ra, 10 na daza'ru wa'wai baba. Tawamhã Darireza ãma ã zaihã u, ma tã aihutu, ĩsõ'ui u.

³²Tawamhã ĩsõ'u zaihã u sihutu wamhã, aibã ĩpo'reptõ hã ma tã ĩtème dasiwi saprõni ni, ĩmreme waihu'u'õ hã. Tawamhã Zezusihi ma, te oto 'ru za'ra, siwi ĩsaprõni'wa norĩ hã tinhib'rada te te ãma hiri da, te te pese da.

³³Tawamhã Zezusi hã ma tã aibã hã danhiti sima saprõ. Tawamhã tinhipto hã ma tã ĩpo're 're tiza. Taha pari, ma duré tizadaipro na tinhipto hã sada di'i, te te ãma soto u'rê da.

³⁴ Taha pari, te hâiwa u rob'madâ. Hâiwa u te te rob'madâ'â sina, aibâ âma pê'êzé wa, tipê'ê 're te âi'â. Tawamhâ tisimremezém na te tâma tinha:

— Epata. — Âne âma Îsaprîzé hâ, wamreme na: “Aipo're 'repu'u.”

³⁵ Tawamhâ ma tô po're 'repuru oto, awa'awi. Duré ma tô tinhoto wairo. Tawamhâ mreme wê di oto, aibâ Îmreme waihu'u'ô hâ.

³⁶ Tawamhâ Zezusi hâ te sina dazadawa uwati pese, Îwasu'u na da te dasima âma ropé tô da. Tane nherê, Î'madâ'â'wa norî hâ te nasi dama rowasu'u za'ra, aibâ te te Îpesezém na.

³⁷ Tawamhâ Îsimirowasu'u, da te wapari za'ra wamhâ, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni. Âne te Zezusi hâ dasima wasu'u za'ra ni:

— Tô sena, te uburé marî Îwê hâ te te dama 're ab'manharî. Îpo'reptô hâ ma tô pese, Îmreme waihu'u'ô hâ. — Âne te âma tawata za'ra ni.

8

*Zezusi hâ, 4 miu na dahâiba hâ te te Îsaihurizé wasu'u
Mateusi 15.32-39*

¹ Tawamhâ syry na âma ronomro parip si, ma tô duré apâ Îtême tasi'râ'ôto ni, Zezusi hâ. Tawamhâ marî na dasaihuri ô wa, dasazé hâ oto hâimana ô wa, te Zezusi hâ sima sô tihârâ za'ra, tisiré 're Înomro mono norî zô.

² Âne te tâma siwasu'u za'ra:

— Âhâna Î'rata dasi'ubumroi ré, ma tô dasa hâ dawi ai'utô, bâdâ si'ubdatô da'âma si'utôri wa. Taha wa, da'âma Îpê'êzé di, wa hâ.

³ Mram nherê, te dama rob'rui wamhâ, te za dasi'marôpârî za'ra bâdâdi na, danhib'uware wa, romhâ hawi we Îdasihutu norî hâ.

⁴ Tawamhâ asa te tâma nharî za'ra, âne:

— E niha wa za dasa hâ dama 'mai'uipra za'ra ni, wa te dama sômri za'ra mono da. Âmemhâ a'ubuni wi, wa ai'ubumro ni.

⁵ Tawamhâ Zezusi te asa sadanharî za'ra, âne:

— E niha te Î'u'êtê wapu hâ aima tihâimana za'ra wa'wa.

— 7 na te wama tihâimana za'ra. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra asa.

⁶ Taha wa, ma tô Zezusi hâ dama rob'ru, ti'ai wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô duré 7 na Î'u'êtê wapu hâ waibu, 'Re Îhâimana u'âsi mono âma wata da, sôpru wa. Âma wata pari, ma tô te te wê'ê, Î'u'êtê wapu hâ. Tawamhâ tisiré 're Înomro mono norî ma, ma tô te te sômri, te te dama sômri za'ra mono da.

⁷ Pe'a hâ Îsryre hâ te duré tâma ti'maihâiba, Îsebre siro hâ. Tawamhâ 'Re Îhâimana u'âsi mono âma te duré tiwata, pe'a Îsryre na zama, sôpru wa. Taha pari, te duré tâma 'ru za'ra, te te dama sômri za'ra mono da.

⁸ Tawamhâ aihîni te oto dasa hâ huri ni. Dasa hâ ma da te 'mahâpârî, aihîni. Taha pari, dasa Îsi'azazâri hâ Îsiré 're Înomro mono norî hâ ma tô apâ te te sé. Si'ôno hâ 7 na Îhâiba wa, ma tô âma 'masisi za'ra.

⁹ Îdasaihuri za'ra norî hâiba za'ratazé hâ, 4 miu u, ma watobro, âté.

Taha pari, te oto Zezusi hâ dama rob'ru, apâ darob u, da te ropéi mono da.

¹⁰ Tawamhâ te te dama rob'rui pari, ma uba're wa asisi, Zezusi norî hâ, zara u te te saprî za'ra da, Damanuta na ti'a nhisi u si'aba'rê da.

*Parisezu norî hâ, Zezusi hâ wi, te te Îrowaptêrê za'ra zé wasu'u
Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Rucasi 11.29-32*

¹¹ Tawamhâ parisezu norî hâ ma Zezusi hâ u aihutu, Îsimirowasu'u na te te saze za'ra ô wa, Îsadawa wa'râmi te te nasi tâma nharî za'ra da. Tawamhâ Zezusi hâ wi, te oto rowaptêrê za'ra, tiwaihu'u pese na marî dama Î'manharî

waihu'u'ô hã te te tãma 'manharĩ za'ra da. E marĩ da. Tô sena 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para, dama ìwaihu'u'ô hã te te 're ì'ab'manharĩ mono zô, te te siwi pibu za'ra da. Taré te te siwi wê'ô da, te âne tiwi rowaptêrê za'ra.

¹² Tawamhã Zezusi hã âma pê'êzé za'ra wa, ma sa'êtê pê'êwaze. Tawamhã te sima tinha, âne:

— E niha ma tô nimosi dapoto tém norĩ hã siwi ìwada'u, marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'ô hã ìsô'a te tãma 'manharĩ za'ra da. Mare di, âne hã. Te tãma 'manharĩ za'ra ô di za. — Âne te sima tinha, Zezusi hã.

¹³ Taha pari, te tiwi timorĩ za'ra. Uba're wa, ma oto âzé, zara u te te saprĩ da apã.

Parisezu norĩ te, duré Erodihĩ te, ì'u'êtê wapuzé wasu'u

Mateusi 16.5-12

¹⁴ Tawamhã zara u, ma tô oto aihutu, Zezusi norĩ hã. Ì'u'êtê wapu hã siré te te 'ma'ári za'ra da nherê, ma tô âma po're ha'ári za'ra, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã. Misire te nomro, uba're 'remhã.

¹⁵ Tawamhã Zezusi ma âne tãma waihu'u za'ra:

— Ma'âpé, 're asi'madá'â pese za'ra wa'aba mono, ì'u'êtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti, apito Erodihĩ me.

¹⁶ Tawamhã te sima nharĩ za'ra, âne:

— Ì'u'êtê wapu hã âté wama hâimana za'ra ô wa, ma âne wama waihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã Zezusi ma sina wapari za'ra. Taha wa, te sadanharĩ za'ra, âne:

— E niha te ì'u'êtê wapu hã aima ìhâimana za'ra wa'aba ô na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ìzadaihu'u za'ra wa'aba ô di bété, ì'u'êtê wapuzém na te aima ìwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. E niha waihu'u su'u za'ra wa'aba ô di bété.

¹⁸⁻¹⁹ E niha atômo na marĩ 're 'madá'â za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba ô di. E niha aipo're na marĩ 're wapari za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba ô di. 5 na ì'u'êtê wapu hãiba hã te dama ìwê'êi ahã mono zém na hã, duré 5 miu na dahâiba nherê, aihĩni ìdasaihurizém na hã, e ma âma aipo're si'ári za'ra wa'wa. E niha si'ôtô hãiba hã ìré danho'rada hã ìsi'azazâri hã, apã ìwa ìséme aba mono hã. — Âne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra. Tawamhã asa ma Zezusihi ma waihu'u za'ra:

— Si'ôno hã 12 na ìhãiba hã danho'rata ré hã.

²⁰ Tawamhã Zezusi hã ìsadanharĩ na, ma duré tãma âma sahu za'ra:

— Duré, 7 na ì'u'êtê wapu hã hâimana nherê, te dama ìwê'êi ahã mono zém na hã, duré 4 miu na dahâiba nherê, da te 'mahâpãri mono wamhã, e niha si'ôtô hãiba hã danho'rata ré hã. — Âne te sadanharĩ za'ra.

— Si'ôno hã, 7 na ìhãiba hã danho'rata ré hã. — Âne ma asa tãma waihu'u za'ra.

²¹ Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra:

— E niha bété zahadu ìwaihu'u za'ra wa'aba ô di, ìwaihu'u pese na hã. — Âne ma tô Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

Zezusi hã ìtob'a te te ìpesezé wasu'u

²² Taha pari, te oto ai'aba're Zezusi norĩ hã, Besada na 'ri wa'ôtô nhisi u. Tawamhã datême sihutu wamhã, aibã ìtob'a hã ma tô ìtême dasiwi saprõni ni, Zezusihi u. Tinhib'rata na te te upi da, te te to pese da, te tãma 'ru za'ra, siwi ìsaprõni'wa norĩ hã.

²³ Tawamhã Zezusi hã ma ïtob'a hã pa'â, danhiti te te sima saprõni da. Tawamhã tizadaipro na ma sada sisiptõmo di'i, te te ãma tob'u're da, aibã hã. Taha pari, ma duré tinhib'rada hã ãma tihi. Taha parimhã, te sadanha, ãne:

— E zahadu marĩ hã 'madã'ã õ di. E ma tô marĩ hã ï'madã.

²⁴ Tawamhã aibã te te rob'madã'ã wamhã, Zezusihi ma, te asa tinha, ãne:

— Zahadu te rob'madã'ã pese õ di. Aibã norĩ hã te ai'aba'rê, wede ne ïhãiba za'ra hã. — ãne ma asa tãma waihu'u, te te rob'madã'ã pese waihu'u õ wa.

²⁵ Taha wa, tinhib'rada hã ma tô duré ãma tino, ïtomhã ãma, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tito pese oto, aibã hã. Te rob'madã'ã wê di oto.

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te aibã ma rob'ru, tinhorõwa u morĩ waré da oto, apã morĩ tõ da, 'ri wa'õtõ u hã.

Zezusi hã Danho'reptui'wa na, Pedru hã asa te te tãma ïwaihu'uzé wasu'u Mateusi 16.13-20; Rucasi 9.18-31

²⁷ Taha pari, Zezusi norĩ hã te oto 're nomro, 'ri wa'õtõ mono bã. Apito Piripihiti te, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ, 'ri wa'õno hã. Tawamhã bãdãdi na si'aba'rê sina, te tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— E niha ma tô da te dasima 're ïwasu'u za'ra. E 'wa hã, wa hã.

²⁸ Tawamhã asa ma tãma waihu'u za'ra:

— Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. A hã, u, Eriasi apã we ï'aimorĩ. A hã, u, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hãiba amo, duréi pese atã'ã nherê, apã aihãiwa'udu.

²⁹ Tawamhã Zezusi te duré sina sadanharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ïwasu'u za'ra wa'aba mo.

Tawamhã Pedruhu si, ma asa tãma waihu'u na wa'rã:

— A hã Cristu, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Tawamhã Zezusi te sina sadawa uwati za'ra, Danho'reptui'wa na, te te a'ã dama wasu'u za'ra tõ da.

Zezusi hã, za ïdã'ázém na, duré za apã ïhãiwa'utuzém na ïsiwasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 16.21-28; Rucasi 9.22-27

³¹⁻³² Tawamhã ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma:

— Ti'ai ãma dasiré ïpodo hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te ïma ïpisutuzéb zarina, wa za robzépata za'ëtê. Wama roti'wa norĩ hã te za siwi ïwê'õ za'ra, ïhi norĩ hã. Sasedoti ïpire norĩ zama, duré dama rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi ïwê'õ za'ra. Tawapsi te za dasiwi ïwĩrĩ ni. Tawamhã bãdã maparane ï'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apã. — ãne sõ'awi ma tô Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, tãma ïrob'rãsutuzém na hã te te ãma waihu'u sirõmo za'ra da. Tawamhã Pedru hã ãne tãma ïsiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da, te sima saprõ Zezusi hã, tisiré norĩ nhiti.

³³ Tawamhã te te sina wapari wamhã, tisiré 're ïnomro mono norĩ u, ma aipi'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te ãne tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ïnhiti. 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimirosa'rata zarina rosa'rata õ di, a hã. Danhimirosa'rata zarina si, te ï'ãma ïrosa'ra, a hã.

³⁴ Taha pari, Zezusi te duré sima dazõ hã, uburé ïtême dasi'rã'õtõ mono da. Tisiré 're ïnomro mono norĩ zõ zama, te duré tihãrã za'ra sima. Tawamhã ãne ma si'ãma dama rowaihu'u:

— Ni'wam norĩ hã ïsiré 're nomro u'ãsi mono da, te te sima 're ïwê za'ra mono wamhã, tihãmanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ïzarina 're ïnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherê, te za ïsiré 're nomro.

³⁵ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, duré ĩzadawa wasu'u'wa 're nomro mono wa, 're sihãiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã.

³⁶⁻³⁷ Áté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dârã. Ti'ab ré sibrob ahã nherê, e tâma 're rowê mono di za, rowê isi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami mono õ wamhã. Mare di. Tâma 're rowê mono õ di za. Ti'ai âma simarĩ ahã uptabi nherê, tâma waihu'u õ di za, marĩ na ĩsiwa'âbâzéb da hã, rowê âma 're ĩhâimana mono zéb da hã. — Âne Zezusi ma tô dama waihu'u siro, da te waihu'u za'ra da.

³⁸ Ma tô duré dama rowaihu'u âne:

— Âhãna da'ahã na 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ma tô rême za'ra ni. Dawasété na si te oto 're danomro, â nimosi dapoto té mono hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã ĩzazei'wa na, duré ĩmreme wapari pese 'wa na, áté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnasite. Áté te za dawi 're si'udã za'ra, ĩzazei'õ'wa ne. Ti'ai âma dasiré ĩpodo hã nimahã na si, wa za wei mo apã. ĩmama te hã, rowa'a za'êtê ré, wa za wei mo, hãiwa âma tâma ĩromhuri'wa norĩ siré. Tawamhã apã we ĩmorĩ wapsi, ĩ'udã'wa norĩ hã ĩzazei'wa na te waihu'u za'ra õ di za. — Âne ma tô dama rowasu'u, Zezusi hã.

9

¹ Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, âne:

— Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihĩni õ nherê, ai'matã'ã aba õ ré, te za tiwaihu'u pese na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zé hã âma ĩ'madã'ã za'ra wa'wa. — Âne ma Zezusi hã dama waihu'u siro, da te dasina waihu'u za'ra da.

*Zezusihi hãiba ĩsaprĩzé wasu'u
Mateusi 17.1-13; Rucasi 9.28-36*

² Tawamhã bâdã 6 na âma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ si te te simro, Ti'adu norĩ me, Zuwãhã zama. Êtê 'rãihã u ma tô ai'aba'ré. Tame ma tô Zezusi hã tihãiba na saprĩ, Pedru norĩ nho'a.

³ ĩ'uzã hã ma tô tihãirã uptabi. Rowa'a za'êtê ne, ma ai'ubuzi, rã uptabi na. Da'uzã hã da te 're hã upsõi pese za'ra mono nherê, hãirã prã ti, Zezusihi uza ma hã.

⁴ Tawamhã dahi'rata norĩ hã ma tô 'madã'ã za'ra, Eriasi norĩ hã Mozésihi me. Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra.

⁵⁻⁶ Tawamhã Pedru te Zezusihi ma tinha, âne:

— Rowahutu'wa, âne wama rowê za'ra di. Si'ubdatõ, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni aihãiba bâ wa'aba, ate da hã, duré Mozésihi te da hã, duré Eriasihi te da hã. — Âne ma Pedru hã tâma waihu'u, a'ã te te rosa'rata âna. Te te 'madã'ã za'ra wa, ma tâma tipahi za'ra, Pedru norĩ hã.

⁷ Tawamhã hãiwa nhirõtõ'a za'êne hã ma ubu za'ra, Zezusi norĩ hã. Taha wa, hãiwa nhirõtõ'a hawi, ma we tâma nharĩ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Pedru norĩ ma:

— Â hã ĩ'ra, te 're ĩsawi pese mono. Ma'ãpé ĩsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁸ Taha wamhã, taré te titõmo na sô rowaimrami za'ra. Zezusihi si te âma siwĩ 'madã, siwaprosi ĩsam na.

⁹ Tawamhã êtê 'rãihã hawi, ma oto si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Si'aba'ré sina, te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, âne:

— Ētē 'rāihā āma ī'madā'ā za'ra wa'aba zém na hā, dama rowasu'u za'ra wa'aba ō di za a'ā. Wa hā ti'ai āma dasiré ĩpodo hā ab're hawi ĩhāiwa'utu parip si, te za dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhā ĩmreme ma tō wapari za'ra, Pedru norī hā. Taha wa, te 'rāwi sima rowasu'u za'ra, āne:

— E niha ĩsiwasu'uzé hā ab're hawi, za te te ĩhāiwa'utu na. Wa norī hā wama waihu'u za'ra ō di. — Āne te 'rāwi sima rowasu'u za'ra.

¹¹ Tawamhā te oto siwi sadanha, Zezusi hā:

— E marī wa, te rowahutu'wa norī hā te te dama 're rowasu'u za'ra bété, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu wana, Eriasi za we ĩmorī na hā.

¹²⁻¹³ Tawamhā Zezusi ma tō asa tāma waihu'u za'ra:

— Duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ĩ'uwaibaba āma rob'ui'ére ĩbahī na, Eriasi za we apā ĩmorizém na te te ropese da. Tane nherē, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hā ma tō wei morī pa. Da te dasima ĩwē za'ra zéb zarina, ma tō tāma rob'manharī wasété za'ra ni, ĩwana da te duré āma ĩrob'ui'érezéb zarina. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ma tō ĩ'āma rob'ui'ére sirōmo za'ra, ti'ai āma dasiré ĩpoto āma hā, sa'ētē na za te ĩrobzépatazém na hā, duré za da te dasiwi ĩwē'ōzém na hā. E marī wa, ma tō āne ĩ'āma rob'ui'ére sirōmo za'ra. — Āne te Zezusi hā sina sadanharī za'ra.

Ai'repudu ĩpesezé wasu'u

Mateusi 17.14-20; Rucasi 9.37-43

¹⁴ Tawamhā Zezusi norī hā te oto apā ai'aba'ré, tisiré norī u. ĩwana za'ra ma tō da'ahā na tasi'rā'ōtō ni. Tame 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti ui'ére na rowahutu'wa norī hā te nasi ĩsada wa'rāmi tāma nharī za'ra, Zezusihi siré 're ĩnomro mono norī ma, ĩsimirowasu'u na te te saze za'ra ō wa.

¹⁵ Zezusi hā da te 'madā'ā za'ra wamhā, uburé ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, ma tō ĩtēme dasisa're, da te sawi za'ra da.

¹⁶ Tawamhā Zezusi te dama tinha:

— E marī na, te asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁷ Tawamhā aibā hā dawa'wa hawi te 'mahā:

— Rowahutu'wa, ĩ'ra wa we atēme saprō, ĩma pawaptob da. Wa'uburé te te 're upi mono wa, mreme ō u'āsi te 're sāmra.

¹⁸ Wa'uburé hā te te 're wabzuri, ti'ai u. Tawamhā ĩsadaipro hā te tiwi 're pusi. Te duré 're 'wahāihāsi. Te duré 're sitete. Te duré 're sib'uwa. Wa tō aré waptērē za'ra, asiré 're ĩnomro mono norī hā wa'uburé te te siwi me da, tāma. Tane nherē, tāma waihu'u za'ra ō di, ĩ'ra ma, te te siwi ĩme da hā. — Āne te aibā hā rowasu'u, Zezusihi ma.

¹⁹ Tawamhā aibā mreme te te wapari wamhā, ma tō tisiré 're ĩnomro mono norī ma tinha:

— E niha bété ai'rata 're ĩnhamra u'āsi aba mono nherē, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di bété, te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. E ĩpē'ézé u'āsi, wa za ai'rata 're ĩmorī 'wa, 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō wa. Ma'āpé, ai'repudu hā we ĩtēme saprōni aba.

²⁰ Tawamhā ma tō ĩtēme siwi saprō, ai'repudu hā. ĩtēme te te siwi āwisi wi, te wa'uburé hā Zezusi hā 'madā. Taha wa, te sisa'u ai'repudu hā wasutu. Sa'ētē te 're sipizari, ti'ai wa. Ma duré sadaiproi waze.

²¹ Tawamhā Zezusi hā te ĩmama hā āma sadanha:

— E niha ma tō āma tiwahu, ai'ra hā ĩré 're hāimana mono ré hā.

— ĩ'ra hā sapore ré, ma tō 're siwamnarī.

²² Unhama u te te 're wabzuri wa'uburé hã, unhama na te te wĩrĩ da. Âi ba zama te te 're wabzuri, â na te te wĩrĩ da. Tô sena aiwaihu'u pese wamhã, wapawapto na. Ma'âpé, wa'âma aipê'êzé na.

²³ Tawamhã âne te Zezusi hã tâma tinha:

— E niha te âne ĩma ĩnha, tô sena ĩwaihu'u pese wamhã, te aipawapto wa'aba da hã, ai'ra âma. ĩwaihu'u pese na, da te 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, uburé dama waihu'u pese di za, marĩ na da te 're ĩdapawapto za'ra mono zéb da hã. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u.

²⁴ Tawamhã awa'awi te aibã hã Zezusihi ma tinha:

— Asimipawaptozbém na, wa tô ai'umnhasi. Ma'âpé, 're ĩpawapto u'âsi mono, asimipawaptozbém na te 're asazei pese mono da oto. Taha da, wa aima ĩsiwasu'u.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩdasi'rã'õtô norĩ hã da'ahã na te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tô wa'uburé ma rob'ru, âne:

— Wa'uburé, ai'repudu 're upi u'âsi mono wa, te mreme'õ u'âsi 're hâimana. Te duré po'reptõ u'âsi 're sãmra. Aiwatobro, ai'reputu hawi. Niwa apã asébré tô, ai'reputu u.

²⁶ Tawamhã wa'uburé, ma tizadari. Sisa'u te duré wasutu, ai'repudu hã. Tawamhã ĩhawi ma tô watobro. Ai'repudu hã rési ãna te oto nomro, dá'ã newa. Taha wa, te dasima rowasu'u za'ra ni, ai'repudu hã ĩdã'ã na.

²⁷ Tane nheré, ma tô Zezusi hã ai'repudu hã pa'ã. Ma tô hãiwi wahutu, para na sab da.

²⁸ Taha pari, ma asisi 'ri para u, Zezusi norĩ hã. Tame hãiba pisutu ma tô si'ãma sadanharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã:

— E niha bã bété wa norĩ hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nheré, wa te wasiwi ĩmei waihu'u õ, tâma.

²⁹ Tawamhã asa ma Zezusi hã âne tâma waihu'u za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, te za a'ã 're damreme zusi âma. Taha parip si, dama waihu'u pese di za, wa'uburé hã dama 're ĩwairébé mono zéb da hã. — Âne ma tâma waihu'u za'ra.

Zezusi hã za ĩdã'ázém na duré za apã ĩhãiwa'utuzém na ĩsiwasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 17.22-23; Rucasi 9.43-45

³⁰⁻³¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã ta hawi te oto ai'aba're. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma ro'rahãri za'ra. Zezusi hã ma tô sima wê, ĩhãimanazém na a'ã da te sa'rese za'ra tô da, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, a'ã hãiba pisutu tâma siwasu'u za'ra da. Tawamhã ma tô tâma siwasu'u za'ra, âne:

— Wa hã dasiré ĩpodo hã te za dasima ĩhãiba nhomri ni. Te za duré dasiwi ĩwĩrĩ ni. Da te dasiwi ĩwĩrĩ wamhã, bãdã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apã hãiwa'udu ab're hawi, ĩdã'ã uptabi nheré. — Âne te tâma siwasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

³² Tawamhã te te siwi sadaihu'u za'ra õ di, tâma ĩsiwasu'u za'ra zém na hã. Tane nheré, tâma pahĩ za'ra wa, te te siwi ãma sadanharĩ õ di oto. Ari'iwi te oto asimro.

Danhipai u dama ĩpire na, Zezusi te te ĩrowasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 18.1-5; Rucasi 9.46-48

³³ Tawamhã Capana'u na 'ri nhisi u, ma tô oto aihutu, Zezusi norĩ hã. Tame 'ri para u sisisi wamhã, te Zezusi hã sadanharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, âne:

— Bâdâdi na we wasi'aba'rêi ré hã e marĩ na, te we asima ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo.

³⁴ Tazahã te ari'iwi tihâimana za'ra oto, bâdâdi na si'aba'rê sina, sipibu za'ra wa aré, 'râwi sima ĩ'maipire zô.

³⁵ Zezusi hã ma tô nhamra oto. Tisiré 're ĩnomro mono norĩ zô, te tihârâ za'ra, sitême. Āne te tâma nharĩ za'ra:

— Ni'wam norĩ hã dama pire da, 'râwi te te si'âma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, dama ĩwapu ne, te za dama 're si'ai'uté za'ra.

³⁶⁻³⁷ Taha pari, ma ai'uté hã pa'â, tisiré 're ĩnomro mono norĩ wa'wa, te te sãrĩ da, tipa. Tawamhã tipa te te sãrĩ sina, ma âne tâma waihu'u za'ra:

— Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbã te duré ĩzô 're tob'uzu za'ra. Tawamhã, e ĩzô si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ĩzatõrĩ'wa zô zama te sô 're tob'uzu za'ra. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusi norĩ wê 'wa norĩ wasu'u na rowasu'u

Rucasi 9.49-50

³⁸ Tawamhã Zuwã hã te Zezusihi ma siwasu'u:

— Rowahutu'wa, aibã wa tô 'madã'ã za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're ĩrob'rui mono hã, dama 're wairébé mono da. Tawamhã ma tô dama 're wairébé. Ō hã wasiré 're morĩ ō di. Taha wa, wa tô tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tô mono da, wasiré 're morĩ ō wa. — Āne te Zezusihi ma siwasu'u, Zuwã hã.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô asa tâma waihu'u za'ra, Zuwã norĩ ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba ō di za, te te 're ĩda'apawapto mono zé hã. Āté ni'wam norĩ hã ĩwaihu'u pese zarina, te za ĩwê hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã. E taha pari, te za ta norĩ hã awa'awi na ĩnhisi wasété za'ra. Mare di. Te te 're ĩnhisi wasété za'ra mono ō di za. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã wazada 're hâimana za'ra mono ō wamhã, ta norĩ hã wahãiba niwĩ te za 're hâimana za'ra. Taha wa, aibã hã wahãiba niwĩ 're hâimana mono nherê, tiwi sawi za'ra wa'aba ō di za, te te 're ĩda'apawapto mono zé hã. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhã ma tô duré tâma nharĩ za'ra:

— Ma'âpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba asina. A norĩ wa'wa hã ĩzazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, â hã ni'wam norĩ hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te tâma 're ĩ'awa'âbã mono zé hã tiwi 're simani za'ra mono ō di za. Te za te te sina 're uwaimrami za'ra. — Āne ma tô tâma siwaihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Dawasété na romnhimimnhasi wasu'u

Mateusi 18.6-9; Rucasi 17.1-2

⁴² Tawamhã Zezusi hã roti na ma duré tâma âma uzusi za'ra:

— Āté â norĩ hã, ai'uté dama ĩwapu ne, te za 're nomro, ĩzazei'wa norĩ hã. Tawamhã âté ni'wa simiroti zarina, te za ĩ'mairê. Tawamhã tâma ĩroti wasété'wai ma hã, tâma rowê ō uptabi di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te azãri wa. ĩbutu na êtê tómo wawê, da te âma wasisi pari, âi ba da te mei 'wa'âhã, uihã na dá'ã da, tâma rowê ō di aré. Tane nherê, ĩsimiroti wasétézéb zarina, ĩzazei'wa te te ĩrême wamhã, tâma rowê ō uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

⁴³ Taha wa, wa za âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Asib'rata na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, asib'rada asiwi 're ĩsihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro wê wa'aba mo. Asib'rada misire ré si rowê uptabi

u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowë za'ra wa'aba mono di za, hãiwa ãma hã. Asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhã, unhamã u'ãsi u, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁴⁻⁴⁵ Duré nimomo 're aiwairébé aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, aipara asiwi 're Ìshãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Aipara misire ré si, rowë uptabi u 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowë za'ra wa'aba mono di za, hãiwa ãma hã. Aipara zahuré ré ropipa u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁶⁻⁴⁷ Duré marĩ hã atõmo na 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, tawamhã ato asiwi 're Ìsani za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Atõmo misire ré si, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono u, 're asisisi aba mono wamhã, Asib'apito wa'aba u, aima 're rowë za'ra wa'aba mono di za. Atõmo zahuré ré ropipa u, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁸ Ropipa ãma ubu hã te te 're Ìdahãiba uprosi za'ra mono hã, si'utõrĩ õ di. Duré uzã hã si'utõrĩ waihu'u õ di. Õne u'ã te 're hãimana u'ãsi. — ãne Zezusi ma tãma waihu'u za'ra, tisiré 're Ìnomro mono norĩ ma.

⁴⁹ Tawamhã ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Marĩ na da te 're Ìrobzépata za'ra mono zém na, te za te te 're da'apibu, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã, tã sena Ìzazei'wa 're danomro mono zõ.

⁵⁰ Wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzéb da hã. Tane nherë, oto 're se si'utõrĩ mono wamhã, niha da te 'manharĩ waihu'u õ di, apã se da, dasa da te ãma 're Ìwarĩrĩ za'ra mono da hã. Sa na, wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Ni'wam norĩ hãimanazéb zarina, te za dasi'u syry na sa na 're dasaihuri, dasisawi te. Tane asisawi te, te za rowë na asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. — ãne ma tãma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're Ìnomro mono norĩ ma.

10

Dasiwi 're Ìdasiwanhizari za'ra mono zém na rowasu'u Mateusi 5.31-32; 19.1-12; Rucasi 16.18

¹ Tawamhã Zezusi hã Capana'u hawi te oto mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, morĩ da. Tawamhã Zodã pa zara u, ma tã saprĩ. Te te saprĩ wamhã, da'hã uptabi na ma tã duré Ìtème dasito. Taha wa, te duré dama rowahutu, te te dama 're Ìrowahutu u'ãsi mono zém na, Zezusi hã.

² Tawamhã ni'wam norĩ hã parizezu norĩ hã, timreme na te te tãma ãma upa za'ra wa, te te siwi mreme wë'õ da, ma ãne siwi sadawa pibu:

— Aibã norĩ hã timro me sima 're siwanhizari za'ra mono wamhã, e wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, te za timro hã time, aibã hã. — ãne te siwi sadanha.

³ Tawamhã asa ma Zezusi hã sada'ãbã za'ra:

— E niha ma tã Mozési hã bété dama waihu'u aré, damro me dasiwi 're Ìdasiwanhizari za'ra mono zém na hã.

⁴ Tawamhã asa ma duré ãma sada'ãbã za'ra:

— Mozési hã ãne ma tã dama roti: Aibã norĩ hã timro me, siwi 're siwanhizari za'ra mono õ ré, te za rob'ui'ére hã timro ma te te 're sãmri za'ra pi'õi ma, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, te te Ìmezém na hã. Taha parip si, te za oto pi'õi ma, te te 're rob'ru za'ra.

⁵ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Ta hã Mozési hã aipē'ē tete za'ra wa'aba wa, ma tō āne na te te aima 're roti za'ra wa'wa.

⁶ Ropoto na'rata hawimhã, ānei ō di. Ropoto na'rata hawimhã, ma tō 'Re ihâimana u'âsi mono hã aibã hã poto, a'uwē na. Pi'ō zama ma tō duré poto.

⁷ Taha wa, aibã hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama nori hã te te 're rēme za'ra, timro me si, siré 're simasisi zahuré mono da oto.

⁸ Sina hãiba sitob zahuré wamhã, maparane ihãiba nherē, misi ihãiba ne, te za siré 're hâimana u'âsi zahuré oto.

⁹ Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono, dasi'āma te te 're da'ahãiba to mono nherē, ni'wa hã da'āma 're siwanhizari mono ō di za. Mare di. — Āne ma tō Zezusi hã parisezu nori ma waihu'u za'ra.

¹⁰ Taha pari, 'ri tēme sihutu wamhã, ĩsiré 're ĩnomro mono nori hã ma tō āma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhã Zezusi asa ma tō tãma waihu'u za'ra:

— Ni'wa hã aibã hã timro te te mei wamhã, pi'ō aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã.

¹² Duré ni'wa hã pi'ō hã, timro te te mei wamhã, aibã aimawi na mro wamhã, te za duré tiwasédé hã 'manha, pi'ō hã. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra.

Zezusi hã, ai'uté te te ĩazawizém na rowasu'u

Mateusi 19.13-15; Rucasi 18.15-17

¹³ Taha pari, ma tō da'ra hã āwisi za'ra ni Zezusihi u, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, āma mreme za'ra da, te te 're apawaptob u'âsi mono da, ĩwē na. Tane nherē, ĩsiré 're ĩnomro mono nori hã ma tō dawē'ō za'ra, da'ra hã da te ĩtēme 'wasari tō da, Zezusihi u.

¹⁴ Āne te te ĩdawē'ō za'ra zém na hã, te te wapari ze za'ra ō di, Zezusi hã. Taha wa, te āne tãma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tō. A'ã we ĩtēme da te simroi mono, ai'uté nori hã. Ā nori hã ai'uté nori hã ōne haré simizazei pese na 're ihâimana za'ra mono ne, tane ni'wam nori hã 're hâimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã āma 're sib'a'uwē za'ra.

¹⁵ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam nori hã ai'uté dama ĩwapu ne, 're hâimana za'ra mono ō wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb u, 're sisisi mono ō di za. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁶ Tawamhã awa'awi ma tō nasi ai'uté hã dawĩ azaza tipa. Duré tinhib'rata na te te nasi upi za'ra sina, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, ma tō āma arowaptē, ĩwē hã te te tãma 're anhomri mono da.

Aibã ĩsibro pese na rowasu'u

Mateusi 19.16-30; Rucasi 18.18-30

¹⁷ Zezusi nori hã sina pahã za'ra ō ré, te aibã hã ĩsarina tiwara za'ra. Āma wisi za'ra wamhã, Zezusihi papara ma aime hi'rãtitō. Tawamhã āne te sina sadanha:

— Rowahutu'wa, aiwē di a hã. E marĩ ĩwē hã wa za 'manha, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã te ĩsina ĩ'uwaimrami da hã.

¹⁸ Tawamhã asa te Zezusi hã tãma tinha:

— E niha te ĩ'āma aiwa, ĩwē na. 'Re ihâimana u'âsi mono si ĩwē uptabi hã, ōhō si. Ni'wa hã ĩsine hã maré di.

¹⁹ A hã aima waihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Āne dama ĩsimiroti hã: “'Re danhimroi wa'aba mono ō di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ō di za. Duré danhibrom na dawĩ 're

asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dahâiba wasu'u na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hã te za 're ïwazé pese mo, ana zama." ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

²⁰ Tawamhã asa te Zezusihi ma siwasu'u:

— Rowahutu'wa, ïprédu wi, wa tô te 're 'madâ'â pese, ïsimiroti hã.

²¹ Tawamhã Zezusi hã te aibã 'madã, sawi sina. ãne te tãma tinha:

— Zahadu te misi aiwi sô rowaptã, tãma ãma'ï'uwaimrami'õ hã. Mo oto aimorï apã, asibro hã uburé dama wede mono da, ïwa'ãbã zô, ïsibrob'õ norï ma, sômri mono da. ãne wamhã, duré asibro pese di za, hãiwa ãma. Taha parip si, te za we apã aimo ïtême, ïsiré 're aimorï da oto. — ãne ma tô aibã ma waihu'u, Zezusi hã.

²² Aibã hã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ. E marï wa. Sibrob ahã uptabi wa. Taha wa, te oto mo apã, robzei ãna.

²³ Tawamhã aibã za'u, te Zezusi hã 'madã'â za'ra, tisiré 're ïnomro mono norï hã. Taha wa, ma tô ãne tãma waihu'u za'ra:

— ïsibro pese norï hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb u 're ïsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

²⁴ Tawamhã te ãma rosa'rata za'ra, te te tãma ïwaihu'u za'ra zém na hã. ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— ïsiwadi norï, e niha te za 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, 're sib'apito za'ra, ïtême 're ïsisisi mono zéb da hã. Tãma pire uptabi za'ra di.

²⁵ E niha te za awaru ba'õmore hã ïsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, ïsibro pese norï hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb u hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ ãne ïmreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tawamhã te ãma sisadhanarï za'ra, ãne:

— ïsibro pese norï ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norï hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadã'ã ãna 're ïdanomro u'âsi mono zé hã. ãté ni'wai õ di.

²⁷ Tawamhã Zezusi hã te 'madã'â za'ra. ãne ma tô tãma waihu'u za'ra:

— Dasi'uihã na danho'reptuzé hã, da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si, uburé marï hã 'manharï waihu'u pese uptabi di. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te asa tãma siwasu'u:

— Wa norï hã uburé wa tô wanhibro hã wasipara rême za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Tane tô. ïwapari pese za'ra wa'aba. ãté ni'wa hã te te 're ïzawi pese mono zéb zarina, te za tinhorõwa hã a'ã tiré, te te dama 're ïzadawa wasu'u mono da. ãté tisisãnawã norï, duré tihidiba norï te za a'ã rême za'ra. ãté tina, timama, duré ti'ra norï hã te za a'ã rême za'ra. ãté tinhipti'a zama, te za a'ã tiré.

³⁰ ãne wamhã, ti'ai ãma 're morï ré, te za marï ïwẽ uptabi hã ahã na tãma 're hãimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'ratamhã, ïsõrõwa za'ra hã, ïsisãnawã norï hã, ïhidiba norï hã, t'ra norï hã, duré ïsipti'a hã. Marï ïwẽ hã tãma 're ïhâimana za'ra mono zu, te za duré rowasédé hã tãma 're hãimana za'ra, taré

da te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Niwapsi te za duré tãma pisutu, dá'â âna 're morĩ u'âsi da, rowē uptabi âma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

³¹ Ni'wam norĩ hã ahâ uptabi na pire na ti'ab ré dama 're hâimana za'ra mono nherē, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're apisutu, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'âma 're ĩsib'a'uwē mono zéb âma hã. Duré ni'wam norĩ hã ahâ uptabi na ti'ab ré wapu na dama 're hâimana za'ra mono nherē, te za te te tãma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — Āne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã za tidâ'âzém na, duré za tihâiwa'utuzém na zama ĩsiwasu'u zahu zé Mateusi 20.17-19; Rucasi 18.31-34

³² Tawamhã Zezusi norĩ hã ma oto sai'uri za'ra, bådâdi na sō'a na, Zeruzarē u. Zezusi hã tisiré 're ĩnomro mono norĩ nhowa, ma tô mo. Sina hâtâ'â âna, morĩ wa, te âma rosa'rata za'ra. Taha wa, ma tô ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me ĩsi'aba'ré norĩ hã sina tipahi za'ra. Tawamhã danhiti te sima satōrĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, te te tãma rowasu'u sirōmo za'ra da, za tãma ĩromhâimanazém na.

³³⁻³⁴ Tawamhã âne te tãma rowasu'u za'ra:

— ĩwapari pese za'ra wa'aba. Āhãna Zeruzarē u, wa ai'aba'ré ni. Tame wa hã ti'ai âma dasiré ĩpodo hã te za dasima ĩhâiba nhomri ni, sasedoti ĩpire norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ ma zama. Ta norĩ hã ĩwasédé te te ĩ'âma ĩsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ĩ'ru za'ra, da te ĩwĩrĩ da, dasiwi. Tawamhã zudezu'ō norĩ ma, te za siwi ĩhâiba nho. Ta norĩ hã te za ĩ'âma tiwa'ē za'ra, zudezu'ō norĩ hã. Tizadaipro na te za duré nasi siwi ĩ'upto. Te za duré te te siwi 're ĩpré'ē. Tawamhã te za oto siwi ĩwĩ. Tane nherē, bådâ maparane ĩ'âma si'utōrĩ ō ré, wa za apâ hâiwa'udu. — Āne ma tô tãma siwasu'u sirōmo za'ra, Zezusi hã.

Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me, te te sina ĩrowaptērē zahuré zé wasu'u Mateusi 20.20-28

³⁵ Taha pari, Ti'adu hã Zuwãhã me, Zebedehe 'ra zahuré hã, ma tô Zezusihi u sina rotété zahuré, te te tãma nharĩ zahuré da, âne:

— Rowahutu'wa, wa za aiwi rowaptērē ni. Ma'âpé, âma wama uwaimrami, wa te wasima ĩwē hã.

³⁶ Tawamhã Zezusi ma âma sada'âbâ zahuré:

— E niha ma tô asima ĩwē wa'wa, te aima âma ĩ'uwaimrami aba da hã, asima ĩwē wa'aba zé hã. — Āne te sadanharĩ zahuré.

³⁷ Tawamhã asa te duré tãma nharĩ zahuré, Zezusihi ma:

— Niwamhã danhib'apito simasisizém na te za 're asãmra mo, dama aipire uptabi na 're aihâimana mono da. Āhã wa, ma'âpé wapisutu, asimire niwĩ 're wa'manhamra mono da, duré asimi'e niwĩb zama, asine dama wapire na 're wahâimana mono da.

³⁸ Tawamhã te duré asa tãma nharĩ zahuré:

— Rosa'rata âna te âne asina ĩzadanharĩ 'wa. Wa hã wa za robzépata za'ëtē, dawĩ ĩsisawi âna. E tawamhã sada asiptete aba di za, za te ĩrobzépata za'ëtē ne, ĩrobzépata aba da hã.

³⁹ Tawamhã asa te duré Zezusihi ma siwaihu'u zahuré:

— ĩhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ĩrobzépata da hã.

Tawamhã Zezusi ma duré asa tãma waihu'u zahuré:

— Te za tô ĩsine ĩrobzépata za'ëtē 'wa.

⁴⁰ Tane nherē, ĩsi'uihā na te aipisutu waihu'u aba ō di, dama aipire wa'aba na 're aihāimana aba mono zéb da hā ĩnhimire niwī, duré ĩnhimi'e niwī. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te za te te dama' 're apisutu, te te sima 're ĩda'awē mono zéb uwaibaba, dama pire na ĩrata 're dahāimana u'āsi za'ra mono da. — Āne ma tō tāma waihu'u zahuré, Tī'adu norī ma.

⁴¹ Tawamhā Zezusihi siré 're ĩnomro mono norī hā 10 na ĩhāiba za'ra hā, Tī'adu norī mreme te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tinhiti'ru za'ra.

⁴² Taha wa, Zezusi te sô tihârâ za'ra, 'râwi ĩtēme si'râ'ōtô da. Tawamhā āne ma tō tāma waihu'u za'ra:

— Tī'ai āma danhib'apito na da te 're ĩwamri za'ra mono norī hā te pire uptabi na dama 're hāimana za'ra. Sa'ētē te duré te te 're dawada'uri za'ra, ĩsimiroti hā da te 're 'madâ'â za'ra mono da.

⁴³ Tane asima 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di za, a norī wa'wa hā. Asiré norī ma, ai'maipire wa'aba da, asima 're 'mairob'ruiwapari aba mono wamhā, te za asiré hā 're ĩ'maipawapto u'āsi aba mo, marī zô 're a'manhimnhasi aba mono āna.

⁴⁴ Duré 'râwi asima aipire uptabi na, 're ai'maihāimana aba mono da, asima 'maiwē uptabi aba wamhā, pawa'âbâ āna romhuri'wa ne, te za asima 're ĩ'mairomhuri wē wa'aba mo.

⁴⁵ Tane duré, wa hā dasiré ĩpodo hā da te ĩma 're romhuri za'ra mono da, we ĩmorī ō di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datēme mo, ĩsihāiba zawi āna dazada ĩdâ'â da, da'upana te da'awa'âbâ da. — Āne ma tō tāma siwaihu'u za'ra Zezusi hā, te te āma waihu'u za'ra da.

*Zezusi hā Batimezu te te ĩto pesezé wasu'u
Mateusi 20.29-34; Rucasi 18.35-43*

⁴⁶ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō oto aihutu, Zerico na 'ri nho'ōmo nhisi u. Zerico hawi duré si'aba'rēi wamhā, da'ahā uptabi na te ĩsiré ai'aba'rē ni. Si'aba'rēi ré, ma tō aibâ hā sôpētē za'ra ĩtob'a hā, bâdâdi zababa ĩsāmra hā. ĩtob'a hā Batimezu na ĩsisi hā, Timezuhu 'ra. Rob'uiprazém na te nasi da'awa, da te tāma a za'ra da.

⁴⁷ Tawamhā ma tō Zezusihi wasu'u hā wapa, Nazaré nhihudu hā ĩsababa te te ĩro'razâri na hā. Taha wa, te te sina 'mahârâ, sa'ētē, ĩtob'a hā:

— Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'âpé ĩ'āma aipē'ēzé na. — Āne te nasi sina 'mahâ.

⁴⁸ Tawamhā da'ahā na te tāma nharī za'ra ni, ari'iwi sāmra da. Tane nherē, te nasi sa'ētē sina 'mahâ:

— Dawihi nhihudu, ĩ'āma aipē'ēzé na.

⁴⁹ Tawamhā ma tō mazazâ, Zezusi hā. Āne te dama ti'ru:

— Sô aihârâ za'ra wa'aba, we ĩtēme morī da.

Taha wa, te dasiwi 'mahârâ ni, ĩtob'a hā:

— Aiwahutu. Zezusi hā te asô hā, ĩtēme aimorī da. Aima rowē di za oto.

⁵⁰ Tawamhā Batimezu hā tisi'ubuzé ma tō time, si'aba'rē na wahutu da, Zezusihi u morī da.

⁵¹ ĩtēme wisi wamhā, Zezusi te āne sadanha:

— E marī te asima ĩwē, te āma aima ĩ'uwaimrami da hā.

— Rowahutu'wa, ĩto pese da, wa ĩsima wē, apâ te 're rob'madâ'â mono da.

— Āne te asa tāma si'ru.

⁵² Tawamhā Zezusi te āne tāma tinha:

— Te za oto aimo. Asina ĩ'umnhasi wa, ma tō ato pe.

Tawamhā awa'awi ma tō rob'madâ'â wē, aibâ hā. Tawamhā Zezusihi zarina te oto mo, bâdâdi na.

11

*ZeZusi hã Zeruzarẽ u, İsebrẽze wasu'u
Mateusi 21.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwã 12.12-19*

1-2 Tawamhã ZeZusi norĩ hã Zeruzarẽ u si'aba'rei wamhã, ma tã a'ã aihutu, Oriwera na etẽ rãihã nhisi u. Etẽ rãihã 'rata, te 'ri wa'õno hã 're hãimana zahuré, Betazé hã duré Betãnha. Tawamhã ZeZusi hã sisõwa ma tã tisiré 're İnomro mono norĩ hã 'mazatõri zahuré maparane. Åne te tãma rob'ru zahuré:

— Owa te za oto ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. Åma aimasisi aba wi, awa'awi te za awaru po'repore hã İso'põtẽ 'wa, İprẽduptẽ hã, zahadu ni'wa hã nimomo åma İmorĩ'õ hã. Da te åma wasisi haré, te za. Tawamhã da te åma İwasisizé hã te za İwasihui wa'wa, we İma saprõni aba da.

3 Ni'wa hã åne te te asadanharĩ aba wamhã: "E marĩ da, ma İwasihui wa'wa, åma İwasisizé hã," tawamhã asa te za åne tãma İwaihu'u 'wa: "Wanhib'apito hã marĩ õ wa, åma morĩ da, wa tãma wasihu ni. Te za we aimã sõmri su'u apã." Åne te za tãma İzadawa wasu'u wa'wa, İtede'wai ma.

4 Tawamhã te oto sã tineb zahuré, awaru po'repore zõ. Simasisi wi, awaru po'repore ma tã sõpõtẽ zahuré. 'Ridawa 'rata, te wasisi haré za.

5 Te te wasihu zahuré wamhã, ma tã ni'wam norĩ hã åma 'mahãrã za'ra, İ'rata İsimasam norĩ hã:

— E marĩ te a norĩ wa'wa hã İ'manharĩ 'wa. E marĩ da, te asapa'abã İwasihui wa'wa, awaru po'repore hã.

6 Tawamhã asa ma tã dazada'ãbã zahuré, ZeZusi hã te te tãma İwaihu'u zahuré zém na. Taha wa, ma tã tãma 'ru zahuré ni, awaru po'repore hã te te saprõni zahuré da, ZeZusihã ma.

7 Tawamhã te te åwisi zahuré wamhã, awa'awi ma tã tãma ba'ubu zahuré, tisi'ubuzém na. Taha pari, ma tã åma darõno, ZeZusi hã.

8 Åma sarõtõ wamhã, da'ahã na ma tã bãdãdi hã tãma waptã za'ra ni, dasi'ubuzém na. Ni'wam norĩ hã rom na İsupo suiwawẽ te te İ'manhizãri za'ra na, ma duré tãma waptã za'ra.

9 Tawamhã ZeZusihã nhowa İsi'aba're norĩ hã İsarina İsi'aba're norĩ zama, mreme rãihã na te sima 'mahãrã za'ra:

— 'Re İhãimana u'ãsi mono åma 're rewata za'ra wa'aba mono. İsadawa para we İmorĩ ma, İwẽ si te te tãma 're pisutu u'ãsi mono neza. Apito Dawihã ma, te te İropisutuzéb zarina, te we oto mo, watẽmẽb za'ra, Wanhib'apito 're hãimana mono da.

10 'Re İhãimana u'ãsi mono hã tã sena sõprub di. — Åne te åma tawata za'ra ni.

11 Tawamhã Zeruzarẽ u oto wisi wamhã, 'Re İhãimana u'ãsi mono åma 're İdawata za'ra mono zéb u, ma åzé ZeZusi hã, te te robzabu da. Tame tiwi hãiwahã wa, te oto mo, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u, tisiré norĩ me, aibã 12 na İhãiba za'ra norĩ me.

*Pidera wede ma, ZeZusi te te İnharizẽ wasu'u
Mateusi 21.18-19*

12 Tawamhã bãtã amo na Betãnha hawi te apã ai'aba're, Zeruzarẽ u. Morĩ ré, ma tã mra hã tiwĩ, ZeZusi hã.

13 Tawamhã si'aba'rei ré, romhã ré, ma wede hã tisã, pidera wede hã. Sui hãza'õtõ wa, te sã mo, 'rãĩ õ'umnhasite. Tawamhã 'rãwi İsu si ma tã 'madã. İ'rã hã robaba di. Zahadu a'amo hã watobro õ di, İ'rã uptabi zéb da hã.

14 Tawamhã ZeZusi te wede ma tinha:

— Ai'rã hã da te 're huri mono õ di za oto. Ai'rã'õ u'ãsi, te za oto 're asa mo.

Tawamhã ma tô mreme wapari za'ra, wede ma, te te ñharĩzém na hã, ãsiré 're ñomro mono norĩ hã.

'Re ñhãimana u'âsi mono ãma 're ñdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te ñdazate mono zém na rowasu'u

Mateusi 21.12-17; Rucasi 19.45-48; Zuwã 2.13-22

¹⁵ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô Zeruzarẽ u apã aihutu. 'Re ñhãimana u'âsi mono ãma 're ñdawata za'ra mono zéb u, ma tô asisi, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te da te 're rowede za'ra. Ni'wam norĩ hã te duré te te dawí 're rob'uiupra za'ra. Tawamhã dama rowede'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã te te sate, rob u. Te te dawí 're ñrob'uiupra za'ra mono norĩ zama, te te sate. Duré rob'uiprazém na te te dawí ãma 're ñsaprĩ za'ra mono norĩ wi, ma wedeza hã te te tiwi anhamra, utu'u wede'wa norĩ simasisizéb zama.

¹⁶ Te duré dawí rosawi, 'ri 'rãihã nho're wa'wai baba, da te 're ro'wasari tô mono da.

¹⁷ Te duré dama rowasu'u, da te ãma ñrob'ui'érézéb zarina, ãne:

— Duréihã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'éré ñbahiã na, 'Re ñhãimana u'âsi mono mreme na: "Ñhorõwa hã ñwa ñma 're ñdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã." ãne te tinha. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ma tô ñwa asima ãma 're ñrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawí 're ñsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're ñsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. — ãne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

¹⁸ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô ñwasu'u hã wapari za'ra, sasedoti ñpire norĩ hã, rowahutu'wa norĩ zama. ãne hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ta norĩ hã sima ãma rosa'rata za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Tane nherẽ, Zezusihi ñhimiroti na, da'ahã na ãma 're dawata za'ra mono wa, te te sima danhimimnhasi za'ra wa, te te siwi wĩrĩ ô di za a'ã.

¹⁹ Tawamhã bãdã sébré wi, te Zezusi norĩ hã Zeruzarẽ hawi apã ai'aba'ré, Betãna na daza'ru nhisi u.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 21.20-22

²⁰ Awẽm na mararé si'aba'réi wamhã, ma tô Zezusi norĩ hã 'madã'ã za'ra, pidera wede hã, uburé ñwede 'ré na.

²¹ Tawamhã Pedru hã ma tô ãma po're puru, Zezusi hã wede ma, te te ñharĩzém na hã. Tawamhã ãne te Zezusihi ma tinha:

— Rowahutu'wa, 'madã'ã. Ñhõta pidera wede. Ahãmhã tãma ñnarĩ hã ma tô tiwede'ré.

²²⁻²³ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ñhãimana u'âsi mono si, te za asiwi 're ñ'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ã étẽ 'rãihã ma, ñharĩ za'ra wa'aba wamhã, uihã na sisa'o'o da, ãi ba sime da, te za ãma aima uwaimrami za'ra wa'wa. 'Rãwi asiwawã za'ra wa'aba ô di za, za te te aima ãma ñ'uwaimrami za'ra wa'aba zém na hã. Tãma ñnarĩ za'ra wa'aba zéb uwaibaba, za te te ãma aima ñ'uwaimrami aba na, te za ãma ñsaze za'ra wa'wa. Tawamhã te za tô te te ãma aima 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ñhãimana u'âsi mono hã.

²⁴ Taha wa, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ñhãimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, duré marĩ na tiwi 're rowaptêrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, za te te ãma aima 're ñ'uwaimrami aba mono zém na, te za ãma 're ñsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te ãma aima 're a'uwaimrami u'âsi 'wa.

25-26 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da wamhâ, te za a'â aiwi 're da'ru simani za'ra wa'wa. Dawasédé hâ da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di za oto. Tawamhâ Aimama 'wa hâ hâiwa âma 're ìsâmra mono hâ te te duré ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di za oto, aiwasété 'wa hâ. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hâ.

Zezusi hâ ìpisutu'wai âma, da te dasiwi ìsadanharîzém na rowasu'u Mateusi 21.23-27; Rucasi 20.1-8

27 Tawamhâ ma tô apâ aihutu Zeruzarê u, Zezusi norî hâ. 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te 're mo, Zezusi hâ. Tame 're morî ré, ma tô aibâ norî hâ ìtème aihutu, sasedotî ìpire norî hâ, duré dama rowahutu'wa norî hâ, duré zudezu norî ma roti'wa norî hâ.

28 Tawamhâ âne te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bété âne hâ marî hâ dama 're ì'ab'manharî mo. E 'wa hâ, aipisutu'wa.

29 Tawamhâ Zezusi te asa tâma nharî za'ra:

— Wa hâ wa za duré asadhanharî na aima âma wa'râmi za'ra wa'wa. We ìma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za duré wa hâ aima waihu'u za'ra wa'wa, ìpisutu'wa hâ.

30 Ma'âpé, we ìma waihu'u za'ra wa'aba. E 'wa sadawa para, te Zuwâ Batita hâ â dawabzuri te te dama 're ab'manharî. E 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para. E taré dazadawa parap si. — Âne te Zezusi hâ sadanharî za'ra.

31 Tawamhâ 'râwi te sima nharî za'ra:

— E niha, wa za tâma waihu'u za'ra ni, ône wamhâ. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharî mono na, wa te tâma waihu'u za'ra wamhâ, te za wazadhanharî na sahu za'ra, âne: “E niha bété, Zuwâ Batitaha nhimirowasu'u hâ saze za'ra wa'aba ô di.”

32 Tazahâ dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharî mono na, wa te tâma waihu'u za'ra wamhâ, te za wazada tazahi za'ra ni. — Âne te 'râwi sima nharî za'ra, dapipa te, Zuwâ Batita hâ tô sena 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're ìmorî na, da te 're saze za'ra mono wa.

33 Taha wa, sada dazahi za'ra ô'umnhasite, sina pahi za'ra wa, ma tô duré Zezusihi ma waihu'u na wa'râmi za'ra, âne:

— Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwâ hâ â dawabzuri hâ te te dama 're ab'manharî. Wa norî hâ wa te waihu'u za'ra ô di, ìpisutu'wa hâ.

Tawamhâ Zezusi te asa tâma nharî za'ra:

— A norî wa'wa hâ ìma waihu'u aba ô nherê, wa hâ te duré aima waihu'u za'ra wa'aba ô di za, ni'wa sadawa para, marî hâ te dama 're ì'ab'manharî mono na. — Âne ma tô Zezusi hâ tâma timreme na wa'râmi za'ra.

12

Buru na romhuri wasété 'wa norî wasu'u Mateusi 21.33-46; Rucasi 20.9-19

1 Tawamhâ tinhimirowasu'u na ma tô duré tâma âma sâna'rata za'ra, âne:

— Aibâ hâ te 're sâmra, buru tede'wa hâ. Tawamhâ tiburu âma ma tô a're, uwa 'ru hâ. Te te a're pari, ma tô buru 'wawi wa'ra. Ma tô duré êtê nhisiwi sada ab're, uwa 'râi watizéb da hâ, ìwa'u zô. Taha pari, 'ri 'râihâ hâ ma duré buru wa'wa 'manha, ìsipsaihuri norî zô, dasipapara rob'madâ'âzéb da hâ. Tawamhâ ma tô ni'wam norî hâ sisô'a ré pisutu za'ra, ìburu hâ te te sô 're 'madâ'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'râ hâ 're 'râi préduub za'ra mono wapsi, te za te te tâma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hâ. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hâ darob amoi u, tamomo a'â sâmra da.

² Tawamhã oto 'rãĩ prèdu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma ãromhuri'wa hã 'mazatõ tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norĩ te te tãma ãpo'o za'ra zõ.

³ Tane nherẽ, ãtẽme wisi za'ra wi, ma tô siwi ti'ã, te te siwi azãri da. Tawamhã ubana ma tô siwi satõ apã.

⁴ Taha pari, te duré ãwa'rãmi sõ 'mazatõ, tãma ãromhuri'wa hã. Tane nherẽ, buru u ãtẽme wisi za'ra wamhã, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra. ãrãĩ wi, ma tô siwi azã.

⁵ Taha pari, te duré 'mazatõ, ãwa'rãmi. Tane nherẽ, ma tô siwi tãwĩ, buru na romhuri'wa norĩ hã. Siwa'rãmi sihutu sidãpãsi, ma tô nasi hã za'ra. Ma tô duré nasi simro.

⁶ Tawamhã buru tede'wai 'ra si te oto ãrãta 're hãimana, danhowa're're te te ãsatõrĩ da hã, ãburu na romhuri'wa norĩ u. ãrã hã tãma sawi pese uptabi di. Tãma sawi nherẽ, ma tô satõ, buru na romhuri'wa norĩ u, morĩ da. ãne te ãmama hã sima rosa'rata: "ãrã si'aibã hã te ãtẽme satõrĩ za'ra wamhã, ãté te za siwi hãiba wazé."

⁷ Tane nherẽ, buru na romhuri'wa norĩ u wisi wamhã, te ãne sima 'mahãrã za'ra: "Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da." ãne ma tô sima 'mahãrã za'ra, buru na romhuri'wa norĩ hã.

⁸ – Tawamhã ma tô siwi ti'ã, buru tede'wai 'ra hã, te te siwi wĩrĩ da. Te te siwi wĩrĩ pari, ma tô ãhãiba hã siwi time, buru nhiti.

⁹ – Buru na romhuri'wa norĩ ma hã e niha te za buru tede'wa hã tãma rob'manharĩ za'ra. Te za sõ timorĩ za'ra, uburé te te uprosi da, buru na romhuri'wa norĩ hã. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madâ'â'wa da. – ãne buru na romhuri'wa norĩ wasu'u hã ma tô tãma wasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁰ Tawamhã te duré 'mahãrã za'ra:

– Oro 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ãne ãbaihã na rob'ui'ére hã:

"Ëté tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã wẽ uptabi nherẽ, 'ri'wa norĩ te te siwi ãwẽ'õ hã te oto pire na 're sa'wari u'ãsi.

¹¹ Uburé Danhib'apito hã ma tô ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're ãsa'wari mono da hã.

Taha wa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'ãsi za'ra, wa norĩ hã."

ãne ma tô étẽ wasu'u na tãma rob'rãzarõtõ za'ra, Zezusi hã.

¹² Buru na romhuri'wa norĩ wasu'u hã te te dama wasu'u wamhã, tisiré zudezu norĩ ma, pire na 're ãhãimana za'ra mono norĩ, te wasu'u, Zezusi hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, duré dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã. ãne na ma tô sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré siwi ti'ã. Tane nherẽ, da'ahã nhimimnhasi te, te õne haré ai'aba're, ãsiti.

Zezusi hã, rob'ui'prazé ãsapotore na da te ãsadanharizé wasu'u

Mateusi 22.15-22; Rucasi 20.20-26

¹³ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô parisezu norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusihi u si'aba're da. Erodihi niwĩ 're ãhãimana za'ra mono norĩ zama, ma tô ãtẽme 'mazatõrĩ za'ra, tinhimiroti na te te upai wa, te te siwi wẽ'õ za'ra da.

¹⁴ Tawamhã ãtẽme sihutu wamhã, te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, tô sena na wa tô aimreme na aiwaihu'u za'ra ni. Danhimirosa'rata na 're aihâimana mono ô di. Duré dapire na 're dahâimana za'ra mono nherê, aima hâ aiwapsi dahâimanazé hâ. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te uburé marî hâ dama 're î'awaihu'u mo, sena na. Taha wa, te za asimirosa'rada hâ wama îwaihu'u za'ra, wa te aiwapari za'ra da. E Roma âma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uprazé hâ wa te 're po'o za'ra, îsimiwada'uri zarina. E 'Re îhâimana u'âsi mono ma, wê di. E tâma wê ô di. — Âne ma tô âma siwi sadanha, Zezusi hâ.

¹⁵ Tô sena te te siwi âma waihu'u za'ra da newa, ma tô siwi sadanha. Âne na hâ senai ô na, ma tô sina waihu'u, Zezusi hâ. Taha wa, te âne tâma nharî za'ra:

— E marî da, te âne na asiwi îzadanhari' 'wa, îmreme na te aima âma upa za'ra wa'aba da newa, asiwî îwê'ô wa'aba da. Tane wamhâ, ma'âpé rob'uprazé îsapotore hâ we îma 'maî'ari aba, te 'madâ'â da.

¹⁶ Tawamhâ ma tô ni'wa hâ tâma tisô, Zezusihi ma. Te âma dazadanhari' za'ra, âne:

— E 'wai hâibarî, rob'uprazé îsapotore na hâ. E 'wa sisi ui'ééré duré, âma hâ.

Tawamhâ asa ma tô tâma waihu'u za'ra:

— Â hâ, Roma âma danhib'apito hâibarî, duré taha nhisi ui'ééré.

¹⁷ Tawamhâ Zezusi ma duré asa tâma waihu'u za'ra:

— Roma âma danhib'apito ma, te za îsimiwada'uri zarina, marî tâma 're îpo'o za'ra wa'aba mo apâ, îte wa. Tane duré, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, te za marî hâ îsimiwada'uri zarina, tâma 're îsômri za'ra wa'aba mo apâ, îte wa marî hâ. — Âne ma tô asa tâma waihu'u za'ra.

Tawamhâ ma tô âma titob'uzu za'ra, te te tâma îwaihu'u za'ra zém na asa, Zezusi hâ.

Zezusi hâ, dahâiwa'utuzém na da te îsadanharîzé wasu'u

Mateusi 22.23-33; Rucasi 20.27-40

¹⁸⁻¹⁹ Taha pari, ni'wam norî hâ ma îtême aihutu, Zezusihi u, sadusezu norî hâ. Ta norî hâ 're dadâ'â za'ra mono wamhâ, ab're hawi apâ 're îdahâiwa'utu za'ra mono ô na te te dama 're îroti za'ra mono. Ta norî hâ te tâma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma, âne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hâ ma tô âne dama roti: “Aibâ îmro ré hâ 'ra ô ré, dâ'â wamhâ, tizédé'aba mro na te za timro îno hâ, ai'uté hâ te te 'maipoto da, îwa îsédé'aba 'ra ne, 're morî da.” Âne wahi'rata nhimiroti na rob'ui'ééré hâ.

²⁰ Wa za oto aima rowasu'u za'ra ni, dasisânawâ si 're îhâimana za'ra mono norî wasu'u na. Aibâ hâ sisânawâ si, te 're hâimana za'ra, 7 na îhâiba za'ra hâ. Tawamhâ îpoto'rada hâ ma tô timro oto. Tawamhâ 'ra ô ré, ma dârâ, aibâ hâ.

²¹ Tawamhâ îsôsi hâ ma tô âma timro pi'ôi âma hâ, îsôwa're're. Ta hâ 'ra ô ré, ma duré dârâ. Taha nhosi, âma mro wamhâ, 'ra ô ré, ma duré dârâ.

²² Aibâ norî hâ ma tô nasi sisôwa're're âma timro za'ra, pi'ôi âma, 7 na îhâiba za'ra hâ aibâ norî hâ. Tane nherê, 'ra ô ré, ma tô sisarina ai'utô. Tawamhâ nimahâ bâta na ma tô duré pi'ô hâ, timro norî zarina, dârâ.

²³ Aibâ norî hâ 7 na îhâiba za'ra hâ, misi pi'ô nherê, ma tô nasi sisôwa're're âma timro za'ra. Tawamhâ 're îdadâ'â za'ra mono norî hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono, ab're hawi za apâ oto te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhâ, e 'wai me te za oto 're simasisi zahuré. — Âne te âma siwi sadanha, sadusezu norî hâ.

²⁴ Tawamhâ Zezusi te asa tâma rowasu'u za'ra:

— A norî wa'wa hâ ma tô rosa'rata na âma î'upa za'ra wa'wa, ab're hawi, za apâ 're îdahâiwa'utu za'ra mono ô na hâ. E marî wa. 'Re îhâimana u'âsi

mono zadawa wasu'u na rob'ui'éré hã 're sôré za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba ô wa, duré tiwaihu'u pese na, za ab're hawi apâ te te 're îda'ahâiwa'utu mono zé hã, aima waihu'u za'ra wa'aba ô wa.

²⁵ 'Re îhâimana u'âsi mono hã ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, hâiwa âma romhuri'wa norî ne, te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono âna.

²⁶ Marî, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, 're dadâ'â za'ra mono pari, apâ 're îdanomro mono zé wasu'u na. Wede zapore îro'o na ma tô âma rob'ui'éré, Mozési hã. E niha 're sôré za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba ô di. Âne ma tô Mozésihi ma siwasu'u, 'Re îhâimana u'âsi mono hã: "Wa hã Abra'âhã nhîb'apito, wa 're îhâimana u'âsi, duré Izatîhi nhîb'apito, duré Zacoho nhîb'apito." Âne ma tô Mozésihi ma siwasu'u, 'Re îhâimana u'âsi mono hã, Abra'â norî uirî na nherê.

²⁷ Wahî'rata norî hã dawi 're dâ'â za'ra mono nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono wi, 're dâ'â za'ra mono ô di. Taha wa, ma tô Îsîb'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, Îsîb'apito na aré siwasu'u ô di. Âne wa, ma tô rosa'rata na âma î'upa za'ra wa'wa, ab're hawi apâ 're îdahâiwa'utu za'ra mono ô na hã. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, sadusezu norî ma.

*'Re îhâimana u'âsi mono nhîmiroti hã danhipai u îpire uptabi wasu'u
Mateusi 22.34-40; Rucasi 10.25-37*

²⁸ Tawamhã 'Re îhâimana u'âsi mono nhîmiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa hã ma tô âma mreme wapa, da'rata îsa hã. Zezusi hã sadusezu norî ma, te te rowasu'u wê wa, te âne sadanha:

— 'Re îhâimana u'âsi mono nhîmiroti hã e ma hã te tihâiba, uburé dama îpire uptabi hã.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô âma sada'â asa:

— 'Re îhâimana u'âsi mono nhîmiroti, danhipai u îpire uptabi hã âne: "Izarazéhé nhîhudu norî, ma'âpé îwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re îhâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito hã, misire danhib'apito uptabi, te 're hâimana.

³⁰ Taha wa, Asîb'apito 're hâimana aba mono wa, te za asiwi 're îsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za îsimiroti na âma 're îrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asîmi'ê na tâma 're îromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo." Âne îsimiroti hã danhipai u îpire uptabi hã.

³¹ Âne duré îsimiroti hâiba amo hã aiwa îpire uptabi hã: "Uburé te za 're îdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marî îwê zô asîma 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asôpré wa'aba mo, îwê zô." Â norî si îsimiroti hã, îpire uptabi zahuré hã. Îsipai u hã roti hã 'maihâimana ô di, îpire uptabi hã.

³² Tawamhã rowahutu'wa hã te asa tâma tinha:

— Tane tô rowahutu'wa. Tô sena uptabi, asîmirowasu'u hã. Misire danhib'apito uptabi te 're hâimana, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Ni'wa hã 're hâimana mono ô di, îsipai u hã.

³³ Taha wa, wa za tô wa te 're sawi pese za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Taha zarina, wa za îsimiroti na wa te âma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za duré wanhimî'ê na wa te tâma 're romhuri u'âsi za'ra. Wa za duré wa te 're dazawi pese za'ra. Marî îwê zô wasîma 're îwanhopré mono ne, wa za uburé dama zama sô 're wanhopré, îwê zô. Wa norî hã wa za wanhimizama hã duré wanhimarî hã wa te tâma 're sômri za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, da te tâma 're zata za'ra mono da, îzatazém na. Âne wamhã, tâma wê di, 'Re îhâimana

u'âsi mono ma. Tane nherë, maparane ïsimiroti hã ïpire uptabi hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tãma wë uptabi di za. — Æne ma tô Zezusihi ma waihu'u na wa'rã, rowahutu'wa hã.

³⁴ Tawamhã rowahutu'wa hã te te tãma ãma uwaimrami wë wa, ma duré Zezusi hã tãma waihu'u:

— Tane tô. A hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwë mono zém nhiti, romhã na aihâimana ô di, ãhãna hã. — Æne ma tô tãma waihu'u, rowahutu'wai ma.

Taha parimhã, ni'wa hã te te sadanharĩ na sahu ô di oto, Zezusi hã tinhimiroti na te te ãma upai ô wa.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ïda'azadanharizém na rowasu'u

Mateusi 22.41-46; Rucasi 20.41-44

³⁵ Tawamhã bãtã na te Zezusi hã dama rowahutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Tawamhã te te dama rowahutu ré, te da'mahã:

— E niha rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, Dawihi nhihudu 're ïmorĩ na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu na hã Danho'reptui'wa da.

³⁶ Duréihã apito Dawi hã ma tô danho'reptui'wa na ãma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Tipë'ëzani na te te tãma ïwaihu'uzéb zarina. Æne ãma ïrob'ui'éré hã:

“‘Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô ïnhib'apito ma tinha, ãne: ‘Ï'rata te za 're asãmra mo, ïnhimire niwĩ dama aipire na ïsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're hãimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hãimana za'ra mono da oto.’”

— Æne te tãma tinha. Æne duréihã, ma tô ãma rob'ui'éré, apito Dawi hã.

³⁷ Danho'reptui'wa da hã tinhib'apito na ma tô sisi, Dawi hã. ïsib'apito 're morĩ nherë, e niha te za ïsa'u si potó nherë, Danho'reptui'wa da hã ïsihudu na 're hãimana. — Æne ma tô da'ahã na da'mahã, Zezusi hã. Tawamhã Zezusihi nhimiroti hã wë wa, ma da'ahã na wapari ze za'ra ni.

Dama rowahutu'wa norĩ hãimanazém na rowasu'u

Mateusi 23.1-36; Rucasi 20.45-47

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, ãne:

— Ma'ápé rowahutu'wa norĩ hãimanazé hã waihu'u za'ra wa'aba. Ta norĩ hã uza pa ré, 're ïnomro mono da si, tãma ïwë za'ra hã. Duré dama pire na 're hãimana za'ra mono wa, 'ri nhi'ríti wa, da te dasina 're ï'ubumroi mono zéb ãma, da te 're ïwazéb za'ra mono da si, ma tô te te sima 're wë za'ra. Duré dama ïpire norĩ simasizém na 're si'ubumroi mono da si, tãma ïwë za'ra hã, rowahutu'uzéb ãma duré 'ri para dasiré 're ïdasaihuri mono zéb ãma hã.

⁴⁰ Dama rowahutu'wa zahã, te sadawa nhipese na pi'õi mrotó norĩ wi, ïsimarĩ na 're sipsaihuri za'ra. Tane nherë, te ta norĩ hã danho'a 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're mreme zusi hã, 're hãimana wë uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're ïrob'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're rob'manharĩ za'ëtë za'ra. — Æne ma tô dama rowasu'u, rowahutu'wa norĩ hãimanazém na.

Pi'õi mrotó nhoprubzé wasu'u

Rucasi 21.1-4

⁴¹ Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, rob'ui'prazé da te 're ïsémé mono zéb 'rata, te nhamra Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Rob'ui'prazé, da te nasi

séme za'ra ré, te da'ab'madá. Īsibro pese norĩ hã, ahã na te nasi séme za'ra, rob'uiprazé hã sa'etê na.

⁴² Taha ré, ma tō wi pi'oi mrotō hã, Īsibrob'ō hã. Tawamhã rob'uiprazé ĩsapotore hã ma tō tiza, syryre nherê.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã tisiré 're ĩnomro mono norĩ zō, te sima sō tihârã za'ra, Zezusi hã. Āne te tãma rowasu'u za'ra:

— Tō sena ā pi'oi mrotō hã sibrob'ō nherê, ma tō tinhoprubzém na uburé da'a'rãnhipa. Īsiré ĩséme'wa norĩ hã rob'uiprazé, nasi tãma ĩsi'atarême za'ra si, te nasi sé. Tanei ō di, pi'oi mrotō hã. Simarĩ ō nherê, tihâimanazéb da, te te aré ĩtédé hã ma tō ĩbãre tãma tisō, wahuré. Āne wamhã, ma tō tinhoprubzém na uburé da'a'rãnhipa. — Āne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma hã.

13

'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé, za ĩsi'utôrizé wasu'u Mateusi 24.1-2; Rucasi 21.5-6

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé 'wawi wa'ra hawi, oto wairébé wi, misi te ĩsiré hã 'mai'mahã:

— Rowahutu'wa, 'ri hã 'madã'ã za'ra na. Ĕne hã e ĩtōmo wasétére. E ĩ'ri wasétére duré. — Āne te tãma âma tiwata, 'ri wê na.

² Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, âne:

— Ā hã 'ri ĩ'madã'ã za'ra wa'wa hã, nimahã na si te za dasiwi pru pese ni, etê na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, êne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u ō di za oto, êne hã. Tãibã za oto. — Āne ma tō 'ri na tãma âma rowasu'u sirōmo za'ra Zezusi hã, te te waihu'u za'ra da.

Robzépata na rowasu'u, duré da'ruiwapari na rowasu'u Mateusi 24.3-14; Rucasi 21.7-19

³ Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na etê 'rãihã nhisi âma, tisiré 're ĩnomro mono norĩ me. Sisō're u, te 'ri 'madã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa hã. Te te 'madã'ã ré, te siwi sadanha, hãiba pisutu Pedru norĩ hã, Ti'adu, Zuwã, Ādéré norĩ me:

⁴ — E niwa te za âne hã âma tiromhãiba, 'ri nhamrazéb da hã. E marĩ te za watobro, da te ĩwaihu'uzéb da hã. Ma'ápé, wama waihu'u za'ra na, ĩsōwa wa te âma ĩwaihu'u sirōmo za'ra zéb da hã.

⁵⁻⁶ Tawamhã Zezusi ma tō asa tãma waihu'u za'ra, âne:

— Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã newa, te za taré ĩnhisi na we 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahã na te za ta norĩ âma da te 're sasōmri za'ra, tō sena newa, dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono zé hã. Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã asimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina datême 're ĩnomro mono norĩ âma, 're sasōmri za'ra wa'aba mono tō da.

⁷ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ĩropupu'u za'ra mono zé hã, duré romhã na 're ĩdasi'wapé za'ra mono norĩ wasu'u zama, 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono ō di za. Dasi'wapé te za tō dzada 're wairébé. Tane nherê, da'ãma rob'rãsutu uptabi ō di za a'ã.

⁸ Danhipti'ai amoi u te za dasisō 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bã te za tō 're dasiwasutu za'ra. Nima niwĩmhã, te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra. Duré danho ō wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Āne hã rowasédé, dazō 're wairébé mono wamhã, za

daré ĩrob'rāsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'oi āma ĩwasã hã 're ĩsépu'u na'rata za'ra mono ne. Āhã haré dazô 're wairébé mono ô di za.

⁹ — Ma'ápé, aihâimana nhimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Niwapsi te za a norĩ wa'wa hã da te 're aipawasisi za'ra wa'wa, roti'wa norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta norĩ zadawa para, te za rowahutuzéb āma da te 're aihã za'ra wa'wa, romhã nhorô 'manharĩ na. Īzazei'wa 're anomro aba mono wa, te za da te 're asimroi wa'wa, dama ĩpire norĩ u, duré danhib'apito norĩ u zama. Āne wamhã, te za tãma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo, ĩzazei'wa 're anomro aba mono na.

¹⁰ Rob'rāsutu ô ré, te za ĩwasu'u wē na te te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bã, ĩzazei'wa norĩ hã.

¹¹ Tawamhã dama ĩpire norĩ u da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisôwa asina 're aihâtá'â za'ra wa'aba mono ô di za, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Misi bātã na, aihâimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ĩhâimana u'ási mono hã te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, dama āma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Asimirosa'rata na, asi'uihã na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da hã, mare di. 'Re ĩhâimana u'ási mono pē'ēzani hã te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹² Niwamhã te za dasisānawāi uptabi nherē, da te dasima 're dahâiba nhomri za'ra, da te 're simroi mono da. Damama norĩ hã te za ti'ra ma, āne te te tãma 're 'manharĩ waseté za'ra, 'rãwim nherē. Duré da'ra norĩ hã timama uptabi da nherē, te za sada 're hâimana za'ra, te te dama 're hâiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ĩna me.

¹³ Īzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Tane nherē, ũne haré ĩ'āma 're anomro u'ási aba mono wamhã, te za asô'reptuzé hã asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. — Āne ma tô Zezusi hã tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra, te te sina waihu'u sirômo za'ra da.

Robzépata za'ētē wasu'u

Mateusi 24.15-28; Rucasi 21.20-24

¹⁴ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Nimahã na te za asiwi ĩ'madã'â za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'ási mono te te siwi ĩwē'ô pe hã, te te dawĩ ĩrosawizéb āma ĩsa hã. (Āhã wasu'u na rob'ui'éré hã 're sôré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ápé āma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã āne hã za oto daré romhâimana wamhã, rowasété si te za a'â daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi āma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã, wara sina te za sisa're, étē 'rãihã u ta norĩ hã tiwi simani za'ra da, duré sisô'reptu za'ra da.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã 'ri nhisi hãpã āma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi ô di za a'â, 'ri para u. ũne haré te za dame sisa're, étē 'rãihã u, ta norĩ hã.

¹⁶ Duré ni'wam norĩ hã buru āma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tēme sisa'rei mono ô di za apã, tisi'ubuzéb zô. Mare di. ũne haré te za duré ta norĩ hã étē 'rãihã u dame sisa're.

¹⁷ Āne hã rowasédé hã daré hâimana wamhã, ĩwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, ĩ'ra pré ré norĩ ma zama.

¹⁸ Taha wa, rowa'u'u wahã 'rowi, marĩ hã dazô watobro tō da, te za 'Re ĩhâimana u'ási mono wi, 're ĩrowaptêré za'ra wa'aba mo.

¹⁹ E marĩ wa. Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'ētē za'ra ni. 'Re ĩhâimana u'ási mono te te ĩ'aropoto na'rata mono

zém hawimhã, âne na da te ïrobzépata za'etê uptabi za'ra ô. Niwamhã âne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono ô di za.

²⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sima pisutu, bâdâ hã za da te 're ïrobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wâtari da, rowasété ré da'âma romhâimana pahâ tō da. Âne hã te te sima pisutu ô 'wa'âhã, te aré uburé dasi'utōrî pese, za da'âma ïrob'râsutuzém na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da, te te sima 're ï'apisutu mono norî zawî te, te za âne hã 'manha.

²¹ — Marî hã wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Áté ni'wam norî hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, âne: “Áhâta danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hã te nhamra. Ôhōta te nhamra.” Âne wamhã, âma 're dazaze za'ra wa'aba mono ô di za, damreme na hã.

²² E marî wa, wa âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norî hã te za datême 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipse na. Ta norî hã marî dama ï'manharî waihu'u'ô hã te za te te dama 're 'manharî za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para newa, da te âma 're sasômri za'ra mono da. Ísazei'wa norî zama te te dame âma 're saze za'ra mono da, te za âne na te te dama 're romhōsi za'ra. Tane nherê, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono ô di za ta norî hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're apisutu sirōmo mono wa, âma 're sib'a'uwê za'ra mono da.

²³ Âne hã wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, romhã ré, pibui pese sina, âma sô 're rob'madâ'â za'ra wa'aba mono da. — Âne ma tô tâma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hã.

Ti'ai âma dasiré ïpodo hã, za we apâ ïmorizé wasu'u

Mateusi 24.29-31; Rucasi 21.25-28

²⁴ Tawamhã Zezusi ma duré tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norî ma:

— Da te robzépata za'ra pari wamhã, bâdâ hã te za titobra. A'amo zama te te rob'uiwê ô di za oto.

²⁵ Wasi hã te za duré hâiwa hawi rere. Uburé hâiwa na 're ïsimasa mono hã te za duré 're sisa're.

²⁶ Tawamhã ti'ai âma dasiré ïpodo hã, hâiwa'a na wa za wei mo apâ, danho'a. ïwaihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apâ, duré ïhâiba na rowa'a za'etê uptabi na.

²⁷ Tawamhã hâiwa âma ïma romhuri'wa norî hã wa za we dazô satōrî za'ra, Ropoto'wa te te sima 're ï'apisutu mono norî zé, te te ïtême da'ubumro za'ra mono da, daro mono bâ. — Âne ma tô romhã ré tâma waihu'u sirōmo za'ra.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 24.32-35; Rucasi 21.29-33

²⁸ Tawamhã Zezusi hã ma duré âne tâma waihu'u za'ra:

— Pidera wede na wa za oto aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré ïsu té hã 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto âma ïwaihu'u za'ra wa'wa, tâ 're ïta'a mono zéb u 're ïromhutu mono zém na hã.

²⁹ Tane duré, marî hã 're ïromhâimana mono zéb da, te aima ïwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za âma ïrowaihu'u za'ra wa'wa, rob'râsudu hã za oto ïwatobro na hã.

³⁰ Tô sena wa âne hã aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. Á hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai âma 're ïdasi'ubumroi mono norî hã ta norî hã 're dá'â za'ra mono ô ré, te za ïsô'a za'ra ti'râsutu, rowasédé hã.

³¹ Nimahã na te za hãiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ãnhimiroti hã si'utõrĩ waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hãimana u'ãsi. — Æne ma tõ tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirõmo za'ra da.

*ZeZusi hã, za we apã timorizẽm na te te ãromnhimire'ezẽ wasu'u
Mateusi 24.36-44*

³² Tawamhã ãne ma durẽ tinhimiroti 'rãsudo hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, ZeZusi hã:

— Æne hã uburẽ za darẽ 're ãromhãimana mono zẽb da hã, ni'wa hã bãdã hã te te waihu'u õ di. Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ zama, te te waihu'u za'ra õ di durẽ. Wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra nherẽ, te durẽ bãdã hã waihu'u õ di. ãmama ma si, waihu'u pese di, bãdã hã.

³³ A norĩ wa'aba zama, bãdã hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, ma'ãpẽ asimiza'rese, 're aihãimana za'ra wa'aba mono za.

³⁴ Romnhimire'ẽ na, wa za marĩ hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Ætẽ aibã hã te za tinhorõwa hawi watobro, romhã na 're morĩ da. Tawamhã sisõ'a rẽ, tãma ãromhuri'wa norĩ ma, te za romhuri hã te te tãma pisutu. Durẽ 'ridawa 'madã'ã'wai ma zama te za roti, te te sõ 're rob'madã'ã pese mono da.

³⁵⁻³⁶ Ri tede'wa hã apã za ãwisizẽ hã, bãdã te te waihu'u za'ra õ di, tãma ãromhuri'wa norĩ hã. Apã tinhorõwa u'ãwisizẽ hã, ãtẽ hãiwahã, ãtẽ mara wa'wa, ãtẽ si'a hãrã wi, ãtẽ awẽ wi. Tane bãdã hã apã we ãmorizẽ hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, te za asimiza'rese ãzõ 're asimipari za'ra wa'aba mo, a norĩ wa'aba zama, 're asõtõ za'ra wa'aba mono newa, asimiza'rese ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono rẽ, apã we ãmorĩ õ'umhasite.

³⁷ Æne hã aima si, te waihu'u za'ra wa'aba õ di. Uburẽ ãzazei'wa norĩ udãna zama, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, asimiza'rese, ãzõ 're asimipari za'ra wa'aba mono da. — Æne ZeZusi hã 'ri tede'wai wasu'u na te te sina ãsimire'ezẽ wasu'u 'rãsudo hã.

14

*Da te dasima ãma ãrowã'õtõ za'ra zẽ wasu'u, ZeZusihĩ wĩrĩzẽb da na
Mateusi 26.1-5; Rucasi 22.1-2; Zuwã 11.45-57*

¹ Maparane te oto sõ rowaptã bãtã zõ hã, dato hã da te 're ãmanharĩ za'ra mono zẽb u hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Ezitu hawi te te ãdawaibuzẽm na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawapsi dasi'rã'õtõ rẽ, te za romhuri na ã'u'ẽtẽ duptõi'õ hã huri ni. Tawamhã bãdã ãwa waptã'ã õ rẽ, te sasedoti ãpire norĩ hã rowahutu'wa norĩ me, sima ãma rosa'rata za'ra, ZeZusi hã pi'uriwi te te siwi ãri da, da te dasiwi wĩrĩ da.

² Æne te sima ãma roti za'ra:

— Dato hã hãimana rẽ, wa te wasiwi ãri õ di za, wama dazahi za'ra õ'umhasite, uburẽ hã wazada hãimana za'ra tõ da. — Æne ma tõ sima ãma roti za'ra.

*Betãnha ãma, ZeZusihĩ ma, pi'õ nhoprubzẽ wasu'u
Mateusi 26.6-13; Zuwã 12.1-8*

³ Tawamhã ZeZusi hã Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi ãma, te a'ã tihãiba, Simahã nhorõwa ãma, ã'wa're rẽ hã, arẽ ta hã. Tame sai ma, sãmra rẽ, ma tõ we pi'õ hã ãzẽ, 'ri para u. Wedewa'u zadaze hã ãtẽ 'manharĩ 'remhã, ma sirẽ ãwisi. Wedewa'u zadaze hã, nadu na ãsisi hã, ãwa'ãbã za'ẽne hã. Tawamhã ãsẽ hã ma tõ sõ pru. Taha pari, ma ZeZusihĩ 'rã nhisiwi sa'wa.

⁴ Ni'wam norĩ hã tame ãhãimana za'ra hã ma tõ ãma wẽ'õ za'ra. Taha wa, ma tõ sima rowasu'u za'ra:

— E niha, ma taré âma si'uba, wedewa'u zadaze na hã.

⁵ Te te dama wede 'wa'âhã, îwa'â hã îsa'êtê uptabi hã 300 na te aré tihâiba, rob'uprazé Îsapotore hã, Îsibrob'ô norî ma, te te sômri mono da. — Âne ma sima âma rowaihu'u za'ra, îtede'wai upana nherê. Pi'ôi âma, ma tô duré wasété za'ra.

⁶ Tawamhã Zezusi hã te tâma nharî za'ra:

— Tô'â. Pi'ô hã rowê na hâimana. E marî da, ma tô sada asahi za'ra wa'wa. Pi'ô hã îwê uptabi hã ma tô îma 'manha.

⁷ Îsibrob'ô norî hã te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa. Nimahã bâtâ na, asima 're îwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za 're îpawaptob za'ra wa'aba mo, Îsimarî'ô norî hã. Tanei ô di, wa hã. Ai'rata 're înhemra u'âsi aba mono ô di za oto.

⁸ Pi'ô hã ma tô î'uwaibaba tô îma 'manha, îwê hã. Â hã îdâ'â wana ré, ma tô âma îhâiba zadaze, da te îré înherézéb u.

⁹ Tô sena, wa âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Daro mono bâ te za îwasu'u wê na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhã pi'ô hã te te îma î'manharî wê zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'âsi za'ra, âma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, âma îwê'ô'wa norî ma.

Zudasi hã, Zezusi za te te dama îhâiba nhomrizé wasu'u

Mateusi 26.14-16; Rucasi 22.3-6

¹⁰ Tawamhã Zudasi Icarizoti hã te mo, sasedoti îpire norî u. Aibâ 12 na Zezusi siré 're înomro mono norî siré 're îmorî, Zudasi hã. Zezusi âma te te tâma âma roti za'ra da, te îtême timorî za'ra, te te tâma âma rowairébé za'ra da, Zezusi za te te tâma îhâiba nhomri za'ra zém na hã.

¹¹ Tawamhã Zudasihi mreme te te wapari za'ra wamhã, tâma rowê uptabi za'ra di. Taha wa, ma tô rob'uprazém na tâma ropisutu za'ra, te te tâma wa'âbâ za'ra da. Tawamhã Zudasi hã te oto sima rosa'rata, nimahã bâtâ na te te dama îhâiba nhomri da hã.

Zezusi norî hã, dasai 'manharizém na, siré îsaihurizém na rowasu'u

Mateusi 26.17-30; Rucasi 22.7-23; Zuwã 13.21-30; 1 Corîtu norî 11.23-25

¹² Tawamhã bádâ ma tô oto îwa waptârâ, î'u'êtê dupto'ô, da te îhurizéb da hã. Â bâtâ na, îmorî'rata na zudezu norî hã te za pone'êrebâ 'ra hã te te sima 're simro, tisa te te âma îhurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã. Tawamhã Zezusihi siré 're înomro mono norî hã, te âne siwi sadanha:

— E momo ma tô asima îwê, asô îwa'manhipizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na îwasaihurizéb da hã. — Âne te siwi sadanha.

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're înomro mono norî hã 'mazatôri zahuré. Âne ma tô tâma rob'ru zahuré:

— Ri ahâ u, ane wa'aba. Tame te za aibâ hã îsôpêtê 'wa, piza'a te te î'âri hã, â ré. Tawamhã îsarina te za ane wa'wa, 'ri tême.

¹⁴ Aibâ hã nimomo sébré wamhã, te za 'ri tede'wa hã îsadanharî 'wa: “Rowahutu'wa hã te tinha: E ma niwî 'ri 're wa'wa hã, îsiré 're înomro mono norî me, îwa îwasaihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã.”

¹⁵ Tawamhã 'ri tede'wa hã, hâimo 'ri 're wa'wa za'êne hã te za aima 'mazabui wa'wa. Tame te uburé îwa romhaimasa wedeza hã, danhamrazé hã. Tame te za wazô îrobza'ra pese 'wa. — Âne ma tâma waihu'u zahuré.

¹⁶ Tawamhã te oto tineb zahuré, 'ri ahâ u. Tamomo simasisi wamhã, Zezusi te te tâma îwaihu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sabu zahuré. Tawamhã tinhipi ma tô 'manharî zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

¹⁷ Tawamhã ma'rã wi, ma tô aihutu Zezusi norî hã 'ri tême, aibâ 12 na îhâiba za'ra norî me.

18 Tawamhã sai ma, si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirômo za'ra, âne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirômo za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ãsiré asaihuri aba nherê, misire te za dama ã'maihâiba nhomri 'wa.

19 Tawamhã âne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'ô za'ra. Taha wa, ma tô siparabâsi si'mahârâ za'ra:

— E wa hã.

20 Tawamhã Zezusi asa ma tâma waihu'u za'ra:

— Misire te za tô dama ã'maihâiba nhomri 'wa. ã'u'êne hã ãsiré piza'a 're te te ãdi hã, te za dama ã'hâiba nho.

21 Wa hã ti'ai âma dasiré ãpodo hã duréihã ma tô ãdã'âzém na rob'ui'ére sirômo za'ra ãbahã na, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. ã'âma rob'ui'érezéb zarina wa za tô mo, ãdã'âzéb u. Tane nherê, aibã ma, tâma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ã'hâiba nhomri'wai ma hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono, za te te azãri wamhã, te za sima rosa'rata, âne: "ãpoto ô 'wa'âhã, aré wê di, âne na hã te aré 're robzépata mono ô wa." ãne te za 'rãwi si'âma rosa'rata, za dama ã'hâiba nhomri'wa hã. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirômo za'ra da.

22 Tawamhã saihuri ré, ma tô ti'ã, ã'u'êne hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono âma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ê, ã'u'êne hã. Te te wê'êi mono parimhã, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, ma tô te te sômri. ãne ma tâma sina waihu'u za'ra:

— ã, ã'u'êne hã huri aba. ã hã ã'hâiba, te wasu'u.

23 Taha pari, ma duré ti'ã hãsizé hã, uwa 'ru 'rãi wa'ui ré hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono âma te duré tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô tâma sômri za'ra, uwa 'ru 'rãi wa'ui ré hã. Tawamhã aihĩni ma âhu.

24 ãne ma duré tâma sina waihu'u za'ra, Zezusi hã:

— ã hã ãwapru, te wasu'u. Rob'rãi wa'u za'wari ne, te za ãwapru hã ãwi asa'wa, da'ahã zada ãdã'ã wamhã. ã hã ãwapru hã ãwi sisa'wari wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê ma, te te tâma ãropisutuzé hã tô sena za te te tâma âma 're ã'uawimrami mono zé, te wasu'u.

25 Tô sena wa za aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. ã hã rob'rãi wa'u hã te 're hãsi mono ô di za oto, a'ã. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã za uburé da'âma ãsib'a'uwê zéb âma si, wa za duré te 're hãsi. — ãne ma tô tâma siwasu'u za'ra.

26 Tawamhã Zezusi norĩ hã tinho're na te oto âma tiwata za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma. Taha pari, ma tô wairé, Oriwera na êtê 'rãihã nhisi u si'aba're da.

Pedru hã za te te dawi ã'udázém na, Zezusi te te tâma ãwaihu'u sirômo zé wasu'u Mateusi 26.31-35; Rucasi 22.31-34; Zuwã 13.36-38

27 Tawamhã âne ma Zezusi hã tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ãzadawa para ô nherê, te za aihĩni asiwi ãrême 'wa. Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne na ã'âma rob'ui'ére siro, 'Re ãhâimana u'âsi mono mre na hã: "Pone'êrebã 'madã'ã'wa hã wa za tiwã. Tawamhã pone'êrebã hã te za ropé." ãne ã'âma rowasu'u na rob'ui'ére, ãbahã na hã.

28 Tane nherê, ab're hawi apã ã'hãiwa'utu parip si, wa za aiwana ãmorĩ 'wa, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, tamomo ãnhopêtê za'ra wa'aba da.

29 Tawamhã Pedru hã te Zezusihi ma tinha:

— Aihĩni za te te airême za'ra nherê, wa hã te airême ô di za.

30 Tawamhã Pedruhu ma, te Zezusi hã asa tinha, âne:

— Tô sena wa za aima waihu'u. Ā barana, si'a hã tihârâ na te te sahu ò ré, te za si'ubdatô dawî ĩ'udâ, aima ĩ'za'rese ò na. — Āne ma tô tâma waihu'u siro.

³¹ Tawamhã mreme tete sina, te asa tâma tinha, Pedru hã:

— Wa hã asiré ĩdâ'â da nherê, te dawî ai'udâ ò di za. — Āne te Zezusihi ma siwasu'u.

Tawamhã uburê ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô ôhõ na si tâma siwasu'u za'ra, za te te dawî ĩ'udâ za'ra ò na hã.

ZeZusi hã, Zésemani āma ĩsãmrazém na rowasu'u

Mateusi 26.36-46; Rucasi 22.39-46

³² Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô aihutu, Zésemani na rob're nhisi u. Sihutu wamhã, āne te tâma nhari za'ra:

— Āme ĩzõ asimroi wa'aba. Wa hã wa za a'â asiti ĩmorĩ 'wa, romnhiwasi ĩmama ma, ĩmreme da.

³³ Tawamhã Pedru norĩ hã te siré saprõni za'ra, Ti'adu norĩ hã, Zuwãhã me. Tawamhã te te sina rosa'rata pese wamhã, sina pê'êzé uptabi di.

³⁴ Taha wa, Pedru norĩ ma, ma āne sina tâma rowaihu'u za'ra:

— ĩpê'êzé hã sa'êtê na te ĩma tihâiba. ĩpê'êzé uptabi wa, wa aré dârâ. Āme a'â asimroi wa'aba ĩ'rata, asõtõ za'ra wa'aba āna. Asõpré u'âsi aba. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³⁵ Tawamhã romhã prã na te ĩsiti timorĩ za'ra. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô nhamra. Sãmra wamhã, ma tô aiwê'ê, ti'ai u. Tawamhã Timama wi, te rowaptê, robzépada hã te te tâma ba'a da.

³⁶ Āne ma tô Timama wi rowaptê:

— ĩmama, uburê marĩ hã aima waihu'u pese di. Taha wa, ma'āpé robzépada hã ĩma ba'a za, te robzépata za'êtê tô da. Tane nherê, āne aima ĩsiwasu'uzéb uwaibaba, te ĩsina uwaimrami da, wa hã te ĩsima ĩwézém na ĩma pisutu ò di za. A hã ĩma ĩwézéb uwaibaba si, te ĩsina uwaimrami da, te za ĩma ĩpisu. — Āne ma tô Timama wi sina rowaptê.

³⁷ Tawamhã Timama ma, mreme pari, te apâ mo, si'ubdatõ tisiré 're ĩnomro mono norĩ u. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tô siza za'ra. Taha wa, te Pedru 'mahã, utu da:

— Sima, e niha te asõ. E niha asimiza'rese rob'madâ'â waihu'u ò di, syry na.

³⁸ Satanasihi zada, asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono nherê, asi'uihã na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono ò di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa āhãna hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi, asima rowaptêre za'ra wa'aba da, Wa'uburê nhimiwada'urizé wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã Pedru norĩ nhiti, te duré apâ mo, Timama ma mreme da. Tawamhã ôhõ na si, te duré Timama wi rowaptê.

⁴⁰ Timama ma, mreme pari, te duré apâ ĩtême timorĩ za'ra. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma duré siza za'ra. Tãma aptâ'â uptabi za'ra wa, te tinhotõ pese za'ra, sõpré waihu'u āna. Tawamhã utu za'ra da, Zezusi te te 'mahârâ za'ra wamhã, asa te te tâma ĩwaihu'u za'ra da hã, mare di.

⁴¹ Tawamhã ĩsiti te duré timorĩ za'ra. Taha pari, ma duré apâ sina siri. Si'ubdatõ tinem na, ma tô oto āma sahu. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tô duré apâ siza za'ra. Taha wa, te āne 'mahârâ za'ra:

— E niha bâ te zahadu asõtõ za'ra wa'wa bété. Te duré aiwa'utu za'ra wa'wa. Tôã oto. Bâdâ ma tô oto iwa waptârâ. Ti'ai âma dasiré ïpodo, te za oto ïhâiba nhomri ni, aibâ ïwasété nori ma.

⁴² Oto aiwahutu za'ra wa'aba, wasi'aba're da. Ôhõta te wei oto mo, dama ïhâiba nhomri'wa da hã. — Æne te tâma 'mahârâ za'ra.

Zezusi hã da te oto dasiwi ï'ârizém na rowasu'u

Mateusi 26.47-56; Rucasi 22.47-53; Zuwã 18.3-12

⁴³ Zezusi hã te te tâma 'mahârâ za'ra ré, ma Zudasi hã ïtème wi, Zezusihi siré aré 're ïmorî hã. Da'ahâ uptabi na ma tô ïsiré sô aihutu ni, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama. Sasedoti ïpire nori zadawa para, duré rowahutu'wa nori zadawa para, duré zudezu nori ma, roti'wa nori zadawa para zama, ma tô sô aihutu ni.

⁴⁴ Zudasi hã ma tô ãne dama ïpire nori ma, roti aré:

— Aibâ hã te tob'rata hârâ wamhã, ta hã te za asiwi ï'âri 'wa. Tawamhã asiptete sina, te za asiwi ïsaprõni 'wa. — Æne ma tô Zudasi hã tâma waihu'u za'ra, te te siwi ï'âri wana ré hã.

⁴⁵ Tawamhã Zudasi hã Zezusihi u oto wisi wamhã, ãne te 'mahâ:

— Rowahutu'wa.

Tawamhã tob'rata hârâ na, ma tô sawi, Zezusi hã.

⁴⁶ Tawamhã ma tô oto dasiwi âri ni.

⁴⁷ Tawamhã Zezusihi siré ïsa hã, ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã âma po're nhizâ, sasedoti ïpire uptabi ma romhuri'wa hã.

⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã sô ïdasihutu nori ma, te tinha, ãne:

— E wa hã danhibrob zô dapãri'wa pâ, ma bété we ïzõ aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama.

⁴⁹ Bâtâ sidâpâsi wa tô asõ'a za'ra wa'aba te 're da'apawapto, ïnhimirowasu'u na, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Zapre tameb ré asiwi ï'âri aba ô di bété. Tane nherê, te za tô asiwi ï'âri 'wa, ï'âma rob'ui'érezé hã te ïsina uwaimrami hã. — Æne ma tâma sina waihu'u za'ra.

⁵⁰ Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono nori hã aihîni ma siwi tirê. Wara sina, ma dama ropé.

⁵¹ Aibâ hã ïprédupté hã, Zezusihi zarina ïmorî hã ma tô ni'wam nori hã siwi ti'â, ï'ubuzém na.

⁵² Tane nherê, ma tô tâma rême za'ra, ti'ubuzé hã. Tawamhã ai'uréwi te oto dawî wara, ïprédupté hã.

Dama roti'wa nori hã Zezusihi da, ïsi'rã'õtõzém na rowasu'u

Mateusi 26.57-68; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwã 18.12-14, 19-24

⁵³ Tawamhã Zezusi hã te oto dasiwi saprõni ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ïpire uptabi nhorõwa u, sasedoti ïpire uptabi nhorõwa u. Tame iwana ma tô si'rã'õtõ, sasedoti ïpire nori hã, duré zudezu nori ma roti'wa nori hã, duré rowahutu'wa nori hã.

⁵⁴ Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhã na te te pibu, sasedoti ïpire uptabi nhorõwa u. Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma âzé. Sébré wamhã, ma tô nhamra unhamra dawa, hâi'ro da, romhuri'wa nori me.

⁵⁵⁻⁵⁶ Tawamhã sasedoti ïpire nori hã duré uburé zudezu nori ma roti'wa nori hã, te ni'wam nori zô tinhopré za'ra, Zezusi hã marî te te 're ï'ab'manharî wasété mono zém na, sadawa nhipese na te te siwi âma hiri da, tawapsi romanu nori hã te te siwi wîri da. Tawamhã da'ahâ na dazadawa nhipese

na, Zezusihi âma ĩsimiroti wasété na da te âma sa'ra za'ra nherê, âma dasisaze za'ra ô di.

⁵⁷ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tiwahutu zahuré hãiwu, Zezusi hã sadawa nhĩpese newa, ĩsadawa nhĩpe te te âma hiri zahuré da, âne:

⁵⁸ — Wa norĩ hã wa tô wasi'uihã na ĩsimirowasu'u hã wapari ni. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhorôwa hã te za, u, sãmra, êtê na da te dasiwi ĩ'ri hã. Tawamhã te za, u, aimawi 'ri duré. Da te dasiwi ĩ'ri da hã, mare di. Te te 'ri ré hã, bâdã hã si'ubdatô te za, u, âma ne, te te âma romhuri ré hã. Âne taré dama siwasu'u ré, wa tô wapari ni, wasi'uihã na. — Âne te Zezusi dama wasu'u zahuré, taré.

⁵⁹ Tane nherê, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norĩ hã te te siwi sadawa pibu zahuré wamhã, aiwab ô di, te te dama ĩwasu'u zahuré zé hã.

⁶⁰ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ĩpire uptabi hã dawa'wa ma hãiwu za, Zezusi hã uihã na te te sadanharĩ da, âne:

— E asadawa na dama âma wa'rãmi âna, da te dasiwi ĩ'aiwasu'u wasété na hã. E tô ĩsarina ma tô aiwasédé hã ai'âma hiri zahuré. E taré. — Âne te sadanha.

⁶¹ Tane nherê, te Zezusi hã ari'iwu za. Te te âma wa'rãmi ô di, timreme na. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ĩpire uptabi hã te duré sadanharĩ na sahu, sasedoti ĩpire uptabi hã:

— E tô sena a hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. E tô sena 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra, a hã.

⁶² Tawamhã Zezusi hã asa te tâma siwasu'u oto:

— ĩhe. Wa hã, Danho'reptui'wa. Wa hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra. A norĩ wa'wa hã aihĩni te za ĩ'madã'ã za'ra wa'wa, ti'ai âma dasiré ĩpodo hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimire niwĩ, 're ĩnhamra mono na, ĩwaihu'u pese 'rata. Hãiwã'ã na apã we ĩmorĩ wamhã, te za âne na ĩ'madã'ã za'ra wa'wa. — Âne ma tô tâma siwasu'u sirômo za'ra.

⁶³ Tawamhã te te sadawa 'rui wa, ma ti'uza hã hãiwazu, sasedoti ĩpire uptabi hã. Tawamhã âne ma tô âma da'mahã:

— Tãibã oto. Aibã aimawi norĩ zô, ai'maihãrã aba ô di za, Zezusi te te wama ĩwasu'u za'ra da hã, ĩwasété na.

⁶⁴ 'Re ĩhãimana u'âsi mono newa, si'uihã na ma tô tiwaihu'u pe hã sina tihi, wasine 're hãimana mono nherê. Si'uihã na ma tô timreme wasété. ĩmreme ma tô ĩwapari za'ra wa'wa. E marĩ tawamhã, ma tô âma ĩpisutu za'ra wa'wa. — Âne te âma da'mahã. Tawamhã aihĩni ma tô sima wê za'ra, da te dasiwi wĩrĩ da.

⁶⁵ Tawamhã te te siwi wê'ô wa, ma tô nasi ni'wam norĩ hã siwi ubu upto, tizadaipro na. Zazahã na ma duré siwi ubu ubu. Taha pari, ma tô duré nasi siwi ahã. Âne ré, te nasi siwi 'mahã:

— E 'wa hã ai'azãri'wa. Ma'ãpé, waihu'u. — Âne te nasi siwi 'mahã.

'Re ĩhãimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ zama, ma tô siwi ti'ã, te te nasi siwi ahãri da.

Pedru hã, Zezusi te te dawi ĩ'udãzém na rowasu'u

Mateusi 26.69-75; Rucasi 22.56-62; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁶⁶ Âne ré, te zahadu Pedru hã dame nhamra, 'ri 'wawi wa'ra 're, pi'reba 'ri zahãpã. Tawamhã tame sãmra ré, ma we pi'ô hã datême wi, sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa hã.

⁶⁷ Wisi wi, ma Pedru hã tisã, unhamã âma hãi'ro ré. Tawamhã te te 'madã'ã pese pari, te Pedruhu ma tinha:

— A zama te duré Zezusihi siré 're aimo, Nazaré âma 're ĩhãimana mono siré.

⁶⁸ Tawamhã Pedru te asa tâma tinha:

— Tane na ĭwaihu'u nherē, ō hā ĭma sa'rese ō di. — Āne te pi'ōi wi ai'udā, Pedru hā.

Tawamhā 'ri nhi'riti u te oto mo, 'ridawa u morī da, dapusizéb u. Tawamhā si'a ma oto hā.

⁶⁹ Tawamhā ma tō romhuri'wa sipi'ō hā tisā Pedru hā, 'ri nhi'riti āma. Tawamhā ĭ'rata ĭsimasam norī ma, te wasu'u za'ra:

— Ā hā Zezusi norī siré, 're ĭmorī.

⁷⁰ Tawamhā Pedru te duré tiwi ai'udā. Tawamhā āma rononro ō ré, te duré tāma nharī za'ra, ĭ'rata ĭsimasa hā:

— Tō sena, a hā Zezusi norī siré, te 're aimo. A hā tō, Darireza āma 're ĭ'aihāmana mono.

⁷¹ Tawamhā Pedru te asa tāma nharī za'ra:

— Mare di. Tane na ĭwaihu'u nherē, ō hā ĭma sa'rese ō di. Tō sena te aiwi udā za'ra wa'aba di pā, 'Re ĭhāmana u'āsi mono te te ĭ'azāri pé. — Āne te tāma sina waihu'u za'ra.

⁷² Tawamhā si'a hā awa'awi ma tihârâ na sahu. Tawamhā Zezusi te te tāma ĭwaihu'uzém na, ma sina po're puru, Pedru hā. Āne ma tō Zezusi hā aré tāma waihu'u siro: "Si'a hā tihârâ na te te sahu ō ré, te za si'ubdatō dawi ĭ'udā, ĭzadawa para ō nherē."

Tawamhā Zezusihi mreme na sina po're pu'u wa, te oto aiwa'ō, Pedru hā.

15

Apito Piratu, Zezusi te te ĭsadawa pibuzé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-26; Rucasi 23.1-5, 13-25; Zuwā 18.28-19.16

¹⁻² Tawamhā awēm na mararé, ma duré si'rā'ōtō, sasedoti ĭpire norī hā, duré zudezu norī ma roti'wa norī hā, duré 'Re ĭhāmana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norī hā. Zezusihi āma te te sima roti za'ra da, ma si'rā'ōtō, dama roti'wa ĭpire norī me. Taha pari, ma oto siwi pawasisi Zezusi hā, Piratuhu u te te siwi saprōni da. Tawamhā ĭtēme te te siwi āwisi wamhā, Piratu te Zezusi sadanha:

— E a hā, zudezu norī nhib'apito.

Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha:

— Tahata ma tō tane hā tō ĭ'āma ĭwaihu. — Āne te tāma tinha.

³ Tawamhā sasedoti ĭpire norī hā te Zezusihi āma ĭwasédé hā sa'ra za'ra taré, marī ĭwasétére na 'Re ĭhāmana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī ĭpire za'ra hā.

⁴ Taha wa, Piratu te Zezusi 'mahā:

— Marī ahā na ma tō ai'āma sa'ra za'ra ni. E asadawa na tāma āma wa'rāmi za'ra ō di za. — Āne te 'mahā.

⁵ Tane nherē, tizadawa na te te wa'rāmi ō di, Zezusi hā. Taha wa, ma tō Piratu hā āma titob'uzu, tizadawa na te te āma wa'rāmi ō wa.

⁶⁻⁷ Wahub sidâpâsi, ma tō apito Piratu hā misi si te te 're da'azani, dazazéb 're, 're ĭdasimasa mono norī hā 're dawairébé mono da, misi si. 'Re ĭhāmana u'āsi mono, tinhimiházé te te dama ĭba'azém na dasa da te dasiwi 're ĭ'manharī za'ra mono zém na, ma tō te te 're da'azani, da te tiwi 're ĭwaptērē za'ra mono zéb uwaibaba. Aibâ hā dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ĭsisi hā. Romanu norī da, dasi'wapé watobro wamhā, te te da'mapârī za'ra wa, ma tō séme ni, dazazéb 're.

⁸ Tawamhā ma duré bâtâ na Piratuhu u tasi'râ'ōtō ni, da te tiwi rowaptērē za'ra da, te te 're ĭ'manharī wē mono zéb zarina, misi te te dama 'mairōb'ru da, dazazém hawi da'maiwatobro da, apâ morī da.

⁹⁻¹⁰ Tawamhā Piratu te da'a'mahā:

— Zudezu norĩ, e asib'apito za'ra wa'aba ma, wa za rob'ru, apâ morĩ da. —
 Āne te da'a'mahâ, Zezusihi āma. Sasedoti ĩpire norĩ hã Zezusi te te sô'ru za'ra
 wa, ma tō ĩtēme siwi āwisi, Piratuhu u. Āne na ma tō Piratu hã āma dawaihu'u.

¹¹ Piratu hã Zezusi hã apâ morĩ da, te te nasi āma da'ab'mahârâ nherê, te
 sasedoti ĩpire norĩ hã nasi dawada'urĩ za'ra, Barabasihi si da te waptêrê za'ra
 da, tiwi, Zezusihi upana te te wazere da.

¹² Tawamhã Piratu te duré da'ab'mahâ:

— E marĩ, wa za bété aima āma pisutu za'ra wa'wa, asib'apito na asiwi 're
 ĩsisi za'ra wa'aba mono āma hã, te aima āma ĩ'uawimrami za'ra wa'aba zéb da
 hã.

¹³ — Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasômri, dâ'â da. — Āne te nasi
 sa'êtê āma 'mahârâ za'ra ni, Piratu hã.

¹⁴ — E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bâ. — Āne te āma da'ab'mahâ,
 Piratu hã.

Tane nherê, hârâ 'rãihã na te nasi āma 'mahârâ za'ra, Piratu hã:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasômri, dâ'â da.

¹⁵ Tawamhã Piratu hã dama rowê za'ra da, ma tō da'wapéi'wa norĩ ma 'ru
 za'ra, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru za'ra da, dazazém hawi watobro da,
 apâ 're morĩ da. Taha pari, te Zezusi tãma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma,
 powawê hã waré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari, te te duré siwi
 sasômri da, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da oto.

Da'wapéi'wa norĩ hã Zezusihi āma ĩto za'ra zé wasu'u

Mateusi 27.27-31; Zuwã 19.1-3

¹⁶ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tō Zezusi hã siwi āwisi, Piratuhu
 nhorôwa u, 'ri 're wa'wa nho'ômo u. Tamemhã te oto sitēme sisô tihârâ za'ra,
 uburé sitēme si'rã'ôtô da.

¹⁷ Tawamhã dasi'ubuzém na ma tō Zezusi hã siwi āma hãiba ubu, ĩhã pré
 na. 'Wabzéré panhipti na ma duré siwi sôpre.

¹⁸ Tawamhã sisarina te nasi tímreme na sawi za'ra, taré:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowê na aihâimana.

¹⁹ Tawamhã ĩ'rãĩ wi, ma tō nasi siwi ahã, wedehu waré na. Te duré nasi
 siwi upto, tizadaipro na. Te duré nasi hi'rãtitô tãma asimro, Zezusihi papara,
 āma wata za'ra da newa.

²⁰ Tawamhã nasi āma wa'ẽ za'ra parimhã, tisi'ubuzém na te te siwi āma
 ĩhãiba ubu hã ma tō apâ tiwi wazere za'ra. ĩ'uzazém na ma oto apâ siwi uza.
 Taha pari, te oto rob u siwi saprô, wedepo'o nhonhi'rãmi na te te siwi sasômri
 da, 'ri nho'ômo nhiti.

Zezusi hã wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ĩsasômri zé wasu'u

Mateusi 27.32-56; Rucasi 23.26-49; Zuwã 19.17-30

²¹ Tawamhã bâdãdi na te te siwi saprôni ré, ma tō aibã hã siwi sôpêtê, Sima
 na ĩsisi hã, tirom hawi we ĩmorĩ hã, 'ri ahã u. ĩsa'ru nhisi hã, Sireni na. Sima
 hã Aresãdiri norĩ mama, Rupuhu me. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã, Simahã
 ma, ma tō 'ru za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hã te te tãma âri da, Zezusihi ma.

²² Tawamhã Dodota na romnhisi u, ma tō siwi saprô, Zezusi hã. Dodota na
 romnhisi hã, da'rãihã te wasu'u.

²³ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te aré tãma sômri za'ra, uwa 'ru 'rãĩ wa'u
 ĩsé hã te te hã'rêne da, miha na wedepa wa'u nhisi na, ĩwazari ré hã. Tane
 nherê, te te hã'rêne ô di, Zezusi hã.

24 Taha pari, ma tō oto wedepo'o nhonhi'rāmi na siwi sasō. Te te siwi sasōmri pari, ma tō êtē zapotore i'ui'éré ré hā nasi sima sāmra da'wapéi'wa norī hā, pibu pese na Zezusihi uza hā te te siwi waibu da.

25 Zezusi te te siwi ĩsasōmrižém na hā, bâdâ ma tō oto tinho're za'a.

26 Zezusihi 'rāi uwaibaba wedepo'o na rob'ui'éré hā ma siwi tété, da te dasiwi iwē'ō za'ra zém na, da te dasiwi āma waihu'u za'ra da. Āne āma ĩrob'ui'éré hā: Ā hā, zudezu norī nhib'apito.

27 Zezusihi siré, ma tō duré aibâ norī hā sasōmri zahuré ni, danhibrob zō dapārī'wa norī hā. Zezusihi āma te aiwa'aba zahuré ĩsimire niwī, duré ĩsimi'e niwī.

28 Āne āma ĩromhâimanazé hā ma tō rob'ui'éré zarina, sina uwaimra, Zezusi hā. Āne duréihā āma ĩrob'ui'éré hā: "Īwasété norī zu, te za taré dasiwi wē'ō ni." Āne āma ĩrob'ui'éré hā, ĩbaihā na hā.

29-30 Tawamhā ĩwa'wai baba, da te nasi ro'rahâri za'ra sidâpâsi, te nasi āma tawa'ē za'ra ni, Zezusihi āma. Nasi āma da'rā siwanarī za'ra sina, te nasi āma wasété za'ra ni:

— Oro a hā asima roti za, 'ri 'rāihā hā sāmra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé hā, si'ubdatō bâdâ hā ai'āma si'utōrī ō ré, duré apâ 'ri da. Ma'āpé, asisō'reptu na. Wedepo'o nhonhi'rāmi hawi we si'ra na, atâ'â tō da. — Āne te nasi āma tiwa'ē za'ra.

31 Duré sasedoti ĩpire norī hā te nasi āma wa'ē sina, āne sima nharī za'ra āma, rowahutu'wa norī me:

— Oro te te 're da'anho'reptui mono za, 'râwi sisō'reptui ō di bété.

32 Ma'āpé, āne ré, wedepo'o nhonhi'rāmi hawi we te te si'ra wanho'a, Danho'reptui'wa hā Izarazéhé nhihudu norī nhib'apito hā, wa te wasina ĩ'umnhasi za'ra zéb da hā. — Āne ma sima āma rowaihu'u za'ra.

Tawamhā ĩsiré ĩsa'o zahuré zama, te nasi tâma nharī wasété zahuré, Zezusihi ma.

33 Tawamhā ma tō ti'abzuma. Abzuma wamhā, ma tō tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro.

34 Tawamhā si'ubdatō bâtâ āma, te Zezusi hā Timama hā sina 'mahâ, hârâ 'rāihâ na āne:

— Eroi, Eroi, rema sabatani.

Īhârâžém na hā, āma ĩsaprîzé hā, āne:

— Īnhib'apito, Īnhib'apito, e marī da, ma tō oto ĩrē. — Āne āma ĩsaprîzé hā.

35 Tawamhā ni'wam norī hā ĩ'rata ĩsimasam norī hā Zezusihi hârâ te te wapari za'ra wamhā, ma tō sima rowasu'u za'ra, āne:

— Ōhōta wapari aba. Eriasihi zō te hā, te te we pawaptob da.

36 Tawamhā ni'wa hā si'aba're na ma tō piza're upsōžém ne hā 'mai'â, uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé na te te tâma āma di'i da, Zezusihi ma, ĩwa'âbâ syry na. Tawamhā wedewaré 'rāsutu na ma tō āma sapu'u, Zezusihi ma, te te wē da, te te upsōmri da. Taha pari, te āne dama tinha:

— A'â pé wanhimipari za'ra wa'aba, Eriasi we sō morī ō'umnhasite, wedepo'o nhonhi'rāmi hawi, te te si'ra da. — Āne ma dama waihu'u.

37 Tawamhā Zezusi hā hârâ 'rāihâ na te hā, ĩrēme ma. Taha pari, ma pē'ē hai'utō.

38 Zezusi hā dâ'â wi, zazahâ ĩhâpa hā 'ri 're wa'wa nhitobzé hā ma uihâ na hâihaipo'o aiwa, hâimo hawi pi'reba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa āma hā.

³⁹ Zezusi hã hãiwí sa'o ré, da'wapéi'wa norí wada'uri'wa hã ãsõ're te za, ãpapara, romanu hã. Tawamhã Zezusi hã ãrẽme ma hãrã 'rãihã na hãrã wamhã, te te waparí wamhã, ma ãma rowaihu'u:

— Nare õ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra.

⁴⁰ Pi'õ norí zama, romhã hawí te Zezusi hã 'madã'ã za'ra. Nima norí nhisi hã ãne: Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Zuzé norí na hã Ti'aduhu me. Ti'adu hã ãhãiba té.

⁴¹ Zezusi hã Darireza ãma 're morí ré hã, pi'õ norí hã ãsiré te 're nomro. Ma tã duré marí na te te siwí 're pawapto. Ta norí siré, te duré pi'õ norí hã ahã na Zeruzarẽ u ai'aba'ré, Zezusihi siré. Ta norí zama te romhã hawí siwí 'madã'ã za'ra.

Zezusi hã da te ãsẽrẽzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Rucasi 23.50-56; Zuwã 19.38-42

⁴²⁻⁴³ Sabadu u bãdã 're ãne mono u, te zudezu norí hã te te sima 're ropese za'ra, sabadu na hã te te 're romhuri za'ra mono õ na dã'ãsina. Tawamhã sabadu u oto hãiwahã wa, romhuri 'rãsutuzéb ãma te Zuzé hã Piratuhu u mo. Arimateza ãma te aré 're hãimana, Zuzé hã. Zudezu norí ma rotí'wa ãpire, ta hã. Taha wa, te nasi si'rã'õtõ, siré dama rotí'wa ãpire za'ra norí me. Zuzé hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb zõ, te 're simipari u'ãsi. Tawamhã romhuri zahãrizéb u, romhuture wa, ma tã sada aptete Zuzé hã, Piratuhu u morí da, Zezusihi hãiba hã te te tiwí waptẽrẽ da, ab're sirõmo 're, te te sãrẽ da.

⁴⁴ Zuzé hã, Zezusi hã ãdã'ã na te te tãma rowasu'u wamhã, Piratu hã te ãma rosa'rata, dã'ã su'u wa. Tawamhã Piratu hã da'wapéi'wa norí wada'uri'wa zõ te hã, ãdã'ãzém na te te ãma sadanharí da, tã sena zõ.

⁴⁵ Tawamhã tã sena Zezusi hã ãdã'ã na te te tãma rowasu'u parimhã, Zuzéhé ma, te oto Piratu hã tãma ti'ru, Zezusihi hãiba hã ab're sirõmo 're, te te sãrẽ da.

⁴⁶ Tawamhã Zuzé hã zazahã, ma sada uipra, ãhãirã hã. Taha pari, Zezusihi hãiba hã ma oto si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawí. Tawamhã zazahã ãhãirã na ma ubu. Te te ubu pari, ma tã ab're 're tisẽ. Sa'a zahãpã ãtẽ wa, ab're sirõmo 're, ma tisẽ. Taha pari, te ãtẽ tãmo wawẽ hã te te pizari, ab're te te ãma ãrẽ sitob da.

⁴⁷ ãne Zezusihi hãiba te te sãrẽ ré, ma tã pi'õ norí hã ãma 'madã'ã zahuré, Mariza Madarena hã Marizaha me. Ta hã Zuzéhé na. Tawamhã ma tã sabu zahuré, nimame Zuzé te te ãsẽrẽzé hã.

16

Zezusi apã ãhãiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwã 20.1-10

¹ Tawamhã bãdã oto sãbré wamhã, tãibã oto sabadu hã romhuri zahãrizé hã zudezu norí te hã. Tawamhã pi'õ norí hã ãwa'u zadaze hã, ma tã siwí uipra, te te siwí ãma hãiba u'ré da, Zezusi hã. Pi'õ norí nhisi hã Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Ti'aduhu na hã.

² Tawamhã pi'õ norí hã mararé te ai'aba'ré, sa'a zahãpã ab're u, bãdã 'rãiwatobro wi, dumidu na.

³ Bãdãdi na si'aba'réi ré, ma ãne sima waihu'u za'ra:

— E 'wa hã te za ãne hã wama sa'ré za'ra, ab're nhitobzẽ hã.

⁴ Ab're nhitobzẽ hã ãne hã tãmo wawẽ uptabi wa, ma ãne sima waihu'u za'ra. Tane nherẽ, sihutu wamhã, ãne da te ãsa'ré na ma tã 'madã'ã za'ra.

⁵ Tawamhã ab're 're, sisisi wamhã, ma tô aibã hã siwi sôpêtê Ìprédupté hã, uza hãirã ré Ìsãmra hã. Ìnomrozé nhimire niwĩ te nhamra. Taha wa, pi'õ norĩ hã ma tâma tipê'êwara za'ra.

⁶ Tawamhã âne te tâma nharĩ za'ra, pi'õ norĩ ma:

— Ìma aipahi za'ra wa'aba tô. Zezusi hã Nazaré âma aré Ìprédu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi Ìsasômri zô robzabu za'ra wa'aba da, te we ai'aba'réi wa'wa. Âne na, wa tô aiwaih'u za'ra wa'wa. Âme hãimana ô di oto. Apã ma tô hãiwa'udu. Ma'âpé, Ìnomrozé hã sabu za'ra wa'aba. Robaba di.

⁷ Taha wa, te za oto apã ai'aba'réi wa'wa, Pedru norĩ ma tâma rowasu'u za'ra wa'aba da, âne: “Zezusi hã aiwana te za, u, timorĩ 'wa, Darireza u. Tame te za, u, Ìsôpêtê za'ra wa'wa, aima Ìsiwaih'u za'ra wa'aba zéb zarina.” — Âne ma tô pi'õ norĩ ma waih'u za'ra.

⁸ Tawamhã ma wairé ab're hawi, wara sina sisa'rei mono da. Tâma pê'êwara za'ra wa, te tirêrê'ê za'ra. Pahi te, ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra ô di a'â.

*Zezusi hã, Mariza Madarenahã ma, Ìshãi'rézé wasu'u
Mateusi 28.9-10; Zuwã 20.11-18*

⁹ Zezusi hã dumidu na ma tô apã hãiwa'udu, mararé. Tawamhã Ìmorĩ'rata na ma tô Mariza Madarenahã ma, sihãi'ré. Ti'ai baba 're morĩ ré, ma tô taha ma, wa'uburé hã 7 na sãmra.

¹⁰ Tawamhã Zezusihi siré 're Ìnomro mono norĩ u, te mo Mariza Madarena hã, te te tâma rowasu'u za'ra da. Tâma robzei'õ za'ra di. Pê'êzé uptabi za'ra wa, te aiwa'õ za'ra. Âne ré, ma tô Ìtême tiwisi za'ra, Mariza Madarena hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi apã 're Ìmorĩ na, duré Ìtême Ìwisizém na hã te te tâma rowasu'u za'ra wamhã, te te âma saze za'ra ô di.

*Zezusi hã, maparane tizazei'wa norĩ ma, Ìshãi'rézé wasu'u
Rucasi 24.13-35*

¹² Taha pari, ma duré Zezusi hã aimawi tihãiba na sihãi'ré, maparane tizazei'wa norĩ ma. Rom na bâdãdi na neb ré, ma tô Ìtême tiwisi zahuré.

¹³ Tawamhã apã te tineb zahuré, Zezusihi siré 're Ìnomro mono norĩ ma, te te rowasu'u zahuré da. Tane nherê, te te tâma rowasu'u za'ra nherê, te te âma saze za'ra ô di duré.

*Zezusi hã tisiré norĩ ma, Ìshãi'rézé wasu'u, 11 na Ìhãiba norĩ ma
Mateusi 28.16-20; Rucasi 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8*

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã tisiré 're Ìnomro mono norĩ u ma duré wi, sai ma, si'ubumroi ré, 11 na Ìhãiba za'ra u. Tawamhã timreme ma tô tâma pêtê za'ra, siwi Ìsabui'wa norĩ nhimirowasu'u hã te te saze za'ra ô wa, apã Ìhãiwa'utuzém na da te Ìwasu'u na hã.

¹⁵ Taha wa, te âne oto tâma nharĩ za'ra:

— Daro mono bâ te za oto 're Ìropéi wa'aba mo, a'uwê mono bâ, Ìwasu'uwê na 're dapo're pu'u za'ra wa'aba mono da.

¹⁶ Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're Ì'umnhasi za'ra mono wa, â dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za te te 're da'anho'reptu, 'Re Ìhãimana u'âsi mono hã. Da te dasina 're Ì'umnhasi za'ra mono ô wamhã, 'Re Ìhãimana u'âsi mono te za te te 're da'awê'õ.

¹⁷ Da te dasina 're Ì'umnhasi za'ra mono wamhã, wa za te 're da'apawapto, Ìwaih'u'u pese zarina, marĩ dama Ì'manharĩ waih'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wê mono da, Ìwasu'u na tô sena na da te 're waih'u'u za'ra mono da. Âne te za te te 're dapawapto za'ra. Ìnhisi na te za wa'uburé hã te te

dama 're sāmra za'ra, ãzadawa para. Duré 're ãdasisadaihu'u za'ra mono õ na zama, te za 're mreme zusi.

¹⁸ Sa'rese ãna, wahi hã te te 're waibui mono nherẽ, duré dapãrĩzé hã te te 're âhuri mono nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Duré, tinhib'rata na ãhãzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono wamhã, te za 're séptã'ã za'ra, ãhãzé ré norĩ hã. — ãne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã hãwa u ãmorĩzé wasu'u

Rucasi 24.50-53; Atusi 1.9-11

¹⁹ Wanhĩb'apito Zezusi hã te te tãma rowasu'u za'ra pari, ma tô hãwa u tiwi âri za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ oto 're sãmra mono da, pire uptabi na.

²⁰ Tawamhã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ãsadawa para, ma tô te te ropé daro mono bã, ãwasu'uwẽ na te te 're ãapo're pu'u za'ra mono da. Wanhĩb'apito hã ma tô te te 're pawaptob za'ra, ãsimi'manharĩ waihu'u pese zarina, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono da, ãsimirowasu'u za'ra na tô sena uptabi, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Rucasi Zezu Cristuhu wasu'uwě na Rucasi te te āma Īrob'ui'éérézé Ībaihā wasu'uzé

Ā Ībaihā na rob'ui'ééré'wa nhisi hā Rucasi na Īsisi hā. Duré Atusi na rob'ui'ééré'wa, ta hā. Ta hā aré dawede'wa (Corosu. 4.14). Zezusihi wasu'u na rob'ui'ééré'wa hāiba amo norī hā ta norī hā zudezu, Mateusi, duré Marcusi hā, duré Zuwā. Rucasihi si zudezu ō di. Duré Tezopiru hā Īsiré zudezu'ō ma, ma tō ā Ībaihā na rob'ui'ééré hā tāma tisō, Rucasi hā.

Tawamhā Rucasi hā ma tō Zezusihi wasu'u na rob'ui'ééré, Īwaptā'āzém hawi sada 're Īromhāimana mono zém na hā, hāiwa u apā Īmorizéb u hā. Ma tō duré wama āma rowasu'u za'ētē za'ra, Zezusihi nhimirowahutuzém na hā. Ma tō duré wama wasu'u za'ra, Zezusi hā ti'ai āma wasine za'ra Īpoto na hā. Ma tō duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hā a'uwě mono bā te te 're da'anho'reptui mono da, wei Īmorī na hā, duré zudezu norī tēmep si we Īmorī ō na hā. Taha wa, ma tō Zezusi hā dama siwaihu'u, ti'ai āma dasiré Īpoto na hā.

Duré Rucasihi nhimi'ui'ééré zarina, wa za waihu'u za'ra ni, Zezusi hā Īhâzé ré norī āma 're Īpé'ézé mono zém na hā, duré Īsimarī'ō norī āma hā, duré da te dasiwi 're Īwě'ō za'ra mono norī āma, duré samaritanu norī āma, duré wasété na 're Īnomro mono norī āma.

1-4 Tezopiru, asawi di. Āhāna wa za aima rob'ui'ééré, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na, sena na waihu'u da. Ni'wam norī hā ma tō Zezusihi wasu'u na te te 're dapo're pu'u na'rata za'ra, titōmo na te te āma 're Īmadâ'ā za'ra mono norī hā. Ta norī hā ma tō Īwasu'u na'rata hawi wama rowasu'u za'ra. Tawamhā Īsimirowasu'u zarina, ma tō Īwasu'u na āma rob'ui'ééré za'ra ni, da'ahā na. Taha wa, wa hā wa duré Īsima wě, te āma aima rob'ui'ééré da. Īwasu'u na'rata hawi, wa tō rosa'rata pese, te waihu'u pese da. Ni'wam norī hā ma tō Īwasu'u hā aima wasu'u za'ra. Taha wa, wa tō Īsima wě, upsātā pese na te aima rowasu'u da, rob'ui'ééré na, Zezusihi wasu'u hā sena na waihu'u da.

Zuwā Batitaha potozé wasu'u

⁵Erodi hā zudezu norī nhipti'ai 're, apito na 're hāimana mono ré hā, aibā hā te 're hāimana, Zacaria na Īsisi hā. Zacaria hā sasedoti, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa. Abizaha nhihudu norī me, te te tāma 're romhuri za'ra. Īmro nhisi hā, Izabé na Īsisi hā. Izabéhé hi'rada hā, Arā na Īsisi hā. 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa, Arā hā.

⁶Zacaria norī hā ma tō 're hāimana wě zahuré. 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'ā pese zahuré. Taha wa, tāma wě zahuré di, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma.

⁷Tane nherē, 'ra zahuré ō di. Izabé hā 'ra waihu'u ō wa, ma tō 'ra āna si'īhi zahuré.

⁸Tawamhā nimahā bātā na ma tō Zacaria hā tinhimiromhuri hā 'manha, sasedoti te te 're Īmanharī za'ra mono hā, 'Re Īhāimana u'āsi mono āma 're Īdawata za'ra mono zéb 'remhā. Taha te hā bātā wa, ma tō romhuri 'manha.

⁹Īsiré norī hā ma tō tāma pisutu za'ra, 'ri para u sébré da, te te tāma romhuri da. Taha wa, 'ri para u, ma tō oto āzé Zacaria hā, wedewati Īsadaze hā wedeza ne na te te tāma zata da.

10-11 Tawamhã te te tãma zata ré, te ai'ubumro ni rowi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. Æne ré, hâiwa hawimhã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hã ma tô tãma sihâi'ré. Wedeza nhimire niwĩ te za, isõ're uwaibaba, ro'o ré, wedewati ìsadaze hã.

12 Tawamhã te te sãmri wamhã, ma tãma pê'ewara, Zacaria hã. Te te rosa'rata waihu'u ô di.

13 Tawamhã te tãma tinha:

— Zacaria, aipahi tô. 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô aimreme hã wapa, tiwi ìrowaptêrêzém na hã. Aimro te za oto ti'ra. Waptã'ã wapsi, ai'ra te za ìsisi, Zuwã na.

14 Ai'ra hã aima waptã'ã aba wapsi, aima rowê wa'aba di za. Da'ahã norĩ ma zama, rowê za'ra di za.

15-16 Prêdu wapsi, ìsimiroti hã pire di za. Taha wa, te za ìsimiroti pire na waihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Uwa 'rãiwã wa'u ìsé hã te te 're hãsi mono ô di za. Duré âzé hã te te 're hãsi mono ô di za. Waptã'ã hawim haré, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani ré 're mo. Taha si, te za te te 're wapari pese. Taha wa, te za tisiré Izarazéhé nhihudu norĩ hã te te 're apawapto tinhimiroti na, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madâ'ã pese za'ra mono da oto.

17 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te za 're mo. Wahi'rada Eriasihi ne, te za 're mo, mreme pire na, duré waihu'u pese na. Tawamhã ai'ra nhimiroti zarina, te za damama norĩ hã ti'ra norĩ hã te te 're sawi pese za'ra. Duré dapo're ô wamhã, te za apã 're dasipizari za'ra, 're ìdanomro wê mono zarina, oto 're danomro mono da. Æne wamhã, te za danhimiza'rese sô 're danhimipari za'ra, Danhib'apito zô. — Æne ma tô ìwana ré ãma tãma rowasu'u, Zacariaha ma, hâiwa hawi romhuri'wa hã.

18 Tawamhã Zacaria asa ma tô sadanha, romhuri'wa hã:

— E niha wa za asaze, tane na hã. Wa hã ìhi uptabire oto. Duré ìmro zama, ìhi uptabire. — Æne hâiwa hawi romhuri'wai ma, te tinha.

19 Tawamhã te duré asa tãma tinha:

— Wa hã Dabrizé, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Ta hã ma tô we ìzatô, rowasu'u'wê hã te aima wasu'u da.

20 Tazahã, ìnhimirowasu'u na ìzazei ô di, sena na. Taha wa, te za aima rob'manha 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, aimreme ô na, ai'ra waptã'ãzéb u. Ai'ra waptã'ã wapsi, te za apã aima tisô, aimreme hã. — Æne ma tô tãma rowasu'u, Dabrizé hã.

21 Zahadu te rowi sô mapari za'ra ni, Zacariaha zô. Sô danhimipari za'ra wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, sô ìrowaptã'ãzém na hã, 'ri para.

22 Tawamhã Zacaria hã ma tô oto datême watobro, rob u. Datême watobro wamhã, mreme waihu'u ô di. Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni:

— Marĩ hã ma tô sô'awi sabu Zacaria hã, danhotô 'rowi, da te 're ìrosawêrê za'ra mono ne hã. — Æne te dasima nharĩ za'ra ni. Tawamhã, mreme waihu'u ô wa, ma tô tinhiptômo na si dama rowasu'u.

23 Tawamhã Zacaria, te te romhuri pari, te apã mo, ãma 're ìdawata za'ra mono zém hawi, tinhorôwa u.

24 Syry na ãma ronomro wi, ma tô tiwasã, Izabé hã. Tawamhã a'amo ìmrotô na ãma ìsi'utôrizém na hã watobro ô di, tinhorôwa hawimhã.

25 Tawamhã te sima tinha:

— Æhãna ma tô Wanhib'apito hã ìpawapto. Da te oto ìma 're nharĩ za'ra mono ô di za, ì'ra ô na hã. — Æne te tinha, Izabé hã.

Zezusi za ìwaptã'ãzém na, Dabrizé te te ìwaihu'uzé wasu'u, Marizaha ma

26-27 Tawamhã a'amo ïmropã hã Izabéhé ãma oto si'utõrĩ wamhã, ïwasã na hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ma we duré satõ ti'ai u, Dabrizé hã, hãiwa ãma tãma ïromhuri'wa hã. Nazaré u, ma we satõ, pi'õ ubuni ma, te te sadawa wasu'u da. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hã. Pi'õ nhisi hã, Mariza na ïsisi hã. Ta hã, azarudu. Niwapsi, Zuzéhé me te za sina timro zahuré, apito Dawihi nhitudu me.

28 Tawamhã ma tõe we ïtême wi, Marizaha u, hãiwa ãma romhuri'wa hã. ïtême wisi wamhã, te tãma tinha:

— Mariza, rowê na 're aihãimana mono. 'Re ïhãimana u'ãsi mono, ma tõe aiwêsã, Wanhíb'apito hã. Taha wa, te za aima tinhopru, ïwê uptabi na. — ãne te tãma rowasu'u, Marizaha ma.

29 Tane nherê, Mariza hã te te waihu'u õ di, ïsimirowasu'u hã. Taha wa, tipê'ê na, te sima tinha:

— E niha bâ, te õne ïma tinha. — ãne te sima tinha.

30 Tawamhã te duré tãma tinha, hãiwa hawi romhuri'wa hã:

— Mariza, aipahi tõe. 'Re aïmorĩ wê na, ma tõe 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã aiwêsã.

31 Taha wa, te za aïwasã. Ai'ra te za aibã na aima podo. Ai'ra hã poto wapsi, Zezusi na te za ïsisi.

32 Ai'ra hã prédu wapsi, dama pire na te za 're mo. 'Re ïhãimana u'ãsi mono 'ra na ïsisi hã za, danhipai u ïpire uptabi 'ra na. Ta hã uburé Danhib'apito uptabi hã te za ti'ra ma pisutu, tihirata ne, si'apito da, Dawihi ne.

33 Danhib'apito 're morĩ wa, Zacoho nhitudu sidãpãsi, te za ïsib'apito 're sãmra. Õne u'ãsi. Te za ãma 're sib'auwê u'ãsi za'ra. — ãne te Marizaha ma rowasu'u, hãiwa hawi romhuri'wa hã.

34 Tawamhã asa te tãma tinha, Mariza hã:

— E niha wa za ï'ra, aibã te sa'rese õ nherê. — ãne te tãma tinha.

35 Tawamhã asa te tãma tinha:

— 'Re ïhãimana u'ãsi mono, te za we aipawapto, tiwaihu'u pese na aïwasã da, ai'ra da. Taha da, te za Tipê'êzani hã we atême satõ. Taha wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono 'ra na, te za ai'ra hã da te 're sisi za'ra. — ãne te Marizaha ma rowasu'u.

36 Te duré tãma tinha:

— Ana wapté hã wa za duré aima wasu'u, Izabé hã. Si'ĩhi uptabi nherê, ma tõe tiwasã. 'Ra waihu'u õ na, ma tõe da te 're wasu'u za'ra. Tazahã, wasã ré sãmra ré hã, 6 na ma tõe oto ãma ai'utõ, a'amo hã.

37 Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma. Taha wa, ma tõe tiwasã. — ãne ma tõe tãma rowasu'u.

38 Tawamhã Mariza te asa tãma tinha:

— Wa hã, Wanhíb'apito ma, romhuri'wa. Ta hã te te ïma pisutu wa, wa tõe ïsima wê, ïmreme hã. — ãne Mariza te tãma tinha.

Tawamhã te te tãma rowasu'u pari, ma tõe mo apã hãiwa u, romhuri'wa hã.

Mariza ïmorizé wasu'u, Izabéhé u

39-40 Tawamhã bâdã umro na ãma si'utõrĩ pari, ma tõe Mariza hã sima robza'ra pese, tina wapté u morĩ da, Izabéhé u. Tawamhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, te ïtême mo si'aba'rê na, 'ri ahã u, sa'a u. Tawamhã ma tõe oto wi, Zacariaha nhorõwa u. 'Ri para u sébré wamhã, ma tõe tina wapté hã sawi.

⁴¹ Tawamhã Izabé hã Mariza te te İ̄sawizém na te te wapari wamhã, ma tô İ̄wasã hã 're rési, İ̄di'i 'remhã. Tawamhã ma tô ti'ra wapté ma rowasu'u, Izabé hã.

⁴² 'Re İ̄hâimana u'âsi mono pê'êzani te te tâma İ̄waihu'uzéb zarina, rowê te, te mreme 'râihã na tâma rowasu'u, âne:

— A hã pi'ô nori nhipai u, ma tô aima tinhopru, İ̄wê uptabi na, 'Re İ̄hâimana u'âsi mono hã. Ai'ra ma zama, te za tinhopru, İ̄wê uptabi na, ai'uté nori nhipai u.

⁴³ Duré a hã Wanhib'apito na te za 're aimo. Taha wa, İ̄ma aipire di. Tane nherê, asisawi ô di, we İ̄tême aimori tô da. Taha wa, İ̄ma rowê di.

⁴⁴ Aimreme na İ̄zawı wi, ma tô İ̄ra hã 're rési, İ̄di'i 'remhã, rowê te.

⁴⁵ A hã aima rowê di. E tihai wa. Wanhib'apito hã te te aima İ̄nharizém na âma sazei wa, sena na. Taha wa, aima rowê di. — Âne te ti'ra wapté ma tinha, Izabé hã.

Mariza, 'Re İ̄hâimana u'âsi mono âma İ̄watazé wasu'u

⁴⁶ Tawamhã Mariza te tinha:

⁴⁷⁻⁴⁹ — Wanhib'apito âma, wa za 're İ̄wata u'âsi. 'Re İ̄hâimana u'âsi mono hã İ̄nho'reptui'wa, te 're mo. Tâma İ̄wapure nherê, ma tô İ̄âma rosa'rata. Taha wa, İ̄pê'ê na, wa 're İ̄to. 'Re İ̄hâimana u'âsi mono hã İ̄waihu'u pe hã, İ̄wê uptabi hã İ̄wê na ma tô İ̄ma 'manha. Taha wa, İ̄wê na te te İ̄ma İ̄manharı wê na, te za dasima da te 're İ̄wasu'u u'âsi.

⁵⁰ İ̄mreme, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te za da'âma 're pê'êzé u'âsi. Öne u'âsi.

⁵¹ Tiwaihu'u pese na 'râwi sina 're İ̄wata za'ra mono nori hã te za te te wama 're awano'ô.

⁵² Apito nori hã te za roti hawi te te 're azani, wapure na oto 're nomro mono da. Tipire na sina 're İ̄wata za'ra mono ô nori si te za te te 're apisutu, pire na oto 're nomro mono da.

⁵³ Mra, da te 're sépata za'ra mono wamhã, sa'êtê na te za dama 're söpru. İ̄sıbrob ahã nori hã te za sisiti te te 're azatöri, ubana oto 're nomro mono da.

⁵⁴⁻⁵⁵ Duréihã wahi'rata nori ma, ma tô ropisutu, İ̄sihudu sidâpâsi te te 're apawapto mono da. Taha wa, ma tô wa nori hã İzarazéhé nhıhudu nori hã te te 're wa'apawapto, wa te tâma 're İromhuri za'ra mono hã. Simizawi pese wa, ma tô Abra'âhã âma 're pê'êzé u'âsi. Tiwi simani ô di. Duré İsihudu sidâpâsi, ma tô âma 're pê'êzé u'âsi za'ra. Tiwi simani za'ra ô di.

Âne 'Re İ̄hâimana u'âsi mono âma te tiwata, Mariza hã.

⁵⁶ Tawamhã Izabéhé 'rata sãmra ré, ma tô a'amo hã si'ubdatô âma ai'utô. Taha pari, te apâ mo Mariza hã, tinhorôwa u.

Zuwã Batitaha waptã'âzé wasu'u

⁵⁷ Tawamhã Izabéhé âma İ̄ra hã İ̄sépu'uzé hã ma tô bâdã hã İ̄wa waptãrã. Tawamhã ma tô tâma podó, 'watébrémi na.

⁵⁸ Poto wamhã, İ̄rãta 're İ̄sörôwa za'ra mono nori hã ma tô İ̄wasu'u hã wapari za'ra. İ̄sisânawã nori zama, ma tô İ̄wasu'u hã wapari za'ra, 'Re İ̄hâimana u'âsi mono hã tiwê hã te te tâma İ̄sömri na hã. Taha wa, te uburé İ̄sabâdã 're to za'ra.

⁵⁹ Tawamhã bâdã hã İ̄waptã'âzém na hã, 7 na ma tô âma ai'utô. Taha wa, awê na ma oto sihâiwata nhizâri ni. 'Re İ̄hâimana u'âsi mono nhıb'a'uwê 're mori da, İ̄pıbuı pese zéb da, ma sihâiwata nhizâri ni. Tawamhã İ̄mama nhisi na, te aré sisi za'ra ai'uté hã, Zacaria na, İ̄sisânawã nori hã.

60 Tazahã, ãna hã te tãma nharĩ za'ra:

— Maze di. Zuwã na, te za tinhisi. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

61 Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— E mahãta ãmama sisãnawã, ãma ãsisizéb da hã. E Zuwã na, ma tã ti'manhisi. Mare di. ãmama sisãnawã hã ãma 'manhisi õ di, Zuwã na. — ãne te ãna ma nharĩ za'ra ni.

62 Tawamhã Zacaria te sadanharĩ za'ra, ã'ra nhisi na.

63 Tawamhã tinhiptõmo na, ma tã dama tinha, ãbaihã te te tãma ãri za'ra da, ti'ra nhisi na te te rob'ui'ééré da. Tawamhã wedepo'ore hã ma tã tãma ãri ni, ãsyryre hã. Tawamhã ãne ma tã rob'ui'ééré: “Zuwã na ãsisi hã za.” ãne ma tã tãma waihu'u za'ra. Tawamhã ãsisãnawã norĩ hã te ãma titob'uzu za'ra, tinhisi na te te sisi õ wa.

64 Tawamhã ti'ra nhisi na te te rob'ui'ééré pari, ma oto mre me watobro apã, Zacaria hã. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, sõpru wa.

65 Tawamhã 'ri 'rata 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ãwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tã tãma tipahi za'ra, õne hã tãma sa'rese za'ra õ wa. Tawamhã sa'a ãma, ma tã ãwasu'u wapari za'ra ni, daro mono bã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

66 Tawamhã, da te wapari za'ra wamhã, ãwasu'u hã wẽ wa, te ãma rosa'rata u'ãsi za'ra ni. Te duré ãma tasisadanharĩ za'ra ni:

— Prédu wamhã, e marĩ na te za 're ãhãimana, 'watébrémi hã. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni, ãwẽ na te te sada 'manharĩ wa, Zuwãhã zada, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

Zacaria, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma ãwatazé wasu'u

67 Tawamhã Zacaria hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ëzani nhimipawaptom na, ma tã mre, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, ãne:

68 — 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã wẽ di, Wanhib'apito hã. Wẽ wa, wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra. Wa norĩ hã ãzarazéhé nhihudu, te za we oto wapawaptob za'ra, wanhitob'ru nhimiwada'uri hã wama wapu za'ra da, rowẽ na 're wasi'ubumroi mono da.

69 Ma tã we oto watẽme satõ ãwaihu'u pe hã, Wanho'reptui'wa da hã, apito Dawihi nhihudu hã. Tãma ãromhuri'wa, Dawi hã.

70 ãne duréihã, ma tã romhã ré rowa'õtõ za'ra dama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, te te sima ãpisutu za'ra norĩ hã. Wẽ uptabi za'ra di.

71 Wazawi'õ'wa norĩ wi, ma tã wama ãma ropisutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, te te 're wa'anho'reptui mono da, wawẽ'õ'wa norĩ, te te 're wawada'uri tã za'ra mono da.

72 Te za tã te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'ãsi, wahi'rata norĩ ma, te te ãropisutuzéb uwaibaba. Tã sena te te tãma ãropisutuzé hã, te za te te ãma 're a'uwaimrami u'ãsi. Tiwi simani õ di za.

73-75 Duréihã ma tã Abra'ãhã ma tinha, tã sena ãshihudu te te 're wa'apawapto mono da, wawẽ'õ'wa norĩ wi, te te 're wa'anho'reptui mono da, wapahi ãna, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, duré ti'ai ãma ré, ãsõ'a 're wanomro mono da, wawẽ uptabi na.

ãne Zacaria hã ma tã dama tinha.

76 Te duré tinha, ti'ra ma:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, danhipai u'ãpi reptabi. A hã ãsada wasu'u'wa, te za 're aimo. ãsada wasu'u'wa na, te za aiwaihu'u za'ra ni. Datẽme te za 're aimo, Wanhib'apito wana, asimiroti na 're da'apawapto mono da, Wanhib'apito zõ danhimipari sina 're danomro wẽ mono da.

77 Datême 're aimorĩ wamhã, te za 're ãda'apo're pu'u mo, ãne: “Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za te te aima 're apari 'wa, marĩ hã 're ãmanharĩ waseté za'ra wa'aba mono zé hã. ãne te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa.” ãne te za 're ãda'apo're pu'u mo.

78 Wahurê te tãma 're hãimana, ãpê'êzézé hã, duré ãsimizawi pese zé hã. ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, Wanhib'apito hã. Taha wa, te za oto te te 're wa'anho'reptu, rowê na 're wanomro mono da. Bãdã 'rãĩ watobro wamhã, tãibã oto robra hã. Tawamhã dama 're rowê za'ra mono di za. Tane, Wanho'reptui'wa hã te te wama 're apari mono wamhã, marĩ, wa te 're ãmanharĩ waseté za'ra mono zé hã, taha wa, wama 're rowê za'ra mono di za.

79 Tawamhã ab're pipa te, robzei'õ u'ãsi, 're wanomro mono õ di za. Te za oto te te 're wa'anhimroi wê, rowê na 're ãwanomro mono zém na.

ãne Zacaria hã te ti'ra ma rowasu'u.

80 Tawamhã 'watêbrémi hã ma tã tiprédu. ãhãiba hã siptete di, prédu wamhã. Tiwaseté wi siptete wamhã, 're morĩ wê di. A'ubuni wi, te oto 're sãmra. Bãdã ãwa waptã'ã wapsi, te za datême 're mo, te te dama 're sadawa wasu'u mono da, Izarazéhé nhihudu norĩ ma.

2

Zezusihĩ waptã'ãzê wasu'u

Mateusi 1.18-25

1-2 Tawamhã Zuwã hã waptã'ã wamhã, ma tã Roma ãma danhib'apito Adusitu hã dama ti'ru, uburé danhisi na, da te daza'rata za'ra da. Dahãiba te te waihu'u da, ma tã dama ti'ru, daza'ratazê hã. Daza'ruĩ mono bã danhib'apito uptabi, apito Adusitu hã. Tawamhã ma tã dahãiba za'rata na sãna'rata za'ra ni, Sirenizu hã, ãsadawa para te te dama 're roti mono ré, Siriza na ti'a nhisi ãma.

3 Taha wa, dahi'rata za'ru u, ma tã 're danomro daro mono bã, danhisi na da te 're daza'rata za'ra mono da.

4 Taha wa, Zuzé hã te mo, tihi'rata za'ru u. Apito Dawi hã ãhi'rata wa, tihi'rata za'ru u te mo, Berê u. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Berê hã. Nazaré hawi te mo, Berê u. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hã.

5 Timro me, te tineb zahuré Marizaha me, ãsisi na, da te dame rob'ui'éré zahuré da. Wasã ré, te saprõ.

6-7 Tawamhã Berê u, ma tã aimasisi zahuré. Berê ãma simasisi ré, ma tã ãwasã hã ãma sêpu, te te ãma ãrosõwada 'rada hã. Tawamhã ma tã tãma waptãrã, aibã 'rare hã. Waptã'ã wamhã, zazahã pa na ma tã ubu, ãna hã. Te te ubu pari, ma tã tihi, nomro da, danhimizama hã 're ãsaihuri mono zéb 're, wede're wa. 'Re ãdanhimi'wara mono zéb ãma hã, 'ri 're baba hã tãma 'maihãimana zahuré õ wa, ma tame tihi.

Pone'êrebã 'madã'ã'wa norĩ ma, romhuri'wa te te ãrowasu'uzé wasu'u

8 Tamemhã pone'êrebã 'madã'ã'wa norĩ hã ma tã mara bãre asimro, Berê 'rata. Tinhimizama te 'madã'ã za'ra a'ubuni wi, rom na.

9 Tawamhã tinhimizama te te 'madã'ã za'ra ré, misi, ma tãma sihã'i'ré za'ra, hãiwa hawimhã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hã. Tawamhã aibã norĩ 'rata, rowa'a ma tã tãma rowa'a za'ra. Rowa'a sa'êtê di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hawimhã. Tawamhã, ãsisiwi rowa'a za'ra wamhã, ma tã tãma tipahi za'ra.

10 Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa, te tãma nharĩ za'ra:

— Aipahi za'ra wa'aba tō. Wa hã wa wei mo, rowasu'u uwẽ hã te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Rowasu'u uwẽ hã da te wapari za'ra wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

¹¹ Ā bātã na ma tō waptãrã Berẽ ãma, danho'reptui'wa da hã, Dawihi za'ruĩ ãma. Ta hã 'Re İhãimana u'ãsi mono te te İpisudu, Danho'reptui'wa da, uburẽ Danhib'apito da hã.

¹² İwaptã'ãzẽ hã tō sena na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ai'utẽ hã İsabũ za'ra wa'wa. Wede're wa, te nomro, zazahã pa na, ubu rã. — Āne te tãma rowasu'u za'ra, hãiwa hawi romhuri'wa hã.

¹³ Tawamhã awa'awi ma tō tãma sihãire' za'ra romhuri'wa norĩ hã, ahã uptabi na, hãiwa hawimhã. 'Re İhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata za'ra, ãne:

¹⁴ — 'Re İhãimana u'ãsi mono hã sōprub di, hãiwa ãma 're İsamra mono hã. Ma tō sima dawẽ, İwẽ hã te te dama 're anhomri mono da, rowẽ na 're danomro mono da oto, ti'ai ãma hã. — Āne te tinho're na ãma tiwata za'ra.

¹⁵ Tawamhã romhuri'wa norĩ hã hãiwa u apã si'aba'rei wamhã, pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã ma tō sima nharĩ za'ra:

— Oto wasi'aba'rei wa'aba Berẽ u, Wanhib'apito, marĩ te te wama İwaihu'u za'ra hã wa te sabu za'ra da. — Āne te si'ru za'ra.

¹⁶ Tawamhã si'aba're' na te oto ai'aba're', Berẽ u. Tame ma tō sabu za'ra Mariza hã, Zuzéhẽ me. Ai'utẽ zama, ma durẽ sabu za'ra. Danhimizama sazẽ wa, wede're wa, te nomro.

¹⁷ Te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tō Zuzẽ norĩ ma rowasu'u za'ra, hãiwa hawi romhuri'wa norĩ nhimirowasu'u na, ai'utẽ ãma hã.

¹⁸ Uburẽ da te wapari za'ra wamhã, ma tō ãma tatob'uzu za'ra ni, pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ nhimirowasu'u na hã.

¹⁹ Mariza hã İsimirowasu'u na te te 're rosa'rata u'ãsi, tipẽ'ẽ na.

²⁰ Taha pari, te apã ai'aba're', pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã. Morĩ sina, te ãma tiwata za'ra, 'Re İhãimana u'ãsi mono ãma, rowasu'u te te İwapari za'ra zẽm na, durẽ te te İ'madã'ã za'ra zẽm na. Hãiwa hawi romhuri'wa nhimirowasu'u zarina, tō sena na te te waihu'u za'ra wa, ma tō tinho're na ãma tiwata za'ra.

Zezusi na, da te İsisizẽ wasu'u

²¹ Romhuri misi ãma si'utõri pari, ai'utẽ İwaptã'ãzẽm na hã, ma tō oto sihãiwata nhizãri ni. Ma tō durẽ sisi zahurẽ İna norĩ hã, Zezusi na. Ā hã İsisi hã waptã'ã õ rã, hãiwa hawi romhuri'wa te te tãma İwaihu'uzẽb zarina, ma sisi zahurẽ.

²²⁻²⁴ Tawamhã bãdã ma tō oto İwa waptãrã, 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te ãma uwaimrami zahurẽ da, Zuzẽ norĩ hã, Marizaha me. Te za ãma uwaimrami zahurẽ, ti'ra na, durẽ pi'õ na. Āne Mozẽsihi nhimi'ui'érẽ hã, 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti na: "Aibã 'rare, waptã'ã wamhã, te te ãma İrosõwada 'rada hã te za İmana norĩ te te tãma 're sõmri za'ra apã, 'Re İhãimana u'ãsi mono ma." Āne İsimiroti hã. İsimiroti hãiba amo hã, ãne: "Pi'õ hã 're 'ra za'ra mono wamhã, te za maparane naire hã te te tãma 're sõmri za'ra, 'Re İhãimana u'ãsi mono ma. Naire õ wamhã, te za maparane utu'ure te te tãma 're sõmri za'ra, apã tãma 're hãiba wẽ za'ra mono da, pi'õ norĩ hã." Āne İsimiroti hã. Taha wa, İsimiroti zarina, te oto Zuzẽ norĩ hã tineb zahurẽ ti'ra rã, Zeruzarẽ u, 'Re İhãimana u'ãsi mono ma, ti'ra te te sõmri zahurẽ da, durẽ si te te tãma sõmri zahurẽ da, da te tãma Zata zahurẽ da.

Simi'ãhã wasu'u

²⁵ Tawamhã aibã hã te 're sãmra Zeruzarẽ ãma, Simi'ã na İsisi hã. Wẽ na te 're mo, Simi'ã hã. 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã te te 're 'madã'ã

pese. Danho'reptui'wa zô, te 're simipari u'âsi, Izarazéhé nhihudu norĩ te te sô'reptu za'ra da.

²⁶ 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani ré, te 're mo, Simi'ã hã. Ìpê'êzani hã ma tô tâma ropisutu, âne: "Atã'ã ô ré, te za Danho'reptui'wa da hã Ìsabu, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te Ìpisudu hã." Æne ma tô Simi'ãhã ma waihu'u siro.

²⁷ Tawamhã te te tâma Ìwaihu'uzéb zarina, te oto mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u, Simi'ã hã. Ìsa'u si, ma tô tizasi zahuré, Zuzé norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te ãma uwaimrami zahuré da.

²⁸ Tawamhã Simi'ã, ma tô tipa ti'ã Ì'ra hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma wata da. Æne te ãma tiwata:

²⁹ — Æhãna ma tô ãma Ìma Ì'uwaimra, aimreme hã. Taha wa, Ìto na, wa za a'ré.

³⁰ Wa hã Ìtômo na, wa tô oto sabu, danho'reptui'wa da hã.

³¹ Uburé da'udãna zama Ìpisudu hã wa tô sabu.

³² Rob'uiwêzé hã te te bâdãdi uiwê wamhã, damorĩ wê di. Tane te za zudezu'ô norĩ ma, te te 're awaihu'u asimiroti hã, ãma 're nomro wê mono da. Wa norĩ ma, 're rowê za'ra mono di za, asib'a'uwê norĩ ma, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, Ìsabãdã za da te dasima 're wawasu'u wê u'âsi za'ra mono wa.

Æne te 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma tiwata, Simi'ã hã.

³³ Tawamhã Simi'ãhã mreime, 'watébrémi ãma te te wapari zahuré wamhã, ma tô ãma titob'uzu zahuré, Ìmama norĩ hã, Ìna me.

³⁴⁻³⁵ Tawamhã Simi'ã hã te tiwi rowapté, 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, te te 're pawaptob zahuré mono da. Marizaha ma, te duré tinha:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô ai'ra hã pisutu, watême wei morĩ da, Izarazé na warom nhisi u. Tawamhã, watême wei morĩ wa, te za da'ahã na danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra. Tane nheré, da'ahã na danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono ô di za. Danho'reptui'wa na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, te te pisutu nheré, niwapsi te za ai'ra hã dasiwi wê'ô ni, da'ahã na. Tawamhã da te dasiwi wê'ô wamhã, dama waihu'u pese di za oto, danhimirosa'rata wasédé hã ai'ra ãma hã. Sib'ézé Ì'wa pese na, da te 're danhihãri za'ra mono wamhã, dama 're rowê za'ra mono ô di za. Tane ai'ra hã da te dasiwi wê'ô wamhã, aipê'ézé ahã di za. — Æne te romhã ré Zezusihi na ma rowasu'u, Simi'ã hã.

Æna na, pi'ô nhisi wasu'u

³⁶⁻³⁸ Tawamhã pi'ô hã te 're hâimana, Æna na Ìsisi hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, pi'ô hã. Ìmama nhisi hã, Panuwé na Ìsisi hã. Ìhi'rata nhisi hã, Asé na Ìsisi hã. Ma tô oto si'Ìhi uptabi, Æna hã. Sahuré 're simasisi zahuré mono ré, ma tô ãma tiwahub zahuré, 7 na. Tawamhã Ìmro, ma tô dârã. Tiwi ìdã'ázém na hã ma tô oto ãma tiwahub ahã, 84 na. Pi'ô hã te 're sãmra u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri 'wawi wa'ra ãma. Rowa'a ré zama, te ãma 're wata, barana zama. Nimahã bâta na si, te sai ãna 're sãmra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreime mono da. Tawamhã Simi'ã hã Marizaha ma, te te rowasu'u ré, ma tô Ìtême tiwisi za'ra, Æna hã. Tawamhã ai'uté te te sabui wê te, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sôpru wa. Tawamhã ma tô te te dama 're wasu'u, Danho'reptui'wa da hã, ai'uté hã. Danho'reptui'wa zô, 're Ìsimipari za'ra mono norĩ ma, ma tô te te 're rowasu'u za'ra. Ta norĩ hã te sô 're simipari za'ra, te te da'anho'reptu da, Zeruzaré ãma.

Nazaré u, apã ìnebzé wasu'u

³⁹ Zuzé norī hā zahadu te aimasisi, Zeruzarē āma. Tame simasisi ré, ma tō āma uwaimrami zahuré, uburé 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Tawamhā te oto tineb zahuré apā, tirob u. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, te tineb zahuré apā, Nazaré u. Tawamhā ma tō aimasisi zahuré apā, tinhorōwa u.

⁴⁰ Tawamhā ma tō tiprédu, 'watébrémi hā. Hāiba nhiptete di oto. Īsimiroti hā wē uptabi di duré. 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're pawapto mono wa, wē uptabi di, Īsimiroti hā.

ZeZusi hā, 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're idawata za'ra mono zéb āma, ĩsāmrazé wasu'u

⁴¹ Wahup sidápāsi, te ZeZusihi mama norī hā dame 're neb zahuré Zeruzarē u, dato hā da te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb u hā, 'Re ihāimana u'āsi mono, Ezitu hawī te te idawaibuzém na āma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hā.

⁴² Tawamhā 12 na ZeZusihi āma wahu wamhā, te duré ĩme timorī zahuré oto, dato i u hā.

⁴³ Tawamhā dasi'rā'ōtō pari, ĩmama norī hā ma tō dame tipusi zahuré, tirob u apā neb zahuré da. Tazahā, ZeZusi hā te zahadu nhamra, Zeruzarē āma, timama norī za'u. ĩsa'u ĩsāmra zahuré zém na hā te te waihu'u zahuré ō di.

⁴⁴ Dame morī newa, te ĩmama norī hā dame tineb zahuré apā, tirob u, te te āma rosa'rata zahuré āna. Bātā bā, te dame tineb zahuré. Tawamhā te sō da'ab'madā'ā zahuré. ĩsisānawā norī, te te sō ab'madā'ā zahuré. ĩsiwadi norī zama, te duré sō ab'madā'ā zahuré. Tane nherē, ma tō sō amrami zahuré.

⁴⁵ Tawamhā, sō simrami zahuré wamhā, te apā tineb zahuré, sō ritī zahuré da.

⁴⁶ Tawamhā si'ubdatō bādā āma ne wapsi, ma tō sōpētē zahuré. 'Re ihāimana u'āsi mono nhorōwa āma dame sāmra ré. Zudezu norī ma, rowahutu'wa norī me, te dame nhamra. Tame te ZeZusi hā da'awapa, roti na. Te duré roti na da'azadanha, roti hā te te tāma waihu'u pese za'ra da.

⁴⁷ ZeZusi hā roti te te waihu'u pese wa, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimirowaihu'u na hā.

⁴⁸ Duré ĩmama norī hā te te 'madā'ā zahuré wamhā, ma duré āma titob'uzu zahuré. Tawamhā ĩna te tāma tinha:

— ĩ'ra, e tiha da, ma tō āne hā wama ĩ'manha. Taré wa tō asō 're warītī, aimama me, wapē'ézé sina. — Āne te ĩna hā tāma tinha.

⁴⁹ Tawamhā te asa tāma nharī zahuré:

— E marī da, ma tō ĩzō 're airītī aba mo. E ĩ'āma rowaihu'u aba āna, ĩmama nhorōwa āma ĩnhamra na hā.

⁵⁰ Tane nherē, te te waihu'u zahuré ō di, te te ĩnharizém na hā.

⁵¹ Tawamhā ZeZusi te ĩme timorī zahuré apā, Nazaré u. Tame timama norī mre me, te te 're wapari pese. ĩna hā ĩ'ra tāma ĩsiwasu'uzéb zahuré na, te te 're rosa'rata u'āsi, tipē'ē na.

⁵² Tawamhā ma tō oto tiprédu, ZeZusi hā. ĩsimiroti hā wē uptabi di. Wē na 're morī wa, ma tō wēsā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. ĩsiré zudezu norī hā ma tō duré wēsāmri za'ra.

3

*Zuwā Batita te te dama ĩrotizé wasu'u
Mateusi 3.1-12; Marcusi 1.1-8; Zuwā 1.19-28*

¹ Tawamhā 15 na ma tō āma tiwahu, Tiberizuhu āma, danhib'apito na 're hāimana mono ré, Roma āma. ĩsadawa para, te Pōsi'u Piratu hā te te dama 're

roti, Zudeza na danhipti'a nho'omo nhisi âma. Duré Erodi hã te te dama 're roti Îsadawa para, Darireza na danhipti'a nho'omo nhisi âma. Duré Erodihi no hã Piripi hã te te dama 're roti, Îsadawa para, Itureza na danhipti'a nho'omo nhisi âma, duré Taroniti na danhipti'a nho'omo nhisi âma. Duré Risâniza hã te te dama 're roti, Îsadawa para, Abireni na danhipti'a nho'omo nhisi âma.

² Duré Anasi hã, Caipasihî me, dama pire uptabi na te 're tineb zahuré, sasedoti na hã. Uburé 'Re Îhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norî ma, pire zahuré di. Âne wamhã, ma tô 'Re Îhâimana u'âsi mono hã timreme hã Zuwãhã ma tisô, a'ubuni u 're sãmra mono ré. Zacariaha 'ra, Zuwã hã. Îsadawa para te te dama 're roti mono da, ma tô timreme hã tâma tisô.

³ Taha wa, Zuwã hã te oto datême 're mo, Zodã pa 'rata, 're Îsi'ubumroi mono norî u. Tawamhã, datême 're morî wamhã, âne te te dama 're roti:

— Ma'âpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re Îhâimana u'âsi mono, marî 're Îmanharî wasété za'ra wa'aba mono zé hã te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're ab'manharî 'wa. — Âne ma tô te te dama 're roti, Zuwã Batita hã.

⁴ Âne wamhã, ma tô sina uwaimra romhã ré, Iza'iza te te dama Îrowasu'uzé hã. Âne, 'Re Îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te te dama Îrowasu'uzém na rob'ui'éré hã:

“Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahârâ, a'ubuni wi:

Bâdâdi hã asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Îmana 'râmi bâdâdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.

⁵ Sa'a wa'wa, rob'rehã hã te za asiwi Îsito wa'wa, aiwab da. Sa'a zama, te za asiwi Îhãpã 'wa. Bâdâdi nhi'oto wamhã, Îmana 'râmi te za asiwi Îhiri 'wa, awa'awi da. Roptâi wamhã, te za asiwi Îromhãpã 'wa, aiwab da.

⁶ Tawamhã, watême wei wisi wamhã, te za aihîni sabu za'ra ni, 'Re Îhâimana u'âsi mono te te Îpisudu hã, Danho'reptui'wa da. Âne te za ni'wa hã te te dama 're roti, a'ubuni wi.”

Âne romhã ré, ma tô âma rob'ui'éré, Iza'iza hã.

⁷ Tawamhã da'ahã na ma tô Zuwãhã u 're dasihutu, â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharî mono da. Tawamhã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharî mono ô ré, te âne te te dama 're anharî:

— A norî wa'wa hã wahi ne, te 're anomro aba mo. E'wa simiroti zarina, te we Îtême ai'aba'réi wa'wa bété, taré â dawabzuri hã 'manharî za'ra wa'aba wa, 'Re Îhâimana u'âsi mono nhimiházé wi, asisô'reptu za'ra wa'aba da bâ, aiwasédé hã rême za'ra wa'aba ô nheré.

⁸ Sena na aiwasédé hã Îrême za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wê wa'aba mo. Duré Abra'âhã nhihudu wê te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re Îhâimana u'âsi mono te te 're Î'aihã za'ra wa'aba mono ô na hã. 'Re Îhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, â êtê norî ma, te te nharî da, tâma si'a'uwê za'ra da, Abra'âhã nhihudu oto 're nomro mono da oto, êne hã.

⁹ Hâtãra hã ma tô ni'wa hã sarôtô oto, wede te te âma sari nhihâri da. Uburé wede hã 're Î'râi pese za'ra mono ô hã te za te te âma 're anhihâri. Tawamhã unhama u te za te te 're anhamra. — Âne te dama âma simiré'é Zuwã hã, 'Re Îhâimana u'âsi mono nhimiházém na hã.

¹⁰ Tawamhã Îsimirowasu'u hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te sadanharî za'ra ni, âne:

— E marî, wa za 'manharî za'ra ni, Îwê hã, 'Re Îhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharî za'ra tô da hã. — Âne te sadanharî za'ra ni.

¹¹ Tawamhã asa te tâma nharî za'ra:

— Te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo. Ni'wa hã, ti'uza ãsõ'utu'u hã maparane wamhã, te za tihãiba amoi ma misi tisõ, uza õ wa. Duré ni'wa hã, tisa hã te za tihãiba amoi ma tisõ, sai õ wa. — Æne te tãma roti za'ra.

¹²Tawamhã danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ma ãtẽme aihutu, â dawabzuri te te tãma 'manharĩ za'ra da. Tawamhã ãtẽme sihutu wamhã, te siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, wa norĩ hã bété e marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni ãwẽ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tõ da hã. — Æne te sadanharĩ za'ra.

¹³Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— ã'uwaibaba si, te za dawĩ 're ãwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, rob'uiprazé hã. Æma dawĩ 're pararé za'ra wa'aba mono õ di za. — Æne ma tõ tãma waihu'u za'ra, Zuwã hã.

¹⁴Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te duré siwi 'mahã:

— Wa norĩ hã bété, e marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, ãwẽ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tõ da hã. — Æne te sadanharĩ za'ra.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Asiptete na, rob'uiprazé hã dawĩ 're waibu za'ra wa'aba mono õ di za. Duré asadawa nhipese na, rob'uiprazé hã dawĩ 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipawa'ãbã 'wa hã 're ãwaibui aba mono na hã asima ãma 're rowẽ pese za'ra wa'aba mono. — Æne ma tõ tãma waihu'u za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma.

¹⁵Tawamhã, Zuwã hã ma tõ te te dama 're rowasu'u, Danho'reptui'wa, za we ãmorĩ na hã. Tawamhã te dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Æté wanho'reptui'wa da hã romhutu na, te za wei mo. Æté Zuwã hã, wanho'reptui'wa. — Æne te dasima nharĩ za'ra ni.

¹⁶Tazahã, ãne ma tõ dama tinha, Zuwã hã:

— Wa hã wa tõ â na si â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. ãza'u si te za ãma ãpire uptabi hã wei wi. ãma pire wa, ãpara'uza wasisizé, te tãma wasihu waihu'u õ di za. ãma ãpire hã wei morĩ wapsi, te za Tipẽ'ëzani hã te te aima 're anhomri 'wa, unhama ro'o ne hã.

¹⁷Wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o. Buru nho, da te 're upõrĩ za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, ãsa'warizéb 're. Tawamhã ãtomhã te za da te ãma ro'o za'ra. ãro hã sa'ëté nherẽ, da te wĩrĩ waihu'u õ di za. Tane, ãma ãpire hã wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o, tridu upõrĩ za'wari ne, ãtomhã za'wari ne. — Æne ma tõ Zuwã Batita hã dama rowasu'u.

¹⁸ãwasu'u'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u, Zuwã Batita hã. Tawamhã marĩ na hã ãsimirowasu'u hã ahã di, 're danomro wẽ mono da, te te dama 're roti mono ré hã.

¹⁹Tawamhã apito Erodihĩ ma, te duré tinha, wasété na 're morĩ wa. Tinoi mro, ma tõ ti'ã, Erodĩ hã. ãnoi mro nhisi hã, Erodiza na. Ma tõ duré tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ. Taha wa, te tãma tinha, Zuwã hã.

²⁰Taha wa, Erodĩ hã ma tõ Zuwã hã dama ti'ru, dazazéb 're, da te sêrẽ da. Æne wamhã, ma tõ ãsipai u tiwasédé hã 'manha, Erodĩ hã.

Zezusi hã, â dawabzuri te te ãmanharizé wasu'u

Mateusi 3.13-17; Marcusi 1.9-11

²¹⁻²²Tawamhã dazazéb 're, zahadu da te sêrẽ õ ré, te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, Zuwã hã. Te te dama ab'manharĩ parimhã, Zezusihi ma zama, ma 'manha. Tawamhã Zezusi hã te mre, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Mreme ré, hãiwa ma we si'ridawa, ãsisi nho'õmoi baba. Tawamhã 'Re

ĩhâimana u'âsi mono pẽ'êzani hã ma we ĩtẽme wi, utu'u ne. Hãiwa hawi, te we tãma tinha, âne:

— A hã ĩ'ra. ĩma asawi uptabi di. Aima ĩto za'etẽ uptabi di. — Āne te we tãma tinha, ĩmama hã.

*Zeusihĩ hi'rata norĩ wasu'u
Mateusi 1.1-17*

²³ Zeusihĩ hã 30 na âma ĩwahub âma, ma tũ romhuri na sãna'rata, Timama zadawa wasu'u na hã. Zuzéhé 'ra newa, ma tũ ĩ'ra na, da te 're sisi za'ra. Zuzéhé potowa nhisi hã, Eri na ĩsisi hã.

²⁴ Erihi potowa nhisi hã, Matati na ĩsisi hã. Matatihi potowa nhisi hã, Réwi na ĩsisi hã. Réwihĩ potowa nhisi hã, Meti na ĩsisi hã. Metihĩ potowa nhisi hã, Zana'i na ĩsisi hã. Zana'ihĩ potowa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã.

²⁵ Zuzéhé potowa nhisi hã, Matatiza na ĩsisi hã. Matatiza potowa nhisi hã, Amosi na ĩsisi hã. Amosihĩ potowa nhisi hã, Na'u na ĩsisi hã. Na'uhũ potowa nhisi hã, Eziri na ĩsisi hã. Ezirihĩ potowa nhisi hã, Nada'i na ĩsisi hã.

²⁶ Nada'ihĩ potowa nhisi hã, Ma'ati na ĩsisi hã. Ma'atihĩ potowa nhisi hã, Matatiza na ĩsisi hã. Matatizaha potowa nhisi hã, Seme na ĩsisi hã. Semehé potowa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã. Zuzéhé potowa nhisi hã, Zoda na ĩsisi hã.

²⁷ Zodaha potowa nhisi hã, Zuwãna na ĩsisi hã. Zuwãnahã potowa nhisi hã, Reza na ĩsisi hã. Rezaha potowa nhisi hã, Zorobabé na ĩsisi hã. Zorobabéhé potowa nhisi hã, Sarati'é na ĩsisi hã. Sarati'éhé potowa nhisi hã, Neri na ĩsisi hã.

²⁸ Nerihi potowa nhisi hã, Meti na ĩsisi hã. Metihĩ potowa nhisi hã, Adi na ĩsisi hã. Adihĩ potowa nhisi hã, Cosã na ĩsisi hã. Cosãhã potowa nhisi hã, Emadã na ĩsisi hã. Emadãhã potowa nhisi hã, Ere na ĩsisi hã.

²⁹ Erehe potowa nhisi hã, Zuzuwé na ĩsisi hã. Zuzuwéhé potowa nhisi hã, Eri'ézé na ĩsisi hã. Eri'ézéhé potowa nhisi hã, Zorĩ na ĩsisi hã. Zorĩhĩ potowa nhisi hã, Matati na ĩsisi hã. Matatihi potowa nhisi hã, Réwi na ĩsisi hã.

³⁰ Réwihĩ potowa nhisi hã, Simi'ã na ĩsisi hã. Simi'ãhã potowa nhisi hã, Zuda na ĩsisi hã. Zudaha potowa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã. Zuzéhé potowa nhisi hã, Zona na ĩsisi hã. Zonahã potowa nhisi hã, Eri'atĩ na ĩsisi hã.

³¹ Eri'atĩhĩ potowa nhisi hã, Mereza na ĩsisi hã. Merezaha potowa nhisi hã, Mena na ĩsisi hã. Menahã potowa nhisi hã, Matata na ĩsisi hã. Matataha potowa nhisi hã, Natã na ĩsisi hã. Natãhã potowa nhisi hã, Dawi na ĩsisi hã.

³² Dawihĩ potowa nhisi hã, Zésé na ĩsisi hã. Zéséhé potowa nhisi hã, Obedi na ĩsisi hã. Obedihĩ potowa nhisi hã, Bu'azi na ĩsisi hã. Bu'azihĩ potowa nhisi hã, Sara na ĩsisi hã. Sarahã potowa nhisi hã, Nasõ na ĩsisi hã.

³³ Nasõhõ potowa nhisi hã, Aminadabe na ĩsisi hã. Aminadabehe potowa nhisi hã, Ademi na ĩsisi hã. Ademihĩ potowa nhisi hã, Arini na ĩsisi hã. Arinihi potowa nhisi hã, Esirõ na ĩsisi hã. Esirõhõ potowa nhisi hã, Perezĩ na ĩsisi hã. Perezihĩ potowa nhisi hã, Zuda na ĩsisi hã.

³⁴ Zudaha potowa nhisi hã, Zaco na ĩsisi hã. Zacoho potowa nhisi hã, Izati na ĩsisi hã. Izatihĩ potowa nhisi hã, Abra'ã na ĩsisi hã. Abra'ãhã potowa nhisi hã, Tera na ĩsisi hã. Teraha potowa nhisi hã, Na'o na ĩsisi hã.

³⁵ Na'oho potowa nhisi hã, Serudi na ĩsisi hã. Serudihĩ potowa nhisi hã, Rada'u na ĩsisi hã. Rada'uhũ potowa nhisi hã, Peredi na ĩsisi hã. Peredihĩ potowa nhisi hã, Ébé na ĩsisi hã. Ébéhé potowa nhisi hã, Sera na ĩsisi hã.

³⁶ Seraha potowa nhisi hã, Ca'ina na ĩsisi hã. Ca'inahã potowa nhisi hã, Apasadi na ĩsisi hã. Apasadihi potowa nhisi hã, Sē na ĩsisi hã. Sēhē potowa nhisi hã, Nowé na ĩsisi hã. Nowéhé potowa nhisi hã, Rameti na ĩsisi hã.

³⁷ Rametihi potō'wa nhisi hā, Matuzarē na ĩsisi hā. Matuzarēhē potō'wa nhisi hā, Enoti na ĩsisi hā. Enotihi potō'wa nhisi hā, Zareti na ĩsisi hā. Zaretihi potō'wa nhisi hā, Marere na ĩsisi hā. Marerehe potō'wa nhisi hā, Ca'ina na ĩsisi hā.

³⁸ Ca'inahā potō'wa nhisi hā, Enosi na ĩsisi hā. Enosihi potō'wa nhisi hā, Sete na ĩsisi hā. Setehe potō'wa nhisi hā, Adā na ĩsisi hā. Adāhā potō'wa hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono.

4

ZeZusi hā a'ubuni wi hāimana ré, Wa'uburé te te ĩpibuzé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Marcusi 1.12-13

¹ Tawamhā Zōdā pa hawi, te oto mo ZeZusi hā, tirob u apā morī da. 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani ré, te 're mo. Taha si, te te 're wapari pese. Tawamhā ĩpē'ēzani hā te saprō, a'ubuni u.

² A'ubuni wi hāimana ré hā, bādā hā ahā na ma tō āma ai'utō, 40 na. Tame hāimana ré, ma tō ĩtēme wi Wa'uburé hā, te te nasi pibu da, ĩsimiroti na te te saze da. Taha ré hā, sai āna te tihāiba, ZeZusi hā. Taha wa, ma tō mra hā sépata.

³ Tawamhā Wa'uburé hā te ZeZusihi ma tinha, āne:

— Sena a hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra wamhā, ma'āpé ētē ma nharī, ĩ'u'ētē wapu na aima si'manharī da.

⁴ Tawamhā ZeZusi te asa tāma tinha:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'éré hā, āne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono ō di za.” — Āne te ZeZusi hā tāma rowasu'u, Wa'uburé ma.

⁵ Tawamhā Wa'uburé hā te ZeZusi saprō, sa'a nhisi u. Tawamhā sa'a nhisi sima'wara wamhā, ma tō ZeZusihi ma tinha, danhib'apito norī nhipti'ai mono bā, te te rob'madā'ā mono da.

⁶⁻⁷ Tawamhā te te rob'madā'ā mono pari, te duré tāma tinha, ZeZusihi ma:

— Uburé danhipti'a hā ma tō ĩma sōmri ni, ĩte da. Tawamhā te ĩsima ĩwēzēb uwaibaba, wa za dama tisō. Aihirātītō, te za ĩnho're ĩma aime, asib'apito na ĩāma aiwata da. Tawamhā wa za aima tisō danhipti'ai mono bā, ate da. Tawamhā danhipai u, dama aipire di za. Duré asibrob ahā uptabi di za. — Āne te ZeZusihi ma tinha.

⁸ Taha wa, te ZeZusi hā asa tāma tinha:

— Mare di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō āne rob'ui'éré, ĩbaihā na hā: “Uburé Danhib'apito uptabi āma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si. Taha ma si, te za 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” Āne ĩmreme na rob'ui'éré hā. — Āne te ZeZusi hā tāma rob'rāzarōtō.

⁹⁻¹¹ Tawamhā Wa'uburé hā ma tō ZeZusi hā saprō Zeruzarē u, te te duré pibu da. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zēb u, te saprō, 'ri nhisi u sab da hāimo, 'ri 'rāihā uptabi nhisi. Tawamhā ZeZusihi ma, te tinha:

— Sena a hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra wamhā, ma'āpé ā hawi atobro, ti'ai u. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, te za, u, hāiwa hawi we atēme satōrī za'ra, te te ai'madā'ā za'ra da, tāma ĩromhuri'wa norī hā. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, ēne hā te te ai'u'a ō'umnhasite, aipara wi. Āne 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirob'ui'éré, ĩbaihā na hā. — Āne ma tō ZeZusihi ma sadawa 'rāzarōtō, wa'rui'wa hā.

¹² Tawamhā ZeZusi te asa tāma tinha:

— Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, marī hā te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono ō nherē, 're pibu za'ra wa'aba mono ō di

za, ta hã te te 're aipawapto za'ra wa'aba mono zô." Æne ïmreme na rob'ui'ére hã. — Æne te Zezusi hã duré tãma rob'rãzarõtô.

¹³ Tawamhã Wa'uburé hã taré te te Zezusi hã pibui mono pari, te oto ïsiti mo, ïsimiroti na te te sazei ô wa, a'â sadawa utu da.

Zezusi hã, tinhimiromhuri na te te ïãna'ratazé wasu'u, Darireza ãma Mateusi 4.12-17; Marcusi 1.14-15

¹⁴ Tawamhã apã te te mo Darireza u, Zezusi hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono pë'ëzani ré, te 're mo. Ìré 're mori wa, te waihu'u pese na 're mo. Tawamhã ma tô ïwasu'u hã wapari za'ra ni, Darireza ãma daro mono bâ.

¹⁵ Zezusi hã te te dama 're rowahutu, zudezu nori te, rowahutuzé mono bâ. Tawamhã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te ãma 're dawata za'ra, ïsimirowasu'u hã wë uptabi wa.

Zezusi ïprédubzéb ãma, da te dasiwi ïwë'ôzé wasu'u Mateusi 13.53-58; Marcusi 6.1-6

¹⁶ Tawamhã Nazaré u te mo Zezusi hã, tiprédubzéb u. Sabadu sidâpâsi dame 're zasi mono wa, ma duré dame ãzé, zudezu nori te, rowahutuzéb u, romhuri zahârizém na hã. Tawamhã rowahutuzéb ãma sãmra wamhã, ma wahudu. Hãwi te za, 'Re ïhãimana u'ãsi mono mreme ui'ére hã te te dama sôré da.

¹⁷ Tawamhã ma tô tãma sômri ni, Iza'izaha nhimi'ui'ére hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, Iza'iza hã. Tawamhã ma tô oto sima sôzi, ïbaihã hã. Te te sôzi wamhã, ma tô tisã, da te ãma ïrob'ui'ére hã, ãne:

¹⁸ "Re ïhãimana u'ãsi mono, ma tô ïma tisô, Tipë'ëzani hã. Ta hã ma tô ïpisutu, ïwasu'uwë na, ïsibrob'ô nori hã te 're apo're pu'u mono da. Ma tô we ïzatô, dama romhuri'wa da, da te ïwaibu za'ra nori hã te 're apawapto mono da, apã oto 're nomro mono da, robze u'ãsi. Duré ïto'ba hã te 're ato pese mono da, ma tô we ïzatô, datômo wë na apã oto 're danomro mono da, robze na. Duré ma tô we ïzatô, da te tãma 're ïmanharï wasété za'ra mono zém hawi, te 're da'awaibui mono da.

¹⁹ 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã te te sima ïropisutuzé hã ma tô ïwa waptãrã, tinhib'a'uwë hã te te 're ïanho'reptui mono zéb da hã. Taha wasu'u na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô wë ïzatô."

Æne ma tô Iza'izaha nhimi'ui'ére hã dama sôré, Zezusi hã.

²⁰ Tawamhã te te sôré pari, ma tô apã sito, ïbaihã hã. Tawamhã apã ma tô tãma tisô, dapawapto'wai ma. Tawamhã ma tô nhamra, te te dama rowasu'u da. Uburé rowahutuzéb ãma ïsi'ubumro nori hã tãma rïti si'ë za'ra ãna, ma tô Zezusi hã siwi 'madã'ã pese.

²¹ Taha wa, ma tô Zezusi hã tãma nharï za'ra, ãne:

— Wa tô aima sôré za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono mreme ui'ére hã. ïwasu'u hã ma tô ïwapari za'ra wa'wa. Æhãna ïwapari za'ra wa'aba ré, ma tô oto we ãma uwaimra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. — Æne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra.

²² Tawamhã ïsimirowasu'u hã wë wa, aihini te ãma tawata za'ra ni. Mreme wë uptabi wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Tazahã, te dasima nharï za'ra ni, ãne:

— E niha ô hã simirowasu'u waihu'u pese di, Zuzéhé 'ra nherë. — Æne te dasima nharï za'ra ni.

²³ Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— Até da te dasima ïnharï za'ra zém na, te za ïma ïnharï za'ra wa'wa, ãne: "Wawede'wa, ma'ápé 'rãwi asipese." Até te za duré ïma ïnharï za'ra wa'wa, ãne: "Ma'ápé, ãmeb zama 're wa'apawapto mono, aiwaihu'u pese na,

Capana'u āma 're ĩda'apawapto mono ne. Aiwasu'u hā wa tō wapari za'ra ni." Āté, āne te za ĩma ĩnharĩ za'ra wa'wa. — Āne te Zezusi tāma nharĩ za'ra.

²⁴ Te duré tāma nharĩ za'ra, āne:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zō, 're datob'uzu za'ra mono ò di, ĩsipti'ai āma wa. Mare di. Sō 're datob'uzu za'ra mono ò di za.

²⁵⁻²⁶ ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wahi'rada Eriasi hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. Tawamhā ti'ai āma 're morĩ ré hā, tã ĩna hā ma tō da'āma tiwahu, si'ubdatō. Tã ĩ wa, mra hā te da te 're sépata za'ra. Tawamhā ĩmrotō ahā nherē, Izarazé na darom nhisi āma, ma tō darob amoi u satō, zudezu'ō u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Sido na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, ma tō pi'ō mrotō u satō, Sarepata na 'ri nho'ōmo nhisi u.

²⁷ Duré wahi'rada Erieseu hā 're morĩ ré hā, da'ahā na te 're danomro, ĩ'wa're ré hā, Izarazé na darom nhisi 'remhā. Tane nherē, aibā misi, ma tō pese, Na'ama na ĩsisi hā, Siriza na 're ĩhāimana mono hā zudezu'ō hā. — Āne, Zezusi ma tō tāma rob'rāzarōtō za'ra.

²⁸ Taha wa, ĩsimirowasu'u hā te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tazahi za'ra ni, rowahutuzéb āma ĩsi'ubumro norĩ hā.

²⁹ Tawamhā ma tō sō tiwahutu za'ra, rob u te te siwi wazere da. Ma tō te te āma robādā za'ra, 'ri nho'ōmo nhiti. Sa'a na, ma tō āma siwi sai'u, sa'a nhisi hawi, ĩ'rā sipra u te te siwi me da.

³⁰ Tazahā, ma tō dawa'wai baba ro'razā. Dahawi te oto mo.

*Zezusi hā aibā ma, wa'uburé te te ĩsatōrĩzé wasu'u
Marcusi 1.21-28*

³¹ Tawamhā Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u, te mo Zezusi hā. Darireza āma, Capana'u hā. Tame sabadu na te dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb āma.

³² Tawamhā mre me pire na te te dama rowasu'u wamhā, ma āma tatob'uzu za'ra ni.

³³ Tame te aibā hā dame nhamra, zudezu norĩ te, rowahutuzéb āma, wa'uburé ré 're ĩmorĩ hā. Tawamhā aibā hā te sa'ētē 'mahā, āne:

³⁴ — Zezusi, Nazaré nhihudu, e marĩ zō, te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hā ĩma aiwaihu'u pese di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono we te te asatōrĩ na hā. Aiwē uptabi di, a hā. — Āne te 'mahā.

³⁵ Taha wa, ma tō Zezusi hā wa'uburé ma tinha, āne:

— Tō'ā, we ĩma nharĩ tō. Mo oto aiwatobro, aibā hawi. — Āne ma tō tāma rob'ru, wa'uburé ma. Tawamhā sisa'u ma tō aibā hā time ti'ai u, danho'a. Taha pari, ma aibā hawi watobro. Te te u'a ò di.

³⁶ Tawamhā, da te 'madā'ā za'ra wamhā, ma āma tatob'uzu za'ra ni, uburé. Taha wa, te āne dasima nharĩ za'ra ni:

— Ō hā mre me pire di. Waihu'u pese di. Dahawi si'aba'ré da, te za tāma rob'ru za'ra. Tawamhā te za dahawi ai'aba'ré. — Āne te dasima nharĩ za'ra ni.

³⁷ Taha wa, Zezusihi wasu'u hā wa'uburé te te dama ĩsāmra na, ma tō ĩwasu'u hā ropé, daro mono bā.

*Zezusi hā, da'ahā na te te 're ĩda'apese mono zé wasu'u
Mateusi 8.14-17; Marcusi 1.29-39*

³⁸ Tawamhā ma tō watobro rowahutuzém hawi, Zezusi hā. Simahā nhorōwa u, te oto mo. Tame Simahā maprebaba sipi'ō hā, hāzé ré te nomro, wa'ro za'ētē na. Taha wa, ma tō Zezusihi ma wasu'u za'ra ni.

³⁹ Taha wa, ĩsimiwaptâ u te ĩtême mo. Ī'rata te za. Tawamhã ĩwa'ro ma, te tinha, wahâ da. Taha wa, ma tō tiwahâ. Awa'awi ma tō wahudu. Wahutu wamhã, ma tō tãma api za'ra, saihuri da.

⁴⁰ Tawamhã bådâ sébrézéb u, ma tō we ĩtême ãwisi za'ra ni Zezusihi u, ĩsiwadi norĩ hã, ĩhãzé sipu'u norĩ hã. Tawamhã tinhib'rada, ma tō te te da'ãma aza'ra, misi si. Taha wa, ma tō tazéptâ'â za'ra ni.

⁴¹ Duré wa'uburé hã ma tō dahawi wairé. Da'ahã na, ĩré 're ĩdanomro mono norĩ hawi, ma tō wairé, wa'uburé norĩ hã. Tawamhã dahawi wairébé sina, te ãne 'mahârã za'ra:

— A hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra. — ãne te wa'uburé norĩ hã 'mahârã za'ra. Zezusi hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na te te waihu'u za'ra wa, ma tō Zezusi hã ĩmreme hã tiwi sisisi za'ra sa'ëtê, ari'wi dahawi wairébé da.

⁴² Tawamhã awê ma tō watobro, 'ri nho'õmo hawi, a'ubuni u morĩ da, Zezusi hã. Taha wa, ma tō só danhopré. Da te sôpêtê za'ra wamhã, ma tō ãma ropti za'ra ni, nimomo danhiti morĩ tō da.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã danhib'apito uptabi hã, te te dapawapto waihu'u pese di. Ta hã ma tō we ĩzatō, ĩwasu'uwê na te 're da'apo're pu'u mono da, daza'ruĩ mono bâ. Taha wa, a norĩ wa'aba si te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ĩwasu'uwê na hã. Uburé wa za ĩwasu'uwê na te 're da'apo're pu'u. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

⁴⁴ Taha wa, te datême 're mo, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ, ĩwasu'uwê na te te 're da'apo're pu'u mono da, daro mono bâ.

5

Tepe ahã wasu'u

Mateusi 4.18-22; Marcusi 1.16-20

¹ Tawamhã Zezusi hã te nhamra, ĩsõ'u zaihã na. Zenezaré na ĩsõ'u nhisi ãma te nhamra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dama sadawa wasu'u da. Da'ahã uptabi na ma tō ĩtême dasito, da te wapari za'ra da.

² Tawamhã uba're maparane ma tō sabu zahuré. ĩsõ'u zaihã na, te da'wa. Tepe na romhuri'wa norĩ hã ma tō ĩwana wairé. Abazipara, te oto upsõ za'ra.

³ Tawamhã Zezusi ma tō ãzé, uba're wa, Simahã te 're. Tawamhã, uba're wa, sébré wamhã, te Simahã ma tinha, syry na te te ĩré sa'rê da, supara'rê nhiti. Tawamhã uba're wa, te oto nhamra, te te dama rowasu'u da.

⁴ Tawamhã, te te dama rowasu'u pari wamhã, te Simahã ma tinha, ãne:

— Uba're hã asiré sari, â 'rehã u, abazipara hã asiré norĩ me, tepe zô sãmra aba da. — ãne te Simahã ma tinha.

⁵ Taha wa, ma tō Sima hã asa tãma siwasu'u, ãne:

— Mara bâre, wa tō wei wa te só sãmra. Tane nherê, wa te 'mai'ari za'ra õ di. Tepe õ di. Tane nherê, ĩ'ruzéb zarina wa za só sãmra ni. — ãne te Zezusihi ma tinha asa. Tawamhã te oto só sari za'ra, â wa'wa u.

⁶ Taha wa, abazipara, ma tō â wa'wa u só sãmra. Tawamhã tebe hã ahã na ma tō waibu za'ra, abazipara na. Taha wa, te aré te te sina sinarĩ, abazipara hã.

⁷ Tawamhã tisiré tepe mrami'wa norĩ zô ma tō pahamrimi zahuré, uba're ĩhãba amo hã te te ĩtême sari zahuré da, te te ãma pawaptob za'ra da. Taha wa, te ĩtême sari zahuré. Tawamhã uba're wa, ma tō sãmra za'ra, aibã norĩ hã. Tebe hã uba're si'uiwa na hã 'masisi zahuré di. Tebe hã ahã uptabi wa, te aré sina 'mazasi zahuré, uba're hã.

8-10 Tebe ahâ na te te awaibui wamhã, ma tô âma titob'uzu za'ra. Ti'adu norĩ zama, ma tô âma titob'uzu zahuré, Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Īsiré tepe na, te te 're romhuri zahuré, Simahã siré. Tawamhã hi'rãtitô, ma aime Zezusihi papara, Sima Pedru hã, tebe ahâ na te te 'madâ'â wamhã. Āne te Zezusihi ma tinha:

— Ī'rata asãmra ô di za. Te za oto aimo, ĩnhiti. Wa hã ĩwasetére di. — Āne te Zezusihi ma siwasu'u. Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Asina aipahi ô di za. Tepe na 're ĩromhuri mono ne, te za oto ĩma 're ĩda'awaibui wê mo. — Āne te Zezusi hã Simahã ma tinha.

11 Tawamhã uba're, ma tô sani za'ra, rob'rê u. Uburé ma tô marĩ hã rême za'ra, tinhimiromhuri za'ra zé hã, Zezusihi siré oto 're nomro mono da.

Aibã ĩ'wa're ré hã, Zezusi te te ĩpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Marcusi 1.40-45

12 Tawamhã Zezusi hã te nhamra, 'ri nho'ômo âma. Tame te aibã hã 're sãmra, ĩ'wa're ré hã. Uburé ĩhãiba na, ĩ'wa're hã. Tawamhã Zezusi te te sôpêtê wamhã, hi'rãtitô ma aime, Zezusihi papara. Ti'ai u, ma tô ti'ubu na ropto. Tawamhã Zezusihi ma, te tinha, âne:

— Apito, ĩma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Taha wa, te za ĩpe, asima ĩwê wamhã. — Āne te tãma tinha.

13 Tawamhã tinhib'rada hã ma tô wahutu Zezusi hã, te te âma upi da. Te te upi wamhã, te tãma tinha:

— Wa tô ĩsima aiwê, te aipese da. Tãibã za oto aihãzé hã. — Āne te tãma tinha.

Tawamhã awa'awi ma ĩ'wa're hã tãma apa.

14 Tawamhã Zezusi ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tô da. Te tãma tinha, âne:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wai u, te za aimo, aihãiba wê zô te te aihãiba 'madâ'â da. Taha parĩp si, te za tãma asôpru, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, dama aipibu pese zéb da, aipesezém na hã. — Āne te tãma tinha, Zezusi hã.

15 Tane nherê, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari za'ra ni, daro mono bã. Taha wa, ma tô da'ahã na ĩtême 're dasihutu, da te 're wapari za'ra mono da. Duré te te 're da'apese mono da, ma tô ĩtême 're dasihutu.

16 Tane nherê, Zezusi hã ma tô dawĩ 're ne, a'ubuni u, 're mremer mono da, Timama ma.

Aibã ĩhi'rê hã, Zezusi te te ĩpesezé wasu'u

Mateusi 9.1-8; Marcusi 2.1-12

17 Tawamhã apã datême wisi wamhã, te nimahã bãtã na dama rowasu'u, Zezusi hã. Te te dama rowasu'u ré, te ĩ'rata ai'ubumro, parisezu norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ me, te ĩ'rata ai'ubumro, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã. Ta norĩ hã ma tô ĩtême sito Darireza hawi, duré Zudeza hawi, duré Zeruzarê hawi. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono tiwaihu'u pe hã, te te tãma ĩsômri na, ma tô da'apese, Zezusi hã.

18 Tawamhã aibã norĩ hã, ĩhi'rê hã ma tô siwi ti'ã, ĩsimiwaptã wa. Ma tô sima wê za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Zezusihi nho're te te siwi hiri da.

19 Tazahã da'ahã wamhã, te te siwi 'mazébré waihu'u ô di. Tawamhã 'ri nhisi hawi, ma tô tãma 'ri 're pu'u za'ra, te te siwi 'mazébré da. Tawamhã dawa'wa ma tô siwi tihi, Zezusihi nho're, ĩsa'warizéb ré.

²⁰ Zezusi hã simiwaihu'u pese wa, ma tô ãma saze za'ra. Taha wa, ma tô siwi ti'â, te te pese da. Zezusi ma tô sina waihu'u siro, te te ãma ãsaze za'ra na. Taha wa, te ãhi'rê ma tinha, ãne:

– ãsiwadi, aiwasêdé hã 're ã'ab'manharĩ wasêté mono zé hã te ai'ãma 're ab'madâ'â mono ô di za oto. – ãne te ãhi'rê ma tinha, ãne:

²¹ Tawamhã rowahutu'wa norĩ hã te parisezu norĩ me tãma nharĩ za'ra, tipê'ê na:

– E niha ma tô bété ô hã tãma tinha, ãmorĩ'ô ma. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wê ô di, aibã ma, te te ãnharizé hã. Dawasêdé hã da te 're ã'manharĩ wasêté za'ra mono zé hã, ni'wa hã te te dama 're apari waihu'u mono ô di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma si, waihu'u pese di, dawasêdé hã te te dama 're ã'apari mono da hã. – ãne te Zezusihi ma nharĩ za'ra, tipê'ê na.

²² Tawamhã Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, ãsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra:

– E marĩ da, te ãne ã'ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa.

²³⁻²⁴ Wa hã dawasêdé hã te dama 're ã'apari waihu'u pese mono na, e niha te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ãwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Aibã ma, wa tô tinha, ãne: “Aiwasêdé hã 're ã'ab'manharĩ wasêté mono zé hã, te ai'ãma 're ab'madâ'â mono ô di za oto.” ãne hã ãmreme si wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di tô. ã hã ãmorĩ'ô hã wahutu da, duré oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, ãwaihu'u pese na sena na ãwaihu'u za'ra wa'aba da oto. Ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ãma waihu'u pese di, dawasêdé te dama 're ã'apari mono da hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para. ãne na asiwi ãwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ãhi'rê ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ãhi'rê ma, te oto tinha:

– Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã ãri, asõrõwa u aimorĩ da oto. – ãne te aibã ma tinha.

²⁵ Tawamhã awa'awi ma tô aibã hã wahudu, danho'a. Tiza'warizé, ma tô siré ti'â. Tinhorõwa u, te oto mo. Morĩ sina, te ãma tiwata, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma.

²⁶ Tawamhã uburé ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, te tawata za'ra ni. ãne te dasima nharĩ za'ra ni:

– Aibã te te ãpesezé hã, wê uptabi di. ãhãna, wa tô wasiwi 'madâ'â za'ra ni. – ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

Réwihí wasu'u

Mateusi 9.9-13; Marcusi 2.13-17

²⁷ Tawamhã rob u, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma aibã hã 'madâ, danhib'apito ma, dawi rob'uprazé ubumroi'wa hã, Réwi na ãsisi hã. ãsimiromhurizéb ãma sãmra ré, ma tô 'madâ. Tame te da te tãma 're sãmri za'ra rob'uprazé hã, ã'ubumrozéb ãma, danhib'apito nhimiwada'uri zarina. Tawamhã Zezusi hã ma tô ãne 'mahã:

– We aimorĩ, ãsiré 're aimorĩ da oto.

²⁸ Tawamhã ma wahudu. Tinhimiromhurizé, ma tô tirê, Zezusihi siré 're morĩ da oto.

²⁹ Tawamhã Zezusi te te sawi da, ma tô tinhorõwa ãma dasa hã dama 'manha, sa'êtê na. Zezusihi siré, te za dasa hã huri ni. Taha wa, rob'uprazé ubumroi'wa norĩ hã te ã'rata ai'ubumro, ãsiré saihuri da, da'ahã na. Ni'wam norĩ zama, te ãsiré tisa tihu.

³⁰ Tawamhã saihuri da, si'ubumroi ré, ma tô 'madâ'â za'ra parisezu norĩ hã, rowahutu'wa norĩ me. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra, Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ ma:

— E niha bâ, te bété dawazari asaihuri 'wa, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ siré, dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ siré zama. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

³¹ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, āne:

— Hãzé āna 're ĩnomro mono norĩ zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono ô di, te te 're wede za'ra mono da. Īhãzé ré norĩ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

³² Tane duré wa hã, dawê na 're ĩdanomro mono norĩ zô, ĩsitême 're ĩhãrã mono da, we ĩmorĩ ô di. Dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ zô si, 're ĩhãrã mono da, wa wei mo, dawasédé hã da te 're rême pese za'ra mono da, 're danomro wê mono da oto. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

³³ Tawamhã ni'wam norĩ hã te Zezusihi ma nharĩ za'ra, āne:

— Zuwã Batitaha siré 're ĩnomro mono norĩ hã nimahã bâtã na si, te sai āna 're si'ubumro, 're ĩhãimana u'ãsi mono ma, te te 're romhuri za'ra mono da, parisezu norĩ zadawa 'madã'ã pese 'wa norĩ zama. Ānei ô di, asiré 're ĩnomro mono norĩ hã. Te 're saihuri u'ãsi, asiré. Te duré asiré te te 're âhuri. Āne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Aibã hã ĩmrozéb u, sô ĩhãrã za'ra norĩ hã sihutu wamhã, e te za dasa hã tiwi sawi za'ra ni, saihuri āna si'ubumro da, ta norĩ hã. Mare di. Aibã ĩmro da hã, ĩ'rata sãmra za'ra ré, te za tô ĩsiré tisa tihu, to sina.

³⁵ Niwapsi te za bádã hã ĩwa waptãrã, aibã ĩmro da hã ĩsiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi ĩ'ãri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai āna 're si'ubumro, robzei āna. — Āne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra. Āne sô'awib ô nherê, te te si'ãma ĩsimiré'ézé hã.

³⁶ Tawamhã te duré āma romnhimiré'é, āne:

— Zazahã ĩhãiwê hã e te za sizãri ni, ĩhã'ratare hã da te āma hãiwa'aba da. Mare di. Āne wamhã, te za aiwamna, ĩhãiwê hã. Duré ĩhãtém na da te hãiwa'aba wamhã, aiwab ô di, ĩhã hã. Hãiwê hã ô di.

³⁷ Duré e romhã 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã da te 're sé, wa'ui ware ô ré. Mare di. Wa'ui ware ô ré, da te 're sême mono wamhã, oto wa'ui ware wamhã, te za romhã 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã te za asa'wa. Romhã 'manharĩ hã te za duré hãihaiwamna.

³⁸ Ītép si'uiwa na si, te za da te 're sé, rob'rãĩ wa'u zé té hã. — Āne te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

³⁹ Te duré tãma āma simiré'é za'ra:

— Uwa 'rãĩ wa'u ĩsé ĩ'ratare hã da te 're âhuri mono pari, e te za da te dasima 're wê za'ra, uwa 'rãĩ wa'u zé ĩté hã. Mare di. Āté ĩté hã da te dasima 're wê za'ra mono ô di za. Te za dasima da te 're nharĩ za'ra: "Īwa'u 'ratate si, wê uptabi di." Āne te za dasima da te 're nharĩ za'ra. — Āne te Zezusi hã tãma āma simiré'é za'ra, sô'awib ô nherê.

6

*Sabadu na, Zezusihi nhimirotizé wasu'u
Mateusi 12.1-8; Marcusi 2.23-28*

¹ Tawamhã sabadu na, Zezusi norĩ hã ma tô ro'rahãri za'ra, amho wa'wai baba, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na. Tawamhã tridu 'rã ne hã ma tô te te sima 'rãnhinarĩ, tinhib'rata na te te sima tomhãiwazu za'ra da, te te huri mono da, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

² Tawamhã parisezu norĩ hã te tãma nharĩ za'ra:

— Wahi'rada Mozési hã ma tô wama roti, sabadu na, wa te 're romhuri za'ra mono tô da. E marĩ da, te bété Ìromhuri za'ra wa'wa, ãne te te wama roti ô nherê. — ãne te tâma nharĩ za'ra.

³ Tawamhã Zezusi te asa tâma nharĩ za'ra, ãne:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'éré hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te Ìrob'manharizém na hã, tisiré norĩ me.

⁴ Mra te te simroi wamhã, ma tô ázé 'ri para u, 'Re Ìhâimana u'âsi mono âma 're Ìdawata za'ra mono zéb u. Tawamhã sébré wamhã, ma tô 'ma'rê Ì'u'êne hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, aré da te Ìsa'ra za'ra hã. Duré tisiré norĩ ma, ma tô tâma a za'ra. 'Re Ìhâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'âma romhuri'wa norĩ si, Ì'u'êne hã te te 're Ìhuri mono da hã, sasedoti norĩ si. Tane nherê, ma tô 'ma'rêne za'ra, Dawi norĩ hã. — ãne Zezusi hã ma tô parisezu norĩ ma Dawihi wasu'u hã 'rãzarôtô za'ra.

⁵ Te duré tâma nharĩ za'ra:

— Wa hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te Ìpisudu, dasiré Ìpoto da, ti'ai âma. Taha wa, dama Ìpire di, sabadu na roti hã te dama 're Ì'apisutu mono zéb da hã. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Aibã Ìsimizu'rã're hã, Zezusi te te Ìpesezé wasu'u

Mateusi 12.9-14; Marcusi 3.1-6

⁶ Tawamhã sabadu Ìhâiba amo na, ma tô duré ázé zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, Zezusi hã. Tame te duré aibã hã dame nhamra, Ìsimire niwĩ Ìsimizu'rã're hã.

⁷ Tawamhã 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô siwi 'madã Zezusi hã, sabadu na te te pese zô, romhuri zahârizém na hã. Parisezu norĩ me, te simiza'rese sina 'madã'â za'ra. Mozésihi nhimiroti te te 'madã'â ô wa, te te siwi wê'ô da, te 'madã'â pese za'ra.

⁸ Tawamhã Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, Ìsimirosa'rata za'ra hã. Tawamhã aibã ma, te tinha:

— Aiwahutu, dawa'wa asab da. — ãne te tâma tinha. Tawamhã aibã ma tô wahudu. Hãwi te za.

⁹ Tawamhã Zezusi ma tô âma sadanharĩ za'ra, ãne:

— Wa za asadanharĩ za'ra wa'wa. E niha 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, sabadu na hã, romhuri zahârizé bâta na roti hã. E ma hã Ìwê, wa te 're Ì'manharĩ za'ra mono zéb da hã sabadu na hã. E ma hã Ìwê'ô. E wa te âma 're dapawaptob za'ra mono ô di za. E wa te âma 're danho'reptu za'ra mono ô di za. E niwamhã wa za taré wa te 're da'madã'â za'ra, 're dadã'â za'ra mono da. — ãne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã Zezusi te ab'madã, te te siwi Ì'uiri' za'ra norĩ hã. Tawamhã Ìsimizu'rã're ma, te tinha:

— Ma'ápé, asimizu wahutu. — Tawamhã ma tô tinhimizu wahutu, aibã hã. Tawamhã awa'awi ma tô tinhimizu pese.

¹¹ Tawamhã rowahutu'wa norĩ hã ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi zada. Tawamhã te sima rosa'rata za'ra, marĩ hã te te tâma 'manharĩ za'ra da.

Zezusi hã aibã 12 na te te Ìpisutu za'ra zé wasu'u, tizadawa wasu'u'wa da

Mateusi 10.1-4; Marcusi 3.13-19

¹² Tawamhã êtê 'rãihã na ma tô Zezusi hã sai'u, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, mre me da. Tawamhã mara bâ te tâma mre.

¹³ Taha wa, awê wi ma tô sô tihãrã za'ra, tizazei'wa norĩ zô. Tawamhã Ìtê me sihutu wamhã, ma tô pisutu za'ra, 12 na Ìhâiba za'ra hã Ìsiré 're nomro mono da. Ma tô oto sisi za'ra, tizadawa wasu'u'wa na.

¹⁴ Ta norĩ nhisi za'ra hã ãne: Sima Pedru, tinoi me, Ādéréhé me. Pedru na te za sisi té, Zezusi hã. Duré Ti'adu norĩ hã tisisānawāi me Zuwāhã me, duré Piripi norĩ hã, Batoromezuhu me,

¹⁵ duré Mateusi norĩ hã, Tomehẽ me, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã, duré Sima Zeroti,

¹⁶ duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hã, duré Zudasi Icarizoti hã, dama ĩhãiba nhomri'wa da hã.

Zezusi te te ĩrowasu'uzé, duré te te ĩda'apesezé wasu'u

Mateusi 4.23-25

¹⁷ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tō sa'a hawi si'ra za'ra. Tawamhã ti'ai haré u sihutu ō ré, te a'ã nhamra, sōnhihãpã āma, tizazei'wa norĩ me. ĩsazei'wa norĩ hã ahã di. Tame duré da'ahã uptabi na, te sō ai'ubumro ni. Daro mono bã, ma tō ĩwana sō tasi'rã'õtō ni, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi, duré Zeruzarẽ hawi, duré Tiru na 'ri nho'ōmo nhisi hawi, duré Sido hawib zama. Ā zaihã na Tiru hã, duré Sido hã, 'ri nho'u.

¹⁸ Zezusihi mreme hã da te wapari za'ra da, ma tō ĩtẽme dasito. Duré te da'apese da zama, ma tō ĩtẽme ai'aba'rẽ ni, duré wa'uburẽ te te dama anhamra da. Tawamhã ma tō dama anhamra.

¹⁹ Simipese waihu'u pese wa, ma tō dasima wẽ za'ra ni, danhib'rata na da te upi za'ra da, rowẽ na oto 're dasi'ubumroi mono da.

Dama 're ĩrowẽ za'ra mono zé wasu'u, robzei'õ na 're ĩdasi'ubumroi mono zé wasu'u me

Mateusi 5.1-12

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'madã'ã pese za'ra. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Āté asibrob ãna, te oto 're anomro aba mo. Tane nherẽ, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, Danhib'apito uptabi. Taha wa, ĩsib'a'uwẽ 're anomro aba mono wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

²¹ — Āté mra, te oto 're ĩsépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi mra hã, ahã di za.

— Āté te oto 're ai'ry'ry wa'aba mo, aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba wa. Tane nherẽ, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za aipẽ'ẽ 're, 're ato za'ra wa'aba mo, rowẽ te.

²² — Wa hã ti'ai āma dasiré ĩpodo. A norĩ wa'wa hã ĩzazei'wa, 're anomro aba mono wa, áté te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Āté te za da te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa. Āté te za da te aima 're nharĩ waseté za'ra wa'wa. Āté aiwasédé hã te za taré da te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'wa. Āne wamhã, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

²³ Rowẽ te, te za 're asarõtō za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'aba ma si, rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ō di za. Wahi'rata norĩ ma, ma tō rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra duré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma. Taha wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherẽ, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Niwapsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te za marĩ ĩwẽ hã te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, hãiwa āma asõ 're ĩsimi'wara aba mono hã. Taha wa, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. — Āne romhã ré ma tō tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

²⁴ Taha pari, te uburẽ dama tinha oto:

— Āté asibroba ahâ na, te a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi tâibâ za oto asibroba ahâ za'ra wa'wa hâ. Tawamhâ robzei ô na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo.

²⁵ — Āté asai ahâ na, te a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi, te za mra hâ 're isépata za'ra wa'aba mo. Tawamhâ te za robzei ô na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

— Āté rowē te, te a'â aipē'ē na 're ato za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za robzei āna 're asimroi wa'aba mo. Tawapsi te za 're ai'ry'ry wa'aba mo.

²⁶ — Tane duréihâ ma tô aibâ norī āma 're dawata za'ra. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, ma tô āma 're dawata za'ra, wahi'rata norī hâ. Taha wa, a'â ai'āma 're dawata za'ra wa'aba mono nherē, niwapsi aima 're rowē za'ra wa'aba mono ô di za. — Āne ma tô dama rowasu'u, Zezusi hâ.

Zezusihî nhimiroti wasu'u, da te 're idazawi pese za'ra mono zém na Mateusi 5.38-48

²⁷ Te duré dama tinha:

— Īwapari'wa norī, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, āne hâ: Asawi'ô'wai wa'aba norī hâ te za 're isawi pese za'ra wa'aba mo. Duré ai'ruiwapari'wa norī ma, te za marī tâma 're i'manharī wē za'ra wa'aba mo, iwē na.

²⁸ Duré da te aima 're nharī wasété za'ra wa'aba mono nherē, te za da'āma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, iwē hâ te te dama 're anhomri mono da. Da te aima 're rob'manharī wasété za'ra wa'aba mono nherē, te za 'Re ihâimana u'âsi mono wi 're irowaptērē za'ra wa'aba mo, te te 're da'apawapto mono da.

²⁹ Ai'u'rata wi, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhâ, dama āma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono ô di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, ai'u'rata amo niwī, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono da. Duré asi'ubuzé hâ da te aiwi 're waibui wa'aba mono wamhâ, dawī 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za, asô'utu'u zama, da te aiwi 're waibui wa'aba mono da.

³⁰ Marī hâ da te aiwi 're waptērē za'ra wa'aba mono wamhâ, te za dama 're isômri za'ra wa'aba mo. Āté ni'wa hâ te za asibro hâ aiwi āri 'wa. Tawamhâ sô aihârâ ô di za, apâ te te aima sômri da.

³¹ Marī iwē si, da te aima 're i'manharī za'ra wa'aba mono da, asima 're idawé za'ra wa'aba mono ne, te za marī iwē si dama 're i'manharī u'âsi za'ra wa'aba mo, iwa'râmi.

³² — Siwa'ru, te za 're idazawi pese za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're idanomro mono hâ, tizawi pese 'wa si, te te 're sawi pese za'ra. Tanei ô di, a norī wa'wa hâ za. Āne wamhâ, iwē na te te 're asawi za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ. Taha wa, te za uburé 're idazawi pese za'ra wa'aba mo.

³³ Duré, uburé te za marī hâ dama 're i'manharī wē za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're idanomro mono norī hâ, tizawi pese 'wa norī ma si, te za te te tâma 're i'manharī wē za'ra. Tanei ô di, a norī wa'wa hâ za. Āne wamhâ, e niha te za 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, iwē na te te aima āma 're i'a'uwa'imrami aba mono da hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ. Taha wa, te za marī hâ uburé dama 're i'manharī wē za'ra wa'aba mo.

³⁴ Duré, uburé te za dama 're asôprub za'ra wa'aba mo. Āté marī hâ te za da te aiwi 're waptērē za'ra wa'wa, a'â dama 're sômri za'ra wa'aba mono da. Tawamhâ te za dama 're isômri za'ra wa'aba mo, iwa'râmib zô 're asimnhasi za'ra wa'aba mono āna. Dawasété na 're idanomro mono hâ te marī hâ tisiré norī ma si, te te 're sômri za'ra, te te siwi 're waptērē za'ra mono wamhâ. Tawamhâ te duré iwa'râmib zô 're simnhasi za'ra. Tanei ô di, a norī wa'wa hâ

za. Āne wamhā, ĩwē na te te 're asawi za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, te za uburé dama 're asōprub za'ra wa'aba mo.

³⁵ Dawasété na 're ĩdanomro mono ne, 're anomro aba mono ō di za. Uburé te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Asitob'ru norī zama, te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé te za marī hā tāma 're ĩ'manharī wē za'ra wa'aba mo. Āté marī hā te za da te aiwi 're waptērē za'ra wa'wa, syry na a'ā dama 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhā te za tāma 're ĩsōmri za'ra wa'aba mo. Īwa'rāmib zō 're asimnhasi za'ra wa'aba mono ō di za. Āne wamhā, te za ĩwē na te te 're asawi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Ī'ra te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo, danhipai u ĩpire uptabi 'ra hā. Marī wē na, uburé te dama 're sōpru. ĩsōprum na āma 're ĩdawata za'ra mono ō norī ma zama, te dama 're sōpru. Dawasété na 're ĩdanomro mono ma zama, te 're sōpru.

³⁶ Taha wa, te za Aimama aba ne, 're anomro aba mo, aiwē na. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rotī za'ra.

³⁷ Ma duré tāma waihu'u za'ra, āne:

— Dawasédé hā da'āma 're ĩsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawē'ō za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Dawasédé hā da'āma 're ĩsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're nharī za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, te te aima 're anharī aba mono ō di za. Marī, da te aima 're ĩ'manharī wasété za'ra wa'aba mono zé hā, asina 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā aiwasété'wa hā te te 're ab'madā'ā mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

³⁸ Asibrom na te za dama 're asōprub za'ra wa'aba mo, ĩsimarī'ō norī ma. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te za marī hā ĩwa'rāmi sa'ētē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Marī na asima 're asōprub za'ētē za'ra wa'aba mono ne, te za aima 're sōprub za'ētē za'ra wa'wa. Sa'ētē na dama 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhā, te za sa'ētē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ĩwa'rāmi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Syry na dama 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhā, te za syry na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā āne te tāma āma romnhimiré'é za'ra:

— Ni'wam norī hā tob'a zahuré wamhā, nimomo sisaprōni zahuré wamhā, sisaprōni wē zahuré ō di za. Te za siré tiwaptā'ā zahuré, ab're u. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra.

⁴⁰ Te duré tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Romnhoré'wa norī hā te te 're romnhoré za'ra mono ré hā, pire na 're hāimana waihu'u za'ra mono ō di, tāma ĩromnhoré'wa norī ma hā. Niwapsi te te 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're waihu'u za'ētē za'ra, tāma ĩromnhoré'wa ne hā. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra.

⁴¹ Te duré tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Āté wede wa'ōno hā atob 're, te nomro, sabui ō nherē. E niha te za bété sō ĩtōmo 'madā, wede nhiprubre wazere da, asisānawā tōmo hawimhā.

⁴² Wede wa'ōno hā atob 're ĩnomro, sabui ō nherē, e niha te za tāma ĩnha: “Ropru hā a'ā te aima wazere, atōmo hawimhā.” Mare di. Wede wa'ōno hā te za a'ā atōmo hawimhā ĩwaze. Tawamhā te za sō airītī wē, wazere da, asisānawā tōmo hawimhā, wede nhiprubre hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra.

⁴³⁻⁴⁵ Tawamhā Zezusi ma tō da'āma āma romnhimiré'é, rob'rā na, āne:

— Rowede hā wē wamhā, 're 'rāi wasété za'ra mono ō di za, wede wē wa. Wasété wamhā, 're 'rāi wē za'ra mono ō di za, wede wasété wa. 'Re 'rāi wē za'ra mono wamhā, te za āma waihu'u za'ra ni, rowede ĩwē na. E wab'ru

u, te za 're aimo, rob'rã ĩse zô. Mare di. Wab'ru na 're simnhatã mono ô di, rob'rã ĩse hã. E aptob u, te za 're aimo, rob'rã ĩse zô. Mare di. Aptom na 're simnhatã mono ô di, rob'rã ĩse hã. Āne ni'wa hã 're morĩ wẽ wamhã, tipẽ'ẽ 're, tinhimirosa'rata wẽ hawim na, te za 're mreme wẽ u'asi. Duré ni'wa hã 're morĩ waseté wamhã, tinhimirosa'rata waseté hawim na, te za duré 're mreme waseté u'asi. Danhimirosa'rata zarina, te za tã õne u'asi 're damreme zusi. — Āne Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra.

'Ri'wa norĩ wasu'u
Mateusi 7.24-27

⁴⁶Te duré tãma nharĩ za'ra, āne:

— E marĩ da, ma tã Asib'apito na asiwi 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo, ĩnhimiroti hã 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono ô nherẽ.

⁴⁷Āté ni'wam norĩ hã te za we ĩtẽme aihutu, ĩnhimiroti hã te te wapari za'ra da. Tawamhã te te wapari za'ra wamhã, te za oto ĩnhimiroti hã te te 're 'madã'ã pese za'ra.

⁴⁸Taha wa, wa za ĩnhimiroti 'madã'ã'wai āma simiré'é, 'ri'wa na. Aibã hã ma tã ab're, 'ri da, ti'ai 'rowi ẽne hã ĩnomro u. Tawamhã ma tã āma tipahã, ab're na. Ab're 'rehã di oto. Tawamhã ẽtẽ nhisiwi ma tã 'ri, aibã hã. Tawamhã āpré wamhã, ā hã ma tã 're praba, 'ri u. Tete na ma tã 'ri hã 'manha, aibã hã. Taha wa, rési āna te 're sa, 'ri hã.

⁴⁹Āté ni'wam norĩ hã te za ĩnhimiroti hã tipo're na te te 're wapari za'ra. Tane nherẽ, te te 're 'madã'ã za'ra mono ô di za, ĩnhimiroti hã. Taha wa, wa za ĩnhimiroti 'madã'ã'wai āma simiré'é, 'ri'wa ĩhãiba amo na. Aibã hã 'ri na'rata da, te te ab're ô di. Ti'a nhisiwip si, ma tã sima 'ri. Tawamhã 'ri u, ā 're praba mono wamhã, ā, ma tã 'marõwĩ, 'ri hã. Tãibã oto. Taha wa, ma tã aipru pese, 'ri hã. — Āne ma tã 'ri'wa na simiré'é dama Zezusi hã, da te waihu'u za'ra da.

7

Romanuhu ma romhuri'wa, Zezusi hã te te ĩpesezé wasu'u
Mateusi 8.5-13

¹Tawamhã te te dama roti parimhã, te oto mo Zezusi hã, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Tawamhã ma tã wi.

²Tame aibã hã te 're hãimana romanu hã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa. Tãma ĩromhuri'wa hã te te sawi pese di. Hãzé na te oto nomro, tãma ĩromhuri'wa hã. Hãzé ahã wa, te za oto dãrã.

³Tawamhã hãzé na nomro ré, ma tã Zezusihi wasu'u hã wapa, romanu hã. Taha wa, ma tã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusihi zô, ĩhãzé ré hã te te pese da.

⁴Tawamhã te te sô ĩsatõrĩ za'ra hã ma tã ĩtẽme aihutu, Zezusihi u. ĩtẽme sihutu wamhã, ma tã tãma rowasu'u za'ra:

— Aibã hã ĩwẽ, romanu hã. Wẽ wa, pawapto na.

⁵Wasiré ô nherẽ, te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tã ĩsiminhimi'ru zarina wama 'ri za'ra ni, wate da, rowahutuzé hã. Ta hã ma tã duré pawa'ãbã za'ra, 'ri'wa norĩ hã. — Āne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

⁶Tawamhã Zezusi te ĩsiré timorĩ za'ra. Ma tã oto rosahutu za'ra, 'ri u. Te te rosahutu za'ra wamhã, romanu hã ma tã tisiwadi norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, te te tãma 'mazadawa wasu'u za'ra da, Zezusihi ma. Tawamhã te te uzusi za'ra wamhã, āne te tãma 'mauirowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— Wasiwadi hã zudezu'õ nherẽ, āté asébré ô di za, u, ĩsõrõwa u. A hã, u, aiwẽ di. Ô hã, u, wẽ prã ti. Wẽ prã wa, āté ĩsõrõwa u asébré ô di za, u.

⁷ Wē prāi wa, si'uihâ na we atēme morī ō di za, u, tâma ĩromhuri'wa hã tãma pese da. Romhã na nherē, aimreme pire wa, te za, u, aimreme na tãma ĩpe, rowē na tãma 're sãmra mono da.

⁸ Romanu hã, damreme ĩpire hã tãma waihu'u pese di, u. ĩsib'apito norĩ mreme hã tãma pire za'ra di, u. Duré ō hã, u, ĩmreme hã pire di, tinhĩb'a'uwē norĩ ma, da'wapéi'wa norĩ ma. Tawamhã, te te 'mazatōrĩ wamhã, te za, u, mo, ĩsadawa para. Sô hãrã wa, te za u, ĩtēme wi, ĩsadawa para. Duré marĩ hã tãma ĩromhuri'wai ma, te te 'rui wamhã, te za, u, tãma 'manha, te te tãma ĩ'ruzéb uwaibaba. Taha wa, aimreme hã pire wa, te za, u, tãma ĩpe, tãma ĩromhuri'wa hã, rowē na tãma 're sãmra mono da. — Āne te Zezusihi ma sadawa wasu'u za'ra, romanuhu siwadi norĩ hã.

⁹ Tawamhã Zezusi hã āne hã te te wapari wamhã, ma tō āma titob'uzu, ĩsimirowasu'u za'ra na, romanuhu āma hã. Tawamhã ma aipi'ra, datēme. Da'ahã uptabi na ĩsarina ĩsi'aba'rē norĩ u, ma aipi'ra. Āne te dama tinha:

— Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ā hã te te sina ĩ'umnhasizém na hã, niwa te ĩ'madã'ã ō, ĩzarazéhé nhihudu norĩ nhĩpti'ai āma hã. Ta norĩ hã te te āma siwi wabzu ō di, te te sina ĩ'umnhasizém na hã. — Āne Zezusi hã te tinha, ĩsarina ĩsi'aba'rē norĩ ma.

¹⁰ Tawamhã apã ma tō ai'aba'rē, romanu siwadi norĩ hã, ĩsōrōwa u. Sihutu wamhã, ma tō ĩhãzé ré hã sabu za'ra. Rowē na te oto nhamra, hãzé āna.

Īmrotō 'ra hã, Zezusi te te ĩhãiwa'utuzé wasu'u

¹¹ Tawamhã āma rononro ō ré, te Zezusi hã mo, 'ri wa'ōtō u. Naĩ na 'ri wa'ōtō nhisi u, te mo. ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã te ĩsiré ai'aba'rē. Da'ahã na te duré ĩsiré ai'aba'rē ni.

¹² Tawamhã 'ri wa'ōtō 'wawi wa'ra u, ma tō rob'uwe za'ra, Zezusi norĩ hã, 'ridawa u. Tawamhã ĩwab'rere, ma tō dasiwi āri ni, ab're u, ĩmrotō 'ra ĩdã hã. Misire aibã ĩ'ra hã. Da'ahã na te ĩsiré ai'aba'rē ni, ĩmrotō siré, ab're u.

¹³ Tawamhã ĩmrotō te te 'madã'ã wamhã, ma tō āma tipē'ézé, Zezusi hã. Tawamhã ma tō tãma tinha, wawa tō da.

¹⁴ Tawamhã ma tō oto ĩtēme wi. Te te āri za'ra ré, ma tinhĩb'rata na ĩré upi. Taha wa, ma ĩré mazahãri za'ra. Tawamhã te oto 'mahã:

— Ai'repudu, wa za aima tinha: Ai'utu. — Āne te 'mahã.

¹⁵ Tawamhã ai'repudu hã ma tō udu. Sahã na te oto nhamra. Tawamhã tãma rowē wa, te oto mre. Taha wa, te Zezusi hã ĩna ma ti'ru, āne:

— Ā ai'ra, āma saprōni. — Āne te tãma tinha. Dã'ã zahã, oto sahã na sãmra wa, ma tãma tapē'ēwara za'ra ni.

¹⁶ Āne te dasima nharĩ za'ra ni:

— Tinhĩb'a'uwē norĩ hã te za we te te 're wa'apawapto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Ma tō we watēme satō, tizadawa wasu'u'wa hã. Mreme pire uptabi di. — Āne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma, te tawata za'ra ni.

¹⁷ Tawamhã ĩwasu'u hã ma tō wapari za'ra ni, daro mono bã, Zezusi te te ĩhãiwa'utuzé wasu'u hã. Zudezu norĩ rob 'rata, 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ zama, ma tō ĩwasu'u hã wapari za'ra ni.

Zuwã Batita hã Zezusihi u, tizadawa wasu'u'wa norĩ te te ĩsatōrĩ zahuré zé wasu'u

Mateusi 11.2-19

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhã Zezusi te te ĩhãiwa'utuzé hã ma tō Zuwãhã ma wasu'u za'ra, ĩsadawa 'madã'ã pese 'wa norĩ hã. Tawamhã maparane te sô tihãrã zahuré, Wanhib'apito u neb zahuré da, te te sadanharĩ zahuré da. Āne Zuwã te tãma nharĩ zahuré:

— Ane wa'aba wamhã, te za Ìsadanharĩ 'wa, ãne: “E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra.” ãne te za tãma Ìzadawa wasu'u wa'wa. — ãne Zuwã hã ma tô tãma nharĩ zahuré.

²⁰ Tawamhã Zezusihi u, te tineb zahuré. Ìtême simasisi wamhã, ma tô sadanharĩ zahuré:

— E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra. — ãne te sadanharĩ zahuré.

²¹ Tawamhã Ìsô'a zahuré, te a'ã da'apese da'ahã na, Zezusi hã. Duré wa'uburé ré, 're Ìdanomro mono hã ma tô dama anhamra. Duré Ìtob'a norĩ hã ma tô ato pese, ahã na.

²² Tawamhã te te da'apese parimhã, te oto tãma nharĩ zahuré, Zuwã Batitaha mreme 'madã'ã pese 'wa norĩ ma, ãne:

— Apã te za ane wa'wa Zuwãhã u, tãma Ìwasu'u wa'aba da. Ìtob'a norĩ hã te oto pese za'ra wa, ma tô apã te te 're rob'madã'ã za'ra. Ìmorĩ'ô norĩ hã te oto para na 're nomro. Duré Ì'wa're ré norĩ hã ma tô 're pese za'ra. Hãiba wẽ na te oto 're nomro. Duré Ìpo'reptô norĩ hã te oto 're simipari za'ra. Duré 're Ìdã'ã za'ra mono norĩ hã ma tô duré apã 're hãiwa'utu za'ra. Ìwasu'u wẽ hã ma tô duré Ìsibrob'ô norĩ hã te te 're wapari za'ra. ãne na te za tãma Ìrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwãhã ma.

²³ Ni'wam norĩ hã, wa hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa para we Ìmorĩ na, 'rãwi Ì'ãma 're siwawã za'ra mono ô wamhã, ta norĩ ma si tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré.

²⁴ Tawamhã apã te tineb zahuré Zuwã Batitaha u, aibã norĩ hã. Tawamhã Ìsa'u zahuré si, te Zuwã hã dama wasu'u wẽ, Zezusi hã. Da'ahã na Ìdasi'ubumroi mono norĩ ma, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— A'ubuni u, ma tô 're anomro aba mo, Zuwã hã sabu za'ra wa'aba da. E tawamhã du teihi 'rãihã hã uware wa, rowa'u te te 're Ìhãpã za'ra mono ne, Zuwã Batita hã roti da, sib'ware na 're hãimana mono wa, ma tô Ìtême 're anomro aba mo. Mare di. Ta hã roti da, siptete na ma tô 're hãimana.

²⁵ E uza wẽ na 're si'uza mono wa, ma tô Ìtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wẽ na 're si'uza mono ô di. Uza wẽ ré 're Ìnomro mono norĩ hã, te apito nhorôwa ãma 're si'ubumro. Uburé marĩ hã Ìwẽ uptabi si, te tãma 're hãimana za'ra, ta norĩ ma.

²⁶ Ma'ãpé, Ìma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u wai wa, te Ìtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tó. Ìwana Ìsada wasu'u wa norĩ hã, Ìpire na te te siwi ãma wabzu za'ra ô di, Zuwã hã.

²⁷ Duréihã ma tó 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u wa hã ãne ãma rob'ui'ére, Zuwãhã ãma, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono mreme na: “Ìzadawa wasu'u wa, wa za aiwana satô, te te asô ropese mono da.” ãne duréihã ãma rob'ui'ére hã, Ìbaihã na hã.

²⁸ Te duré tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Uburé Ìwana 're Ìnomro mono norĩ hã te te siwi ãma wabzu za'ra ô di Zuwã hã, Ìsimiromhuri pire na hã. Tane nheré, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono te te 're Ìdã'azawi mono zéb zarina, te te 're Ìdã'apawapto mono zé hã, hãiba ré ré, te te waihu'u ô di za, Zuwã hã. Ni'wam norĩ si, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te sina 're waihu'u za'ra, Ì'uiĩ na. Taha wa, ta norĩ hã te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhipai u. Duré ni'wam norĩ hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, tisiré norĩ ma, wapu na 're hãimana za'ra mono nheré, te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhipai u, ta

norĩ si i'uirĩ na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te 're ãda'apawapto mono zé hã. — ãne ma tô Zezusi hã dama wasu'u, Zuwã hã.

²⁹ Tawamhã uburê ma tô ãsimirowasu'u hã wapari za'ra ni. Danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ zama, ma tô dame wapari za'ra. Ta norĩ hã ma tô oto wapari pese za'ra, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã. Taha wa, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã tâma 'manharĩ za'ra.

³⁰ Tazahã, parisezu norĩ hã rowahutu'wa norĩ me, ma tô siwi wê'õ za'ra 'rãwi, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te sima ãda'awêzé hã. Taha wa, te te siwi wê'õ za'ra wa, â dawabzuri hã te te tâma 'manharĩ za'ra õ di, Zuwã hã.

³¹ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— E 'wam norĩ ãma, wa za ãma simiré'ê za'ra, ã nimosi dapoto tém norĩ ãma hã.

³² Até ai'uté norĩ ãma, wa za ãma simiré'ê za'ra. 'Ri nhi'riti wa, da te dasina 're i'ubumroi mono zéb ãma si'ubumroi ré, ãne ai'uté norĩ hã te za si'mahãrã za'ra: “Wa norĩ hã wa tô aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tazahã, ãma ato za'ra wa'aba õ di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na, wa tô aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tazahã, a norĩ wa'wa hã wazu ai'ry'ry wa'aba õ di.” ãne te za si'mahãrã za'ra.

³³ Tane a norĩ wa'wa hã. Zuwã Batita hã te sai ãna nasi aimasisi. Duré uwa 'rãi wa'u ãsê hã te te 're hãsi mono õ di. Tazahã, ãne 're hãmãna mono wa, ma tô tâma 're ãnharĩ wasétê za'ra wa'aba mo, wa'uburê ré 're ãmorĩ na.

³⁴ Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã dasazém na, wa 're ãsa. Uwa 'rãi wa'u ãsê hã wa duré te dame 're hãsi. Tazahã, ãsa za'ëtê na 're ãsai mono na, duré uwa 'rãi wa'u zé ze' wa na, ma tô ãma 're ãnharĩ wasétê za'ra wa'aba mo. Duré siwa'ru 're ãdanomro mono norĩ siwadi na, ma tô ãma 're ãnharĩ wasétê za'ra wa'aba mo.

³⁵ Tane tô. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã, wê di. Tawamhã ãsimiroti hã da te dasima 're wê za'ra mono wamhã, te za ãwê hã da te 're waihu'u za'ra. Da te 're wê'õ za'ra mono õ di za, ãwê hã dasiwi. — ãne Zezusi ma tô tâma siwasu'u za'ra.

Simahã wasu'u

³⁶ Tawamhã aibã parisezu hã ma tô Zezusihi zô hã, ãme sa da. Taha wa, te Zezusi hã ãsõrõwa u mo. Tawamhã ma tô nhamra tame, sa da.

³⁷ Tame 'ri wa'õtõ ãma hã ma tô ãwasu'u hã wapa pi'õ hã, siwa'ru 're ãmorĩ hã. Parisezu nhorõwa ãma sa da, ãsãmra na ma tô wapa. Taha wa, ma tô simhi ti'ã, Zezusihi zarina, wedewa'u zadaze ré hã. Simhi hã, êtê'a 'manharĩ. Wa'ãbã za'ëtê di, wedewa'u zadaze hã.

³⁸ Tawamhã Zezusihi babarã na ma tô nhamra, wawa sina. Wawai wamhã, Zezusihi para nhisiwi, ma tô ti'upĩni a'a. Taha wa, te tizéré na tâma u'õ. Tawamhã da te 're ãdatob'rata hãrã za'ra mono ne, tizadawa na ma tô para hãrã. Ma tô wedewa'u zadaze hã ãpara nhisiwi sa'wa, pi'õ na.

³⁹ Tawamhã, parisezu te te 'madã'ã wamhã, ma tô tipê'ê na tâma tinha, Zezusihi ma:

— Tô sena, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u'wai wa'ãhã, te aré ãwasétê na ãma waihu'u, pi'õ ãma hã. Tawamhã te aré tiwi sisawi, te te upi tõ da. — ãne ma tô tipê'ê na tâma tinha.

⁴⁰ Tawamhã ãsimirosa'rada hã te te sina waihu'u wa, te aibã ma tinha, Zezusi hã:

— Sima, marĩ, wa za aima waihu'u, waihu'u da. — ãne te tâma tinha.

Tawamhã Sima te asa tâma tinha:

— Ma'āpé, ĩma waihu'u, marĩ hã te waihu'u da.

⁴¹ Taha wa, te Zezusi hã tãma rowasu'u oto, āne:

— Aibã norĩ hã ma tō rob'uprazéb õ wa, taré a'ã dawi 'maiwaptērē zahuré. Ĩmorĩ'rada hã 500 na ma tō dawi waptē. Duré ĩhãiba amo hã, 50 na ma tō dawi waptē. Niwapsi te za ĩsõwa're're tãma sōmri zahuré, aibã ma.

⁴² Tawamhã rob'uprazéb õ wa, ĩsõwa're're te te tãma sōmri zahuré õ di. Sõpru wa, ma tō tãma waihu'u zahuré aibã hã, ĩsõwa're're te te tãma sōmri zahuré tõ da. — Āne ma tō Simahã ma rowasu'u, Zezusi hã. Tawamhã te oto āma sadanha:

— E 'wa hã te za sawi pese, aibã ĩsõpru hã. E 500 na te te tãma ĩsōmri hã te za sawi pese. E 50 na te te tãma ĩsōmri hã te za sawi pese. — Āne Zezusi te sadanha.

⁴³ Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— Até 500 na te te tãma ĩsōmri hã te za sawi pese. — Āne Sima, te Zezusihi ma tinha.

Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tō. Ĩ'uwaiababa ma tō ĩma ĩwaihu. — Āne ma tō āma saze.

⁴⁴ Tawamhã pi'õ iu sipi'rai wamhã, te duré tãma tinha, Simahã ma:

— Āhãta, pi'õ hã. Tãma ĩzawi pese di. A hã we ĩzébré wamhã, â hã dama 'rui õ di, da te ĩpara upsõ da. Pi'õ si ma tō ĩpara upsõ, ti'upĩni na. Ma tō duré tizéré na ĩpara u'õ.

⁴⁵ A hã we ĩwisi wi, ĩzawi õ di, ĩtob'rata hãrã na. Pi'õ si ĩzébré wi, ma tō ĩpara hãrã.

⁴⁶ A hã dama ĩ'rui õ di, azeitona 'rãi wa'ui wam na da te ĩzéré u're da, ĩma robze da. Pi'õ hã wedewa'u zadaze pire hã ma tō ĩpara nhisiwi sa'wa.

⁴⁷ Tãma ĩzawi uptabi wa, ma tō ĩma 'manharĩ wē. Marĩ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zé hã ahã nherē, wa tō tãma tipa. Taha wa, tãma ĩzawi uptabi di, te tãma apari wa. Dawasété ahã na 're dasisãmri za'ra mono õ wamhã, da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za, 're ĩhãimana u'ãsi mono, dawasété ahã na te te dama 're ĩ'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, dama sawi prã ti za. Dawasété ahã na 're dasisãmri za'ra mono wapsi, te za da te dasina 're waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, dawasété ahã na te te dama 're ĩ'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, dama sawi uptabi di za. — Āne ma tō Simahã ma waihu'u, Zezusi hã.

⁴⁸ Tawamhã pi'õ iu ma, te oto tinha:

— Marĩ hã 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zé hã wa tō oto aima tipa. — Āne te pi'õ iu ma tinha.

⁴⁹ Tawamhã Zezusihi mreime, ma tō pi'õ iu wapari za'ra, ĩsiré ĩsaihuri norĩ hã. Taha wa, ma tō tipē'ē na tãma nharĩ za'ra:

— E 'wa hã õ hã, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, te te dama 're ĩ'apari mono hã. — Āne te tãma nharĩ za'ra, tipē'ē na.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi te duré pi'õ iu ma tinha:

— ĩzazei wa, wa tō aipawapto, aibasédé hã rēme pese da. Rowē na te za oto 're aimo. — Āne te pi'õ iu ma tinha, Zezusi hã.

8

Pi'õ norĩ hã, Zezusihi siré ĩsi'aba'rézé wasu'u

¹ Tawamhã āma ronomro wapsi, te Zezusi hã datēme 're mo, daro mono bâ. 'Ri nho'õmo mono bâ, te datēme 're mo, 'ri wa'õtõ mono bâ. Tawamhã datēme

're morĩ wamhã, ma tō ĩwasu'u'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na. Datẽme 're morĩ wamhã, aibã norĩ hã 12 na ĩhãiba za'ra hã, te ĩsiré 're nomro.

² Pi'õ norĩ zama, te ĩsiré 're nomro, wa'uburé, te te tãma 're ĩ'anhamra mono norĩ hã. Duré, ĩhãzé hã te te tãma 're ĩ'apari mono norĩ zama, te ĩsiré 're nomro. Pi'õ nhisi hã, Mariza Madarena na ĩsisi hã, wa'uburé hã, 7 na ĩhãiba za'ra hã te te tãma ĩsãmra za'ra hã.

³ Duré, Zuwãna na pi'õ nhisi hã. Cuzaha mro hã, apito Erodihĩ ma romhuri'wai mro hã. Duré, Suzana na pi'õ nhisi hã. Aimawĩ norĩ hã te duré ĩsiré 're nomro, pi'õ norĩ hã, ahã na. Ta norĩ hã tinhimarĩ na, te Zezusi norĩ hã te te 're pawaptob za'ra.

*Aibã hã amnho poto mono da, te te ĩ'anhamra mono zé wasu'u
Mateusi 13.1-23; Marcusi 4.1-20*

⁴ Tawamhã da'ahã na ma tō ĩtẽme aihutu ni Zezusihi u, 'ri ahã mono bã, da te sabu za'ra da. Tawamhã, ĩtẽme dasi'rã'õtõ wamhã, ma tō dama romnhimire'é, ãne:

⁵ — Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãibãdã na, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da. Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma rere'e. Taha wa, ma tō dapara na nasi wati'i za'ra ni, tiwi ĩrere'e mono hã. Sire hã ma duré te te uprosi, poto mono õ ré.

⁶ Êtẽ nhisiwi, ma duré nima norĩ hã rere'e, amnho hã. Ti'a baihãire di, êtẽ nhisiwimhã. Tawamhã, 'wanhipré wairébé mono wamhã, ti'ai wa'ro wamhã, ma 'wanhipré ré.

⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tō 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, ma tō te te uprosi.

⁸ Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Ma tō oto 'rã. 'Rãĩ mono wamhã, 'rãĩ pese uptabi di, rob're hã. — ãne Zezusi ma tō dama rowasu'u.

Te duré dama tinha:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ápẽ ĩwapari pese za'ra wa'aba ĩnhimirowasu'u na hã, waihu'u za'ra wa'aba da. — ãne te dama tinha.

⁹ Tawamhã Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ si, te sadanharĩ za'ra:

— E marĩ na, te ãma ĩsimiré, amnho potozém na hã. — ãne te sadanharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō dawĩ sawi, a'ã da te waihu'u tō za'ra da, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã. A norĩ wa'aba ma si, ma tō oto ĩwasu'u hã aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, dama ĩwaihu'u'õ hã. Taha wa, wa tō ĩnhimiroamnhimiré'ẽ na si, te dama 're arowasu'u. Tawamhã dapo're na, da te 're wapari za'ra mono nherẽ, da te waihu'u za'ra õ di za, ãma ĩsimiré'ézé hã.

¹¹ — Ahãna, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, te ãma ĩsimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho potozé hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme, te wasu'u.

¹² Amnho hã bãdãdi zababa ĩrere'e mono hã, aimawĩ a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za ĩsada wa wasu'u hã taré tipo're na te te 're wapari za'ra. Tawamhã te za Wa'uburé hã ĩtẽme 're sihutu áté, te te tãma 're roti za'ra mono da, te te 're saze za'ra mono tō da, te te 're sõ'reptu za'ra mono tō da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã wa'ru'i'wa nhimiroti zarina, te te saze za'ra õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã.

¹³ Duré amnho hã êtẽ nhisiwi ĩrere'e mono hã, aimawĩ a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari

za'ra, tipo're na. Tawamhã te za ïwasu'u ma 're to za'ra. Tazahã, õne haré te te 're saze za'ra mono õ di za. Áté, te za te te 're saze hutu za'ra. Áté rowasédé hã da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, te za apã 're sipizari za'ra.

¹⁴ Duré amnho hã wab'ru wazari ï'a'a mono hã, aimawi a'uwê, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za taré tipo're na te te 're wapari za'ra, ïsadawa wasu'u hã. Tazahã, marĩ wamhã, õhõ ãma si 're nomro mono õ di za. Áté, marĩ na si te za te te 're rosa'rata za'ra sima, áté rob'uiprazém na si, áté titozém na si. Tawamhã rob'rã ï'rã wê prã ne, 're hãimana wê uptabi za'ra mono õ di za.

¹⁵ Amnho hã ti'ai wê wa, te te ï'anhamra mono hã, aimawi a'uwê, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za tipo're na te te 're wapari za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã te za te te 're 'madã'ã pese za'ra. Õne haré, te za ïsimiroti na 're nomro. Tawamhã rob'rã ï'rã wê uptabi ne, hãimana wê uptabi na, te za oto 're hãimana za'ra. ãne amnho potozé wasu'u na, wa aimã ãma simiré'é za'ra wa'wa. — ãne, Zezusi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma.

¹⁶ Tawamhã rob'uiwêzém na te duré ãma simiré'é:

— Rob'uiwêzé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sãrĩ ni. Mare di. ïsima'warazém na si, te za sõ'awi da te 're söré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uiwêzé hã.

¹⁷ Tane, ïmreme hã a'ã te dama ïwaihu'u'õ hã te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa tô rob'uiwêzém na ãne ãma simiré'é.

¹⁸ — Taha wa, ma'ãpé ïmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono. Tawamhã ïzadawa wasu'u hã te za te aima 're waihu'u za'ëté za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. ïmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za apã te te aiwi 're awaibui wa'wa, ïzadawa wasu'u hã. Tawamhã ïmreme waihu'u'wa na, 'rãwi 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mono nheré, te za ïmreme waihu'u'õ'wa ne, oto 're anomro aba mo. — ãne te Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra.

Zezusih na wasu'u, ïno norĩ wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Marcusi 3.31-35

¹⁹ Tawamhã Zezusih u, te ïna hã mo, ïno norĩ me. Te te sabu za'ra da, te ïtême ai'aba'ré. Tazahã, da'ahã uptabi wamhã, ïtême sisisi waihu'u õ di.

²⁰ Tawamhã Zezusih ma, ma tô ni'wa hã rowasu'u, ãne:

— Ano norĩ hã te rowi asõ aimasa, ana me. Te sima wê za'ra, te te asabu za'ra da. — ãne ma tô tãma rowasu'u ni.

²¹ Tawamhã Zezusi te uburé dama tinha:

— Ni'wam norĩ hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ïna, duré ïno. — ãne Zezusi ma tô dama waihu'u.

Zezusi hã rowa'u'u ma, te te ïnharizé wasu'u

Mateusi 8.23-27; Marcusi 4.35-41

²² Tawamhã bãtã na, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— Oto zara u, wa te saprĩ za'ra wa'aba. — ãne te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma. Tawamhã uba're wa, ma tô asisi, zara u te te saprĩ za'ra da, ïsõ'u na.

²³ Tawamhã te te siré sari za'ra ré, te oto Zezusi hã nhono, uba're wa. Sõtõ ré, ma tô rowa'u ïsa'êne hã watobro. Taha wa, uba're 're, ma tô ã hã ãzé. Uba're 'remhã, ã hã 'masisi wamhã, simimnhasi di oto.

²⁴ Taha wa, ma Zezusihi u tiwahutu za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã ãne te siwi 'mahá:

— Rowahutu'wa, rowahutu'wa, wa za ai'utõrĩ ni. — ãne te 'mahârâ za'ra. Tawamhã Zezusi ma tô udu. Ma tô wahudu. Rowa'u'u ma, te tinha, te te sazârĩ da. Duré â ma, te tinha, âtu da. Taha wa, ma tô sazâ, rowa'u hã. Ma tô ti'âtu oto.

²⁵ Tawamhã tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, te tinha:

— E niha bâ asiwĩ ã'umnhasi aba õ di. — ãne te tâma nharĩ za'ra. Taha wa, te sima nharĩ za'ra:

— E niha õ hã aibâ hã. Rowa'u'u ma, te tinha. Tawamhã rowa'u hã ma tô sazâ. Duré, â nhibzaihã ma, te tinha. Taha wa, ma tô ti'âtu. ãmreme hã ma tô wapari zahuré. — ãne te sima nharĩ za'ra. Mreme pire wa, ma âma titob'uzu za'ra. Õne hã tâma sa'rese za'ra õ wa, ma tô tâma tipahi za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã.

Zezusi hã, aibâ hawi wa'uburé te te ãsatõrĩ za'ra zé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Marcusi 5.1-20

²⁶ Tawamhã Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, te ãsõ'u na siré sari za'ra, te te saprĩ za'ra da, zara u, Zezusi norĩ hã. Tawamhã ma tô oto aihutu zara u, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi niwĩ.

²⁷ Tawamhã uba're hawi, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma tô aibâ hã ãtème wi, wa'uburé ré 're ãmorĩ hã. 'Re si'uzã mono õ di oto, aibâ hã. Ai'uréwi, te oto 're mo. Duré 'ri 're, 're sãmra mono õ di oto. Adâ'ã 'ru âma si te oto 're sãmra, êtê wa, ab're sirõmo âma. Tame 're hãimana mono ré hã, ma tô âma tironomro pese.

²⁸⁻²⁹ Aibâ hã da'rata 're sãmra mono ré, ma tô da te 're 'madâ'ã za'ra, 're pusi tô mono da. Ma tô da te dasiwĩ 're hi wasisi, ãsi'uwazi nhorõ rutu na. Te duré da te dasiwĩ 're pa wasisi. Tazahã, tihi wasisizé hã te te sina 're anhinari, tipawasisizéb zama. Taha pari, te wa'uburé hã te te siwi 're saprõni, a'ubuni u. Tawamhã aibâ hã Zezusi te te 'madâ'ã wamhã, ma tô 're sadari. Taha wa, hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara. Tawamhã mreme 'rãihã na te tâma tinha, ãne:

— Zezusi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, e marĩ ã'ãma 'manharĩ da, te we aimo. ã'azãri õ di za. ãne, wa ãsina aipa'uwati. — ãne te Zezusihi ma tinha, wa'uburé ma, te te rob'rui wa, aibâ hawi watobro da.

³⁰ Tawamhã Zezusi hã te sadanha, ãsisi zõ:

— E niha asisi hã.

— Ahã na, ãnhisi hã. — ãne te aibâ hã tâma sisisi, wa'uburé hã âma ahã wa.

³¹⁻³² Tawamhã romhutu na te uhãbã norĩ hã tisa te te 're huri ahã na, sa'a zahãpã para wi. Tawamhã wa'uburé norĩ hã te Zezusihi wi rowaptêrê za'ra sina, rob'rehã u te te satõrĩ tô za'ra da. Uhãbã u, te te satõrĩ za'ra da, te sina rowaptêrê za'ra, uhãbã hãiba 're, 're si'ubumroi mono da. Taha wa, ma tô Zezusi hã âma saze za'ra.

³³ Tawamhã aibâ hawi ma tô wairé wa'uburé norĩ hã, uhãbã u si'aba're da, ãhãiba 're, 're si'ubumroi mono da. Tawamhã, ãtème sisisi wamhã, uhãbã norĩ hã te sãsã're, warã sina. Sa'a hawi, te pi'reba sãsã're, ãsõ'ui u. Tawamhã ãi ba ma tô rere. Taha wa, ma ai'utõ uburé.

³⁴ Tawamhã uhãbã 'madâ'ã'wa norĩ hã te te 'madâ'ã za'ra wamhã, te ãsiti datème sãsã're, warã sina. 'Ri nho'õmo âma, ma tô dama rowasu'u za'ra. Rom na, 'ri wa'õtõ âma zama, ma tô dama rowasu'u za'ra.

³⁵ Tawamhã ãsimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te ãtème ai'aba're ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u dasihutu wamhã, ma tô aibâ hã 'madâ'ã za'ra ni, wa'uburé ãhawi ãwairébé hã. Uza ré, te oto nhamra Zezusihi papara,

rowē na. Tawamhā tāma rowē wa, ma tō tāma tipahi za'ra, dama 're ĩrowē za'ra mono zé hā tāma sa'rese za'ra ō wa.

³⁶ Tawamhā āma ĩ'madā'ā za'ra 'wa norī hā te aibā wasu'u hā dama wasu'u za'ra, ĩshutu norī ma. Aibā, Zezusi te te ĩpawaptobzém na, te tāma rowasu'u za'ra.

³⁷ Tawamhā aibā wasu'u te te wapari za'ra wamhā, ma tō tāma tipē'ēwara za'ra. Taha wa, te Zezusihi ma rob'ru za'ra, ĩrom nhiti mori za'ra da. Aihini te tāma rob'ru za'ra, Zeraza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā.

Tawamhā Zezusi te za oto āzé, uba're wa, danhiti mori da.

³⁸ Tawamhā aibā te sina 'mahā, Zezusihi siré 're mori da, te te tāma pisutu da, wa'uburé ĩhawi ĩwairébé hā.

Tane nherē, te Zezusi hā aibā ma tinha, āne:

³⁹ — Apā aimorī, asōrōwa u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ĩwē na te te aipawap-tobzém na asisānawā norī ma, asiwasu'u da. — Āne te aibā ma tinha.

Tawamhā aibā te oto mo, tinhorōwa u, 'ri baba dama siwasu'u mono da, Zezusi te te ĩpawaptobzém na hā.

Zezusi, Zairuhu 'ra te te ĩhāiwa'utuzé wasu'u, bādādi wāi wa, pi'ō hā te te ĩpesezé wasu'u me

Mateusi 9.18-26; Marcusi 5.21-43

⁴⁰ Tawamhā ma tō Zezusi norī hā apā saprī za'ra, zara u. Zara niwī, ma tō da'ahā na ĩwana sō ropsāmri za'ra ni. Tawamhā apā datēme wisi wē te, ma Zezusi hā sawi za'ra ni, dato sina.

⁴¹⁻⁴² Tawamhā ma tō aibā hā ĩtēme wi, Zairu na ĩsisi hā, zudezu norī te, rowahutuzéb āma dawada'uri'wa hā. ĩtēme wisi wi, ma tō hi'rātitō aime, Zezusihi papara, ti'ra āma te te sadawa pibu da, ĩsōrōwa u mori da, ĩ'ra hā hāzé wa, te te tāma pese da. ĩ'ra hā pi'ō pisi, azarudu hā 12 na āma ĩwahu. Hāzé ahā wa, te za oto tiwi dārā. Tawamhā Zezusi te oto mo, ĩsōrōwa u. Morī ré, te da'ahā na āma dasi'uirī. Ma dasiwi hōti ni.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhā bādādi na morī ré, ma tō pi'ō hā wi, Zezusihi u, ĩhāzé ré hā, marī te te 're ĩ'manharī mono hā. Hāzé ré, ma tō āma tiwahub ahā, 12 na āma ĩwahubzé hā. Dawede'wa norī ma, ma tō uburé tinhibro hā uprosi, tisiwa'ābāzém na. Tazahā, dawede'wa norī hā te te siwi hōsi ō di, ĩwede na hā. Tawamhā pi'ō hā, Zezusihi babarā niwī ma tō saprī. ĩ'uzā 'rāsudu hā ma tō tiwi upi. Taha wa, ma awa'awi séptārā. Tāibā oto ĩhāzé hā.

⁴⁵ Taha wa, ma tō āne da'mahā, Zezusi hā:

— E 'wa hā ma ĩ'uzā hā ĩwi upi. — Āne te da'mahā.

Tane nherē, te tāma amrami za'ra ni. Taha wa, te Pedru hā tāma tinha:

— Rowahutu'wa, oro aihini ai'āma wasi'uirī mono za, wa wasiwi aihōti ni. — Āne te tāma tinha.

⁴⁶ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

— Ni'wa hā ma tō ĩ'uzā hā ĩwi upi. ĩwaihū'u pese na, wa tō pese. Āne, wa tō ĩsina waihu'u. — Āne te tāma tinha.

⁴⁷ Tawamhā ma tō pi'ō hā sina wapa, Zezusihi mreme hā. Da te sa'rese āna, sāmra ō di oto, pi'ō hā. Āne ma tō sina waihu'u. Tawamhā rērē'ē sina, ma tō Zezusihi papara aime hi'rātitō. Danho'a te Zezusihi ma siwasu'u pese, āne:

— ĩhāzé wa, wa ai'uzā aiwi upi, ĩpese da. Tawamhā awa'awi wa tō séptārā.

— Āne te tāma siwasu'u.

⁴⁸ Tawamhā Zezusi te tāma tinha:

— ĩhidiba, za te aipesezém na ĩ'umnhasi wa, ma tō aihāzé hā aima apa. Rowē na te za oto 're aimo. — Āne, Zezusi ma tō tāma tinha.

⁴⁹ Tawamhã pi'oi ma, te te rowasu'u ré, ma tō āma wi, aibâ hã. Zairuhu u, ma wi. Īsōrōwa hawī, ma ĩtēme wi, rowahutuzéb āma 're da'anhimi'rui mono 'wai u hã. Tawamhã te Zairuhu ma rowasu'u aibâ hã, āne:

— Ai'ra hã ma tō aiwi dârâ, azaruture hã. Rowahutu'wai wi, ro'wa're ó'umhhasite, simiromhuri nherē. — Āne te tãma tinha.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi ma tō sina wapa. Taha wa, te Zairuhu ma tinha:

— Ai'ra wasu'u ma, aipahi tō. Īwétési asina ĩ'umnhasi, te aipawaptob da. Īwétési ĩ'umnhasi wamhã, rowē na te za oto aima 're sãmra. — Āne te Zezusi hã tãma tinha.

⁵¹ Tawamhã Zezusi hã Zairuhu nhorōwa u oto wisi wamhã, ma tō pisutu za'ra, Pedru norī si ĩsiré sisisi da, Zuwã hã duré Ti'adu hã, azaruture mama norī siré hã.

⁵² Tame da'ahã na te āma ta'ry'ry ni, dapē'ézé te. Taha wa, te Zezusi hã dama tinha, āne:

— Āma ai'ry'ry wa'aba ó di za. Azaruture hã dá'ã ó di. Taré te nhono. — Āne te dama tinha.

⁵³ Tawamhã asa te tãma nharī za'ra ni:

— Oro taré sôtō za, te pē'ēzani āna nomro. — Āne te tãma nharī za'ra ni. Īdã'ázém na, ma tō waihu'u za'ra ni. Taha wa, ma tō āne tãma nharī za'ra ni.

⁵⁴ Tazahã, te te damreme 'madã'ã ó di, Zezusi hã. Ma tō pa'ã. Mreme 'raihã na, te tãma tinha, āne:

— Azaruture, aiwahutu. — Āne te tãma tinha.

⁵⁵ Tawamhã ma tō apã pē'ē waze, awa'awi. Hãwi te oto za. Taha wa, mram na te wada'uri zahuré, te te tãma a zahuré da, ĩmama norī hã.

⁵⁶ Taha wa, ĩ'ra apã hãwi'utu wa, ma tō āma titob'uzu zahuré, ĩmama norī hã, timro me. Taha wa, tãma rowē zahuré di. Tane nherē, te ĩ'ra na sadawa uwati zahuré, te te dama rowasu'u zahuré tō da 'ã.

9

*Zezusi hã, aibã norī te te datēme ĩsatōrī za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.5-15; Marcusi 6.6-13*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tō sitēme sô tihârâ za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norī zô, aibã norī hã 12 na ĩhãiba za'ra hã zô. Tawamhã ma tō tãma pisutu za'ra, waihu'u pese na 're nomro mono da, wa'uburé norī hã te te dama 're sãmra za'ra mono da, duré ĩhãzé ré norī hã te te 're pese za'ra mono da, ĩsadawa para.

² Tawamhã ma tō duré satōrī za'ra, ĩwasu'uwē na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zé wasu'u na. Taha wasu'u na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ma tō satōrī za'ra. Duré te te 're dapeze za'ra mono da, ma tō datēme satōrī za'ra.

³ Āne te tãma roti za'ra:

— Ai'ubana te za 're anomro aba mo. Marī hã asiré 're 'wasari aba mono ó di za, asiwazusizé hã, duré romramizé hã. Marī hã 'wasari aba ó di za, mra hã, duré rob'uiprazé hã, duré ai'uzazé hã, asó'utu'u wa'wa hã. Datēme 're aihutu aba mono wapsi, áté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa.

⁴ Tawamhã asô ĩhârâ 'rata aba nhorōwa āma si, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, 're aiwairébé aba mono ó ré.

⁵ Datēme 're aihutu aba mono wamhã, áté asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono ó di za. Tawamhã dahawi te za 're aiwairébé aba mo, darob amoi u. Dahawi 're aiwairébé aba mono wamhã, aipara'uza zapru hã te za 're ĩtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dawasété ma ropibuma,

asimirowasu'u na, da te dasiwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono wa. — Āne ma tō tãma roti za'ra, Zezusi hã.

⁶Tawamhã te oto datēme ai'aba'ré, 'ri wa'ōtō mono bâ. Daro mono bâ, ma tō ĩwasu'uwē na te te 're dapo're pu'u za'ra, Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ hã. Ma tō duré te te 're dapese za'ra.

Apito Erodi hã, Zezusihi āma te te ĩrosa'ratazé wasu'u

Mateusi 14.1-12; Marcusi 6.14-29

⁷Tawamhã apito Erodi hã, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma da'madã'ã'wa hã ma tō Zezusihi wasu'u hã wapa. Āne ma tō ni'wam norĩ hã āma rosa'rata za'ra, Zezusihi āma hã:

— Āté Zuwã Batita apã ĩhãiwa'udu.

⁸⁻⁹Āté Eriasi apã we ĩmorĩ. Āté 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese ĩdã, apã ĩhãiwa'udu. — Āne ma tō Zezusihi āma romnomri za'ra ni. Tawamhã Erodi te tinha:

— Wa hã te waihu'u ō di. Āté ni'wa hã. Wa hã, Zuwã hã wa tō dama ti'ru, da te 'rã nhizãri da. Tãibã Zuwã hã. E 'wa hã bété ĩwasu'u hã, te ĩwapari hã. Te sabu neza. — Āne te tinha, Erodi hã.

Zezusi, dasa na te te ĩdapawaptobzé wasu'u

Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Zuwã 6.1-14

¹⁰Tawamhã ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tō aihutu apã, Zezusihi u, ĩsadawa para datēme ĩsi'aba'ré norĩ hã. Sihutu wamhã, ma tō tãma siwasu'u za'ra, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono zém na. Zezusi hã te oto te te simro siré, Besada na 'ri nhisi u, hãiba pisutu.

¹¹Tazahã ma tō ĩwasu'u hã wapari za'ra ni. Taha wa, da'ahã na te ĩsarina ai'aba'ré ni. Ītēme dasihutu wamhã, uburé ma tō dazawi, Zezusi hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zém na, te dama rowasu'u, Zezusi hã. Duré, ĩhãzé ré norĩ hã ma tō pese za'ra.

¹²Āne ré, ma tō ĩhãiwahã. Taha wa, ma ĩtēme ubumro, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã, 12 na ĩhãiba za'ra hã, te te tãma nharĩ za'ra da, āne:

— Āmemhã robaba di, 'ri hã. Ōhōta romhuture di, 'ri wa'ōtō u hã. Duré, re na 'ri ĩsimasa mono u hã, romhuture di. Ma'ãpé tamomo dazatōrĩ za'ra na, dasa hã da te huri da, danhotō za'ra da zama. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

¹³Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama ĩ'a za'ra wa'wa, dasaihuri da. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wasazé hã syryre di. Ī'u'ētē wapu hã 5 na si, ĩhãiba hã. Duré pe'a hã maparanere. E da'ahã uptabi nherē, wa za tawamhã ai'aba'ré ni, dasazé hã wa te dama uipra za'ra da. — Āne te tãma nharĩ za'ra, tame da'ahã uptabi na, dasimasa wa.

¹⁴Aibã norĩ hã 5 miu na ĩhãiba za'ra hã te aimasa. Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Ma'ãpé, dama roti za'ra wa'aba, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese na. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

¹⁵Tawamhã te dama nharĩ za'ra, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese na.

¹⁶Tawamhã ĩ'u'ētē wapu hã ma oto waibu Zezusi hã, 5 na ĩhãiba hã. Pe'a ma duré timra. Hãiwa u te ĩré rob'madã, timama āma wata da, sōpru wa. Taha

pari, ma tô te te wê'ê, i'u'êtê wapu hã. Pe'a zama, ma tô te te wê'ê. Ma tô te te sômri oto, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma, te te dama sômri mono da.

¹⁷ Tawamhã dasa hã aihĩni ma tô huri ni. Ma tô da te 'mahâpãrĩ. Da te 'mahâpãrĩ mono parip si, ma tô si'õtô wa, te te apâ ubumro za'ra, danho'rada hã, Zezusihi siré 're ìnomro mono norĩ hã. Si'õno hã ahâ di, danho'rata ré hã, 12 na ìhâiba hã.

*Pedru hã Zezusi, Danho'reptui'wa na te ìwasu'uzé wasu'u
Mateusi 16.13-28; Marcusi 8.27-9.1*

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã bâtâ na te nhamra danhiti, mreme da, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Aibâ norĩ hã te ì'rata asimro, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã. Timama ma, mreme pari, te sadanharĩ za'ra tisiré norĩ hã, âne:

— E niha ma tô dasima ìwasu'u za'ra ni. E 'wa hã wa hã, wa 're mo. — Âne te sadanharĩ za'ra.

¹⁹ Taha wa, te asa tâma nharĩ za'ra:

— Aiwasu'u hã, ahâ di. A hã, u, Zuwã Batita, apâ aihâiwa'udu. A hã, u, Eriasi apâ we aimorĩ. A hã, u, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese atâ, apâ aihâiwa'udu. Âne, wa tô aiwasu'u hã wapari za'ra ni. — Âne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhã Zezusi te duré sadanharĩ za'ra, âne:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ìwasu'u za'ra wa'aba mo. — Âne te sadanharĩ za'ra.

Taha wa, te Pedru hã tâma tinha, âne:

— A hã Danho'reptui'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aipsisudu. — Âne te tâma tinha.

²¹ Tawamhã Zezusi te sadawa uwati za'ra, te te a'â dama wasu'u tã za'ra da, Danho'reptui'wa na.

²² Taha wa, te tâma siwasu'u za'ra, âne:

— Wa hã ti'ai âma dasiré ìpodo hã, wa za robzépata za'êtê. Dama roti'wa norĩ hã te za siwi ìwê'õ za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ìpire norĩ hã, te za siwi ìwê'õ za'ra, sasedoti ìpire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi ìwê'õ za'ra. Taha wa, te za dasiwi ìwĩrĩ ni. Tawamhã bâdâ maparane ì'âma si'utõrĩ õ ré, wa za hâiwa'udu apâ. — Âne te tâma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

²³ Tawamhã te uburé oto dama tinha, âne:

— Ni'wam norĩ hã ìsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're ìwê za'ra mono wamhã, tihâimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Awê sidâpâsi, tiza'ozéb ré, ìzarina 're ìnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherê, te za ìsiré 're nomro.

²⁴ Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê ìsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ìzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã.

²⁵ Até ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahâ uptabi da. Tawamhã te za oto dârâ. Ti'ab ré sibrob ahâ nherê, e tâma 're rowê mono di za, rowê ìsi'utõrĩ'õ hã te te sina uwaimrami õ wamhã. Mare di. Tâma 're rowê mono õ di za.

²⁶ Ni'wam norĩ hã dapipa te, ìzazei'wa na, duré ìmreme 'madâ'â pese 'wa na, até dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'ummhasite. Até te za dawĩ 're si'udâ za'ra, ìzazei'õ'wa newa. Nimahã na, wa hã ti'ai âma dasiré ìpodo hã wa za wei mo apâ, ìhâiba na hã rowa'a za'êtê na. ìmama hã rowa'a ré, te 're hâimana u'âsi. Hâiwa âma tâma ìromhuri'wa norĩ zama te

duré Iré 're hâimana u'âsi za'ra, hâimana wē na. Tane duré wa hā, wa za duré rowa'a za'ētē ré wei mo apā. Tawamhā, apā we ĩmorī wapsi, ĩ'udā'wa norī hā ĩzazei'wa na te sisi za'ra ō di za, ta norī hā.

²⁷ Tō sena wa aimo rowasu'u za'ra wa'wa. Aihīni ō nherē, ai'matā'ā aba ō ré, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé hā āma ĩ'madā'ā za'ra wa'wa. — Āne ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

*Ētē 'rāihā āma, Zezusihi hāiba na rowa'a za'ētē wasu'u
Mateusi 17.1-13; Marcusi 9.2-13*

²⁸ Romhuri hā misi āma si'utōrī pari, ma tō Zezusi hā te te siré simro, Pedru norī hā Zuwā norī me, Tī'adu norī me, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mreme da. Ētē 'rāihā na, ma tō sai'uri za'ra.

²⁹ Zezusi hā Timama mā, mreme ré hā, aimawi oto ĩ'ubu hā. Duré, ma tō ti'uza hāirā. Hāirā uptabi di, ĩ'uza hā. Ma ai'ubuzi.

³⁰⁻³¹ Tawamhā aibā hā maparane, ma tō ĩtēme sihāi'rē zahuré, Mozési norī hā, Eriasihi me. ĩhāiba na hā rowa'a sa'ētē zahuré di. Ta norī hā Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tāma ĩpisutuzéb zarīna, za ĩdā'ázém na Zeruzarē āma.

³² Te te sima rowasu'u za'ra ré, te Pedru norī hā tinhotō za'ra. Sōtō pese za'ra di. Oto utu za'ra wamhā, ma tō Zezusi hā 'madā'ā za'ra. ĩhāiba na hā rowa'a sa'ētē di. Aibā norī zama ĩ'rata ĩsima'wara zama ma tō 'madā'ā za'ra.

³³ Aibā norī hā oto apā tiwi neb zahuré wa za, te Pedru hā Zezusihi ma tinha, āne:

— Rowahutu'wa, āne wama rowē za'ra di. Si'ubdatō, wa za aimo 'ri za'ra wa'aba ni, aihāiba bā wa'aba, ate da hā, duré Mozésihi te da hā, duré Eriasihi te da hā. — Āne te tāma tinha, te te rosa'rata āna, Pedru hā.

³⁴ Tawamhā Zezusihi ma, te te nharī ré, ma hāiwa nhirōtō'a za'ēne hā we hāiba zuwa za'ra, Zezusi norī hā. Taha wa, ma tāma tipahi za'ra.

³⁵ Hāiwa nhirōtō hawi, te we 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā tāma nharī za'ra, āne:

— Ā hā ĩ'ra, te ĩpisudu. Ma'āpē ĩsimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono za. — Āne te we tāma nharī za'ra, Pedru norī ma.

³⁶ We tāma mreme pari wamhā, siwaprosi te oto za, Zezusi hā. Ari'iwi te a'ā tihâimana za'ra, mreme āna, ĩsiré 're ĩnomro mono norī hā. Ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra ō di a'ā, te te ĩ'madā'ā za'ra zém na hā.

*Zezusi hā, ai'reputu ma, wa'uburé te te ĩmezé wasu'u
Mateusi 17.14-20; Marcusi 9.14-29*

³⁷ Tawamhā awēpsi ma tō ētē 'rāihā hawi si'ra za'ra, Zezusi norī hā. Taha wa, da'ahā na ma tō danhopētē za'ra, Zezusihi u ĩdasi'aba'rē hā.

³⁸ Aibā hā dawa'wa ĩsa hā ma tō 'mahā, āne:

— Rowahutu'wa, ĩ'ra ma, wa aiwi rowaptē, ĩma pese da. ĩ'ra misire hā, ai'repudu.

³⁹ Wa'uburé hā te za upi. Te te upi wamhā, te za tizadari, ĩ'ra hā. Te za sitete. Te za sadaiproi watobro. Te te 're u'a u'âsi. Te te sazāri ō di. Ōne u'ā.

⁴⁰ Asiré 're ĩnomro mono norī ma, wa tō aré tāma 'ru za'ra, wa'uburé te te tāma me za'ra da. Tazahā, te te tāma mei waihu'u za'ra ō di. — Āne te Zezusihi ma rowasu'u, ĩmama hā.

⁴¹ Tawamhā te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— E niha bété, ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono nherē, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di, te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. E niha te aiwasété na si 're anomro aba mo. E ĩp'ēzē u'âsi, wa za ai'rata 're ĩmorī

'wa, 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. — Āne te tãma nharĩ za'ra. Taha wa, te aibã ma tinha, ãne:

— We ĩtẽme saprõni pé, ai'ra hã.

⁴² Tawamhã te te ĩtẽme saprõni ré, ma tã wa'uburé hã 'marõwĩ. Te sitete. Taha wa, te Zezusi hã tãma rãb'ru, ai'reputu hawi watobro da. Taha wa, ma ĩhawi watobro. Rowẽ na te oto 're sãmra, ai'repudu hã. Taha wa, te Zezusi hã ĩmama ma tinha, ãne:

— Āhãta ai'ra hã. Tãma rowẽ di oto. — Āne ma tã ĩmama ma waihu'u, Zezusi hã.

⁴³ Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese uptabi wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

Zezusi te te 're ĩda'apese mono zém na, ãma datob'uzu za'ra ré, te tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma Zezusi hã tinha, ãne:

⁴⁴ — Wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na, aipõ're si'ãri za'ra wa'aba õ di za. Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã te za dasima ĩhãiba nhomri ni. — Āne te tãma siwasu'u za'ra.

⁴⁵ Tane nherẽ, te te siwi waihu'u za'ra õ di, te te sina ĩrowasu'uzém na hã. Ma tã tiwi sawi za'ra Zezusi hã, te te waihu'u pese za'ra tã da a'ã, te te sina ĩrowasu'uzé hã. Taha wa, te te sina ĩrowasu'uzé ma, pahi za'ra wa, te te siwi sadanharĩ za'ra õ di, ãma. Taha wa, te ari'iwi ai'ubumro.

Dama ĩpire wasu'u

Mateusi 18.1-5; Marcusi 9.33-37

⁴⁶ Tawamhã sima ĩ'maipire zõ sõpré wa, ãma sisaze za'ra õ wa, te timreme na 'rãwi si'wapé za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

⁴⁷ ĩsimirosa'rada hã ma tã waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, ma tã ai'uté hã sisababa tisã.

⁴⁸ Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zõ 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'ãbã te duré ĩzõ 're tob'uzu za'ra. Tawamhã, e ĩzõ si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ĩzatõrĩ'wa zõ zama te duré sõ 're tob'uzu za'ra. Dama ĩwapu norĩ hã 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, asima ai'maipire zõ asõpré wa'aba ãna, wa za aipire na te 're ai'awaihu'u 'wa. — Āne, Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Zezusihĩ wẽ'wa norĩ wasu'u

Marcusi 9.38-41

⁴⁹ Tawamhã Zuwã hã te tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, aibã, wa tã 'madã'ã za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're ĩrob'rui mono hã, dama 're wairébé mono da. Taha wa, ma tã dama 're wairébé. Õ hã, wasiré 're morĩ õ di. Taha wa, wa tã tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tã mono da, wasiré 're morĩ õ wa. — Āne te Zezusihĩ ma siwasu'u, Zuwã hã.

⁵⁰ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, Zuwã norĩ ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, ĩsimiromhuri hã. Áté ni'wa hã te te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Tane wamhã, aiwẽ wa'aba 'wa na, te za ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aibã hã aiwẽ wa'aba 'wa, 're morĩ nherẽ, tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, ĩsimiromhuri hã. — Āne, Zezusi te tãma roti za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Samaritanu norĩ hã, Zezusihĩ zõ ĩtob'uzu za'ra õ zé wasu'u

⁵¹ Zezusi hã hãwa na za ĩmorizé hã romhuture wa, ma tã sina roti, Zeruzarẽ u morĩ da.

⁵² Taha wa, ma tô aibâ norî hã sisõwa satõrî za'ra, ãsãmrazéb da hã, te te sô 'maipisutu za'ra da. Si'aba'reí wamhã, ma tô aihutu, 'ri wa'õtõ u. Samaritanu norî rob ãma, 'ri wa'õno hã.

⁵³ Sihutu wamhã, sô tob'uzu za'ra õ di, samaritanu norî hã. Zeruzarẽ u, za morî wa, te te sima wẽ za'ra õ di, ãrata sãmra za'ra da, Zezusi hã.

⁵⁴ Tawamhã samaritanu norî wasu'u, ma tô wapari zahuré, Ti'adu norî hã, Zuwãhã me. Íwasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, te Zezusi 'mahãrã zahuré, ãne:

– E aima wẽ di, unhama zô wahãrã da, hãiwa hawi we te te da'uprosi da.
– ãne te 'mahãrã zahuré.

⁵⁵ Taha wa, ma Zezusi hã ãtẽme aipi'ra zahuré. ãmreme hã ma tô tiwi sisisi zahuré.

⁵⁶ Taha pari, ma tô ai'aba're, 'ri wa'õtõ hãiba amoi u.

Zezusi te te dama ãrotizẽ wasu'u, sena na ãsirẽ 're danomro mono da Mateusi 8.18-22

⁵⁷ Tawamhã bãdãdi na si'aba'reí rẽ, te aibã hã Zezusihi ma tinha, ãne:

– Nimomo 're aimorî wamhã, asirẽ, wa za 're mo. – ãne te Zezusihi ma tinha.

⁵⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

– Wapsã wawẽre hã, ab're 're ãsõrõwa hã. Si norî hã te durẽ tizasi hã te te sima 're 'manharî za'ra, tinhorõwa da hã. Tanei õ di wa hã, ti'ai ãma dasirẽ ãpodo hã. Marî ãma hãimana õ di, 're ãwa'utu mono zéb da hã. Hãiwi si wa datẽme 're morî u'ã. – ãne, Zezusi ma tô tãma siwasu'u.

⁵⁹ Tawamhã Zezusi te aibã hãiba amo 'mahã, ãsirẽ morî da. Taha wa, te asa tãma tinha:

– Apito, a'ã apã ãmorî, nimahã bãtã na ãma hã ãwi dã'ã wa, ãsisa'u te ãma ti'a da. – ãne te sina 'mahã.

⁶⁰ Tane nherẽ, te aibã ma tinha asa:

– ãdã'ã norî hã te za tisirẽ ãdã'ã norî ãma, te te 're ti'a za'ra. A hã te za datẽme 're aimo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dã'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zẽm na, 're dã'apo're pu'u mono da. – ãne te aibã ma tinha.

⁶¹ Aibã hãiba amo hã te durẽ Zezusi 'mahã, ãne:

– Wa hã wa za asirẽ 're mo. A'ã ãsisanawã norî, te sawi za'ra, ãsisa'u. – ãne te Zezusihi ma tinha.

⁶² Taha wa, ma tô tãma ãma romnhimirẽ Zezusi hã, ãne:

– ãtẽ ni'wa hã te za romhuri na sãna'rata, ti'a te te hãibãdã da. Siwa'rãmi te te nasi 'madã'ã wamhã, tinhib'apito ma, romhuri'wa dã hã mare di. Tane durẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dã'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zẽm na romhuri'wa dã hã mare di, misi, dã te 're pisutu za'ra mono õ wa. – ãne ma tô aibã ma waihu'u, Zezusi hã.

10

Aibã ahã na, Zezusi te te datẽme ãsatõrî za'ra zẽ wasu'u

¹ Taha pari, ma tô Zezusi hã aibã ahã na pisutu za'ra, ãsõwa datẽme 're nomro mono dã, 72 na aibã norî hãiba za'ra hã. Maparane si, ma tô te te apisutu, 'ri wa'õtõ mono bã ãwana te te datẽme ropẽi mono dã, dã datẽme ãmorizẽ wana, datẽme si'aba'rẽ dã.

² Taha wa, si'aba'reí õ rẽ, te tãma romnhimirẽ Zezusi hã, ãne:

– Amnho hã sa'õtẽ na 're simi'wara mono wamhã, durẽ romhuri'wa norî hã umrore wamhã, dã za buru tede'wai wi waptẽrẽ za'ra, sada dasitob dã. Tane a norî wa'wa hã ai'umrore wa'aba wa, dã za 'Re ãhãimana u'ãsi mono

wi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo, te te 're da'apisutu mono da, ĩsawawa wasu'u'wa dā hā.

³ Te za oto datēme 're ĩropéi wa'aba mo. Pone'ērebā 'ra, robzahi wa'wa u 're ĩsisi mono ne, wa za datēme asatōrī za'ra wa'wa, datēme 're ropéi wa'aba mono da oto.

⁴ Marī hā asiré 're 'wasari aba mono ō di za, ro'wapézé hā, duré rob'uiprazé nhemezé hā, duré aipara'uza hā. Duré, 're asimizahāri za'ra wa'aba mono ō di za, bādādi wa, 're dazawi za'ra wa'aba mono da.

⁵ Duré, danhorōwa u 're aihutu aba mono wamhā, te za a'ā 're ĩdazawi za'ra wa'aba mo, rowē na 're dahāimana za'ra mono da.

⁶ Simizawi pese wamhā, 'ri tede'wa hā rowē na te za 're hāimana. Mreme wasété wamhā, rowē na 're hāimana mono ō di za.

⁷ Datēme 're aihutu aba mono wamhā, 'ri baba 're anomro aba mono ō di za. 'Re aihutu aba mono zéb āma si, te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tame te za danhipi hā da te aima 're ĩsōmri za'ra wa'aba mono na 're asaihuri aba mo. Tame te za duré 're ĩ'ahuri aba mo. Romhuri'wa pawā'ā hā tāma 're ĩwairébe mono ne, te za taré asa hā da te aima 're sōmri za'ra wa'wa, wa'ābā āna asimirowasu'u wa'rāmi wa'aba.

⁸ — Datēme 're aihutu aba mono wamhā, āté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa. Duré danhipi, da te aima 're ĩsōmri za'ra wa'aba mono na te za 're asaihuri aba mo.

⁹ Tame 're ai'ubumroi wa'aba mono ré, te za 're ĩdapese za'ra wa'aba mo. Duré te za āne dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Āhāna bādā hā ma tō oto ĩwa waptārā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb da hā.” Āne te za dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰⁻¹¹ Datēme 're aihutu aba mono wamhā, da te 're asawi za'ra wa'aba mono ō di za āté. Taha wa, te za dahawi 're aiwairébe aba mo. Dahawi 're aiwairébe aba mono ō ré, te za dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo, āne: “Wanhimirowasu'u na, ma tō asiwi ĩwawē'ō za'ra wa'wa. Taha wa, wa za wapara zapru hā wamiři za'ra ni, rere'e da, ti'a hā, aiwasété na āma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. Āhāna bādā hā ma tō oto ĩwa waptārā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb da hā. Āne na, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa.” Āne te za aiwē'ō'wa norī wa'aba ma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. — Āne te tāma roti za'ra, Zezusi hā.

¹² Ma duré tāma waihu'u za'ra, āne:

— Niwapsi, aiwē'ō'wa norī wa'aba ma hā, 're robze za'ra mono ō di za. Niwapsi bādā hā ĩwa ĩwaptā'āzém na, te za dazô nhamra, marī, da te 're ĩ'manharī za'ra mono zém na, te te 're da'awaihu'u mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Sodoma āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī ma, te te ĩrob'manharī pipa zém nhipai u, te za tō aiwē'ō'wa norī wa'aba ma, te te tāma 're arob'manharī za'ētē. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

*Zezusihī wē'ō'wa norī wasu'u
Mateusi 11.20-27*

¹³ Tinhimiroti na ma tō duré āne āma uzusi, Zezusi hā:

— Corazi na 'ri wa'ōtō nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'ōtō nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma zama. Marī, dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā asō'a za'ra wa'aba, te 're ĩ'ab'manharī wē mono ne, Tiru āma 'ri nho'ōmo āma, duré Sido āma 'ri nho'ōmo āma 're ĩdahāimana za'ra mono norī nho'a, te dama 're ab'manharī mono 'wa'āhā, duré te aré ta norī hā 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're ĩsipizari za'ra mono zém na, da te

're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hã ti'rã âma te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ihâiro na 're si'uza za'ra.

¹⁴Tane nherê, tanei ô di, a norî wa'wa hã. Niwapsi 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma îsipo'ozéb âma hã, Tiru âma duré Sido âma 're idahâimana wasété za'ra mono norî ma, te te 'rob'manharî pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'êtê za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

¹⁵Capana'u âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hã, e danhipai u aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're îrosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're asâmra 'wa. — Âne Zezusi ma tô tâma nharî za'ra, da'âma pê'êzé uptabi wa.

¹⁶Tawamhã te tâma nharî za'ra, tisiré 're înomro mono norî ma, âne:
— Ni'wam norî hã îzadawa wasu'u na, te te 're aiwapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, ìmreme 'madâ'â pese 'wa na, wa za ta norî hã te îsina 're awaihu'u. Duré ni'wam norî hã îzadawa wasu'u na te te 're aiwê'ô za'ra wa'aba mono wamhã, îwê'ô'wa na, wa za duré ta norî hã îsina te 're awaihu'u. We îzatôrî'wai wê'ô'wa na zama, wa za ta norî hã te îsina 're awaihu'u. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, tisiré 're înomro mono norî ma, Zezusi hã.

Aibã norî, Zezusihi u apã îsihutuzé wasu'u

¹⁷Tawamhã datême 're nomro mono pari, ma tô apã aihutu itême, aibã norî hã, 72 na ihâiba za'ra hã. Tâma rowê za'ra wa, toi uptabi za'ra di. Taha wa, te âne siwasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— Wanhib'apito, asisi na, wa tô wa'uburé ma, wa te 're rob'ru za'ra, dahawi 're wairébé mono da. Taha wa, ma tô te te 're wawapari za'ra, ta norî hã. — Âne te tâma siwasu'u za'ra.

¹⁸Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tâma waihu'u za'ra, âne:

— Tane tô. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Satanasi hã wa'ru'i'wa hã hâiwa hawi time. Waptã'ã wamhã, wa tô 'madâ. Wara sina, ma waptãrã, tâiwapsa'ane.

¹⁹Îwapari pese za'ra wa'aba. Wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa, îzadawa para, wahi norî hã duré apa'apa 'wa nhi'oto norî hã, aipara na 're simroi wa'aba mono da. Wa'ru'i'wa hã dama siptete nherê, te za asiptete sina tiwi 're anomro aba mo. Tawamhã te te 're aihôsi za'ra wa'aba mono ô di za, wa'ru'i'wa hã. Niha te te aima 're rob'manharî za'ra wa'aba mono ô di za.

²⁰Asimirob'ru zarina wa'aba, wa'uburé hã dama 're wairébé mono wa, ma tô 're ato za'ra wa'aba mo. Tane nherê, taha nhipai u te za 're ato uptabi za'ra wa'aba mo, asisi hã hâiwa âma 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, asisi ui'ére za'ra wa'wa hã. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

²¹Tame 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani te te tâma îwaihu'uzéb zarina, te 're to, Zezusi hã. Toi uptabi di oto. Taha wa, te Timama ma tinha, âne:

— Îmama, a hã Danhib'apito uptabi, hâiwa âma zama, ti'ai âma zama. Â norî hã marî te te waihu'u za'êtê za'ra ô di. Tane nherê, ma tô marî îwê hã tâma îwaihu'u za'ra. Rowaihu'u pese 'wa norî ma hã, marî hã îwê hã tâma waihu'u za'ra ô di. Tane tô, Îmama. Asima îwêzéb uwaibaba, ma tô â norî ma si a'â îwaihu'u za'ra, marî îwê hã. Taha wa, wa ai'âma îwata, asôpru wa. — Âne te Timama ma tinha, Zezusi hã.

²²Te duré tâma nharî za'ra, aibã norî ma:

— Îmama ma tô Îma waihu'u, uburé 're ihâimana mono zé hã. Ni'wam norî hã si'uihã na te te 're îwaihu'u za'ra mono ô di, 're ihâimana mono zém na hã. Îmama si ma tô ti'ra na îwaihu'u pese, 're ihâimana mono zém na hã. Duré dasi'uihã na Îmama, da te 're waihu'u za'ra mono ô di za. Îwétési wa

tô ĩmama hã waihu'u pese, 're ĩhâimana mono zém na hã. Te ĩsima 're ĩ'awě mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma, te 're awaihu'u, ta norĩ zama ĩmama hã te te waihu'u za'ra da, 're ĩhâimana mono zém na. — Āne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²³⁻²⁴ Taha pari, ma tô aipi'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ u, siwaprosi te te tãma rowasu'u za'ra da. Taha wa, te āne tãma nhari za'ra:

— A norĩ wa'wa hã aima 're rowě za'ra wa'aba mono di. Atômo na ma tô 're ĩ'madá'â za'ra wa'aba mo, te dama 're ĩ'ab'manharĩ wě mono zé hã. Aiwana wa'aba, ma tô da'ahã na 're dasi'ubumro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã, danhib'apito norĩ zama. Ta norĩ hã ma tô aré te te sima 're wě za'ra, te te 're 'madá'â za'ra mono da, 're ĩ'madá'â za'ra wa'aba mono zé hã. Ma tô duré te te sima 're wě za'ra, te te 're wapari za'ra mono da, 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, a norĩ wa'aba ma si, 're rowě za'ra wa'aba mono di. — Āne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Samaritanu 're ĩmorĩ wě wasu'u

²⁵ Tame ma tô aibã hã wahudu hãwi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hã. Zezusi te te ĩroti na te te pibu da, ma tô āne 'mahã:

— Rowahutu'wa, e marĩ, wa za te 're ab'manharĩ ĩwě hã, 're ĩhâimana u'âsi mono zéb da hã, te ĩsina uwaimrami da hã, hãwiwa āma. — Āne te 'mahã.

²⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— E niha 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na, ĩwasu'u na rob'ui'éré hã. E niha asimirosa'rada hã, āma. — Āne te sadanha.

²⁷ Taha wa, ma tô aibã hã āma sada'â asa:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're morĩ wa, te za asiwi 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za ĩsimiroti na āma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asim'i'ě na tãma 're ĩromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marĩ ĩwě zô asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asôpré wa'aba mo, ĩwě zô. Āne ĩsimiroti na rob'ui'éré hã. — Āne ma tô aibã hã Zezusihi ma rob'rãzarôto.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa duré tãma tinha:

— Tane tô. ĩ'uwaibaba ma tô ĩma ĩwaihu. Tawamhã, taha zarina 're aihâimana mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata te za 're aihâimana u'âsi mo, hãwiwa āma. — Āne te aibã ma tinha.

²⁹ Aibã hã, uburé te te 're da'azawi pese mono ô di. Taha wa, te asa Zezusihi ma tinha:

— E 'wam norĩ hã wa za wa te 're sawi pese za'ra. — Āne te Zezusihi ma tinha.

³⁰ Taha wa, te Zezusi hã tãma romnhimir'é, āne:

— Aibã hã ma tô si'ra Zeruzarē hawi, Zerico u morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tô sô wairé, ĩsipsaihuri norĩ hã. ĩ'uza, ma tô tiwi sani za'ra. Te te siwi 're pré'é. Te aré oto siwi tiwĩ. Te te siwi 're pré'é mono pari, te oto ai'aba'ré.

³¹ Tawamhã ĩsa'u za'ra si te sasedoti hã mo duré, da te ĩ'u'iti wa'wai baba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'āma romhuri'wa hã. Aibã hã te te sãmri wamhã, bådãdi zadaré niwĩ, te timorĩ waré, ĩsiti.

³² Tawamhã aibã ĩhãiba amo hã te duré ĩwa'wai baba mo, Réwihĩ nhihudu hã, sasedoti norĩ pawapto'wa hã. Aibã te te 'madá'â wamhã, te duré bådãdi zadaré niwĩ mo, ĩsiti.

³³ Tawamhã te duré aibã hãiba amo hã ĩwa'wai baba mo, darob amoi u morĩ da. Ta hã, samaritanu. Ta hã ma tô 'madã, aibã ĩhãzé ré hã. Te te 'madã'â wamhã, ma tô āma tipē'ézé.

³⁴ Taha wa, ma tô itême mo. Ma tô 'wa're upsô, rob'râi wa'u isé na. Taha pari, ma tô 'wa're u'ré, rob'râi wa'u na, iwab ré na. Te te u'réi parimhã, ma tô 'wa're ubu. Taha pari, ma tô tinhimizama ba nhisiwi tihi, 're idanhimi'wara mono zéb u te te hiri da. Tame te 'madâ, a'â.

³⁵ Tawamhã awêmhã, rob'uiprazé hã ma tô 'ri tede'wai ma tisô, maparane isapotore hã, êtê'ubuzi'a prata 'manharî hã. Te tâma tinha, âne: "Îzô 'madâ'â pese. Apâ we imorî wapsi, wa za aima wa'âbâ 'râsutu, iwab ô wamhã, rob'uiprazé hã." Âne ma tô 'ri tede'wai ma tinha, samaritanu hã. Âne samaritanu wasu'u hã. — Âne ma tô rowasu'u Zezusi hã, rowahutu'wai ma.

³⁶ Tawamhã Zezusi hã te oto aibã hã âma sadanha:

— Aibã si'ubdatô, ma tô siparabâsi aibã wa'wai baba ai'aba'ré, da te aré iwîrî wa'wai baba. E 'wa hã isawi pese 'wa, te 're mo. — Âne te sadanha, Zezusi hã.

³⁷ Taha wa, te asa tâma tinha:

— Aibã pawapto'wa, ta hã isawi pese 'wa. — Âne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi te duré asa tâma tinha:

— Tane tô. Mo oto aimorî, isine 're aimorî da. — Âne ma tô tâma waihu'u Zezusi hã, rowahutu'wai ma.

Zezusi te te Mata norî isabuzé wasu'u, Marizaha me

³⁸ Tawamhã Zezusi norî hã te duré ai'aba'ré, isiré 're inomro mono norî me. 'Ri wa'ôto u, ma tô aihutu. Sihutu wamhã, ma tô pi'ô hã Zezusihi ma tinha, 'ri para u sisisi da, Mata na pi'ô nhisi hã.

³⁹ 'Ri para u sisisi wamhã, ma tô Mariza hã Zezusihi 'rata nhamra, ti'a, isimrowasu'u hã te te wapari da. Mataha no, Mariza hã.

⁴⁰ Mata hã si'wa'rutu di, 'ri paramhã romhuri hã ahâ wa. Taha wa, te Zezusihi u mo, Mata hã. Âne te tâma tinha:

— Îno hã, Î'âma sapa'a ô di. Isiwaprosi, wa romhu. Romhuri hã ahâ di. Î'âma aipê'ezé wamhã, ma'âpê we itême satôrî, te te ipawaptob da. — Âne Mata te Zezusihi ma tinha.

⁴¹ Taha wa, ma tô Wanhîb'apito hã asa tâma tinha:

— Mata, marî hã ahâ wamhã, tô asi'wa'rutu di.

⁴² Marî hã misi iwê hã asima pisutu ô di. Ta hã ma tô Marizaha si sima pisutu. Taha wa, ni'wa hã iwê hã te te tiwi âri ô di za, te te iwaparizé hã. — Âne Zezusi ma tô Mataha ma waihu'u.

11

'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're idamreme zusi mono zéb da na, âma isisanhozé wasu'u

Mateusi 6.5-15; 7.7-11

¹ Tawamhã nimahã bâtâ na, te Zezusi hã nhamra, Timama ma, mreme da. Tâma mreme pari, ma tô misi isiré 're inomro mono norî hã 'mai'mahã:

— Wanhîb'apito, ma'âpê wama waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're iwamreme zusi mono zéb da hã, wa te waihu'u za'ra da. Zuwã hã tinhimi'ubumro norî ma, te te iwaihu'u ne, te za wama iwaihu, wa te waihu'u za'ra da. — Âne te tâma tinha.

² Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tâma nharî za'ra:

— Âne te za 're airmeme zusi aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma:

“Wamama, asisî wê na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'âma 're imreme. Uburé da'âma 're asib'a'uwê mono da, wa duré da'âma 're imreme.

³ Awē sidâpâsi, wei wama 're anhomri mono, wasa hã âma 're İwasaihuri mono zéb da hã.

⁴ Dawasédé hã da te wa'âma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're İ'madâ'â za'ra mono õ zarina, a hã duré wa'âma 're ab'madâ'â mono õ di za, wawasédé hã.

Duré, 're wa'ab'madâ'â nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tō mono da."

Âne ma tō Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're İnomro mono norĩ ma.

⁵ Taha pari, te tâma âma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're İnomro mono norĩ ma, âne:

— Âté, asiwadi te za mara wa'wa atême ti'maiwisi 'wa, asõrõwa wa'aba u hã. Tawamhã, âté marĩ õ wa, te za ai'maimorĩ 'wa, asiwadi hãiba amo nhorõwa u. Rowi, te za tâma İ'manharĩ 'wa: "Wa we atême mo, İ'u'ëté wapu hã İma 'manhomri da a'â taré. Taha wa, te za si'ubdatõ İma İso a'â.

⁶ Nimosi ma tō we İtême wi, İsiwadi hã, romhã hawimhã. Tane nherē, marĩ õ di, te tâma İsoMRI da hã." Âté, âne te za tâma İ'manharĩ 'wa, 'ri tede'wai ma.

⁷⁻⁸ — Taha wa, te za âté asa aima 'manharĩ 'wa: "Tane nherē, İ'tutu zei õ di. Taha wa, İ'u'ëté wapu hã te aima sōMRI neza. Wa tō 'rinhito. İ'ra norĩ me, wa oto wanhotõ za'ra ni." Âté, âne te za aima 'manharĩ 'wa, asiwadi wa'wa hã. Tazahã, te za sō wahudu, İ'u'ëté wapu zõ, tiwi İwaptērēzéb uwaibaba, te te aima 'manhomri da. E marĩ wa, te za aima 'manho. E asiwadi wa, te za aima 'manho. Mare di. Taha wab õ di. Marĩ õ wa, nasi tiwi waptērē wa, te za aima 'manho.

⁹⁻¹⁰ Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono wi, te za İwē hã 're İwaptērē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tō te te aima 're anhomri 'wa. İwē zõ si te za duré asima 're asõpré u'âsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tō te te aima âma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re İhâimana u'âsi mono hã, râwi aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zõ, te te 're İ'ridawa ta'a mono ne, te za İwē hã tiwi 're İwaptērē za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tâma İ'ridawa ne, te za tō te te aima 're anhomri 'wa, İwē hã, 'Re İhâimana u'âsi mono hã.

¹¹ Âne, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Damama na 're ai'maihâimana aba mono wamhã, âté ai'ra hã pe'a hã te za aiwi waptē. E tawamhã, te za wahi hã tâma İso. Mare di. Pe'a si, te za tō tâma İso, te te 'rēne da.

¹² Duré ai'ra hã, si'a're hã te te aiwi waptērē wamhã, e te za apa'apa 'wa nhi'odo hã tâma İso. Mare di. Si'a're si, te za tō tâma İso.

¹³ Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wē uptabi aba mono õ nherē, te za marĩ İwē si tō ai'ra norĩ ma 're İsoMRI za'ra wa'aba mo. Aimama 'wa hã hãiwa âma 're İhâimana mono hã, te za asõpru wa'aba zém nhıpai u, İwē hã te te aima 're sōMRI za'ëté za'ra wa'wa, tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhã. Tipē'ëzani hã te za te te aima 're anhomri 'wa. — Âne ma tō Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're İnomro mono norĩ ma.

Bezebu na, wa'uburé norĩ wada'uri'wa nhisi wasu'w
Mateusi 12.22-32; Marcusi 3.20-30

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã aibã ma, ma tō wa'uburé hã time. İpē'ë 're, sãmra wa, mreme waihu'u õ di aré, aibã hã. Oto aibã hawi watobro wamhã, ma tō mreme watobro, aibã hã. Taha wa, ma tō âma tatob'uzu za'ra ni.

¹⁵ Tazahã, ni'wam norĩ hã dame İsimasam norĩ hã, te Zezusihi ma nharĩ wasété za'ra, âne:

— Bezebuhu zadawa para, ma tō wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norī nhib'apito zadawa para. — Āne te tãma nharī wasété za'ra.

¹⁶ Īhãiba amo norī hã te duré wada'uri za'ra, āne:

— Ma'āpé wanho'a, marī dama ĩmanharī waihu'u'ō hã wama 'manharī za'ra na, aiwaihu'u pese na, 'Re ĩhãimana u'āsi mono zadawa para, wa'uburé, dama 're ĩ'anhamra mono na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — Āne te wada'uri za'ra.

¹⁷⁻¹⁹ Taha wa, ma tō sina waihu'u za'ra, te te āma ĩrosa'rata wasété za'ra na, Zezusi hã. Taha wa, te tãma āma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Danhib'apito nhib'a'uwē norī hã 'rãwim nherē, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré, dasisãnawã nherē, dasisada 're dasimasa mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi. Tane duré, Satanasihī nhib'a'uwē norī hã sisada 're simasa mono wamhã, e niha te za sina 're sapa'a za'ra. Waihu'u ō di, ta norī hãimanazé hã. Ma tō ĩma ĩnharī za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're ĩ'anhamra mono na. Asiré norī hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norī hã te te dama 're sãmra, ta norī hã. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. Āne, wasu'u za'ra wa'aba ō di. Taha wa, ma tō ĩwasu'u za'ra wa'wa, ĩ'upa na, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé, te dama 're ĩ'anhamra mono na.

²⁰ Tō sena, wa 'Re ĩhãimana u'āsi mono zadawa para si, te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tō sena 'Re ĩhãimana u'āsi mono, ai'āma 're ĩsib'a'uwē za'ra wa'aba mono zéb da, te te āma ĩsãna'rata na hã. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²¹ Te duré tãma āma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Āté, aibã ĩsiptede hã te za 're 'manhamra. Tawamhã si'wa'rutu ré, te za tinhorōwa te te dawi 're 'madã'ã pese. Taha wa, te za rowē na sa 're romnhimi'wara, ĩsibro hã, da te upi āna.

²² Āté aibã ĩsiptete u te za oto wi, ĩsipai u ĩsiptete uptabi hã. Tãma siptete wa, te za 'marōwī. Te za tiwi waibu ĩsi'wa'rudu hã, te te ĩ'umnhasizé hã. Uburé ĩsibrob zama te za tiwi waibu. Tawamhã te za oto dama āma aipé. — Āne te tãma āma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã.

²³ Te duré tinha:

— Ni'wam norī hã ĩwē'wa 're nomro mono ō wamhã, ta norī hã te ĩzada 're hãimana za'ra. Duré ni'wam norī hã te te 're ĩpawaptoḅ za'ra mono ō wamhã, ĩtēme te 're ĩda'ubumroi mono na hã ta norī hã ĩnhiti dazatōrī'wa na te za 're hãimana za'ra. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra, tiwē'ō'wa norī ma.

²⁴ Te duré tãma āma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã, āne:

— Āté wa'uburé hã te za aibã hawi 'maiwatobro. Te za duré a'ubuni wi 're mo, á'ō wa'wai baba. Te za dazō 're rītī. Dazō 're rītī baba mono wa, nimomo wa'utu ō wa, te za sima tinha: “Īnhorōwa 'rata u, wa za apã mo, āma 're ĩnhorōwa u'āsi mono da, ĩpē'ē 'remhã.” Āne te za sima tinha.

²⁵ Tawamhã te za apã mo aibã u, ĩpē'ē 're, apã sébré da. Tawamhã ĩhawi watobro haré, te aré hãiba baba na 're hãimana, 'ri hã baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're ĩsimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wē u'āsi, 're ĩromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wē di, aibã hã apã āma 're ĩsōrōwa mono da hã.

²⁶ Tawamhã te za rob u watobro, tisiré norī zō morī da, wa'uburé hã. Tawamhã te za ĩtēme āwisi za'ra, 7 na ĩhãiba hã ĩsipai u ĩwasété uptabi za'ra hã, si'u āma 're sōrōwa za'ra mono da, aibã āma. Tãma rowē prã ti aré, wa'uburé misi, āma 're sōrōwa mono ré hã, ĩpē'ē 'remhã. Ahã na oto āma 're sōrōwa za'ra mono wa, tãma rowē'ō uptabi di oto. — Āne, Zezusi ma tō tãma rowasu'u za'ra.

²⁷ Taha wasu'u te te dama wasu'u pari, te pi'õ hã Zezusihi ma tinha, dawa'wa İsa hã:

— Asépatá'wai ma, 're rowē mono di za, aiprédu'wai ma. A hã İsimiprédu wa, tãma 're rowē mono di za. — Āne te pi'õ hã Zezusihi ma tinha, mreme 'rãihã na.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Tane tó. Tãma 're rowē mono nherē, İsipai u ni'wam norĩ ma, 're rowē uptabi za'ra mono di za. Ni'wam norĩ hã, 'Re İhãimana u'ási mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, tãma 're rowē uptabi za'ra mono di za. — Āne ma tó pi'õi ma waihu'u, Zezusi hã.

Zonahã wasu'u, apito Saromahã wasu'u me

Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Marcusi 8.11-13

²⁹⁻³⁰ Tawamhã Zezusihi tēme ma oto dasina tahã'ã ni. Taha wa, te dama tinha:

— E niha ã nimosi dapoto té mono hã İ'aihãimana wasété za'ra wa'wa. Ma tó İma İ'ru za'ra wa'wa, marĩ dama İ'manharĩ waihu'u'õ hã te 'manharĩ da, asõ'a za'ra wa'aba, İwaihu'u pese na, 'Re İhãimana u'ási mono te te İwēsãmri na, İwaihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, taré 'madã'ã za'ra wa'aba da, niha te 'manharĩ õ di za. 'Re İhãimana u'ási mono hã, tiwaihu'u pese na niha Zonahã ma, te te İ'manharĩ wē ne, te za niwapsi 'manha, dama İ'manharĩ waihu'u'õ hã. Duréihã, Zonahã ma, te te 'manharĩ wē wamhã, İsadawa para datēme İmorĩ na, ma tó waihu'u za'ra, Niniwé ãma 're İdasi'ubumroi mono norĩ hã. Tane, wa hã ti'ai ãma dasiré İpotó ma, te za niha İma 'manharĩ wē, İsadawa para atēme İmorĩ aba na, İwaihu'u za'ra wa'aba da.

³¹ Niwamhã 'Re İhãimana u'ási mono, za da'ãma İsipo'ozéb ãma hã, duréihã danhib'apito sipi'õ hã Saba na romnhisi ãma te te 're İda'ab'madã'ã mono hã, te za duré asada tihãimana 'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re İhãimana u'ási mono nho'a. E marĩ wa. Ta hã duréihã romhã uptabi nherē, İwi, apito Saromahã u, İsimiroti hã te te wapari da, İsimiroti hã dahãimanazém na rowaihu'u na hã wē uptabi wa. Taha nhimiroti hã pire nherē, İsipai u İnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, İnhimiroti hã aima wapari ze za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te za tó İ'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, danhib'apito sipi'õ hã.

³² Niwamhã 'Re İhãimana u'ási mono, za da'ãma İsipo'ozéb ãma hã, duréihã Niniwé na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're İdasi'ubumroi mono norĩ hã te za asada tihãimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re İhãimana u'ási mono nho'a. E marĩ wa. Duréihã Zona hã 'Re İhãimana u'ási mono te te tãma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ma tó te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tó ta norĩ hã tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahã nhimiroti hã pire nherē, İsipai u İnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, a norĩ wa'wa hã İzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re İhãimana u'ási mono nhimipisutuzéb zarina, we atēme İmorĩ aba na hã. Taha wa, te za tó İ'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're İdasi'ubumroi mono norĩ hã. — Āne te dama tinha, Zezusi hã.

Rob'u iwēzé wasu'u

Mateusi 5.15; 6.22-23

³³ Taha wa, te duré tãma ãma romnhimire'é za'ra, ãne:

— Rob'u iwēzé hã da te ro'o wamhã, e te za nima niwĩ dawi simi'uri ni. E piza'a na, te za upsibi ni. Mare di. İsima'warazém na si te za sõ'awi da te 're söré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'u iwēzé hã.

34 Tane duré dato hã, aiwa rob'uiwëzé me. Datômo wê wamhã, dama rob'madâ'â wê di. Datob'a wamhã, dama rob'madâ'â waihu'u ô di. Tane duré, a norî wa'wa hã asimirosa'rata wê za'ra wa'aba wamhã, te za îwê hã asimirosa'rata na 're îwaihu'u za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhã, îwê hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

35 Taha wa, 'râwi te za asimirosa'rata na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo.

36 Wa za duré aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, âne: Rob'uiwëzé hã te te aima 're rob'uiwê za'ra wa'aba mono wamhã, uburé aihâiba ma hã 're rowa'a za'ra wa'aba mono di za. Aiwî 're robra za'ra wa'aba mono ô di za. Tane, asimirosa'rata wê za'ra wa'aba wamhã, te za aiwasédé hã 're îwê'ô za'ra wa'aba mo, îwê si 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. — Âne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

37 Tawamhã tame te te dama rowasu'u pari, ma tô aibâ hã tâma tinha, îsôrôwa u morî da, îsîré sa da. Aibâ hã, parisezu. Taha wa, ma tô Zezusi hã âma saze. Tawamhã 'ri para u sébré wamhã, te nhamra, sa da.

38 Tane nherê, sai ô ré, simisôî ô di Zezusi hã, dahî'rada hã 're îsimisô za'ra mono zéb zarina hã. Taha wa, te parisezu hã tâma tinha, tipê'ê na, simisôî ô wa.

39 Tawamhã ma tô Wanhib'apito hã tâma tinha, Zezusi hã:

— Parisezu norî, wa za aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, âne: Hâsîzé hã duré pratu hã îmana wawîp si, da te 're upsô za'ra mono wamhã, îwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norî wa'wa hã 're anomro wê wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'aba mono da, te 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti îpire prã norî si 're î'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherê, aipê'ê 'remhã asimirosa'rata wasété na te zahadu îré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Danhibrob na si te duré 're îda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihâimana nhipese zarina, te duré marî na dawî 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

40 E niha waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. Uburé Dapoto'wa hã e wahâiba na si, ma tô te te 're wa'awaihu'u. Mare di. Wanhimirosa'rata na zama, ma tô te te 're wa'awaihu'u, 'Re îhâimana u'âsi mono hã.

41 Taha wa, ma'âpê îsîbrob'ô norî ma, 're asôprub za'ra wa'aba mono. Âne dama 're 'manharî za'ra wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata wê na, te za te te 're ai'awaihu'u 'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono hã.

42 — Parisezu norî, a norî wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tô asimîromhuri wa'â hã 'Re îhâimana u'âsi mono ma, 're îpo'o u'âsi za'ra wa'aba mo, wesuirã zapore wa'â hã, syry na tâma 're sômri za'ra wa'aba mono da. Uburé danhipi wazarîzé wa'â hã tâma 're po'o nhimîni za'ra wa'aba mono ô di. Ta hã, wê di. Tazahã, îsîmarî'ô norî ma, 're asôprub za'ra wa'aba mono ô di. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono ô di. Ma tô tâma 're asôprub za'ra wa'aba mono. Îbâre aré îsîmarî'ô norî ma, 're asôprub za'ra wa'aba mono 'wa'âhã. Tazahã, ma tô 're î'mararé za'ra wa'aba mo. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono ô di za.

43 — Parisezu norî, ai'âma îpê'ézé za'ra wa'aba di. Aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di. Dama îpire norî simasisîzém na, 're asîmro zeî wa'aba mono di, rowahutuzéb âma. Duré 'ri nhi'rîti wa, da te dasina 're î'ubumroi mono zéb âma asîsi pire na, da te 're asawî za'ra wa'aba mono wamhã, asîna 're dawapari ze za'ra wa'aba mono di. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono ô di za.

44 — A norî wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Taha wa, wa za aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, âne. Âté ni'wa hã adâ'â 'ru uwaibaba te za mo, sa'rese âna, ti'ai haré newa. Taha wa, te za siwasété.

Tane aiwē za'ra wa'aba newa, asirā za'ra wa'aba zarina 're danomro mono wamhā, te za 're dasiwaseté za'ra. Taha wa, aiwē prā za'ra wa'aba wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono ō di za. — Āne Zezusi te tāma nharī za'ra, parisezu norī ma.

⁴⁵ Tawamhā aibā hā te Zezusihi ma tinha:

— Rowahutu'wa, parisezu norī, wē'ō za'ra wa, ma tō ta norī zu, wa norī zama iwa'awē'ō. — Āne te Zezusihi ma tinha, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hā.

⁴⁶ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha:

— Rowahutu'wa norī, ai'āma ipē'ezé za'ra wa'aba di. A norī wa'aba ma zama, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āne: Āté marī ipire uptabi hā te za ni'wa hā dama sibu, te te sōihi waptob āna. Tane a norī wa'wa hā. Dama asimiroti za'ra wa'aba zé hā ahā uptabi na ma tō dama 're ipisutu za'ra wa'aba mo, da te 're 'madá'á za'ra mono da, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono āna. Taha wa, te robze'ō na oto 're danomro. Taha wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁷⁻⁴⁹ — A norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihirata aba norī hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā te te 're simro, ĩsada wa wasu'u na te te 're wē'ō za'ra mono wa. A norī wa'wa hā ĩsada wa wasu'u na, 're wē za'ra wa'aba mono newa, ma tō été tōmo wawē hā 're ĩsóré za'ra wa'aba mo, ab're 'wawi, dama ipibu pese zéb da, ĩru hā. Tazahā, aihirata aba ne, ma tō ĩsada wa wasu'u hā 're ĩwē'ō za'ra wa'aba mo. E marī, te bété wasu'u, ab're 'wawi été tōmo wawē, 're ĩsóré za'ra wa'aba mono hā. Aihirata 'wa, ĩsada wa wasu'u 'rata 'wa norī te te 're ĩsimroi mono zé, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Āne te wasu'u, ab're 'wawi été tōmo wawē, 're ĩsóré wa'aba mono hā. Aiwana wa'aba, ma tō romhā ré dapo're pu'u, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. Datēme, wa za te 're da'azatorī, da te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. Tazahā, ĩzadawa para ō nheré, te za da te 're simro, ni'wam norī hā. Rowasédé hā te za duré da te tāma 're 'manharī za'ra, ni'wam norī ma. Āne, tāma waihu'u pese sirōmo wa, ma tō romhā ré dapo're pu'u, 'Re ihāimana u'āsi mono hā.

⁵⁰⁻⁵¹ Ropoto na'rata hawi, ma tō āma dasiwi sāna'rata ni, ĩsada wa wasu'u 'rata 'wai pāri na hā. ĩmorī'rada hā ma tō Abé hā wīri 'rata ni. Abéhé za'u si, ma tō ĩsada wa wasu'u'wa sidápāsi, da te 're simro. Zacariaha zama, ma duré wīri ni, 'ri nho're āma. 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zém nho're āma, ma wīri ni. ĩbabarā na te 'ri hā za, 'ri ĩwē hā. Ō niwīmhā, tāma danhoprubzé nomrizé te za, wedeza ne hā. Tame sab ré, ma wīri ni, Zacaria hā. Taha wa, te za 'ruiwa'ābā za'ra, uburé tizadawa wasu'u'wa norī hā, da te 're ĩsimroi mono norī hā. Taha wa, ā nimosi dapoto té mono hā ĩ'aihāimana za'ra wa'wa hā, te za aima rob'manharī za'ra wa'wa, ĩsada wa wasu'u'wa norī, ĩsimirowasu'u na 're wē'ō za'ra wa'aba mono 'ru te.

⁵² — Rowahutu'wa norī, a norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E marī wa. Wa za āma romnhimiré'é, āne: Āté, aibā hā te za 'manhamra, ridawa tétézéb ré. Ta hā 're zasi mono ō di, 'ri para u hā. Duré, 'ri para u 're danhisisi mono ō di, te te dawī 're azawi mono wa, ridawa tétézéb hā. Tane, a norī wa'wa hā 're 'madá'á pese za'ra wa'aba mono ō di, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Ma tō duré dawī 're ĩsawi za'ra wa'aba mo, ĩsimiroti mono bā, da te 're waihu'u za'ra mono tō da. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma.

53-54 Tawamhã rob u, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, te rowahutu'wa norĩ hã tâma nharĩ za'ra, parisezu norĩ me. Te te sadawa 'ru za'ra wa, te duré sadanharĩ na sima tirê, timreme na te te âma upa zô, te te âma upai wa, te te siwi wê'ô za'ra da. Tazahã, timreme na te te âma upai ô di, Zezusi hã.

12

Dahâimanazé tô senai ô wasu'u
Mateusi 10.26-33; 12.31-32; 10.19-20

1-3 Tawamhã ma tô dasina tahâ'â ni. Da'ahâ uptabi di oto. Da'ahâ uptabi wa, ma tô 're dasipara wati'i za'ra. Âhã wa, te Zezusi hã a'â tâma nharĩ za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma, âne:

— Parisezu norĩ hâimanazé hã, tô senai ô di. Taha wa, te za tiwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, i'u'êtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharizém nhiti. Wa za âma simiré'é, âne: Âté te za marĩ hã da te dawĩ 're sahâri za'ra, da te 're waihu'u tô za'ra mono da, danhimirowasu'uzé hã, danhimi'manharizé hã. Tane nherê, te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Tane barana, aihâiba pisutu dama asimirowasu'uzé hã te za rowa'a ré dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Duré 'ri nhitob ré, aihâiba pisutu dama asimirowasu'uzé hã, te za sô'awi dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, te za râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, parisezu norĩ hâimanazéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tô da, tô senai ô wa, 're ñhâimana za'ra mono zé hã, ta norĩ hã.

4-5 — Ìsiwadi norĩ, tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Da te 're ai'uprosi aba mono da nherê, asima 're dapipa za'ra wa'aba mono ô di za. Da te 're ai'uprosi aba mono pari, niha oto da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono ô di za oto. Aipârĩ'wa norĩ hã ropipa u, te te 're asâmra waihu'u aba mono ô di za oto. 'Re ñhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ropipa u dawabzurizé hã. Taha wa, taha si te za tô 're ñpipa za'ra wa'aba mo.

6-7 — Wa za aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Sire wa'â hã wa'âbâ syryre nherê, âma po're si'âri waihu'u ô di, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã. Tane duré, aséré za'rata aba zama, tâma waihu'u pese di. Sire hã tâma sawi pese za'ra nherê, sire zawi nhipai u, tâma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ñhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, te za asina aihâtâ'â âna 're anomro aba mo. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ñomro mono norĩ ma.

8 Te duré tâma nharĩ za'ra:

— Ni'wam norĩ hã ñzazei'wa na danho'a dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã ti'ai âma dasiré ñpodo hã wa za duré ñzazei'wa na te 're awasu'u, hâiwa âma 'Re ñhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ nho'a.

9 Tanei ô di za, ni'wam norĩ hã ñzazei'ô'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã. Âne wamhã, ñzazei'ô'wa na wa za duré te 're awasu'u, hâiwa âma 'Re ñhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ nho'a.

10 — Âté ni'wam norĩ hã dasiré ñpoto ma, te za ñma nharĩ wasété za'ra. Tane nherê, tiwasété na 'Re ñhâimana u'âsi mono ma, siwasu'u za'ra wamhã, te te âma 'madâ'â za'ra ô di za oto, ñwasédé hã. Tazahã, ni'wam norĩ hã, ñpê'ezani hã te te 're wê'ô u'âsi za'ra mono wamhã, te za te te âma 're 'madâ'â u'âsi za'ra ñwasédé hã, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã.

11 — Âté ñzazei'wai wa, te za taré da te 're aiwê'ô za'ra wa'wa. Taha wa, âté te za rowahutuzéb u, da te 're asimroi wa'wa, ñzazei'wa na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Âté roti'wa norĩ u, te za da te 're asimroi wa'wa, âté

danhîb'apito norî u. Tane nherê, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. Tâma asiwasu'u za'ra wa'aba zéb zô, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za.

¹² Nimahâ bâtâ na, da te aiwaihu'u za'ra wa'aba wamhâ, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hâ Tipê'êzani na aima waihu'u za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hâ. Taha wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hâ.

Aibâ îsimarî ahâ wasu'u

¹³ Tawamhâ aibâ hâ dawawa Îsa hâ te Zezusihi ma tinha, âne:

— Rowahutu'wa, îdub'rada hâ ma'âpé î'âma wada'uri, te te îma po'o da, wamama hâ wawi dâ'â ô ré, te te wama îpisudu hâ. — Âne te tâma tinha.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hâ asa tâma tinha:

— Mare di. E 'wa hâ ma tô îpisutu, te ai'âma wada'uri da, te te aima po'o da hâ. Ni'wa te te îpisutu ô di. — Âne te aibâ ma tinha.

¹⁵ Tawamhâ te uburé dama tinha:

— Ma'âpé, îwapari pese za'ra wa'aba. 'Râwi te za 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimarî ahâ zô, 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono tô da. Danhimarî ahâ uptabi nherê, robze u'âsi, âma 're danomro mono ô di za. Rowêzéb ô di, ta hâ. — Âne ma tô Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra.

¹⁶⁻¹⁷ Te duré âma romnhimiré'ê, âne:

— Aibâ hâ te 're hâimana, îsimarî ahâ hâ. Buru nho ahâ wamhâ, 'râwi te sima rosa'rata, âne: “Ri hâ 'ri 're sy're di, buru nho za'warizéb da hâ. E marî wa za 'manha.

¹⁸ Âté ri wa za sâmrâ, te 'ri za'êtê da, buru nho za'warizéb da hâ. Tamomo, wa za ubumro buru nho hâ, 'ri za'êtê u. Înhimarî zama, wa za sa'ra, buru nho zu hâ.

¹⁹ Taha parip si, wa za îsima tinha, âne: ‘Âhâna îma rowê di. Marî hâ ahâ na, te îza daba'wara, îwê hâ. Îwi îropsi'utôri da hâ, mare di. Wahub ahâ na, te za î'âma tiwahu, Îsa hâ îma 're hâimana mono ré hâ. Wa za oto 're îwa'utu u'âsi. Âté, te 're romhuri mono ô di za oto. Âté âhâna si, wa za oto 're îsa. Wa za te 're zâsi u'âsi. Marî na, wa za 're îto, îtozém na.’ ” Âne te aibâ hâ sima rosa'rata.

²⁰ Taha wa, te 'Re îhâimana u'âsi mono hâ tâma tinha: “A hâ ma tô âma î'upa za'ê, asimirosa'rata na. Â barana te za atâ. Atâ'â wamhâ, e 'wa te hâ za oto asimarî hâ, asima si 're î'a'ubumroi pese mono hâ.” Âne te aibâ ma tinha.

²¹ — Tane, danhimarî hâ dasima si, da te 're ubumroi pese za'ra mono wamhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono âna, te za taré da te dasima 're ubumroi pese za'ra, danhimarî hâ. — Âne ma tô Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra.

Marî na 're dahâtâ'â za'ra mono âna, 're îdanomro mono zé wasu'u Mateusi 6.25-34

²² Tawamhâ Zezusi te tinha, tisiré 're înomro mono norî ma, âne:

— Taha wa, wa za duré âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marî na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. Asazé wa'aba na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. Duré, ai'uza ô na zama asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za.

²³ Wasazém nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hâ. Duré, wa'uzazém nhipai u pire uptabi di, wahâiba hâ.

²⁴ Ôhôta, si norî hâ. Ma'âpé, 'madâ'â za'ra wa'aba. Si norî hâ te te sima 're robzuri mono ô di. Te te duré sima 're rob'râihâri za'ra mono ô di. Duré

robza'warizéb ò di, Ìsazéb za'warizéb da hã. Tane nherê, te Ìsa hã te te tãma 're anhomri u'ási, 'Re Ìhâimana u'ási mono hã. E si norî si, te te 're azawi pese. Mare di. Si hã tãma sawi pese za'ra nherê, si zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di.

²⁵⁻²⁶ Duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. E asibâtâ nhipai u, te za 're anomro siroptu wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're anomro siroptu wa'aba mono ò di za. E marî da, te za bété marî na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo.

²⁷ Ma'ãpé, romnhirãrã 're Ìhâimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'â, rom na 're Ìsimasa mono na hã. Ta norî hã ti'uzazéb da hã, te te sisada 're 'manharî za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono ò di, zazahã da hã. Tane nherê, dama 'madâ'â zeï uptabi di, romnhirãrã hã. Apito Saroma hã uza wê uptabi na 're si'uzza mono nherê, taha nhipai u, dama 'madâ'â zeï uptabi di, romnhirãrã hã.

²⁸ Romnhirãrã hã hãwi 're simnhatã mono ré, te za du hã Ìré da te 're wazãri za'ra, unhamã da, da te 're ub'rã za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hã mono dai ò nherê, ma tó wê uptabi na te te 're ab'manharî, 'Re Ìhâimana u'ási mono hã. E tawamhã, ai'uzazé hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ò di za bété. Te za tó te te aima 're anhomri 'wa. E niha Aimama 'wa hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono ò di bété, taha si ai'uzazé hã za te te aima 're Ì'anhomri aba mono na hã.

²⁹⁻³¹ Taha wa, marî na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. Asazéb zô si, duré â zô si, 're asôpré wa'aba mono ò di za. Taha zô si, te za Ìsazei'ò'wa norî hã 're sôpré. Aimama 'wa hã ma tó aiwaih'u za'ra wa'wa, marî hã aiwi sô 're Ìrowaptã'â za'ra wa'aba mono na. Aimama 'wa hã, 'Re Ìhâimana u'ási mono, Danhib'apito uptabi. Taha wa, òhõ si, te za 're Ìpisutu za'ra wa'aba mo, òhõ ãma si 're anomro aba mono da. Tawamhã marî hã aiwi sô 're Ìrowaptã'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hã. — ãne, ma tó Zezusi hã tãma waih'u za'ra, tisiré 're Ìnomro mono norî ma.

³² Te duré tãma nharî za'ra:

— Ìsiré norî, ai'umrore wa'aba nherê, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. Aimama 'wa hã Danhib'apito uptabi hã, te za aima pisutu za'ra wa'wa, Ìsiré dama 're roti za'ra wa'aba mono da. ãne ma tó sima aiwê za'ra wa'wa.

³³⁻³⁴ Taha wa, te za uburé asimarî hã dama Ìwede za'ra wa'wa, Ìwa'ãbã zô, Ìsamarî'ò norî ma, sômri aba mono da. Tawamhã asimarî hã Ìsi'utõrî'ò hã te za hãwi ãma asô 're hãimana u'ási za'ra wa'wa, wê u'ási na. Tame, Ìsipsaihuri norî hã sô 're sisisi waih'u'u mono ò di za. Tame duré, da'uzã hãzãpu'u'wa hã 're hãimana za'ra mono ò di. Ti'ai ãma asimarî ahã zô si 're rob'ruiwãpari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za aipê'ê 're, asima 're Ìrosa'rata u'ási za'ra wa'aba mo, hãwi ãma Ìwê hã Ìsi'utõrî'ò upana. Duré hãwi ãma Ìwê uptabi zô si, asima 're rob'ruiwãpari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za asima 're Ìrosa'rata u'ási za'ra wa'aba mo, 'Re Ìhâimana u'ási mono hã Ìwê hã te te asô 're Ì'apisutu aba mono zô si. — ãne ma tó tãma waih'u za'ra, Zezusi hã.

Romhuri'wa norî, hãimana nhimiza'rese sina, 're Ìhâimana za'ra mono wasu'u

³⁵⁻³⁶ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Romhuri'wa norî hã hãimana nhimiza'rese sina, te za tinhib'apito zô 're simipari za'ra. Tane, te za aihãimana nhimiza'rese sina, 're aihãimana za'ra

wa'aba mo. Áté dasina damrozéb u, te za ãsib'apito hã tiwi timorĩ za'ra, dame sa da. Tawamhã apã wisi õ ré, te za si'uza za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ hã, te te tãma romhuri za'ra da. Te za sô ro'o za'ra rob'uuiwézé hã, rowa'a na sébré da, ãsib'apito za'ra hã. Tawamhã 'ri tême wisi wi, te za ãsib'apito za'ra hã 'ridawa ta'a, te te tãma 'ridawa za'ra da. Taha wa, te za awa'awi tãma 'ridawa za'ra.

³⁷⁻³⁸ Tãma ãromhuri'wa norĩ hã sôtõ ãna, sô simipari za'ra wamhã, tãma rowê za'ra di za. Tawamhã áté mara wa'wa, te za apã wi, ãsib'apito za'ra hã. Áté si'a hãrã wi, te za apã wi. Hãimana nhimiza'rese sina, sô 're simipari za'ra mono ré, apã wisi wamhã, tãma rowê za'ra di za, tãma ãromhuri'wa norĩ ma hã. Tawamhã apito nherê, sai õ ré, te za a'ã ti'uza na ãma saprĩ, ãsa te te tãma sômri mono da, tãma ãromhuri'wa norĩ ma. Te za duré tãma nharĩ za'ra, tisai ma, si'ubumro da. Taha pari, te za duré tãma sômri za'ra, ãsa hã.

³⁹ Wa za duré ãma simiré'é, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Dahãimana nhimiza'rese ãna, 're dahãimana za'ra mono ré, te za ãsipsaihuri norĩ hã danhibrob zô 're sisisi, 'ri para u hã. Bãdã hã we ãsébrézé hã 'ri tede'wa te te waihu'u wamhã, te za tiwi 'madã'ã pese, sébré tõ da, 'ri para u.

⁴⁰ Tane te za a norĩ wa'wa hã aihãimana nhimiza'rese ãzô 're asimipari u'ãsi za'ra wa'aba mo. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã, wa za wei mo apã, ãzô asimipari za'ra wa'aba õ zém na, nimahã bãtã na. Taha wa, te za aihãimana nhimiza'rese ãzô 're asimipari u'ãsi za'ra wa'aba mo. — ãne te Zezusi hã tãma roti za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

Romhuri'wa ãumhãsi wasu'u, romhuri'wa ãumhãsi'õ wasu'u me Mateusi 24.45-51

⁴¹ Tawamhã Pedru te 'mahã:

— Apito, e 'wai udãna, te ãne ãma ãsimiré. E uburé da'udãna zama, te ãma ãsimiré. — ãne te sadanha.

⁴² Taha wa, te Wanhib'apito hã asa ãma romnhimiré'é, Zezusi hã ãne:

— Dama romhuri'wa ãumhã hã duré ãsimiroti wê hã, e niha 're ãhãimana mono zé hã. ãne hã 're hãimana mono wamhã, te za ãsib'apito hã nimomo tiwi morĩ õ ré, tãma pisutu, uburé tãma ãromhuri'wa norĩ hã ãsa'u nherê, te te sô 'madã'ã za'ra da. Te za duré tãma pisutu, bãtã pisutuzém na ãsazéb da hã, te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ãromhuri'wa norĩ ma.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã apã we ãmorizéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami wamhã, tãma rowê di za, romhuri'wai ma hã. Taha ma, tãma rowê uptabi di za tã. E marĩ wa. ãsib'apito hã apã wisi wapsi, te za tãma pisutu, uburé ãsimarĩ hã te te tãma 're 'madã'ã u'ãsi mono da oto, tãma umhãsi uptabi wa.

⁴⁵ Tazahã, tinhib'apito za're'ra, dama 're hãimana wê mono õ wamhã, tãma 're rowê mono õ di za. Áté apito za're'ra, te za 'rãwi sima tinha, ãne: “ãnhib'apito hã simahudu õ di.” Áté, ãne te za sima tinha. Taha wa, sô rowaptã'ã wê te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahã za'ra áté, aibã norĩ hã pi'õ norĩ zama. Áté, te za taré tisa zô si 're hãimana. Áté te za ázé hã te te 're hãsi. ãne u'ãsi, te te 're hãsi mono wa, te za 'rãi wasété na 're hãimana.

⁴⁶ Tawamhã rosa'rese ãna hãimana ré, te za ãsib'apito hã ãtême wi apã, sô ãsimipari õ zém na nimahã bãtã na, siwa'ru. Taha wa, te za sa'ëtê azã, tãma ãromhuri'wa hã. Sib'ézé 'wa pa na, te za te te wa'õtõ. Taha wa, te za dapo're'õ norĩ zu robzei'õ te te sina 're sô'õtõ, tãma ãromhuri'wa hã.

47 — Āté, ni'wa hā te za waihu'u pese, tinhib'apito nhimiroti hā, tāma ĩromhuri'wa hā. Tane nherē, wa'a te, ĩsimiroti hā te te 're uwaimrami mono ō di za. Taha wa, te za sa'ētē azāri ni, powawē hāiwarē na, apito zadawa para.

48 Āté, ni'wai ma, waihu'u pese ō di za, ĩsib'apito nhimiroti hā. Tawamhā marī te za upa. Taha wa, te za syry na si azāri ni, tāma waihu'u pese ō wa, ĩsib'apito nhimiroti hā. Āté te za ni'wai ma waihu'u pese, tinhimiroti hā, Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Te te tāma waihu'u pese wamhā, te za sō 're simipari, danhipai u te te tāma āma 're uwaimrami mono da, ĩsimiroti hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

49 Te duré tāma nharī za'ra:

— Ti'ai u, wa wei mo, ti'a na te sazu da, zata da. Zata sirōmo 'wa'āhā, aré ĩma wē di.

50 Wa za a'ā robzépata za'ētē. Te robzépata ō ré hā, rosa'rata ahā di za.

51 E datēme we ĩmorī wa, te za ti'ab ré rowē na si dasiré 're dahāimana za'ra, simisutu. Mare di. Āne hā ĩāma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. Rosa'rata na te za ĩāma dasima aipo'o za'ra ni.

52 Āté, 5 na ĩhāiba hā te 'ri āma siré 're si'ubumro. Ta norī hā te za rosa'rata na ĩāma sima aipo'o za'ra. Āté, si'ubdatō te za ĩwē'wa, 're hāimana za'ra. Āté maparane te za ĩwē'ō'wa, 're hāimana zahurē. Āté, maparane te za ĩwē'wa hā 're hāimana zahurē. Āté duré si'ubdatō te za ĩwē'ō'wa hā 're hāimana za'ra.

53 Āté, damama hā te za ti'ra norī hā wē'ō za'ra, ĩzazei'wa 're hāimana za'ra mono wa, ĩ'ra si'aibā hā. Āté, da'ra norī hā te za timama hā siwi wē'ō za'ra, ĩzazei'wa, 're hāimana mono wa, ĩmama hā. Āté, dana hā te za ti'ra norī hā wē'ō za'ra, ĩzazei'wa, 're hāimana za'ra mono wa, ĩ'ra sipi'ō hā. Āté, pi'ō norī hā te za tina hā siwi wē'ō, ĩzazei'wa, 're hāimana mono wa, ĩna hā. Āté, damaprewa hā te za tisani'aba norī hā wē'ō za'ra, ĩzazei'wa 're hāimana za'ra mono wa, ĩsani'aba norī hā. Āté, pi'ō norī hā te za timaprebaba norī hā wē'ō za'ra, ĩzazei'wa, 're hāimana za'ra mono wa, ĩmaprebaba norī hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra Zezusi hā, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

54 Uburé te oto dama tinha:

— Āté, te za hāiwa nhirōno ĩ'madā'ā za'ra wa'wa, bātā pusizém niwī. Taha wa, te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, āne: “Tā, te za we tita'a.” Āté, āne te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, awa'awi. Tawamhā tā hā te za we tita'a tō.

55 Āté, rowa'u hā te za wei watobro, hāiwa'a're nhimi'e hawi. Taha wa, te za āne asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, “Te za oto tirowa'ro.” Āne te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhā te za tō tirowa'ro.

56 Marī hā ti'ai āma hā, duré hāiwa na hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'madā'ā za'ra wa'aba wamhā. E niha bété tane aiwa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di, marī te te ĩwasu'u hā, te dama 're ĩ'ab' manharī wē mono zé hā, āma 're ĩ'madā'ā za'ra wa'aba mono nherē. — Āne ma tō dama tinha, Zezusi hā.

57-58 Uburé ma, te duré dama tinha:

— E marī wa, asina 're roti wē za'ra wa'aba mono ō di, ĩwē hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono da. Wa za āma simiré'é, āne: Āté, ni'wa hā te za asaprō, dama 're ĩrowairébé mono 'wa, 're ĩsāmra mono zéb u. Marī 'manharī wa, te za asaprō, te te tāma aiwasu'u da. Taha wa, te za bādādi na ane wa'aba ré, tāma asiwasu'u aiwasété na, rowairébé'wai u te te asaprōni tō da, damrami'wai ma, te te ai'ru tō da, dazazéb 're, te te asērē tō da.

59 Te te asērē wamhā, asiwa'ābā 'rāsutu pese ō nherē, ta hawi aiwatobro waihu'u ō di za. Āne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, asina 're roti wē za'ra

wa'aba mono da, ïwē hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono da. — Āne, ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

13

Dawasété wi 're ĩdasipizari za'ra mono zé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te te dama rowasu'u ré, ma tō ni'wam norī hā ĩtēme aihutu. Taha wa, te tāma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— A'uwē norī hā ma tō simro ni, Darireza tede'wa norī hā. Piratuhu nhimi-wada'uri zarina, ma tō simro ni. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, tinhimizama te te simroi ré, ma tō uprosi ni. — Āne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

² Tawamhā Zezusi te asa tāma nharī za'ra:

— E Darireza norī hā ma tō danhipai u tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra. E taha wa, ma tō tidâ'â za'ra. E āne, ma tō āma ĩrosa'rata za'ra wa'wa.

³ Mare di. Taha wab ō di. Ta norī hā danhipai u, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō tidâ'â za'ra. Tane, te za tō a norī wa'wa hā ĩsine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wamhā.

⁴ A'uwē norī hā, Siro'é na 'ri sipo'o āma 're ĩsi'ubumroi mono norī nhisiwi, ma tō 'ri 'rāihā hā waptārā, da'madâ'âzé hā. Taha wa, ma da'ahā na ai'utōrī ni. 18 na ma 'ri hā da'uprosi. Ta norī hā bété, e ma tō danhipai u tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra, Zeruzarē āma 're ĩdahāimana za'ra mono norī upana. E taha wa, ma tō tidâ'â za'ra.

⁵ Mare di. Taha wab ō di. Ta norī hā danhipai u, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō tidâ'â za'ra. Tane, te za tō a norī wa'wa hā ĩsine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wamhā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Pidera wede ĩ'rāi'ō wasu'u

⁶ Tawamhā te tāma āma romnhimiré'é za'ra āne, Zezusi hā:

— Aibā hā te 're 'mai'hāimana, buru tede'wa hā. ĩburu āma hā, rob'ru hā te 're hāimana za'ra, uwa 'ru hā. Pidera wede hā te duré tame 're sa. Tawamhā bātā na te mo, pidera 'rā zō. Tane nherē, ĩ'rā hā te te 'masāmri ō di. 'Rāi āna te za.

⁷ Taha wa, te buru 'madâ'â'wai ma tinha, āne: "Si'ubdatō, ma tō ĩ'āma tiwahu oto, taré nasi we sō ĩneb ré hā, pidera 'rā zō. Wa tō 'madâ'â wa'a. Te za ĩsizā. E marī da, te za taré 're sab u'āsi, 're 'rāi mono āna." Āne te romhuri'wai ma tinha.

⁸ Tawamhā romhuri'wa hā te asa tāma tinha: "Apito, misi āma wahu a'â. Wa hā wa za ab're, powawē nhana na te uirī da, wē na sab da.

⁹ Wahub amo na 'rāi wamhā, wē di za. 'Rāi ō wapsi, te za ĩma ĩ'ru, te sizâri da." Āne, romhuri'wa te tinha, buru tede'wai ma. — Āne ma tō tāma āma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hā.

Zezusi hā, romhuri zahârizém na pi'ō ĩshâpâre te te ĩpesezé wasu'u

¹⁰ Tawamhā romhuri zahârizém na ma tō dama rowasu'u Zezusi hā, zudezu norī te, rowahutuzéb āma.

¹¹ Tame te pi'ō hā ĩhâzé ré hā dame nhamra. Hâzé ré ma tō āma tiwahub ahâ, 18 na, wa'uburé te te 're upi u'āsi mono wa. Sihâpâ u'āsi, te 're mo, wāi wahuu āna.

¹² Tawamhā Zezusi te te sabui wamhā, te 'mahâ:

— Pi'ō, aihâzé hā te za oto aima apa.

¹³ Taha pari, ma tô tinhib'rada hã ãma tihi. Tawamhã ma tô awa'awi wã wahudu. Wã wahutu wamhã, te ãma tiwata, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma, te te pese wê te.

¹⁴ Tane nherê, rowahutuzé 'madâ'â'wa hã ma tô sada tizahi, Zezusihi zada, sabadu na te te pese wa. Taha wa, te uburé dama tinha:

— Bâdâ hã, 6 na ìhâiba hã, wa te 're ìromhuri za'ra mono zéb da hã. Taha bâtâ na si, te za we 're anomro aba mo, da te 're aipese za'ra wa'aba mono da. Sabadu na hã mare di za, romhuri zahârizém na hã. — ãne ma tô dama waihu'u, rowahutuzé 'madâ'â'wa hã.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Wanhib'apito te tâma tinha:

— Oro sabadu na te dapese wa, ìma nharî za, te za powawê hã awaru po'repore zama, 're ìwasihu za'ra wa'aba mo, âi ba, 're simroi wa'aba mono da, te te 're âhuri mono da. ãhãta pi'ô hã, Abra'ãhã nhihudu hã. Satanasi hã te te 're pibui mono ré hã, ma tô 18 na ãma tiwahu. Sabadu na nherê, wa tô pese, hãzê ãna oto 're hâimana mono da. E niha bâ bété, aima wê za'ra wa'aba ô di, sabadu na te ìpesezê hã rowê na pi'ô hã oto 're ìmorî da hã. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u, dawasété na dasisãmri ma ropibuma.

¹⁷ Tawamhã, Zezusihi mreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ìwê'ô'wa norî hã aséb za'ra, Zezusihi mreme ma. ìwê'wa norî ma, rowê za'ra di. Marî hã te te dama 're ab'manharî wê mono wa, te 're to za'ra, tipê'ê na.

*Motada nhamare wasu'u, ì'u'êtê wasu'u me
Mateusi 13.31-33; Marcusi 4.30-32*

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te dama tinha, ãne:

— E niha, wa za ãma simiré'ê, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zém na hã. Motada nhamare na, wa za ãma simiré'ê. Motada nhamare hã aibã hã ma tô a're. Tawamhã ma tô tiwa'ru. Wa'rui wamhã, papo za'êtê di oto. Tawamhã si hã te ìsu 'rowi, te te sima 're sasi za'ra. ãne, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. — ãne ma tô ãma simiré'ê, Zezusi hã.

²⁰ Te duré dama tinha:

— E marî na, wa za duré ãma simiré'ê, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zém na hã.

²¹ ì'u'êtê wapuzém na, wa za ãma simiré'ê. Pi'ô hã te za ì'u'êtê wapuzé hã syry na sa'wa, tridu 'rã zu pese wazari. Tridu zup si, sa'êtê uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, ì'u'êne hã. Sa'êtê uptabi di za oto. ãne duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. — ãne ma tô ãma simiré'ê, Zezusi hã.

*'Ridawa, 're sy're wasu'u
Mateusi 7.13-14, 21-23*

²² Tawamhã Zezusi norî hã te oto ai'aba're, Zeruzarê u. 'Ri nho'ômo mono bâ, te te dama 're rowasu'u u'âsi Zezusi hã, 'ri wa'ôto u zama.

²³ Tawamhã te ni'wa hã sadanha:

— Apito, e da'umro na si, te za danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra. — ãne te sadanha.

Taha wa, ma tô Zezusi hã asa uburé dama tinha:

²⁴ — Tô sena, te za niwapsi da'ahã na da te dasima 're wê za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono u 're danhisisi mono da. Tazahã, ìtême 're danhisisi mono ô di za. Taha wa, 'ri para u 'ridawa 're sy're na 're danhisisi mono da, sada 're ìdanhiptete za'ra mono ne, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono u 're asisisi aba mono da.

²⁵ Nimahã na te za 'ri tede'wa hã wahudu, te te siré 'rinhitop tete da. Tawamhã te za ì'ridawa ta'a za'ra wa'wa, rowi 're ai'ubumroi wa'aba mono hã. 'Ri tede'wa hã te za ì'mahârâ za'ra wa'wa, âne: "Apito, ma'âpé we wazô 'ridawa za'ra na, âma atême wanhisisi da." Âne te za 're ì'mahârâ za'ra wa'aba mo. Tazahã, te za asa aima nharî za'ra wa'wa, âne: "Te aiwaihu'u za'ra wa'aba ô di. E ma hawimhã, a norî wa'wa hã."

²⁶ Tawamhã âne te za asa tâma asiwasu'u za'ra wa'wa: "Wa norî hã, wa tô asiré wasaihuri ni. Asiré, wa tô duré âhuri ni. Warob âma hã ma tô duré dama 're îrowahutu mo, waza'ru âma hã." Âne te za 'ri tede'wai ma asiwasu'u za'ra wa'wa.

²⁷ Taha wa, te za asa duré aima nharî za'ra wa'wa, âne: "Te aiwaihu'u za'ra wa'aba ô di, ìzazei'wa na hã. Aiwasédé hã ma tô 're ì'manharî u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rêi wa'aba, ìnhiti." Âne te za aima rob'ru za'ra wa'wa.

²⁸ Tawamhã rowê uptabi âma, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're ìsi'ubumroi mono hã te za ì'madâ'â za'ra wa'wa, Abra'ã norî hã, duré Izati, duré Zaco, duré uburé îsadawa wasu'u'wa norî hã. Tazahã, a norî wa'wa hã te za rowi 're ai'ubumroi u'âsi aba mo. Taha wa, te za asina 're ai'ry'ry aba mo. Te za duré 're ai'wasitete za'ra wa'aba mo, 're robzépata za'êtê za'ra wa'aba mono wa.

²⁹ Daro mono hã, te za ìtême 're dasihutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're dasaihuri mono da, Danhib'apito uptabi na 're ìhâimana mono zéb u. Bâtâ pusizém hawî, te za ìtême 're dasihutu, bâtâ zasizém hawib zama, duré hâiwa'a're nhimire hawib zama, duré hâiwa'a're nhimi'e hawib zama.

³⁰ Tawapsi, te za dama îwapu ma nharî za'ra, dama pire na 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, dama îpire ma, te za nharî za'ra, dama wapu na 're hâimana za'ra mono da oto. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirômo za'ra.

Zeruzarê âma Zezusi hã ìpê'êzézé wasu'u

Mateusi 23.37-39

³¹ Tawamhã Zezusi hã te te apo're pu'u parip si, awa'awi ma tô ìtême 'maihaihu, parisezu norî hã. Taha wa, ma tô Zezusihi ma rob'ru za'ra, âne: — Mo oto â hawi aimorî. E marî wa. Apito Erodi hã ma tô sima aiwê, da te dasiwi aiwîrî da. — Âne te tâma rob'ru za'ra.

³² Tawamhã Zezusi hã apâ te tâma rob'ru za'ra: — Mo oto ìtême ai'aba'rêi wa'aba apâ, tâma ìzadawa wasu'u za'ra wa'aba da, wapsã wawê ne 're îmorî ma. Wa'uburé hã wa tô te dama 're anhamra. Wa duré te 're da'apese, â bâtâ na duré awêm na. Awê amo na, wa za ìnhimirohmuri hã uprosi. Âne te za tâma ìzadawa wasu'u za'ra wa'wa, Erodihi ma.

³³ — Zeruzarê âma, ma tô da te 're simro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hã. Ône u'âsi. Taha wa, wa za âma mo, âhãna, awêb zama, awê amo na zama, tame, da te dasiwi ìwîrî da, îsadawa wasu'u'wa hã. — Âne ma tô Zezusi tâma siwasu'u za'ra, parisezu norî ma.

³⁴ Tawamhã ma tô sisôwa tinha, Zezusi hã: — Zeruzarê âma 're ai'ubumroi wa'aba mono norî âma, ai'âma ìpê'êzézé za'ra wa'aba di. Aihî'rata norî wa'wa hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hã te te 're simroi u'âsi, êtê na. Datême te te 're îsatôrî za'ra mono norî zama, ma tô duré te te 're simroi u'âsi, êtê na. Si'a hã ti'ra zawi te, 're îpapo za'ra mono ne, wa aré te îsima 're aiwê u'âsi za'ra wa'wa,

ĩsitẽme te 're ai'awaiwaiwa wa'aba mono da. Tane nherẽ, asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono õ di asa.

³⁵Taha wa, tinhorõwa hã te za oto tirẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, ãma 're ĩ'aiwata za'ra wa'aba mono zẽ hã. Durẽ a norĩ wa'wa hã, ĩhãiba 'madã'ã na sahu za'ra wa'aba õ di za a'ã. Niwapsi durẽ ĩhãiba 'madã'ã za'ra wa'aba wa, te za ãne asima ĩwasu'u za'ra wa'wa: "Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para we ĩmorĩ ma, 're rowẽ za'ẽtẽ mono di za." ãne te za asima ĩwasu'u za'ra wa'wa, ĩhãiba 'madã'ã na durẽ sahu za'ra wa'aba wa. ãne na aipẽ'ẽ 're asina ĩwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ĩhãiba 'madã'ã na durẽ ĩsahu za'ra wa'wa. — ãne ma tã sisõwa tinha, Zẽzusi hã.

14

Zẽzusi hã romhuri zahãrizẽm na, aibã te te ĩpesezẽ wasu'u

¹Zudezu norĩ te, romhuri zahãrizẽm na ma tã Zẽzusi hã ãzẽ, aibã nhorõwa u, ĩsirẽ sa da. Aibã hã, parisezu. ĩsirẽ parisezu norĩ ma, pire di, aibã hã. Tame 'ri para, ĩsi'ubumro norĩ hã ma tã Zẽzusi hã 'madã'ã za'ra.

²Tame sãmra rẽ, ma aibã ĩhãzẽ rẽ hã ĩtẽme wi, Zẽzusihi u. Hãzẽ wa, te dupto zahurẽ di. Durẽ, paihi dupto zahurẽ di.

³Taha wa, ma tã Zẽzusi hã rowahutu'wa norĩ hã azadanha, parisezu norĩ me:

— E romhuri zahãrizẽm na, wa za wa te 're dapese za'ra, sabadu na hã. E ma tã wawi sawi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, sabadu na, wa te 're dapese tã za'ra mono da. E niha ĩsimiroti na rob'ui'ẽrẽ hã. — ãne te Zẽzusi hã azadanha, rowahutu'wa norĩ hã.

⁴Tane nherẽ, asa te te ãma sada'ãbã za'ra õ di. Tawamhã Zẽzusi hã ma tã aibã hã pa'ã. Ma tã pese. Taha pari, ma tã tãma rob'ru, morĩ da oto, 'ri tẽme.

⁵Tawamhã aibã za'u si, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ãtẽ ai'ra hã te za aiwi ti'maiwaptã'ã 'wa, ã zõ ab're u, ãtẽ powawẽ hã. Tawamhã e ã zõ ab're hawimhã asiwi wazere aba õ di za, romhuri zahãrizẽm na nherẽ. — ãne ma tã Zẽzusi hã asa ãma azadanha.

⁶Tazahã asa te te ãma sada'ãbã waihu'u za'ra õ di.

Dama dawapu wasu'u, dama dapire wasu'u me

⁷Tawamhã wezeza na dasi'ubumroi wamhã, ma tã ni'wam norĩ hã dama ĩpire norĩ te na ai'ubumro, dame sõ ĩdahãrã za'ra norĩ hã. ãne ma tã ãma da'madã, Zẽzusi hã. Taha wa, ma tã tãma ãma romnhimire'ẽ za'ra, ãne:

⁸— Ni'wa hã asõ hãrã wamhã, dasina damro u dame asa da, aimorĩ wamhã, dama ĩpire norĩ te na, asãmra õ di za. E marĩ wa. ãtẽ, aima ĩpire hã te dame tihãiba, dame sõ ĩdahãrã hã.

⁹Tawamhã te za aima tinha, 'ri tede'wa hã, õ niwĩ asãmra da, asãmrazẽm na sãmra da, aima ĩpire hã. Taha wa, te te aima ĩnharĩ ma, asisẽb di za. Da'rãsutu u, te za oto asã.

¹⁰Taha wa, ãne tã da, dame asa da, asõ dahãrã wamhã, da'rãsutu u, te za a'ã asã. E marĩ da. 'Ri tede'wa hã si'uĩhã na si te te aima pisutu da, dama ĩpire norĩ 'rata asãmra da, asa da. Danho'a te te aima pisutu wamhã, aima rowẽ uptabi di za.

¹¹Tane, ni'wa hã pire wẽ te, 'rãwi sina 're wata mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te za tãma pisutu, wapu na 're hãimana mono da oto. Durẽ ni'wa hã, tipire na 'rãwi 're si'madã'ã mono õ wamhã, te za tãma pisutu, dama pire na 're hãimana mono da oto. — ãne ma tã tãma waihu'u, Zẽzusi hã.

¹²Tawamhã dame sa da, sõ ĩhãrã ma, te tinha, Zẽzusi hã:

— Dasaihurizé, dama 're 'manharĩ mono wamhã, âté sô aihârã za'ra õ di za, asiwadi norĩ zô hã duré asisânawã norĩ zô hã, duré aimama norĩ zô hã duré ïsibrob ahã norĩ zô hã, aiwaptoma 're ïsi'ubumroi mono norĩ zô hã. Ta norĩ zô aihârã wamhã, asiré saihuri da, te za asa asô tihârã za'ra, te te asa aima âma wa'rãmi za'ra da.

¹³ Taha wa, dasaihurizé hã dama 'manharĩ wamhã, te za ïsibrob'õ norĩ zô aihârã za'ra, duré ïmorĩ'õ norĩ zô, duré ï'râtêire norĩ zô, duré ïtob'a norĩ zô.

¹⁴ Æne wamhã, aima 're rowê mono di za. E marĩ wa. Ta norĩ hã simarĩ õ di, marĩ na te te aima âma ïwa'rãmi za'ra zéb da hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, te za asôprubzê wa'rãmi aima tisõ. 'Re ïnomro wê mono norĩ te te ahâiwa'utu wapsi, te za aima âma uwaimra. — Æne ma tô 'ri tede'wai ma waihu'u, Zezusi hã.

Dasaihuri za'êtê zé wasu'u

Mateusi 22.1-14

¹⁵ Tame ma tô aibã hã dame nhamra, 'ri para, sa da. Tawamhã Zezusi te te dama ïwaihu'uzé hã ma tô dame wapa. Taha wa, te Zezusihi ma tinha:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi na 're ïhâimana mono zéb âma, ï'rata 're ïsaihuri mono norĩ ma, 're rowê uptabi za'ra mono di za. — Æne te Zezusihi ma tinha.

¹⁶ Tawamhã Zezusi hã te asa aibã wasu'u hã tâma wasu'u, âne:

— Aibã hã dasa hã sa'êtê na te te dama 'manharĩ da, ma tô sina roti. Tawamhã te te dama 'manharĩ õ ré, ma tô da'apo're pu'u siro, da'ahã na ïtême dasihutu da, ïsiré dasaihuri da.

¹⁷ Sipi pari wamhã, tâma ïromhuri'wai ma, te tinha, âne: “Mo oto aimorĩ dazô, we dasi'aba'ré da. Dasa hã te oto dazô aimasa.” Æne te tâma tinha. Taha wa, romhuri'wa hã ma tô datême mo, dazô hãrã da.

¹⁸ — Tane nherê, te nasi aibã norĩ hã siparabãsi niha tâma nharĩ za'ra, romhuri'wai ma, te te sima wê za'ra õ wa. Sô ïhârã 'rada hã te tâma tinha, âne: “Âma ïmorĩ neza. Tane nherê, ti'a hã wa 'mai'uiupra. Tamomop si wa za mo, te sabu da. Æne asib'apito ma, ïzadawa wasu'u na za.” Æne te tâma ïromhuri'wai ma tinha.

¹⁹ — Tawamhã ïhâiba amo hã te duré tâma tinha: “Âma ïmorĩ neza. Tane nherê, powawê hã wa 'mai'uiupra, 10 na ïhâiba za'ra hã. Tamomop si wa za mo, te sabu za'ra da, te te romhuri wê za'ra zô. Æne, asib'apito ma, ïzadawa wasu'u na za.” Æne te romhuri'wai ma tinha.

²⁰ — ïhâiba amo hã te duré tâma siwasu'u: “Nimosi, wa ïmro. Taha wa, dame ïsa da, âma ïmorĩ waihu'u õ di.” Æne te romhuri'wai ma tinha.

²¹ — Taha wa, te apã mo romhuri'wa hã, tinhib'apito ma, te te sadawa wasu'u za'ra da. Te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese, ïsib'apito hã. Taha wa, te âne tâma tinha: “Ai'aba'ré na dazô 're aimorĩ, 'ri nhi'riti na we danhimroi mono da, ïsibrob'õ norĩ hã, duré ïmorĩ wê'õ norĩ hã, duré ïtob'a norĩ hã, duré ï'râtêire norĩ hã.” Æne te tâma rob'ru. Taha wa, te ta norĩ zô si mo, we te te simroi mono da.

²² — We te te danhimroi mono pari, te tinha, tinhib'apito ma: “Apito, wa tô aimreme hã âma uwaimra, aima. Zahadu da'masisi õ di.” Æne te tâma tinha.

²³ — Taha wa, te ïsib'apito hã duré asa tâma tinha: “Tane wamhã, dazô airĩti mono pé, bádãdi na. Da'manhopêtê wamhã, ta norĩ hã te za we ïsimroi mo, ïnhorôwa hã da te dasiwi'masisi da.

²⁴ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Sô ïhârã 'rata norĩ hã, ïsa na saihuri õ di za.” Æne te ïsib'apito hã tâma tinha. — Æne te aibã ma rowasu'u, Zezusi hã.

*ZeZusihî zazei'wa, 're ïnomro mono zé wasu'u**Mateusi 10.37-39*

²⁵ Tawamhã ZeZusi norĩ hã si'aba'rei ré, te da'ahã na ïsarina ai'aba're ni. Tawamhã ma tô ZeZusi hã datême aipi'ra. Æne te dama tinha:

²⁶ — Áté, ni'wam norĩ hã te za we ïtême ai'aba're, ïzazei'wa, 're nomro mono da. Tawamhã te za te te 're ïzawi pese za'ra, timama zawi nhipai u, duré tina zawi nhipai u, duré timro zawi nhipai u, duré ti'ra norĩ zawi nhipai u, duré tisisânawã norĩ zawi nhipai u, duré tihâimanazém nhipai u.

²⁷ Tiza'ozéb ré, ïzarina 're ïnomro mono ne, da te 're uprosi za'ra mono da nherê, te za ïsiré 're nomro. Ænei ô wamhã, ïzazei'wa na te 're waihu'u za'ra mono ô di za. — Æne ma tô dama waihu'u, ZeZusi hã.

²⁸ Te duré dama tinha:

— 'Ri'wa na, wa za aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Áté, a norĩ wa'wa hã te za asima ï'mairosa'rata 'wa, asima 'mai'ri wa'aba da, rob'madâ'ázéb da. Taha wa, te za a'â ï'mairosa'rata 'wa, 'ri wa'âbâzéb da, rob'uiprazé hã, ïwab zô.

²⁹⁻³⁰ Ænei ô wamhã, áté ône haré te za ïsãna'rata si ï'manharĩ 'wa. 'Ri 'rãihã hã 'mai'uprosi aba ô di za. Da te sabu za'ra wamhã, te za ai'âma 're dawa'ê za'ra wa'wa: “Oro te te 'ri 'ru za, te ône haré za.” Æne te za ai'âma 're dawa'ê za'ra wa'wa. Æne, 'ri'wa na te aima âma ïsimiré'é za'ra wa'aba zé hã.

³¹⁻³³ — Duré apito na, wa za aima âma simiré'é za'ra wa'wa. Áté danhib'apito te za dama 're 'manhamra. ïsib'a'uwê norĩ hã dasi'wapé 'manharĩ'wa norĩ hã te ahã na 're si'ubumro, 10 miu na ïhãiba za'ra hã. Tawamhã ma tô apito hãiba amoi wasu'u wapa, danhib'apito hã. Dasi'wapé 'manharĩ'wa hã te we, u, ahã uptabi na te te simro tinhib'a'uwê hã, 20 miu na, u, ïhãiba za'ra hã. Tawamhã dazô wairébé ô ré, te za a'â nhamra, ïsib'a'uwê hã, dazada siptete za'ra zô. Dazada ïsiptete za'ra ô na, te te waihu'u za'ra wamhã, te za tinhitob'ru norĩ u da'mazatô, te te tâma 'mazadawa wasu'u da, ïsib'apito za'ra ma. ïsitob'ru norĩ hã zahadu romhã ré, te za ïtême da'mazatô, we dasihutu tô da, dasi'wapé za'ra tô da. Æne, apito na te aima âma ïsimiré'é za'ra wa'aba zé hã. Tane ïzazei'wa, 're anomro aba mono da, marĩ hã asima 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za, aipê'ê 're. Marĩ hã aipê'ê 're, asima 're sawi za'ra wa'aba mono wamhã, ïzazei'wa na te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono ô di za. — Æne ma tô dama waihu'u, ZeZusi hã.

*Dasai warĩrízé wasu'u**Mateusi 5.13; Marcusi 9.50*

³⁴ Te duré dama tinha, ZeZusi hã:

— Sa na hã dasa hã âma se ti, dasai warĩrízé wa. Tane nherê, oto 're se si'utõri mono wamhã, niha da te 're 'manharĩ waihu'u mono ô di, apã se da.

³⁵ Sei ô wamhã, ti'a hã wê da, ti'ai wa, da te 're sa'wari za'ra mono ô di za. Duré powawé nhana ubumro nhisiwi, da te 're sa'wari za'ra mono ô di za. Taré, te za rob u, da te 're sa'wari za'ra, marĩ dai ô wa oto. Æne romnhimiré'ézé hã. Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ápé ïwapari pese za'ra wa'aba. — Æne te ZeZusi hã dama si'ru.

15*Pone'êrebã ïsimanizé wasu'u**Mateusi 18.10-14*

¹ Tawamhã ZeZusihî u ma tô aihutu ni, da'ahã na, ïmreme hã da te wapari za'ra da. Danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ma tô duré ïtême aihutu, siwa'ru 're ïnomro mono norĩ zama.

²Tawamhã parizezu norĩ hã te ãne tãma nharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ me:

— Ô hã ma tô ãma 're siwadi za'ra, siwa'ru 're ìnomro mono ãma hã. Ta norĩ siré, te nasi tisa. — ãne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

³Taha wa, Zezusi hã ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

⁴— Asimizama hã ahã wamhã, âté misi te za aiwi aimani, 100 na ìhâiba za'ra wamhã. E tawamhã, sô airĩti mono ô di za, aiwi 'masimani wamhã. Te za tô sô airĩti mo, apâ âri da. Asimizama zô airĩti mono ré, te za 99 na ìhâiba za'ra hã asa'u daba'wara, ìtehutu wa.

⁵Tawamhã aiwi ìsimani hã oto sãmri wamhã, atoi uptabi di za. Taha wa, te za asisé we ì'â apâ, sãmri wê te.

⁶'Ri tême ãwisi wamhã, te za sô aihârâ za'ra, asiwadi norĩ zô. 'Râwi ai'rata 're ìsôrôwa za'ra mono norĩ zô zama, te za sô aihârâ za'ra. Tawamhã te za tãma ìrowasu'u za'ra, ãne: “Ãhãna ìma rowê di. Ìnhimizama hã wa tô tisã, ìwi ìsimani hã. Ìzabâdâ te za 're ato za'ra wa'aba mo.” ãne te za tãma ìrowasu'u za'ra.

⁷— Tane duré, ni'wa hã siwa'ru 're ìmorĩ hã tiwasédé hã te te oto rême pese wamhã, hãiwa ãma 're ìsi'ubumroi mono norĩ hã te za tãma 're to za'ra, misi nherê. Ôhõ ãma si, te za 're toi uptabi za'ra, 're ìnomro wê mono norĩ nhipai u hã, 99 na ìhâiba za'ra nhipai u hã. Ta norĩ hã 're nomro wê mono wa, tiwasété na 're ìsiwê'ô za'ra mono da hã, mare di. — ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma, Zezusi hã.

Rob'uiprazé ìsapotore simanizé wasu'u

⁸Tawamhã Zezusi hã te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Pi'ô te, rob'uiprazé hã ahã wamhã, âté misi te za tiwi 'maihaimani, 10 na hãimana za'ra wamhã, ìsapotore hã. E tawamhã sô 're rĩti mono ô di za, tiwi 'masimani wamhã. Te za tô sô 're rĩti. Ìro'ore hã te za duré sô ro'o, sô rĩti da. Te za duré sô 'ri 're wamro. Sô 're rĩti pese mono wamhã, te za oto tisã.

⁹Tawamhã te te sãmri wê te, tisiwadi norĩ zô te za oto tihârâ za'ra. Ì'rata ìsôrôwa za'ra norĩ zô zama, te za tihârâ za'ra. Tawamhã, te za oto tãma rowasu'u za'ra, ãne: “Ãhãna, ìma rowê di. Rob'uiprazé ìsapotore hã wa tô tisã, ìwi ìsimani hã. Ìzabâdâ te za 're ato za'ra wa'aba mo duré, a norĩ wa'aba zama.” ãne te za tãma rowasu'u za'ra.

¹⁰— Tane duré, ni'wa hã siwa'ru 're ìmorĩ hã, tiwasédé hã te te oto rême pese wamhã, hãiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te za ãma 're to za'ra, tiwasédé hã te te rême pese wê te, misi nherê. — ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Ai'repudu, timama te te ìrêmezé wasu'u

¹¹Zezusi hã te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Aibã 'ra hã maparane.

¹²Tawamhã te bâtã na ìno hã timama wi waptê, tinhibrom na ãma tãma siwanhizari zahuré da.

— Taha wa, ma ìmama hã ãma tãma aipo'o zahuré.

¹³Ãma ronomro ô ré, te uburé tinhibro hã sima ubumro, darob amo u morĩ da, ìno hã. Darob amoi u wisi wamhã, wasété ahã na te 're mo. Marĩ na si, ma taré tinhibro hã uprosi, ìmama te te tãma ìpo hã.

¹⁴— Tawamhã tinhibro hã ma uburé uprosi pese oto, ai'repudu hã. Tawamhã tame darob ãma 're ìdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô duré mram na 're dasi'ubumro. Dasai ô di. Taha wa, ma tô ai'repudu hã mra hã dame sépata.

15 Taha wa, te aibâ u mo, te te tãma 're romhuri mono da, tame. Taha wa, ma tô aibâ hã satô tiburu u, buru âma uhâbâ te te tãma 're 'madâ'â mono da.

16 Mrap te, ma tô sima wê, uhâbâ sa na 're sai mono da. Mra, te te 're sépata mono nherê, ai'reputu ma hã, da te 're ai mono ô di.

17 Taha wa, ma tô si'âma rosa'rata, âne: "Îmama ma, romhuri'wa nori hã ahâ nherê, ma tô dasa hã 're si'azahâri. Wa hã wa âme mra hã te 're sépata za'êtê.

18 Taha wa, wa za oto mo, ïmama u apâ. Ïwisi wamhã, wa za ïmama ma ïsiwasu'u, âne: 'Îmama, ïwasété na wa tô 're mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa tô upa. Asimiroti zama, wa duré upa.

19 Ïwasété wa, âté ï'âma 're ai'ra mono ô di za oto. Aima romhuri'wa da, oto 're ïmorî da, te za ïma ïpisu.' " Âne ma tô rosa'rada hã sima 'manha, ai'repudu hã.

20 — Tawamhã aré 're ïsãmra mono zém hawi te oto mo, timama nhorôwa u. Tawamhã zahadu romhã ré, ma ïmama hã tisã ti'ra hã. Taha wa, te itême wara, ï'ra hã te te sina pê'ê tari wa. Itême wisi wamhã, tinho'utu ma tô ti'â, ti'ra hã. Tob'rata hârâ na, ma duré sawi.

21 Tawamhã te timama ma tinha, ai'repudu hã: "Îmama, ïwasété na, wa tô 're mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa tô upa. Asimiroti zama, wa duré upa. Ïwasété wa, âté ï'âma 're ai'ra mono ô di za." Âne te timama ma siwasu'u, ai'repudu hã.

22 — Wasété na 're mori nherê, te te wê'ô ô di, ti'ra hã, ïmama hã. Tãma ïromhuri'wa nori hã te oto 'mahârâ za'ra sa'êtê, zazahâ ïhâiwê we te te siwi 'mai'âri da, te te siwi âma uza da. Duré ïsptômohi wasisizé, te te tãma sêrê za'ra da, ma tô 'mahârâ za'ra. Duré ïpara'uza zama te te tãma sêrê za'ra da, ma tô 'mahârâ za'ra.

23 Taha wa, te duré tãma nharî za'ra: "Powawê zapu zama, we âwisi aba, wîrî aba da, ïhâipe hã.

24 E marî wa. Ï'ra hã dâ'â newa. Tane nherê, dâ'â ô di. Ma tô aré âma ropsisa'rese'ô. Tane nherê, ma tô we apâ wi. Taha wa, wasa hã wa za oto wasiré huri ni, rowê te." Âne ïmama te tãma nharî za'ra, te te tãma 're ïromhuri za'ra mono nori ma. Taha na ma tô dasa hã dama 'manha.

25 — Tawamhã ïno hã wisi wamhã, ïdub'rada hã te buru âma nhamra. 'Ri tême te oto mo. Te te oto rob'umhutu wa, ma tô rowamreme hã wapa, te te ïrowamreme za'ra hã. Dapara 'rasi zama, ma tô wapa, rowê te, dasima 're ïdato za'ra mono zé hã.

26 Taha wa, te romhuri'wa hã 'mahâ, âne: "E marî, te 'manharî za'ra ni." Âne te sadanha.

27 — "Ano hã rowê na ma tô wei wi. Taha wa, wei wisi wê te, ma tô wama ti'ru aimama hã, powawê ïhâipe hã wa te wîrî da, wasaihuri da." Âne te ïdub'rata ma rowasu'u, romhuri'wa hã.

28 — Tawamhã ma ïdub'rada hã tizahi. 'Ri para u sébré da hã, te te sima wê ô di. Tawamhã ïmama, ma itême watobro, te te tãma nharî da, sébré da. Tane nherê, sébré zeî ô di.

29 Tane nherê, te timama ma tinha: "Wa hã wa tô te aima 're romhuri pese. Ï'âma wahub ahâ di, te aima 're romhuri mono ré hã. Niwa, aimreme hã te simini ô di. Tane nherê, marî ïma sômri ô di, pone'êrebâ hã, dasa hã te ïsiwadi nori ma 'manharî da.

30 Âhâna ai'ra hã ma tô wi. Asibro hã tãma ïpo hã ma tô pi'ô na uprosi. Tane nherê, ma tô wisi wi, dama ï'ru, powawê ïhâipe hã da te tãma wîrî da." Âne te timama ma tinha, ïdub'rada hã.

31 — Tawamhã ìmama te asa tãma tinha: “Ì'ra, a hã Ì'rata, te 're asãmra u'âsi mo. Marĩ hã ìnhibro hã, uburé ate hã.

32 Uburé wama rowē za'ra wa, wa tō dasa hã dama 'manha, Ì'ra hã ìwisizém na. Ano hã dá'á newa. Tane nherē, dá'á ò di. Ma tō aré âma ropsisa'rese'ò. Tane nherē, ma tō we apá wi.” Æne ma tō ti'ra ma waihu'u. — Æne Zezusi ma tō tãma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma.

16

Aibã hãimana nhipese wasu'u

1 Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma: — Aibã hã te 're hãimana, Ìsibrob ahã hã. Tãma ìromhuri'wa hã te duré 're sãmra, tãma rob'madá'á'wa hã. Tawamhã ma tō tãma mairowasu'u ni, ãne: “Rob'ui'prazé hã te te aiwi 're anhimini, aima rob'madá'á'wa hã.” Æne te tãma mairowasu'u ni.

2 Taha wa, te sô hã, tãma ìrob'madá'á'wa zô. Te tãma tinha, ãne: “Aiwasu'u hã wa tō wapa. Ìma 're ìrob'madá'á'wa zé hã, tâibã za oto. Te za rob'ui'ére hã oto ìma Ìsô, uburé ìnhimarĩ na 're ìrob'ui'ére mono zé hã.” Æne te tãma tinha, tãma ìrob'madá'á'wa ma.

3 — Tawamhã te 'rãwi sima tinha, tãma ìrob'madá'á'wa hã: “Ìnhib'apito, ma tō ìma tinha, te tãma 're romhuri mono tō da oto. E marĩ, wa za oto te 're 'manharĩ. Ìnhiptete uptabi ò di, buru na te dama 're ìromhuri mono zéb da hã. Duré ìnhiséb di za, rob'ui'prazém na te 're da'awari mono wamhã.

4 Ìhe, wa tō Ìsima waihu'u, marĩ te Ì'manharĩ da hã, Ì'ra 're dasiwadi za'ra mono da. Tawamhã, apito te te ìmei wamhã, áté Ìsiwadi norĩ hã te za te te siwi 're ìmrami, tinhorôwa u, Ìsiré 're Ìsa za'ra mono da.” — Æne te 'rãwi sima tinha.

5 — Tawamhã te sô hã, apito ma, marĩ te te Ìwa'âbã za'ra ò norĩ zô. Tawamhã ìtème Ìwisi 'rada hã te sadanha: “E niha tãma Ìwa'âbã'ò hã zahadu, rowa'rãmimhã.”

6 — “Piza'a, 100 na ìhãiba za'ra hã, azeitona 'rã'i wa'ui wab ré hã.” — Æne te tãma rowasu'u.

Taha wa, te asa tãma tinha: “Ãhãta Ìwa'âbã'ò na, rob'ui'ére hã. Asãmra. 50 na ãma rob'ui'ére, rowa'rãmimhã, tãma wa'âbã da.” — Æne te aibã ma ti'ru, tãma ìrob'madá'á'wa hã. Taha wa, te te tãma Ì'ru zarina, ma tō ahã prã na ãma rob'ui'ére.

7 — Tawamhã aibã hãiba amo hã ma duré ìtème wi. Tawamhã te sadanha: “A hã bété, e niha tãma Ìwa'âbã'ò hã zahadu, rowa'rãmimhã.”

8 — “Sa'u hã, miu na ìhãiba hã, tridu ré hã te tãma Ìwa'âbã'ò hã.” — Æne te tãma rowasu'u.

— Tawamhã te asa tãma tinha: “Ma'ápé, 800 na ãma rob'ui'ére, rowa'rãmimhã tãma Ìsômri da.” — Æne te tãma ti'ru, rob'madá'á'wa hã. Taha wa, te te tãma Ì'ru zarina, ma ahã prã na ãma rob'ui'ére.

8 — Te te dama Ì'rui wasu'u, te te wapari wamhã, te tinha, Ìsib'apito hã: “Pra. E niha rosa'rada tãma Ìwaihu'u pe.” Æne te Ìsa'u tãma tinha. — Æne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma.

Ma tō duré tãma waihu'u za'ra:

— Marĩ zô si, da te 're Ìrosa'rata za'ra mono norĩ ma, waihu'u pese di, rosa'rada hã, rowa'a nhib'a'uwé norĩ nhipai u.

9 Taha wa, ti'ab ré te za asimarĩ na 're Ìdzawu za'ra wa'aba mo, ãma 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Asimarĩ hã asipara 're rême za'ra wa'aba mono wapsi, hãiu u, asôrôwa u 're asisisi aba mono wi, te za asô 're tob'uzu

za'ra wa'wa, asawi'wa nori wa'wa ha. — Ane Zezusi te tama roti za'ra, tisire 're inomro mono nori ma.

¹⁰ Te dure tama nharĩ za'ra:

— Ate ni'wam nori ha te za danhibrob 'rare ha, dazo te te 're 'madâ'a we za'ra. Tawamha dama umnhasi wa, te za da te tama 're pisutu za'ra, danhibrob ahâ na, te te dazo 're 'madâ'a za'ra mono da oto. Tane, danhibrob 'rare, dazo te te 're 'madâ'a wasete za'ra mono wamha, te za da te 're waihu'u za'ra, isa'ete na zama, za dawĩ 're isipsaihuri za'ra mono na.

¹¹ Ti'ai ama danhimari ha, dazo 're 'madâ'a wasete za'ra wa'aba mono wamha, e 'wa ha te za mari iwē uptabi ha te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, so 're 'madâ'a za'ra wa'aba mono da. Mare di. Ni'wa, te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono o di za.

¹² Mari ha date ha, dazo 're 'madâ'a wasete za'ra wa'aba mono wamha, e niha te za mari iwē ha da te aima 're somri za'ra wa'wa, ate da. Mare di. Ni'wa te te aima 're somri za'ra wa'aba mono o di za. — Ane Zezusi ma to tama waihu'u za'ra.

¹³ Te dure tama nharĩ za'ra:

— Dama romhuri'wa ha isib'apito maparane wamha, aiwa te te tama 're romhuri we zahure mono o di za. Dure sahurē te te 're sawi pese zahurē mono o di za. Misi te za te te 're sawi pese. Ihâiba amo si te za te siwi 're wē'ō. Dure sahurē te te 're wapari pese zahurē mono o di za, romhuri'wa ha. Misi te za te te 're wapari pese. Ihâiba amo si te za te te 're ruiwapari. Tane, a nori wa'wa ha rob'uiprazēb zo si asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamha, e aiwa asimiromhuri za'ra wa'wa ha za, 'Re ihâimana u'asi mono ma, romhuri me. Mare di. Aiwab o di. — Ane ma to Zezusi ha tama waihu'u za'ra, tisire 're inomro mono nori ma.

Zezusihĩ nhimirowasu'u hâiba amo

Mateusi 11.12-13; 5.31-32; Marcusi 10.11-12

¹⁴ Tawamha parisezu nori ha ma to Zezusihĩ mreme ha wapari za'ra. Tawamha rob'uiprazē zeĩ 'wa, 're nomro mono wa, ma to Zezusihĩ ma nharĩ za'ra.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi ha tama nharĩ za'ra, ahe:

— A nori wa'wa ha aiwē newa, te ai'ama 're dawata za'ra wa'wa. Tazahā asimirosa'rata 'wa ha, 'Re ihâimana u'asi mono ma, waihu'u pese di. Ate, mari na te za dasima ama 're dawata za'ra, iwē newa. Tazahā tama wē o wamha, te za te te 're awē'ō, 'Re ihâimana u'asi mono ha.

¹⁶ — Uburē mari ha Mozési te te dama 're i'apisutu mono ha, da te 're 'madâ'a za'ra mono da, dure 'Re ihâimana u'asi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nori nhimiroti ha ma to dasipara ba si, da te 're pese za'ra, Zuwā Batita datēme mori o ré. Tawamha iwasu'uwē ha te oto da te 're wapari za'ra, 'Re ihâimana u'asi mono ha, da'ama 're isib'a'uwē mono zé wasu'u ha. Taha wa, mari zo dasima iwēzēb uwaibaba, da te 're irob'ruiwapari za'ra mono ne, te za oto da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra, itēme 're dasihutu mono da.

¹⁷ — Pire u'asi, te za dama 're hâimana za'ra, uburē mari ha, 'Re ihâimana u'asi mono te te dama 're i'apisutu mono ha, da te 're 'madâ'a za'ra mono da, isimiroti na rob'ui'ére 'rada ha. Hâiwa ha si'utōri nherē, dure ti'a ha si'utōri nherē, te za pire u'asi dama 're hâimana u'asi. — Ane ma to tama waihu'u za'ra.

¹⁸ — Ni'wa ha aibâ ha timro te te rēme wamha, dure pi'ō aimawi na mro wamha, te za tiwasédé ha 'manha, aibâ ha. Dure, pi'ō, da te ime na aibâ mro wamha, te za dure 'manhari wasete. — Ane, Zezusi ma to tama waihu'u za'ra, parisezu nori ma.

Īsibro pese wasu'u, Īsibrob'ō me

19 Tawamhā Zezusi hā te duré tāma rowasu'u za'ra, parisezu norī ma, āne:
— Aibā hā te 're mo, Īsibro pe hā. Zazahā Īwa'ābā za'ētē na si, te 're si'uza.
Duré dasa Īwē uptabi na si, te 're sa.

20 Tawamhā aibā Īhāiba amo hā te 're sāmra, Īsibrob'ō hā, Ī'wa're ré hā,
Razaru na Īsisi hā. Īsiwadi norī hā te te siwi 're mrami, Īsibro pese nhorōwa
u, te te siwi 're simizusi mono da, 'ridawa u.

21 Dasai rere'e na si, te 're sa. Wapsā si ma tō Ī'wa're hā te te 're upsōmri siwi.

22 Tawamhā ma tō oto dārā, Īsibrob'ō hā. Dā'ā wamhā, hāiwa u ma tō siwi
ti'ā, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa norī hā. Abra'āhā 'rata, te oto
're sāmra, dame 're sai mono da. Īsibro pe hā ma tō duré dārā. Dā'ā wamhā,
ma tō dasiwi sērē ni, ab're 're.

23 Tawamhā ropipa hā te te oto 're sépata za'ētē, adā 're Īsi'ubumroi mono zéb
āma hā. Ta hawi ma tō rob'madā, Īsibro pe hā. Te te rob'madā'ā wamhā, ma
tō Abra'ā hā tisā, romhā na. Ī'rata te Razaru hā nhamra, Īsibrob'ō hā.

24 Te te 'madā'ā wamhā, ma tō tāma si'mahā, āne: “Wahi'rada Abra'ā, Ī'āma
aipē'ēzé na. Ma'āpé, Razaru hā we Ītēme satōrī, ā we te te Īma āri da, te te āma
Īnhoto di'i da, tindhōtōmo na, Īnhoto wahā da. Āme ropipa, wa oto te 're sépata
za'ētē, unhama āma.” Āne te Abra'āhā ma siwasu'u.

25 — Taha wa, ma tō Abra'ā hā asa tāma tinha, Īsibro pese ma: “Īnhihudu,
aihāiba ré ré, aima 're rowē mono di. Uburé marī Īwē hā ma tō asō 're
simi'wara. Razaru hā, marī hā Īwasétére si, ma tō da te tāma 're sōmri za'ra.
Āhāna hā rowē na te oto 're hāimana. A hā te oto ropipa, 're Īsépata mo.

26 Duré, ab're 'rehā hā Īsa'ēne hā te 're sa'wari, wawa'wa. Taha wa, wa te
āma 're saprī waihu'u za'ra mono ō di, atēme wa'aba hā. Duré a norī wa'wa hā
we 're saprī waihu'u za'ra wa'aba mono ō di, watēme hā.” Āne te tāma tinha,
Abra'ā hā.

27 — Tawamhā Īsibro pe hā te asa tāma tinha: “Wahi'rada Abra'ā, tane
wamhā, ma'āpé Razaru hā satōrī, Īmama nhorōwa u.

28 Tame te Īsisānawā norī hā 're si'ubumro, 5 na Īhāiba za'ra hā. Ropipa, wa
oto te 're sépata. Taha wa, te za Īsatō, Ītēme morī za'ra da, te te tāma rowasu'u
za'ra da, Īzarina we 're sisisi tō mono da, ropipa u.” Āne te Abra'āhā ma tinha.

29 — Taha wa, ma tō duré Abra'ā hā asa tāma tinha: “Re Īhāimana u'āsi mono
nhimiroti na Mozési te te āma Īrob'ui'éré hā te nomro, ano norī 'ratamhā. 'Re
Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'éré zama, te Ī'rata
tinomro za'ra. Ta hā te za te te 're wapari za'ra za, ti'ai āma ré.” Āne ma tō
Īsibro pese ma rowasu'u, Abra'ā hā.

30 — Īsibro pe hā te duré asa tāma tinha: “Tane nherē, te te saze za'ra ō
di, Īsimiroti na. Ni'wa hā dā'ā nherē, hāiwa'utu wamhā, Ītēme morī za'ra
wamhā, te za Īsimirowasu'u na saze za'ra, Īsisānawā norī hā. Āne wapsi, te
za tiwasédé hā rēme pese za'ra, rowē na oto 're nomro mono da.” Āne te
Abra'āhā ma tinha.

31 — Tawamhā Abra'ā hā te duré asa tāma tinha: “Ano norī hā Mozési
nhimiroti hā te te saze za'ra ō di. Duré 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa
wasu'u'wa norī nhimiroti zama, te te saze za'ra ō di. Āne wamhā, ni'wa hā
dā'ā nherē, apā hāiwa'utu wamhā, e te aré āma saze za'ra. Te te āma saze za'ra
ō di aré, Īsimirowasu'u na hā.” Āne Abra'ā hā ma tō tāma waihu'u, Īsibro pese
ma.

17

¹ Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma:

– Áté ni'wa simiroti zarina, te za ni'wam norĩ hã 're hãimana wasété za'ra. Tawamhã roti wasété'wai ma, 're ropipa za'ra mono di za.

² Áhãta, ai'uté norĩ hã. Áté, ni'wa simiroti zarina, te za ai'uté hã 're 'maiñhãimana wasété. Tawamhã tãma ñroti wasété'wai ma, 're ropipa mono di za. Ìbutu na ètè tãmo wawë hã da te ãma wasisi pari, dà'à da, ài ba da te mei wamhã, tãma ropipa di, tãma ñroti wasété 'wai ma hã. Tane nherë, ñsimiroti wasété zarina, ai'uté te te ñrëme wamhã, taha nhipai u hã tãma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

³ Taha wa, te za 'rãwi asina 're asõpré wa'aba mo, 're anomro wë wa'aba mono zéb zô. Áté asisãnawã hã te za asada 're wasété za'ra wa'wa. Áne wamhã, aimreme wë na, te za tãma 're ñroti za'ra wa'aba mo, asada 're wasété za'ra wa'aba mono tã da. Tiwasété na aima 're siwë'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're ñnharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “Te ñsina 'madã'à õ di, ñzada aiwasétézè hã.” Áne te za tãma 're ñnharĩ za'ra wa'aba mo.

⁴ Áté, ã bātã na te za bātã bã asada 're wasété za'ra wa'wa, asisãnawã norĩ hã. Áté 7 na asada ñwasétézè hã za. Tane nherë, tiwasété na aima siwë'õ wa'aba da, apã atëme nasi simasisi aba wamhã, te za nasi tãma ñnharĩ 'wa: “Te ñsina 'madã'à õ di, ñzada aiwasétézè hã.” – Áne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma.

Wanhib'apito, wa te wasina 're ñ'umnhasi za'ra mono zé wasu'u

⁵ Tawamhã ñsada wasu'u'wa norĩ hã ma tã tiwi rowaptërè za'ra, ãne:

– Wanhib'apito, wama 're aza'ëtè u'ãsi mono, wa te wasina 're ñ'ai'umnhasi za'ra mono zé hã. – Áne te tiwi rowaptërè za'ra.

⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma ãma romnhimiré'è za'ra, ãne:

– Motada nhamare hã syryre nherë, da te 're wamhã, oto pototo wamhã, wede za'ëtè uptabi di. Tane, a norĩ wa'wa hã asina 're ñ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã, syryre na nherë, aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wamhã, te aré pidera wede ma ñnharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Ma'ãpé asi'uihã na asisa'o'o, à 're, asi're da.” Tawamhã te aré asadawa zamari za'ra wa'wa, pidera wede hã. – Áne, Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma.

⁷ Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

– Áté aima romhuri'wa hã te 're 'manhamra, áté buru na te te aima 're ñromhuri mono hã, áté pone'ërebã 'madã'à'wa. Tawamhã bātã na te za atëme wi, romhuri hawimhã. 'Ri para u sébré wamhã, e te za ãne tãma ñnha: “We oto asãmra, asa da.” E ãne, te za tãma ñnha.

⁸⁻⁹ Mare di. Áne te za tãma ñnha: “A'ã ñma asipi na. Asipi parip si, zazahã wa'õtõ na asi'usisi, ñsa hã we ñma ñré ãri da, à zama. ñsai parip si, te za asa. Te za duré ñhã'rë.” Áne te za tãma ñnha. Tawamhã te za aima ãma uwaimra, tãma ñru zarina. Asiminhimi'ru hã te te ãma aima uwaimrami wa, e te za sã amnhasi, ãma aiwata zô. Mare di. Sã simnhasi õ di za.

¹⁰ Tane a norĩ wa'wa hã, asib'apito nhimiwada'uri 'wa, ñma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ñnharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “Sã 're wanhimnhasi za'ra mono õ di za, wa'ãma 're aiwata za'ra mono zô hã. Taré aima romhuri'wai wa, wa tã wa te ãma aima 're uwaimrami za'ra, asimiwada'uri hã.” Áne te za 're ñnharĩ za'ra wa'aba mo. – Áne, Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ñomro mono norĩ ma.

Zezusi hã ñ'wa're ré norĩ hã te te ñpese za'ra zé wasu'u

¹¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba're, Zeruzarẽ u. Darireza hã Samariza me 're ĩsiwaptob zahurẽ mono wa'wai baba, te ai'aba're, bådãdi na.

¹² 'Ri wa'õtõ u sihutu õ ré, ma tõ aibã norĩ me si'uzusi za'ra. Aibã norĩ hã ĩ'wa're ré hã, 10 na ĩhãiba za'ra hã. Romhã prã na ma tõ tãma 'mazahãri za'ra.

¹³ Tame ma tõ sina 'mahãrã za'ra, ãne:

— Zezusi, rowahutu'wa, wa'ãma aipẽ'ẽzé za'ra na, wapese za'ra da. — ãne te sina 'mahãrã za'ra.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Õwa te za ai'aba'rei wa'wa, sasedoti norĩ u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ u, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, asẽptã'ã za'ra wa'aba zẽm na hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra. Taha wa, te ai'aba're, ĩ'wa're ré norĩ hã. Bådãdi na si'aba'rei ré, ma tõ tizẽptã'ã za'ra.

¹⁵ Tawamhã ma tõ misi apã mo Zezusihi u, tihãiba hã te te 'madã'ã wa. Ta hã samaritanu. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma wata sina, te apã mo, mreime 'rãihã sina.

¹⁶ Zezusihi u wisi wamhã, ĩsahãpã ma aime, hi'rãtitõ. Te te ĩpesezẽm na te ãma tiwata, aibã hã.

¹⁷ Taha wa, te Zezusi hã tinha, ãne:

— Aibã hã 10 na ĩhãiba za'ra hã, wa tõ pese za'ra. E mahãta aibã norĩ hã, 9 na ĩhãiba za'ra hã.

¹⁸ Wasirẽ zudezu'õ nherẽ, e niha te we ãhã si mo apã siwaprosi. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma wata da, ĩsimipese waihu'u pese na.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te aibã ma tinha, ãne:

— Hãwi asa na, asõrõwa u aimorĩ da oto. A hã ma tõ ĩzaze, te aipesezẽm na. Taha wa, ma tõ asẽptã, ĩzazei wa. — ãne ma tõ aibã ma waihu'u, Zezusi hã.

*'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zẽ wasu'u
Mateusi 24.23-28, 36-44*

²⁰ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tõ Zezusi hã siwi sadanha, ãne:

— E niwa te za bådã hã ĩwa waptãrã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zẽb da hã. — ãne te siwi 'mazadanha. Taha wa, Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi, marĩ hã datõmo na a'ã, da te 're 'madã'ã za'ra mono õ di za.

²¹ Taha wa, ãne da te 're romnhorẽ za'ra mono õ di za: “Ãhãta, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zẽ hã. Õhõta, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zẽ hã.” ãne, da te 're romnhorẽ za'ra mono õ di za. E marĩ wa. Dapẽ'ẽ 're, 're hãimana mono wa, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zẽ hã. — ãne, Zezusi ma tõ tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

²² Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, tisirẽ 're ĩnomro mono norĩ ma, ãne:

— Niwapsi te za asima ĩwẽ za'ra wa'wa, bådã ĩwa waptã'ã da, ti'ai ãma dasirẽ ĩpodo hã te te dama 're ĩroti mono zẽ hã. Ãtẽ ãne te za asima ĩnharĩ za'ra wa'wa: “Misi bãtã na nherẽ, Wanhĩb'apito na, wa te wasina waihu'u za'ra neza.” ãne te za asima ĩnharĩ za'ra wa'wa. Tawamhã a'ã asina waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

²³ ĩzadawa para õ nherẽ, te za ni'wam norĩ hã te te aima 're romnhorẽ za'ra wa'wa, tarẽ: “Ãhãta ti'ai ãma dasirẽ ĩpodo hã te nhamra. Õhõta, te nhamra.” ãne te za te te aima 're romnhorẽ za'ra wa'wa, tarẽ. ãne wamhã, danhimirowasu'u zarina, ĩzõ 're rob'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za.

24 Tã si'ubuzi, te te 're rowa'a mono wamhã, dama rob'madã'ã pibu pese di, hãiwa mono bã hã. Tane, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã apã wei ãmorĩ wamhã, aihĩni te za ãmadã'ã za'ra ni.

25 Tazahã, wa za a'ã robzépata za'ëtê, ã nimosi dapoto tém norĩ hã te te siwi ãwê'õ za'ra wa.

26 Tawamhã ãzõ 're ãdanhimipari za'ra mono õ zém na, wa za wei mo apã. Apã we ãmorizéb u hã Nowé 're hãimana mono ré, 're ãdahãimana za'ra mono ne, te za 're dahãimana za'ra za.

27 Ta norĩ hã daré ãpusi mono õ ré hã, ma tõ simiza'rese ãna tisa te te 're huri, rowé na 're nomro u'ãsi mono da newa. Simiza'rese ãna te duré te te 're ãhuri. Rowé na te duré sina 're mro za'ra. ãne, 're ãdahãimana za'ra mono zé hã, Nowé hã 'ri ne 'manharĩ 're, sébré õ ré. Sébré parip si, ma tõ oto tã hã we tita'a. Ti'ai hawib zama, ma ã pu'u. Taha wa, ma uburé ã na dasi'utõrĩ.

28 Duré, Ro hã 're hãimana mono ré, 're ãdahãimana za'ra mono zém ne, te za 're dahãimana za'ra, apã we ãmorizéb u hã. Ta norĩ hã ma tõ 're saihuri. Ma tõ duré te te 're ãhuri. Marĩ hã ma tõ da te dasiwi 're uipra za'ra duré. Ma tõ da te dasima 're rowede za'ra. Daburu ãma, ma tõ da te 're robzuri. Ma tõ duré da te dasima 're 'ri za'ra. ãne, 're ãdahãimana za'ra mono zé hã.

29 Tawamhã bãtã na, Sodoma hawi Roho watobrozém na hã ma tõ dasi'utõrĩ. Tã we ãta'a ne, ma we uzã hã asa'wa ti'ai u, ëtê ro'o nhizédé uzé piri zama. Taha wa, ma uburé dasi'utõrĩ.

30 Tane, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã apã we ãmorizéb u hã te za 're dahãimana za'ra. ãzõ 're danhimipari za'ra mono õ di za.

31 Apã we ãmorĩ õ ré, áté te za ni'wam norĩ hã ai'ubumro, 'ri nhisi hãpã na. Tawamhã, apã we ãmorĩ wamhã, tinhibrobo zõ te te si'ra za'ra õ di za. Mare di. Awa'awi te za tinhorõwa hawi ai'aba'ré, tinhibrobo zõ sisisi ãna. Duré tiburu hawi, apã 'ri tême si'aba'rúi õ di za. Mare di. Õne haré te za duré ta norĩ hã ëtê 'rãihã u dame sisa're.

32 Ma'ãpé Roho mro wasu'u na 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mono, ãsine 're anomro aba mono tõ da.

33 Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihãimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowé ãsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ãzarina 're nomro mono da, 're sihãiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowé hã.

34 Taha barana te za ni'wam norĩ hã siré tinhotõ zahuré, áté. Siré sõtõ zahuré ré, ãhãiba amo hã te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ti'ã, hãiwa u. ãhãiba amo si te za tiré.

35 Áté, pi'õ norĩ hã te za siré ti'ru'u zahuré. Siré 'ru'u zahuré ré, te za ti'ã, ãhãiba amo hã. ãhãiba amo si te za tiré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Tõ sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa.

36 Áté, aibã norĩ hã te za siré romhuri zahuré, buru ãma. Tawamhã ãhãiba amo hã te za ti'ã hãiwa u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. ãhãiba amo si te za duré tiré. — ãne, ma tõ Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

37 Tawamhã te sadanharĩ za'ra, ãne:

— E mame te za ãne tiromhãiba. — ãne te ãma sadanharĩ za'ra.

Taha wa, te Zezusi hã asa tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Sipahudu hã marĩ dá'ã u 're si'rã'õtõ mono wamhã, dama pibui pese di, marĩ hã 're dá'ã za'ra mono wa, 're ãsimi'wara mono zé hã. — ãne ma tõ tãma rowasu'u za'ra.

18

Īmrotō wasu'u, dama rowairébé'wai me

1 Tawamhā Zezusi hā ma tō tāma āma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're Īnomro mono norī ma, wa'a āna 'Re Īhāimana u'āsi mono wi, te te 're rowaptērē u'āsi za'ra mono da, te te 're pawaptob u'āsi za'ra mono da. Āne te āma simiré'é:

2 — Aibā hā te 're hāimana, 'ri nho'ōmo āma, dama rowairébé'wa hā. 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'madā'ā'ō'wa ta hā, duré danhimiroti na zama Īsimiwazéb ō.

3 Tame ma tō pi'ōi mrotō hā 're sāmra. Te ĩtēme 're neb u'āsi, te te tāma 're rowairébé mono da ne. Āne te te tiwi 're rowaptērē: “Ī'āma aime na. Ma'āpé ĩzawi'ō'wai ma roti na, te te ĩma 'manharī wasété tō da.” Āne te nasi tāma tinha.

4-5 — Tane nherē, duréi nherē, te te pawaptob ō di. Tawamhā ĩtēme 're neb u'āsi mono wa, te oto 'rāwi sima tinha, dama rowairébé'wa hā: “Wa hā 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti, te 'madā'ā ō nherē, duré danhimiroti na ĩnhimiwazéb ō nherē, te te sina ĩwa'a wa, wa za oto tāma rowairébé, marī te te sima ĩwē na. Te tāma rowairébé ō wamhā, ĩtēme 're neb u'āsi mono wamhā, te za te te 're ĩwasutu u'āsi, timreme na. Āne ō'umnhasite, wa za oto pawapto.” Āne te sima tinha, tipē'ē na. — Āne te Zezusi tāma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

6 Te duré tāma nharī za'ra, Wanhib'apito hā āne:

— Ma'āpé, āma rosa'rata za'ra wa'aba, dama rowairébé'wa, te te sina ĩrotizém na hā.

7 Wē prā zahā, te za, u, ĩmrotō hā pawapto. E bété tinhib'a'uwē hā te te 're pawaptob za'ra mono ō di za, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Āté rowa'a na, āté barana te za sō 're hāsi, te te 're pawaptob za'ra mono da. E bété te te 're pawaptob su'u za'ra mono ō di za.

8 Mare di. Te te sima 're ĩwē za'ra mono zarina, te za tō te te 're pawaptob za'ra. Te za te te 're pawaptob su'u za'ra. Te te 're pawaptob za'ra mono nherē, e niha za, ti'ai āma dasiré ĩpodo hā, apā we ĩmorī wapsi. E te za da te 're ĩzaze za'ra. E ti'ai āma te za dama tihāiba, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zé hā. — Āne te Zezusi hā āma sadanharī za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī hā.

Parisezu norī wasu'u, danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wai me

9 Tawamhā Zezusi hā te za duré dama āma romnhimiré'é, ni'wam norī udāna. Ta norī hā 're hāimana wē za'ra mono newa, ma tō 'rāwi sina 're wata za'ra. Tihāiba amo norī hā te duré te te siwi 're wē'ō za'ra, wasété za'ra newa. Taha wa, ma tō tāma āma simiré'é za'ra, āne:

10 — Aibā norī hā ma tō tizasi zahuré, 'Re Īhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, tāma mre me zahuré da. Aibā norī hā, parisezu, duré danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wa.

11 Zasi wamhā, hāiwi te oto za, parisezu hā, rob'uiprazéb ubumroi'wa nhiti. Āne ma tō mre: “'Re Īhāimana u'āsi mono, āhāna, wa za ai'āma ĩwata. E marī wa. Wa hā ĩsiré aibā norī ne, ĩwasété na 're ĩmorī ō di. Danhibrob zō, te 're rob'ruiwaparī mono ō di. Wā hā rob'uiprazém na, dawī 're ĩnhipsaihuri mono ō di. Duré pi'ō na zama, dawī 're ĩnhipsaihuri mono ō di. Taha wa, wa za duré ai'āma ĩwata, ōhō ne, rob'uiprazéb ubumroi'wa ne, 're ĩmorī ō wa.

12 Maparane bātā na romhuri sidāpāsi, wa ĩsai āna 're ĩnhamra, te aima 're romhuri mono da, ĩmreme na. ĩpawa'ā hā wa duré te aima 're po'o, syry na.” Āne ma tō parisezu hā tiwē hā sina tihi, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma.

13 — Tanei ò di, rob'uprazéb ubumroi'wa hã. Hãwi te za, romhã na. Te ti'rã po. 'Rãwi siwẽ'õ wa, 'rãi wahutu ò di. ãne te tãma siwasu'u: "'Re ìhãimana u'ãsi mono, wa hã ìwaseté di. ìwaseté wa, ì'ãma aipẽ'èzé na, ìwasédé hã ìma pari da." ãne te tãma siwasu'u, tiwaseté na.

14 Taha wa, ma tò Zezusi hã dama tinha, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Rob'uprazéb ubumroi'wa si, rowê na te apã mo tinhorõwa u, parisezu upana. E marĩ wa. 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te wêsãmri wa, tãma ìsiwasu'uzém na, duré waseté nherê, marĩ te te 're ì'manharĩ waseté mono na, te te 're 'madã'ã mono ò wab zama. Ni'wam norĩ hã danhipai u wê newa, tiwê na sina 're wata za'ra mono wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, te za tãma pisutu za'ra, wapu na dama 're hãimana za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã tiwê na sina 're wata za'ra mono ò wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, te za tãma pisutu za'ra, pire na dama 're hãimana za'ra mono da. — ãne Zezusi ma tò dama waihu'u.

Zezusihi u, ai'uté, da te ì'ãwisi za'ra zé wasu'u
Mateusi 19.13-15; Marcusi 10.13-16

15 Taha pari, ma duré ni'wam norĩ hã ai'uté hã ãwisi za'ra, Zezusihi u, ai'uté ãma mreme da, ìwê hã te te tãma 're anhomri mono da, ai'uté ma. Tawamhã ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã te te da'madã'ã za'ra wamhã, ma tò tãma nharĩ za'ra.

16 Tawamhã ma tò Zezusi hã ai'uté norĩ zô hã, ìtême si'aba'rê da. Te duré tisiré 're ìnomro mono norĩ ma tinha, ãne:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba ò di za. A'ã we ìtême da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. ã ai'uté norĩ hã õne haré simizazei pese na 're ìhãimana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hãimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwê za'ra, ta norĩ ãma hã.

17 Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ai'uté hã simizazei pese na 're ìhãimana za'ra mono ne, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're si'apito za'ra mono da, te te sina 're saze za'ra mono ò wamhã, ãma 're sib'a'uwê za'ra mono ò di za. — ãne ma tò Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

Aibã ìsibrob ahã wasu'u
Mateusi 19.16-30; Marcusi 10.17-31

18 Tawamhã roti'wa hã te Zezusi sadanha, zudezu hã:

— Rowahutu'wa, aiwê di. E marĩ ìwê hã wa za 'manha, 're ìdanomro u'ãsi mono zé hã te ìsina ì'uwaimrami da hã. — ãne te Zezusi sadanha.

19 Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— E niha te ì'ãma aiwa, ìwê na. 'Re ìhãimana u'ãsi mono si, ìwê uptabi hã, õhõ si.

20 Aima waihu'u pese di, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. ãne, dama ìsimiroti hã: "Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré, 're danhimroi wa'aba mono ò di za. Duré, danhibrom na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré, dahãiba na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono ò di za. Duré aimama hã te za 're ìwazé pese mo, ana zama." — ãne ma tò Zezusi hã tãma rob'rãzarõtõ, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti na hã.

21 Tawamhã aibã hã te duré asa tãma tinha, ãne:

— Ìprêdu wi, wa tò te 're wapari pese, ìsimiroti hã. Õne u'ãsi. Te 'madã'ã nhimini ò di. — ãne te Zezusihi ma sihãimanazéb 'rãzarõtõ, roti'wa hã.

22 Ìsihãimanazéb 'rãzarõno hã te te wapari wamhã, te asa tãma tinha, Zezusi hã:

— Tane nherê, misi te zahadu aihâimanazéb zô aiwi rowaptâ. Ma'âpé, uburê asibro hã dama wede mono, İwa'âbâ zô, İsibrob'ô norî ma, sômri mono da. Tawapsi, asibro pese di za, hâiwa âma hã. Asibro hã dama wede mono parip si, te za apâ we ĩtême aimo, İsiré 're aimorî da oto. — Āne te roti'wai ma tinha, Zezusi hã.

²³ Āne aibã ma, te te roti wamhã, sibrob ahã uptabi wa, ma tô tiwi tirobzei'ô, tinhibrob zawi te.

²⁴ Tawamhã Zezusi hã tiwi ĩrobzei'ô na ma tô waihu'u. Taha wa, te âma simiré'é, âne:

— İsibro pese norî hã 'Re İhâimana u'âsi mono, da'âma 're İsib'a'uwê mono zéb u 're İsisisi mono da hã, pire di. Tâma pire uptabi za'ra di za.

²⁵ E niha te za awaru ba'ômore hã İsi'uwazi para'ôtô zapu'u 're âzé. Sébré waihu'u ô di. Tane, İsibro pese norî hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono ô di za, 'Re İhâimana u'âsi mono, da'âma 're İsib'a'uwê mono zéb u hã. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Taha wa, te İwapari'wa norî hã sadanharî za'ra, âne:

— İsibro pese norî ma, waihu'u za'ra ô wamhã, e 'wam norî hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â âna 're İdanomro u'âsi mono zé hã. Āté ni'wai ô di. — Āne te siwi sadanha.

²⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô asa tâma nharî za'ra:

— Dasi'uihã na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ô di za. Dama waihu'u ô di. 'Re İhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. — Āne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te sadanha:

— Wa norî hã wa tô wanhorôwa hã wasipara rême za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto. — Āne te Zezusihi ma tinha.

²⁹ Taha wa, te asa tâma tinha, Zezusi hã:

— Tane tô. Tô sena wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Āté, ni'wam norî hã te za tinhorôwa hã rême za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono, da'âma 're İsib'a'uwê mono zé, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. Āté timro hã te za a'â te te 're rême za'ra, âté, tisisânawã norî hã, âté timama hã, âté tina hã, âté ti'ra norî hã.

³⁰ Tawamhã ti'ab ré, te za tô marî hã te te tâma 're anhomri za'êtê, İwa'rãmimhã, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Te za tô duré tâma pisutu za'ra, niwa, rowê hã te te sina 're İuwaimrami za'ra mono zéb da hã, hâiwa âma. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã tidâ'âzém na İsiwasu'uzé, tihâiwa'utuzém na zama Mateusi 20.17-19; Marcusi 10.32-34

³¹ Tawamhã Zezusi hã hãiba pisutu ma tô sani za'ra, tisiré 're İnomro mono norî hã, aibã 12 na İhãiba za'ra hã. Āne te tâma nharî za'ra:

— İwapari pese za'ra wa'aba. Āhãna, wa Zeruzarê u ai'aba're ni. Tame te za marî hã ĩzô watobro. 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî hã, dasiré ĩpoto âma, te te ĩ'âma ĩrob'ui'ére za'ra zéb zarina, te za marî hã ĩzô watobro.

³² Te za, u, dasiwi ĩ'âri ni, zudezu'ô norî ma, da te dasiwi İhãiba nhomri da. Te za, u, ĩ'âma tawa'ê za'ra ni, zudezu'ô norî hã. Te za, u, ĩ'âma wasété za'ra. Tizadaipro na te za, u, nasi siwi ĩ'uptob za'ra.

³³ Te za, u, da te dasiwi 're ĩpre'é. Taha pari, te za, u, dasiwi İwĩrĩ ni. Tane nherê, bâdâ maparane ĩ'âma si'utõrĩ ô ré, wa za, u, apâ hâiwa'udu. — Āne ma tô sina tâma rob'râzarõtô za'ra, tisiré 're İnomro mono norî ma.

³⁴ Tazahã, tãma pibu prã za'ra di, te te tãma sina ĩrob'rãzarõtõ za'ra zé hã. Tãma waihu'u za'ra õ di, te te tãma ĩwaihu'u za'ra zé hã.

Ītob'a te te 're ĩda'awari mono hã, Zezusi te te ĩto pesezé wasu'u Mateusi 20.29-34; Marcusi 10.46-52

³⁵ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tã rob'umhutu za'ra oto, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te aibã hã ĩtob'a hã nhamra, bãdãdi zababa te te 're ĩda'awari mono hã.

³⁶ Aibã hã ma tã da'awapa, da'ahã na da te ĩro'rahãri za'ra hã. Taha wa, te anha:

— E niha bã.

³⁷ Taha wa, te asa tãma rowasu'u za'ra ni:

— Zezusi, Nazaré hawi we ĩmorĩ, ma ro'razã. — ãne te tãma rowasu'u za'ra ni.

³⁸ Tawamhã te ĩtob'a hã nasi 'mahã:

— Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'ãpé ĩ'ãma aipẽ'êzé na. — ãne te nasi 'mahã.

³⁹ Tawamhã danhowa ĩsi'aba'ré, te tãma nharĩ za'ra, ari'iwi sãmra da. Tazahã, te te wapari za'ra õ di. Taha wa, te nasi 'mahã:

— Dawihi nhihudu, ĩ'ãma aipẽ'êzé na. — ãne te nasi 'mahã.

⁴⁰ Taha wa, ma tã Zezusi hã mazazã. Te dama ti'ru, ĩtob'a hã da te saprõni da, ĩtẽme. ĩtẽme da te saprõni wamhã, Zezusi te sadanha:

⁴¹ — E marĩ te asima ĩwẽ, te ãma aima ĩ'uwaimrami da hã. — ãne te Zezusi sadanha.

— Apito, ĩto pese da, wa ĩsima aiwẽ, apã te 're rob'madã'ã mono da. — ãne te asa tãma tinha, ĩtob'a hã.

⁴² Tawamhã te Zezusi hã tãma tinha:

— Rob'madã'ã. Asina ĩ'umnhasi wa, ma ato pe. — ãne te Zezusi tãma tinha.

⁴³ Tawamhã awa'awi ma tã rob'madã'ã wẽ, aibã hã. Zezusihi siré te oto mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma, wata sina. Uburé, ãma ĩ'madã'ã wa norĩ zama, te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma tiwata za'ra. ãne Zezusi, ĩtob'a te te ĩto pesezé wasu'u hã.

19

Zateuhu wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã Zerico u, ma tã wi. Wisi wamhã, 'ri nho'õmo wa'wai baba, ma ro'razã.

² Zerico ãma, te aibã hã 're hãimana, ĩsibro pe hã, Zateu na ĩsisi hã. Danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wa norĩ 'madã'ã'wa, Zateu hã.

³ Tã hã ma tã sima wẽ, Zezusi hã te te sabu da, te te hãiba pibu da. Tane nheré, da'ahã uptabi wamhã, te te 'madã'ã waihu'u õ di Zezusi hã, sapore wa, Zateu hã.

⁴ Taha wa, ma tã danho'a wara, wede u, te te sai'uri da, sipapara te te 'madã'ã da, ĩwa'wai baba za wei morĩ wa, Zezusi hã.

⁵ Tawamhã Zezusi hã wede u oto wisi wamhã, hãimo te rob'madã. Taha wa, te 'mahã Zateu hã, ãne:

— Zateu, ai'aba'ré na si'ra na. ã bãtã na hã asõrõwa ãma ĩhãimana hã.

⁶ Taha wa, ma si'aba'ré na si'ra. To sina, ma tã tãma tinha, ĩsõrõwa u ĩsiré morĩ da, ĩ'rata a'ã sãmra da.

⁷ Tawamhã ĩsõrõwa u sébré wamhã, te dasima nharĩ za'ra ni, Zezusihi za'u, ãne:

— Zapre, ma bété ĩsõrõwa u ãzé, aibã ĩwasété nhorõwa u. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

⁸ Zateu hã hãwi te oto za, Wanhib'apito ma, siwasu'u da. Tawamhã ãne te tãma tinha:

— Āhãta, ĩnhibro hã wa za ãma aipo'o, ĩsibrob'õ norĩ ma, te sãmri mono da. Duré, dawĩ ĩnhipsaihuri wamhã, wa za, te ĩsimi'uri nhowa're're, dama ãma 'rãnhipa, ĩwa'rãmi. Rob'uiprazé misi wamhã, wa za maparane si'uiwa na dama ãma 'rãnhipa. — Āne te Zezusihi ma siwasu'u.

⁹⁻¹⁰ Taha wa, te Zezusi hã dama tinha:

— Āhãna hã rowē di oto, ĩsõrõwa ãma hã. Ā hã aibã hã ma tõi tinho'reptuzé hã sina waihu'u. Abra'ãhã nhihudu, te za tõi oto 're mo. Taha da, wa tõi wē datēme mo, te 're da'anho'reptui mono da, dawē na oto 're danomro mono da. Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo. — Āne ma tõi dama siwasu'u, Zezusi hã.

*Romhuri'wa norĩ, 10 na ĩhãiba za'ra wasu'u
Mateusi 25.14-30*

¹¹ Tawamhã ma tõi wapari za'ra ni, Zezusihi mreme hã. Taha wa, te za duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra. E marĩ wa. Zeruzarē u, ĩwisizéb u hã, romhuture di oto. Āne wamhã, te dasina rosa'rata za'ra ni:

— Āté, bãdã te za oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zéb da hã. — Āne te dasina rosa'rata za'ra ni.

¹² Taha wa, te ãma simiré'é Zezusi hã, ãne:

— Aibã hã dama ĩpire hã darob amoi u ma tõi mo, tinhib'apito hã te te sabu da. ĩsib'apito hã te za pisutu, apito na dama 're hãimana mono da, ĩrob ãma. Taha da, te za mo, si'apito da. Taha parĩ si, te za wei mo apã, tirob u.

¹³ Taha wa, te morĩ õ ré, sitēme sõi tihãrã za'ra, tãma ĩromhuri'wa norĩ zõi, 10 na ĩhãiba za'ra norĩ zõi. Misi si, ma tõi te te tãma sãmri, rob'uiprazé ĩspotore hã. Ētē'ubuzi ĩpré 'manharĩ, ta hã, oru 'manharĩ. Tawamhã te ãne tãma 'ru za'ra: "Marĩ hã te za 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, rob'uiprazém na ãma atob za'ra wa'aba da, apã we ĩmorĩ õ ré." Āne te tãma 'ru za'ra. Taha pari, te oto tiwi timorĩ za'ra.

¹⁴ — Dama si'apito da nherē, ĩrob 're, 're ĩdahãimana za'ra mono hã te siwi 'ruiwapa, dama si'apito tõi da. Taha wa, te ĩsarina siwi da'mazatõ, ĩsib'apito ma, te te ãma dazadawa wasu'u za'ra da.

¹⁵ — Tane nherē, ma tõi aibã hã ĩsib'apito hã pisutu, dama si'apito da. Taha wa, ma tõi wi apã, tirob u. Wisi wi, ma tõi sitēme sõi tihãrã za'ra, tãma ĩromhuri'wa norĩ zõi hã, niha ãma sitob za'ra wamhã, te te waihu'u da.

¹⁶ Tawamhã ĩtēme ĩwisi 'rada hã te tãma tinha, ãne: "Apito, rob'uiprazé ĩspotore hã ma tõi ĩma ĩsõ, misi. 10 na ĩhãiba za'ra hã, wa tõi ãma ato." Āne te tãma siwasu'u, ĩtēme ĩwisi 'rada hã.

¹⁷ — Tawamhã ĩsib'apito te asa tãma tinha: "Wē di tõi. A hã, romhuri wē 'wa. Marĩ hã 'rare nherē, ma tõi ĩma 're ĩ'manharĩ wē u'ãsi mo. ĩma ai'umnhasi di. Taha wa, wa za oto aipisutu, 're da'ab'madã'ã mono da. 'Ri ahã, wa za aima pisutu za'ra, 10 na 'ri ĩhãiba za'ra hã tame 're da'ab'madã'ã mono da." — Āne te tãma tinha.

¹⁸ — Tawamhã ĩsãna'remhã, ma we duré ĩtēme wi. Ta hã te duré tinhib'apito ma tinha: "Apito, rob'uiprazé ĩspotore hã ma tõi ĩma ĩsõ. ĩmrotõ na ĩhãiba za'ra hã, wa tõi ãma ato." Āne te tãma wasu'u, tinhib'apito ma.

¹⁹ — Taha wa, te ĩsib'apito hã asa tãma tinha: "Tane tõi. 'Ri ahã hã ĩmrotõ na, wa za aima pisutu za'ra, tame 're da'ab'madã'ã mono da." Āne te tãma tinha.

20 — Tawamhã Ìsãna'remhã, ma we duré ìtème wi. Tinhib'apito ma, te tinha: “Apito, àhãta rob'uiprazé ate hã, ìma Ìsòmri hã. Zazahã na, wa tó ubu, te asó 'madã'á pese da.

21 A hã, da'ãma aipê'èzé ò di. Date hã te dawí asima 're ì'apisutu mo, ate da. Duré asimirob're ò nherê, te za asima 're ìrob'rãihãri mo, ate da, danho hã. Æne na, wa tó aiwaih'u. Taha wa, aipipa di.” Æne te tãma tinha.

22 — Tawamhã Ìsib'apito te asa tãma tinha: “A hã ìma romhuri waseté 'wa, te 're aimo. Aimreme wé ò wa, wa za aimreme hã aïma sizusi, aimreme zarina te aiwê'ò da. Ìte na, ma tó u, ìwaih'u, da'ãma ìpê'èzé ò na. Wa hã wa za date hã te ìsima 're apisutu, u, ìte da. Duré wa za, u, te ìsima 're a'rãihãri, ìte da, danho hã. Æne ma tó ìma ìnha.

23 Æne na 're ìhãimana mono wamhã, e marí wa bété rob'uiprazé hã ìzô sêrê ò di, wedehãpã 're. Æne we apã ìmorí wapsi, te aima Ìsòmri nhipai u, wa aré ìsima waze, ìzô sina hã'á wa.” Æne te romhuri'wai ma tinha.

24 — Taha wa, te ì'rata Ìsimasam norí ma tì'ru: “Ma'ápé, tiwí àri aba rob'uiprazé hã, 10 na te te ìhãiba ma, sòmri aba da.” Æne te tì'ru, Ìsib'apito hã.

25 — Tawamhã asa te tãma nharí za'ra: “Oro òhò te hã, 10 na ìhãiba za.” Æne te tãma nharí za'ra, tinhib'apito ma.

26 — Asa te duré tãma nharí za'ra: “Tô sena wa aima waih'u za'ra wa'wa. Ni'wam norí hã marí ahã nherê, simi'è na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za ãma tãma 're dasito, marí na. Tane nherê, ni'wam norí hã marí na syryre nherê, simi'è na te te ãma 're romhuri za'ra mono ò wamhã, te za syryre nherê, tiwí sani za'ra ni.

27 Oto ì'rui'wa norí hã we ìtème ãwisi za'ra wa'aba. Ma tó siwí ìwê'ò za'ra, tãma ìsi'apito za'ra tó da. Taha wa, te za ìnho'a asiwí ìsimroi wa'wa.” Æne ma tó Ìsib'apito tãma 'ru za'ra. — Æne te dama ãma romnhimiré'è, Zezusi hã.

Zezusi hã Zeruzarê u ìwisizé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Zuwã 12.12-19

28 Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto danhowa mo, Zeruzarê u, Zezusi hã.

29-30 'Ri wa'òtò u, ma tó rob'umhutu oto, Betazé u hã, duré Betãnha u hã. Oriwera na ètê 'rãihã nhisi 'rata, 'ri wa'òno hã. Tisiré 're ìnomro mono norí hã ma tó sisòwa satòrì zahuré, maparane. Æne te tãma rob'ru zahuré, Zezusi hã:

— Òwa te za datème ane wa'wa, 'ri wa'òtò u, asó're uwaibaba wa'aba. Aimasí aba wí, te za awaru po'repore Ìsãmri 'wa, ìprédupté hã, zahadu ni'wa ãma ìmorí'ò hã. Butu wazi na te za, da te ãma wasisi haré. Tawamhã te za ìwasihui wa'wa, we saprõni aba da.

31 Ni'wa hã ãne te te asadhanarí aba wamhã: “E marí da, te ìwasihui wa'wa,” tawamhã, ãne te za asa tãma ìnharí 'wa: “Wanhib'apito hã ãma morí da, wa tãma wasihu ni.” Æne te za asa tãma ìnharí 'wa. — Æne ma tó Zezusi hã tãma waih'u zahuré.

32 Tawamhã te oto tineb zahuré. Zezusi te te tãma ìwasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tó sãmri zahuré, awaru po'repore hã.

33 Te te wasihu zahuré wamhã, ìtede'wa norí hã te sadanharí zahuré:

— E marí da, te asapa'abã ìwasihui wa'wa ari'iwí. — Æne te tãma nharí zahuré.

34 Taha wa, te asa tãma nharí zahuré:

— Wanhib'apito, marí ò wa, ãma morí da, wa tãma wasihu ni. — Æne ma tó tãma waih'u zahuré.

³⁵ Tawamhã te oto saprõni zahuré, awaru po'repore hã, Zezusihi ma. Te te tãma ãwisi zahuré wamhã, ma tã tã tisi'ubuzém na tãma ba'ubu zahuré. Tawamhã ma tã Zezusi pawaptob zahuré, ãma sarõtõ da.

³⁶ ãma morĩ ré, ma tã dasi'ubuzém na bãdãdi hã da te waptã za'ra.

³⁷⁻³⁸ Tawamhã ma tã rob'umhutu, Zeruzarẽ u hã. Oriwera na te za oto si'ra, Zeruzarẽ u wisi da. Tamomo, te da'ahã na Zezusihi zarina ai'aba'rẽ ni, Ìsazei'wa norĩ hã. Ma tã te te ãma 're 'madã'ã za'ra arẽ, Zezusi te te 're Ìda'apawapto mono zém na, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, te oto damreme 'rãihã na dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Uburẽ Danhib'apito te we oto mo, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa para. Tãma 're rowẽ za'ètẽ mono di za. Rowẽ hã hãiwa ãma 're Ìsa'wari u'ãsi mono da si, wa wasima wẽ za'ra ni. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

³⁹ Taha wa, parisezu norĩ hã dawa'wa Ìsi'aba'rẽ hã, te Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Rowahutu'wa, ma'ãpẽ asazei'wa norĩ hã sadawa uwati za'ra na, ari'iwi si'aba'rẽ da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁴⁰ Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Tõ sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ari'iwi si'aba'rẽi 'wa'ãhã, te arẽ tã ãne hã mreme 'rãihã na, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma tiwata za'ra. — ãne ma tã tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Zezusi hã Zeruzarẽ norĩ ãma Ìsiwa'õzé wasu'u

⁴¹ Tawamhã Zezusi hã ma tã rob'umhutu oto, Zeruzarẽ u hã. 'Ri ahã hã te te 'madã'ã wamhã, te aiwa'õ, Ìwa 're Ìdasi'ubumroi mono norĩ ãma hã.

⁴² Taha wa, te ãne tinha:

— ãhãna dama 're Ìrowẽ za'ra mono zé hã dama waihu'u za'ra 'wa'ãhã, arẽ dama 're rowẽ za'ra mono di. Tane nherẽ, dama waihu'u za'ra õ di. Taha wa, da'ãma Ìpẽ'èzé di.

⁴³ Niwapsi, te za danhitob'ru norĩ hã darẽ 'ri uirĩ za'ra. Ti'a za'wari na te za te te 're 'ri uirĩ za'ra, Ìmana wawi, 're dawairébẽ tã mono da, nimomo.

⁴⁴ Danhitob'ru norĩ hã te za 'ri hã darẽ te te 're sãmra za'ra. 'Ri hã, tãibã za oto. 'Ri tedẽ'wa zama, te za uprosi za'ra. 'Ri tãibã wamhã, ãne hã te za oto re na 're simi'wara, 'rizé hã. 'Re Ìhãimana u'ãsi mono, te arẽ danho'reptu za'ra. Tane nherẽ, danho'reptui'wa, datẽme Ìwisi na hã da te waihu'u za'ra õ di. — ãne ma tã romhã ré da'ãma rowa'õtõ siro, Zezusi hã.

Zezusi te te dama Ìnharĩzé, rowede'wa norĩ ma

Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Zuwã 2.13-22

⁴⁵ Tawamhã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma 're Ìdawata za'ra mono zéb u, ma tã ãzé Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Sébré wamhã, ma tã rowede'wa norĩ hã te te sate, rob u wairébẽ da.

⁴⁶ ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Duréihã wahi'rada hã ma tã ãne na rob'ui'éré Ìbaihã na hã, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono mreme na: “Ìnhorõwa hã Ìwa Ìma 're Ìdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” ãne te tinha. Tane nherẽ, ma tã a norĩ wa'wa hã Ìwa asima 're Ìrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawi 're Ìsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're Ìsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. — ãne te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

⁴⁷ Tawamhã bãtã sidãpãsi, te nasi dama rowasu'u Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Ni'wam norĩ hã ma tã Zezusi hã sima 'ru za'ra, te te siwi wĩri da. Ta norĩ hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa Ìpire norĩ hã, duré Ìsimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré roti'wa norĩ hã.

⁴⁸ Tane nherē, Zezusi te te siwi wīrī da nherē, te te siwi wīrī ō di. E marī wa. Te te 're īwapari za'ra mono norī hā ahā wa, te te siwi wīrī waihu'u ō di.

20

Zezusihi pisutu'wa zō, da te īsadanharīzé wasu'u

Mateusi 21.23-27; Marcusi 11.27-33

¹ Nimahā bātā na te Zezusi hā nhamra, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zēb āma. 'Ri 'wawī wa'ra 're, te nhamra, te te dama rowahutu da, duré īwasu'u'uwē na te te da'apo're pu'u da. Tawamhā aibā norī hā ma ītēme aimasa. Ta norī hā sasedoti īpire norī hā, duré 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī, duré zudezu norī ma roti'wa norī.

² Ītēme simasa wamhā, te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bété āne hā dama 're ī'ab'manharī mo. E 'wa hā, aipisutu'wa. Ma'āpé wama asiwasu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da. — Āne te siwi sadanha.

³ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Wa hā wa za duré a'ā asadanharī na āma aima wa'rāmi za'ra wa'wa.

⁴ E 'wa sadawa para, ma tō Zuwā hā ā dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī. E 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para. E dazadawa parap si. Ma'āpé, Zuwāhā āma asimirosa'rada hā, īma waihu'u za'ra wa'aba. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra.

⁵ Taha wa, te 'rāwi sima nharī za'ra, āne:

— E niha, wa za tāma waihu'u za'ra ni, ōne wamhā. 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para, ā dawabzuri te te dama 're ī'ab'manharī mono na, wa te tāma waihu'u za'ra wamhā, te za wazadanharī na sahu za'ra, āne: “E niha bété, Zuwā Batitaha nhimirowasu'u hā saze za'ra wa'aba ō di, dame.” Āté āne, te za wama nharī za'ra.

⁶ Ma tō da te 're saze za'ra Zuwā hā, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa 're īmorī na. Tawamhā dazadawa parap si, ā dawabzuri te te dama 're ī'ab'manharī mono na, wa te tāma nharī za'ra wamhā, āté te za ētē na dasiwi wa'uprosi ni. — Āne te sima nharī za'ra, 'rāwi.

⁷ Tawamhā Zezusihi ma, te oto nharī za'ra:

— Ni'wa sadawa para, ma tō Zuwā hā ā dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī. Wa norī hā wa te waihu'u za'ra ō di, īpisutu'wa hā. — Āne te tāma nharī za'ra.

⁸ Taha wa, te asa tāma nharī za'ra, Zezusi hā:

— A norī wa'wa hā īma waihu'u za'ra wa'aba ō nherē, wa hā te duré aima waihu'u za'ra wa'aba ō di za, ni'wa sadawa para, te dama 're ī'ab'manharī mono na hā. — Āne te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra.

Buru 'madā'ā'wa norī wasu'u

Mateusi 21.33-46; Marcusi 12.1-12

⁹ Tawamhā Zezusi hā te duré dama romnhimiré'é, tinhimirowasu'u na, āne:

— Aibā hā te 're hāimana, buru tede'wa hā. Tawamhā tiburu āma ma tō a're, uwa 'ru hā. Taha wa, ma tō ni'wam norī hā sisō'a ré pisutu za'ra, īburu hā te te sō 're 'madā'ā za'ra mono da. Uwa 'ru 'rā hā 're 'rāi préduw za'ra mono wapsi, te za īwa'rāmi te te tāma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hā. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hā darob amoi u, tamomo a'ā hāimana da. Tame te a'ā 're hāimana hā.

10 Tawamhã oto 'rãî prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tâma ïromhuri'wa hã 'mazatô tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madâ'â'wa norî te te tâma ïpo'o za'ra zô. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma tô romhuri'wa hã siwi azã, buru 'madâ'â'wa norî hã. Taha wa, te ubana siwi satô apã, ïsib'apito u.

11 Ìtême wisi wamhã, ïwa'rãmimhã te duré sô 'mazatô. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azã, buru 'madâ'â'wa norî hã. Ma tô tâma rob'manharî wasété za'ra. Taha wa, te duré ubana apã siwi satô, ïsib'apito u.

12 Ìwa'rãmi ma tô duré sô 'mazatô, buru tede'wa hã. Si'ubdatô oto te te ïsatôri' za'ra zé hã. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azã. Ma siwi u'a. Buru hawi, te duré siwi satô apã.

13 Taha wa, te 'rãwi sima tinha, buru tede'wa hã, ãne: "E marî, wa za 'manha. Áté ï'ra hã wa za oto satô, buru 'madâ'â'wa norî u hã, ïma sawi pese nherê, ï'ra hã. Ìburu u te satôri' wamhã, áté te za siwi hãiba wazé." ãne te 'rãwi sima tinha, buru tede'wa hã. Tawamhã ti'ra si'aibã hã te oto satô, tiburu u.

14 — Tawamhã buru u oto morî wamhã, buru 'madâ'â'wa norî hã ma tô romhã ré sima sãmri za'ra. Taha wa, te sima 'mahãrã za'ra, ãne: "Ôhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uiri na buru tede'wa da hã. Oto wa te wasiwi wîri'aba, buru hã wate za'ra da oto." ãne te sima 'ru za'ra.

15 — Tawamhã buru hawi ma siwi time. Ma tô siwi tîwî. ãne, buru 'madâ'â'wai 'ra wasu'u hã.

— ãne wamhã, e marî te za 'manha, buru tede'wa hã.

16 Te za sô timorî za'ra, uburé te te uprosi da. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madâ'â'wa da hã. — ãne, Zezusi ma tô tâma rowasu'u za'ra.

Tawamhã ïsimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te nharî za'ra ni, ãne:

— Rowasédé hã watobro ô neza. — ãne te nharî za'ra ni.

17 Tawamhã Zezusi te da'ab'madâ'â pese. Te dama tinha, ãne:

— Êtê wasu'u na rob'ui'ére hã, ãne: Êtê tomhãpã wê hã 'ri na'ratazéb da hã, wê uptabi nherê, wasété newa, 'ri'wa norî te te aré siwi ïwê'ô hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'ãsi, pire na." ãne, êtê wasu'u na rob'ui'ére, ïbaihã na hã.

18 Duré, êtê tomhãpã nhisiwi, zé'a 'manharî hã 're rere'e mono wa, 're ïsiprub za'ra mono ne, te za ïwê'ô'wa norî hã hã za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. Duré êtê tomhãbã hã zé'a 'manharî nhisiwi, 're rere'e mono wa, te te 're ïpru pese za'ra mono ne, te za ïwê'ô'wa norî hã hã za'ra, sa'êtê uptabi na. Ta norî ãma hã 're sib'a'uwê za'ra mono ô di za. — ãne te Zezusi hã sina ãma simiré'é.

Rob'ui'prazé hã Roma ãma danhib'apito uptabi ma, da te tâma 're ïpo'o za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 22.15-22; Marcusi 12.13-17

19 Buru 'madâ'â'wa norî wasu'u te te dama wasu'u wamhã, ma tô sina waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norî hã. Sasedoti norî hã sima ïpire za'ra norî me, ma tô sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te te aré sima wê za'ra, te te siwi ãri da, Zezusi hã, awa'awi. Tane nherê, dama pahi za'ra wa, ma tô siwi ãma rosazã a'ã.

20 Taha wa, ma tô taré a'ã ãma 're sôpré. ãne te aibã norî ma tâma ãma roti za'ra:

— Zezusi u te za ai'aba'rêi wa'wa, marî na asiwi sadanharî za'ra wa'aba da, tô sena, marî asiwi waihu'u za'ra wa'aba dai ô nherê, ïsimirowasu'u na hã. Tawapsi te za asiwi ïsadanharî za'ra wa'wa, tinhimirowasu'u na te te ãma upa

zô, te te âma upai wa, wanhîb'apito u, wa te wasiwi saprôni da, marî te te tâma 'manharî wasété da. — Âne te aibâ norî ma roti za'ra. Tawamhâ ma tô rob'uprazém na tâma wa'âbâ za'ra, Zezusi za te te siwi Îsadanharî'wa norî ma.

²¹ Îtême simasa wamhâ, te âne siwi sadanha, aibâ norî hâ:

— Rowahutu'wa, aimreme hâ tô sena na, wa tô aiwaihu'u za'ra ni. Asimirowahutu zama wê di. Asimiroti na 're da'ab'mairême mono ô di. Sena na te dama 're Î'aroti mo, 'Re Îhâimana u'âsi mono nhimirotizéb zarina.

²² Âne wa, a hâ ma'âpé, marî hâ wama waihu'u za'ra na, marî hâ wa te waihu'u za'ra da. E Roma âma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uprazé hâ wa te tâma 're po'o za'ra, Îsimiwada'urizéb zarina. E 'Re Îhâimana u'âsi mono ma, wê di. E tâma wê ô di. Âne niha Îsimiroti hâ âma. — Âne te siwi sadanha.

²³ Tazahâ ma tô sina waihu'u, Zezusi hâ. Tinhimirowasu'u na te te tâma âma upa za'ra da newa, ma tô âne siwi sadanharî'za'ra. Taha wa, te tâma nharî za'ra, aibâ norî ma:

²⁴ — Rob'uprazé Îsapotore hâ we Îma 'maiwê wa'aba, te 'madâ'â da. E 'wai hâibarî, rob'uprazé Îsapotore na hâ. E 'wa sisi ui'ééré duré, âma hâ.

Tawamhâ ma asa âma sada'âbâ za'ra, âne:

— Roma âma danhib'apito hâibarî â hâ, duré taha nhisi ui'ééré, â hâ. — Âne te asa tâma nharî za'ra.

²⁵ Tawamhâ Zezusi hâ te duré asa tâma nharî za'ra:

— Roma âma danhib'apito ma, te za Îsimiwada'uri zarina rob'uprazé hâ tâma 're Îpo'o za'ra wa'aba mo apâ, îte wa. Tane duré, 'Re Îhâimana u'âsi mono ma, te za marî hâ Îsimiwada'uri zarina tâma 're ÎsôMRI za'ra wa'aba mo apâ, îte wa. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hâ.

²⁶ Tinhimirowasu'u na te te tâma âma upa za'ra da newa, ma tô danho'a siwi sadanha, aibâ norî hâ. Tazahâ, tinhimirowasu'u na te te tâma âma upa za'ra ô di, Zezusi hâ. Îsimirowasu'u hâ, wê uptabi di. Wê uptabi wa, ma âma titob'uzu za'ra, aibâ norî hâ. Taha wa, te ari'iwi tihâimana za'ra oto.

*Zezusi hâ, da te Îsadanharîzé wasu'u, dahâiwa'utuzém na
Mateusi 22.23-33; Marcusi 12.18-27*

²⁷⁻²⁸ Tawamhâ ma we aibâ norî hâ Îtême aimasa, Zezusihi u. Aibâ norî hâ, sadusezu. Ta norî hâ 're dadâ'â za'ra mono wamhâ, ab're hawi apâ 're Îdahâiwa'utu za'ra mono ô na, te te dama 're Îroti za'ra mono. Zezusihi u simasa wamhâ, ma tô tâma rob'râzarôto za'ra, âne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hâ ma tô âne dama roti: “Aibâ Îmro ré hâ 'ra ô ré, dâ'â wamhâ, tizédé'aba mro na, te za timro Îsisânawâ hâ, ai'uté hâ te te 'maipoto da, Îwa Îsédé'aba 'ra ne, 're morî da.” Âne, wahi'rata nhimiroti na rob'ui'ééré hâ. — Âne te Zezusihi ma sadawa 'râzarôto za'ra, sadusezu norî hâ.

²⁹ Te duré tâma rowasu'u za'ra:

— Aibâ hâ Îsisânawâ si hâ te 're hâimana za'ra, 7 na Îhâiba za'ra hâ. Tawamhâ Îpoto'rada hâ ma tô timro oto. Tazahâ, 'ra ô ré, ma tô dârà, aibâ hâ.

³⁰ Taha wa, ma tô Îsôsi hâ duré âma timro, tizédé'aba mro na. Tane nherê, ma duré dârà, 'ra ô ré.

³¹ Taha wa, ma tô taha nhosi hâ duré âma timro. Tane nherê, ma duré dârà, 'ra ô ré. Âne siparabâsi, ma tô aré sisôwa're're nasi âma timro za'ra. Tawamhâ ma tô oto uburé sisarina ai'utô, 'ra ô ré.

³² Tawamhâ pi'ô zama ma tô oto dârà, timro norî zarina.

³³ Īmro 7 na ĩhâiba za'ra wamhã, e 'wai mro za bété pi'õ hã, ab're hawi apã te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. — Āne te siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ti'ab ré si, te za dasina 're damro za'ra.

³⁵ Hãiwa ãma hã, dasina 're damro za'ra mono õ di za oto. Niwapsi, te za ab're hawi ahãiwa'utu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're ĩ'awêsãmri mono norĩ hã, hãiwa ãma ĩ'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da.

³⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ne, te za dá'á ãna 're hãimana u'âsi za'ra, dá'á waihu'u ãna. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, te za 're dahãimana za'ra, ab're hawi za te te da'ahãiwa'utu wa.

³⁷⁻³⁸ Mozési hã ma tã dama waihu'u, ab're hawi 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'ahãiwa'utu mono zém na hã. Wede zapore ĩro'o na, te te dama ãma rob'ui'ére wamhã, ma tã 'Re ĩhâimana u'âsi mono dama wasu'u, tihi'rata norĩ nhĩb'apito na. Abra'ãhã nhĩb'apito, te, u, 're hãimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Duré Izatihi nhĩb'apito, te, u, 're hãimana. Duré Zacoho nhĩb'apito te, u, 're hãimana. Āne te dama rowasu'u, Mozési hã. 'Re ĩdahãimana u'âsi za'ra mono nhĩb'apito, te 're mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Dahãiba hã nhĩb'apito, 're morĩ õ di. Aihĩni te ĩsõ'a 're dahãimana za'ra. 'Re ĩdadã'á za'ra mono norĩ zama, te ĩsõ'a 're hãimana za'ra. Āne, Mozési te te dama ĩrowasu'uzéb zarina, wa tã waihu'u za'ra ni. — Āne ma tã tãma sadawa 'rãzarõtõ za'ra, sadusezu norĩ ma, Zezusi hã.

³⁹ Tawamhã te rowahutu'wa norĩ hã Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Asimirowasu'u hã wẽ di, rowahutu'wa. — Āne te ãma tiwata za'ra.

⁴⁰ Taha wa, ma tã roti wẽ na sõwada za'ra, sadusezu norĩ hã. Taha wa, marĩ na te te siwi sadanharĩ waihu'u õ di oto, te te sina mre me wazéb za'ra wa, ta norĩ hã.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ĩda'azadanharĩzé wasu'u

Mateusi 22.41-46; Marcusi 12.35-37

⁴¹ Tawamhã Zezusi hã te da'azadanha, ãne:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã Dawihi nhĩhudu te za, u, 're mo. E marĩ wa, te ĩsihudu na wasu'u za'ra ni.

⁴²⁻⁴³ Apito Dawi hã ma tã tinhib'apito na danho'reptui'wa hã sisi, tinho're na. Āne, Dawihi nho're na rob'ui'ére hã:

“‘Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tã ĩnhĩb'apito ma, tinha: ‘ĩ'rata te za 're asãmra mo, ĩnhimire niwĩ dama aipire na ĩsiré 're aihãimana u'âsi mono da. Wa hã wa za te tãma 're nharĩ za'ra, asitob'ru norĩ ma, aima 're sib'uwa za'ra mono da.’”

Āne Dawihi nho're wasu'u na rob'ui'ére, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma danho're na, Saumusi na ĩbaihã nhisi na hã.

⁴⁴ Dawi hã tinhib'apito na te te sisi nherẽ, e niha te za ĩsihudu si 're hãimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã. — Āne ma tã Zezusi hã da'azadanha.

Zezusi te te dama ĩroti mono zé wasu'u, rowahutu'wa norĩ ne, 're dahãimana za'ra mono tã da

Mateusi 23.1-36; Marcusi 12.38-40

⁴⁵ Tawamhã uburé, da te wapari za'ra ré, te Zezusi hã tinha, tisiré 're ĩnomro norĩ ma:

⁴⁶ — Ma'ãpé, rowahutu'wa norĩ hã waihu'u za'ra wa'aba, ĩhãimanazém na hã. Ta norĩ hã uza pa ré, 're nomro mono da si, tãma ĩwẽ za'ra hã. Duré 'ri nhĩ'riti wa, da te dasina 're ĩ'ubumroi mono zéb ãma dama pire wa, da te 're

wazéb za'ra mono da, ma tô te te sima 're wê za'ra. Duré dama ìpire norì simasisizém na 're ìsi'ubumroi mono da si, tâma ìwê za'ra hã, rowahutuzéb âma duré 'ri para dasiré 're ìdasaihuri mono zéb âma hã.

⁴⁷ Rowahutu'wa zahã, te za pi'ôi mrotô norì wi, ìsibro hã te te tiwi 're uprosi za'ra. Tane nherê, te ta norì hã danho'a 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi hã, 're hâimana wê uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're ì'arob'manharì mono zém nhipai u, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tâma 're rob'manharì za'êtê za'ra. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norì ma.

21

Pi'ôi mrotô nhoprubzé wasu'u Marcusi 12.41-44

¹ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma, ma tô da'ab'madã Zezusi hã, danhoprubzé, da te 're ìsême mono zéb 're, ìsibro pese norì hã te te sême ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Âne na ma tô da'ab'madã, 'ri 'wawi wa'ra 're, Zezusi hã.

² Pi'ôi mrotô zama ma duré 'madã, ìsibrob'ô hã. Ta hã ma tô rob'uiprazé ìsapotore hã dame tiza, marì te te âma ì'uipra da hã aré, syryre nherê.

³⁻⁴ Taha wa, te Zezusi hã tinha, tisiré 're ìnomro mono norì ma:

— Tô sena, â hã pi'ôi mrotô hã sibrob'ô nherê, ma tô tinhoprurum na uburé da'a'rãnhipa. Ìsiré norì hã rob'uiprazé hã nasi tâma ìsi'atarême za'ra si, te nasi sé. Tanei ô di, pi'ôi mrotô hã. Simarì ô nherê, tihâimanazéb da, te te aré ìtéde hã ma tô ìbãre tâma tisô. Âne wamhã, ma tô tinhoprurum na uburé da'a'rãnhipa. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norì ma.

'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zé wasu'u, za ìsi'utôrîzém na

Mateusi 24.1-2; Marcusi 13.1-2

⁵ Tawamhã ni'wam norì hã ma tô 'ri 'rãihã âma tiwata za'ra, âne:

— Êne hã wê uptabi di, 'ri 'manharîzé hã. Duré waipo wê di, danhibzari hã. — Âne te 'ri âma tiwata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorôwa âma. Taha wa, te Zezusi hã tinha:

⁶ — Niwapsi te za dasiwi prum ni, êtê na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, êne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u ô di za oto, êne hã. Tãibã za oto. — Âne ma tô romhã ré âma rowa'ôtô, Zezusi hã.

⁷ Tawamhã te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, e niwa te za âne na hã âma tiromhãiba. E marì te za watobro, ìsôwa, wa te âma ìwaihu'u sirômo za'ra zéb da hã. — Âne te sadanharì za'ra.

⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma nharì za'ra:

— Ni'wam norì hã te za sadawa nhípese na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã ne, te za taré ìnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Taré te za duré te te dama 're rowasu'u za'ra, âne: "Bãdã te za oto ìwa waptãrã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã." Âne te za taré te te dama 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhípese sina datême 're ìnomro mono norì âma, 're sasômri za'ra wa'aba mono tô da.

⁹ Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ìropupu'u za'ra mono zé hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tâma 're aipahi za'ra wa'aba mono ô di za. Duré ti'ai âma danhib'apito norì hã, da te 're ìsani za'ra mono zé wasu'u

hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono ò di za. Dasi'wapé hã te za a'â 're wairébé. Danhib'apito hã te za a'â da te 're sani za'ra, tò. Tane nheré, rob'rãsutu uptabi ò di za a'â. — Æne ma tò romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

¹⁰ Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Danhipti'ai amoi u te za dasisò 're dapra a'â, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tò 're dasiwasutu za'ra.

¹¹ Nima niwĩmhã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra, sa'ëté. Nima niwĩmhã, danho ò wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwĩmhã te za duré daházé Ìpire uptabi hã te te 're daduri. Marĩ Ìpipa hã te za duré hãwa nho're na danho'a 're wairébé.

¹² — Æne na romhãimana ò ré, te za da te 're aiwaibui wa'wa. Rowasédé hã te za duré da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Rowahutuzéb u, te za da te 're ai'mazasi za'ra wa'wa, aihãimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za taré da te 're aiwé'ò za'ra wa'wa. Taha pari, te za da te 're aséme 'wa, dazazéb 're, 're aimasa wa'aba mono da. Ìzazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, te za duré da te 're asimroi wa'wa, danhib'apito norĩ u. Roti'wa, si'upana te te Ìpisutu norĩ u zama, te za da te 're asimroi wa'wa.

¹³ Æne wamhã, ìwasu'uwé na te za 're ìdapo're pu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Duré asisõwa, asina aihâtâ'â te, asiwasu'uzéb zò 're rosa'rata hã za'ra wa'aba mono ò di za.

¹⁵ Wa hã wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, danhib'apito norĩ ma, 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Æne wa, aimreme wé na te za aiwé'ò'wa norĩ hã 're ìsõwada za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, dazazéb 're, da te 're aséme aba mono da. Áté aimama norĩ hã te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, áté asisãnawã norĩ hã, áté asiwadi norĩ hã. Áté asawi'wa norĩ zama te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa. Taha zarina, te za ai'mai'uprosi aba ni.

¹⁷ Ìzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa.

¹⁸ Tane nheré, aihãimanazé hã aiwi 're si'utõrĩ uptabi za'ra wa'aba mono ò di za.

¹⁹ Taha wa, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo, Ìãma 're anomro u'ãsi aba mono da. Tawapsi, te za asõ'reptuzé hã asina 're Ì'uwa'imrami za'ra wa'aba mo.

— Æne ma tò tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma.

Zeruzaré ãma, za ìropsisa'wari mono na rowasu'u

Mateusi 24.15-28; Marcusi 13.14-23

²⁰ Tawamhã Zezusi hã ma duré tãma waihu'u sirõmo za'ra, ãne:

— Niwapsi te za dasi'wapéi 'manharĩ'wa norĩ hã Zeruzaré u aihutu, 'ri 'wawi wa'ra, te te siwi uirĩ da. Ta norĩ hã 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ìwaihu'u sirõmo za'ra wa'wa, za te te daré Ì'ri nhamra mono na hã.

²¹ Zudeza ãma, dame 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, te za été 'rãihã u asa'rei wa'aba mo, aiwara sina. 'Ri ahã ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, te za aiwairébé su'u 'wa, 'ri ahã nhiti. Rom na 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, 'ri ahã u 're asisisi aba mono ò di za.

²² 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te dama 're arob'manharĩ mono wa, te za rowasété si a'â 're sa'wari. Taha ré, te za marĩ hã uburé dazò pusi, romhã ré, 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te ãma Ì'rob'ui'ééré za'ra zéb zarina.

²³ Tawamhã ãne hã rowasédé hã daré romhãimana wamhã, ìwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, Ì'ra pré ré norĩ ma zama. 'Re ìhãimana

u'âsi mono hã te te dama 're ĩ'arob'manharĩ pipa mono zé bātã na hã, tãma 're ropipa za'ra mono di za, zudezu norĩ ma.

²⁴ Sib'ézé 'wapa na hã da'ahã na te za tadã'ã za'ra ni. Duré, ni'wam norĩ hã daro mono bã, te za da te simro. Te za da te ãma ropé, daro mono bã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zazei'õ'wa norĩ hã sahi sina te za a'á te te dama 're roti za'ra, Zeruzaré ãma, zudezu'õ norĩ hã. Bãdã hã ĩwa tãma ĩwaptã'ã za'ra zéb u, te za da'madã'ã 'rãsutu za'ra. — ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã apã za we ĩmorizé wasu'u

Mateusi 24.29-31; Marcusi 13.24-27

²⁵ Romhã ré, ma tô duré ãne hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã:

— Niwapsi te za marĩ aimawi hã 'madã'ã za'ra ni, bātã na hã, a'amo na zama, wasi norĩ na zama. A poré a'a 'reptã'ã ma, te za tapahi za'ra ni, a poré nhibzaihã ma zama. Daro mono bã, dama robzei'õ uptabi za'ra di za.

²⁶ Marĩ hã hãwi na 're ĩsimasa mono hã, tizabzéb ãma 're simasab u'âsi mono õ di za. Taha wa, te za daro mono bã dawi tirobra za'ra, rowasédé hã dazõ ĩwatobrozém na te te rosa'rata pipa za'ra wa.

²⁷ Tawamhã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã hãwi'a na, wa za wei apã mo, danho'a. ĩwaihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apã, duré ĩhãiba na hã rowa'a sa'etê uptabi na.

²⁸ ãne wana ré, marĩ hã pusi mono wamhã, te za asiptete na 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're ai'rãiwahutu za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Romhutu na te za asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã asina ĩuwaimrami za'ra wa'wa. — ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, Zezusi hã.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 24.32-35; Marcusi 13.28-31

²⁹ Zezusi hã te duré romnhimiré'é, pidera wede na, ãne:

— Ma'ápé pidera 'rà na rosa'rata za'ra wa'aba, wede ĩpoto mono bã.

³⁰ ĩsu té hã 're wairébé mono wamhã, te za ãma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, tã 're ĩta'a mono zéb u, 're ĩrob'umhutu mono zém na hã.

³¹ Tane duré, marĩ hã 're ĩromhãimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madã'ã za'ra wa'aba wamhã, te za ãma ĩrowaihu'u za'ra wa'wa, romhuture di oto, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwé mono zéb u hã.

³² Tô sena, wa ãne na aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. ã hã uburé rowasédé hã dazõ 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ta norĩ hã 're dã'ã za'ra mono õ ré, te za ĩsõ'a za'ra ti'rãsutu, rowasédé hã.

³³ Nimahã na te za hãwi norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nheré, ĩnhimiroti hã si'utõrĩ õ di za. Pire na te za dama 're hãimana u'âsi. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

³⁴⁻³⁵ Tawamhã Zezusi hã tinhimiroti na ma tô tãma 'rãsutu za'ra, ãne:

— Asimiza'rese sina, te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Datoi u hã ãsipãrĩ na 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Rosa'rese õ ré, bãdã ĩpire, ĩwa waptã'ã õ'umhasite. Rosa'rese õ ré, te robzari hã ĩtede'wa hã te te 're waihu, wedenhorõ na. Tane, duré rosa'rese õ ré, te za bãdã ĩpire hã ĩwa waptãrã, uburé ti'ai ãma hã.

³⁶ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré asima 're ĩrowaptãrã u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ da. Marĩ hã 're wairébé mono wamhã, asiptete na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, apã

we ĩmorĩ wa, ĩnho're asisép te, ai'rãipo tō za'ra wa'aba da, ti'ai āma dasiré ĩpoto nho're. — Āne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

³⁷Tawamhã Zezusi hã bātã sidãpãsi, te nasi dama rowasu'u, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma. Barana hã te nasi ne, Oriwera na étē 'rãihã nhisi u. Tame ma tō nasi āma ti'awē.

³⁸Awē wi, te nasi ĩtēme dasito, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhorōwa u, ĩmreme hã da te nasi wapari za'ra da.

22

*Zezusihi āma, da te ĩrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wĩrĩ da
Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Zuwã 11.45-57*

¹Ī'u'ětē duptoio, da te 're ĩhuri mono zéb u hã, romhuture di oto, Pascowa na dato nhisi u hã.

²'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire norĩ hã, te rowahutu'wa norĩ me sima āma rosa'rata za'ra, pi'uriwi te te siwi wĩrĩ da, Zezusi hã. Dama pahĩ za'ra wa, te āne sima āma rosa'rata za'ra.

*Zezusi te te dama hãiba nhomri da, Zudasi hã te te ĩrosa'ratazé wasu'u
Mateusi 26.14-16; Marcusi 14.10-11*

³Tawamhã Satanasi hã ma tō oto Zudasihi pē'ē 're āzé. Icarizoti na, Zudasihi nhisi hãiba amo hã. Zezusihi me dame 're ĩmorĩ, Zudasi hã, 12 na ĩhãiba za'ra siré hã.

⁴Tawamhã te oto mo, sasedoti ĩpire norĩ u. Duré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ u, te mo, ĩpire norĩ u, Zezusihi āma te te sadawa pibu za'ra da, te te dama hãiba nhomri da.

⁵Īmreme te te wapari za'ra wamhã, tãma rowē za'ra di. Taha wa, te tãma ropisutu za'ra, rob'uiprazé te te tãma sōmri za'ra da.

⁶Taha wa, ma tō Zudasi hã āma saze za'ra, rob'uiprazé te te tãma sōmri za'ra da, sasedoti ĩpire norĩ hã. Taha wa, te oto rosa'rata, nimahã bātã na Zezusi te te dama hãiba nhomri da, danhimiza'rese o ré.

⁷Tawamhã bādã hã ma tō ĩwa waptãrã oto, Ī'u'ětē duptoio, da te 're ĩhuri mono zé hã. Zudezu norĩ hã te za pone'ërebã 'ra hã simro, tsaihurizéb da, Pascowa na dato nhisi na da hã.

⁸Taha wa, te Zezusi hã Pedru norĩ ma rob'ru zahuré, Zuwãhã me, āne:
— Mo oto ane wa'aba, wazō asipi wa'aba da, Pascowa te bātã na ĩwasaihurizéb da hã. — Āne te tãma rob'ru zahuré.

⁹Tawamhã te Pedru norĩ hã sadanharĩ zahuré, āne:
— E momo ma tō asima ĩrowē, asô ĩwanhipi za'ra zéb da hã. — Āne te sadanharĩ zahuré.

¹⁰Taha wa, te Zezusi asa tãma nharĩ zahuré:
— Īwapari pese aba. 'Ri ahã u aimasisi aba wamhã, aibã hã te za ĩsōpētē 'wa, piza'a â ré, te te ĩ'ãri hã. Sōpētē aba wamhã, pibui wa'aba mono za, 'ri para u ĩsébrézéb u.

¹¹Tame te za 'ri tede'wa hã ĩsadanharĩ 'wa, āne: "Rowahutu'wa hã te wama tinha, wa te asadanharĩ da: E ma niwĩ 'ri 're wa'wa hã, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me, ĩwa ĩwasaihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã."

¹²Tawamhã 'ri tede'wa, te za hãimo 'ri 're wa'wa za'ēne hã aima pisutu 'wa, marĩ ĩ'ubumro sirōmo āma. Tame te za wazō ĩrobza'ra pese 'wa. — Āne te Zezusi hã tãma roti zahuré.

¹³ Tawamhã 'ri ahâ u simasisi wamhã, Zezusi te te tãma i'awasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô uburé anhopêtê zahuré. Tame ma tô dasa hã 'manharî zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

¹⁴ Tawamhã te za oto tasaihuri ni. Taha wa, te oto Zezusi norî hã ai'ubumro, saihuri da, tizadawa wasu'u'wa norî me.

¹⁵ Tawamhã te oto tãma siwasu'u za'ra, âne:

— Wa tô ïsima wê upta, aime ïsa za'ra wa'aba da, te robzépata ô ré, Pascowa na 're ïdasaihuri mono zém na.

¹⁶ Âne, ïsa na 're ïsai mono ô di za oto. Bâdâ ïwa waptã'ã wapsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're sib'a'uwê mono wapsi, wa za duré 're ïsa. Tawapsi, dasaihurizé hã marî te te ïwasu'u hã te ïsina uwaimrami wapsi, wa za duré 're ïsa. — Âne ma tô tãma siwaihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã ma hâsizé hã ti'â, uwa 'ru 'rãî wa'ui ré hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma te tiwata, sôpru wa. Te duré tãma nharî za'ra:

— Â, âhuri aba, uburé.

¹⁸ Â hã te 're hâsi mono ô di za oto, a'â. Niwapsi, wa za duré te 're hâsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're sib'a'uwê mono wapsi. — Âne te tãma siwasu'u za'ra.

¹⁹ ï'u'êne hã ma duré ti'â. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma te duré ïré âma tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ê, ï'u'êne hã. Te te wê'êi mono parimhã, ma tô te te tãma sômri, tisiré 're ïnomro mono norî ma. Te duré tãma nharî za'ra, âne:

— Â, ï'u'êne hã huri aba. Â hã ïhâiba, te wasu'u, za asada ïsisômri aba zé hã. Â hã te za 're ïhuri aba mo, ï'ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. — Âne te tãma nharî za'ra.

²⁰ Tawamhã saihuri pari, ma duré hâsizé hã ti'â, uwa 'ru 'rãî wa'ui ïsé ré hã. Te tãma nharî za'ra:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép té, te wasu'u, rob'rãî wa'ui hã. Rob'rãî wa'ui za'wari ne, asada ïdã'ã za'ra wa'aba wamhã, te za ïwi puru, ïwapru hã. Tô sena, te za te te dama âma 're a'u'uwaimrami, te te dama ïropisutuzép té hã. Âne na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ïwi puru, ïwapru hã.

²¹ Ma'âpé, asiwi waihu'u aba. Ni'wa hã ïzawi'wa newa, te ïme nhamra, wedeza na, dama ïnhomri'wa da hã.

²² Wa hã ti'ai âma dasiré ïpodo hã wa za dârâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïma ïpisutuzéb zarina. ïdã'ã da, te te ïma pisutu nherê, aibã ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ïhâiba nhomri'wai ma hã. — Âne ma tô tãma waihu'u za'ra.

²³ Taha wa, te 'rãwi sisadanharî za'ra, âne:

— E 'wa hã te za dama tisô. — Âne te 'rãwi sisadanharî za'ra.

²⁴ Tawamhã sima ï'maipire zô sôpré wa, âma sisaze za'ra ô wa, te timreme na 'rãwi si'wapé za'ra, ïsiré 're ïnomro mono norî hã.

²⁵ Taha wa, te Zezusi tãma nharî za'ra, âne:

— Ti'ai âma danhib'apito norî hã, simiwada'uri pese za'ra di. Duré, ïsiwaihu'u zarina, te za dama marî 'manharî wê 'wa na, da te 're sisi za'ra.

²⁶ Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za, a norî wa'wa hã. Asiré norî ma, aipire wa'aba nherê, te za tãma 're asidai'uté za'ra wa'aba mo. Duré dawada'uri'wa, 're anomro aba mono nherê, aiwapu na te za dama 're ïromhuri za'ra wa'aba mo.

²⁷ E 'wa hã, dama ïpire. E tisa da, wedeza na ïsãmra, dama ïpire. E dama dasai 'wapéi'wa hã dama ïpire. Tisa da, wedeza na ïsãmra hã, tô dama ïpire. Tazahã, wa hã dama dasai 'wapéi'wa ne, wa 're mo.

28 — A norĩ wa'wa hã marĩ te 're sêpata mono ré, ma tô ĩsiré 're anomro u'âsi aba mo.

29 Taha wa, roti'wa da, dama ĩpire na 're ĩhâimana mono da, ĩmama te te ĩma ĩpisutu ne, tane wa za duré wa hã aipisutu za'ra wa'wa, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, dama roti'wa da.

30 A norĩ wa'wa hã niwapsi, te za ĩsiré 're asimroi wa'aba mo, wedeza na wasiré 're wasaihuri mono da, wa te 're âhuri mono da zama. Danhib'apito simasisizém na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, 're roti za'ra wa'aba mono da. Wahi'rada Izarazé hã, 12 na ĩ'ra si'aibã norĩ hã. Taha nhihudu norĩ hã te za 're ĩ'madã'ã za'ra wa'aba mo. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirômo za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusi hã, Pedru te te ĩpo're pu'uzé wasu'u

Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Zuwã 13.36-38

31 Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha, âne:

— Sima, ĩwapari pese. Satanasi hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi aiwaptêrê za'ra wa'wa, tô sena ĩzazei uptabi 'wa zô, te te aipibu za'ra wa'aba da. Tridu hã ĩ'rã uptabi zô, da te 're ĩ'upôri za'ra mono ne, te za te 're aipibu za'ra wa'wa, ĩzazei uptabi 'wa zô.

32 Sima, tane nherê, ĩmama wi, wa tô te 're rowaptêrê aima, te te 're aipawaptob u'âsi mono da, ĩ'ãma 're aimorĩ u'âsi da. Apã ĩtême aipi'rai wapsi, te za asisãnawã norĩ hã 're ĩpawaptob za'ra mo, hâimana nhiptete na 're nomro mono da. — Âne te Pedruhu ma tinha.

33 Tawamhã Pedru hã te asa tâma tinha, âne:

— Apito, wa tô ĩsima wê, asiré âma ĩmorĩ da, asiré, da te ĩnherê da nherê, duré asiré ĩdá'ã da nherê. — Âne te Pedru hã tâma siwasu'u.

34 Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinha, âne:

— Pedru, ĩwapari pese. ĩzadawa para ô nherê, ã bâtã na si'a hãrã ô ré, te za si'ubdatô dawi ĩ'udã, aima ĩza'rese ô na. — Âne ma tô romhã ré tâma waihu'u siro, Pedruhu ma.

Zezusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ te te ĩpo're pu'u za'ra zé wasu'u

35 Tawamhã Zezusi te sadanharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, âne:

— Datême te asatôri za'ra wa'aba wamhã, wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'wa, marĩ hã asiré 'wasari aba tô da, rob'uiprazém nhemezé hã, duré ro'wapézé hã, duré aipara'uzazé wa'wa hã. E tawamhã marĩ hã aiwi só rowaptã'ã aba ô di. — Âne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

— Marĩ zô, wawi rowaptã'ã za'ra ô di. — Âne te asa tâma nharĩ za'ra.

36 Taha wa, te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, âne:

— Rob'uiprazém nhemezé, ate wamhã, te za oto ĩ'ã, duré ro'wapézé, ate wamhã. Duré sib'ézé 'wapa ô wamhã, te za asi'upsibizé dama ĩwe, ĩwa'ãbã na sib'ézé 'wapa, asima uipra da.

37 E marĩ wa, wa âne aima 'ru za'ra wa'wa. ĩwasété newa, te za rowasété 'manharĩ'wa norĩ zu ĩma rob'manharĩ za'ra ni. Âne, duréihã ma tô romhã ré ĩ'ãma rob'ui'ére sirômo za'ra ĩbahiã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, te za ĩ'ãma rob'ui'ére zarina, tô ĩ'ãma uwaimrami za'ra ni. — Âne ma tô Zezusi hã romhã ré sina tâma rowaihu'u sirômo za'ra.

38 Tawamhã âne te asa tâma nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã:

— Wanhib'apito, âhãta sib'ézé 'wapa maparane.

— Wê di tô. Taha si. — Âne te asa tâma nharĩ za'ra, Zezusi hã.

*ZeZusi norĩ hã, êtê 'rãihã ãma ĩsi'ubumrozé wasu'u
Mateusi 26.36-46; Marcusi 14.32-42*

³⁹Tawamhã ZeZusi hã ma oto rob u watobro, êtê 'rãihã u morĩ da, Oriwera u. Tamomo 're ĩne mono zéb u te duré mo, Oriwera u. ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã te ĩne ai'aba're.

⁴⁰Tawamhã te te sima ĩwézéb u, ma tô ãma aihutu. Tame ZeZusi te tãma roti za'ra, ãne:

– Ma'ãpé, asima rowaptêrê za'ra wa'aba, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wi. – ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁴¹Tawamhã ĩsiti za'ra te mo, siwaprosi sãmra da, romhã prã na. Tame ma hi'rãtitô nhamra, Timama ma, mreme da.

⁴²ãne te Timama ma mre:

– ĩmama, asima wê wamhã, ĩma ba'a ĩdá'ázé hã, te robzépata tã da. Tane nherê, te ĩsima ĩwézéb uwaibaba, ĩma pisutu ô di za. Aima ĩwézéb uwaibaba, te 'manharĩ da hã ĩma wê di. – ãne te Timama wi rowaptê.

⁴³Tawamhã ma ĩtême sihãire, hãiwa ãma romhuri'wa hã, te te pawaptob da, siptete na 're morĩ da, ZeZusi hã.

⁴⁴Tiwi robzei'ô uptabi nherê, ma tô duré mre, Timama ma, mreme 'rãihã na. Taha wa, ma tô 're su'u a'a, dawapru ne, ti'ai wa.

⁴⁵Tawamhã Timama ma, mreme pari, ma tô wahudu, tisiré 're ĩnomro mono norĩ u morĩ da apã. Sôtô za'ra ré, ma siza za'ra. Pê'ézé uptabi za'ra wa, te tinhotô za'ra.

⁴⁶Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

– E marĩ wa, te asôtô za'ra wa'wa. Aiwahutu za'ra wa'aba. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, rowaptêrê za'ra wa'aba asima, Wa'uburé nhimiwada'uri wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. – ãne te tãma nharĩ za'ra.

ZeZusi hã, da te ĩãrizé wasu'u

Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-52; Zuwã 18.3-12

⁴⁷Tawamhã ZeZusi te te tãma nharĩ za'ra ré, ma ĩtême aihutu ni, da'ahã na. Zudasi hã 12 na ZeZusihi siré 're ĩnomro mono norĩ me hã aré, ta hã 're ĩmorĩ, te te sô danhimro, ZeZusihi zô. Tawamhã ZeZusihi u, ma ai're, 'rãwi te te sawi da, tob'rata hãrã na.

⁴⁸Taha wa, te ZeZusi hã tãma tinha, ãne:

– Zudasi, oro ĩzawi pese 'wa zahã, ma ĩtob'rata hãrã na taré dama ĩzawi, ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã da te ĩwaih'u za'ra da. – ãne te tãma tinha.

⁴⁹Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô oto waihu'u za'ra, da te oto dasiwi ĩ'ãri da na hã. Taha wa, te siwi sadanha, ãne:

– Wanhib'apito, e wa te da'wapé za'ra ô di za, wanhi'wa na, sib'ézé 'wapa na. – ãne te sina sadanharĩ za'ra.

⁵⁰Taha wa, ZeZusihi siré hã ma da'u'a ni, sib'ézé 'wapa na. Sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa hã ma po're nhizãri ni, ĩsimire niwĩ.

⁵¹Tawamhã ma tô ZeZusi hã tãma tinha, ãne:

– Tô'ã. Tane hã 'manharĩ tã. – ãne te tãma tinha.

Tawamhã ma po're upi, tinhib'rata na. Taha wa, ma tipo're wê apã.

⁵²ZeZusihi zô ĩshidu hã ta norĩ hã sasedoti ĩpire norĩ, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ, ĩpire norĩ, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ. Taha wa, ma tô ZeZusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

– E wa hã danhibrob zô dapãri'wa pã, ma bété we ĩzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroĩ ré zama.

⁵³ Bâtâ sidâpâsi, wa tô asô'a wa'aba nasi aimasisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma. E niha bâ tameb ré, asiwi ì'âri aba ô di bété. Âhâna ma tô bâdâ hâ ìwa waptârâ, asiwi ì'âri aba zéb da hâ, robra tede'wa hâ pire na 're ìmorizéb da hâ. — Âne ma tô Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra.

Pedru hâ, Zezusi te te dawî ì'udâzé wasu'u

Mateusi 26.69-75; Marcusi 14.53-54, 66-72; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁵⁴ Tawamhã ma tô oto siwi ti'â, Zezusi hâ. Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi saprô, sasedoti u, ìpire uptabi nhorôwa u. Pedru hâ te romhã na te te dapibu.

⁵⁵ Ri 'wawi wa'ra 're, da te dasima ìpre za'ra u, ma wi, Pedru hâ. Tame te nhamra Pedru hâ, uzâ, da te dasiwi ì'uiri nori 'rata.

⁵⁶ Unhama âma sãmra ré, ma tô pi'ô hâ 'madâ, romhuri'wa hâ. Taha wa, te 'madâ'â pese, te te waihu'u da. Te te waihu'u wamhã, te oto dama 'mahâ, âne: — Âhã zama, te Zezusihi siré 're mo. — Âne te pi'ô dama wasu'u.

⁵⁷ Tane nherê, ma tô tiwi ai'udâ, âne:

— Mare di. Ìma sa'rese ô di, ta hâ. — Âne te pi'ô ma tinha asa.

⁵⁸ Tawamhã âma ronomro pari, te duré aibã hâ Pedru 'madâ, sãmra ré.

Taha wa, te Pedruhu ma tinha, âne:

— A zama, te dasiré 're aimo. — Âne te tâma tinha. Tazahã, Pedru te asa tâma tinha, âne:

— Mare di. Wa hâ, ô nori siré hã ô di. — Âne te aibã ma tinha.

⁵⁹ Tawamhã bâtã pibuzé hã misi te te sa'oto wi, te duré ni'wa hã tâma tinha, âne:

— A hã te tô ìsiré 're aimo. A hã, Darireza hawimhã duré. — Âne te tâma tinha.

⁶⁰ Taha wa, te duré Pedru hã asa tâma tinha, âne:

— Mare di. Tane ìma ìnharî hâ, te waihu'u ô di. Sa'rese ô di. — Âne te aibã ma tinha. Âne na timreme hã te te 'rãsutu wi, ma awa'awi si'a hã hâ.

⁶¹ Taha wa, ma tô Wanhib'apito hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, te Pedru hã 'madâ'â pese. Te te 'madâ'â wamhã, ma Wanhib'apito mreme na po're puru, Pedru hã. Romhã ré, ma tô tâma waihu'u siro, te te dawî ì'udâzém na, Zezusi hâ. Âne ma tô tâma tinha: “Â bâtã na si'a hã hârã ô ré, te za si'ubdatô dawî ì'udâ, ìzadawa para ô nherê.” Âne ma tô romhã ré, Pedruhu ma waihu'u siro.

⁶² Âne na oto ìmreme na sina po're pu'u wamhã, ma tô watobro rob u, Pedru hâ. Taha wa, te oto aiwa'ô, sina pê'ézé uptabi wa.

⁶³ Tawamhã aibã nori hã ma tô Zezusihi ma nharî wasété za'ra, siwi ì'madâ'â'wa nori hã. Te duré nasi siwi ahâ.

⁶⁴ Zazahã na ma duré siwi rã ubu. Taha wa, te tâma nharî za'ra, âne:

— Ma'âpé wama waihu'u zara na, ni'wa hã ai'azâri'wa hâ. E niha ìsisi hã. — Âne te nasi tâma nharî za'ra, te te nasi siwi ahâri sina.

⁶⁵ Te duré tâma nharî wasété za'ra, ìwasété na.

⁶⁶ Tawamhã mararé ma tô zudezu nori ma roti'wa nori hã si'rã'ôtô, duré sasedoti ìpire nori hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa nori hã. Si'rã'ôtô wamhã, ma tô dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te we dasiwi saprôni za'ra da, ìtêmeb za'ra.

⁶⁷ Da te ìtême dasiwi âwisi wamhã, te siwi sadanha, Zezusi hã, âne:

— E a hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìaipisudu, Danho'reptui'wa da. Ma'âpé, wama asiwasu'u za'ra na.

Taha wa, te Zezusi hã asa tâma nharî za'ra, âne:

— Danho'reptui'wa na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wamhã, e te za ãma ĩzaze za'ra wa'wa. Áté ãma ĩzaze za'ra wa'aba õ di za.

⁶⁸ Duré, ĩzadanhari za'ra wa'aba wa'rãmi, te asadanhari za'ra wa'aba wamhã, e marĩ te za ĩma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Marĩ hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

⁶⁹ Tane nherẽ, wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, wa za oto dama ĩpire na 're ĩnhamra, dama ĩpire uptabi 'rata. Wa za oto ĩsimire niwĩ 're ĩnhamra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata. — Áne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁷⁰ Tawamhã te duré siwi sadanha, ãne:

— E tawamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra na, ma tã 're asi'madã'ã mo. — Áne te siwi sadanha.

Taha wa, te duré asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã te ĩnharĩ za'ra wa'wa, tane na hã. — Áne te tãma nharĩ za'ra.

⁷¹ Tawamhã te sima nharĩ za'ra:

— Tãibã oto. Da te wama ĩwasu'u za'ra zéb zô, wanhimipari za'ra õ di za oto.

Wasi'uihã na wa tã ĩsiwasu'uzé hã wapari za'ra ni. — Áne te sima nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ hã.

23

Zezusi hã Piratuhu uiwada ĩsabzé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Zuwã 18.28-38

¹ Taha pari, ma tã aihĩni tiwahutu za'ra, Zezusi hã te te siwi saprõni da, Piratuhu u.

² Tawamhã te te ĩtẽme siwi ãwisi wamhã, ma tã siwi wasu'u wasété, ãne:

— Á hã ma tã dawi ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na. Roma ãma danhib'apito ma, rob'uiprazé hã da te tãma 're po'o za'ra mono tã da, ma tã te te 're da'apa'uwati. Danhib'apito na te duré dama 're siwasu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na, Danho'reptui'wa da. — Áne te taré Zezusi wasu'u za'ra, Piratuhu ma.

³ Tawamhã Piratu te Zezusihĩ ma tinha:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito. — Áne te sadanha.

Taha wa, ma tã Zezusi hã asa tãma tinha, ãne:

— Tahata ma tã tane hã ĩ'ãma ĩwaihu tã. — Áne ma tã tizadawa na tãma wa'rã, Zezusi hã.

⁴ Tawamhã Piratu te dama tinha, ãne:

— ĩwasété na te waihu'u õ di, wasété wa, te ĩwẽ'õzéb da hã. — Áne te sasedoti ĩpire norĩ ma nharĩ za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ me, uburé dama zama.

⁵ Tane nherẽ, te mreme tete na asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Tinhimirowasu'u na, ma tã te te dawi 're ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na, daza'rui mono bã, Zudeza ãma. Darireza ãma, ma tã roti na sãna'rata. Áhãta ma tã wei wi oto. — Áne te taré wasu'u za'ra, Piratuhu ma, Zezusi hã.

⁶⁻⁷ Tawamhã te Piratu hã da'azadanha, damreme te te wapari wa:

— E ã hã, Darireza hawi te wei mo. — Áne te da'azadanha.

— ĩhe. Ta hawi te wei mo, tiza'rui hawi. — Áne te asa tãma rowasu'u za'ra ni.

Apito Erodi te te dama 're ĩroti mono zé, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hã. Taha wa, Piratu te te wapari wamhã, te tãma 'ru za'ra, Erodihi u te te siwi saprõni da, tame za a'ã sãmra wa, Zeruzarẽ ãma.

⁸ Erodi hã Zezusihi wasu'u hã ma tô te te 're wapari. Taha wa, ma tô te te sima 're wê u'âsi, Zezusi te te sabu da. Tawamhã, ãtême da te dasiwi âwisi wamhã, toi uptabi di Erodi hã, titômo na te te oto 'madâ'â wa. Îsô'a, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'ô hã tiwaihu'u pese na te te 'manharĩ da, ma tô aré sima wê, Erodi hã.

⁹ Taha wa, ma tô Erodi hã marĩ na sadanharĩ ahã, Zezusi hã. Tazahã, te te sada'âbã ô di asa.

¹⁰ Taha wa, te oto Erodihi u aimasa, sasedoti ãpire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ me, te ãtême aimasa. Mreme tete sina, ma taré siwi pisutu za'ra, Zezusi hã.

¹¹ Tawamhã Erodi norĩ hã ma tô Zezusihi âma tiwa'ê za'ra, taré. Tinhib'a'uwê norĩ me, ma âma tiwa'ê za'ra, da'wapéi'wa norĩ me. Ma tô âma tito za'ra. Dasi'ubuzém na ma tô siwi âma hãiba ubu, ãwê na. Tawamhã Erodi hã te oto dama ti'ru, apã da te dasiwi saprôni da, Piratuhu u. Taha wa, te apã siwi saprô.

¹² Piratu norĩ hã Erodihi me, te aré 're si'ruiwapari zahuré. ãhãna, ma tô oto sisawi zahuré.

Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ da, Piratu te te ãdazazézé wasu'u Mateusi 27.15-26; Marcusi 15.6-15; Zuwã 18.39-19.16

¹³ Tawamhã Piratu te sitême dazô hã, sasedoti ãpire norĩ zô, 'Re ãhãmana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ãpire norĩ zô. Duré roti'wa norĩ zô, te tihãrã za'ra, ãsib'a'uwê norĩ me, te te ãtême ubumro da.

¹⁴ ãtême sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— We ãtême asiwi âwisi aba wi hã, ma tô ãne ãma ãwasu'u za'ra wa'wa: “ãhã nhimirowasu'u zarina, te oto ro'wa'rutu na 're dahãmana za'ra.” ãne ma tô ãma ãwasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, wa tô asô'a za'ra wa'aba, sadanharĩ pese aré, ãwasété zô, ãwasédé hã âma sa'ra za'ra wa'aba wa. Tazahã, marĩ hã âma hãimana ô di, ãwasédé hã.

¹⁵ Erodi hã te te duré sadanharĩ wamhã, marĩ hã te te ã'manharĩ wasété zé hã te te duré âma sôpêtê ô di. Taha wa, ma tô we apã watême satôri za'ra, marĩ hã âma hãimana ô wa. Marĩ te te 'manharĩ wasété ô nherê, e niha wa za dama ti'ru, da te dasiwi wĩrĩ da. Mare di.

¹⁶ Taré wa za da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da. Taha parimhã, wa za satô, apã morĩ da. — ãne te Piratu hã tãma nharĩ za'ra.

¹⁷ Pascowa na dasaihurizép sidãpãsi, ma tô Piratu hã dazazém hawi te te 're da'azani, misi si.

¹⁸ Tawamhã aihĩni te damreme 'rãihã na tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Da te dasiwi wĩrĩre. Barabasihi si, wama wazere za'ra na apã. — ãne te âma 'mahãrã za'ra ni, Piratu hã.

¹⁹ Barabasi hã dazazéb 're, te dame 're sa. ãsimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hã watobro, romanu norĩ zada, Zeruzarê âma. Ma tô duré da'maiwĩ, Barabasi hã. Taha wa, ma tô dasiwi sêrê ni, dazazéb 're, sab da.

²⁰ Piratu hã ma tô sima wê, Zezusi hã apã te te satôri da. Taha wa, te ãne duré dama tinha.

²¹ Tane nherê, damreme 'rãihã na te nasi 'mahãrã za'ra ni, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasôMRI, dã'ã da. — ãne te nasi 'mahãrã za'ra ni.

²² Tawamhã te Piratu hã duré dama tinha:

— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bã. ãwasété zô, te sadanharĩ wamhã, marĩ hã âma hãimana ô di. E niha wa za bété taré dama ti'ru, da te dasiwi wĩrĩ da. Mare di. Taré wa za ti'ru, da te dasiwi 're pré'é mono da. Taha

parip si, te za mo, ĩzadawa para. — Āne Piratu te dama tinha. Si'ubdatō oto ĩreme hã.

²³ Tane nherē, te aihĩni norĩ hã āma sé za'ra, mreme 'rãihã na, āne:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o, dâ'ã da. — Āne te nasi 'mahãrã za'ra ni. Taha wa, Piratu ma tō oto dawapa.

²⁴ Da te tiwi ĩwaptērēzéb uwaibaba, ma tō pisutu, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o da, Zezusi hã, dâ'ã da.

²⁵ Da te dasima ĩwē za'ra zéb uwaibaba, ma tō dama ti'ru, aibã, da te wazere da, dazazém hawi watobro da, apã morĩ da. Aibã nhimiroti zarina, ma tō dasi'wapé hã watobro aré, romanu norĩ zada hã. Ma tō duré da'amaiwĩ, aibã hã. Taha wa, ma tō sērē ni, dazazéb 're, sab da. Tawamhã Piratu te oto ti'ru, Zezusi hã te te siwi ãri da da'wapéi'wa norĩ hã, da te dasima ĩwē za'ra zéb uwaibaba, te te tãma 'manharĩ za'ra da, Zezusihi ma.

Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'ã da, da te dasiwi ĩsasōmrizé wasu'u Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Zuwã 19.17-27

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te oto siwi saprō, ĩdã'ázéb u. Te te siwi saprōni ré, ma tō buru hawimhã aibã hã da'razã. Aibã nhisi hã, Sima na ĩsisi hã. Simahã za'ru nhisi hã, Sireni na. Te te da'razãri wa, ma tō siwi pa'ã, da'wapéi'wa norĩ hã. ĩsísé ma tō tãma hiri za'ra wedepo'o nhonhi'rãmi hã, Zezusihi zarina te te ãri da. Taha wa, te ĩsarina ti'ã.

²⁷ Tawamhã da'ahã na te Zezusihi zarina ai'aba'ré ni. Pi'ō zama, te dame ai'aba'ré, wawa sina. Zezusihi āma pē'ézé uptabi za'ra wa, te 'ry'ry.

²⁸ Taha wa, Zezusi hã ma tō ĩtēme aipi'ra za'ra, pi'ō norĩ u, te te tãma nharĩ za'ra da, āne:

— Pi'ō norĩ, Zeruzarē āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ hã, ĩzō ai'ry'ry wa'aba tō. Áté asisō si, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo, ai'ra norĩ zō zama.

²⁹ Niwapsi dama 're rowasété za'ra mono di za. Taha wa, te za nharĩ za'ra ni, āne: “Pi'ōi 'ra'ō norĩ ma si, 're rowē za'ra mono di za, duré niwa ai'uté te te ĩwapsōmri za'ra ō norĩ ma zama.” Āne te za nharĩ za'ra ni.

³⁰ Duré dama rowasété wapsi, étē 'rãihã ma, te za tasi'ru za'ra ni, danhisiwi waptã'ã da, te te da'uprosi da. Duré sa'a ma, te za tasi'ru za'ra ni, te te dazuya za'ra da.

³¹ E marĩ da, wa tō romhã ré aima rowa'ōtō za'ra wa'wa. Āhãna, mi wapti'i ré, te za oto rowasédé hã ĩma 'manharĩ za'ra ni. Mi hã 'ré wamhã, e niha za bété. Dama 're rowasété uptabi za'ra mono di za. — Āne te Zezusi hã pi'ō norĩ ma nharĩ za'ra.

³² Zezusihi me, te aibã norĩ hã dasiwi saprōni zahuré ni, ĩsiré dâ'ã zahuré da, ta norĩ hã. Rowasété 'manharĩ'wa zahuré, aibã norĩ hã.

³³ Tawamhã ma tō oto āwisi za'ra, Da'rãihĩ na romnhisi u. Tame ma tō siwi sasō Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'ã da. Ma duré rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã ĩsiré sasōmri zahuré ni. Te āma aiwa'aba zahuré, ĩsimire niwĩ, duré ĩsimi'e niwĩ.

³⁴ Tawamhã Zezusi hã te Timama ma tinha, āne:

— ĩmama, da'ãma 'madã'ã ō di za, da te ĩma ĩ'manharĩ wasété za'ra zé hã. Da te dasiwi ĩwaihu'u āna, ma tō ĩma 'manharĩ wasété za'ra ni. — Āne te Timama ma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã étē zapotore ĩ'ui'éré ré hã ma tō nasi sima sãmra, Zezusihi uzazéb zō. Taha zarina, ma tō sima āma aipé.

³⁵ Zezusi norĩ hã simnhatã ré, te zudezu norĩ hã ĩ'rata asimro, te te 'madã'ã za'ra da. Taha wa, te roti'wa norĩ hã sima nharĩ za'ra, āne:

— Ma tô te te 're da'anho'reptu aré. Tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te pisutu wamhã, ma'âpé sisô'reptu. — ãne ma tô âma tiwa'ê za'ra.

³⁶ Da'wapéi'wa norĩ zama, ma tô âma tiwa'ê za'ra. Tawamhã ma itême ai're za'ra, te te tãma wê za'ra da, uwa 'ru 'rãi wa'u isé hã, iwa'âbã syry hã.

³⁷ ãne te tãma nharĩ za'ra:

— A hã zudezu norĩ nhib'apito wamhã, ma'âpé asisô'reptu na. — ãne te tãma nharĩ za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

³⁸ Zezusihi 'rãi uwaibaba, te âma irob'ui'ééré ré hã da'o. “Ã hã, zudezu norĩ nhib'apito.” ãne âma irob'ui'ééré hã.

³⁹ Tawamhã rowasété 'manharĩ'wa hãiba amo hã te tãma tinha, ãne:

— A hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te apisutu wamhã, ma'âpé asisô'reptu na. Wa norĩ zama, wanho'reptu na. — ãne te Zezusihi ma tinha, wa'ê sina.

⁴⁰ Taha wa, ma isiré hã âma sadapsisi, ãne:

— Tô'ã. E 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé, asima pipa ã bâ, ma tô tane tãma ãna. Wa norĩ hã wa wasiré waza'o ni, apito nhimiwada'uri zarina. Taré, da te wama rob'manharĩ ô di, dasiwi.

⁴¹ Wa norĩ hã wawasété wa, ma tô wama rob'manharĩ ni. Tazahã, ã hã marĩ hã te te dama 'manharĩ wasété ô di. — ãne te tãma tinha.

⁴² Taha wa, te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Zezusi, i'ãma aipo're pu'u za, Danhib'apito na apã we aimorĩ wamhã. — ãne te Zezusihi ma tinha.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne:

— Tô sena wa za aima waihu'u. Ã bâtã na te za i'rata 're asãmra mo, rowê uptabi âma. — ãne ma tô aibã ma ropisutu, Zezusi hã.

Zezusihi dâ'ázé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Zuwã 19.28-30

⁴⁴ Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bãdã siprazéb u, te oto robra si nomro.

⁴⁵ Bãdã sipra wi, ma tô zazahã hã hãihaipo'o, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're idawata za'ra mono zéb âma hã.

⁴⁶ Taha wa, ma tô Zezusi hã Timama ma tinha, mreme 'rãihã na:

— Imama. Ahãta, wa za ipê'ezani hã aima tisô, asib'rata. — ãne te si'mahã, mreme 'rãihã na. Tawamhã awa'awi ma pê'ê hai'utô oto.

⁴⁷ Tawamhã aibã hã ma tô âma rob'madã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã, romanu hã. Te te âma rob'madã'ã wamhã, te âma tiwata, 'Re ihâimana u'âsi mono âma. ãne te tinha:

— Nare ô hã, aibã 're imorĩ wê tô. — ãne te tinha.

⁴⁸ Tawamhã da'ahã na ma tô tasi'rã'otô ni, da te âma rob'madã'ã za'ra da. Tawamhã Zezusi hã dâ'ã wi, te 'ri tême apã ai'aba're ni, dawawa sina. ãma dapê'ézé uptabi za'ra di.

⁴⁹ Zezusihi zawi pese'wa norĩ hã, romhã na ma tô âma 'madã'ã za'ra. Pi'ô norĩ zama, te romhã na âma 'madã'ã za'ra, Darireza hawi isarina isi'aba're norĩ hã.

Zezusi da te isêrêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Zuwã 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Aibã hã te 're hãimana, Zuzé na isisi hã. Arimateza na isa'ru nhisi hã, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma. Aibã hã iwê. Hãimana wê uptabi di, dama. 'Re ihâimana u'âsi mono, da'ãma 're isib'a'uwê mono zéb zô, te 're

simipari u'âsi. Ta hã, roti'wa ïpire. Zudezu norĩ ma roti'wa ïpire norĩ siré, te 're simasisi. Tazahã, Zezusi te te siwi âri da, te te sima âma roti za'ra wamhã, te te âma dazazei ô di.

⁵² Zezusi hã dá'â wamhã, te oto Piratuhu u mo Zuzé hã, Zezusihi hãiba hã te te tiwi waptêrê da.

⁵³ Taha wa, ma tô âma saze, Piratu hã. Taha wa, ma tô si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi, Zuzé hã. Te te si'rai wamhã, ma tô hãiba ubu, zazahã ïhãirã na. Taha pari, ma tô tisê, ab're wa, êtê zahãpã ab're sirômo wa. Tame ma tô Zezusihi hãiba hã tisê, da te ïwa ïda'manherê'ô wa.

⁵⁴ Âhã romhuri 'rãsutu na ma tisê. Romhutu na te za zudezu norĩ hã romhuri zahãrizé hã 'madã'â za'ra.

⁵⁵ Tawamhã Zuzé hã ab're u morĩ wamhã, ma tô pi'ô norĩ hã ïsarina ai'aba'rê. Zezusihi zarina, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi we ïsi'aba'rê, pi'ô norĩ hã. Tawamhã ab're hã ma tô sabu za'ra. Duré Zezusihi hãiba, Zuzé te te ïsêrêzé hã ma tô sabu za'ra.

⁵⁶ Tawamhã 'ri tême te apã ai'aba'rê. Taha wa, ma tô marĩ hã sada wa'u za'ra, wedewa'u ïsadaze hã, te te siwi âma hãiba u'rê da. Romhuri zahãrizém na hã ma tô tiwa'utu za'ra, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te ïpisutuzéb zarina.

24

Zezusi hã, ïmama te te ïhãiwa'utuzé wasu'u Mateusi 28.1-10; Marcusi 16.1-10; Zuwã 20.1-10

¹ Dumidu na rowa'a wi, te pi'ô norĩ hã ai'aba'rê, ab're u. Marĩ wa'u te siré âri za'ra, ïsadaze hã.

² Ab're u sihutu wamhã, êne ma tô 'madã'â za'ra, ab're nhitobzé hã. Sitob ô di oto. Ni'wa hã ma tô ab're nhiti pi'ra.

³ Tawamhã sisisi wamhã, te te sãmri za'ra ô di, Wanhib'apito Zezusihi hãiba hã. Robaba di.

⁴ Te te waihu'u za'ra ô wa, te âne sima rosa'rata za'ra:

— E niha ab're hã baba di. E mahãta ïhãiba. — Âne te sima sô amrami za'ra. Tawamhã aibã norĩ hã maparane ma ïtême aima'wa. ï'uzã hã ma ai'ubuzi zahuré.

⁵ Taha wa, ma tô pi'ô norĩ hã tãma tipahi za'ra. Pahi te, ma tô aiwê'ê za'ra, ti'ai u. Taha wa, te âne tãma nharĩ za'ra, pi'ô norĩ ma:

— E niha da, te ïhãiba zô ïrob'madã'â za'ra wa'wa, adã'â 'ru âma. Apã ma tô hãiwa'udu.

⁶⁻⁷ Âne nomro ô di oto. Ma tô hãiwa'udu. Darireza âma 're sãmra mono ré, ma tô romhã ré aima siwasu'u sirômo za'ra wa'wa aré, âne: “Wa hã ti'ai âma dasiré ïpodo hã te za dama ïnhomri ni, aibã ïwasété norĩ ma. Wedepo'o nhonhi'rãmi na te za dasiwi ïzasômri ni, ïdá'â da. Bãdá maparane ï'ãma si'utôri ô ré, wa za apã hãiwa'udu.” Âne ma tô romhã ré aima siwasu'u sirômo za'ra wa'wa. — Âne ma tô Zezusihi mreme na âma po're pu'u za'ra, aibã norĩ hã.

⁸ Taha wa, ma tô pi'ô norĩ hã âma tipo're pu'u za'ra, Zezusihi mreme na.

⁹ Taha pari, te ab're hawi apã ai'aba'rê, ïsazei'wa norĩ u. Aibã 11 na ïhãiba za'ra norĩ ma, ma tô rowasu'u pese za'ra, Zezusihi siré 're ïnomro mono norĩ ma. ïsiré ïsi'ubumro norĩ ma zama, ma tô tãma rowasu'u pese za'ra.

¹⁰ Pi'ô norĩ nhisi hã, âne: Mariza Madarena, duré Zuwãna, duré Mariza, Ti'aduhu na. Ta norĩ hã ïsiré pi'ô norĩ me, ab're u ïsi'aba'rê hã, te Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma rowasu'u pese za'ra.

¹¹ Tane nherê, ïsimirowasu'u na te te saze za'ra ô di, taré newa.

¹² Tane nherê, Pedru hã ma tô wahudu, ab're u wara da, te te sabu da. Ab're u wisi wamhã, ma tô sô aiwê'ê, te te sô rob'madâ'â da. Sô siwê'êi wamhã, ĩ'ubuzéb si, ma tô sabu. Taha wa, ma tô apã mo 'ri tême, tob'uzu sina, marĩ hã ĩhãimana na.

Emausi u, ĩsazei'wa norĩ nebzé wasu'u

Marcusi 16.12-13

¹³ Tawamhã tô taha båtã na te tineb zahuré, Emausi na 'ri wa'õtõ nhisi u, Zezusihi zazei'wa norĩ hã. Zeruzarê hawi te tineb zahuré, 'ri wa'õtõ u. Zeruzarê hawimhã, 10 na ti'ai pibuzé hã, Emausi u hã.

¹⁴ Nep sina, ma tô te te sima rowasu'u zahuré, uburé marĩ hã ĩwairébé mono na.

¹⁵ Te te sima rowasu'u zahuré mono ré, duré âma sisada'âbã zahuré mono ré, ma tô Zezusi hã âma tiwisi zahuré. Te oto ĩme timorĩ zahuré.

¹⁶ Titõmo na ma tô 'madâ'â zahuré. Tane nherê, te te waihu'u zahuré õ di, ni'wa newa.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te sadanharĩ zahuré, âne:

— E marĩ, te asima ĩwasu'u wa'aba mo, bådãdi na ane wa'aba sina. — Āne te sadanharĩ zahuré. Taha wa, ma tô mazahãri zahuré. Ubu pire zahuré di.

¹⁸ Tawamhã ma tô ĩhãiba amo hã sadanha, Tezopasi na ĩsisi hã:

— Zeruzarê âma 're asãmra mono nherê, e aiwétési aima ĩsa'rese õ, ã nimosi marĩ hã ĩwairébé mono hã. — Āne te sadanha, Tezopasi hã.

¹⁹ Taha wa, ma tô Zezusi hã asa sadanharĩ zahuré:

— E marĩ, wairébé mono bã bété. — Āne te sadanharĩ zahuré.

— Zezusi, Nazaré hawi ĩmorĩ ma, ma tô rob'manharĩ wasété za'ra ni. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo aré. Tiwaihu'u pese na ma tô marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ aré, ĩwê hã. Duré mrempire na, te 're mo. Āne na ma tô waihu'u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Āne na hã uburé ma tô waihu'u za'ra ni.

²⁰ Tane nherê, wa'madâ'â'wa norĩ hã sasedoti ĩpire norĩ hã ma tô danhib'apito u siwi saprõ. Roti'wa norĩ dama ĩpire norĩ me, ma tô ĩtême siwi saprõ, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi wĩri da. Taha wa, ma tô ĩsimiwada'uri zarina, dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na dá'â da.

²¹ Izarazéhé nhihudu norĩ hã, danhimiwada'uri na oto 're wahãimana za'ra mono tô da, te te 're wa'apawapto mono da ne, wa tô 're wanhimnhasi za'ra aré. Āhãna bådã maparane ma tô âma ne, da te ĩwĩrĩzém na hã.

²²⁻²³ Ni'wam norĩ hã pi'õ norĩ hã ma tô ai'aba're ab're u, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã. Tane nherê, te te siwi sãmri za'ra õ di, ĩhãiba ré. Ab're hã baba na, ma tô sô sabu za'ra. Apã sihutu wamhã, âne te wama rowasu'u za'ra: “Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ si, wa tô wasiwi 'madâ'â za'ra ni, hãiwa hawi we ĩne hã. Zezusi hã, u, dá'â õ di. Te u, oto 're mo. Āne ma tô wama rowasu'u zahuré.” Āne te pi'õ norĩ hã wama rowasu'u za'ra. Taha wa, wa tô âma watob'uzu za'ra ni, ĩsimirowasu'u za'ra na hã.

²⁴ Taha wa, ma tô wasiré norĩ hã 'mane, pi'õi wa'rãmi, ab're u. Te te robzabu zahuré wamhã, ab're hã baba na ma tô duré sabu zahuré, pi'õ norĩ nhimirowasu'u zarina. Te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusihi hãiba hã te te ĩsãmri zahuré õ na. — Āne te tãma rowasu'u zahuré, Zezusihi ma, Tezopasi norĩ hã.

²⁵⁻²⁶ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ zahuré, âne:

— E niha bété, waihu'u su'u aba õ di, sazei'aba da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u mono bã, Danho'reptui'wa na rob'ui'ére hã. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã te

za a'â robzépata, rowasédé, da te tãma 'manharĩ wamhã. Taha parip si, te za rowê âma 're sãmra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìpisutuzéb uwaibaba. — Æne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré, sô'awi tãma siwasu'u zahuré ô nherê, Danho'reptui'wa na.

²⁷ Romhã ré, ma tô ìwana Danho'reptui'wa na rob'ui'ééré za'ra ni. Tawamhã Mozési te te âma ìrob'ui'ééré na, te oto tãma rob'rãzarõtô zahuré. Taha pari, uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ, te te âma ìrob'ui'ééré za'ra na, te tãma rob'rãzarõtô zahuré.

²⁸ Tawamhã ma tô rob'umhutu za'ra oto, 'ri wa'õtô u hã, Emausi u hã. Zezusi hã te aré tiwi timorĩ waré zahuré.

²⁹ Taha wa, ma tô tãma nharĩ zahuré, tiwi morĩ zahuré tô da:

— Wa'rata asãmra a'â. Ma tô wawi tihâiwahã. Te za wawi tirobra. — Æne te tãma nharĩ zahuré.

Taha wa, ma tô âzé 'ri para u, ì'rata sãmra zahuré da, a'â.

³⁰ Tawamhã ì'rata te tinhamra zahuré, siré saihuri da. Sãmra wamhã, ma tô ì'u'êne hã ti'â, Zezusi hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono âma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ê, ì'u'êne hã. Ma tô tãma sômri zahuré.

³¹ Taha wa, ma tô oto waihu'u zahuré, Zezusi hã. Tazahã, ma tô tiwi aimani zahuré.

³² Taha wa, te ìsa'u sima rowasu'u zahuré, âne:

— Bâdâdi na we te te wama rowasu'u mono ré hã, e watoi ôre, wapê'ê 'remhã. Wato sina, wa we wa te wapari. Wapari ze ti. — Æne te sima rowasu'u zahuré.

³³ Tawamhã awa'awi, ma tô tiwahutu zahuré, Zeruzarê u neb da apã. Simasisi wamhã, ma tô Zezusihi siré norĩ hã sabu za'ra, 11 na ìhâiba za'ra hã. 'Ri para, te siré ai'ubumro, ìsazei'wa norĩ me.

³⁴ — Tô sena, ma tô Wanhìb'apito hã hãiwa'udu. Simahã ma, ma tô sihâi'ré. — Æne te tãma rowasu'u za'ra, datême ìsimasisi norĩ ma.

³⁵ Tawamhã Wanhìb'apito, bâdâdi na ìtême ìwisi zahuré na, ma tô asa dama rowasu'u zahuré, ìsazei'wa norĩ ma. Duré, Wanhìb'apito te te ìwaihu'u zahuré zém na, ma tô siwasu'u zahuré. Ì'u'êne te te tãma ìwê'ê zahuré na, ma tô duré Wanhìb'apito hã waihu'u zahuré. Æne na ma tô siwasu'u zahuré, Zezusihi zazei'wa norĩ ma.

Zezusi hã, tizazei'wa norĩ ma, ìsihâi'rézé wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8

³⁶ Tawamhã ìsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u zahuré ré, ma tô Zezusi hã ìwa'wa tizab za'ra. Æne te tãma nharĩ za'ra:

— Rowê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono. — Æne te tãma nharĩ za'ra.

³⁷ Tawamhã dahâiba warõ newa, ma tô tãma tipê'êwara za'ra.

³⁸ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, âne:

— E marĩ da, ma tô ìma apê'êwara za'ra wa'wa. E marĩ da, ma tô ìwawã za'ra wa'wa, ìhãiwa'utuzém na.

³⁹ Ìnhìb'rada, 'madâ'â za'ra wa'aba. Duré ìpara hã 'madâ'â za'ra wa'aba. Ma'âpé oto ìzaze za'ra wa'aba. Wa hã tô, Zezusi. Dahâiba warõ hã nhi ô di, duré hi ô di. Wa hã ìnhi ré hã, duré ìhi ré hã. Ma'âpé asib'rata na ì'upi za'ra wa'aba, tô sena ìzaze za'ra wa'aba da.

⁴⁰ — Æne ma tô Zezusi hã tãma si'ru za'ra. Taha wa, ma tô tinhib'rada hã tãma sô'a za'ra, duré tipara hã.

41 Īmreme te te wapari za'ra wamhā, te 're to za'ra, tipē'ē na. Tāma rowē uptabi za'ra di. Tane nherē, Zezusi hā hāiwa'utu ō newa, te te āma saze za'ra ō di. Taha wa, mrab zō te sadanharī za'ra oto, Zezusi hā:

— E mra, te aima tihāimana za'ra wa'wa. — Āne te sadanharī za'ra.

42 Tawamhā syry na ma tō tāma sōmri za'ra, tepe zebre hā.

43 Tawamhā ma ti'ā, te te 'rēne da, isō'a za'ra.

44 Taha wa, te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— Romhā ré wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, ai'rata 're ĩnhamra za'ra wa'aba mono ré hā, marī hā za ĩzō ĩwairébé mono na, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina, duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'ééré zarina, duré ĩsō're na rob'ui'ééré zarina. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra.

45-46 Tawamhā ma tō āne tāma waihu'u za'ra, ĩbaihā na rob'ui'ééré zarina:

— Romhā ré ma tō āne ĩ'āma rob'ui'ééré za'ra ni: “Danho'reptui'wa te za robzépata za'ētē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā. Tane nherē, bādā maparane āma si'utōrī ō ré, te za hāiwa'udu apā, ab're hawi.

47 Duré, te za ĩwasu'u wē na ĩsadawa para te te 're dapo're pu'u za'ra, āne: ‘Dawasédé hā te za da te 're rēme pese za'ra. Tawamhā te za te te dama 're aparī dawasédé hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.’ Āne te za ĩwasu'u wē na uburé te te āma 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ. Zeruzarē āma ĩsāna'rada hā za.” Āne ma tō duré romhā ré āma rob'ui'ééré za'ra, ĩbaihā na hā.

48 A norī wa'wa hā ma tō ĩ'āma ĩ'madā'ā za'ra wa'wa, ĩdā'āzé hā. Duré ĩhāiwa'utuzé hā ma tō ĩ'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za ĩwasu'u wē'wa, 're anomro aba mo.

49 Wa hā wa za we atēme satōrī za'ra wa'wa, ĩmama te te aima ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Taha wa, te za a'ā 'ri ahā āma sō asimipari za'ra wa'wa, hāiwa hawi te we atēme ĩsatōrī za'ra wa'aba zéb u, ĩwaihu'u pese na 're ĩmorī ne, 're anomro aba mono da. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

Zezusi hā, hāiwa u ĩmorīzé wasu'u

Marcusi 16.19-20; Atusi 1.9-11

50 Tawamhā Zezusi hā ma tō tisiré 're ĩnomro mono norī hā te te simro, 'ri ahā nhiti, Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi u. Tamomo te te rob'umhutu za'ra wamhā, ma tō tinhīb'rada hā wahutu, tisi hawimhā, ĩwē hā te te tāma sōmri za'ra da, Zezusi hā.

51 Tawamhā taha ré, ma tō tiwi timorī za'ra. ĩmama hā ma tō tiwi āri za'ra, hāiwa u.

52 Tawamhā ĩsa'u, te Zezusihi āma tiwata za'ra, hi'rātitō. To sina, te apā ai'aba'ré, Zeruzarē u.

53 Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma, te 're si'ubumroi u'āsi, 'ri 'wawi wa'ra 're, āma 're wata u'āsi za'ra mono da.

Zuwā Zezu Cristuhu wasu'uwē na, Zuwā te te āma Īrob'ui'érézé Ībaihā wasu'uzé

Ā Ībaihā na rob'ui'éré'wa nhisi hā, Zuwā na Īsisi hā. Ā hā Zezusihi siré 're Īmorī, Tī'aduhu sisānawā. Ta norī hā tepe mrami na aré romhuri'wa zahuré. Duré Zuwā hā Īhāiba amo hā te duré 're hāimana, ā dawabzuri te te dama 're Īab'manharī mono hā. Taha nhisi hā, Zuwā Batita. Tazahā ā Ībaihā na rob'ui'éré'wa hā ta hāi ō di.

Zuwā hā ma tō wama wasu'u za'ra, Zezu hā tō sena 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra uptabi na hā. Zuwā 20.31 āma te āhā wasu'u hā tihāiba. Ma tō duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hā Danho'reptui'wa na ni'wam norī hā te te sina 're Ī'umnhasi za'ra mono hā rowē na 're Īdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā za ta norī si te te sina 're Ī'uwaimrami za'ra mono na hā. Zuwā hā ma tō duré wama āma romnhimiré'z za'ra, marī mono bā, wahāimanazém na wa te āma 're Īrosa'rata za'ra mono zéb da hā. Ā na ma tō wama āma romnhimiré'z za'ra, duré Ī'u'été wapu na, duré pone'erebā na, duré pone'erebā 'madā'ā'wa na zama, duré uwa 'ru na zama.

'Re Īhāimana u'āsi mono mreme na Īsisi hā Īsīhāibazé wasu'u

¹ Duréihā ti'ai ō ré hā, marī ō uptabi di. Ropoto na te te sāna'rata ō ré, te 're mo, 'Re Īhāimana u'āsi mono mreme na Īsisi hā. Ta hā te siré 're simasisi u'āsi zahuré, 'Re Īhāimana u'āsi mono me. Duré ta hā 'Re Īhāimana u'āsi mono.

² Tī'ai ō ré hā, te siré 're simasisi zahuré, marī ō uptabi ré hā.

³ Ta hā ma tō uburé te te ro'apoto, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te tāma Īpisutuzéb zarina. Te te ro'apoto mono ō 'wa'āhā, aré marī ō uptabi di.

⁴ Ta hā rowē na 're Īdahāimana u'āsi za'ra mono zé nhomri'wa, te dama 're hāimana, 'Re Īhāimana u'āsi mono mreme na Īsisi hā. Dama rob'uuiwē'wa ne, rowa'na na damorī wē na 're danomro mono da, te za roti wē na te te dama 're awaihu'u.

⁵ Robra na ne, dawasété na 're danomro mono nherē, te za dama rob'uuiwē'wa ne 're Īmorī hā te te 're da'apawaptob u'āsi, tinhimiroti na. Niwa da te dawi uprosi waihu'u ō di za Īsimiroti hā, dawasété na 're Īdanomro mono norī hā.

⁶ Tawamhā 'Re Īhāimana u'āsi mono hā ma tō aibā hā satō, te te dama 're sadawa wasu'u mono da. Aibā nhisi hā Zuwā na Īsisi hā.

⁷ Ta hā ma tō te te dama 're wasu'u, rob'uuiwē'wa ne 're Īmorī wasu'u hā.

⁸ Zuwā hā rob'uuiwē'wa ne 're Īmorī hā 're hāimana mono ō di. Rob'uuiwē'wa ne 're Īmorī wasu'u na te te 're da'apo're pu'u mono da si, ma tō we datēme wī, Zuwā hā.

⁹ Rob'uuiwē'wa ne 're Īmorī hā tō sena Īsimiroti hā. Ta hā ti'ai u ma we datēme wī, aihīni Īsimiroti hā da te waihu'u pese za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Ta hā te oto ti'ai āma 're hāimana, 'Re Īhāimana u'āsi mono mreme na Īsisi hā. Tazahā 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa para, te te ro'apoto mono nherē, ro'apoto mono 'wa na da te waihu'u za'ra ō di. Tisiré zudezu norī rob u, ma tō wei mo. Tane nherē, sō 're tob'uzu za'ra mono ō di, ta norī hā.

¹² Ni'wam norī si ma tō sō 're tob'uzu za'ra. Ma tō te te āma 're sasōmri za'ra. Taha wa, ma tō ta norī si pisutu za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra, 're hāimana za'ra mono da.

13 E ĩ'ra siro, ma tō ta norĩ hã 're rere'e, ti'ai ãma timama sipoto na. Mare di. Taha zarina, ĩ'ra siro, 're rere'e mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ma tō ãma 're 'ra za'ra.

14 Dama 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u'wa da hã, wa'rata 're sãmra mono da, ma tō sihâiba. Simizawi pese uptabi di. ĩsimiroti hã wẽ uptabi di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra wa, õhõ si 're morĩ wẽ uptabi di. Misire ĩ'ra hã. Õhõ si, waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hã wa tō wasiwi waihu'u za'ra ni, 're ĩmorĩ wẽ uptabi na. ĩwaihu'u pese na zama, wa tō waihu'u za'ra ni.

15 Ta hã ma tō Zuwã Batita hã te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na, da te 're waihu'u za'ra mono da. ãne ĩtẽme wisi wamhã, te dama 'mahã, Zuwã Batita hã:

— Õhõta aibã hã te wei mo. ĩwana, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “Õ hã ĩza'u si wei morĩ nherẽ, ĩma pire di. E marĩ wa. ĩpoto õ ré, 're morĩ u'âsi wa.” — ãne ma tō dama rowasu'u, Zuwã Batita hã.

16-17 Duréihã wahi'rada Mozési hã ma tō te te dama 're roti, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina, ma tō te te dama 're roti, ãma 're danomro wẽ mono da. Zezu Cristu hã ma tō õhõ si te te dama 're waihu'u, dawasété nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém na. Simizawi pese uptabi wa, te te 're wa'apawaptob u'âsi, ãma 're wanomro wẽ mono da, Zezu Cristu hã.

18 Ti'ai ãma 're ĩdanomro mono hã datõmo na da te 're 'madã'ã za'ra mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Õhõ si, ma tō Timama hã 'madã, siré 're simasisi u'âsi zahuré mono wa, Timama me. ĩ'ra hã misire, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã ma tō te te dama 're wasu'u u'âsi Timama hã, da te 're waihu'u za'ra mono da.

*Zuwã Batita te te dama 're ĩrowasu'u mono zé wasu'u
Marcusi 1.1; Rucasi 3.2-3*

19 Tawamhã aibã norĩ hã ma tō aihutu, Zuwã Batitaha u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã. Tipawapto'wa norĩ me, ma tō ĩtẽme aihutu, rëwita norĩ me. Zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã te te satõrĩ za'ra wa, ma ĩtẽme aihutu, Zeruzarẽ hawi.

Tawamhã ĩtẽme sihutu wamhã, te siwi sadanharĩ za'ra, ãne:

— E 'wa hã, a hã.

20 Taha wa, te ãne tãma siwasu'u za'ra:

— Wa hã Cristu õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã, Danho'reptui'wa da.

21 Te duré siwi sadanharĩ za'ra:

— E 'wa hã bété, a hã. E a hã, Eriasi apã aihãiwa'udu.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Ta hã ĩ õ di, wa hã.

Taha wa, te duré siwi sadanha:

— E a hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ĩdanhimipari za'ra mono, te 're aimo.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa hã, ta hã ĩ õ di.

22 Tawamhã te duré siwi sadanha:

— E 'wa hã bété, a hã. Ma'apé wei wama asiwasu'u su'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da, wei wazatõrĩ'wa norĩ ma, wa te aiwasu'u za'ra da.

23 Taha wa, te oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã a'ubuni wi, dama roti'wa. ãne, wa tō te dama 're rob'mahãrã: “Wanhib'apito zô, te za bãdãdi hã ĩmana 'rãmi asiwi ĩsa'ra wa'aba mo, awa'awi

da.” Āne ma tô wahi'rada Iza'iza hã te te dama 're roti aré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Tane wa tô duré wa hã te dama 're roti, isimiroti zarina. — Āne te Zuwā Batita hã tâma siwasu'u za'ra, aibâ norī ma.

24-25 Tawamhã asa te tâma nharī za'ra, āne:

— Ma tô wama asiwasu'u za'ra. A hã, Cristu ò di. A hã, Eriasi ò di. A hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ĩdanhimipari za'ra mono ò di. E marī da, te bété â dawabzuri hã dama 're ĩ'ab'manharī mo, a hã ò nherē. — Āne te tâma nharī za'ra.

26-27 Tawamhã Zuwā te asa tâma nharī za'ra, āne:

— Ā na si, wa tô â dawabzuri hã te dama 're ab'manharī. Tane nherē, ĩza'u si we ĩmorī hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u mono da, ma tô wei wi. Zahadu sa'rese za'ra wa'aba ò di, a norī wa'wa hã. Ta hã ĩma pire wa, ĩpara'uza wasisizé te tâma wasihu waihu'u ò di. — Āne Zuwā Batita hã te tâma siwasu'u za'ra.

28 Āne romhâimanazé hã Betânha na 'ri wa'õtô nhisi âma Zodã zara niwī â dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharīzéb âma hã.

*'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wasu'u
Marcusi 1.10; Rucasi 3.22*

29 Tawamhã awē ma tô Zuwā Batita hã Zezusi hã tisã, ĩtēme morī ré. Te te sãmri wi, te dama 'mahã, āne:

— Ôhõta te we oto mo, Pone'ërebã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã dawasédé hã te te dama 're aparī mono da.

30 ĩwana wa tô āne hã aima wasu'u za'ra wa'wa: “Īza'u we ĩmorī hã ĩma pire di. ĩpoto ò ré, 're morī u'âsi wa, ĩma pire di.” Āne, wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa.

31 Wa hã te duré waihu'u ò di aré, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na hã Danho'reptui'wa da. Tazahã, wa norī hã Izarazéhé nhihudu hã wa te waihu'u za'ra da, wa â dawabzuri hã te dama 're ab'manharī.

32-33 — ĩsi'uinhã na, wa hã te duré waihu'u ò di. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô ĩma waihu'u, te te ĩpisudu hã. Āne te ĩma wasu'u: “Ītēme wa za satô ĩpë'ëzani hã, te te ĩpisutu u. ĩhawi morī ò di za. Ī'rata te za 're sãmra u'âsi. A hã te za âma ĩ'madã. Āma 'madã'â wamhã, te za oto ĩwaihu, ò hã te te ĩpisutu na, ĩpë'ëzani te te dama 're anhomri mono da.” Āne ĩzatõrī'wa hã te ĩma wasu'u. Tô sena ma tô ĩma rowasu'u. Wa hã wa tô âma 'madã. Ma tô we ĩtēme mo, hãiwa hawi utu'u ne, 'Re ihâimana u'âsi mono pë'ëzani hã. ĩhawi morī ò di.

34 Wa hã wa tô âma 'madã. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ô hã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra. — Āne te dama wasu'u, Zuwā Batita hã.

Aibã norī hã, Zezusihi âma te te ĩsasõmri na'rata zahuré zé wasu'u

35 Tawamhã awē te duré Zuwā Batita hã wasiré tihãiba. Wa norī hã ĩsiré 're wane wa, wa ĩsiré aima'wara ni. Tawamhã wasiré wasimasab ré, ma Zezusi hã ro'razã.

36 Tawamhã, Zuwā Batita hã te te 'madã'â wamhã, te dama 'mahã:

— Ôhõta Pone'ërebã, 'Re ihâimana u'âsi mono hawi we ĩmorī.

37 Tawamhã Zuwā Batitaha mreime hã wa te waparī wa, wa tô oto wanem ni, Zezusihi zarina.

38 Taha wa, Zezusi hã ma wei wazô aipi'ra. Te wei wa'madã. Tawamhã te wama tinha, āne:

— E marī zô, te we ane wa'wa.

Tawamhã asa wa tâma nharī ni:

— Rowahutu'wa, asãmrazé hã wa te waihu'u da, wa wei wanem ni.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi te wama tinha:

— Oto pé ĩzaproni aba, ĩnhamrazé hã sabui wa'aba da. Taha wa, wa oto ĩme wanem ni, ĩsãmrazéb u. Wasihutuzéb u ma tô bâdâ hã we tinh'o're za'a. Tawamhã bâtâ na wa ĩ'rata aimasisi ni, Ādéréhé me. Simahã no, Ādéré hã.

⁴¹ Tawamhã tidub'rata zô te mo, Ādéré hã. Te te sãmri wamhã, ãne te tâma rowasu'u:

— Danho'reptui'wa hã wa tô sôpêtê ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã. Danho'reptui'wa hã ta hã “Cristu”, damreme amo na hã.

⁴² Tawamhã ma tô Zezusihi u we saprô apã. We te te ĩtême âwisi wamhã, Zezusi te Sima hã 'madâ. Te tâma tinha:

— A hã Sima, Zuwãhã 'ra. Āhãna wa za asisi na saprĩ. Sepasi na asisi hã za oto. — Āne te tâma tinha. Āma ĩsaprĩ hã Pedru na ĩsisi hã.

Zezusi hã, Piripi norĩ te te ĩpisutu na'rata zahuré zé wasu'u

⁴³ Tawamhã awê Darireza na danhipti'a nh'o'ômo nhisi u morĩ da, te Zezusi hã sina ropisutu. Taha wa, wa ĩsiré oto ai'aba'rê ni. Wasi'aba'rêi ré, wa tô aibã hã sôpêtê za'ra ni, Piripi na ĩsisi hã. Tawamhã Zezusi te tâma tinha:

— We aimorĩ, ĩsiré 're aimorĩ da oto.

Taha wa, te oto ĩsiré mo.

⁴⁴ Piripihĩ za'ru hã Besada na 'ri nhisi hã. Tame te duré Ādéré norĩ hã 're simasisi zahuré, Pedruhu me.

⁴⁵ Tawamhã Piripi te Natãna'éhé zô mo. Te te sãmri wamhã, ãne te tâma tinha:

— Aibã hã wa tô sabu za'ra ni, wahi'rada Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré siro hã romhã ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ zama ĩsa'u te te ãma ĩrob'ui'ééré za'ra hã. Ta hã Zezusi, Nazaré hawi we ĩmorĩ hã, Zuzéhé 'ra hã. — Āne te Piripi hã tâma rowasu'u.

⁴⁶ Tawamhã te Natãna'é hã asa tâma tinha, ãne:

— Oro Nazaré hawi ĩwê hã wei morĩ ôm ne.

Tawamhã Piripi asa te tâma tinha:

— We aimorĩ, wanem hã, sabu da.

Taha wa, te apã ĩtême saprô.

⁴⁷ Tawamhã te te sãmri wi, te Zezusi hã tâma tinha, Natãna'éhé ma, ãne:

— Ôhõta te wei mo, Izarazéhé nhihudu uptabi hã 're ĩmorĩ wê uptabi hã. Sadawa nhipease ãna te 're mo.

⁴⁸ Taha wa, te Natãna'é hã asa tâma tinha:

— E niha ma tô ĩwaihu.

Taha wa, te duré Zezusi asa tâma tinha:

— Piripi hã te te ai'mahãrã ô ré, wa tô ai'madã, pidera wede 'rowi asãmra ré.

⁴⁹ Tawamhã Natãna'é asa te duré tâma tinha:

— Rowahutu'wa, a hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra. A hã uburé Izarazéhé nhihudu norĩ nhĩb'apito.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhã Zezusi asa te duré tâma tinha:

— Tane tô. Wede 'rowi asãmra ré, te aiwaihu'u wa, ma tô asina ĩwaihu, asina ĩwaparĩ wa. ĩwaihu'u pese wa, ma tô ĩ'ãma atob'uzu. Nhwapsi te za marĩ hã ĩ'madã, ĩwaihu'u pese na marĩ hã te aima ĩwaihu'uzém nhĩpai u. Asõ'a wa'aba, te za hãĩwa hã we 'ridawa, ĩnh'o'ômoi baba. Tawamhã siwa'rãmi te za nasi we ĩtême ai'aba'rê hãĩwa hawĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, dasiré ĩpoto u hã. — Āne ma tô tâma waihu'u sirômo za'ra, Zezusi hã.

2

Cana āma dasina damrozé wasu'u

¹ Tawamhā maparane ma tō wa'āma timara. Taha pari, dasaihurizé hā ma tō 'manharī za'ra ni, dasina damrozém na hā. Cana na 'ri wa'ōtō nhisi āma, ma tō 'manharī za'ra ni. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Cana hā. Zezusihi na hā te tame dame tihāiba.

² Zezusihi zō zama, te tahārā ni, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī zō zama, dasina damro u wasi'aba'ré da. Taha wa, wa duré wa norī hā dame asimro ni.

³ Tawamhā, ma tō uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé hā da'āma ai'utō, da te 'mahâpārī mono ō ré. Taha wa, te Zezusihi ma ĩna hā tinha, āne:

— Uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé hā ma tō da'āma ai'utō, da te 'mahâpārī mono ō ré.

⁴ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

— Ātē a hā ĩma waihu'u ō di za, marī te ĩ'manharī da hā. Bâdâ zahadu ĩwa waptā'ā ō di, āne te ĩ'manharī da hā.

⁵ Taha wa, te ĩna hā romhuri'wa norī ma tinha, āne:

— Tiha te te aima waihu'u za'ra wa'aba wamhā, ma'āpé ĩmreme hā 'madâ'â pese za'ra wa'aba za. — Āne te tāma nharī za'ra.

⁶ Tame te piza hā 're simasa êtē 'manharī hā, â ré hā 6 na ĩhāiba hā. Nima norī hā 80 na â za'ratazé hā, duré nima norī hā 120 na â za'ratazé hā. 'Re wasaihuri mono ō ré hā, wahi'rata norī nhimiroti zarina, wa 're wanhimisō za'ra, wa norī hā zudezu wa. Taha da, te 're simasa, piza ĩsa'ēne hā.

⁷ Tawamhā Zezusi te romhuri'wa norī ma tinha, āne:

— Ā hā nasi amrami za'ra wa'aba, piza 're sa'wari za'ra wa'aba da. 'Masisi za'ra wa'aba.

Tawamhā ma tō siwi 'masisi, piza 'remhā â hā.

⁸ Tawamhā Zezusi te tāma nharī za'ra, āne:

— Ma'āpé, â hā oto amrami za'ra wa'aba, danhipi na dawada'uri'wai u 'wasari aba da, te te téiwa pibu da.

⁹⁻¹⁰ Tawamhā ma tō ĩtēme 'wasa, te te téiwa da. Te te téiwai wamhā, â si ō di oto. Ma tō sirob'rāi wa'u. Nima hawi uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé hā te te waihu'u ō di, danhipi na dawada'uri'wa hā. Romhuri'wa norī si ma tō waihu'u za'ra. Tawamhā te te téiwa wamhā, sina ĩmro zahuré zō, te hā, aibâ zō. Taha wa, te āne tāma tinha:

— E niha ma bétē ĩsei uptabi si dawi ĩté, wasaihuri na'rata hawi, wa te âhuri tō da. Dasaihuri na'rata hawi, te ĩsei uptabi hā da te dama 're sōmri za'ra, da te 're âhuri mono da. Sa'êtē na da te 're âhuri mono wapsi, te za ĩwa'u zeĩ prâ hā da te dama 're sōmri za'ra. Tanei ō di, a hā. Nimosi ma tō ĩsei uptabi hā dama ĩ'ru, da te âhuri da. — Āne te aibâ ma tinha, danhipi na dawada'uri'wa hā.

¹¹ Āne hā marī dama ĩ'manharī waihu'u ō hā te te dama ĩ'manharīzém na ma tō Zezusi hā dapawaptom na sâna'rata, tiwaihu'u pese na, Cana na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi 'remhā, Cana hā. Taha wa, waihu'u pese wa, wa tō wasina umnhasi za'ra ni, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī hā.

¹² Tawamhā Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u te oto mo, Zezusi hā. ĩna zama te ĩsiré mo. ĩno norī zama te ĩsiré ai'aba'ré. Wa norī zama, wa ĩsiré ai'aba'ré ni, ĩsiré 're wanomro mono wa. Tawamhā, wasihutu wamhā, syry na wa tame asimro ni.

'Re ĩhāimana u'āsi mono nhorōwa hawi, Zezusi te te ĩdazate mono zé wasu'u Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48

¹³ Romhuture di oto, zudezu norī te, dato hã da te 're ĩmanharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ĩdawaibuzém na âma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã romhuture wa, datoi u te oto mo Zeruzarē u, Zezusi hã. Wa norī zama, wa duré ĩsiré ai'aba're ní.

¹⁴ Zeruzarē âma te 'ri za'êne hã 're sa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé hã. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te aibâ norī hã 're si'ubumro. Ta norī hã powawē te te dama 're wede za'ra, duré pone'ërebâ, duré utu'u. ĩhâiba amo norī hã te duré rob'uiprägém na te te dawī âma 're saprĩ za'ra.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã aibâ norī hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô marĩ hã sada 'manharĩ za'ra, wedenhorō na te te âma sate mono da, rob u. Tawamhã ma tô te te sate, ĩsimizama ré. Wedeza hã ma tô duré tiwi pizari za'ra, rob'uiprägé hã te te tiwi sãmra za'ra da, te te dawī âma 're ĩsaprĩ za'ra mono norī wĩ.

¹⁶ Te duré tâma rob'ru za'ra, utu'u wede'wa norī ma, âne:

— Mo oto rob u sani za'ra wa'aba. 'Ri hã ã hã, ĩmama âma 're ĩdawata za'ra mono zé. Âme dama 're rowede za'ra wa'aba mono ô di za oto. — Âne te tâma nharĩ za'ra.

¹⁷ Taha wa, wa tô âma wapo're pu'u za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai mreme u'éré na. Âne duréihã ma tô wahi'rada hã tinha, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma: "Asōrōwa da hã marĩ na te romhuri za'ëté wa, wa tô ĩwa âma waze, asawi te." Âne ĩmreme na wa tô wapo're pu'u za'ra ni.

¹⁸ Taha wa, te dama ĩpire norī hã tâma nharĩ za'ra, âne:

— E 'wa sadawa para, ma tô ĩdazate mo, rob u. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, sate mono wamhã, e marĩ te za ĩmanha, dama ĩmanharĩ waihu'u'ô hã wa te âma aiwaihu'u za'ra da.

¹⁹ Tawamhã Zezusi te asa tâma nharĩ za'ra, âne:

— Marĩ hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, âma ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Â hã 'ri hã asiwi sãmra aba wamhã, wa za apâ 'ri su'u. Bâdâ misi te za ĩ'âma mo, apâ te 'ri ré hã. — Âne te tâma siwasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra:

— E niha te za ĩ'ri su. E niha bâdâ misi te za ai'âma mo, apâ 'ri ré, a hã. Â hã da te dasiwi 'ri su'u ô di, 'ri za'ëté wa. Wahub ahâ na ma tô da'âma tiwahu, da te dasiwi 'ri za'ra ré hã. 46 na ma tô âma dawī tiwahu. — Âne asa te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

²¹ 'Ri te te wasu'u wamhã, tihâiba te wasu'u, Zezusi hã. Sō'awi siwasu'u ô wa, ĩmreme hã dama pibu prã za'ra di.

²² Ab're hawi hâiwa'utu wapsi, wa za âma wapo're pu'u za'ra ni, apâ za te te ĩ'ri wasu'u na hã. Wa za wasima rowasu'u za'ra ni, âne: "Tô sena na ma tô Zezusi hã tihâiwa'utuzém na dama siwasu'u. Tô sena na ma tô duré wahi'rata norī hã romhã ré ĩhâiwa'utuzém na rob'ui'ére širōmo za'ra ĩbaihã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hã." Âne, wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

Zezusihi ma, uburé danhimirosa'rata na tâma ĩdawaihu'u pese zé wasu'u

²³ Tawamhã Zezusi hã zahadu Zeruzarē âma hâimana ré, ma tô Pascowa na dato nhisi hã dasiwi 'manharĩ ni. Tame sãmra ré, ma tô marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ wē, tiwaihu'u pese na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te ĩsatōri na, da te waihu'u za'ra da. Taha wa, marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'ô hã danho'a te te dama 're ab'manharĩ mono wē te, ma tô da'ahã na saze za'ra ni.

24-25 Tane nherē, da te dasina ī'umnhasi za'ra na, te te sina damreme zazei ō di, Zezusi hā. E marī wa. Uburé danhimirosa'rada hā tāma waihu'u pese wa. Ni'wa ī'upana te te tāma 're da'awaihu'u mono ō di, Zezusihi ma. Si'uihā na ma tō te te 're da'awaihu'u, danhimirosa'rata na. Taha wa, tō sena da te dasina umnhasi za'ra ō wa, te te sina damreme zazei ō di, Zezusi hā.

3

Zezusi hā, Nicodemosihi ma, te te īnharīzé wasu'u

¹ Aibā hā te 're hāimana, Nicodemosi na īsisi hā. Ta hā roti'wa, wasiré zudezu. Parisezu na, wa tō wa te 're sisi za'ra, wahi'rata norī nhimiroti, parisezu norī siré te te 're 'madā'ā pese mono wa.

² Ta hā ma tō Zezusihi u wi, barana. Ītēme wisi wamhā, āne te tāma tinha: — Rowahutu'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō wei watēme asatō, wama 're rowasu'u mono da. Āne wa tō ai'āma waihu'u za'ra ni. Taha zadawa para, ma tō marī hā dama ī'manharī waihu'u'ō hā dama 're ī'ab'manharī wē u'āsi mo, da te āma aiwaihu'u za'ra da, we te te asatōrī na. Ta hā te te aima 're waihu'u mono ō 'wa'āhā, a hā īwaihu'u'ō hā dama 're ab'manharī mono ō di aré. — Āne te Zezusihi ma tinha.

³ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma tinha: — Tō sena, wa aima waihu'u. Dapē'ē 're, 're dapoto téb za'ra mono ō wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're danomro mono ō di za.

⁴ Tawamhā Nicodemosi te duré asa tāma tinha: — E niha te za aibā hā si'īhi nherē, tipoto té. E niha te za tina dub're apā āzé, duré apā pototo téb da. — Āne te Zezusihi ma tinha.

⁵⁻⁶ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma tinha: — Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ai'uté hā dama 're pototo za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, 're nomro sirōmo mono ō di za. Tipē'ēzani hā te te dama 're anhomri mono wapsi, te za 're dapoto téb za'ra, dapē'ē 're. Tawapsi te za oto īsib'a'uwē si 're danomro. 'Re īhāimana u'āsi mono hā 're īdanomro wasété mono hawi te te 're da'a'upsōi mono wa, duré Tipē'ēzani hā te te dama 're anhomri mono wapsi, te za oto dapē'ē 're, 're dapoto téb za'ra. Tawapsi te za oto duré īsib'a'uwē 're danomro. Dapē'ē 're, 're dapoto téb za'ra mono ō wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, 're danomro mono ō di za.

⁷ A hā, aipoto tém neza. Āne te aima nharī wa, īma nharī ō di za, āne: “E niha wa za īpoto té.”

⁸ Rowa'u wa za aima wasu'u, waihu'u da. Rowa'u hā te te 're rowapōrī mono wamhā, īpupu'u si wa wa te 're wapari za'ra. Īpupu'u na si wa za wa te 're waihu'u za'ra, 're iwairébé mono zém na hā. Uihā na te rowa'u hā 're wairébé, nimomo 're wa'u'u 'rāsutu za'ra mono da. E ma hawi te rowa'u hā 're wairébé na'rata. E momo te duré 're wa'u'u 'rāsutu za'ra. Wama waihu'u pese za'ra ō di. Tane dama waihu'u pese ō di, dapē'ē 're, 're īdapoto téb za'ra mono zé hā. Dama waihu'u pese ō nherē, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te dama 're anhomri, Tipē'ēzani hā dapē'ē 're, 're īdapoto téb za'ra mono zém na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. — Āne te Zezusi hā tāma rowasu'u.

⁹ Tawamhā Nicodemosi te duré asa tāma tinha: — E niha te za Tipē'ēzani hā te te dama 're anhomri, dapē'ē 're, 're dapoto téb za'ra mono da.

¹⁰ Taha wa, te duré Zezusi hā asa tāma tinha: — A hā Izarazéhé nhihudu norī ma, rowahutu'wa. Tane nherē, īnhimirowasu'u hā aima pibui prā ti. E niha waihu'u ō di bété.

¹¹ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa norī hā marī hā wama waihu'u pese wa, duré wa te 'madâ'â wa, wa âne wa te dama 're wasu'u. Tane nherē, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē, âma 're wazaze za'ra wa'aba mono ô di.

¹² Ti'ai âma romhâimanazé hā, wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, te aima wasu'u za'ra wa'aba nherē, âma ĩzaze za'ra wa'aba ô di. E niha te za tawamhā hāiwa âma da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hā te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhā, âma ĩzaze za'ra wa'wa. Até âma ĩzaze za'ra wa'aba ô di za.

¹³ Ni'wa hā hāiwa u sébré ô di, apā wei morī da, hāiwa âma romhâimanazé hā te te dama 're wasu'u mono da. Wa hā ti'ai âma dasiré ĩpodo hā ĩsiwaprosi, wa we hāiwa hawi mo, te dama 're rowasu'u mono da.

¹⁴⁻¹⁵ — Duréihā Mozési hā ma tô a'ubuni wi wahi ne 'manharī hā sasō, ĩsi'uwazi waipo 'manharī hā, wedewaré na sa'o da. Ta hā wahi te te ĩsari za'ra hā te te 'madâ'â za'ra wamhā, ma tô tizéptâ'â za'ra. Dâ'â za'ra ô di. Tane te za duré wa hā dasiwi ĩzasômri ni, wedepo'o nhonhi'râmi na ĩza'o da. Tawamhā wa za dazada dârâ. E marī da. Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, 're dadâ'â za'ra mono âna, 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, hāiwa âna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata.

¹⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te te 're da'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tô ti'ra hā misi nherē, we tisō, dazada dâ'â da. Tawamhā ĩ'ra, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, dadâ'â âna te za hāiwa âma ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'âsi. Ropira âma ĩsiti 're dasi'ubumroi mono ô di za.

¹⁷ Dapo're'ô u'âsi 're danomro mono wa, te te 're da'ahâ za'ra mono da, we te te satōrī ô di ti'ra hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. 'Re ĩdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da si, ma tô we satō, ti'ai u.

¹⁸⁻¹⁹ — Ni'wam norī hā ĩ'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhā, e 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te za te te tâma 're nharī za'ra, âne: "Aiwē'ô za'ra wa'aba wa, wa za te 're aihâ za'ra wa'wa." Âne na hā te te tâma 're nharī za'ra mono ô di za. Tizazei'ô'wa norī ma si te za âne na te te tâma 're nharī za'ra, ĩ'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono ô wa. Duré tiwasédé te te sima 're sawi pese za'ra mono wa, te za âne na te te tâma 're anharī. 'Re ĩmorī wē uptabi hā ti'ai u ma tô wei mo, rowa'a ĩwē hā. Ta hā wē nherē, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono ô di. Dapo're'ô u'âsi 're danomro mono wa, te robra si da te dasima 're sawi pese za'ra.

²⁰ Ni'wam norī hā 're nomro wasété u'âsi mono wamhā, te za 're ĩmorī wē uptabi hā te te 're ruiwapari za'ra, rowa'a ĩwē hā. Tawamhā ĩtême 're nomro mono ô di za, ĩsimirosa'rata wasété na te te 're awaihu'u mono wa, 're siséb za'ra mono ô'umnhasite.

²¹ 'Re ĩnomro wē mono norī si te za ĩtême 're nomro, rowa'a u. E marī da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're ĩ'madâ'â pese mono na, te te 're awaihu'u mono da. — Âne ma tô Zezusi hā Nicodemosiha ma waihu'u.

Zezusi norī wasu'u, Zuwā Batitaha wasu'u me

²² Tawamhā Zezusi hā te mo, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi u. Wa norī hā wa ĩsiré ai'aba're ni. Wasihutu wamhā, tame wa a'â wahâimana za'ra ni. Tame te Zezusi hā â dawabzuri hā dama ab'manha.

²³⁻²⁴ Zuwā Batita hā te duré te te dama 're ab'manharī â dawabzuri hā, wanhiti. Sarī na 'ri nhisi 'rata â hā, sa'êtê di. Taha wa, te tame a'â nhamra, Eno na â nhisi 'rata, Zuwā Batita hā. Tawamhā te nasi ĩtême dasito, â dawabzuri hā te te dama 'manharī da. Zahadu Zuwā hā danhib'apito te te 'rui ô di, da te dasiwi sêrê da, dazazéb 're. Taha wa, te zahadu te te dama 're ab'manharī.

²⁵ Tawamhā aibā me te timreme na ai'wapé, Zuwāhā siré 're ĩnomro mono norī hā. Ā dawabzuri wasu'u na te ai'wapé za'ra.

²⁶ Taha wa, ma Zuwā Batitaha tēme aimasa, ĩsiré 're ĩnomro mono norī hā. Āne te tāma wasu'u za'ra:

— Rowahutu'wa, Zoda zara niwī aihāimana ré, ma tō Zezusi hā we atēme wī. Wisi wī, ma tō dama ĩwasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. E niha te bété ō hā te te duré dama 're ab'manharī, ā dawabzuri hā. Zezusihi u si te oto aihīni 're danomro. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

²⁷⁻²⁸ Tawamhā Zuwā asa te tāma nharī za'ra, āne:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te za te te dama 're apisutu romhuri hā, da te tāma 're romhuri za'ra mono da. Wa tō aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, āne: "Ta hā ma tō datēme ĩzatō ĩwana, Danho'reptui'wa te dama 're wasu'u mono da. Wa hā, Cristu ō di. Danho'reptui'wa da, te te ĩpisutu ō di." Āne na hā aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hā ma tō aré ĩwapari za'ra wa'wa. — Āne Zuwā Batita hā te tāma siwasu'u za'ra.

²⁹ Tawamhā aibā ĩmro siwadi na ma tō sina simiré'é, āne:

— Dasina 're damro za'ra mono wamhā, aibā hā oto mro wa, ĩsiwadi hā toi uptabi di. Aibā hā ĩmro hā tito na siwasu'u wamhā, toi uptabi di, ĩsiwadi hā. Tane duré wa hā, ĩtoi uptabi di. E marī wa. Da'ahā na oto 're danomro mono wa, Zezusihi u.

³⁰ Taha wasu'u hā, wasu'u za'ētē uptabi di za oto, dama. Wa hā oto ĩwasu'u syryre di za. Tane nherē, ĩma rowē uptabi di. — Āne te tāma siwasu'u za'ra, Zuwā Batita hā.

Hāiwa hawi we ĩmorī si, uburé dama ĩpire uptabi wasu'u

³¹ Hāiwa hawi we ĩmorī hā, uburé dama ĩpire uptabi di. Wa norī hā ti'ai āma a'uwē wa, marī hā ti'ai āma, wa te 're ĩ'madā'ā za'ra mono si, wa wa te dama 're wasu'u za'ra. Hāiwa hawi we ĩmorī si, uburé dama ĩpire uptabi di.

³² Hāiwa āma uburé te te 're ĩ'ab'madā'ā mono na, duré te te 're ĩ'awapari mono na, te za sena na te te dama 're wasu'u. Taha wa, te te dama āma 're arowasu'u mono wamhā, mreme ĩpire uptabi di. Tane nherē, aihīni ĩmreme hā da te 're saze za'ra mono ō di.

³³ Da te 're saze za'ra mono wamhā, āne te za da te dasima 're wasu'u za'ra: "Tō sena, ma tō ti'ra na te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā." Āne te za ĩsazei'wa norī hā te te sima 're rowasu'u za'ra.

³⁴ Ti'ra we te te satōrī wamhā, ma tō Tipē'ēzani hā tāma tisō, ĩré 're morī u'āsi da. Taha wa, te Timama nhimiroti si te te dama 're wasu'u.

³⁵ Ti'ra te te 're sawi pese uptabi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Tawamhā ma tō pisutu, uburé dama ĩpire uptabi da. Duré uburé marī ma ĩpire da, ma tō ti'ra hā pisutu, hāiwa āma ti'ai āma zama.

³⁶ ĩ'ra hā Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za. 'Re dadā'ā za'ra mono āna, te za 're dasi'ubumroi u'āsi ĩ'rata, hāiwa āma. ĩmreme, da te 're wapari za'ra mono ō wamhā, dama 're rowē za'ra mono ō di za. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimihāzé hā te za da te dasina 're waihu'u u'āsi za'ra, ĩ'ra mreme hā da te 're wapari za'ra mono ō wa.

4

Zezusi hā pi'ōi wī, ā te te ĩwaptērēzé wasu'u

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari za'ra. Āne ma tô dasima wasu'u za'ra ni: “Da'umro na si te oto 're dahâimana za'ra, Zuwã Batitaha nhimiroti 'madâ'â'wa hã. Da'umro na si te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Zezusihi nhimiroti 'madâ'â'wa si te oto da'ahã na 're dahâimana za'ra.”

² Āne, da te dasima rowasu'u za'ra nherẽ, si'uihã na te te dama 're ab'manharĩ mono õ di, Zezusi hã. Wa norĩ si, wa ĩsadawa para wa te dama 're 'manharĩ za'ra, â dawabzuri hã.

³ Tawamhã Zezusihi âma danhimirowasu'u hã parisezu norĩ u ĩwaptã'ã na te te waihu'u wamhã, te ĩsiti timorĩ za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Apã te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'rẽ ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

⁴⁻⁶ Tawamhã Darireza u morĩ wamhã, ma tô sima wẽ, awa'awi dawa'wai baba te te ro'razãri da. Taha wa, wa tô samaritanu norĩ ro wa'wai baba, ro'rahãri za'ra ni, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Wa tô oto rob'umhutu za'ra ni, 'ri nho'õmo u, Sica u hã. Tawamhã â zô ab're u, wa tô aihutu ni, abzumazéb u. Zuzéhé nhipti'ai âma te â zô ab're hã 're hâimana, Zaco hã ti'ra ma, ti'a hã te te ĩsõmri wa. Tame te Zezusi hã nhamra, â zô ab're âma. Te te âma wazere wa, te tame nhamra.

⁷⁻⁸ Tawamhã 'ri nho'õmo u, wa tô ai'aba'rẽ ni, wasa hã wa te wasisa 'mai'uipra za'ra da. Zezusihi si te waza'u tinhamra za'ra, â zô ab're âma. Tame sãmra ré, te we pi'õ hã mo, â zô, samaritanu na ĩwaptêrẽ hã. Tawamhã â zô ab're u wisi wi, te Zezusi hã 'mahã, âne:

— Ā we ĩma a'ãri, te hã'rẽne da. 'Rubu di.

⁹ Tawamhã te pi'õ hã asa tãma tinha:

— E niha te â hã ĩwi ĩwaptê, wasiré samaritanu õ nherẽ. A hã zudezu. — Zudezu norĩ hã duré samaritanu norĩ hã siré 're hâimana za'ra mono õ wa, te âne pi'õ hã tãma tinha.

¹⁰ Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha:

— 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhoprubzẽ hã waihu'u 'wa'ãhã, duré ĩwaihu'u 'wa'ãhã, te aré â hã ĩwi ĩwaptê. Tawamhã â u'ã hã wa aré aima tisõ.

¹¹ Taha wa, te duré pi'õ hã asa tãma tinha:

— Ā zô ab're hã, ab're 'rehã di. A hã ai'ubana te asã. Tiha na â hã a'ãri õ di za. E niha te za tawamhã ĩ'a'ã, â u'ã hã.

¹² Wahi'rada Zaco hã ma tô dama tisõ ã hã, â zô ab're hã. Ti'ra norĩ me te 're ĩ'ãhuri mono zé, ã hã wanhib'ã hã. ĩsimizama zama te te 're ĩ'ãhuri mono zé. Wahi'rada hã wama pire za'ra di. E a hã tãma aipire wa, te za bété â u'ã hã ĩma ĩsõ. — Āne te pi'õ hã asa tãma tinha.

¹³ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Ā hã da te 're ãhuri mono wamhã, apãre 'rubu di.

¹⁴ ĩnhib'ã hã te dama 're anhomri mono wa, da te 're ãhuri mono wamhã, 'rubu ãna te za ĩrẽ 're dasi'ubumroi u'ãsi. Ub're 're ĩsidototo u'ãsi za'ra mono ne, dawi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za, da te 're ãhuri mono wamhã. Tawamhã 're dadã'ã za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'ãsi, hãiwa ãma.

¹⁵ Taha wa, te pi'õ hã oto tiwi waptê, ĩsib'ã hã:

— Ta hã asib'ã hã te za ĩma ĩsõ, te 're 'rubu u'ãsi tõ mono da, we sô 're ĩneb u'ãsi tõ mono da.

¹⁶ Taha wa, te Zezusi hã tãma rob'ru, âne:

— Mo oto aimorĩ aimro zô, we ĩtẽme saprõni da.

¹⁷ Tane nherẽ, ma tô pi'õ hã âne tãma siwasu'u:

— Wa hã ĩmro õ di.

Taha wa, te Zezusi hã oto tãma rowasu'u:

– Tane tō. Āhāna oto aimro ō di.

¹⁸ A hā 5 na aimro hā aré. Āhāna hā aimro uptabi ō di. Taré te asiré 're aimasisi aba mo, aibā me. Tō sena ma tō ĩma asiwasu'u, aimro ō na hā.

¹⁹ Pi'ō hā te duré asa tāma tinha:

– Wa tō oto aiwaihū'u. A hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're aimo.

²⁰ E mame te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're dawata za'ra. E ā ētē 'rāihā āma. E Zeruzarē āma. Ā ētē 'rāihā hā ma tō wahi'rata norī hā pisutu za'ra, āme āma 're dawata za'ra mono da. Asiré zudezu norī hā ma tō Zeruzarē hā pisutu za'ra, tame āma 're dawata za'ra mono da.

²¹ Tawamhā Zezusi te duré pi'ōi ma tinha:

– Niwapsi, āne da te dasima 're wasu'u za'ra mono ō di za oto: “Ā ētē 'rāihā āma si, te za Wamama āma 're dawata za'ra.” Duré āne da te dasima 're wasu'u za'ra mono ō di za: “Zeruzarē āma si te za āma 're dawata za'ra.”

²²⁻²⁴ Āhāna te za oto daro mono pē'ēzani ré 're wata za'ra, ĩsazei uptabi 'wa norī hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani ré 're nomro mono wa, te za tō sena āma 're wata za'ra. Te za tāma 're sisōmri u'āsi za'ra, ĩsimiroti zarina si 're nomro mono da. Ta norī si ma tō te te sima 're awē, āma 're wata u'āsi za'ra mono da. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā waihu'u pese uptabi di. Hāiba ō nherē, te daro mono bā 're sāmra, ĩpē'ēzani hā. Taha wa, te za oto daro mono bā āma 're wata za'ra, ĩsazei uptabi 'wa norī hā. ĩpē'ēzani ré 're nomro mono wa, te za tō sena āma 're wata za'ra. Te za tāma 're sisōmri u'āsi za'ra, ĩsimiroti zarina si 're nomro mono da. A norī wa'wa hā te āma 're aiwata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, waihu'u za'ra wa'aba ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Wa norī hā wa tō waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa āma 're wawata u'āsi za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā Danho'reptui'wa da, ta hā zudezu. Āne na hā wama waihu'u pese za'ra di. – Āne Zezusi te pi'ōi ma rowasu'u.

²⁵ Tawamhā pi'ō te duré tāma tinha:

– Niwapsi te za we datēme wi, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā, Cristu na da te 're ĩsisi za'ra mono hā. Wei wisi wapsi, te za uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā te te wama 're awaihu'u, wa te 're waihu'u za'ra mono da. Āne na hā ĩma waihu'u pese di, ĩwasu'u hā.

²⁶ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma tinha:

– Wa hā wa tō we datēme wi. Wa hā te aima ĩrowasu'u hā Danho'reptui'wa, wa 're mo. – Āne te pi'ōi ma siwasu'u, Zezusi hā.

²⁷ Tawamhā pi'ōi ma siwasu'u ré, wa tō ĩtēme aihutu ni. Pi'ōi ma nherē, siwasu'u wa, wa āma watōb'uzu za'ra ni, wanhimirosa'rata na si. Tane nherē, pi'ō hā wa te wasiwi sadanharī ō di, āne: “E marī zō te ĩ'rata asa.” Duré Zezusi hā āne wa te wasiwi sadanharī ō di: “E niha te pi'ōi ma nherē, asiwasu'u. E marī da, te pi'ōi ma nherē, ĩrowasu'u.” Āne, wa te wasiwi sadanharī za'ra ō di.

²⁸⁻²⁹ Taha pari, te pi'ō hā oto mo, 'ri tēme. Sisa'u ma piza hā tirē. Wisi wamhā, ma tō dazō hā awa'awi, āne:

– Oto wasi'aba'rēi wa'aba, aibā hā sabu za'ra wa'aba da. Uburé te 're ĩ'ab'manharī mono zé hā ma tō ĩma waihu'u. Ātē ō hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Taha wa, te we oto awa'awi ĩtēme ai'aba'rē ni, da'ahā na.

³¹ Wa norī hā pi'ō morī za'u si, wa ĩsa hā tāma 'ru za'ra ni, sa da.

³² Tawamhā Zezusi te wama nharī za'ra, āne:

– ĩsa hā te ĩma tihāiba, aima ĩwaihu'u'ō za'ra wa'wa hā.

³³ Āne hā te te wama waihu'u za'ra wa, wa tō wasima nharī za'ra ni:

— Āté ĩsa hā ma we tāma 'mai'āwisi ni, nima hawī.

³⁴ Tawamhā te Zezusi hā asa wama nharī za'ra, āne:

— 'Re dasaihuri mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za. Tane, wa hā. We ĩzatōrī'wa te te ĩ'āma ĩrotizé hā te ĩsina uwaimrami wamhā, ĩma rowē di za. ĩnhimiromhuri hā te tāma uprosi wamhā, ĩma rowē di za duré. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

³⁵ Te duré wama rowasu'u:

— Daburu hā ma tō ĩ'madā'ā za'ra wa'wa. 'Madā'ā za'ra wa'aba wa, ma tō āne ĩrowasu'u za'ra wa'wa: "Zahadu romhā di, danho hā da te 're ĩ'rāihāri za'ra mono zéb u hā. Maparane si'uiwa na a'amo hā āma 're si'utōrī mono parip si, te za amnho hā da te 're 'rāihāri za'ra. Tawapsi dama romhuri ahā di za oto." Āne te a norī wa'wa hā ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Āne, wa za wa hā aima rowasu'u za'ra wa'wa oto, waihu'u za'ra wa'aba da. Buru hā 'madā'ā za'ra wa'aba. Ōhōta te we oto ai'aba'ré ni. Romhuture di oto, da te ĩzaze za'ra zéb u hā. Aima romhuri ahā za'ra wa'aba di za, da te 're ĩzaze za'ra mono zém na da hā. — Āne te wama siwasu'u, Zezusi hā.

³⁶ Te duré wama rowasu'u za'ra, āne:

— Danho hā dama 're 'rāi'ré za'ra mono wapsi, te za da te 're 'rāihāri za'ra, buru tede'wai ma. Da te tāma 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're da'apawa'ābā, buru tede'wa hā. Romhuri te te 're uprosi za'ra mono wamhā, tāma 're rowē za'ra mono di za oto, rob'rāihāri'wa norī ma hā. Robzuri'wa norī ma zama 're rowē za'ra mono di za. Tane wa hā buru tede'wa ne, wa za te tāma 're wa'ābā za'ra, ĩzadawa wasu'u'wa norī ma. Ta norī ma zama tāma 're rowē za'ra mono di za. E marī wa. Te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono ré, da te 're ĩzaze za'ra mono wa. Duré dadā'ā āna hāiwa āma 're dasi'ubumroi 'āsi mono wa za, taha wa, tāma 're rowē za'ra mono di za.

³⁷⁻³⁸ Daburu na da te 're robzuri za'ra mono wamhā, te za duré da te 're 'rāihāri za'ra. Tawamhā ni'wa hā te te rob're nherē, te te 'rāihāri ō wamhā, te za wasu'u ni, āne: "Ō hā ma rob're 'rata. Tane nherē, te te 'rāihāri ō di, si'uihā na. ĩ'upana sō ĩromhuri'wa si ma ĩsimiromhuri hā uprosi." Āne te za wasu'u ni. Tane ma tō aibā norī hā aiwana te te dama 're ĩwasu'u 'rata za'ra. Taha wa, te za oto da te 're ĩzaze za'ra, a norī wa'aba zama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono nherē, datēme te 're asatōrī za'ra wa'aba mono wamhā. — Āne Zezusi ma tō wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're wanomro mono wa.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā ahā na ma tō ĩtēme aihutu samaritanu norī hā, 'ri nho'ōmo hawī. Pi'ō nhimirowasu'u hā da te saze sirōmo za'ra wa, ma tō we ĩtēme aihutu ni. Āne 'ri tēme wisi wi, ma tō aré pi'ō hā dama rowasu'u: "Ō hā aibā hā uburé te 're ĩ'ab'manharī mono zé hā ma tō ĩma waihu'u." Āne ma tō aré dama rowasu'u.

Tawamhā ĩtēme dasihutu wamhā, te āma ropti za'ra ni, a'ā da'rata sāmra da. Taha wa, te syry na da'rata nhamra, 'ri nho'ōmo āma. Tame sāmra ré, te bādā hā maparane āma ne.

⁴¹ Taha wa, da'ahā na ma tō dasina umnhasi za'ra ni, dasi'uihā na ĩmreme hā da te wapari za'ra wa. Danho'reptui'wa na ma tō saze za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na hā.

⁴² Tawamhā te āne pi'ōi ma nharī za'ra, pi'ō nhimirowasu'u wapari'wa norī hā:

— Asimirowasu'u hā wa te wapari za'ra wa, wa tō saze za'ra ni. Āhāna wasi'uihā na wa tō ĩmreme hā wapari za'ra ni. Taha wa, wa oto waihu'u za'ra ni, ō hā Danho'reptui'wa te 're mo. — Āne te samaritanu norī hā tāma nharī za'ra, pi'ōi ma.

ZeZusi hā, dama ĩpire zadawa zapari'wai 'ra te te ĩpesezé wasu'u

⁴³ Tame sāmra pari, te oto apā mo Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, ZeZusi hā. Wa norī hā wa ĩsiré ai'aba'ré ni.

⁴⁴⁻⁴⁵ ZeZusi hā ma tō āne nasi wama rowasu'u za'ra aré: “Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ĩrob āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī si, ĩsimiroti na wazép sina sô 're datob'uzu za'ra mono ô di.” Āne ZeZusi hā ma tō wama sina wasu'u za'ra aré. Taha wa, te apā mo, Darireza u. Apā wasihutu wamhā, ma tō dasima wē za'ra ni, da'rata 're sāmra mono da. E marī wa. Ta norī hā ma tō aihutu Zeruzarē u, Pascowa na datoī wa, dame si'rā'ōtō da. Tame ma tō āma 'madâ'â za'ra, ZeZusi hā tiwaihu'u pese na te te ĩdapawaptobzém na. Taha wa, ma tō sô tatob'uzu za'ra ni, Darireza āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā.

⁴⁶ Tawamhā ZeZusi hā ma tō apā wi, Cana na 'ri wa'ōtō nhisi u. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Cana hā. Tame ma tō ZeZusi hā ā na uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé 'manha aré, te te 're ĩromhōsi mono na. Cana āma sāmra ré, ma tō aibā hā ĩtēme wi, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi hawi. Ta hā apito zadawa zapari'wa.

⁴⁷ ZeZusihi wasu'u hā te te wapari sirōmo wa, ma ĩtēme wi, ĩ'ra hā hâzé wa. Āne te dasima wasu'u za'ra ni: “Zudeza hawi ma tō ZeZusi hā wi, Darireza u.” Tawamhā ĩtēme wisi wamhā, āne te ti'ra hā tāma wasu'u, wawa sina: “Ī'ra hā hâzé ahā wa, wa we asô mo, ĩma pese da. Te za oto ĩwi dârâ.”

⁴⁸ Tawamhā ZeZusi te asa tāma tinha:

— E niha te za marī dama ĩ'manharī waihu'u'ô hā te dama 're ĩ'ab'manharī mono zéb zarina si 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁹ Taha wa, te asa tāma tinha, aibā hā:

— Ī'ra hā ĩwi dâ'â ô ré, ĩsiré āma aimorī, ĩtēme.

⁵⁰ Tawamhā ZeZusi te duré asa tāma tinha:

— Te za oto apā aimo, ĩtēme. Ai'ra hā aiwi dâ'â ô di za. Rowē na te za aima 're mo. — Āne te tāma tinha, ZeZusi hā.

Tawamhā ma aibā hā ti'ra na mreme zaze. Taha wa, te apā mo, ti'ra u. Tane nherē, bâta na ti'ra u wisi sirōmo ô di. Misi ma a'â nhono. Awēpsi te za wi, ti'ra u hā.

⁵¹ Tawamhā tāma ĩromhuri'wa norī hā 'ri tēme wisi ô ré, ma tō sina uzusi za'ra. Ma tō tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Ai'ra hā hâzé ô di. Rowē na te oto nhamra.

⁵² Taha wa, ma tō ĩmama hā asa āma sadanharī za'ra, āne:

— E mame bâta na ma tō séptârâ.

Tawamhā te āne asa tāma rowasu'u za'ra:

— Bâdâ sipra wi ma tō tiwahâ.

⁵³ Tawamhā ĩmama te tāma rowasu'u za'ra oto:

— Tane tō. Ahâmhâ bâdâ sipra wi, ma tō ZeZusi hā āne ĩma tinha: “Ai'ra hā aiwi dâ'â ô di za. Rowē na te za aima 're mo.” — Āne te tāma rowasu'u za'ra, ZeZusihi mreme na. Taha wa, ma tō ZeZusi hā sazei pese, aibā hā. ĩmro zama ma tō saze. Aihīni ma tō saze za'ra ZeZusi hā, ti'ra norī me. Tāma ĩromhuri'wa norī zama ma duré saze za'ra.

⁵⁴ Āne Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ma tō tiwaihu'u pese na marī ĩ'manharī waihu'u'ô hā dama 'manha ZeZusi hā, Zudeza hawi wisi wi. Āne dapawaptom na ma tō āma sahu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono we te te ĩsatōrī na, da te waihu'u za'ra da.

5

ZeZusi hā aibā ihiré te te ipesezé wasu'u

¹ Tawamhā daro mono bā ma tō Zeruzarē āma tasi'rā'ōtō ni, 'Re ihāimana u'āsi mono āma dawata za'ra da. Taha wa, ma tō Zeruzarē u dame mo ZeZusi hā, dame āma wata da. Wa norī hā wa isiré ai'aba'rē ni duré, isiré 're wanomro mono wa.

²⁻⁵ Tawamhā Zeruzarē āma te aibā hā 're sāmra, ihāzé ré hā. 38 na ma tō oto āma tiwahu, tihāzé te te 're sépata mono ré hā. Ta hā te dame nomro, ihāzé ré norī me, itob'a norī me, duré irātēire norī me, duré ihiré norī me zama. Pu'u 'rata te ta norī hā 're simi'wara, pu'u wawē 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra āma, pu hā. Tame 'ridawa hā pone'ērebā 'mazasizé hā. Wamremezém na Betezata na 'ridawa nhisi hā. Pu'u 'rata te uridi hā 're simasa, 5 na ihāiba hā. Tame te da'ahā na 're danhimi'wara uriti wa, ihāzé ré hā. Hāiwa āma Danhib'apito uptabi ma romhuri'wa zō, te dasina 're danhimipari za'ra. Ta hā te we 're ne hāiwa hawi, ā hā te te 're upi mono wa, 're āsisasisi mono da. Tawamhā ni'wa hā ā sisasisi ré, te te isirai'rada hā te za séptârâ.

⁶ Tawamhā ZeZusi hā ma tō oto datēme wi, ihāzé ré norī u. Wisi wi, ma aibā hā tisā. Hāzé ré āma iwahub ahā na ma tō waihu'u, ZeZusi hā. Taha wa, te aibā ma tinha:

— E aséptâ'â da hā te asima iwē.

⁷ Tawamhā aibā ma asa sada'â:

— Apito, ni'wa hā hāimana ō di, 're āsisasisi mono ré, i'āma isirai'wa da hā pu'u u. Ai ba atāma hāire nasi isiréi mono ré, te nasi iwana si'ra za'ra ni, ai ba. — Āne te aibā hā ZeZusihi ma siwasu'u.

⁸ Taha wa, ma tō ZeZusi hā tāma tinha, āne:

— Ma'āpé, aiwahutu. Asa'warizé hā āri, aimorī da oto.

⁹ Taha wa, ma awa'awi tipese, aibā hā. Pese wamhā, tiza'warizé hā ma tō ti'ā. Tawamhā para na te oto 're mo. Āne na hā sabadu na ma tō tiromhāiba, romhuri zahārizém na.

¹⁰ Taha wa, ma tō zudezu norī nhib'apito norī hā tāma nharī za'ra, āne:

— 'Re ihāimana u'āsi mono ma tō dama roti, da te 're romhuri za'ra mono tō da, sabadu na hā. A hā isimiroti 'madâ'â āna te asa'warizé hā 're i'ā, romhuri zahārizém na hā.

¹¹ Taha wa, te aibā hā asa tāma nharī za'ra:

— Aibā hā ipese'wa hā ma tō i'za'warizé hā ima ti'ru. Ipara na oto 're imorī da, te duré ima tinha.

¹² Tawamhā te sadanharī za'ra:

— E 'wa hā ma tō asa'warizé hā aima ti'ru. E 'wa hā ma tō duré aima tinha, aipara na 're aimorī da hā oto.

¹³ Taha wa, ma tō duré aibā hā asa tāma nharī za'ra:

— Me. Te waihu'u ō di, wa hā. — Āne te tāma nharī za'ra. ZeZusi hā te te pese pari, āma sapa'a ō di. Da'ahā wa, te awa'awi isiti mo. Āne wa, ZeZusihi nhisi hā te te waihu'u ō di, aibā hā.

¹⁴ Tawamhā 'ri 'wawi wa'ra 're, ma tō aibā hā sōpētē ZeZusi hā, 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're idawata za'ra mono zéb āma. Te te sōpētē wamhā, āne te aibā ma tinha, ZeZusi hā:

— Ma tō oto aséptâ, āhāna hā. Taha wa, aiwasédé hā 're 'manharī mono ō di za oto, 're 'manharī u'āsi mono wa, marī iwasété uptabi hā aima romhāimana ō'umnhasite. — Āne te tāma tinha.

¹⁵ Tawamhā aibā te mo, dama ipire norī u. Āne te tāma siwasu'u za'ra:

— Īpese'wa hã, wa tô waihu'u. Zezusi hã ma tô Īpese.

¹⁶ Taha wa, dama Īpire norĩ hã te oto sada tihâimana za'ra, romhuri zahârizém na te te pese wa, sabadu na.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô tâma nharĩ za'ra, âne:

— Īmama hã te za te te 're da'apawaptob u'âsi. Īzama wa za duré te 're da'apawapto. — Âne te tâma siwasu'u za'ra.

¹⁸ Taha wa, te âma sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, romhuri zahârizé hã Īsimiroti za'ra zarina, te te 'madâ'â ô wa, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Īmama na te te wasu'u wa, aiwa ĩwaihu'u pese zahuré na hã.

Zezusi hã, Timama zadawa para dama pire na 're ĩhâimana mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré tâma nharĩ za'ra:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa hã ĩsi'uihã na dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô na te 're da'apawapto waihu'u mono ô di. Īmama zadawa para, wa tô te 're da'apawapto. Īmama hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono ne, wa tô te 're da'apawapto.

²⁰ Wa hã ĩ'ra wa, te te 're ĩzawi pese. Ta hã ma tô ĩpisutu, dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô na te te 're ĩda'apawapto mono ne, te duré 're da'apawapto mono da. Wa hã te 're da'apese mono wa, ma tô ĩ'âma 're datob'uzu za'ra. Zahadu wapsi, Īmama te za duré ĩma tinha, tiwaihu'u pese na te te 're da'apawapto mono zarina, te 're da'apawapto mono da. Tawamhã te za duré ĩ'âma 're datob'uzu za'ra, ĩwaihu'u pese uptabi wa.

²¹ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, te Īmama hã ab're hawi te te 're da'ahâiwa'utu, apâ 're danomro u'âsi mono da. Īzama te ĩsima 're ĩ'awé mono norĩ ma, wa za duré te 're anharĩ, apâ 're hâiwa'utu za'ra mono wa, 're nomro u'âsi mono da, wa hã ĩ'ra wa. Tawapsi te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, ĩwaihu'u pese uptabi na.

²²⁻²³ Īmama hã 'râwi sipisutu ô di, ti'ai âma dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé mono da. Taha da, ma tô ti'ra wa, ĩpisutu. E marĩ da. Âma 're ĩdawata za'ra mono ne, ĩsine ĩwaihu'u pese wa, ĩ'âma zama 're dawata za'ra mono da. ĩ'âma 're dawata za'ra mono ô wamhã, we ĩzatôrĩ'wai âma zama duré 're dawata za'ra mono ô di za, Īmama âma.

²⁴⁻²⁵ — Īmreme hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, duré we ĩzatôrĩ'wa hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, te za tipê'ê na sina uwaimrami sirômo za'ra, rowê na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono ô di za. Te za tipê'ê na âma saprĩ sirômo za'ra, dapê'ê 're, dadâ'â u'âsi 're ĩdahâimana za'ra mono zém hawi, dapê'ê 're rowê na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zéb u hã.

²⁶ Īmama hã dapê'ê 're, dadâ'â âna rowê na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa dama. ĩ'ra wa, ma tô duré ĩpisutu, ĩzama 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa na dama 're ĩhâimana mono da.

²⁷ Ta hã ma tô duré ĩma tinha, ti'ai âma dahâimanazéb zarina, te dama 're arowairébé mono da, ĩsada para wa hã ti'ai âma dasiré ĩpodo hã 're ĩhâimana mono wa.

²⁸⁻²⁹ — Īmreme na atob'uzu za'ra wa'aba mono ô di za. Niwapsi te za 're ĩdadâ'â za'ra mono hã tahâiwa'utu za'ra ni. ĩhârâ hã da te wapari za'ra wa, te za ab're hawi tawairébé ni. Tawamhã 're ĩnomro wê mono norĩ hã te za apâ hâiwa'utu za'ra, rowê u'âsi 're hâimana u'âsi za'ra mono da oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata. 'Re ĩnomro wasété mono norĩ zama, te za duré apâ hâiwa'utu

za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimihāzé hā te te sina 're waihu'u za'ra mono da.

Zezusi hā, Timama zadawa para datēme 're ĩmorĭzém na dama ĩsiwasu'uzé

30 — ĩnhimipisutu zarina si, marĭ na te dama 're arowairébé mono ō di za. ĩmama nhimipisutu zarina si, wa za ti'ai āma 're ĩdahāimana za'ra mono zéb zarina, te dama 're arowairébé. ĩnhimipisutu zarina, marĭ na te dama 're arowairébé mono da, te ĩsima 're da'awē mono ō di, wa hā. We ĩzatōrĭ'wa nhimipisutu zarina si, te dama 're arowairébé mono da, wa ĩsima te 're da'awē u'āsi. Taha wa, te dama 're arowairébé mono wamhā, te dama āma upa za'ra ō di za. Duré ropipa hā 're ĩnomro wasété mono norĭ ma, te 're apisutu mono wamhā, te tāma āma upa za'ra ō di za.

31 — ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba ō di. Ni'wa te te ĩzadawa waptob ō wamhā, áté te za ĩzadawa nhipese na ĩma 're ĩnharĭ za'ra wa'aba mo. Taha wa, ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba ō di.

32 ĩhāiba amo hā ma tō ĩzadawa wapto. Tō sena ma tō aima sina ĩwasu'u za'ra wa'wa. Āne na wa tō waihu'u.

33-37 — Ā ro'ore hā te te dama rob'uuiwē wamhā, dama rowē di. Tane Zuwā Batita hā ma tō simi'ē na te te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Tawamhā te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, dama rowē di. A norĭ wa'wa hā ma tō ĩtēme ĩda'mazatōrĭ za'ra wa'wa, te te siwi sadanharĭ za'ra da, ĩsimirowasu'u na. Tō sena ĩsimirowasu'u hā. E marĭ da, wa āma aipo're pu'u za'ra wa'wa, Zuwā Batita te te ĩ'āma ĩrowasu'uzém na hā. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono da, te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono da, wa āma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩsimirowasu'u na hā ĩsina. Zuwā Batita hā ma tō mreme pire na te te dama 're ĩwasu'u wē. Mreme pire nherē, ti'ai āma ĩpoto si, ō hā. Tĭ'ai āma 're ĩpoto za'ra mono zō si, 're ĩnhimipari mono ō di, te te dama 're ĩwasu'u wē za'ra mono wa, da te 're ĩzaze za'ra mono da. E marĭ wa. ĩmama hā te te dama 're ĩwasu'u wē mono wā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Ta hā ma tō ĩpisutu, te te 're ĩromhōsi mono zarina, te 're da'apawapto mono da, we te te ĩzatōrĭ na da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono da. A norĭ wa'wa hā niwa atōmo na 'madā'ā za'ra wa'aba ō di, ĩmama hā. Duré niwa aipo're na ĩmreme hā wapari za'ra wa'aba ō di.

38 Duré ĩmreme hā aip'ē 're, 're hāimana za'ra wa'aba mono ō di. Taha wa, te te we atēme ĩzatōrĭ za'ra wa'aba nherē, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di.

39-40 A norĭ wa'wa hā te āne asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norĭ hā wa wa te 're sōré u'āsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme ui'éré hā. Taha wa, wa za āma wasina uwaimrami za'ra ni, 're ĩdanomro u'āsi mono zé hā." Āne te asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. Ta hā te ĩwasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme ui'éré hā. 'Re sōré u'āsi za'ra wa'aba mono nherē, asima 're ĩwē za'ra wa'aba mono ō di, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono 'wa'āhā, wa aré aima pisutu za'ra wa'wa, 're ĩdanomro u'āsi mono zé hā asina uwaimrami za'ra wa'aba da.

41 — Wa hā ĩ'āma 're aiwata za'ra wa'aba mono zō, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono ō di.

42 E marĭ wa. Te ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'aba wa, asimirosa'rata na. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono ō di.

43 ĩzama asiwi 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mono ō di. ĩmama zadawa para we atēme ĩmorĭ za'ra wa'aba nherē, āma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di. Áté te za ni'wam norĭ nhimirowasu'u si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te we datēme 're satōrĭ za'ra mono ō nherē, ta norĭ hā.

⁴⁴ A norī wa'wa hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono da, asima 're wē uptabi za'ra wa'aba mono ō di. Ma tō asima 're ĩdawē uptabi za'ra wa'aba mo, ti'ai āma 're ĩdanomro mono si te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono da. E niha te za tawamhā, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Wa hā ĩ'ra nherē, áté asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di za.

⁴⁵ E ĩmama ma, wa za aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō na. Mare di. Mozési hā te za tāma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō na, aima ĩ'umnhasi za'ra wa'wa hā.

⁴⁶ Duréihā Mozési hā ma tō ĩwana ĩ'āma rob'ui'ééré siro dama. Tane nherē, ĩsimi'ui'ééré hā sena na 're saze za'ra wa'aba mono ō di. 'Re saze za'ra wa'aba mono 'wa'āhā, te aré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁷ ĩ'āma rob'ui'ééré hā sena na 're saze za'ra wa'aba mono ō wamhā, e niha te za tawamhā ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Áté ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di za. — Āne Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra, dama ĩpire norī ma.

6

Zezusi hā da'ahā uptabi nherē, te te ĩda'asaihurizé wasu'u

Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō uba're na saprī, ĩsō'ōmo na. Darireza na danhpti'a nho'ōmo nhisi āma, ĩsō'u hā. Tiberizadi na ĩsō'ōmo nhisi hāiba amo hā. Wa norī hā wa ĩsiré saprī za'ra ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

² Da'ahā na te duré ĩsarina ai'aba're ni. E marī wa. Tiwaihu'u pese na, marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te te dama ab'manharī wē mono wa, danho'a.

³ Tawamhā sa'a nhisi u, wa hāimo ai'aba're ni, Zezusihi siré. Sa'a nhisi āma, wa oto ĩsiré asimro ni.

⁴ Romhuture di oto, zudezu norī te, dato hā da te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb u hā, Pascowa na dato nhisi hā.

⁵ Tawamhā ĩtēme dasi'aba'rei wamhā, ma tō da'ab'madā, Zezusi hā. Da'ahā uptabi na te ĩtēme ai'aba're ni. Te te da'ab'madā'ā wamhā, Piriipihi ma, te tĩha, āne:

— E mame dasa hā te 're simi'wara, wa te dama ĩ'uipra za'ra da hā, aihĩni āma dasaihuri da hā.

⁶ Taré ma sadawa pibu Piriipi hā, 'rāwi te te sina roti sirōmo nherē, te te ĩda'apawaptobzéb da hā.

⁷ Taha wa, te Piriipi hā asa tāma tĩha:

— Da'ahā uptabi wamhā, wa aré dasa na rob'uiprazé hā ahā uptabi nherē, uprosi za'ra ni, 200 na ĩhāiba nherē. Tane nherē, te aré da'āma ai'utō, ĩ'u'ētē wapu hā. Syry na dasa hā da te huri da nherē, aihĩni dasa hā da te huri ō di aré. — Āne Piriipi te tāma tĩha.

⁸⁻⁹ Taha wa, wa ĩsiré 're ĩwanomro mono hā misi Zezusihi ma 'manharī ni. Ādéré hā Sima Pedruhu no hā te tāma tĩha, āne:

— 'Watébrēmi te, ĩ'u'ētē wapu hā te tihāiba, arozum ne u'ēne hā. 5 na ĩhāiba hā. Duré pe'a hā maparanew. Tawamhā āne aihĩni dasaihuri ō di za. — Āne te Ādéré hā Zezusihi ma wasu'u.

¹⁰ Tawamhā ma tō Zezusi hā asa wama nharī za'ra:

— Te za dama ĩnharī za'ra wa'wa, ti'ai wa, dasi'ubumro da. — Āne te wama nharī za'ra. Tame du hā sa'ētē di. Taha wa, ma tō ti'ai wa asimro ni. Da'ahā uptabi di. Aibā si, wa te wasiwi sa'rata wamhā, 5 miu na ĩhāiba hā.

¹¹ Tawamhā Zezusi ma tō waihu, ĩ'u'ētē wapu hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma te tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tō wama sōmri za'ra, wa te dama sōmri

za'ra mono da. Pe'a zama ma duré wama sōmri za'ra, wa te dama sōmri za'ra mono da. Tawamhā ī'u'ētē wapu hā umrore nherē, da'āma si'utōrī ō di. Pe'a zama maparane nherē, da'āma si'utōrī ō di. Taha wa, ma tō aihīni dasa hā huri ni. Ma tō da te 'mahāpārī, da'āma si'utōrī āna.

¹² Da te 'mahāpārī mono wamhā, Zezusi hā te wama 'ru za'ra, apā wa te ubumroi mono da, danho'rada hā taré simi'wara tō mono da.

¹³ Taha wa, wa tō apā wa te ubumro za'ra. Si'ōtō wa, wa tō wa te sé. Si'ōno hā ahā di, danho'rata ré hā, wa te ī'ubumro za'ra hā ī'u'ētē wapu wē'ēi ré hā. 12 na si'ōno hā.

¹⁴ ī'u'ētē wapu hā umrore nherē, da'āma si'utōrī ō wa, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese wa, Zezusi hā. Tawamhā te āne dasima rowasu'u za'ra ni, dasaihuri wē te:

— Tō sena ō hā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, we datēme īmorī zō 're īdanhimipari za'ra mono. Oto wa te wasiwi saprōni aba, āma wanhib'apito za'ra da. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁵ Tawamhā Zezusi hā danhimiroti hā ma tō sina waihu'u. Taha wa, te siwaprosi sa'a nhisi u mo apā, danhiti.

*Zezusi hā ā nhisi baba īmorīzé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Marcusi 6.45-52*

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhā mara simeī wamhā, wa tō si'ra za'ra ni āi ba, uba're na wa te saprī za'ra da, zara u, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u. Robra di oto. Zahadu watēme wisi za'ra ō di, Zezusi hā.

¹⁸ Tawamhā ma rowa'u hā wawi tiwatobro za'ra, rowa'u'u za'ēne hā. Taha wa, āsisasi hā sa'ētē di.

¹⁹ Wa norī si, wa tō wasiré sari za'ra ni uba're hā, Zezusihi siré 're īwanomro mono norī si. Sa'a hawi wasi'aba'rēi wamhā, ā wa'wa u ma tō uba're hā waré tihāimana za'ra. 5 na ti'ai pibuzém na, wa tō oto wasina wapahā za'ra ni, niha wamhā, āté 6 na ti'ai pibuzém na. Tawamhā Zezusi hā wa tō wasiwi sāmri ni. Ā nhisi baba te wei watēme timorī za'ra, uba're u. Romhuture di oto. Wa te wasiwi sāmri wamhā, wa tāma wapē'ēwara za'ra ni.

²⁰ Taha wa, Zezusi te wama si'mahârâ za'ra, āne:

— Wa hā wa we atēme īmorī 'wa. Īma aipahi za'ra wa'aba tō.

²¹ Tawamhā āne wama si'mahârâ za'ra wa, tāma wapahi za'ra āna, wa tō sō wahârâ za'ra ni, uba're u watēme sébré za'ra da, wama rowē za'ra wa. Watēme sébré za'ra wī, ma tō uba're hā ā zadaré u sina ropto, wa te wasima āma īrotizéb u.

Zezusihi zō īdanhoprézé wasu'u

²² Tawamhā da'ahā na te waza'u asimro ni, īsō'u zaihā na bātâ pusizém niwī. Taha wa, awēmhā te āne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Ahāmhā hā uba're hā misire te nomro, āmhā. Zezusihi siré 're īnomro mono norī si ma tō asisi uba're wa, te te siré sari za'ra da. Zezusi hā īsiré sébré za'ra ō di. E momo te bété mo. — Āne te tasisadanharī za'ra ni.

²³ Tawamhā ni'wam norī hā ma tō uba're na datēme saprī za'ra wawa'rāmi, zara u. Tiberizadi hawi ma tō datēme saprī za'ra, 'ri nho'ōmo hawi. Wanhib'apito hā 'Re īhāimana u'āsi mono āma īwatazéb u, ma tō āma roptob za'ra, dasa hā da te īhurizéb u.

²⁴ Tawamhā Zezusi hā sāmra ō wa, duré wa norī zama wasi'ubumroi ō wa, ma tō uba're wa, asisi ni, tisa te te īhuri norī hā zara u te te āma saprī za'ra da apā. Tawamhā Zezusihi zō danhopré da, ma tō uba're na saprī za'ra ni, Capana'u u.

ZeZusi hā dasai uptabi na dama ṣiwasu'uzé

²⁵ Tawamhā ZeZusi hā ma tô sāmri za'ra ni, Capana'u āma ṣō'u zara niwī. Da te dasiwi sāmri wamhā, āne te sadanharī za'ra ni:

– Rowahutu'wa, e niwa ma tô we aiwi, āwa.

²⁶ Taha wa, te ZeZusi hā asa tāma nharī za'ra:

– E marī da, te we ṣzō asōpré wa'aba mo. E marī dama ṣmanharī waihu'u'ō hā ṣwaihu'u pese na te aima 'manharī za'ra wa'aba wa, ma tô ṣwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ṣhāimana u'āsi mono we te te ṣzatōrī na. E taha wa, te we ṣzō asōpré wa'aba mo. Mare di. Taré ṣ'u'ēne hā 'mahāpārī za'ra wa'aba mono wē te, te we ṣzō asōpré wa'aba mo.

²⁷ Dasa hā dawi wasété su'u di. Taha wa, asa zō si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono ō di za. Dasa ne zō si, te za 're ṣrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, wē na 're ṣhāimana u'āsi mono ne zō si. Ta hā rowē u'āsi dadā'ā āna 're ṣdahāimana u'āsi za'ra mono zé, te wasu'u. Wa hā ti'ai āma dasiré ṣpoto wa, ma tô ṣmama hā ṣpisutu, ṣsadawa para te dama 're anhomri mono da, rowē u'āsi 're ṣdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā.

²⁸ Tawamhā ma tô asa tāma nharī za'ra ni, āne:

– E marī na ma tô 'Re ṣhāimana u'āsi mono hā te te sima 're da'awē, te te sima 're ṣiwē mono zéb uwaibaba, wa te tāma āma 're uwaimrami za'ra mono da. Ma'āpé wama waihu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da.

²⁹ Tawamhā te ZeZusi hā asa tāma nharī za'ra, āne:

– 'Re ṣhāimana u'āsi mono, ma tô we ṣzatō, da te dasina 're ṣumnhasi za'ra mono da. Tawamhā asina 're ṣumnhasi za'ra wa'aba mono wamhā, te za tāma āma 're ṣuwaimrami za'ra wa'aba mo, te te sima 're ṣiwē mono zéb uwaibaba, 're ṣzaze za'ra wa'aba mono wa.

³⁰⁻³¹ Taha wa, te asa tāma nharī za'ra ni, āne:

– Wahi'rata norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô te te 're huri mana na dasa nhisi hā. Āne ma tô daza'u āma rob'ui'éré ṣbaihā na, 'Re ṣhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā: “Ma tô te te dama 're anhomri, hāiwa hawi dasazé hā.” A hā bété. E marī te za wanh'o'a duré wama ṣmanha, dama ṣmanharī waihu'u'ō hā, wa te āma aiwaihu'u pese za'ra wa, wa te asaze za'ra da.

³² Taha wa, te ZeZusi hā tāma nharī za'ra, āne:

– Mozési hā hāiwa hawi te te dama 're anhomri mono ō di, dasazé hā. ṣmama si hāiwa hawi dasa nhomri'wa te 're hāimana, ate wa'aba da, dasai uptabi hā.

³³ Dasa hā 'Re ṣhāimana u'āsi mono nhibzari hā hāiwa hawi we ṣmorī te wasu'u, dadā'ā āna 're ṣdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā te te dama 're anhomri mono da. – Āne te ZeZusi hā tāma rowasu'u za'ra.

³⁴ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra ni, āne:

– Wama 're anhomri u'āsi mono, wasai uptabi hā.

³⁵ Taha wa, te ZeZusi hā oto tāma siwasu'u za'ra, āne:

– Wa hā dasai uptabi na, wa ṣiwasu'u. Mra wa, dasa hā da te 're 'mahāpārī za'ra mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za. 'Rubu wa, ā hā da te 're āhuri mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za. Tane duré, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ṣumnhasi za'ētē za'ra mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono di za.

³⁶ A norī wa'wa hā ma tô ṣmadā'ā za'ra wa'wa. Tane nherē, asina 're ṣumnhasi za'ra wa'aba mono ō di. Āne wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa aré.

³⁷ ṣmama ma tô da'apisutu, ṣnhib'a'uwē si 're danomro mono da. Ta norī si te za te te 're ṣzaze za'ra, te te ṣpisutu za'ra norī hā. Te te 're ṣzaze za'ra mono nherē, e wa za ṣsiwi te 're awē'ō. Mare di. Te ṣsiwi 're awē'ō mono ō di za.

³⁸ Wa hā hāiwa hawi wa wei mo. E marī da. E 'rāwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madā'ā mono da. Mare di. 'Rāwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madā'ā mono da, we ĩmorī ō di. We ĩzatōrī'wa nhimiroti si te 're 'madā'ā mono da, wa wei mo.

³⁹ E marī, ma tō te te sima 're wē, ĩmama hā. ĩzazei'wa norī te 're ab'madā'ā pese u'āsi mono wa, ĩte u'āsi 're nomro mono da, ma tō te te sima 're wē, ĩte da, te te ĩma 're apisutu sirōmo mono wa. Ma tō duré te te sima 're ĩwē, ĩzazei'wa norī na hā 're dā'ā za'ra mono wa, bātā na te ahāiwa'utu da, apā 're hāimana u'āsi za'ra mono da oto, ti'a ĩsi'utōrīzéb āma.

⁴⁰ ĩmama ma tō duré te te sima 're da'awē, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, rowē na 're dahāimana u'āsi za'ra mono da, hāiwa āma. Tawamhā 're dā'ā za'ra mono wa, wa za bātā na hāiwa'utu za'ra, ti'a ĩsi'utōrīzéb āma. — Āne te Zezusi hā tāma siwasu'u za'ra.

⁴¹⁻⁴² Dasa hā hāiwa hawi we ĩmorī na siwasu'u wa, te āne sima rowasu'u za'ra, dama ĩpire norī hā:

— Oro hāiwa hawi wei morī za. Ō hā Zezusi, Zuzéhé 'ra. ĩna zama wama waihu'u pese za'ra di. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Tō'ā. Tane ĩma nharī za'ra wa'aba ō di za.

⁴⁴ Dasi'uiahā na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono ō di za. ĩmama si te za te 're da'apisutu we ĩzatōrī'wa hā, da te 're ĩzaze za'ra mono da. Tawapsi te za da te 're ĩzaze za'ra. Tawamhā 're dadā'ā za'ra mono wa, wa za bātā na ab're hawi da'ahāiwa'utu ti'a ĩsi'utōrīzéb āma, apā 're dahāimana u'āsi za'ra mono da oto.

⁴⁵ Duréhā ma tō āne na rob'ui'éré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā: “Timreme te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.” Āne ma tō āma rob'ui'éré. Tawamhā ĩmama, timreme te te dama 're awaihu'u mono wamhā, da te āma 're sazei pese za'ra mono wamhā, ĩmreme na zama te za duré da te 're ĩzazei pese za'ra.

⁴⁶ ĩmama hā datōmo na da te 're 'madā'ā za'ra mono ō di. ĩwétési wa tō te 're 'madā'ā, ĩhawi we ĩmorī wa.

⁴⁷ — Tawamhā Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhā, rowē u'āsi te za dadā'ā āna 're dahāimana u'āsi za'ra hāiwa āma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata. Tō sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

⁴⁸ Wa hā dasa na, wa ĩsiwasu'u, rowē na 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé nhomri'wa, 're ĩmorī wa, dama.

⁴⁹ Wahi'rata norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tō mana na te te 're huri. Tane nherē, dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra mono ō di, ta norī hā. Ma tō tidā'ā za'ra.

⁵⁰ Hāiwa hawi dasa na 're dasaihuri mono wamhā, rowē u'āsi te za dadā'ā āna ĩ'rata 're dahāimana u'āsi za'ra, hāiwa āma.

⁵¹ Wa hā dasa na wa tō ĩsiwasu'u, hāiwa hawi we ĩmorī wa. Ni'wam norī hā ĩ'āma 're saihuri u'āsi mono wamhā, te za dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra, hāiwa āma. Taha da, wa za ĩhāiba hā dama tisō, dazada ĩdā'ā da. — Āne Zezusi te tāma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norī ma.

⁵² Taha wa, te sima rowasu'u za'ra:

— E niha te za ō hā tihāiba hā wama sōmri za'ra, āma 're wasaihuri u'āsi mono da.

⁵³ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Wa hā ti'ai āma dasiré ĩpodo. ĩhāiba na 're asaihuri aba mono ō wamhā, duré ĩwapru, 're āhuri aba mono ō wamhā, rowē u'āsi ĩ'āma 're anomro aba mono ō di za.

54 Ī'āma 're dasaihuri mono wamhā, duré ĩwapru, da te 're āhuri mono wamhā, rowē u'āsi te za ĩ'āma 're danomro. Tawamhā 're dadā'ā za'ra mono wa, wa za bātā na ab're hawi da'ahāiwa'utu ti'a ĩsi'utōrīzēb āma, apā 're dahāimana u'āsi za'ra mono da.

55 Īhāiba hā dasai uptabi. Duré ĩwapru hā, ā uptabi.

56 Īhāiba na 're dasaihuri mono wamhā, duré ĩwapru, da te 're āhuri mono wamhā, te za ĩsiré 're dahāimana u'āsi za'ra. Wa hā wa za duré ĩsiré 're ĩmorī u'āsi za'ra.

57 Īmama hā ma tō we ĩzatō, 're ĩmorī u'ā hā. Ta hā 're hāimana u'āsi mono wa, wa za duré wa hā 're Īhāimana u'āsi. Taha wa, ĩ'āma 're dasaihuri mono wamhā, te za ĩsine 're dahāimana u'āsi za'ra hāiwa āma, 're dadā'ā za'ra mono āna.

58 Wa hā dasa na, wa tō ĩsiwasu'u, Īmama, hāiwa hawi te te we dama ĩnhomri na. Wahi'rata norī hā ma tō duréihā hāiwa hawim na tisa hā te te 're huri. Tane nherē, dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra mono ō di. Ma tō tidā'ā za'ra. Ī'āma 're dasaihuri mono wapsi, dadā'ā āna te za 're dahāimana u'āsi za'ra, hāiwa āma.

59 Āne Zezusi ma tō tāma siwaihu'u za'ra, zudezu norī te, rowahutuzēb āma, Capana'u āma.

Zezusi hā tisiré norī te te sina ĩsadanharī za'ra zé wasu'u, za te te ĩrēme za'ra zēb zō

60 Tawamhā Zezusihi nhimirowasu'u hā ma tō dame wapari za'ra, ĩsazei'wa norī hā. Te te wapari za'ra wamhā, āne te ahā na sima rowasu'u za'ra:

— ĩsimirowasu'u hā wama pire di, wa te āma ĩsaze za'ra zēb da hā.

61 Ta norī hā sima si te te rowasu'u za'ra nherē, ma tō ĩmreme hā sina waihu'u za'ra, Zezusi hā. Taha wa, te tāma nharī za'ra, āne:

— E ĩmreme hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba wa, te za ĩrēme za'ra wa'wa.

62 Wa hā ti'ai āma dasiré ĩpodo hā, apā hāiwa u' ĩmorī ré, ĩmadā'ā za'ra wa'aba wamhā, e niha te za tawamhā asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

63 'Re Īhāimana u'āsi mono pē'ēzani si te za te dama 're anhomri, dadā'ā āna 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā. Dasi'uihā na da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ō di za. Marī na te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zēb zarina, te za ĩpē'ēzani hā te te dama 're anhomri, 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā.

64-65 Āne, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherē, āne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherē, aihīni ĩmreme na ĩzaze za'ra wa'aba ō di za, āté. Dasi'uihā na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono ō di za. Īmama si te te dama 're anharī mono wapsi, te za ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra. Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. — Āne Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra. E marī wa. Da'ahā na ĩsiré 're danomro mono nherē, aihīni te te sazei uptabi za'ra ō wa. Ta norī hā tō senai ō na, ma tō Zezusi hā sina waihu'u za'ra. Duré te te dama ĩhāiba nhomri da hā ma tō sina waihu'u siro, Zezusi hā.

Taha wa, ma tō aré dama rowasu'u:

— Dasi'uihā na da te 're ĩzaze za'ra mono ō di za. Īmama si te te dama 're anharī mono wapsi, te za da te 're ĩzaze za'ra. — Āne ma tō dama rowasu'u aré, da te waihu'u za'ra da.

66 Tawamhā da'ahā na oto ĩsiré 're danomro mono ō di, ĩsazei'wa norī hā. ĩmreme te te wapari ze za'ra ō wa, ma tō oto rēme za'ra ni.

67 Taha wa, te Zezusi hā wazadhanharī za'ra:

— E a norĩ wa'aba zama te za ĩrēme za'ra wa'wa. — Āne te wazadanharĩ za'ra, 12 na wahāiba norĩ hā ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hā.

⁶⁸ Tawamhā Sima Pedruhu si te asa tāma tinha:

— Mare di. Wa te airēme za'ra ō di za. Wa te airēme za'ra wamhā, e 'wa tēme, wa za 're wanomro, rowasu'uwē hā wa te 're ĩwapari za'ra mono da hā. Aimreme si wama pire za'ra di. Aimreme na si da te 're asaze za'ra mono wamhā, rowē u'āsi te za ai'āma 're danomro. Te za duré hāiwa āma 're dadā'ā za'ra mono āna 're dahāimana u'āsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata.

⁶⁹ Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō we asatō. Wa norĩ hā wa tō asaze za'ra ni. A hā 're aimorĩ wē uptabi di. Āne na wa tō aiwaihu'u za'ra ni. — Āne te Zezusihi ma tinha.

⁷⁰ Tawamhā Zezusi asa te wama nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hā 12 na aihāiba za'ra wa'wa hā wa tō aipisutu za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, misire Wa'uburé nhib'a'uwē te 're mo, asiré wa'aba. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra.

⁷¹ Wa'uburé nhib'a'uwē hā te te wama wasu'u za'ra wamhā, Zudasi te wasu'u, Sima Icarizotihu 'ra hā. Ta hā 12 na Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ siré 're morĩ nherē, te za niwapsi dama hāiba nho, Zezusi hā.

7

Zezusi hā ĩsisānawā norĩ, Zudeza u te te siwi ĩsatōřízé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi hā te datēme 're mo, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma si. Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma oto datēme 're morĩ ō di. E marĩ wa. Te te siwi wĩri da, te te sima āma roti za'ra wa, dama ĩpire norĩ hā. Taha wa, te oto ĩsiti 're timorĩ za'ra datēme si, Darireza āma si.

² Romhuture di oto bādā hā dasi'rā'ōtōzéb u hā, āma ĩdasipo're pu'u za'ra da hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩdanhimroi wē mono zém na a'ubuni wi, darop téb u.

³ Tawamhā ĩno norĩ hā te apā siwi satō Zezusi hā, Zudeza u morĩ da. Āne te tāma nharĩ za'ra:

— Apā te za oto aimo, Zudeza u asazei'wa norĩ u, marĩ ĩwē hā dama ab'manharĩ ré, te te āma ai'madā'ā za'ra da, asazei'wa norĩ hā.

⁴ Ni'wam norĩ hā te te sima 're dawē za'ra mono wamhā, dama marĩ 'manharĩ wē na da te 're waihu'u za'ra mono da, pi'uriwi ĩwē hā te te dama 're 'manharĩ za'ra mono ō di za. Sō'awi te za te te dama 're ab'manharĩ. Taha wa, ma'āpé sō'awi dama 're ab'manharĩ u'āsi mono za, da te āma 're aiwaihu'u za'ra mono da. — Āne ma tō ĩno norĩ hā tāma waihu'u za'ra, Zezusihi ma.

⁵ Ta norĩ hā tidub'rada hā zahadu te te saze za'ra ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, we te te ĩsatōři na Danho'reptui'wa da.

⁶ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharĩ za'ra, āne:

— Zahadu bādā hā ĩwa waptā'ā ō di, āma ĩmorĩzéb da hā. Niwam na āma ai'aba'rei wa'aba wamhā, aima rowē za'ra wa'aba di za.

⁷ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono ō di za. ĩwétési te da te dasiwi 're ĩruiwapari. E marĩ wa. Da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hā te dama 're awaihu'u mono wa.

⁸ A norĩ wa'aba si te za ai'aba'rei wa'wa, dasi'rā'ōtōzéb u hā. Āhāna ĩmorĩ ō di za. Zahadu bādā hā ĩwa waptā'ā ō di, āma ĩmorĩzéb da hā. — Āne Zezusi te tāma nharĩ za'ra.

⁹ Taha wa, te a'ā nhamra Darireza āma, Zezusi hā.

Zezusi hā dasi'rā'ōtōzéb āma ĩsāmrazé wasu'u

¹⁰ Tawamhā ĩno norĩ hā datozéb u si'aba're za'u si, te oto Zezusi hā mo pi'uriwi.

¹¹ Dasi'rā'õtō wamhā, te sô rob'madâ'â za'ra, dama ĩpire norĩ hā. Te nasi sô anharĩ za'ra:

— E mahāta Zezusi hā. — Āne te nasi sô anharĩ za'ra.

¹² Dasi'rā'õtōzéb u ĩdasito mono norĩ hā te duré dasima rowasu'u za'ra ni. Misire damreme ô di āma. Ni'wam norĩ hā te āne dama rowasu'u za'ra:

— Ô hā te 're timorĩ wē, Zezusi hā.

Ni'wam norĩ hā te duré dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Sadawa nhipese na te ô hā te te dama 're rowasu'u. — Āne te dama rowasu'u za'ra. Tawamhā ĩwasu'u na āma dasisaze za'ra ô di.

¹³ Pi'uriwi te āne dasima wasu'u za'ra ni, Zezusi hā. Sô'awi da te dasima rowasu'u za'ra ô di, dama ĩpire norĩ pipa te.

¹⁴ Tawamhā dasi'rā'õtō ré, ma tō Zezusi hā wi, 'ri za'ëtē u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu.

¹⁵ Tawamhā dama ĩpire norĩ hā ĩmreme te te wapari za'ra wamhā, ma tō āma titob'uzu za'ra. Āne te sima rowasu'u za'ra:

— Ô hā watēme 're zasi mono ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti, wa te tāma 're waihu'u za'ra mono da. E niha ma tō waihu'u pese, te te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hā. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

¹⁶ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharĩ za'ra:

— ĩsi'uihā na te dama 're rowasu'u mono ô di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō wē ĩzatō, te dama 're rowasu'u mono da. Taha zadawa para, wa tō te dama 're rowasu'u.

¹⁷ E niha te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono na hā, niha wamhā, ĩsi'uihā na ĩnhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono ô na hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, te za da te āma 're ĩwaihu'u za'ra.

¹⁸ Dasi'uihā na danhimirosa'rata na da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, te za sô 're simnhasi za'ra, mreme wē wa, āma 're dawata za'ra mono zô. Datēme dazatōrĩ'wai āma si 're dawata za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono wamhā, tō sena na si danhimirowasu'u hā. Dazadawa nhipese ô di.

¹⁹ Duréihā Mozési hā ma tō aima sômri za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā, aihĩ'rata norĩ wa'aba ma hā. Tane nherē, ĩsimiroti hā 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono ô di. E marĩ wa, te bété asima ĩwē za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ aba da. — Āne te Zezusi hā tāma nharĩ za'ra.

²⁰ Tawamhā āne hā da te wapari za'ra wamhā, te asa tāma nharĩ za'ra ni:

— E 'wam norĩ hā ma tō bété sima aiwē za'ra, te te siwi aiwĩrĩ da. Wa'uburé te te aima nharĩ wa, te asimiza'rese āna wama ĩnharĩ za'ra. — Āne te Zezusihi ma nharĩ za'ra ni.

²¹⁻²³ Tawamhā te Zezusi hā asa dama tinha:

— Misi dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hā wē nherē, te dama 'manharĩ 'ru te, ma tō ĩ'āma atob'uzu za'ra wa'wa. Duréihā Mozési hā ma tō dama pisutu danhihâiwata nhihârizé hā, ĩwana wahi'rata norĩ hā te te dama ĩpisutuzéb zarina. Taha wa, bâdâ te te ĩpisutuzém na te za aibâ 'rare hā 're ĩshâiwata nhihâri za'ra wa'aba mo, sabadu na. Āne na te za tāma āma 're ĩ'uawimrami za'ra wa'aba mo, Mozési te te dama ĩpisutuzé hā. Tawamhā e marĩ da, ma bété ĩzada asahi za'ra wa'wa, romhuri zahârizém na aibâ te pese wa, sabadu na.

²⁴ Ma'āpé atōmo na dahâiba mana wawi, asiwi 're ĩda'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, asiwi 're dawē'ō za'ra wa'aba mono tō, ĩ'uwaibaba si 're dawaihu'u za'ra wa'aba mono da. — Āne Zezusi te dama tinha.

Zezusi hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na rowasu'u

²⁵ Tawamhā ni'wam norī hā ma tō Zezusihi mreme hā wapari za'ra, Zeruzarē āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā. Taha wa, te āne āma sima rowasu'u za'ra:

— Ni'wai āma te sima roti za'ra, te te siwi wīrī da, wama ĩpire norī hā. Āté ō hā da te dasiwi ĩwīrī da hā.

²⁶ Ni'ā. Sō'awi te te dama 're rowasu'u mono nherē, da te tāma nharī za'ra ō di, rowahutu na te te sazâri da. E Danho'reptui'wa na ma tō siwi waihu'u za'ra, wama ĩpire norī hā.

²⁷ Danho'reptui'wa wei morī wamhā, ĩsa'ru hā dama waihu'u za'ra ō di za. Ōhō za'ru hā wama waihu'u pese za'ra di. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

²⁸ Tawamhā ma tō sina damreme waihu'u, Zezusi hā. Taha wa, 'ri za'ētē 'wawi wa'ra 're, zahadu te te dama rowahutu ré, te āne da'mahā, mreme 'râihâ na:

— Oro asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba za. Oro ĩza'ru hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba za duré. Tō sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō di. ĩza'ru uptabi hā waihu'u za'ra wa'aba ō di duré. ĩsi'uihâ na we ĩmorī ō di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, wa wei mo. Tō sena ĩsimiroti hā we ĩzatōrī'wa nhimiroti hā. Tane nherē, ta hā asiwi waihu'u za'ra wa'aba ō di.

²⁹ Wa hā ĩma waihu'u pese di we ĩzatōrī'wa hā, ĩhawi we ĩmorī wa. — Āne te Zezusi hā dama siwasu'u.

³⁰ Tawamhā ma tō duré sima āma roti za'ra, te te siwi âri da, dama ĩpire norī hā. Tane nherē, te te siwi âri ō di. E marī wa. Zahadu bâdâ hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te āma ĩpisutuzé hā, ĩwa waptâ'â ō wa.

³¹ Tawamhā ta norī hā sada hâimana za'ra nherē, ma tō da'ahâ na saze za'ra ni, Zezusi hā. Taha wa, te āne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hā oto wei morī wamhā, e te za te te dama 're ab'manharī, marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā, Zezusi te te dama 're ĩ'ab'manharī mono nhipai u hā. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

Parisezu norī hā, Zezusihi zô te te ĩdazatōrī za'ra zé wasu'u

³² Tawamhā parisezu norī hā ma tō Zezusihi āma dawapari za'ra. Taha wa, ma tō sô da'mazatōrī za'ra, Zezusi hā te te siwi âri da, 'ri 'madâ'â'wa norī hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa 'madâ'â'wa norī hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire norī me, ma tō sô satōrī za'ra, sasedoti ĩpire norī me.

³³ Tawamhā ĩtēme sihutu wamhā, Zezusi te tāma nharī za'ra:

— Syry na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Taha pari, wa za apâ mo, we ĩzatōrī'wai u.

³⁴ ĩzô rob'madâ'â za'ra wa'aba nherē, asiwi ĩsâmri za'ra wa'aba ō di za. Nimomo wa za mo. Nimomo ĩmorī wamhā, āma ĩtēme 're anomro waihu'u aba mono ō di za. — Āne te tāma siwasu'u za'ra.

³⁵ Taha wa, te sima rowasu'u za'ra, dama ĩpire norī hā:

— E momo te za bété mo, wa te wasiwi sâmri za'ra tō da hā. E darob amoi u te za mo, wasiré zudezu norī u deredu norī 'rata, 're ĩsi'ubumroi mono norī u. E tamomo te za oto mo, deredu norī rob'āma te te 're rowahutu mono da.

³⁶ Ma tō wama rowasu'u za'ra, wa te sô rob'madâ'â za'ra nherē, za wa te wasiwi ĩsâmri ō na hā. Ma tō duré wama rowasu'u za'ra, nimomo morī

wamhã, za ãtẽme ãwasihutu waihu'u õ na hã. Wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, te te wama ãnharĩ za'ra zé hã. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

ZeZusi hã â u'âsi na dama ãsiwasu'uzé wasu'u

³⁷ Tawamhã ãrẽme ma dasi'rã'õtõ mono wa, ma tõ ZeZusi hã hãwi za, te te dama rowahutu da, datozém na bãdã ãpire uptabi na. ãne te dama tinha:

— 'Rubu wamhã, ma'ãpé we ãtẽme 're anomro aba mono za, â u'â hã te aima 're sãmri za'ra wa'aba mono wa, 're âhuri aba mono da.

³⁸ Duréhã ma tõ ãne â u'âsi na rob'ui'éré, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã: “Â u'â hã 're sidototo u'âsi mono wamhã, dama rowézé hã te za dama 're hãimana u'âsi, ãsipti hã. Tane Danho'reptui'wa na da te dasina 're ãumnhasi za'ra mono wamhã, taha zarina te za rowê nhomri'wa hã dama 're hãimana za'ra.” ãne ma tõ ãma rob'ui'éré, ãbãihã na hã. — ãne te ZeZusi hã dama rowasu'u.

³⁹ Â u'â te te dama wasu'u wamhã, Tipé'êzani te wasu'u, ZeZusi hã. Niwapsi te za te te tãma 're anhomri, tizazei'wa norĩ ma. Dã'â wa, hãiwa'utu parip si, te za Tipé'êzani hã te te tãma 're anhomri.

ZeZusihĩ ãma ãdasisadhanarĩ za'ra zé wasu'u

⁴⁰ Tawamhã ZeZusihĩ mre me, da te wapari za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Tõ sena õ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zõ, 're ãdanhimipari za'ra mono.

⁴¹ Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Ô hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãpisudu.

Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Oro õ hã Darireza hawi wei morĩ za. Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãpisudu hã Darireza hawi wei morĩ õ di za.

⁴² Danho'reptui'wa da hã apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. Beré ãma te za, u, podo, tih'i'rata za'ru ãma, Dawihi za'ru ãma. ãne duréhã ma tõ ãma rob'ui'éré siro, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴³ Taha wa, ãwasu'u na dasisaze za'ra õ di.

⁴⁴ Ni'wam norĩ si te sima wê za'ra, te te siwi âri da. Tane nheré, te te siwi âri õ di.

Dama ãpire norĩ hã, ZeZusi, Danho'reptui'wa na te te dame 're ãsaze za'ra mono õ zé wasu'u

⁴⁵ Tawamhã ZeZusihĩ zõ ãsihutu norĩ hã te apã ai'aba'ré, sasedoti ãpire norĩ u, parisezu norĩ u zama. Ubana ãtẽme sihutu wamhã, te sadanharĩ za'ra, ãne: — E marĩ da, we asiwi saprõni aba õ di, watẽme.

⁴⁶ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Ni'wa te te ãma wabzu õ di, ãsimiroti wê na hã. Taha wa, wa te wasiwi âri õ di, wa te wei wasiwi saprõni da, atẽme za'ra wa'aba.

⁴⁷ Taha wa, te parisezu norĩ hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E niha na norĩ wa'aba zama ma tõ ãmre me hã dame ãsaze za'ra wa'wa, tõ sena te te dama 're rowasu'u mono newa.

⁴⁸ E Danho'reptui'wa na ma tõ 'mazaze dama ãpire hã, duré parisezu hã. Mare di. Ni'wa te te ãma sazei õ di.

⁴⁹ Ô norĩ hã ma tõ saze za'ra, tãma waihu'u pese za'ra õ wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'érézé hã. Taha wa, te za õ norĩ hã te te siwi 're wê'õ pese za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. — ãne te parisezu norĩ hã 'ri za'ëté 'madã'â'wa norĩ ma nharĩ za'ra.

50-51 Tawamhā parisezu norī siré hā ma tō oto rowasu'u, Nicodemosi hā, Zezusihi u aré ĩmorī hā barana. Āne te tāma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norī ma:

— E marī te te ĩ'manharī zō, wa te wasiwi waihu'u āna, wa za wasiwi wē'ō za'ra ni. E āne wahi'rada Mozési ma tō dama roti, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina. Mare di. Āne te te dama roti ō di. — Āne Nicodemosi te tāma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norī ma.

52 Taha wa, te duré asa tāma nharī za'ra:

— E a zama Darireza hawi we aimorī wa, te āne wama ĩwaihu'u za'ra. Darireza hawi te te 're da'azatōrī mono ō di, te te dama 're ĩsada wa wasu'u za'ra mono da hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. ĩmreme ui'éré hā robaba di, āma. Ma'āpé sōré na za, āma ĩrob'ui'éré ō na waihu'u da. — Āne te tāma nharī za'ra, Nicodemosihi ma.

53 Taha pari, tinhorōwa u te te ropé da, ma oto wairé.

8

Pi'ō hā aibā aimawi ré nomro wa, Zezusihi u da te dasiwi ĩsaprōnizé wasu'u

1 Tawamhā Zezusihi me, wa ai'aba'ré ni, étē 'rāihā u, Oriwera u.

2 Awēmhā mararé, wa apā ai'aba'ré ni 'ri za'ētē u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're idawata za'ra mono zéb u. Wasihutu wamhā, 'ri 'wawi wa'ra u, wa asisi ni. Tamomo da'ahā na ma tō Zezusihi u ubumro ni. Tawamhā ma tō nhamra, te te dama rowahutu da, Zezusi hā.

3 Te te dama rowahutu ré, ma tō we ĩtēme aihutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā, parisezu norī me. Pi'ō hā te we ĩtēme siwi saprō. Mro ré nherē, aibā aimawi ré nomro ré, da te 'madā'ā wa, te we ĩtēme siwi saprōni za'ra, niha ĩsimiroti hā te te āma waihu'u za'ra da. Tawamhā dawa'wa u ma tō siwi 'mazé pi'ō hā, Zezusihi nho're sab da.

4 Tawamhā Zezusi te siwi 'mahā, āne:

— Rowahutu'wa, ā hā pi'ō hā mro ré nherē, aibā aimawi ré nomro ré, ma tō dasiwi 'madā'ā ni. Taha wa, wa we atēme wasiwi saprōni ni, asimiroti hā wa te āma waihu'u za'ra da.

5 Damro ré nherē, aibā aimawi ré 're danhimi'wara mono wa, étē na da te dasiwi 're simro mono da, ma tō te te dama 're a'ru, wahi'rada Mozési hā. A hā bété, e niha asimiroti hā pi'ōi āma hā. — Āne te siwi āma sadanha.

6 Mozésihi nhimiroti zarina te te dama 'ruī ō wa, te te siwi wē'ō za'ra da, ma tō āne siwi āma sadanha. Tane nherē, Zezusi hā asa te te āma sada'ābā za'ra ō di. Ti'a zō ma tō aiwē'ē, tinhiptōmo na te te ui'éré da.

7 ĩmreme zō, te te nasi 'mahārā za'ra wamhā, ma tō apā wahudu. Āne te tāma nharī za'ra:

— Ni'wa hā wasété āna 're morī wamhā, te za simrimi 'rata, étē na.

8 Tawamhā ma tō duré aiwē'ē, ti'a zō te te ui'éré da.

9 Tawamhā ĩmreme te te wapari za'ra wamhā, dawana ĩhāiba prédeub 'rata, uimrehēne ma tō watobro. ĩsa'u si te nasi wairé, misi si siwi ĩsaprōni'wa hā ĩmreme te te sina wapari za'ra wa, sisép te. Zezusi hā siwaprosi te oto za. Pi'ō si te dawa'wa za, Zezusihi nho're.

10 Tawamhā Zezusi hā ma tō apā wahudu. Pi'ō siwaprosi sa wa, te oto sadanha:

— E mahāta aiwasu'u'wa norī hā. E 'mazab ō di, te te dama ai'ru za'ra da, da te dasiwi aiwīrī da, aiwasédé hā te te ai'āma ĩsa'ra za'ra norī hā.

11 Taha wa, te pi'ō hā asa tāma tinha:

— Maze di. Ni'wa hā sab ō di, te te dama ĩ'ru da, da te dasiwi ĩwīrī da.

Taha wa, Zezusi te duré asa tãma tinha:

– Tane tō. Wa hã te duré dama ai'ruí ò di za, da te dasiwi aiwĩrĩ da. Mo oto aimorĩ. Aiwasédé hã 'manharĩ na sahu ò di za. – Āne te pi'oi ma tinha.

Zezusi hã dama rob'uiwê'wa na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, āne:

– Wa hã dama rob'uiwê'wa na wa ĩsiwasu'u. Īnhimiroti zarina 're danomro mono wamhã, dawasété na 're danomro mono ò di za, robra na. Rowa'na na si te za Ī'ama 're danomro u'asi, rowê na si.

¹³ Tawamhã parisezu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra:

– Asiwaprosi wama asiwasu'u wamhã, tō sena wama asiwasu'u ò di.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa duré tãma nharĩ za'ra:

– Tane nherê, ĩsiwaprosi aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherê, tō sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Nima hawi we ĩmorizé hã waihu'u za'ra wa'aba ò di. Īwétési, wa tō ĩsina waihu'u. Nimomo ĩmorizé hã duré waihu'u za'ra wa'aba ò di. Īwétési wa tō ĩsina waihu'u siro. Taha wa, tō sena te ĩsina waihu'u pese wa, te za ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Danhimirosa'rata zarina si, te 're ĩdawaihu'u za'ra wa'aba mo, dawê na dawasété na zama. Tanei ò di, wa hã.

¹⁶ Tō sena, wa za te 're da'awaihu'u, dawê na dawasété na zama. Īsiwaprosi te 're da'awaihu'u mono ò di za. We ĩzatōrĩ'wai me, wa za wa te 're da'awaihu'u, dawê na dawasété na zama.

¹⁷ Duréihã ma tō Mozési hã āne na te te dama 're roti, 'Re ĩhãimana u'asi mono zadawa para: "Ni'wa hã siwaprosi te te 're da'awasu'u mono wamhã, 're saze za'ra wa'aba mono ò di za, ĩsimirowasu'u na. Siwaprosi wamhã, mreme wapure di. Maparane wapsi, 're ĩne wê hã āma 're sisaze zahuré mono wamhã, te za ĩsimirowasu'u zahuré na 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Sahuré wamhã, mreme pire zahuré di." Āne Mozésihĩ nhimiroti na rob'ui'ére hã.

¹⁸ Wa hã wa ĩsiwasu'u. We ĩzatōrĩ'wa hã te duré ĩwasu'u, Īmama hã. Taha wa, ĩsiwaprosi ĩsiwasu'u ò wa, te za wamreme hã tō sena na 're ĩsaze za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Tawamhã parisezu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, āne:

– E mahãta tawamhã, aimama.

Taha wa, ma tō duré Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

– Īmama te aima wasu'u za'ra wa'aba nherê, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ò di. Īmama zama, asiwi waihu'u za'ra wa'aba ò di. Tō sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba 'wa'áhã, Īmama zama te aré ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Āne te tãma rowasu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'asi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te te dama rowahutu ré. Rob'ui'prazé, da te 're ĩséme mono zéb 'rata sab ré, te āne tãma rowasu'u za'ra. Taha wa, te te siwi ári ze za'ra nherê, te te siwi ári ò di, dama ĩpire norĩ hã. E marĩ wa. Zahadu bãdã hã ĩwa waptã'ã ò wa, te te sima āma ĩrotizé hã, 'Re ĩhãimana u'asi mono hã.

"E 'wa hã a hã," Āne Zezusi da te dasiwi ĩsadanharĩ za'ra zé wasu'u

²¹ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharĩ za'ra, parisezu norĩ ma:

– Aihawi wa za ĩmorĩ za'ra wa'wa. Tawamhã aiwasété ré, te za 're atã'ã za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'asi mono hã aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono āna. Aiwasété ré, 're atã'ã za'ra wa'aba mono wamhã, nimomo ĩmorĩ wamhã, ĩzarina āma 're anomro waihu'u aba mono ò di za. – Āne te Zezusi tãma rowasu'u za'ra.

²² Taha wa, ma tō āne sima rowasu'u za'ra:

— Ō hā ma tō wama nharī za'ra, nimomo morī wamhā, ĩsarina 're wanomro waihu'u mono ō di za. E 'rāwi siwīrī da bā, te āne wama nharī za'ra. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

²³ Tawamhā ma tō Zezusi hā duré tāma nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā ti'ai āma si te 're anomro aba mo. Wa hā hāiwa hawi, wa wei mo. A norī wa'wa hā ti'ai āma a'uwē te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tanei ō di, wa hā.

²⁴ A norī wa'wa hā aiwaseté ré, te za 're atā'ā za'ra wa'aba mo. Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tawamhā wa hā aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 're ĩhāimana mono na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō wamhā, te za tō aiwaseté ré 're atā'ā za'ra wa'aba mo. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra.

²⁵ Tawamhā ma tō siwi sadanha:

— E 'wa hā bété, a hā.

Tawamhā ma duré āma sada'ābā za'ra asa:

— Rowahutu na te dama āma 're ĩsāna'rata mono hawi, wa tō aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩhāimana mono zém na hā.

²⁶ Zahadu uburé marī hā te aima waihu'u za'ra wa'aba ō di, 're anomro waseté aba mono zém na hā. We ĩzatōrī'wa hā tō sena ma tō te te ĩma 're da'awaihu'u. Taha wa, duré wa hā te te ĩma 're ĩda'awaihu'u mono zéb zarina si, wa za te dama 're awaihu'u, ĩsine. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra.

²⁷ We tizatōrī'wa hā te te tāma wasu'u za'ra wamhā, Timama te wasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Sō'awi te te tāma rowasu'u za'ra ō wamhā, ĩmreme tāma pibu prā za'ra di, dama ĩpire norī ma.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hā duré tāma nharī za'ra, āne:

— Wa hā dasiré ĩpodo hā niwapsi te za asiwi ĩzasōmri za'ra wa'wa, hāiwi ĩza'o da. Tawapsi te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩhāimana mono zém na hā. Te za duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩsi'uihā na te dama 're ĩrowasu'u mono ō na hā, ĩmama te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina si, te dama 're ĩrowasu'u mono na hā.

²⁹ We ĩzatōrī'wa hā te te ĩma 're ĩroti mono zéb zarina si, wa tō te tāma āma 're uwaimrami u'āsi. Taha wa, ĩ'rata te 're sāmra u'āsi. Te te 're ĩrēme mono ō di. — Āne Zezusi ma tō tāma siwasu'u za'ra.

³⁰ Tawamhā ĩmreme hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō da'ahā na Danho'reptui'wa na saze za'ra ni.

Īsazei uptabi 'wa, za 're ĩdanomro mono zé wasu'u

³¹ Tawamhā Zezusi te tāma nharī za'ra, ĩsazei'wa norī ma hā:

— ĩmreme 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono wamhā, ĩzazei uptabi 'wa, te za 're anomro aba mo.

³² Tawamhā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Ta hā tō sena uptabi. Taha zarina te za asō'reptuzé hā asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, wada'uri āna si'uihā na 're ĩhāimana za'ra mono norī ne, rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto. — Āne Zezusi te tāma rowasu'u za'ra.

³³ Tawamhā te duré asa tāma nharī za'ra, Zezusihi ma:

— Wa norī hā Abra'āhā nhihudu, wa 're wanomro. Niwa dama romhuri'wa da, danhimi'uiupra na 're wahāimana za'ra mono ō di. E niha wa za tawamhā wanho'reptuzé hā wasina wa te 're waihu'u za'ra.

³⁴ Tawamhā Zezusi asa te duré tāma nharī za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasété na 're danomro u'âsi mono wamhâ, dawasédé, da te 're sahâri waihu'u za'ra mono ô di za, danhimi'uipra norî hâ titede'wai hawi 're îwairébé waihu'u mono ô ne.

³⁵ Apito ma, romhuri'wa norî hâ, apito 'ra me, aiwab ô di. Apito 'ra, te za timama nhorôwa âma 're sâmrâ u'âsi, î'ra wa. Tâma îromhuri'wa norî hâ îsôrôwa âma 're si'ubumroi u'âsi mono ô di za.

³⁶ Wa hâ wa aima îsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono 'ra na. Aiwasété hawi te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono wamhâ, tô sena te za rowê na î'âma 're anomro aba mo.

³⁷ A norî wa'wa hâ Abra'âhâ nhihudu te 're anomro aba mo. Âne na îma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane nherê, îsihudu nherê, ma tô asiwi îwê'ô za'ra wa'wa, asiwi îwîrî za'ra wa'aba da. E marî wa. Înhimiroti hâ taré asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono wa.

³⁸ Wa hâ îmama, te te îma 're îwaihu'u mono zéb zarina si, wa tô aima te 're waihu'u za'ra wa'wa. A norî wa'wa hâ aimama te te 're î'aiwada'uri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te 're î'manharî za'ra wa'aba mo. — Âne Zezusi te tâma nharî za'ra.

³⁹ Tawamhâ Zezusihi ma, te duré asa nharî za'ra, âne:

— Wa norî hâ, Abra'âhâ nhihudu.

Tawamhâ asa te duré Zezusi hâ tâma nharî za'ra:

— Abra'âhâ nhihudu uptabi 'wa'âhâ, te aré 're anomro wê wa'aba mo, îsine.

⁴⁰ 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ tô sena uptabi. Taha si, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, te te îma 're î'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherê, ma tô î'âma asima îroti za'ra wa'wa, asiwi îwîrî za'ra wa'aba da. Âne dama 're hâimana mono ô di, Abra'â hâ. A norî wa'wa hâ aimama ne, te 're anomro aba mo. — Âne Zezusi te tâma nharî za'ra.

⁴¹ Tawamhâ asa te duré tâma nharî za'ra:

— Misire Wamama hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. Wa norî hâ î'ra uptabi, wa 're wahâimana za'ra.

⁴² Tawamhâ Zezusi hâ te duré asa tâma nharî za'ra:

— Tô sena 'Re îhâimana u'âsi mono hâ, Aimama za'ra wa'aba 'wa'âhâ, te aré asiwi 're îzawi pese za'ra wa'aba mo. E marî wa. Îhawi we îmorî wa, atême za'ra wa'aba. Îsi'uihâ na we îmorî ô di. Ta hâ ma tô we îzatô.

⁴³ E niha aima waihu'u pese za'ra wa'aba ô di, înhimirowasu'u hâ. Wê nherê, aima wapari ze za'ra wa'aba ô wa, aima pibû prâ za'ra wa'aba di.

⁴⁴⁻⁴⁵ Aimama za'ra wa'wa hâ, Wa'uburé. A norî wa'wa hâ î'ra te 're anomro aba mo. Te te sima 're îwê mono zém na si, te asima 're îwê za'ra wa'aba mo, tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Ta hâ dapoto na'rata hawi dapârî'wa te 're mo. Sadawa nhipese u'âsi wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono ô di. Tizadawa nhipese na ma tô sâna'rata. Simirosa'rata wasété u'âsi wa, sadawa nhipese u'âsi di. Taha wa, î'ra 're anomro aba mono wa, înhimirowasu'u hâ tô sena nherê, âma 're îzaze za'ra wa'aba mono ô di.

⁴⁶⁻⁴⁷ Tô sena na wa aima te 're wasu'u za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ. Tane nherê, înhimirowasu'u na 're îzaze za'ra wa'aba mono ô di. E marî wa. 'Re îhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê norî si te za te te 're wapari pese za'ra, îsimiroti hâ. A norî wa'wa hâ îsib'a'uwê 're anomro aba mono ô di. Taha wa, îsimiroti hâ 're wapari pese za'ra wa'aba mono ô di. — Âne Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra.

Zezusihi wasu'u, Abra'âhâ wasu'u me

⁴⁸ Tawamhâ dama îpire norî hâ ma tô asa tâma nharî za'ra:

— A hā, samaritanu. Wa'uburé ré, 're aimorī wa, te asimiza'rese āna āne na hā wama irowasu'u. Tō sena, wa tō nasi āne na aima nharī za'ra ni. — Āne te taré tāma nharī za'ra, Zezusihi ma.

⁴⁹ Tawamhā Zezusi asa te tāma nharī za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're ĩmorī ō di. Wa hā ĩmreme wazép sina, wa ĩmama hā te aima 're wasu'u wē za'ra wa'wa. Tazahā a norī wa'wa hā asiséb āna te āne ĩma ĩnharī wasété za'ra wa'wa.

⁵⁰ ĩāma 're dawata za'ra mono zō, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono ō di, wa hā. Misire ma tō te te sima 're da'awē, ĩāma 're dawata za'ra mono da. Tō ĩuwaibaba te te ĩāma sima 're ĩda'awē mono zé hā.

⁵¹ Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. ĩnhimiroti hā da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, 're dadâ'â za'ra mono āna te za 're dahâimana u'âsi za'ra. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

⁵² Sô'awi te te tāma rowasu'u za'ra ō wa, ĩmreme hā tāma pibu prā za'ra di. Taha wa, asa te duré Zezusihi ma nharī za'ra:

— Wa'uburé ré, 're aimorī na, wama aiwaihu'u pese za'ra di oto. Wahi'rada Abra'ā hā ma tō dârâ. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī zama ma duré tidâ'â za'ra. Tane nherē, ma tō ĩnha, da te 're asaze za'ra mono wamhā, 're dadâ'â za'ra mono āna, 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono na hā.

⁵³ E Abra'āhā nhipai u aipire bâ, te āne wama ĩnharī za'ra. Ma tō dârâ, ta hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī zama ma tō duré 're dâ'â za'ra. E 'wa hā bété, a hā. Ma 'ápé asina asimirosa'rata na wama waihu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da.

⁵⁴ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Wa hā, ĩpire na ĩsina 're ĩwata mono 'wa'āhā, aré dama ĩwapure di. ĩmama si te ĩpire na te te dama 're ĩwasu'u. Ta hā Asib'apito na te 're ĩsisi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā.

⁵⁵ Tane nherē, Asib'apito na 're sisi za'ra wa'aba mono nherē, waihu'u za'ra wa'aba ō di. Taha wa, te taré Asib'apito na 're ĩsisi za'ra wa'aba mo. Wa hā wa tō waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. Aima sô 're ĩnhimrami za'ra wa'aba mono 'wa'āhā, aré ĩzadawa nhipese di wa hā, asine za'ra wa'aba. Tō sena wa tō waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. ĩsimiroti hā wa tō duré te 're 'madâ'â pese.

⁵⁶ Aihirata 'wa, Abra'ā hā ma tō ĩwaihu'u siro, we datēme ĩmorīzém na hā ti'ai u. Taha wa, Abra'āhā ma, rowē di. Te 're to. — Āne Zezusi te tāma rowasu'u za'ra.

⁵⁷ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra, dama ĩpire norī hā:

— E niha ma tō Abra'ā hā ĩwaihu, duré pese dawi dâ'â nherē. Te aré āne wama ĩwasu'u za'ra, ai'āma wahub ahâ uptabi 'wa'āhā. Zahadu a hā, ai'āma wahub ahâ ō di. 50 na zahadu ai'āma wahub ō di. — Āne te Zezusihi ma, nharī za'ra.

⁵⁸ Taha wa, Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Tō sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Abra'ā hā poto ō ré, wa 're ĩhâimana u'âsi. — Āne Zezusi ma tō tāma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norī ma.

⁵⁹ Tawamhā te te sadawa 'ru za'ra wa, ma ēne hā sada waihu za'ra, te te siwi āma wīrī da. Tane nherē, te te siwi wīrī ō di, rob u watobro da, tiwi si'wahi za'ra wa, 'ri 'wawi wa'ra hawi.

9

Zezusi hā aibâ ĩpotozém hawi ĩtob'a te te ĩpesezé wasu'u

¹ Tawamhã morĩ ré, ma tô aibã hã tisã Zezusi hã, ïwaptã'ázém hawi ïtob'a hã.

² Ìsiré, wa te wasiwi sãmri za'ra wa, wa tô âne wasiwi sadanharĩ ni:

— E marĩ wa, ma tob'a na waptãrã. E tiwasédé te te 'manharĩ wa, ma tob'a na waptãrã. E ïmama norĩ hã tímro me tiwasédé te te 'manharĩ zahuré wa, ma ï'ra hã tob'a na waptãrã.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— Mare di. Tiwasédé te te 'manharĩ ô di. ïmama norĩ zama, tiwasédé te te 'manharĩ zahuré ô di. Rowê na 're morĩ wa za, ma tob'a na podo, ïwaihu'u pese na da te waihu'u za'ra da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁴ Ta hã ma tô we ïzatô, dapawptom na te tâma 're romhuri mono da. Rowa'a ré, te za da te 're romhuri za'ra. 'Re mara mono wa, da te 're romhuri waihu'u za'ra mono ô di. Tane rowê ré, wa za wa te tâma 're romhuri za'ra.

⁵ Tawamhã ti'ai âma 're ïnhamra mono ré, dama rob'uiwê'wa ne, wa hã dama rowê nhomri'wa, wa 're ïhâimana. — Âne te wama siwasu'u.

⁶⁻⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô tizadaipro hã oto time ti'ai u, ti'a te te âma wai'o da, te te âma tomhã u'rê da. Tawamhã tinhiptômo na ma tô sada a'â. Te te âma tomhã u'rêi pari wamhã, te tâma tinha:

— Mo oto aimorĩ pu'u u, asitômo upsô da, Siro'é na pu'u nhisi u. — Âne te satô. Siro'é na pu'u nhisi hã dazatôri, te wasu'u.

Taha wa, te mo, sitômo upsô da. Sitômo upsôi wamhã, tômo wê di oto aibã hã. Tawamhã te wei mo apã.

⁸ Tawamhã da te 'madã'â za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni, âne:

— E ô hã rob'uiprazém na te te 're da'awari mono da, 're ïsãmra mono. —

Âne te dasima rowasu'u za'ra ni, ïsôrôwa 'rata 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã. Tob'a ré, te te siwi 're ï'madã'â za'ra mono norĩ me, te âne sima rowasu'u za'ra.

⁹ Tawamhã ni'wam norĩ hã te sima rowasu'u za'ra:

— Tô ô hã, tob'a na aré 're ïsãmra mono.

Ni'wam norĩ hã te duré sima rowasu'u za'ra:

— Mare di. Ta hã ô di. Taré ïtob'a ne, ô hã.

Tawamhã te te sina dawapari wamhã, te oto dama sina wasu'u, tito pese'wa hã:

— Wa hã ïtob'a di aré tô.

¹⁰ Tawamhã te sadanharĩ za'ra:

— E niha ma tô atômo wê.

¹¹ Taha wa, te asa tâma siwasu'u za'ra:

— Aibã hã ma tô tizadaipro na waza ti'a hã, te te âma ïtomhã u'rê da, Zezusi na ïsisi hã. Pu'u u ïmorĩ da, te ïma rob'ru, ïsitômo upsô da. Taha wa, wa tô mo. ïsitômo upsôi wamhã, ïtômo wê di oto. — Âne te aibã hã sina dama wasu'u.

¹² Tawamhã ma tô sô sadanharĩ za'ra:

— E mahãta tawamhã, Zezusi hã.

Tawamhã te asa tâma rowasu'u za'ra:

— Me. Wa hã te waihu'u ô di. — Âne te asa tâma rowasu'u za'ra, aibã hã.

Parisezu norĩ hã aibã ïtob'a, Zezusi te te ïpe, te te siwi ïsadanharizé wasu'u

¹³ Tawamhã parisezu norĩ u te te siwi saprô, aré tob'a na 're ïsãmra mono hã.

¹⁴ Romhuri zahârizém na te ïtême siwi saprô, Zezusi hã tizadaipro na ti'a te te ïwazarizém na, duré te te ïto pesezém na, sabadu na.

¹⁵ Tawamhã te te ïtême siwi âwisi za'ra wamhã, te siwi sadanha, parisezu norĩ hã, niha te te ïto pesezéb zô. Tawamhã asa te tâma siwasu'u za'ra:

— Tizadaipro na ti'a hã te te ĩwai'o na, ma tō ĩtōmo u're. Taha pari, wa tō ĩsitōmo upsō. Āhãna hã wa oto rob'madâ'â wê.

¹⁶ Tawamhã ni'wam norĩ si, te Zezusihi ma nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã:

— Ō hã sabadu na te te pese nherê, te te 'madâ'â pese ò di, romhuri zahârizém na roti hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã we te te satōrĩ ò di. We te te satōrĩ 'wa'âhã, te aré te te 're 'madâ'â pese, ĩsimiroti hã. — Āne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

Tawamhã ĩhâiba amo norĩ hã te rowasu'u za'ra duré:

— 'Re morĩ wasété 'wa'âhã, aré waihu'u pese ò di, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ò hã te te dama 'manharĩ da hã. — Āne Zezusihi âma ma tō tasisada 'rãmi za'ra ni.

¹⁷ Taha wa, te duré siwi sadanha, parisezu norĩ hã:

— Ō hã te te ato pese nherê, e niha asimirosa'rada hã âma hã.

Tawamhã ma tō duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Ō hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

¹⁸ Tōmo wê u'âsi, 're morĩ newamhã, te te ĩto pesezém na ma tō wawã za'ra, dama ĩpire norĩ hã. Taha wa, ma tō aibã mama zô tihârã za'ra, te te âma sadanharĩ za'ra da. ĩna zô zama te tihârã za'ra.

¹⁹⁻²¹ Tawamhã ĩtème simasisi zahuré wamhã, te âma siwi sadanharĩ za'ra:

— E ò hã ai'ra. Ma tō dama ĩwasu'u wa'wa, tob'a na ĩwaptã'ã na. E niha ma ahãna titōmo wê, tob'a nherê. Rob'madâ'â wê di oto.

Tawamhã ĩmama te asa tãma nharĩ za'ra:

— Ta hã tō wa'ra, te 're mo. Tob'a na ma tō waptãrã. Āne na wama waihu'u pese di. Niha oto te te ĩrob'madâ'â wê na wa te waihu'u ò di. Duré ĩto pese'wa hã wa te waihu'u ò di. A norĩ wa'wa hã te za ĩ'ra hã asiwĩ ĩsadanharĩ 'wa, ĩto pese'wa zô te te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Ma tō tiprédu oto. Si'uihã na te za aima siwasu'u za'ra wa'wa.

²² Āne ĩmama te tãma nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ mremente pipa te. Āne ma tō sima âma roti za'ra aré: "Ni'wam norĩ hã Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na te te saze za'ra wamhã, wa za wa te tiwĩ 're rosawi za'ra, rowahutuzéb u dame 're sisisi tō mono da." Āne na ma tō te te sima 're roti za'ra.

²³ Taha wa, te te tãma wasu'u za'ra ò di, ti'ra to pese'wa hã. ĩ'ra si te te siwi sadanharĩ za'ra da, ĩ'ra hã oto prédu wa, te ti'ra si tãma 'ru za'ra.

²⁴ Tawamhã parisezu norĩ hã te sô tihârã za'ra, te te ĩto pese zô, apã ĩtème sébré za'ra da. ĩtème sébré za'ra wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— Zezusi hã 're morĩ wasété di. Āne wama waihu'u pese za'ra di. Ma'ápé 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si aiwata, taha si te te ato pese wa.

²⁵ Tawamhã ma tō asa tãma nharĩ za'ra:

— Áté tō sena 're morĩ wasété di, Zezusi hã. Áté 're morĩ wê di. Wa hã te waihu'u ò di. ĩtōmo wê zép si, wa tō ĩsina waihu'u. ĩtob'a u'âsi, wa aré 're ĩnhamra. Āhãna ĩtōmo wê di oto. — Āne te tãma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

²⁶ Tawamhã asa te te ĩto pese ma, te nharĩ za'ra:

— E niha ma tō ato pese.

²⁷ Taha wa, te aibã hã asa duré tãma nharĩ za'ra:

— Wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherê, âma ĩwapari ze za'ra wa'aba ò di. E marĩ da, wa za bété aima ĩsiwasu'u na sahu za'ra wa'wa. E

ZeZusi hã saze za'ra wa'aba da bâ, wa za ĩsiwasu'u na aima sahu za'ra wa'wa.

— Āne te tãma nharĩ za'ra.

²⁸ Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

— A hã ĩsazei'wa, te 're aimo. Wa norĩ hã Mozésihi zazei'wa, wa 're wanomro.

²⁹ Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tã Mozésihi ma pisutu, ĩsadawa para datẽme 're morĩ da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã. Ō hã bété, ZeZusi hã e ma hawi te wei mo. Wa norĩ hã āne na hã wa te waihu'u za'ra ō di.

³⁰ Tawamhã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— E niha bété, ZeZusi te te ĩto pese nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba ō di, we ĩsatõrĩ'wa hã.

³¹ Ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, ĩmreme te te 're wapari mono ō di za, te te tãma āma 're a'uwaimrami mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Ni'wa hã ĩsimiroti te te 're 'madã'ã pese mono wamhã, te za ĩmreme hã te te 're wapari u'ãsi, te te tãma āma 're uwaimrami u'ãsi mono da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã.

³² Ropoto na'rata hawi 're datob'a za'ra mono wa, ni'wa hã te te 're da'ato pese mono ō di. ĩwasu'u hã robaba di aré.

³³ Ō hã aibã hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hawi wei morĩ ō 'wa'ãhã, aré ĩto pese ō di. Tãma waihu'u ō di aré. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

³⁴ Tawamhã parisezu norĩ, te asa tãma nharĩ za'ra:

— Aiwasété ré, ma tã ana dub're asa'ẽ. Taha wa, ma tã atob'a na aipo. E niha te bété wama ĩrosawu'u za'ra, aiwasété nherẽ. Mo oto aimorĩ. Rowahutuzéb u dame 're azasi mono ō di za oto. — Āne ZeZusi te te ĩto pese ma, te nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã.

Sõ'awib õ nherẽ, ZeZusi hã datob'a na tizazei'õ'wa norĩ āma ĩsimiré'ézé wasu'u

³⁵ Tawamhã te te ĩto pese wi, te te tiwi ĩrosawi za'ra zé hã ma tã wapa, ZeZusi hã. Taha wa, te sã rob'madã, tinhimito pese zõ. Te te sãmri wamhã, te tãma tinha:

— E dasiré ĩpodo hã, ma tã ĩsaze.

³⁶ Tawamhã asa te ZeZusihi ma tinha:

— E 'wa hã dasiré ĩpodo. Ma'ãpẽ ĩma wasu'u na, te waihu'u da, duré te saze da.

³⁷ Tawamhã ZeZusi asa te duré tãma tinha:

— Wa hã dasiré ĩpodo, ĩ'madã hã wa aima ĩsiwasu'u.

³⁸ Tawamhã ma tã aibã hã ZeZusihi ma tinha:

— Apito, wa za oto asaze.

Taha wa, hi'rãtitõ ma tã tãma nhamra, ZeZusihi āma wata da.

³⁹ Tawamhã ZeZusi te dama tinha:

— Ti'ai u, wa we datẽme mo, te da'ãma 're arowairébé mono da. E marĩ da. Tipẽ'ẽ 're, tob'a na 're ĩsiwaihu'u za'ra mono norĩ hã tob'a āna oto 're nomro mono da, duré tipẽ'ẽ 're, tob'a ō na taré 're ĩsi'madã'ã za'ra mono norĩ hã tob'a u'ãsi 're nomro mono da. — Āne ZeZusi ma tã dama rowasu'u.

⁴⁰ Tawamhã parisezu norĩ ĩ'rata ĩsimasa, te tãma nharĩ za'ra:

— Wa norĩ hã bété. E wapẽ'ẽ 're, watob'a na wa 're wanomro. E wa norĩ hã te ĩwawasu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhã ZeZusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— Aipẽ'ẽ 're, atob'a na 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, te te 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã aipẽ'ẽ 're, atob'a ō na 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, te za te te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa. — Āne ZeZusi ma tã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

10

Pone'ērebâ 'madâ'â'wa na, Zezusi hã te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

1 Tawamhã Zezusi te duré pone'ērebâ tede'wai wasu'u hã dama wasu'u. Āne te dama wasu'u:

— Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, pone'ērebâ tede'wai wasu'u na. Pone'ērebâ hã wa'ra 're, 're simi'wara mono wamhã, ĩsimisaihuri hã 'ridawa u, sô 're sisisi mono ô di. Wa'ra na si te za sô 're sarôtô za'ra.

² Ītede'wa si te za 'ridawa u sô 're ne, 're zasi mono da, wa'ra 're.

³ Ta hã 'ridawa u, sô 're simasisi mono wamhã, te za te tãma 're 'ridawa, 'ridawa 'madâ'â'wa hã. Sô 're simasisi mono wamhã, ĩmreme te za waihu'u za'ra, pone'ērebâ hã. ĩsisi mono bâ, te za sitême sô 're hârâ, rob u te te 're sani za'ra mono da.

⁴ Tinhimizama hã rob u te te 're simroi mono wamhã, ĩsôwa te za 're ne. Titede'wai mreme te te waihu'u pese za'ra wa, te za ĩsarina 're nomro, ĩsimizama hã.

⁵ Pone'ērebâ tede'wai upana nherē, e te za dazarina 're nomro. Mare di. 'Re nomro mono ô di za, dazarina. Te za tiwi 're sisa're, ĩmreme te te 're waihu'u za'ra mono ô wa. — Āne Zezusi, ma tô dama rowasu'u, pone'ērebâ tede'wai wasu'u na.

⁶ Tane nherē, marī te te ĩwasu'u hã da te waihu'u za'ra ô di.

Zezusi hã 'ridawa na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— Tô sena wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã wa 'ridawa na ĩsina simiré'é, pone'ērebâ 'mazasizém na wa'ra u.

⁸ Pone'ērebâ hã, titede'wai upana norī mreme hã te te 're wapari za'ra mono ô di za, ĩsipsaihuri norī mreme hã, danhibrob zô dapãrī'wa norī mreme hã. Tane 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei uptabi 'wa norī hã te te 're wapari za'ra mono ô di za, aimawi te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norī mreme hã, ĩwana datême 're ĩnomro mono norī mreme hã.

⁹ Wa hã, 'ridawa na wa tô ĩsina simiré'é, ĩsiwaprosi Danho'reptui'wai wa. 'Ridawa na te za wa'ra u 're sisisi, pone'ērebâ hã. 'Re sisisi mono wamhã, tãma 're rowē za'ra mono di za. Tane, da te 're ĩzaze za'ra mono wamhã, dama 're rowē za'ra mono di za, wa hã te 're da'anho'reptui u'âsi mono wa. Wa'ra hawi, te za pone'ērebâ hã tisa zô 're wairébé. ĩsa zô, tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono ô nherē, tãma 're rowē za'ra mono di za. Tane ĩzazei'wa norī wi, ĩwē zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono ô di za.

¹⁰ E marī da, te ĩsimisaihuri norī hã wa'ra u 're sisisi. Pone'ērebâ zô te 're nomro, te te dawī 're waihu'u mono wa, te te dawī 're simroi mono da. Tanei ô di, wa hã. Wa hã wa tô we datême mo, robzei u'âsi ĩ'ãma 're danomro mono da, duré 're dadâ'â za'ra mono âna, 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, hãiwa âma.

Zezusi hã pone'ērebâ tede'wa na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

11 — Wa hã pone'ērebâ tede'wa na, wa ĩsina simiré'é, tinhimizama te te 're ĩ'azawi pese mono na. E marī wa. ĩsisawi âna, ĩzazei'wa norī zãda, ĩdâ'â wa za, te 're anho'reptui mono da.

¹² Tite wa, te te 're azawi pese, tinhimizama hã, pone'ērebâ tede'wa hã. Tãma ĩromhuri'wa hã tite ô wa, te te 're azawi pese mono ô di. Taré rob'uiprazéb zô si, te te 're romhuri. Robzahi hã we sô morī wamhã, te za tiwi wara. Pone'ērebâ, te za rême za'ra. Taha wa, te za 'mai'â, robzahi hã. Te te 'mai'âri wamhã, te za âma ropé.

¹³ E marī wa, te za tiwi wara, romhuri'wa hā. Ītede'wai ō wa, te za tiwi wara, te te 're azawi pese mono ō wa.

¹⁴⁻¹⁵ Wa hā pone'ērebā tede'wa, ĩsimizawi pese na, wa tō ĩsina simiré'é, ĩzazei'wa norī te 're azawi pese mono wa. Īmama hā ma tō ĩwaihū'u, ti'ra na. Wa hā wa duré ō hā waihu'u, Īmama na. Tane duré ĩzazei'wa norī hā wa tō te 're awaihu'u u'āsi, ĩnhib'a'uwē na. ĩzazei'wa norī hā ma tō duré ĩwaihū'u za'ra, tinhib'apito na. Ta norī zada, wa za ĩsisawi āna dārā, te 're anho'reptui mono da.

¹⁶ Ni'wam norī hā te duré 're nomro, ĩnhib'a'uwē 're hāimana za'ra mono da hā. Ta norī āma, wa za pone'ērebā nā simiré'é za'ra, ĩnhimiwa'ra 're, 're ĩsi'ubumroi mono ō na hā. Ta norī zama wa za ĩsitēme ubumro. Tawamhā te za ĩmreme hā te te 're wapari pese za'ra. Pone'ērebā norī hā maparane danhimi'ubumro hā siré oto 're ĩsi'ubumroi mono ne, te za simisutu ĩnhib'a'uwē 're nomro, misi ĩ'madā'ā'wa, tāma 're ĩhāimana za'ra mono wa za.

¹⁷ — Taha wa, Īmama te te 're ĩzawi pese, ĩsisawi āna, sada ĩdā'ā za'ra wa za, apā ĩhāiwa'utu pari, 're ĩmorī u'āsi da.

¹⁸ Dasi'uihā na te te dasiwi ĩwīri da hā mare di. ĩsi'uihā na, wa za dārā, dadada. Wa za duré hāiwa'udu, ĩsi'uihā na. Āne wa za 'manha, Īmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. — Āne Zezusi te dama siwasu'u.

¹⁹⁻²¹ Tawamhā ĩmreme, te te wapari za'ra wamhā, ma tō ni'wam norī hā dama rowasu'u za'ra, āne:

— Wa'uburé ré, 're morī wa, te āne simiza'rese āna wama siwasu'u. E marī da, te za bété ĩmreme hā ĩwapari za'ra wa'wa.

Tawamhā ni'wam norī hā te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're morī 'wa'āhā, aré mreme wē ō di. Mreme wē di, ō hā. E wa'uburé, ma tō pawapto, ĩtob'a te te ĩto pese da hā. Mare di. Ta hā waihu'u ō di. — Āne Zezusihi āma ma tō tasisada'rāmi za'ra ni.

Zudezu norī hā, Zezusi te te siwi ĩwē'ō za'ra zé wasu'u

²²⁻²³ Tawamhā wasiré zudezu norī hā daro mono bâ ma tō duré si'rā'ōtō, Zeruzarē āma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma dawata za'ra da. E marī wa. Apā 'ri za'ēne hā te te tāma pisutu za'ra wē te, āma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hā ma tō tasi'rā'ōtō ni, bâdā dama ĩpire na, āma dasipo're pu'u za'ra da, rowa'u'u wahā, 're sa'wari mono ré. Tawamhā Zezusihi me, wa ai'aba're ni, 'ri za'ētē u. 'Ri 'wawi wa'ra wa'wai baba, wa 're wanomro, Apito Saromahā nhib'uriti na uriti nhisi wa'wai baba.

²⁴ Tamomo ma tō ĩtēme si'rā'ōtō, dama ĩpire norī hā, Zezusihi u. Tawamhā te tāma nharī za'ra:

— E niwa te za wama asiwasu'u za'ra. Wama asiwasu'u za'ra zéb zō, wanhimipari wa'a za'ra di. A hā, tō sena Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te aipisutu wamhā, ma'āpé sō'awi wama asiwasu'u za'ra na, wa te aiwaihū'u za'ra da. — Āne te Zezusihi ma nharī za'ra.

²⁵ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nharī za'ra:

— Wa tō aima ĩsiwasu'u pari za'ra wa'wa. Tane nherē, ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di. Īmama zadawa para, wa tō marī dama ĩmanharī waihu'u'ō hā te dama 're ab'manharī wē, da te 're ĩwaihū'u za'ra mono da.

²⁶ Tane nherē, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di, ĩnhib'a'uwē 're anomro aba mono ō wa.

²⁷ ĩnhib'a'uwē si te za ĩmreme hā te te 're wapari pese za'ra. Pone'ērebā tede'wa, tinhimizama hā te te 're ĩ'awaihu'u mono ne, wa tō ĩnhib'a'uwē norī hā waihu'u za'ra. Ta norī si te za ĩnhimiroti hā te te 're 'madā'ā pese za'ra.

²⁸ Ta norĩ ma, wa za pisutu za'ra, 're dâ'â za'ra mono âna, 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa âma 'Re İhâimana u'âsi mono 'rata. Ni'wa hã te te İwi 're waibui mono ô di za, İzazei'wa norĩ hã.

²⁹ İmama, ma tō İma pisutu za'ra, İnhib'a'uwē si 're nomro mono da. Ta hã danhipai u, uburē dama pire di, İmama hã. Uburē marĩ ma, pire di, hâiwa âma ti'ai âma zama. Taha wa, ni'wa hã te te tiwi 're waibui waihu'u mono ô di za.

³⁰ Wa norĩ hã aiwa wawaihu'u pese di, İmama me. — Âne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra, dama İpire norĩ ma.

³¹ Tawamhã ta norĩ hã ma duré êne hã sada waibu, te te âma siwi wĩrĩ da.

³² Taha wa, te Zezusi hã duré tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã İmama te te İma İpisutuzéb zarina, wa tō marĩ dama İ'manharĩ waihu'u'ô na te 're da'apawaptob u'âsi. E ma hã İnhimipawaptobzē hã aima wē za'ra wa'aba ô wa, te za asiwi İwĩrĩ 'wa, êtē na. Ma'âpé, İma waihu'u za'ra wa'aba.

³³ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— 'Re da'apawapto mono wa, wa te wasiwi aiwĩrĩ ô di za. Aimreme wasété wa, wa za wasiwi aiwĩrĩ ni. Ti'ai âma aipoto nherē, 'Re İhâimana u'âsi mono me, aiwa aiwaihu'u pese aba na siwasu'u wa, wa za wasiwi aiwĩrĩ ni, aimreme wasété wa.

³⁴⁻³⁶ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— E İ'ra na İsiwasu'u wa, ma tō İmreme hã asiwi İwē'ô za'ra wa'wa. Duréihã 'Re İhâimana u'âsi mono, ma tō tĩnhimiroti hã te te dama 're awaihu'u, da te dasima âma 're roti za'ra mono da. Ti'ra na ma tō roti'wa norĩ hã te te 're sisi za'ra. Âne ma tō İbahã na âma rob'ui'éré, İsadawa wasu'u'wa hã. Tō sena, İmreme ui'éré hã. Roti'wa norĩ hã, ti'ra na te te 're sisi za'ra mono wamhã, e wa hã İmreme wē'ôre di, İ'ra na İsiwasu'u wamhã, ti'ai u we te te İzatōri nherē, 'Re İhâimana u'âsi mono hã.

³⁷⁻³⁸ İmama hã tiwaihu'u pese na, te te 're da'apawapto. İzama, wa tō İsine te 're da'apawapto. Taha wa, te za İ'ra na İwaihu'u za'ra wa'wa. İsine, te 're da'apawapto mono ô wamhã, İ'ra na 're İzaze za'ra wa'aba mono ô di za. İ'ra na wa tō aima 're İsiwasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherē, İmreme na 're İzaze za'ra wa'aba mono ô di. Taha wa, İmama hã tiwaihu'u pese na te te 're İda'apawapto mono ne, te 're da'apawapto mono nherē, te za İ'ra na 're İzaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za İwaihu'u za'ra wa'wa, İ'ama 're İhâimana mono na, İmama hã. Te za duré İwaihu'u za'ra wa'wa, İmama âma 're İhâimana mono na. — Âne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã ma tō duré sima wē za'ra, te te siwi âri da, dama İpire norĩ hã. Tane nherē, tiwi simani za'ra wa, te te siwi âri za'ra ô di.

⁴⁰ Tawamhã apâ ma tō mo, Zodã pa u Zezusi hã. İsiré, wa ai'aba're ni. Tawamhã wasihutu wi, wa saprĩ za'ra ni, zara u. Zuwã Batita hã â dawabzuri te te dama 're İ'ab'manharĩ 'rata mono zéb u, wa saprĩ za'ra ni. Tame te a'â nhamra, Zezusi hã.

⁴¹ Tame sãmra ré, te da'ahã na nasi İtēme aihutu ni. Nasi İtēme dasihutu wamhã, âne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Zuwã Batita hã, İmreme na da te 're saze za'ra mono da, marĩ dama İ'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ mono ô di. Tane nherē, tō sena ma tō Zezusi hã te te dama 're wasu'u. — Âne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴² Taha wa, tame wasi'ubumroi ré, ma tō da'ahã na Zezusi hã saze za'ra ni, Danho'reptui'wa na.

11

Razaru idâ'âzé wasu'u

1-3 Tawamhã aibã hã te 're hâimana, Razaru na ĩsisi hã. Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi ãma te 're sãmra. Tame te duré ihidiba norĩ hã 're simasisi zahuré Mariza norĩ hã, Mataha me. Mariza hã niwapsi te za Zezusihi para u're, wedewa'u zadaze na, tãma rowê da. Taha parip si te za para u'õ, tizéré na.

Tawamhã ma tô tihâzé, Razaru hã. Hâzé wa, ma tô ihidiba norĩ hã da'mazatõ, Zezusihi zõ da'maimorĩ da, ihitébré hã te te tãma 'maiwasu'u da. Itême wisi wamhã, ãne te Zezusihi ma sadawa wasu'u:

— Apito, aibã 're ĩsawi pese mono hã ma tô tihâzé.

4 Tawamhã Zezusi hã te te wapari wamhã, te tinha:

— Tane tô. Dâ'â u'âsi nomro õ di za. Taha wa, te za 'Re ihâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra, waihu'u pese wa. ĩ'ãma zama te za duré 're dawata za'ra. Wa hã ĩ'ra wa, te za duré ĩ'ãma 're dawata za'ra. — ãne te Zezusi hã tinha.

5 Mata norĩ hã Zezusihi ma, sawi pese za'ra di, Razaru norĩ hã.

6 Tane nherê, ĩwasu'u te te wapari wamhã, awa'awi itême morĩ õ di. Maparane ma tô ãma timara, tame sãmra ré.

7 Taha pari, te oto wazatõrĩ za'ra, apã wa te wasiwi saprõni da, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. ĩsiré 're wanomro mono wa, te wazatõrĩ za'ra.

8 Taha wa, wa tô asa tãma nharĩ za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niha te za apã aimo. Nimosi dama ĩpire norĩ hã te aré siwi aiwĩ, êtê na.

9 Tawamhã ãne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Bâtã pusizém hawimhã bâdã sébrézéb u hã rowa'a di. Tawamhã, ni'wa hã rowa'a na morĩ wamhã, simeĩ õ di za. E marĩ wa. Rowa'a na hã rob'madã'ã pibui pese wa.

10 Robra na morĩ wamhã, te za aime. — ãne sõ'awib õ nherê, te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô tãma pisutu, 're ĩmorízé hã a'ã 're morĩ da. Taha wa, te sina hâtã'ã ãna 're mo.

11 Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiwadi te nhono, Razaru hã. Wa za itême mo, te utu da.

12 Tawamhã wa tô duré asa tãma nharĩ za'ra ni:

— E marĩ da, te za itême aimo. Séptã'ã wa, te oto tinhotõ wê. — ãne wa tô tãma nharĩ za'ra ni.

13 Zezusihi si ma tô idã'ã uptabi na waihu'u. ĩsõtõ na te te wama wasu'u za'ra wamhã, idã'ãzé te wasu'u. Taré sõtõ newa, wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, idã'ãzé hã.

14 Wa te waihu'u za'ra õ wa, sõ'awi te oto wama rowasu'u za'ra:

— Razaru hã ma tô dârã.

15 Hâzé ré ĩ'rata ĩnhamra õ nherê, ĩma rowê di. E marĩ wa. Romhâimanazéb zarina, ĩwaihu'u pese na ĩzaze za'ra wa'aba wa za, ĩma rowê di. Oto itême wasi'aba'rêi wa'aba. — ãne te wazatõrĩ za'ra, Zezusi hã.

16 Taha wa, Tome hã ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono hã te wama nharĩ za'ra, ãne:

— Oto ĩme wasi'aba'rêi wa'aba, ĩsu da te wa'uprosi da nherê. — ãne te tinha, Tome Didimo hã. Didimo na ĩsisi hã dasi'ubza, te wasu'u.

Tawamhã wa tô itême wasiwi saprõni ni, Betãnha na 'ri nhisi u.

Zezusi hã apã dahãiwa'utu'wa na ĩsiwasu'uzé wasu'u

17-19 Tawamhã Betanha u wasihutu wamhã, ma tô ni'wa hã Zezusihi ma rowasu'u, ãne:

— Razaru hā ma tō dārā. Ma tō dasiwi sērē ni. Maparane si'uiwa na ma tō āma timara oto, da te dasiwi ĩsērēzēm na hā. — Āne te tāma rowasu'u. Betānha u hā romhuture wa, ma da'ahā na wawana aihutu ni, Zeruzarē hawimhā. Si'ubdatō ti'ai pibuzé hā Betānha u da hā. Mata norī hā da te pē'ētété zahuré da, ma itēme aihutu ni, ĩhitébré hā tiwi dá'ā zahuré wa.

²⁰ Tawamhā ni'wa hā ma tō Mata norī ma rowasu'u, āne:

— Zezusi hā te we oto mo.

Taha wa, ma tō Mata hā awa'awi watobro rob u, Zezusi hā te te sina uzusi da. Marizaha si te ĩsa'u nhamra, 'ri para.

²¹ Tawamhā Mata hā Zezusi te te sina uzusi wamhā, āne ma tō tāma tinha:

— Wanhib'apito, wahitébré hā hāzé ré wa'rata asāmra 'wa'āhā, wawi dá'ā ō di aré.

²² Dā'ā nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, aimreme wamhā, te za aima āma uaimra.

²³ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha:

— Tane tō. Dā'ā nherē, te za hāiwa'udu, aihitébré 'wa hā.

²⁴ Mata te duré asa tāma tinha:

— Tane tō. Bādā ma tō sima pisutu 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, adā hā te te ĩ'ahāiwa'utuzéb da hā. Tawapsi te za wahitébré hā dazu hāiwa'utu.

²⁵⁻²⁶ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma tinha:

— Wa hā 're dadā'ā za'ra mono nherē, te 're da'ahāiwa'utu mono pari, 're ĩdanomro u'āsi mono zé te dama 're ĩ'apisutu mono, wa 're mo. Ni'wam norī hā Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umrhasi za'ra mono wamhā, tāma 're rowé za'ra mono di za. 'Re dá'ā za'ra mono wamhā, dá'ā āna te za 're hāimana u'āsi za'ra, hāiwa āma. E tō sena ma ĩmreme hā ĩsaze.

²⁷ Tawamhā Mata asa te tāma tinha:

— ĩhe. Tō sena, wa aimreme hā saze. A hā Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te aipsisudu. A hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra. Wahi'rata norī hā asō 're ĩsimipari za'ra mono, a hā, ti'ai u we aimorī da hā. — Āne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi ĩsiwa'ōzé wasu'u

²⁸ Tawamhā apā te mo Mata hā, 'ri tēme. Ti'awi pesere ma tō tinoi ma rowasu'u, Marizaha ma:

— Rowahutu'wa te we asō hā, ĩtēme aimorī da.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma si'aba'ré na wahudu, Zezusihi u wei morī da, Mariza hā. Zahadu 'ri tēme, wasihutu ō di. Mata te te ĩwa'uzusizéb āma, wa zahadu aimasam ni.

³¹ Tawamhā Mariza hā watobro wamhā, ma ĩsarina wairé rob u, ĩtēme ĩshutu norī hā. Āne te sima āma romnomri za'ra: “Áté tihitébré 'ru u te mo, āma wawa da.” Tane nherē, tihitébré 'ru u morī ō di, Mariza hā. Zezusihi u te wei mo. Taha wa, ma tō we ĩsarina ai'aba'ré ni.

³² Mariza hā we itēme wisi wamhā, hi'rātītō ma ĩpapara nhamra, Zezusihi ma wapu wa. Tawamhā āne te tāma tinha:

— Wanhib'apito, wahitébré hā hāzé ré, wa'rata asāmra 'wa'āhā, aré wawi dá'ā ō di. — Āne te tāma tinha, wawa sina.

³³ Tawamhā Mariza hā pē'ézé te, siwa'ō wa, duré we ĩsarina ĩshutu zama 'ry'ry wa, pē'ézé di, Zezusi hā. Pē'ézé ahā di.

³⁴ Āne ma tō sadanharī za'ra:

— E mame ma tō asiwi ĩsērē 'wa.

Tawamhā asa te tāma rowasu'u za'ra:

— We aimorī wasiré, sabu da.

³⁵ Tawamhā pē'ézé ahā wa, te aiwa'ō, Zezusi hā.

³⁶ Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni:

— Ō hã te te sawi pese uptabi di. Te te sawi pese uptabi wa, te sô tiwawa.

³⁷ Tawamhã da'umro na te tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Ō hã aibã ĩtob'a, ma tō to pese. E niha bété házé ré te te pese ō di, dá'â tō da, Razaru hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra ni.

ZeZusi hã Razaru te te ĩhãiuwa'utuzé wasu'u

³⁸ Tawamhã ĩsiré, wa ai'aba'ré ni, ab're u. Sa'a zahãpã, ab're hã. Pẽ'ézé ahã di, ZeZusi hã. Pẽ'ézé uptabi na te mo. Tawamhã, ab're u wasihutu wamhã, da te dasiwi ãma sitom haré, te êne hã za. Tōmo za'êtê di, êne hã.

³⁹ Tawamhã ma tō ZeZusi hã êne hã dama ti'ru, ĩsitobzé hã da te dasiwi sa'ré da.

Taha wa, ma tō Mata hã ZeZusihi ma tinha:

— Wanhib'apito, da te dasiwi ĩsērêzém na hã, maparane si'uiwa na ma tō ãma timara. Taha wa, ma tō ti'ro. E 'ro nherê, te za ĩsitobzé hã dasiwi sa'ré ni.

⁴⁰ Tawamhã ZeZusi te asa tãma tinha:

— Tane nherê, te za dasiwi sa'ré ni. ãma ĩzazei wamhã, dama ĩwaihu'u'ō te za ĩ'madã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩ'manharizé hã. E ãne na hã te aima rowasu'u ō di. Wa tō aima rowasu'u.

⁴¹⁻⁴² Tawamhã ĩsitobzé ma tō dasiwi sa'ré ni. Tawamhã hãimo te oto rob'madã, Timama ma mre me da, ZeZusi hã. ãne te tãma tinha:

— ĩmama, da'ãma aima 're ĩmreme mono wamhã, ĩmreme te ĩma ãma 're ĩ'a'uwaimrami u'ãsi mo. Ahãna te za duré ĩmreme hã ĩwapa. Taha wa, ĩma rowê di. Danho'a, wa ãne aima rowasu'u, aima ĩmreme ré, da te ĩwapari za'ra da. E marĩ da. Aibã ãma aima ĩmremezé hã ãma ĩma uwaimrami wamhã, a hã we ĩzatõri'wa na dama 're ĩsiwasu'u mono zém na, da te 're ĩzaze za'ra mono da. — ãne te Timama ma tinha.

⁴³ Timama ma mre me pari, te oto Razaruhu zô hã, mre me 'rãihã na:

— Razaru, ab're hawi we aiwatobro, rob u.

⁴⁴ Tawamhã sô hãrã pari, ma watobro, dá'â nherê, sib'rata ubu ré, duré para ubu ré, duré 'rã ubu ré. Taha wa, ma tō ZeZusi hã dama ti'ru:

— ĩ'ubuzé hã asiwi wasihu wa'aba, 're morĩ da.

Taha wa, ma tō siwi wasihu, ĩ'ubuzé hã.

ZeZusi, da te dasiwi wĩri da, dama ĩpire norĩ te te ãma ĩrosa'rata za'ra zé wasu'u Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2

⁴⁵ Tawamhã da'ahã na ma tō ZeZusi hã saze za'ra ni, Marizaha u ĩsihutu norĩ hã. Razaru hã danho'a te te hãiuwa'utu wa, ma saze za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono we te te ĩsatõri na.

⁴⁶ Tane nherê, ni'wam norĩ hã ma tō apã ai'aba'ré, Zeruzarê u parisezu norĩ u, Razaru te te ĩhãiuwa'utuzém na te te tãma rowasu'u za'ra da.

⁴⁷ Tawamhã ĩsimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tisiré norĩ zô te sitême tihãrã za'ra, dama ĩpire norĩ zô. Taha wa, ma sitême si'rã'õtõ, sasedoti ĩpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã duré uburé zudezu norĩ ma rotĩ'wa norĩ zama. Sitême si'rã'õtõ wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra:

— E marĩ, wa te ĩ'manharĩ za'ra da hã. Ō hã te marĩ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã te te dama 're ab'manharĩ u'ãsi, tiwaihu'u pese na.

⁴⁸ Marĩ, wa te tãma 'manharĩ za'ra ō wamhã, aihĩni te za da te 're saze za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. Tawamhã romanu norĩ hã te za wei wazõ aihutu. 'Ri za'êne hã te za wawi sãmra za'ra. Te za duré wa'uprosi za'ra, uburé wasiré zudezu norĩ zu. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

49-50 Ā wahum na hā te Caipasi hā 're hāimana, sasedoti ĩpire uptabi na hā. Tawamhā ta hā te tāma nharī za'ra, āne:

— E marī da, rosa'rada hā waihu'u aba ō di bété. Aibā misire wa te wasiwi wīri wamhā, aré wama 're rowē za'ra mono di. Aré aihīni wasi'utōrī ō di. — Āne ma tô Caipasi hā tisiré norī ma waihu'u za'ra, dama ĩpire norī ma hā.

51 Āne te te tāma rowasu'u za'ra wamhā, ā wahum na sasedoti ĩpire uptabi na 're ĩhāimana mono zéb zarina, si'uuihā nai ō nherē, te tāma rowaihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā dazada ĩdā'ázém na hā.

52 Zudezu norī zada si, dā'ā ō di za, Zezusi hā. Daro mono bâ 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ti'ra da, uburé te te 're ĩ'apisutu mono norī zada, te za dārā, simisutu ĩ'ra si 're danomro mono da.

53 Tawamhā Caipasihī nhimiroti hawi te sima āma roti zahi u'āsi za'ra oto, te te siwi wīri da, dama ĩpire norī hā.

54 Taha wa, ĩrob āma 're morī ō di oto, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Zezusi hā. Darob amoi u te mo, Epra'ī na 'ri nho'ōmo nhisi u. Ti'a 'ré u'āsi 'rata, Epra'ī hā. Wa norī hā wa ĩsiré ai'aba'ré ni. Tame wa a'ā 're wasi'ubumro.

55 Romhuture di oto, dato hā da te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb u hā, Pascowa na dato nhisi hā. Taha wa, da'ahā na te Zeruzarē u 're danomro daro mono bâ, zudezu norī hā. Dato hā sāna'rata ō ré, te za dawasété na tasiwasu'u za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, dawē na datoi u danhisisi da. Taha da, ma tô Zeruzarē u aihutu ni, bādā hā romhuture wa oto, datoi u hā.

56 Dasihutu wamhā, Zezusihi zô te tanhopré ni. Āne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— E datoi u te za wei mo, 're ĩdasi'rā'ōtō mono zéb u hā. Āté wei morī ō di za. — Āne 'ri za'ētē 'wawi wa'ra 're, dasimasab ré, te dasima āma romnomri za'ra ni.

57 E marī wa. Zezusihi āma te dama roti za'ra aré, dama ĩpire norī hā:

— Ma'āpé nimame ĩsāmra na 'mai'madā'ā aba wamhā, wei wama wasu'u za'ra wa'aba za, wa te waihu'u za'ra da. — Āne ma tô dama āma roti za'ra aré, sasedoti ĩpire norī hā, parisezu norī me. Te te siwi āri da, ma tô āne dama āma roti za'ra.

12

Mariza hā Zezusi te te ĩpara upsōzé wasu'u

Mateusi 26.6-13; Marcusi 14.3-9

1 Romhuri misi da'āma si'utōrī parip si, te za dato hā dasiwi 'manharī ni, Pascowa na dato nhisi hā. Tawamhā Zezusi hā te apā mo, Betānha u. Wa norī hā wa ĩsiré ai'aba'ré ni. Tame Razaru hā te 're sāmra, ab're hawi Zezusi te te ĩhāiwa'udu hā.

2 Tawamhā, wasihutu wamhā, ma tô wama api za'ra ni, wasa hā wa te huri da, Zezusi hā sawi te. Mata hā ma tô wasa hā te te wama sé. Razaru hā te wame tisa.

3 Tawamhā Mariza hā ma tô we ti'ā, wedewa'u ĩsadaze hā. Nadu na wedewa'u nhisi hā. Ta hā ĩwa'ābā wawē. Zezusihi zô te we ti'ā, te te āma para u'ré wa, tāma rowē da. Tawamhā, te te āma para u'ré pari wamhā, ma tô para u'ō, tizéré na. Sadazei pire wa, ma tô 'ri 're zadaze sina.

4-5 Tawamhā Zudasi Icarizoti hā tāma toi ō di, Marizaha ma. Zezusihi siré 're ĩmorī Zudasi hā, Zezusi hā te te dama ĩhāiba nhomri da hā. Taha wa, te Marizaha ma tinha, Zudasi hā:

— E marī da bété, te te dama wede ō di wedewa'u zadaze hā, rob'uiuprazéb zô ĩsibrob'ō norī ma, āma sipé da, ĩwa'ā hā. — Āne te Zudasi hā tāma tinha.

⁶ E marī wa. E ĩsibrob'ō norī hā te te pawaptob zeī wa. Mare di. Te te pawaptob ze za'ra wab ō di. Ta hā sipsaihuri di. Rob'uiprazé hā te te wama 're ĩ'madā'ā mono hā, te pi'uriwi te te sima 're 'mazani.

⁷⁻⁸ Tawamhā Zezusi hā ma tō Zudasihī ma tinha:

— Tō'ā. Tāma nharī tō. Īdā'ā wapsi, da te dasiwi ĩnherē ō ré, te te āma ĩhāiba u'rédā, te aré ĩzada tété. ĩsibrob'ō norī hā te ai'rata 're si'ubumroi u'āsi 'wa. Nīmahā aima wē za'ra wa'aba wamhā, te za 're ĩpawaptob u'āsi za'ra wa'aba mo. Tanei ō di, wa hā. Ai'rata 're ĩnhamra u'āsi aba mono ō di za oto. Taha wa, ai'rata ĩnhamra aba ré, ĩma sōpru wa, ĩma rowē di. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Sasedoti ĩpire norī hā, Razaru te te siwi wīrī da, te te āma ĩrosa'rata wasété za'ra zé wasu'u

⁹ Tawamhā ma tō dasima rowasu'u za'ra ni, āne:

— Betānha āma te nhamra, Zezusi hā. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni. Taha wa, da'ahā na ma tō we itēme ai'aba'ré ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u si, we dasi'aba'réi ō di. Razaruhi u zama te we ai'aba'ré ni, ab're hawi te te ĩhāiwa'utu u zama, da te sabu za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhā Razaru hā da te sabu za'ra wamhā, da'ahā na ma tō Zezusi hā Danho'reptu'wa na saze za'ra ni. Ta norī ma, oto wapu za'ra di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire norī mreme hā, sasedoti ĩpire norī mreme hā. Taha wa, Zezusi, da te saze za'ra 'ru te, te sima āma roti za'ra Razaruhi āma, taha zama te te siwi wīrī da.

Zezusi hā Zeruzarē u ĩwisizé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40

¹²⁻¹⁸ Tawamhā awē wa duré Zezusihi siré ai'aba'ré ni, Zeruzarē u. Zezusi hā Razaru ab're hawi te te hāiwa'utu wamhā, ma tō āma 'madā'ā za'ra ni aré. Tawamhā āma ĩ'madā'ā'wa norī hā ma tō dama rowasu'u za'ra aré, Zeruzarē āma 're ĩsi'ubumroi mono norī ma. Zeruzarē u dasi'rā'ōtō wamhā, daro mono hā ma tō Razaruhi wasu'u hā wapari za'ra ni, ĩdasi'rā'ōtō mono hā. Zezusihi wasu'u, ma duré wapari za'ra ni, Zeruzarē u ĩmorī na hā. Taha wa, te itēme ai'aba'ré ni, Zeruzarē u ĩdasi'rā'ōtō mono hā bādādi wa, da te uzusi za'ra da. Wa'asu te dasiré 'wasari ni, dama rowē wa, Zezusi da te āma sawi za'ra da.

Tawamhā Zezusi hā da te uzusi za'ra wamhā, te dasima 'mahārā za'ra ni, āne:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're wawata za'ra wa'aba mono. Ōhōta Wanhib'apito, te we oto mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩwē si te te tāma 're pisutu u'āsi mono da si, wa wasima wē za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norī nhib'apito ma hā. — Āne te dasima 'mahārā za'ra ni.

Tawamhā wasi'aba'réi ré, ma tō awaru po'repore hā tisā Zezusi hā, ĩprédupté hā. Tawamhā ma tō āma darōno, āma morī da. Āne wamhā, ma tō sina uwaimra, āma rob'ui'ére hā. Duréihā ma tō āma rob'ui'ére siro, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā. Āne ma tō āma rob'ui'ére, Zeruzarē āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī ma:

“Si'ā na 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, aipahi za'ra wa'aba ō di za.

Ōhōta te we atēme timorī za'ra wa'wa, Asib'apito za'ra wa'wa hā awaru po'repore na ĩpréduptém na.”

Āne duréihā ma tō āma rob'ui'ére, ĩbaihā na hā.

Āma rob'ui'ére te te sina uwaimrami nherē, wama waihu'u pese za'ra ō di, āma rob'ui'ére hā. Zezusi hā ab're hawi hāiwa'utu wa, hāiwa u rowē uptabi u

apâ morĩ parip si, wa za ãma wasipo're pu'u za'ra ni, rob'ui'ére na. Tawapsi wa za wasima rowasu'u za'ra ni, ãne: “Tô sena ma tô sina uwaimra, ãma rob'ui'ére hã. ãma dawata za'ra ré, ma tô datême mo, awaru po'repore na ãpředuptém na.” ãne wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Tawamhã da'ahã na da te uzusi za'ra da, ãtême dasi'aba'réri wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra, parisezu norĩ hã:

— Aihĩni te Zezusihi niwĩ 're danomro. Taré, wa nasi ãma wasima roti u'ãsi za'ra ni. — ãne te sima nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã.

Deredu norĩ, Zezusi te te 'madâ'â za'ra da, Piripihĩ wi te te ãwaptêrê za'ra zé wasu'u

²⁰ Tawamhã deredu norĩ zama ma tô aihutu, Zeruzarê u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma dame wata za'ra da, zudezu'õ norĩ hã.

²¹ Tawamhã tame si'ubumroi ré, te ai'aba'ré, Piripihĩ u. Darireza hawimhã Piripihĩ hã. Besada na ãsa'ru nhisi hã. Piripihĩ u sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— Wa wasima wê za'ra ni, wa te 'madâ'â za'ra da, Zezusi hã.

²² Taha wa, te Piripihĩ hã mo ãdéréhé u, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da. Zezusihi u te sisaprõni zahuré, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da.

²³ Tawamhã ãmreme te te waparĩ wamhã, ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u zahuré:

— Wa hã dasiré ãpodo. Romhuture di oto bâdâ hã, ã'ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u hã.

²⁴ Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, amnho potozé wasu'u na hã. E niha te za amnho hã ti'rã ahã. Ai'uréiwi nomro wamhã, poto õ di za. Ab're 're, 're rere'e mono wa, ãtomhã, 're si'utõrĩ mono wapsi, te za 're poto za'ra. 'Re poto za'ra mono wapsi, 'rãĩ ahã di za. Misire nherê, poto wamhã, nhama wamhã, zãb ahã di za. — ãne Zezusi te sina simiré'é, sõ'awib õ nherê.

²⁵ Te duré tãma rowasu'u zahuré, ãne:

— Ni'wam norĩ hã tihãimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê ãsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ãzarina 're nomro mono da, tihãimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã.

²⁶ Ni'wam norĩ hã te te ãma 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're ãwê za'ra mono wamhã, 're ãmorizém na si te za 're nomro, ãzarina si. Tawamhã ã'rata te za 're hãimana u'ãsi za'ra, hãiwa ãma. Te te ãma 're romhuri pese za'ra mono wa, ãmama te za ãma 're wata za'ra. Te za duré te te tãma 're wa'ãbã za'ra, ãsimiromhuri hã.

Zezusi hã za tidã'ázém na ãsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ — ãhãna te ãsina rosa'rata ahã di. E ãmama ma, wa za ãsi'ru, te te dawĩ ãnho'reptu da, ãdã'ã õ ré, te robzépata tã da. Mare di. Tãma ãsi'rui õ di za, te te dawĩ ãnho'reptu da. Dazada ãdã'ã da si, wa wei mo.

²⁸ ãmama, ma'ãpé we ãpawapto na, ã'ãma ãrotizém na te ãsina uwaimrami da, ai'ãma 're dawata za'ra mono hã. — ãne te Timama ma mre. Tawamhã hãiwa hawi ma tô tãma tinha:

— Wa tã te 're aipawapto u'ãsi, ã'ãma 're dawata za'ra mono da. Wa za duré aipawapto, ã'ãma 're dawata u'ãsi za'ra mono da.

²⁹ Tawamhã ma tô sima rowasu'u za'ra, ã'rata ãsimasa hã:

— ãhõta te wei rãrã, tã hã.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, te we tâma mre, hâiwa hawi.

³⁰ Taha wa, te Zezusi hâ dama tinha:

— Ī'udâna wei mre me ô di. Ai'udâna wa'aba zama wapari za'ra wa'aba da, te we ĩma mre.

³¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô âma roti siro, dawasété na. Romhuture di oto bâdâ hâ te te âma ĩrotizém na, te te âma ĩ'uwaimramizéb da hâ. Romhutu na te za duré tinha Wa'uburé ma, dama sib'uwa wa, oto te te 're dawada'uri tô mono da.

³² Hâiwi ĩza'o da, da te dasiwi ĩzasômri wapsi, wa za ĩsitême te 're da'a'ubumro, ĩnhib'a'uwê 're dahâimana za'ra mono da, daro mono bâ. — Āne te Zezusi hâ dama siwasu'u.

³³ E marĭ da. Wedepo'o nhonhi'râmi na ĩdâ'ázém na da te waihu'u sirômo za'ra da.

³⁴ Tawamhâ te âne asa tâma nharĭ za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hâ dâ'â ô di za. Te za 're morĭ u'â. Āne duréhâ ma tô âma rob'ui'ére za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĭ hâ. E niha tawamhâ te ĩnha, hâiwi da te dasiwi ĩsasômri na, ti'ai âma dasiré ĩpodo hâ. E 'wa hâ dasiré ĩpoto na ĩsisi hâ. — Āne te Zezusi hâ siwĭ sadanha.

³⁵ Tawamhâ Zezusi hâ sô'awib ô nherê, te rowa'a na siwasu'u, âne:

— Rowa'a hâ te za syry na aima 're hâimana za'ra wa'wa oto. Tawamhâ aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're anomro aba mo, aiwi 're robra za'ra wa'aba mono ô ré hâ. Robra na damorĭ wamhâ, nimomo damorĭ da hâ dama waihu'u ô di.

³⁶ Ai'rata 're ĩnhamra za'ra wa'aba mono ré, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩ'âma 're anomro wê uptabi aba mono da. — Āne Zezusi te dama roti.

Zudezu norĭ hâ, Zezusi Danho'reptui'wa na te te 're ĩsazei ô za'ra mono zé wasu'u

Taha pari te danhiti mo, da te dasiwi 'madâ'â tô da, Zezusi hâ.

³⁷ Marĭ hâ dama ĩ'manharĭ waihu'u'ô hâ ma tô te te dama 're ab'manharĭ wê u'âsi, Zezusi hâ, tiwaihu'u pese na. Tane nherê, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, da te saze za'ra ô di.

³⁸ Da te saze za'ra ô wamhâ, ma dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha mre me hâ. Duréhâ ma tô ta hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma dawasu'u, ĩsadawa wasu'u'rata 'wa hâ. Āne ma tô tâma dawasu'u:

“Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhâ, e ma tô ai'âma da te 're wazaze za'ra. Mare di. Ai'âma, da te 're wazaze za'ra mono ô di. Duré aiwaihu'u pese na 're da'apawapto mono wamhâ, e ma tô aiwaihu'u pese na da te 're aiwaihu'u za'ra. Mare di. Da te 're aiwaihu'u za'ra mono ô di.”

Āne ma tô tâma dawasu'u Iza'iza hâ, wawa sina. Āne ma timreme na rob'ui'ére.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhâ da te 're saze za'ra mono da, da te dasima 're wê za'ra mono ô wa, da te 're sazei waihu'u za'ra mono ô di oto. Āne ma tô duré rowasu'u Iza'iza hâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei'ô'wa norĭ âma:

“'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô oto dama tinha, ĩsimiroti hâ da te 're waihu'u za'ra mono âna oto 're danomro mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono tô da, te te 're da'anho'reptui mono tô da.”

Āne duréihā ma tô rowasu'u Iza'iza hā, wahi'rada hā. Zezusi, da te 're saze za'ra mono ō wamhā, ma tô oto dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha nhimirowasu'u zarina.

⁴¹ Duréihā Iza'iza hā sôtō 'rowi te te ĩrosawērē ne, ma tô Wanhib'apito 'madā, Zezusi hā. Īhāiba na hā rowa'a za'ētē di. Te te 'madā'ā wa, te āne na rowasu'u siro.

⁴² Tawamhā da'ahā na Zezusi, da te saze za'ra ō nherē, ma tô ni'wam norī hā saze za'ra, dama ĩpire norī hā, ahā na. Tane nherē, te te saze za'ra nherē, ĩsazei'wa na sō'awi dama 're siwasu'u za'ra mono ō di, parisezu norī mrepe pipa te. Zudezu norī te, rowahutuzéb u dame 're sisisi tō mono da, te te tiwi 're rosawi za'ra mono ō'umnhasite, te ari'iwī 're si'ubumroi u'āsi.

⁴³ Parisezu norī si te te 're wēsāmri za'ra mono da, ma tô te te sima 're wē za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te 're wēsāmri za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono ō di. Taha wa, te ari'iwī 're si'ubumroi u'āsi, 're siwasu'u za'ra mono āna, ĩsazei'wa na.

Timreme wē'ō'wa norī āma, Zezusi te te āma ĩrowasu'uzé

⁴⁴ Tawamhā Zezusi te da'ab'mahā:

— Ni'wam norī hā Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhā, ĩzazei'wa si 're nomro mono ō di za. ĩ'u'ābā te za we ĩzatōrī'wa zazei'wa 're nomro.

⁴⁵ Duré ni'wam norī hā te te ĩ'madā'ā za'ra wamhā, ĩ'u'ābā te za we ĩzatōrī'wa zama 'madā'ā za'ra.

⁴⁶ Wa hā wa tô we datēme mo, dama rob'uuiwē'wa ne 're ĩmorī da. E marī da. Da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, robra na ne, dawasété na oto 're danomro tō mono da.

⁴⁷ Ātē ni'wam norī hā te za taré ĩmreme hā te te 're wapari za'ra. E tawamhā wa za ta norī hā awa'awi te 're ahā za'ra. Mare di. Awa'awi te 're dahā za'ra mono da, we ĩmorī ō di. Te 're da'anho'reptui mono da si, wa wei mo.

⁴⁸ Ni'wam norī hā te te 're ĩwē'ō za'ra mono wamhā, duré ĩmreme te te 're wē'ō za'ra mono wamhā, zahadu wapsi te za oto siwaihu'u za'ra, tiwasété na. Ti'a ĩsi'utōrīzéb āma ĩmreme na po're pu'u za'ra wa, te za bātā na siwaihu'u za'ra, tiwasété na.

⁴⁹⁻⁵⁰ — ĩmama hā ma tô ĩzazei'wa norī ma pisutu sirōmo za'ra, robzei u'āsi āma 're nomro mono da. Duré ĩ'rata 're hāimana u'āsi za'ra mono da, hāiwa āma 're dā'ā za'ra mono tō da, ma tô tāma pisutu sirōmo za'ra. Āne si ma tô ĩmama hā ĩma waihu'u, te dama 're awaihu'u mono da. Wa hā ĩsi'uihā na ĩnhimirosa'rata si te dama 're awaihu'u mono ō di. We ĩzatōrī'wa, te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina si, wa tô te dama 're awaihu'u. — Āne te dama siwasu'u Zezusi hā.

13

Zezusi hā, tisiré 're ĩnomro mono norī te te ĩpara upsō za'ra zé wasu'u

¹ Awē te za oto dato hā dasiwi 'manharī za'ra ni, Pascowa na dato nhisi hā. Zezusi hā ma tô sina waihu'u, romhuture di oto apā ĩmorizé hā, Timama u. Ōne u'āsi te te 're wa'azawi pese Zezusi hā, ĩsiré 're wanomro mono wa.

² Tawamhā wasa, wa te huri da, wa tô asimro ni, barana. Wasa hā wa te huri ō ré, ma tô Zudasi Icarizoti hā rosa'rata, Zezusihi zō te te danhimroi mono da, te te dama hāiba nhomri da. Wa'uburé nhimirosa'rata hawim na, te āne āma rosa'rata. Simahā 'ra, Zudasi hā.

³ Zezusi hā ma tō Īmama hā pisutu, dama pire da. Uburé marī ma, pire da, ma tō pisutu, ti'ai āma hāiwa āma zama. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hawi, ma tō wei mo. Apā te za oto ĩtēme mo. Āne ma tō sina waihu'u siro, Zezusi hā.

⁴ Tawamhā wasa hā wa te huri ō ré, ma tō Zezusi hā wahudu. Ti'uza, ma tō sani. Tisi'u'ōzém na ma tō si'awasisi.

⁵ Tawamhā ā, ma tō sa'wa, piza'a 're nho'a wa, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī hā te te āma wa'apara upsō da. Te te ĩwa'apara upsō na ma tō sāna'rata, wa'āma. Te te wa'apara upsōi pari, te za duré te te wa'apara u'ō, tisi'u'ōzém na.

⁶ Sima Pedruhu 'rata te oto za. Tawamhā Pedru te tāma tinha:

– Wanhīb'apito, e te za ĩpara upsō. Mare di. ĩpara upsōi ō di za.

⁷ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

– Te aipara upsō za'ra wa'aba zé hā, marī te aima wasu'u za'ra wa'wa. Zahadu waihu'u ō di, a hā. Zahadu wapsi te za ĩwaihu.

⁸ Tawamhā Pedru te duré tāma tinha:

– ĩpara upsōi ō di za.

Zezusi te duré asa tāma tinha:

– Te aipara upsōi ō wamhā, ĩnhīb'a'uwē ō di za, a hā.

⁹ Tawamhā Sima Pedru te tāma tinha:

– Wanhīb'apito, ĩpara si upsōi ō di za. ĩnhīb'rata zama te za ĩ'upsō, ĩ'ra zama.

¹⁰ Taha wa, ma tō Zezusi hā asa tāma tinha:

– Mare di. 'Re dasisōi mono wapsi, dahāiba hā wē di za. Dapara si 're uptob za'ra mono wa, te za apā da te 're upsō za'ra. A norī wa'wa hā aiwē za'ra wa'aba di, ĩma. Misire ĩma ĩwē ō hā. – Āne te Zezusi hā wama rowasu'u za'ra.

¹¹ Aibā hā ma tō sina waihu'u siro, te te dama ĩhāiba nhomri'wa da hā. Taha wa, ma wama waihu'u za'ra, misire ĩwē'ō na hā.

¹² Tawamhā te te wapara upsō za'ra pari, ma tō apā si'uza. Ti'a ma tō nhamra. Sāmra wapsi, te wama nharī za'ra:

– E marī te aima wasu'u za'ra wa'wa, te aipara upsō za'ra wa'aba zé hā. E ma tō asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³⁻¹⁵ A norī wa'wa hā rowahutu'wa na te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Asīb'apito na zama te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Wā hā rowahutu'wa na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhā, ĩma wē di. E marī wa. Wā hā rowahutu uptabi 'wai wa. Duré Asīb'apito na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhā, ĩma wē di. E marī wa. Wā hā, Asīb'apito uptabi aba wa. Wā hā Asīb'apito wa'aba nherē, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba ō di, te aipara upsō za'ra wa'aba tō da. Duré rowahutu'wai uptabi 'wa nherē, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba ō di, te aipara upsō za'ra wa'aba tō da. Taha wa, te za ĩsine ĩnhirā zarina 're asipara upsō za'ra wa'aba mo, ĩnhirā zarina 're anomro āba mono da, ĩsine 're asisawi za'ra wa'aba mono āna, 're asipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁶ Ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Danhīb'apito norī hā 're sisawi za'ra mono āna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhā, tāma ĩromhuri'wa norī zama, te za ĩsine te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono āna. Duré te te 're ĩsatōrī za'ra mono hā 're sisawi za'ra mono āna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhā, ĩsadawa wasu'u'wa norī zama te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono āna.

¹⁷⁻¹⁸ – Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩnhimiroti hā 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za, uburé aima 're rowē za'ra wa'aba mono ō nherē. Asimirosa'rata na, wa tō aiwaihu'u za'ra wa'wa. ĩsiré 're anomro āba mono da, te aipisutu za'ra wa'wa hā, misire ma tō ĩ'maiwē'ō wa'wa. Ta hā wa

tô pisutu, ĩsiré 're morĩ da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreime ui'éré te te sina uwaimrami da. Āne ma tô wahi'rada hã tinha, aré: “Wasiré 're ĩwasai mono, ma tô ĩwê'ô.” Āne ma tô duré ĩwê'ô'wa na rob'ui'éré siro, poto ô ré, wahi'rada hã. Taha wa, te za oto sina uwaimrami su'u, ĩwê'ô'wa hã.

¹⁹ Taha ô ré, wa aima waihu'u sirômo za'ra wa'wa, te te sina uwaimrami wapsi, te ĩsina ĩwaihu'uzém na, 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁰ ĩwapari pese za'ra wa'aba. Zahadu wapsi, wa za ĩzazei'wa norĩ hã datême te 're satôri za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. Tawamhã ĩmreme za'ra hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te za ĩzama da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra. Da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za duré we ĩzatôri'wa da te dasiwi 're sawi pese. — Āne ma tô wama siwasu'u zara, Zezusi hã.

Zezusi hã Zudasi te te ĩwasu'uzé wasu'u, za te te dama ĩhâiba nhomri'wa da hã

Mateusi 26.17-25; Marcusi 14.17-21; Rucasi 22.7-13, 21-23

²¹ Tawamhã pê'ézé uptabi di, Zezusi hã. Taha wa, te duré wama siwasu'u za'ra, âne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirômo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihâiba nhomri 'wa. — Āne te wama nharĩ za'ra.

²² Tawamhã aibâ te te sina ĩwaihu'uzém na, wa te waihu'u za'ra ô wa, wa taré wasi'madâ'â za'ra ni.

²³ Wa hã, Zezusi te te 're ĩzawi pese mono, wa ĩ'rata nhamra.

²⁴ Tawamhã Sima Pedru te Zezusihi âma ĩwada'u, te sadanharĩ da, sadawa 'rasi sina:

— Ma'âpé sadanharĩ. E 'wa hã te za we te te sô danhimro, te te dama hâiba nhomri da.

²⁵ Tawamhã ĩ'rata ĩnhamra wa, wa oto sadanha, Zezusi hã:

— Wanhib'apito, e 'wa hã te za we asô te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da hã. — Āne wa sadanha, Zezusi hã.

²⁶ Taha wa, te âne asa ĩma tinha:

— ĩ'u'êtê wê'ê, wa za di'i, te tâma sômri da. Taha na te za ĩwaihu, dama ĩhâiba nhomri'wa da hã.

Tawamhã ma tô di'i, te te tâma sômri da, Zudasihĩ ma. Sima Icarizotihĩ 'ra, Zudasi hã.

²⁷ Te te tâma sômri pari, ma oto Satanasihĩ nhimiroti hã wapari pese Zudasi hã, ĩpê'ê 're oto sébré wa. Taha wa, te Zezusi hã Zudasihĩ ma tinha:

— Marĩ hã 'manharĩ su'u pé. — Āne te tâma tinha.

²⁸ E marĩ da, te âne tâma roti. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra ô di.

²⁹ Ni'wam norĩ hã te âma rosa'rata za'ra, âne: “Rob'ui'prazé hã te te 're 'madâ'â mono wa, âté marĩ hã wasazéb da, te te wama uipra za'ra da, te âne tâma roti.” ĩhâiba amo norĩ hã te duré âma rosa'rata za'ra: “Âté ĩsibrob'ô norĩ ma, syry na te te sômri mono da, te tâma roti.” Āne, wa ĩmreme na wasima âma romnhoré za'ra ni.

³⁰ Tawamhã te te 'rêne pari, rob u ma tô watobro Zudasi hã, robra u.

Zezusihi nhimirotizép tém na rowasu'u

³¹ Tawamhã rob u watobro za'u si, te âne wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Wa hã dasiré ĩpodo. Romhuture di oto bâdâ hã ĩ'âma 're ĩdawata za'ra mono zéb u hã. ĩ'âma 're dawata za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma te za duré 're dawata za'ra, ĩsiré.

³² Īsiré āma 're dawata za'ra mono wamhā, te za duré ĩ'āma tiwata, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Te za ĩ'āma tiwata su'u.

³³ Īno norī, syry na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Ai'rata 're ĩnhamra u'āsi aba mono da, te za asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo. Tane nherē, wa za mo. Nimomo ĩmorī wamhā, āma ĩtēme 're anomro waihu'u aba mono ō di za a'ā. Āne wa tō dama waihu'u aré.

³⁴ ĩnhimiroti tēm na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hā. Wa hā te 're asawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

Pedru hā, Zezusi za te te dawi ĩ'udāzém na te te ĩpo're pu'uzé wasu'u Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34

³⁵⁻³⁶ Tawamhā Sima Pedru te sadanha:

– Wanhib'apito, e momo te za aimo.

Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

– Nimomo wa za mo. Āma ĩzarina, aimorī waihu'u ō di za a'ā. Zahadu wapsi te za ĩzarina āma aimo.

³⁷ Tawamhā Sima Pedru te asa tāma tinha:

– E marī wa, āhāna asarina āma ĩmorī waihu'u ō di. Te asō'reptu da, asada ĩdā'ā da hā ĩma wē di.

³⁸ Tawamhā ma tō Zezusi hā asa duré tāma tinha:

– E tō sena asiwasu'uzé hā. Tō sena wa aima rowasu'u. ĩzadawa para ō nherē, si'a hārā ō ré, te za si'ubdatō dawi ĩ'udā, aima ĩza'rese ō na. – Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u siro, Pedruhu ma.

14

Zezusi hā, Timama u bādādi na te te dama sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te duré wama nharī za'ra, āne:

– ĩ'āma aipē'ézé za'ra wa'aba ō di za. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. ĩzama te za duré asina 're ĩ'umnhasi u'āsi za'ra wa'aba mo, Danho'reptui'wa na.

²⁻³ ĩmama nhorōwa āma hā rob're za'ētē di, 're ĩdasi'ubumroi mono zéb da hā. Tame 're ĩdasi'ubumroi mono zéb ō 'wa'āhā, te aré aima rowasu'u za'ra wa'aba ō di. Wa za oto aiwi ĩmorī 'wa, 're asimroi wa'aba mono zéb da hā, te asō pisutu za'ra wa'aba da. Te asō pisutu za'ra wa'aba parip si, wa za wei mo apā, te āma asimroi wa'aba mono da, 're ĩnhamra mono zéb u, tame ĩ'rata 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da.

⁴ Nimomo aiwi ĩmorī za'ra wa'aba zé hā ma tō ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Bādādi hā ma tō duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa. – Āne te wama rowasu'u za'ra.

⁵ Tawamhā Tome te tāma tinha, āne:

– Wanhib'apito, nimomo wawi aimorīzé hā wa te waihu'u za'ra ō di. E niha wa za tawamhā bādādi hā waihu'u za'ra ni, āma 're ĩwanomro mono zéb da hā.

⁶ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

– Wa hā bādādi na, wa ĩsina simiré'é. E marī wa. Da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, amo ĩzarina 're dasihutu mono wa za, ĩmama tēme. Wa hā tō sena roti na'rata 'wa. Wa hā 're ĩdanomro u'āsi mono zé, te dama 're ĩ'apisutu mono, wa 're mo. Taha wa, da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, te za amo 're dasihutu, ĩmama u'āsi za'ra 're dasi'ubumroi u'āsi mono da.

⁷ 'Re ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra na. Taha wa, ĩmama na 're waihu'u za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ĩhāimana u'āsi

mono hā. Wa hā 're ĩwaihū'u za'ra wa'aba mono 'wa'âhā, te aré ĩmama hā 're ĩwaihū'u za'ra wa'aba mo. Ma tō oto ĩ'ra na ĩwaihū'u za'ra wa'wa. Taha wa, ma tō duré ĩmama hā ĩwaihū'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. ĩmama ma tō oto ĩ'madâ'â za'ra wa'wa.

⁸Tawamhā Piripi te duré tâma tinha:

— Wanhib'apito, ma'âpé Aïmama zô aihârâ, wa te 'madâ'â za'ra da. Wa te 'madâ'â za'ra wamhâ, marĩ zô wawĩ 're rowaptâ'â za'ra mono di za, wama 're ĩrowê za'ra mono zéb da hā.

⁹Tawamhā Zezusi te asa tâma tinha:

— Piripi, e zahadu ĩwaihū'u ô di, ai'rata 're ĩnhamra hā za'ra wa'aba mono nherê. Ni'wam norĩ hā te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono wamhâ, ĩ'u'âbâ te za ĩmama hā te te 're 'madâ'â za'ra. E niha te bété a hā ĩma ĩnha, ĩmama zô ĩhârâ da, 'madâ'â za'ra wa'aba da.

¹⁰Wa hā ĩmama âma, wa 're ĩhâimana. Ô hā te duré ĩ'âma 're hâimana, ĩmama hā. E te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na, âma ĩzazei ô di. ĩsi'uihâ na te ĩsina aima wasu'u za'ra wa'aba ô di. ĩmama hā ĩ'âma 're ĩhâimana mono hawĩ, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hā. Âne ĩsimiromhuri hā.

¹¹ĩmama âma, wa 're ĩhâimana. ĩ'âma te duré 're hâimana, ĩmama hā. Te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, te za âma 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mo. Te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na si, âma 're ĩzazei waihū'u za'ra wa'aba mono ô wamhâ, te za ĩ'âma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, marĩ dama ĩ'manharĩ waihū'u'ô hā te dama 're ĩ'ab'manharĩ wê mono na, taha zarina te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, âma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da.

¹²Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhâ, te za ĩwaihū'u pese zarina 're ĩdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'wa hā 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono zé hā, ĩnhimipawaptobzé ma, sa'êtê di za. E marĩ wa. Wa hā ĩmama u za oto apâ ĩmorĩ wa.

¹³⁻¹⁴Taha wa, uburé marĩ hā te aima 're ĩwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mo, ĩmama wi, ĩzadawa para. Tawamhâ wa za te aima âma 're a'uwaimrami 'wa. ĩwi zama ĩzadawa para, ĩwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhâ, wa za te aima âma 're a'uwaimrami 'wa. E marĩ da. ĩmama âma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa hā ĩ'ra te aima âma 're a'uwaimrami aba mono wa za.

Zezusi hā tisiré norĩ ma, Timama pê'êzani na te te tâma ĩropisutu za'ra zé wasu'u

¹⁵Tawamhā Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, âne:

— 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono wamhâ, ĩnhimiroti si te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo.

¹⁶⁻¹⁷Tawamhâ ĩmama wi, wa za waptê, Tipê'êzani hā te te aima sômri za'ra wa'aba da, ĩsine te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're sâmbra u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tô sena na te za ĩnhimiroti hā te te aima 're waihū'u u'âsi za'ra wa'wa, ĩpê'êzani hā. ĩzazei'ô'wa norĩ hā te te waihū'u za'ra ô di, ĩmama pê'êzani hā. Taha wa, te te sima 're wê za'ra mono ô di, ĩ'rata 're sâmbra u'âsi za'ra mono da. A norĩ wa'aba si ma tō ĩwaihū'u za'ra wa'wa, ĩpê'êzani hā ai'rata 're sâmbra aba mono wa. Zahadu wapsi te za aipê'ê 're, 're sâmbra u'âsi za'ra wa'wa.

18 — Damama norī hā timro me 're dâ'â za'ra mono wa, waptép si 're ĩdasi'ubumroi mono ne, asiwaprosi 're asimroi wa'aba mono ō di za. Wa hā wa za we apā atēme ĩmorī 'wa.

19 Syry na, wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa, ĩrēme ma. Taha ré hā te za duré a'â dasiwi ĩmadâ'â ni. Taha parip si, da te dasiwi ĩzabu na sahu ō di za oto. A norī wa'aba si, te za duré ĩzabu za'ra wa'wa. ĩdâ'â nherē, ab're hawi ĩhâiwa'utu wa, wa za oto ĩdâ'â âna 're morī u'â. Taha wa, te za duré a norī wa'wa hā atâ'â âna 're asimroi u'âsi aba mo, hâiwa âma.

20 Apā we atēme ĩwisi za'ra wa'aba wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩmama âma 're ĩhâimana mono na. ĩ'âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, te za asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Wa hā ai'âma wa'aba 're ĩhâimana mono na te za duré asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo.

21 — Ni'wam norī hā ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, ta norī si ĩzawi pese 'wa, te za 're nomro. Te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhā, te za asa ĩmama hā te te 're sawi pese za'ra. Wa hā wa za duré te 're sawi pese za'ra, ĩzawi pese 'wa norī hā. Ta norī ma si, wa za 're ĩhâimana mono zém na tâma 're ĩsiwaihu'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

22 Tawamhā Zudasi te oto sadanha:

— E marī da, te za bété wa norī ma si 're asiwaihu'u mo. E marī wa, asazei'ô'wa norī ma, 're asiwaihu'u za'ra mono ō di bété. — Āne Zudasi te sadanha. Zudasi aimawi hā. Icarizoti ō di.

23 Tawamhā Zezusi asa te duré tâma tinha, âne:

— Ni'wam norī hā te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhā, te za ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhā ĩmama, te za asa te te 're sawi pese za'ra. Wa norī hā wa za ĩtēme 're wasimasisi za'ra, ĩ'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da.

24 Ni'wam norī hā te te 're ĩzawi pese za'ra mono ō wamhā, ĩnhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono ō di za. Āne, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩsi'uihâ na ĩmreme na te aima rowasu'u za'ra wa'aba ō di. ĩmama mre me na si, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, we ĩzatōrī'wai mre me na.

25 — Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tō âne aima rowasu'u za'ra wa'wa.

26 Zahadu wapsi ĩmama wi, te waptērē wa, te za Tipē'ēzani hā we atēme satōrī za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hā. Wē uptabi di ĩpē'ēzani hā. Ta hā te za uburé marī hā te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marī hā te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na te za te te 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa.

27 — Rowē na si 're anomro aba mono zéb si, wa za oto aima pisutu za'ra wa'wa, ĩ'âma 're aipē'ézé za'ra wa'aba mono tō da, duré asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna, 're anomro aba mono da. Taré te aima pisutu za'ra wa'aba ō di. ĩzazei'ô'wa norī nhimipisutuzém nei ō di, ĩnhimipisutuzé hā.

28 Wa za oto aiwi ĩmorī 'wa. Niwapsi wa za duré we apā atēme ĩmorī 'wa. Āne ma tō te ĩsina ĩrotizé hā ĩwapari za'ra wa'wa aré. ĩmama u wa za oto apā mo, ĩma ĩpire u. 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono 'wa'âhā, te aré 're ato za'ra wa'aba mo, ĩmama u za oto ĩmorī wa, wa hā.

29 Apā ĩtēme ĩmorī ō ré, wa aima ĩsiwasu'u sirōmo za'ra wa'wa. E marī da. Te ĩsina ĩrotizé hā te ĩsina uwaimrami wapsi, âma ĩzaze za'ra wa'aba da.

30-31 Aima ĩmreme syry aba di za oto. E marī wa. ĩzazei'ô'wa norī wada'uri'wa, we ĩzō morī wa, Wa'uburé hā. Ta hā ĩma pire ō di. ĩma

pire ò nherē, ìtēme wasi'aba'rēi wa'aba, Īmama te te Ī'āma ĩrotizé hā te ĩsina uwaimrami da. Tawamhā te ĩsina uwaimrami wapsi, Īmama te 're ĩsawi pese mono na te za da te 're ĩwaihu'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

15

Zezusi hā uwa 'ru uptabi na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te duré wama siwasu'u za'ra, āne:

— Rob'ru na, wa za ĩsina simiré'é, uwa 'ru na. Uwa 'ru 'madâ'â'wai āma, wa za Īmama āma simiré'é.

² Uwa 'ru panhipti sisa'ridi hā wē ò di, 're ĩ'rā za'ra mono ò hā. Taha wa, uwa 'ru 'madâ'â'wa hā te za ĩpanhipti hā te te 're anhihāri ĩ'rāi'ò hā, te te 're anhamra mono da. Tane te za Īmama hā ĩzazei'ò'wa norī hā te te 're azatōrī, ĩnhiti 're hāimana za'ra mono da. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hā wē za'ra di, 're rā za'ra mono wa. Taha wa, wa za 're ĩ'rā za'ra mono na simiré'é, ĩzazei'wa norī āma 're nomro wē mono wa. Ī'wanhipré te te 're ĩ'anhihāri mono hā, wa za āma simiré'é, ĩzazei'wa norī te te 're ĩ'manharī wasété za'ra mono zém na. 'Re ĩ'rā za'ra mono hā ĩpanhipti wāi wa, ĩ'wanhipré ahā wamhā, te za misi si te te 're anhihāri ĩ'madâ'â'wa hā, 're rāi pese za'ra mono da. Tane te za Īmama hā ĩzazei'wa norī wī ĩwasédé hā te te 're anhihāri, 're nomro wē uptabi mono da oto.

³ A norī wa'wa hā te oto 're anomro wē wa'aba mo, ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wa.

⁴ Ma'āpé ĩ'āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono za. Tawamhā wa za 'rāwi ai'rata 're ĩhāimana u'āsi za'ra wa'wa. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hā 're sab u'āsi mono ò wamhā, 're rāi mono ò di za, ta hā. Tane a norī wa'wa hā ĩ'āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono ò wamhā, 're anomro wē waihu'u aba mono ò di za.

⁵ — Uwa 'ru na wa za ĩsina simiré'é. Uwa 'ru panhipti sisa'riti na wa za duré ai'āma simiré'é za'ra wa'wa. ĩ'āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā, wa za te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'wa, 're anomro wē uptabi aba mono da. Asiwaproši 're anomro wē waihu'u aba mono ò di za.

⁶ Ni'wam norī hā ĩ'āma 're hāimana u'āsi za'ra mono ò wamhā, 're nomro wē mono ò di za. Ta norī āma, wa za uwa 'ru panhipti nhihāri hā āma simiré'é. Uwa 'ru panhipti nhihāri hā te te 're ĩ'anhamra mono hā, te za 're 'ré za'ra. 'Re 'ré za'ra mono wapsi, te za simisutu te te 're aza'ra ĩ'madâ'â'wa hā, te te 're asui mono da, 're zata za'ra mono da.

⁷ A norī wa'wa hā te za ĩ'āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono da. Tawamhā Īmama hā te za te te 're aiwapari u'āsi za'ra wa'wa, tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mono zém na hā. Tawamhā tiwi 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa.

⁸ 'Re anomro wē uptabi aba mono wamhā, ĩzazei uptabi 'wa na te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhā Īmama āma te za 're dawata za'ra. E marī wa. 'Re anomro wē wa'aba mono da, te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono wa.

⁹ Īmama, te te 're ĩzawi pese mono ne, wa tô te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ma'āpé ĩ'āma 're anomro u'āsi aba mono, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u u'āsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Wa hā Īmama nhimiroti si, wa tô te 're 'madâ'â pese. Taha wa, Īmama te te 're ĩzawi pese mono zém na wa tô ĩsina te 're waihu'u u'āsi. Tane duré

a norī wa'wa hā ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhā, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na, te za asina 're ĩwaihu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹¹— Āne wa tō aima roti za'ra wa'wa, ĩsine robzei u'âsi 're anomro aba mono da, duré ĩsine aipê'ê 're, 're atoi uptabi za'ra wa'aba mono da.

¹² Wa hā te 're ĩ'asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Āne wa aima roti za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

¹³ Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, te za te te 're danho'reptu za'ra. 'Re dadâ'â za'ra mono da nherê, te za te te 're danho'reptu za'ra, dawī 're sisawi za'ra mono āna.

¹⁴ ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese uptabi za'ra wa'aba mono wamhā, ĩzawi pese 'wa, te za 're anomro aba mo.

¹⁵ Danhib'apito norī hā uburé tinhimiroti hā te te tāma 're waihu'u za'ra mono ō di, tāma ĩromhuri'wa norī ma hā, tāma ĩromhuri'wa norī si 're hāimana za'ra mono wa. Tanei ō di, wa hā. Uburé, wa tō ĩmama nhimiroti hā te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ĩma romhuri'wa na si te 're asisi za'ra wa'aba mono ō di za oto. Te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono na zama, wa za oto te 're asisi za'ra wa'wa.

¹⁶ A norī wa'wa hā asima ĩwē na'rata za'ra wa'aba ō di, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa hā wa tō ĩsima aiwē na'rata za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa tō duré aipisutu za'ra wa'wa, datēme 're anomro aba mono da, da'āma asimiromhuri 'wa hā ĩma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Tawamhā asimiromhuri za'ra wa'aba na hā robaba ō di za. Āne wamhā, ĩmama te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Tawamhā uburé marī hā te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhā, te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa.

¹⁷ Āne wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Ma'ápé, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono za.

Zezusihī siré 're ĩnomro mono norī, da te 're ĩruiwapari za'ra mono zé wasu'u

¹⁸ — ĩzazei'ō'wa norī hā te te siwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, asōwa wa'aba, da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari 'rata mono na, te za āma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ ĩzazei'ō'wa norī niwī 're anomro u'âsi aba mono 'wa'āhā, te aré da te dasiwi 're asawi pese za'ra wa'wa. Tane nherê, a norī wa'wa hā ĩzazei'ō'wa norī niwī 're anomro aba mono ō di oto. Wa hā wa tō aipisutu za'ra wa'wa, ĩniwīp si 're anomro aba mono da. Taha wa, te za tō ĩzazei'ō'wa norī hā te te siwi 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa, ĩsiniwī 're anomro u'âsi aba mono ō wa.

²⁰ Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba, āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono da, ĩmreme na. Danhib'apito norī ma, da te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb zarina, te za duré tāma ĩromhuri'wa norī ma, da te 're 'manharī za'ra. Wa hā Asib'apito za'ra wa'wa hā da te ĩma 're ĩrob'manharī wasété za'ra mono ne, te za duré aima wa'aba da te 're rob'manharī wasété za'ra. Duré ĩnhimiroti hā da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, asimiroti za'ra wa'aba zama te za da te 're 'madâ'â pese za'ra.

²¹ We ĩzatōrī'wa na da te 're waihu'u za'ra mono ō di, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā. Taha wa, te za da te aima 're rob'manharī wasété za'ra wa'wa, ĩzazei'wa 're anomro aba mono wab zama.

²² Tawamhā wa hā we datēme ĩmorī wa, te za oto te te siwi 're da'awē'ō 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā, da te 're ĩzaze za'ra mono ō wa. Tawamhā ari'iwī te za

're dasi'ubumro, da te 're ĭzaze za'ra mono ō na, da te dasiwi 're udâ waihu'u za'ra mono ō wa za.

²³ Wa hã da te dasiwi 're ĭruiwapari mono wamhã, ĭ'u'âbã te za ĭmama hã da te dasiwi 're ruiwapari.

²⁴ Wa hã marĩ dama ĭmanharĩ waihu'u'ō hã wa tō te dama 're ab'manharĩ wē aré, danho'a, da te dasiwi 're ĭzaze za'ra mono da, 'Re ĭhãimana u'âsi mono we te te ĭzatōrĩ na. Ni'wa ĭsine hã te te 're da'apawapto mono ō di aré. Tane nherē, da te dasiwi 're ĭzaze za'ra mono ō di, we te te ĭzatōrĩ na. Marĩ dama ĭmanharĩ waihu'u'ō hã, te dama 're ab'manharĩ mono ō 'wa'âhã, te te aré 're da'awē'ō mono ō di, da te 're ĭzaze za'ra mono ō zém na hã. Tane nherē, danho'a te dama 're ab'manharĩ wē mono nherē, ma tō ĭmama me da te dasiwi 're wa'ruiwapari.

²⁵ "Marĩ hã te dama 're ab'manharĩ wasété mono ō nherē, ma tō taré da te dasiwi 're ĭruiwapari." Āne duréihã ma tō wahi'rada hã ĭ'ãma rob'ui'ééré siro, romhã ré. ĭzazei'ō'wa norĩ hã ma tō oto sina uwaimrami za'ra, te te siwi 're ĭruiwapari mono zém na hã.

²⁶ — Zahadu wapsi wa za we atême satōrĩ za'ra wa'wa, ĭmama pē'ēzani hã, aipawapto za'ra wa'aba 'wa da hã. Tō sena uptabi ĭsimirowasu'u hã. ĭmama hawi te za we atême timorĩ za'ra wa'wa, ĭnhimiroti na te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁷ A norĩ wa'wa hã ma tō ĭsiré 're anomro aba mo, ĭmama nhimiroti na te dama ãma ĭsãna'ratazém hawi. Taha wa, te za a norĩ wa'aba zama ĭnhimiroti na 're ĭdapawapto u'âsi za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō Zezusi hã sina wama roti za'ra.

16

¹ Āne te duré wama nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— ĭnhimiroti hã 're rême za'ra wa'aba mono tō da, wa tō ãne aima roti za'ra wa'wa.

² Dama ĭpire norĩ hã te za aiwi te te 're rosawi za'ra wa'wa, rowahutuzéb u dame 're asisisi aba mono tō da. Duré 'Re ĭhãimana u'âsi mono te te tãma pisutu za'ra newa, te za ai'uprosi aba ni.

³ 'Re ĭhãimana u'âsi mono hã da te dasiwi 're waihu'u mono ō di, ĭmama na. ĭzama we te te ĭzatōrĩ na, da te dasiwi 're ĭzaze za'ra mono ō di. Taha wa, ĭzadawa wasu'u'wa 're anomro aba mono nherē, te za da te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa.

⁴ Āne, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, da te dasiwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wapsi, ĭmreme na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ zō asipibu ma, 're asōpré wa'aba mono tō da. — Āne ma tō wama waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã, Timama pē'ēzani na te te dama ĭropisutuzé wasu'u, dapawapto'wa da

Tawamhã ãne ma tō duré wama waihu'u za'ra:

— Āne na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ō di aré, zahadu ai'rata 're ĭhãimana za'ra wa'aba mono wa.

⁵⁻⁶ Apã wa za oto aiwi ĭmorĩ za'ra wa'wa, we ĭzatōrĩ'wai u. Taha wa, ãhãna si wa tō uburé aima rowasu'u za'ra wa'wa, asina waihu'u sirōmo za'ra wa'aba da. Āne aima ĭsiwasu'u za'ra wa'aba wa, aipē'ézé ahã za'ra wa'aba di, we ĭzatōrĩ'wai u za oto aiwi ĭmorĩ za'ra wa'aba wa. "E momo te za aimo," ãne asiwi ĭzadanharĩ na sahu za'ra wa'aba ō di za, te aima waihu'u pese za'ra wa'aba da.

⁷ Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã we te atême satōrĩ za'ra wa'aba hã, rowē u'âsi 're anomro aba mono da. Aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba ô wamhã, we atême morĩ za'ra wa'aba ô di za, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. ĩmorĩ wapsi, ĩsiwa'rãmi wa za we atême satōrĩ za'ra wa'wa.

⁸⁻¹¹ We atême wisi za'ra wa'aba wapsi, te za marĩ hã te te dama 're awaihu'u, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra mono ô wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, dawē ô na te za te te dama 're awaihu'u. 'Re ĩmorĩ wē u'âsi na zama te za duré te te dama 're ĩwasu'u, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da. 'Re ĩmorĩ wē u'âsi wa, wa za apã mo, ĩmama u. Apã ĩmorĩ wamhã, asiwi 're ĩzabui waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô sima ãma roti siro, ti'ai ãma dawada'uri wasété 'wa te te azãri da, Wa'uburé hã. ãne na te za duré te te dama 're awaihu'u, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã.

¹² — Uburé marĩ hã ĩnhimirowasu'u na te aima wasu'u ze za'ra wa'aba nherē, te aima rowasu'u za'ra wa'aba ô di za a'ã. E marĩ wa. Zahadu aima pibu pese za'ra wa'aba ô wa.

¹³ Zahadu wapsi aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã, te za we atême timorĩ za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono pē'ezani hã. Tô sena uptabi, ĩsimiroti hã. We atême wisi za'ra wa'aba wapsi, te za uburé roti tô sena uptabi hã te te aima 're waihu'u pese za'ra wa'wa. Si'uihã na te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za. ĩnhimirowasu'u zarina si te za te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Romhã ré te za duré za romhãimanazé hã te te aima 're waihu'u sirômo za'ra wa'wa.

¹⁴ ĩnhimiroti si te za te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. ĩnhimiroti te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩnhisi za'ëtē di za, ĩzazei'wa norĩ wa.

¹⁵ Aiwa wanhimiroti hã, ĩmama me. Taha wa, te za ĩnhimiroti si te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, ĩmama pē'ezani hã.

Zezusihi siré norĩ hã za tiwi ĩrobzei'ô za'ra zé wasu'u, duré apã za tãma ĩrowé za'ra zé wasu'u me

¹⁶ — Syry na, wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. ãhã parip si, ĩzabu za'ra wa'aba ô di za a'ã. Taha parip si te za duré ĩzabu za'ra wa'wa. — ãne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa wasima rowasu'u za'ra ni, ti'a wi:

— Wa'rata te za nhamra. Syry na wa'rata sãmra parip si, wa te sabu za'ra ô di za a'ã, Timama u za apã morĩ wa za oto. Taha parip si, wa za duré sabu za'ra ni. E niha, syry na ĩmreme hã. ãne wamhã, wama pibu prã za'ra di. — ãne aihĩni ô nherē, wa wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Zezusihi mreme hã wa te wasiwi waihu'u ô wa, wa te wasiwi sadanharĩ ze ti oto. ãne ma tô sina wawaihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te wama nharĩ za'ra, ãne:

— Wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne: "Syry na wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. ãhã parip si, ĩzabu za'ra wa'aba ô di za a'ã. Taha parip si te za duré ĩzabu za'ra wa'wa." ãne wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. E ĩmreme hã aima pibu prã za'ra wa'aba di. E aima pibu prã za'ra wa'aba wa, te ãne asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba za. A norĩ wa'wa hã aiwawa ahã za'ra wa'aba di za. ĩzazei'ô wa norĩ si te za 're to za'ra. Aipē'ézé ahã za'ra wa'aba

nherē, aipē'ēzé u'āsi 're anomro aba mono ō di za. Zahadu wapsi, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za.

²¹ Pi'ōi āma te za īwasā hā 're sépu'u za'ra, tāma 're ĩrere'e mono zéb u hā, romhuture wa oto. Tāma 're rere'e mono parip si, tāma 're rowē za'ra mono di za oto, ĩna ma. Taha wa, tihāzé na hā te te 're rosa'rata u'āsi za'ra mono ō di za oto.

²² Tane duré a norī wa'wa hā, te za aipē'ēzé hā a'ā ĩsépata za'ra wa'wa. Apā atēme ĩwisi aba wapsi, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Robzei u'āsi te za 're anomro aba mo.

²³ — Niwapsi, ĩmama hā te za we Tipē'ēzani hā atēme satōrī za'ra wa'wa. Tawapsi asiwi 're ĩzadanharī za'ra wa'aba mono ō di za, marī hā 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Marī hā te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za ĩmama wi 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mo, ĩmreme zarina. Tawamhā te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa.

²⁴ Zahadu marī hā te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, ĩmama wi 're waptērē za'ra wa'aba mono ō di. Te za oto tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo, te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, robzei u'āsi 're anomro aba mono da.

ZeZusi hā sisa'u za te te ĩdarēme na, duré Timama u za ĩmorizém na ĩsiwasu'uzé wasu'u

²⁵ — Āhāna sō'awi, ĩmama hā te aima wasu'u za'ra wa'aba ō di. Romn-himiré'é na si wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi, wa za sō'awi te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, romnhimiré'é āna.

²⁶⁻²⁷ Tawapsi te za marī hā te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, ĩmama wi 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mo, ĩmreme zarina. Wa hā ĩmama wi, marī hā te aima 're waptērē za'ra wa'aba mono ō di za. Asi'uihā na te za tiwi 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mo. Tawamhā ĩmama si te za si'uihā na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ta hā te te duré 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa. E marī wa, ma tō ĩmama hā te te 're asawi pese za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā ma tō 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. ĩmama hawi we ĩmorī na ma tō duré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tō te te 're asawi pese za'ra wa'wa, ĩmama hā.

²⁸ ĩmama hawi wa we datēme mo. Apā wa za duré dahawi ĩtēme mo, ĩmama u. — Āne te wama siwasu'u za'ra, ZeZusi hā.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, wa tō tāma nharī za'ra ni:

— Sō'awi ma tō oto wama asiwasu'u za'ra, romnhimiré'é āna. Wan-himirosa'rata za'ra hā ma tō asina ĩwaihu'u siro. Taha wa, wa te wasiwi asadanharī da, asina wazō asimipari ō di. Āne wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha wa, wa tō asaze za'ra ni, tō sena 're ĩhāimana u'āsi mono hawi we aimorī na. — Āne wa tō tāma nharī za'ra ni.

³¹⁻³² Taha wa, ma tō ZeZusi hā asa wama nharī za'ra:

— E tō sena ma tō oto ĩzaze za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hawi we ĩmorī na hā. Āté tō sena ĩzaze za'ra wa'aba ō di. Romhuture di oto bādā hā, ĩhawi ĩropéi wa'aba mono zéb u hā, asōrōwa wa'aba u. Tane nherē, asiwi ĩrēme za'ra wa'aba nherē, ĩsiwaprosi ĩhāimana ō di za. ĩmama, te ĩsiré 're hāimana u'āsi.

³³ Āne na wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, ĩāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ĩzazei'ō'wa norī hā te za tō te te 're ai'ruiwapari u'āsi za'ra wa'wa. Taha wa,

te za 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te za asiptete sina ĩ'āma 're anomro aba mo. Wa hā ĩzazei'ō'wa norī ma, ĩnhiptete uptabi wa, wa tō āma ai'uté za'ra. — Āne te Zezusi hā wama siwasu'u za'ra.

17

Zezusi hā Timama ma ĩmremezé wasu'u

¹ Tawamhā wama siwasu'u za'ra pari, Timama ma mreme da, te hāimo rob'madā, Zezusi hā. Āne te Timama ma tinha:

— ĩmama, bādā ĩma ĩpisutuzé hā ma tō ĩwa waptārā. Ma'āpé, we ĩpawapto na, ĩ'āma ĩrotizé hā te dama ĩsina uwaimrami da, ai'āma 're dawata u'āsi za'ra mono da.

² A hā ma tō ĩma 're ĩda'apisutu mo, ĩzazei'wa 're danomro mono da. Wa hā ma tō duré ĩpisu, uburé dama ĩpire uptabi da. E marī da. ĩzazei'wa norī ma, te 're apisutu mono da, robzei u'āsi ĩ'āma 're nomro u'āsi mono da, duré 're dā'ā za'ra mono āna, ai'rata 're hāimana u'āsi za'ra mono da, hāiwa āma.

³ A hā misire Danhib'apito uptabi. Wa hā Zezu Cristu Danho'reptui'wa da, ĩpisudu, we datēme ĩzatōrī. Āne na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, da te 're wazazei pese za'ra mono wamhā, robzei u'āsi te za ĩ'āma 're danomro. 'Re dadā'ā za'ra mono āna, te za duré 're dasi'ubumroi u'āsi, hāiwa āma.

⁴ Romhuri hā ĩma ĩpisudu hā wa tō oto ĩsina uwaimra. Te ĩsina uwaimrami wa, te za oto ai'āma 're dawata u'āsi za'ra.

⁵ Ti'a ō ré hā, wa tō aiwa wawaihu'u pese na wasiré 're wasimasisi u'āsi, marī ō uptabi ré hā. Taha wa, rowē uptabi di, wama. Ma'āpé, we ĩma nharī, aiwa wasiré 're wasimasisi u'āsi mono da duré apā.

⁶ — Ā norī hā te asib'a'uwē 're nomro. Asib'a'uwē si 're nomro mono wa, ma tō oto ĩma ĩpisutu za'ra, ĩnhib'a'uwē 're nomro mono da. Wa tō te tāma 're aiwasu'u u'āsi za'ra, 're aihāimana mono zém na. Asimiroti hā ma tō te te 're 'madā'ā pese za'ra.

⁷⁻⁸ Marī hā ĩma 're ĩ'awaihu'u mono zém na si, wa tō te tāma 're waihu'u za'ra. Āne na ma tō ā norī hā te te 're ĩzaze za'ra. Ā norī ma, asimiroti hā wē za'ra di. Tō sena aihawi we ĩmorī na ma tō ĩzaze za'ra. A hā we ĩzatōrī'wa na ma tō duré ĩzaze za'ra.

⁹ — Āhāna wa aima āma wasu'u za'ra, 're pawaptob u'āsi za'ra mono da. ĩzazei'ō'wa norī hā te aima āma wasu'u za'ra ō di. We ĩma ĩpisutu za'ra norī si, wa āma aima wasu'u za'ra, asib'a'uwē 're nomro mono wa, duré 're pawaptob u'āsi za'ra mono da.

¹⁰ ĩnhib'a'uwē norī hā uburé asib'a'uwē te 're nomro. Asib'a'uwē norī hā uburé ĩnhib'a'uwē te duré 're nomro. Tawamhā ĩ'āma 're ĩnomro wē mono zéb zarina, te za ĩ'āma 're dawata u'āsi za'ra.

¹¹ Āhāna āme 're ĩnhamra u'āsi mono ō di za oto. Atēme wa za oto āma mo. Ā norī si te za ĩza'u 're si'ubumro, ĩzazei'ō'wa norī 'rata. ĩmama, a hā aiwē uptabi na te 're asāmra mo. Ma'āpé, we ĩma ĩpisutu za'ra hā we 're apawaptob u'āsi mono, aiwaihu'u pese na, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese u'āsi za'ra mono da.

¹² ĩ'rata 're ĩnhamra za'ra mono ré, wa tō uburé te 're 'madā'ā pese za'ra, aiwaihu'u pese zarina, ĩwi 're si'utōrī za'ra mono tō da, duré ĩnhib'a'uwē u'āsi 're nomro mono da. Misire ma tō simini. ĩnhib'a'uwē uptabi hā 're morī ō wa, ma tō asimiroti hā tiré. Duréihā poto ō ré, ma tō ōhō āma ĩbaihā na rob'ui'ére siro, wahi'rada hā. Āhāna ma tō oto sina uwaimra, ō hā.

13 Āhāna bâdâ hā romhuture di oto, āma atēme ĩmorĭzé hā. Āme ĩnhamra ré, wa āne aima mre, te te ĩwapari za'ra wa, ĩsine robzei u'āsi 're nomro mono da.

14 ĩsiré 're nomro mono ré, wa tō te tāma 're asadawa wasu'u za'ra, uburé. Wa hā ĩzazei'ō'wa norĭ niwĭ 're ĩmorĭ ō di. Tane ā norĭ hā ĩzazei'ō'wa norĭ niwĭ, 're nomro mono ō di duré. Taha wa, ma tō ĩzazei'ō'wa norĭ hā ĩsiré te te 're 'ruiwapari za'ra.

15 Āne te āma aima wasu'u za'ra ō di, ĩzazei'ō'wa norĭ wi, āma asitēme waibu da. Wa uburé wi, ĩwasété uptabi wi, āma 're asisapĭrĭ u'āsi za'ra mono da, wa āne āma aima wasu'u za'ra.

16 Wa hā ĩzazei'ō'wa norĭ niwĭ, 're ĩmorĭ ō di. Tane ā norĭ hā ĩzazei'ō'wa norĭ niwĭ 're nomro mono ō di duré.

17 Asimiroti hā tō sena uptabi. Tawamhā te za asimiroti na 're ĩpawaptob u'āsi za'ra mo, ai'āma si 're nomro wē uptabi mono da.

18 A hā we datēme ĩzatōrĭ ne, wa za oto datēme satōrĭ za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da.

19 Wa hā wa tō ĩsina asaze, ĩ'āma ĩrotizé hā te ĩsina uwaimrami da. E marĭ da. Ā norĭ zama āma 're ĩroti za'ra mono zé hā te te sina 're asazei pese za'ra mono da, taha zarina, te te āma 're uwaimrami za'ra mono da.

20-21 — ĩmama, 're wasisawi pese mono wa, wa tō wanhimirosa'rata na 're wasisazei pese u'āsi. Ma'āpé, uburé ĩzazei'wa norĭ hā 're apawaptob u'āsi mono, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra mono da. Ā norĭ si 're pawaptob za'ra mono ō di za. Ā norĭ nhimirowasu'u zarina, za te te 're ĩzaze za'ra mono norĭ zama te za 're ĩ'apawaptob u'āsi mo. Tawamhā wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, te za duré tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra. Āne wamhā, tō sena datēme we ĩzatōrĭ na, te za da te 're ĩzaze za'ra.

22 A hā 're ĩzawi u'āsi mono wa, ĩma 're rowé u'āsi mono di. A hā 're ĩzawi pese mono ne, wa za ĩzazei'wa norĭ hā ōne u'āte te 're azawi pese. E marĭ da. Wasine 're sisawi u'āsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama 're sisazei pese u'āsi za'ra mono da, ta norĭ ma zama 're rowé u'āsi za'ra mono da.

23 ĩsiré 're aimorĭ ne, wa za duré wa hā ĩsiré 're ĩmorĭ u'āsi za'ra. Tawamhā wasine 're sisawi u'āsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama te za 're sisazei pese u'āsi za'ra. Āne wamhā, te za da te 're ĩzaze za'ra, tō sena datēme we ĩzatōrĭ na. Duré 're ĩzawi pese mono ne, ĩzazei'wa norĭ hā 're ĩ'azawi pese mono na, te za da te 're aiwaihu'u za'ra.

24 — Ti'ai ō ré te 're ĩzawi pese mo, marĭ ō uptabi ré. 'Re ĩzawi pese mono wa, ma tō ĩma ĩpisu, ĩ'āma 're dawata u'āsi za'ra mono da, duré ĩhâiba na rowa'a za'ēté ré, 're ĩhâimana u'āsi mono da. ĩmama, āne na hā te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono da hā, wa tō ĩsima wē za'ra, za 're ĩhâimana mono zéb āma, ĩ'rata 're si'ubumroi u'āsi mono da, ĩma ĩpisutu za'ra norĭ hā.

25 ĩmama, a hā aiwē uptabi na te 're asāmra mo. A hā we datēme ĩzatōrĭ na te te 're asaze za'ra mono ō di, ĩzazei'ō'wa norĭ hā. Tazahā, ĩma aiwaihu'u pese di, we ĩzatōrĭ'wa na. Āne na hā ĩzazei'wa norĭ ma zama, tāma aiwaihu'u pese za'ra dĭ.

26 Taha wa, wa tō te tāma 're aiwasu'u u'āsi za'ra, 're ĩda'azawi pese mono zém na, te te siwi 're aiwaihu'u u'āsi za'ra mono da. Ōne u'āsi, wa za duré te tāma 're aiwasu'u za'ra, 're ĩzawi pese mono zarina, duré 're sisawi pese za'ra mono da. — Āne te Timama ma rowasu'u, Zezusi hā.

18

Zezusi hã da te dasiwi ĩ'ârízé wasu'u
Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-50; Rucasi 22.47-54

¹ Tawamhã Timama ma mreme pari, wa tô rob u wawairébé ni oto, ĩsiré âi ba wasi'aba'ré da. Séderõ pa zara u, wa saprĩ za'ra ni, wede 're ĩsimasa mono zéb u.

² Tamomo wa tô nasi wasi'rã'õtõ ni Zezusihi me, wede 're ĩsimasa mono zéb âma. Nasi ĩwasi'rã'õtõzé hã Zudasihhi ma, waihu'u pese di.

³ Tawamhã te te oto sô danhimro, tamomo. Da'wapéi'wa norĩ hã te sô te te simro, ahã na. Zeruzarẽ âma 'ri za'êtê 'madâ'â'wa norĩ zama te sô te te simro, sasedoti ĩpire norĩ zadawa para, duré parizezu norĩ zadawa para. Tawamhã 'rãsitõ ré, te sô ai'aba'ré ni, uzi ré zama. Danhiwãĩ ré zama te sô ai'aba'ré ni, sib'ézé 'wapa ré zama.

⁴ We oto sô dasihutu wamhã, Zudasihhi zama ma we dame wi. Romhã ré ma tô uburé sina waihu'u siro, Zezusi hã da te tâma ĩ'manharĩ za'ra zém na. We sô dasihutu wamhã, ma datême watobro. ãne te dama tinha:

— E 'wa sô, te asõpré wa'wa.

⁵ Tawamhã asa te ãne tâma nharĩ za'ra:

— Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ĩmorĩ zô.

Tawamhã Zezusi te dama siwasu'u oto:

— Wa hã Zezusi. Ahãta wa za.

⁶ Tawamhã ĩmreme ma, ma tô ai'marõpãĩ za'ra ni.

⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— E 'wa sô, te asõpré wa'wa.

Tawamhã asa te duré tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ĩmorĩ zô.

⁸ Taha wa, te duré Zezusi hã asa dama siwasu'u:

— Wa hã Zezusi. Wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. ĩzõ si asõpré wa'aba wamhã, ma'ãpé ã norĩ hã satõrĩ za'ra wa'aba, si'aba'ré da. — ãne te tâma nharĩ za'ra, timreme, Timama ma, te te wa'ãma ãma uwaimrami za'ra da.

⁹ ãne Zezusi hã ma tô Timama ma siwasu'u, aré: “ĩma ĩpisutu za'ra norĩ hã wa tô te 're 'madâ'â pese za'ra, ĩwi si'utõrĩ tã da.” ãne ma tô tâma siwasu'u aré. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ, te te siwi wawaibui õ wamhã, timreme, Timama ma, ma tô wa'ãma ãma uwaimra.

¹⁰ Tawamhã Sima Pedru ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizã, ĩpo're nhimire niwĩ. Sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa, ta hã. Romhuri'wa nhisi hã, Macu na ĩsisi hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha:

— Sib'ézé 'wapa hã apã sêrê. E wa za dawĩ ĩsisawi, ĩmama te te ĩ'ãma ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami tã da. Mare di. Te robzépata da nherê, wa za oto ĩsina uwaimra. — ãne te Pedruhu ma tinha, Zezusi hã.

Anasihi u, Zezusi da te dasiwi ĩsaprõnizé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi hã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô siwi ti'ã, tinhĩb'apito me. 'Ri za'êtê 'madâ'â'wa norĩ me zama ma tô siwi ti'ã. Ma tô dasiwi pawasisi ni oto.

¹³ Tawamhã Anasihi u te oto siwi saprõni za'ra. Ta hã Anasi hã, Caipasihhi maprewa. Sasedoti ĩpire uptabi, Caipasĩ hã.

¹⁴ Ta hã ma tô ãne tisiré norĩ ma roti za'ra aré, dama ĩpire norĩ ma: “Misire, wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, wama rowê za'ra di. Wama pire za'ra õ di.” ãne ma tô tâma roti za'ra aré.

Pedru hã Zezusi te te dawi ĩ'udâzé wasu'u

Mateusi 26.69-70; Marcusi 14.66-68; Rucasi 22.54-57

¹⁵⁻¹⁷ Tawamhã Zezusi hã da te dasiwi saprõni wamhã, Pedru hã te Zezusihi zarina mo. Īzama wa duré ĩsarina mo, sasedoti ĩpire uptabi nhorõwa u. Īwétési, wa ĩsarina âzé 'ri 'wawi wa'ra u, tâma ĩwaihu'u pese wa, 'ri tede'wai ma. Pedru hã te rowi za, 'ridawa 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra âma 'ridawa te pi'õ hã 'madâ. Tawamhã wa hã wa mo, 'ridawa u. Pi'õi ma, wa tinha, Pedruhu wi te te rosawi tõ da. Taha wa, te te tâma wê wa, wa tõ 'mazé Pedru hã, 'ri 'wawi wa'ra u. Taha wa, te pi'õ hã Pedru sadanha:

— E a hã, Zezusihi siré 're aimo.

Tawamhã Pedru asa te tâma tinha:

— Mare di. Wa hã ĩsiré 're ĩmorĩ õ di. — Āne te tâma tinha.

¹⁸ Tame romhuri'wa norĩ hã te sima ro'o za'ra, hã te, hã'ro za'ra da. 'Ri za'etê 'madâ'â'wa norĩ me, te sima ro'o za'ra. Pedruhu zama te dame tihã'ro.

Sasedoti ĩpire uptabi hã, Zezusi te te ĩsadanharizé wasu'u

Mateusi 26.57-68; Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54, 66-71

¹⁹ Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã te Zezusi sadanha, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ na. ĩsimiroti na zama te sadanha.

²⁰⁻²¹ Tawamhã Zezusi asa te tâma tinha:

— Sõ'awi wa tõ te dama 're rowahutu u'âsi, rowahutuzé mono bâ. Āme dasi'rã'õtõzéb âma zama, wa tõ nasi dama rowahutu, 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb âma hã. Pi'uriwi te dama 're rowahutu mono õ di. E marĩ da, te ĩzadanha. Īwaparĩ'wa norĩ hã te za ĩsadanharĩ za'ra wa'wa, te te aima ĩzadawa wasu'u za'ra da. Ta norĩ ma, waihu'u pese za'ra di, ĩnhimirowasu'u hã. — Āne Zezusi te tâma tinha.

²² Tawamhã Zezusihi 'rata aibã ĩsa, ma tinhib'rata na rãime. Te tâma tinha:

— E niha te âne tâma ĩnha, sasedoti dama ĩpire uptabi ma nherê.

²³⁻²⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinha:

— ĩmreme na te âma upai wamhã, ma'âpé we ĩma waihu'u. E marĩ da, ma ĩrãime, ĩmreme wê nherê. — Āne Zezusi te aibã ma tinha. Tawamhã Anasi hã ma tõ Zezusi hã dama ti'ru, Caipasihĩ u da te dasiwi saprõni da.

Tawamhã pawasisĩ ré, ma tõ ĩtème dasiwi saprõni ni, sasedoti ĩpire uptabi u.

Pedru hã Zezusi te te duré dawi ĩ'udâ na ĩsahuzé wasu'u

Mateusi 26.71-75; Marcusi 14.69-72; Rucasi 22.58-62

²⁵ Tawamhã Sima Pedru te zahadu za, unhama âma hã'ro da. Taha wa, te âne sadanharĩ za'ra:

— E a hã te Zezusihi siré 're aimo.

Tawamhã Pedru hã ma tõ dawi ai'udâ. Te tâma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa hã ĩsiré 're ĩmorĩ õ di.

²⁶ Tawamhã aibã te duré sadanha Pedru hã, sasedoti ĩpire uptabi ma, romhuri'wa hã. Taha sisânawã, ma tõ Pedru po're nhizã. Āne te Pedru sadanha:

— E a hã, wede, 're ĩsimasa mono zéb âma, wa tõ ai'madã.

²⁷ Taha wa, ma tõ duré Pedru hã tiwi ai'udâ.

Tiwi si'udã parĩ si, ma tõ si'a hã awa'awi hã.

Zezusi hã Piratuhu u da te ĩsaprõnizé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Rucasi 23.1-5

²⁸ Tawamhã Caipasihĩ nhorõwa hawi ma tõ Zezusi hã siwi saprõni za'ra, wasiré zudezu norĩ hã, romanu nhorõwa u robza'rã ré. Roti'wa dama ĩpire uptabi romanu hã, Piratu na ĩsisi hã. Te te ĩtème siwi âwisi wamhã, 'ri para u te

te siwi 'mazébré ò di, Piratuhu u. Rowi te Ìré aimasa. E marĩ wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'ô'wai wa, Piratu hã. Tawamhã Pascowa na dato nhisi bâtâ na, dasi'rã'ô'tô ré, sisisi ò di za, siwasété za'ra tô da. Siwasété za'ra 'wa'âhã, aré dame saihuri waihu'u ò di.

²⁹ Tawamhã Piratu hã ma tô datême watobro. ãne te dama tinha:

– E marĩ wa, te we bété asiwi Ìsaprõni 'wa. E marĩ, ma 'manha.

³⁰ Tawamhã te asa tâma rowasu'u za'ra:

– Tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi mono ò 'wa'âhã, aré wa te aima hãiba nhomri za'ra ò di.

³¹ Tawamhã Piratu te asa tâma nharĩ za'ra:

– A norĩ wa'wa hã te za asiwi Ìsaprõni za'ra wa'wa, asi'uihã na aihĩ'rata norĩ nhimi'manharĩzéb zarina, marĩ hã tâma 'manharĩ za'ra wa'aba da, tiwasédé hã asô'a za'ra wa'aba, te te 're 'manharĩ u'âsi mono wamhã.

Taha wa, ma tô asa tâma nharĩ za'ra, Piratuhu ma:

– Mare di, wa te wasiwi saprõni ò di za. Asib'apito, ma tô wawi sawi za'ra, ni'wa hã tiwasédé te te 'manharĩ wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ tô da. – ãne te Piratuhu ma nharĩ za'ra.

³² Romhã ré ma tô Zezusi hã siwasu'u tidâ'ázém na, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi Ìsasõmrizém na. Tawamhã Piratu te te dama 'rui wapsi, te za 're Ìsiwasu'u mono zéb zarina, dasiwi sasõmri ni.

³³ Tawamhã Piratu, ma tô 'ri para u apã ázé. 'Ri para u sébré parip si, te Zezusi hã zô hã, 'ri para u ìtême sébré da, te te sadanharĩ da, Piratu hã. Tawamhã ãne te sadanha:

– E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

³⁴ Tawamhã Zezusi asa te tâma tinha:

– E apito na da te aima Ìwasu'u za'ra wa, te Ìzadanha. E asi'uihã na te Ìzadanha, wa hã apito zô.

³⁵ Tawamhã Piratu hã te duré asa tâma tinha:

– E wa hã zudezu na 're ìhâimana mono bâ, Ìsi'uihã na te asadanharĩ da hã. Asiré zudezu norĩ hã ma tô siwi ìma aihãiba nho, sasedoti ìpire norĩ me. E marĩ, ma bété ì'manha.

³⁶ Tawamhã ma tô Zezusi hã asa tâma siwasu'u:

– Wa hã ti'ai ãma danhib'apito na 're ìhâimana mono ò di. Danhib'apito na 're ìhâimana mono 'wa'âhã, wa aré ìnhib'a'uwé norĩ hã wada'uri za'ra, te te da'wapé za'ra da, da te dasiwi ìhãiba nhomri tô da, dama ìpire norĩ u. Wa hã ti'ai ãma danhib'apito na 're ìhâimana mono ò di. – ãne ma tô Zezusi hã tâma siwasu'u.

³⁷ Taha wa, ma tô Piratu hã asa duré sadanha:

– E a hã danhib'apito.

Zezusi te duré tâma tinha:

– Tahata ma tô tane hã Ì'ãma Ìwaihu. Taha da, wa tô ti'ai ãma podo. Taha da, wa tó we ti'ai u datême mo, roti tó sena uptabi hã te dama 're wasu'u mono da. Ni'wam norĩ hã roti tó sena uptabi hã te te sima 're wé za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za te te 're Ìwaparĩ ze za'ra. – ãne Zezusi te tâma tinha.

³⁸ Piratu te duré asa tâma tinha:

– E ma hã, roti tó sena uptabi hã.

Piratu hã Zezusi da te dasiwi wĩrĩ da, te te dama ìhãiba nhomrizé wasu'u Mateusi 27.15-31; Marcusi 15.6-20; Rucasi 23.13-25

Tawamhã Piratu hã apã ma datême watobro, rob u. ãne te dama tinha:

– Wa tó sadanha. Ma tó ìma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono ò di.

³⁹ Āne ma tô asi'rā'ōtō 'wa, Pascowa na datozé nhibâtâ na. Ma tô asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo, 're asi'rā'ōtō aba mono ré, misi si dazazém hawi te dama 're arob'rui mono da, apâ 're dawairébé mono da. Zudezu norī, e tawamhã wa za asib'apito za'ra wa'aba ma rob'ru, apâ morī da. — Āne te Piratu hã dama tinha.

⁴⁰ Tawamhã hârâ 'râihâ na te 'mahârâ za'ra:

— Mare di. Taha ma, rob'ru ô di za, morī da. Barabasihi ma si te za ĩrob'ru, apâ morī da. Taha si. — Āne te Piratuhu ma nharī za'ra. Rowasété 'manharī'wa, Barabasi hã.

19

¹ Tawamhã Piratu ma tô da'wapéi'wa norī ma 'ru za'ra, powawē hâi waré na te te siwi 're pré'é mono da, Zezusi hã.

² Te te siwi 're pré'é mono pari, ma tô 'wabzéré na siwi âma sôpre za'ra. Tisi'ubuzém na ma duré siwi âma hâiba ubu, ĩhâ pré na.

³ Siwa'râmi te nasi ĩtême ai'ré za'ra, tô sena te te nasi sawi za'ra da newa. Āne te tâma nharī za'ra:

— Zudezu norī nhib'apito, rowē na aihâimana. — Āne te tâma nharī za'ra, âma wa'ē za'ra sina.

Tawamhã te te nasi sawi za'ra pari, te nasi siwi 'râi wabzu, sisa'u.

⁴⁻⁵ Tawamhã Piratu, ma apâ datême watobro. Āne te dama tinha:

— Āhâta wa we atême saprōni za'ra wa'wa. Wa tô sadanha. Ma tô ĩma siwasu'u. Marī hã te te 're ab'manharī wasété mono ô di. Āne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô we atême saprōni za'ra wa'wa. — Āne te dama tinha.

Tawamhã Zezusi ma ĩtême watobro, 'wabzéré na sôpre ré. Zazahã pré na ubu ré zama ma ĩtême watobro.

Taha wa, te Piratu hã dama 'mahâ, âne:

— Ôhōta aibâ hã. 'Madâ'â za'ra wa'aba.

⁶ Tawamhã te 'madâ'â za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ĩpire norī hã, sasedoti ĩpire norī hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norī zama te 'madâ'â za'ra. Te te 'madâ'â za'ra wamhã, hârâ 'râihâ na te nasi 'mahârâ za'ra, âne:

— Wedepo'o nhonhi'râmi na da te dasiwi sasômri, dâ'â da.

Tawamhã te Piratu asa tâma nharī za'ra:

— Asi'uihâ na te za asiwi ĩsaprōni za'ra wa'wa, asiwi sasômri za'ra wa'aba da. Wa hã wa tô sadanha. Ma tô ĩma siwasu'u. Marī hã te te 're ab'manharī wasété mono ô di.

⁷ Taha wa, te asa tâma nharī za'ra, dama ĩpire norī hã:

— Ti'ai âma poto nherê, ma tô dama 're siwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na. Mreme wē'ôre di. Wahi'rata norī hã ma tô dama roti za'ra, âne ni'wa, 're siwasu'u mono wamhã, wa te wasiwi wīri da. — Āne te tâma nharī za'ra.

⁸⁻⁹ Tawamhã Zezusi dama 're ĩsiwasu'u mono zém na ma tô Piratu hã damreme wapa. Taha wa, ma tô pē'ēwara. Tawamhã 'ri para u ma duré âzé. Zezusi hã ĩsarina ma duré âzé. Taha wa, te duré Zezusi sadanha, Piratu hã:

— E ma hawi te we aimo bété. — Āne te sadanha. Tane nherê, tizadawa na te te wa'râmi ô di, Zezusi hã. Ari'iwi te za.

¹⁰ Tawamhã Piratu te tâma tinha:

— E marī da, ĩma asiwasu'u ô di. E aima ĩpire na asina ĩwaihu'u ô di. Wa hã te dama ai'rui wamhã, te aré aipawasisizé hã aima wasihu ni apâ, dawi aimorī da. Wa hã te dama ai'rui wamhã, te aré dasiwi asasômri ni, atâ'â da.

E āne aima ĩmreme pire na asina ĩwaihu'u ō di. — Āne Piratu te Zezusihi ma tinha.

¹¹ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō aipisutu, ĩma aipire da. ĩma aipire da, te te aipisutu ō 'wa'hā, aré ĩma aipire ō di. Tawamhā ĩma aipire da, te te aipisutu nherē, ĩ'āma asimiroti wasété wamhā, tāma aiwē ō di za, aiwasédé hā ĩ'āma 'manharī wa. Tane nherē, aibā hā si'uihā na te te aima ĩhāiba nhomri hā aiwasété nhipai u wasété uptabi di, ō hā. — Āne Zezusi te Piratuhu ma siwasu'u.

¹² Tawamhā Zezusihi mreme te te sina waihu'u wa, ma tō sima wē, Zezusi te te satōrī da, apā dawī morī da. Tane nherē, hārā 'rāihā na te nasi ĩsadawa wa'rāmi 'mahārā za'ra, dama ĩpire norī hā, āne:

— Ō hā danhib'apito na ma tō 're siwasu'u. Ni'wa hā danhib'apito na 're siwasu'u mono wamhā, apito Séza hā danhib'apito na te te da'āma waihu'u ō di za. Apā morī da, tāma rob'rui wamhā, apito Séza hā aima toi ō di za. — Āne te nasi tāma nharī za'ra, sa'ētē.

¹³⁻¹⁴ Tawamhā damreme te te sina wapari wa, ma tō Zezusihi zō āzé, te te tāma nharī da, rob u ĩsarina watobro da. Taha wa, ma tō ĩsarina watobro, rob u. Tawamhā étē 'manharī nhisiwi, te wedeza na nhamra 'ridawa, Piratu hā. Wasimremezém na étē 'manharī nhisi hā, Dabata na. Tame danhib'apito, te 're simasisi u'āsi, dawasété na te te 're da'awaihu'u mono da, dawē na zama te te duré 're da'awaihu'u mono da. Tame sāmra ré, ma tō abzumazéb u za bādā hā, sabadu ō ré hā, duré Pascowa na dato nhisi ō ré hā. Tawamhā Zezusi hā rob u ĩsarina watobro wamhā, Piratu te tinha, wasiré zudezu norī ma:

— Ōhōta asib'apito za'ra wa'wa.

¹⁵ Tawamhā dahārā 'rāihā na te nasi 'mahārā za'ra ni asa:

— Wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri, dā'ā da.

Tawamhā Piratu asa te tāma nharī za'ra:

— E asib'apito za'ra wa'wa, wa za dama ti'ru, wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri da, dā'ā da.

Tawamhā sasedoti ĩpire norī hā te asa tāma nharī za'ra, Piratuhu ma:

— Ōhō si wanhib'apito hā, Roma āma apito Sézaha si. — Āne te tāma nharī za'ra, sasedoti ĩpire norī hā.

¹⁶ Tawamhā da'wapéi'wa norī ma, te oto ti'ru Piratu hā, wedepo'o nhonhi'rāmi na te te siwi sasōmri da, dā'ā da, Zezusi hā.

Zezusi hā wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi ĩsasōmrizé wasu'u

Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhā 'ri nhiti te oto siwi saprō, Zezusi hā. Wedepo'o nhonhi'rāmi hā te sisada ti'ā, Da'rāihi na romnhisi u. Wasimremezém na Dodota na romnhisi hā.

Tamomo te te siwi āwisi za'ra wamhā, wedepo'o nhonhi'rāmi na ma tō oto siwi sasō, da'wapéi'wa norī hā. Aibā norī wa'wa, ma tō siwi sasō. Aibā maparane te āma aiwa'aba zahuré, da te dasiwi ĩsasōmri zahuré hā.

¹⁹ Tawamhā Piratu, ma tō āne āma rob'ui'ére: “Ā hā Zezusi, Nazaré hawi we ĩmorī, zudezu norī nhib'apito.” Āne ma tō āma rob'ui'ére. Tawamhā te te āma rob'ui'ére pari, te dama ti'ru, ĩ'rāi uwaibaba te te siwi 'mazasōmri da, rob'ui'ére hā. Si'ubdatō damreme na rob'ui'ére hā. Wasiré zudezu norī mremezém na, duré romanu norī mremezém na, duré deredu norī mremezém na.

²⁰ ĩsa'ozém hawimhā 'ri nho'ōmo u hā, romhuture di. Taha wa, wasiré zudezu norī hā te ahā na te te 're sōré za'ra, āma rob'ui'ére hā.

21-22 Tawamhā Piratuhu ma, te nharī za'ra, sasedoti ĩpire norī hā:

— Rob'ui'ére na āma saprī na. “Ā hā zudezu norī nhib'apito,” āne tō da. Āne āma saprī na. “Āne te ā hā 're siwasu'u: Wa hā zudezu norī nhib'apito.” Āne āma saprī na. — Āne te Piratuhu ma nharī za'ra.

Tawamhā Piratu asa te tāma nharī za'ra:

— Mare di. Te āma saprī ō di za. Ōhō u'āsi za. — Āne te tāma nharī za'ra.

23 Tawamhā te te siwi sasōmri pari, ma ĩuzadém na sima āma aipé, misi si da'wapéi'wa norī hā. Maparane si'uiwa na ĩhāiba hā. Misire ĩhāpa hā, te tihāiba, ĩhā're'ō hā. Ōne haré ĩ'manharī hā.

24 Taha wa, te āne sima nharī za'ra:

— Wasima āma wasipé na, wa te wasima hānhihāri mono tō da. Ētēre hā misi, wanhisi ui'ére ré hā wa te wasiwi mei wa'aba, ĩtede'wa hā wa te wasiwi āma waihu'u za'ra da. — Āne te sima nharī za'ra.

Tawamhā ma tō sima me za'ra. Duréihā wahi'rada, ma tō āne āma rob'ui'ére siro, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā:

“Īuzazé hā ma tō sima āma aipé. Ētēre, ma duré siwa'wa sima me za'ra, ĩtede'wa hā te te siwi āma waihu'u za'ra da.”

Āne ma tō āma rob'ui'ére siro, ĩbahā na hā. Tawamhā rob'ui'ére zarina, ma tō 'manharī za'ra, da'wapéi'wa norī hā.

25 Tame te pi'ō norī hā aimasa, Zezusihi za'ozéb 'rata ĩna hā duré ĩna wapté hā, duré Mariza hā Coropasihi mro hā, duré Mariza Madarena hā.

26-27 Tawamhā Zezusi te tina hā 'madā. Wa hā te te 're ĩzawi pese mono zama te duré ĩ'madā, ĩpapara ĩza wa.

Tawamhā āne te tina ma tinha:

— Āhāta ai'ra. Te za oto āma 're ai'ra mo.

Tawamhā ĩma zama te duré tinha:

— Āhāta ana. Te za oto āma 're ana mo.

Tawamhā te te ĩma ĩrotizéb zarina, wa za ĩnhorōwa u saprō, ĩ'rata 're sāmra u'āsi mono da.

Zezusihi dā'ázé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49

28 Tawamhā Zezusi hā sa'o ré, ma tō sina uwaimra, ĩmama te te āma ĩrotizéb hā. Āne na ma tō sina waihu'u, Zezusi hā. Tawamhā āma ĩrob'ui'ére 'rata zéb zarina, te tinha:

— Wa hā 'rubu di. — Āne te tinha, Zezusi hā.

29 Piza'a 're nho'a hā te ĩpapara za, uwa 'rāi wa'u ĩsé ré hā. Tawamhā ma tō marī hā wedehu na siwi āma 'rā'ubu da'wapéi'wa norī hā, uwa 'rāi wa'u ĩsé na te te āma siwi di'i da, ĩwa'ābā syry na, Zezusihi ma, te te siwi wē da, ĩsada wa u. Taha wa, te oto upsō Zezusi hā, tizadawa na.

30 Te te upsōmri parip si, te tinha:

— Tāibā oto. Wa tō oto ĩsina uwaimra.

Taha pari, ma tō oto 'rāi waptārā. Tawamhā si'uihā na ma pē'ē hai'utō.

Da'wapéi'wa hā Zezusi ĩ'a're wi te te ĩwa'rézé wasu'u

31 Tawamhā dama ĩpire norī hā te Piratuhu u ai'aba're, ĩsōrōwa u. ĩtēme sihutu wamhā, te āma sadanharī za'ra, wedepo'o nnonhi'rāmi na ĩsimnhana hā te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi hi'ē za'ra da. E marī da. Dā'ā su'u za'ra da, wedepo'o nnonhi'rāmi hawi da te dasiwi wamirī hā. Āne te āma sadanharī za'ra. E marī wa. Romhuri zahārizém na simnhatā u'āsi wamhā, dama wē prā ti. Hāiwahā pesere si te za bādā hā ĩwa waptārā, romhuri zahārizé hā.

Tawamhā romhuri zahârizéb u simnhatã ré, âma hâiwahâ pese tō za'ra da, te âne âma sadanharĩ za'ra, bâdâ hã dama pire uptabi wa, romhuri zahârizé hã.

³² Tawamhā Piratu hã te tãma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, te te siwi hi'ê za'ra da. Te te tãma 'ru za'ra wa, ma tō aibã norĩ hã siwi hi'ê zahuré, Zezusihi siré İsa'o zahuré hã.

³³ Taha pari, ma tō Zezusihi zô ai'ré za'ra. İwana dâ'â zahuré wamhã, te te siwi hi'êi õ di.

³⁴ İwana dâ'â zahuré nherê, ma tō İ'a're wi wa'rê da'wapéi'wa hã, si'uwazi 'rã'wa pa na. Te te wa'rêi wi, ma İwaprũ hã puru. Â zama ma İsu asa'wa.

³⁵ Wa hã 'rãwi İ'madâ'â'wa, wa aima wasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, 're saze za'ra wa'aba mono da. Tō sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa.

³⁶ Duréihã ma tō 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã âma rob'ui'ére siro, da te dasiwi İhi'êi õ na hã. Tawamhã âma İrob'ui'ére zarina, te te siwi hi'êi õ di, da'wapéi'wa norĩ hã.

³⁷ Ma tō duré âne âma rob'ui'ére siro, İsadawa wasu'u'wa hã, âne: “Da te İwa'rêzé hã te za 'madâ'â za'ra ni.” Tawamhã âma İrob'ui'ére zarina, İwa'rêzé hã ma tō 'madâ'â za'ra ni.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi İşêrêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zuzé hã ma tō Piratuhu u mo, Zezusihi hâiba na te te tãma rowairébé zô, te te âri da, ab're 're, te te sêré da. Arimateza na romnhisi hawimhã, Zuzé hã. Zezusihi zazei'wa, 're morĩ nherê, İsazei'wa na siwasu'u õ di, dama İpire norĩ mre me pipa te. Tawamhã Zezusihi hâiba na ma tō âma saze, Piratu hã. Tawamhã te oto sô mo, Zuzé hã. Nicodemosihi me, ma tō âri zahuré, te te hâiba u'rê zahuré da. Marĩ zu wazari, ma tō Nicodemosi hã we sada âwisi İsadaze hã ahã na, 35 na İpire pibuzé hã. Wede nhinihã hã zum ne hã, 'rém nhana'rê ne hã, İwazarimhã. Nicodemosi hã ta hã Zezusihi u barana İmorĩ, İsimiroti te te waparĩ da.

⁴⁰ Tawamhã zazahã İhã pa na ma tō hâiba ubu zahuré. Zazahã hã te nasi âma hâzub zahuré, İsadaze na te te âma hâiba ubu zahuré ré. Õne u'â wasiré zudezu norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, te te dama 're 'manharĩ za'ra, da te danherê õ ré.

⁴¹ Zezusihi za'ozéb âma te wede hã 're simasa, rob'rere wede hã. Tame sa'a zahâpã, te ab're hã 're sa'wari, ab're siro hã, İ'ubuni hã, ni'wa İwa da te İşêrê õ hã.

⁴² Tawamhã romhuri zahârizéb u oto romhuture wa, duré ab're siro hã İsa'ozéb 'rata hâimana wa, ma tō İwa siwi tisê, Zuzé norĩ hã.

20

Zezusi hã ab're hawi apã İhâiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12

¹ Tawamhã pi'õ hã robza'rã ré te ab're u mo, Mariza Madarena hã, dumidu na. Ab're u morĩ wamhã, ab're nhitobzé hã êne hã, baba di. Ni'wa ma tō İwana İsiti sa'rê.

² Taha wa, te apã wara, Sima Pedruhu u. İtêmeb zama ma duré wi, Zezusi te te İzawi pese u hã. Âne te wama rowasu'u:

— Wanhib'apito hã ma tō dasiwi wazere ni, ab're hawi. Da te dasiwi İhirizé hã wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di. — Âne te wama rowasu'u.

³ Tawamhã te te wama rowasu'u pari, wa tô awa'awi wanem ni, ab're u, Pedruhu me.

⁴ Wa oto asamro ni. Te rême wamhã, ïwana wa wi, ab're u.

⁵ Ìwisi wi, wa ab're u sô aiwē'ē, te sô rob'madâ'â da. Ìzébré ô di. Ì'ubuzéb si wa tô 'madâ'â za'ra, ìhâirã hã. Ì'ubuzéb si te daba'wara.

⁶ Sima Pedru hã ma tô we ìzarina wi. Wisi wi, ma taha si ab're u âzé. Sébré wamhã, ma duré Ì'ubuzéb si 'madâ'â za'ra.

⁷ Romhã na te Ì'ubuzém nhiti Ì'rã ubuzé hã nomro. Hã nhinhai haré te nomro.

⁸ Tawamhã ab're u ìwisi 'rada hã wa tô duré Ìsarina âzé. Ì'ubuzé hã wa tô duré 'madâ'â za'ra. Ì'rã ubuzé hã Ìsiti Ìnomro hã wa duré 'madâ, hã nhinhai haré. Te 'madâ'â wamhã, wa tô saze Zezusi hã, ìhâiwa'utuzém na.

⁹ Duréihã ma tô ìhâiwa'utuzém na rob'ui'éré sirômo za'ra ìbaihã na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wa nori hã. Tane nheré, ìhâiwa'utuzém na rob'ui'ére hã zahadu wama waihu'u pese ô di.

¹⁰ Tawamhã ab're, wa te sabui pari, wa oto apã wanem ni, wanhorôwa u.

*Zezusi hã Mariza Madarenahã u Ìshihã'rézé wasu'u
Mateusi 28.9-10; Marcusi 16.9-11*

¹¹ Tawamhã Mariza Madarenahã si te waza'u za ab're 'rata, wawa sina. Wawa sina ma ab're u aiwē'ē, te te duré sô rob'madâ'â da.

¹² Siwē'ēi wa, ma tô aibã hã sãmri zahuré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa nori hã, hâiwa hawi we ìne hã. Zazahã ìhâirã ré te aimasisi zahuré, siwanhizari. Zezusi hã 'rã nomrozéb âma te ìhâiba amo hã nhamra. Ìhâiba amo hã ìte nomrozéb âma te duré nhamra.

¹³ Tawamhã hâiwa hawi romhuri'wa nori hã te Mariza Madarena sadanharĩ zahuré, âne:

— Pi'ô. E marĩ wa, te aiwawa.

— Wanhib'apito, da te dasiwi wazere wa, da te dasiwi ìhirizé hã te waihu'u ô wa, wa ìwawa. — Âne te tâma siwasu'u zahuré.

¹⁴ Tawamhã tâma siwasu'u zahuré pari, ma aipi'ra. Sipi'rai wi, ma tô aibã hã tisã, Mariza Madarena hã. Tane nheré, Zezusi te te waihu'u ô di, ni'wa newa.

¹⁵ Tawamhã Zezusi te tâma tinha:

— Pi'ô, e marĩ wa, te aiwawa. E 'wa sô, te ìrob'madâ.

Tawamhã Mariza te asa tâma tinha:

— A hã wazere wamhã, ìma wasu'u na ìhirizé hã te waihu'u da, nimomo sô ìmorĩ da, apã te we âri da. — Âne te tâma tinha. Rob'rere wede 'madâ'â'wa newa, te te waihu'u ô di, Zezusi hã.

¹⁶ Tawamhã Zezusi te tâma tinha:

— Mariza.

Tawamhã tinhisi te te wapari wamhã, ma ìtême aipi'ra, Mariza hã. Tawamhã wasimremezém na ebreusi mreme na te tâma tinha, âne:

— Raboni. (Ã hã damreme hã âma Ìsaprĩ na hã “Rowahutu'wa.”)

¹⁷ Tawamhã Zezusi te tâma tinha:

— Ìtété ô di za. Zahadu apã ìmorĩ ô di, Ìmama u hã. Mo oto aimorĩ, Ìsisânawã nori u tâma Ìzadawa wasu'u za'ra da. Ìmama u, wa za oto mo apã hâiwa u, Aimama aba u. Ìnhib'apito u, wa za oto mo, Asib'apito za'ra wa'aba u. — Âne tâma Ìzadawa wasu'u za'ra na za.

¹⁸ Tawamhã Mariza Madarena te oto watême mo, Zezusi hã siré 're ìwanomro mono nori u, te te wama sadawa wasu'u za'ra da. Watême wisi wamhã, te wama rowasu'u za'ra, âne:

– Wanhib'apito, wa tō sabu. Timama u te za, u, oto mo, hâiwa u Wamama u. Tinhib'apito u te za, u, oto mo, Wanhib'apito u. – Āne te wama sadawa wasu'u za'ra, Mariza Madarena hã.

Zezusi hã tisiré norī u ĩshâi'rézé wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49

¹⁹ Tawamhã tō taha bātã na dumidu na bādã sébré wi, wa tō wasi'rã'õtō ni, Zezusi siré 're ĩwanomro mono norī si. Dama ĩpire norī pipa te, wa tō wasiré 'rinhitop tete za'ra ni. Tame wasi'rã'õtō ré, ma tō Zezusi hã wama sihâi're za'ra wawa'wa. Wawa'wa te tizab za'ra. Tawamhã te āne wama nharī za'ra:

– Rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.

²⁰ Tawamhã tinhib'rada, ma tō wama wē za'ra, wa te 'madâ'â za'ra da. Tĩ'a're āma tĩ'wa're hã ma duré wama urĩri za'ra. Tawamhã Wanhib'apito, wa te sabu za'ra wamhã, wa 're wato za'ra.

²¹ Tawamhã Zezusi te duré wama nharī za'ra:

– Rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono. ĩmama we te te datēme ĩzatōrĩ ne, wa za duré datēme asatōrĩ za'ra wa'wa.

²² Tawamhã tizadawa wa'u'u na ma tō waza'uri za'ra. Āne te wama nharī za'ra:

– Wa za oto ĩpē'ēzani hã aima sōmri za'ra wa'wa. Wē uptabi di, ta hã.

²³ Taha zarina te za ĩzadawa para dama 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dawasédé hã te te da'āma 're ĩ'ab'madâ'â mono ò zém na hã. Tawamhã dama 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za te te dama 're apari, dawasédé hã. Āne na dama 're waihu'u za'ra wa'aba mono ò wamhã, dawasédé hã te te dama 're apari mono ò di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. – Āne ma tō wama waihu'u za'ra.

Tome hã Zezusi te te ĩwawázé wasu'u

²⁴⁻²⁵ Tawamhã wasi'rã'õtō wamhã, Tome hã wame sãmra ò di, ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono hã. Taha wa, wa tō tãma rowasu'u za'ra ni:

– Wanhib'apito, wa tō sabu za'ra ni.

Tawamhã Tome te wama nharī za'ra, āne:

– Wa hã ĩsib'rata zapu'uzé, te 'madâ'â ò wamhã, duré ĩsib'rata zapu'uzéb 're, ĩnhipto te sērē ò wamhã, duré ĩ'a're wa'rē 're, ĩnhib'rada te sērē ò wamhã, ĩhâiwa'utuzém na te sazei ò di za, wa hã. – Āne te Tome hã wama nharī za'ra.

²⁶ Tawamhã romhūri hã misi wa'āma si'utōrĩ pari, wa duré wasi'rã'õtō ni, dumidu na. Tome hã te oto wame tĩhamra za'ra. Tawamhã 'ri nhitop tete nherē, ma tō duré wei watēme tizébré za'ra, Zezusi hã. Wawa'wa te duré tizab za'ra. Āne te wazawi za'ra:

– Rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.

²⁷ Tawamhã Zezusi te Tomehē ma tinha:

– We ĩtēme aimorĩ, ĩnhib'rada 'madâ'â da. ĩnhib'rata zapu'uzéb 're, asipto hã sērē. Duré ĩ'a're 'wa're 're, asib'rada hã sērē. ĩhâiwa'utuzém na ĩwasu'u na, ĩwawã tō. Te za oto ĩzaze, ĩhâiwa'utuzém na hã. – Āne te tãma tinha.

²⁸ Tawamhã Tome te asa tãma tinha:

– A hã, ĩnhib'apito uptabi. A hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono. Ai'āma si, wa za 're ĩwata u'âsi.

²⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

– ĩzabui wapsi, ma tō oto ĩzaze, ĩhâiwa'utuzém na. Ni'wam norī hã te te 're ĩzabu za'ra mono ò nherē, te te 're ĩzaze za'ra mono wamhã, tãma 're rowē za'ra mono di za. – Āne ma Tomehē ma waihu'u, Zezusi hã.

Rowasu'u 'rãsutuzém na rowasu'u

³⁰ Zezusi hã dâ'â õ ré, ma tô tiwaihu'u pese na marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi, wanho'a. Īsimipawaptobzẽ hã ahã di. Wa hã wa tô âma rob'ui'ééré, uburé te âma rob'ui'ééré õ nherẽ, ĩsimipawaptobzẽm na hã.

³¹ E marĩ da, wa tô âma rob'ui'ééré. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, Zezusihi si 're saze za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na 're saze za'ra wa'aba mono da. E marĩ da, te za Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Rowẽ u'âsi âma 're anomro aba mono da, duré 're atã'ã za'ra wa'aba mono âna 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata, hãwa âma. Taha da, te za Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo.

21

Zezusi hã tisiré norĩ 7 na ĩhãiba za'ra norĩ u, ĩshãihã'rézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré wama sihãihã'ré za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ u. Īsõ'u zaihã u ma tô watẽme sihãihã'ré za'ra. Tiberizadi na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ĩsõ'u hã. Æne duré watẽme ĩshãihã'ré za'ra zé wasu'u hã.

² Wa norĩ hã wa tô wasiré asimro ni, Sima Pedruhu me, duré Tomehẽ me ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono me hã, duré Natãna'éhé me, duré aibã maparane ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ me hã. Cana na 'ri nhisi âma 're ĩhâimana mono, Natãna'é hã. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma, Cana hã. Wa norĩ hã Zebedehe 'ra, Ti'aduhu me.

³ Tawamhã Sima Pedru te wama nharĩ za'ra:

— Tepe zõ, wa za mo, wa hã.

Tawamhã wa tô tãma nharĩ za'ra ni:

— Asiré, wa za amo ai'aba'ré ni, tepe zõ.

Tawamhã wa tô oto wawairébé ni rob u, tepe zõ wasi'aba'ré da. Tawamhã âi ba wasihutu wamhã, uba're wa, wa tô asisi ni, abazipara hã wa te nasi wasiwi wabzuri da, tepe zõ. Tane nherẽ, wa te wasiwi 'mai'ãri õ di, ã barana hã.

⁴ Tawamhã awẽ u hãwa pré wi te aibã hã za, ĩsõ'u zaihã na. Wa te wasiwi sãmri wamhã, wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, Zezusi hã.

⁵ Tawamhã ma tô wa'mahãrã za'ra, Æne:

— Īsisãnawã norĩ, e ma tô ĩ'mai'ãri za'ra wa'wa, tebe hã.

Tawamhã asa wa tô tãma nharĩ za'ra ni:

— Mare di. Wa te 'mai'ãri za'ra õ di. Å baba di.

⁶ Tawamhã te wama 'ru za'ra:

— Ma'ãpé, abazipara hã asimire niwĩ asiwi mei wa'aba, tebe hã 'mai'ãri za'ra wa'aba da.

Taha wa, wa tô oto abazipara hã wanhimire niwĩ wasiwi me ni, âi ba. Wa te wasiwi mei wamhã, ã hawi wa te wasiwi wazere waihu'u õ di, uba're u hã, tebe hã ahã uptabi wa, ĩ'remhã.

⁷ Taha wa, wa Pedruhu ma tinha:

— Õ hã, Wanhãib'apito. — Æne wa tô tãma tinha, Zezusihi siré 're ĩmorĩ hã te te 're ĩzawi pese mono hã.

Tawamhã ĩmreme te te wapari wi, awa'awi ma tô si'uza, Sima Pedru hã. Te te romhuri da, ma tô aré ti'uza hã sani. Tawamhã si'uza pari, ma tô uba're hawi toburo, âi ba, Zezusihi u morĩ da.

⁸ Wa norĩ hã wa uba're na abazipara hã wasiwi sari ni. Romhuture di oto, ã zãdã'ré u hã.

⁹ Ā zada're u, wa te wasiwi āma ropto wamhā, wa tō oto wawairébé ni, rob u. Tawamhā uzā, wa tō wasiwi sāmri ni. Pré'a nhisiwi, te tebe hā daba'wara. Ī'u'ētē wapu zama te Īsu daba'wara.

¹⁰ Tawamhā āne te wama nharī za'ra:

– Tebe hā asiwi ĩ'mai'āri za'ra wa'wa hā we 'mai'āri aba.

¹¹ Tawamhā Sima Pedru uba're wa, ma tō āzé abazipara zō, ā zada're u te te sari da, tepe ré hā. Tebe hā 'masisi uptabi di. 153 na ĩhāiba hā, ĩsa'ētē si. Tebe hā ahā uptabi nherē, abazipara hā te te sina tari ō di.

¹² Tawamhā Zezusi te wazō tihārā za'ra:

– We ai'aba'rei wa'aba, asaihuri aba da.

Tawamhā āne wa te wasiwi sadanharī za'ra ō di: “E 'wa hā a hā.” Wanhib'apito, wa te waihu'u za'ra wa, wa te wasiwi sadanharī za'ra ō di.

¹³ Tawamhā Zezusi hā ma tō ĩ'u'ētē wapu hā wama sōmri za'ra. Tepe zama, ma duré wama sōmri za'ra, wa te ĩhuri da hā.

¹⁴ Ab're hawi hāiwa'utu pari, te nasi watēme sihāi're za'ra, Zezusi hā. Āhāna watēme wisi wamhā, si'ubdatō oto watēme ĩsihāi're za'ra zé hā, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī u hā.

Zezusi hā Pedru te te sina ĩsadanharīzé wasu'u

¹⁵ Tawamhā wasaihuri pari, Zezusi hā te Sima Pedruhu ma tinha:

– Sima, Zuwāhā 'ra, ma'āpé, ĩma waihu'u. Ā norī ma, ĩzawi pese za'ra di. A hā bété, e ta norī nhipai u aima ĩzawi pese di.

Tawamhā Pedru te asa tāma tinha:

– ĩhe. Ma tō asina ĩwaihu'u siro, te 're ĩ'asawi pese mono zém na.

Tawamhā Zezusi te tāma tinha:

– Pone'ērebā 'madā'ā'wa, tinhimizama te te 're ĩ'madā'ā pese za'ra mono ne, ma'āpé ĩzazei'wa norī hā 're ab'madā'ā pese mono za.

¹⁶ Tawamhā te duré sadanha:

– Sima, Zuwāhā 'ra, e aima ĩzawi pese uptabi di.

Pedru te duré asa tāma tinha:

– ĩhe. Ma tō asina ĩwaihu'u siro, te 're asawi pese mono zém na.

Tawamhā Zezusi te tāma tinha:

– Ma'āpé ĩzazei'wa norī hā 're ab'madā'ā pese mono za, pone'ērebā 'madā'ā wē 'wa ne hā.

¹⁷ Te duré sadanha:

– Sima, Zuwāhā 'ra, e aima ĩzawi pese uptabi di. – Āne te Pedru sadanha. Si'ubdatō oto te te ĩsadanharīzé hā.

Tawamhā si'ubdatō te te sadanharī wa, pē'ēzé di oto, Pedru hā. Tawamhā Zezusi hā ma, te duré tinha, āne:

– Uburé marī hā aima waihu'u pese di. A hā ma tō asina ĩwaihu'u siro, te 're ĩ'asawi pese mono zém na.

Tawamhā Zezusi te tāma tinha:

– Ma'āpé, ĩzazei'wa norī hā 're ab'madā'ā pese mono za, pone'ērebā 'madā'ā wē 'wa ne hā.

¹⁸ Te duré tāma tinha:

– Tō sena wa aima rowasu'u: Aipréduptéb ré, ma tō 're asi'uza mo, nimomo 're ane mono da, asima 're ĩrowē mono zéb uwaibaba. Niwapsi, ānei ō di za. Asi'ŭhi wapsi, te da aipano hā ĩwē zahuré, da te ai'awasisi da, nimomo asima rowē ō nherē, da te asaprōni da.

¹⁹ Āne sō'awib ō nherē, ma tō tāma rowaihu'u siro, ĩdā'ázém na hā, za tāma ĩromhāimanazém na hā. Sihāiba zawi āna, za dā'ā wa, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're dawata za'ra.

Tawamhã Zezusi te duré Pedruhu ma tinha:

— 'Re ĩmorĩzém na te za 're aimo, ĩzarina. — Āne te tãma roti.

Zezusi hã Pedruhu ma, te te ĩrotizé wasu'u, Zuwãhã ãma

²⁰⁻²¹ Tawamhã nimomo simisutu wasi'aba'réri ré, ma tō Pedru hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tō ĩ'madã, Zezusihi siré 're ĩmorĩ hã te te 're ĩzawi pese mono hã. Barana wasi'ubumroi ré wasaihuri da, wa tō iso're ãma nhamra aré. Wa hã wa tō sadanha aré: “Wanhib'apito, e 'wa hã te za asô te te danhimro, te te dama aihãiba nhomri da.” Āne wa tō sadanha aré. Tawamhã Pedru te te ĩ'madã'ã wamhã, te Zezusi sadanha, ĩ'ãma:

— Wanhib'apito. Ā hã bété, e niha za tãma ĩromhãimanazé hã.

²² Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Apã we ĩmorĩ õ ré, ĩdã'ã'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si ãma 're 'madã'ã mono õ di za, 're aimorĩ da, ĩzarina. Asi'ãma si te za 're ĩrosa'rata mo, 're ĩmorĩzém na si 're aimorĩ da. — Āne te Pedruhu ma roti.

²³ Tawamhã ĩdã'ã ãna 're ĩhãimana u'ãsi mono na rowasu'u hã ma tō te te ropé, Zezusihi zazei'wa norĩ u. Zezusi hã te te ĩma pisutu õ di, ĩdã'ã'õzé hã. Taré ma tō Pedruhu ma waihu'u aré: “Apã we ĩmorĩ õ ré, ĩdã'ã'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si ãma 're 'madã'ã mono õ di za.” Āne si ma tō tãma tinha aré.

²⁴ Ta hã Zezusihi wasu'u na aima rowasu'u za'ra wa'aba 'wa hã, Zezusihi siré 're ĩmorĩ. Ta hã duré ãma rob'ui'éré'wa. Zezusihi wasu'u na ĩsimirowasu'u hã sena uptabi na wa tō wasina waihu'u za'ra ni.

Zuwã te te ĩrob'ui'éré 'rãsutu zé

Zuwã 20.30-31

²⁵ Zezusi hã te te dama 're ĩ'arob'manharĩ wẽ mono zé hã ahã uptabi di, da te ãma ĩrob'ui'éré za'ra õ hã. Da te ãma rob'ui'éré za'ra 'wa'ãhã, aré tãma rob're syryre di ĩbaihã ma hã, ti'ai ãma hã. Nĩmame 're ĩsimi'wara mono zéb da hã mare di.

Atusi Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimromhuri na rob'ui'éré Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã na Rucasi hã ma tô âma rob'ui'éré. Zezusihi mreme wapari'wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã za we te te ĩtême ĩsi'ra za'ra zéb zô, ĩsimipari za'ra na hã ma tô âma rob'ui'éré. Zezusi hã ti'ai âma oto 're morĩ ô di.

Capituru 1 âma hã Rucasi ma tô wasu'u, Zezusi hã hâiwa u apâ ĩmorĩzém na hã. Capituru 2 âma ma tô duré wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ĩsazei'wa norĩ pê'ê mono bâ oto âma 're ĩsôrôwa za'ra mono na hã. Capituru 3 hawimhã ĩbaihã 'râsutu u hã ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimromhurizém na hã, daro mono bâ Zezusihi wasu'uwê hã te te dama 're wasu'u za'ra mono ré, marĩ hã sada 're ĩhâimana za'ra mono zém na hã.

Cristuhu wasu'uwê na hã Zeruzarê 're, ma tô zudezu norĩ ma âma rowasu'u na'rata za'ra ni. Taha pari, ma tô samaritanu norĩ nhipti'ai u hã âma ropé ni. Ta hawimhã zudezu'ô norĩ u, ma tô duré te te ropé oto, Zezusi hã zudezu norĩ u si we morĩ ô wa.

¹⁻² Tezopiru, wa hã Rucasi, ĩnhimi'ui'éré 'rata na wa tô aima rob'ui'éré pa, Zezusi 're ĩmorĩzém na. Ti'ai âma 're morĩ ré hã ma tô te te 're da'apawapto. Ma tô duré te te dama 're arowahutu. ĩsãna'rata hawimhã, ĩ'râsutu u wa tô aima âma rob'ui'éré. Hâiwa u ĩmorizé wasu'u na wa tô duré aima rob'ui'éré pa.

Tawamhã hâiwa u morĩ ô ré, ma tô tizadawa wasu'u'wa norĩ ma rob'ru za'ra, te te sima ĩwê za'ra zéb uwaibaba, sô ĩhârâ za'ra norĩ ma. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani ré, 're morĩ wa, ma tô ĩsadawa para tâma rob'ru za'ra, te te duré âma 're dapawapto za'ra mono da, duré ĩwasu'uwê te te dama 're wasu'u za'ra mono da, ĩsine. Āhãna wa za duré aima rob'ui'éré, hâiwa u morĩ za'u si, te te 're ĩpawapto za'ra mono zé wasu'u na hã.

Zezusi hã tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, nasi ĩshâi'rézé wasu'u

³ Zezusi hã dá'â nherê, hâiwa'utu wamhã, tihâiba na u'âsi te nasi tâma sihâi'rê za'ra, tizadawa wasu'u'wa norĩ ma hã. Nasi ĩtême ĩshâi'rê za'ra zém na hã, 40 na ma tô bâdâ hã âma ne. Tô sena, Zezusi hã hâiba ré za oto apâ 're ĩmorĩ na te te âma waihu'u za'ra da, te nasi ĩtême sihâi'rê za'ra, taré newa, te te siwi âma wawã tô za'ra da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zém na ma tô duré tâma rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã nimahã bâtâ na ĩ'rata sãmra za'ra ré, te tâma roti za'ra, Zeruzarê âma simipari sina a'â hâimana za'ra da. Āne te tâma roti za'ra, Zezusi hã:

— Īmama, te te aima ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zô asimipari za'ra wa'aba za a'â. Te te ĩropisutuzé hã wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Zuwã Batita hã ma tô â uptabi na si te te 're da'ahâiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ mono wamhã. Ānei ô di za oto, a norĩ wa'wa hã. Ai'âma 're ronomro za'ra wa'aba mono ô ré, te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, ĩré 're anomro u'âsi aba mono da. — Āne te tâma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã siré si'ubumroi ré, te siwi sadanha, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã:

— Wanhib'apito, e tawamhã, ãhãna te za wama asi'apito za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ ma hã warob 're duré wama 're roti mono da, wahi'rada Dawi hã te te dama 're ĩroti mono ne hã, romanu norĩ te te 're wawada'uri za'ra mono tō da. — Āne te siwi sadanha.

⁷ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Īmama ma si waihu'u pese di. Taha si ma tō bádâ hã sima pisutu pese, te te dama ãma ĩ'uwaimramizéb da hã. A norĩ wa'wa hã bádâ hã waihu'u za'ra wa'aba da, Īmama te te aima pisutu za'ra wa'aba ô di, te te dama ãma ĩ'uwaimramizéb da hã.

⁸ Tane nherê, te za Tipê'êzani hã we aima sômri za'ra wa'wa. Tawapsi, te za tiwaihu'u pese na asiptete za'ra wa'wa, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za tō dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, Zeruzarê na 'ri nho'ômo nhisi ãma. Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma te za duré dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, daza'rui mono bâ, Samariza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma zama. Uburé daza'rui mono bâ romhã na zama te za oto dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo. — Āne te tãma roti za'ra.

Zezusi hã hãiwa u ĩmorĩzé wasu'u

⁹⁻¹⁰ Tawamhã tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, te te tãma roti za'ra pari, ma tō Īmama hã tiwi ãri za'ra, ĩsô'a za'ra, hãiwa u morĩ da oto, Zezusi hã. Morĩ ré, te te siwi sawêrê za'ra. Tawamhã hãiwa'a 'rowi ma tō tiwi tizébré za'ra oto. Te te siwi sãmri za'ra ô di oto. Tawamhã hãimo te te siwi sawêrê mono ré, aibã norĩ hã ma tō sa'rese ãna aima'wara zahuré, ĩsababab za'ra, uza hãirã ré.

¹¹ Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Darireza ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, e marĩ da, te aimasap sina, hãimo ãma ĩsawêrê za'ra wa'aba mo. Zezusi hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono, hãiwa u te te aiwi ĩ'ãri za'ra wa'wa hã, ta hã te za wei apã mo. Hãiwa u ãma morĩ ré, ma tō ĩsawêrê za'ra wa'aba mo. Hãiwa u ãma aiwi ĩmorĩ aba ne, te za wei apã mo. — Āne ma tō tãma rowasu'u za'ra, hãiwa hawi romhuri'wa norĩ hã.

Zeruzarê ãma Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, nasi ĩsi'rã'ôtôzé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te oto apã ai'aba'rê, Oriwera na êtê 'rãihã nhisi hawi, Zeruzarê na 'ri nho'ômo nhisi u. Ta hawimhã, Zeruzarê u hã misi na ti'ai pibuzé hã.

¹³ Ma tō oto aihutu, Zeruzarê u. Sihutu wamhã, 're ĩdanhimi'wara mono zéb u te oto ai'aba'rê. Hãimo te sai'uri za'ra, tisi'ubumrozéb u sisisi da, 'ri nhisi u. ĩsada wasu'u'wa norĩ hã ãne ĩsisi za'ra hã: Pedru hã, duré Zuwã hã, duré Ti'adu hã, duré Ádéré hã, duré Piriipi hã, duré Tome hã, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Apezuhu 'ra Ti'adu na ĩsisi hã, duré Sima hã zeroti norĩ me aré 're ĩmorĩ hã, duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hã. Ta norĩ hã ma tō hãimo sai'uri za'ra.

¹⁴ Tawamhã awê sidápâsi te nasi si'rã'ôtô, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, mreme zusi da nasi, Zezusihi no norĩ me, duré ĩna zama Mariza na ĩsisi hã aimawi pi'ô norĩ me zama.

Mati'asi hã Zudasihhi nhowa're're, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã bádâ hã siwaptom na ãma ne pari, ma tō ĩsazei'wa norĩ hã si'rã'ôtô, 120 na ĩhãiba za'ra hã. Tawamhã Pedru hã ma tō wahudu hãiwi, te te tãma rowasu'u za'ra da. Āne te tãma rowasu'u za'ra:

16-20 — Wasiré Zezusihi zazei'wa norī, ĩwapari za'ra wa'aba. Zudasihi wasu'u na wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Duréhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma tō Zudasi hā waihu'u siro, romhā ré. Taha wa, Dawihi ma, ma tō tinha, dama roti'wai ma, te te ĩwaihu'u sirōmo zém na te te āma rob'ui'éré da. Tawamhā Dawi hā ma tō Zudasihi āma rob'ui'éré siro, poto ō ré. Āne ĩbāihā na āma ĩrob'ui'éré hā: “Īsōrōwa āma hā 'ri baba di za oto. 'Ri baba na te za oto 're sa. Ni'wa hā ĩwa 're sāmra mono ō di za oto.” Āne Zudasihi dā'ázé wasu'u na ma tō wama rob'ui'éré.

— Rob'ui'éré na ĩwasu'u hā ma tō sina uwaimra Zudasi hā, tidā'ázé wasu'u hā te te sina waihu'u āna. Siwi ĩwē'ō'wa norī hā ma tō te te sō simro, Zezusihi zō. Īsiré 're wanomro mono nherē, wasiré romhuri, Zezusi te te tāmā pisutu nherē, ma tō te te sō danhimro, te te dama hāiba nhomri da. Te te dama hāiba nhomri parip si, ma tō sima uipra ti'a hā, Zezusi te te dama ĩsōmrizé wa'ābā na. Tawamhā tame ma tō dārā, tinhipti'ai 're, Zudasi hā. Ma tō waptārā, ti'ai wa. Waptā'ā wamhā, ma tō nomohaipo'o. Nomosipo'o wamhā, uburé ĩsāna ma tiwi asa'wa. Āne ma tō Zudasi hā sina uwaimra, za ĩdā'ázé wasu'u na rob'ui'éré zarina.

— Tawamhā ĩwasu'u hā 'ri baba, ma tō te te ropé, Zeruzarē āma. Taha wa, Asédama na ma tō ĩsipti'a hā da te 're sisi za'ra, dasimremezém na. Wamreme na āma ĩsaprízé hā, dawapru za'warizém na darom nhisi hā.

— Duré āne 'Re ĩhāimana u'āsi mono, te te ĩwaihu'u sirōmo zéb zarina ma tō rob'ui'éré siro, Dawi hā Zudasihi wasu'u na: “Romhuri hā, ĩtei ō di oto. Ni'wa te hā za oto, ĩsōwa're'remhā.” Āne ma tō āma rob'ui'éré siro, Dawi hā.

21-22 — Taha wa, wa norī hā wa za aibā hā wasiwi 'maipisutu ni, Zezusi apā ĩhāiwa'utuzém na wasiré te te dama 're rowasu'u mono da, Zudasihi nhowa're're. Zuwā Batita, ā dawabzuri hā te te dama 're ĩ'ab'manharī mono zém hawī, ti'ai āma 're morī ré, Wanhīb'apito Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norī zō, wa za wanhopré ni, duré hāiwa u morī ré, wasiré wa te ĩ'madā'ā za'ra norī zō. — Āne te dama rowasu'u, Pedru hā.

23 Tawamhā aibā maparane ma tō ĩsisi na pisutu zahuré ni, Zuzé Zusitu na ĩsisi hā, duré ĩhāiba amo hā, Mati'asi na ĩsisi hā. Zuzé Zusitu hā, Basaba na ĩsisi amo hā.

24-25 Taha pari, te oto tiwi rowaptērē za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono wi, āne:

— Wanhīb'apito, a hā aima dawaihu'u pese di. Taha wa, ma'āpé wei wama waihu'u za'ra na. E niha aibā hā te asima ĩwē, ĩpisutu da hā, wasiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa da hā. Zezusihi ma, te te 're ĩromhuri mono zéb da hā Zudasi hā ma tō tirē. Taha wa, a hā tāmā ĩpisutuzéb u, ma tō mo. E 'wa hā te za ĩpisu, Zudasihi nhowa're're, wasiré ĩsadawa wasu'u'wa da hā. — Āne ma tō tiwi rowaptērē za'ra.

26 Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te ĩpisudu hā te te waihu'u za'ra da, ma tō marī hā sima me za'ra, te te siwi āma uwaimrami da. Tawamhā ma tō siwi āma uwaimra oto. Mati'asi hā ma tō oto siwi waihu'u za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na hā, Zudasihi nhowa're'reb da hā. Tawamhā Mati'asi hā aibā 11 na ĩsadawa wasu'u'wa da hā, Zezusi te te ĩpisutu za'ra norī me, te za oto 're mo. Taha wa, 12 na ĩhāiba za'ra hā oto apā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā.

2

'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩpē'ēzani we te te dama ĩsōmrizé wasu'u

1-5 Tawamhā zudezu norī hā ma tō 're sihutu Zeruzarē u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa 'madā'ā'wa norī hā, tisiré norī u. Daro mono bā ma tō

're dasihutu, Pētecoti na bâtâ nhisi u, 're danho ahâ za'ra mono wê te, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra mono da.

Tawamhâ Pētecoti na bâtâ nhisi na Zezusihî zazei'wa norî hâ ma tô sina ubumro. Siré si'ubumroi ré, awa'awi ma tô marî hâ wapari za'ra, hâiwa hawimhâ. Rowa'u'u wawê pupu'u ne hâ 'ri 're wa'wa mono bâ ma tô marî hâ wapari za'ra, aihîni. Unhama ro'o ne hâ ma tô marî hâ sina sâMRI za'ra. Ìhâiba mono bâ ma tô te te ropé, ìtême, unhama ro'o ne hâ. Tawamhâ ì'râi mono bâ, ma tô simasa. 'Re ìhâimana u'âsi mono pē'ēzani hâ ma tô ìtême tiwisi za'ra, ìsazei'wa norî u. Ìhâiba mono bâ, ma tô ìpē'ē 're sisisi, ìpē'ēzani hâ. Taha na si ma tô oto damreme mono bâ dama rowasu'u za'ra, timreme nai ô nherê, ìpē'ēzani te te tâma ìwaihu'u za'ra zéb zarina.

⁶Tawamhâ Zeruzarê u 're ìdasi'râ'ôtô mono norî hâ ropupu hâ da te wapari za'ra wamhâ, da'ahâ na ma tô ìtême dasito, Pedru norî u. Ìdasito mono hâ, damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhâ, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni, ìmreme za'ra na hâ.

⁷⁻⁸Tawamhâ âne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Pra. E niha, wa bété wamreme mono bâ wapari za'ra ni, ô norî hâ, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're hâimana za'ra mono nherê. E niha, ma tô bété ô norî hâ wamreme hâ waihu'u za'ra. — Âne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁹Taha pari, te duré dasima nharî za'ra ni, âne:

— Wa norî hâ darob amoi hawimhâ wa we aihutu ni, Patiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Mediza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Erâ na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Mesopotamiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Capadosiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Pôtu na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ,

¹⁰⁻¹¹ duré Prizi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Pâpiriza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, duré Ezitu na romnhisi hawimhâ, duré Ribiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhâ, tame Sireni na 'ri nhisi 'rata daza'rui hawimhâ. Nima norî hâ Roma na 'ri nho'ômo nhisi hawimhâ ma tô we aihutu. Duré nima norî hâ Cereta na romnhisi hawî ma tô we aihutu. Duré nima norî hâ Arabiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawî, ma tô we aihutu. Nima norî hâ zudezu norî hâ. Duré nima norî hâ zudezu'ô norî, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono norî hâ. E niha bété, wa wapari za'ra ni, wamreme mono bâ, aibâ norî hâ te te wama ìrowasu'u za'ra na hâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te dama 're ì'ab'manharî wê uptabi mono wasu'u na hâ. — Âne te dasima nharî za'ra ni.

¹²Tawamhâ damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhâ, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni. Da te âma rosa'rata waihu'u za'ra ô di. Taha wa, te âne âma tasisadhanharî za'ra ni:

— E niha te te wama ìrowasu'u za'ra zém na wa za wasiṅa rosa'rata za'ra ni. Wa te waihu'u za'ra ô di, wa te ìwaihu'u za'ra zéb da hâ. — Âne te dasima nharî za'ra ni.

¹³Tawamhâ ni'wam norî si ma tô Pedru norî âma tiwa'ê za'ra. Taha wa, te âne sima rowasu'u za'ra:

— Oro ô norî hâ wamreme mono bâ, te te waihu'u za'ra za, ma uwa 'râi wa'u ìsé na si'uilhâ idi'iti za'ra. — Âne te sima rowasu'u za'ra.

Pedru te te dama ìrowasu'uzé wasu'u

14 Tawamhã Pedru hã ma tô hãwi za. Īsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré Īsiré hãwi aimasa, 11 na ĩhãiba za'ra hã. Tawamhã mreme 'rãihã na te dama rowasu'u Pedru hã, da te wapari za'ra da. Āne te dama tinha:

– Wasiré zudezu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za, duré uburé Zeruzarē āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ zama, ĩnhimirowasu'u hã waihu'u za'ra wa'aba da.

15 A norĩ wa'wa hã te Īsiré ĩsimasam norĩ āma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Uwa 'rãiwã u'isẽ na wasi'uĩhã idi'iti za'ra newa, te wa'āma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Mare di. Ānei õ di. Rob'rãiwã u'zẽ na wa'uĩhã idi'iti za'ra õ di. Zahadu bādã we sō're za'a õ di. Āne ré, da te 're āhuri mono õ di, rob'rãiwã u'isẽ hã.

16 Āhãna ĩsadawa wasu'u'rata 'wai mreme hã ma tô wama āma uwaimra oto, 'Re ĩhãimana u'āsĩ mono hã. Zuwéhẽ mreme hã ma tô wama āma uwaimra, ĩsadawa wasu'u'rata 'wai mreme hã. Taha wa, te āne wa'āma asōprẽ wa'wa. Taha wa, te duré āne ĩwapari za'ra wa'wa. Duréihã, 'Re ĩhãimana u'āsĩ mono mreme hã ma tô wahi'rata norĩ ma, te te 're awaihu'u, Zuwé hã. Āne 'Re ĩhãimana u'āsĩ mono mreme hã:

17 "Rob'rãisutu u'ti'a si'utõrĩ õ ré, wa za ĩpẽ'ẽzani hã te dama 're anhomri, daro mono bã. Tawamhã asihudu za'ra wa'wa hã, aibã norĩ hã pi'õ norĩ zama te za te te 're ĩzadawa wasu'u' za'ra. ĩhi norĩ ma, sõtõ 'rowi te te 're ĩrosawērẽ za'ra mono na wa za tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra, ĩnhimiroti na. Duré, ĩpréduptẽm norĩ ma zama 're sõtõ za'ra mono õ nherẽ, sõtõ 'rowim ne te te 're ĩrosawērẽ za'ra mono ne, wa za tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra, ĩnhimiroti na.

18 ĩma romhuri'wa norĩ ma, wa za te tãma 're anhomri, ĩpẽ'ẽzani hã aibã norĩ ma, pi'õ norĩ ma zama. Tawamhã te za te te dama 're ĩzadawa wasu'u' za'ra.

19 Hãwi na wa za marĩ dama ĩwaihu'u'õ hã 'manha, āma ĩdatob'uzu za'ra zéb da hã. Ti'ai āma zama wa za duré marĩ hã dama ĩwaihu'u'õ hã 'manha. Dawapru te za puru. Duré uzã te za āro. Tawamhã ĩsizẽ sa'ëtẽ na watobro wamhã, te za rob'utõ.

20 Bādã te te rob'uĩwẽ õ di za. Te za tirobra. A'amo zama te za titõmo wapru. Āne wa za 'manha, uburé Danhib'apito nhĩbādã hã ĩwa waptã'ã õ ré, ĩpire uptabi hã.

21 Tawamhã te dapawaptob da, da te ĩwi waptērẽ za'ra wapsi, wa za tô sena da'anho'reptu."

Āne Zuwé hã ma tô 'Re ĩhãimana u'āsĩ mono mreme hã wahi'rata norĩ ma, te te 're awaihu'u. – Āne ma tô Pedru hã Zuwéhẽ nhimirowasu'u na dama rob'rãzarõtõ.

22 Tawamhã Pedru hã ma tô duré āma uzusi, tinhimirowasu'u na, āne:

– Wasiré Izarazéhẽ nhĩhudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Zezusi hã Nazaré āma aré 're ĩsãmra mono hã, ta hã, 'Re ĩhãimana u'āsĩ mono zadawa para, ma tô te te 're da'apawapto, danho'a. Marĩ ĩwẽ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ. Tô sena, õ hã 'Re ĩhãimana u'āsĩ mono zadawa para, te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono zẽm na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Timama waihu'u pese zarina marĩ ĩwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ. Ai'rata 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô āne na hã asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

23 'Re ĩhãimana u'āsĩ mono hã ma tô tiwaihu'u pese na waihu'u siro romhã ré, Zezusihi dá'ázẽ hã. Te te ĩwaihu'u sirõmo zéb uwaibaba, duré te te sima ĩwẽzéb uwaibaba, ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Zezusi hã dama 'ru

za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'ô'wa nori ma, ai'upana za'ra wa'aba, te te siwi wiri da. Taha wa, ma tô siwi sasô, wedepo'o nnonhi'râmi na. Taha na ma siwi tiwi.

²⁴ Tane nherê, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô hãiwa'utu, ab're hawi watobro da, dâ'â uptabi nherê. Ma tô duré pawapto, dâ'â u'âsi nomro tô da. Îdâ'âzé tâma wapure wa, dâ'â u'âsi nomro waihu'u ô di, Zezusi hã.

²⁵ Taha wa, wahi'rada Dawi hã ma tô Zezusi wasu'u duréhã, âne: "Wanhib'apito, te za i'rata 're asãmra u'âsi mo. Taha wa, ipahi ô di za.

²⁶ Taha wa, îto sina, wa 're ihâimana, ipê'ê 'remhã. Îmreme toi u'âsi na, wa 're îmreme. Îhãiba ré 're îmorî u'âsi dai ô nherê, ipahi âna wa za asô îsina 're înhimipari u'âsi.

²⁷ Îdâ'â nherê, îrême ô di za, adâ 're ihâimana za'ra mono zéb âma hã. Wa hã te aima 're romhuri wê u'âsi mono wa, Îdâ'â wamhã, îhãiba 'roi ô di za. Taha wa, wa hã Îdâ'âzé hã te pipa ô di za.

²⁸ 'Re îmorî wê u'âsi da, ma tô îma iwaihu. Taha wa, îto sina wa za 're mo, asô'a 're îmorî wa."

Âne ma tô Dawi hã wahi'rata nori ma, Zezusi wasu'u siro. — Âne ma tô Pedru hã dama sadawa 'rãzarôtô.

²⁹ Taha pari, te duré dama tinha, âne:

— Wasirê Izarazéhé nhihudu nori, iwapari pese za'ra wa'aba za. Wahi'rada Dawi hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa oto sô'awi. Tô sena, ma tô dârâ, Dawi hã. Dâ'â wamhã, êtê zahâpâ wa, ab're 're, ma tô dasiwi sêrê ni. Da te îsêrêzé hã wama waihu'u pese za'ra di, âhãna hã.

³⁰ Ta hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te 're hâimana. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô tâma ropisutu, îsihudu hã îsine dama si'apito da, zahadu wapsi, i'uiri na te te dama 're aroti mono da.

³¹⁻³² Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma iwaihu'uzéb zarina, ma tô wasu'u siro Dawi hã, Danho'reptui'wa da, te te îpisudu hã apâ za ihãiwa'utuzém na hã, âne:

"Dâ'â nherê, 'Re ihâimana u'âsi mono te te rême ô di za. Îhãiba hã 'roi ô di za." Âne ma tô Dawi hã wahi'rata nori ma rowasu'u za'ra, apâ za ihãiwa'utuzém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã hãiwa'utu. Apâ te te hãiwa'utu wamhã, wa nori hã wa tô sabu za'ra ni. Taha wa, wa wa te dama 're wasu'u za'ra, ihãiwa'utuzém na hã.

³³ 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô sitême ti'â apâ, îsimire niwî oto 're sãmra u'âsi mono da. Tawamhã Tipê'ezani hã ma tô ti'ra ma tisô, te te tâma âma îropisutu siro hã, te te sima 're îda'awê mono zéb uwaibaba, te te dama 're anhomri mono da. Âhãna, Zezusi hã ma tô wama sômri za'ra, Tipê'ezani hã. Taha wa, ma tô âne wa'âma asôpré wa'wa. Ma tô duré âne iwawapari za'ra wa'wa, aimreme mono bâ wa'aba.

³⁴ Dawi hã dâ'â wamhã, hãiba wahuré morî ô di, hãiwa u hã. Cristuhu si ma tô hãiba wahuré mo, hãiwa u apâ. Taha wa, âne ma tô duré wahi'rata nori ma Cristu wasu'u wê, Dawi hã:

"'Re ihâimana u'âsi mono te roti, Înhib'apito ma: 'We aimorî, i'rata 're asãmra mono da, înhimire niwî.

³⁵ Zahadu, wa za aipawapto. Siwi aiwê'ô'wa nori ma, asiptete di za. Taha wa, a hã tô sena Danhib'apito uptabi na te te siwi aiwaihu'u wa, te za aima 're 'rã po za'ra. Asisiti te za duré 're i'azatôri mo.' "

Âne ma tô Dawi hã wahi'rata nori ma waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme hã.

³⁶ Taha wa, wa hã wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré uburé wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ te te waihu'u pese za'ra da. Zezusi hã da te dasiwi sasõmri da, dama i'ru za'ra wa'wa hã, ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu, uburé Danhib'apito da hã, duré Danho'reptui'wa da hã. Ma'âpê âhã wasu'u hã tô sena na waihu'u pese za'ra wa'aba. — Âne ma tô dama rowasu'u, Pedru hã.

³⁷ Tawamhã Pedruhu mreme, da te wapari za'ra wamhã, ma tô tapê'êwara za'ra ni. Taha wa, te âne tâma nharĩ za'ra ni, Pedru norĩ ma, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma hã:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, e niha za, tawamhã. E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni. — Âne te tâma nharĩ za'ra ni asa.

³⁸ Tawamhã Pedru te duré asa dama tinha:

— Aiwaseté wi, te za aipizari za'ra wa'wa, rême pese za'ra wa'aba da, Zezusihi nhimiroti na si oto 're anomro aba mono da. Zezu Cristuhu zazei uptabi 'wa na asiwasu'u za'ra wa'aba sina, te za â dawabzuri hã i'manharĩ za'ra wa'wa. Aihâiba mono bâ te za âne i'manharĩ za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te aima pari za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tawamhã Tip'êzani hã te za aima sõmri za'ra wa'wa.

³⁹ Âne ma tô aima ropisutu sirõmo za'ra wa'wa, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, asihudu norĩ ma zama. Wasiré'õ norĩ ma zama ma tô tâma ropisutu sirõmo za'ra. Wanhib'apito, 'Re ihâimana u'âsi mono, za sitême sô 're ihârâ za'ra mono norĩ ma, ma tô ropisutu sirõmo za'ra, Tip'êzani na hã.

⁴⁰ — Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ 're ihâimana wasété za'ra mono zém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Âhãna tiwi aipizari za'ra wa'aba, 're idanomro wê mono zém niwĩ oto 're anomro aba mono da, asisõ'reptu za'ra wa'aba da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te dasiré aiwê'õ pese za'ra wa'aba tô da. — Âne ma tô dama rowasu'u pese, Pedru hã. Simiroti za'êtê uptabi di.

⁴¹ Tawamhã da'ahâ na ma tô Zezusi hã saze za'ra ni, Pedru te te dama isadawa wasu'uzém na hã. Taha wa, ma oto â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni, 3 miu na dahâiba hã. Tawamhã Zezusihi zazei na'rata 'wa norĩ me, ma tô oto sitême atob za'ra. Tawamhã ahâ uptabi di oto, isazei'wa norĩ hã.

Isaze na'rata 'wa norĩ 're ihâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴² Tawamhã Zezusihi zazei'wa norĩ hã isadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowahudu hã te te 're wapari pese za'ra. Te te rême za'ra õ di. Ma tô 're sisawi pese za'ra. Ma tô 're si'rã'õtõ, tisa da, duré 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono da.

⁴³ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã marĩ iwê hã ahâ na ma tô te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama i'manharĩ waihu'u'õ hã. Taha wa, ma tô âma 're datob'uzu za'ra.

⁴⁴ Tawamhã isazei'wa norĩ hã te oto siré 're hâimana za'ra, aihîni. Tinhibrom na tite da si, te te âma 're rosa'rata za'ra mono õ di oto.

⁴⁵ Ni'wam norĩ hã ma tô tinhipti'a hã te te dama 're wede za'ra, duré tinhibrob zama, iwa'âbâ zõ. Tawamhã iwa'â hã ma tô te te sima 're po'o za'ra, marĩ zõ tiwi 're iro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina.

⁴⁶ Awê sidâpâsi ma tô duré 're si'rã'õtõ, 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're idawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra 're, 're mreme zusi mono da, tâma. Tinhorõwa mono bâ, ma tô duré 're si'rã'õtõ, i'u'etê wapu na siré 're saihuri mono da. Sima 're sõprub za'ra mono wa, ma tô to sina tisa na siré 're saihuri.

⁴⁷ 'Re ihâimana u'âsi mono âma te duré siré âma 're wata za'ra, uburé isõprubzém na hã. Tawamhã aihîni, ma tô isazei'wa norĩ hã wêsâmri za'ra ni.

Tawamhã awê sidâpâsi, ma tô İszetê'wa sidâpâ dasina tahâ'â ni, 'Re İhâimana u'âsi mono hã rowasété hawi te te 're İ'anho'reptui mono nori hã.

3

Pedru hã İhi're te te İpesezé wasu'u

1 Tawamhã nimahã bätâ na ma tô Pedru nori hã dame tineb zahuré, Zuwähã me, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zéb u hã. Bädâ sipi'rai wi, te dame tineb zahuré, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zé bätâ na.

2 Tame te aibã hã nhamra, İpotozém hawi İmorĩ'õ hã. İ'madã'â ze na 'ridawa nhisi u te ta hã nasi dasiwi mrami ni, rob'uiirazém na te te 're da'awari mono da, 're danhisi mono sidâpâsi.

3 Tawamhã Pedru nori hã 'ri 'wawi wa'ra u zasi zahuré õ ré, İhi're hã ma tô sãmri zahuré. Te te sãmri zahuré wamhã, te nasi 'mahârã zahuré, marĩ te te tãma sãmri zahuré da.

4 Tawamhã Pedru nori hã ma tô 'madã'â pese zahuré, Zuwähã me. Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Wei wa'madã'â. — Äne te tãma tinha.

5 Tawamhã ma tô 'madã'â zahuré, marĩ te te tãma sãmri zahuré da newa.

6 Tawamhã Pedru te duré tãma tinha:

— Wa hã İnhimarĩ õ di. Rob'uiirazé hã robaba di, İte hã. Tane nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İma İsãmri na wa za aipawapto. Zezu Cristu, Nazaré âma aré 're İsãmra mono zadawa para, wa za aima tinha: Aiwahutu, aipara na 're aimorĩ da oto. — Äne te tãma tinha, Pedru hã.

7 Taha pari, Pedru hã ma tô pa'â İsimire niwĩ, İhi're hã te te wahutu da. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tô parahaptete, İpara'õtõ zama.

8 Tawamhã ma tô darõno. Hãwi te oto za. Tame ma timorĩ na sãna'rata oto. Tawamhã Pedru nori me, ma tô siré asisi, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra u. Tawamhã mori sina te sarõtõ, rowê te. 'Re İhâimana u'âsi mono âma te duré tiwata.

9 Tawamhã aihĩni ma tô 'madã'â za'ra ni, aibã hã sarõtõ mono ré hã, duré 'Re İhâimana u'âsi mono âma wata ré hã.

10 Morĩ wê wa, ma tô duré âma tatob'uzu za'ra ni. Tawamhã äne te dasima nharĩ za'ra ni:

— Oro õ hã İhi're hã sãmra sina, rob'uiirazém na te te nasi da'awari za, morĩ wê di oto. İ'madã'â ze na 'ridawa nhisi âma 're İsãmra mono aré. — Äne te dasima nharĩ za'ra ni, morĩ wê wa oto.

'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa âma, Pedru te te dama İrowasu'uzé wasu'u

11 Tawamhã aibã hã ma tô Pedru nori hã te te 're patété zahuré, Zuwähã me, Saromahã nhisi na 'ri zahâpã nhisi âma. Te te 're patété zahuré mono ré, da te 'madã'â za'ra wa, ma tô aihĩni İtême dasisa're. Tawamhã ma tô âma tatob'uzu za'ra ni.

12 Tawamhã Pedru te te da'madã'â wamhã, te dama tinha, äne:

— Wasiré İzarazéhé nhihudu nori, e marĩ wa, ma wa'âma atob'uzu za'ra wa'wa. Wasi'uihã na İhi're hã wa te morĩ wê newa, te wei wa'âma asõpré wa'wa. Wasi'uihã na wa te pese õ di, wa nori hã. 'Re wane wê wa, wa te pese newa, te wei İwa'madã'â za'ra wa'wa. Mare di. Äne wab õ di.

13 'Re İhâimana u'âsi mono, wahi'rata nori nhib'apito, Abra'ähã nhib'apito, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito. Ta hã ma tô Zezusi hã wêsã, tãma İromhuri wê 'wa hã. Tane nherê, Zezusi hã ma tô asiwi İwê'õ za'ra wa'wa.

Ma tô asiwi ÌsôMRI 'wa, Piratuhu ma. Taha n'ho'a, ma tô asiwi Ìwê'ô za'ra wa'wa, te te sima wê nherê Piratu hã, mori da apã, dazazém hawi.

14 Zezusi hã 're mori wê uptabi nherê, ma tô asiwi Ìwê'ô za'ra wa'wa. Rob'manharí waseté'wa si ma tô asima Ìwê za'ra wa'wa, dazazém hawi da te dasiwi wazere da, Zezusihi upana.

15 Dahâimana wê zéb da, dapê'êwê hã za te te dama 're Ì'anhomri mono 'wa hã, aima za'ra wa'aba, da te dasiwi wíri da, ma tô dama Ì'ru za'ra wa'wa. Tazahã 'Re Ìhâimana u'âsi mono, ma tô apã hãiwa'utu, dâ'â uptabi nherê. Wa nori hã Zezusi apã hãiwa'utu wa, wa te Ìsabu za'ra hã wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra.

16 Zezusi hã tiwaihu'u pese na ma tô Ìhi'rê hã pese, Ìmreme te te sazei wa. Taha wa, ma tô aptete oto. Ma tô Ì'madâ'â za'ra wa'wa. Ma tô Ìwaihu'u za'ra wa'wa oto. Tô sena te te sazei wa, mori wê di oto wan'ho'a.

17 — Wasiré Izarazéhé nhihudu nori, Ìwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. Asiwi waihu'u aba âna, ma tô dama Ì'ru za'ra wa'wa, Zezusi hã. Aima Ìpire za'ra wa'aba nori zama te te siwi waihu'u âna, ma tô ta nori zama dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te dasiwi wíri da.

18 Taha zarina, ma tô 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã timreme hã âma uwaimra, duréihã Ìsadawa wasu'u 'rata 'wa nori hã wahi'rata nori ma, te te âma 're Ì'waihu'u sirômo mono zéb zarina, Cristu hã za te te Ìrobzépatazém na hã, Danho'reptui'wa da, te te Ìpisudu hã.

19-20 Taha wa, te za aiwasédé hã 're Ìrême za'ra wa'aba mo, 'Re Ìhâimana u'âsi mono u 're aipizari za'ra wa'aba mono da, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono da. Tawamhã 'Re Ìhâimana u'âsi mono, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipê'ê 're, asiptete u'âsi âma 're anomro aba mono da. Zezusi hã te za wa apã satô, Danho'reptui'wa da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te aima Ìpisutu za'ra wa'wa hã.

21 Tane nherê, te za hãiwa âma 're hâimana a'â, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te a'â ropese da, duréihã Ìsadawa wasu'u 'rata 'wa nori, wahi'rata nori ma, te te 're Ì'waihu'u mono zéb zarina.

22 Duréihã, Mozési ma tô wahi'rata nori ma rowasu'u siro, âne: "Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Ìpisutu, tizadawa wasu'u'wa da, Asib'apito za'ra wa'wa hã. Âne ni'wa hã asiré wa'wa hã te za Ì'za'u si aima pisutu za'ra wa'wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã, Ìsine te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za Ìsimirowasu'u na 're Ìwapari pese za'ra wa'aba mo.

23 Ni'wa hã Ìmreme te te wapari ô wamhã, te za dasiwi wê'ô ni. 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê nhiti, te za satôri ni. 'Re Ìhâimana u'âsi mono zama te za siwi wê'ô pese." Âne ma tô rowasu'u, Mozési hã.

24 Duréihã uburé 'Re Ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nori hã ma tô âne na te te tâma 're Ì'apisutu mono zéb uwaibaba, te te dama âma 're rowasu'u za'ra. Samuwé hã uimrehêne ma tô Ìsadawa wasu'u na âma sãna'rata, wahi'rata nori ma. Taha za'u si ma tô duré Ìsadawa wasu'u'wa sidápâsi te te dama âma 're rowasu'u sirômo za'ra. Uburé ma tô duré ã nimosi Ìromhâimanazém na zama, te te dama 're rowasu'u sirômo za'ra.

25 A nori wa'wa hã, wasiré wahi'rata nori nhihudu te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, wahi'rata nori ma, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te 're Ì'apisutu mono zé hã te duré wama 're hâimana za'ra. Abra'ãhã ma, uimrehêne ma tô tâma ropisutu 'rata. Âne ma tô tâma ropisutu: "Romhutu'ôpsi te za ni'wa hã asihudu hã te te 're da'apawapto, daro mono bâ rowé na 're danomro mono da." Âne ma tô taha ma ropisutu na'rata.

26 — Taha wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhimiropisudu hã âma uwaimra. Ti'ra hã ma tô we atême uimrehêne satôri za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Te te tâma 're ìromhuri mono da hã te te pisutu wamhã, ma tô we atême satôri za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zé hã 're rême za'ra wa'aba mono da, rowê na âma 're anomro aba mono da. — ãne ma tô Pedru hã dama rowasu'u.

4

Pedru nori hã Zuwãhã me dama roti'wa nori nho're isima'warazé wasu'u

¹ Tawamhã Pedru nori hã Zuwãhã me, zahadu te te dama rowasu'u zahuré ré, ma tô sasedoti nori hã aihutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb 'madâ'â'wa nori nhib'apito me, sadusezu nori zama. Sadusezu nori hã apã dahâiwa'utuzé wasu'u wê'ô'wa nori.

² Ta nori hã ma tô sada ab'ru za'ra, Pedru nori zada, apã 're ìdahâiwa'utu za'ra mono zém na te te dama rowasu'u zahuré wa. ãne ma tô dama rowasu'u zahuré: "Dadâ'â nherê, te za apã te te 're da'ahâiwa'utu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Zezusi te te ìhâiwa'utu ne." ãne na te te dama rowasu'u zahuré 'ru te, ma tô sada tizahi za'ra.

³ Tawamhã ma tô dasiwi mrami zahuré ni. Hâiwahã pesere wa, ma a'â siwi tiza, dazazéb 're, awêpsi te te siwi sani zahuré da, ìwasété na te te dama rowasu'u zahuré ré ne, te te tâma nharì za'ra da.

⁴ Tane nherê, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi wasu'u wê hã da te ìwapari za'ra nori hã. Ìsazei'wa nori hã ahã uptabi di oto. Aibã nori za'rata si hã 5 miu na ìhâiba za'ra hã.

⁵ Tawamhã ma tô da'ama ti'awê za'ra. Da'ama awê za'ra wamhã, ma tô si'rã'ôtô, Zeruzarê âma sasedoti ìpire nori hã. Zudezu nori ma, roti'wa nori hã ma tô ìme si'rã'ôtô, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa nori me zama.

⁶ Anasi nori hã ma tô duré datême aimasisi zahuré, Caipasihì me. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ama romhuri'wa ìpire uptabi Anasi hã, sasedoti ìpire uptabi. Duré ni'wam nori hã ma tô dame aimasisi zahuré, Zuwã hã Aresãdirihì me. Anasihì sisãnawã zahuré, ta nori hã. Duré Anasihì sisãnawã hãiba amo nori hã ma tô ìsiré ubumro, Zeruzarê âma dama ìpire za'ra nori hã.

⁷ Tawamhã dama ìpire nori hã ma tô dama 'ru zahuré, Pedru nori hã da te sani zahuré da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa nori hã, ìsô'reb za'ra da te dasiwi simizusi zahuré da.

Tawamhã ma tô sadanharì zahuré ni, ãne:

— E niha ma tô bété ãne ì'manharì 'wa. E 'wa sadawa para, ma bété a nori wa'wa hã ìhi'rê hã ìpese 'wa. — ãne te sadanharì zahuré ni.

⁸⁻⁹ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pë'êzani na ma tô Pedru hã aptete, dama pahì tô da, te te dama rowasu'u wê da. Taha wa, te ãne tâma rowasu'u za'ra, dama ìpire nori ma hã:

— Dama ìpire nori, ãne te ìwazadanharì za'ra wa'wa: "E niha, ma tô bété ãne hã ì'manharì 'wa. E 'wa sadawa para, ma tô bété a nori wa'wa hã ìhi'rê hã ìpese 'wa." ãne ma tô ìwazadanharì za'ra wa'wa. Taha wa, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁰ Tawamhã a nori wa'wa hã te za ìwaihu'u pese za'ra wa'wa, aihâiba mono bã wa'aba. Uburé wasiré Ìzarazéhé nhihudu nori zama te za duré waihu'u pese za'ra. Zezu Cristuhu zadawa para, wa tô pese ni, ìhi'rê hã. Zezusi hã Nazaré âma aré 're ìsãmra mono hã asiwi wĩrì aba da, ma tô dama ì'ru za'ra wa'wa. Tawamhã ma tô dasiwi sasômri ni, wedepo'o nnonhi'rãmi na. Ma tô

dârâ. Dâ'â nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô apâ hâiwa'utu. Taha zadawa para, te aibâ ìhi'rê hã âme za, rowê na. Ma tô tipese oto.

¹¹ Duréihã ma tô Zezusihi wasu'u na wahi'rata norĩ ma rob'ui'ére siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Êtê na ma tô âma simiré'é, âne:

“Êne hã wê nherê, ma tô 'ri'wa norĩ hã siwi wê'ô za'ra, taré nomro da. Tane nherê, te te siwi wê'ô nherê, taré nomro ô di, êne hã. Ni'wa hã ma tô ti'â, 'ri uparizéb da hã, wê uptabi wa.”

Âne ma tô Zezusihi wasu'u na wahi'rata norĩ ma rob'ui'ére siro, Ìbahiã na hã.

— A norĩ wa'wa hã êtê wê'ô'wa norĩ ne hã. Duré Zezusi hã êtê ne hã.

¹² Tane nherê, Zezusihi si Danho'reptui'wa hã. Ni'wa hã, aimawi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama pisutu ô di, ti'ai âma te te 're ìda'anho'reptui mono da hã. Taha wa, Zezusihi si uburé Danho'reptui'wa hã. — Âne te dama ìpire za'ra norĩ ma rowasu'u, Pedru hã.

¹³ Pedru norĩ hã mreme pahi zahuré ô di. Te te datômo pipa zahuré ô di. Taha wa, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã ma tô âma titob'uzu za'ra. Rowahutu'wa da, te te dame 're romnhoré zahuré mono ô nherê, mreme pahi zahuré ô di. Tawamhã ma tô âma tipo're pu'u za'ra oto, Zezusihi siré 're ìneb zahuré na, ti'ai âma 're morĩ ré hã.

¹⁴ Aibâ ìhi'rê hã, Pedru norĩ te te ìpese zahuré hã te ìsiré tizab zahuré, danho're. Taha wa, dama ìpire za'ra norĩ hã asa te te tâma nharĩ waihu'u za'ra ô di oto.

¹⁵ Tawamhã ma tô tâma rob'ru za'ra, dasi'rã'ôtôzém hawi pusi da. Pusi za'u si, ma tô âma sisadawa pibu za'ra, dama roti'wa norĩ hã.

¹⁶ Âne te sisadhanarĩ za'ra:

— E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, aibâ norĩ ma hã. Tô sena, marĩ hã dama ì'manharĩ waihu'u'ô hã ma tô 'manharĩ zahuré, danho'a. Ìhi'rê hã ma tô pese zahuré. Aihĩni Zeruzarê âma 're ìdahâimana za'ra mono hã ma tô wapari za'ra ni, ìhi'rê wasu'u hã. Taha wa, wa norĩ hã ìwasu'u, wa te dawĩ 're udâ waihu'u za'ra mono ô di za.

¹⁷ Tane nherê, ìwasu'u hã daza'rui mono bâ te te ropé tō da, wa za tâma amhâzépa za'ra ni, te te dama 're rowasu'u zahuré mono tō da oto, Zezusi 're ìmorizém na hã. — Âne ma tô âma sisaze za'ra, dama ìpire za'ra norĩ hã.

¹⁸ Tawamhã ma tô sô tihârâ za'ra, apâ ìtêmeb za'ra neb zahuré da. Ìtêmeb za'ra zasi zahuré wamhã, ma tô sadawa uwati zahuré ni, Zezusihi hâimanazém na te te dama 're rowasu'u zahuré mono tō da, duré ìsadawa para te te dama 're rowahutu zahuré mono tō da.

¹⁹⁻²⁰ Tawamhã Pedru norĩ hã te asa tâma nharĩ za'ra, Zuwãhã me:

— E ma hã bété, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìwê. E ìmreme, wa za wapari ni. E aimreme za'ra wa'wa, wa za wapari ni bété. 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme si, wa za wapari ni. Ma'âpé, asima âma rosa'rata za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa norĩ hã wa za wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra, uburé wa te 're ìmadâ'â za'ra mono zém na hã, wa te 're ìwapari za'ra mono zém na zama. Wa te dawĩ 're udâ waihu'u za'ra mono ô di za. — Âne te asa tâma nharĩ za'ra, Pedru hã.

²¹⁻²² Aibâ ìhi'rê hã pese ô ré hã, 40 na ma tô âma tiwahu. Taha wa, aihĩni 'Re ìhâimana u'âsi mono âma te tawata za'ra ni, aibâ ìhi'rê hã morĩ wê wa oto. Taha wa, da te dasiwi ahârĩ da, te te dama 'ru waihu'u za'ra ô di, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã. Taha wa, te taré duré tâma amhâzépa zahuré ni, Pedru norĩ ma, Zuwãhã me, te te dama rowasu'u zahuré tō da oto, Zezusihi wasu'u na. Taha parimhã, ma tô tâma rob'ru zahuré ni, neb zahuré da oto.

Zeusihī zazei'wa norī hā ĩmreme zusi zé wasu'u

²³ Tawamhā Pedru norī hā zudezu norī ma, ĩpire za'ra norī hawī pusi wamhā, ma tō tineb zahuré, tisiré ĩsazei'wa norī u, Zuwāhā me. Tawamhā ma tō tāma rowasu'u za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire norī mre me na, dama ĩpire za'ra norī mre me na zama.

²⁴ Āne hā da te wapari za'ra wamhā, aihīni ma tō dasiré āma tawata za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma. Te oto tiwī rowaptērē za'ra ni, āne:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono, a hā Wanhib'apito uptabi. A hā Ropoto na'rata 'wa. Uburé, ma tō marī hā ĩ'apoto mo, hāiwa hā, duré ti'a hā, duré āporé hā. Uburé ĩwa 're ĩdanomro mono da hā ma tō duré ĩpo.

²⁵ A hā ma tō Aipē'ēzani hā Dawihī ma ĩsō, wahi'rata ma, aima romhuri'wai ma, aimreme hā wahi'rata norī ma, te te 're wasu'u mono da. Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra Dawi hā, wahi'rata norī ma:

“E marī wa, zudezu'ō norī hā ma tō sada tizahi pese za'ra, daro mono bā. E marī wa, ĩsimirosa'rata za'ra hā tō senai ō di.

²⁶ Roti'wa norī hā te sada aimasa. ĩsadawa para da'uwati'wa norī me, ma sada atob za'ra, Wanhib'apito 'Re ĩhāimana u'āsi mono zada, duré Danho'reptui'wa da, te te ĩpisutu zada.”

Āne te tāma rowasu'u za'ra, Dawi hā.

²⁷ — Āhāna, tō sena Zeruzarē āma ma tō tasi'rā'ōtō ni, aima romhuri wē 'wa zada, Zeusihī zada, Danho'reptui'wa da ĩpisutu zada. Erodi norī hā ma tō sitēme ubumro, Pōsi'u Piratuhu me. Ta norī hā zudezu'ō norī me duré ĩzarazéhé nhihudu norī me, ma tō sada si'rā'ōtō, te te siwī wīrī da.

²⁸ A hā romhā ré, āma ĩropisutuzéb zarina ma tō si'uihā na āma siwī uwaimra tō, te te waihu'u za'ra ō nherē, Erodi norī hā.

²⁹ Āhāna dama ĩpire za'ra norī hā te duré wama amhāzépa za'ra. Wa norī hā aima romhuri'wa norī. Wei wapawaptob za'ra na, ai'umnhasi sina aimreme hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, wapahi āna.

³⁰ Zeusihī zadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. Zezusi hā aima romhuri wē 'wa, taha zadawa para, marī ĩwē hā dama ĩmanharī waihu'u'ō hā wa te dama 're 'manharī za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. — Āne ma tō tāma mre me zu, ĩsazei'wa norī hā.

³¹ Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, mre me zusi pari, 'ri ma tō ĩré sāsā'ā za'ra. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani na ma tō aptete za'ra, ĩpē'ē mono bā. Pahi āna, ma tō dama sadawa wasu'u za'ra oto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

ĩsazei'wa norī hā, sōprum na 're ĩhāimana za'ra mono zé wasu'u

³² Tawamhā ĩsazei'wa norī hā uburé, ma tō sisaze za'ra, tinhimirosa'rata za'ra na hā. Ni'wam norī hā tinhibro te te sima 're sawi za'ra mono ō di, tite da si. Uburé, ma tō ĩsibrob'ō norī udāna te te 're po'o za'ra.

³³ Mreme prédup sina, ma tō Zeusihī zadawa wasu'u'wa norī hā te te dama 're rowasu'u za'ra, Wanhib'apito Zezusi apā ĩhāiwa'utuzé wasu'u na. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō Zeusihī zazei'wa norī ma 're sōprub za'ra, ĩwē na si.

³⁴⁻³⁵ Tawamhā 'ri tede'wa norī hā duré ti'a tede'wa norī hā ma tō tinhorōwa hā duré tinhipti'a hā te te dama 're wede za'ra, ĩwa'ābā zō. Tawamhā ĩwa'ā hā ma tō te te 're sōmri za'ra, Zeusihī zadawa wasu'u'wa norī ma. Tawamhā, ĩsazei'wai mono bā marī zō tiwī 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina, ma tō te te tāma 're po'o za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā. Taha wa, ni'wa hā simarī āna 're hāimana mono ō di oto.

36-37 Tawamhã aibã hã Zuzé na ĩsisi hã ma tã tinhipti'a hã dama wede, ĩwa'ãbã zõ. Roti wẽ 'wa, ta hã. Taha wa, Banabé na ma tã siwi sisi, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. (Banabéhé nhisi hã dama rowẽ zani'wa, te wasu'u, ĩsisi hã.) Réwihí nhihudu, ta hã. Sipri na rob're za'iti nhisi ãma ĩpotozé hã. Tinhipti'a hã te te dama wede wamhã, ĩwa'ã, ma tã uburé ti'ã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u.

5

Ananizaha wasu'u, Sapiraha me

¹ Aibã hã Ananiza na ĩsisi hã tinhipti'a hã ma tã ĩwa'ãbã zõ dama wede zahuré timro me, Sapiraha me.

² Tawamhã ti'ai wa'ã hã ma tã sima po'o zahuré, pi'uriwi. ĩ'rãsutu si ma tã Ananiza hã ti'ã uburé newa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u, wahuré newa.

³ Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Ananiza, e marĩ da, ma tã Satanasihi nhimiwada'uri zarina ĩ'manha. Taha wa, ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani ma, asadawa nhipe. Asipti'ai wa'ã hã pi'uriwi ma tã asima ĩpo'o 'wa.

⁴ Asipti'a, da te aiwi uipra õ ré hã, ate hã. Duré, da te aiwi uipra wamhã, ĩwa'ãbã zama ate hã. E marĩ da, ma tã bété wama asadawa nhipe. E wama si ma tã asadawa nhipe. Mare di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma zama ma tã asadawa nhipe. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

⁵⁻⁶ Tawamhã Pedruhu mreme te te wapari wi, ma tã waptãrã ti'ai wa, Ananiza hã. Waptãrã wamhã, ma tã dãrã. Tawamhã ĩprẽduptém norĩ hã ma tã sã tiwahutu za'ra. Ma tã siwi ubu. Taha pari, ma tã siwi ti'ã, te te siwi sãrẽ da. Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tã tapẽ'ẽwara za'ra ni.

⁷ Tawamhã ĩsa'u si, te duré ĩmro hã mo, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u. Timro dã'ázé te te waihu'u ãna, ma ãzé, 'ri para u.

⁸ Sãbré wamhã, Pedru te 'mahã:

— We ĩma wasu'u na. E niha ma tã asipti'ai wa'wa hã dama ĩwede 'wa. E õhõ na si ĩwa'ã hã tã. — ãne te sadanha, Pedru hã.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u:

— ĩhe, tã õhõ na si ĩwa'ã hã. — ãne te tãma wasu'u.

⁹ Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne:

— Te asima ĩrosa'rata waséte 'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã tã sena ĩwaihu'u pese zõ pibui wa'aba da. E marĩ da, ma bété ãne hã ĩ'manharĩ 'wa. Õhõta, wapari. Aimro nherẽ'wa norĩ hã te we para'rasi za'ra. Ta norĩ hã te za siwi ai'ã. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

¹⁰ Tawamhã awa'awi ma duré waptãrã, pi'õ hã, Pedruhu papara. Ma tã duré dãrã. ĩprẽduptém norĩ hã ma tã duré apã asisi. Ma tã duré sabu za'ra, pi'õ ĩdã hã. Ta hã ma tã duré siwi tisẽ, ab're 're ĩmro zu.

¹¹ Tawamhã uburé pese, ma tã tapẽ'ẽwara za'ra ni oto, ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Duré ĩwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tã tapahi za'ra ni.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ĩwaihu'u õ te te dama 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, marĩ ĩwẽ hã ahã na ma tã te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré ĩsazei'wa

norĩ hã ma tã 're si'rã'õtõ u'âsi aihĩni, Saromahã nhisi na 'ri zahãbã, da te 're ãsi za'ra mono u hã.

¹³ Tawamhã ãsazei'õ'wa norĩ hã, ãsazei'wa norĩ me 're hãimana za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono nherẽ, pahi za'ra di oto. Tazahã te oto ãsazei'wa norĩ hã da te 're wẽsãmri za'ra, 're hãimana wẽ za'ra mono wa.

¹⁴ Taha wa, ma tã da'ahã uptabi na saze za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ 're ãanomro mono da oto. Aibã hã ahã uptabi na ma tã saze za'ra, pi'õ zama. Taha wa, ãsazei'wa norĩ hã ma tã sina hã.

¹⁵ ãne hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tã ãhãzé ré norĩ hã da te 're sa'ra, 'ri nhi'riti wa, 're simi'wara mono da, ãsa'warizé wa, duré wetenhamri wa. Pedru hã ãwa'wai baba za'ra te te ro'razãri wa, ãawã hã te te hãiba upsibi za'ra da, te tame 're simi'wara, te te pese za'ra da.

¹⁶ Zeruzarẽ 'rata 'ri wa'õtõ mono hawi, ma tã da'ahã na dasito, Zeruzarẽ u. ãhãzé ré norĩ hã ma tã dasiré 'wasari ni. Duré wa'uburé ré 're ãhãimana za'ra mono norĩ zama, ma tã 'wasari ni, dasiré. Tawamhã aihĩni ma tã tapese za'ra ni oto.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ãpire za'ra norĩ nho're ãsimasabzé wasu'u

¹⁷ Tawamhã sasedoti ãpire uptabi hã, duré uburé ãsiré sadusezu norĩ me, ma tã ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ãma sã'ru za'ra. Tawamhã ma tã sima ãma roti za'ra, niha te te tãma rob'manharĩ za'ra da.

¹⁸ Taha wa, ma tã dama 'ru za'ra, da te dasiwi waibu da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã dazazéb 're, ma tã dasiwi sãme ni.

¹⁹ Tawamhã barana Wanhib'apito ma, hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tã ãtẽme si'ra za'ra, te te tãma 'ridawa za'ra da. Te te tãma 'ridawa za'ra wamhã, ma tã sani za'ra, rob u. ãne te tãma nharĩ za'ra:

²⁰ — Mo oto ai'aba'rãe' wa'aba, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zãb u, 're ããanomro mono zãp tãm na dama rowasu'u za'ra wa'aba da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²¹ Tawamhã, ãne hã te te wapari za'ra wamhã, bãdã 'rãiwatobro wi, ma tã asisi, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra u. Tame ma tã rowahutu na dama ãma sãna'rata za'ra.

Tawamhã sasedoti ãpire uptabi hã, ãsiré 're ãnomro mono norĩ zama ma tã zudezu norĩ ma ãpire za'ra norĩ zã da'mazatõ, Zeruzarẽ ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ zã. Tawamhã ma tã ãtẽme ubumro uburé. Tawamhã dazazãb u ma tã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zã tihãrã za'ra, da te ãtẽme simroi mono da.

²² Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ hã ma tã sã ai'aba'rã, dazazãb u. Sã sisisi wamhã, 'ri 're baba di. Taha wa, te apã ai'aba'rã ubana, dama roti'wa norĩ u.

²³ ãtẽme sihitu wamhã, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Pra. E niha bã. Dazazã hã, baba di. 'Ridawa nhitop tete uptabi nherẽ, duré dazazã 'madã'ã'wa norĩ hã 'ridawa ãma simasãm nherẽ, wa te 'ridawa za'ra wamhã, 'ri 're baba di. Ni'wai õ di. Robaba na wa sã rob'madã'ã za'ra ni. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

²⁴ Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zã 'madã'ã'wa norĩ nhib'apito hã, duré sasedoti ãpire norĩ hã ãne hã te te wapari za'ra wamhã, te te waihu'u za'ra õ di oto. Taha wa, ma tã sã omrami za'ra, tinhimiro'sãrata na, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zã.

²⁵ Taha ré, ni'wa hã te wei mo, aibã hã. Ta hã ma tã tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— Īwapari pese za'ra wa'aba. Aibâ norĩ hã dazazéb 're, ãséme 'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb âma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu za'ra. — Âne te tâma rowasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madâ'â wa norĩ hã ma tô sô ai'aba'ré tinhib'apito norĩ me, apâ te te simroi mono da. ĩsimroi mono 'wa norĩ hã êtê na da te hã za'ra mono ô'umnhasite, ma tô pawasisi âna te te simro.

²⁷ Te te simroi mono wamhã, te tâma nharĩ za'ra, dama roti'wa norĩ nho're simasab da. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ĩpire uptabi hã te tâma nharĩ za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma:

²⁸ — Wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'aba ni, Zezusihi nhimiroti na dama 're rowahutu tô za'ra wa'aba mono da. Tazahã dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, ĩwasu'u hã ma tô te te ropé 'ri pâ, âme Zeruzarê âma hã. Taha wa, ma tô da te dasima 're wawasu'u za'ra. Wa norĩ hã, u, Zezusihi wĩrĩ'wa. — Âne te tâma nharĩ za'ra.

²⁹ Tawamhã Pedru norĩ hã te asa tâma nharĩ za'ra, tisiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. Aimawi mreme hã wa te 're 'madâ'â za'ra mono ô di za.

³⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wahi'rata norĩ nhĩb'apito hã ma tô hãiwa'utu Zezusi hã, asadawa para wa'aba, da te dasiwi ĩwĩrĩ hã. Wedepo'o nhonhi'râmi na asiwi ĩsasômri 'wa hã ma tô hãiwa'utu.

³¹ Ta hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ti'â apâ, ĩsimire niwĩ 're sãmra u'âsi mono da oto, dama ĩpire na 're hãimana mono da, duré tiwaihu'u pese zarina te te 're da'anho'reptu mono da. Taha wa, te za te te 're wapawaptob za'ra, wasiré Izarazéhé nhihudu mono bâ, wawasédé hã wa te 're rême za'ra mono wa, te te wama 're apari mono da.

³² Wa norĩ hã wa tô âne na hã watômo na 'madâ'â za'ra ni. Taha wa, wa za wa te dama 're wasu'u u'âsi za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te za Tipê'êzani hã te te dama 're anhomri. Taha zama te za duré âne uburé te te dama 're awaihu'u, Zezusihi wasu'uwê hã. — Âne te tâma nharĩ za'ra, Pedru norĩ hã.

³³ Tawamhã dama roti'wa norĩ hã âne te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tizahi za'ra. Taha wa, ma tô sima âma roti za'ra, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi simro da.

³⁴ Tane nherê, aibã ĩwê hã Damarizé na ĩsisi hã ma tô hãiwi za. Ta hã parizezu norĩ niwĩ te 're mo, dama ĩwazé pe hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa, te 're hãimana. Tawamhã ta hã ma tô oto dama 'ru za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã da te sani za'ra da, dama ĩpire norĩ nhiti si'ubumro da, syry na.

³⁵ Taha pari, ma tô dama roti'wa norĩ ma tinha, âne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba, âma asôpré wa'aba da, aibã norĩ âma. E marĩ te za tâma ĩ'manharĩ za'ra wa'wa. Âma rosa'rata pese za'ra wa'aba.

³⁶ Aibã hã Te'udasi na ĩsisi hã duréihã, waihu'u pese newa, ma tô dama ĩpire na dama siwasu'u. Tawamhã aibã ahã na ma tô ĩsiré 're nomro, 400 na ĩhãiba hã. Tane nherê, da te wĩrĩ wamhã, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô te te ropé. Robaba di oto.

³⁷ Te'udasihĩ uirĩ na si ma tô duré Zudasi hã datême wi, Darireza âma aré 're ĩsãmra mono hã. Romanu norĩ nhĩb'apito hã dahãiba za'rada hã te te waihu'u da, danhisi mono bâ da te tâma ubumro za'ra ré, ma tô Zudasi hã datême wi.

Tawamhã da'ahâ na ma tô duré Ìsiré 're danomro, Te'udasihî ne. Ìsine, ma tô duré wîrî ni, Zudasi hã. Tawamhã Ìsiré 're Ìnomro mono norî hã ma tô duré te te ropé.

³⁸⁻³⁹ Taha wa, ãhãna hã wa te hãiba upi za'ra wa'aba tô, Pedru norî hã. Tô'ã. Ta norî hã si'uihã na te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, Ìsimirowahutu za'ra hã te za Ìsarina 're si'utõrî za'ra. Tazahã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa para te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, tiwi uprosi waihu'u za'ra wa'aba õ di za, Ìsimirowahutu za'ra hã. Taha wa, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã 'wapé za'ra wa'aba õ'umnhasite, te za aibã norî ma Ìwaprosi waré za'ra wa'wa, si'aba'rê da. – Æne te dama roti'wa norî ma roti, Damarizé hã.

Tawamhã Ìsimiroti hã ma tô saze za'ra.

⁴⁰ Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî zô ma tô sitême tihârã za'ra apã. Ma tô dama hãiba 'ru za'ra, taré da te dasiwi hã za'ra da. Taha pari, ma tô duré sadawa uwatî za'ra, te te duré dama 're rowasu'u tô za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na hã. Taha parip si, ma tô tâma rob'ru za'ra, apã si'aba'rê da.

⁴¹ Tawamhã ma tô dawi wairé, dama roti'wa norî hawi. Da te hã za'ra nheré, to za'ra di, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî hã. Ìsazei'wai wa, Zezusihi ne te te 're robzépata za'ra mono da, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã te te tâma Ìpisutu za'ra zém na hã ma tô sina waihu'u za'ra. Taha wa, tâma rowé za'ra di.

⁴² Tawamhã awé sidâpãsi ma tô te te dama 're rowahutu za'ra, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma 're Ìdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're. 'Ri baba, ma tô duré te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusihi wasu'uwé na. Zezusi hã tô sena, Danho'reptui'wa da, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono te te wama Ìpisutu na ma tô duré te te dama 're rowasu'u za'ra.

6

Aibã norî hã 7 na Ìhãiba za'ra hã dapawapto'wa da, da te dasiwi Ìpisutu za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã ahâ uptabi na ma tô zudezu norî hã saze za'ra, deredu norî mre me na 're Ìmreme zusi mono norî hã, duré ebreusi norî mre me na 're Ìmreme zusi mono norî zama. Tawamhã deredu norî mre me na 're Ìmreme zusi mono norî hã ma tô aiwapsari za'ra, dazari'wa norî hã deredu norî Ìmrotõ norî ãma 're po're simrami u'ãsi za'ra mono wa. Awé sidâpãsi, Ìsazei'wa norî hã ro te te sima 're waiubi mono wamhã, te ãma 're po're simrami u'ãsi za'ra. Taha wa, ma tô dama nharî za'ra, aibã norî hã deredu norî mre me na 're Ìmreme zusi mono norî hã.

² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî hã, 12 na Ìhãiba za'ra hã ma tô sô tihârã za'ra, tisiré Ìsazei'wa norî zô. Hãiba mono bâ Ìtême si'aba'rê da, te sô tihârã za'ra. Ìtême sihutu wamhã, te tâma nharî za'ra, ãne:

– Wasiré Zezusihi zazei'wa norî, e 'Re Ìhãimana u'ãsi mono wasu'uwé hã wa za dawi wasu'u zazãri za'ra ni, taha upana wa te 're Ìdazari za'ra mono da si. Mare di. Wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã te te wama 're arowaré mono õ di za.

³ Ma'ãpé, sô asõpré wa'aba mono, aibã 7 na Ìhãiba norî zô. Aibã norî hã da te Ìwësãmri za'ra zô, te za sô asõpré wa'wa, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono pê'èzani na si 're Ìnomro mono norî zô, hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré 're Ìhãimana za'ra mono norî zô. Ta norî ma, wa za romhuri hã pisutu za'ra ni, awé sidâpãsi te te 're dazari za'ra mono da.

⁴ Tawamhã wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wa za 're wamreme zusi u'âsi. Ìmreme na wa za wa te 're dapawaptob u'âsi za'ra. — Æne te tâma nharĩ za'ra.

⁵ Tawamhã ìsimiroti za'ra hã aihĩni ma tô saze za'ra, ìsazei'wa norĩ hã. Taha wa, ma tô aibã norĩ zô rob'madã'ã za'ra. Tawamhã ma tô sãmri za'ra, Esitéwã hã. Ta hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma te te ìsasômri. Ìpê'êzani na si te 're hâimana. Tawamhã ma tô duré sãmri za'ra Piripi hã, duré Procoru hã, duré Nicano hã, duré Timo hã, duré Pamenasi hã, duré Nicorazu hã. Ætizotiza na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ìsãmra mono aré, Nicorazu hã. Zudezu'ô aré, ma tô sizudezu, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma oto dame 're wata mono da.

⁶ Tawamhã ã norĩ hã ma tô oto te te simro, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u, tinhĩb'rada te te ãma sa'ra za'ra da, Ì'rã nhisiwi, ãma mreme zusi da. Æne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô romhuri hã tâma pisutu za'ra.

⁷ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô duré te te ropé, 'ri baba. Zezusihi nhirã zarina 're ìnomro mono norĩ hã ma tô sina hã, Zeruzarê ãma hã. Sasedoti norĩ hã ahã na ma tô duré Zezusi hã saze za'ra oto.

Esitéwã, da te dasiwi ì'arizé wasu'u

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Esitéwã hã te te 're pawapto pese, tiwaihu'u pese na. Taha wa, Ìwaihu'u pese na si te 're hâimana, Esitéwã hã. Taha zarina ma tô marĩ ìwê hã te te dama 're ab'manharĩ, dama Ì'manharĩ waihu'u'ô hã, danho'a.

⁹ Tane nherê, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tô sada 're hâimana za'ra, ìmreme te te 're wê'ô za'ra mono wa. Ta norĩ hã darob amoi hawi, Zeruzarê u 're ìsihutu mono aré, Sireni na 'ri nho'ômo nhisi hawi, duré Aresãdiriza na 'ri nho'ômo nhisi hawi, duré Sirisiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, duré Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi. Ta norĩ hã ma tô 're si'rã'ôtô u'âsi, rowahutuzéb u dasi'uihã na 're ìdahâimana za'ra mono zém na rowahutuzém nhisi u hã. Tawamhã ta norĩ hã, Esitéwãhã mreme te te siwi wê'ô za'ra wa, te nasi aimawi na tâma nharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pè'êzani hã ma tô tite hã rowaihu'u pese zé hã tâma tisô, Esitéwãhã ma, mreme waihu'u pese da. Taha wa, aibã norĩ ma, te te asa tâma ãma wa'rãmi za'ra wamhã, ma tô nasi mreme nhihãri za'ra.

¹¹ Taha wa, ta norĩ hã ma tô ni'wam norĩ hã sada wada'uri za'ra pi'uriwi, Esitéwã te te siwi wasu'u wasété za'ra da, dama. Rob'uiprazé ma tô tâma sômri za'ra, sada simasab da. Æne te tâma roti za'ra:

— Æne te za Esitéwã hã dama ìwasu'u za'ra wa'wa: “Esitéwã hã wa tô wapari za'ra ni. Mozési hã te te dama 're wasu'u wasété. 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma, te te duré 're wasété.” Æne te za dama ìwasu'u wasété za'ra wa'wa, Esitéwã hã. — Æne ma tô aibã norĩ hã sada wada'uri za'ra.

¹² Taha wa, ma tô ãne hã dama wasu'u wasété za'ra, Esitéwã hã. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ ma zama, ma tô ãne wasu'u wasété za'ra, dama roti'wa norĩ ma zama. Aihĩni sada danhiti'rui wairébé da, ma tô ãne dama wasu'u wasété za'ra. Tawamhã ma tô oto sô ai'aba'ré, Esitéwãhã zô. Taha wa, ma tô siwi ti'ã. Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi sapró, zudezu norĩ ma, Ìpire za'ra norĩ u.

¹³ Tawamhã, Esitéwãhã mreme te te siwi ìwê'ô za'ra norĩ zô, ma tô sô tihãrã za'ra, taré te te siwi ìwasu'u wasété 'wa norĩ zô, Esitéwã te te tâma wasu'u wasété za'ra da. Æne te dama Ìpire za'ra norĩ ma, Esitéwã hã taré wasu'u za'ra:

— Õ hã aibã hã, rowasu'u wasédé hã te te sazãri õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zém na hã. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti wê wa'rãmi, ma tó te te dama 're rowasu'u wasété u'âsi.

¹⁴ Wa norĩ hã wa tó wapari za'ra ni, ìmreme hã. Zezusi hã Nazaré âma aré 're ìsãmra mono hã te za, u, 'ri hã uprosi, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zé hã. Duré, roti hã Mozési te te aré wama ìsômri hã 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã te za, u, wawi âma saprĩ. — Æne ma tó Esitéwãhã wasu'u wasété za'ra taré.

¹⁵ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré aihĩni ìsi'ubumrozéb âma ìhâimana za'ra norĩ hã te âma tinhopré, Esitéwãhã ubu âma hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, hãiwa âma romhuri'wai ubu ne, Esitéwãhã ubu hã.

7

Dama ìpire norĩ nho're, Esitéwã dama ìsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ìpire uptabi hã te tãma tinha, Esitéwãhã ma:

— E tó sena aiwasu'u hã.

²⁻³ Tawamhã Esitéwã ma tó tãma rob'rãzarõtõ za'ra, dahi'rata norĩ wasu'u na hã, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, wamama norĩ zama, ìwapari za'ra wa'aba. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, rowa'a na 're ìsãmra mono hã duréhã ma tó Abra'ãhã ma sihãiré, wahi'rata ma. Mesapotamiza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma 're sãmra mono ré, ma tó ìtême wi, zahadu Harã na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ õ ré. Æne te tãma tinha: "Ma'ãpé aïrom nhiti aïwatobro, asisãnwã norĩ nhiti aimorĩ da. Aïrop téb u wa za asaprõ, tamomo 're aihâimana mono da oto." Æne ma tó tãma roti.

⁴ Taha wa, tisiré cadezi norĩ nhipti'ai hawi ma tó watobro. Harã na 'ri nho'õmo nhisi âma te oto 're sãmra, Abra'ã hã. Tame, ìmama hã ma tó tiwi dârã. Tiwi dârã parip si, ma tó 'Re ìhâimana u'âsi mono hã saprõ, ìroptéb u, Abra'ã hã. Taha wa, te oto a norĩ wa'wa hã ìwa 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ìsipti'ai âma.

⁵ Tane nheré, we te te saprõni nheré, te te tãma sòmri uptabi õ di, ti'a hã ìte da hã. Taha wa, te ãne hã tãma tinha: "Tó sena, ti'a, wa za aïma tisõ, ate da, asihudu sidãpãsi, asihudu norĩ te da." Æne ma tó tãma ropisutu, Abra'ãhã ma, 'ra õ ré.

⁶ Te duré tãma tinha: "Apto'oré hã asihudu norĩ hã te za dasiré 're si'ubumro, darob amoi âma tinhipti'ai âmai õ nheré, tisiré'õ norĩ siré. Tawamhã ti'a tede'wa norĩ nhimiwada'uri zarina si te za 're hâimana za'ra, te te tãma 're romhuri pese za'ra mono da taré, wa'ãbã ãna. Si'uihã na si'ãma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Da te 're ìhã za'ra mono zé hã te za duré te te 're sêpata za'ra. Æne te te 're robzêpata za'ra mono ré hã, te za âma tiwahub ahã za'ra, 400 na.

⁷ Tawamhã wa za te 're ruiwa'ãbã za'ra. Marĩ, wa za asa te 're ab'manharĩ, daza'ru tede'wa norĩ ma hã asihudu norĩ wi, 're robzei'õ za'ra mono wa. Taha parip si, asihudu norĩ hã te za wei wairé apã. Tawamhã âme te za ì'ãma 're dawata za'ra oto." Æne te tãma ropisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁸ — Te duré tãma roti, ãne: "Te za 're asisihãiwata nhihãri za'ra wa'aba mo, ìzazei'wa na aipibui pese aba zéb da hã." Æne ma tó tãma roti. Taha wa, Izati hã waptã'ã wamhã, ma tó sihãiwata nhizã, ìmama hã, Abra'ã hã. 8 na âma mara wapsi, ma tó sihãiwata nhizã. Izati hã ma duré ti'ra hã sihãiwata nhizã, Zaco hã. Zaco hã ìsarina ma duré ti'ra hã te te 're anhihãiwata nhihãri, poto sidãpãsi,

12 na ihâiba norĩ hã. Ta norĩ hã Zacoho 'ra norĩ hã, wahi'rata na'rata uptabi. — ãne te Esitéwã hã rob'rãzarõtõ, dama ãpire za'ra norĩ ma.

⁹ Tawamhã Esitéwã hã ma tô duré tinhimirob'rãzarõtõ na tâma ãma uzusi za'ra, ãne:

— Ta norĩ hã wahi'rata norĩ hã ma tô tinoire hã dama wede za'ra, Zuzé na ãsisi hã. Ihâimanazém na te te siwi 're 'ruiwapari za'ra mono wa, ma tô dama wede za'ra. Taha wa, ã'uiupra'wa norĩ hã ma tô siwi saprõni za'ra, Ezitu u, tame danhimiwada'uri zarina si te te dama 're romhuri mono da, pawã'ãbã ãna. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'ãsi mono hã ma tô ãsiré 're hâimana u'ãsi.

¹⁰ Taha wa, te te ãrobzépata mono zéb sidápãsi ma tô nasi pawapto, tiwi robzei'õ tô da. Tawamhã apito Para'oho ma, sihãiré wamhã, 'Re ihâimana u'ãsi mono ma tô tiwaih'u pe hã tâma tisõ, Ihâimana wẽ zéb da hã. Taha wa, apito Para'o hã ma tô wêsã, Zuzé hã. Taha zarina ma tô tâma pisutu, Ezitu ãma roti'wa da oto, ãsadowa para. ãsibro hã duré ãsõrõwa zama te te tâma 're 'madã'ã mono da zama, ma tô duré pisutu.

¹¹ Tawamhã nimahã wahum na dasa hã poto õ di, Ezitu ãma hã duré wahi'rada 're ihâimana za'ra mono zéb ãma hã, Cana'ã na romnhisi ãma hã. Taha zarina, ma tô oto mra hã da te 're sêpata za'ra. Marĩ õ di, te te 're ihuri mono da hã, wahi'rata norĩ hã.

¹² Tawamhã wahi'rada Zaco hã ma tô dasai wasu'u hã wapa, Ezitu ãma buru nho wasu'u hã, tamep si da te 're ãsa'wari mono na hã. Taha wa, ma tô ti'ra norĩ hã wahi'rata norĩ hã satõrĩ za'ra, Ezitu u si'aba'ré da, mra hã te te 'mai'uiupra za'ra da. Tawamhã ãmorĩ'rata na si'aba'réi wamhã, ma tô aihutu apã, timama u. Mra hã ma tô te te ãwisi.

¹³ Taha parip si, ma tô duré sô ai'aba'ré, Ezitu u, maparane ãma. Tawamhã Zuzé hã ma tô tâma siwasu'u za'ra oto, tidub'rata norĩ ma. Tawamhã apito Para'o hã ma tô wapa, Zuzéhé sisãnawã norĩ wasu'u hã. Taha wa, ma tô oto waihu'u za'ra, ãsisãnawã za'ra na hã.

¹⁴ Taha wa, ma tô Zuzé hã timama zô hã, Zacoho zô, aihĩni pese ãtème si'aba'ré da, ãmro norĩ hã ã'ra norĩ zama, duré uburé ãsiré 're ãdahãimana za'ra mono norĩ zama. ãne dahãiba za'ra hã, 75 na.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Zaco norĩ hã te oto zãmo, Ezitu u, tame 're si'ubumroi mono da oto. Tame ma oto Zaco hã dãrã. Tame ma tô duré ã'ra norĩ hã 're dã'ã za'ra. Tawamhã ãmama hã tiwi dã'ã za'ra wamhã, ãhi hã ma tô siwi ti'ã apã, ãrob u, Sitẽ na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tame te te siwi sême da. Ti'a hã Abra'ã hã dã'ã õ rẽ, Hamohõ nhihudu norĩ wi, te te sisada ã'uiupra sirõmo ãma, ma siwi sé, ãhi hã. 'Re dã'ã za'ra mono sidápãsi, ma tô wahi'rata norĩ hi zama apã da te 're 'wasari tamomo, Zacoho 'ra norĩ hi hã, tame da te 're sême mono da, ãtẽ zahãpã wa, ab're 're.

¹⁷ — Tawamhã 'Re ihâimana u'ãsi mono hã Abra'ã hã ma, te te ãropisutuzé hã te te tâma ãma ã'uwaimramizéb u hã, romhuture di oto. ãsihudu norĩ hã wahi'rata norĩ hã ma tô oto sina hã, Ezitu ãma. Da'ahã uptabi di oto.

¹⁸ Tawamhã roti'wa aimawi hã ma tô oto ãzé, si'apito da, Ezitu ãma, Zuzéhé waihu'u'õ'wa hã.

¹⁹ Tawamhã tizadawa nhipese na si ma tô wahi'rata norĩ ma 're hâimana ta hã. Ma tô te te tâma 're rob'manharĩ wasété u'ãsi za'ra. Ma tô damama norĩ ma roti za'ra, rowi te te 're sa'ra za'ra mono da, ai'uté hã, 're dã'ã za'ra mono da.

²⁰ Taha ré, ma tô Mozési hã podo, ai'utépré ãwẽ uptabi hã. A'amo si'ubdatõ ma tô ãma ai'utõ, ãmama norĩ te te ã'madã'ã zahuré zém na hã, 'ri para.

²¹ Tawamhã 'ri nhiti ma tô ìna hã tihi. Taha wa, apito Para'oho 'ra sipi'õ hã ma tô ãma ti'ra, Mozésihi ãma. Ti'ra uptabi newa, ma tô prédu.

²² Taha wa, Ezitu ãma danhimirawaihu hã ma tô uburé dawí waihu'u, Mozési hã. Oto prédu wamhã, te te waihu'u pese wa, uburé te te rob'manharĩ wē di. Īsimiroti hã wē wa, dama mreme pire di. — Āne te dama ĩpire za'ra norĩ ma, rob'rāzarõtō, Esitēwā hã, dahi'rata wasu'u na hã.

²³ Āne te duré tãma rob'rāzarõtō za'ra:

— Tawamhã Mozési hã 40 na ãma wahu wamhã, ma tô sima rosa'rata, tisiré norĩ hã te te waimrami mono da, Izarazéhé nhihudu norĩ hã.

²⁴ Tawamhã te te ab'madâ'ã mono wamhã, ma tô 'mai'hãba pibu tisiré hã, ezipsiu hã te te 're pré'é mono ré hã. Taha wa, ma tô ĩtēme mo, ãma sisapri' da. Tawamhã te te 're pré'é mono 'ru te, ma tô tĩwĩ, ĩ'azãri'wa hã, tisiré hã te te 'ruiwa'ãbã da.

²⁵ Mozési hã ma tô tisiré norĩ ãma rosa'rata, ãne: “Īisiré norĩ hã átē te za siwi ĩwaihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩpisutu za'ra zém na Ezitu hawi te dawí ubumroi mono da.” Āne te tisiré norĩ ãma rosa'rata. Tane nherē, te te siwi waihu'u õ di, ĩsiré norĩ hã.

²⁶ Tawamhã awēm na hã ma tô duré mo, tisiré norĩ u. Morĩ wamhã, te duré ĩsiré norĩ hã ĩsõ'a si'wapé zahuré, maparane. Taha wa, ma timreme hã tãma 'marōwĩrĩ zahuré, ãne: “Tõ'ã. Asi'wapéi wa'aba tõ. Oro asiré 're anomro aba mono za, te asi'wapéi wa'wa.” Āne ma tô timreme hã tãma 'marōwĩrĩ zahuré.

²⁷ — Tawamhã ãma ĩsãna'rata'wa hã ma tô Mozésihi mreme hã wē'õ. Taha wa, ma tô mreme sina sa'ré, ãne: “E 'wa sadawa para we aimorĩ bã, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da hã.

²⁸ E ĩzama te za ĩwĩ, ezipsiu hã ĩwĩrĩ ne, ahãmhã.” Āne te tãma tinha, Mozésihi ma.

²⁹ Tawamhã ĩmreme hã te te wapari wamhã, ma tô Ezitu hawi aimani Mozési hã, Midi'ã na romnhisi u, tame 're hãimana mono da oto. Tame ma timro. ĩ'ra maparane oto, aibã norĩ hã.

³⁰ — Midi'ã ãma 're sãmra mono ré hã, ma tô ãma tiwahu, 40 na. Tawamhã nimahã bãtã na ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ĩtēme sihãiré, hãiwa hawimhã. Sina'i na etē 'rãihã nhisi 'rata, ma tô ĩtēme sihãiré, a'ubuni u, wede zapore ro'o wa'wa.

³¹ Tawamhã Mozési ma tô ãma titob'uzu, te te sãmri wa. Taha wa, ma tô ĩtēme ai'ré, 'rãwi te te sabu da. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme ma tô wapa. Āne te tãma tinha:

³² “Wa hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, aihĩ'rata norĩ nhĩb'apito, Abra'ãhã nhĩb'apito, duré Izatihi nhĩb'apito, duré Zacoho nhĩb'apito.” Āne ma tô tãma si'mahã, Mozésihi ma. Tawamhã Mozési hã ĩmreme te te wapari wamhã, te tãma rērē, pipa te. Tãma pahi wa, te te 'madã'ã waihu'u õ di.

³³ Tawamhã Wanhib'apito te duré tãma tinha: “Īnho'a asabzé hã wē uptabi di, ti'a hã. Aima ĩpire uptabi wa, ĩma asiséb zarina te za aipara'uza hã ĩsani.

³⁴ Wa hã wa tô ĩnhĩb'a'uwē norĩ hã te 're 'madã'ã za'ra. Romhuri pire na te te 're rob'ma'wamarĩ mono wa, te robzei'õ u'ãsi 're hãimana za'ra, Ezitu ãma hã. Taha wa, ma tô romhuri pire te, 're 'wab'ētē u'ãsi za'ra. ĩ'wab'ētē za'ra hã wa tõ te 're wapari u'ãsi za'ra. Taha wa, wa we oto ĩtēme si'ra za'ra, te sō'reptu za'ra da, Ezitu hawi. A hã wa za oto asatō, Ezitu u apã aimorĩ da.” Āne ma tô tãma rob'ru, Mozésihi ma.

³⁵ — Tawamhã te oto mo apã, Mozési hã Ezitu u, tisiré norĩ te te sō'reptu za'ra da. Tane nherē, Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô aré siwi watawa, ãne: “E

'wa sadawa para we aimorĩ bâ, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da." Āne ma tō aré siwi wē'ō. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō apã ĩtême satōrĩ za'ra, Mozési hã. Tawamhã hãwiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, wedezapore ro'o wa'wa sô ĩsãmra hã ma tō Mozési hã pawapto, Ezitu hawi te te danhimroi mono da apã, danhipti'ai u.

³⁶ Taha wa, ma tō Mozési hã te te danhimro tō, Ezitu hawi. Duré Ezitu âma zahadu 're sãmra mono ré, ma tō marĩ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã te te dama 're ab'manharĩ. Ā pré na â poré nhisi âma, ma duré dama rob'manha, ĩwaihu'u'ō na. A'ubuni wi siwa'ru 're danomro mono ré, ma duré marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã te te dama 're ab'manharĩ, 40 na da'âma wahub za'ra ré.

³⁷ Ta hã ma tō tisiré Izarazéhé nhihudu norĩ ma rowasu'u, âne: "Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za ni'wa hã asiré wa'wa hã we aima pisutu za'ra wa'wa, ĩsine, te te aima 're ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono 'wa da hã." Āne te tãma rowasu'u za'ra, Mozési hã. — Āne ma tō Esitewã hã dahi'rata wasu'u na tãma rob'rãzarõtō za'ra, dama ĩpire za'ra norĩ ma.

³⁸ Āne te duré tãma rob'rãzarõtō za'ra:

— Izarazéhé nhihudu norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tō Mozési hã dasiré 're mo, wahi'rata norĩ siré. Nĩmahã bãtã na siré si'rã'õtō wamhã, ma tō hãwiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã tãma rowasu'u, Mozésihi ma, Sina'i na êtê 'rãihã nhisi âma. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, robzei u'âsi ĩ'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zé wasu'u hã ma tō tãma tisō, Mozésihi ma, ta hã te te wama 're anhomri mono da, ĩsipai u.

³⁹ Tazahã wahi'rata norĩ hã te te wapari ze za'ra ò di, Mozésihi mreme hã. Ezitu u apã ĩsi'aba'ré da si, ma tō tinhimirosa'rata na sisaze za'ra.

⁴⁰ Taha wa, te Arãhã ma nharĩ za'ra, âne: "Ma'ãpé, marĩ hã romhãiba hã wama 'ma'manharĩ za'ra na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne ĩwaihu'upe hã, te te ĩwanhimroi mono da hã." Āne ma tō tiwi waptērē za'ra, romhãiba hã te te ĩ'manharĩ za'ra da. Te duré âne tãma nharĩ za'ra: "Mozési hã ma wawi aimani, Ezitu hawi wē ĩwanhimroi mono 'wa hã. Wa te sa'rese za'ra ò di oto." Āne te wahi'rata norĩ hã tãma nharĩ za'ra, Arãhã ma.

⁴¹ Taha wa, tame ma tō powawē 'ra hãiba ne hã tãma 'manharĩ za'ra, âma 're ĩwata za'ra mono zéb da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana. Tawamhã ma tinhimizama hã oto siwi simro, tinhimirob'manharĩ âma wata za'ra da. Aimawi te te sima rob'manharĩ za'ra wē te, ma tō duré dasa hã siwi 'manha.

⁴² Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō tiwi aipi'ra za'ra, aimawi na si si'uihã na za 're wata za'ra mono da, ĩ'upana. Bãtã âma ĩ'upana 're wata za'ra mono da, ma tō duré tiwi aipi'ra za'ra, duré a'amoĩ âma, duré wasi âma zama. Taha na ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã âma rob'ui'ére, duréhã ĩmre na:

"Izarazéhé nhihudu norĩ, e ĩ'ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō ĩnhimipodo hã asiwi 're ĩsimroi wa'aba mo, a'ubuni wi 're anomro aba mono ré hã. Mare di. ĩ'upana aimawi âma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō âne hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Āne 're anomro aba mono ré, ma tō 40 na ai'ãma tiwahub za'ra wa'wa.

⁴³ ĩ'upana âma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō romhãiba hã asima ĩ'manharĩ za'ra wa'wa, waihu'u pese newa, Moroti ĩhãiba'ō na romhãiba 'manharĩ nhisi âma. Duré Rēpã na wasi nhisi âma ma tō 're aiwata za'ra wa'aba mo, waihu'u pese newa ĩhãiba'ō âma hã. Ta hã ma tō asiwi 're ĩmrami aba mo, âma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, a'ubuni wi.

Taha wa, wa za oto airom nhiti asatōrī za'ra wa'wa, Babironiza na 'ri nho'ōmo nhisi nhipai u ai'aba'rēi wa'aba da."

Āne ma tō wahi'rata norī ma rowasu'u, Īsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ére na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme zarina. Timreme, ma tō wahi'rata norī āma uwaimra. — Āne te Esitēwā hā zahadu dama ĩpire norī ma rob'rāzarōtō za'ra, dahi'rata norī wasu'u na hā.

44-45 Te duré tāma rob'rāzarōtō za'ra, āne:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō tāma pisutu, Mozésihi ma, wahi'rata norī hā te te siwi ĩ'ri mono zéb da hā, a'ubuni wi. Tawamhā Mozésihi ma, te te ĩpisutuzéb zarina ma tō da te dasiwi simizusi romhā 'manharī na 'ri hā, dasiré ĩwa simasisi mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, ma tō 'rizé hā te te siwi 'wapé siré, danhimizahāri sidāpāsi te te siwi simizusi mono da. Tawamhā ta norī uirī na si ma tō wahi'rata norī hā siwi āwisi, tirop téb u sihutu wamhā, Zuzuwéhé siré. Sihutu wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō wahi'rata norī hā pawapto'ob za'ra, dasi'wapé na. Ma tō te te tāma dazate za'ra, tame 're ĩdahāimana za'ra mono norī hā. Tawamhā wahi'rata norī hā ma tō asisi oto, tirop téb u. Sisisi wamhā, ma tō siwi tisā 'ri hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ĩwa 're ĩsāmra mono zéb da hā. Tame te oto 're sab u'āsi, Dawi za ĩpotozéb u hā.

46-47 Tawamhā Dawi hā ma tō tiprédu. Prédu wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō wēsā. Taha wa, Dawi hā ma tō tiwi waptē, 'ri ĩté hā te te tāma sārī da, ĩwa 're ĩsāmra mono zéb da hā. Āne te tiwi waptē: "E te za ĩma ĩ'ru, 'ri té, te aima sārī da. A hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Zacoho nhib'apito. Taha wa, wa ĩsima wē, 'ri hā te aima sārī da." Āne ma tō tiwi waptē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono wi. Tane nherē, Dawi hā te te tāma 'ri ō di. ĩ'ra si, ma tō tāma 'ri, Saroma hā tipoto'wa uirī na si.

48 — E tawamhā 'ri hā da te dasiwi ĩsārī 'rep si te 're sāmra u'āsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Mare di. 'Ri 'rep si 're sāmra mono ō di. Āne ma tō duréihā āma rob'ui'ére, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa hā:

"Wanhīb'apito, ma tō āne ĩma siwaihu'u:

49-50 Wa hā hāiwa nhipai āma, Apito. Ti'ai āma zama, Apito. ĩwaihu'u pese wa, wa hā uburé Apito. ĩwétési uburé marī hā te 'manharī waihu'u pese di. E niha te za tawamhā ĩnhorōwa hā ĩma ĩ'ri za'ra wa'wa, ĩwa 're ĩnhamra u'āsi mono zéb da hā. Mare di. 'Re ĩnhamra u'āsi mono zéb da hā ĩma 'ri waihu'u za'ra wa'aba ō di za."

Āne ma tō Wanhīb'apito mreme hā wama wasu'u, ĩsadawa wasu'u'wa hā. — Āne ma tō Esitēwā hā dama ĩpire za'ra norī ma rob'rāzarōno hā 'rāsutu za'ra, dahi'rata norī wasu'u na hā.

Esitēwāhā dā'ázé wasu'u

51 Tawamhā Esitēwā hā te duré tāma nharī za'ra, dama ĩpire za'ra norī ma:

— A norī wa'wa hā aipo're za'ra wa'aba ō di. Aip'ē tete za'ra wa'aba di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā aipo'reptō newa, 're wapari za'ra wa'aba mono ō di. Aihī'rata norī wa'wa hā 're ĩhāimana za'ra mono zém ne, te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ézani hā te asiwi 're ĩwē'ō za'ra wa'aba mo, aihī'rata norī wa'aba ne hā.

52 Aihī'rata norī wa'wa hā ma tō sada 're sib'ru za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī zada. 'Re ĩmorī wē uptabi hā za we ĩwisi wana, ma tō aré te te dama 're wasu'u za'ra, ĩsadawa wasu'u'wa norī hā. Tane nherē, ma tō aihī'rata norī wa'wa hā te te 're simro, ta norī hā. Aihī'rata norī

wa'wa hã ãne te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, ma tũ duré a norĩ wa'aba zama dama ĩsa'ré za'ra wa'wa, 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã da te dasiwi wĩrĩ da.

⁵³ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ, ĩsimiroti hã te te aima 're sũmri za'ra wa'aba mono nherẽ, ĩsimiroti na 're wapari za'ra wa'aba mono õ di. — ãne te tãma nharĩ za'ra, dama ĩpire za'ra norĩ ma, Esitéwã hã.

⁵⁴ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã Esitéwãhã mremente te te wapari za'ra wamhã, ma tũ sadawa 'ru za'ra. Taha wa, te 'wasitete za'ra, Esitéwãhã ãma.

⁵⁵ Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na ma tũ aptete, Esitéwã hã. Taha wa, hãimo ma tũ 'mazawẽ. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hãiba na rowa'a za'ene hã ma tũ 'madã. Zezusi hã ma duré tisã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ te za.

⁵⁶ Tawamhã Esitéwã te 'mahã, ãne:

— 'Madã'ã za'ra wa'aba. Ôhõta hãiwa, ma we 'ridawa. Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã wa tũ sabu. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ te za. — ãne te tãma 'mahãrã za'ra.

⁵⁷ Taha wa, tinhib'rata na ma tũ tiwi sipo're nhidã za'ra, dama roti'wa norĩ hã. Asa tãma 're sipari za'ra mono sina, ma tũ sũ rere, te te siwi ãri da.

⁵⁸ Sa'ëtẽ te siwi 'mapra, 'ri nho'õmo babarãi u, etẽ na te te siwi wĩrĩ da. Tawamhã ti'uza ĩsisiwimhã, ma tũ sada sani za'ra, Esitéwãhã 'ruwapari'wa norĩ hã te te nasi siwi ahãri pibui pese da. Saru na aibã ĩprẽduptẽm nhisi 'rata, ma tũ ti'uza hã sa'ra za'ra, ta hã te te sa 'madã'ã za'ra da.

⁵⁹ Tawamhã etẽ na te te nasi siwi ahãri ré, ma tũ Esitéwã hã mre, Zezusihi ma. ãne ma tũ sina 'mahã:

— Wanhib'apito Zezusi, ĩpẽ'ẽzani te za ĩwi ĩ'ã, ãma atẽme ĩmorĩ da.

⁶⁰ Tawamhã hi'rãtitũ ma tũ nhamra, Esitéwã hã. Mreme 'rãihã na ma tũ duré tãma mre, ãne:

— Wanhib'apito, tiwasédé te te ĩ'ãma 'manharĩ za'ra nherẽ, tãma pisutu za'ra õ di za, rowasédé hã.

Tawamhã mremente pari, ma tũ dãrã oto, Esitéwã hã.

8

Saru hã ĩsazei'wa norĩ ãma te te ĩrowasutu na'rata zé wasu'u

¹⁻³ Esitéwã hã da te ĩwĩrĩzẽm na hã ma tũ Saru hã dapa'uze.

Tawamhã aibã norĩ hã ma tũ Esitéwã siwi tisẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã pese 'wa norĩ hã. Te te siwi sũrẽ wamhã, te ãma ti'ry'ry, wawai 'rãihã na. Tawamhã Esitéwã dã'ã parimhã, bãtã na ma tũ awa'awi sada tazahi za'ra ni, ĩsazei'wa norĩ zãda. Taha wa, ĩsazei'wa norĩ hã Zeruzarẽ ãma 're ĩsi'ubumroi mono zũ, ma tũ rowasédé hã sũ tiwatobro na'rata za'ra, sada dazahi za'ra wa. Saru hã Zezusihi zazei'wa norĩ ãma ma tũ rowasutu, ĩsazei'wa hãimanazé hã si'utõrĩ da. 'Ri baba te nasi zãsi, ĩsazei'wa norĩ zũ. Tawamhã rob u te te nasi da'anhamra, aibã hã duré pi'õ zama. Taha pari, te nasi te te da'ãma arobãdã, te te nasi da'a'maza da, dazazéb 're. Taha wa, ĩsazei'wa norĩ hã ma tũ te te siwi ropé, Zeruzarẽ hawi. Ta hawimhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ma tũ te te ropé, duré Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi u zama, daza'rui mono bã. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ si te zahadu 're si'ubumroi, Zeruzarẽ ãma hã.

Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Piriipi hã ĩwasu'uwẽ na te te dama ĩrowasutu za'ra zé wasu'u

⁴ Tawamhã daro mono bã, ĩsazei'wa norĩ te te ĩropéi mono hã sihutu sidãpãsi, ma tũ te te dama 're rowasutu za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ na.

⁵ Tawamhã Piripi hã Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô mo. Tame ma tô Cristu hã te te dama 're wasu'u, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İpisudu hã, Danho'reptui'wa da.

⁶ Marĩ İwê hã dama İ'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ. Piripihĩ mreme hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô İmreme na 're danhopré, marĩ İwê hã te te 're İ'ab'manharĩ mono hã da te sabu za'ra wamhã.

⁷ Wa'uburé ré 're İhâimana za'ra mono norĩ hã ahã na ma tô apese. Sadari sina te nasi wairé, wa'uburé hã. İmorĩ waihu'u'õ hã ahã na ma duré pese za'ra, Piripi hã. İhi'ré zama ma tô ahã na apese.

⁸ Taha wa, datoi uptabi za'ra di, 'ri nho'õmo âma 're İdahâimana za'ra mono norĩ hã.

⁹ Tame te aibã hã 're sãmra, Sima na İsisi hã. Romhõsi pese 'wa, ta hã. Taha âma ma tô aré 're tob'uzu za'ra, samaritanu norĩ hã. Sima hã İwaihu'u pese newa, te dama 're siwasu'u u'âsi, dama İpire na.

¹⁰ Aihĩni ma tô Simahã mreme na 're danhopré aré. Âne te da te dasima 're rowasu'u za'ra, õ hã 'Re İhâimana u'âsi mono newa:

— “Öhõ ma hã, aibã ma hã İwaihu'upe te tãma tihãiba. 'Re İhâimana u'âsi mono waihu'u pe hã sa'ëtê na te tãma tihãiba.” — Âne te da te dasima 're wasu'u za'ra.

¹¹ Wahub ahã na ma tô âma 're datob'uzu za'ra, te te dama 're İ'aromhõsi mono zém na hã. Taha wa, te âma 're danhopré pese.

¹² Tane nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono, da'âma 're İsib'a'uwê mono zé wasu'u na, duré Zezu Cristuhu wasu'u na, Piripi hã te te dama rowasu'u wamhã, ma tô saze za'ra ni. İsimirowasu'u hã da te saze za'ra wamhã, â dawabzuri ma tô 'manharĩ za'ra ni, aibã norĩ hã, duré pi'õ norĩ zama.

¹³ Simahã zama ma tô saze. Â dawabzuri ma duré dame 'manha. Te te 'manharĩ parimhã, te oto Piripihĩ siré 're mo. Tawamhã te nasi âma titob'uzu, dama İ'manharĩ waihu'u'õ hã te te nasi dama ab'manharĩ wa, Piripi hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã zahadu Zeruzarê âma hâimana za'ra ré, ma tô samaritanu norĩ wasu'u hã wapari za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, da te İsaze za'ra zém na rowasu'u hã. Taha wa, ma tô Pedru norĩ hã siwi satõrĩ zahuré, Zuwãhã me. Samariza u datême neb zahuré da, ma tô satõrĩ zahuré ni.

¹⁵ Tawamhã ma tô datême aimasisi. Simasisi wi, ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono ma timreme zahuré, da'âma, Tipê'êzani hã te te dama sòmri da.

¹⁶ 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hã zahadu datême wisi õ di, tamo-momhã. Wanhib'apito Zezusihi nhisi na si ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

¹⁷ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô tinhib'rata na da'a'rã upi zahuré. Te te âma da'a'rã upi zahuré mono wamhã, 'Re İhâimana u'âsi mono, ma tô Tipê'êzani hã dama sòmri za'ra.

¹⁸ Tawamhã Sima hã ma tô sabu, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, da'rã nhisiwi tinhib'rada hã te te nomri zahuré mono ré hã, 'Re İhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani te te dama İ'anhomri mono zé hã. Taha wa, ma tô sima wê, rob'uiprazé hã te te tãma sòmri zahuré da.

¹⁹ Âne te tãma nharĩ zahuré:

— Â. Rob'uiprazé, wa za aima sòmri 'wa, asine wa'aba, İnhib'rada hã da'rã nhisiwi te 're aza'ra mono da, aiwaihu'u pese 'wa hã we İma sòmri aba da, asine wa'aba te 're da'a'rã upi mono wamhã, 'Re İhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani te te dama 're anhomri mono da. — Âne te tãma nharĩ zahuré, Sima hã.

²⁰ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha, ãne:

— E niha ma tô ìrosa'rata wasé, rob'uiprazém na asima uipra da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pe te te wama ìsômri hã. Mo oto aimorí ropipa u, ate rob'uiprazéb ré.

²¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô aiwaihu'u, asima asimirosa'rata wasété na hã. Taha wa, a hã wanhimromhuri zarina, romhuri waihu'u ô di za. Ta hã atei ô di.

²² Aiwasété wi aipi'ra na. Wanhib'apito ma, aimreme. Tãma asiwasu'u na asimirosa'rata wasédé hã te te aima pari da.

²³ Wa tô ìsina aiwaihu'u. Zahadu asimi'ru hã sa'ëtê di. Zahadu te Satanasi hã atété, aiwasété hawi aiwatobro tô da. — ãne te Simahã ma tinha, Pedru hã.

²⁴ Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— A norí wa'wa hã te za ì'ãma aimreme 'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ropipa hã uburé ìma ìrowasu'u na te te ìma ãma uwaimrami tô da. — ãne te Sima hã asa tãma nharí zahuré, Pedru norí ma, Zuwãhã me.

²⁵ Tawamhã Pedru norí hã Wanhib'apito mreme na te te dama rowahutu zahuré pari, ma tô apã tineb zahuré, Zeruzarê u. Neb zahuré wamhã, te sipa zahuré, daza'rui mono bâ, Samariza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma, Zezusihí wasu'uwê na te te dama rowasu'u zahuré mono da.

Piripi hã aibã te te ìsôpëtêzé wasu'u, Etizopizaha nhihudu hã

²⁶⁻²⁸ Tawamhã aibã hã ma tô mo, Zeruzarê u. Etizopiza na darom nhisi ãma Cãdasi na pi'ô siroti'wa nhisi ma, rob'madã'ã'wa hã. Etizopiza ãma dama pire di, ta hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma wata da, ma tô mo. ãma wata pari, te oto mo apã tirob u, awaru na wedewara zapore na. Morí sina te te romnhoré, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'ééré na, Iza'izaha nhimi'ui'ééré na.

Tawamhã hãwa ãma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hã ma tô Piripihí ma rob'ru, ãne:

— Aiwahutu, pi'reba aimorí da, Daza na 'ri nho'ômo nhisi u bádãdi tum na aimorí da, Zeruzarê hawi. — ãne te tãma tinha.

Taha wa, te Samariza hawi oto mo Piripi hã, Daza u bádãdi na morí da. Tawamhã morí ré, ma tô tisã aibã hã, Zeruzarê hawi apã ìmorí hã.

²⁹ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô tãma tinha Piripihí ma, ìtême si'rê da, ìsababa morí da, awaru na wedewara zapore zababa.

³⁰ Tawamhã ma tô ìtême sina rotété, Piripi hã. Tawamhã ma tô te te wapari, te te romnhoré mono ré, aibã hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'ééré hã te te sôré, Iza'izaha nhimi'ui'ééré hã. Tawamhã Piripi te ãma 'mahã, aibã hã:

— E ìwasu'u hã ma tô ìwaihu, ì'ui'ééré, ìsôré mono hã. — ãne te ãma 'mahã.

³¹ Tawamhã asa te tãma tinha:

— E 'wa te te ìma waihu'u bâ, wa za waihu'u. — ãne te asa tãma tinha.

Tawamhã ma tô 'mahã, ìtême sarôtô da, awaru na wedewara zapore 're, siré neb da.

³² Rob'ui'ééré te te ìsôré mono hã ãne:

“Pone'ërebã, da te wĩrĩ da, da te dasiwi ìsaprõni ne, ma tô dasiwi saprõni ni, da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã dawí sisawí ãna ma tô dama mo. Duré pone'ërebã 'ra hã da te séré nhihãri wamhã, ìsadari ô ne, ari'iwí ma tô tihãba.

³³ Wê nherê, ma tô dasiwi wĩrĩ ni, wasété newa. Ni'wa hã te te dawí sawí ô di, da te dasiwi wĩrĩ tô da. Ti'ai ãma 're morí ô di oto. 'Ra ãna ma tô

dârâ. Sihudu ò di. Sihudu ò wamhã, da te wasu'u waihu'u ò di, Ìsihudu wasu'u hã."

Ãne Ìbaihã na rob'ui'ére, aibã te te Ìsõré mono hã.

³⁴ Tawamhã aibã te oto sadanha, Piripi hã:

— Ìsadawa wasu'u 'rata 'wa hã e 'wa hã te wasu'u. E te siwasu'u. E aimawi hã te wasu'u. Ma'ãpé, Ìma wasu'u na. — Ãne te sadanha.

³⁵ Tawamhã Piripi, rob'ui'ére te te Ìsõré mono zém na ma tô tâma rowasu'u na'rata. Zezusihi wasu'uwê hã ma tô tâma waihu'u, aibã ma.

³⁶ Tawamhã bâdâdi na neb zahuré ré, ma tô â u aimasisi zahuré. Tawamhã aibã hã ma tô â hã tâma 'mahã, Piripihã ma:

— Ãhãta â. E wanhimizahãri ò di za a'â, â dawabzuri hã Ìma 'manharĩ da.

— Ãne te aibã hã sina 'mahã.

³⁷ Taha wa, te Piripi hã asa sadanharĩ pese:

— E tô sena, ma tô Ìsazei pe. Sazei pese wamhã, â dawabzuri te za tô Ìmanha.

— Ãne ma tô Piripi hã tâma tinha asa.

Tawamhã aibã, te duré tâma tinha:

— Tô sena wa saze, Zezu Cristu, 'Re Ìhãimana u'âsi mono 'ra hã. — Ãne te tâma tinha.

³⁸ Taha wa, aibã hã ma tô tâma Ìromhuri'wai ma tinha, awaru na wedewara zapore hã a'â simizazãri da. Taha wa, ma tô Ìré mazazãri za'ra. Âi ba, ma tô oto si'ra zahuré. Tawamhã â dawabzuri, ma tô Piripi hã tâma 'manha, aibã ma. Tawamhã apã ma tô pu.

³⁹ Â hawi pusi wamhã, Wanhãb'apito pẽ'êzani hã awa'awi ma tô Piripihã âma aimani. Te te sãmri ò di oto, aibã hã. Tane nherê, ma tô rowê na tirob u hã wara apã, to sina.

⁴⁰ Tawamhã Piripi hã sisa'rese ãna ma tô wi, Azotu na 'ri nho'õmo nhisi u hã. Siwaihu'u ò di. Tawamhã ta hawi te oto mo, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tamomo morĩ ré, 'ri nho'u hã te te anhopêtê mono sidãpãsi ma tô sipa, Zezusihi wasu'uwê hã te te dama wasu'u mono da. Tawamhã ma tô oto wi, Sézareza u.

9

Saru hã tihãimanazém na te te Ìsaprĩzé wasu'u

Atusi 22.6-16; 26.12-18

¹ Tawamhã Ìsazei'wa norĩ hã Zezusihi wasu'uwê na daro mono bâ te te siwi ãma 're ropéi mono ré, te zahadu Saru hã te te tâma 're amhãzépa za'ra, Ìsazei'wa norĩ ma. Wanhãb'apito Zezusihi nhirã zarina 're nomro mono 'ru te, te te tâma 're amhãzépa za'ra, te te uprosi da. Tawamhã nimahã bâta na sasedoti Ìpire uptabi u ma tô mo, 'Re Ìhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa hã Ìpire uptabi u, rob'ui'ére hã te te tiwi waptêrê da.

² Ta hã rob'ui'ére hã Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u te te âri da, ma tô tiwi waptê, tame zudezu norĩ te, rowahutu'wa norĩ ma, te te sãmri za'ra da, sasedoti Ìpire zadawa para Ìtême Ìmorĩ za'ra na rob'ui'ére hã. Tawamhã Wanhãb'apito 're Ìhãimana mono zém na 're Ìnomro mono norĩ hã, rob'ui'ére'wa zadawa para te za Saru hã we te te simro, Zeruzarê u pawasisi ré, aibã hã, pi'õ zama.

³ Tawamhã Damasitu u te te rosahutu wamhã, waptu na ma tô hãiwa hawi rowa'a za'êne hã tâma ai'ubuzi, Saruhu ma. Ìhãiba nho'õmo, ma rob'uuiwê.

⁴ Taha wa, ma tô waptãrã, ti'ai wa. Ni'wai mreme hã ma tô wapa. Ãne te 'mahã:

— Saru. Saru. E marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo. — Āne te 'mahâ.

⁵Tawamhã Saru hã te asa 'mahâ:

— Apito, e 'wa hã, a hã. — Āne te sadanha.

Asa te duré tãma tinha:

— Wa hã Zezusi, wa ai'mahâ. Te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo.

⁶Ma'ápé áhãna aiwahutu, 'ri nho'ômo u aimorĩ da. Tame te za ni'wa hã aima roti, marĩ 'manharĩ da. — Āne te tãma tinha, Wanhĩb'apito hã.

⁷Tawamhã aibã ĩsiré ĩsi'aba'ré norĩ hã õne haré ma mazahãri za'ra. Ari'iwĩ te aimasa. Sadaihu'u ãna ma tô ni'wa hã ãma mreme wapari za'ra. Tane nheré, ni'wa hã te te ãma sãmri za'ra õ di, ta norĩ hã.

⁸Tawamhã Saru, ma tô wahudu oto. Wahutu wamhã, ma tô toporo. Tane nheré, te te rob'madã'á waihu'u õ di. Tob a di. Taha wa, ĩsiré ĩsi'aba'ré norĩ hã ma tô te te siwi patété, te te siwi saprõni da, Damasitu u.

⁹Tame bádã hã si'ubdatõ te ãma ne, te te rob'madã'á waihu'u ãna hãimana ré hã. Marĩ na si'upari õ di. Sai ãna te nasi da'wa. Te te hã'rêne õ di duré.

¹⁰Tawamhã Damasitu ãma aibã hã te 're sãmra, Zezusihi nhirã zarina 're ĩmorĩ hã, Ananiza na aibã nhisi hã. Tawamhã sõtõ õ nheré, sõtõ 'rowi te te ĩrosawērē ne, ma tô Wanhĩb'apito hã tãma sihã'i'ré. Āne te 'mahâ:

— Ananiza.

Tawamhã asa ma sada'á:

— E marĩ, ĩnhĩb'apito.

Tawamhã Wanhĩb'apito te tãma tinha:

¹¹— Aiwahutu, Zudasihĩ nhorõwa u aimorĩ da, "Awa'awi" 'ri nho'ômo nhĩ'rĩti nhisi ãma ĩsõrõwa u. Tame te za aibã zõ asinha, Saru na aibã nhisi zõ, Tasu na 'ri nho'ômo nhisi ãma ĩpoto zõ. Áhãna te we ĩma mre.

¹²Sõtõ õ nheré, sõtõ 'rowi te te ĩrosawērē ne, ma tô aiwaihu'u, ĩtēme aiwisi õ ré. Te te rob'madã'á hã. Asib'rada ĩ'rãĩ ãma hiri da, tõmo wē da, ĩtēme ĩ'aimorizém na hã ma tô waihu'u siro. — Āne te Ananizaha ma tinha, Wanhĩb'apito hã.

¹³Tawamhã Ananiza te asa tãma tinha:

— ĩnhĩb'apito, da'ahã na ma tô ĩma wasu'u za'ra ni. Ő hã, u, Zeruzarē ãma ma tô ĩwasédé hã te te ãma 're ab'manharĩ, asazei'wa norĩ ãma.

¹⁴Āme te za oto, u, sasedoti ĩpire norĩ zadawa para dapawasisi za'ra, ai'ãma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã apã te te simroi mono da. — Āne te asa tãma tinha.

¹⁵Tawamhã Wanhĩb'apito te asa tãma tinha:

— Mo oto ĩtēme aimorĩ. Ő hã, Saru hã wa tô ĩsima pisutu, ĩzadawa wasu'u'wa da. Zudezu'õ norĩ ma, te za te 're ĩzadawa wasu'u, duré dama rotĩ'wa norĩ ma, duré ĩzarazéhé nhĩhudu norĩ ma zama.

¹⁶Tawamhã, te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono wamhã, te za oto te te 're robzépata. Uburé za te te 're ĩrobzépata mono zém na wa za tãma awaihu'u siro, Saruhu ma. — Āne te tãma tinha, Wanhĩb'apito hã.

¹⁷Taha pari, ma tô mo Ananiza hã, Zudasihĩ nhorõwa u. Tawamhã ma tô 'ri para u ázé. Sébré wamhã, ma tô tinhib'rada hã tino, ĩ'rã nhisiwi, Saruhu rãĩ ãma. Āne te tãma tinha:

— ĩsisãnawã Saru, Wanhĩb'apito hã ma tô we atēme ĩzatõ, tô õ hã Zezusi hã, Damasitu u we aimorĩ ré, bádãdi wa, aima ĩsihã'i'ré hã. Ta hã ma tô we atēme ĩzatõ, atõmo wē da, apã rob'madã'á hã, duré ĩpē'ězani ré si 're aihãimana mono da, aipē'ē wē na si. — Āne te tãma tinha.

¹⁸ Tawamhã awa'awi pe'a hã ne hã ma tô tizarõtõ zahuré, ìtõmo hawi. Ma tô apã tãma tiromnho'a. Tõmo wẽ di oto. Tawamhã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, â dawabzuri ma tô tãma 'manharĩ ni awa'awi.

¹⁹ Â dawabzuri te te 'manharĩ parip si, ma tô ai'upa. Taha wa, apã ma tô aptete oto.

Saru hã Damasitu âma ãsãmrazé wasu'u

Tawamhã bâdã umro na ma tô âma ne, Damasitu âma ãsazei'wa norĩ 'rata sãmra ré, Saru hã.

²⁰ Tawamhã awa'awi ma tô Ìwasu'uwẽ na dama âma sãna'rata oto, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã 'Re ìhãimana u'âsi mono 'ra, 're ìhãimana mono na hã.

²¹ Da te wapari za'ra wamhã, aihĩni, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te ãne dasima nharĩ za'ra ni:

— Oro õ hã Zezusihi zazei'wa te te 're 'mapãrĩ mono za, Zeruzarẽ âma hã. Oro we wisi za duré ãwa, Zezusihi zazei'wa norĩ zõ, pawasisi ré apã te te simroi mono da, sasedoti ìpire norĩ u. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

²² Saru hã te te rowasu'u waihu'u pese di. Simirowasu'u pire di duré. Tawamhã tinhimirowasu'u pire na ma tô te te âma rosa're. Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ìhãimana u'âsi mono te te ìpisutu wasu'u na ma tô mreme pire na tãma rowasu'u za'ra, zudezu norĩ ma. Tawamhã te te rowasu'u pire wa, zudezu norĩ hã te te sada'âbã waihu'u za'ra õ di.

²³⁻²⁴ Tawamhã Damasitu âma hãimana ré, bâdã ahã na âma ne pari, ma tô zudezu norĩ hã sada si'rã'õtõ, Saruhu da. Tawamhã ma tô dama âma rowarêbé za'ra, te te siwi dama hãiba 'ru za'ra da, da te dasiwi wĩrĩ da. Taha wa, bâtã bâre ma tô sõ tinhopré, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa âma, te te siwi wĩrĩ da. Barana zama, te duré sõ rob'madã'â za'ra. Tawamhã da te dasima ì'ru za'ra zé wasu'u hã ma tô sina wapa, Saru hã.

²⁵ Taha wa, nimahã mara na Saruhu siré 're ìnomro mono norĩ hã ma tô Saru hã si'õtõ 're siwi âma si'ra 'ri zadazãri hawi, 'ri nho'õmo uirizém na'rata âma 'ri mana u te te siwi hiri da, dawi.

Saru hã Zeruzarẽ âma ãsãmrazé wasu'u

²⁶ Tawamhã Zeruzarẽ u te oto mo, Saru hã. Tamomo oto wisi wamhã, Zezusihi nhirã zarina 're ìnomro mono norĩ siré 're hãimana mono neza. Tane nherẽ, ta norĩ hã te te pipa za'ra di. Saru hã ãsazei uptabi 'wa na tãma siwasu'u za'ra wamhã, te te âma saze za'ra õ di, Ìsiwasu'uzém na hã.

²⁷ Tawamhã Banabé hã ma tô Saruhu âma aime. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u ma tô sãprõ, te te tãma wasu'u za'ra da, bâdãdi wa Wanhib'apito te te ãsabuzém na hã. Duré Saruhu ma, Wanhib'apito te te ìrowasu'uzém na ma tô tãma wasu'u za'ra. Damasitu âma pahĩ ãna Zezusi te te dama ìwasu'uzém na, te duré tãma rowasu'u za'ra.

²⁸ Taha parip si, ma tô dasiré 're mo oto Saru hã, Zeruzarẽ âma ãsazei'wa norĩ siré. Pahĩ ãna, ma tô Wanhib'apito hã te te dama 're sadawa wasu'u, Zeruzarẽ 're, 'ri wa'õno 're ìhãimana za'ra mono 'remhã.

²⁹ Zudezu norĩ, deredu norĩ mreme na 're ìmreme zusi mono norĩ ma, ma tô duré te te 're rowasu'u. Ta norĩ hã ma tô nasi asa tãma nharĩ za'ra, ìsimirowasu'u wa'rãmi. Tawamhã ta norĩ hã te sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da.

³⁰ Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã da te dasima ì'ru za'ra zé hã te te waihu'u za'ra wamhã, ma tô Saru hã siwi sãprõ, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta hawi ma tô duré siwi satõ, Tasu na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da.

³¹ Tawamhã ãsazei'wa norĩ ma, rowẽ di oto, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma, duré Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma, duré Samariza na

danhipti'a nho'ômo nhisi âma zama. Uburé tâma rowē za'ra di oto, siré 're ĩsi'rã'ôto mono norĩ ma hã daro mono bâ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzēm na ma tō ĩsazei'wa norĩ hã 're hâimana nhiptete za'ra. Taha zarina, ma tō duré ĩsazei'wa norĩ za'rada hã sina hâimo. Ta norĩ hã ma tō Wanhib'apito Zezusi hã te te 're wazé pese za'ra.

Pedru hã Rida âma ĩhi'ré te te ĩpesezé wasu'u

³² Tawamhã Pedru hã ma tō 're mo, daza'rui mono bâ. 'Re morĩ wamhã, nimahã bâta na ma tō wi, Rida na 'ri nho'ômo nhisi u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, tame 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te te waimrami mono da.

³³ Tame ma tō aibã hã sôpētē ĩmorĩ'ô hã, Ene'asi na ĩsisi hã. 8 na ma tō âma tiwahu, waptâp si 're sa'wari mono ré hã.

³⁴ Tawamhã Pedru te tâma tinha:

— Ene'asi, Zezu Cristu ma tō aipese. Aiwahutu. Asa'warizé hã sa'ra pese.
— Āne te tâma tinha.

Tawamhã awa'awi ma tō wahudu, Ene'asi hã.

³⁵ Tawamhã uburé Rida âma 're ĩdahâimana za'ra mono hã, duré Sarō na romhãpã nhisi âma 're ĩdahâimana za'ra mono hã te 'madã'â za'ra ni, ĩhi'ré pesezé hã. Taha wa, ma tō aipizari za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ oto 're danomro mono da.

Pedru hã Zopi âma pi'ô te te ĩhãiwa'utuzé wasu'u

³⁶ Tawamhã pi'ô hã Zezusihi nhirã zarina 're ĩmorĩ hã te 're hâimana, Zopi na 'ri nho'ômo nhisi âma. Tabita na pi'ô nhisi hã. Deredu norĩ nhiminhisizēm na Docasi na ĩsisi amo hã. ĩsibrob'ô norĩ âma te 're siwãrĩ u'âsi, Docasi hã. Marĩ ĩwē si te te dama 're ab'manharĩ u'âsi.

³⁷ Tawamhã Rida âma Pedru hã zahadu sãmra ré, ma tō tihãzé, Docasi hã. Hãzé pire wa, ma tō dãrã. Taha wa, ma tō dasiwi hãiba upsō ni. Da te dasiwi hãiba upsōi pari, ma tō dasiwi hiri ni, 'ri 're wa'wa u hâimo.

³⁸ Tawamhã Pedru hã Rida âma zahadu ĩhâimana na ma tō ĩwasu'u hã wapari za'ra, Zezusihi nhirã zarina 're ĩnomro mono norĩ hã. Rida u hã, romhuture di, Zopi hawimhã. Taha wa, ĩwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tō aibã norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré ni sô, te te tâma sadawa wasu'u zahuré da, Zopi u ĩtēme morĩ su'u za'ra da.

³⁹ Tawamhã Pedru te sima rowē, ĩme morĩ zahuré da. Tawamhã tamomo wisi wi, ma tō siwi saprõ hâimo, 'ri 're wa'wa u. Tame, uburé pi'õi mrotõ norĩ hã ma tō siwi uirĩ Pedru hã, siwa'õ za'ra sina. 'Ry'ry sina, te nasi zazahã hã tâma wē za'ra, te te 'madã'â za'ra da, hãiba ré ré te te dama 're ĩ'hã're mono hã, Docasi hã.

⁴⁰ Taha wa, ma tō Pedru hã tâma rob'ru za'ra, aihĩni wairébé da. Wairébé za'u si, ma tō hi'rãtitõ nhamra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mreme da. Tawamhã ma tō aipi'ra, pi'ô ĩdã'â u. Te tâma tinha, âne:

— Tabita, ai'utu. — Āne te 'mahã.

Tawamhã pi'ô hã ma tō toporo. Pedru te te 'madã'â wamhã, ma tō udu.

⁴¹ Taha wa, Pedru hã ma tō pa'ã, te te pawaptob da, para na sab da hãiwi. Tawamhã, wahutu wamhã, Pedru ma tō dazõ hã, uburé Zezusihi zazei'wa norĩ zõ, duré ĩmrotõ norĩ zõ zama, ĩhãiwa'udu hã te te sabu za'ra da. Taha wa, ma tō sabu za'ra ĩhãiwa'udu hã, ĩhãibazēm na apã hâimana wa.

⁴² Tawamhã 'ri pã ma tō pi'õi wasu'u hã te te ropé, Zopi âma hã. ĩwasu'u da te wapari za'ra wamhã, da'ahã na ma tō saze za'ra ni, Wanhib'apito hã.

⁴³ Tawamhã Pedru hã bâta ahã na ma tō tame tihãiba a'ã, Zopi âma. Sima na romhã su'u'wa nhisi nhorõwa âma te nhamra.

10

Conerizu hã, Pedruhu zô ìhârâzé wasu'u

¹ Sézareza na 'ri nho'ômo nhisi âma te aibâ hã 're sãmra, da'wapéi'wa nori wada'uri'wa hã, Conerizu na ìsisi hã. Ta hã romanu. Da'wapéi'wa nori hã, ìsimi'ubumro nori hã Itarianu na ìwaptêrê zara hã. Ta nori zama romanu.

² 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa 'madâ'â'wa te 're hâimana Conerizu hã, duré ìsôrôwa âma ìsiré 're ìhâimana za'ra mono nori zama. Zudezu nori, ìsibrob'ô nori âma ma tô 're siwârî u'âsi ta hã, zudezu ô nherê. Te duré 're mreme u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma.

³ Tawamhã nimahã bâta na bâdâ sipra wi, ma tô marî hã sabu, sôtô ô nherê, sôtô 'rowi te te ìrosawêrê ne. Hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã ma tô sabu. Ma tô we ìtême sina rotété. Taha wa, te oto 'mahâ:

— Conerizu. — Æne te 'mahâ.

⁴ Tawamhã tâma pê'êwara nherê, te te 'madâ'â pese sina, ma sada'â asa:

— E marî na te we ìmahâ.

Tawamhã asa te tâma tinha, hâiwa âma romhuri'wa hã:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're aiwapari ze, tiwi 're ìrowaptêrê mono zém na hã. Duré da'âma 're aiwârî pese mono na zama ma tô aiwaih'u. Taha wa, te ai'âma 're po're pu'u u'âsi.

⁵ Taha wa, te za ìda'mazatô, Zopi u Sima Pedru na aibâ nhisi zô.

⁶ Tinhipsara 'rata te a'â nhamra, romhã su'u 'wai 'rata. ìsôrôwa hã âporé zaihã na te 're sa, 'ri hã. — Æne te tâma tinha.

⁷ Tawamhã âne na te tâma rowasu'u pari, ma tô apâ mo ìhawi, hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã.

Taha wa, te Conerizu hã sitême sô tihârâ zahuré, ìsôrôwa 're, tâma ìromhuri'wa nori zô. Tizadawa zapari'wa zô zama te hã, da'wapéi'wa zô. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa 'madâ'â'wa, da'wapéi'wa hã.

⁸ Marî te te ì'madâ'âzém na te tâma rowasu'u za'ra. Taha parimhã, ma tô satôri za'ra, Zopi u si'aba'rê da.

⁹ Tawamhã si'aba'rêi ré, ma tô tiwi ti'awê za'ra. Awê bâta na te duré ai'aba'rê, Zopi u. Tawamhã tamomo ma tô oto rosahutu za'ra.

Tawamhã ta nori hã, Conerizu te te ìsatôri za'ra nori hã ìtême sihutu ô ré, abzuma ma tô Pedru hã sai'u 'ri nhisi hâpâ u hâimo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, mreme da.

¹⁰ Tawamhã mra hã ma tô tîwî. Sa neza. Tawamhã sô danhipi ré, ma tô duré marî hã sabu, sôtô ô nherê, sôtô 'rowi te te ìrosawêrê ne.

¹¹ Hâiwa 'ridawa, ma tô sabu. Marî hã te we si'ra ti'ai u, zazahã hâi wawê ne hã. ìhã nhipti na ma we 'rã'ôtô.

¹² Abaze hã te ì're daba'wara, ìnhize hã ìnhi zei'ô zama siwazari, ti'ai baba di'i na te te sina 're ìrobâdâ za'ra mono nori zama. Si zama te siwazari daba'wara.

¹³ Tawamhã Pedru, ma tô wapa, ni'wai mreme hã. Æne te 'mahâ:

— Pedru, aiwahutu, asima 'maiwîri da, asai hã. — Æne te 'mahâ.

¹⁴ Tawamhã asa te tâma tinha:

— ìnhib'apito, mare uptabi di. Marî ìwasétêre hã te 're 'masi mono ô di, wahi'rada Mozési hã te te wawi ìwê'ô hã.

¹⁵ Tawamhã tâma ìrowasu'u'wa te duré tâma tinha:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, marî hã ìwê na te te aima wasu'u wamhã, wasété ô nherê, ìsiwi wê'ô ô di za.

¹⁶ Tô ôhõ na si ma duré tâma âma sahu, maparane. Taha pari, ma tô ti'â apâ, hâiwa u zazahã hâi wawê ne hã.

17 Tawamhã Pedru te zahadu ãma rosa'rata, te te ĩ'madã'ázém na hã marĩ te te tãma ĩwasu'u hã te te waihu'u õ wa. Te te ãma rosa'rata ré, Conerizu te te ĩsatõrĩ za'ra norĩ hã ma tã aihutu, 'ri nho'õmo u. Tawamhã Simahã nhorõwa zõ ma tã dazadanharĩ za'ra. 'Ridawa, te aimasa oto.

18 Tawamhã te sã da'mahãrã za'ra:

— E Sima Pedru hã te nhamra. — ãne te dazadanharĩ za'ra.

19 Zahadu te Pedru hã ãma rosa'rata, te te ĩ'madã'ázém na. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã Tipẽ'ézani na tãma waihu'u, ãne:

— Ôhõta, aibã norĩ hã te we asõ sinharĩ za'ra, si'ubdatõ ĩhãiba norĩ hã.

20 Taha wa, ma'ãpé aiwahutu, itẽme si'ra za'ra da. Ta norĩ hã zudezu'õ na 're hãimana za'ra mono nherẽ, tiwi aiwairĩ za'ra õ di za, wa hã te we atẽme ĩsatõrĩ za'ra na dã'ãsina. — ãne ma tã Pedruhu ma waihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ézani hã.

21 Tawamhã Pedru, ma tã si'ra oto, aibã norĩ u. Te tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã Sima Pedru na ĩnhisi hã. E marĩ da, te ĩzõ asinharĩ za'ra wa'wa. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

22 Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tã wei wazatõrĩ za'ra atẽme, Conerizu na ĩsisi hã. Ta hã aibã ĩwẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩwata u'ãsi mono. Duré zudezu norĩ te te 're ĩ'awẽãmri mono. Hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ma tã po're pu'u Conerizu hã, asõ hãrã da, asimirowasu'u hã te te wapari da. — ãne ma tã tãma sadawa wasu'u za'ra, Pedruhu ma.

23 Tawamhã Pedru te tãma rob'ru za'ra, 'ri para u sisisi da, sõtõ za'ra da a'ã.

Tawamhã ma tã ãma ti'awẽ za'ra. Awẽpsi, te ĩme timorĩ za'ra, aibã norĩ me. Zezusihi zazei'wa norĩ zama te duré umro na ĩsiré ai'aba'ré, Zopi ãma 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã.

24 Awẽpsi te za aihutu, Sézareza u hã. Tame Conerizu hã te zahadu sã mapa. Sõ ĩhãrã za'ra norĩ hã te duré ĩsiré sã mapari za'ra, ĩsisãnawã norĩ hã, duré ĩsiwadi norĩ zama.

Tawamhã Pedru norĩ hã ma tã aihutu. Sihutu wi, Pedru hã te 'ri tẽme mo.

25 'Ri para u sébré õ ré, ma tã sina uzusi 'ridawa u, Conerizu hã. Tawamhã Conerizu hã 'rã po sina, ma tã aime ĩpapara hi'rãtitõ, Pedruhu papara, tãma wapu wa, ãma wata da.

26 Tane nherẽ, Pedru hã ma tã wahutu. ãne te tãma tinha:

— Aiwahutu. Wa hã asine hã a'uwẽ. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

27 Tawamhã te te sima rowasu'u zahuré sina, ma tã oto si'mazasi zahuré, 'ri para u. Da'ahã na ma tã sã tasi'rã'õtõ ni.

28 Tawamhã Pedru hã te te da'madã'ã wamhã, te dama tinha, ãne:

— A norĩ wa'wa hã ma tã ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, 're ĩwahãimana za'ra mono zém na hã. Wa norĩ hã zudezu norĩ hã, zudezu'õ norĩ nhorõwa u 're wanhisisi waihu'u mono õ di. Wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ 're wahãimana za'ra mono wa, wa tiwi 're wasi'uwati pese za'ra, zudezu'õ norĩ wi. ãne 're ĩwahãimana za'ra mono zé hã. Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã ĩma waihu'u pese oto, ni'wa, ĩwẽ na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩma wasu'u wamhã, zudezu'õ nherẽ, te ĩsiwi wẽ'õ tã da. ãne ma tã ĩma waihu'u.

29 Taha wa, ãma ĩzõ aihãrã za'ra wa'aba wa, awa'awi wa tã we atẽme ĩmorĩ za'ra wa'wa, ĩsiwairĩ ãna. Ma'ãpé, ĩma rowasu'u za'ra wa'aba. E marĩ da, te ãma ĩzõ ida'mazatõrĩ za'ra wa'wa, we ĩmorĩ da, atẽme za'ra wa'aba. — ãne te dama tinha, Pedru hã.

30 Tawamhã Conerizu te asa tãma rowasu'u oto, ãne:

— Bâdâ si'ubdatō ma tō ĩ'āma ai'utō, aibâ ĩtēme ĩwisizém na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩmreme ré, ma tō ĩtēme wi, bâdâ sipra wi. Ti'uzza hãirã na ma tō rob'uiwē, rowa'a nherē.

³¹ Tawamhã te ĩma tinha, āne: “Conerizu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme mono ré, ma tō te te 're aiwaparĩ ze. Duré da'āma 're aiwãri pese mono na ma tō aiwaihũ'u.

³² Ma'ápé da'mazatōrĩ, Zopi u. Sima Pedruhu zō aihârã. Sima na romhã su'u'wa nhisi nhorōwa āma te nasi da'wa. Ā poré zaihã na te ĩsōrōwa hã 're sa, 'ri hã.” Āne te ĩma tinha.

³³ Taha wa, wa tō ĩsi'aba're na āma asō da'mazatō, we aimorĩ da. Taha wa, ma tō we oto watēme aiwi. Rowē di oto. Āhãna wa tō āme wasi'rã'ōtō ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhõ'a, Wanhib'apito te te aima ĩpisutuzéb zarina, wa te wapari za'ra da, ĩsimiroti hã. — Āne te Conerizu hã tãma rowasu'u, Pedruhu ma.

Pedru hã Conerizu norĩ ma, te te ĩrowasu'uzé

³⁴⁻³⁵ Tawamhã Pedru hã timreme na ma oto āma tãma sãna'rata za'ra, āne:

— Tō ta, āhãna wa tō waihu'u. Tō sena 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō si'āma ropisutu, dawĩ 're sisawĩ tō mono da, zudezu nherē, duré zudezu'ō nherē. Daro mono bâ, ĩwē si da te 're 'manharĩ za'ra mono da, ĩmreme, da te 're wapari za'ra mono wamhã, te za tō te te sima 're da'awē aiwapsi. Misi, ma tō te da'āma sima 're rosa'rata, dawĩ 're sisawĩ tō mono da.

³⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tō ĩwaihũ'u za'ra wa'wa. Tizadawa wasu'u hã ma tō wama waihu'u za'ra, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ ma. Zezu Cristu hã ma tō watēme satōrĩ za'ra, te te wama rowasu'u za'ra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma rowē na 're ĩdanomro mono zém na hã. Zezu Cristu hã, uburé Danhib'apito uptabi. Taha wasu'u ma tō ĩwaihũ'u za'ra wa'wa.

³⁷ Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai āma 're ĩhâimana mono zém na hã ma tō duré ĩwaihũ'u za'ra wa'wa, Zezu Cristu hã. Zuwã Batita hã ma tō dama rowasu'u, ā dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da. Taha parip si, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai mono bâ, ma tō 're mo, Zezu Cristu hã. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're ĩmorizém na ma tō sãna'rata.

³⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō Tipē'ēzani hã tãma tisō, Zezusihi ma, Nazaré āma aré 're ĩsãmra mono ma. Tiwaihũ'u pese zama ma tō tãma tisō. Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai wa'wai baba, ma tō 're mo, marĩ ĩwē hã te te dama 're ab'manharĩ mono da, dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã. Duré, Wa'uburé nhimiwada'uri nhiptete zarina 're ĩhâimana siwamnarĩ za'ra mono norĩ hã ma tō te te 're apese. Āne ma tō ĩwē hã te te dama 're ab'manharĩ, ĩmama hã ĩsiré 're morĩ u'âsi wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Āne Zezu Cristu 're ĩhâimana mono zém na ma tō ĩwaihũ'u za'ra wa'wa.

³⁹⁻⁴⁰ Wa norĩ hã Zeruzarē āma duré daza'rui mono bâ, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai āma uburé Zezusi te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wē mono na watōmo na wa te 're ĩ'madã'ã za'ra mono zéb zarina, wa tō wa te dama āma 're rowasu'u za'ra. — Āne te tãma rowasu'u za'ra, Pedru hã.

Te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Ta hã, Zezu Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi ĩsasōmrizém na ma tō dasiwi wĩrĩ ni. Tane nherē, bâdã maparane āma si'utōrĩ ō ré, ma tō apã hãiwa'utu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha pari, ma tō tãma pisutu Zezusihi ma, wama sihãiré za'ra da.

⁴¹ Aihīni, da te sabu za'ra ō di. Wa norī si wa tō wahâiba pisutu sabu za'ra ni. Romhâ ré, ma tō 'Re ihâimana u'âsi mono hâ sima wawē za'ra, Zezusihi hâiwa'utuzém na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Taha wa, watēmep si ma tō satō, Zezusi hâ hâiwa'utu parimhâ. Wa tō ĩsiré wasaihuri ni. Wa tō duré ĩsiré âhuri ni, apâ hâiwa'utu parimhâ.

⁴² Taha wa, ma tō wama pisutu za'ra, ĩwasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Ma tō duré wapisutu za'ra, Zezusi hâ 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, wa te dama 're wasu'u u'âsi za'ra mono da, dama rowairébé'wa da hâ. Tawamhâ dahâiba ré 're ĩdahâimana za'ra mono norī ma, te za te te dama 're arowairébé, duré 're ĩdadâ'â za'ra mono norī ma zama.

⁴³ Duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa sidâpâsi, ma tō Zezusi za te te dama 're ĩ'ab'manharī wē mono zém na wahi'rata norī ma, te te 're wasu'u sirōmo za'ra, âne: “Ō hâ da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhâ, dawasédé hâ te za te te dama 're aparī, te te da'âma 're ab'madâ'â mono tō da oto.” Āne ma tō wahi'rata norī ma, te te 're wasu'u za'ra, ĩsadawa wasu'u'wa norī hâ. — Āne ma tō tâma rowasu'u za'ra, Pedru hâ.

'Re ihâimana u'âsi mono hâ zudezu'ō norī ma, Tipē'ēzani te te tâma ĩsōmri za'ra zé wasu'u

⁴⁴ Tawamhâ Pedru hâ zahadu te te tâma rowasu'u za'ra ré, ma tō 'Re ihâimana u'âsi mono hâ Tipē'ēzani hâ tâma sōmri za'ra, Pedruhu mreme wapari'wa norī ma hâ. Taha wa, ĩpē'ē mono bâ ma tō sisisi, hâiwa hawimhâ.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tawamhâ zudezu norī, Zezusihi zazei'wa 're ihâimana za'ra mono norī hâ, Pedruhu siré, Zopi hawi ĩsi'aba'ré norī hâ ma tō âma titob'uzu za'ra, zudezu'ō norī âma, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipē'ēzani hâ ta norī ma zama, te te oto sōmri za'ra wa. Taha wa, te zudezu'ō norī hâ damreme amo na sima robzanhamri za'ra, timreme nai ō nherē. 'Re ihâimana u'âsi mono âma, te duré tiwata za'ra, ĩwaih'u'u pese na. Āne hâ te te wapari za'ra wamhâ, te zudezu norī hâ sima nharī za'ra, âne:

— Oro ō norī hâ zudezu'ō za, ma 'Re ihâimana u'âsi mono hâ Tipē'ēzani hâ tâma sōmri za'ra. — Āne te zudezu norī hâ sima nharī za'ra.

Taha wa, te Pedru hâ tâma nharī za'ra, âne:

⁴⁷ — 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tō Tipē'ēzani hâ tâma sōmri za'ra, te te wama ĩsōmri za'ra ne hâ. E 'wa hâ te za tawamhâ â hâ tiwi sawi za'ra, â dawabzuri hâ te te 'manharī tō za'ra da, ĩwa. Mare di. Te za tō 'manharī za'ra, ta norī hâ. — Āne ma tō tâma nharī za'ra.

⁴⁸ Tawamhâ ma tō tâma 'ru za'ra, Zezu Cristuhu nhisi na, ĩsadawa para â dawabzuri hâ te te 'manharī za'ra da, zudezu'ō norī hâ. Tawamhâ Pedru te siwi waptē, ĩ'rata sâmra za'ra da a'â.

11

Pedru hâ zudezu'ō norī u timorizém na ĩsiwasu'uzé

¹ Tawamhâ ĩsazei'wa norī hâ, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi âma 're ihâimana za'ra mono norī hâ, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī me, ma tō wapari za'ra, âne: “Zudezu'ō norī zama ma tō, u, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hâ saze za'ra, Zezusihi wasu'uwē hâ.” Āne ma tō ĩsazei'wa norī hâ rowasu'u hâ wapari za'ra, daza'rui mono bâ.

² Tawamhâ Pedru hâ ma tō apâ mo, Zeruzarē u. Wisi wamhâ, ni'wam norī hâ ma tō tâma nharī za'ra. Zudezu'ō norī âma te âne sima rosa'rata za'ra, ta norī hâ: “Zezusi hâ da te saze za'ra nherē, danhihâiwata nhihâri ō wamhâ,

'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono ò di za." Æne te sima rosa'rata za'ra.

³Taha wa, ma tô tâma nharĩ za'ra, Pedruhu ma, ãne:

— Zudezu'ò norĩ ãma te nasi asõ, Ìsihâiwata nhihârĩ'ò norĩ nhorõwa ãma. Ma tô duré nasi Ìsiré asa za'ra. — Æne te tâma nharĩ za'ra.

⁴Tawamhã Pedru hã ma tô tâma siwasu'u za'ra, Ìsãna'rata hawi uburé ãma ìromhâimana mono zém na hã. Æne te tâma siwasu'u za'ra:

⁵— Zopi ãma Ìnhamra ré, wa tô marĩ hã 'madâ, Ìnhotõ ò nherê, Ìnhotõ 'rowi te ìrosawêrê ne. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, Ìmreme ré, wa tô 'madâ. Zazahã hã wawê ne hã ma tô we Ìtême si'ra, hãiwã hawi. Ìhã nhipti wahuré na ma tô we ãma wasisi. Tawamhã Ìnho're ma tô nomro.

⁶Ì'remhã te 'madâ'ã wa, wa tô ropodo hã ab'madâ, Ìpoto mono bâ. Abaze hã siwazari, wa tô ab'madâ, Ìsahi zama. Ti'ai baba di'i na te te sina 're ìrobãdã za'ra mono norĩ zama, duré hãiwã 're Ìsisa'rei mono zama, si hã wa tô ab'madâ, siwazari.

⁷Ni'wai mreme hã wa tô duré wapa. Te Ìma tinha, ãne: "Pedru, aiwahutu. Asima 'maiwĩrĩ da, asai hã." Æne ma tô Ìma tinha.

⁸Tawamhã wa tô asa tâma tinha: "Ìnhib'apito, mare uptabi di. Marĩ hã ìwasétère hã te 're 'masi mono ò di, wahi'rada Mozési hã te te wawĩ Ìwê'ò hã." Æne wa tô asa tâma tinha.

⁹Tawamhã hãiwã hawi te we duré Ìma tinha, ãne: "'Re ìhâimana u'âsi mono, marĩ hã Ìwê na te te aima wasu'u wamhã, wasété ò nherê, asiwi wê'ò ò di za."'

¹⁰Tô òhõ na si si'ubdatõ ma tô Ìma tinha. Tawamhã apã ma tô ti'ã, hãiwã u.

¹¹Apã te te ãri parip si, aibã norĩ hã si'ubdatõ ma tô Ìzõ 'maihihutu, Ìza'warizéb u hã. Sézareza hawi da te ãma Ìtême Ìsatõrĩ za'ra hã ma tô Ìzõ aihutu.

¹²Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'êzani hã ma tô Ìma waihu'u, awa'awi Ìme Ìmorĩ za'ra da. Taha wa, wa tô Ìme Ìmorĩ za'ra. Ìsazei'wa norĩ hã, Zopi hawi Ìsiré we Ìsi'aba'ré norĩ hã 6 na Ìhãiba hã, ta norĩ hã ma tô duré Ìsiré ai'aba'ré, Sézareza u. Wasihutu wamhã, aibã hã Ìzõ Ìhãrã nhorõwa u wa tô asisi ni, 'ri para u, Conerizuhu nhorõwa u.

¹³Ta hã ma tô wama rowasu'u za'ra, hãiwã ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa 'ri para u Ìtême Ìsihã'i'ré na. Ìtême wisi wamhã, ma tô ãne tâma rowasu'u: "Ma'ãpé, da'mazatõrĩ, Zopi u da'maimorĩ da, Sima Pedruhu zó.

¹⁴Ta hã te te Zezusihi wasu'uwê na aima rowasu'u za'ra wa'wa, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te asõ'reptu za'ra wa'aba da, aihĩni asõrõwa ãma 're Ìsi'ubumroi mono norĩ zama." Æne 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa nhimirowasu'u hã, aibã ma.

¹⁵— Tawamhã wa hã wa tô tâma rowasu'u na sãna'rata oto. Te rowasu'u ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Tipê'êzani hã tâma sòmri za'ra, Ìsãna'rata hãwi te te wama Ìsòmri za'ra ne hã.

¹⁶Tawamhã Wanhib'apito mreme na wa tô po're puru, Ìwana te te wama ìrowasu'u za'ra hã, ãne: "Zuwã Batita hã ma tô ã uptabi na si te te 're da'ahãiba ubu, ã dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ mono wamhã. Tanei ò di za oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za oto Tipê'êzani na te te 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, Ìré 're anomro u'âsi aba mono da." Æne ma tô wama rowasu'u.

¹⁷Wanhib'apito Zezu Cristu, wa te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Tipê'êzani hã wama sòmri za'ra. Misire õhõ si we te te wama Ìsòmri za'ra ne, ma tô tâma sòmri za'ra, ta norĩ ma. E marĩ, wa za tawamhã wa hã 'manha. E 'Re ìhâimana u'âsi mono te te Ìmanharĩ, wa za Ìsiwi

wē'ō. E wa za ĩsiwi dawē'ō, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te te sima dawē nherē. Mare di. Te dawē'ō ō di za. — Āne te tâma nharĩ za'ra, Pedru hã.

¹⁸ Āne hã te te wapari za'ra wamhã, asa te te tâma nharĩ waihu'u za'ra ō di oto. Taha wa, ma tō âma tiwata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma. Tawamhã te oto sima rowasu'u za'ra, âne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō zudezu'ō norĩ zama pisutu za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré, rowē na 're hâimana u'âsi za'ra mono da. — Āne te sima rowasu'u za'ra, zudezu norĩ, ĩsazei'wa norĩ hã.

Ātizotiza âma Zesusihi zazei'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã Esitéwã da te dasiwi ĩwĩrĩzéb zarina, ĩsazei'wa norĩ âma da te rowasété za'ra wa, ma tō da te ropé, ĩsazei'wa norĩ hã Zeruzarē hawi. Penisiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, ma tō da te ropé, duré Sipri na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, duré Ātizotiza na 'ri nho'ōmo nhisi u zama. Si'aba'réi ré, zudezu norĩ ma si ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rowasu'u za'ra, Zesusihi wasu'uwē na. Zudezu'ō norĩ ma, zahadu te te âma rowasu'u za'ra ō di.

²⁰ Tane nherē, ĩhâiba amo norĩ hã, Sipri na danhipti'a nho'ōmo nhisi âma aré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, duré Sireni âma danhipti'a nho'ōmo amoi âma aré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, ma tō ai'aba'ré, Ātizotiza na 'ri nho'ōmo nhisi u. Ta norĩ hã zudezu norĩ ma si, te te rowasu'u za'ra ō di, Wanhĩb'apito Zesusihi wasu'uwē na hã. Zudezu'ō norĩ ma zama, ma tō âma rowasu'u za'ra.

²¹ Tawamhã Wanhĩb'apito hã ma tō ō norĩ hã pawaptob za'ra, tiwaihu'u pese na. Taha wa, da'ahã na ma tō saze za'ra ni oto, Wanhĩb'apito niwĩ 're dahâimana za'ra mono da oto.

²² Tawamhã taha wasu'u hã ma tō ĩsazei'wa norĩ hã wapari za'ra, Zeruzarē âma siré 're ĩsi'rã'õtō mono norĩ hã. Te te wapari za'ra wamhã, Banabé hã ma tō satōrĩ za'ra, Ātizotiza u morĩ da.

²³ Tamomo wisi wamhã, ma tō waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwē na dama 're ĩsōpru mono zém na hã tame. Taha wa, toi uptabi di, Banabé hã. Tawamhã ma tō dama roti, âne:

— Aihĩni, aipē'ē na sada 're asimi'ē za'ra wa'aba mono, Wanhĩb'apito niwĩp si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. — Āne te dama roti, Ātizotiza âma hã.

²⁴ Banabé hã, aibã ĩwē. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani na si 're ĩmorĩ u'â, ta hã. Wanhĩb'apito te te sina 're ĩ'umhãsi u'âsi mono, ta hã. Taha wa, ma tō Wanhĩb'apito zazei'wa hã dasina tahã'â ni, Banabéhé nhimirowasu'u zarina.

²⁵ Banabé hã te oto mo Tasu u, Saruhu zō te te robzabu da.

²⁶ Tawamhã tamomo wisi wamhã, ma tō sōpētē. Ta hawi, ma tō apã saprō, Ātizotiza u. Tame te aimãsi zahuré oto. ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtō mono norĩ 'rata te 're simãsi zahuré, te te dama 're rowahutu zahuré mono da. Misi ma tō âma tiwahub zahuré, te te 're da'apawaptob zahuré mono ré hã. Tame ma tō Cristuhu nhĩb'a'uwē na da te 're sisi na'rata za'ra, Zesusihi nhĩrã zarina 're ĩnomro mono norĩ hã, Ātizotiza âma hã.

²⁷ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã, ni'wam norĩ hã te ai'aba'ré, Zeruzarē hawi, Ātizotiza u.

²⁸ Adabu na aibã nhisi hã te ĩme timorĩ za'ra, tisiré ĩsadawa wasu'u'wa norĩ me. Tawamhã Ātizotiza u sihutu wamhã, Adabu hã ma tō hãwi za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani te te tâma ĩwaihu'uzéb zarina, ma tō dama

waihu'u siro romhâ ré, amnho hã daro mono bâ za dawî İsi'utõrî mono na hã. (Roma âma danhib'apito Caradiu hã te te dama 're roti mono ré, ma tô âne hã tô da'âma tiromhâiba, amnho õ na hã.)

²⁹ Taha wa, Zezusihi zazei'wa norî hã ma tô sima roti za'ra, İsi'bro hã İhâiba mono bâ tâma 're İhâimana za'ra mono zéb zarina, te te po'o mono da, Zudeza âma İzazei'wa norî ma, te te tâma sômri za'ra da.

³⁰ Tawamhã ma tô te te tâma po'o. Tawamhã Banabé norî hã ma tô İre satõrî zahuré ni Zeruzarê u, Saruhu me, tame da'madâ'â'wa norî ma, te te sômri zahuré da, İsi'bzari za'ra hã.

12

Pedru hã dazazém hawi 'Re İhâimana u'âsi mono te te İso'reptuzé wasu'u

¹ Tawamhã apito Erodihî zadawa para ma tô İzazei'wa norî ma, da te tâma 're rob'manharî wasété za'ra.

² Taha wa, Zuwahã dub'rada hã, Ti'adu hã ma tô dasiwi wîrî ni, İsi'uwazi 'wa pa na, apito Erodihî zadawa para.

³ Tawamhã zudezu norî hã ma tô siwi wêsâmri za'ra, Ti'adu da te dasiwi İwîrîzé hã. Taha wa, Erodî hã ma tô Pedruhu zama dama ti'ru, da te dasiwi âri da, dazazéb 're, da te sêrê da. İ'u'etê duptoio na dasa, da te 're İhuri mono zé bâta na ma tô siwi ti'â.

⁴ Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi tisê, dazazéb 're. Pascowa na dato nhisi hã si'utõrî parip si, dama rowairébé'wa norî nho're sab da, ma tô a'â siwi tisê, dazazéb 're, dama rowairébé'wa norî hã da te İwîrîzéb da hã, te te siwi âma rowairébé da. Taha wa, da'wapéi'wa norî hã te nasi 'madâ'â za'ra siwa'râmi. Maparane si'uiwa na si mararé te İtême ai'aba'rê. Abzuma zama te nasi siwa'râmi ai'aba'rê, barana zama, mara wa'wab zama, te te nasi 'madâ'â za'ra da. Uburé hã 16 na İhâiba za'ra hã, da'wapéi'wa norî hã.

⁵ Pedru hã dazazéb 're, sãmra nherê, İzazei'wa norî hã te sa'etê âma mreme zusi u'â, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, siré 're İsi'râ'õtõ mono norî hã.

⁶ Pedru hã Erodî te te dama İruzé hã romhure di oto, dama rowairébé'wa nho're sab da hã oto. Awêpsi te za dasiwi wazere ni, danho'a te te siwi âma rowairébé da, niha wamhã, da te dasiwi wîrî da. Tawamhã Pedru hã te oto nhono, barana. Da'wapéi'wa norî wa'wa, maparane İsi'uwazi nhorõ rutu ré te nhono, pawasisi ré. 'Ridawa İ'madâ'â'wa norî hã te duré aima'wara zahuré.

⁷ Tawamhã hâiwa âma Wanhîb'apito ma, romhuri'wa hã awa'awi ma tô İtême wi, mara wa'wa. Mara wa'wam nherê, dazazéb 'remhã oto robrâ di, 'ri 're wa'wa âma hã. Hâiwa hawi romhuri'wa hã ma tô Pedru hã rési İsisé âma, utu da. Te tâma tinha, âne:

— Ai'aba'rê na aiwahutu. — Âne te tâma tinha.

Taha wa, İpawasisizé hã si'uihã na ma tô tâma asisina, İsi'uwazi nhorõ rudu hã.

⁸ Tawamhã hâiwa hawi romhuri'wa hã te duré tâma tinha:

— Ai'uza hã ai'usisizém na asima wasisi. Aipara'uza zama asima za na. —

Âne te duré tâma tinha.

Tawamhã Pedru, ma tô âma saze, te te 'manharî da. Te duré tâma tinha:

— Ai'ubuzé İhãpa ré, we İzarina aimorî. — Âne ma tô duré tâma tinha.

⁹ Tawamhã sõtõ 'rowim newa, ma tô İsarina watobro Pedru hã, te te İrosawêrê newa. Te te waihu'u õ di, tô sena 'Re İhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, İtême İwisi na hã, hâiwa hawi.

¹⁰ Tawamhã 'ridawa 'madâ'â'wa İmorî'rada hã ma tô sa're zahuré. Taha nhana're İsa hã ma duré sa're zahuré, Pedru norî hã. Tawamhã ma tô aimasisi zahuré oto, dazazé 'wawi wa'ra 'ridawa u si'uwazi 'manharî na

'ridawa nhito pese u. Tawamhã uihâ na ma tô 'ridawa nhitobzé hã tâma aiwanhizari zahuré. Ône haré ma tô oto tipusi zahuré. Bâdâdi na ma tô tineb zahuré. Tawamhã hâiwa hawi romhuri'wa hã ma tô Pedruhu wi aimani, awa'awi.

¹¹ Taha wa, Pedru hã ma tô 'râwi sina rosa'rata:

— E niha. Te rosawêrê newa. Tane nherê, tô sena ma tô Wanhib'apito hã we ãtême satô, hâiwa hawi tâma ãromhuri'wa hã Erodihî wi, te te ãnho'reptu da, zudezu norî te te sima ãwê za'ra zéb zarina, ãdâ'â tô da. — ãne ma tô sima tinha.

¹² Tawamhã, ãma ãromhâïmanazém na tô sena te te oto sina waihu'u wamhã, Marizaha nhorôwa u ma tô mo, Pedru hã. Zuwã Marcusihî na, Mariza hã. Tame da'ahã na ma tô tasi'rã'õtô ni, ãma damreme zusi da. Tamomo te oto mo, Pedru hã.

¹³ Wisi wi, ma tô 'ri 'wawi 'ridawa nhitobzé hã ta'a. Tawamhã dama romhuri'wa hã ma tô ãtême wahudu pi'ô hã, Rodi na ãsisi hã 'ridawa ta'a'wa, te te waihu'u da.

¹⁴ Tawamhã Pedruhu mreme te te waihu'u wamhã, ma tô tâma rowê watobro. Rowê te, si'aba'rê na apâ sipi'rai wa, ma tô 'ridawa na po're ha'â. Te te tâma 'ridawa ãna, te tisiré norî ma te te wasu'u da, wara. ãne ma tô tâma wasu'u za'ra:

— Pedru hã te za, 'ridawa. — ãne te tâma wasu'u za'ra.

¹⁵ Taha wa, te pi'ôi ma nharî za'ra:

— Mare di. A hã asimiza'rese ô di.

Te duré asa tâma nharî za'ra:

— Tô sena te za, Pedru hã.

Tawamhã te oto nharî za'ra, ãne:

— Áté Pedruhu 'madâ'â'wa te za, hâiwa hawi 'Re ãhâïmana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã.

¹⁶ ãne ré, te Pedru hã nasi 'ridawa ta'a. Taha wa, ma tô oto tâma 'ridawa za'ra. Te te sabu za'ra wamhã, uihâ na ma tô ãma titob'uzu za'ra, tô sena na.

¹⁷ Tawamhã Pedru hã ma tô tinhîb'rada hã tâma wê za'ra hâïmo, ari'iwî si'ubumro da. Taha pari, ma tô tâma siwasu'u za'ra, Wanhib'apito hã dazazém hawi, te te ãwazere na. Te duré tâma nharî za'ra:

— Ti'aduhu ma, te za ãwasu'u za'ra wa'wa, duré ãsiré ãsazei'wa norî ma zama.

— ãne te tâma sihâiba 'ru za'ra. Taha pari, ma tô tiwî timorî za'ra nimomo.

¹⁸ Tawamhã ãma awê wamhã, awê wi, da'wapéi'wa norî hã Pedru te te siwî sa'rese za'ra ô wa, ma tô tâma tipê'êwara za'ra, da'wapéi'wa norî hã.

¹⁹ Pedruhu zô sôpré pese da, ma tô Erodi hã tâma sô rob'ru za'ra. Sô sôpré pese nherê, te te siwî sãmri ô di. Taha wa, Erodi hã ma tô ã'madâ'â'wa norî hã sadanharî pese za'ra, Pedruhu ãma. Taha pari, ma tô dama 'ru za'ra, da te simro da, dazazé 'madâ'â'wa norî hã.

Apito Erodihî dâ'ázé wasu'u

Tawamhã apito Erodi hã ma tô mo, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, Sézareza na 'ri nho'ômo nhisi u, tame sãmra da a'â.

²⁰ Tawamhã apito Erodi hã ma tô sahi u'âsi dazada hâïmana, Tiru na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ãdahâïmana za'ra mono norî zada, duré Sido na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ãdahâïmana za'ra mono norî zada zama. Taha wa, Tiru hawi ma tô da'madâ'â'wa norî hã ai'aba'rê, apito Erodihî u, Sido hawib zama. Erodi hã te te siwî sadaihu'u da, ma ãtême sitô. Tawamhã Barasitu na Erodihî nhîbrob 'madâ'â'wa nhisi u uimrehêne, ma aihutu. Tawamhã te ãne tâma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma:

— Ma'āpé, wa'āma aime za'ra na, Erodihi me apâ wa te wasima ropese za'ra da, wasazé hâ wa te duré wasima 're uipra za'ra mono da, ĩsib'a'uwē norĩ wi apâ. — Āne te tãma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma. Tawamhã Barasitu hã ma tō āma saze za'ra, āma sime za'ra da. Taha pari, ma tō Erodihi u aihutu duré, te te sadawa pibu za'ra da duré ta hã, tisazé hã te te 're ĩ'uipra za'ra mono zéb da hã apâ.

²¹ Taha wa, Erodi hã bâdâ te te sima ĩpisutuzém na ma tō ti'uza wē ĩhãpa hã sima tisē. Danhib'apito 're ĩsimasisi mono zéb āma ma tō nhamra, tinhimirotizéb āma, te te dama roti za'ra da.

²² Tawamhã te te dama roti za'ra pari, ma tō āne āma tawata za'ra ni, damreme 'rãihã na:

— Ōhō mreme hã, aibã mreme ō di. Ĩhãiba'ō mreme, ĩwaihu'upese mreme. — Āne te āma tawata za'ra ni, ĩwaihu'upese newa.

²³ Tawamhã awa'awi ma tō hãiwa āma Wanhib'apito ma romhuri'wa hã azã, ĩhãzé pire na, Erodi hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma si 're ĩdawata za'ra mono zé hã te te sima sawi wa, ma tō azã. Marĩ hã ĩsãna wai'u ne hã āma sépu'u wa, ma tō dârã, Erodi hã.

²⁴ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã ma tō ropé, 'ri pã. Sadawa wasu'u za'êté di oto.

Banabé norĩ hã Saruhu me, Ātizotiza u apâ ĩnebzé wasu'u

²⁵ Tawamhã Banabé norĩ hã ma tō apâ tineb zahuré, Saruhu me, Ātizotiza na 'ri nho'ōmo nhisi u. ĩsazei'wa norĩ nhibzari te te ĩ'wapé zahuré hã te te dama sōmri zahuré pari, ma tō apâ tineb zahuré, Zeruzarē hawi. Zuwã Marcusi hã te ĩsiré timorĩ zahuré.

13

Banabé norĩ hã tinhimirohuri na te te ĩsãna'rata zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã Ātizotiza āma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã duré dama rowahutu'wa norĩ hã te 're si'ubumro, ĩsazei'wa norĩ wazari. Āne ĩsisi za'ra hã: Banabé hã, duré Simi'ã hã, ĩsisi amo hã Hãira na; duré Rusizu, Sireni āma aré 're ĩsãmra mono hã; duré Saru hã, duré Mana'ē hã, apito Erodihi siwadi aré, Mana'ē hã, Erodihi nhorōwa āma siré prédub zahuré wa.

² Tawamhã nimahã bâtã na ma tō ta norĩ hã saihuri āna asimro a'ã, Wanhib'apito āma wata za'ra da. Taha wa, ma tō 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani hã āne tãma waihu'u za'ra:

— Banabé norĩ ma, wa tō romhuri hã pisutu zahuré, Saruhu me. Te te ĩma 're romhuri zahuré mono da, wa tō ĩsima pisutu zahuré, ta norĩ hã. Taha wa, te ĩpisutu zahuré zéb zarina, te za oto tãma ĩpisutu za'ra wa'wa, asiti wa'aba oto neb zahuré da. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra.

³ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, te duré mreme zu, saihuri āna. Tinhib'rada ma tō ĩ'rãĩ āma sa'ra za'ra, Banabé norĩ 'rã nhisiwi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, te te tãma pisutu za'ra da, romhuri hã. Taha pari pã, ma tō siwi satōrĩ zahuré, neb zahuré da oto.

Sipri āma Banabé norĩ te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

⁴ Tawamhã Banabé norĩ hã ma tō tineb zahuré, Saruhu me. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani rē, ma tō tineb zahuré, Sere'usiza na 'ri nho'ōmo nhisi u. Ta hawi, te duré tineb zahuré, Sipri na rob'ré za'iti nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na ma tō saprĩ zahuré, dame.

⁵ Tawamhã ma tô aimasisi zahuré, Saramina na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tô tinhimiromhuri na sãna'rata zahuré. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bã, ma tô tame 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dama sadawa wasu'u zahuré. Zuwã Marcusi hã ma tô ìme timorĩ zahuré, romhuri na te te pawaptoab zahuré da.

⁶⁻⁸ Sipri na rob'ré za'iti nhisi wa'wai baba, si'aba'réi wamhã, ma tô aihutu, Paposi na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame abzé tede'wa hã ma tô sôpêtê za'ra, zudezu norĩ siré hã, Bazesusi na ìsisi hã. Deredu norĩ nhiminhisi na hã Erima na ìsisi amo hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa, te taré te te dama 're rowasu'u. Danhib'apito siwadi, Bazesusi hã. Sézi'u Paru na danhib'apito nhisi hã. Ta hã, rosa'rata waihu'u pese 'wa. Tawamhã ma tô sô tihârâ zahuré, Banabé norĩ zô Saruhu me, te te wapari pese da, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã Erima hã abzé tede'wa hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tiwi wê'õ zahuré, danhib'apito hã Zesusihĩ wasu'uwê te te saze tô da.

⁹ Tawamhã Saru, Paru na ìsisi amo hã ma tô aptete, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani na. Taha wa, abzé tede'wa te te 'madâ'â sina,

¹⁰ ma tô tâma tinha, âne:

— Wa'uburé 'ra, a hã. Uburé ìwê nhitob'ru, a hã. Aihâimana nhipese di. Ìwasété si, te asima 're ì'azawi pese mo. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wê nherê, te dawĩ âma 're ì'azaprĩ u'âsi mo, ìwasétêre na.

¹¹ Ìhãna, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za ai'azâ. Tawamhã te za a'â atob'a. Bâtâ nhimirowa'a hã 'madâ'â õ di za a'â. — Ìne te tâma tinha, Paru hã.

Tawamhã awa'awi, ma tô titõmozazu, Erima hã. Ma tô tiwi tirobra duré, tob'a wa. Taha wa, ma tô te te nasi rob'upi dazõ, ni'wa hã te te saprõni da.

¹² Tawamhã danhib'apito hã aibã ìtob'a na te te 'madâ'â wamhã, ma tô saze, sena na Zesusihĩ wasu'uwê hã. Wanhib'apito nhimiroti na ma duré titob'uzu.

Ãtizotiza amoi âma Paru norĩ te te ìromhuri zahuré zé wasu'u

¹³ Tawamhã Paru norĩ hã te ai'aba'ré, Paposi hawi, Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na te ai'aba'ré, dame. Tane nherê, Zuwã Marcusi, ìme morĩ zahuré õ di. Ma rême zahuré, Zeruzarê u morĩ da apã. Pãpiriza u sihutu wamhã, Peredi na 'ri nho'õmo nhisi u te ai'aba'ré, Paru norĩ hã.

¹⁴ Ta hawi, te duré ai'aba'ré, Pisidiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã ma tô aihutu, Ìtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Sihutu wamhã, sabadu na ma tô asisi, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u. Tame te asimro ni.

¹⁵ Tawamhã ma tô ni'wa hã dama sôré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ìrob'ui'érézém na hã. Ìsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hã te duré dama sôré. Te te sôré za'ra parimhã, rowahutuzéb âma 're da'anhimi'rui mono 'wa hã ma tô Paru norĩ hã âne 'mahârâ za'ra, te te dama rowasu'u za'ra da:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, asima wê za'ra wa'aba wamhã, te za wama ìrowasu'u za'ra wa'wa, wama robze za'ra da. — Ìne ma tô 'mahârâ za'ra.

¹⁶ Taha wa, Paru hã hãwi ma tô za. Tinhib'rada, ma tô dama wê, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhã te dama tinha, âne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ìwapari za'ra wa'aba. Duré zudezu'õ norĩ, a norĩ wa'aba zama wasiré õ nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ hã, ìwapari za'ra wa'aba.

¹⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito hã ma tô wahi'rata norĩ hã sima pisutu za'ra, âma sib'a'uwê za'ra da. Ìsihudu sidãpãsi,

ma tō te te 're apawapto, sitébré da, Ezitu āma tisiré'ō norī 'rata 're si'ubumroi mono ré hā. Ta hawī, ma tō sani za'ra, tiwaihu'u pese na.

¹⁸ A'ubuni wi, 're dahāimana za'ra mono ré, ma tō te te 're da'ab'madā'ā pese, āma 're dazaihā popo'o za'ra mono nherē. 40 na ma tō da'āma tiwahu, a'ubuni wi te te 're da'ab'madā'ā mono ré hā.

¹⁹ Cana'ā na romnhisi āma ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā da'uprosi. 7 na dapoto mono bā ma da'uprosi, a'uwē norī hā, ĩwa 're ĩdasi'ubumroi mono hā. Tawamhā tinhib'a'uwē ma, ma tō sōmri za'ra ti'a hā, Izarazéhé nhihudu norī ma.

²⁰ ĩwa dawi 're rob za'ra mono ré hā, 450 na ma tō āma tiwahub za'ra.

— Tawamhā dama ĩreme pire norī hā misi sidāpāsi ma tō dama pisutu za'ra, ĩsādawa para dama rowairébé'wa 're hāimana za'ra mono da, Samuwé hā ĩpotozéb u. Tawamhā ma tō podo, Samuwé hā. Prédu wamhā, ta hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te dama 're sadawa wasu'u. Ta hā ĩsādawa wasu'u 'rata 'wa, Samuwé hā.

²¹ Tawamhā Izarazéhé nhihudu norī hā ma tō tiwi waptērē za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono wi, ni'wa hā danhib'apito ne, te te 're ĩda'uwati mono da hā, te te pisutu da. Taha wa, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō tāma hāiba nhomri za'ra, Sau hā da'uwati'wa da. Sauhu mama hā, Tisi na ĩsisi hā. Bēzamihī nhihudu ta hā, Tisi hā. Sau hā te te 're da'uwati mono ré hā 40 na ma tō āma tiwahu.

²² Tawamhā te te oto 're da'uwati mono tō da, ma tō waze, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. ĩsa'u hā ma tō Dawi hā dama hāiba nho, da'uwati'wa da oto. Ta hā ma tō duré wēsā oto. Āne te te ĩwēsāmrizé hā: “Dawi hā Zéséhé 'ra hā ĩma wē di. ĩnhimiroti te te āma uwaimrami da, te za te te 're ĩwapari u'āsi.” Āne ma tō Dawi hā wēsā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā.

²³ Dawihi nhihudu uwaibaba, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā pisutu Zezusi hā, Izarazéhé nhihudu norī nho'reptui'wa da hā. Wahī'rata norī ma, te te ĩropisutuzéb zarina, ma tō pisutu.

²⁴ Zezusi hā tinhimiromhuri na te te dama sāna'rata ō ré, ma tō Zuwā Batita hā te te dama 're rowahutu, wasiré Izarazéhé nhihudu norī ma, dawaseté wi 're dasipizari za'ra mono da, duré ā dawabzuri hā da te 're 'manharī za'ra mono da.

²⁵ Tawamhā tinhimiromhuri te te ĩsazārizéb u romhutu wapsi, te dama siwasu'u, āne: “Cristuhu zō te 're asimipari za'ra wa'aba mo. Tawamhā te ĩ'āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, Cristuhu newa, Danho'reptui'wa da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te ĩpisutu newa. Tazahā, ta hāi ō di, wa hā. ĩza'u si ĩma ĩpire hā te za wei mo. Wei wisi wapsi, wa hā tāma ĩwapure di za. Tāma ĩwapure wa, ĩpara'uza wasisizé, te apā tiwi wasihu waihu'u ō di za, ĩnhisé wa.” Āne te dama siwasu'u, Zuwā Batita hā. — Āne ma tō Paru hā dama rob'rāzarōtō, dahī'rata nhihudu uwaibaba, Zezusi we ĩmorizém na hā.

²⁶ Te duré dama tinha:

— Wasiré Abra'āhā nhihudu norī, ĩwapari za'ra wa'aba, duré zudezu'ō norī, 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're aiwata za'ra wa'aba mono norī zama. Uburé wa'udāna ma tō ĩwasu'uwē hā wei watēme satōrī za'ra, wahāiba mono bā, danho'reptuzé wasu'u hā.

²⁷ Zeruzarē āma 're ĩsi'ubumroi mono hā, duré tame dama ĩpire norī zama, Zezusi hā Danho'reptui'wa na te te waihu'u za'ra ō di. Sabadu sidāpāsi, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'éré hā da te dasima 're sōré za'ra mono nherē, ĩwasu'u hā te te waihu'u za'ra ō di, ta norī hā. Taha wa, Zezusi hā dá'ā da, te te siwi āma roti wamhā, te te

waihu'u za'ra āna, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nori' nhimirowasu'u hā siwi āma uwaimra, si'uihā na.

²⁸ Zezusi hā marī īwasédé hā te te 'manharī ō nherē, ma tō ō norī hā siwi wapté, Piratuhu wi, da'wapéi'wa norī hā te te siwi wīri da, wasété ré ne.

²⁹ Tawamhā Zezusihi āma uburē 'Re ihāimana u'āsi mono mreme ui'ére 'rada hā te te siwi āma uwaimrami parip si, ma tō siwi si'ra, wedepo'o nhonhi'rāmi hawi. Ma tō siwi tisē, ētē zahāpā wa, ab're 're.

³⁰ Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō apā hāiwa'utu, dā'ā uptabi nherē.

³¹ Tawamhā apā hāiwa'utu pari, ma tō nasi dama sihāi'rē, bātā ahā na, Zezusi hā. Darireza hawi, Zeruzarē u aré īsiré īsi'aba'rē norī ma, ma tō nasi sihāi'rē. Ta norī hā te oto te te dama 're wasu'u wē za'ra Zezusi hā, Izarazéhé nhihudu norī ma.

³² — Wa norī zama īwasu'uwē hā wa te aima sōmri za'ra wa'aba da, wa ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ni.

³³ 'Re ihāimana u'āsi mono, wahi'rata norī ma, te te īropisudu hā ma tō wama āma uwaimrami za'ra oto, wasiré īsihudu norī ma. Zezusi hā ma tō apā hāiwa'udu. Apā ihāiwa'utuzé wasu'u na 'Re ihāimana u'āsi mono āma danho're na rob'ui'ére, īsāna'remhā, te wama wasu'u, āne:

“A hā ī'ra. Ā bātā na aihāiwa'utuzé bātā na wa za Aimama na aima 're ihāimana.”

³⁴ — Duré āma rob'ui'ére 'rata hāiba amo hā te duré wama wasu'u 'Re ihāimana u'āsi mono, Zezusi dā'ā uptabi nherē, apā za te te ihāiwa'utuzém na, dā'ā u'āsi nomro tō da. 'Re ihāimana u'āsi mono te tinha:

“Dawihī ma, tō sena marī īwē na te tāma īropisutuzém na wa za taha u'ābā aima āma uwaimrami za'ra wa'wa.”

Āne īmreme na rob'ui'ére hā.

³⁵ Ihāiba amo na rob'ui'ére īsāna'remhā, te duré wama wasu'u:

“Te te aima 're īromhuri wē u'āsi mono hā dā'ā wamhā, rēme ō di za, hāiba 'ro tō da.”

Āne te wama wasu'u. — Āne te Paru hā dama rob'rāzarōtō, rowasu'u 'rata na hā.

³⁶ Te duré dama rowasu'u:

— Dawi hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono ma sina uwaimra, te te tāma īpisutuzéb zarina. Te te sina tāma uwaimrami pari, ma tō dārā, Dawi hā. Īhi'rata norī 'ru āma ētē zahāpā wa ab're wa, ma dasiwi sērē ni. Da te dasiwi sērē wamhā, ihāiba hā ma ti'ro.

³⁷ Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono apā te te ihāiwa'udu hā, 'roi ō di. Hāiba wē na ma tō apā hāiwa'utu.

³⁸⁻³⁹ Wasiré norī, ma'āpé aihīni īwapari pese za'ra wa'aba, tō sena na waihu'u za'ra wa'aba da. Danho'reptuzé wasu'u hā wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zezusi hā, dawasété pari'wa. Duréihā, Mozési hā ma tō wahi'rata norī ma āma rowasu'u za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti na. Īsimiroti zarina 're dahāimana za'ra mono nherē, dawasédé da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono ō di, āma. Tane nherē, āhāna Zezusi hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, dawasédé te te oto da'āma 're ī'ab'madā'ā mono ō zarina, te za oto te te 're da'awēsāmri.

⁴⁰⁻⁴¹ Duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'ére, 'Re ihāimana u'āsi mono mreme na, āne:

“'Re aihāimana za'ra wa'aba mono ré, wa za niha dama rob'manha, īpipa na. Tawamhā za te dama īrob'manharīzém na te za āma 're asiwawā

za'ra wa'aba mo, ni'wa hã te te ãma 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono nherê.

'Madâ'â za'ra wa'aba. A norĩ wa'wa hã ĩ'ãma aiwa'ê za'ra wa'aba norĩ hã, te za tãma 're a'rãmi za'ra wa'aba mo, ĩnhimirob'manharĩ pipa ma. Tawamhã ĩzadawa para te za ai'utõrĩ 'wa."

Ãne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme hã. Ma'ãpê ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za ãne na hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirob'manharĩ pipa zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba tõ da. — Ãne te Paru hã dama rob'rãzarõtõ.

⁴² Tawamhã Paru norĩ hã zudezu norĩ te, rowahutuzém hawi pusi zahuré wi, ma tõ waptêrê zahuré ni, sabadu amo na te te dama rowasu'u na sahu zahuré da.

⁴³ Tawamhã rowahutuzém hawi dawairébé wamhã, da'ahã na te Paru norĩ siré ai'aba're ni, Banabéhé me, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ hã, zudezu norĩ hã imanazéb zarina 're ĩhãimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã ma tõ tãma roti za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipawaptobzém na siptete sina ãma 're hãimana u'ãsi za'ra mono da.

⁴⁴ Tawamhã sabadu amo na aihĩni ma tõ tasi'rã'õtõ ni, 'ri nho'õmo ãma 're ĩdasi'ubumroi mono hã, Wanhib'apito zadawa wasu'u hã da te wapari za'ra da. Da'umro di, da te ĩwapari za'ra õ hã.

⁴⁵ Tane nherê, da'ahã na ĩdasi'rã'õno hã zudezu norĩ hã te te da'madâ'â za'ra wamhã, ma tõ ãma da'ruiwapari za'ra. Tawamhã Paruhu mreme hã ma tõ dawĩ wê'õ za'ra, zudezu norĩ hã. Taha wa, timreme na ma tõ nasi ãma tãma wa'rãmi za'ra, Paruhu mreme wa'rãmi. Ma tõ duré ãma tiwa'ê za'ra.

⁴⁶ Tane nherê, pahĩ ãna ma tõ Paru norĩ hã tãma nharĩ za'ra, zudezu norĩ ma, ãne:

— A norĩ wa'aba ma, uimrehêne wa tõ aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na hã. Tane hã tõ, wê di. Tane nherê, taré newa, ma tõ asiwi ĩwê'õ za'ra wa'wa, ĩwasu'uwê hã. Taha wa, ĩbãĩ õ di, hãiwa ãma rowê ãma 're ĩ'aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata. Taha wa, wa za airême za'ra wa'aba ni, zudezu'õ norĩ ma, wa te tãma 're rowasu'u za'ra mono da oto.

⁴⁷ Wanhib'apito hã ma tõ ãne na wama roti za'ra oto:

"A norĩ wa'wa hã wa tõ aipisutu za'ra wa'wa, zudezu'õ norĩ ma, 're rob'uiwê za'ra wa'aba mono da, ĩwê na, taha zarina te 're ĩda'anho'reptui mono zém na daro mono bâ ãma 're ropéi wa'aba mono da, dama."

Ãne te wama roti za'ra, Wanhib'apito hã. — Ãne ma tõ Paru norĩ hã tãma rowasu'u za'ra, Banabéhé me.

⁴⁸ Tawamhã zudezu'õ norĩ hã Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di. Wanhib'apito zadawa wasu'u na ma tõ tiwata za'ra. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, rowê na ĩ'rata 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, te te sima ĩpisutu za'ra norĩ hã ma tõ saze za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹ Tawamhã Wanhib'apito zadawa wasu'u hã ma tõ ropé, daza'rui mono bâ, tame danhipti'a nho'õmo ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ u.

⁵⁰ Tane nherê, zudezu norĩ hã ma tõ tame dama ĩpire norĩ hã wada'uri wasété za'ra, Paru norĩ zada hãimana za'ra da. Pĩ'õ norĩ hã ĩmreme pire norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩwata za'ra mono norĩ, zudezu'õ norĩ, ta norĩ zama ma tõ wada'uri wasété za'ra, sada hãimana za'ra da. Tawamhã ma tõ ãma rowasété zahuré ni, Paru norĩ ãma, Banabéhé me. Ma tõ tãma rob'ru zahuré ni, ta hawi danhipti'a nho'õmo hawi neb zahuré da, danhipti.

⁵¹ Tawamhã Paru norĩ hã ma tõ tipara zapru hã wamirĩ zahuré, da'ãma dâ'â zahuré tõ da. Taha wa, õne haré ma tõ tineb zahuré, Iconizu na 'ri nho'õmo nhisi u.

⁵² Tawamhã Zezusihi zazei'wa norĩ hã Ātizotiza āma 're ĩsi'ubumroi mono hã te 're to za'ra. 'Re ĩhãimana u'āsĩ mono pē'ēzani na ma tō aptete za'ra, ĩpē'ē mono bã.

14

Paru norĩ hã Iconizu āma te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã Iconizu na 'ri nho'ōmo nhisi u ma tō aimasisi zahuré, Paru norĩ hã, Banabéhé me. Tamomo simasisi zahuré wamhã, Ātizotiza āma sada ĩromhãimana zahuré ne, ma tō duré sada tĩromhãimana zahuré. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb u ma tō tizasi zahuré, te te dama rowasu'u zahuré da. Tawamhã simirowasu'u wē wa, mre me wapari ze zahuré di, dama hã. Taha wa, da'ahã na ma tō saze za'ra ni, zudezu norĩ hã, zudezu'ō norĩ zama.

² Tane nherē, zudezu norĩ te te 're ĩsaze za'ra mono ō hã ma tō zudezu'ō norĩ hã wada'uri wasété za'ra, sada hãimana za'ra da, Paru norĩ zada, uburé siré ĩsazei'wa norĩ zada zama.

³ Tane nherē, Paru norĩ hã te Iconizu āma aimasisi hã zahuré. Pahi āna ma tō Wanhib'apito hã dama wasu'u wē zahuré. Tawamhã ĩwasu'u wē hã tō sena na da te waihu'u za'ra da, Wanhib'apito hã ma tō Paru norĩ pawaptob zahuré, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã, marĩ ĩwē hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã te te dama 're ab'manharĩ zahuré mono da tame.

⁴ Tane nherē, ōhō na si misi da te dasima āma rosa'rata za'ra ō di, 'ri nho'ōmo āma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã. Ma tō dasima aipo'ni. Ni'wam norĩ hã ma tō zudezu norĩ niwĩ 're hãimana za'ra. Ni'wam norĩ hã te Paru norĩ niwĩ 're hãimana za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ niwĩ.

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã zudezu'ō norĩ me, ma tinhib'apito norĩ me āma sisaze za'ra, Paru norĩ āma te te rowasété za'ra da, duré étē na te te siwi pãri da.

⁶ Tawamhã damre me te te sina wapari zahuré wamhã, ma tō dawĩ tipusi zahuré, wara sina, Paru norĩ hã. Rica'oniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u ma tō tineb zahuré. Tamomo neb zahuré wamhã, Risitira na 'ri nho'ōmo nhisi u, ma tō aimasisi zahuré, duré Derebi na 'ri nho'ōmo nhisi amoi u.

⁷ Tame ma tō oto dama rowahutu zahuré, Zezusihi wasu'u wē na hã.

Paru norĩ hã Risitira āma duré Derebi āma te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

⁸ Tawamhã Risitira āma te aibã hã 're sãmra, ĩhi'ré hã, ĩpotozém hawi ĩmorĩ'ō hã para uwa zahuré wa.

⁹ Paru hã te te dama rowasu'u ré, ma tō ĩhi'ré hã mre me wapa. Tawamhã Paru, ma tō ĩtēme rob'madã. Te te 'madã'ã wamhã, ma tō sina waihu'u, tō sena Wanhib'apito te te ĩsaze na hã, duré te te pese da, te te sina ĩ'umnhasi na hã.

¹⁰ Taha wa, te mre me 'rãihã na tãma tinha:

— Aiwahutu. Hãiwĩ asa na, aipara na. — Āne te tãma tinha.

Tawamhã ĩhi'ré, si'aba'ré na ma tō hãiwĩ za. Ma tō timorĩ wē.

¹¹ Taha wa, Paru te te ĩwahudu hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tō dasima 'mahãrã za'ra ni, āne:

— ĩhãiba'ō norĩ, ĩwaihu'upese norĩ hã ma tō wei watēme 'manhi'ra zahuré. Ma tō si'aibã zahuré, āma 're ĩwawata za'ra mono norĩ hã. — Āne ma tō dasima 'mahãrã za'ra ni, dasimremezém na, Rica'oniza āma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ mre me na.

¹² Tawamhã Paru norĩ hã ma tō sisi zahuré ni, Banabéhé me. ĩhãiba'ō norĩ hã waihu'u pese newa da te dasima 're ĩsisi za'ra mono zém na ma tō sisi

zahuré ni. Banabé hã Zupité na ma sisi ni. Duré Paru hã Mecuriu na ma tô sisi ni, rowahutu'wai wa.

¹³ Zupitéhé âma 're idawata za'ra mono zé hã 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa 'rata, 'ri hã. Taha wa, aibâ hã Zupitéhé ma da'âma 're ïmreme mono hã ma tô powawê hã saprôni zahuré, âma 're idawata za'ra mono zéb u, 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa u hã. Tawamhã romnhirârâ na ma tô sô'rebzu zahuré, tâma 'madâ'â ze zahuré da. We ïsaprôni zahuré 'wa hã ma tô dasine sima wê, powawê hã te te pâri zahuré da, âma dawata za'ra da, Paru norî âma, waihu'u pèse zahuré newa.

¹⁴ Tawamhã te te ï'manharî wasu'u hã Paru norî hã te te wapari zahuré wamhã, wara sina ma tô dawa'wa u tizasi waré zahuré. Ti'uzâ hã ma tô hãiwazu zahuré, tinho'utu nho'ômoi baba, rob'ru te. Te te hãiwazu zahuré sina, ma tô hârâ 'râihâ na da'mahârâ zahuré, âne:

¹⁵ — Aibâ norî, e marî da, te za tane ï'manharî za'ra wa'wa. Tô'â. 'Manharî za'ra wa'aba tô. Wa norî hã aibâ, asine wa'aba hã. Zezusihi wasu'uwê na wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô we wanem ni, atême za'ra wa'aba. Wa tô aima roti za'ra wa'aba ni, taré romhâiba na âma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém hawi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, ïwaihu'upese newa âma 're aiwata tô za'ra wa'aba mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono niwî 're anomro aba mono da oto. Ta hã ropoto na'rata 'wa, duré hãiwa nhirôtô 'manharî'wa, duré ti'ai 'manharî'wa, duré âporé 'manharî'wa. Uburé ti'ai âma 're ïdanomro mono da hã, ma tô te te da'apoto, hãiwa nhirôtô âma 're ïdahâimana za'ra mono da zama, duré â 'râwi 're ïnomro mono da zama.

¹⁶ Duréihã, dahi'rata sidâpâsi da te dasima ïwézéb uwaibaba te 're danomro. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahâ za'ra su'u mono ô di.

¹⁷ Tane nherê, ma tô dama 're siwaihu'u u'âsi, tinhoprubzém na sena 're ïhâimana mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Tã hã ma tô pisutu, we aima 're ta'a za'ra wa'aba mono da, te te aima 're robdi'i za'ra wa'aba mono da. Buru nho hã te duré te te aima 're sômri za'ra wa'wa, 're ïrâ za'ra mono zéb da hã, te te ïpisutu zarina, âma 're asaihuri aba mono zéb da hã, aima âma 're ïrobzei u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. — Âne ma tô Paru norî hã dapo're pu'u zahuré, Banabéhé me.

¹⁸ Âne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî hã te te dawi sawi zahuré nherê, da te âma rosahâri waihu'u za'ra ô di aré. Powawê hã te aré tô dasiwi pâri ni, Paru norî âma idawata za'ra zéb da hã. Tane nherê, dama mreme pire zahuré wa, ma tô âma rosahâri za'ra ni oto, da te dasiwi pâri tô da, ïwaihu'upese zahuré newa, âma dawata tô zahuré da, Paru norî âma hã.

¹⁹ Tawamhã zudezu norî hã Âtizotiza hawi te ai'aba'rê, Paru norî zarina, Iconizu hawib zama. Sihutu wamhã, ma tô âma dawada'uri wasété za'ra, aihîni sada danhiti'ru za'ra da. Tawamhã, ma tô âma tasisaze za'ra ni. Taha wa, êtê na ma tô dasiwi hã ni, Paru hã da te dasiwi wirî da. Tawamhã, dà'â newa, ma tô âma rosa'rata za'ra ni. Taha wa, ma tô da te âma robâdâ, 'ri ahâ nhiti.

²⁰ Tawamhã ïsiré ïsazei'wa norî hã ma tô siwi uirî. ï'rata simasab ré, ma tô udu, Paru hã. Tawamhã 'ri nho'ômo u te apâ mo. Tame awêm na te oto ne Paru norî hã, Banabéhé me. Derebi na 'ri nho'ômo nhisi u te tineb zahuré.

²¹ Tame ma tô dama rowahutu zahuré, ïwasu'uwê na. Tawamhã da'ahâ na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi nhirâ zarina 're danomro mono da. Taha pari, te oto apâ tineb zahuré dahawi, siwa'râmi.

Paru norî hã Âtizotiza u, siwa'râmi ïneb zahuré zé wasu'u

Tawamhã Paru norĩ hã Risitira wa'wai baba te apâ tineb zahuré siwa'rãmi, duré Iconizu wa'wai baba, duré Ātizotiza wa'wai baba.

²² 'Ri nho'õmo wa'wai baba neb zahuré wamhã, ma tō ĩsazei'wa norĩ hã pawaptob za'ra, hãimana nhiptete na 're nomro mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma te te 're sasõmri u'ãsi za'ra mono da. Āne te duré tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã Zesusihi zazei'wai wa, marĩ ĩwasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Āne na hã te za tō 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nheré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwé oto 're anomro aba mono wa, te za niwapsi hãiwa ãma ĩ'rata 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo, rowé na. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã 'ri nho'õmo mono bã ĩsazei'wa norĩ hã siré 're ĩsi'rã'õtõ mono sidãpasi ma tō da'madã'ã'wa da hã te te 're apisutu zahuré, Paru norĩ hã. Sai ãna, te duré ta norĩ hã timreme zahuré, Wanhĩb'apito ma, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono ma, ĩwasété wi da'wawĩ 're ĩsimapa za'ra mono zém na te te 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da, da'madã'ã'wa norĩ hã.

²⁴ Pisidiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te oto tineb zahuré Paru norĩ hã, Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

²⁵ Tame, ma tō Zesusihi wasu'uwé na dama rowahutu zahuré, Peredi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Taha pari, ma tō duré tineb zahuré, Atariza na uba're nhimizahãrizém nhisi u.

²⁶ Ta hawĩ te duré tineb zahuré, rowa'u'u na uba'renem na, dame. Tawamhã apã ma tō aimasisi zahuré Ātizotiza u, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma timorĩ na te te ĩãna'rata zahuré zéb u. Ta hawĩ neb zahuré õ ré, ma tō Paru norĩ ãma tamreme zusi ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma. Te te tãma 're romhuri wé zahuré mono da, te te 're pawaptob u'ãsi zahuré mono da, ma tō ãma tamreme zusi ni, Ātizotiza hawĩ neb zahuré õ ré. Te te dama 're rowahutu zahuré mono parimhã, ma tō apã aimasisi zahuré.

²⁷ Ātizotiza u apã simasisi zahuré wamhã, ma tō ĩsazei'wa norĩ zô tihãrã zahuré, te te ĩtème ubumro da. Taha wa, ma tō dama siwasu'u zahuré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipawaptobzém na. Āne te tãma rowasu'u za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tō wapawapto, marĩ ĩwé hã wa te dama 're 'manharĩ mono da, ĩwasu'uwé hã wa te dama ãwisi da, zudezu'õ norĩ ma zama. Tawamhã ta norĩ zama ma tō te te 're sazei pese za'ra. — Āne te tãma rowasu'u za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma.

²⁸ Ātizotiza ãma te oto aimasisi hã zahuré, Zesusihi nhirã zarina 're ĩnomro mono norĩ 'rata, Paru norĩ hã.

15

Zeruzaré ãma ĩdasi'rã'õtõzé wasu'u

¹ Tawamhã aibã norĩ hã ma tō aihutu Ātizotiza u, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawĩ. Tawamhã ĩsazei'wa norĩ ma, te rotĩ za'ra, ãne:

— Zudezu'õ norĩ hã, Mozési hã wahi'rata norĩ ma, te te ĩpisutu zarina, 're sisihãiwata nhihãri za'ra mono õ nheré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're sõ'reptu za'ra mono õ di za. — Āne te tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ hã.

² Tawamhã Paru norĩ hã Banabéhé me, ma tō wé'õ zahuré, ĩsimirowasu'u za'ra hã. Taha wa, te simreme wa'rãmi sa'ëté ãma sima nharĩ za'ra. Āne wa, ĩsazei'wa norĩ hã ma tō ni'wam norĩ hã pisutu za'ra, Paru norĩ siré si'aba'ré da, Zeruzaré u, tame da'madã'ã'wa norĩ me duré Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me, te te sima ãma romnhoré za'ra da.

³ Tawamhã İsavei'wa norĩ hã siré 're İsi'rã'õtõ mono norĩ hã ma tõe ãma ana, İsi'aba'rézem na hã. Ma tõe si'mazatõri za'ra, İme masi'aba'rėi hutu da. Tawamhã Paru norĩ hã Zeruzarẽ u si'aba'rėi rė, Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te ai'aba'rė, durė Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba zama. Taha wa'wai baba, si'aba'rėi rė, ma tõe İsavei'wa norĩ ma, te te rowasu'u za'ra, zudezu'õ norĩ hã 'Re İhãimana u'ãsi mono u, 're İsipizari za'ra mono na hã. Tawamhã aihĩni ma tõe dama ãma rowe zani za'ra, tame İsavei'wa norĩ ma.

⁴ Tawamhã Zeruzarẽ u ma tõe oto aihutu. Sihutu wamhã, İsavei'wa norĩ hã, durė Zezusihı zadawa wasu'u'wa norĩ hã, durė da'madã'ã'wa norĩ hã ma tõe siwi waibui wẽ, Paru norĩ hã. Tawamhã Paru norĩ hã ma tõe dama rowasu'u za'ra aihĩni, 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimipawaptobzėb zarina uburė İsadawa para te te dama 're İ'ab'manharĩ zahurė mono zėm na hã.

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma hãiwi aimasa, parisezu norĩ hã te te dama rowasu'u za'ra da. Tawamhã te dama nharĩ za'ra, ãne:

— İsavei'wa norĩ ma, wa te roti za'ra wa'aba, zudezu'õ norĩ hã, dame 're sisihãiwata nhihãri za'ra mono da, uburė 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozėsihi nhimi'ui'ėrė zarina 're nomro mono da. — ãne te dama nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã Zezusihı zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tõe si'rã'õtõ, da'madã'ã'wa norĩ me, te te sima ãma romnhorė za'ra da niha.

⁷ Tawamhã te te sima ãma romnhorė hã za'ra pari, ma tõe Pedru hã hãiwi za. ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Wasisãnawã norĩ, İwapari za'ra wa'aba. Durėihã 'Re İhãimana u'ãsi mono hã ma tõe sima İpisutu, İhãiba pisutu zudezu'õ norĩ ma, Zezusihı wasu'uwẽ na te tãma 're rowasu'u za'ra mono da, te te 're wapari za'ra mono wa, te te 're saze za'ra mono da. ãne na ma tõe İ'ãma İwaihu'u za'ra wa'wa.

⁸ 'Re İhãimana u'ãsi mono hã dapẽ'ẽ 'remhã danhimirosa'rada hã te te waihu'u pese di. Zudezu'õ norĩ hã te te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re İhãimana u'ãsi mono te te 're İwėsãmri za'ra mono zėb zarina, ma tõe Tipẽ'ėzani hã ta norĩ ma zama te te 're anhomri, İsãna'rata hawi te te wama 're İ'anhomri mono ne.

⁹ Ta norĩ hã Zezusi te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono zėb zarina si, ma tõe İwasėdė hã te te tãma 're aparı, wa norĩ hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wawasėdė hã te te wama 're İ'aparı mono ne hã aiwa. Aimawi hã te te tãma 're apisutu mono õ di, zudezu'õ wa.

¹⁰⁻¹¹ E marĩ da, ma tõe bėtė asima İwẽ za'ra wa'wa, 'Re İhãimana u'ãsi mono hã pibu za'ra wa'aba da, niha te te aima İrob'manharĩ za'ra wa'aba õ zėb zõ. 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozėsi te te ãma İrob'ui'ėrė hã wa te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di, taha zarina 're İwasisõ'reptu za'ra mono da hã. Wahi'rata norĩ zama te te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di durė. Taha wa, e marĩ da, wa za bėtė wasirė İsavei'wa norĩ ma, wa te 're roti za'ra, Mozėsihi nhimi'ui'ėrė zarina 're nomro mono da, zudezu'õ nherė. Ni'wa hã marĩ İpire uptabi hã te te danhoihı waptob ãna, te te dama İsi'bu 'rãihã ne, ma tõe a norĩ wa'wa hã İpire uptabi hã tãma İpisutu za'ra wa'wa, zudezu'õ na İsavei'wa norĩ ma hã. Tane nherė, tinhoprubzėm na si ma tõe Wanhib'apito Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu. Öhõ na si te durė ta norĩ zama te te 're anho'reptu, zudezu'õ norĩ hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Pedru hã.

¹² Tame İsi'ubumro norĩ hã te ari'iwi asimro, Banabė norĩ mre me hã te te wapari za'ra da, Paruhu me. Uburė zudezu'õ norĩ ma, 'Re İhãimana u'ãsi

mono zadawa para, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ zahuré mono zém na te dama siwasu'u zahuré.

¹³ Ta norĩ hã te te dama rowasu'u zahuré parimhã, te duré Ti'adu hã dama rowasu'u, ãne:

— Wasisânawã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba.

¹⁴ Sima Pedru, ma tô wama rowasu'u pari za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, tinhoprurum na zudezu'õ norĩ ãma ĩsime na'rata zém na. Tinhĩb'a'uwẽ da, ma tô ni'wam norĩ si te te 're awaibu, zudezu'õ norĩ hã.

¹⁵ ãne na ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ãma rob'ui'ére, tô ĩsarina. ãne duréihã rob'ui'ére hã, uburé Danhib'apito mreme na hã:

¹⁶ “Zahadu wa za apã ĩsina siri, Dawi na aih'i'rata nhisi nhimirotizéb zarina ni'wa hã ĩsihudu uwaibaba hã siroti'wa da.

'Ri siprum nherẽ, ti'ai u'êne hã te za ubumro ni, da te dasiwi ãma 'ri téb da apã. Tane duré, Dawi hã duréihã pire na te te 're ĩda'ab'madã'ã mono zé hã si'utõrĩ nherẽ, wa za ĩsihudu hã pisutu, apã Dawihi nhimiroti zarina te te 're 'mairoti mono da.

¹⁷ Tawamhã zudezu'õ norĩ zama te za ĩzõ 're sõpré, ĩnhĩb'a'uwẽ da, te ĩsima ĩpisutu za'ra norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra mono da.

¹⁸ Wa hã uburé Danhib'apito, wa tô ãne hã ĩsãna'rata hawimhã dama waihu'u pa.”

ãne ĩsadowa wasu'u ui'ére 'rada hã. — ãne ma tô Ti'adu hã tãma rob'rãzarõtõ za'ra.

¹⁹ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— ãhãna ĩnhimirosa'rada hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zudezu'õ norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono u 're ĩsipizari za'ra mono norĩ wi, wa te tiwi 're ro'wa'rutu za'ra mono õ di za.

²⁰ ãne si wa za 'manharĩ za'ra ni. Wa za tãma rob'ui'ére za'ra ni, marĩ ĩwasété uptabi si, wa te tiwi sawi za'ra da, romhãiba 'manharĩ ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da, abaze da te 're simroi mono wamhã, taha nhi hã te te 're huri tô mono da, duré siwa'ru tihãimanazé ĩwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tô da, pi'õ na aibã na zama, duré danhimizama hã da te 're ĩsõ'reti za'ra mono nhi hã wapru rí te te 're huri tô mono da, duré danhimizama wapru hã te te duré 're ãhuri tô mono da. ãne si wa za dawĩ sawi za'ra ni.

²¹ Rowahutuzé mono bã, sabadu sidãpãsi Mozésihĩ nhimi'ui'ére hã da te 're sõré za'ra mono ré hã, ma ãma tiwahub ahã. Te duré da te dasima ãma 're rowahutu u'ãsi za'ra, 'ri nho'õmo mono bã. Taha wa, Mozésihĩ nhimi'ui'ére hã dama waihu'u pese za'ra wa, te za ã norĩ hã roti hã te te wama 're 'madã'ã za'ra, zudezu'õ norĩ hã, rowẽ na wasiré 're wahãimana za'ra mono da. — ãne ma tô Ti'adu hã dama rowasu'u 'rãsutu.

Zudezu'õ na, Zesusihĩ zazei'wa norĩ ma, da te ĩrob'ui'ére za'ra zé wasu'u

²² Tawamhã Zesusihĩ zadawa wasu'u'wa norĩ hã, da'madã'ã'wa norĩ me, ma tô aihĩni ãma sisaze za'ra, ĩsiré ĩsazei'wa norĩ me, ãtizotiza u tisiré norĩ hã te te siwi 'mazatõrĩ zahuré da, Paru norĩ siré 'maneb zahuré da, Banabéhé me. Tawamhã Zudasĩ hã ma tô siwi pisutu, Basaba na ĩsisi amo hã, ĩsiré neb zahuré da, Siraha me. Ta norĩ hã simiroti prédub zahuré dí, ĩsazei'wa norĩ ma hã.

²³ Tawamhã ĩsiré neb zahuré wamhã, rob'ui'ére, ma tô siré ãri zahuré. ãne rob'ui'ére hã:

“Wasiré ĩsazei'wa norĩ, zudezu'õ na 're aipoto za'ra wa'aba mono hã, wa ãma asawi za'ra wa'aba ni, ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're

aihâimana za'ra wa'aba mono norî hã, duré Sirisiza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hã. Wa norî hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî hã duré âme da'madâ'â'wa norî zama wa tô wasisânawã na wa te 're asisi za'ra wa'wa, wasiré Zezusihi zazei'wai wa.

²⁴ Wa norî hã wa tô romreme hã wapari za'ra ni. Aibã norî hã, aré wasiré 're İsi'ubumroi mono hã ma tô, u, âma ai'aba'ré, atême za'ra wa'aba, wazadawa para ô nherê. Si'uihã na ma te u, tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa. Ma duré asimirosa'rada hã aiwi 'wa'rutu za'ra wa'wa.

²⁵ Taha wa, aihîni wa tô âma wasisaze za'ra ni, aibã norî hã maparane wasi'upana wa te wasiwi âma satõrî zahuré da, atême za'ra wa'aba. Aibã norî hã Banabé norî siré te za âma tineb zahuré. Banabé norî hã Paruhu me, wama İsawi pese zahuré.

²⁶ Ta norî hã Wanhîb'apito Zezu Cristu te te dama 're wasu'u wê zahuré mono da, 're neb zahuré ré, ma tô da te dasima 're 'ru zahuré, da te dasiwi pâri da. Tane nherê, ma tô Zezusi hã te te dama 're sadawa wasu'u u'âsi zahuré.

²⁷ Âhãna, wa Paru norî me wasiwi âma satõrî zahuré ni Zudasi norî hã, Siraha me. Wanhimi'ui'ééré zarina te za 'rãwi aima wazadawa wasu'u za'ra wa'wa.

²⁸ Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô wanhimirosa'rata waihu'u pe hã wama sômri za'ra, İsimirosa'rada hã wa te waihu'u za'ra da. Tawamhã wa tô âma saze za'ra ni, wanhimiroti ahã na wa te aima 're roti za'ra wa'aba mono tô da. Âne si wa za aima roti za'ra wa'aba ni:

²⁹ 'Danhimizama hã romhãiba 'manharî âma 're dawata za'ra mono da, da te 're İsimroi mono nhi hã 're huri aba mono ô di za. Duré İwapru hã 're âhuri aba mono ô di za. Duré danhimizama da te 're İsõ'reti za'ra mono nhi hã 're huri aba mono ô di za. Duré siwa'ru aihâimanazé İwasédé hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono ô di za, pi'ô na aibã na zama.' Âne na si wanhimiroti za'ra hã, aima za'ra wa'aba hã. Âne na wanhimiroti zarina 're anomro aba mono wamhã, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. Wa âma asawi za'ra wa'aba ni, İrême ma." — Âne ma tô tâma rob'ui'ééré za'ra, Zeruzarê âma 're İsi'ubumroi mono norî hã.

³⁰ Tawamhã Zeruzarê hawi, dasi'upana da te İsatõrî zahuré hã ma tô tineb zahuré, Âtizotiza u. Paru norî me te tineb zahuré. Sihutu wamhã, İsazei'wa norî zô hãrã za'ra wa, ma tô ubumro. Rob'ui'ééré, ma tô tâma sômri za'ra.

³¹ Taha wa, ma tô sôrê za'ra. Te te sôrê za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di, roti hã wê wa.

³² Zudasi norî hã Siraha me, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zahuré. Tawamhã ta norî hã ma tô İsazei'wa norî ma roti zahuré. Simiroti hã zahuré di, ta norî hã. Taha wa, ma tô İsazei'wa norî hã âma aptete za'ra, İsimiroti zahuré na. Marî İwê hã te te 'manharî ze za'ra di.

³³⁻³⁴ Taha wa, ma tô bâdã hã nasi âma si'utõrî zahuré, Sira norî âma Âtizotiza âma simasisi zahuré ré hã. Tawamhã İsazei'wa norî hã ma tô apã siwi satõrî za'ra, rowê na apã neb zahuré da, te te siwi İsatõrî za'ra norî u.

³⁵ Paru norî hã te a'â aimasisi zahuré, Âtizotiza âma, Banabéhé me. Tame ni'wam norî me te te dama 're rowahutu zahuré mono da, duré Wanhîb'apito zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré mono da, ma tô a'â aimasisi zahuré.

Paru norî hã siwi İsiwanhizarizé wasu'u

³⁶ Tawamhã âma ronomro pese zahuré pari, te Paru hã Banabéhé ma tinha:

— Oto wane na apâ, 're İwanebzé na'rata niwî. 'Ri nho'ômo u datême 're İwaneb na'rata zéb uwaibaba, Wanhîb'apito, wa te dama İsadawa wasu'u na'rata zéb u, wa za wanem ni, İsavei'wa norî hâ wa te duré sabu na sitéb za'ra da, rowê na 're hâimana za'ra mono zô. — Æne te tâma tinha.

³⁷Tawamhâ Banabé hâ ma tô sima wê, Zuwâ Marcusi hâ İsiré morî zahuré da.

³⁸Tane nherê, Paru hâ ma tô wê'ô, İsiré morî zahuré tô da, İwana wamhâ, Zeruzarê u Pâpiriza hawî apâ morî sirômo da, te te rême zahuré wa, Zuwâ Marcusi hâ. Timorî hâ te te İme 'râsutu zahuré ô wa, ma tô siwi wê'ô.

³⁹Tawamhâ te sima âma nharî zahuré, Zuwâ Marcusi hâ hâiba na. Siwapari zahuré ô di. Taha wa, ma tô siwi aiwanhizari zahuré, âma sisaze zahuré ô wa. Tawamhâ Banabé hâ ma tô Zuwâ Marcusi hâ saprô. Rowa'u'u na uba'renem na te tineb zahuré dame, Sipri na rob're za'iti nhisi u.

⁴⁰Tawamhâ Paru hâ ma tô Sira hâ pisutu, İsiré morî da. İsavei'wa norî hâ ma tô âma mreme zu, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, ta hâ te te pawaptob zahuré da, İneb zahuré zém na hâ.

⁴¹Taha parimhâ, ma tô tineb zahuré Paru norî hâ, Siriza na danhipti'a nho'ômo nhisi wa'wai baba, duré Sirisiza na danhipti'a nho'ômo nhisi wa'wai baba. Tinhimiroti na ma tô te te 're da'apawapto, İsavei'wa hâimanazém na danhiptete na 're dahâimana za'ra mono da, dasiré 're İdasi'râ'ôto mono bâ.

16

Timotiu hâ İme morî zahuré da, Paru te te sima İwêzé wasu'u

¹Tawamhâ Derebi na 'ri nho'ômo nhisi u ma tô aimasisi zahuré, Paru norî hâ. Taha pari, ma tô duré aimasisi zahuré, Risitira na 'ri nho'ômo nhisi u. Tame te aibâ hâ 're sâmbra, Zezusihi zazei'wa hâ, Timotiu na İsisî hâ. İna hâ zudezu, Zezusihi zazei'wa, ta hâ. Tane nherê, İmama hâ zudezu ô di, deredu norî siré hâ, ta hâ.

²İsavei'wa norî hâ uburé ma tô Timotiu hâ wêsâmri za'ra, Risitira âma 're İsi'ubumroi mono norî hâ, duré Iconizu âma 're İsi'ubumroi mono norî hâ.

³Tawamhâ Paru hâ ma tô sima wê, Timotiu hâ İsiré morî da. Tane nherê, zudezu norî hâ uburé tâma waihu'u pese za'ra di, Timotiuu mama hâ deredu norî siré na hâ. Taha wa, Paru hâ ma tô Timotiu sihâiwata nhizâ, sizudezu da, te te âma siwi wê'ô tô da, zudezu norî hâ.

⁴Tawamhâ Paru norî hâ daza'rui mono bâ ma tô te te dawimrami za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u wa norî nhimirosa'rata na, te te dama rowasu'u za'ra mono da, duré Zeruzarê âma da'madâ'â wa norî nhimirosa'rata na zama. Ma tô duré dama roti za'ra, ta norî nhimirosa'rada hâ da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, İsavei'wa norî hâ.

⁵Taha zarina, ma tô Wanhîb'apito te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono zém na 're siptete za'ra, İsavei'wa norî hâ daza'rui mono bâ siré 're İsi'râ'ôto mono hâ. Awê sidâpâsi ma tô sina hâ, İsavei'wa hâ.

Paru hâ Torowadi âma marî hâ sôtô 'rowim ne te te İsabuzé wasu'u

⁶Tawamhâ Paru norî hâ ma tô ai'aba're, Prizi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi wa'wai baba, duré Darasiza na danhipti'a nho'ômo nhisi wa'wai baba. Tane nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ ma tô sadawa uwati za'ra, Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi âma İwasu'uwê na te te dama rowasu'u za'ra tô da a'â.

⁷Tawamhâ ma tô aihutu, ti'a nhizârizéb u, Mizi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi u. Bitinha na danhipti'a nho'ômo nhisi u sisisi neza. Tane nherê, Zezusi hâ ma tô Tipê'êzani na tiwi rosawi za'ra, tamomo si'aba're tô da.

⁸Taha wa, Mizi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, ma tō ro'rahâri waré za'ra. Tawamhã Torowadi na 'ri nho'ōmo nhisi u, ma tō aihutu, uba're za'ētê nhimizahârizéb u.

⁹Tawamhã sôtō ō nherê, sôtō 'rowi te te İrosawêrê ne, ma tō marĩ hã sabu Paru hã, barana. Aibã hã Masêdoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi âma 're İsâmra mono hã te İ'rata za, sa'ētê te te waptêrê da, âne:

— Wei watême aimorĩ, Masêdoniza u wa'âma aime za'ra da. — Âne te tâma tinha.

¹⁰Tawamhã âne hã Paru hã sôtō 'rowim ne te te 'madâ'â wamhã, wa tō wasima ro'ubumro za'ra ni, Masêdoniza u wasi'aba're da. E marĩ wa. Zezusihi wasu'uwê na tame wa te dama rowasu'u za'ra da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İwapisutu za'ra na wa te wasina waihu'u za'ra wa.

Paru norĩ hã Piripu âma te te İromhuri na'rata za'ra zé wasu'u

¹¹Tawamhã Torowadi hawi, wa tō ai'aba're ni, rowa'u'u na uba'renem na. Samotarasiza na rob're za'iti nhisi u, ma tō waré tiwara waré za'ra. Ta hawimhã awêpsi wa tō saprĩ za'ra ni zara u, Ne'apuri na 'ri nho'ōmo nhisi u hã.

¹²Tawamhã Ne'apuri hawi, wa tō aihutu ni, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi u, Masêdoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi âma 'ri nho'ōmo u hã. Tame te romanu norĩ hã 're si'ubumro. Tame wasi'ubumroi ré, ma tō bâdâ hã umro na wa'âma ai'utôrĩ za'ra.

¹³Tawamhã sabadu na wa tō wawairébê ni, 'ri nho'ōmo hawi, pazaihã u 'Re İhâimana u'âsi mono ma, wamreme zusi da. Tame, zudezu norĩ hã tâma 're İmreme zusi mono zém na wa te wasima rosa'rata za'ra wa, wa tamomo ai'aba're ni. Tame ma tō pi'ō norĩ hã ubumro, âdawa. Tawamhã wa norĩ hã wa tō İ'rata asimro ni, pi'ō norĩ 'rata, wa te wasima rowasu'u za'ra da.

¹⁴Tame te pi'ō hã nhamra, Ridiza na İsisi hã. Ti'atira na 'ri nho'ōmo nhisi âma 're İsâmra mono aré ta hã, Ridiza hã. Zazahã İwê hã te te dama 're İ'awede mono, İhâpré pe hã. Ta hã, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İwata mono duré. Tawamhã Paruhu nhimirowasu'u te te waparĩ wamhã, Wanhib'apito hã ma tō pawapto, te te âma saze da.

¹⁵Taha wa, ma tō â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, Ridiza norĩ hã İsiré İsôrôwa âma 're İsi'ubumroi mono norĩ me. Taha parĩ, te duré wazô tihârâ za'ra, İ'rata wasi'ubumro da a'â. Âne te wazô tihârâ za'ra:

— Wa hã, Wanhib'apito zazei'wa na sena na İwaih'u'u za'ra wa'aba wamhã, İnhorôwa âma te za asimroi wa'wa a'â. — Âne ma tō wazô tihârâ za'ra, pi'ō hã. Âne wama siwaih'u'u za'ra zawi te, wa tō İtême ai'aba're ni, İ'rata wasi'ubumro da a'â.

Paru norĩ hã dazazéb 're, da te İsitob zahuré zé wasu'u

¹⁶Tawamhã nimahã bâtâ na 'Re İhâimana u'âsi mono ma, 're İdamreme zusi mono zéb u wasi'aba'rei ré, azarudu hã ma tō wawa'râmi mo, pawa'âbâ âna dama romhuri'wa hã. Wa'uburé ré 're hâimana mono wa, te marĩ hã romhã ré te te dama 're awaih'u'u siro, ta hã. Tawamhã azarutu wada'uri'wa norĩ hã ma tō rob'ui'prazé hã ahâ na İ'upana te te sima 're waibu, marĩ hã romhã ré te te dama 're İ'awaih'u'u mono zé wa'â hã.

¹⁷Tawamhã azarudu hã ma tō Paruhu zarina mo, wazarina zama. Mreme 'râihã na te nasi te te wa'mahârâ za'ra, âne:

— Ō hã aibã norĩ hã, 'Re İhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ, İwaih'u'u pese uptabi ma romhuri'wa za'ra. Niha te za aima waihu'u za'ra wa'wa, asisô'reptu za'ra wa'aba da. — Âne te nasi te te wa'mahârâ za'ra, dama.

18 Awē sidâpâsi te nasi âne te te wa'ab'mahârâ. Te te nasi wa'ab'mahârâ u'âsi mono wa, wapari a te, nimahâ bâtâ na ma tô Paru hâ sô aipi'ra, wa'uburé ma, te te nharî da. Âne te tâma tinha:

— Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima rob'ru. Mo oto aimorî, azarutu nhiti. — Âne te tâma tinha, wa'uburé ma, Paru hâ.

Tawamhâ awa'awi, ma azarutu hawi watobro. Ma tô ĩsiti mo oto.

19 Taha wa, azarudu hâ marî hâ romhâ ré te te oto dama 're awaihu'u mono ô di. Taha wa, ĩwada'uri'wa norî hâ ma tô Paru norî zada tinhiti'ru za'ra, ĩwa'â te te sima 're wabui mono ô wa oto. Taha wa, ma tô siwi pamra, Paru norî hâ. Taha pari, ma tô siwi sari zahuré, dama ĩpire norî u 'ri nho're u.

20 Tawamhâ, apito siromanu norî nho're te te siwi simizusi wamhâ, te âne tâma rowasu'u za'ra:

— Â hâ aibâ norî hâ, zudezu norî siré hâ 're ĩwanomro mono zém na ma tô wawi ro'wa're zahuré, âme waza'ru' remhâ.

21 'Re ĩdanomro mono zép tém na te dama rowasu'u zahuré, 're ĩwahâimana za'ra mono zéb upana. Wa norî hâ, romanu. Taha wa, ĩsarina âma 're ĩwanomro mono da hâ, wa te waihu'u za'ra ô di. — Âne te tâma rowasu'u za'ra.

22 Tawamhâ ôhõ na si ma tô da'ahâ na âma tasisaze za'ra ni, Paru norî ma, rowasédé hâ da te dasiwi 'manharî za'ra da. Tawamhâ apito norî hâ ma tô da'wapéi'wa norî ma 'ru za'ra, Paru norî uza hâ te te tiwi hâiwazu za'ra da, Siraha me. Taha wa, ma tô sa'êtê tiwi hâiwazu zahuré ni, ĩ'uzâ hâ. Wedehu na te duré da te 're pré'é zahuré.

23 Da te 're pré'é zahuré mono parimhâ, ma tô 'mazasi zahuré ni, dazazéb u. Taha pari, dazazé 'madâ'â'wai ma, ma tô 'ru zahuré ni, te te 'madâ'â pese zahuré da, pusi ô'umnhasite.

24 Taha wa, âne, da te tâma 'ru za'ra wa, ma tô 'mazasi zahuré, dazazé 'ri 're wa'wa amo nhipai u. Tame wedepo'o zapu'u 're, ma tô ĩpara hâ za zahuré ni, da te para'õtô tété zahuré da.

Paru norî hâ dazazéb 're ĩsima'wara zahuré zé wasu'u

25 Tawamhâ mara wa'wa, ma tô Paru norî hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma timreme zahuré, Siraha me. Tinho're na te duré âma tiwata zahuré. Tawamhâ 'ri 're wa'wa amo niwî ĩsimasam norî hâ te wapari za'ra, ĩsõ're zahuré hâ.

26 Tawamhâ te awa'awi ti'a hâ 're wara. Ti'ai 'rowi, 'ri na'rata tétézé hâ te sâsâ'â, dazazéb 'ri hâ. Tawamhâ awa'awi ma uburé 'ridawa nhitobzé hâ si'ridawa za'ra. Dapawasisizé hâ duré daparátétézé hâ ma tô sisinarî, dazazéb 're ĩsimasam norî ma, ĩsi'uwazi nhorõ rudu hâ.

27 Taha wa, dazazé 'madâ'â'wa hâ ma tô udu. Utu wamhâ, ma tô 'ridawa hâ 'madâ. 'Ridawa haré te za, dazazé hâ. Taha wa, ma tô tinhi'wa hâ sisada waze, âma siwîrî da aré, ĩsimasam norî hâ wairébé newa.

28 Taha wa, te Paru hâ hârâ 'râihâ na 'mahâ:

— Tô'â. Asiwîrî tô. Âhâta wa aihîni aimasam ni. — Âne te 'mahâ.

29 Tawamhâ ma tô dazazé 'madâ'â'wa hâ rob'uiwézéb zõ hâ. Wara sina, ma tô ĩtême tizébré zahuré, Paru norî u. ĩpapara, ma tô aime zahuré hi'râtitõ, rêrê'ê sina.

30 Taha pari, ma tô sani zahuré, rob u. Te tâma nharî zahuré, âne:

— Aibâ norî, e marî wa za 'manha, danho'reptuzé hâ te ĩsina uwaimrami da hâ. — Âne te sina sadanharî zahuré.

31 Tawamhâ ma tô asa tâma rowasu'u zahuré:

— Wanhib'apito Zezusi asina umnhasi. Tawamhâ te za asõ'reptu, asõrõwa âma asiré 're ai'ubumroi wa'aba mono norî me.

³² Tawamhã Wanhîb'apito zadawa wasu'u na te duré tãma rowasu'u za'ra, dazazé 'madâ'â'wai ma, duré ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma zama.

³³ Mara wa'wam nherê, dazazé 'madâ'â'wa hã ma tô a'â Paru norĩ hã hãiba upsô zahuré, da te dasiwi 're ĩpré'é zahuré mono zém na da te ĩhãnhinarĩ zahuré mono zé hã. Te te upsô zahuré parip si, ma tô â dawabzuri hã 'manha, dazazé 'madâ'â'wa hã. ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ zama ma tô 'manharĩ za'ra.

³⁴ Taha pari, tinhorôwa u te oto sãprôni zahuré. ĩsa hã ma tô tãma sômri zahuré, sa zahuré da. Dazazé 'madâ'â'wa hã, toi uptabi di oto. ĩsôrowa ãma ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ zama toi uptabi za'ra di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te saze za'ra wa.

Paru norĩ hã dazazém hawi ĩpusizé wasu'u

³⁵ Tawamhã awê mararé romanu na danhib'apito norĩ hã ma tô damrami'wa norĩ hã sô 'mazatôri za'ra, Paru norĩ hã da te dasiwi sani da, Siraha me. ãne te tãma 'ru za'ra:

— Aibã norĩ hã sani wa'aba, neb zahuré da oto. — ãne te tãma 'ru za'ra.

³⁶ Tawamhã dazazé 'madâ'â'wa hã ma tô Paru norĩ ma rowasu'u, ãne:

— Danhib'apito norĩ hã ma tô ai'rui wa'wa, da te asani wa'aba da, ane wa'aba da oto. Rowê na ane wa'aba za. — ãne ma tô Paru norĩ ma tinha, dazazé 'madâ'â'wa hã.

³⁷ Tawamhã te Paru hã asa tãma nharĩ za'ra, damrami'wa norĩ ma:

— Marĩ hã wa te 'manharĩ wasété ô nherê, ma tô dama wa'ru, danho'a da te 're wapré'é mono da, wa norĩ hã romanu norĩ siré nherê. Ma tô wamrami ni, dazazéb 're, wasima'wara da. Tawamhã e pi'uriwi te za wazatôri za'ra. Mare di. Apito norĩ hã te za wei wazô ai'aba'ré, si'uihã na danho'a te te siwi wazani da, waneb da. — ãne te Paru hã tãma nharĩ za'ra.

³⁸ Tawamhã damrami'wa norĩ hã ma tô Paru norĩ hã tãma sadawa wasu'u za'ra, danhib'apito norĩ ma. Romanu norĩ siré na siwasu'u zahuré wa, ma tô tipé'êwara za'ra.

³⁹ Taha wa, ma tô ĩtème ai'aba'ré, tãma siwasu'u za'ra da, Paru norĩ ma, ta norĩ hã te te sina 'ruiwapari za'ra tô da. Taha pari, ma tô siwi sani zahuré dazazém hawi, neb zahuré da. Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, 'ri nho'ômo hawi neb zahuré da oto.

⁴⁰ Tawamhã, dazazém hawi da te sani zahuré wamhã, ma tô tineb zahuré, Ridizaha nhorôwa u. Tame ma tô ĩsazei'wa norĩ me sisôpêtê za'ra. Tawamhã tinhimirowasu'u na ma tô tãma rowê zani za'ra. Taha pari, te oto tineb zahuré, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi hawi.

17

Paru norĩ hã Tesaronita ãma te te ĩromhuri za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã Paru norĩ hã te oto ai'aba'ré, Ápipori na 'ri nho'ômo nhisi wa'wai baba, duré Aporoniza na 'ri nho'ômo nhisi wa'wai baba zama. Tawamhã ma tô oto aihutu, Tesaronita na 'ri nho'ômo nhisi u. Tame te rowahutuzé hã 're sa, zudezu norĩ te hã.

² Paru hã nimomo 're simasisi mono sidâpâsi, te rowahutuzéb u 're zasi, 're ĩhãimana mono zéb zarina. Taha wa, Tesaronita u wisi wamhã, ma tô duré âzé, rowahutuzéb u. Tawamhã si'ubdatô romhuri 'rãsutu na ma tô dama rowasu'u sabadu na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére 'rata na, tame 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma.

³ ãne ma tô dama rob'rãzarôtô:

— “Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te wama İpisudu hã te za robzêpata. Te za duré dârâ. Dâ'â uptabi nherê, te za apâ hâiwa'udu.” Åne te wama âma rowasu'u, İrob'ui'ére 'rata na hã. Zezusi hã te aima İwasu'u za'ra wa'wa hã wa tô waihu'u pese za'ra ni, tô ô hã Cristu, 'Re İhâimana u'âsi mono te te wama İpisudu, Danho'reptui'wa da. — Åne ma tô Paru hã tâma rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tô saze za'ra, Paru norĩ te te tâma İrowasu'u za'ra zêb zarina. Taha wa, ma tô İsiré tihâimana za'ra, Paru norĩ siré, Siraha me. Duré deredu norĩ zudezu'ô norĩ hã, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İwata za'ra mono norĩ hã, ahâ na ma tô duré saze za'ra. Pi'ô norĩ zama ma tô saze za'ra, dama İmreme pire za'ra hã. Ta norĩ zama ma tô oto İsiré tihâimana za'ra.

⁵ Tane nherê, zudezu norĩ, İsazei'ô'wa norĩ hã ma tô âma 'madâ'â wê'ô za'ra, Paru norĩ hã. Taha wa, ma tô 'ri nhi'riti na aibâ İwasété norĩ ma si'upana 'ru za'ra, İwa'a norĩ ma hã. Tawamhã ta norĩ hã ma tô sitême sito, Paru norĩ zuda hâimana za'ra da. Ta norĩ hã ma tô âma siwi ro'wa'rutu pese, 'ri nho'ômo âma. Aibâ nhorôwa hã ma tô duré siwi uirĩ, Zasâhã nhorôwa hã. Paru norĩ zô sisisi da, ma İre siwi uirĩ. Taha pari, ma sô asisi, te te siwi sani da, danho're u.

⁶ Tane nherê, oto sô sisisi wamhã, robaba zahuré di, Paru norĩ hã. Te te sa're saze za'ra ô di. Taha wa, Zasâ norĩ hã ma tô Paru norĩ upana pawaihu ni, İsiré İsazei'wa norĩ me. Tawamhã dama İpire norĩ nho're u ma tô te te simro. Tawamhã mreme 'râihâ na te 'mahârâ za'ra, İsaprôni'wa norĩ hã:

— Ô hã, aibâ norĩ hã daro mono bâ, 're İdahâimana za'ra mono zém na ma tô âma dawı saprı za'ra. Ma tô dawı ro'wa'rutu za'ra. Åhâna ma tô duré we amisasi, waza'ru u.

⁷ Zasâ hã ma tô tinhorôwa u 'mazasi zahuré, İrata simasisi zahuré da a'â. Roma âma danhib'apito nhimiroti wa'râmi, te 're hâimana za'ra. Åne te wama nharĩ za'ra: “Zezusi hã, taha si danhib'apito uptabi hã.” Åne te wama nharĩ za'ra. — Åne ma tô 'mahârâ za'ra, apito norĩ ma.

⁸ Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô dazahi sina nharĩ za'ra ni. Dama İpire norĩ zama ma tô sada tizahi za'ra.

⁹ Taha wa, dama İpire norĩ ma, ma tô Zasâ norĩ hã rob'uiprazé hã sômri za'ra, İsisani za'ra zêb da hã. Taha pari, ma tô satôri' za'ra, tinhorôwa u si'aba're da apâ.

¹⁰ Tawamhã mara simeı wi, ma tô İsazei'wa norĩ hã Paru norĩ hã siwi satôri' zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'ômo nhisi u neb zahuré da.

Paru norĩ hã Bereza âma te te İromhuri za'ra zé wasu'u

Tawamhã Bereza na 'ri nho'ômo nhisi u sihutu wamhã, ma tô Paru norĩ hã ai'aba're, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u.

¹¹ Bereza âma 're İsi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rada hã, wê di. Tesaronita âma 're İsi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rata nei ô di. Zezusihi wasu'uwê hã ma tô wapari pese za'ra. Awê sidâpâsi, ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére 'rada hã da te 're sôre za'ra, Paru norĩ nhimirowasu'u hã tô sena zô te te âma rosa'rata pese za'ra da.

¹² Taha wa, zudezu norĩ hã ahâ na ma tô saze za'ra. Deredu norĩ si'aibâ norĩ hã ma tô duré saze za'ra, ahâ na. Deredu norĩ sipi'ô norĩ zama ma duré ahâ na saze za'ra, İsiro pese norĩ hã.

¹³ Tawamhã taha wasu'u hã ma tô waptârâ apâ Tesaronita u, âne: “Bereza âma te duré u, dama rowahutu Paru hã, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã.” Åne hã zudezu norĩ hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô Paru

norĩ zarina ai'aba're, Bereza u siti'ru sina. Tame ma tō duré timreme wasété na dawi ro'wa'rutu za'ra, sada dazahi za'ra da.

¹⁴ Tawamhã Ìsazei'wa norĩ hã awa'awi ma tō oto Paru hã satōrĩ za'ra, âporé zaihá u morĩ da. Sira norĩ si Timotiuhu me te Ìsa'u aimasisi zahuré, Bereza âma.

¹⁵ Paru hãiba wapto'wa da hã ma tō duré si'mazatōrĩ za'ra, Ìsazei'wa norĩ hã Ìsiré 'masi'aba're da, Atena na 'ri nho'ōmo nhisi u te te siwi saprōni za'ra da. Taha pari, ma tō apã ai'aba're, Bereza u. Paruhu mreme hã te apã siwi ti'â, Sira norĩ ma, Timotiuhu me, Ìtēme nep su'u zahuré da, Atena u hã.

Paru hã Atena âma te te Ìromhurizé wasu'u

¹⁶ Atena âma, Paru hã te oto sô mapari zahuré, Sira norĩ zô Timotiuhu me. Tame romhãiba 'manharĩ hã ahã na te 're simasa, âma 're Ìdawata za'ra mono zéb da hã. Taha wa, da'âma pẽ'ézé uptabi di, Paru hã.

¹⁷ Taha wa, zudezu norĩ te, rowahutuzéb âma ma tō awẽ sidâpãsi marĩ wasu'u na te te azada'âbã, zudezu norĩ hã duré zudezu'ō norĩ, 'Re Ìhãimana u'âsi mono âma 're Ìwata za'ra mono norĩ zama. 'Ri nhi'rity nho'ōmo na da te 're Ì'ubumroi mono zéb u te te da'anhopêté mono sidâpãsi, ma tō duré marĩ wasu'u na te te da'azada'âbã, Paru hã.

¹⁸ Zezusihĩ wasu'uwẽ na ma tō dama rowasu'u. Dã'â nherẽ, apã Ìhãiwa'utuzém na ma tō duré dama rowasu'u. Taha wa, Epiturezuhu nhimirowahutu zarina, duré etozitu norĩ nhimirowahutu zarina dama rowahutu'wa norĩ hã ma tō duré âma sada'âbã za'ra, Paru hã. Tawamhã nima norĩ hã ma tō âne sisadhanharĩ za'ra âma:

— E marĩ na te wama rowasu'u. Simiza'rese bâ. — Âne te sima âma rowasu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã.

Nima norĩ hã te duré âne sima nharĩ za'ra:

— Até Ìhãiba'ō norĩ wasu'u na te wama rowasu'u, Ìwaihu'upese hãiba amoi wasu'u na, wa te âma 're saze za'ra mono da. — Âne te sima nharĩ za'ra.

¹⁹ Tawamhã Paru hã ma tō siwi saprō, Are'opadu na rosa'rata'wa norĩ si'rã'õtōzém nhisi u. Tame ma tō tâma nharĩ za'ra, âne:

— E te za wama Ìwaihu, asimirowahutuzép té hã. E marĩ, te wama Ìwasu'u za'ra.

²⁰ Ìwasu'u hã wa te waihu'u za'ra ò di. Duré wama âma sahu na pé, wa te waihu'u za'ra da. — Âne te tâma nharĩ za'ra.

²¹ Atena âma 're Ìsi'ubumroi u'âsi mono norĩ hã, duré darob amoi hawi Ìtēme 're Ìsihutu mono norĩ hã marĩ hã rowasu'u té hã te te 're wapari ze za'ra mono di. Te te sima âma 're rowasu'u ze za'ra mono di duré. Taha wa, te âne tâma nharĩ za'ra, Paruhu ma.

²² Taha wa, Paru hã hãiwi ma tō za, danho're te te tâma rowasu'u za'ra da, Are'opadu âma. Âne te tâma nharĩ za'ra:

— Aibã norĩ, âme Atena âma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ hã ma'âpé Ìwapari pese za'ra wa'aba. 'Re aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã wa tō waihu'u. Romhãiba hã ahã na te 're simasa, âma 're Ì'aiwata za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²³ 'Ri baba 're Ìmorĩ wa, wa tō te azabu, âma 're Ì'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Nimame, wa tō wedeza ne hã sabu, romhãiba 'manharĩ ma, marĩ hã Ìsisiwimhã da te 're Ìsa'ra za'ra mono zé hã. Taha âma rob'ui'ére hã wa tō duré sabu. Âne rob'ui'ére hã: "Ìwaihu'upe hã wa te waihu'u za'ra ò nherẽ, âma 're Ìwawata za'ra mono zé, ã hã." Waihu'u ò nherẽ, âma 're Ì'aiwata za'ra wa'aba mono hã wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa sô'awi.

²⁴ — 'Re Ìhãimana u'âsi mono hã ma tō ti'a hã 'manha, duré uburé marĩ hã Ìwa 're Ìhãimana za'ra mono da hã. Ta hã Danhib'apito uptabi, hãiwa âma, ti'ai

ãma zama. Taha wa, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da, 'ri hã danhib'rata na da te 're ĩmanharĩ za'ra mono ãma hã, 're sãmra mono õ di.

²⁵ Õhõ si ma tô dapê'êzanizé hã te te dama 're anhomri. Taha zarina si te 're dapê'êzani za'ra. Taha si, ma tô uburé marĩ hã te te dama 're anhomri, ãma 're ĩdahâimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, da te 're ĩpawaptob za'ra mono zéb da hã.

²⁶ ĩsãna'rata hawimhã, aibã misire nherê, ma tô ta hawimhã atébré dapoto mono bâ, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono hã. Taha wa, dapoto mono bâ ma tô dasitébré. Ma tô da'ãma ropé, ropâ 're dasi'ubumroi mono da. 'Re ĩdahâimana za'ra mono sidâpãsi, ma tô te te dama 're apisutu, ti'a hã, ĩwa 're ĩdasi'ubumroi mono zéb da hã. Niha wahum na ĩwa 're ĩdahâimana za'ra mono zéb da hã, ma tô duré te te dama 're apisutu.

²⁷ Æne ma tô te te dama 're ab'manharĩ, sô 're danhopré mono da, niha wamhã, áté te te 're sôpêtê za'ra mono da. Romhã na wanhiti 're hâimana mono õ di tô, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono hã.

²⁸ Ta hã 're morĩ u'ãsi õ 'wa'ãhã, ãne aré 're wahâimana za'ra mono õ di. Duré waihu'u pese õ 'wa'ãhã, ãne aré, 're wanomro mono õ di. Asõ 're za'ra wa'aba na te rosawêrê'wa norĩ hã ãne wama rowasu'u za'ra: "Wa norĩ hã ĩsimipodo, ĩ'ra."

²⁹ Taha wa, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'ãsi mono 'ra wamhã, e marĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono ãma hã. E êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra. E êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ na, e êtê 'manharĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra. Mare di. Æne, wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Danhipese na da te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono nei õ di, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono hã.

³⁰ 'Re ĩhâimana u'ãsi mono hã dama waihu'u ãna 're danomro mono ré, te te dahã za'ra sirõmo õ di, ta hã. Tane nherê, ãhãna ropâ 're ĩdasi'ubumroi mono hã te za te te 're da'awada'uri, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, ĩsiniwĩ 're danomro mono da.

³¹ Bãdã hã ma tô sima pisutu siro, romhã ré, danho'a te te dama ĩ'arowairébézéb da hã. Taha wa, te ãne dama roti, 're dasipizari za'ra mono da. Ni'wa hã ma tô pisutu, sena na dama rowairébé'wa da hã. Dã'ã uptabi nherê, apã te te ĩhãiwa'udu, ma tô pisutu, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono hã. Apã te te ĩhãiwa'utuzéb zarina, ma tô ãne hã dama waihu'u za'ra, õ hã dama rowairébé'wa na hã. — Æne ma tô Paru hã dama rowaihu'u siro.

³² Tawamhã dadã'ã nherê, apã dahãiwa'utuzé wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tato za'ra ni. Tane nherê, ĩhãiba amo norĩ hã te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Nimahã bãtã na wa za duré aiwapari za'ra ni, apã 're ĩdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na. — Æne te tãma nharĩ za'ra.

³³ Tawamhã Paru ma tô tiwi timorĩ za'ra.

³⁴ Tane nherê, ni'wam norĩ hã ma tô Paruhu ãma sasõmri za'ra. Zezusi hã ma tô saze za'ra. Aibã hã, Dizonizi'u na ĩsisi hã ma tô saze, dama rowairébé'wa norĩ siré Atena ãma, dama ĩpire uptabi hã. Pi'õ hã Damarisi na ĩsisi hã ma duré saze. Duré ni'wam norĩ hã tamemhã umro na ma tô siré saze za'ra.

18

Paru hã Corĩtu ãma te te ĩromhurizé wasu'u

¹ Tawamhã Paru hã ma tô watobro, Atena hawi. Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo.

² Tawamhã, Corĩtu u wisi wamhã, ma tô zudezu norĩ siré hã sôpêtê aibã hã, ïmro me. Atira na aibã nhisi hã. Põtu na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ïwaptã'ázé hã. Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi ma tô ïwana aimasisi zahuré, timro me, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Pi'õ nhisi hã Prisira na. Caradiu na danhib'apito uptabi nhisi hã ma tô zudezu norĩ hã ma sãtõrĩ za'ra, Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi, ïsiti si'aba'ré da. Taha wa, ma tô Corĩtu u aimasisi zahuré, Atira norĩ hã. Ta norĩ hã te te sabu zahuré da, ma tô ïtême timorĩ zahuré, Paru hã.

³ Tawamhã, tame te oto ï'rata tinhamra zahuré, ïsimiromhuri za'ra hã aiwa wa. Romhã 'manharĩ na 'ri'wa, ta norĩ hã. Taha wa, ma tô siré tihãimana za'ra a'ã, siré te te romhuri za'ra da.

⁴ Tawamhã sabadu sidãpãsi, ma tô nasi dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma, Zezusi hã da te 're saze za'ra mono da, zudezu norĩ hã, deredu norĩ zama.

⁵ Tawamhã tamomo ma tô Sira norĩ hã ïtême aimasisi zahuré, Masédoniza hawi, Timotiuhu me. ïtême simasisi wamhã, Paru hã ma tô Zezusihi wasu'uwê na si romhuri u'ãsi oto. Zudezu norĩ ma, te Zezusi hã tãma wasu'u za'ra, õ hã Danho'reptui'wa da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te ïpisutu na hã.

⁶ Tane nherê, ïwasu'u hã ma tô tiwi wê'õ za'ra. Timreme wasété na ma tô siwi azã, Paru hã. Taha wa, Paru hã ma tô ti'uzã zapru wami, damreme wasété na ãma dã'ã tã da. Te tãma nharĩ za'ra:

— E ïnhimirowahutuzéb zarina te za ropipa u 're anomro aba mo. Mare di. Asi'uihã na te za 're asisimini za'ra wa'aba mo. Zudezu'õ norĩ u si wa za oto 're ïne, ta norĩ ma si te 're rowasu'u za'ra mono da oto, ïwasu'uwê na hã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

⁷ Tawamhã zudezu norĩ te, rowahutuzém hawi, ma tô oto watobro. Aibã nhorõwa u ma tô ázé, Tisizu Zusituhu nhorõwa u. Ta hã zudezu'õ, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're ïwata mono. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb zababa, te 're sa, Tisizuhu nhorõwa hã.

⁸ Tawamhã rowahutuzéb ãma 're da'anhimi'rui mono 'wa hã ma tô saze Wanhib'apito hã, Crisipu na ïsisi hã. Duré, uburé ïsõrõwa ãma ïsiré 're ïsi'ubumroi mono norĩ hã ma duré saze za'ra. Corĩtu ãma 're ïdasi'ubumroi mono zama ma tô da'ahã na saze za'ra ni, Zezusihi wasu'uwê hã da te wapari za'ra wamhã. Taha wa, ma tô ã dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

⁹ Tawamhã nimahã barana, Paru hã ma tô Wanhib'apito hã sabu, danhotõ 'rowi da te 're ïrosawêrê za'ra mono ne. Te tãma tinha, ãne:

— Aipahi tã. Dama 're rowasu'u u'ãsi mono. Sazãri tã.

¹⁰ Wa hã wa ai'rata 're ïnhamra. ãmemhã, ïnhib'ãuwê hã ahã di. Taha wa, ni'wa hã rowasédé te te ai'ãma 'manharĩ waihu'u õ di za. — ãne te tãma tinha.

¹¹ Taha wa, te Paru hã tame 're sãmra, te te dama 're rowahutu mono da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na hã. Tame 're sãmra mono ré, ma tô ãma tiwahu, misi wahum na duré ïhãiba amoi wãiwab u.

¹² Tawamhã Darizu hã ma tô si'apito, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Romanu norĩ ma, roti'wa zadawa para, ma tô si'apito, tame te te dama 're roti mono da. Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô Paruhu zãda si'rã'õtõ. Taha wa, ma tô siwi ti'ã, dama rowairébé'wai u.

¹³ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô Paru hã tãma wasu'u za'ra, Darizuhu ma. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

— ã hã aibã hã te sima wê, rosa'rata na te te dama ãma azaprĩ mono da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zém na hã. Wanhimiroti 'rata zarina 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're wawata tã za'ra mono da, te za da'ãma azaprĩ, aibã hã. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

14 Tawamhã Paru hã te aré timreme hã waze, tãma siwasu'u za'ra da. Tane nherê, mreme ô ré, ma tô danhib'apito Darizu hã âma sôzâ, zudezu norî ma, te te rowasu'u da. ãne te tãma nharî za'ra:

— Zudezu norî, marî ïpire hã te te 'manharî waseté 'wa'âhã, wa aré asadaihu'u za'ra wa'wa.

15 Tane nherê, ânei ô di. Taré ïmreme zô te pibu da, ma tô we ïtême asiwi ïsaprôni 'wa. Asimirowasu'u za'ra wa'aba zarina, duré danhisi na, duré asimiroti za'ra wa'aba zarina ïmreme zô te ïpibu da si, ma tô we ïtême asiwi ïsaprôni 'wa. Taha wa, te âma rowairébê ô di za. A norî wa'wa hã asi'uihã na te za âma ïrowairébê za'ra wa'wa. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

16 Tawamhã da'wapéi'wa norî ma, ma tô 'ru za'ra, rob u te te sate mono da, zudezu norî hã.

17 Tawamhã ma tô aibã hã siwi ti'â, rowahutuzéb âma 're ïda'anhimi'rui mono 'wa hã, Sotêni na aibã nhisi hã. Tawamhã ma tô siwi azâ, dama rowairébézê nho're âma. Te te siwi azâri nherê, te te âma rosa'rata ô di, apito Darizu hã.

Paru hã ãtizotiza u apã ïmorizé wasu'u

18 Tawamhã Paru hã bâta ahã na ma tô nhamra, Corîtu na 'ri nho'ômo nhisi âma. Tawamhã ma tô oto ïsazei'wa norî ma siwasu'u za'ra, morî da oto, Siriza na danhipti'a nho'ômo nhisi u. Prisira norî hã ma tô ïme tineb zahuré, Atiraha me, Sêtireza na 'ri nho'ômo nhisi u. Sêtireza âma sãmra ré, ma tame 'rã pari ni Paru hã, marî na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te ïropisutuzém na, te te sina tãma uwaimrami wa, te te âma ï'uwaimrami na ïwaihu'uzéb da. Ta hawi rowa'u'u na uba'renem na ma tô dame ai'aba'rê, Siriza na danhipti'a nho'ômo nhisi u.

19 Tamomo si'aba'rei wamhã, ma tô aihutu, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi u. Prisira norî hã te za oto ïsa'u aimasisi zahuré tame, Atiraha me. Tawamhã tame sãmra ré, ma tô Paru hã âzé, zudezu norî te, rowahutuzéb u. Tame ma tô zudezu norî me marî wasu'u na sima âma rowasu'u za'ra.

20 Tawamhã ma tô siwi âma ropti, a'â hâimana da, ï'ratab za'ra. Tane nherê, te te sina saze za'ra ô di, Paru hã.

21 Taha wa, ma tô tãma nharî za'ra asa, âne:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïma waihu'u wapsi, wa za we atême ïmorî 'wa apã. — ãne te tãma nharî za'ra.

Tawamhã rowa'u'u na uba'renem na ma tô mo, Épézu hawi.

22 Sézazeza u, ma tô oto wi. Ta hawi, te duré mo, Zeruzarê u awa'awi. Tame, ma tô si'aba'rê na sawi za'ra, ïsazei'wa norî hã. Tawamhã ta hawi, ma tô duré mo, ãtizotiza na 'ri nho'ômo nhisi u, Siriza na danhipti'a nho'ômo nhisi 're, 'ri nho'ômo u. Tame te a'â nhamra oto.

23 Tawamhã ãtizotiza âma sãmra parimhã, ma tô duré mo Paru hã, Darasiza na danhipti'a nho'ômo nhisi wa'wai baba, duré Prizi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi wa'wai baba zama. Daza'rui wa'wai baba 're morî ré, ma tô Zezusihi zazei'wa norî hã te te 're apawapto, hâimana nhiptete na si 're nomro mono da.

Aporu hã Épézu âma duré Corîtu âma te te ïromhurizé wasu'u

24 Tawamhã aibã hã, zudezu norî siré hã ma tô wi, Épézu u, Aporu na ïsisi hã. Aresâdiriza na 'ri nho'ômo nhisi âma ïpodo, ta hã. Mreme wabzuri waihu'u pese di. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na ïbaihã na da te âma 're ïrob'ui'ére za'ra mono hã tãma waihu'u pese di.

²⁵ Wanhib'apito 're ĩmorĩ wē zém na ma tō da te tãma 're romnhoré za'ra. Taha wa, mreme nhiptete na ma tō ĩ'uwaibaba si te te dama 're rowahutu, Zezusihi wasu'u na hã. Tane nherê, uburé Zezusihi wasu'u hã zahadu te te waihu'u ô di. Dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, Zuwã, â dawabzuri te te dama 're ĩwasu'u mono si ma tō waihu'u, Aporu hã.

²⁶ Tawamhã pahi âna ma tō dama rowahutu na sãna'rata, zudezu norĩ te, rowahutuzéb âma. Tawamhã Prisira norĩ hã Atiraha me ĩsimirowasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, tinhorôwa u ma tō saprõni zahuré, Zezusihi wasu'uwê hã te te tãma waihu'u pese zahuré da, 're ĩdanomro mono zép tém na 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisutu na.

²⁷ Tawamhã Aporu hã ma tō sima rowê, Ataza na danhipti'a nho'ômo nhisi u morĩ da. Taha wa, Épézu âma ĩsazei'wa norĩ hã ma tō âma ana, Aporuhu âma. Rob'ui'éré hã ma tō tãma sômri za'ra, Ataza u te te siré âri da. ĩsazei'wa norĩ hã te te siwi âri wê da, ma tō âma wada'uri za'ra. Tawamhã Aporu hã Ataza u wisi wamhã, ma tō ĩsazei'wa norĩ hã pawapto pese za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina te te 're ĩsaze za'ra mono norĩ hã.

²⁸ Tawamhã mreme nhiptete na te nasi zudezu norĩ ma tãma âma wa'rãmi za'ra. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, ma tō nasi tãma rowasu'u za'ra danho'a, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisutu na sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Zudezu norĩ hã te te âma wa'rãmi za'ra neza, Zezusihi zazei'ô'wa norĩ hã. Tane nherê, Aporu hã ma tō aiwétési âma ai'uté za'ra, zudezu norĩ âma, tinhimirowasu'u na.

19

Paru hã, Épézu âma romhuri na te te ĩsãna'ratazé wasu'u

¹ Aporu hã Corĩtu na 'ri nho'ômo nhisi âma sãmra ré, ma tō Paru hã ro'razâ, Épézu u sa'a nhisi baba. Tame ma tō Zezusihi zazei'wa norĩ hã sôpêtê za'ra.

² Taha wa, ma tō sadanharĩ za'ra:

— E saze za'ra wa'aba wamhã, ma tō 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Tipê'êzani hã aima sômri za'ra wa'wa. — ãne ma tō sadanharĩ za'ra.

Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra:

— Mare di, zahadu wa te wapari za'ra ô di, ĩpê'êzani 're ĩhãimana mono zé wasu'u hã.

³ Taha wa, ma tō duré sadanharĩ za'ra, Paru hã:

— E 'wa simirowahutu zarina ma tō â dawabzuri hã ĩ'manharĩ za'ra wa'wa bété.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Zuwãhã nhimirowahutu zarina wa tō 'manharĩ za'ra ni.

⁴ Tawamhã ma tō duré Paru hã tãma nharĩ za'ra:

— Zuwã hã dawasété wi 're ĩdasipizari za'ra mono norĩ ma si, ma tō â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Izarazéhé nhihudu norĩ ma, ma tō te 're roti, isa'u datême ĩwi hã da te dasina 're umnhisi za'ra mono da, Danho'reptui'wa na, tō Zezusi hã. — ãne ma tō tãma waihu'u za'ra.

⁵ Tawamhã Paruhu nhimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tō sena Wanhib'apito Zezusihi zazei uptabi 'wa na ĩsiwasu'u za'ra zéb zarina, ma tō â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã.

⁶ Taha wa, Paru hã ma tō tinhib'rata na 'rã upi za'ra. Te te 'rã upi za'ra wamhã, ma tō 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Tipê'êzani hã tãma sômri za'ra. Taha wa, te oto damreme tãma ĩwaihu'u za'ra ô na dama rowasu'u za'ra, hãiba mono bã. Timreme nai ô nherê, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, Tipê'êzani na te te tãma

ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, te oto mre me zu. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te duré dama rowasu'u za'ra.

⁷ Ta norĩ hã, áté 12 na ĩhâiba za'ra hã.

⁸ Tawamhã Paru hã te nasi âza, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da. A'amo si'ubdatô, ma tô âma ai'utô, tame te te dama 're rowahutu mono ré hã. Da te tâma 're nharĩ za'ra mono nherê, pahi âna ma tô te te dama 're rowasu'u, da te 're saze za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zém na da te 're saze za'ra mono da, ma tô te te dama 're roti. Taha wa, ni'wam norĩ hã ma tô saze za'ra.

⁹ Tane nherê, ni'wam norĩ hã te te saze za'ra ô di, pêê tete za'ra wa. Wanhĩb'apito 're ĩmorĩzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té wasu'u hã ma tô tiwi wê'ô za'ra, danho'a, mre me wasété na. Taha wa, Paru hã ma tô tiwi timorĩ za'ra, rowahutuzém hawi. Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô te te simro, Tiranuhu na aibã nhisi te, romnhorézéb u. Awê sidâpâsi, ma tô tame te te tâma 're rowahutu za'ra oto.

¹⁰ Tame te te dama 're rowahutu mono ré hã, maparane ma tô âma tiwahu. Taha wa, aihĩni Azi'a na danhĩpti'a nho'ômo nhisi âma 're ĩsi'ubumroi mono hã, ma tô Wanhĩb'apito nhimiroti hã wapari za'ra, zudezu norĩ hã, duré zudezu'ô norĩ zama.

Sewaha 'ra norĩ wasu'u

¹¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô Paru hã pawapto, marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ mono da, ĩwê hã.

¹² Romhurizéb da, ĩ'uzza wê nhisiwi, te te sima 're ĩ'mazai mono hã ma tô da te 're waibu, ĩhâzé ré norĩ ma, te te 're 'wasari mono da. ĩsu'u u'ôzéb zama ma tô duré da te 're waibu, ĩhâzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono da. Te te 're upi za'ra mono wamhã, ma tô 're séptâ'â za'ra. Wa'uburé norĩ hã ma tô duré dahawi 're wairébê.

¹³ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã wa'uburé te te dama 're sãmra za'ra mono da, 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô si'âma rosa'rata za'ra, Wanhĩb'apito Zezusihi zadawa para, wa'uburé te te dama 're sãmra za'ra mono da oto, Paruhu ne. Ta norĩ hã Zezusihi zazei'ô'wa nherê, Zezusihi zadawa para newa, te oto tâma rob'ru za'ra, wa'uburé ma, âne:

— Zezusi hã Paru te te dama ĩwasu'u hã taha zadawa para, wa aimã rob'ru za'ra wa'aba ni, dahawi aiwairébê aba da. — Âne te nasi tâma rob'ru za'ra.

¹⁴ Aibã norĩ hã 7 na ĩhâiba hã ma tô âne hã 'manharĩ za'ra. Séwa na ĩmama nhisi za'ra hã. Sasedoti ĩpire aré, ĩmama hã.

¹⁵ Tawamhã, nimahã bâta na Sewaha 'ra norĩ hã te te tâma rob'ru za'ra wamhã, wa'uburé te asa tâma nharĩ za'ra, âne:

— Zezusi hã wa tô waihu'u. Paruhu zama wa tô duré waihu'u. E 'wam norĩ hã bété, a norĩ wa'wa hã. Te aiwaihu'u za'ra wa'aba ô di. — Âne te asa tâma nharĩ za'ra, Sewaha 'ra norĩ ma.

¹⁶ Tawamhã, wa'uburé ré 're ĩmorĩ hã zahadu wa'uburé te te rême ô wa, sa'êtê, ma tô sô sime za'ra, Sewaha 'ra norĩ zô. ĩ'uzza hã ma tô tiwi hãiwazu za'ra. Ma tô duré te te hãiba hãpré za'ra. Taha wa, Sewaha 'ra norĩ hã ai'urêiwi ma tô sisa're, wa'uburé ré 're ĩmorĩ wi hã.

¹⁷ Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô tapahi za'ra ni, Zezusihi zadawa para newa, marĩ hã duré da te 're 'manharĩ za'ra mono tô da. Aihĩni, ma tô ĩwasu'u hã wapari za'ra ni, Épézu âma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã, zudezu norĩ hã, duré zudezu'ô norĩ hã. Tawamhã da te sazei uptabi za'ra ô nherê, ma tô aihĩni âma tawata za'ra ni, Wanhĩb'apito Zezusihi âma.

18 Ni'wam norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ ré, abzé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na ma tó siwasu'u za'ra danho'a, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém hawĩ ĩsipizari za'ra na hã.

19 Duré ahã na abzé 'manharĩ'wa norĩ hã ma tó ĩbaihãĩ mono bâ siwi sa'wa simisutu, abzé 'manharĩ na rob'ui'ére ré hã. Tawamhã ma tó âma ro'o za'ra, danho'a. Wa'âbã za'ëtê nherê, ma tó âma ro'o za'ra. 50 miu na êtê'ubuzi'a prata zapotore na ĩwa'ã hã, simisutu hã.

20 Wanhib'apito mreme hã dama pire di oto. Daro mono bâ ma tó da te âma ropé. Taha wa, da'ahã na ma tó da te 're wapari za'ra oto.

Épézu âma ro'wa'rutuzé wasu'u

21 Tawamhã âne na romhãimana pari, ma tó Paru hã 'rãwi sima waihu'u, Zeruzarê u morĩ da, Masédoniza wa'wai baba, duré Ataza wa'wai baba. Taha wa, te sima tinha, âne: "Zeruzarê u ĩmorĩ parip si, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u ĩmorĩ da, wa duré ĩsima wê, te dazabu da." Âne ma tó sima waihu'u.

22 Tawamhã tipawapto'wa norĩ hã ma tó satõĩ zahuré, Timotiu norĩ hã, Erasituhu me, ĩwana neb zahuré da, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Neb zahuré za'u hã Paru hã te a'ã nhamra, Azi'a âma.

23 Tame sãmra ré, Wanhib'apito 're ĩmorĩzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té wasu'u hã da te wapari za'ra wa, ma tó ro'wa'rudu hã dawĩ watobro, Épézu âma hã.

24 Aibã hã Demetirizu na ĩsisi hã êtê'ubuzi'a prata na rob'manharĩ'wa hã ma tó ro'wa'rutu na sãna'rata. Rob'manharĩ ĩsyryre te te 're ab'manharĩ, Demetirizu hã. Di'ãna na romhãiba nhisi 're ĩsima mono zém ne hã 'ri ĩsyryre te te 're ab'manharĩ, êtê'ubuzi'a prata na. Tãma ĩromhuri'wa norĩ hã pawa'ãbã za'ëtê di, rob'manharĩ ĩsyryre wa'ãbã zarina.

25 Tawamhã Demetirizu hã ma tó tãma ĩromhuri'wa norĩ zô tihãrã za'ra. Siré ĩ'manharĩ'wa norĩ zô zama te duré sô tihãrã za'ra. ĩtême sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, âne:

– A norĩ wa'wa hã te za ĩwapari pese za'ra wa'wa. Wanhimiromhuri wa'ãbã na wa tó aré wanhibro pese za'ra ni.

26 Âhãna, asi'uihã na ma tó Paruhu nhimiroti hã ĩwapari za'ra wa'wa. ĩsimiromhuri hã ma tó duré ĩ'madã'ã za'ra wa'wa, âme Épézu âma hã duré uburé Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Ta hã ma tó te te dama 're anharĩ, 're ĩwahãimana za'ra mono zém hawĩ, 're dasipizari za'ra mono da. Da'ahã na ma tó saze za'ra ni, ĩsimirowahutu na hã. Marĩ hã danhib'rata na da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono hã tó sena ĩwaihu'u pese õ di, u, âma 're ĩdawata za'ra mono da hã. Âne te te dama 're rowahutu, ta hã.

27 Taha wa, romnhimimnhasi di, wanhimiromhuri za'ra hã da te dasiwi wê'õ za'ra õ'umnhasite. Tawamhã e wanhimiromhuri si te za dasiwi wê'õ za'ra ni. Mare di. Di'ãna ĩwaihu'u pese te, 'ri wamri hã te za duré dasiwi wê'õ za'ra ni. Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi âma uburé 're ĩdasi'ubumroi mono hã, âma 're ĩdawata za'ra mono zé hã te za da te dasima 're wasu'u wasété za'ra, daro mono bâ âma 're ĩdawata za'ra mono zé hã, tó õ hã Di'ãna na ĩwaihu'u pese wamri hã. Ta hã dama tarére wa, te za tó da te dasiwi 're wê'õ pese. – Âne te tãma nharĩ za'ra, Demetirizu hã.

28 Âne hã ĩmreme te te wapari za'ra wamhã, ma tó ab'ru za'ra ni. Ma tó 're hãsi, hãrã 'rãihã na:

— Di'āna hā, ta hā īwaihu'upe. Danhipai u, dama siptete uptabi di. Āme, Épézu āma 're īwasi'ubumroi mono hā āma 're īwawata za'ra mono hā, wē uptabi di. — Āne ma tō 're hāsi.

²⁹ Tawamhā 'ri nho'ōmo āma ma tō dazahi hā te te ropé, 'ri wa'ōtō mono bâ. Uburé ro'wa'rutu di oto. 'Ri nho'ōmo āma 're īsi'ubumroi mono norī hā te nasi tihârâ na ai'rahâri za'ra. Tawamhā Paru norī siré 're ĩneb zahuré hā ma tō dasiwi pamrami ni, Da'izu norī hā, Aritacuhu me. Masédoniza āma 're īsimasisi zahuré mono aré, ta norī hā. Tawamhā dasi'aba're na ma tō ĩpano na dasiwi sari zahuré ni, dasi'rā'ōtōzéb u, da'ahâ uptabi na.

³⁰ Paru hā datēme morī neza, te te dama nharī da. Tane nherē, Zezusihi zazei'wa norī hā ma tō siwi wairī, morī tō da.

³¹ Duré ĩsiwadi norī hā tame danhib'apito norī hā ma tō duré ĩtēme da'mazatōrī za'ra, te te tiwi rosawi za'ra da, dasi'rā'ōtōzéb u morī tō da, dazahi wa.

³² Marī u newa, sisatōrī wa, ma tō tamomo ubumro ni. Tawamhā dasi'rā'ōtōzéb āma ma tō 're dahāsi, damreme aimawi na. Damreme aiwab ō di. Siwa'ru te nasi āma ai'rahâri za'ra ni, dahârâ na.

³³ Tawamhā zudezu norī hā ma tō aibâ ma rob'ru za'ra, Aresādiri na ĩsisi ma, danho're sab da. Ma tō siwi wada'u aré Aresādiri hā, timreme na te te dawī robzâri da. Taha wa, ma tō tinhib'rada hā hâiwi dama wē, ari'īwi dasi'ubumro da, te te dama rowasu'u da.

³⁴ Tane nherē, zudezu na 're ĩhâimana mono na da te waihu'u za'ra wamhā, ma tō sa'ētē tihârâ 'râihâ na 'mahârâ za'ra. Āne te ōhō si 'mahârâ za'ra:

— Di'āna, ta hā īwaihu'upe. Danhipai u, siptete uptabi di, āma 're īwawata za'ra mono hā, āme Épézu āma hā. — Āne te nasi sa'ētē 'mahârâ za'ra ni. Dahârâ hā da te sahâri su'u za'ra ō di. Maparane bâtâ pibuzé hā ma tō da'āma ai'utō, da te nasi 'mahârâ za'ra ré.

³⁵ Tawamhā 'ri nho'ōmo āma danhib'apito pazapari'wa hā ma tō dazadawa uwati, ari'īwi dasi'ubumro da. Tawamhā dawarōtâ'â wapsi, te oto dama roti, āne:

— Épézu āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norī, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wa norī hā āme Épézu āma 're īwasi'ubumroi mono hā Di'āna hā īwaihu'upe 're ĩsa mono zé hā wa wa te 're 'madâ'â pese za'ra, 'ri hā. Di'ānahâ hâiba ne ētē 'manharī hā hâiwa hawi watēme we ĩwaptâ hā taha zama, wa wa te 're 'madâ'â za'ra, āme.

³⁶ Tawamhā āne hā ni'wa te te wawi sawi waihu'u za'ra ō di za. Taha wa, te za aiwaimri aihâimana za'ra wa'wa, marī na wa te rosa'rata pese za'ra āna, wa te 'manharī za'ra tō da.

³⁷ Aibâ norī hā we asiwi ĩpamrami 'wa hā, Di'āna ĩsabzém hawi, marī na sipaihuri zahuré ō di. Pi'ō hā āma 're īwawata za'ra mono hā te te wasu'u wasété zahuré ō di duré.

³⁸ Āne wamhā, Demetirizu hā, duré tâma ĩromhuri'wa norī zama marī ĩwasété na te te tâma nharī za'ra da, āwa wei wama siwasu'u za'ra ō di za. Dama rowairébé'wa norī u si te za wasu'u za'ra. Tamep si dawasété na dama ĩnharizé hā.

³⁹ Wazadawa pibu za'ra wa'aba da, wazô aihârâ ze za'ra wa'aba wamhā, wa za āme wasi'rā'ōtō waré ni, rowē na 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zarina, wawaimri na.

⁴⁰ Ā bâtâ na wasi'rā'ōtō waré ō wa, romnhimimnhasi di, wanhib'apito nhimiroti, wa te ĩ'madâ'â za'ra ō zarina, wazada sahi ō'umnhasite. Marī hā hâimana ō nherē, ma ro'wa'rudu hā watobro. Wasi'rā'ōtōzém na ni'wa te te wazadanharī za'ra wamhā, e niha wa za asa tâma rowasu'u za'ra ni. Asa

wa te tãma rowasu'u waihu'u za'ra ò di za. — ãne te dama roti, danhib'apito pazapari'wa hã.

⁴¹ ãne na te te dama roti parimhã, ma tô dama rob'ru, dawairébé da oto.

20

¹ Tawamhã damreme 'wa'rudu hã ma tô sahãri za'ra ni. Rowë di oto. Rob u'ãsi nomro wamhã, Paru hã ma tô Zesusihi zazei'wa norĩ zô tihãrã za'ra. Taha wa, ma tô tãma roti za'ra, siptete sina 're hãimana za'ra mono da. Tawamhã, ma tô oto tãma siwasu'u za'ra, za oto ïmorĩ na hã. Taha pari, te oto mo, Masédoniza u.

Paru hã Zeruzarë u apã ïmorizé wasu'u, Masédoniza wa'wai baba

² Tawamhã Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'razã, Paru hã. Daza'ruĩ mono bã 're morĩ ré, ma tô ïsazei'wa norĩ hã pawaptob za'ra ïsimiroti na, siptete sina 're hãimana za'ra mono da. Taha parip si, ma tô mo, Deresiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

³ Tame sãmra ré, ma tô a'amo si'ubdatõ ãma ai'utõ. Tawamhã ma tô sima rosa'rata, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da. Tane nherë, rowa'ru na uba'renem na sébré ò ré, ma tô wapa, zudezu norĩ te te sima ïhãiba za're zé wasu'u hã. Taha wa, ma tô sima ãma saprĩ, ti'ai babap si apã morĩ da oto, Masédoniza wa'wai baba.

⁴ Morĩ wamhã, aibã norĩ hã ma tô ïsiré ai'aba're. Ta norĩ nhisi za'ra hã, ãne: Sopaturu hã Pirõhõ 'ra hã, Bereza ãma 're ïsãmra mono, duré Aritacu norĩ, Seduduhu me, Tesaronita ãma 're ïsimasisi zahuré mono hã, duré Da'izu, Derebi ãma 're ïsãmra mono hã, duré Titicu hã Toropimuhu me, Azi'a ãma 're ïsimasisi zahuré mono hã, duré Timotiũ hã.

⁵ Ta norĩ hã ma tô wawana ai'aba're, Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tô wazõ mapari za'ra.

⁶ Tawamhã ï'u'ëtë duptoi'õ na dasa da te huri parip si, Piripu na 'ri nho'õmo nhisi hawi wa tô wanem ni, Torowadi u rowa'u'u na uba'renem na. Bãdã 5 na ma tô wa'ãma ai'utõ, tamomo wasi'aba'rei ré. Tame, wa tô wasi'ãma aihutu ni apã, aibã norĩ hã wawana ïsi'aba're norĩ ãma. Romhuri misi, ma tô wa'ãma ai'utõri za'ra, tame wasi'ubumroi ré.

Paru hã Torowadi ãma te te ïromhurizé wasu'u

⁷ Tawamhã sabadu barana wa tô wasi'rã'õtõ ni, tame ïsazei'wa norĩ hã 're ïsi'ubumroi mono norĩ me, ï'u'ëtë wapu hã wa te huri da. Tawamhã Paru hã sisa'u ma tô wama roti za'ra, awë za oto morĩ na dã'ãsina. Simiroti za'ëtë na te mara wa'wam nherë, zahadu wama roti za'ra.

⁸ Tamemhã rob'uiwézé hã ahã di, hãimo ïwasi'ubumrozéb ãma hã, si'ubdatõ 'ri 're si'uzusi ãma hã.

⁹ Tawamhã 'ritéi'wa hã, Eticu na ïsisi hã ma tô 'ri zadazãri ãma nhamra, Paru hã te te wama roti za'ra ré. Simiroti za'ëtë wamhã, aptã'ã di, 'ritéi'wai ma hã. Aptã'ã uptabi wa, ma tô nhono. Sõtõ pese ré, ma tô waptãrã ti'ai u, hãimo 'ri zadazãri hawi. Tawamhã dã'ã sirõmo, ma tô siwi ti'ã.

¹⁰ Taha wa, Paru hã ma tô ïtëme si'ra. Te te ïtëme si'rai wamhã, ma tô tãma aiwë'ë. Tawamhã ma tô ïré pahato, te te sa'ra da. Tawamhã ãne ma tô dama tinha:

— Aipë'ëwara za'ra wa'aba tõ. Hãiba ré, te nomro. — ãne te dama tinha.

¹¹ Taha pari, ma tô apã sai'u. ï'u'ëtë wapu hã ma tô te te wë'ë oto. Taha pari, ma tô te te tãma sòmri, ïsiré ïsi'ubumro norĩ ma. Tawamhã te ïme tisa za'ra. Taha pari, te duré tãma roti za'ra. Te te tãma roti za'ra ré, ma tô tiwi tirowa'a. Rowa'a wamhã, ma tô oto tiwi timorĩ za'ra.

¹² Tawamhã 'ritéi'wa hã hãiba ré ma tô siwi saprô, ãsôrowa u. Ta hã ma tô tâma rowê wazere za'ra, ãsazei'wa norĩ ma hã.

Paru hã Torowadi hawi Miretu u ãmorizé wasu'u

¹³ Tawamhã wa norĩ hã wa tô asisi ni, rowa'u'u na uba'renem na. Taha na wa tô ai'aba're ni, Asôsi na 'ri nho'ômo nhisi u, Paruhu zô tame wanhimipari za'ra da. Paru hã ma tô sima pisutu aré, ti'ai baba âma morĩ da. Taha wa, tamomo te za wa'âma tiwisi za'ra.

¹⁴ Tawamhã Asôsi u wisi wi, ma tô watême tizébré za'ra, rowa'u'u na uba'renem na.

¹⁵ Tawamhã taha na wa oto ai'aba're ni, Mitireni na 'ri nho'ômo nhisi u. Awêpsi, ma tô duré uba'rene hã waré wara, Ti'osi na rob're za'iti nhisi wa'wai baba. Tawamhã awê amo na ma tô wi, Samo na rob're za'iti nhisi u hã. Tawamhã awêm na si wa tô oto aihutu ni, Miretu na 'ri nho'ômo nhisi u hã, uba're nhimizahârizéb u.

¹⁶ Paru hã ma tô aré sima rosa'rata, Épézu u hã sipa tô da, Zeruzarê u wisi su'u da. Taha wa, Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi âma sãmra zeĩ õ di oto. Pêtecoti na bâtâ wana, Zeruzarê u ãwisi su'u da si, ma tô sima wê, Paru hã.

Paru hã Épézu âma da'madâ'â'wa norĩ ma, te te ãrotizé wasu'u

¹⁷ Tawamhã Paru hã Miretu âma sãmra ré, ma tô da'mazatô, Épézu u, ãsazei'wai 'madâ'â'wa norĩ zô ãtême si'aba're da.

¹⁸ ãtême sihutu wamhã oto, ma tô âne tâma rowasu'u za'ra, Paru hã:

— A norĩ wa'wa hã ma tô ãnhimiromhuri na ãwaihu'u za'ra wa'wa, asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono ré hã. Azi'a u âma ãwisi na'rata zém hawim haré, duré aihawi wa'aba za ãmorizéb u hã ma tô âne na hã ãâma ãwaihu'u za'ra wa'wa.

¹⁹⁻²¹ ãsina 're ãwata mono âna, wa tô Wanhib'apito ma si te 're romhuri u'âsi. Zudezu norĩ hã nasi ãzada siwada'uri za'ra wa, ãma ropire uptabi di. Taha wa, ãwawa sina, wa tô te tâma 're romhuri, Wanhib'apito ma. Tane nherê, ãwasu'uwê hã te aiwi wasu'u zazâri za'ra wa'aba õ di. ãne na ma tô ãâma ãwaihu'u za'ra wa'wa. Danho'a wa tô te aima âma 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'ri baba zama. Zudezu norĩ ma, duré zudezu'õ norĩ ma zama, wa tô te tâma 're roti pese za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro mono da, Wanhib'apito Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da.

²² ãhãna Zeruzarê u wa za mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani te te ãma ãwaihu'uzéb zarina. Tame za marĩ hã ãzô ãwatobro hã te waihu'u õ nherê, wa za mo. Tane nherê, wa za mo tô.

²³ 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani hã te te ãma 're awaihu'u, âne: Tame, te za dazazéb 're ãnherê ni. Ropire hã wa za tô te 're sêpata.

²⁴ Tane nherê, ãhãiba ré 're ãmorĩ da hã, ãhãiba hã te ãsina sawi õ di. Wanhib'apito Zezusi hã ma tô ãnhimiromhuri hã ãma tisô, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u na te dama 're sadawa wasu'u mono da. ãnhimiromhuri hã te tâma âma uwaimrami da, wa ãsima wê, taha si.

²⁵⁻²⁷ — Airo mono bâ, te 're aiwaimrami aba mono ré hã, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'âma 're ãsib'a'uwê mono zé wasu'u na hã. Tawamhã niwamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te aiwi wasu'u zazâri aba õ di. Mare di. ãhãna, wa hã Paru, wa ãsina waihu'u, za ãzabu na sahu za'ra wa'aba õ na dâ'âsina. E tawamhã ãnhimiromhuri na te ai'âma upa za'ra wa'aba bâ, te za asô'reptuzé hã asiwi ãmanhimini wa'wa.

Mare di. Asi'uihâ na te za asisimini za'ra wa'wa 'râwi. Āne na hã tô sena wa tô waihu'u.

²⁸ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 're anomro wê wa'aba mono da. Duré ĩsazei'wa norĩ hã te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, siré 're ĩsi'rã'õtô mono norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ hã tãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ti'ra wapru na ma tô ĩsazei'wa norĩ hã wa'á, tite da. Taha wa, pone'êrebâ 'madâ'â'wa norĩ ne, te za 're ĩda'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ hã.

²⁹ Aihawi ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, ni'wam norĩ hã te za we asô ai'aba'rêi wa'wa. Abaze zahi, pone'êrebâ da, 're ĩsahi za'ra mono ne, te za asada tizahi za'ra wa'wa. Tinhimirowahutu wasété na te za asada tihâimana za'ra wa'wa. Ai'ãma pê'êzé za'ra wa'aba ô di za. Āne wa tô ai'ãma waihu'u sirômo za'ra wa'wa.

³⁰ Duré ni'wam norĩ hã asiré wa'aba nherê, te za aima sadawa hapese za'ra wa'wa, ĩsiniwĩ 're anomro aba mono da, ĩsazei'wa norĩ hã uburé ĩsiniwĩ 're nomro mono da.

³¹ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ta norĩ wi. Te aima 're roti za'ra wa'aba mono ré hã, ma tô si'ubdatô ĩ'ãma tiwahu. Rowa'a na wa tô aihâiba mono bâ te aima 're roti za'ra wa'wa, barana zama, ĩwawa sina. Roti hã niwa te aiwi sazãri za'ra wa'aba ô di. Taha wa, ma'ãpé ĩnhimiromhurizém na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za.

³² — Āhãna hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa za oto airême za'ra wa'wa, taha si te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da oto. ĩsimizawi pese zé wasu'u na te za 're asôpré u'âsi aba mo. Ta hã te za te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'wa, ĩsaze za'ra wa'aba zém na aiprédup sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Uburé marĩ ĩwê hã tinhib'a'uwê norĩ ma, te te 're ĩ'anhomri mono hã te za duré aima sômri za'ra wa'wa, ate za'ra wa'aba da oto.

³³ Wa hã danhibrob zô, te 're rob'ruiwapari mono ô di, rob'uiprazém na duré da'uza na.

³⁴ Duré ĩhâimanazéb da, wa tô ĩnhib'rata na te 're romhuri, ĩsiré norĩ hâimanazéb da zama. Āne na ma tô a norĩ wa'wa hã asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

³⁵ ĩnhimiromhuri pese na wa tô aima ãma asanho za'ra wa'wa, sib'uware na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã wanhiromhuri na wa te ãma 're pawapto za'ra mono da. Wanhib'apito Zezusihi mre me na te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Āne ma tô wama waihu'u za'ra: "Ni'wa hã marĩ na te te dawari wamhã, da te tãma sômri wamhã, tãma rowê di. Tane nherê, te te 're ĩda'azari mono ma hã ĩsipai u tãma rowê uptabi di." Āne Wanhib'apito Zezusihi mre me hã. — Āne ma tô Paru hã da'madâ'â'wa norĩ ma waihu'u za'ra.

³⁶ Tawamhã Paru hã mre me parimhã, ma tô da'madâ'â'wa norĩ me hi'rãtitô asimro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mre me zusi da.

³⁷ Mre me zusi pari, wawa sina ma tô Paru hã nasi tinho'utu awaihu, te te sawi za'ra da, ãma pê'êzé za'ra wa. Ma tô duré nasi tob'rata hãrã za'ra.

³⁸ Za niwamhã te te ĩhãiba pibui za'ra ô na tãma siwasu'u za'ra wa, ãma pê'êzé uptabi za'ra di. Tawamhã ma tô ĩme ai'aba'rê, rowa'u'u na uba'reneb u.

¹ Tame wa tô oto wasisawi za'ra ni. Taha parip si, wa tô wasima wapâ za'ra ni. Tawamhâ rowa'u'u na uba'rene hâ ma tô oto waré tiwara za'ra awa'awi, Cosi na rob're za'iti nhisi u. Tamomo wasihutu wamhâ, awêpsi, wa tô duré ai'aba're ni, Rodisi na rob're za'iti nhisi u, uba're nhimizahârizéb u hâ. Tawamhâ ta hawi, wa tô ai'aba're ni, Patara na 'ri nho'omo nhisi u.

² Tame, wa tô wasiwi sôpêtê ni, rowa'u'u na uba'rene hâ, Penisiza na danhipti'a nho'omo nhisi u İwara da hâ. Tawamhâ taha na wasi'aba're da, wa tô asisi ni.

³ Uba'rene hâ waré wara ré, wa tô Sipri na rob're za'iti nhisi hâ 'madâ'â za'ra ni, wanhimi'e niwî. Öne haré ma tô waré wara, Siriza na danhipti'a nho'omo nhisi u. Taha wa, wa tô Tiru na 'ri nho'omo nhisi u oto aihutu ni, tamomo da te İro'wasari hâ da te sa'ra za'ra da. Tame wa tô wawairébé ni, uba're hawi.

⁴ Tame wa tô Zezusihi zazei'wa norî hâ sôpêtê za'ra ni. Wasisôpêtê za'ra wamhâ, romhuri misi, ma tô wa'âma ai'utôri za'ra, wasiré wasi'ubumroi ré hâ. Tawamhâ İzazei'wa norî hâ 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tâma İwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tô Paruhu ma roti za'ra, Zeruzarê u morî tô da.

⁵ Tawamhâ bâdâ hâ wasi'aba'rezéb da hâ İwa waptâ'â wamhâ, İzazei'wa norî hâ ma tô wasiré ai'aba're, â zaihâ u, 'ri nho'omo nhiti. Aihîni ma tô wasiré ai'aba're, aibâ norî hâ duré İmro norî hâ, duré İ'ra norî me, te te wazawi za'ra da. Tame wa tô wahi'râtitô asimro ni, supara 'ré wa, wamreme zusi da.

⁶ Wasisawi za'ra pari, wa tô asisi ni apâ uba're wawê neb 're, wasi'aba're da. Ta norî hâ 'ri tême ma tô apâ ai'aba're.

⁷ Tawamhâ Tiru hawi, wa tô ai'aba're ni. Wasi'aba'rei wamhâ, Patorema'ida na 'ri nho'omo nhisi u, wa tô aihutu ni. Tame İzazei'wa norî hâ wa tô sawi za'ra ni. Tame ma tô bâdâ hâ misi wa'âma ai'utôri za'ra, İ'rata wasi'ubumroi ré hâ.

⁸ Tawamhâ awêpsi, wa tô ai'aba're ni, Sézareza u. Tame wa tô asimro ni, Piripihî nhorôwa âma. Piripi hâ Zezusihi wasu'uwê na İzazei'ô'wa norî ma rowasu'u'wa, ta hâ. ⁷ na İzazei'wa norî pawapto'wa da, da te İpisutu za'ra norî me, aré 're İhâimana mono, Zeruzarê âma.

⁹ İ'ra norî sipi'ô norî hâ İmro'ô za'ra hâ maparane si'uiwa na İhâiba hâ, te 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te dama 're sadawa wasu'u za'ra.

¹⁰ Tame ma tô bâdâ hâ nasi wa'âma si'utôri za'ra. Tawamhâ aibâ hâ ma tô watême tiwisi za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'omo nhisi hawi. Aibâ hâ 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, Adabu na İsisi hâ.

¹¹ Watême wisi wi, ma tô Paruhu usisizé hâ tiwi waze. Ma tô âma sipara'ôtô wasisi. Ma tô duré âma sipawasisi. Taha pari, ma tô wama rowasu'u za'ra, âne:

— 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ âne ma tô İma waihu'u: "Ă da'usisizép tede'wai ma, te za zudezu norî hâ âne 'manharî za'ra, Zeruzarê âma 're İsi'ubumroi mono hâ. Zudezu'ô norî ma, te za hâiba nhomri za'ra." — Āne ma tô wama waihu'u sirômo za'ra, Adabu hâ.

¹² Tawamhâ İmreme wa te wapari za'ra wamhâ, tame İzazei'wa norî 're İsi'ubumroi mono norî me, wa tô Paruhu wi rosawi za'ra ni aré, Zeruzarê u morî tô da.

¹³ Tawamhâ asa te wama nharî za'ra:

— E niha da, ma aiwa'ô na İwi İrobzei'ô za'ra wa'wa. Zeruzarê u hâ İmorî da si, wa tô İsima rowê upta. Zezusi hâ, Wanhib'apito na te 're sisi mono wa, âté te za dasiwi İnherê ni, dazazéb 're. Āté, wa za dârâ. Tane nherê, İma wê di tô, tamomo İmorî da hâ. — Āne ma tô wama siwaihu'u za'ra asa, wa te waihu'u za'ra da.

¹⁴ Taha wa, Zeruzarē u morī tō da, wa te oto tiwi rosawi waihu'u za'ra ō di. Taha wa, wa tō tāma nharī za'ra ni oto:

— Wē di tō. Mo oto aimorī. Wanhib'apito te te aima ĩwēzéb uwaibaba, te za tō ĩ'manha. — Āne wa tō tāma rob'ru za'ra ni.

¹⁵ Tame wahāimana za'ra ré, syry na ma wa'āma ronomro. Tawamhā wanhibro hā wa oto wasima ubumro za'ra ni, Zeruzarē u wasi'aba'ré da. Taha pari, wa tō wawairébé ni oto.

¹⁶ Sézareza āma ĩsazei'wa norī hā ma tō wame si'mazatorī za'ra, umro na wame 'masi'aba'réi hutu da. Tawamhā Menasōhō nhorōwa u ma tō wame ai'aba'ré, tame wasi'ubumro da a'á. Duréihā ĩsazei'wa, Menasō hā. ĩpotozé hā Sipri na rob'ré za'iti nhisi hā.

Paru hā Zeruzarē āma 're ĩsāmra mono zé wasu'u na'rada

¹⁷ Tawamhā Zeruzarē u wasihutu wi, ma tō ĩsazei'wa norī hā to sina wazawi za'ra.

¹⁸ Tawamhā awēpsi ma tō Paru hā wame timorī za'ra, Ti'aduhu u. Tame, ma tō uburé pese ubumro, ĩsazei'wai 'madâ'â'wa norī hā.

¹⁹ Tawamhā Paru hā ma tō uburé sawi za'ra, timreme na. Te te sawi za'ra parimhā, ma tō tinhimromhurizém na tāma siwasu'u za'ra, 'Re ĩhāimana u'ási mono, zudezu'ō norī ma, uburé te te 're ĩ'ab'manharī mono zéb zarina.

²⁰ Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhā, aihīni ma tō āma tiwata za'ra, 'Re ĩhāimana u'ási mono āma. Taha wa, te asa tāma rowasu'u za'ra, Paruhu ma:

— Wasisānawā, āhāna wa za aima wasiwasu'u za'ra ni. Zudezu norī hā, wasiré norī hā ahā uptabi na ma tō Zezusi hā te te sina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Aihīni, te simi'ē na 're hāimana za'ra, 'Re ĩhāimana u'ási mono nhimiroti 'rata na Mozésihī nhimi'ui'ééré zarina.

²¹ Ta norī hā ma tō aiwasu'u wapari za'ra, wasiré zudezu norī ma, asimirowahutu wasété newa. Mozésihī nhimi'ui'éérézé hā, te wasiré zudezu norī wi ĩsawi za'ra, u, daro mono bā 're ĩhāimana za'ra mono wi, āma 're hāimana za'ra mono tō da. Duré Mozésihī nhimi'ui'ééré zarina, ti'ra norī te te 're sihāiwata nhihāri za'ra mono tō da, ma tō, u, wasiré zudezu norī wi ĩsawi. Āne ma tō aiwasu'u hā wapari za'ra, ta norī hā.

²² Āhāna aihīni, te za aiwaihu'u za'ra ni, we aiwisizém na hā. E marī, wa za tawamhā 'manharī za'ra ni, āne aiwasu'u hā tō senai ō na da te waihu'u za'ra da.

²³ Tawamhā āne wa za aima roti za'ra ni, marī 'manharī da, 're aihāimana wē mono zé hā da te waihu'u za'ra da. Wawa'wa, aibā maparane si'uiwa na ĩhāiba hā marī na ma tō tāma ropisutu za'ra, 'Re ĩhāimana u'ási mono ma.

²⁴ Tawamhā te za asiré ĩsimroi mo, 'Re ĩhāimana u'ási mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, marī hā Mozésihī nhimi'ui'ééré zarina asiré 'manharī za'ra wa'aba da, 'Re ĩhāimana u'ási mono ma, aihāiba wasété āna aihāimana za'ra wa'aba da, tāma. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'ási mono ma, pone'érebā te te siwi ĩsimro hā te za tāma ĩwa'ābā za'ra. Tawamhā te za oto si'rāpari za'ra, 'Re ĩhāimana u'ási mono ma, te te ĩropisutu za'ra zéb zarina, te te tāma āma ĩ'uwaimrami za'ra na da te ĩwaihu'u za'ra zéb da hā. Āne hā 'manharī wamhā, aihīni te za aiwaihu'u za'ra ni oto, aiwasu'u hā tō senai ō na hā. Te za duré aiwaihu'u za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'ási nhimiroti 'rata na Mozésihī nhimi'ui'ééré zarina 're ĩ'aihāimana mono zém na hā. Āne hā 'manharī da, wa aima roti za'ra ni, wasiré ĩsazei'wa zudezu norī, te te aiwaihu'u za'ra da.

²⁵ E niha tawamhā zudezu'ō nherē, ĩsazei'wa norī 're ĩhāimana za'ra mono zéb da hā. Āne wa tō tāma roti pari za'ra ni: “Danhimizama hā romhāiba

'manharĩ âma 're dawata za'ra mono da, da te 're ĩsimroi mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré ĩwapru hã 're âhuri aba mono õ di za. Duré danhimizama da te 're ĩsõ'reti za'ra mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré aihâiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za." Åne wa tã tãma rob'ui'ére za'ra ni. — Åne te Paruhu ma rowasu'u za'ra.

²⁶Tawamhã Paru hã ma tã âma saze za'ra, aibã norĩ siré morĩ da. Tawamhã awêpsi, ma tã Paru hã te te simro, aibã norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. Marĩ hã ma tã ĩsiré 'manharĩ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, hãiba waseté âna tãma hâimana za'ra da. Taha pari, ma tã âzé, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa u. Sébré wamhã, ma tã dama pisutu bâdã hã, marĩ te te siwi ĩ'manharĩ 'rãsutu zéb da hã. Te te siwi 'manharĩ parimhã, te za marĩ hã ĩhâiba mono bâ tãma sõmri za'ra, sasedoti norĩ ma, si'udãna za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te ĩ'manharĩ 'rãsutu za'ra zém na hã.

Zudezu norĩ hã, Paruhu zada ĩsiti'ru za'ra zé wasu'u

²⁷Tawamhã bâdã 7 na zahadu âma si'utõrĩ õ di, te te siwi ĩ'manharĩ 'rãsutu zéb u hã, Paru norĩ hã. Romhuture di oto. Tawamhã zudezu norĩ hã Azi'a hawi ĩsihuudu ma tã Paru hã sima sãmri za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb âma. Izarazéhé nhihudu norĩ te, 'ri 'wawi wa'ra âma sãmra ré, ma tã siwi 'madã. Taha wa, ma tã sada dawada'uri waseté za'ra, Paruhu da. Tawamhã ma tã oto siwi pa'ã, Paru hã.

²⁸Taha wa, te si'mahârã za'ra zudezu norĩ hã, âne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, wei wa'âma ana wa'aba. Å hã aibã hã ma tã daro mono bâ te te dama 're rowahutu, da te dasiwi wawë'õ za'ra da, duré Mozésihĩ nhimiroti hã da te dasiwi wë'õ za'ra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa zama da te dasiwi wë'õ za'ra da. Ma tã duré zudezu'õ norĩ hã we te te simro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. ĩsõrõwa hã wë nherë, ma tã wawi waseté za'ra. — Åne ma tã da'mahârã za'ra, tame ĩsi'rã'õtõ norĩ hã, aihĩni Paruhu zada dazahi za'ra da.

²⁹Ta norĩ hã ma tã aibã hã 'madã'ã za'ra aré, Toropimu na ĩsisi hã, Épézu âma 're ĩsãmra mono hã. 'Ri nho'õmo nhi'riti na Paruhu siré morĩ ré, ma tã 'madã'ã za'ra. Taha wa, ma tã âma romnomri za'ra, zudezu'õ nherë, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa u Paru te te saprõni 'ru te. Taha wa, te âne da'mahârã za'ra, zudezu norĩ hã.

³⁰Taha wa, Zeruzarë 'remhã 'ri wa'õtõ mono bâ ma tã ro'wa'rudu hã te te ropé. Tawamhã Paruhu zã ma tã dasitême dasisa're, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. Ma tã dasiwi pa'ãri ni 'ri para, rob u da te dasiwi wazere da. Da te dasiwi wazere parip si, ma tã oto tiwi 'ri nhitom ni.

³¹Tawamhã te aré dasiwi wĩrĩ ni. Tawamhã da te aré dasiwi ĩwĩrĩzê wasu'u hã ma tã wapa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã, Zeruzarë âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ĩsib'ru za'ra zé wasu'u hã.

³²Tawamhã awa'awi ma tã tinhib'a'uwë norĩ zã hãrãhai'aba're za'ra, ti-wada'uri'wa norĩ me siré sisa'rei mono da, datême. ĩtême ĩsisa'rei mono hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tã âma rosahãri za'ra ni, Paruhu âma hã.

³³Tawamhã apito hã ma tã Paruhu u ai're 'rãwi. Ma tã pa'ã. Taha pari, ma tã duré da'wapéi'wa norĩ ma ti'ru, te te siwi pawasisi da, maparane ĩsi'uwazi nhorõ rutu na. Taha pari, ma tã âma da'azadanha, âne:

— E'wa hã ã hã aibã. E marĩ ma tã 'manha. — Åne ma tã âma da'azadanha.

³⁴Tawamhã dasiwa'rãmi te nasi tãma 'mahârã za'ra ni, dasimana'rãmi hawi. Da te tãma wasu'u waré za'ra õ di. Dahârã si'rahãri ahã wamhã, ĩwasu'u

uptabi hã te te waihu'u õ di, apito hã. Taha wa, da'wapéi'wa norĩ ma, ma tõi'ru, Paru te te siwi saprõni da, tinhorõwa u.

³⁵ Tawamhã hãimo 'ri para u sai'urizéb u sihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ hã ma tõi te te siwi upari, Paru hã, zudezu norĩ hã sahi sina, İsarina si'aba'rei wa.

³⁶ Taha wa, ma tõi nasi tãma 'ru za'ra, ãne:

— Wĩrĩ aba. Wĩrĩ aba. — ãne te nasi tãma 'ru za'ra.

³⁷ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã apito nhorõwa u te te siwi 'mazébré õ ré, Paru hã ma tõi apito ma tinha, ãne:

— E aima wẽ õ di, aima İsiwasu'u da hã. — ãne te tãma tinha, deredu norĩ mre me na.

Tawamhã apito hã te asa tãma tinha:

— E nare aima waihu'u pese di, deredu norĩ mre me hã.

³⁸ Wa tõi aré ai'ãma romno, a hã ezipsiu newa. Nimosi ni'wa hã ezipsiu hã ma tõi aibã norĩ ãma aiwanhizari za'ra. Ta hã 4 miu na ma tõi te te simro, rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã a'ubuni u. Roma ãma apito wi sipizari za'ra da, dapãrizéb ré, ma tõi te te simro. 'Wazé, a hã simroi mono õ di. — ãne te tãma tinha, apito hã.

³⁹ Tawamhã Paru hã te asa tãma tinha:

— Wa hã zudezu. Tasu na 'ri nho'u İsa'etẽ nhisi ãma İpotozé hã, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã. 'Wazé za İma İwẽ, te dama İrowasu'u da hã. — ãne te asa tãma tinha, Paru hã.

⁴⁰ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tõi tãma wẽ tõi, te te dama rowasu'u da.

Paru hã si'uihã na dama İsiwasu'uzé wasu'u na'rada

Tawamhã te te dama rowasu'u da, apito te te tãma wẽ wa, ma tõi Paru hã sai'u hãimo, 'ri para u sai'urizém na hã. Tame ma tõi tinhib'rada hã dama wẽ hãimo, ari'iwi dasi'ubumro da. Taha wa, ma tõi tawarõtã'ã za'ra ni. Dawarõtã'ã za'ra wamhã, Paru hã ma tõi timreme na dama rowasu'u, ebreusi norĩ mre me na.

22

¹ ãne te Paru hã dama siwasu'u:

— İsiré norĩ, duré wamama norĩ, ma'ãpé İwaparĩ pese za'ra wa'aba za. Wa za oto aima İsiwasu'u za'ra wa'wa, 're İhãimana mono zém na hã İwaihu'u za'ra wa'aba da. — ãne ma tõi tisiwasu'u na tãma sãna'rata za'ra.

² Tawamhã ebreusi mre me na te te dama İrowasu'u za'ra zé hã da te waparĩ za'ra wamhã, ma tõi tãma tawarõtã'ã pese za'ra ni oto. Tawamhã te duré tãma siwasu'u za'ra, ãne:

³ — Wa hã, zudezu. Tasu na 'ri nho'õmo nhisi ãma İpotozé hã, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. ãne Zeruzarẽ ãma wa tõi İprédu. Damarizé hã ma tõi te te İma 're rowahutu, wahi'rata norĩ nhimiroti na hã. İnhimi'ẽ na wa tõi te 're romhuri pese, 'Re İhãimana u'ãsi mono ma. A norĩ wa'wa hã asimi'ẽ na tãma 're İromhuri za'ra wa'aba mono ne, wa tõi õhõ ma si 're İsisõmri u'ãsi, İnhimi'ẽ na te tãma 're romhuri pese mono da, asine wa'aba.

⁴ Wa tõi te da'ãma 're rowasété aré, 're İdanomro mono zép tẽm na 're İdanomro mono norĩ ãma hã. İzadawa para ma tõi aibã norĩ hã da te 're pawasisi za'ra, pi'õ norĩ zama. İzadawa para, ma tõi duré da te 're simro, dazazéb u hã. 'Re dã'ã za'ra mono da, wa tõi ãne hã te tãma 're 'manharĩ za'ra, Zezusihi zazei'wa norĩ ma hã.

⁵ Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ìpire uptabi hã ma tô âne na hã ìwaihau'u, sasedoti ìpire uptabi hã, duré uburé zudezu norî ma roti'wa norî zama. Ta norî hã ì'âma sadanharî za'ra wa'aba wamhã, te za âne na hã aima ìwasu'u za'ra wa'wa, sena na. Ta norî hã ma tô tinhimi'ui'ére hã ìma sômri za'ra, Damasitu u te âri da, ìsiré dama ìpire norî ma. Taha zarina, wa tô mo, Damasitu u te we simroi mono da, ìsazei'wa norî hã. Ìsi'uwazi nhorô rutu na pawasisi ré, Zeruzarê u we te simroi mono da, wa tô sô ìmorî za'ra, âme da te hã za'ra da.

⁶ – Tawamhã Damasitu u te rosahutu wapsi, abzuma wa'wa ma tô hãiwa hawi rowa'a za'êne hã ìma ai'ubuzi, waptu na ìhâiba nho'ômoi baba.

⁷ Taha wa, wa tô waptârã, ti'ai wa. Ni'wai mreme hã wa tô wapa. Æne te ì'mahã: “Saru. Saru. E marî wa, te ìwi 're ìrowasutu u'âsi mo.” – Æne te ì'mahã.

⁸ – Tawamhã wa tô asa sada'â: “Apito, e 'wa hã, a hã.”

– Tawamhã te duré asa ìma tinha: “Wa hã Zezusi, Nazaré âma aré 're ìnhamra mono. Te ìwi 're ìrowasutu u'âsi mo.” – Æne te ìma siwasu'u.

⁹ – Rowa'a za'êne hã ìma si'ubuzi wamhã, ìsiré ìsi'aba're norî hã ma tô 'madã'â za'ra, rowa'a hã. Tane nherê, ta norî hã ìmreme hã te te waparî waihau'u za'ra ô di, ìma ìnharî'wai mreme hã.

¹⁰ Tawamhã wa tô duré 'mahã, âne: “Apito, e marî, wa za 'manha.”

– Tawamhã Wanhib'apito te ìma tinha: “Aiwahutu, Damasitu u aimorî da. Tame te za ni'wa hã aima roti, uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aima ìpisutuzé hã 'manharî da.” – Æne te ìma tinha.

¹¹ – Tawamhã rowa'a za'êne hã ma tô ìtob'a. Taha wa, ìsiré ìsi'aba're norî hã ma tô ìpano na siwi ìzaprô. Taré ta norî hã te te siwi ìzaprôni na wa tô wi, Damasitu u.

¹² Tame aibã hã te 're hãimana, Ananiza na ìsisi hã. Ta hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata waparî pese 'wa. Zudezu norî hã tame 're ìsi'ubumroi mono hã ma tô Ananiza hã te te 're wêsãmri za'ra.

¹³ Ta hã ma tô we ìzô rîti. Tawamhã, ìtême wisi wamhã, ma tô ìma tinha, âne: “Ìsisânawã Saru, apã rob'madã'â.” – Æne te ìma tinha, aibã hã.

– Tawamhã awa'awi, wa tô duré apã rob'madã. Taha wa, Ananiza hã wa oto 'madã.

¹⁴ Tawamhã ta hã te duré ìma tinha: “'Re ìhâimana u'âsi mono hã wahi'rata norî nhib'apito hã ma tô sima aipisutu, te te ai'âma sima 're ìroti mono zé hã waihau'u da. Ma tô duré aima pisutu, Wanhib'apito Zezusi hã ìwê uptabi 'manharî'wa hã bâdãdi wa, sabu da, duré ìmreme hã waparî da.

¹⁵ A hã te za dama 're ìsadawa wasu'u mo, dahãiba mono bâ. Ta hã atômo na ìsabu hã, duré aipo're na ìmreme hã ìwaparî hã te za dama 're ìwasu'u mo.

¹⁶ E marî zô te bété asimipa, âhãna hã. Ma'âpé aiwahutu, â dawabzuri hã da te aima 'manharî da, duré Wanhib'apito wi rowaptêrê da, te te asô'reptu da. Tawamhã aiwasédé hã te za aima tipa.” – Æne ma tô ìma roti, Ananiza hã.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã Paruhu ma, romhuri te te ìpisutuzé wasu'u

Tawamhã Paru hã dama siwasu'u 'rãsutu da, ma tô âne dama rowasu'u:

¹⁷⁻¹⁸ – Tawamhã, Zeruzarê u apã ìwisi wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb u wa tô mo, tâma ìmreme da. Tawamhã tâma ìmreme sina, ìnhotô ô nherê, ìnhotô 'rowi te ìrosawêrê ne, wa tô Wanhib'apito hã sabu. ìmreme hã wa tô wapa. Te ìma tinha, âne: “Ai'aba're na aiwatobro Zeruzarê hawi, âmemhã da te aiwaparî za'ra ô wa za, ìwasu'u na hã.”

19 — Tawamhã wa tô asa tâma ïsiwasu'u: “Ãme 're ïsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô ïhâimanazêm na siwi ïwaihu'u. Rowahutuzé mono bâ wa tô asazei'wa norĩ zô 're ïzasi, dazazéb 're te 're 'mazai mono da, duré te 're ahã za'ra mono da.

20 Duré Esitéwã, dama aiwasu'u'wa hã da te dasiwi wĩrĩ wamhã, wa tô dasiré ïhãiba. Wa hã wa tô âma da'ab'madã. Ìma wê di, ïdã'ázé hã. Ìwĩrĩ'wa norĩ uza, ïsisiwimhã ï'ubuzé hã, wa tô sa 'madã'ã za'ra.” Ãne wa tô asa tâma ïsiwasu'u, Wanhib'apito ma.

21 — Ãne na Wanhib'apito ma, ïsiwasu'u wamhã, ma tô ïma rob'ru, âne: “Mo oto aimorĩ. Zudezu'õ norĩ tême, wa za asatõ, romhã na.” Ãne ma tô ïma rob'ru, Wanhib'apito hã. — Ãne ma tô Paru hã tisiré zudezu norĩ ma hã siwasu'u.

22 Tawamhã Paru hã zudezu'õ norĩ hã te te sisi wamhã, ma tô sada tizahi za'ra, zudezu norĩ hã zudezu'õ norĩ te te sisi õ ré hã te te aré wapari wê za'ra nherê. Taha wa, te sa'êtê sima 'mahârã za'ra, zudezu norĩ hã, âne:

— Wĩrĩ aba. Ô hã wasétêre di. Dã'ã hã.

23 Ãne ma tô zudezu norĩ hã âma si'mahârã za'ra, hârã rãihã na, ïsisiwimhã ti'ubuzé hãimo te te 're wanarĩ za'ra mono sina. Ropru te duré hãimo sãmra za'ra, sada siti'ru za'ra wa.

Paru hã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito ma, ïsiwasu'uzé

24 Tawamhã romanu hã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Paru hã. Te duré tâma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da, siwasu'u da, zudezu norĩ te te sima ï'ruzém na te te waihu'u da.

25 Tawamhã ma tô siwi hiwasisi, ïsi'uwazi nhorõ rutu na te te siwi 're pré'é mono da. Tawamhã Paru hã ma tô da'wapéi'wa norĩ nhib'apito zadawa para dawada'uri'wai ma tinha, âne:

— E ïwasété na asiwi ïwaihu'u aba wa, ma tô asiwi 're ïpré'é aba mo. E tô ï'uwaiwaba âne hã, wa hã romanu nherê. — Ãne te Paru hã tâma tinha, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma.

26 Tawamhã Paruhu mreme te te wapari wamhã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô tinhib'apito ma wasu'u:

— E marĩ âma 'manharĩ da bâ. Ni'ã. Ô hã romanu. — Ãne ma tô tâma wasu'u.

27 Taha wa, apito hã ma tô mo Paruhu u, te te sadanharĩ da. Tawamhã âne te sadanha:

— Ìma asiwasu'u na, te waihu'u da. E nare a hã romanu.

— Ìhe. Wa hã, romanu.

28 Tawamhã apito hã te duré tâma siwasu'u, âne:

— Wa hã duré, romanu. Ìpoto'wa hã romanu õ nherê, wa'ãbã za'êtê uptabi na wa tô ïsiwa'ã romanu norĩ ma, ïsiromanu da.

Tawamhã Paru te asa tâma tinha:

— Tazahã Ìpoto'wa hã romanu wa, wa hã duré romanu u'ã. — Ãne te asa tâma tinha.

29 Tawamhã Paru hã romanu na siwasu'u wa, awa'awi ma tô da'wapéi'wa norĩ hã tâma ai'rê za'ra, te te siwi sadanharĩ za'ra âna. Duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã âne na te te waihu'u wamhã, ma tô pé'ewara, ïsimiwada'uri zarina, te te siwi hiwasisi wa.

Paru hã dama roti'wa norĩ nho're ïsiwasu'uzé

30 Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô sima wê, zudezu norĩ hã Paruhu âma ïwasédé hã te te siwi âma ïhirizé hã sena na te te waihu'u da.

Taha wa, awēpsi ma tō 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ïpire nori ma 'ru za'ra, uburé zudezu nori ma roti'wa nori ma zama, Paruhu zada si'râ'ôtô da. Da'wapéi'wa nori ma, ma tō duré 'ru za'ra, Paruhu pawasisizé hã te te tãma wasihu za'ra da, dama ïpire nori nho're sab da.

23

¹ Tawamhã zudezu nori ma roti'wa nori tēme, te rob'madâ'â pese, Paru hã. Te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu nori, wa hã wa tō 're ïsi'madâ'â u'âsi, 're ïmorĩ wē u'âsi da, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Taha wa, ïp'ê wapu na wa 'rãwi 're ïsisaze. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

² Tawamhã Ananiza hã sasedoti ïpire uptabi hã ma tō ti'ru, i'rata ïsimasam nori ma, te te siwi sadawa pré'é da, Paru hã.

³ Taha wa, te Paru hã asa tãma tinha:

— Oro wama roti'wa za a hã, ma aiwasédé hã i'ãma i'manha. A hã ãne te asã, ïpibu da, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina 're ïmorizéb zô. Tane nherê, ïsimiroti hã ma tō i'upa. Da te ïzadawa pré'é da, ma tō dama i'ru. Ta hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina i'ô di. Taha wa, te za ai'azã. — ãne te tãma tinha, Paru hã.

⁴ Tawamhã i'rata ïsimasam nori hã te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, ma tō sasedoti ïpire uptabi ãma ïwasé.

⁵ Tawamhã Paru te asa tãma nharĩ za'ra:

— E nare ta hã sasedoti dama ïpire. Te waihu'u ô di. Te waihu'u 'wa'ãhã, te tãma nharĩ ô di aré. 'Re ihâimana u'âsi mono mreme ui'ére 'rata na wa tō ãne hã waihu'u za'ra ni: "Ni'wa hã dama pire wamhã, tãma 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono ô di za." ãne ma tō wama waihu'u za'ra. — ãne Paru te asa tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã Paru hã ma tō waihu'u, dama roti'wa nori, sina ïsipo'o za'ra zé hã. Ni'wam nori hã sadusezu, duré ni'wam nori hã parisezu. Tawamhã, ma tō dama si'mahã, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu nori, ïwapari za'ra wa'aba. Wa hã parisezu. ïmama nori zama parisezu. Dadã'ã nherê, apã dahãiwa'utuzé wasu'u hã te sazei wa, wa asô're ïzab za'ra wa'wa, asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da, taha zô si 're ïnhimipari u'âsi mono wa. — ãne ma tō dama si'mahã.

⁷ Tawamhã mreme pari, tame ïsi'rã'ôtô nori hã ma tō sina ïsipo'ozéb zarina sima nharĩ za'ra, parisezu nori hã, sadusezu nori me.

⁸⁻⁹ Parisezu nori nhimizazézé hã, ãne: 'Re dadã'ã za'ra mono nherê, apã 're ïdahãiwa'utu za'ra mono na, duré hãiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa nori hã tō sena na 're ihâimana za'ra mono na, duré dap'êzani hã dawĩ 're wairébé mono wamhã, nimomo 're ïdanomro mono na hã. ãne parisezu nori nhimizazézé hã. Tane nherê, sadusezu nori hã ãne na simizaze za'ra ô di, ta nori hã. 'Re ïdahãiwa'utu za'ra mono zé hã, mare di, u. Duré hãiwa ãma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa nori hã, mare di, u. Duré dap'êzani, dawĩ 're wairébé mono wamhã, nimomo 're danomro mono ô di za, u. ãne sadusezu nori nhimizazézé hã. Taha wa, ma tō 're sisadawa 'rui u'âsi za'ra, parisezu nori hã, sadusezu nori me.

Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa nori hã, parisezu na 're ihâimana za'ra mono nori hã hãiwi ma tō aimasa, Paru, da te dasiwi i'ãrizé hã te te siwi wē'ô wa. ãne te mreme 'rãihã na nasi ãma si'mahãrã za'ra:

— Aibâ hã, õ hã wa tô waihu'u za'ra ni. Tiwasédé hã te te âri õ di. Áté hãiwã âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, ma tô tâma rowasu'u. Áté ni'wai pê'êzani, ma tô nima hawi tâma rowasu'u. — Âne te parisezu norî hã nasi âma si'mahârâ za'ra.

¹⁰ Tawamhã damreme tete na dasi'wapé' wa za'ra wa, da'wapéi'wa norî nhîb'apito hã ma tô âma hâtârâ, Paruhu âma, da te dasiwi hãiba'êi mono õ'umnhasite. Taha wa, ma tô da'wapéi'wa norî ma 'ru za'ra:

— Sô ai'aba'rêi wa'aba, asiwi wazere aba da, dawa'wa hawi. Tawamhã wanhorõwa u te za we asiwi ìsaprõni 'wa apâ. — Âne te tâma 'ru za'ra.

¹¹ Tawamhã taha mara na Wanhib'apito hã ma tô tâma sihâi'rê, Paruhu ma. Te tâma tinha, âne:

— Aipahi tô. Âme Zeruzarê âma ma tô dama ìwasu'u pa. Roma na 'ri nho'õmo nhisi âma te za duré õhõ na si dama ìwasu'u, niwamhã.

Zudezu norî hã Paru te te sima ìru za'ra zé wasu'u

¹² Tawamhã awê rowa'a wi, zudezu norî hã ma tô pi'uriwi si'rã'õtõ. Te sima 'ru za'ra, Paru hã te te siwi wîrî da. Âne te sima âma roti za'ra:

— Paru hã wa te wasiwi wîrî aba. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wa za wasi'ru za'ra ni, wa te wasiwi wîrî õ wamhã, te te wa'uprosi da, wa te wasima ìruzé hã wa te âma uwaimrami za'ra õ ré, wasaihuri õ di za. Duré wa te âhuri õ di za. — Âne ma tô sima roti za'ra, Paruhu âma.

¹³ Aibâ hã 40 nhîpai u ìhãiba hã ma tô âne sima 'ru za'ra.

¹⁴ Tawamhã zudezu norî hã ma tô ai'aba'rê, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ìpire norî u, dama ìpire norî u zama. Te tâma nharî za'ra, âne:

— Paru hã wa tô wasima 'ru za'ra ni, wa te wasiwi wîrî da. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wa tô duré wasi'ru za'ra ni, te te wa'uprosi da, Paru hã wa te wasiwi wîrî õ wamhã. Tawamhã wa te wasiwi wîrî õ ré hã, wasaihuri õ di za.

¹⁵ Âhãna, ma'âpé da'wapéi'wa norî nhîb'apito ma, waihu'u za'ra wa'aba, asi'rã'õtõ aba zém na. Dama roti'wa norî me, uburé asi'rã'õtõ aba zém na tâma waihu'u za'ra wa'aba, Paru te te ìmanharîzé hã waihu'u pese za'ra wa'aba da newa, Paru hã te te we atême saprõni za'ra wa'aba da. Tawamhã wa norî hã bådâdi wâi wa, wa za sô asimro ni, atême wisi za'ra wa'aba õ ré, wa te wasiwi wîrî da. — Âne te tâma nharî za'ra.

¹⁶ Tawamhã 'ritéi'wa hã ma tô wapari za'ra, sô ìdanhimipari za'ra na hã. 'Ritéi'wa hã Paruhu 'ra wapté, ìhidiba 'ra. Taha wa, te Paruhu u mo, da'wapéi'wa norî nhorõwa u te te po're pu'u da.

¹⁷ Tawamhã Paru hã ma tô sô hã, da'wapéi'wa norî wada'uri'wa zô. Te tâma tinha, âne:

— Â hã 'ritéi'wa hã âma saprõni, asib'apito u te te tâma rowasu'u da. Marî hã te te ìwaihu'uzém na te za tâma rowasu'u. — Âne te tâma tinha.

¹⁸ Tawamhã ìwada'uri'wa hã ma tô saprõ, apito u. Te tâma tinha, apito ma:

— Paru hã da'wapéi'wa norî te te 'madâ'â za'ra da, wanhorõwa âma ìsa hã ma tô ìzõ hã. Ta hã ma tô ìma tinha, 'ritéi'wa hã te we atême saprõni da. Ta hã, marî hã te te ìwaihu'uzém na te te aima rowasu'u da, ma tô ìma tinha, te we atême saprõni da. — Âne te tâma wasu'u.

¹⁹ Tawamhã da'wapéi'wa norî nhîb'apito hã ma tô 'ritéi'wa hã pa'â. Danhiti ma tô saprõ, te te tâma rowasu'u da, âne:

— E marî te za bété ìma ìwasu'u. — Âne te sadanha.

²⁰ Tawamhã ma tô asa tãma rowasu'u:

— Zudezu norĩ hã ma tô sima 'ru za'ra, Paru hã awẽpsi te te aiwi waptẽrẽ za'ra da, dama rotĩ'wa norĩ nho're sab da, itẽme satõri za'ra da. Paru te te ĩ'manharizẽ hã te te waihu'u pese za'ra da newa, te za aiwi waptẽrẽ za'ra.

²¹ Tawamhã itẽme satõri za'ra da, saze za'ra õ di za. Tô'ã. Aibã norĩ hã 40 nhipai u ihãiba hã ma tô sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Te te siwi wĩrĩ õ ré hã, saihuri õ di za, u. Duré â hã te te âhuri õ di za, u. 'Re ihãimana u'ãsi mono ma, ma tô duré si'ru za'ra, te te uprosi da, te te sima ĩ'ru za'ra zé hã te te âma uwaimrami za'ra õ wamhã. Te za, u, sô aima'uri za'ra. Asa tãma ĩrowaihu'u za'ra zéb zô si, te âhãna hã mapari za'ra. — ãne te tãma rowasu'u.

²² Tawamhã apito hã te sadawa uwati, 'ritéi'wa hã, ãne:

— Ni'wai ma, ĩma ĩrowasu'uzém na hã rowasu'u tã za. — ãne te sadawa uwati, apito hã. Taha pari, te tãma rob'ru, morĩ da.

Apito Perihi u, Paru da te ĩsaprõnizé wasu'u

²³ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã te oto sô tihârã zahuré, tizapari da'wapéi'wa wada'uri'wa norĩ zô. ãne te tãma rob'ru zahuré:

— Ma'ãpé sô aihârã aba, da'wapéi'wa norĩ zô, para na 're ĩnomro mono hã 200 na ihãiba norĩ zô, duré awaru na 're ĩnomro mono hã 70 na ihãiba norĩ zô, duré ĩsi'uwazi'wa na dapãrĩ'wa norĩ hã 200 na ihãiba norĩ zô. Mara sime na te za aiwairébé 'wa, Sézareza u ai'aba'réi wa'aba da.

²⁴ Awaru hã te za ĩ'ubumroi wa'wa, Paru hã âma ĩmorĩzéb da. Awaru na te za asiwi ĩsaprõni waré wa'wa, Peri na danhib'apito nhisi u, asiwi âwisi wẽ wa'aba da. — ãne te tãma rob'ru zahuré.

²⁵ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã Zeruzarẽ âma 're ĩsãmra mono hã ma tô Perihi ma rob'ui'ére. ãne ĩsimi'ui'ére hã:

²⁶ "Peri, wanhib'apito, uburé na da'madá'ã'wa, wa âma asawi.

"Wa hã, Caradiu Risi'asi.

²⁷ "Ã hã aibã hã ma tô zudezu norĩ hã siwi ti'ã. Te aré siwi tiwĩ. Tawamhã wa hã wa tô itẽme wi, da'wapéi'wa norĩ me. Wa tô dawĩ âma wasisaprĩ za'ra ni, romanu na 're ihãimana mono na te waihu'u wa oto.

²⁸ Wa tô ĩsima wẽ, ĩwasédé hã da te âma ĩsa'razé hã te waihu'u da. Taha wa, wa tô saprõ, zudezu norĩ ma rotĩ'wa norĩ tẽme.

²⁹ Taha wa, wa tô waihu'u oto. Marĩ ĩwasédé hã te âma waihu'u õ di, da te ĩwĩrĩzéb da hã, duré dazazéb 're, da te dasiwi ĩsêrêzéb da hã. Mare di. Zudezu norĩ 're ihãimana za'ra mono zé wa'rãmi, 're ihãimana mono zém na si ma tô ĩwasédé hã siwi âma sa'ra.

³⁰ Zudezu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da, te te sima ĩ'ru za'ra zé hã ma tô duré ĩma waihu'u ni. Te waihu'u wi, wa tô âma atẽme satõ, sa'ëtẽ. ĩwasété na tãma ĩnharĩ'wa norĩ ma, wa tô duré âma rob'ru za'ra, âma atẽme si'aba'ré da, asõ'a te te ĩwasédé hã âma sa'ra da. ãne si, wa âma aima rob'ui'ére."

³¹ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te te tãma ĩ'ru za'ra zém na ma tô âma uwaimrami za'ra. Paru hã ma tô siwi saprõ. Tawamhã tô ã mara na ma tô aihutu, Ātipatiridi na 'ri nho'õmo nhisi u.

³² Tawamhã awẽpsi, da'wapéi'wa norĩ, para na ĩsi'aba'ré norĩ hã ma tô apã ai'aba'ré, tinhorõwa u. Paru hã ma tô rẽme za'ra, awaru na 're ĩnomro mono norĩ si te te siwi saprõni da oto.

³³ Tawamhã ta norĩ hã ma tô siwi saprõ, Sézareza u. Tamomo sihutu wi, ma tô awa'awi siwi saprõ Paru hã, apito u. Tawamhã ma tô apito ma rob'ui'ére hã sõmri za'ra.

³⁴ Apito, ma tô sõrẽ, rob'ui'ére hã. Te te sõrẽ parip si, ma tô Paru sadanha:

— E niha asipti'a nhisi hã.
Tawamhã te asa tãma tinha:
— Sirisiza na ìnhipti'a nhisi hã.

³⁵ Tawamhã te te waihu'u wamhã, apito hã te tãma tinha:

— Aiwasédé hã te te ai'ãma Ìsa'ra norĩ hã we sihutu wapsi, wa za aiwapa, ta nori siré. — Æne te tãma tinha.

Tawamhã ma tô da'wapé'wa norĩ ma Paru hã 'ru za'ra, Erodihì nhorõwa ãma te te siwi sêrê da. Te te duré siwi 'madâ'â pese da zama, te tãma 'ru za'ra.

24

Zudezu norĩ hã Paruhu ãma ìwasédé te te siwi ãma ìhirizé wasu'u

¹ Tawamhã bâdâ hã 5 na ma tô ãma ne, Erodihì nhorõwa ãma hãimana ré hã, Paru hã. Tawamhã Ananiza hã, 'Re ìhãimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ìpire uptabi hã ma tô Sézareza u wi, sasedoti ìpire uptabi hã. Nì'wam norĩ hã, da'madâ'â'wa norĩ hã ma tô siré te te simro. Dan-himirob'manharizém na dawasu'u'wa zama te siré saprõni za'ra, Téturu na ìsisi hã. Ta norĩ hã apito Perihì ma, ma tô ìwasédé hã siwi ãma tihi, Paruhu ãma.

²⁻³ Tawamhã apito Peri hã ma tô Paruhu zô hã, danho're sab da. Taha pari, Téturu hã ma tô oto Paruhu ãma ìwasédé hã ãma tihi. Apito ma, te rowasu'u, ãne:

— Roti'wa, a hã aiwê uptabi di. A hã wama 're roti wê u'âsi mono wa, wa rowê na si 're wahãimana za'ra ãhãna hã. Wa'madâ'â'wa norĩ ma, ma tô 're ìroti wê u'âsi mo, daro mono bâ te te 're wa'madâ'â wê za'ra mono da, marĩ ìwasédé hã te te wama 're pese za'ra mono da. Tawamhã waro mono bâ, asimipawaptobzém na wama 're asõpru mono wa, wa wa te 're aiwêsãmri u'âsi za'ra.

⁴ Tane nherê, ìwapari wa'a õ'umhasite, ìmreme syry na wa za aima rowasu'u. Asõpru wa, da'upana te aima rowasu'u wamhã, áté aima wê di za, ìwapari da hã.

⁵ Õ hã aibâ hã wa tô waihu'u za'ra ni, timreme na daré ro'wa'rutu'wa na hã. Duré daro mono bâ zudezu norĩ hã te te ìropéi mono tème 're morĩ wamhã, ma tô te te da'ãma 're aro'wa'rutu. Duré nazarenu na dasina dasipo'ozém nhisi niwĩ, 're ìnomro mono ma hã pire di, õ hã.

⁶ 'Re ìhãimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé hã te aré wawi wasété, 'ri hã. Tazahã wa tô wasiwi âri ni.

⁷ Tawamhã apito Risi'asi hã ma tô watème wi. Sa'êtê ma tô wawi ti'â, Paru hã.

⁸ Ta hã ma tô ìwasété na tãma ìnharĩ'wa norĩ ma 'ru za'ra, asõ'a simasab da, te te aima wasu'u za'ra da. Taha wa, ã hã aibâ hã sadawa pibui wamhã, tô sena na te za ìwaihu, ìwasédé hã wa te wasiwi ãma Ìsa'razém na hã. — Æne te Téturu hã apito sada wada'u.

⁹ Tawamhã zudezu norĩ, tame ìsimasam norĩ hã te duré sadawa waptob za'ra, ìwasu'u tô sena na.

Paru hã, Perihì uiwada ìsiwasu'uzé

¹⁰ Tawamhã apito hã ma tô Paruhu ma tinhìb'rada sarõtõ, timreme hã te te oto wazere da. Taha wa, Paru hã timreme hã ma oto waze, ãne:

— Ma tô ai'ãma tiwahub ahã, ãme dama rowairébé'wa na 're aihãimana mono ré hã. Æne hã ìma waihu'u pese di. Taha wa, asõ'a ìsi'uihã na aima ìsiwasu'u da hã, ìma wê di.

¹¹ Īmreme hã sena na te za ĩwaihu. Nimosi, wa tô wi, Zeruzarê u hã. Bâdâ 12 na ma tô ĩâma ne, tamê ĩnhamra ré hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma ĩwata da, wa tô wi. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zêb âma 'ri 'wawi wa'ra 're, ĩnhamra ré, ĩsiré zudezu norĩ hã ma tô ĩsãmri za'ra.

¹² Tane nherê, ĩmreme na te ĩdazadawa 'razâri na hã te te ĩwapari za'ra ô di. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ ĩmreme na te dazada'rãmi ô di. Duré 'ri babab zama te da'azada'rãmi mono ô di.

¹³ Taha wa, ĩwasété newa, tô sena na te te siwi ĩâma sa'ra waihu'u ô di. Mare di.

¹⁴⁻¹⁵ Âne wa za aima ĩsiwasu'u. 'Re ĩdanomro mono zép téb zarina, wa tô te 're romhuri, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. 'Re ĩdanomro mono zép té wasu'u hã te zudezu norĩ hã te te siwi 're wê'ô za'ra, senai ô newa. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wahi'rata norĩ nhib'apito nhimiroti hã wa tô uburé saze, Mozési te te âma ĩrob'ui'éré hã. ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hã wa tô duré saze. ĩwasédé hã te te siwi ĩâma ĩsa'ra norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma te te ĩsasômri za'ra ne, wa duré wa hã âma sasô. Dadâ'â nherê, aihĩni apã te te 're ĩda'ahãiwa'utu mono zém na wa tô âma sasô, ĩwê hã duré ĩwasédé hã apã te te 're ĩda'ahãiwa'utu mono zém na hã.

¹⁶ Taha wa, ĩwê hã te 'manharĩ tô da hã, ĩwa'a ô di, ĩpê'ê wapu na 're ĩsi'madâ'â u'âsi mono da si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, duré danho'a zama. — Âne te Paru hã tâma siwasu'u, apito Perihĩ ma.

¹⁷ Te duré tâma siwasu'u, âne:

— Zeruzarê nhiti 're ĩmorĩ ré, ma tô ĩâma tiwahub ahã. Tawamhã tamomo wa tô apã mo, danhibzari hã te âri da, ĩsiré norĩ ma, te sômri da. Duré danhimizama hã da te ĩsimro hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te sômri da, âma ĩwata da, wa tô apã mo.

¹⁸⁻¹⁹ Âne te 'manharĩ da, wa tô ĩsipese, wasiré zudezu norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zêb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te ĩwêsãmri da. Tawamhã zudezu norĩ hã Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi ĩsihudu hã ma tô ĩ'madâ'â za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zêb âma 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te te ĩ'madâ'â za'ra wamhã, ĩrata dasi'rã'ô'tô ô di. Da te ĩmreme 'razâri ô di. Rowê si. Ta norĩ hã te te ĩ'madâ'â za'ra norĩ hã marĩ ĩwasédé hã te te ĩâma waihu'u za'ra wamhã, we si'aba'rêi 'wa'âhã, aré wê di, asô'a ĩwasédé hã te te ĩâma sa'ra da.

²⁰ Ta norĩ hã we si'aba'rêi ô wamhã, âté asô'a ĩsimasam norĩ si te za aima ĩwasu'u za'ra. Dama roti'wa norĩ nho're ĩzab ré, marĩ ĩwasédé hã te te ĩâma ĩwaihu'u za'ra zém na, te za ĩwasu'u za'ra, âme ĩzab ré.

²¹ Wa hã wa za aima ĩsiwasu'u, te ĩ'mahârâzém na, dama ĩpire norĩ nho're ĩzab ré, âne: "Á bâtâ na wa asô'a ĩzab za'ra wa'wa, ĩpibui pese za'ra wa'aba da. Dadâ'â nherê, apã dahãiwa'utuzé, te sazei wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're ĩmorĩzêb zô te za ĩpibu za'ra wa'wa." Âne si wa tô ĩsi'mahã, dama ĩpire norĩ nho'a ĩzab ré. Áté âne ĩmreme wamhã, te ĩâma rosa'rata za'ra, ĩwasété na. — Âne te Paru hã siwasu'u, apito Perihĩ ma.

²² Tawamhã apito Peri te tâma tinha:

— Zahadu, apito Risi'asi wei wisi wapsi, wa za niha hã aima rowairébé. — Âne te tâma tinha.

Apito Peri hã ma tô waihu'u pese, 're ĩdanomro mono zép té hã. Tane nherê, te te âma wapari 'rãsutu ô di.

²³ Tawamhã apito Peri hã ma tô da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma waihu'u, âne:

— 'Madâ'â pese za'ra wa'aba za, ã hã aibã hã aiwi simani za'ra wa'aba tã da. Tazahã, marĩ hã te te 'manharĩ da, te te sima wẽ wamhã, syry na te za tãma ĩrowairébẽ 'wa. Duré, ĩsiré norĩ hã ĩhãimanazéb da, te te pawaptob za'ra da, we ĩtẽme sisisi wamhã, wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za, tiwi. — Æne ma tã tãma waihu'u, apito hã.

Paru hã Apito Perihi nho're ĩsabzé wasu'u, Durusiraha nho're me

²⁴ Bãdã hã siwaptom na ãma ne pari, ma tã apito Peri hã Paruhu zõ hã, timro me, Durusiraha me. Durusira hã, zudezu. Tawamhã Cristu Zezusi hã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na ma tã Paru hã tãma rowasu'u zahuré. Apito Peri hã ma tã ĩsimirowasu'u hã wapari pese.

²⁵ ĩwẽ na si 're ĩdanomro mono zém na ma tã tãma rowasu'u, marĩ hã ĩwasédé hã da te dasiwi ĩwẽ'õzém na zama. 'Re danomro wasété mono wa, rob'rãsutu u 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, za niha te te dama ĩrob'manharĩ pipa zém na ma tã duré tãma rowasu'u. Æne hã te te tãma awasu'u wa, ma tã apito Peri hã tipahi. Taha wa, te tãma tinha, Paruhu ma:

— Æhãna te za aimo a'ã. Niwa te ĩsima wẽ wapsi, wa za duré asõ hã apã, te aiwapari da.

²⁶ Tawamhã Paruhu ãma te rosa'rata, rob'uiprazém na tãma siwa'ãbã da newa, dazazém hawi watobro da. Taha wa, te nasi sõ hã, te te sima rowasu'u zahuré da.

Paru hã Pesituhu ma, ĩsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ Tawamhã maparane ma tã ãma tiwahu, Sezariza ãma sãmra ré, dazazéb 're, Paru hã. Tawamhã Posi'u Pesitu hã te za oto si'apito, Perihi nhowa're're. Taha wa, apito Peri hã sisa'u ma tã tizadawa ãma tirẽ, dazazéb 're, hãimana u'ãsi da Paru hã, ĩsa'u hã. Zudezu norĩ ma, rowwézéb da, ma tã ãne hã tizadawa hã ãma tirẽ.

25

¹ Tawamhã Pesitu hã tame si'apito wamhã, bãdã si'ubdatõ ãma ne pari, te oto mo Zeruzarẽ u, Sézareza hawi.

² Zeruzarẽ u wisi wamhã, sasedoti ĩpire norĩ hã duré zudezu norĩ ma, rotĩ'wa norĩ zama ma tã tãma wasu'u za'ra Paru hã, wasété ré ne.

³ Ma tã tiwi waptẽrẽ za'ra, Paru hã te te tãma satõrĩ za'ra da, Zeruzarẽ u. Ta norĩ hã bãdãdi wã wa, te te siwi wĩrĩ da, aré ãma siwada'uri za'ra na dã'ãsina, ma tã tiwi waptẽrẽ za'ra, Zeruzarẽ u te te satõrĩ da.

⁴ Tawamhã apito Pesitu hã ma tã asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Paru hã Sézareza ãma te nhamra dazazéb 're, da'wapéi'wa norĩ hã te te siwi 'madã'ã pese za'ra da tame. Tamomo wa za apã morĩ su.

⁵ Taha wa, dama ĩmreme pire norĩ hã asiwa'wa hawi, asiwi satõrĩ za'ra wa'aba za, ĩme si'aba're da. ĩwasédé hã te te ãma hiri ze za'ra wamhã, tamep si te za tãma nharĩ za'ra, ĩnho'a. — Æne te apito Pesitu hã tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã bãdã hã 8 na áté niwamhã 10 na ma tã ãma ne, Zeruzarẽ ãma sãmra ré hã, apito Pesitu hã. Taha pari, ma tã mo apã, Sézareza u. Wisi wamhã, awẽ te oto nhamra, dapa'uwati'wa simasisizém na. Tawamhã Paruhu zõ ma tã da'mazatõ, te te ĩtẽme siwi saprõni da.

⁷ Tawamhã Paru hã ĩtẽme wisi wamhã, zudezu norĩ hã Zeruzarẽ hawi ĩsi'aba're norĩ hã ma tã tiwi uirĩ. Taha wa, apito ma, ma tã wasu'u wasété uptbi za'ra, Paru hã. Tãne nherẽ, tã sena na ĩwasédé hã te te siwi ãma sa'ra waihu'u õ di, zudezu norĩ hã.

⁸ Tawamhã Paru hã ma tã apito ma siwasu'u, ãne:

— Zudezu norĩ nhimiroti wa'rãmi, ĩwasédé hã te 'manharĩ ò di. Mare di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma ãmá duré ĩwasédé hã te 'manharĩ ò di. Duré Roma ãma apito Sézaha ma, marĩ hã te 'manharĩ ò di, danhipai u danhib'apito ma hã. — ãne ma tó Paru hã si'wawi aimapa.

⁹Tawamhã apito Pesitu hã te asa tãma tinha:

— E Zeruzarê u aimorĩ da hã, aima wê di, tame da te asadhanharĩ za'ra da, ĩnho'a. — ãne te sadanha, zudezu norĩ ma, ĩmreme te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ĩrowê za'ra zéb da.

¹⁰Tawamhã Paru, te asa tãma tinha:

— Mare di. ĩmorĩ da hã, te ĩsima rowê ò di. Roma ãma apito Sézaha zadawa para, te ãme 're ĩda'apa'uwati mo. Taha wa, ãmep si te za siwĩ ĩzadanha, ĩhãimanazém na. Marĩ ĩwasédé hã te 'manharĩ ò di, zudezu norĩ ma hã. ãne na hã aima ĩwaihũ'u pese di, a hã.

¹¹Marĩ ĩwasédé hã te 'manharĩ 'wa'ãhã, da te dasiwĩ ĩwĩrĩ da hã, aré ĩsisawĩ ò di. Tane nherê, ĩwasédé hã te te siwĩ ĩ'ãma ĩsa'ra hã tó senai ò wamhã, ni'wa hã te te tãma ĩza'rêi waihũ'u za'ra ò di. Taha wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u si te za ĩzatõ, apito Sézaha nho're ĩzab da, taha ma si ĩsiwasu'u da, tame. — ãne te tãma si'ru, Paru hã.

¹²Tawamhã Paruhu mreme hã te te wapari wamhã, apito Pesitu hã ĩsimiroti na ãma ĩsime za'ra norĩ me, ma tó sima ãma roti za'ra. Taha parip si, ma tó asa Paruhu ma tinha, ãne:

— Ma tó ĩma asi'ru, Roma ãma apito Sézaha u te asatõrĩ da. Tane tó. Te za tó ĩtẽme aimo. — ãne ma tó tãma rowairébé, apito Pesitu hã.

Paru hã Apito Adaripaha nho're ĩsabzé wasu'u, Berenisihĩ nho're me

¹³Tawamhã, syry na ãma ronomro pari, apito Adaripa norĩ hã ma tó tihidiba me aimasisĩ zahuré, Sézazeza u. Berenisĩ na ĩhidiba nhisi hã. Apito Pesitu hã te te sabu zahuré da, ma tó ĩtẽme aimasisĩ.

¹⁴⁻¹⁵Tawamhã tame simasisĩ ré, bãdã hã umro na ãma ne pari, ma tó apito Pesitu hã apito Adaripaha ma wasu'u, Paru hã. Te tãma tinha, ãne:

— ãme aibã hã te za, dazazéb 're, apito Peri hã sisa'u te te dama ĩ'ru hã, dazazéb 're, hãimana u'ãsi da, ĩsa'u hã. Tawamhã Zeruzarê u ĩmorĩ wamhã, sasedoti ĩpire norĩ hã duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ me, ma tó ĩma wasu'u za'ra, Paru hã wasété ré ne. Te dama hãiba 'ru da, ma tó ĩwasédé hã siwĩ ãma tihĩ.

¹⁶Tane nherê, wa tó asa tãma nharĩ za'ra, ãne: “Mare di. Wa norĩ hã, romanu norĩ hã ãne wa te 're 'manharĩ za'ra mono ò di. Dasi'wawi 're dasimapa za'ra mono ò ré, wa te 're dahãiba za'rêi waihũ'u za'ra mono ò di. Te te dama 're ĩnharĩ za'ra mono norĩ nho'a 're dasimasa mono wapsi, te za a'ã 're dasiwasu'u za'ra, sena zô.” ãne wa tó asa tãma nharĩ za'ra, sasedoti norĩ ma.

¹⁷Tawamhã ta norĩ hã ma tó we ĩsiré ai'aba'rê. Tawamhã awẽm na hã awa'awi wa tó sô nhamra, dapa'uwatizéb ãma. Wa tó dama ti'ru, da te we ĩtẽme saprõni da, aibã hã.

¹⁸Tawamhã tãma ĩnharĩ'wa norĩ hã ma tó sada aimasa. Tane nherê, marĩ na te te wasu'u wasété za'ra ò di. ĩwasété uptabi newa, wa tó aré ãma rosa'rata. Tane nherê, ãnei ò di oto, ĩnhimirosa'rada hã.

¹⁹Zudezu norĩ nhimizazezém na sisada'ãbã za'ra wa, marĩ hã ĩwasété na te te ãma hiri za'ra neza. Aibã hã Zezusi na ĩsisi hã dá'ã nherê, apã ĩhãiwa'utu na te te dama 're wasu'u u'ãsi mono wa, ma tó ĩwasété na tãma nharĩ za'ra.

²⁰ Taha wa, wa hã ĩsimi'manharĩzéb zô te pibui waihu'u ô di, ãmemhã. Taha wa, wa tô sadawa pibu aré, Zeruzarê u morĩ da, te te sima rowê zô, tame da te dasiwi sadanharĩ da.

²¹ Tane nherê, ma tô ĩwi rowaptê, Roma ãma apito Sêzaha u si te satôri da, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'rata sãmra da a'â, tamomo te satôri ô ré. Taha wa, wa tô dama ti'ru, da te dasiwi ãma ropti da, ãme sãmra da a'â Paru hã, apito Sêzaha u te satôri ô ré. — ãne apito Pesitu hã ma tô tâma rowasu'u, apito Adaripaha ma.

²² Tawamhã mreme parip si, Adaripa te tâma tinha, Pesituhu ma:

— Aibã mreme hã te wapari hã, wa ĩsima wê.

Tawamhã Pesitu te asa tâma tinha:

— Tane tô, awêpsi te za ĩwapa.

²³ Tawamhã awêpsi apito Adaripa norĩ hã Berenisihĩ me, ma tô tizasi zahuré, apito te, dasi'rã'õtôzéb u. Uza wê ré, duré sima sipese na, ma tizasi zahuré, dama pire wê te, ãma datob'uzu za'ra da. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ me ma tô asisi, 'ri nho'ômo ãma dama ĩpire norĩ me zama. Tawamhã apito Pesitu hã ma tô Paru hã dama ti'ru, te te ĩtême siwi saprõni da.

²⁴ Te te ĩtême siwi saprõni wamhã, Pesitu hã ma tô dama tinha, ãne:

— Apito Adaripa, duré ãme 're asimroi wa'aba mono norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. ãhãta te za, aibã hã. Zeruzarê ãma ĩnhamra ré hã zudezu norĩ hã aihĩni ma tô siwi ãma ĩwasutu. ãneb zama te siwi ãma ĩwasutu, dâ'ã da. ã hã hãiba ré 're morĩ u'ási wamhã, te za, u, te te da'ãma 're rowasété.

²⁵ Tane nherê, marĩ na hã te waihu'u ô di, da te dasiwi ĩwirĩzéb da hã. Tawamhã ô hã si'uihã na ma tô ĩwi rowaptê, Roma ãma apito Sêzaha u te satôri da. Taha wa, wa tô ãma saze tô, te ĩtême satôri da.

²⁶ E niha, wa za tawamhã bété ĩwasété na tâma rob'ui'ére, Roma ãma wanhib'apito ma. Marĩ na sena na ĩwasédé hã da te ãma ĩsa'razém na hã te waihu'u ô di, wa hã. Baba di. Taha wa, wa tô sô hã, asô're sab za'ra wa'aba da, apito Adaripaha nho'reb zama. Marĩ zô te za asiwi ĩ'madã'ã 'wa pé, marĩ na pé te ãma rob'ui'ére da, wanhib'apito ma.

²⁷ ĩwasédé hã da te ãma ĩsa'razém na te tâma rob'ui'ére waihu'u ô di. E niha da, wa za bété taré ĩtême satô, aibã hã da'wapéi'wa norĩ me morĩ da, Sêzaha nho're sab da, si'uihã na tâma siwasu'u da. Marĩ hã ĩwasédé hã da te ãma ĩsa'razé hã hãimana ô nherê, te ĩtême satôri waihu'u ô di. — ãne te apito Pesitu hã dama tinha.

26

Paru hã apito Adaripaha nho're, dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhã apito Adaripa ma tô Paruhu ma tinha, ãne:

— ãhãna, asi'uihã na te za wama asiwasu'u, aihãimanazém na.

Taha wa, Paru hã ma tô tinhib'rada hã dama wê, apito Adaripaha ma siwasu'u da. Taha pari, te ãne tâma siwasu'u oto danho'a:

² — Apito Adaripa, ĩto ti ãhãna hã, asô'a za oto aima ĩsiwasu'u wa. Zudezu norĩ hã ĩwasédé hã te te ĩ'ãma ĩhiri za'ra zém na wa za ĩsiwasu'u na wa'rã.

³ Zudezu norĩ hã 're ĩnomro mono zé hã aima waihu'u pese di. ĩsisada'rãmi za'ra zé hã, aima waihu'u pese di duré. Taha wa, wa aiwi rowaptê, asim'ê na ĩwapari da.

⁴ — ĩprédu wi, 're ĩhãimana mono zém na ma tô uburé zudezu norĩ hã ĩwaihu'u za'ra. ĩrob ãma 're ĩhãimana mono ré, ma tô ĩwaihu'u za'ra, 're

Īhâimana mono zém na hã. Zeruzarê âma ma tô duré ĩwaihu'u za'ra, tame 're Īhâimana mono ré hã.

⁵ Parisezu norĩ siré, wa tô 're Īhâimana. Wasiré zudezu norĩ hã Mozésihî nhimi'ui'ére zarina sipai âna 're Īhâimana za'ra mono zém nhipai u 're ĩwahâimana za'ra mono zé hã, wasiré parisezu norĩ hã. Âne ĩsâna'rata hawimhã, 're Īhâimana mono zé hã. Zudezu norĩ hã sena na te te aima ĩwasu'u ze za'ra 'wa'âhã, âne na hã te aré aima ĩwasu'u wê za'ra.

⁶ Dadâ'â nherê, apâ te te 're ĩda'ahâiwa'utu mono zéb zô, wa 're ĩnhimipari u'âsi, 'Re Īhâimana u'âsi mono, wahi'rata norĩ ma, te te ĩropisutu zô. Taha zarina, ma tô zudezu norĩ hã â bâta na ĩwasédé hã ĩ'âma hiri za'ra.

⁷⁻⁸ Wahi'rata norĩ, 12 na ĩhâiba norĩ nhihudu mono bâ, wa wanhimi'ê na âma 're wawata za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono âma hã. Rowa'a na wa âma 're wawata za'ra, barana zama. 'Re Īhâimana u'âsi mono te te wama ĩropisutu zô, wa wanhimipari sina âma 're wawata u'âsi za'ra. Ôhõ zô 're ĩnhimipari mono wa, te zudezu norĩ hã ĩwasédé hã ĩ'âma sa'ra. ĩwapari'wa norĩ, e marĩ wa, te 'Re Īhâimana u'âsi mono âma 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo, te te 're ĩda'ahâiwa'utu mono zéb da hã, tâma ĩwaihu'u õ newa.

⁹ — Wa tô aré ĩsina rosa'rata, Zezusihi zazei'wa norĩ âma te 're rowasutu u'âsi mono da, Nazaré âma aré 're ĩsâmra mono zazei'wa norĩ âma.

¹⁰ Tawamhã Zeruzarê âma ma, wa tô âne hã te tâma 're 'manharĩ za'ra. Sasedoti ĩpire norĩ zâdawa para, wa tô te 're 'maza, dazazéb 're, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ hã. Duré da te dasiwi 're simroi mono da, da te dasima 're hâiba za'rê za'ra mono wamhã, wa tô te âma 're dazaze za'ra.

¹¹ Taha wa, wa tô te âma 're arowasété, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã te te siwi 're wê'õ za'ra mono da, ĩsazei'wa norĩ hã. Ta norĩ zâda ĩzahi uptabi wa, wa tô 'ri nho'õmo mono bâ te âma 're rowasété za'ra, darob amoi âma zama.

¹² — Taha da, nimahã bâta na wa tô duré mo Damasitu u, ĩsazei'wa norĩ zô, âne hã te tâma 'manharĩ za'ra da. 'Re Īhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ĩpire norĩ hã ma tô ĩzatorĩ za'ra. Rob'ui'ére ma tô ĩma sômri za'ra, ĩsazei'wa norĩ âma te 're rowasété za'ra mono da, ĩsadawa parab za'ra.

¹³ Apito, tane nherê, ma tô aimawi ĩma tiromhâiba. Damasitu u ĩmorĩ ré, abzuma wa'wa ma tô rowa'a za'êtê uptabi hã ĩma ai'ubuzi, hâiwa hawi. Bâta nhimirowa'a nhipai u, rowa'a za'êtê uptabi di. ĩsiré ĩsi'aba'rê norĩ uwaibaba zama ma tô ai'ubuzi.

¹⁴ Tawamhã aihîni wa tô warere'e ni, ti'ai wa. Wa hã ni'wai mreme hã wa tô wapa. Âne te ĩma tinha, ebreusi norĩ mreme na: "Saru, Saru, e marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo. Aipê'ê 'remhã ma tô 're asi'u'a u'âsi mo, powawê hã wedehu 'rã'wa na da te zusi wa, te te sina mei wa, ĩsi'u'a ne."

¹⁵ — Tawamhã wa tô asa 'mahã: "Apito, e 'wa hã a hã."

— Tawamhã Wanhîb'apito te asa ĩma tinha: "Wa hã Zezusi, te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo.

¹⁶ Ma'âpé aiwahutu, hâiwi asab da. Wa we aima ĩsîhâi'rê, te ĩsima aipisutu da, ĩma romhuri'wa da. Â bâta na ĩzabuzém na te za dama 're ĩwasu'u u'âsi mo. Duré zahadu wapsi te aima ĩwaihu'uzém na zama, te za dama 're ĩzadawa wasu'u u'âsi mo.

¹⁷ Wa hã wa za te 're ai'madâ'â, asiré zudezu norĩ, ĩsahi norĩ wi, te 're asõ'reptui mono da, duré zudezu'õ norĩ wi, te 're asõ'reptui mono da zama. Zudezu'õ norĩ tême, wa za oto asatõ.

¹⁸ Datob'a ne 're danomro mono wa, da te 're ĩdato pese za'ra mono ne, te za 're Īhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're ĩpo're pu'u za'ra mo, zudezu'õ norĩ hã. Robra na 're ĩnomro mono hã te za 're ĩ'awaibui mo, rowa'a na oto 're nomro mono da, ta norĩ hã. Satanasihî nhiptetezém hawi te za 're ĩ'apizari mo,

'Re ìhâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro mono da oto, te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwasédé hã te te tãma 're apari mono da, duré âma 're sib'a'uwê za'ra mono da oto dame." Æne ma tó Wanhib'apito hã ìma pisutu, zudezu'ô norĩ hã. — Æne ma tó Paru hã siwasu'u, apito Adaripaha ma, tihâimanazém na te te âma ìsaprízém na hã.

Paru hã tìnhimìromhuri na ìsiwasu'uzé

Tawamhã Paru te duré siwasu'u, âne:

¹⁹ — Apito Adaripa, ìwaparì. Hãiwa hawi te ìsabui mreme hã wa hã te sadawa rême ô di.

²⁰ Damasitu âma uimrehêne wa tó Zezusihi zadawa wasu'u na hã dama âma sãna'rata. Taha parip si, Zeruzarê âma wa tó duré dama âma rowasu'u. Taha parip si, wa tó duré Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma dama sadawa wasu'u, zudezu norĩ ma, zudezu'ô norĩ ma zama. Ta norĩ hã tiwasédé hã te te 're rême za'ra mono da, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro wê mono da, wa tó te tãma âma 're rowasu'u za'ra, tó sena tiwasété wi' 're ìsipizari za'ra mono na, da te 're waihu'u za'ra mono da.

²¹ Taha 'ru te, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tó siwi ì'â, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma 'ri 'wawi wa'ra 're, ìnhamra ré. Te aré siwi ìwĩ.

²² Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tó te te 're ìpawaptob u'âsi. Taha wa, ã bātã na ìhãiba ré, wa zahadu 're ìhâimana. Taha wa, zahadu wa nasi dama sadawa wasu'u, dama ìwapu norĩ ma, duré dama ìpire norĩ ma zama. Uburé Mozésihì nhimirowasu'u zarina, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u zarina, wa tó te dama 're sadawa wasu'u. ìnhimizadawa wasu'uzém na âma ìsipai ô di. Romhã ré ma tó ta norĩ hã te te dama 're wasu'u za'ra, âne:

²³ “Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã te za robzépata za'êtê. Te za dasiwi wĩri ni. Dadã'ã nherê, apã te te 're ìdahãiwa'utu mono zéb da na te za sãna'rata. Tawamhã te za dama waihu'u za'ra, rowa'a na 're ìdanomro wê mono zé hã. Apã ìhãiwa'utuzéb za'u si, te za âne hã zudezu norĩ ma waihu'u za'ra, zudezu'ô norĩ ma zama.” Æne ma tó romhã ré dama sadawa wasu'u za'ra. Taha na wa tó duré wa hã dama rowasu'u. — Æne te siwasu'u Paru hã, apito Adaripaha ma.

²⁴ Æne siwasu'u ré, ma tó apito Pesitu hã sadawa 'razã. Mreme 'rãihã na te tãma tinha, âne:

— Paru, ma tó aiwamna, ai'rãzadã'ã wa. Asimirosa'rata ahã wa, ma tó ai'rãsiwamna.

²⁵ Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— ìnhib'apito, mare di. ìsiwamnari ô di. ìmreme hã tó sena. ìmreme wê di. — Æne te asa tãma tinha, apito Pesituhu ma.

²⁶ Tawamhã apito Adaripaha ma, te duré tinha:

— Apito Adaripa, Zezusi hã ti'ai âma 're morĩ ré hã uburé marĩ hã tãma 're ìromhãimana mono zém na hã aima waihu'u pese di, ìdã'ázém na hã duré ìhãiwa'utuzém na zama. Da'ahã na ma tó âma 're danhopré. Taha wa, apito Adaripa, a zama ma tó ìwaihu, uburé Zezusihi wasu'u hã te aima ìwasu'u hã. Taha wa, sena na, wa aima ìsiwasu'u ìpahi ãna, waihu'u da.

²⁷ Apito Adaripa, e 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã sena na ma tó ìsaze. Ma ìsaze tó. Æne na wa tó ìsina aiwaihu'u.

²⁸ Tawamhã apito Adaripa, ma tó mreme to na Paruhu ma tinha:

— E tane na duréi ĩma rowasu'u bâ, wa za bété âma asaze, Cristu hã te saze da.

²⁹ Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— ĩmreme 'rutu na niha wamhã, ĩmreme pa na te aima rowasu'u wamhã, tã marĩ õ di. Āhã si ĩpire hã, ĩsine 're ĩsazei pese mono da hã. Taha da, wa 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi, uburẽ â bâtã na ĩwapari'wa norĩ âma zama, te ĩsima wẽ õ nherẽ, Cristu hã saze za'ra wa'aba 'ru te, ĩsine da te aipawasisi za'ra wa'aba da hã. — Āne te asa tãma tinha, Paru hã.

³⁰ Tawamhã apito Adaripa hã duré apito Pesitu hã duré Berenisi hã, duré uburẽ ĩsiré ĩsi'ubumro norĩ zama ma tã tiwahutu za'ra aihĩni.

³¹ Te oto tiwi ai'aba're. Tiwi si'aba're za'u si, ma tã sima âma nharĩ za'ra, ãne:

— Ő hã aibã hã marĩ ĩwasédé hã te te 'manharĩ õ di, da te dasiwi ĩwĩrĩzéb da hã, niha wamhã, dazazéb 're, da te dasiwi ĩsērẽ da hã.

³² Tawamhã Adaripa te tãma tinha, Pesituhu ma:

— Ő hã, aibã hã Roma âma apito Sézaha nho're sab da, te te rowaptērẽ õ 'wa'ãhã, wa aré tãma rowairébé za'ra ni, apã 're morĩ da. Tane nherẽ, waihu'u õ di oto. — Āne te tãma tinha, Pesituhu ma.

27

Paru hã Roma u morĩ da, timorĩzém na te te ĩsãna'ratazé wasu'u

¹ Tawamhã apito Pesitu hã ma tã oto tãma ropibu, Paruhu ma, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, rowa'u na uba'renen na hã. Tawamhã wa hã, Rucasi hã wa tã ĩme mo. Zuri'u na da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa nhisi hã ma tã duré wame satõ, Paruhu 'madã'ã'wa da hã, duré pawasisi ré ĩsiré ĩsi'aba're norĩ 'madã'ã'wa da hã. Da'wapéi'wa wada'uri'wa nhimi'ubumro norĩ hã Danhipai u, Apito te na ĩwaptērẽ hã.

² Tawamhã rowa'u na uba'reneb 're, wa tã asisi ni, Adaramitu hawi we ĩsimizazãri na, wasi'aba're da. Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi u â zãda'rúi baba wara ré, uba'rene nhimizahãrizé mono bâ te za simizahãri. Aibã hã Aritacu na ĩsisi hã te wame mo, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi âma 're ĩsãmra mono hã, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Tawamhã ma tã oto waré tiwara za'ra.

³ Tawamhã awẽpsi, wa tã aihutu ni, Sido na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame, Zuri'u hã ĩwẽ na te te pawaptob da, ma tã Paruhu ma waprosi, tame ĩsazei'wa norĩ u morĩ da a'ã, ta norĩ hã Paruhu âma sime za'ra da, ĩhãimanazéb da hã.

⁴⁻⁵ Tawamhã Sido hawi ma tã oto waré wara, uba'rene hã. Wasi'aba'rei wamhã, rowa'u hã te we wawa'rãmi rowapõ, sa'ëtẽ. Taha wa, Sipri na rob're za'iti nhisi uwaibaba, rowa'u'u syry niwĩ, te waré wara, â poré wa'wai baba, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba. Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba ma tã duré wara. Tawamhã wa tã aihutu ni, Miha na 'ri nho'õmo nhisi u. Risiza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma te za, Miha hã.

⁶ Tame da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tã rowa'u na uba'reneb amo hã tisã, Aresãdiriza na 'ri nho'õmo nhisi hawi ĩwara hã, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u ĩwara da hã. Tawamhã ma tã wama rob'ru za'ra, ĩ're wanhisisi da.

⁷ Tawamhã rowa'u na uba'rene hã ma tã si'ãsi, waré za'ra, wara pire wa. Bãdã ahã na te âma si'utõrĩ, si'ãsi mono ré hã. Tawamhã Sinidu na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ma tã waré mazazã a'ã. Tawamhã rowa'u hã te zahadu wei wawa'rãmi rowapõ. Taha wa, uba'rene hã Cereta na rob're za'iti nhisi

u ma tô waré wara. Tawamhã Saramona na romnhisi uwaibaba rowa'u'u syry niwĩ ma tô waré uirĩ za'ra.

⁸ Á zadaréi baba te wara u'â. Wara pire di. Wara pire nherê, wa tô aihutu ni, Uba're nhimizahâri wê zém na 'ri nho'ômo nhisi u, Raséza na 'ri nho'ômo nhisi 'ratamhã.

⁹ Tamemhã wa tô asimroi hã ni. Dawasété parizém na 're ĩdasipo're pu'u za'ra mono zé bâta za'u si, te rowa'u'u wawê hã 're pusi, wahup sidâpâsi. Taha wa, â wa'wai baba, 're danomro mono ô di oto, rowa'u'u wawê nhimimnhasi te. Taha wa, Paru hã ma tô dama roti, âne:

¹⁰ – Aibã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Āhãna â nhisi baba wasi'aba'rêi wamhã, wama romnhimimnhasi za'ra di za. Uba'rene hã te za waré aiprub za'ra. Taha wa, ĩ're ĩromnhimi'wara hã te za rere'e, âi ba. Duré wa norĩ hã âte wa za ai'utõrĩ ni. Āne wa tô waihu'u. – Āne te tãma nharĩ za'ra, Paru hã.

¹¹ Tane nherê, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã Paruhu nhimirowas'u'u hã te te sazei ô di. Uba'rene tede'wa norĩ mre me si ma tô saze, ĩ'mapra'ba'wai mre me zama.

¹² Tame uba'rene nhimizahârizéb âma, rowa'u'u wawê hã 're pusi mono ré, rowa'u'u na uba'rene hã nomro wê waihu'u ô di. Taha wa, da'ahã na ma tô dasima wê za'ra ni, ô hawi dasi'aba'rê da, Cereta âma Penisi na uba're nhimizahârizém nhisi u sihutu hã, tame uba'rene hã nomro wê da, rowa'u'u wawê hã tamemhã te te 're rowapõrĩ mono ô wa.

Á poré âma rowa'u'ũsa'êne hã te te ĩrowapõrízé wasu'u

¹³ Tawamhã rowa'u'ũsyryre hã hãiwa'a're nhimi'e hawi ma tô watobro. Syry na ma tô rowapõ. Taha wa, ma tô âma rosa'rata za'ra, te te sima ĩwê za'ra zéb uwaibaba si'aba'rê da, sihutu waré da newa. Uba're tétézé hã ma tô wazere za'ra, â 'rowi ĩsimi'wara hã. Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô waré wara, â zadaréi baba, Cereta na rob'rê za'iti nhisi zababa.

¹⁴ Tane nherê, zahadu wasina wapahã za'ra ô ré, ma tô rowa'u'u za'êne hã awa'awi wêi watême rowapõrĩ za'ra, rob'rê za'iti hawi. Rowa'u'u za'êne hã, Nodesiti na da te 're ĩsisi za'ra mono, bâta pusizém nhimire hawimhã 're pusi u'âsi mono wa.

¹⁵ Tawamhã â zadaréi baba awa'awi wara da, wa aré wa te si'oto pibu za'ra. Tane nherê, te wawi tiwara u'âsi za'ra. Taha wa, wa tô tãma 'marême za'ra ni, si'uihã na wara da oto, rowa'u'u zarina.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã Cazuda na rob'rê za'iti 'rare nhisi uwaibaba ma tô wara, rowa'u'u syry niwĩ. Tamomo wara ré, uba're 'rare hã ĩna're na wa te wasiwi ĩsi'u hã wa tô wasiwi wazere ni, â hawi, siprup tã da. Pire uptabi nherê, ma tô uba're na romhuri'wa norĩ hã siwi sarõtõ, uba're ĩsa'êtê 're, te te siwi sêrê da. Uba're za'êne hã ma tô duré te te siwi wasisi, wedenhorõ rutu na sipo'o tã da. Ribiza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma â zaihã uwaibaba supara uwa niwĩ, wara ô'umnhasite, ma tô âma tihâtã'â za'ra. Taha wa, ma tô zazahã wawê hã ĩ'maprabazé hã siwi si'ra, tamomo wara tã da. Tawamhã rowa'u'u wawê zababa ma tô uba'reneb za'êne hã wara.

¹⁸⁻¹⁹ Rowa'u'u za'êne hã pupu'u za'êtê di. Ropupu'u za'êtê uptabi di. Tawamhã wa'âma awê wamhã, te te dama wede za'ra da, âma ĩsihãiba waptob za'ra hã ma tô siwi sãmra na'rata za'ra, âi ba, rowa'u'u na uba'rene hã wapu na waré wara da oto. Ma duré âma ti'awê, rowa'u'u za'êtê na hã. Tawamhã ĩ'mapra'ba'wa norĩ hã ma tô ĩpu hã uba're na romhurizé hã syry na siwi sãmra, âi ba.

²⁰ Awê sidâpâsi te hãiwarutu u'âsi. Taha wa, bâdã hã te te urĩrĩ ô di. Wasi zama te te urĩrĩ za'ra ô di. Rowa'u'u wawê si te zahadu nomro. Tã hã pĩni

za'ētē di duré. Tawamhã wasisõ'reptu za'ra zéb zô, wa te rosa'rata za'ra ô di oto. Sô wanhimipari za'ra ô di oto.

²¹ Tawamhã wasaihuri âna wahâimana za'ra ré, wa'âma ropsi'utõrĩ za'ra wamhã, ma tô Paru hã hâiwi za, iwa'wab za'ra. Âne te tâma rowasu'u za'ra:

— Aibâ norĩ, iwapari za'ra wa'aba. E marĩ da, imreme hã saze za'ra wa'aba ô di bété. Imreme hã saze za'ra wa'aba wa'âhã, aré Cereta hawimhã wawairébé ô di. Taha wa'âhã, aré wama rowē za'ra di, âhâna hã. Aré âma wasi'uba za'ra ô di.

²² Tane nherē, sada asib'ru za'ra wa'aba. Ni'wa hã dâ'â ô di za. Uba'renep si te za wawĩ aiprub za'ra.

²³ Wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, te tâma 're iromhuri u'âsi mono hã. Barana, hâiwa âma tâma iromhuri'wa hã ma tô we itēme wi.

²⁴ Te imã tinha, âne: “Paru, aipahi tō. Tô sena Romã âma apito Sézaha nho're te za asa, asi'uihã na tâma asiwasu'u da. 'Re ihâimana u'âsi mono hã aima isõprubzéb zarina ma tô pisutu, aihĩni asiré isi'aba'ré norĩ hã aiwi dâ'â za'ra tō da.” Âne ma tô imã tinha.

²⁵ Taha wa, âhâna aipahi za'ra wa'aba ô di za. Sada asib'ru za'ra wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono hã imã umnhasi uptabi di. Uburé te te imã iwaihu'u zarina, te za tô wama âma uwaimrami za'ra.

²⁶ Tazahã nimomo, rob'ré za'iti u uba'rene hã te za waré time, rowa'u hã. — Âne ma tô Paru hã po're pu'u za'ra.

²⁷ Tawamhã 14 na ma tô wa'âma timara za'ra, rowa'u'u za'êne hã wawi nomro za'ra ré hã. Taha wa, te rowa'u'u na uba'rene hã zahadu waré si'âsi za'ra siwa'ru, Mediteranizu na âporé nhisi wa'wai baba. Tawamhã mara wa'wa ma tô uba're na romhuri'wa norĩ hã waihu'u za'ra, â zadaré u iropsi'utõrĩ na hã.

²⁸ Taha wa, wedenhorõ na êtē nhi'õmore hã ma tô siwi time, âi ba, â 'reptõ zô te te siwi âma pibu da. Tawamhã ma tô waihu'u za'ra, 36 na â 'rehã pibuzé hã. Tawamhã syry na âma ronomro pari, ma duré siwi pibu. 27 na â 'rehã pibuzé hã oto.

²⁹ Tawamhã uba'rene hã êtē wa'wai baba wara õ'umnhasite, te sima simimnhasi za'ra, êne hã te te prub õ'umnhasite. Taha wa, ma tô ina're hawi itétézé hã maparane si'uiwa na siwi wabzu âi ba, simi'wara da, uba're hã wara tō da. Tawamhã rowa'a zô te te rob'madâ'â za'ra.

³⁰ Tawamhã uba're na romhuri'wa norĩ hã ma tô sisawi za'ra, uba'renem hawi siwaprosi wairébé da. Uba're 'rare hã ma tô sisada si'ra za'ra âi ba, uba'renep tétézé hã iwata âma zama te te siwi wabzuri da newa.

³¹ Tane nherē, Paru hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma âne hã waihu'u, iwada'uri'wa norĩ ma zama:

— Ô norĩ hã wa'rata si'ubumroi õ wamhã, asisõ'reptui waihu'u za'ra wa'aba ô di za. — Âne ma tô Paru hã tâma waihu'u za'ra.

³² Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô wedenhorõ hã siwi sizâ, uba're 'rare nhi'õmozé hã. Baba na ma tô wawi tiwara za'ra, uba're 'rare hã.

³³ Tawamhã hâiwaza wi, ma tô Paru hã tâma roti za'ra, tisa hã te te huri da oto, siptete za'ra hã. Âne te tâma roti za'ra:

— Bâdã hã 14 na ma tô ai'âma ai'utõrĩ za'ra wa'wa, asaihuri aba âna hã, rowa'u te te Isazârizéb zô asimipari za'ra wa'aba ré hã.

³⁴ Âhâna wa za aima roti za'ra wa'wa, asaihuri aba da oto, asiptete sina aihâimana za'ra wa'aba da. Ni'wa hã dâ'â ô uptabi di za. Aihĩni te za aihâiba ré ré aiwairébé 'wa. — Âne te tâma roti za'ra, Paru hã.

³⁵ Tawamhã mreme pari, ma tô ti'â, i'u'êne hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ma tô mre danho'a, ìsôprum na âma wata da. Taha pari, ma tô i'u'êne hã sima wê'ê, te te 'rêne da.

³⁶ Tawamhã aihîni ma tô oto sada aptete za'ra ni. Taha wa, ma tô tisa hã tihu oto.

³⁷ 276 na wahâiba za'ra hã uba'reneb 'remhã.

³⁸ Tawamhã wasaihuri pari, uburé amnho hã uba'reneb 're ìsimi'wara hã ma tô oto siwi sa'wa âi ba, uba'rene hã wapu na waré wara da oto.

Rob u aihîni dahâiba ré ìdawairébézé wasu'u

³⁹ Tawamhã rowa'a pese wamhã, ro hã te te waihu'u za'ra ô di, uba're na romhuri'wa norî hã. Taré ma tô supara hã siwi tisã, êtê 'râihã papara ìnomro hã, â zaihã na. Tawamhã ma tô âma siwada'uri za'ra, rowa'u'u na uba'rene hã tame te te siwi hiri da.

⁴⁰ Tawamhã uba're tétézé hã â 'rowi ìsimi'wara hã ma tô siwi sihâri za'ra, ìsa'u 're simi'wara mono da oto, â 'rowi. Uba're wabzurizé hã ma tô siwi wasihu, te te siwi pi'ra da. Uba're wata âma ma tô zazahâi wa'ôno hã siwi sasô, rowa'u hã te te âma saprôni da, supara u. Tawamhã â zaihã u te oto waré wara, uba'rene hã.

⁴¹ Tazahã sitême â wara sitob u ma tô uba're hã âzé, supara ahâ u, â 'rowi 're ìnomro mono u. Taha wa, supara hã ma tô ìwada hã ti'â. Rési waihu'u ô di oto, uba'rene hã. Tawamhã, â sîsasisi za'êtê wamhã, te te nasi ìwabzuri na ma tô na'rehaipo'o.

⁴² Tawamhã da'wapéi'wa norî hã te âma siwada'uri za'ra, ìpawasisi ré norî âma, te te siwi simro da, tiwi zârîbi za'ra wa, tiwi simani za'ra ô'umnhasite.

⁴³ Tane nherê, ìwada'uri'wa hã te âma pa'uwati za'ra, Paru te te sô'reptu da, te te sima wê wa. Tawamhã te tâma rob'ru za'ra, ìzârîbi waihu'u pese norî hã âi ba rere'e da, zârîbi uimrehêne za'ra da, rob u,

⁴⁴ duré ni'wam norî hã, ìzârîbi waihu'u'ô norî hã wede hâpâ na duré uba're ìsiprum na te te tété za'ra mono sina ìsarina zârîbi za'ra da. Tawamhã aihîni ma tô rob u wairé. Ni'wa hã dâ'â ô di. Ni'wa hã u'a ô di duré. Rowê na ma wairé.

28

Maruta âma Paru norî ìsi'ubumrozé wasu'u

¹ Tawamhã rob u wawairébé wê wamhã, wa tô rowaihu'u za'ra ni oto. Maruta na rob'rê za'iti nhisi u wa tô wawairébé ni, rowê na.

² Tame 're ìsi'ubumroi mono norî hã ma tô siwi wawaibui wê. Tã hã wawi ta'a za'ra wa, duré rowahã zé wa, ma tô uzã hã wama ro'o za'ra, wahâi'ro za'ra da. Taha wa, ma tô wama tirowê za'ra oto.

³ Tawamhã Paru hã ma tô mi hã waibu, unhama nhisiwi te te sa'ra da. Te te sa'ra wamhã, wahi hã ma tô mimi hawi watobro. Watobro wamhã, ma ìsib'rata wi tisa, unhama wa'ro zé te. ìsib'rata na te âma 're sipra.

⁴ Tawamhã tame 're ìsi'ubumroi mono norî hã, Paruhu nhib'rata na wahi hã te te sãmri za'ra wamhã, te sima rowasu'u za'ra, âne:

— Ôhóta aibã hã wahi ma te tisa, ìsib'rata wi. Te za oto dârâ. Áté tô dapârî'wa. Taha wa, â hawi sisô'reptu nherê, te za áté tô dârâ. — Âne te sima rowasu'u za'ra.

⁵ Tane nherê, Paru hã ma tô wahi ré 're sib'ratai wêrê. 'Re sib'ratai wêrê mono wamhã, unhama wa'wa ma waptârã, wahi hã. Âma sépu'u ô di.

⁶ Te âma rosa'rata wasété za'ra, áté sib'rata dupto da newa, áté dâ'â sirômo da newa, ône haré. Tane nherê, te te siwi 'madâ'â hã nherê, marî hã âma

hâimana ò di. Rowê na te tihâiba, Paru hã. Tawamhã Paru hã dapãrĩ'wa na âma Ìsimirosa'rata za'ra zé hã ma tô rême za'ra. Taha wa, te âne sima wasu'u za'ra oto:

— Ta hã Ìhâiba'ò, Ìwaihu'upe. — Æne te sima rowasu'u za'ra.

⁷ Taha 'rata te Pubiri'u na 're hâimana, rob'rê za'iti âma danhib'apito hã. Ìsipti'a hã romhuture di. Ta hã ma tô wawaibui wê, Ì'rata wasi'ubumro da a'â, Ìsôrowa âma. Tawamhã bâdá si'ubdatô ma tô wa'âma ne, tame wasi'ubumroi ré hã.

⁸ Ìmama hã hâzé ré te nomro, waptâ. Wa'ro za'êtê di, Ìsãnapru zama. Tawamhã Paru hã ma tô Ìtême âzé, te te sabu da. 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, ma tô âma mre. Æma mreme pari, ma tô tinhib'rada hã âma tino. Taha wa, ma tô séptârã.

⁹ Taha parinhã, uburé Ìhâzé ré norĩ hã ma tô Paruhu tême we si'rê. Tawamhã ma tô uburé apese.

¹⁰ Æne hã Paru te te apese pari, ma tô wama tinhoprub za'ra, marĩ ahã na. Tame wasi'ubumroi ré, a'amo si'ubdatô ma tô wa'âma ai'utô, rob'rê za'iti âma hã. Tawamhã, wasi'aba'rê da wamhã, ma tô wasazéb da hã te te wama sé, uba'reneb 're.

Roma u Ìwasihutuzé wasu'u

¹¹ Tawamhã tame a'amo si'ubdatô wa'âma si'utôrĩ pari, wa tô uba'reneb 're asisi ni oto, ta hawi âma wasi'aba'rê da. Ìhâiba'ò si'ubza na uba're nhisi hã. Aresãdiriza hawi ma tô wei mazazã, rob'rê za'iti u, tame nomro da a'â, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré.

¹² Tawamhã Siracusa na 'ri nho'ômô nhisi u wa tô aihutu uimrehêne ni. Tame wasi'ubumroi ré, bâdá si'ubdatô ma wa'âma ne.

¹³ Ta hawi, ma tô waré si'âsi rowa'u'u na uba'rene hã, rowa'u'u wa'rãmi. Tawamhã Rezi'u na 'ri nho'ômô nhisi u, wa tô aihutu ni. Awêpsi, rowa'u'u ma tô we rowapô, hãiwa'a're nhimi'e hawi, wasi'aba'rézéb zarina. Tawamhã bâdá maparane wa'âma ne parip si, wa tô duré aihutu ni, Pozu'ori na 'ri nho'ômô nhisi u. Tame uba'rene hã wa tô rême za'ra ni.

¹⁴ Tame wa tô sôpêtê za'ra ni, Ìsazei'wa norĩ hã. Ma tô wahâiba waptêrê za'ra, misi romhuri na Ì'rata wahâimana za'ra da a'â. Taha parip si, wa tô Roma na 'ri nho'ômô nhisi u ai'aba'rê ni, wapara na.

¹⁵ Tawamhã Ìsazei'wa norĩ hã, Roma âma 're Ìsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô wawasu'u hã wapari za'ra. Taha wa, Apizu âma rowedezém na 'ri wa'ôtô nhisi u wasihutu wamhã, Roma hawi Ìsazei'wa norĩ me wa tô wasi'uzusi za'ra ni. Duré, Si'ubdatô Daza'warizém na 'ri wa'ôtô nhisi u wasihutu wamhã, Ìsazei'wa hâiba amo norĩ hã ma tô duré Ìsa'u hã wa'uzusi za'ra, Roma hawi. Tawamhã Paru hã te te dazabui wamhã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono âma te tiwata, Ìsôprum na. Ma tô duré tâma rowê watobro.

Paru hã, Roma âma oto 're Ìsãmra mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhã Roma u wasihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô Paruhu ma pisutu, hâiba pisutu 're hâimana mono da, danhorôwa âma. Da'wapéi'wa si te za Ì'rata 're hâimana, te te 're 'madã'â mono da.

¹⁷ Tawamhã bâdá si'ubdatô âma ne pari, ma tô dazô hã Paru hã, zudezu norĩ ma Ìpire norĩ zô, Ìtême si'rã'ôtô da. Ìtême si'rã'ôtô wamhã, te tâma nharĩ za'ra:

— Wasiré Izarazéhé nihudu norĩ, Ìwapari pese za'ra wa'aba za. Wasiré norĩ ma, Ìwasédé hã te 'manharĩ ò nherê, duré wahi'rata norĩ nhimiroti

zarina 're ĩwahâimana za'ra mono zéb âma ĩsipai ò nherê, ma tô Zeruzarê âma siwi ĩ'â, wasiré norĩ hã. Romanu norĩ ma, ma tô ĩnhomri za'ra.

¹⁸ Tawamhã romanu norĩ hã ĩwasété zô ma tô siwi ĩzadanha. Tane nherê, ĩwasédé hã te te ĩ'âma sãmri za'ra ò di, da te dasiwi ĩwĩrízéb da hã. Taha wa, dazazém hawi te te ĩwazere za'ra da, te sima ĩ'ru za'ra.

¹⁹ Tane nherê, zudezu norĩ hã ĩwatobro tó da, ma tô siwi ĩwê'ò. Taha wa, wa tô rowaptê, we ĩmorĩ da, apito Sézaha nho're ĩzab da, tâma ĩsiwasu'u da. Tane nherê, apito Sézaha ma, ĩsiré norĩ wasété na te ĩnharĩ da hã, we ĩmorĩ ò di.

²⁰ Taha wa, wa tô asô ĩhârâ za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da. Izarazéhé nhihudu norĩ hã sô ĩsimipari za'ra âma te sasômri wa, wa ĩpawasisi ré 're ĩnhamra. — Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

²¹ Tawamhã te asa tâma nharĩ za'ra, Paruhu ma:

— Zudeza hawi rob'ui'éré na aiwasu'u hã da te wei watême 'mai'âwisi za'ra ò di. Duré wasiré norĩ hã we watême nasi sihutu nherê, aiwasu'u wasédé hã we te te 'mai'âwisi ò di.

²² Tane nherê, wa tô wasima aiwê za'ra ni, asimirosa'rada hã wa te wapari za'ra da, duré wa te waihu'u za'ra da. A hã dasima ĩdasipo'ozép tém niwĩ, te 're aihâimana mo. Ta niwĩ 're ĩdahâimana za'ra mono hã, te ĩwasété na da te dasima 're rowasu'u za'ra, daro mono bâ. Āne hã wa te waihu'u za'ra wa, wa tô wasima aiwê za'ra ni, wa te aiwapari za'ra da. — Āne te asa tâma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã ma tô sima pisutu za'ra, nimahã bâtâ na ĩtême dasi'rã'õtô da. Taha wa, ma tô da'ahã na ĩtême tasi'rã'õtô ni, Paru hã ĩsãmrazéb u hã. Bâtâ bâ ma tô dama romhu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'auwê mono zé wasu'u na. Mozésihi nhimi'ui'éré zarina, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ nhimi'ui'éré 'rata zarina, ma tô tâma âma rowasu'u pese za'ra, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na da te saze za'ra da.

²⁴ Tawamhã, ĩmreme da te wapari za'ra wamhã, ni'wam norĩ hã ma tô saze za'ra. Aimawi norĩ hã te te âma saze za'ra ò di.

²⁵ Tawamhã tiwi si'aba'rêi ò ré, ma tô Paru hã duré tâma nharĩ za'ra:

— Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ezani hã ma tô tizadawa wasu'u'wai ma waihu'u, Iza'izaha ma, aihĩ'rata norĩ ma, te te sadawa wasu'u za'ra da.

²⁶ Āne ma tô Iza'izaha ma waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã:

“Aimorĩ oto, asiré norĩ tême, tâma ĩzadawa wasu'u za'ra da. Āne te za tâma ĩzadawa wasu'u za'ra: 'ĩnhimiroti hã aipo're na 're wapari u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, taré te za 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, âma 're waihu'u za'ra wa'aba mono âna. Duré ĩnhimiromhuri hã atômo na 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, taré te za 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mo, âma 're waihu'u za'ra wa'aba mono âna.' Āne te za tâma ĩzadawa wasu'u za'ra.

²⁷ E marĩ wa, te za âne hã tâma ĩzadawa wasu'u za'ra. Ta norĩ hã tipê'ê 're, te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zé hã te sitom haré ĩré 're hâimana u'âsi za'ra, te te ĩ'âma 're rosa'rata wê za'ra mono ò wa. Po're sitom haré, te duré 're hâimana za'ra, ĩnhimiroti hã te te 're wapari ze za'ra mono ò wa. Duré tómo sitom haré te 're hâimana za'ra, ĩnhimiromhuri hã tâma 'madâ'â ze za'ra ò wa.

Ānei ò 'wa'âhã, te aré ĩnhimiromhuri hã te te 're 'madâ'â ze za'ra, titômo na. Te aré duré te te 're wapari ze za'ra, ĩnhimiroti hã. Te aré duré te te 're ĩwaihu'u pese za'ra, tipê'ê 're, te te ĩ'âma 're rosa'rata wê za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ĩtême 're sipizari za'ra, tiwasété wi hã.

Tawamhã dahâzé wa, da te 're ïdapese za'ra mono ne, wa aré ïwasédé hã te tãma 're apari, te ãma 're ab'madá'â tã mono da oto.”

Ãne ma tã 'Re ïhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã Iza'izaha ma waihu'u, sena na, ïsiré zudezu norĩ ãma hã. — ãne ma tã Paru hã tãma rowasu'u za'ra, zudezu norĩ ma.

²⁸Tawamhã Paru te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Taha wa, ma'ãpé waihu'u pese za'ra wa'aba. 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã te za oto zudezu'õ norĩ ma waihu'u, tinhiminho'reptuzé wasu'u hã. Ta norĩ hã te za oto te te 're wapari za'ra. — ãne ma tã Paru hã timreme hã tãma 'rãsutu za'ra.

²⁹Tawamhã ãne na te te tãma rowasu'u za'ra pari, zudezu norĩ hã ma wairé, si'aba'ré da oto. Tawamhã si'aba'ré sina, ma tã Paruhu mreme na sa'ëté sisada'rãmi za'ra.

³⁰Tawamhã maparane ma tã ãma tiwahu, Paruhu ãma, danhorõwa hã taré te te sima ïwa'ãbã mono zéb 'remhã. Tame, da'ahã na ma tã ïtẽme 're dasihutu. Dasihutu sidãpãsi, ma tã te te 're da'awaibui wẽ, ïtẽme 're danhisisi mono da.

³¹Pahi ãna, duré da te tiwi 're sadawa uwati za'ra mono ãna, ma tã te te dama 're rowasu'u, 'Re ïhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na zama.

Roma norĩ Roma norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībahã wasu'uzé

Paru hã Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma sãmra ré, ma tã ĩbahã na hã ãma rob'ui'éré. Ma tã sima rosa'rata, Roma u tisiré ĩsazei'wa norĩ hã te te sabu za'ra da, te te po're pu'u za'ra da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma siptete sina 're nomro mono da. Morĩ õ ré hã, rob'ui'prazé hã te za a'ã ti'ã Zeruzarê u, ĩsazei'wa norĩ ma, Masêdoniza hawi danhoprubzê hã. Paru hã ma tã wama waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, sa'ëtê na wama 're ĩsõpru mono zéb zarina, ĩ'ra hã wazada dâ'ã da, te te we ĩsõmrizém na hã. Paru hã ma tã duré wama waihu'u za'ra, ãne: Zezusi hã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te 're da'awêsãmri, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ĩ'ab'madâ'ã mono õ zéb zarina. ĩsimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éré hã da te 're ĩ'madâ'ã za'ra mono zéb zarina, te te 're da'awêsãmri mono õ di.

Paru te te ĩdazawizé wasu'u

¹ Wa hã Paru, Cristu Zezusihĩ ma romhuri'wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're alhãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã ĩpisutu, ĩsadawa wasu'u na te tãma 're romhuri mono da, Zezusihĩ wasu'uwê hã te te wama 're ĩ'awaihu'u mono hã te dama 're wasu'u u'ãsi mono da, ĩsadawa para.

² 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã duréihã dama ropisutu siro, ĩwasu'uwê na hã. Duréihã ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, ma tã ãne na ãma rob'ui'éré sirõmo za'ra, ĩbahã na hã.

³ E 'wai wasu'uwê, ã hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'uwê. Ta hã Zezusi hã ti'ai ãma dahãiba na dasine 're ĩhãimana monu na, wama waihu'u pese za'ra di, apito Dawihi nhihudu 're morĩ wa.

⁴ Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra na, wama waihu'u pese za'ra di, dâ'ã uptabi nherê, ĩmama hã tiwaihu'u pese na te te hãiwa'utu wa. Duré Timama hawi we ĩmorĩ na hã wama waihu'u pese za'ra di. Duré 're ĩmorĩ wê na zama, wama waihu'u pese za'ra di.

⁵ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tinhoprubzéb zarina ma tã Cristuhu ma ĩhãiba na roti, te te ĩpisutu da, ĩpire na te dama 're sadawa wasu'u mono da. Cristuhu ma, te 're romhuri wê mono da, ma tã ĩpisutu, ĩnhimiromhurizéb zarina dapoto mono bâ, da te 're sazei pese za'ra mono da, duré da te 're sazei pese za'ra mono wa, ĩsimiroti si, da te 're 'madâ'ã pese za'ra mono da.

⁶ A norĩ wa'aba ma zama, te 're sadawa wasu'u mono da, ma tã ĩpisutu 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, wasiré Zezu Cristuhu nhĩb'a'uwê oto 're anomro aba mono da, te te 're ĩ'aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ ma hã.

⁷ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, asawi pese za'ra wa'aba di. Taha si ma tã aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da, tãma. Taha wa, wa ãhãna aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩnreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

Roma u, Paru hã datême ĩsatisatõrĩzé wasu'u

8 Āhāna, wa za Īnhib'apito āma uimrehēne ĩwata, ĩmreme na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, aiwasu'u za'ra wa'wa hā daro mono bā da te 're wapari za'ra mono wa.

9-10 Wa hā 're ĩshihāba zawi mono āna, wa 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, te 're romhuri u'āsi, 'ra wasu'uwē hā te dama 're ĩwasu'u mono zém na hā. Wa ai'āma 're ĩsipo're pu'u u'āsi za'ra wa'wa. Wa duré ai'āma 're ĩmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma. Tô sena, wa āne na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, āne hā tāma waihu'u pese uptabi wa. Taha wi si, wa nasi ĩsima rowaptērē u'āsi āhāna hā, te te sima ĩwézéb uwaibaba te te ĩma āma uwaimrami da, āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba da.

11 Te asabu su'u za'ra wa'aba da si, wa tô ĩsima rowē si'aba'ré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani na rowē te te dama 're ĩ'apisutu mono zém na, te āma aipawaptob za'ra wa'aba da, asiptete sinā āma 're anomro aba mono da.

12 Atēme āma ĩwisi za'ra wa'aba wamhā, wa za aihīni wasipawaptob za'ra ni, Zezusi wa te 're ĩsazei pese za'ra mono zém na, wanhiptete na āma 're wanomro mono da.

13 ĩsisānawā norī, āne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima wē, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa tô te ĩsima 're rosa'rata u'āsi, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherē, atēme āma ĩmorī su'u aba da nherē, te marī hā ĩma 're hāimana u'āsi, ōne u'āsi. Zudezu'ō norī hā daro mono bā 're ĩsi'ubumroi mono hā, ĩwasu'uwē hā te tāma 're ĩwasu'u za'ra mono zém na, te te 're saze za'ra mono wa, wa tô te 're awaihu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma. Tane da, wa tô duré te ĩsima 're rowē, airo wa'aba āma asiré zudezu'ō norī hā te duré tāma 're awaihu mono da, tame.

14 E marī wa, wa tô ĩsima wē, āne na te aipawaptob za'ra wa'aba da. Wa hā uburé te 're da'apawapto mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu. Taha wa, wa za tô te 're da'apawaptob u'āsi, 'ri nho'ōmo mono bā 're ĩdahāimana za'ra mono norī hā, duré marā 'rowi 're ĩdahāimana za'ra mono norī hā, duré rowaihu'u pese 'wa norī hā, duré rowaihu'u'ō'wa norī hā. Ta norī hā wa za uburé te 're apawaptob u'āsi, dawaptērē mono bā.

15 Taha wa, wa āma atēme ĩsima rowē uptabi za'ra wa'wa, Roma āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, ĩwasu'uwē na tame te duré aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

Zezusihi wasu'uwē nhiptede

16 Wa hā, Zezusihi wasu'uwē hā te dama 're wasu'u tô mono da, 're ĩnhisé mono ō di. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā siptete uptabi wa, ĩwasu'uwē na te te āma 're da'anho'reptui mono da, Zezusi te te sinā 're ĩ'umnhasi za'ra mono norī hā. Zudezu norī si ma tô ĩsāna'rata hawimhā te te 're sō'reptu za'ra aré. Tane nherē, te oto āhāna hā zudezu'ō norī zama te te 're anho'reptu.

17 Zezusihi wasu'uwē hā e marī, wa za wa te āma 're waihu'u za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, dawasédé hā te te oto da'āma 're ĩ'ab'madā'ā mono ō zarina, te te 're ĩda'awēsāmri mono zé, taha wasu'u. Duréihā Habatuti hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā ma tô āne na āma rob'ui'ére:

“Ni'wam norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're saze za'ra mono wamhā, ta norī si te za te te 're awēsāmri, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, ĩwasédé hā te te oto āma 're ĩ'ab'madā'ā mono ō zarina, po're'ō nherē, te te 're hā za'ra mono tô da. Ta norī si te za duré rowē u'āsi, āma 're hāimana za'ra.”

Āne na ma tô ĩwasu'u na āma rob'ui'ére.

Dapo're āna 're ĩdanomro mono na rowasu'u

18 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô âne hã wama waihu'u sirômo za'ra, dapo're'ô na 're ĩdanomro mono norĩ hã za te te 're ĩda'ahã za'ra mono zém na. Ta norĩ hã te tipê'ê na te te sima 're rosa'rata waseté u'âsi za'ra. Hâimana wasété uptabi na, te duré dama 're hâimana u'âsi za'ra. Ta norĩ hã tiwasété si te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena uptabi hã te te dawĩ 're 'wa'rutu za'ra, âne na roti ĩwê hã da te 're waihu'u za'ra mono tô da.

19 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩhâimana mono zé hã, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã, dama waihu'u pese di. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dawĩ 're si'udã mono ô wa. Uburé marĩ hã te te ĩ'apoto mono hã sô'awi da te 're ĩ'madã'â za'ra mono zéb zarina, te da te 're waihu'u za'ra, 're ĩhâimana mono zé hã. Taha wa, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã dama waihu'u pese nherê, dapo're'ãna 're danomro mono wa, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahã za'ra.

20 Duréihã ĩsãna'rata hawimhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô te te ro'apoto, tiwaihu'u pese na. Tiwaihu'u pese na te te ro'apoto mono wa, ta hawim haré te ĩsimiwaihu'u pese zém na, duré tô sena 're ĩhâimana mono na, da te âma 're waihu'u pese za'ra, ĩhãiba hã da te 're 'madã'â waihu'u za'ra mono ô nherê. E marĩ zarina tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, 're ĩhâimana mono na te za tô sena na da te âma 're waihu'u pese za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã uburé marĩ hã te te ĩ'apoto mono hã da te 're ĩ'madã'â za'ra mono zéb zarina, te oto da te âma 're waihu'u za'ra, ĩwaihu'u pese na, duré tô sena ône u'âsi 're ĩhâimana mono na. Taha wa, tô sena 're hâimana mono nherê, da te dasiwi 're udã waihu'u za'ra mono ô di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

21 Ta hã tô sena 're ĩhâimana mono na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono nherê, tô sena da te dasiwi 're ĩhâimana wazé mono na, da te tãma âma 're uwaimrami za'ra mono ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Duré sôprub uptabi nherê, âma 're dawata za'ra mono ô di. Taha upana, te marĩ na si siwa'ru da te 're rosa'rata wasété za'ra. Dapê'ê 're, robra u'âsi 're dahâimana za'ra mono wa, te danhimirosa'rata na da te 're upa za'ra.

22 Dapo're'ô na 're ĩdanomro mono norĩ hã uburé marĩ hã te te 're waihu'u pese za'ra mono newa, te taré sina 're wata za'ra, dama. Tane nherê, te ta norĩ hã simiza'rese âna 're nomro.

23 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana, te ta norĩ hã rob'manharĩ âma si 're wata za'ra, a'uwê na dahãiba 'manharĩ âma, duré si hãiba ne 'manharĩ âma, duré abaze hãiba ne 'manharĩ âma, duré di'i na 're ĩnomro mono norĩ hãiba ne 'manharĩ âma.

24 Ta norĩ hã simiza'rese'ô uptabi na 're hâimana u'âsi za'ra mono wa, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima âma 're aroti, âne: "Ta norĩ hã po're za'ra ô wa, wa za oto rême za'ra. Te tãma 're roti za'ra mono ô di za oto. Si'uihã na te za oto 're hâimana za'ra." Âne ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima âma 're aroti, ta norĩ âma hã. Taha wa, te oto marĩ ĩwasété si te te sima 're ĩwê u'âsi za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, ta norĩ hã. Tihãiba na zama te duré 're siwasété uptabi za'ra oto, si'uihã na.

25 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena nherê, te ĩmreme upana aimawi si te te 're wapari za'ra, tô senai'ô hã. Ropoto'wai upana, te ĩsimipoto âma si 're wata za'ra, ta norĩ hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si, 're dawata u'âsi za'ra mono za. Ôhõ si, tô sena hã.

26 Tawamhã dapo're'ô na 're ĩdanomro mono norĩ hã, Ropoto'wa nhimipoto âma si 're dawata za'ra mono wa, ma tô oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'arême, dawasété si da te dasima 're ĩwê za'ra mono zéb zarina si, dahãiba

na 're dasiwasété za'ra mono da, dasi'uiahâ na. Āne da hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te dama 're apisutu mono ō nherē, te dasi'uiahâ na pi'ō si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra.

²⁷ Tane aibâ norī hā pi'ō na dasina 're ĩdamro za'ra mono zéb upana, te aibâ si'uiwa na si te te sina 're rosa'rata wasété uptabi za'ra, pi'ōi upana, aibâ si'uiwa 're ĩsi'ruiwapari za'ra mono na. Dasi'uiahâ na te aibâ si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Taha wa, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're da'ahâ za'ra, dapo're'ō si, da te dasi'āma 're ĩ'manharī za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro mono wa.

²⁸ Dapo're'ō na 're ĩdanomro mono norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti tō sena hā te te siwi 're wē'ō pese za'ra mono wa, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're arēme, si'uiahâ na te te sima 're ĩrosa'rata wasété za'ra mono zéb uwaibaba si, tiwasédé hā te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono da.

²⁹ Ta norī hā wasété uptabi na te 're hāimana za'ra. Marī zō si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra. Te duré te te dama 're rob'manharī wasété za'ra. Marī na te te 're da'ruiwapari u'āsi za'ra. Te duré te te 're danhimro. Siti'ru sina, te ta norī hā dazō 're nomro, te te dama 're nharī za'ra mono da. Sadawa nhipese uptabi na, te 're hāimana za'ra. Niha te te dama 're rob'manharī za'ra mono da, te da'āma te te sima 're rosa'rata wasété u'āsi za'ra. Taré te te sima 're dabāsi wasété u'āsi za'ra duré.

³⁰ Daza're'ra nherē, te duré ta norī hā te te sima 're dabāsi wasété za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te duré siwi 're 'ruiwapari. Te duré te te dama 're nharī wasété u'āsi za'ra. Danhipai u dama pire na dama 're hāimana za'ra mono newa, te 'rāwi tipē'ē na sina 're wata za'ra. Taha wa, te sō'awi timreme na dama 're siwasu'u za'ra, marī tāma ĩwaihū'u pese za'ra na. Marī te te 're ĩwaihū'u za'ra mono zéb zarina si te te 're 'manharī za'ra, marī ĩwasétére hā. Timama norī nhimiroti hā te te 're wapari za'ra mono ō di duré.

³¹ Marī ĩwasété zō si, te ta norī hā sima 're sōpré. Simiroti na saprī ahâ na te 're hāimana za'ra. Da'āma 're pē'ézé za'ra mono ō di. Duré da'āma 're siwamri za'ra mono ō di.

³² Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō āne na da'āma sima roti siro, dapo're'ō na 're danomro mono wa, ĩsiré ĩ'rata za 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono ō na hā. Dapo're'ō norī ma hā, āne hā tāma waihū'u pese za'ra di. Tane nherē, te tihāimana wasété si te te sima 're 'ruiwapari u'āsi za'ra, te te 're rēme za'ra mono āna. Tane nherē, uburé tiwasédé hā te te 're ĩ'manharī za'ra mono zém nhipai u, te duré marī ĩwasédé hā te te 're 'manharī za'ra. Ni'wam norī hā ĩsine 're hāimana wasété za'ra mono wa, te ta norī si te te 're wēsāmri za'ra.

2

Īpo're'ō norī, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te siwi 're ĩ'awē'ō mono zé wasu'u

¹ A norī wa'wa hā, dapo're'ō na 're ĩdanomro mono norī āma, ĩwasédé hā āma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhā, te za 're aiwasété za'ra wa'aba mo. E marī wa. Dasine aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wa, aiwa. Taha wa, dasine 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, dawasédé hā da'āma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhā, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're aiwē'ō pese za'ra wa'wa dasiré. Taha wa, aiwasété āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na 're asi'madâ'ā waihū'u za'ra wa'aba mono ō di za.

² 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā dapo're'ō na 're ĩdanomro mono norī hā te te 're ĩ'awaihū'u mono zéb zarina, te tō te te 're awē'ō pese, ĩ'uwaibaba si. Āne hā, uburé wama waihū'u pese za'ra di.

³ Tane nherê, a norî wa'wa hã dawasédé hã da'âma 're İsa'ra za'ra wa'aba mono na, te aiwasédé hã 're İ'manharî za'ra wa'aba mo. E 'Re İhâimana u'âsi mono nhimihâzé wî, 'râwi 're asisô'reptu za'ra wa'aba mono da bâ, te âne 're İ'manharî za'ra wa'aba mo.

⁴ Âté te za âne asima 're İnharî za'ra wa'aba mo: "Re İhâimana u'âsi mono hã simizawi pese uptabi di. Dasi'uihâ na dawasédé hã da te 're 'manharî u'âsi za'ra mono nherê, da'âma 're wa'a su'u mono ô di. Taha wa, İwasédé te 're 'manharî mono nherê, te te 're İ'ahâri su'u mono ô di." Âne hã asi'uihâ na asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re İhâimana u'âsi mono hã aiwasété wî 're aipizari za'ra wa'aba mono da si, te simi'ê na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, simizawi pese uptabi na. E âne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba ô di bété.

⁵ A norî wa'wa hã aipê'tete u'âsi, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono hã te za ropsi'utô'rîzê u hã nimahâ na bâdâ hã İwa İwaptâ'âzêb âma, dazu aihâ za'ra wa'wa, dawasété wa, za te te İda'awê'ôzêb âma hã. Tame te za oto tinhimihâzé hã dama âma uwaimra, İ'uwaibaba si.

⁶ Marî hã da te 're İ'manharî za'ra mono zêb uwaibaba, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te dama 're awa'âbâ, İwê na hã duré İwasété na hã.

⁷ Nî'wam norî si te marî hã simi'ê na te te dama 're 'manharî u'âsi za'ra, İwê hã. Ta norî hã 'Re İhâimana u'âsi mono si te te 're wêsâmri za'ra mono da, te sina 're simipari za'ra, duré İ'rata 're İsi'ubumroi u'âsi mono zê, te te tâma 're apisutu mono da. Ta norî ma si, te za tô 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te 're apisutu, 're İsi'ubumroi u'âsi mono zêb da hã, İ'rata.

⁸ Duré nî'wam norî hã sima si te marî na te te 're rosa'rata za'ra, hâiba pisutu âma 're hâimana za'ra mono da. Ta norî hã uburé marî İwê hã te te siwi 're wê'ô za'ra, marî İwasété na si 're hâimana za'ra mono da. Ta norî si te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã sa'êtê te te 're ahâ za'ra, po're ô wa.

⁹ Uburé dawasété si, da te 're İ'manharî za'ra mono norî hã te za te te 're robzêpata za'êtê za'ra, zudezu norî hã, duré zudezu'ô norî zama.

¹⁰⁻¹¹ E nî'wam norî hã taré zudezu na 're hâimana za'ra mono wa, te za tinhimihâzé hã te te tâma 're ba'a za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Taha zarina, tinhimihâzé hã te te tâma 're ba'a za'ra mono zê di za. Duré e nî'wam norî hã taré zudezu na 're hâimana za'ra mono wa, te za İwê hã te te tâma 're anhomri, danhipai u. Mare di. Uburé aiwapsi 'Re İhâimana u'âsi mono ma hã, dapoto mono bâ. Tane nherê, uburé İwê si te te 're İ'manharî za'ra mono norî ma si, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã İwê hã te te tâma 're anhomri, zudezu norî ma, duré zudezu'ô norî ma zama. Rowê uptabi si, te za ta norî ma si te te 're apisutu. Ta norî si te za te te 're awêsâmri.

¹² 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na, duréihâ Mozési te te İrob'ui'érezé hã zudezu'ô norî ma, tâma 're hâimana za'ra mono ô di. Tâma 're hâimana za'ra mono ô nherê, tiwasété na si 're hâimana za'ra mono wamhâ, e 'Re İhâimana u'âsi mono 'rata 're İsi'ubumroi u'âsi mono zêb da hã, te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Mare di. Te te sina 're uwaimrami za'ra mono ô di za. 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã zudezu norî ma si, te 're hâimana za'ra. Taha wa, ta norî hã tiwasédé te te 're 'manharî za'ra mono wa, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti na rob'ui'ére zarina, te te tâma 're arowairébé, İwasété na te te 're İ'awaihu'u mono zêb uwaibaba.

¹³ E 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã, taré dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherê, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsâmri. Mare di. İsimiroti zarina 're dahâimana wê za'ra mono wapsi, te za te te 're da'awêsâmri, 'Re İhâimana u'âsi mono hã.

14 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'érézé hã zudezu ò norĩ ma, tãma 're hâimana za'ra mono ò di. Tãma 're hâimana za'ra mono ò nherẽ, si'uihã na ĩsimiroti zarina 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te za te tãma ãma 're uwaimrami za'ra, tãma 're hâimana za'ra mono ò nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na ĩbahã hã.

15 Ta norĩ hã si'uihã na 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã ĩpẽ'ẽ 're, tãma 're ihâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Duré ĩwẽ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'rãwi te za tipẽ'ẽ na 're sisaze za'ra. Duré marĩ ĩwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'rãwi te za tiwasété na 're sisãmri za'ra. Taha wa, tipẽ'ẽ na 'rãwi 're sisaze za'ra mono wamhã, duré 'rãwi tiwasété na 're sisãmri za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, ĩpẽ'ẽ 're, tãma 're ihâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u.

16 Æne hã ĩwasu'uwẽ na te dama 're ĩrowasu'u mono zéb zarina, te za tã nimahã na tiromhãiba, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, Zezu Cristu hã da'ãma ĩsipo'ozéb da hã. 'Rãwi dasima si da te 're ĩrosa'rata za'ra mono na te za oto da'awaihu'u. Taha zarina te za dama arowairébé oto, Cristu hã.

Mozési hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na te te ĩrob'ui'érézém na rowasu'u

17 Zudezu norĩ, ãhãna wa za ai'ãma rob'ui'ére za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã, danhipai u 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono na, te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwẽ 're anomro aba mono wẽ te. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'érézé hã, aima wa'aba si 're hâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, te ato sina 're anomro aba mo, aima wa'aba si 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da newa, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ĩ'ab'madã'ã za'ra wa'aba mono ò zarina.

18 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're ĩ'apisutu aba mono zéb zarina 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã ma tã 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

19 Æne na te duré asi'ãma si 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: "Wa norĩ si datob'a ne 're ĩdanomro mono norĩ hã, wa wa te 're simro, tã sena. Robra u'âsi 're ĩdanomro mono norĩ ma, wa wa te 're rowa'a za'ra.

20 Duré 're ĩdahâimana wẽ za'ra mono zéb da hã, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono ò norĩ ma hã, wa wa te 're roti za'ra ĩwẽ na, duré ai'uté ne hâimana nhimiza'rese ãna 're ihâimana za'ra mono norĩ ma zama." Æne na te asi'ãma 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, te duré ãne na asi'ãma 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: "Wa norĩ ma si, wama waihu'u pese za'ra di, uburé roti ĩwẽ hã tã sena uptabi hã." Æne na te duré asi'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

21 E marĩ wa, a norĩ wa'wa hã dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, 'rãwi duré asima zama 're roti za'ra wa'aba mono ò di. Marĩ na dawĩ 're danhipsaihuri za'ra mono tã da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te a norĩ wa'aba zama marĩ na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

22 Duré damro na dasiwi 're danhipsaihuri za'ra mono tã da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te duré a norĩ wa'wa hã aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. Duré uburé romhãiba 'manharĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono upana, ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã asiwi 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono nherẽ, te 'ri para 're ĩsimasa mono zéb u 're asisisi aba mo, marĩ, 're simi'uri za'ra wa'aba mono da.

²³ A norĩ wa'wa hã zudezu na da te 're aiwaptẽrẽ za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã aima wa'aba si 're hâimana mono wê te, te dama asina 're ìwasu'u za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ìsimiroti si 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di. Duré asiwi 're wazéb za'ra wa'aba mono õ di. Taha zarina, zudezu'õ norĩ ma hã tâma wê za'ra õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²⁴ ãne ma tô duréihã ai'âma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã:

“A norĩ wa'wa hã zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wa, te zudezu'õ norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma te te 're waseté za'ra.” ãne ma tô duréihã ai'âma rob'ui'ére za'ra wa'aba ni, ìbaihã na hã.

²⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, ì'uwaibaba te za 're asisihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ìsimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ wamhã, sihâiwata nhihâri ãna 're ìnomro mono norĩ ne, te za tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã aiwa.

²⁶ Zudezu'õ norĩ hã sihâiwata nhihâri ãna 're nomro mono nherẽ, ìsimiroti 'rata na si 're hâimana wê za'ra mono wamhã, ìsib'a'uwê ne, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â za'ra, zudezu norĩ ne.

²⁷ A norĩ wa'wa hã zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ di, ìbaihã na rob'ui'ére hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, duré asihâiwata nhihâri ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudezu'õ norĩ hã sihâiwata nhihâri ré, 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Taha zarina te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwê'õ pese za'ra wa'wa, te te 're aihã za'ra wa'aba mono da, zudezu'õ norĩ si ìsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, ai'upana za'ra wa'aba.

²⁸⁻²⁹ A norĩ wa'wa hã, e asihâiwata nhihâri ré 're anomro aba mono wa, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E danho'a uburê marĩ hã zudezu hâimanazéb zarina si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê uptabi hã 're anomro aba mo. Mare di. ãne hã ì'uwaibaba nherẽ, ì'uwaibaba õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. 'Râwi aipê'ê 're, ìsimiroti hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za ìsib'a'uwê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptob zarina si. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã danho'a 're ìwaparĩ za'ra wa'aba mono zém na, tawamhã, ìsib'a'uwê uptabi na 're anomro aba mono õ di za. 'Râwi aipê'ê 're, ìsimiroti hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za ìsib'a'uwê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ìsib'a'uwê uptabi na 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã ti'ai ãma ré, da te 're wêsâmri za'ra mono dai õ nherẽ, te 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sima 're wasu'u wê za'ra.

3

'Re ìhâimana u'âsi mono hã, tô sena na te te dama 're ìaropisutu mono zém na rowasu'u

¹ Tawamhã zudezu na 're ìaihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, e taré, te bété asihâiwata nhihâri ré 're anomro aba mo. E taré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã.

² Mare di. Tô sena tâma hã, zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Tâma wê di, 'Re îhâimana u'âsi mono ma hã. E niha, wa za tawamhã âne hã waihu'u za'ra ni, zudezu norî 're îhâimana za'ra mono zé hã. Duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô zudezu norî si te te sima 're awê, îsimiroti na rob'ui'éré 'rada hã uburé da'udâna te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, dawi simani tô da.

³ Tane nherê, ni'wam norî hã zudezu norî hã 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're inomro mono na hã te te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono ô di. E tawamhã 'Re îhâimana u'âsi mono hã asa te te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono ô di za, uburé marî na te te tâma âma 're îropisutu za'ra mono zéb zarina.

⁴ Te za tô te te tâma âma 're uwaimrami u'âsi za'ra, te te tâma 're î'aropisutu mono zéb zarina. Uburé ti'ai âma dazadawa nhipese na dasima 're dahâimana za'ra mono nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono si, sadawa nhipese ô di, tô sena. Duréihã ma tô âne na âma rob'ui'éré Dawi hã, 'Re îhâimana u'âsi mono âma hã: "A hã marî na dama 're roti mono wamhã, tô sena asadawa nhipese ô na te za da te 're aiwaihu'u za'ra, tô sena asimiroti hã. Duré ni'wam norî hã asadawa nhipe te te ai'âma 're sa'ra mono wamhã, ta norî si îsadawa nhipese na te za da te dasiwi 're waihu'u za'ra, ai'upana."

Âne na ma tô duréihã rob'ui'éré Dawi hã, îbaihã na hã.

⁵ Ni'wam norî hã te âne na te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra: "Wa norî hã wahâimana wasété na si, wa za oto 're wahâimana za'ra, 're îwanomro wasété uptabi mono na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono si wasété âna 're îmorî wê uptabi na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wanhipai u. Tawamhã, wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono nherê, e te za te te 're wa'ahã za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Te te 're wa'ahã za'ra mono ô di za." Âne te ni'wam norî hã te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra.

⁶ E tawamhã î'uwaibaba te ta norî hã âne na hã te te 're rosa'rata za'ra. Mare di. Î'uwaibaba ô di. 'Re îhâimana u'âsi mono hã te tô î'uwaibaba si te te 're da'ahã za'ra. Î'uwaibaba na si te marî na te te dama 're arowairébé. Ane zarina te te dama 're arowairébé mono ô 'wa'âhã, aré te te da'awê'ô waihu'u ô di, za da'âma îsipo'ozéb âma hã, 'Re îhâimana u'âsi mono hã.

⁷ Âté ni'wam norî hã te za duré âne na te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra: "Wa norî hã wawasédé, wa te 're 'manharî za'ra mono wamhã, âté te za âne na da te wa'âma 're rosa'rata za'ra: 'Ô norî hã wasété uptabi na te 're nomro. 'Re îhâimana u'âsi mono si, te wê uptabi na 're hâimana, ôhõ si siwaprosi.' Âne na te za 'Re îhâimana u'âsi mono si 're îmorî wê uptabi na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra, wawasété si, wa te 're î'manharî za'ra mono na, da te 're îwawaihu'u za'ra mono zém na hã. E tawamhã î'uwaibaba, 'Re îhâimana u'âsi mono, wawasédé te te wa'âma 're î'aza'ra mono zéb da hã. Mare di. Î'uwaibaba ô di." Âne na te duré ni'wam norî hã te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra.

⁸ Taha zarina te duré te te sima 're nharî za'ra: "Wawasété si, wa za tô wa te 're 'manharî u'âsi za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono si îwê uptabi na, da te dasiwi 're îwaihu'u za'ra mono zéb da hã." Ni'wam norî hã ma tô âne na înhimiroti wasédé hã î'âma sa'ra, îsi'uihã na âne hã te âma îwaihu'u za'ra newa. Ma tô î'âma wasété za'ra. Taha wa, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hã ta norî si siwi wê'ô pese za'ra, î'uwaibaba.

Dahâimana wasété na 're îdahâimana za'ra mono na rowasu'u

⁹ Tawamhã wa norî hã zudezu norî hã e taré zudezu na 're wahâimana za'ra mono wa, te za, zudezu'ô norî hâimanazém nhipai u, te te 're wa'awê'sâmri,

'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Uburé aiwapsi tâma 're ìdahâimana za'ra mono zé hã. Uburé dahâimana wasédé hã da te 're ì'manharĩ za'ra mono na si te 're dahâimana za'ra, zudezu norĩ hã duré zudezu'ô norĩ zama. Dawasété hawi, dasi'uihã na 're dawairébé waihu'u mono ô di, dama siptete wa, dawasédé hã. Âne, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'wa.

¹⁰ Duréihã ma tô âne na ni'wam norĩ hã âma rob'ui'ére za'ra:

"Ni'wam norĩ hã si'uihã na 're ìnomro wê mono zém na, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwasu'u wê za'ra mono zéb da hã, robaba di. Uburé 're ìdanomro wasété mono na si, te 're dahâimana za'ra.

¹¹ Duré ni'wam norĩ hã âne te te waihu'u za'ra ô di, dawê na 're ìdanomro mono zé hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zô 're sôpré mono ô di, ìhâimanazém na te te 're ìwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Âne hã tâma robaba uptabi di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã.

¹² A'uwê mono bâ ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, 're dasipizari za'ra.

Dasi'uihã na marĩ ìwê hã da te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono ô di. Taré ma tô 're danomro. Ni'wam norĩ hã marĩ ìwê hã te te 're 'manharĩ za'ra mono ô di. Mare uptabi di.

¹³ Uburé danhoto hã wasété di. Wasété uptabi di.

Danhoto wasété na te dazadawa nhipese na, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra.

Duré wahi hã te te 're dahâzu mono wa, ti'wa wa'u na te te 're ìdanhimroi mono ne, te damreme na da te dasima 're nharĩ wasété za'ra, rowê hã da te dasiwi 're uprosi za'ra mono da.

¹⁴ Damreme ìwasété uptabi na si te dasi'âma da te 're wasété za'ra.

¹⁵ Dasi'aba're na te duré 're dasi'u'a za'ra. Dasi'aba're na te duré 're dasisimro.

¹⁶ Daro mono bâ 're danomro mono sidâpâsi, te da te dasiwi 're rowamnarĩ u'âsi za'ra. Taha wa, te dasisa'u hã robzei'ô u'âsi 're dahâimana za'ra.

¹⁷ Rowê na 're ìdahâimana za'ra mono zéb da hã, marĩ hã ìwê hã da te dasima 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono ô di.

¹⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono zama, da te dasiwi 're hâimana wazé mono ô di."

Âne na ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na da'âma rob'ui'ére sirômo za'ra.

¹⁹ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na ma tô Mozési hã rob'ui'ére, zudezu norĩ ma, ôhõ na si âma 're hâimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã 're hâimana sirômo mono wa, ni'wa hã tiwê na 're ìmorĩ wasété ô na dama 're siwasu'u waihu'u mono ô di. Uburé dawasété na 're dasisâmri za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'ére 'rada hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono, dawasété na te te 're ìda'awé'ô mono zé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁰ E 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, marĩ hã da te 're ì'manharĩ wê za'ra mono na, te za te te sima da'âma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'âma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina te te oto 're da'awêsâmri mono da, dapo're'ô nherê, te te 're da'ahã za'ra mono tô da. Mare di. Taha nai ô di. Uburé marĩ hã da te 're ì'manharĩ wasété za'ra mono na, 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'ére 'rada hã.

'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'awêsâmri mono zém na rowasu'u

²¹ Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma tô oto dama waihu'u, te te 're ìda'awêsâmri mono zém na hã, sô'awi da te oto 're ìwaihu'u za'ra mono zéb da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima da'âma 're aroti mono ô di, uburé marĩ hã da te 're ì'manharĩ wê za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'âma 're ìab'madâ'â mono ô zéb da hã, taha zarina te te oto 're ìda'awêsâmri mono

zéb da hã. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré'wa norî hã ma tô âne na âma rob'ui'ééré za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'awêsâmri mono zém na hã.

²² Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono zém na si, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima da'âma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'âma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina si te te oto 're da'awêsâmri mono da, dawasété na 're danomro mono nherê, te te oto 're da'ahâ za'ra mono tô da. Uburé Zezu Cristu te te 're ìsaze za'ra mono norî si, te te oto 're awêsâmri. Âne hã aiwapsi te uburé tâma 're hâimana za'ra, zudezu norî hã, duré zudezu'ô norî zama.

²³ A'uwê mono bâ te uburé dawasété na 're danomro. Taha wa, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana za'ra, 're ìmorî wê uptabi nhiti.

²⁴ Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana za'ra mono nherê, Zezusi te te 're ìsaze za'ra mono norî hã te te 're awêsâmri, da'âma 're ìpê'ézé mono zéb zarina, asa tâma 're ìdasiwa'âbâ za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono âna. Cristu Zezusi hã tidâ'âzém na ma tô da'awa'â. Taha wa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awaihu. Taha na si te oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsâmri, dawasédé hã za oto te te da'âma 're ì'ab'madâ'â mono ô zéb zarina.

²⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã pisutu, dazada ìdâ'âzém na dawasédé, da te 're ì'manharî za'ra mono zé hã te te dama 're apari mono da, taha zarina tiwi 'rusimani da, ìwa'râmi da'âma 're pê'ézé mono da. Duré taha na si te te 're ìda'awêsâmri mono zé hã, 'râwi da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tô âne da pisutu, Zezusi hã. Zezusi hã da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, te te dawasédé hã te te dama 're apari. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'âma 're wa'a su'u mono ô wa, dawasédé hã te te da'âma 're ab'madâ'â mono ô di aré.

²⁶ Tane nherê, âhãna hã dawasédé hã da te 're ì'manharî za'ra mono zém na, te te da'âma 're ab'madâ'â mono âna 're hâimana mono ô di oto. Te oto te te âma 're da'ab'madâ'â u'âsi, uburé marî hã ì'uwaibaba si te te 're ì'ab'manharî wê mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, duré uburé Zezusi hã da te 're ìsazei pese za'ra mono norî hã te te 're ìda'awêsâmri mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁷ E tawamhã wasi'uihã na, wa za wawê na wasina 're wawata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwa'awêsâmri mono na hã. Mare di. E marî wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti si, wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono na, te te sima wa'âma 're aroti mono ô na dâ'âsina, taha zarina wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da. Taré, Zezusi hã wa te 're ìsazei pese za'ra mono na, te te sima wa'âma 're aroti, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina te te 're wa'awêsâmri mono da.

²⁸ Âne hã wa tô wasina waihu'u pese za'ra ni oto. Tô sena, Zezusi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima da'âma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'âma 're ì'ab'madâ'â mono ô zéb zarina, te te oto 're ìda'awêsâmri mono zéb da hã. Ta hã te te sima da'âma 're aroti mono ô di, ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, marî hã uburé da te 're ì'manharî wê za'ra mono na, dawasédé hã te te oto da'âma 're ì'ab'madâ'â mono ô zéb da hã, taha zarina te te duré 're ìda'awêsâmri mono zéb da hã. Âne wasu'u zarina, wa tô wa norî hã wasina waihu'u pese za'ra ni oto.

²⁹ E zudezu norî nhib'apito si, te 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 're hâimana. E zudezu'ô norî ma hã, 're hâimana mono ô di bété. Ta norî ma zama te duré 're hâimana.

³⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tô sena, misire uburé Danhib'apito uptabi hã.

Zezusi hã te te 're ĩsazei pese za'ra mono zéb zarina si, te za te te sima ãma 're aroti, ĩwasédé hã te te oto ãma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina si te te oto 're awēsãmri mono da, zudezu norĩ hã, duré zudezu'ō norĩ zama.

³¹ Zezusi hã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na si, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tō mono da, te te sima da'ãma 're aroti mono wamhã, e tawamhã, 'Re ĩhãimana u'ási mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã, wama hã taré hã. E wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono ò di za. Wa za tō taha zama, wa te 're 'madâ'â pese za'ra, tō sena wa.

4

Abra'ãhã wasu'u, 'Re ĩhãimana u'ási mono te te 're ĩsazei pese mono zém na

¹ ãhãna hã wasiré zudezu norĩ hi'rada, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, Abra'ã hã.

² Ta hã uburé marĩ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ wē mono na, 'Re ĩhãimana u'ási mono, ĩwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â mono tō da, te te sima ãma roti 'wa'ãhã, duré taha zarina Abra'ã hã 'rãwi tiwē na sina 're wata mono 'wa'ãhã, te aré tō sena 'rãwi sina 're wata. Tane nherē, marĩ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ wē mono na, 'rãwi sina 're wata waihu'u mono ò di Abra'ã hã, taha zarina 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te sima ãma roti ò wa, ĩwasédé hã te te oto ãma 're ĩ'madâ'â mono ò zarina, te te ĩwēsãmrizéb da hã.

³ Duréihã Abra'ãhã wasu'u na, ma tō ni'wa hã ãma rob'ui'éré, ãne na hã: "Abra'ã hã 'Re ĩhãimana u'ási mono si, ma tō te te sina 're umnhasi u'ási, te te tãma ĩropisutuzém na hã. Taha ãma si, ma tō sasō. Taha wa, ma tō 'Re ĩhãimana u'ási mono hã sima ãma roti, ĩwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â tō mono da, duré taha zarina si te te oto wēsãmri da. Taha wa, tãma wē uptabi di, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma hã."

ãne ma tō Abra'ãhã wasu'u na ãma rob'ui'éré ni'wa hã, ĩbaihã na hã. ã hã Abra'ã hã, marĩ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ wē mono na, 'rãwi sina 're ĩwata mono ò zé wasu'u.

⁴ Ni'wam norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, da te 're ĩpawa'ãbã za'ra mono ré, te 're hãimana za'ra. E sōpru wa, te za taré ĩsib'apito hã rob'ui'prazé hã te te tãma 're sōmri za'ra. Mare di. Sōpru wa, te te tãma 're sōmri za'ra mono ò di. Te te tãma 're ĩromhuri za'ra mono zé wa'rãmip si, te za te te tãma 're sōmri za'ra, ĩpawa'ã hã.

⁵ Taneĩ ò di, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã. Marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ wē za'ra mono na, te 'rãwi 're dasi'madâ'â ze za'ra, taha na si 'Re ĩhãimana u'ási mono hã dawasédé hã te te oto da'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono ò na, te te sima da'ãma 're aroti mono newa. Tane nherē, te te sima da'ãma 're aroti mono ò di, taha na dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina te te oto 're ĩda'awēsãmri mono zéb da hã. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za te te sina 're da'awēsãmri, dawasédé hã za oto te te da'ãma 're ab'madâ'â mono ò wa, duré dawasété na 're danomro mono nherē, te te 're da'ahã za'ra mono tō da.

⁶ 'Re ĩhãimana u'ási mono te te sima da'ãma 're aroti mono ò di tō, uburé marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ wē za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono ò zéb da hã, taha zarina te te oto 're ĩda'awēsãmri mono zéb da hã. Da te 're ĩsaze za'ra mono zém na si te oto te te 're da'awēsãmri tō. Taha zarina, dama 're ĩrowē uptabi za'ra mono zém na hã, ma tō Dawi hã ãne na ãma rob'ui'éré, duréihã:

⁷ "Ni'wam norĩ na hã, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ĩwasédé te te oto ãma 're 'madâ'â za'ra mono ò wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowē za'ra mono di za, ĩwasété na oto ãma 're po're pu'u za'ra mono ò wa, ta norĩ ãma hã.

⁸ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ İwasédé hâ te te oto âma 're sa'rata za'ra mono ò wa, tâma 're rowê za'ra mono di."

Âne na ma tò Dawi hâ âma rob'ui'ééré, dama 're İrowê uptabi za'ra mono zém na.

⁹ Âne hâ, e sihâiwata nhihâri ré 're İnomro mono nori si, te za rowê uptabi na 're nomro. E â nori si, te wasu'u, Dawi hâ. Mare di. Sihâiwata nhihâri âna 're İnomro mono nori zama, te wasu'u. Âne na, wa tò aima waihu'u pari za'ra wa'wa, Abra'âhâ wasu'u na rob'ui'ééré hâ, duréihâ:

"Abra'â hâ 'Re İhâimana u'âsi mono si, ma tò te te sina 're umnhasi u'âsi, te te tâma İropisutuzém na hâ. Taha âma si ma tò sasô. Taha wa, ma tò 'Re İhâimana u'âsi mono hâ sima âma roti, İwasédé hâ te te oto âma 're 'madâ'â tò mono da, duré taha zarina si te te oto wêsâmri da. Taha wa, tâma wê uptabi di, 'Re İhâimana u'âsi mono ma hâ."

Âne, wa tò aima waihu'u za'ra wa'wa.

¹⁰ E tawamhâ Abra'â hâ sihâiwata nhizâri sirômo, ma tò 'Re İhâimana u'âsi mono hâ sima âma roti, te te wêsâmri da. Mare di. Sihâiwata nhizâri ò ré, ma tò wêsâ.

¹¹ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ, Abra'â hâ te te sina İ'umnhasi pese zém na si, ma tò wêsâ, sihâiwata nhizâri ò nherê. Taha wa, sihâiwata nhizâri ò ré, Abra'â hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İwêsâmrizém na hâ, te wama wasu'u, tò sena na uburé da te 're İwaihu'u za'ra mono zéb da hâ. Taha wa, Abra'â hâ uburé 'Re İhâimana u'âsi mono, da te dasina 're İ'umnhasi za'ra mono nori hi'rada, ta hâ. Sihâiwata nhihâri ò nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İ'awêsâmri mono nori hi'rada.

¹² Duré, İsihâiwata nhihâri ré nori hi'rada, zudezu nori hi'rada. E tawamhâ sihâiwata nhihâri ré 're hâimana za'ra mono wa, te ta nori hi'rada hâ 're hâimana, Abra'â hâ. Mare di. Abra'â hâ sihâiwata nhizâri ò ré, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İsazei pese ne, İsine te te 're İsazei pese za'ra mono nori hi'rata si, te 're hâimana, Abra'â hâ.

Abra'âhâ ma, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İropisutuzé wasu'u

¹³ Duréihâ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ Abra'âhâ ma, ma tò ropisutu, uburé danhipti'ai mono bâ te te tâma 're anhomri mono da, İsihudu nori ma ropibu ma, İsihudu sidâpâsi. E İsimiroti hâ uburé te te 're 'madâ'â pese uptabi mono wa, duré nimahâ na marî na misi İsimiroti na te te upai ò wa, ma tò âne na tâma ropisutu. Mare di. Taha wab ò di. 'Re İhâimana u'âsi mono te te İsazei pese na, te te wêsâmri wa, ma tò âne na tâma ropisutu siro.

¹⁴ 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â wa nori hâ zudezu nori hâ, İsimiroti te te 're İ'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, 'Re İhâimana u'âsi mono, ta nori ma, uburé danhipti'ai mono bâ te te tâma 're İ'anhomri mono da hâ, te te ropisutu 'wa'âhâ, taré te aré da te 're saze za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ. Marî dai ò di aré. Taré te aré 'Re İhâimana u'âsi mono hâ dama ropisutu, daro hâ te te dama 're İ'anhomri mono zém na hâ. Dama hâ, aré marî ò di.

¹⁵ 'Re İdahâimana wê za'ra mono zéb da hâ, dasi'uihâ na da te dasima 're İpisutu za'ra mono zé hâ dama 're hâimana za'ra mono ò 'wa'âhâ, aré da te âma 're upai waihu'u za'ra mono ò di. Tane, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te İrob'ui'éérézê hâ dama 're hâimana za'ra mono ò 'wa'âhâ, aré da te âma 're upai waihu'u za'ra mono ò di duré. Tane nherê, te tò dama 're hâimana, İsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hâ. Taha wa, da te 're waihu'u pese za'ra mono nherê, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono ò wamhâ, 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İda'ahâ za'ra mono zé, te wasu'u.

¹⁶ Tawamhã e marĩ hawi, ma tã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma ropisutu, ìsihudu norĩ ma ropibu ma. Abra'ã hã te te ìsazei pese zém hawi, ma tã tãma ropisutu. Te te tãma ìropisutuzé wa'rãmi, asa tãma ìsiwa'ãbâzéb zô 're ìsimnhasi mono ò na, da te dasina 're ìwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, ma tã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ã te te ìsazei pese zém hawip si, tãma ropisutu. E Mozésihì nhimi'ui'ééré 'madã'ã'wa norĩ ma si, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã tãma 're hãimana za'ra, zudezu norĩ te te 're ìsazei pese za'ra mono norĩ ma si. Mare di. Abra'ã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina ì'umnhasi ne, uburé 're ìdahâimana za'ra mono norĩ ma zama, te tãma 're hãimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã. E marĩ wa. Abra'ã hã uburé wahi'rata wa, uburé wasiré ìsazei'wa norĩ hi'rata wa.

¹⁷ Duréihã ni'wa hã ma tã ãne na 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré, Abra'ãhã ãma hã:

“Wa hã wa tã aipisutu, daro mono bã da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're asisi za'ra mono da.”

ãne ma tã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na ãma rob'ui'ééré. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã, tã sena. Pire uptabi di. E marĩ wa. Ò hã tã sena, 're hãimana mono wa. Taha si, ma tã Abra'ã hã te te sina 're umnhasi u'âsi. Taha si, 're dadã'ã za'ra mono nheré, dahãiwa'utu'wa hã te 're hãimana. Taha si marĩ ò ré, Ropoto mono 'wa hã.

¹⁸⁻¹⁹ Duréihã Abra'ã hã 100 na ãma ìwahubzéb u hã romhutu na ma tã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma ropisutu, ãne: “Asihudu sidãpãsi, da'ahã uptabi di za.” ãne rob'ui'ééré 'rata na ìwasu'u hã. Abra'ã hã romhutu na ma tã tidã'ázé hã sina waihu'u, ìhãiba sib'uware na hã oto. Timro zama ma duré waihu'u, 'ra waihu'u ò na, Sara hã. Tane nheré, siptete sina ma tã 'Re ìhâimana u'âsi mono si saze, za ì'ra te te tãma ìsõmrizém na hã. Te te 're wawãi mono ãna, te sô 're simipari u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzéb zô hã, marĩ hã tãma hãimana ò nheré, sô 're ìsimipari mono zéb da hã. Taha wa, ma tã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu, daro mono bã da te 're ìsazei pese za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're sisi za'ra mono da.

²⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìropisutuzém na hã te te ãma wawãi ò di. Ìmreme hã te te ìsazei pese zéb zarina, ma tã siptete uptabi na 're hãimana. Te duré ãma 're wata u'âsi.

²¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìropisutuzé hã za te te tãma ãma ì'uwaimramizéb zô, te te 're sazei pese u'âsi. Te te sazei utõrĩ ò di, Abra'ã hã.

²² Taha wa, te te ìsazei pese na ma tã sima ãma roti 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ìwasédé hã te te oto ãma 're 'madã'ã mono tã da, taha zarina te te wësãmri da, duré po're'õ nheré, za te te azãri tã da, dame.

²³ Duréihã rob'ui'ééré 'rata na Abra'ãhã wasu'u hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwësãmrizém na hã, taha wasu'u si ò di.

²⁴ Wa norĩ zama, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ hã te za duré te te 're wa'awësãmri, Wanhib'apito Zezusihì hãiwa'utu'wa, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

²⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tã Zezusi hã dama tisõ, da te dasiwi wĩrĩ da, wawasété na 're wanomro mono wa. Ma tã duré hãiwa'utu, taha na te te 're wa'awësãmri mono da, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madã'ã tã mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

5

¹ Wanhib'apito Zezu Cristu hã ma tô wazada tidâ'â za'ra, wa'upana. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima wa'âma 're aroti, wa te 're ìsazei pese za'ra mono na, wawasédé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina si te te duré 're wa'awêsâmri mono da, wawasété na 're wanomro mono nherê, te te 're wa'ahâ za'ra mono tô da. Taha wa, rowê u'âsi, wa oto âma 're wanomro, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma hã.

² Zezusi hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, te 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwê si te te wama 're ab'madâ'â. Taha na si, wa oto wa norî hã 're wahâimana za'ra. Niwapsi te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te wama 're apisutu, ìwaihu'u pese zarina ìhâiba na rowa'a za'êtê na ìsiré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowê uptabi na. Taha wa, wato sina, wa sô 're wanhimipari za'ra, wa te 're sazei utôri za'ra mono âna.

³ Duré Cristuhu zazei'wa, 're wanomro mono 'ru te, da te wama 're rob'manharî za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono ré, wa watoi u'âsi 're wahâimana za'ra ône haré, wa te 're ìrobzépata za'ra mono zéb zarina, ôhõ âma si wanhiptete sina 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te wasima âma 're sa'êtê za'ra mono wa. Æne hã wa te wasina 're waihu'u pese za'ra mono wa, wa za watoi u'âsi 're wahâimana za'ra.

⁴ Tawamhã wanhiptete sina, âma 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono wamhã, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa'âma 're wata za'ra. Tawamhã wa'âma 're ìwata za'ra mono zém na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono wamhã, marî te te wama 're ì'apisutu mono zéb zô, wa te 're wawã za'ra mono âna, wa za wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra.

⁵ Æne zô si 're wanhimipari za'ra mono wamhã, taré sô 're wanhimipari za'ra mono ô di za. Taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono ô di za. E marî wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani te te wama 're ì'anhomri mono na, tinhimizawi pese zé hã te te wama 're awaihu'u mono wa, taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono ô di za. Taha wa, taré sô 're wanhimipari za'ra mono ô di za, marî ìwê hã te te wama 're ì'apisutu mono zô hã.

⁶ Duréihã 're ìdahâimana za'ra mono na'rata zém hawimhã, marî da te 're ì'manharî wê za'ra mono zém na hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te da'âma sima 're aroti mono ô di, taha zarina dawasédé hã te te oto da'âma 're ab'madâ'â tô mono da, duré dapo're'ô nherê, te te 're da'ahâ za'ra tô mono da. Ta hawim haré, dahâimana wê zém na 'râwi 're dasi'madâ'â waihu'u za'ra mono ô di, dawasédé hã te te da'âma 're ì'ab'madâ'â mono ô zarina, te te 're ìda'awêsâmri mono zéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha ré, ma tô Cristu hã dazada dârâ, uburé dawasété na 're ìdahâimana za'ra mono norî zada, 'Re ìhâimana u'âsi mono, bâdâ te te âma ìpisutuzé hã ìwa ìwaptâ'â zém na.

⁷ Ni'wa hã uburé danhimiroti wê hã te te 're 'madâ'â pese mono nherê, taha upana ìda'matâ'â da hã, mare di. Ni'wa hã da'âma 're ìsiwamri mono, 're 'maihâimana mono wamhã, taha upana si ìda'matâ'â da hã, âté te za 're si'madâ'â za'ra.

⁸ Tanei ô di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimizawizé hã. Wa norî hã wawasété na 're wahâimana za'ra mono nherê, ma tô Cristu hã pisutu, wazada dâ'â da, wa'upana. Æne hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te wama 're awaihu'u, te te 're ìwa'azawi pese mono zém na hã.

⁹ Zezusi wazada ìdâ'ázém na, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awêsâmri, wawasédé hã te te oto wa'âma 're ì'ab'madâ'â mono ô zarina. Æne wa, te za duré Zezusi hã tidâ'ázém na te te 're wa'anho'reptu, 'Re ìhâimana

u'âsi mono nhimihâzé wi, ro hã za İsi'utõrîzéb âma hã.

¹⁰ Re İhâimana u'âsi mono nhitob'ru, wa aré 're wanomro. Tane nherê, ti'ra dâ'âzém na ma tó wa'âma 're siwadi za'ra oto. Tawamhã İsiwadi oto 're wahâimana za'ra mono wa, te za tó oto Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu, dâ'â nherê, apâ hãiwa'utu wa, dâ'â âna 're hâimana u'âsi mono wa za oto.

¹¹ Tane nherê, taha si õ di. 'Re İhâimana u'âsi mono âma, wa duré watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristu dâ'âzém na, wa'âma 're siwadi za'ra mono wa oto.

Adãhã wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹² Tawamhã e ma hawî, ma tó dawasédé hã tinhana'rata. Adã hã ma tó duréihã tiwasété 'rata. Ta hawimhã ma tó dawasédé hã te te ropé, uburé dapoto mono bã. Ta hawim haré, te aihîni 're dadâ'â u'âsi za'ra, dawasété na 're danomro mono wa.

¹³⁻¹⁵ Dawasété âna 're İdahâimana za'ra mono zéb da, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherê, dawasédé hã te te da'âma 're aza'ra mono õ di, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Tane nherê, duréihã Mozésihi ma, tinhimiroti hã te te waihu'u õ ré, duré te te rob'ui'éré õ ré, te dawasété na si 're dahâimana u'âsi za'ra. İsimiroti na rob'ui'éré hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherê, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, ma tó Adãhã wasété na'rata hawim haré 're dadâ'â u'âsi za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã dapé'ê 're, dama 're hâimana za'ra mono nherê, da te dasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ wa. Mozésihi ma, za oto 'Re İhâimana u'âsi mono, tinhimiroti te te İwaihu'uzéb u hã, dawasété na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tó 're dadâ'â u'âsi za'ra. Adãhã wi, 'Re İhâimana u'âsi mono, rob'rã te te sawi nherê, te te sadawa 'madã'â âna, ma tó tiwasédé hã 'manha. Âne hã Adãhã wasété ne, aiwa da te 're 'manharî za'ra mono õ nherê, ma tó aihîni 're dadâ'â u'âsi za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İrotizé hã, sô'awi dama 're hâimana za'ra mono õ nherê.

Adã hã wasété na'rata wamhã, ma tó İpire uptabi hã 'manha, tiwasédé hã. Taha uirî na si, ma tó Zezusi hã marî İpire uptabi hã 'manha duré İwê hã, ti'âi âma 're morî ré. Taha wa, Zezusihi ne Adã hã, marî İsine İpire hã te te 'manharî wa. Tane nherê, aiwab õ di, İsimi'manharîzé hã. 'Re İhâimana u'âsi mono hã İwê te te dama 're İ'anhomri mono hã, Adãhã wasété nei õ di. Adã hã tiwasédé te te İ'manharîzém hawî, ma tó oto uburé 're dadâ'â u'âsi za'ra, tó sena. Tane nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono hã İwê hã te te dama 're İ'ab'manharî mono zé hã İpire uptabi di, Adã hã tiwasédé te te İ'manharîzém nhipai u. Wê uptabi di. E marî tawamhã, 'Re İhâimana u'âsi mono, İwê hã te te dama 're İ'ab'manharî mono zé hã. Zezusi hã sisawî âna tihãiba na te te 're İda'azawi pese mono na, ma tó te te dama 're ab'manharî wê, tinhoprubzéb zarina.

¹⁶ Adã hã tiwasédé te te İ'manharîzém hawim haré, te dawasédé hã da te 're 'manharî u'âsi za'ra oto. Taha zarina, ma tó 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'awê'õ pese, dawasédé hã te te da'âma 're İ'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherê, ta hawim haré, dawasédé hã da te 're 'manharî u'âsi za'ra mono nherê, dama İso'prubzém na te oto da'ahã na te te 're da'awêsãmri 'Re İhâimana u'âsi mono hã, İ'ra dazada İdã'âzém na. Âne wa, 'Re İhâimana u'âsi mono, dama 're İso'pru mono zé hã, İpire uptabi di, Adãhã nhimi'manharîzé ma hã.

¹⁷ Tó sena aibã hã misi, tiwasédé te te İ'manharî na'rata hawî, ma tó oto 're dadâ'â u'âsi za'ra. Tane nherê, Zezu Cristu hã aibã misi nherê, İsimi'manharîzé hã İpire uptabi di, aibã tiwasédé te te İ'manharî na'rata zém nhipai u. Wê uptabi di. 'Re İhâimana u'âsi mono hã İwê uptabi hã te te tâma 're İ'apisutu mono norî si, te za hâimana İpire na İsiré 're hâimana u'âsi za'ra, tinhoprubzéb hã

te te tãma 're ì'anhomri mono norì si. Ìsõprubzé hã te te 're ìda'awëšãmri mono zé, te wasu'u. Cristu ìdã'ázém na te za hãimana pire na ìsiré 're hãimana u'ási za'ra.

¹⁸ Aibã hã misi tiwasédé hã te te ì'manharìzém hawi, ma tô 'Re ìhãimana u'ási mono hã uburé te te 're da'awë'õ pese, dawasédé hã te te da'ãma 're ì'awaihu'u mono zéb zarina. Tane, misi Zesusihi nhimi'manharì wë zém na, te za oto 'Re ìhãimana u'ási mono hã te te 're da'anho'reptu, dapë'ë 're, dadã'ã u'ási ne 're ìdanomro mono zém hawi, ì'rata 're dahãimana u'ási za'ra mono da oto.

¹⁹ Aibã hã misi nherë, 'Re ìhãimana u'ási mono te te ìwapari õ hawimhã, ma tô oto uburé dawasété na si 're dahãimana za'ra. Tane duré, aibã hã misi nherë, 'Re ìhãimana u'ási mono te te ìwapari pese zém hawi te za oto 'Re ìhãimana u'ási mono hã te te 're da'awëšãmri, Zezu Cristu te te ìwapari pese zém hawimhã.

²⁰ Duréhã 'Re ìhãimana u'ási mono hã ma tô Mozésihi ma tinhimiroti hã waihu'u, te te ãma rob'ui'ére da, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono wa, dawasédé hã da te oto dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherë, ma tô dawasédé hã da te dasima 're sa'ëtë u'ási za'ra. Tane nherë, dawasédé da te dasima 're ìsa'ëtë za'ra mono zém nhipai u, ma tô 'Re ìhãimana u'ási mono hã te te dama 're arob'manharì wë, da'ãma 're ìsiwamri u'ási mono zéb zarina.

²¹ Æne na rowasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Dawasété na si 're danomro u'ási mono wa, ma tô aré dapë'ë 'remhã, dadã'ã ne 're dahãimana u'ási za'ra, 'Re ìhãimana u'ási mono nhiti. Tane nherë, tinhimizawi pese zéb zarina, ma tô 'Re ìhãimana u'ási mono hã Wanhib'apito Zezu Cristu dã'ázéb zarina te te sima 're wa'awë, taha zarina si rowë uptabi na 're wanomro u'ási mono da oto.

6

'Re ìdanomro mono zép té wasu'u

¹ 'Re ìhãimana u'ási mono hã, simizawi pese uptabi di. Te wa'ãma 're pë'ézé u'ási. Taha wa, wawasédé hã wa te 're 'manharì za'ra mono nherë, tinhimizawizé hã te te wawi 're azawi mono õ di. Wawasédé, wa te 're ì'manharì za'ra mono zé hã, te duré te te wama 're aparì. E tawamhã, wawasédé, wa te 're ì'manharì za'ra mono zé hã te te wama 're aparì mono nherë, wa za wawasédé hã duré apã wa te 're 'manharì u'ási za'ra, apã te te duré wama 're aparì zahu mono da. E taha da, wa za wawasété u'ási 're wahãimana za'ra.

² Mare di. 'Re dadã'ã za'ra mono wa, marì zõ, da te oto 're ìrob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wa norì hã wawasété zõ, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za. Taha wa, wawasédé hã wa te duré 're 'manharì zahu za'ra mono õ di za oto.

³ Wa norì hã ã dawabzuri, wa te 're 'manharì za'ra mono wamhã, Cristu Zesusihi siré, 'rãwi oto 're ìwanomro mono zé, te wasu'u, simisutu. Ìsiré oto 're ìwanomro mono ne, wa tô duré ìsiré 're wadã'ã za'ra, simisutu. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

⁴ Tawamhã, ã dawabzuri hã oto wa te 're 'manharì za'ra mono wamhã, ã da te 're ìwanhamra mono zé, Cristuhu siré 're ìwadã'ã za'ra mono zé, te wa'ãma simiré'é. Ab're 're, ìsiré da te 're ìwanheme mono zéb zama, te wasu'u. E marì da, wa tô Zesusihi siré 're wadã'ã za'ra. Cristu hã dã'ã nherë, Ìmama hã tiwaihu'u pese na te te ìhãiwa'utu ne, 're ìwanomro mono zép tém na si, oto 're ìwahãimana za'ra mono zéb da hã, wa tô ìsiré 're wadã'ã za'ra, wa norì hã. Æne wa'ãma ìsimiré'ézé hã.

⁵ Wa norĩ hã Cristuhu siré, wa tō 're wadâ'â za'ra, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono ô wa, 're dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're ïrob'ruiwapari za'ra mono ô ne. Âne hã simisutu ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wahâiba na atob za'ra, Cristuhu tême. Duré Cristu hã dâ'â uptabi nherê, ïmama te te ïhâiwa'utu ne, te za duré wa norĩ hã te te 're wa'ahâiwa'utu. Taha na te za duré Cristuhu tême wahâiba na atob za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁶ Wawasété na 're ïwanomro 'rata mono zé hã, tâibâ oto. Cristu hã wedepo'o nhonhi'râmi na ïdâ'â ne, ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te wama 're a'uprosi, 're ïwanomro 'rata mono zé hã. Marĩ ïwasétére si, wa te wasima 're ïruiwapari u'âsi za'ra mono zém hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ma tō te te wama 're a'uprosi, 're ïwanomro 'rata mono zé hã. Wawasédé hã wa te 're sahâri waihu'u za'ra mono âna, 're wanomro mono tō da, ma tō te te wama 're a'uprosi. Âne hã wama waihu'u pese za'ra di.

⁷ 'Re dadâ'â za'ra mono wamhã, dawasédé hã da te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono ô di oto. Tane, 're ïdâ'â za'ra mono norĩ ne, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono ô di za oto.

⁸ Taha wa, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra tō sena na, za ïsine 're ïwahâiwa'utu za'ra mono zéb da hã, duré ïsiré za 're ïwahâimana u'âsi za'ra mono zém na hã.

⁹ Âne na, wa tō duré wasina waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã dâ'â uptabi nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te hâiwa'utu wa, taha wa, niwamhã tidâ'â na te te sahu ô di za, ïdâ'âzé hã sib'uware wa oto, Zezusihi ma hã.

¹⁰ Dâ'â wamhã, misi haré ma tō dawasété nhiptetezê hã uprosi. Taha wa, oto dâ'â parimhã, Timama ma, te oto 're hâimana u'âsi, Cristu hã.

¹¹ Taha wa, te za âne na asi'âma 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo: "'Re dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're ïrob'ruiwapari za'ra mono ô ne, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono ô di za, wa norĩ hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wa te oto 're ïromhuri za'ra mono da si, wa za oto 're wahâimana za'ra. Cristu Zezusihi âma si, wa za oto 're wahâimana za'ra.'" Âne si te za asima âma 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo.

¹² Râwi marĩ na asima 're ïrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tō da, te za aiwasété wi asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, aipê'ê na.

¹³ Marĩ ïwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tō da, te za aihâiba hã 're ï'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, aihâiba hawim na marĩ 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tō da. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'aihâiwa'utu za'ra wa'aba mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're anomro aba mono zép tém na hã. Taha wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, 're asisômri za'ra wa'aba mo, misi haré. Taha ma si, te za aihâiba hã 're ïsômri za'ra wa'aba mo ône haré, marĩ ïwê si âma 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã asina tâma âma 're ï'uwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'âma 're ab'madâ'â aba mono tō da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. Tinhimizawi pese zém na si, ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ai'âma 're pê'êzé za'ra wa'wa, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê. Taha zarina si, ma tō te te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa. Taha wa, te za aiwasété wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mo oto.

'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're ïdasisômri za'ra mono zé wasu'u

15 Tawamhã áté ãne te za asima 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo: “‘Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ìrob'ui'érézé hã wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'ãma 're aroti mono ò di, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tó mono da, taha zarina te te 're wa'awêsãmri mono da. Tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tó te te 're wa'awêsãmri, wawasété na 're wahâimana za'ra mono nherê, wa'ãma 're pê'ézé za'ra mono wa. Taha wa, wa za wawasédé hã duré apâ wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra òne u'â, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dawasété nherê, simizawi pese wa.” ãne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za. Tô'ã.

16 A norĩ wa'wa hã dama 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba hã dama 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si, te za tó 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane, aihâiba hã aiwasété ma, 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, te za tó ãma 're asiwasété za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za atâ'â u'âsi ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipê'ê 're, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, aihâiba hã 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawapsi te za oto te te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa.

17 Aiwasété na si, ma tó aré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Tane nherê, ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò di oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aima 're ìroti za'ra wa'aba mono zép si, te oto 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata za'ra.

18 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhiptetezé hã ma tó te te aima 're sômri za'ra wa'wa, aiwasété ãna oto ãma 're anomro aba mono da. Ma tó duré aima si'apito za'ra wa'wa, aiwê na si oto tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

19 'Re ìdahâimana za'ra mono zém na, wa tó aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ìnhimirowasu'u na hã asi'uihã na sada asimirosa'rata nhiptete waihu'u za'ra wa'aba ò wa. Aihâiba hã aiwasété ma, ma tó 're ìsômri za'ra wa'aba mo aré, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâiba na asina 're aiwasété za'ra wa'aba mono da. Tane nherê, aihâiba hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, te za oto 're ìsômri za'ra wa'aba mo, taha nhimiroti na si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâimana wê uptabi na.

20 Aiwasédé hã 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aima 're ìroti za'ra wa'aba mono zéb zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò di aré.

21 Aiwasété na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, e marĩ ma tó aima 're hâimana za'ra wa'wa, 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmimhã, ãma aima 're ìrowé za'ra wa'aba mono zéb da hã. Robaba di. Taha na asimim'ãmanharĩ wasété za'ra wa'aba zém na ãma 're aséb za'ra wa'aba mono di oto. ãne si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, dapê'ê 're, dadâ'â u'âsi ne, te za tó 're dahâimana za'ra.

22 Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhiptetezé hã ma tó te te aima 're sômri za'ra wa'wa oto, aiwasété ãna ãma 're anomro aba mono da oto. Ma tó duré aima si'apito za'ra wa'wa, taha ma si oto 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tó, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, aihâiba hã tâma 're ìsômri za'ra wa'aba mo. Taha wa'rãmi te za rowé uptabi na ì'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zé hã te te aima 're apisutu 'wa oto.

23 Dawasété na si 're ìdanomro mono zé wa'rãmi, te za dadâ'â u'âsi ne 're dahâimana za'ra dapê'ê 're, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti. Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma si 're danomro mono wapsi, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã

sõpru wa, te te dama 're apisutu, Ìrata 're Ìdahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, asa tâma 're Ìdasiwa'âbã za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono âna.

7

Ïmro'õ norĩ mrozém na rowasu'u na Ìsimiré

¹ Ìsisânawã norĩ, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, âhãna Ìnhimi'ui'ére na te aima ìrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za duré. Ni'wa hã ti'ai âma 're hâimana mono ré, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na tâma 're hâimana, ti'ab ré 're Ìdanomro mono zém na roti hã. Tane nherê, dá'â wamhã oto, tâma 're hâimana mono ò di za oto, Ìsarina 're ìhâimana mono zéb da hã. E marĩ wa. Tô oto dá'â wa.

² Âne na wa za aima romnhimírê'é za'ra wa'wa. Pi'õ norĩ hã ìmro hã tiwi 're dá'â za'ra mono ò ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina, te te 're rême waihu'u za'ra mono ò di za. Ìmro tiwi 're dá'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, aimawi aibã na, pi'õ wi ìmro 're dá'â za'ra mono wa, timro na te te 're sahu tô za'ra mono da, te te âma roti ò wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

³ Tane nherê, pi'õ norĩ hã ìmro hã tiwi 're dá'â za'ra mono ò nherê, aibã aimawi ré 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono ò wa, te za Ìpo're'õ hã da te âma 're sa'ra, pi'õ norĩ âma hã, tihãiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa. Ìmro tiwi 're dá'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, aibã aimawi na. Tawapsi tihãiba na tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono ò di za, apã 're mro za'ra mono wa. Âne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

⁴ Ìsisânawã norĩ, tane duré, a norĩ wa'wa hã. Cristu hã wedepo'o ngonhi'rãmi na asada dá'â za'ra wa'aba wa, ma tô ìsiré 're atã'â za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã asina tâma âma 're Ìuwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'âma 're ab'madá'â aba mono tô da, 're asi'madá'â za'ra wa'aba mono ò di za. Tãibã oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìhãiwa'utu nhib'a'uwê si, wa oto 're wanomro, taha ma si, wa te oto 're romhuri za'ra mono da, ìwê na si. Pi'õ wi, ìmro tiwi 're dá'â za'ra mono wamhã, Ìsimiroti hã te te 're wapari za'ra mono ò di za oto. 'Re mro zahu za'ra mono wapsi, te za duré timro tém nhimiroti hã te te 're 'madã'â pese za'ra. Tane hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã asina tâma âma 're Ìuwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te oto ai'âma 're ab'madá'â aba mono tô da, 're asi'madá'â za'ra wa'aba mono ò di za oto, pi'õ wi ìmro 're dá'â za'ra mono wa, Ìsimiroti te te oto 're Ì'madá'â za'ra mono ò ne hã. Tãibã oto. Cristuhu âma si, te za oto 're anomro aba mo, pi'õ hã apã 're ìmro zahu za'ra mono norĩ, timro tém nhimiroti te te 're ìwapari pese za'ra mono ne.

⁵ Wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono ré, wa tô marĩ ìwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra aré. Taha ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érezé hã, wawasété âna 're ìwanomro mono zé waihu'uzéb da, wama 're hâimana za'ra mono nherê, duré wama waihu'u pese za'ra nherê, taha upana si, wa tô marĩ ìwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra, tô õhõ zô si, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wawi 're Ì'azawi mono zô si. Taha zarina wa tô aré wapê'ê 're, wadã'â u'âsi ne 're wahâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti.

⁶ Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô te te wama 're apisutu oto, Ìsimiroti na rob'ui'ére 'rada hã wa te wasina tâma âma 're Ìuwaimrami za'ra

mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'ãma 're ì'ab'madâ'â mono zéb da, 're wasi'madâ'â za'ra mono tō da oto. Ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã wa te wasina tãma'ãma 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, te te 're ì'wa'anho'reptui mono zéb zô, 're wanhopré mono sina, wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono ò di, 're ì'wahâimana 'rata za'ra mono zém na hã. Ìpě'èzani hã te te wama 're ì'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te tãma 're romhuri za'ra, wahâimanazép tem na si.

'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti, da te oto ì'waih'u za'ra zéb zarina, dawasété na 're ì'dasiwaih'u za'ra mono zé wasu'u

⁷ Tawamhã e 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wasété di, Mozési te te ãma ì'rob'ui'ééré na hã. Mare di. Wasété ò di. Àhã wasu'u hawì, wa tō wa hã ì'wasété na ì'siwaih'u, 'rãwi. Àne, 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'u hã: “Marì ì'wē hã dawì 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono ò di za.” Àne hã te waih'u ò 'wa'áhã, aré ì'wasété na ì'siwaih'u ò di, marì te ì'sima ì'ruiwaparizém na hã.

⁸ Àhã wasu'u na te oto waih'u wamhã, marì hã te dawì 're ì'ruiwapari mono zéb da si, wa tō te ì'sima 're rosa'rata u'âsi, 're ì'hâimana wasété mono zéb zarina. 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã dama waih'u za'ra ò wa, dawasété na 're dasisãmri waih'u za'ra mono ò di. Wa hã bété. 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'uzéb zarina si, wa tō ì'siwaih'u, ì'wasété na hã.

⁹⁻¹⁰ Duréihã 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u hã te waih'u ò nheré, wa tō aré ì'si'ãma rosa'rata na te 're upa. ì'wasété na 're ì'si'madâ'â mono ãna, wa tō 're ì'hâimana. Tane nheré, ìsimiroti 'rata na rob'ui'ééré wasu'u hã te oto waih'u wamhã, ãne na te oto ì'si'ãma 're rosa'rata mono ò di. 'Re ì'hâimana u'âsi mono ma, ì'wasété na aré 're ì'hâimana mono zém na hã wa tō ì'si'ãma waih'u. Ìdâ'â u'âsi, wa tō aré 're ì'hâimana, ì'pě'è 're. 'Re ì'hâimana u'âsi mono hã ma tō ì'nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wama sòmri za'ra, wa te wasina tãma 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, rowé uptabi na ãma 're wanomro wē mono da. Tane nheré, te ì'sina tãma uwaimrami ò di, wa hã. Taha wa, wa tō aré ì'dâ'â u'âsi 're ì'hâimana u'âsi, 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhiti.

¹¹ 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata si te 're ì'madâ'â pese mono na, ì'wasédé hã te te oto ì'ãma 're 'madâ'â tō mono da, te te sima ì'ãma roti da newa, wa tō aré ì'nhimiza'rese ãna 're ì'hâimana. Taha zarina, wa tō aré ì'pě'è 're, ì'dâ'â u'âsi 're ì'hâimana, 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhiti.

¹² Tane nheré, ìsimiroti 'rata na Mozési te te ì'rob'ui'ééré hã wē uptabi di. Ìsarina si te wama 're hâimana, ì'wē uptabi si.

¹³ E tawamhã, 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wē uptabi nheré, e taha zarina, wa tō aré ì'pě'è 're, ì'dâ'â u'âsi 're ì'hâimana. Mare di. ì'wasété na 're ì'hâimana 'rata mono zéb zarina si, wa tō aré ì'dâ'â u'âsi 're ì'hâimana. Taha zarina, wa tō 're ì'hâimana wasété mono zém na ì'sina waih'u. Ùburé marì ì'wasédé hã da te 're ì'manharì za'ra mono zé hã ì'wasété uptabi na wa tō duré waih'u.

Paru hã 'rãwi ì'nhimirosa'rata wasété na ì'si'wapézé wasu'u

¹⁴ 'Re ì'hâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ì'rob'ui'ééré hã e ma hawimhã. Ìpě'èzani hawip si. Tane nheré, ta hawimhã, wa hã 're ì'hâimana mono ò di. A'uwé hãba na 're ì'morì wa, wa ì'hâimana nhìb'uware na 're ì'hâimana, ì'si'uihã na ì'sina ì'nhiptete waih'u ò na hã. 'Re ì'hâimana wasété mono zé ma si, wa ì'hãba hã te 're sòmri u'âsi.

15 Īnhimiza'rese āna, wa duré 're Īhâimana, Īwasédé hā te 're Ī'manharī mono zém na, te Īsina waihu'u ō wa, 'rāwimhā. Uburé marī Īwē si te 're ab'madā'ā mono da nherē, taha si te 're 'madā'ā mono ō di. Uburé marī hā te 're ab'manharī tō mono da, te Īsiwi 're awē'ō mono nherē, wa tō te te 're ab'manharī tō, Īwē upana.

16 Uburé marī hā te 're ab'manharī tō mono da, te Īsiwi 're awē'ō mono nherē, Īwē upana te 're ab'manharī mono wamhā, wa Īsina waihu'u, 'Re Īhâimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré, Īwē si 're Īhâimana mono na hā, Īsarina si.

17 Uburé marī Īwasédé hā te 're ab'manharī mono da, te Īsima 're awē mono ō nherē, Īwasédé hā Īpē'ē 're, Īma 're Īhâimana mono zéb zarina, wa te te 're ab'manharī u'āsi tō, te Īsiwi 're wē'ō waihu'u mono āna.

18 Marī Īwē hā Īpē'ē 'remhā Īma 're hâimana mono ō di. Āne hā Īma waihu'u pese di. Uburé marī Īwē si te 're ab'manharī mono da, te Īsima 're awē mono nherē, te Īsina 're uwaimrami waihu'u mono ō di, Īsi'uihā na hā.

19 Uburé marī Īwē si te 're ab'madā'ā mono da nherē, taha si te 're 'madā'ā mono ō di. Taha upana, wa Īwasété si te 're ab'manharī, āne hā te 're ab'manharī tō mono da, te Īsiwi 're awē'ō mono nherē.

20 Uburé marī Īwasédé hā te Īsima 're awē'ō mono nherē, te 're ab'manharī mono wamhā, e Īsi'uihā na te Īsima Īwēzéb zarina, wa te te 're ab'manharī. Mare di. Īwasédé hā Īpē'ē 're, Īma 're Īhâimana u'āsi mono zéb zarina si, wa te te 're ab'manharī.

21 Āne hā wa tō uburé Īsina waihu'u, 're Īhâimana mono zém na hā. Marī Īwē si te 're ab'manharī u'āsi mono da, te Īsima 're wē mono nherē, wa Ī'upana marī Īwasété zō si 're Īsipizari, te Īsiwi 're awē'ō waihu'u mono āna.

22 Wa hā 'Re Īhâimana u'āsi mono nhimiroti wē wasu'u na hā 'rāwi wa tō te Īsima 're wē u'āsi, Īpē'ē 'remhā.

23 Tane nherē, aimawi 're Īhâimana mono zéb da hā, te Īma 're hâimana u'āsi, Īpē'ē 'remhā, Īnhimirosa'rata wasédé hā. Īpē'ē 'remhā Īnhimirosa'rata wasédé hā duré Īnhimirosa'rata wē hā te 'rāwi nherē, 're si'wapé u'āsi zahuré, Īwasédé hā te 're Ī'manharī mono zéb da hā, duré te Īsima 're Īwē mono zéb zarina, Īwē hā te 're Ī'manharī mono zéb da hā. Nī'wam norī hā danhimiwada'uri zarina si 're hâimana za'ra mono wamhā, marī hā te te sima 're Īwē za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ō di. Tane duré, wa hā marī Īwē si te 're ab'manharī u'āsi mono da, te Īsima 're wē mono nherē, marī Īwasédé hā Īpē'ē 'remhā Īma 're Īhâimana mono zarina, wa marī Īwasédé hā te 're ab'manharī tō.

24-25 Wa hā Īwasété u'āsi 're Īhâimana mono zém na, 'rāwi 're Īsipo're pu'u mono wa, wa 're Īsiwē'ō u'āsi. 'Re Īhâimana u'āsi mono nhimiroti zarina si 're Īhâimana u'āsi mono da, te Īsima 're rosa'rata wē u'āsi mono nherē aré, tane nherē, Īpē'ē 're, Īwasédé hā Īma 're Īhâimana u'āsi mono zéb zarina si, wa 're Īhâimana u'āsi tō. E 'wa hā te za āne wamhā, Īnho'reptu, Īpē'ē 're, Īdā'ā u'āsi 're Īhâimana mono zém hawimhā. 'Re Īhâimana u'āsi mono si te za Īnho'reptu, Īdā'ā u'āsi 're Īhâimana mono zém hawi, Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina hā. Taha wa, wa oto taha āma si 're Īwata u'āsi.

8

'Re Īhâimana u'āsi mono pē'ēzani te te dama 're Ī'awē mono zéb zarina si, 're Īdanomro wē mono zéb wasu'u

1 Taha wa, Cristu Zesusihi āma 're Īnomro mono norī hā, 'Re Īhâimana u'āsi mono te te siwi 're awē'ō mono ō di za oto. Taha zarina, te te hā za'ra ō di za.

² 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô te te 're wa'apisutu, Cristu Zezusihi âma si 're wanomro wê u'âsi mono da. Taha zarina, ma tô ìwaseté u'âsi 're ìhâimana mono nherê, ìnho'reptu, ìpê'ê 're, ìdâ'â u'âsi arê 're ìhâimana mono zém hawi. Tiwaihu'u pese na ma tô âne hawi ìnho'reptu.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ìrob'ui'érézê hã wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'âma 're aroti mono ô di za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, wawasédé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina te te oto 're wa'awêsâmri mono da. E marî wa. Wawasété u'âsi wahâimanazém hawi, wanhib'uware na 're wanomro u'âsi mono wa. Taha wa, wa te wasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ô di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. Wawasété si, wa te 're ì'manharî za'ra mono zé hã ma tô te te siwi 're awê'ô pese, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô ti'ra hã we satô ti'ai u, da'upana dazada dâ'â da, dawasété u'âsi 're ìdahâimana za'ra mono zém hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. Ti'ai âma dahâiba na ma tô 're mo, Cristu hã. Tane nherê, dasine ti'ai âma hã tiwasédé hã te te 're ab'manharî mono ô di, tihâiba na hã.

⁴ Âne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 'manha, ìsimiroti na rob'ui'ére hã wa te wasina 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, ìpê'êzani, wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, wapê'ê 're wanhimirosa'rata wasété na 're wahâimana za'ra mono ô wamhã.

⁵ Ni'wam norî hã 're ìhâimana wasété za'ra mono ma si, tihâiba te te 're ìsômri u'âsi za'ra mono norî hã ta norî hã te siwa'ru 'râwi te te sima 're ìwê za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Tane nherê, ni'wam norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiroti zarina si 're ìhâimana za'ra mono norî hã, ta norî si te te sima 're rosa'rata wê u'âsi za'ra, ìpê'êzani te te tâma 're ìwê za'ra mono zéb zarina si.

⁶ Ni'wam norî hã tihâimana wasété ma si, tihâiba te te 're sômri u'âsi za'ra mono wamhã, ta norî hã te za tipê'ê 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherê, ni'wam norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tâma 're ìwê za'ra mono zéb zarina si, 're hâimana wê za'ra mono wamhã, ta norî si te za 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're hâimana u'âsi za'ra, robzei u'âsi za'ra.

⁷ Ni'wam norî hã siwa'ru 'râwi te te sima 're ìwê za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra mono wamhã, ta norî hã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhitob'ru 're hâimana za'ra. Ta norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â za'ra mono ô di. Te te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono ô di, tô.

⁸ Ni'wam norî hã tihâimana wasété ma, tihâiba te te 're sômri u'âsi za'ra mono wamhã, ta norî ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tâma 're toi waihu'u za'ra mono ô di za.

⁹ Tane nherê, a norî wa'wa hã aipê'ê 're, aiwasédé hã aima 're ìhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're anomro aba mono ô di oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani te te aima 're ìpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te oto 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo, ìpê'êzani hã sena na aipê'ê 're, 're sãmra za'ra wa'aba mono wamhã. Ni'wam norî ma, ìpê'êzani, ìpê'ê 're, tâma 're hâimana za'ra mono ô wamhã, ta norî hã Cristuhu nhil'a'uwê 're hâimana za'ra mono ô di.

¹⁰ A norî wa'wa hã Cristu, aipê'ê 're, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, niwamhã te za aihâiba za'ra wa'wa hã aiwi 're si'utôri za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'aiwêsâmri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te

za Īpē'ēzani hā te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're asimroi u'āsi aba mono da.

¹¹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā Zezusihi hāiwa'utu'wa hā, Īpē'ēzani te aipē'ē 're, 're sāmra za'ra wa'wa. Tō ō hā Cristu te te ĩhāiwa'udu hā te za aihāiba hā niwamhā aiwi 're si'utōrī pese za'ra wa'aba mono nherē, te te 're aihāiwa'utu za'ra wa'wa, Īpē'ēzani hā aipē'ē 're, 're ĩsāmra za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹² Īsisānawā norī, taha wa, wapē'ē 'remhā wanhimirosa'rata wasété na 're ĩwahāimana za'ra mono zé hā, mare di za oto.

¹³ Aipē'ē 'remhā asimirosa'rata wasété na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, te za atā'ā u'āsi ne 're anomro aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhiti. 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzém na, uburé aiwasésé 're ĩmanharī za'ra wa'aba mono zé hā asiwi 're uprosi pese za'ra wa'aba mono wapsi, te za 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata.

¹⁴ Uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani 'madā'ā sina 're ĩhāimana za'ra mono norī si, te 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're nomro, Īpē'ēzani te te 're ĩsimroi wé mono norī hā.

¹⁵ E marī da, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā Tipē'ēzani te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. E ĩsimirob'manharīzé ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono sina, tāma 're romhuri za'ra wa'aba mono da, ma tō te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ai'āma 're 'ra za'ra wa'aba mono da si, ma tō te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, Tipē'ēzani hā. Taha nhimipawaptobzéb zarina, wa 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wa te 're 'mahārā za'ra, āne: "Wamama, Wamama." Āne wa te 're ĩmahārā za'ra mono zé hā.

¹⁶ Wa norī hā 'rāwi wapē'ē 're, wa tō wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra oto 're ĩwahāimana za'ra mono na. Duré Īpē'ēzani hā te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina zama, wa tō 'rāwi wa te wasina 're waihu'u za'ra, ĩ'ra oto 're ĩwahāimana za'ra mono na.

¹⁷ 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, marī ĩwē na tinhīb'a'uwē ma, 're ĩsōpru mono zéb da, te te tāma 're ĩropisutu za'ra mono zéb ré, wa za 're wahāimana za'ra. Duré uburé marī ĩwē na Cristuhu ma, ĩsōprubzéb da, te te tāma ĩropisutuzéb ré, wa za ĩsiré 're wahāimana za'ra. Zezusihi ne, wa te 're robzépata za'ra mono wamhā, wa za ĩsine rowē uptabi na 're wahāimana za'ra.

'Re ĩhāimana u'āsi mono, tizazei'wa norī ma, za ĩwē te te tāma 're ĩapisutu mono zé wasu'u

¹⁸ Ti'ab ré, wa te 're ĩrobzépata za'ra mono zé hā, taré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za ĩwē hā te te wama 're ĩ'apisutu mono zé ma hā. Tō sena, wa tō āne na waihu'u, wa hā.

¹⁹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā uburé te te ĩ'apoto mono hā, simisutu te umnhasi sina sō 're simipari za'ra, bādā ĩwa ĩwaptā'ázéb zō, uburé tī'ra na sō'awi za te te oto dama ĩwasu'u hāi'ré za'ra zō.

²⁰⁻²¹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono, marī te te ĩ'apoto mono hā te wasété na 're hāimana za'ra, a'ā. Tinhimipoto mono hā, niha tāma 're ĩhāimana za'ra mono zéb da, te te tāma 're apisutu mono nherē, te te sina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ō di. Siwa'ru te a'ā 're hāimana za'ra, siwamnarī na. Tane nherē, āne na si'uihā na 're hāimana za'ra mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, ma tō tāma pisutu za'ra, siwa'ru a'ā 're hāimana za'ra mono da. Niwapsi uburé marī te te ĩ'apoto mono hā wasété u'āsi 're ĩhāimana za'ra mono hawi, te za anho'reptu. Taha zō, wa sō 're wanhimipari u'āsi za'ra, siwamnarī āna oto 're hāimana za'ra mono da. Tawamhā wasine, robzei u'āsi te za oto 're hāimana

za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, rowê u'âsi 're ïwahâimana za'ra mono ne.

²² Pi'oi âma, ïwasâ 're sépu'u za'ra mono wamhã, te za 're wab'êtê za'ra, 're séptâ'â za'ra mono hã. Tane te za duré uburé marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ï'apoto mono hã a'â 're wab'êtê za'ra, ti'abrê, wasété na 're ihâimana za'ra mono zém hawi 're wairébé mono hã. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

²³ Tane nherê, uburé ropodo hã ta norĩ si 're wab'êtê za'ra mono ô di. Wa norĩ zama, wa 're wawab'êtê u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, ïmorĩ'rata na Tipê'ézani, te te wama 're anhomri mono wa, wapê'ê 're, 're ïsãmra u'âsi mono da hã. 'Râwi wapê'ê na, wa 're wawab'êtê u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé ti'ra na só'awi za te te oto dama ïwawasu'u hãiré za'ra zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré. Duré ti'ab ré, wanhib'uware na wahâimana wasété na 're ïwahâimana za'ra mono zém hawi, za te te 're ïwa'awaihui mono zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré, wa 're wawab'êtê u'âsi za'ra.

²⁴⁻²⁵ 'Re ihâimana u'âsi mono, ïwê si za te te wama 're ï'apisutu mono zéb zô, wa te 're wawã za'ra mono âna, sô 're ïwanhimipari za'ra mono zéb zarina, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Ti'ab ré, marĩ zô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa te oto 're 'madã'â za'ra mono wamhã, e wa za ône u'âsi sô 're wanhimipari za'ra. Mare di. Tãibã oto, sô 're ïwanhimipari za'ra mono zé hã za. Marĩ zô 're ïwanhimipari za'ra mono zé hã, zahadu wa te 're 'madã'â za'ra mono ô ré si, wa za tô wanhiptete sina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, wa te 're sazei utôri za'ra mono âna.

²⁶ Tane duré 'Re ihâimana u'âsi mono, ïwê hã za te te wama 're ï'apisutu mono zéb zô, wasina sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono wamhã, ïpê'ézani si te za te te 're wa'apawapto, sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono tô da. Duré, wa norĩ hã niha 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wasi'âma 're ïwamreme zusi mono zéb da hã, wa te wasina tãma âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai ô nherê, te za ïpê'ézani si wa'âma 're mre me u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wahãiba mono bâ, wa'âma 're pê'ézé uptabi mono sina. Wasi'uihã na ïwê hã wa te tiwi 're ïwaptêrê za'ra mono zém na, wa te tãma âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai ô nherê, te ôhõ si wa'âma 're mre me u'âsi, te te 're wa'apawapto mono da, ïpê'ézani hã.

²⁷ 'Re ihâimana u'âsi mono hã dapê'ê 're, uburé danhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di. Taha wa, ïpê'ézani nhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di duré. 'Re ihâimana u'âsi mono te te tãma 're ï'awê mono zéb uwaibaba si, te ïpê'ézani hã ïsib'a'uwê norĩ âma 're mre me u'âsi.

²⁸ 'Re ihâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norĩ da, marĩ ïwasédé hã ahã na sada 're hâimana za'ra mono nherê, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ïwê si te te tãma 're apisutu ïwa'rãmi, te te sima 're ï'awê mono zéb zarina, tinhib'a'uwê da, te te sima 're ï'apisutu mono norĩ ma hã. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto wa norĩ hã.

²⁹ Duréihã marĩ ô ré hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima âma ïrotizéb zarina, te te sima 're ïwa'apisutu mono norĩ hã, ï'ra ne, tô Zezusihi ne, oto 're wahâimana za'ra mono da, ma tô duré te te 're wa'apisutu siro. Ta hã uburé ïsazei'wa norĩ dub'rada, 're hâimana mono da, ma tô ãne te te 're wa'apisutu siro, sima.

³⁰ Duré 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima 're ïwa'apisutu mono norĩ hã ma tô te te sima 're wa'awê, ïtême 're wanomro mono da, wa te 're saze za'ra mono da. Tawamhã ïtême 're wanomro mono wamhã, ma tô duré te te 're

wa'awēsāmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're i'ab'madã'ã mono õ zarina. Ma tõ duré te te wama 're apisutu siro, niwapsi i'ra Zezusi 're ìmorì wē uptabi ne, 're wahâimana za'ra mono da oto.

Cristuhu nhimizawi pese zé hã dawì ìsi'utõrì'õzé wasu'u

³¹ 'Re ìhâimana u'ãsi mono hã ãne hã te te wama 're apisutu mono wamhã, e niha za tawamhã. Ta hã, wa niwì oto 're hâimana za'ra mono wa, e 'wa hã te za wa'ãma ai'uté. Mare di. Uburé wanhitob'ru norì nhiptetezé hã, tarére 'Re ìhâimana u'ãsi mono ma hã.

³² 'Re ìhâimana u'ãsi mono hã ti'ra te te wawi sawi za'ra õ di, wazada dã'ã za'ra tõ da. Wa'udãna ma tõ wama sômri za'ra tõ, te te wawi sawi ãna. E tawamhã uburé marì ìwē hã te te wama 're anhomrì mono õ di za. Te te wawi 're azawì mono ãna, te za tõ te te wama 're anhomrì, 'Re ìhâimana u'ãsi mono hã.

³³⁻³⁴ Wa norì hã 'Re ìhâimana u'ãsi mono, tinhib'a'uwē da, te te sima 're ìwa'apisutu mono norì si, ma tõ te te 're wa'awēsāmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're i'ab'madã'ã mono õ zarina. E ni'wam norì hã wawasédé te te wa'ãma 're sa'ra mono da bã bété. Ni'wam norì hã, wawasédé te te wa'ãma 're sa'ra waihu'u mono õ di za oto. ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Cristu Zezusi hã ma tõ wazada dãrã, wa'upana. Apã ma tõ duré hãiwa'udu. Taha wa, te oto Timama nhimire niwì 're sãmra, dama pire na. Timama ma, te duré te te 're wa'awasu'u wē u'ãsi, wazada idã'ãzéb zarina, wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madã'ã tõ mono da oto. ãne wa, e ni'wam norì hã wawasété te te wama 're nharì zahu za'ra mono da bã oto. Mare di.

³⁵ Cristu hã te te 're wa'azawì pese uptabi. E 'wa hã te Cristuhu nhimizawì pese zém nhiti te te 're ìwa'azani mono da hã, 're hâimana. Ni'wai õ uptabi di. Tane nheré, áté wa za a'ã wa te 're robzépata za'ëté za'ra. Áté marì ìwasédé hã te za a'ã wazõ 're wairébé. Áté isazei'wa 're wanomro mono wa, te za a'ã da te wama 're rob'manharì wasété za'ra. Áté mra hã wa za a'ã wa te 're sépata za'ra. Áté wanhibrob ãna, wa za a'ã 're wahâimana za'ra. Áté te za duré a'ã da te wama 're amhãzépa za'ra, da te 're wanhimroi mono da. Áté te za duré da te 're wanhimro. E tawamhã, ãne na wa te 're robzépata za'ra mono 'ru te, te za Cristu te te 're ìwa'azawì pese mono zé hã, wawi 're si'utõrì za'ra. Mare di. Wawi 're si'utõrì waihu'u za'ra mono õ di za.

³⁶ Duréihã apito Dawi hã ma tõ ãne na wa'ãma rob'ui'ére siro, za wa te 're ìrobzépata za'ra mono zém na hã:

“Wamama, 'Re ìhâimana u'ãsi mono, wa norì hã asib'a'uwē 're wanomro mono wa, wama romnhimimnhasi u'ãsi na, wa 're wahâimana za'ra, da te 're wanhimroi mono õ'umnhasite.

Pone'ërebã ãma 're dapë'ëzé za'ra mono ãna, dasazéb da, da te 're ìsimroi mono ne, te da te dasima 're wawē za'ra, da te 're wanhimroi mono da, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa oto.”

ãne duréihã Dawi hã te te wa'ãma ìrob'ui'ére sirõmo za'ra hã, te 're hâimana, ìbãihã na hã.

³⁷ E tawamhã, uburé marì ìwasédé hã wazada 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina, te za Cristu te te 're ìwa'azawì pese mono zé hã wawi 're si'utõrì za'ra. Mare di. Uburé marì na da te wama 're rob'manharì wasété za'ra mono da nheré, ta hã te te 're ìwa'azawì pese mono, te za te te 're wa'apawapto, Cristuhu si, wanhitob'ru norì ãma wa te ãma 're ai'uté pese za'ra mono da.

³⁸ Uburé marì hã wazada 're ìhâimana za'ra mono zém hawi, 'Re ìhâimana u'ãsi mono hã tinhimizawì pese zé hã te te wawi 're i'azani mono da hã, mare di. ãne na sena na, wa tõ ìsina waihu'u, wa hã. Wahãiba ré ré 're wahâimana

za'ra mono wamhã, duré oto 're wadâ'â za'ra mono nherë, tinhimizawi pese zé te te wawi 're azani mono ò di za. Duré ìhâiba'ò norì hã ìsib'apito norì zama, te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwa'azawi pese mono zé hã. Duré, ã bâtâ na marì hã wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're azani mono ò di za, tinhimizawi pese zé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duré niwamhã uburé marì hã za wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're ì'azani mono da hã, mare di za tô.

³⁹ Uburé marì hã hâiwa na 're ìsimasa mono hã duré ti'ai 'rowi 're ìhâimana za'ra mono hã te te wawi 're sawi waihu'u za'ra mono ò di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã. Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ì'apoto mono hã, niwamhã te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono ò di za tô, ìsimizawi pese zé hã. Robaba uptabi di. Wanhib'apito Cristu Zezusihi âma si 're wanomro mono wa, te te 're wa'azawi pese uptabi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, òne u'âsi.

9

Izarazéhé nhihudu norì, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're ì'apisutu mono zé wasu'u

¹ Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu te, 're ìmorì wa, 're ìzadawa nhipese mono ò di. 'Re ìhâimana u'âsi mono pè'èzani te te ìma ìwaihu'uzéb zarina, duré 'râwi ìpè'è na te ìsi'âma 're ìrosa'rata mono zéb zarina, wa tô waihu'u, dama 're ìzadawa nhipese mono ò na hã.

²⁻³ ìsiré zudezu norì âma hã, âma 're ìpè'èzé uptabi za'ra mono di, Cristu hã te te siwi 're wè'ò za'ra mono wa. Taha wa, te duré ìwi 're robzei'ò pese, ìpè'è 'remhã. Ta norì âma 're ìpè'èzé uptabi za'ra mono wa, wa aré te ìsima 're rosa'rata u'âsi ìpè'è na, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìsipisutu da, ìupana za'ra te te 're ìwè'ò mono da, duré Cristuhu nhiti, ì'upana 're ìhâimana u'âsi za'ra mono da. Âne hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te ìma 'manharì dai ò nherë, wa taré ìsiwaihu'u, ìsiré zudezu norì âma 're ìpè'èzé uptabi za'ra mono zém na. Âne na, wa tô aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ìzadawa nhipese mono ò na hã.

⁴ Ta norì hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisudu, te 're hâimana za'ra. Ta norì âma, ma tô 're 'ra za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ta norì ma si, ma tô rowa'a na aré ì'rata 're sãmra za'ra 'râwi, ìwaihu'u pese zé hã duré ìhâimana wè zé hã te te waihu'u za'ra da. Simisutu siré, âma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ma tô duré marì ìwè hã te te tâma 're apisutu. ìsimiroti na Mozési te te ìrob'ui'érezé hã ma tô duré tâma sòmri za'ra. Ta norì ma, ma tô duré 're siwaihu'u za'ra, ì'uwaibaba si âma 're ìwata za'ra mono zéb da hã. Ta norì ma, ma tô duré ahã na te te tâma 're aropisutu, zudezu norì ma, za te te tâma âma 're ì'a'uwaïrami mono zém na hã.

⁵ Wahi'rata norì nhihudu uptabi, te ta norì hã 're hâimana za'ra, dama ìpire uptabi za'ra norì nhihudu. Cristu hã zudezu hâiba na, ma tô podo, ti'ai âma. Cristu hã ta hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, uburé marì hã te te 're ì'ab'madâ'â mono. Taha âma uburé 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Tô sena, wa âne na aima âma rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ E tawamhã, Izarazéhé nhihudu norì hã Cristu te te siwi 're wè'ò za'ra mono wa, te te tâma âma 're a'uwaïrami mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono, te te tâma 're ìropisutu za'ra mono zém na hã. Ma tô te te tâma âma 're a'uwaïrami, tô. Izarazéhé nhihudu norì hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisudu hã aihîni 're hâimana za'ra mono ò di, ìsib'a'uwè uptabi, 're nomro mono da.

⁷ Duré Abra'âhã nhihudu sidâpâsi ïsihudu norĩ hã, ïsihudu ahâ na za 're ïhâimana za'ra mono na, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutuzéb zarina, aihĩni uptabi, âma 're hâimana za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra uptabi hã 're ïhâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô âne na Abra'âhã ma ropisutu, romhã ré: "Izatihi nhihudu norĩ si, te za ïnhib'a'uwê uptabi hã 're hâimana za'ra." Âne ma tô tâma waihu'u siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁸ Taha wa, Abra'âhã nhihudu mono norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, aihĩni 're ïnomro mono õ na, te wasu'u â hã, duréihã Abra'âhã ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwaihu'uzém na. Abra'â hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiropisudu hã te te âma ïsaze ne, tane duré ïsimiropisutu na, da te 're ïsaze za'ra mono norĩ si, te za Abra'âhã nhihudu ne oto 're dahâimana za'ra.

⁹ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Abra'âhã ma, te te ïropisutuzé hã, âne ïsimiroti wasu'u hã: "Wahub amo na, wa za duré we atême wĩ, tô â a'amo za duré ïwa ïwaptã'ázém na. Tawamhã apã we atême ïwisi õ ré, te za Saraha ma ï'ra podo, aibã na." Âne duréihã Abra'âhã ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïropisutuzé hã.

¹⁰ Tawamhã Saraha 'ra hã ma tô tiprédu oto, Izati hã. Ta hã wahi'rada. Prédu wamhã, ma tô timro, Rebecaha âma. Ta hã ma tô duré ti'ra, ï'ra maparane ïsi'ubza hã, aibã zahuré hã.

¹¹⁻¹² Tane nherê, ïdi'i 're, zahadu hâimana zahuré nherê, duré marĩ ïwê hã te te waihu'u zahuré õ nherê, zahadu marĩ ïwasédé hã te te duré waihu'u zahuré õ nherê, ma tô âne 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u siro, Rebecaha ma: "Ïdub'rada hã te za tinoi ma wapu na 're hâimana." Âne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïno si sima pisutu, tidub'rata ma, pire na 're hâimana mono da. E marĩ hã te te 're ï'manharĩ wê zahuré mono zéb zarina, ma tô ïno si sima pisutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Taha wab õ di. Si'uihã na te te sima ïwézéb uwaibaba, ma tô sima pisutu, ïno si.

¹³ Âne na hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ïmreme na rob'ui'ére, ïbaihã na hã: "Zacoho si, ïma sawi di. Eza'uhu si, wa tô ïsiwi wê'õ." Âne 'Re ïhâimana u'âsi mono, si'uihã na te te sima ïwézéb zarina, Zaco te te sima ïpisutuzé hã, ïdub'rata upana.

¹⁴ Âté âne na te za asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo: "'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sima ïwézéb zarina, ïno si te te sima ïpisutu na hã ma tô âma upa. ï'wuaibaba õ di." Âne na hã asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. ï'wuaibaba si te te dama âma 're a'uwa'imrami u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Te te dama âma 're a'upai mono õ di.

¹⁵ Duréihã Mozésihi ma, ma tô âne na siwasu'u: "Ni'wam norĩ âma 're ïpê'ézé za'ra mono da, te ïsima 're wê za'ra mono wamhã, wa za tô âma 're ïpê'ézé za'ra, âma 're ïsiwãrĩ za'ra mono da, ta norĩ âma hã. Duré ni'wam norĩ âma 're ïpê'ézé za'ra mono da, te ïsima 're wê za'ra mono õ wamhã, âma 're ïpê'ézé za'ra mono õ di za tô, ta norĩ âma hã, te 're apawapto mono da." Âne Mozésihi ma, ïsiwaihu'uzé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

¹⁶ Taha wa, da te dasima 're ïwê za'ra mono zéb zarina, te te 're da'apisutu mono õ di, da'âma 're ïpê'ézé mono zém na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Duré dasi'uihã na sô 're ïdasiwasutu za'ra mono na, te te 're da'apisutu mono õ di, da'âma 're ïpê'ézé mono zém na hã. Si'uihã na te te sima 're ïda'awê mono zéb zarina si, te za tô da'âma 're pê'ézé, da'âma 're ïsiwãrĩ mono zéb da hã.

¹⁷ Duréihã ma tô Mozési hã âne na âma rob'ui'ére, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã apito Para'oho ma te te ïrowasu'uzém na, âne:

"Wa hã wa tô aipisutu, dama asi'apito da. Wa tô duré nasi ai'rãnhito, asimirosa'rata nhiptete na aihâimana mono da, a'â. Wa tô duré nasi aima rob'manharĩ wasété, ìnhimiwaihu'u pese zém na, da te 're ìwaihu'u za'ra mono da, duré daro mono bã ìnhisi na, da te 're ìwaihu'u pese za'ra mono da oto."

Ãne duréihã apito Para'oho ma, Ìsiwasu'uzém na ma tô ìbaihã na âma rob'ui'ére, Mozési hã.

¹⁸ Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ni'wam norĩ âma 're pê'êzé za'ra mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhã, te za tô âma 're pê'êzé za'ra, âma 're siwãrĩ za'ra mono da. Duré te te sima 're ìda'awê mono zéb uwaibaba, te za te 're da'a'rãnhito, danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'â 're dahâimana za'ra mono da.

'Re ìhâimana u'âsi mono, te te sima 're ìda'awê mono zéb zarina si, marĩ hã te te dama 're ì'apisutu mono zé wasu'u

¹⁹ Áté ni'wam norĩ hã âne wa'rãmi te za te te ìma 're nharĩ za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Áté âne te za ta norĩ hã te te ìma 're nharĩ za'ra: "'Re ìhâimana u'âsi mono hã danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'â 're dahâimana za'ra mono da, te te 're da'a'rãnhito mono wamhã, âne wamhã, e niha te za te te siwi 're da'awê'ô. Te te siwi 're da'awê'ô waihu'u mono ô di za. E 'wa hã, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutu da, hâimana nhiptete na 're hâimana. Robaba di. Ni'wai ô di.'" Áté, âne te za ni'wam norĩ hã te te ìma 're nharĩ za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono ô nherê.

²⁰ E a norĩ wa'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, aipire za'ra wa'aba bã, te za âne na ìma 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo. Piza na zé 'manharĩ hã, e ti'manharĩ'wa te za sina sadanharĩ za'ra, âne: "E marĩ da, ma tô âne ìwa'ab'manha." Ãne na te te sina sadanharĩ waihu'u za'ra ô di za.

²¹ Ì'manharĩ'wa hã te te sima ìwézéb uwaibaba si, te za zé hã te te 're ab'manharĩ, piza na. Zé hã te te su pese wamhã, misi te za oto sada ub'rã. Tawamhã te za sima rosa'rata, piza maparane te te sima 'manharĩ da, âma. Tawamhã te te ì'manharĩ 'rada hã, wê uptabi na te za 'manha, ì'madã'â ze da hã. Duré ìhãiba amo hã si'aba'rê na te za 'manha, wê prã na, ta hã marĩ da si 're hâimana mono da, taré.

²² Tane te za duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa'manharĩ'wa hã marĩ hã te te wama 're apisutu, zé 'manharĩ'wa ne. Te te sima 're ìwê mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã te te dama 're apisutu, ìwê hã duré ìwê prã hã. Ta hã te te sima 're wê u'âsi, tiwaihu'u pese na dapo're'ô norĩ hã te te 're ahã za'ra mono da, taha zarina ìsimihã nhiptetezém na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherê, te te siwi 're ì'awê'ô pese mono norĩ âma hã, 're wa'a su'u mono ô di, za te te 're ìda'uprosi za'ra mono norĩ âma hã.

²³ Ãne hã ma tô duré te te sima 're wê, pire na 're ìhâimana wê uptabi mono zém na, dama 're siwaihu'u mono da. Uburé wa'âma 're ìpê'êzé mono zéb zarina, wa'âma 're ìsiwãrĩ za'ra mono norĩ ma, ma tô âne na wama 're siwaihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã ma tô oto te te 're wa'apisutu siro, rowê uptabi âma Ì'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da.

²⁴ Wa norĩ hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, ìsib'a'uwê uptabi hã oto 're wanomro mono da. E 'wam norĩ hã tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're Ì'apisutu mono norĩ hã. Wa norĩ hã zudezu norĩ hã aihĩni ô nherê, duré zudezu'ô norĩ hã aihĩni ô nherê, ma tô wasiwazari te te 're wa'apisutu, ìsib'a'uwê oto 're wanomro mono da, wasiré.

²⁵ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ìmreme na rob'ui'éré, Ozéza na ìsisi hã. Zudezu'ô wasu'u na ma tô âne na rob'ui'éré: "Ìnhib'a'uwê'ô, aré 're ìnomro mono norî hã, wa za oto ìnhib'a'uwê na te 're sisi za'ra.

Aré te 're Ìsawi za'ra mono ô norî hã, wa za oto ìma Ìsawi pese na te 're waptêrê za'ra.

²⁶ Tirob âma 're si'ubumroi mono ré, wa tô aré te tâma 're nharî za'ra, âne: A norî wa'wa hã ìnhib'a'uwê'ô te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tane nherê, tame 're si'ubumroi mono ré, wa za oto ì'ra na te 're sisi za'ra, wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra na."

Âne Ozéza, ìmreme na te te ìrob'ui'érézé wasu'u hã.

²⁷⁻²⁸ Iza'iza hã ma tô duré âne na âma rob'ui'éré, Izarazéhé nhihudu norî âma hã:

"Re ìhâimana u'âsi mono hã Wanhîb'apito hã te za sa'êtê da'ahâ za'ra waptu sina, daro mono bâ dawasété na te te 're ìda'awaihu'u mono zéb zarîna. Taha wa, Izarazéhé nhihudu norî hã â poré zaihâ na supara 're ìsimi'wara mono ne, ahâ uptabi nherê, te za umro na si te te 're anho'reptu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã."

Âne Iza'iza hã, Izarazéhé nhihudu norî âma te te ìrob'ui'érézé hã.

²⁹ Iza'iza hã ma tô duré âne na rob'ui'éré:

"Wanhîb'apito hã danhipai u ìsîptete uptabi, te 're hâimana. Ô hã uburé wahi'rata norî hã zudezu norî hã te te wawi 're a'uprosi mono 'wa'âhã, wa aré wasiré zudezu norî hã 're wasi'utôri pese, Sodoma na 'ri nho'ômo nhisi âma uburé ìdasi'utôri ne, duré Domora na 'ri nho'ômo nhisi âma ìdasi'utôri ne. Tane nherê, ma tô ì'nwam norî âma tipê'ézé za'ra, te te sô'reptu za'ra da, uburé si'utôri tã da, wasiré zudezu norî hã."

Zudezu norî hã Cristu te te siwi 're ìwê'ô za'ra mono zé wasu'u

³⁰ E marî te wama wasu'u za'ra, tawamhã, ã hã. E niha, wa za tawamhã âma waihu'u za'ra ni, âhã wasu'u na hã. Âne, wa za âma waihu'u za'ra ni. Zudezu'ô norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwasédé hã te te âma 're ì'ab'madâ'â mono ô zarîna, te te 're ìwêsâmri za'ra mono zéb da hã, te te aré sô 're rob'ruiwapari za'ra mono ô nherê, ma tô te te 're awêsâmri, taré te te 're ìsaze za'ra mono zém na si nherê.

³¹ Tane nherê, Izarazéhé nhihudu norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ìrob'ui'éré hã te te 're ì'madâ'â pese za'ra mono na, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwasédé te te oto âma 're ab'madâ'â tô mono da, duré taha zarîna te te 're awêsâmri mono da, te te sima âma 're aroti mono newa, ma tô ta norî hã taré sô 're si'wapé za'ra, te te 're ì'awêsâmri mono zéb zô. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ìwasédé hã te te âma 're ì'ab'madâ'â mono ô zarîna, te te 're ìwêsâmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tâma 're uwaimrami za'ra mono ô di, ta norî hã.

³² E marî wa, te te sina tâma 're uwaimrami za'ra mono ô di. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìsazei pese za'ra mono zém na si, te te 're ìwêsâmri za'ra mono zéb da hã, 're si'madâ'â za'ra mono ô wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na si 're si'madâ'â ze za'ra mono wa. Cristuhu âma, wa za oto êne hã aima âma simiré'é za'ra wa'wa. Êtê tãmo wawê hã bâdâdi wa, 're sa'wari mono wa, te za âma 're dasi'marôpârî za'ra. Taha wa, te za 're dasirême za'ra. Tane duré, zudezu norî hã ma tô Cristu te te siwi 're ìwê'ô za'ra mono zém na si'uihã na sima 're simiza'repese za'ra, wedepo'ô nnonhi'râmi na dazada ìdâ'âzé hã taré newa, Cristu hã da te 're ìsaze za'ra mono zém na, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'anho'reptui mono ô newa.

³³ Duréhîhã Iza'iza hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ma'ápé, ìwapari pese za'ra wa'aba. Zeruzarê u, wa za ni'wa hã satõ, Si'ã na sa'a nhisi u. Êtê tõmo wawê hã bâdâdi wa, dawî 're ìsa'wari mono hã, te te 're da'marõpârî za'ra mono wa, 're ìdasirême za'ra mono ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're ìdanomro u'âsi mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, da te dasiwi 're wê'õ pese za'ra mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono Zeruzarê u te te ìsatõrî hã.

Tane nherê, ni'wam norî hã te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, taré te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Ìwê hã te za tô te te tâma ãma 're a'uwaimrami, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, tâma 're rowê u'âsi za'ra mono di za.”

Ãne ma tô duréhîhã Iza'iza hã ãma rob'ui'ééré siro, Cristu za da te dasiwi ìwê'özém na hã.

10

¹ Ìsisânawã norî, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'anho'reptui mono zé hã, uburé ìsiré zudezu norî hã te te sina tâma 're uwaimrami za'ra mono da, wa tô ìsima wê uptabi za'ra. Taha da, wa ta norî ãma 're ìmreme u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma.

² Ta norî hã te te sima 're wê uptabi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're sisõmri u'âsi za'ra mono da, õhõ ma si, te te 're romhuri pese za'ra mono da. Ãne na, wa tô ìsi'uihã na ãma waihu'u pese za'ra, tô sena. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da te 're ìromhuri pese za'ra mono zé hã te te waihu'u pese za'ra õ wa, te te sina tâma 're uwaimrami za'ra mono õ di.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono, dawasédé te te oto da'ãma 're ì'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ìda'awêsãmri mono zé hã, tâma waihu'u pese za'ra õ di. Te te 're ìda'awêsãmri mono zéb da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma 're ìpisutu za'ra mono zé hã, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di, ta norî hã. Si'uihã na te te sima 're ìpisutu za'ra mono zéb zarina si, ma tô 'rãwi só 're si'wapé za'ra, taha na te te 're wêsãmri za'ra mono da newa.

⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ìrob'ui'ééré hã da te 're ì'madâ'â pese za'ra mono na, da te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono õ di za oto, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono, te te sima da'ãma 're aroti mono newa, dawasédé te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tô mono da, duré taha zarina te te 're ìda'awêsãmri mono zéb da hã. Tãibã. Ãne hã ma tô Cristu hã dawî uprosi. Ta hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono norî si, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're awêsãmri, ìwasédé hã te te oto ãma 're ì'ab'madâ'â mono õ zarina, po're'õ nherê, te te 're ahã za'ra tô mono da.

'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'anho'reptui mono zé wasu'u

⁵ Duréhîhã Mozési hã ma tô ãne na rob'ui'ééré:

“Ni'wa hã ìsimiroti na rob'ui'ééré hã uburé te te 're 'madâ'â pese uptabi mono wapsi, nimahã na marî na misi ìsimiroti na te te upai õ wapsi, tawapsi te za rowê na 're hâimana u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata.”

Ãne ma tô Mozési hã ãma rob'ui'ééré.

⁶⁻⁸ Tane nherê, ni'wa hã ãne te te 'manharî waihu'u õ di, ìsimiroti zarina uptabi hã. Ni'wa hã ìsimiroti upai'õ'wa hã 're morî õ di. Robaba di. Até ãne na te za 'rãwi asima 're ìnharî za'ra wa'aba mo: “E 'wa hã te za hãiuwa u'no, Cristu hã apã we te te saprõni da, wa'upana wazada ìdâ'â za'ra da hã.” Ãne hã asima 're nharî za'ra wa'aba mono õ di za, Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã wei morî õ newa, ti'ai u.

Áté te za duré ãne na 'râwi asima 're Ìnharĩ za'ra wa'aba mo: "E 'wa hã te za mo, adã 're Ìhâimana za'ra mono zéb u, Cristu hã te te hãiwa'utu da apã." Æne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za duré, Cristu hã apã hãiwa'utu õ newa, ab're hawi. 'Re Ìhâimana u'âsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, te te 're Ìda'awësãmri mono zém na, ma tó Mozési hã ãne na ãma rob'ui'ére, duréihã:

"Re Ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tó aipê'ê 're, 're Ìsazei pese za'ra wa'aba mo, 'râwi. Taha na, ma tó duré dama 're asiwasu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, asadawa na."

Æne Mozési te te ãma Ìrob'ui'érezé hã. Taha na, wa tó duré wa norĩ hã wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, Cristu, da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te 're Ìda'awësãmri mono zém na, dawasédé te te oto da'ãma 're Ì'ab'madã'ã mono õ zarina.

⁹ Zezusi hã Asib'apito uptabi na, asadawa na danho'a 're sisi za'ra wa'aba mono wamhã, duré 'râwi aipê'ê 're 'Re Ìhâimana u'âsi mono, Zezusi te te Ìhãiwa'utuzém na, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Zezusi hã wapê'ê 're, wa te wasina 're Ì'umnhasi za'ra mono zém na, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te 're Ìwa'awësãmri mono zé hã. Zezusi hã Wanhib'apito na danho'a, wa te dama 're Ìsisi za'ra mono zém na, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te 're Ìwa'anho'reptui mono zé hã.

¹¹ Duréihã Iza'iza hã ma tó duré ãne na Ìbaihã na rob'ui'ére: "'Re Ìhâimana u'âsi mono hã, Danho'reptui'wa da, te te Ìpisudu hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, niwamhã te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Te za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi." Æne Iza'iza hã te te ãma Ìrob'ui'érezé hã.

¹² Zudezu norĩ hã zudezu'õ norĩ me, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma hã, tó õhõ si, tãma 're Ìhâimana za'ra mono zé hã. Siwanhizari, tãma 're hãimana za'ra mono õ di oto ta norĩ hã. 'Re Ìhâimana u'âsi mono, uburé Danhib'apito uptabi, te dama 're hãimana. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te 're sõ'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptêrê za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, te za tó te te tãma ãma 're a'uwaimrami, dama 're Ìsõpru mono zéb zarina.

¹³ Duréihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tó duré ãne na rob'ui'ére:

"Ni'wam norĩ hã Danhib'apito uptabi te te 're sõ'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptêrê za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tó te te 're anho'reptu, Ìhãiba mono bã."

Æne duréihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te ãma Ìrob'ui'érezé hã.

¹⁴ E niha te za tawamhã da te tiwi 're waptêrê za'ra, te te 're da'apawapto mono da hã, Cristu, da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ nherê. Æne wamhã, dama waihu'u õ di. Duré Zezusihi wasu'uwê hã dapo're'õ na da te 're wapari za'ra mono õ ré hã, e niha te za da te dasina 're umnhasi za'ra, Zezusi hã. Da te dasina 're umnhasi waihu'u za'ra mono õ di. E niha te za duré Zezusihi wasu'uwê na, da te 're dapawapto za'ra mono õ nherê, da te 're wapari za'ra. Dama waihu'u õ di.

¹⁵ Duré, e niha te aré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bã datême 're nomro, Ìmreme na te te 're dapawapto za'ra mono da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te datême 're satõrĩ za'ra mono õ nherê. Æne wamhã, te te ãma 're dapawapto waihu'u za'ra mono õ di aré. Tane nherê, 'Re Ìhâimana

u'âsi mono, ma tôte te datême 're satōrī za'ra tō. Duréihā Iza'iza hā ma tō āne na āma rob'ui'éré:

“Rowasu'u wē hā nima hawi da te dama 're āwisi za'ra mono wamhā, dama 're rowē uptabi za'ra mono di za.”

Āne ma tō Iza'iza hā romhā ré rob'ui'éré, Zezusihi wasu'uwē hā ĩsadawa wasu'u'wa norī hā te te oto datême 're ĩ'āwisi za'ra mono zém na hā.

¹⁶ Tawamhā Zezusihi wasu'uwē hā, ĩsadawa wasu'u'wa norī hā te te oto datême 're āwisi za'ra mono nherē, uburé da te āma 're saze za'ra mono ō di, wē nherē. Iza'iza hā ma tō duré āne na āma rob'ui'éré, 'Re ĩhāimana u'âsi mono ma, te te ĩnharīzém na: “Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhā, e ma tō aiwasu'u na da te 're wazaze za'ra. Mare di. Da te āma 're wazaze za'ra mono ō di.”

¹⁷ Tane nherē, Cristuhu wasu'uwē na, da te āma 're dapawaptob za'ra mono ō nherē, da te āma 're sasōmri waihu'u za'ra mono ō di. Cristuhu wasu'uwē hā dapo're na da te 're wapari za'ra mono wapsi, te za da te 're saze za'ra.

¹⁸ E zudezu norī hā zahadu ĩwasu'uwē hā te te 're wapari za'ra mono ā bâ bété. ĩwasu'uwē hā ma tō te te 're wapari za'ra aré ta norī hā, tō sena. Duréihā Dawi hā ma tō āne na āma rob'ui'éré:

“Īsadawa wasu'u'wa norī mreme hā ma tō daro mono bâ te te 're ropé.

Ta hā ma tō ropâ dapo're na da te 're wapari za'ra, daro mono bâ.”

Āne ma tō Dawi hā āma rob'ui'éré.

¹⁹ E tawamhā, Izarazéhé nhihudu norī hā ĩwasu'uwē te te 're wapari za'ra mono wamhā, e te te 're waihu'u za'ra mono ō di. Ma tôte te te 're waihu'u za'ra. Tane nherē, tipê'ê na te te sima 're wē za'ra mono ō di, te te 're ĩsaze za'ra mono da hā. Zudezu'ō norī si, ma tôte te te sima 're wē za'ra, te te 're saze za'ra mono da. Āne na, ma tō Mozési hā duréihā āma rob'ui'éré 'rata, zudezu norī ma 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te tāma ĩrowaihu'u za'ra zém na hā:

“Īnhib'a'uwē'ō aré 're ĩnomro mono norī hā oto āma 're ĩnhib'a'uwē za'ra mono wa, te za oto ta norī hā asiwi 're ĩ'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ĩzadawa parab ō nherē.

Ta norī hā aré te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono ō nherē, wa tō āma 're ĩnhib'a'uwē za'ra aré. Taha wa, te za asib'ru na sada 're aihāimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩzadawa parab ō nherē.”

Āne zudezu norī ma, 'Re ĩhāimana u'âsi mono te te ĩrowaihu'u mono zé hā.

²⁰ Iza'iza hā ma tō duré āne na ĩsa'u āma rob'ui'éré, zudezu'ō norī wasu'u na hā. Zudezu norī hā te te siwi 're ĩwē'ō pese za'ra mono zém na, ma tō siptete sina āma rob'ui'éré, 'Re ĩhāimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norī hā aré ĩzō 're sōpré u'âsi mono ō nherē, ma tôte te te siwi 're ĩsāmri za'ra.

Īzō 're sinharī za'ra mono ō nherē, wa tō ta norī ma 're ĩsiwaihu'u za'ra.”

²¹ Āne na ma tō duré Iza'iza hā zudezu norī āma rob'ui'éré, 'Re ĩhāimana u'âsi mono mreme na:

“Wa hā wa tō aré Izarazéhé nhihudu norī zō 're ĩnhimiwē u'âsi za'ra, te 're azawi pese mono wa, apâ ĩtême we 're sihutu mono da. Ta norī hā po're āna 're nomro u'âsi mono wa, te te siwi 're ĩwē'ō pese za'ra mono nherē, wa tō aré sō 're ĩnhimiwē u'âsi za'ra, te 're ĩsawi pese za'ra mono zéb zarina.”

Āne ma tō Iza'iza hā 'Re ĩhāimana u'âsi mono mreme na āma rob'ui'éré, Izarazéhé nhihudu norī āma hā.

11

'Re ihâimana u'âsi mono, Izarazéhé nhihudu norĩ âma 're ipê'ézé mono zé wasu'u

¹ E tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê norĩ hã ma tô te te siwi 're wê'ô za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Mare di. Te te siwi 're awê'ô mono ô di. Mare uptabi di. Wa hã bété, Izarazéhé nhihudu 're ĩmorĩ hã, duré Abra'ãhã nhihudu 're ĩmorĩ hã. Duré Bêzamihi nhihudu norĩ siré 're ĩmorĩ wamhã, e ma tô siwi ĩwê'ô, Izarazéhé nhihudu 're ĩmorĩ nherê. Mare di. Te te siwi ĩwê'ô ô di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

²⁻³ Tinhib'a'uwê norĩ hã, tô sena te te siwi 're awê'ô mono ô di 'Re ihâimana u'âsi mono hã, duréihã ĩsãna'rata hawimhã, te te sima 're ĩ'apisutu mono norĩ hã. Duréihã Eriasi hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ âma ĩwasété na âma sa'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Âne na te te âma ĩrob'ui'érézê hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Âne ma tô âma rob'ui'ére:

“Wanhib'apito, asadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã ma tô ta norĩ hã te te 're simro. Duré êtê za'ra 'manharĩ hã, ĩsisiwi aima danhoprubzéb da, marĩ, da te ĩwa 're ĩsa'ra za'ra mono zé hã ma tô uburé te te 're prub za'ra, êne hã. ĩsiwaprosi uptabi, wa oto 're ihâimana, te 're ĩ'asawi pese mono hã. Taha 'ru te, te duré ĩzada 're hâimana za'ra, ĩzama te te siwi ĩwĩrĩ da.”

Âne Eriasi hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, Izarazéhé nhihudu âma ĩwasété na te te ĩsa'razém na te te âma ĩrob'ui'éré hã, ĩbaihã na.

⁴ Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono hã e niha ma tô asa tâma waihu'u, Eriasihi ma. Âne ma tô tâma waihu'u:

“Âne ĩnhib'a'uwê nhipti'ai âma hã, wa tô te ĩsima 're sawi pese za'ra, 7 miu na ĩhãiba za'ra hã, tisiré norĩ wazari si'utõrĩ tô da dame, ĩhãiba'ô na dame âma 're ĩwata za'ra mono ô norĩ hã, Ba'a na romhãiba nhisi âma hã. Ta norĩ si, te ĩzarina 're hâimana u'âsi za'ra.”

Âne 'Re ihâimana u'âsi mono hã Eriasihi ma, asa te te ĩwaihu'uzém na rob'ui'ére hã.

⁵ Tane te duré ãhãna hã dama 're romhâimana za'ra. Da'âma 're pê'ézé mono wa, da'âma 're ĩsiwãrĩ mono zéb zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Izarazéhé nhihudu norĩ hã te te sima 're apisutu, umro na, ĩsib'a'uwê uptabi si oto 're hâimana za'ra mono da.

⁶ E tawamhã, marĩ hã te te 're ĩ'manharĩ wê za'ra mono zéb zarina, ma tô te te sima 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, zudezu norĩ hã. Mare di. Taha zarina te te sima 're apisutu mono ô di. Taré âma 're ipê'ézé za'ra mono zéb zarina, âma 're siwãrĩ ze za'ra mono wa, ma tô si'uihã na te te sima 're apisutu, ôhõ âma si 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ wê za'ra mono zéb zarina, te te sima 're da'apisutu mono 'wa'ãhã, âne zarina 'wa'ãhã, aré senai ô di, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're ipê'ézé mono zéb zarina si, da'âma 're ĩsiwãrĩ mono zé hã.

⁷ Tawamhã e niha, wa za âne na hã âma waihu'u pese za'ra ni. Âne, wa za oto âma waihu'u za'ra ni. Izarazéhé nhihudu norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono, ĩwasédê hã te te oto âma 're ab'madã'ã tô mono da, duré taha zarina te te 're ĩwêsãmri za'ra mono zéb da hã, sô 're sôpré u'âsi mono nherê, te te sina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono ô di, ta norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, umro na te te sima 're ĩ'apisutu za'ra mono norĩ si, ma tô te te sina tâma 're uwaimrami za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ĩwêsãmri za'ra mono zém na hã. Tane nherê, ni'wam norĩ hã Izarazéhé nhihudu nherê, 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ si ma tô 'Re ihâimana

u'âsi mono hã po're nhitob za'ra, ïmreme hã te te 're waihu'u za'ra mono âna, a'â 're nomro mono da.

⁸ Duréihã Mozési hã ma tô âne na âma rob'ui'éré:

“Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're po're nhitob za'ra, simipari âna 're hâimana za'ra mono da a'â. Ta norĩ hã ma tô duré te te 're 'râiwannarĩ za'ra, rosa'rata waihu'u âna, a'â 're nomro mono da. Taha wa, te ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te siwi 're waihu'u za'ra mono âna, siwa'ru 're hâimana za'ra.”

Âne duréihã Mozési hã te te âma ïrob'ui'érezé wasu'u hã.

⁹ Dawi hã ma tô duré âne na ta norĩ âma rob'ui'éré za'ra, zudezu norĩ âma hã: “Re ïhâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma, ïwē na tâma 're sôprub za'ra mono wē te, ma tô 're si'madâ'â ze za'ra, taha na tâma 're rowē za'ra mono da newa. Taha wa, marĩ wasété pire na 're si'marôpãri za'ra mono neza, 'râwi. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te hã za'ra neza.

¹⁰ Te te duré 're tômo nhitob za'ra mono neza, datob'a na 're ïdanomro mono ne, 're nomro mono da oto. Duré ta norĩ hã marĩ pire hã da te 're 'wasari mono wa, ïré 're ïdanhihâpâ za'ra mono ne, te te 're robzépata u'âsi za'ra mono neza.”

Âne duréihã Dawi hã Izarazéhé nhihudu norĩ âma, te te ïrob'ui'érezé wasu'u hã.

¹¹ E tawamhã, zudezu norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, 're si'marôpãri za'ra mono nherē, apâ ïtēme 're wahutu waihu'u za'ra mono ô di za. E tawamhã apâ ïtēme 're sipizari waihu'u za'ra mono ô di za. Te za tô apâ ïtēme 're sipizari za'ra. Ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, 're sipizari za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã zudezu'ô norĩ ma a'â pisutu za'ra, te te 're ïda'anho'reptui mono zé hã. Zudezu norĩ hã te te âma 're 'ruiwapari za'ra mono da, ma tô zudezu'ô norĩ ma a'â pisutu za'ra, te te 're ïda'anho'reptui mono zé hã, zudezu norĩ hã apâ ïtēme 're sipizari za'ra mono da, te te 're ïda'anho'reptui mono zém niwĩ.

¹² Zudezu norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïwēsãmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tâma 're uwaimrami za'ra mono ô wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã zudezu'ô norĩ ma, hâiwa hawi marĩ ïwē na tâma 're sôprub za'ra, daro mono bâ. Tawamhã zudezu norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono niwĩ, ahâ uptabi na apâ za ïtēme 're sipizari za'ra mono wamhã, tawapsi, te za oto marĩ ïwē uptabi hã te te dama 're anhomri, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã hâiwa hawi, uburē tinhib'a'uwē norĩ ma hã.

Zudezu'ô norĩ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'anho'reptui mono zé wasu'u

¹³ Zudezu'ô norĩ, wa za oto aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa aima 're ïhâimana za'ra wa'wa. Wa hã te aima 're ïromhuri za'ra wa'aba mono zé hã, taréi ô di. Taha wa, wa za tô ïnhimi'ē na te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wa hã te aima 're romhuri za'ra wa'aba mono wa, ïsiré zudezu norĩ hã te te âma 're al'ruiwapari za'ra wa'aba mono da, wa tô ta norĩ si te ïsima 're wē za'ra, ni'wam norĩ hã apâ 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're sipizari za'ra mono wa, te te 're anho'reptui mono da.

¹⁵ Ta norĩ hã te te 're saze za'ra mono ô wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã asa te te siwi 're awē'ô, a'â. Âne wa, ma tô a'â al'âma si 're siwadi za'ra wa'wa, zudezu'ô norĩ âma hã. Tane nherē, ta norĩ hã niwapsi 'Re ïhâimana u'âsi mono u, apâ 're ïsipizari za'ra mono zéb zarina, te te 're wēsãmri za'ra mono wa, te za oto rowē uptabi na 're hâimana za'ra, ïwasédé hã te te oto âma 're ï'ab'madâ'â mono ô zarina. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono wa,

dama 're ĩrowē za'ra mono ne, te za oto ta norĩ hã rowē uptabi na 're hãimana za'ra.

16 Āne na, wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ĩ'u'etē wapu hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, sebre õ ré, te za syry na da te 're po'o za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da te 're sòmri za'ra mono da. Misi ĩ'u'etē wa'õno hã da te tãma 're sòmri za'ra mono nherē, wahuré da te tãma 're ĩsòmri za'ra mono zé, te wasu'u. Duré áté ni'wa hã te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma tinha, āne: "Á hã wede 're ĩsa mono zari hã wa aima pisutu, ate da." Āne hã wede hã zahadu 're sa mono ré, ni'wa hã wedezari si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te da, te te tãma pisutu nherē, ĩpanhipti zama ĩte hã za. Á hã wedezari hã, Izarazéhé nhihudu norĩ hi'rata norĩ, te wasu'u. Duré ĩpanhipti hã ta norĩ nhihudu norĩ, te wasu'u. Izarazé norĩ hi'rata norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma si, 're hãimana za'ra mono da, te te 're ĩpisutu za'ra mono ne, te za duré ĩsihudu norĩ zama tãma 're hãimana za'ra, wedezari si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te da, da te tãma 're pisutu za'ra mono nherē, ĩpanhipti zama ĩte ne.

17 Āne na, wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Áté azeitona wede hã te a'ubuni wi 're sa, oriwera na ĩsisi hã 'madã'ã āna ĩprédu hã, tede'wai õ nherē. Ta hã zudezu'õ norĩ, te wasu'u. Duré azeitona wede hãiba amo hã te duré 're sa, danho'a da te dasiwi 're ĩ'madã'ã pese mono hã. Ta hã zudezu norĩ, te wasu'u. Tawamhã áté azeitona wede hã danho'a 're ĩsa mono panhipti hã te za nima niwĩp si panhipti nhi'ē za'ra ni, taré simi'wara da, dasiré 're rã za'ra mono õ wa. Ta hã, zudezu norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩsaze za'ra mono õ norĩ, te wasu'u. Áté a'ubuni wi azeitona wede 're ĩsa mono panhipti hã te za misi wē'ē ni, azeitona wede hãiba amo hã dama ĩ'madã'ã pese u'ĩwede wãi wa, da te āma wasisi da, dasiré oto 're rãi mono da. Ta hã, zudezu'õ norĩ āma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, oto āma 're ĩsib'a'uwē za'ra mono zé, te wasu'u. Tawamhã azeitona wede, dama ĩ'madã'ã pese wede wa'u na te za oto tipanhipti prédu, wē na, a'ubuni wi azeitona wede 're ĩsa mono panhipti hã rob'rãi wede amoi u, da te āma ĩwasi hã. Tane duré, zudezu norĩ ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã marĩ wē na tãma 're ĩsõprub za'ra mono zé hã, te duré aima 're hãimana za'ra wa'wa oto, zudezu'õ norĩ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono ma hã.

18 Taha wa, rob'rãi wede, dama ĩ'madã'ã pese panhipti hã 're rã za'ra mono õ wa, da te 're ĩsi'ē za'ra mono ne, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono a'ã te te siwi 're ĩ'awē'õ mono norĩ ma, aipire na tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, asina 're sa'ra wa'aba mono õ di za. E ĩwede panhipti wa'ui hawi, te ĩwede zari hã 're prédu za'ra. Mare di. ĩwede zari hawip si, te ĩwede panhipti hã 're prédu za'ra. Tane, a norĩ wa'wa hã zudezu norĩ ma, aipire na 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, aipire na tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, 'rãwi asina 're aiwata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

19 Zudezu'õ norĩ, áté áhã wasu'u zarina, te za āne asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo: "'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã rob'rãi wede panhipti, da te 're ĩsi'ē za'ra mono ne, e marĩ da, ma tó te te siwi 're awē'õ, zudezu norĩ hã. Wa norĩ hã ĩwa'rãmi 're wahãimana za'ra mono da, ma tó ta norĩ hã te te siwi 're awē'õ. Rob'rãi wede amo panhipti hã ĩwede amo na da te āma 're ĩwasisi za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã 're wahãimana za'ra, ĩ'upana za'ra."

20 Āne na asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ĩ'uwaibaba te za tó asima āma 're ĩrowaihu'u za'ra wa'aba mo, ta norĩ āma hã. Ta norĩ hã ma tó te te 're awē'õ tó siwi, te te 're saze za'ra mono õ wa. A norĩ wa'aba si 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te tó ta norĩ wa'rãmi 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Tane nherē, a norĩ wa'wa hã asina 're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za.

Tô'ã. Taha wa, te za 'Re İhâimana u'âsi mono si asiwi 're İwazéb za'ra wa'aba mo.

²¹ E 'Re İhâimana u'âsi mono hã zudezu norĩ ma, tinhimihâzé te te tãma 're ba'a za'ra mono õ nherê, te za bété a norĩ wa'aba ma tinhimihâzé hã te te aima 're ba'a za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhã. Mare di. Te za tô te te 're aihã za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhã. Taha wa, te za 'Re İhâimana u'âsi mono si asiwi 're İwazé pese za'ra wa'aba mo.

²² Āhã wasu'u na, wa za 'Re İhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã âma waihu'u za'ra ni. İsimihâzé pire na zama, wa za duré âma waihu'u pese za'ra ni. Tiwi 're İsi'marõpãri pese za'ra mono norĩ si, te za te te 're ahã za'ra za'êtê. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ İwê na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, tãma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô rowê hã te te aima 're pisutu u'âsi za'ra wa'wa, hãıwa hawi, ai'ãma 're İpê'ézé za'ra wa'aba mono zéb zarina. Āne na tãma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã, a norĩ wa'aba zama te za te siwi 're aiwê'õ pese za'ra wa'wa, rob'rãı wede panhipti hã 're 'rã za'ra mono õ wa, da te 're İsi'ê za'ra mono ne.

²³ Duré zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa na 're İhâimana za'ra mono norĩ hã, 'Re İhâimana u'âsi mono u oto 're sipizari za'ra mono wamhã, te za oto apã âma 're sib'a'uwê za'ra, ta norĩ âma. Āne hã 'Re İhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, zudezu norĩ ma, apã te te 're İ'manharĩ wê za'ra mono zéb da hã.

²⁴ Āne na, wa za oto rowasu'u na aima 'rãsutu za'ra wa'wa, azeitona wede panhipti wasu'u na âma İsimiré'ézém na hã. A norĩ wa'wa hã zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, a'ubuni wi azeitona wede panhipti, da te 'maiwê'êi wa, azeitona wede dama İ'madã'â pese wede u, da te âma İwede wasişi ne, te oto simisutu 're aihâimana za'ra wa'aba mo, zudezu norĩ me. Duré zudezu norĩ hã azeitona wede dama İ'madã'â pese panhipti ne, te 're hâimana za'ra. Taha wede panhipti hã da te 're si'êi mono wa, da te 're İsãmra mono hã İ'madã'â'wai ma, tãma wapure di, tô İwede na apã te te âma 're İ'ato mono da hã. Tane duré, 'Re İhâimana u'âsi mono ma hã wapure di, zudezu norĩ âma apã 're İsib'a'uwê za'ra mono zéb da hã, ta norĩ hã tiwi 're sipizari za'ra mono nherê, aré.

Zudezu norĩ hã, ahã na 'Re İhâimana u'âsi mono u, za apã 're İsipizari za'ra mono zé wasu'u

²⁵ İsisãnawã norĩ, zudezu'õ na da te 're aiwaptêrê za'ra wa'aba mono norĩ hã, marĩ aré dama İwaihu'u'õ na roti pire wasu'uzém na wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, asimiza'rese âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da. Zudezu norĩ upana, 'Re İhâimana u'âsi mono hã ai'ãma wa'aba si 're sib'a'uwê mono newa, 'rãwi asi'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da, wa za oto âne na aima rowasu'u za'ra wa'wa. İzarazéhé nhihudu norĩ hã 'Re İhâimana u'âsi mono wi, pê'ê tete uptabi na 're hâimana za'ra mono nherê, pê'ê tete u'âsi, tiwi 're hâimana za'ra mono õ di za. Duréihã, 'Re İhâimana u'âsi mono te te sima İpisutu sirõmo zéb zarina, zudezu'õ norĩ hã da ahã uptabi na Cristu za da te 're İsaze za'ra mono norĩ za'ratazé hã, oto İwa waptã'ã wapsi, te za oto zudezu norĩ hã ahã uptabi na İtême 're sipizari za'ra, õhõ âma si oto 're nomro mono da.

26 Æne 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìsõ'reptu za'ra mono zéb da hã, Izarazéhé nhihudu norî hã. Æne na ma tô duréihã Iza'iza hã ãma rob'ui'éré siro, ta norî ãma hã:

“Danho'reptui'wa da hã, Zeruzarê ãma Si'ã na sa'a nhisi ãma, dasiré za 're ìhâimana mono hã, tame.

Ta hã Zacoho nhihudu norî 're ìwasété za'ra mono zé hã te za te te tãma 're apari.

27 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norî ãma tinhimirosa'rada hã waihu'u siro, ãne: 'Ta norî ma, te ìropisutuzé hã wa za tô tãma ãma uwaimrami za'ra, ìwasédé te tãma 're ì'apari mono zém na.' ”

Æne Iza'iza hã ta norî ãma te te ìrob'ui'érézé wasu'u hã.

28 Zudezu norî hã Cristuhu wasu'uwê hã ma tô ahã na te te siwi 're wê'õ za'ra. Taha wa, te oto 'Re ìhâimana u'âsi mono nhitob'ru ne 're hâimana za'ra. Taha wa'rãmi, ma tô ai'ãma 're siwadi za'ra wa'wa, asiré zudezu'õ norî ãma hã. Tane nherê, ìsib'a'uwê 're nomro mono da, te te pisutu za'ra wa, te ta norî hã te te 're azawi pese u'âsi sima, ta norî hi'rata ma, te te sina ìropisutu za'ra zéb zarina.

29 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're da'apisutu mono nherê, duré marî ìwê na dama 're sôprub za'ra mono nherê, e te za tinhimirosa'rata na te te ãma 're saprî. Mare di. Misi haré, ìsimirosa'rada hã te tãma 're hâimana u'âsi.

30 Duréihã, aihî'rata norî wa'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono ãna, ma tô aré 're hâimana za'ra, zudezu'õ norî hã. Tane nherê, zudezu norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te 're sazei pese za'ra mono õ wa, ma tô oto ai'ãma 're pê'êzé za'ra wa'wa, ai'ãma 're sib'a'uwê za'ra wa'aba mono da, zudezu'õ 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê.

31 A norî wa'wa hã aré asimipari ãna 're anomro aba mono nherê, ai'ãma 're ìpê'êzé za'ra wa'aba mono ne, te za oto duré zudezu norî ãma zama 're pê'êzé 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, po're ãna duré ta norî hã tiwi 're hâimana za'ra mono nherê.

32 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, danhimipari ãna 're danomro mono wa, ma tô te te siwi 're da'awê'õ pese, dawasédé hã te te da'ãma 're ì'ab'madâ'ã mono hawi. Dazazéb 're, da te 're danheme mono wa, apâ dasi'uihã na 're ìdawairébé waihu'u mono õ ne, dawasété hawi 'rãwi 're dasisõ'reptui waihu'u za'ra mono õ di. Taha na, dasi'uihã na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tô te te siwi 're da'awê'õ. Uburé da'ãma 're pê'êzé mono da, ma tô ãne hã te te dama 're apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

Ìwaihu'u pese na 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'u

33 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're ìsiwamri mono zé hã tãma sa'êtê uptabi di, te te dama 're ì'ab'manharî wê mono zéb da hã. Ìwaihu'u pe hã tãma sa'êtê uptabi di duré. E 'wa hã te za marî hã te te sima 're ì'apisutu mono zé hã tiwi waihu'u. E 'wa hã te za duré tiwi waihu'u, uburé marî hã te te 're ì'ab'manharî mono zé hã.

34 Duréihã Iza'iza hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré:

“E 'wai ma, Wanhib'apito nhimirosa'rada hã waihu'u pese di.

E 'wa hã roti na tãma ìwa'rãmi'wa da hã, te 're hâimana. Robaba di.”

35 Wahi'rata hãiba amo hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'éré, Zo na ìsisi hã: “'Re ìhâimana u'âsi mono si, roptede'wa 're hâimana mono nherê, e niha te za ni'wa hã marî hã tãma tisõ, ìwa'rãmi marî na te te tãma ìwa'ãbã da hã.

Æne hã robaba uptabi di, tãma hã.”

Æne ma tô Zo hã rob'ui'éré, duréihã.

³⁶ 'Re ìhâimana u'âsi mono si ma tô uburé te te aropoto, sima. Taha wa, te uburé marî hâ te te 're ab'madâ'â, tiwaihu'u pese na. ãne wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma, aihîni, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

12

'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're ìdasisômri za'ra mono zé wasu'u

¹ Ìsisânawâ norî, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ e wa'âma 're pê'ézé mono ô di, wa'âma 're ìsiwârî mono zéb da hâ. Wa'âma 're ìpê'ézé mono zé hâ, tâma sa'êté uptabi di. Taha wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa, âne na hâ. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, te za 're asisômri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono âna. Taha ma si, te za aiwê uptabi na tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, te te 're ai'madâ'â wê u'âsi za'ra wa'aba mono da. Âhâ zarina, âma 're anomro wê u'âsi aba mono wamhâ, taha si tô sena, âma 're ì'aiwata za'ra wa'aba mono zé hâ.

² Tî'ai âma dahâimana wasété na 're ìdanomro mono norî âma hâ, 're sasômri za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono wi si, te za 're ìrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wê na si, aipê'ê 're, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hâ te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zép tém na si, oto 're anomro aba mono da. Tawapsi te za 'Re ìhâimana u'âsi mono, te te aima 're ìpisutu za'ra wa'aba mono hâ asina 're ìwaihu'u pese za'ra wa'aba mo, marî ìwê si tâma 're ì'manharî za'ra wa'aba mono zém na hâ.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ tinhimizawi pese zéb zarina, ma tô ìpisutu, ìsadawa wasu'u'wa na oto 're ìhâimana mono da. Taha wa, wa za oto âne na aima roti pese za'ra wa'wa. Dama aipire na, duré dama aiwê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô nherê, 'râwi aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa, ôhõ âma si oto 're anomro aba mono da. Tane nherê, aihîni ìsazei'wa, asiré 're anomro aba mono nherê, ni'wam norî si te ìsazei pese 'wa hâ 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norî hâ ìsazei prâi 'wa, te 're hâimana za'ra. ìsazei prâi 'wa norî hâ 're sazei pese za'ra wa'aba mono newa, 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 're sazei pese za'ra wa'aba mono ô nherê.

⁴ Dahâiba misi nherê, dahâiba na hâ marî hâ dama 're ìhâimana za'ra mono hâ ahâ di, tite mono bâ te te 're ìromhuri za'ra mono zéb da hâ, dapara hâ duré danhib'rada hâ, duré dato hâ, uburé ìré 're ìdahâimana za'ra mono hâ.

⁵ Tane hâ wa oto wa norî hâ wasiré ìsazei'wa norî hâ Cristuhu âma, wa'ahâ nherê, 're wahâimana za'ra, simisutu. Dahâiba misi nherê, dahâiba na marî hâ ahâ na dama 're ìhâimana za'ra mono hâ, tite mono bâ te te 're ìromhuri za'ra mono ne, wa oto wa norî hâ wasiré ìsazei'wa norî hâ wanhimiromhuri mono bâ sipu'u pese na, wa te 're romhuri za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, dahâiba misi 're ìdahâimana za'ra mono ne, simisutu wasiré 're wahâimana za'ra mono wa oto.

⁶ Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ simizawi pese uptabi wa, romhuri te te wama 're ì'apisutu mono zéb zarina, wasipu'u pese na, wa za wa te tâma 're romhuri za'ra, wate mono bâ, âma 're ìwasipawaptob za'ra mono zéb da hâ. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ìsazei'wa norî ma si te te âma 're ìrowasu'u za'ra mono zéb da, te te sima 're wa'apisutu mono wamhâ, taha zarina si, wa za tô âma 're wasipawaptob u'âsi za'ra. Ìsimiroti zarina si, wa za wa te 're sadawa wasu'u za'ra, wasiré ìsazei'wa norî ma.

⁷ Duré ni'wam norî hâ ìsazei'wa norî pawapto'wa da, te te sima 're aipisutu mono wamhâ, ta norî zama te za tô taha zarina si te te tâma 're dapawaptob

u'âsi za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa da, te te sima 're ì'apisutu mono norî hâ te za tô ta norî zama ìsarina si te te âma 're dapawaptob za'ra.

⁸ Duré ni'wam norî hâ 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ te te sima 're apisutu mono wamhâ, te za ìsazei'wa norî ma, ìsimiroti zarina si te te 're rowahutu za'ra, te te 're wapari za'ra mono wa, pê'ê toi u'âsi, âma 're hâimana za'ra mono da, siptete sina. Duré ni'wam norî hâ tinhibrom na dama 're sôprub za'ra mono da, te te sima 're apisutu mono wamhâ, te za tô ta norî hâ dawî 're sôti za'ra mono âna, dama âma 're sôprub za'ra, sa'êtê na. Duré ni'wam norî hâ ìsazei'wa norî 'madâ'â'wa da, te te 're apisutu mono wamhâ, te za tô simi'ê na te te 're 'madâ'â u'âsi za'ra, ta norî zama. Duré ni'wam norî hâ te te sima 're apisutu mono wamhâ, ta norî zama te za da'âma 're pê'êzé za'ra, dahâzé ré norî âma, duré dawî 're ìrobzei'ô za'ra mono norî âma. To sina, te za âne zarina te te 're dapawaptob za'ra, ta norî hâ. Âne wa za wa te wasima 're rob'ma'wamarî, romhuri mono bâ, dahâiba hâ misi nherê, dahâiba na marî hâ ahâ na dama 're ìhâimana za'ra mono hâ tite mono bâ te te sima 're ìromhuri za'ra mono ne.

⁹ Taré asimizawizé hâ aima 're hâimana za'ra wa'aba mono tô da, te za tô sena asimizawî pese zé hâ aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uburé marî wasété nhiti, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asiwi 're wê'ô pese za'ra wa'aba mono sina. Uburé aihâimanazé ìwê na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Dasisânawâi uptabi hâ 're ìdasisawî pese za'ra mono ne, te za a norî wa'wa hâ 're asisawî pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu âma asisânawâ oto asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Te za duré 're asiwazé pese za'ra wa'aba mo.

¹¹ Aiwa'a âna, te za duré 're ìromhuri pese za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma si, te za asimi'êi uptabi na 're ìromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba tiwi 're sawi za'ra wa'aba mono âna.

¹² Uburé marî ìwê hâ 'Re ìhâimana u'âsi mono, za te te wama 're ì'apisutu mono zéb zô, wa za sô 're wanhimipari za'ra mono sina, 're wahâimana za'ra, wato sina. Zesusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherê, te za asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mo. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

¹³ Asiré ìsazei'wa norî wi, marî zô tiwi 're ìrowaptâ'â za'ra mono zéb zarina, te za asimarî na 're ìpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré darob amoi hawî atême 're sihutu aba mono wamhâ, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asiré ìsazei'wa norî zô hâ, asôrôwa u 're 'mazasi za'ra wa'aba mono da.

¹⁴ Duré Zesusihi zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono wamhâ, âne wamhâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're dahâiba 'ru za'ra wa'aba mono ô di za, te te 're da'ahâ za'ra mono da. Rowê hâ te te tâma 're ì'apisutu mono da si, te za da'âma tâma 're aimreme zusi aba mo.

¹⁵ Ni'wam norî hâ toi uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhâ, ìsine te za 're atoi uptabi za'ra wa'aba mo, ìsiré. Duré ni'wam norî hâ pê'êzé uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhâ, ìsine te za duré aipê'êzé uptabi na ìsarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Duré simisutu te za asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo, asiré ìsazei'wa nherê, asisada 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tô da. Duré aiwê na 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ô di za. Duré dama ìpire norî zapari, marî na romhuri wapu na da te dasima 're ìromhuri za'ra

mono zé hã asiwi 're wê'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da, ta hã wapu nherê. Duré asiré norĩ nhĩpai u aiwaihu'u pese na 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁷ Duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'rãmi wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ iwê si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono na si, te za asima 're asõpré u'ãsi aba mo, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wa, da te ai'ãma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ da.

¹⁸ Asada 're dahãimana za'ra wa'aba mono nherê, rowê na si dasiré 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, te za asina 're ĩrosa'rata wê u'ãsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Duré nimahã na, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana asi'uihã na 'rãwi 're asi'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si, tinhimiházém na te te 're ai'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono da, te za õhõ si 're ĩ'madã'ã za'ra wa'aba mo. Duréihã ãne na ma tõ Wanhĩb'apito mre me na rob'ui'ére, Mozési hã:

“Wa hã ĩsiwaprosi, wa za te 're da'a'ruiwa'ãbã. ĩwétési, wa za te dama ãma 're awa'rãmi, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréihã Wanhĩb'apito mre me na rob'ui'ére wasu'u hã, ĩbahã na hã.

²⁰ Duré ãne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti amo na rob'ui'ére wasu'u hã: “Asitob'ru norĩ hã mra te te 're sêpata za'ra mono wamhã, ĩsa na te za 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu wamhã, te za tãma 're ĩ'õb za'ra wa'aba mo. Ãne zarina, asitob'ru norĩ ma, 're 'manharĩ wê za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra mono wa, te za aima 're siséb za'ra wa'wa.”

Ãne duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére wasu'u hã. Ãhã zarina si te za dama 're ĩ'manharĩ wê u'ãsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norĩ wa'wa hã 'rãwi asi'uihã na 're asi'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono õ di za.

²¹ Ãhã wasu'u na, wa za oto ĩnhimirowasu'u na hã aima 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Rãwi dasi'uihã na 're ĩdasi'ruiwa'ãbã za'ra mono zém na hã da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ iwê si te za dama 're ĩ'manharĩ wê u'ãsi za'ra wa'aba mo, taha na dahãimana wasédé hã dawĩ 're uprosi za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina, tõ sena oto ai'ãma 're dasiwadi za'ra wa'aba mono da.

13

Ti'ai ãma dama ĩpire norĩ nhimiroti, da te 're ĩwapari pese za'ra mono zéb da na rowasu'u

¹ Ti'ai ãma dama ĩpire norĩ hã, roti'wa norĩ hã si'uihã na 're sipisutu za'ra mono õ di, dama 're si'apito za'ra mono da hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩ'apisutu mono zarina si, te dama 're hãimana za'ra uburé. Taha wa, te za uburé aihĩni 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ĩsimiroti hã.

² Ni'wam norĩ hã dama ĩpire norĩ nhimiroti te te siwi 're wê'õ za'ra mono wamhã, taha si te te siwi 're wê'õ za'ra mono õ di za. ĩ'u'ãbã te za duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩ'apisutu mono zé hã te te siwi 're wê'õ za'ra. Ãne hã ni'wam norĩ te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, 'rãwi te za si'uihã na te te sisada 're sani za'ra, ti'ai ãma dama ĩpire norĩ nhimiházé hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para.

³ Ãne, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono norĩ si, te za dama ĩpire norĩ nhimiházé ma, 're pahĩ za'ra. Tanei õ di, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wê za'ra mono norĩ hã. Dama ĩpire norĩ ma, 're pahĩ za'ra mono õ di za. Taha wa, te za iwê si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, dama ĩpire norĩ ma, tãma 're aipahĩ za'ra

wa'aba mono āna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za te te 're aiwēsāmri za'ra wa'wa, ti'ai āma dama roti'wa norī hā.

⁴Ta norī hā te 'Re ĩhâimana u'āsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra, ĩwē na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, rowē na 're asimroi wa'aba mono da. Tane nherē, marī ĩwasété si 're 'manharī u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā, te za tō tāma 're aipahi za'ra wa'aba mo. E marī wa. Dama ĩpire norī hā tō sena siptete uptabi wa, te te 're ĩdahā za'ra mono zéb da hā. 'Re ĩhâimana u'āsi mono zadawa para, te ĩsimipari'ō norī hā te te 're hā za'ra.

⁵Āne wa, te za uburé ti'ai āma dama roti'wa norī nhimiroti hā 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, asimipari ō wa, 'Re ĩhâimana u'āsi mono te te 're aiwē'ō pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te 're aihā za'ra wa'aba mono tō da. Duré 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ĩhâimana u'āsi mono ma, tāma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mono na, aip'ē 're asimirosa'rata na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, te za ĩsarina dama ĩpire norī nhimiroti hā 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo.

⁶Taha wa, dama ĩpire norī nhimipisutuzéb zarina te za duré rob'uiprazé hā syry na tāma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo, ti'ai āma dama ĩpire norī ma. E marī wa. Dama ĩpire norī hā 'Re ĩhâimana u'āsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra mono wa.

⁷Taha wa, te za tō ĩsarina tāma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo, aipawa'ābāzé hā duré uburé marī uiprazé hā. Te za duré tāma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mo, dama roti'wa norī ma.

'Re ĩdasisawi pese za'ra mono zé wasu'u

⁸Wa'ābā āna, dawi 're ĩrowaibui wa'aba mono zém na hā, taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ō di za. Te za dama āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, dama 're ĩropisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asimizawizém na si te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re dazawi pese za'ra wa'aba mono wamhā, uburé 'Re ĩhâimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ĩrob'ui'érézém na te za asina tāma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

⁹Duréihā 'Re ĩhâimana u'āsi mono, Mozésihī ma, te te ĩwaihu'uzéb zarina te te āma dama ĩrob'ui'érézé hā, āne:

"Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ō di za. Duré 're danhimroi wa'aba mono ō di za. Duré dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ō di za. Duré marī ĩwē hā dawi 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono ō di za."

Āne duréihā 'Re ĩhâimana u'āsi mono nhimiroti hā, dahâimanazé mono bā. Ā norī hā, duré aimawi hā ĩsimiroti hā ahā uptabi nherē, simisutu haré te wasu'u ĩsimiroti hā, āne:

"Te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo, duré aihâimanazé hā 'rāwi asima 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono ne."

Āne ĩsimiroti hā sa'ētē uptabi nherē, misi ĩsimiroti hā te wasu'u, simisutu haré.

¹⁰Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, marī hā ĩwasédé hā te te dama 're 'manharī waihu'u za'ra mono ō di za. Taha wa, ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, ta hā uburé 'Re ĩhâimana u'āsi mono nhimiroti 'madâ'ā pese 'wa, te za 're hâimana za'ra.

¹¹Zezusi hā we apā wazō ĩmorizéb u hā romhuture di oto, te te ĩwanho'reptu za'ra zé hā te te oto wama ĩrāsutu za'ra da hā. Cristu hā duréi, wa te wasina 're ĩumhasi na'oto za'ra mono hawim nherē, romhuture di oto, wama hā. Taha wa, te za oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, darési āna 're ĩdanhotō za'ra mono ne, asimiza'rese āna 're aihâimana tō za'ra wa'aba mono

da. Āne na ti'ai āma 're ĩwahāimana hutu za'ra mono zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne wa, te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo.

¹² Robra ĩsi'utōrīzéb u hā romhuture di oto, ti'ai āma ré dawasédé, da te 're ĩmanharī za'ra mono hā. Tāibā za oto. Cristu hā we apā morī wapsi, rowa'a si te za oto 're hāimana u'āsi, robra wa'rāmi. Taha wa, robra 'rowi dawasédé, da te 're ĩmanharī za'ra mono ne, 're wanomro mono ō di za oto. Wawasédé hā wa za oto wa te 're saharī pese za'ra. Duré Zesusihi nhimirowa'a na si wa za 're wanomro, robra wi wanhiptete sina āma 're ĩwahāimana za'ra mono zéb da hā, danhimnhi'āsi na dawī 're ĩdasisōpa za'ra mono ne.

¹³ Wawasété āna, wa za oto 're wanomro wē, rowa'a na 're ĩdanomro mono ne. Āzé wa te dame 're āhuri mono ō di za, dato ĩwasété u 're dasi'rā'ōtō mono wa, siwa'ru da te 're ĩāhuri mono ne, 're wa'rā siwamnarī tō za'ra mono da. Duré siwa'ru wahāimanazé ĩwasédé hā wa te 're 'manharī u'āsi za'ra mono ō di za, pi'ō na aibā na zama. Duré marī na 're ĩwasiwē'ō za'ra mono hawī, wa te wasima 're nharī za'ra mono ō di za. Duré marī na 're wasi'ruiwapari za'ra mono ō di za.

¹⁴ Siwa'ru 'rāwi asima ĩwēzéb zarina, aipē'ē 're asimirosa'rata wasété aba na āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. Wanhib'apito Zezu Cristu 're ĩmorīzém na si te za oto 're aihāimana za'ra wa'aba mo, ĩsine.

14

Īsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norī wasu'u

¹ Īsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norī zō, te za asitēme sō 're aihāsi aba mo. ĩsimirosa'rata za'ra hā aimawi nherē, aiwab ō nherē, tāma 're nharī wasété za'ra wa'aba mono ō di za. Tane nherē, te za sō 're atob'uzu za'ra wa'aba mo.

² Ni'wam norī hā ĩsazei'wa norī hā uburé tisazéb zō te 're sōpré, te te 're huri mono da, romnhi zō zama, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tiwi 're ĩsawi za'ra mono ō na, 'rāwi 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina. Tane nherē, ni'wam norī hā ĩsazei'wa nherē, te za romnhi hā te te siwi 're wē'ō za'ra, te te 're huri mono tō da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tiwi 're sawi za'ra mono newa.

³ Taha wa, ni'wam norī hā uburé romnhi te te 're ĩhuri mono norī hā te te siwi 're wē'ō za'ra mono ō di za, romnhi na dame 're ĩsaihuri mono ō norī hā. Duré ni'wam norī, romnhi na dame 're ĩsaihuri mono ō norī zama, te te siwi 're wē'ō za'ra mono ō di za, uburé siwa'ru romnhi te te 're ĩhuri mono norī hā. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō te te 're awēsāmri ō norī hā, romnhi na dame 're ĩsaihuri mono ō norī me.

⁴ E a norī wa'wa hā ĩsib'apito za'ra wa'aba bā, te za marī tiwi 're ĩwē'ō za'ra wa'aba mo, ĩsib'apito upana. Taha si te za te 're waihu'u za'ra, ĩhāimana wasété na, duré ĩhāimana wē na zama. Tawamhā ĩsazei'wa norī hā te za siptete u'āsi 're hāimana za'ra. E marī wa. Wanhib'apito 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tiwaihu'u pese na te te 're siptete u'āsi za'ra mono wa.

⁵ Ni'wam norī hā ĩsazei'wa norī hā te 'rāwi te te si'āma 're rosa'rata za'ra, nima hā bādā hā romhuri'ōzé hā ĩwa 're ĩrere'e mono sidāpāsi, bādā dama 're ĩpire za'ra mono zém na hā. Duré ni'wam norī, ĩsazei'wa norī hā te te da'āma 're rosa'rata za'ra asa, aiwapsi bādā hā uburé dama 're hāimana za'ra mono nherē, āma 're ĩdahāimana za'ra mono zéb da hā. Taha wa, ate wa'aba mono bā romhuri'ōzé bātā mono na asimirosa'rata mono bā te za asiptete sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mo, tō ōhō na si.

⁶ Ta norī hā nimahā bādā hā romhuri'ōzé hā dama 're ĩpire za'ra mono zém na te te si'āma 're ĩrosa'rata za'ra mono norī hā, Wanhib'apito āma 're wata

za'ra mono da, te āne te te 're 'manharī za'ra. Duré ni'wam norī hā uburé siwa'ru romnhi te te 're ihuri mono norī hā te āne te te 're 'manharī za'ra, Wanhib'apito 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're wata za'ra mono da, dasa na dama 're sōpru mono wa. Duré ni'wam norī hā romnhi na dame 're īsaihuri mono ō norī hā, te āne duré te te 're 'manharī za'ra aiwa, 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're wata za'ra mono da, waihu'u pese wa, duré sōprub uptabi wa.

7-8 Wasi'uihā na 'rāwi wahāiba misire nherē, wasina 're wahāimana za'ra mono ō di za. Wanhib'apito te te wama 're ī'apisutu mono zéb zarina si, wa tāma 're wahāimana za'ra. Duré wasi'uihā na bādā hā wadā'āzé hā wa te wasima 're pisutu waihu'u za'ra mono ō di za. Wanhib'apito te te wa'āma 're ī'apisutu mono zéb zarina si, wa za 're wadā'ā za'ra, ōhō ma. Taha wa, wahāiba ré 're wahāimana za'ra mono ré, duré oto 're wadā'ā za'ra mono wamhā, īsib'a'uwē, wa za 're wahāimana u'āsi za'ra, simisutu.

9 Cristu hā dā'ā nherē, ma tō apā hāiwa'udu, hāiba ré 're ihāimana za'ra mono norī nhib'apito da hā, duré 're idā'ā za'ra mono norī nhib'apito da zama. Uburé īsazei'wa norī nhib'apito da, ma tō hāiwa'udu apā. Taha wa, wa īsib'a'uwē 're wahāimana u'āsi za'ra oto, simisutu.

10 Tane nherē, e marī wa, te bété asisānawā norī hā 're īwē'ō za'ra wa'aba mo, asiré īsazei'wa 're anomro aba mono nherē. E marī wa, te 're ī'ruiwapari u'āsi za'ra wa'aba mo, asisānawā nherē. Niwapsi wa za uburé 'Re ihāimana u'āsi mono nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahāimana wē na, wahāimana wasété na zama. Tamep si za te te da'awē'ō na dā'āsina, asi'uihā na 're asiwē'ō pese za'ra wa'aba mono ō di za, ti'ab ré.

11 Duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō āne na āma rob'ui'ére, īmreme na:

“Wa hā uburé Danhib'apito, tō sena 're ihāimana mono zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré tō sena aima īsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, wa duré tō sena aima ropisutu za'ra wa'wa. Āne, wa aima ropisutu za'ra wa'wa. Niwapsi te za a'uwē mono bâ dahi'rātītō īnho're īma ana ni, dama īpire uptabi wa. Tawamhā tame dapoto mono bâ te za īnhisi za'ra ni, īnhisi na 'Re ihāimana u'āsi mono na.”

Āne ma tō ībaihā na āma rob'ui'ére, 'Re ihāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'ére'wa hā.

12 Tamep si, wa za oto wasi'uihā na tāma wasiwasu'u za'ra ni wahāiba mono bâ, ti'ab ré wahāimanazém na, uburé marī hā wa te 're ī'manharī za'ra mono zém na hā.

13 Taha wa, wasiré īsazei'wa nherē, 're īwasiwē'ō za'ra mono zé hā wa za oto rēme pese za'ra ni. Āne zō si, te za asina 're asōpré wa'aba mo, marī iwē hā 're ī'manharī za'ra wa'aba mono zéb zō. Marī hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono ré, asiré īsazei'wa norī hā te te 're ai'madā'ā za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marōpāri tō za'ra mono da, te za marī iwē si 're ī'manharī u'āsi za'ra wa'aba mo.

14 Wa hā Wanhib'apito Zezusihi āma 're ihāimana mono wa, wa tō īsina waihu'u sena na, uburé dasa hā iwē na hā, duré īwasété ō na si. Tane nherē, ni'wam norī hā te za āne hā te te āma 're rosa'rata upa za'ra: “Ā hā romnhi hā, wasétére di. 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā wē ō di, wa te 're ihuri mono da hā.” Āne hā ni'wam norī hā te te āma 're rosa'rata za'ra mono wamhā, ō norī ma si, romnhi hā wasété di tō. Tane nherē, te te siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, te te 're huri mono wamhā, dawasédé te wasu'u.

15 Āté marī dasa hā te za 're ihuri aba mo, asiré īsazei'wa norī te te siwi 're iwē'ō za'ra mono hā. Tawamhā, 're huri aba mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi

mono te te dawi 're awē'ō mono newa, āté te za āne na tiwi 're ĩrobzei'ō za'ra wa'aba mo, tō ō norī wi hā. Āne wamhā, asimizawi pese zé hā tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō di za. Tāma sawi uptabi za'ra wa, ma tō Cristu hā sada tidā'ā za'ra. Taha wa, romnhi hā asiré ĩsazei'wa norī te te 're ĩwē'ō za'ra mono hā, 're huri aba mono ō di za, 're huri aba mono wa, ta norī hā asa na tiwi 're ĩrobzei'ō za'ra mono zéb zarina, tiwasété na 're ĩsi'marōpārī za'ra mono na 're si'utōrī tō mono da.

¹⁶ Āne hā marī hā aima wasété aba ō nherē, 're 'manharī za'ra wa'aba mono ō di za, da te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁷ E marī wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩsazei'wa norī āma 're ĩsib'a'uwē mono zé hā, dasa hā da te 're ĩwē'ō za'ra mono zé, te te wasu'u ō di. Uburé marī hā da te 're ĩ'āhuri mono zéb zama te te wasu'u ō di duré. E marī te wasu'u tawamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé hā. Ta hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina 're ĩdanomro wē mono zé, te wasu'u. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Tip'ē'ezani na te te 're ĩda'apawapto mono zéb zarina, rowē uptabi na 're ĩdanomro mono zé, te wasu'u, dato sina.

¹⁸ Āne na ni'wam norī hā Cristuhu ma, te te 're romhuri wē za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, te za te te sina 're rowē zani za'ra, uburé 're ĩhāimana wē za'ra mono zém na. Tawamhā te za duré da te 're wēsāmri za'ra, ti'ai āma ré.

¹⁹ Taha wa, rowē na wasiré 're ĩwahāimana za'ra mono zéb zō si, wa za wasima 're wanhopré. Wanhib'apito āma wahāimana nhiptete u'āsi 're wanomro mono da, 're ĩwasipawaptob za'ra mono zém na, wa za duré 're wanomro u'āsi.

²⁰ Tawamhā dasa siwa'ru 're huri aba mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, danhiptete sina āma 're ĩdanomro mono zéb da, te te da'āma 're ĩromhuri wē mono zé hā tiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono tō da, āté 're huri aba mono ō di za, siwa'ru dasa hā, romnhi hā. Tō sena uburé dasa hā ĩwē si da te 're ĩhuri mono da hā. Tane nherē, dasa hā siwa'ru 're huri aba mono ré, asiré ĩsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norī hā te te 're ai'madā'ā za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marōpārī za'ra mono wamhā, tawamhā, aiwasédé te za tō 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo.

²¹ Taha wa, romnhi hā siwa'ru 're huri aba mono ō di za, duré uwa 'rāi wa'u ĩsé hā 're āhuri aba mono ō di za, taha zarina asiré ĩsazei'wa norī hā tiwasété na apā 're si'marōpārī tō za'ra mono da. Duré siwa'ru marī aimawimhā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wa, ni'wam norī hā tiwasété na apā 're si'marōpārī tō za'ra mono da, 're 'manharī za'ra wa'aba mono ō di za.

²² 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te āma 're awaihu'u mono da, te za 'rāwi asima si āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, siwa'ru romnhi 're huri aba mono wa, āma 're ĩ'upa za'ra wa'aba mono ō zém na hā. Ni'wam norī hā uburé siwa'ru, tisa te te sima 're ĩwē uptabi za'ra mono zéb zarina, te te 're ĩhuri mono na, 're siwē'ō za'ra mono ō wamhā, ĩp'ē'ē 're tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. Duré ni'wam norī hā siwa'ru dasa hā te te siwi 're ĩwē'ō za'ra mono zéb zarina, te te 're ĩhuri mono ō na, 're siwē'ō za'ra mono ō wamhā, ĩp'ē'ē 're tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za duré, āne hā aiwa.

²³ Tane nherē, ni'wam norī hā romnhi siwa'ru te te 're huri mono nherē, 'rāwi āma 're siwawā za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te za te te 're wē'ō za'ra, tisa na 're ĩsiwawā za'ra mono zéb zarina. Tane hā marī hā wa te 're 'manharī za'ra mono nherē, 'rāwi āma 're wasiwawā za'ra mono wamhā, taha na wa za wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra.

Īsazei'wa norī, prédup sina 're Īsipawaptob za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa norī hā wanhiptete sina, Wanhib'apito āma, wa te 're Īsasōmri u'āsi za'ra mono norī hā, marī, wa te wasima 're Īwē za'ra mono zéb zarina si, wa te 're 'manharī za'ra mono ō di za. Wasiré Īsazei'wa nherē, hāimana nhib'uware na 're Īhāimana za'ra mono norī hā, wa za wa te 're pawaptob za'ra, hāimana nhiptete na wasiré āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da.

² Wasiré Īsazei'wa norī hā marī te te sima 're Īwē za'ra mono zéb zarina, wa za wa te āma 're sazei pese za'ra, marī Īwē na si, wa te āma 're pawaptob u'āsi za'ra mono da, hāimana prédub sina oto āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da.

³ Cristu hā bété, ti'ai āma 're morī ré hā, e sima si ma tō tihāimanazéb da hā 're si'madā'ā. Mare di. 'Rāwi tihāimanazém na si, 're si'madā'ā mono ō di. Āne na duréihā ma tō ni'wa hā Īwasu'u na āma rob'ui'ére siro:

"Īmama, ni'wam norī hā te te ai'āma 're Īwasété za'ra mono norī hā ma tō ai'u'ābā Ī'āma zama te te 're wasété za'ra. Tane nherē, aimawi 're Īhāimana mono zéb da hā, te Īsima pisutu ō di, Īsi'uiahā na hā."

Āne na ma tō duréihā Ībaihā na āma rob'ui'ére, Īwasu'u na hā.

⁴ Uburé 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hā, e taré ma tō tinhimiroti hā te te dama 're apisutu, da te āma 're Īrob'ui'ére za'ra mono zéb da hā. Mare di. Taré te te dama 're apisutu mono ō di. Īsimiroti hā wa te 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tō āne hā te te dama 're apisutu. 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hā wa te 're sōré u'āsi za'ra mono wamhā, wanhiptete sina wa za āma 're wahāimana u'āsi za'ra, marī na uburé wa te 're robzépata za'ra mono nherē. Wa te 're sōré u'āsi za'ra mono wamhā, te za wama 're rowé za'ra, wawi 're robzei'ō za'ra mono āna, 're Īwahāimana za'ra mono zéb da hā. Ōhō umnhasi sina, wa za tō āhā zarina si 're wahāimana za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono 'rata' re Īwahāimana u'āsi za'ra mono zéb zō, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina.

⁵ 'Re Īhāimana u'āsi mono si dapisutu'wa hā, uburé marī na da te 're robzépata za'ra mono nherē, danhiptete sina āma 're Īdahāimana u'āsi za'ra mono da hā. Taha si te te sina dama 're Ī'arowē zani mono hā, dawi 're robzei'ō za'ra mono āna, āma 're Īdahāimana za'ra mono zéb da hā. Taha wa, wa tō te Īsima 're aiwē za'ra wa'wa, ta hā aihīni te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiré Īsazei'wa norī hā simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da oto, Cristu Zezusi 're Īmorī wē zéb zarina.

⁶ Asimirosa'rata na 're asisazei u'āsi za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re Īhāimana u'āsi mono āma Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma simisutu u'āsi, āma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

Zudezu'ō norī hā, Cristuhu wasu'u'wē te te oto Īwaihu'u za'ra zé wasu'u

⁷ Cristu hā sitēme te te 're Ī'aiwaibui wa'aba mono ne, te za aihāiba zō asisō 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha zarina, 'Re Īhāimana u'āsi mono āma 're dawata u'āsi za'ra mono da, te za āne asima 're Ī'manharī wē u'āsi za'ra wa'aba mo.

⁸ Cristu hā ma tō we ti'ai u datēme mo, zudezu norī hā te te 're apawapto mono da, duréihā zudezu norī hi'rata ma, dama Īpire za'ra norī ma, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te tāma 're Īropisutu za'ra mono zéb zarina, te te dama āma 're a'u'waimrami mono da, duré uburé 'Re Īhāimana u'āsi mono te te dama āma 're Ī'a'u'waimrami mono zém na, tō sena na da te āma 're waihu'u pese za'ra mono da.

⁹ Duré zudezu'ō norī hā 'Re Īhāimana u'āsi mono, da'āma 're Īpē'ēzé mono zé hā te te oto sina 're waihu'u za'ra mono wa, āma 're wata za'ra mono da, ma

tô we Cristu hã zudezu norĩ u satõ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duréihã âne rob'ui'ére na ìwasu'u hã:

“Wa hã zudezu'õ norĩ siré 're ìhâimana mono ré, wa za ìsiré za'ra, ai'âma 're ìwata u'âsi.

Ìnho're na zama, wa za duré ai'âma 're ìwata u'âsi.”

¹⁰ Duré rob'ui'ére amo na ìwasu'u hã, âne:

“A norĩ wa'wa hã zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'âpé simisutu asiré atoi uptabi na, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwẽ norĩ me.”

¹¹ Duré rob'ui'ére amo na ìwasu'u hã, âne:

“Zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'âpé Wanhib'apito âma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé aipoto mono bâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.”

¹² Iza'iza hã ma tô duré âne na âma rob'ui'ére siro:

“Niwapsi te za Zéséhé nhìhudu hã we datême wi, apito Dawihi mama nhìhudu hã.

Wei wisi wapsi, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tâma pisutu, zudezu'õ norĩ nhìb'apito, 're hâimana mono da oto, daro mono bâ.

Tawamhã ta norĩ hã te za te te siwi 're umnhasi, marĩ ìwẽ hã te te tâma 're ìpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te tâma âma 're ì'uwaimrami za'ra mono zém na hã.”

Âne duréihã Iza'iza hã te te âma ìrob'ui'érezé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzém na. Â hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzém na, ma tô oto dama âma uwaimra.

¹³ Re ìhâimana u'âsi mono hã waihu'u pese wa, te za te 're wa'apawaptob u'âsi, marĩ ìwẽ hã te te wama 're ìpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te wama âma 're ì'a'uwaimrami mono zéb zô, wa te wasiwi 're umnhasi za'ra mono sina, sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da. Taha wa, wa ai'âma tâma 're ìmreme u'âsi za'ra wa'wa, atoi uptabi na 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowé si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Ìpê'èzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ ìwẽ uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, za te te aima 're ìsômri za'ra wa'aba mono zéb zô, asiwi 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi asima âma 're sa'ètê za'ra wa'aba mono da, wa tô te ìsima 're aiwẽ za'ra wa'wa.

Paru hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na te te 're ìda'apawapto mono zé wasu'u

¹⁴ Ìsisânawã norĩ, wa hã wa tô ai'âma waihu'u pese za'ra wa'wa, asimizawi pese sina oto 're anomro wẽ wa'aba mono zém na hã. Duré aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. Âne hã wa tô duré ai'âma waihu'u pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito nhimiroti na oto asima 're ìroti waihu'u pese za'ra wa'aba mono zém na zama.

¹⁵⁻¹⁶ Tane nherẽ, âhãna ìnhimi'ui'ére na, wa tô sô'awi aima rowasu'u za'ra wa'wa, ìsina ìpahi âna, rowasu'u ahã na te âma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Te aiwi udã waihu'u za'ra wa'aba âna, wa tô ìnhimi'ui'ére na hã aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sôprum na te te ìpisutu wa, Cristu Zezusihi ma si te oto 're romhuri mono da, zudezu'õ norĩ hã te tâma 're apawapto mono da. Sasedoti norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te da'âma 're ìromhuri za'ra mono ne, wa duré wa hã zudezu'õ norĩ âma te 're romhuri u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, Zezusihi wasu'uwẽ na te 're pawaptob za'ra mono wa, te te 're ìsaze za'ra mono zéb zarina, 'Re ìhâimana

u'âsi mono te te 're wēsāmri za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipisutuzéb zarina, ta norī hā īsib'a'uwē oto 're nomro mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're īwēsāmri za'ra mono zéb da hā, wa āne na hā te tāma 're romhuri u'âsi.

¹⁷ Cristu Zezusihi āma si oto 're ihâimana mono wa, wa 're īsi'uze, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, te 're īromhuri mono zém na hā oto.

¹⁸ Te 're īrowasu'u wē mono zéb zarina, duré te 're īromhuri wē mono zéb zarina ma tō zudezu'ō norī hā te te 're wapari pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hā. E tawamhā īsi'uihā na īwaihu'u pese na te 're ī'ab'manharī wē mono na, wa za dama īsina 're īwata. Mare di. Āne hā ī'uwaibaba ō di. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tō te tāma 're romhuri u'âsi za'ra, īwasu'uwē na hā.

¹⁹ 'Re ihâimana u'âsi mono pē'ēzani hā tiwaihu'u pese na te te 're īpawapto mono zém na si, wa tō marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā te dama 're ab'manharī, zudezu'ō norī hā tō sena te te 're saze za'ra mono da, ta norī hā. Zeruzarē hawi, Iririza u 're īmorī ré, wa tō daza'rui mono bâ te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwē na hā.

²⁰ Wa hā wa tō āne hā te īsima 're rosa'rata u'âsi, Cristuhu wasu'uwē hā zahadu dapo're na da te 're īwapari za'ra mono ō norī u si, 're īmorī da, daza'rui mono bâ īwasu'uwē na te āma 're da'apo're pu'u mono da. Wanhib'apito wasu'uwē na danhimi'u'ēi 'rata u 're īzasi tō mono da, wa tō āne na te īsima 're rosa'rata u'âsi.

²¹ Duréihā Iza'iza hā ma tō āne na Cristuhu āma rob'ui'ére:

“Ni'wam norī ma, īwasu'uwē hā da te tāma 're īwaihu'u za'ra mono ō norī hā te za oto ta norī hā 'rāwi āma 're siwaihu'u za'ra, īwasu'uwē hā da te oto tāma 're wasu'u za'ra mono wa.

Te te 're wapari za'ra mono āna, aré 're ihâimana za'ra mono norī hā te za oto 'rāwi si'āma te te 're waihu'u pese za'ra, 're ihâimana wē za'ra mono zém na hā.”

Paru hā, timreme te te sisōwa īsōmrizé wasu'u, Roma u morī da

²²⁻²⁴ Wa hā wahub ahā na, wa tō te īsima 're rosa'rata u'âsi, te īsima 're īrowē mono zéb uwaibaba, atēme īmorī za'ra wa'aba da, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherē, zahadu āmemhā īma romhuri ahā di. Taha wa, nimahā na hā āma atēme īwatobro waihu'u aba ō di. Tane nherē, āhāna hā īnhimirohuri hā āmemhā te oto 'rāsutu wamhā, atēme āma īmorī aba da si, wa tō īsima waihu'u. Taha wa, wa tō īsima pisutu pese, Esipāna na romnhisi u īmorī ré, te asabu za'ra wa'aba da. Āne wa tō duré īsima rosa'rata, atēme āma īwisi za'ra wa'aba wamhā, niha bātā na a'ā ai'rata īnhamra za'ra wa'aba da, īma īrowē zarina, duré marī na asiwi īpawaptob za'ra wa'aba da, Esipāna u īmorīzéb da hā. Taha parip si, wa za oto aihawi īmorī 'wa.

²⁵ Tane nherē, wa za a'ā Zeruzarē u si mo, ā awa'awi hā, tame 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're īsi'ubumroi mono norī hā te duré pawaptob za'ra da a'ā.

²⁶ Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, duré Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, zudezu'ō na īsazei'wa na oto 're ihâimana za'ra mono norī hā ma tō sima wē za'ra, rob'ui'prazé hā te te siwi ubumro da, Zeruzarē āma īsazei'wa norī te te siwi āma pawaptob za'ra da, simarī āna 're ihâimana za'ra mono norī hā, zudezu norī hā. Ta norī nhoprub za'ra zé hā, īsi'uihā na te tāma āri za'ra da Zeruzarē u, taha da, wa za a'ā tamomop si mo.

²⁷ Ta norī hā zudezu'ō na īsazei'wa norī hā si'uihā na ma tō sima pisutu za'ra, te te siwi āma īpawaptob za'ra zéb da hā, zudezu norī hā. Āne hā tō ī'uwaibaba

ma tō siwi āma pawaptob za'ra. E marī wa. Duréhā zudezu norī ma, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā tiwasu'uwē na tāma siwaihu'u na'rata za'ra, tipē'ē na robzei u'āsi āma 're nomro mono da. Taha na ma tō zudezu'ō norī hā te te siwi āma 're pawaptob za'ra iwasu'uwē na, aiwapsi oto ōhō āma si 're hāimana za'ra mono da. Āne wa'rāmi, te za tō zudezu'ō norī hā tinhmarī na te te siwi 're pawaptob za'ra, zudezu norī hā, tō isarina si.

²⁸ Tawamhā āme inhimiromhuri te 'rāsutu parimhā, rob'uiprazé, da te dasiwi i'ubumro hā ubuni na Isazei'wa norī ma, te āwisi wē parip si, wa za oto mo, Espānha u ĩmorī da hā. Tawapsi, wa za aiwa'wai baba ĩmorī aba ré, asabu za'ra wa'wa oto.

²⁹ Tawamhā, atēme ĩwisi za'ra wa'aba wamhā, Cristuhu nhoprubzém na, sa'ēté uptabi na te za aihīni wama āma tirowē za'ra.

³⁰ ĩsisānawā norī, wa za oto aiwi rowaptērē za'ra wa'wa ĩsi'āma, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, asiptete sina ĩ'āma 're aimreme zusi aba mono zéb da hā. Wanhib'apito Zezu Cristuhu zazei'wa, wasiré oto 're wahāimana za'ra mono wa, duré 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, oto 're wasisawi pese uptabi za'ra mono wa, wa āne na aiwi rowaptērē za'ra wa'wa.

³¹ E marī da. Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma Isazei'ō'wa norī 're ihāimana za'ra mono norī hā, niha te te ĩma rob'manharī za'ra tō da, te za ĩ'āma tiwi ĩrowaptērē u'āsi za'ra wa'aba mo. Duré Zeruzarē āma 'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're ihāimana za'ra mono norī hā, ta norī hā zudezu na ĩwamri za'ra wē te, zudezu'ō norī nhoprubzé hā za te āma ĩ'āri hā te te siwi wē'ō za'ra tō da, te za duré ta norī āma zama āma aimreme zusi u'āsi 'wa.

³² ĩtoi uptabi na āma atēme ĩwisi za'ra wa'aba da, te za ĩ'āma aimreme zusi u'āsi 'wa. 'Re ihāimana u'āsi mono, ĩmorizé hā te te ĩma pisutu wapsi, wa za tō āma atēme ĩwisi 'wa. Tawapsi ĩma rowē uptabi di za, wasiré Isazei'wa norī hā 'rāwi wasisabu za'ra wē te. Te āma wazere wamhā, wa za a'ā ai'rata ĩwa'utu za'ra wa'wa.

³³ 'Re ihāimana u'āsi mono hā wama rowē nhomri'wa hā 'rāwi asiré 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, wa tō te ĩsima 're aiwē u'āsi za'ra wa'wa. Tane tō.

16

Paru, tisiwadi norī te te ĩ'azawizé wasu'u

¹ Āne, wa za aim wasu'u za'ra wa'wa, wahidiba Pebi na ĩsisi hā. Ta hā simizawi pese di. Sētireza na 'ri nho'ōmo nhisi āma, te Isazei'wa norī hā te te 're apawaptob u'āsi.

² Da'ahā na ma tō te te 're da'apawapto pese. ĩzama te duré te te 're ĩpawapto. Taha wa, ma'āpé asiwi āri wē wa'aba za, wasiré Wanhib'apito zazei'wai wa, 'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, 're ĩsiwaibui wē mono zém na. Marī zō tiwi rowaptā'ā wamhā, te za duré marī na asiwi ĩpawaptob za'ra wa'wa.

³ Ma'āpé, duré ĩma sawi za'ra wa'aba, Prisira norī hā Atiraha me, te āma ĩsawi zahuré zéb zarina, rob'ui'ére na.

⁴ Ta norī hā ĩsiré te te 're ĩromhuri zahuré mono, Cristu Zesusihi wasu'u na. Ta norī hā da te pāri da nherē, ma tō sisawi āna te te 're ĩpawaptob u'āsi zahuré, pahī āna. Taha wa, te te 're ĩpawaptob zahuré mono zém na, wa tō te 're uzei u'āsi zahuré. Tane nherē, ĩwētési te āma 're uze zahuré mono ō di. Uburé zudezu'ō norī hā Isazei'wa norī hā te duré te te āma 're uzei u'āsi za'ra, daro mono bā siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī hā.

⁵ Ma'ápé, duré uburé ĩma sawi za'ra wa'aba, Prisira norĩ nhorõwa u ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã, rowahutu u.

Duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, ĩsiwadi ĩma ĩsawi pe hã, Epenetu na ĩsisi hã. Ta hã ma tõ saze na'rata Cristu hã, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

⁶ Duré Mariza hã asiwi ĩma sawi wa'aba. Ta hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'wa, simi'ei uptabi na.

⁷ Duré asiwi ĩma sawi zahuré wa'aba, ãdoronitu norĩ hã, Zuni'asihi me. Ta norĩ hã ĩsiré zudezu norĩ, ma tõ ĩsiré tihâimana zahuré, dazazéb 'remhã. Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ siré te te 're romhuri zahuré mono wa, tâma waihu'u pese za'ra di, ĩsiré romhuri'wa norĩ ma hã. Ta norĩ hã ma tõ ĩwana saze na'rata zahuré, Cristu hã.

⁸ Ma'ápé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, ĩsiwadi uptabi hã, ãprizatu na ĩsisi hã. Ta hã te Cristu ãma si 're hâimana.

⁹ Duré Ubanuhu zama asiwi ĩma sawi wa'aba, wasiré romhuri'wa hã Cristuhu ma. Esitati hã ĩsiwadi zama te za duré asiwi ĩma ĩsawi wa'wa, ĩma ĩsawi pe hã.

¹⁰ Ma'ápé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, Aperi hã. Ta hã marĩ na da te 're pibui ahã mono nherẽ, niwa Cristuhu wi sipi'rai waihu'u õ di. Duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, Arisitoburuho nhorõwa 're, 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã.

¹¹ Duré, Erodĩ'ã hã asiwi ĩma sawi wa'aba, ĩsiré zudezu hã. Duré wasiré ĩsazei'wa norĩ hã Nasizuhu nhorõwa 're, 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba duré.

¹² Tiripena norĩ hã te za duré asiwi ĩma ĩsawi zahuré wa'wa, Tiripozaha me. Ta norĩ hã te Wanhĩb'apito ma, te te 're romhuri zahuré. Duré wahidiba hã ĩma ĩsawi pe hã asiwi ĩma sawi wa'aba, Pezidi na ĩsisi hã. Ta hã simi'ẽ na te duré Wanhĩb'apito ma, te te 're romhuri pese, wa'a ãna.

¹³ Ma'ápé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, Rupu hã. Ta hã te duré te te 're romhuri pese, Wanhĩb'apito ma. ĩna zama te za duré asiwi ĩma ĩsawi wa'wa. Ta hã ĩna õ nherẽ, ma tõ te te 're ĩpawapto pese, dana hã ti'ra te te 're ĩpawapto pese za'ra mono ne.

¹⁴ Asĩtitu norĩ hã te za duré asiwi ĩma ĩsawi za'ra wa'wa, Predotihĩ me, duré Emesi, duré Patorobasi, duré Emasi hã. Duré uburé ĩtẽme 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, ĩsazei'wa norĩ hã.

¹⁵ Ma'ápé duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, Pirorodu norĩ hã, Zurizaha me, duré Nere'u norĩ hã ĩhidiba me, duré Orĩpasihĩ zama. Duré ta norĩ siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã te za asiwi ĩma ĩsawi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwẽ norĩ hã.

¹⁶ Uburé asiré ĩsazei'wa 're alhâimana za'ra wa'aba mono wa, te za asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

Ãmemhã uburé Cristuhu zazei'wa norĩ hã, ĩ'upsãtã mono bã sitẽme 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

Paru hã, roti na za oto te te ĩrãsutuzém na rowasu'u

¹⁷ ĩsisãnawã norĩ, wa za oto ĩnhimiroti na aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te aimawi tinhimirosa'rata na te te ãma 're 'wa'rutu za'ra, ĩsazei'wa norĩ wi. Te te tiwi ãma 're 'wa'rutu za'ra mono wa, te ĩsazei'wa norĩ hã ĩmreme hã te te 're wapari za'ra. Taha zarina, te duré sima ãma 're siwanhizari. Ta norĩ nhimirob'manharĩ waseté zéb zarina, te ĩsazei'wa norĩ hã 're si'marõpãri za'ra, tiwaseté na. Zezusihĩ nhimiroti na, da te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb upana, te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, aimawi na si. Taha

wa, te za tiwi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, ta norĩ siré 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁸ Ta norĩ hã Wanhib'apito Cristuhu ma, te te 're romhuri za'ra mono ò di. Te te sima 're ìwê za'ra mono zéb zarina si, te marĩ ìwasété zô si 're sôpré. Ta norĩ hã sadawa nhipese nherê, te ìsimiroti hã sena newa da te 're wapari ze za'ra, danhimirosa'rata nhib'uware na 're ìdahâimana za'ra mono norĩ hã. Mreme wapari ze wa, duré asa ìmreme hã da te dasima 're wê za'ra mono da, te taré timreme amo na te te dama 're rowasu'u za'ra, da'âma 're wata za'ra mono sina. Tawamhã taha zarina, te za awa'awi ìmreme na da te 're saze za'ra.

¹⁹ Tanei ò di, a norĩ wa'wa hã. Zesusihi wasu'uwê 're ìwapari pese za'ra wa'aba mono zém na, ma tō daro mono bâ ìsazei'wa norĩ hã aiwasu'u za'ra wa'wa hã te te 're wapari ze za'ra. Taha wa, ma tō âma asina ìma 're ìrowê zani za'ra wa'aba mo.

Âne wa, wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Asimiza'rese sina, te za marĩ ìwê hã 're ìmanharĩ za'ra wa'aba mono zéb da si, asina 're asôpré wa'aba mo. Marĩ ìwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. Te za tiwi 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwasété wi hã.

²⁰ Rowê na 're ìdanomro mono zé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hawimhã. Ta hã te za rowêzé hã te te aima 're anhomri 'wa. Wahi hã dapara na da te 're ìwati'i za'ra mono ne, te za Satanasihĩ nhiptetezé hã romhutu na te te tiwi 're a'uprosi 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, tō ò hã Satanasihĩ hã asahâpâ 're hâimana za'ra wa'aba mono da oto.

Wanhib'apito Zesusihĩ wi, wa wa te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, tinhimi-pawaptobzé hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²¹ Timotiu hã, âme ìsiré romhuri'wa hã te duré âma asawi za'ra wa'wa. Duré ìsiré zudezu norĩ te duré âma asawi za'ra wa'wa, Rusizu norĩ hã, Zasâhã me, duré Sosipaturu hã.

²² Wa hã, Tési'u hã wa duré âma asawi za'ra wa'wa, Wanhib'apito âma wasiré 're wahâimana za'ra mono wa. Wa hã Paru te te ìma ì'awaihu'u mono zéb zarina, wa tō rob'ui'éré, â ìbaihã na hã.

²³⁻²⁴ Wa hã Paru, âne wa za duré âma aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'izu hã tinhorôwa u te te ì'mazébré hã, te duré âma asawi za'ra wa'wa. Taha nhorôwa âma, te wasiré ìsazei'wa norĩ hã 're si'rã'ôtô u'âsi. Duré Erasitu hã âme 'ri nho'ômo âma danhib'apito ma, rob'ui'prazé za'rata na romhuri'wa hã, te âma asawi za'ra wa'wa. Wasisânawã Tu'atu na ìsisi zama, te duré âma asawi za'ra wa'wa.

Paru hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma ìwatazé wasu'u

²⁵⁻²⁶ 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra. Taha ma si, tâma waihu'u pese di, te te 're ìwa'apawapto mono zéb da hã, Zezu Cristuhu wasu'uwê hã wa te 're ìsaze za'ra mono zé hã wa te 're rême za'ra mono âna, wanhiptete u'âsi âma 're ìwanomro mono zéb da hã. Taha wasu'uwê hã wa tō te dama 're wasu'u u'âsi. Duréihã ìwasu'uwê hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama 're awaihu'u mono ò di. ìwasu'uwê hã dama sa'rese âna, ma tō aré 're danomro. Tane nherê, ma tō 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwasu'uwê hã dama waihu'u oto, ìsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hawimhã. Taha wa, te oto ìsimiwada'urizéb zarina si, da te 're waihu'u za'ra daro mono bâ, da te âma 're ìsazei' pese za'ra mono zéb da hã, duré da te 're ìwapari pese za'ra mono zéb da hã oto.

²⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã misire te 're hâimana. Ôhõ si siwaprosi uburé marĩ hã tâma waihu'u pese di, taha ma si. Taha wa, taha âma si, wa za

're wawata u'âsi za'ra, Zezu Cristu te te wama 're ĩ'ab'manharĩ wě mono zéb zarina si. Tane tô.

1 Corītu norī

Corītu norī ma, Paru te te Īrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihâ wasu'uzé

Paru hâ Corītu u morī wamhâ, ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono mreme na dama rowasu'u. Taha wa, Īsa'u hâ ma tō Īsimirowasu'u wē zarina Īsazei'wa norī hâ dasina tahâ'â ni.

Ā Ībaihâ na ma tō Paru hâ tâma âma rob'ui'éré za'ra Corītu âma Īsazei'wa norī ma hâ, ni'wam norī hâ wasété na 're Īhâimana za'ra mono wasu'u hâ te te waparī wa, duré sina 're sipo'o za'ra mono wa, siré Īsazei'wa nherē. Taha wa, ma tō tâma waihu'u za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī hâ Ī'uwaibaba si 're Īnomro mono zém na hâ.

Paru hâ te te tâma rob'ui'éré za'ra wana ré hâ, ma tō rob'ui'éré hâ tâma me za'ra, Corītu norī hâ Paruhu ma. Taha na ma tō siwi šadhanha, tinhimi'ui'éré za'ra na marī hâ tâma 're Īhâimana za'ra mono zém na, ro'wa'rudu hâ. Capituru 7 âma hâ ma tō Paru hâ asa tâma âma rowasu'u za'ra, te te Īsadanharī za'ra zém na hâ. Ma tō duré tâma waihu'u za'ra, Īsazei'wai mono bâ 'Re Īhâimana u'âsi mono pē'ēzani hâ romhuri mono bâ te te tâma 're Ī'apisutu mono zém na hâ (capituru 12, 14 âma hâ). Capituru 13 âma ma tō duré rowasu'u, 're Īdasisawi za'ra mono zém na hâ. Capituru 15 âma hâ te duré rowasu'u, Zezusi hâ dá'â nherē, sena na apâ Īhâiwa'utuzém na hâ, duré taha zarina, wa norī zama apâ 're Īwahâiwa'utu za'ra mono zém na hâ.

Paru te te Īdazawizé wasu'u

¹⁻² Wa hâ Paru, wa âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corītu na 'ri nho'ômo nhisi âma, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī ma. Wasisânawâ Sotēni hâ te duré âma asawi za'ra wa'wa.

'Re Īhâimana u'âsi mono hâ ma tō Īpisutu, te te sima Īwēzéb zarina, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're Īhâimana mono da, Īsadawa para. A norī wa'aba zama, ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Īsib'a'uwē si oto âma 're anomro wē wa'aba mono da, Cristu Zezusihi âma. Daro mono bâ, uburé Wanhīb'apito Zezu Cristuhu âma 're aiwata za'ra wa'aba mono norī ma zama, wa âne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwa, wa tō Wanhīb'apito na wa te 're sisi za'ra, simisutu.

³ Wamama ma, wa ai'âma 're Īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhīb'apito Zezu Cristuhu ma zama, Īsimizawizé hâ ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, âma 're anomro aba mono da.

'Re Īhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina, Īwē si te te dama 're Ī'anhomri mono zé wasu'u

⁴ 'Re Īhâimana u'âsi mono âma, wa 're Īwata u'âsi, Īwē hâ te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono wa, Cristu Zezusihi âma si oto 're anomro aba mono zéb zarina.

⁵ Cristuhu âma 're anomro aba mono wa, ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ Īwē si te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Ma tō duré te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, Īwasu'uwē na dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, duré 're Īhâimana mono zém na, 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

⁶ Cristuhu wasu'uwē hâ ma tō 're Īsazei pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te oto asiptete sina âma 're anomro aba mo.

⁷Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristu apâ we ĩmorĭzéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina ĩwē hā te te aima 're ĩsômri za'ra wa'aba mono zéb zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono ô di za oto.

⁸Wanhib'apito Zezu Cristu te za duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina âma 're anomro aba mono da. Nimahā bâtâ na za we apâ ĩmorĭzéb u, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ti'ab ré Zezusi hā 're udâ za'ra wa'aba mono wa, tō taha bâtâ na aiwasédé hā te te ai'âma sa'ra za'ra wa'aba tō da.

⁹'Re ĩhâimana u'âsi mono hā wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina, te te wama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono zéb da hā. Ta hā ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'ra siré 're anomro aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré.

Īsazei'wa norĭ, siwanhizari 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁰⁻¹¹Īsisânawā norĭ, Corowihi nhorōwa âma 're ĩhâimana za'ra mono norĭ hā ma tō we ĩma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mono zém na hā, asiwanhizari âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa za oto aima âma roti pese za'ra wa'wa, simisutu âma 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da, asiwanhizari, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da. Misi haré te za oto 're ĩpisutu za'ra wa'aba mo, simisutu asiré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

¹²Āne wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĭ me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, te âne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norĭ hā Paruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norĭ hā te 're siwasu'u za'ra, âne: "Wa norĭ hā Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norĭ hā te 're siwasu'u za'ra, âne: "Wa norĭ hā Pedruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norĭ hā te âne 're siwasu'u za'ra: "Wa norĭ hā Cristuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Āne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme si'ahâ aba na.

¹³Tane nherē, Cristuhu zazei'wa norĭ hā te oto simisutu 're hâimana za'ra. Siwanhizari âma 're hâimana waihu'u za'ra mono ô di. Mare di. E wa hā Paru, wa tō asada ĩdâ'â za'ra wa'wa, wedepo'o nhonhi'râmi na. Mare di. Wa hâi ô di. E ĩnhisi na ma tō â dawabzuri hā da te aima 're 'manharĭ za'ra wa'wa, Zezusihi nhisi upana. Mare di. Wa hâi ô di.

¹⁴⁻¹⁵Ai'rata 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ré, ai'âma 're ĩnhib'a'uwē za'ra wa'aba mono da, te ĩsima 're aiwē za'ra wa'aba mono 'wa'âhā, ai'ahâ na wa aré â dawabzuri hā te aima 're 'manharĭ za'ra wa'wa, ĩnhisi na. Tane nherē, ai'ahâ na te aima 're ab'manharĭ aba mono ô di. Crisipu norĭ ma si, wa tō â dawabzuri hā tâma 'manharĭ zahuré, Da'izuhu me. Āne wa, wa tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩwata u'âsi. Taha wa, a norĭ wa'wa hā ĩnhisi na â dawabzuri hā te aima 're ĩ'manharĭ za'ra wa'aba mono na, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

¹⁶Āne na wa tō duré ĩsina po're puru, Esitépanasihi ma zama, â dawabzuri te ĩ'manharĭzém na hā. Duré ĩsôrōwa âma ĩsiré 're ĩhâimana za'ra mono norĭ ma zama, wa tō tâma 'manharĭ za'ra ĩsiré. Āma ĩpo're pu'u za'ra ô di oto, ni'wam norĭ âma hā, â dawabzuri te tâma ĩ'manharĭ za'ra zém na hā. Ta norĭ ma si, wa tō 'manharĭ za'ra.

¹⁷Ā dawabzuri hā te dama 're ab'manharĭ mono da, te te datēme ĩzatōrĭ ô di, Cristu hā. ĩwasu'uwē si te dama 're wasu'u mono da, ma tō datēme ĩzatō. Taha wa, ti'ai âma danhimirowaihu'u na da te dama 're ĩroti za'ra mono nei

ō di wa hā, te dama 're ĩrowasu'u mono zé hā. Ti'ai āma danhimirowaihu'u na Cristu te dama 're wasu'u mono 'wa'āhā, wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada ĩdā'āzé wasu'u hā te aré wapu na dama 're hāimana. Tane 'wa'āhā, Cristuhu wasu'u wē hā marī dai ō di aré, da te āma 're saze za'ra mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te āma 're ĩda'anho'reptui mono da hā.

'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pese na rowasu'u

18 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za te te ĩ'uprosi za'ra norī hā, wedepo'o nhonhi'rāmi na Cristuhu dā'āzé wasu'u na te te āma 're rosa'rata upa za'ra, sima, taré newa. Wa norī si uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono norī si, wa tō wa te 're waihu'u za'ra, Cristuhu dā'āzé hā ĩpire na hā. Taha wasu'u hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pe, te wasu'u. Taha si waihu'u pese uptabi di, te te 're ĩda'anho'reptui mono da hā, Cristu hā dazada ĩdā'āzéb zarina.

19 Āne duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsadowa wasu'u'wa nhimi'ui'ére hā:

“Ni'wam norī hā ĩnhimirowaihu'u pese na te 're pawaptob za'ra mono ō nherē, tinhimirowaihu'u pese na 'rāwi 're si'madā'ā ze za'ra mono wamhā, wa za ĩsimirowaihu'u pese zé hā te tiwi 're a'uprosi, ta norī wi, ti'ab ré danhimirosa'rata waihu'u pese na 're ĩdahāimana za'ra mono zé hā marī dai ō na 'rāwi da te dasina 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā oto.”

Āne na hā duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'ére, te wasu'u.

20 Ti'ai āma danhimirowaihu'u pe hā, tarére 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma ĩrob'ui'ére zarina, dama rowahutu'wa norī nhimirowaihu'u pe hā tarére duré, tāma hā. Duré danhimiroti waihu'u pese na, 'rāwi da te dasima āma 're ĩroti nhipese za'ra mono zé hā tarére tāma hā. Uburé danhimirowaihu'u pese na dahāimanazé hā wapure di tāma hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pese ma hā. Āne, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tiwaihu'u pese na te te dama 're ĩ'ab'manharī mono zéb zarina, wa tō waihu'u za'ra ni.

21 Tinhimirosa'rata waihu'u pese na ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā sima pisutu, dasi'uihā na danhimirosa'rata waihu'u pese na 'rāwi da te 're waihu'u za'ra mono tō da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Zezusi hā dazada ĩdā'āzé wasu'u hā, wa te dama 're ĩwasu'u za'ra mono hā taré newa te dasima da te āma 're rosa'rata upai u'āsi za'ra. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō sima pisutu, taha wasu'u na si te te 're anho'reptui mono da, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norī hā.

22 Zudezu norī hā marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩ'ab'manharī mono zéb zō si, te 're sōpré. Duré zudezu'ō norī hā uburé marī te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da si, te sima te te 're wē u'āsi za'ra.

23 Tane nherē, wa norī hā Cristu, wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada ĩdā'āzé wasu'u si, wa tō wa te dama 're wasu'u za'ra. Tane nherē, ma tō taha wasu'u wē hā zudezu norī hā te te siwi 're wē'ō za'ra. Zudezu'ō norī zama ma tō duré te te sima āma 're rosa'rata upai u'āsi za'ra, taré newa, marī da ĩhāimana ō newa, ĩwasu'u wē hā.

24 Ni'wam norī si ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te sima 're pisutu za'ra, tinhib'a'u wē da, ni'wam norī hā zudezu, duré ni'wam norī hā zudezu'ō. Ta norī si te Cristuhu dā'āzé wasu'u, te te 're wapari za'ra. Tawamhā āne hā, e marī te tāma wasu'u za'ra, Cristu, wedepo'o nhonhi'rāmi na ĩdā'āzé wasu'u

hā. Danhipai u 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pe, te tāma wasu'u za'ra. Duré ĩsimiroti wē uptabi, te tāma wasu'u za'ra.

²⁵ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti si, danhipai u ĩwē uptabi hā tō. Duré danhipai u waihu'u pese uptabi di.

²⁶ ĩsisānawā norī, ma'āpē asina aipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, tinhib'a'uwē da, te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono ō ré, 're aihāimana 'rata za'ra wa'aba mono zēm na. Ai'umro wa'aba na si ma tō asiré norī ma, asimirosa'rata waihu'u pese na si, aré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tō asima aipire na aré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tō dama ĩpire norī 'ra na 're aihāimana za'ra wa'aba mo aré. Ai'ahā wa'aba na ma tō dama aiwapu na dama 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

²⁷ Tane nherē, ni'wam norī hā dama hāimana nhimiza'rese'ō na, ĩsazei'ō'wa norī te te āma 're ĩrosa'rata za'ra mono norī hā ta norī si ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te sima 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwē si 're nomro mono da. E marī da, ma tō ta norī si te te sima 're pisutu za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. ĩsazei'ō'wa norī hā simirosa'rata waihu'u pese newa 're ĩsi'madā'ā ze za'ra mono norī hā, oto sisém na 're hāimana za'ra mono da. Duré ĩsazei'ō'wa norī ma ĩwapu za'ra hā, ma tō duré te te 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwē 're nomro mono da. ĩsazei'ō'wa norī ma, ĩpire za'ra hā oto sisém na 're hāimana za'ra mono da, ma tō dama ĩwapu norī si te te 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwē 're nomro mono da.

²⁸ ĩsazei'ō'wa norī ma 're ĩhāimana wapu za'ra mono norī hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwē si 're nomro mono da, ĩsazei'ō'wa norī te te siwi 're ĩwē'ō pese za'ra mono norī hā. ĩsazei'ō'wa norī ma, pire na 're ĩhāimana za'ra mono zé hā te te tiwi 're a'uprosi mono da, ma tō dama ĩwapu norī si te te 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwē si oto 're nomro mono da.

²⁹ E marī da, ma tō āne hā te te dama 're ab'manharī, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Ni'wam norī hā tinhimirosa'rata waihu'u pese na 'rāwi ĩsō'a, sina 're wata tō za'ra mono da, ma tō āne te te dama 're ab'manharī, duré dama pire wē te, 'rāwi dama sina 're wata tō za'ra mono da.

³⁰ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimipisutuzéb zarina si, te oto Cristu Zezusihi āma 're anomro aba mo. Cristuhu āma si oto 're anomro aba mono wa, te tinhimirowaihu ĩwē hā te te aima 're waihu'u u'āsi za'ra wa'wa. Cristuhu dá'ázém na si, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'awēsāmri, wawasédé hā te te oto wa'āma 're ĩ'ab'madā'ā mono ō zarina. Taha zarina si, ma tō duré te te 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwē si oto tāma 're wahāimana wē za'ra mono da. Taha zarina si, ma tō duré wawasété hawi wa'anho'reptu, sitēme te te 're wa'awaibui mono da.

³¹ Taha wa, wa norī hā ĩsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wato sina 're ĩwahāimana za'ra mono zém na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhā, Wanhib'apito nhimipawaptobzém na si, wa za tō dama 're wasiwasu'u wē za'ra, wato sina 're ĩwahāimana za'ra mono na hā. Duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'ére:

“Ni'wam norī hā to sina oto 're hāimana za'ra mono wamhā, Wanhib'apito te te 're ĩpawaptob za'ra mono zém na si, te za tō dama 're siwasu'u wē za'ra, to sina oto 're ĩhāimana za'ra mono zém na hā.”

Āne duréihā ĩbahā na āma rob'ui'ére hā.

2

Cristu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada ĩdā'āzé wasu'u

¹ Īsisānawā norī, ma'āpē ĭ'āma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wa hā atēme āma ĭmorī aba wamhā, 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimiroti hā aré dama ĭwaihu'u'ō hā, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. E tawamhā ĭmreme wapari ze na, 're ĭwapari za'ra wa'aba mono da si, wa tō te ĭsi'āma 're rosa'rata, ĭnhimiroti wē wa, ĭ'āma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Ē ti'ai āma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ĭroti za'ra mono ne, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tanei ō di, ĭnhimirowasu'u hā.

² Ai'rata 're ĭnhamra aba mono ré, wa tō ĭsima pisutu pese, Zezu Cristuhu wasu'uwē si te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ĭhāimana u'āsi mono, Danho'reptui'wa da, Zezusi te te ĭpisudu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada ĭdā'ázé wasu'u si.

³ Atēme āma ĭmorī aba wamhā, ĭpē'ē 'remhā ĭnhib'uware di. Taha wa, wa tō ĭpahi te, rērē, ĭnhimirohmuri na 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma, te āma 're ĭuwaimrami mono zém na hā te 're 'wanhi'riti mono ō'umnhasite.

⁴ Zezusihi wasu'uwē, te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, ti'ai āma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ĭroti za'ra mono ne, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ō di, āma 're ĭzaze za'ra wa'aba mono da hā. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā tiwaihu'u pese na te te 're ĭ'aipawaptob za'ra wa'aba mono na si, ma tō sena na 're ĭsazei pese za'ra wa'aba mo, Zezusihi wasu'uwē hā.

⁵ Taha wa, ti'ai āma danhimirowaihu'u pese zarina, Zezusi hā Danho'reptui'wa na 're saze za'ra wa'aba mono ō di. Mare di. 'Re ĭhāimana u'āsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ĭ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tō āma 're ĭsazei pese za'ra wa'aba mo.

'Re ĭhāimana u'āsi mono waihu'u pese na rowasu'u

⁶ Ti'ai āma ĭsazei'ō'wa norī nhimirowaihu'u zarina, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ō di. Hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu'u na si, wa tō ĭsazei'wa norī ma, te tāma 're rowasu'u za'ra, 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te tāma 're ĭwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, prédub sina āma 're ĭhāimana za'ra mono norī ma hā. Ā hā roti hā ti'ai āma ĭsazei'ō'wa norī nhimiroti nei ō di. Daro mono bâ dama roti'wa norī nhimiroti nei ō di. Ta norī nhimiroti nhiptetezé hā daro mono bâ te za tiwi 're si'utōrī za'ra.

⁷ E 'wa ĭwaihu'u pese nhimiroti, te dama 're ĭwasu'u mono hā bété. 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimiroti hā aré dama ĭwaihu'u'ō si, wa wa hā te dama 're wasu'u u'āsi, ĭwaihu'u pese zarina ĭsimiroti wē uptabi si. Ta hā ma tō aré dawi udā, da te 're waihu'u za'ra mono tō da a'ā, ĭsimiroti wē wasu'u hā. Tane nherē, te te aropoto mono ō ré, ma tō te te sima 're wa'apisutu siro, ĭwaihu'u pese siré si oto 're wahāimana u'āsi za'ra mono da, rowē uptabi na.

⁸ Tiwaihu'u pese zarina, 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimirowaihu'iwē uptabi hā te te waihu'u za'ra ō di, ti'ai āma dama roti'wa norī hā ĭsazei'ō'wa norī hā. Te te waihu'u za'ra 'wa'āhā, Wanhib'apito, danhipai u ĭwaihu'u pe hā te te siwi wīrī ō di aré, wedepo'o nhonhi'rāmi na hā.

⁹ Tane nherē, ta norī hā te te waihu'u za'ra ō di tō. Duréihā 'Re ĭhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'ére siro:

“Re ĭhāimana u'āsi mono zawi pese 'wa norī ma, ĭwē hā te te tāma 're ĭ'apisutu mono zé hā, te te tāma āma 're ĭ'a'uwaimrami mono zéb da hā, dasi'uihā na datōmo na da te 're 'madā'ā waihu'u za'ra mono ō di. Duré dapo're na da te 're wapari waihu'u za'ra mono ō di. Duré dapē'ē na dasi'uihā na da te dasina 're waihu'u za'ra mono ō di, da te dasina āma 're ĭuwaimrami za'ra mono zéb da hā, 'Re ĭhāimana u'āsi mono, ĭwē hā tinhib'a'uwē norī ma, te te 're ĭ'apisutu mono hā.”

Āne duréhā ĭwasu'u na āma rob'ui'éré, ĭbahā na hā.

10 Wama si, ma tō tinhimiroti hā dama ĭwaihu'u'ō hā te te wama 're awaihu'u, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā. Tipē'ēzani na si ma tō te te wama 're awaihu'u tō. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani ma si, waihu'u pese di tō, 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimiroti te te wama 're ĭ'awaihu'u mono zéb da hā. E marī wa. Uburé marī hā tāma waihu'u pese wa, ĭpē'ēzani ma hā. 'Re ĭhāimana u'āsi mono, uburé te te sima 're ĭ'aroti mono zé hā dama ĭwaihu'u'ō hā, tāma waihu'u pese di. Uburé marī na 're ĭhāimana mono zém na zama, tāma waihu'u pese di, ĭpē'ēzani ma hā.

11 Ni'wa hā 'rāwi tipē'ē na tihāimanazém na, te te sima 're ĭ'awaihu'u mono zé hā, e 'wa hā te za ĭmana'rāmi hawim nherē, tiwi waihu'u. ĭ'upana nherē, da te tiwi waihu'u ō di za, ĭhāimanazé hā. Marī na 'rāwi sima ĭrosa'rata'wai ma si, waihu'u pese di, 're ĭhāimana mono zé hā. Tane duré, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hāimanazé hā ĭpē'ēzani ma si, waihu'u pese di. Taha wi hā, ni'wa te te duré waihu'u ō di.

12 ĭsazei'ō'wa norī nhimirosa'rata zarina, oto 're wahāimana za'ra mono ō di, wa norī hā. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani ré si, wa oto 're wahāimana za'ra, hāiwa hawi te te wei watēme ĭsatōrī ré si. ĭwē hā te te wama 're ĭ'anhomri mono na, wa te 're waihu'u za'ra mono da, ma tō Tipē'ēzani hā wei watēme satōrī za'ra, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā.

13 Taha wa, wa norī hā ti'ai āma danhimirowaihu'u pese zarina, wa te oto dama 're rowasu'u za'ra mono ō di. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te wama 're ĭ'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te dama 're rowasu'u za'ra. ĭpē'ē 're, ĭpē'ēzani tāma 're ĭhāimana za'ra mono norī ma si, wa ĭsimiroti wē hā wa te tāma 're wasu'u za'ra, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hāimanazé wasu'uwē na hā.

14 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te wama 're ĭ'aroti mono zé hā, te ĭsazei'ō'wa norī hā te te siwi 're wē'ō pese za'ra, taré newa, duré 'rāwi si'uihā na rosa'rada hā te te āma waihu'u pese za'ra ō wa, ta norī hā. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani, ĭpē'ē 're, tāma 're hāimana za'ra mono ō nherē, te te āma 're waihu'u za'ra mono ō di tō. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani na si, te za da te āma 're waihu'u za'ra.

15 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani, ĭpē'ē 're, tāma 're ĭhāimana za'ra mono norī si, te oto te te 're waihu'u za'ra, uburé te te tāma 're ĭroti za'ra mono zéb zarina, niha oto 're ĭhāimana za'ra mono zéb da hā. Taha wa, ĭsazei'ō'wa norī hā te te oto 're wawaihu'u za'ra mono ō di, aimawi 're wahāimana za'ra mono wa oto.

16 Duréhā 'Re ĭhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āhā wasu'u na āma rob'ui'éré siro, āne na hā:

“E 'wa hā, Wanhib'apito nhimirosa'rada hā te te tiwi ĭwaihu'u da bâ bété. E 'wa hā te te duré tāma ĭroti da bâ.”

Āne duréhā āhā wasu'u na āma ĭrob'ui'éré hā, Wanhib'apito nhimirosa'rada, dasi'uihā na da te tiwi 're ĭwaihu'u za'ra mono ō zém na hā. Tane nherē, wa tō wa norī hā Cristuhu nhimirosa'rada hā waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani, wapē'ē 're, oto wama 're hāimana za'ra mono wa, te te wama 're ĭ'awaihu'u mono zém na hā.

3

Paru hā Aporuhu me, 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma, te te 're ĭromhuri zahuré mono zé wasu'u

¹ Īsisānawā norī, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani, ĩpē'ē 're, tāma 're ĩhāimana za'ra mono norī ma si, wa Zezusihi wasu'uwē si, wama ĩpire uptabi si, te tāma 're wasu'u za'ra, dama ĩsa'rese'ō hā. Tane nherē, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, āne na te aima 're rowasu'u waihu'u za'ra wa'aba mono ō di. E marī wa. Īsazei'ō'wa norī 're ĩhāimana za'ra mono ne, zahadu 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, duré ai'uté hā marī te te 're ĩsa'rese za'ra mono ō ne, Zezusihi wasu'uwē hā 're waparī za'ra wa'aba mono nherē, asima 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono ō wa.

² Ai'uté hā tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono ō wa, te za tina hāiwa'u si te te 're wapsōmri za'ra. Īna hā ĩsai uptabi hā te te tāma 're sōmri waihu'u za'ra mono ō di. Tane, wa tō wa hā roti ĩwapure na si te aima 're roti za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwē na hā, zahadu aima pibui prā za'ra wa'aba wa, 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hā. Āhāna hā bété. Zahadu tō aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di.

³ E marī wa. Īsazei'ō'wa norī 're ĩhāimana za'ra mono zéb zarina, zahadu 're anomro aba mono wa. Taha wa, te zahadu 're asi'ruiwaparī za'ra wa'aba mo, marī na. Te duré 're asisada'ābā u'āsi za'ra wa'aba mo.

Āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā, e marī te aima wasu'u za'ra wa'wa. Cristu hā 're saze za'ra wa'aba mono ō ré, aiwasété na 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé, zahadu 're ĩrēme waihu'u za'ra wa'aba mono ō zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩsazei'ō'wa norī 're ĩhāimana za'ra mono zém ne hā.

⁴ Ni'wam norī me asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norī hā Paruhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madā'ā za'ra." Duré ni'wam norī hā te āne 're siwasu'u za'ra: "Wa norī hā Aporuhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madā'ā za'ra." Āne na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wanhā, e marī te wasu'u. Tō ĩsazei'ō'wa norī 're ĩhāimana za'ra mono zém na, zahadu 're aihāimana wasété za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Tazahā, āhā zarina si te za wa'āma 're ĩrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo. Wa norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma si, wa te 're ĩromhuri mono, wa 're wahāimana. Īwasu'uwē na, wa te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te oto asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, Wanhīb'apito hā. Ta hā te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa wa te tāma 're romhuri pese. Taha da si, wa wa norī hā 're wahāimana.

⁶ Wa hā Paru, buru na da te dasima 're robdi'i za'ra mono ō ré, da te 're ĩrobzuri mono ne, wa tō dawana te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, Cristuhu wasu'uwē na hā. Duré, da te 're robzuri mono pari, da te oto 're ĩrobdi'i za'ra mono ne, ma tō Aporu hā ĩza'u hā te te aima āma 're rowasu'u wē za'ra wa'wa. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si waihu'u pese di, te te 're ĩaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā, āma 're aihāimana prédub za'ra wa'aba mono da, Zezusihi si asina 're umnhasi u'āsi za'ra wa'aba mono da. Buru na hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pese na si, dama 're ĩro'wanhipré za'ra mono ne, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, āma 're aihāimana prédub za'ra wa'aba mono da.

⁷ Taha wa, robzuri'wa norī ne, ĩwasu'uwē na te te dama 're ĩrowasu'u 'rata za'ra mono norī hā, pire na 're hāimana za'ra mono ō di. Duré robdi'i'wa norī ne, daza'u te te dama āma 're ĩrowasu'u za'ra mono norī hā, duré dama pire na 're hāimana za'ra mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, te pire uptabi na 're hāimana u'āsi, taha si te te 're da'apawapto wē mono wa, Zezusihi ne dahāimana prédub sina, oto 're ĩdahāimana za'ra mono zéb da hā.

⁸⁻⁹ Robzuri'wa norī hā robdi'i'wa norī me, tāma 're ĩro'wanhipré za'ra mono

da si, te aiwa simisutu te te 're romhuri za'ra. Tane duré, wa hã ĩwasu'uwē na te aima 're rowasu'u 'rata za'ra wa'aba mono wamhã, duré Aporu hã ĩza'u te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aiwa wa tō wa zahuré, wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, ĩwasu'uwē hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhãimana u'ási mono ma si, wa wa zahuré, wa te tãma 're romhuri, aiwa. Taha wa, wa te tãma 're ĩromhuri mono zéb zarina, te za 'Re ĩhãimana u'ási mono hã wapawa'ã, ĩwē uptabi na.

Duré daburu hã, e 'wa te hã. E ãma ĩromhuri'wa norĩ te hã, buru hã. Mare di. Misire ĩtede'wa na te 're hãimana, buru tede'wa hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã ĩnhib'a'uwē, 're anomro aba mono ò di. Duré Aporuhu nhib'a'uwē, 're anomro aba mono ò di. Mare di. 'Re ĩhãimana u'ási mono nhib'a'uwē si, te oto 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

Ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'ri na. 'Ri hã 'ri'wa norĩ tei ò di. 'Ri tede'wa te, 'ri hã. Tane, a norĩ wa'wa hã wanhib'a'uwē, 're anomro aba mono ò di, ĩwasu'uwē na, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'ási mono nhib'a'uwē si, oto 're anomro aba mono wa.

¹⁰ Ri na romhuri'wa norĩ hã 'ri na'rata uimrehēne, te za siwi 'manha, sipese na. Tane duré wa hã, ĩnhimiromhuri wē na, wa tō sãna'rata, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na hã, Cristuhu wasu'uwē na, 'Re ĩhãimana u'ási mono, tiwaihu'u pese na te te oto 're ĩpawapto mono zéb zarina. Duré 'ri na'rada hã da te dasiwi 'manharĩ pari, ĩhãiba amo norĩ hã ĩsisiwi te te oto siwi ĩ'ri ne, tane te duré ni'wam norĩ hã te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĩza'u hã. 'Ri na'rata 'manharĩ nhisiwi, da te dasiwi 'ri wamhã, pibui pese na te za dasiwi 'ri ni, marĩ ĩwē na si. Tane ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, pibui pese na te za oto te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, ĩ'uwaibaba si.

¹¹ 'Ri'wa norĩ hã, 'ri na'rada te te siwi 'manharĩ wamhã, misire ĩwē uptabi si te za tō siwi 'manha. Tane duré, misire ĩwasu'uwē hã te 're hãimana, dawana te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono hã, tō ò hã Zezu Cristuhu wasu'uwē hã. ĩwasu'u aimawi hã 're 'maiãhãimana mono ò di, da te ãma 're saze za'ra mono wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono te te ãma 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hã.

¹²⁻¹³ Ni'wam norĩ hã, 'ri na'rata 'manharĩ nhisiwi te te siwi 'ri wamhã, ãté marĩ hã unhama ro'o na 're ĩsi'unhama mono ò na si, te za siwi 'ri, ĩwa'ãbã za'ëtē na, ëtē'ubuzi pré oru na, duré ëtē'ubuzi'a prata na, duré ëtē waipo na. Áté ĩhãiba amo norĩ hã te za marĩ ĩwa'ãbã syryre na si siwi 'ri, unhama wa ĩro'o pese na si, wede na hã, duré du na hã, duré amnho teihi na hã. Tawamhã nimahã na 'ri hã ro'o nherē, si'unhama ò wamhã, te za waihu'u za'ra ni, marĩ ĩwē na si 'ri'wa norĩ hã te te siwi ĩ'manharĩ na hã. Tazahã si'unhama wamhã, te za marĩ ĩwē prã na si te te siwi ĩ'manharĩ na waihu'u za'ra ni. Tane te ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwē na, ĩ'uwaibaba si te te dama 're rowasu'u za'ra. Duré ni'wam norĩ hã senai'ò na te te dama ãma 're roti za'ra. Tawamhã niwapsi te za 'Re ĩhãimana u'ási mono hã pibu za'ra, Zezusihi wasu'u na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã, pé tō sena zô. Za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma, te za pibu za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra, sena na Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ hã, duré senai'ò na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ zama.

¹⁴ 'Ri'wa norĩ hã marĩ ĩwē na si te te siwi 'ri wa, unhama ro'o na zata ò wamhã, 'ri tede'wa hã te za waihu'u, tiwi ĩzata ò na hã, tãma 're ĩsab u'ási mono na hã. Taha zarina, te za 'ri'wa norĩ ma, marĩ ĩwē hã tãma sòmri za'ra, ĩwa'rãmi. Tane duré, ni'wam norĩ hã ĩwasu'uwē na tō sena na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zém na, 'Re ĩhãimana u'ási mono, te te waihu'u za'ra

wamhã, tawapsi te za ìwě hã tãma sòmri za'ra ìwa'rãmì, za da'ãma ìsipo'ozéb ãma hã.

¹⁵ Duré 'ri'wa norì hã marì ìwě prã na si te te siwi 'ri wa, unhama ro'o na zata wamhã, 'ri tede'wa nhoprubzé hã te te sina uwaimrami za'ra ô di za, 'ri'wa norì hã. Te za simini za'ra, 'ri tede'wa nhoprubzé hã. Tane duré, ni'wam norì hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwě na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ìwě hã te te tãma 're sòmri za'ra mono ô di za ìwa'rãmimhã, za da'ãma ìsipo'ozéb ãma hã. Ta norì hã te za tô simini za'ra. 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhoprubzé hã za te te simini za'ra nherê, tane nherê, te za tô sô'reptu za'ra, ropipa hawi.

Ãté ni'wa hã 'ri para sãmra ré, te za ìsôrôwa hã ìré ãro. Tawamhã áté unhama ro'o za'èté 'rowi nherê, te za watobro rob u, sisô'reptu da. Tawamhã aré dá'ã da nherê, te za 'rãwi sisô'reptu. Tane, ni'wam norì hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwě na te te dama 're ìrowasu'u za'ra mono norì hã, ropipa u si'aba'rê da nherê, te za 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã sô'reptu za'ra, Cristuhu zazei'wa 're hãimana za'ra mono wa. Tinhoprubzé hã za te te tãma sòmri za'ra dai ô nherê, te za tô ta norì hã sô'reptu za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã.

¹⁶ Duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb 're, ma tô ô hã dama 're hãimana, 'ri ìwě uptabi wa. Tane te oto aipê'ê 're, ai'ãma 're sôrôwa za'ra wa'wa. Ìpê'èzani hã te oto aipê'ê 're, 're sãmra u'ãsi za'ra wa'wa. E ãne hã 'rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba ô di bété.

¹⁷ 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã tite da si, ma tô sima pisutu, ti'ai ãma ìsôrôwa 're, 'ri 're wa'wa hã siwaprosi ãma 're hãimana mono da, wě uptabi na. Tane ma tô duré a norì wa'wa hã aipisutu za'ra wa'wa, ìsib'a'uwě si oto 're anomro aba mono da, taha ãma si 're aihãimana wě u'ãsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ni'wam norì hã apã te te 're aiwasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono si te za ta norì hã te te 're a'uprosi.

¹⁸ A norì wa'wa hã aihãimanazé senai'ô na, taré 'rãwi asima 're asadawa nhípese za'ra wa'aba mono ô di za. Ni'wam norì hã asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherê, te rosa'rada hã te te si'ãma 're upa za'ra, waihu'u pese newa, ti'ai ãma ìsazei'ô'wa norì nhimirowaihu'u pese si te te 're waihu'u za'ra mono nherê, te te sima 're ì'ruiwapari za'ra mono hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti ìwě uptabi hã ta norì hã te te 're waihu'u za'ra mono ô nherê, te 'rãwi waihu'u pese newa, te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norì hã. Taha wa, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti ìwě uptabi zô si, te za asima 're asôpré u'ãsi aba mo, asimiza'rese sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Ìsazei'ô'wa norì hã asimiza'rese ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono newa, te za te te ai'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'wa. Tane nherê, te za tô 're aihãimana wě za'ra wa'aba mo, asimiza'rese sina.

¹⁹ Ti'ai ãma ìsazei'ô'wa norì hã tinhimirowaihu hã te te sima 're ì'ruiwapari u'ãsi za'ra mono hã, tarére 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma hã. Duréihã ma tô ãne na ni'wa hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma rob'ui'ére siro, ìbaihã na hã:

“Re ìhãimana u'ãsi mono hã te ìsazei'ô'wa norì nhimirowaihu'u na 're ìhãimana za'ra mono norì ma, te te tãma 're rob'manharì za'ra, tinhimirowaihu'u pese na, 'rãwi 're sisimini za'ra mono da.”

²⁰ Apito Dawi hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'ére siro, duréihã:

“Ìnhib'apito ma si, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma si, waihu'u pese di, ti'ai ãma ìsazei'ô'wa norì nhimirowaihu hã marì da, ìhãimana ô na hã. Tarére tãma hã, ìsazei'ô'wa norì nhimirowaihu hã.”

Āne duréhīhā apito Dawihi nhimi'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u na hâ. 21-22 Ni'wam norī hâ asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hâ te sina 're wata za'ra mono sina, te te sima 're nharī za'ra, âne: "Paruhu nhimiroti si, wa za wa norī hâ wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norī nhimiroti nhipai u, wē uptabi wa." Ni'wam norī hâ te duré âne te te sima 're nharī za'ra: "Wa norī hâ Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norī nhimiroti nhipai u, wē uptabi wa, wama hâ." Āne na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. Wa hâ Paru, duré Aporu, duré Pedru, duré uburé wasiré rowahutu'wa norī zama, simisutu wa wasiré wa te aima 're romhuri za'ra wa'wa, Zezusi hâ 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono da si. Uburé marī hâ ti'ai âma 're ihâimana za'ra mono hâ, te aima 're hâimana za'ra wa'wa. Aihâiba ré ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hâ te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa, Zezusi hâ si 're anomro aba mono zéb da hâ. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono zé hâ, te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa. Āhâna uburé marī hâ ai'âma 're ĩromhâimana za'ra wa'aba mono zé hâ, te aima 're hâimana za'ra wa'wa, za ai'âma 're ĩromhâimana za'ra wa'aba mono zéb zama, 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina, Zezusi hâ si 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. Āne te uburé marī hâ aima 're hâimana za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norī ma hâ. 23 Duré a norī wa'wa hâ te Cristuhu ma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwé na hâ. Ta hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te pisutu wa, ma tō wei mo ti'ai u, Danho'reptui'wa da hâ. Taha wa, Cristuhu nhib'a'uwé na si, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Wanhīb'a'uwé na, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

4

Paru hâ, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

1 Wa hâ Paru, duré Aporu, duré ni'wam norī me, wa Cristuhu ma si, wa te 're romhuri za'ra. Īwasu'uwé hâ dama ĩwaihu'u'ô hâ, ĩ'uwaibaba si, wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, ma tō wapisutu za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ. Taha na si, wanhimīromhurizé hâ. Taha wa, te za âne na si wa'âma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo.

2 Ni'wa hâ ĩsibro, da te tâma 're 'madâ'â mono da, te te sima da'maipisutu wamhâ, e niha ihâimanazé hâ za, tâma ĩrob'madâ'â'wa da hâ. ĩsib'apito ma, tâma umnhasi na, te za te tâma 're rob'madâ'â wē, te te wēsâmri da.

3 Wa hâ bété. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ĩ'umnhasi na, wa tō te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwé na hâ. Tane nheré, a norī wa'wa hâ ĩ'umnhasi na ĩwasu'uwé na te dama 're ĩrowasu'u mono na asiwi ĩwaihu'u'aba zéb zarina, asiwi ĩwēsâmri aba zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono ô di. Mare di. Duré ni'wam norī hâ te te siwi âma ĩwaihu'u' za'ra zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono ô di. Īzama, 're ĩsi'umnhasi mono na, ĩwasu'uwé hâ te dama 're ĩwasu'u mono na hâ 'râwi ĩsi'uihâ na ĩsiwaihu'u' da hâ, mare di.

4 Āhâna hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te âma ĩ'upazém na hâ marī ô di, ĩnhimirosa'rata 'remhâ oto. E taha zarina, tâma ĩ'umnhasi sina, ĩwasu'uwé te dama 're ĩwasu'u mono zé, te wasu'u. Mare di. Wanhīb'apito si te za ĩwaihu'u, tâma ĩ'umnhasi na hâ, duré tâma ĩ'umnhasi ô na hâ.

5 Taha wa, bâtâ na, Wanhīb'apito uburé za te te ĩda'awaihu'uzé wana, asiwi ĩwaihu'u'aba zarina, asiwi ĩwé'ô za'ra wa'aba da, asima ĩ'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, Wanhīb'apito apâ wei morī ô ré hâ. Ni'wam norī zama asiwi ĩwaihu'u'aba zéb zarina, asiwi wé'ô za'ra wa'aba da, asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, bâtâ na Wanhīb'apito za da'âma ĩsipo'ozé wana. Taha si te za dawī a'upsibi nhamra oto sō'awi, uburé dapē'ē 're, 'râwi

da te dasima 're ĩrosa'rata za'ra mono zé hā. Marī hā barana, da te 're 'madā'ā za'ra mono da, da te 're ĩ'uiwē za'ra mono ne, te za Wanhib'apito hā sō'awi oto dawi a'upsibi nhamra, uburé marī hā da te 're 'manharī za'ra mono da, da te dasima 're ĩwē za'ra mono zém na, danhimirosa'rada hā. Tawapsi te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wasu'u wē za'ra ni'wam norī hā, ti'āb ré tihāimana wē zém na te te tāma āma 're uwaimrami za'ra mono wa, te te 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina.

⁶ ĩsisānawā norī, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, wa tō āne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa ĩhāimanazém na hā, Aporuhu hāimanazém na zama. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina si, 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, wa tō āne na aima roti za'ra wa'wa, wasiré rowahutu'wa norī hā tisiré norī nhimiroti nhipai u, wē uptabi newa, ta norī niwī 're aihāimana za'ra wa'aba mono wē te, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da.

⁷ E asiré norī nhipai u 're aihāimana pire za'ra wa'aba mono bā, te bété āne na 're asi'madā'ā ze za'ra wa'aba mo. E marī te aré aima 're hāimana za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono ō 'wa'āhā. Marī ĩwē hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ō di aré. Uburé ĩwē hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhoprubzéb si, te oto aima 're hāimana za'ra wa'wa. E marī wa, te bété asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, uburé marī ĩwē hā aima 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhoprubzéb ō newa, aihawim na aima 're wairébé aba mono newa.

⁸ A norī wa'wa hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani na rowē te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zō, aiwi sō 're ĩrowaptā'ā za'ra wa'aba mono ō na, te 'rāwi 're asi'madā'ā ze za'ra wa'aba mo, dasa hā da te 're huri mono wa, da te 're ĩ'mahāpārī pese za'ra mono ne. E āne bā, te 'rāwi asi'āma 're ĩrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. Danhibro pese wa, marī zō dawi 're ĩrowaptā'ā za'ra mono ō ne, te asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani na rowē te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zō, aiwi 're rowaptā'ā za'ra wa'aba mono ō newa. Tī'ai āma danhib'apito norī hā tinhib'a'uwē norī ma, pire na 're ĩhāimana za'ra mono ne, te asiré ĩsazei'wa norī ma aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono na 're asi'madā'ā ze za'ra wa'aba mo, wa norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā danhib'apito norī ne wapire na 're wahāimana za'ra mono ō nherē. E āne hā ĩ'uwaibaba bā. Wē di tō. Tane hā aima wē za'ra wa'aba ze te bā, taha na si 're aihāimana za'ra wa'aba mono, aipire na ĩsazei'wa norī ma āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Niha hā 'wa'āhā, wa aré wa norī zama wapire na asiré 're wahāimana za'ra wa'wa, uburé ĩsazei'wa norī ma hā.

⁹ Wa norī hā Zezusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩwahāimana za'ra mono hā, ĩsazei'wa norī ma, wawapure na damana wawi taré 're ĩwahāimana za'ra mono da si, ma tō te te 're wa'apisutu. Wa hā āne na wa tō rosa'rata na hā ĩsina waihu'u. Ni'wam norī hā marī te te 're ĩ'manharī wasété za'ra mono zéb zarina, te za da te dasima āma 're roti za'ra, dasisō'a da te 're simroi mono wa, āma 're dawa'ē za'ra mono da. Tane duré, wa norī hā sō'awi wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'apisutu, da te dasiwi 're wawē'ō za'ra mono wa, uburé dasisō'a wa'āma 're dawa'ē za'ra mono da nherē, duré hāiwa āma 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa norī nho'a zama.

¹⁰ Cristuhu wasu'uwē na si, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wa, te ĩsazei'ō'wa norī hā wanhimiza'rese'ō na 're ĩwahāimana za'ra mono na te te wa'āma 're rosa'rata upa za'ra. E a norī wa'wa hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti, wanhipai u aima waihu'u pese za'ra wa'aba bā, te āne hā

'râwi asimirosa'rada hã asi'ãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, Cristuhu ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono na. Duré wa norĩ hã ĩsazei'õ'wa norĩ ma, wawapure na 're ĩwahãimana za'ra mono na, te ta norĩ hã te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. E a norĩ wa'aba si, tãma aipire za'ra wa'aba bã, te bété 'rãwi ãne na asi'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Duré wa norĩ hã dama wawapure na 're ĩwahãimana za'ra mono na, da te wa'ãma 're rosa'rata za'ra mono wa, da te dasiwi 're wawazéb za'ra mono õ di. Áté a norĩ wa'aba si, da te 're aiwazé pese za'ra wa'aba mono na, te 'rãwi asi'ãma 're ĩrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. E ãne hã ĩ'uwaibaba.

11 Wa norĩ hã bété, ĩwasu'u'uwē na si, wa te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ hã. E niha ãhãna wahãimana za'ra zé hã. Nimomo 're wanomro mono wamhã, wa za tō mra hã wa te 're sépata za'ra, 'rubu zama. Wa'uza hã'ratate ré si, wa za tō 're wanomro. Te za duré da te 're wahã za'ra, danhib'rata na, da te 're ĩwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Daro mono bã 're wanomro mono ré, 're ĩwanhimi'wara mono zéb da, da te wama 're pisutu za'ra mono õ di za. Hãiwi si, wa za 're wanomro u'ãsi.

12 Wahãimanazéb da hã, wawasutu nherē, wa wanhib'rata na wa te 're romhuri pese za'ra. Duré da te wa'ãma 're wasété za'ra mono nherē, wa da'ãma 're wamreme zusi u'ãsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, ĩwē hã te te dama 're anhomri mono da. Duré da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherē, wa wanhiptete na õhõ ãma si 're wahãimana za'ra, asa wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra mono ãna.

13 Duré da te dasima 're wawasu'u wasété za'ra mono nherē, wa wamreme wē na si, wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra, wawaimri na. Duré, ropru hã da te dasiwi 're ĩsa'wari za'ra mono ne, te da te dasiwi 're wawē'õ pese za'ra. ãne 're ĩwahãimana za'ra mono zé hã, ãhãna hã.

14 E ãne na te aima ĩroti za'ra wa'aba zé ma, asiséb za'ra wa'aba da, wa tō ãne na aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. Taré ĩnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne na aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩ'ra ne oto ĩma 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

15 Áté da'ahã na te oto da te aima 're roti u'ãsi za'ra wa'wa, Zezusihi nhimiroti wē na hã, taha na si ãma 're anomro wē wa'aba mono da. Da'ra hã da te dasisó 're ĩ'madã'ã pese za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te 're ai'madã'ã pese za'ra wa'wa, Zezusi hã 're rēme za'ra wa'aba mono tō da. Tane nherē, ĩsiwaprosi wa aimama uptabi aba ne, aima 're ĩhãimana za'ra wa'wa. ĩwasu'u'uwē na te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, Cristu Zezusi hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, wa oto aimama uptabi aba ne, 're ĩhãimana, da'ra hã damama nhimirohuri hawi, dama 're ĩpoto za'ra mono ne.

16 Taha zarina, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Cristuhu nhirã zarina 're ĩmorĩ wē ne, oto 're anomro wē wa'aba mono da, aima ãma 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina.

17 Taha da, wa tō Timotiu hã atēme satōrĩ za'ra wa'wa, te te ãma 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Ta hã ĩ'ra ne, oto ĩma 're hãimana mono wa, ĩma sawi uptabi di duré. Ta hã te Wanhib'apito si te te 're 'madã'ã pese, tiwi sipi'rai ãna. Ta hã atēme wisi aba wapsi, te za Cristu Zezusihi ãma si 're ĩhãimana mono zém na ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, daro mono bã ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te 're ĩroti mono zém na zama.

18 Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na, ĩnhipai u te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono na, ma tō 'rãwi 're si'madã'ã pire za'ra, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Taha wa, ta norĩ ma ĩpahi za'ra newa,

ma tō ĭ'āma rosa'rata za'ra, atēme wa'aba, za āma ĭmorī su'u ō na hā. Taha zarina, ma tō duré 'rāwi sina 're wata za'ra.

¹⁹⁻²⁰ Tane nherē, Wanhib'apito te te ĭma pisutu wamhā, wa za tō āma atēme ĭmorī su'u za'ra wa'wa, romhutu na. Ni'wam norī hā 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're nomro mono wamhā, timreme nhipese na Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono ō di za, da te 're wapari ze za'ra mono da. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're ĭpawaptob za'ra mono zém na si, te za te te 're dapawaptob za'ra, da te āma 're saze za'ra mono da. Taha zarina si, te za āma 're hāimana wē u'āsi za'ra, ta norī hā.

Taha wa, āma atēme ĭmorī za'ra wa'aba wamhā, wa za ĭsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, aiwaihu'u pese na 'rāwi 're asi'madā'ā ze za'ra wa'aba mono norī hā. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, sena na 're ĭdapawaptob za'ra wa'aba mono na, wa za duré ĭsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, sena na āma 're ĭdapawaptob za'ra wa'aba mono ō na zama. Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, aiwaihu'u pese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zép si, te waihu'u tō da, wa za āma atēme ĭmorī za'ra wa'wa, sena na 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, 're aihāimana za'ra wa'aba mono na si, 'rāwi te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, ĭsi'uihā na.

²¹ Āne, wa tō aima āma roti za'ra wa'wa. Tawamhā, e ma hā te za asima ĭwē za'ra wa'wa. Atēme āma ĭmorī aba wamhā, e da'ra, da te 're ĭhā za'ra mono ne, wa za ĭmreme na aihā za'ra wa'wa, ĭnhimiroti hā 're wapari za'ra wa'aba mono ō 'ru te. Āté wa za tō aihā za'ra wa'wa, aihāimanazém na 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō wamhā. E ĭhāimanazém na atāma na wa za aima ĭhāimana za'ra wa'wa, ĭnhimizawi pese zéb zarina, ĭnhimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono wē te. Ma'āpé, 'rāwi oto asi'uihā na asima pisutu za'ra wa'aba, niha 're anomro aba mono zéb da hā.

5

Aibā hā ĭsazei'wa norī wazari, 're ĭmaiĭhāimana wasété mono zé wasu'u

¹ Airom hawimhā, wa tō aiwasu'u wasédé hā wapari za'ra wa'wa, ni'wa hā asiré wa'aba nherē, pi'ō na hāimana wasété na 're ĭhāimana mono na hā. Ta hā ma tō, u, timama mro hā ti'ā. Taha wa, te oto siré 're hāimana zahuré. Āne hā wasété uptabi di, 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma hā. ĭsazei'ō'wa norī hā 're hāimana wasété uptabi za'ra mono nherē, ta norī ma zama, wē za'ra ō di, āne hā. Tane nherē, te asiré ĭsazei'wa hā dame 're 'maiĭhāimana wasété, aibā hā. Āne hā wasété uptabi di.

² 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimiroti hā aima ĭwaihu'u pese za'ra wa'aba na, 'rāwi 're asi'madā'ā ze za'ra wa'aba mono nherē, e marī wa, asiwi wē'ō za'ra wa'aba ō di bété, asō'a za'ra wa'aba, aibā tina waptém na ĭsipsaihuri hā. Aibā hāimana wasété zarina, aiwi ĭrobzei'ō za'ra wa'aba na, te aré asiwaihu'u za'ra wa'wa, asiré ĭsazei'wa 're hāimana mono wa. Taha zarina, te aré tiwi ĭrosawi za'ra wa'wa, rowahutu u asiré 're hāimana aba mono tō da oto. E āne hā tiwi sizāri za'ra wa'aba ō di bété.

³⁻⁵ Wa hā ai'rata ĭnhamra aba ō nherē, wa tō romhā hawim nherē, te āma 're rosa'rata u'āsi, aibā 're ĭhāimana wasété mono āma hā. Tane nherē, ai'rata ĭnhamra za'ra wa'aba ne, wa za aima āma roti za'ra wa'wa. Āne wa tō waihu'u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. Taha wa, te za misi bātā na asi'rā'ōtō 'wa, aibā zada. Tawamhā asiré sébré aba wamhā, ĭnhimirosa'rata zarina, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, te za

aibâ Īwasédé hā asiwi Īsa'réi wa'wa a'â asisiti, Satanasihi ma, ta hā te te tāma 're rob'manharī wasété mono wa, robzei'ō te te sina waihu'u da, tiwasédé hā te te oto rēme pese da, tihāimana wasété na Īsiwaihu'uzém na hā. Āne da, te za asiwi Īsa'réi wa'wa a'â, Satanasihi ma, Wanhīb'apito hā nimahā bātâ na apā wei morī wapsi, te te sō'reptu da.

⁶ Aiwaihu'u pese na rāwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hā, e wē di. Wē ō di. Āne, wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, asina Īwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Ī'u'ētē wapuzé hā syryre na te za da te āma 're wazari za'ra, Īduptobzéb da hā, Ī'u'ēne hā. Syry na da te āma 're wazari za'ra mono nherē, sa'ētē di za oto, Ī'u'ēne hā. Tane duré, aibâ hā tiwasédé te te 're Ī'manharī mono hā misi nherē, te za asiré Īsazei'wa norī hā āma 're hāimana wasété za'ra, te te āma 're sasōmri za'ra mono wa, Īwasété na hā. E āne hā zahadu aima pibui prā za'ra wa'aba di bété.

⁷⁻⁸ Āne, wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. 'Re Īhāimana u'āsi mono, zudezu norī hi'rata norī hā Ezitu hawi te te Īsō'reptu za'ra zém na, 're sipo're pu'u za'ra mono da, tisa te te 're huri mono wamhā, te za Ī'u'ētē wapuzé hā rob u te te 're sa'ra a'â, 'ri mono bā, 'ri para 're Īsimi'wara mono hā. Taha zarina, te za Ī'u'ētē duptoi'ō na si tisa hā te te 're huri, Pascowa na dato nhisizém na hā. Tane duré, a norī wa'wa hā te za aiwasédé hā oto 're Īrēme pese za'ra wa'aba mo, 're aipoto téb za'ra wa'aba mono zéb zarina si, Ī'u'ētē wapuzé hā rob u da te dasisiti 're Īsani za'ra mono ne.

Zudezu norī hā, Pascowa na tisa te te 're huri mono wamhā, Īhi'rata norī ma, 'Re Īhāimana u'āsi mono, tinhimihâzé te te tāma Ība'a za'ra zém na, āma 're sipo're pu'u za'ra mono wamhā, te za āma 're toi u'āsi za'ra. Tane ma tō duré Cristu hā wazada dârâ, wawasédé hā te te wama 're Ī'apari mono da hā, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, zudezu norī hā Pascowa na tito te te 're Ī'manharī za'ra mono ne, wa za oto wa norī zama 're watoi u'āsi za'ra, Cristuhu āma si oto 're wanomro mono wa. Zudezu norī hā Ī'u'ētē wapuzém na tisa te te 're huri mono ō di, Pascowa na tito te te 're 'manharī za'ra mono wamhā. Ī'u'ētē duptoi'ō na si, te tisa hā te te 're huri. Tane, wa norī hā wasiré Īsazei'wa norī hā, wa za wahāimanazéb 'rada Īwasédé hā wa te 're rēme pese za'ra. Wawasédé hā oto wa te 're 'manharī za'ra mono āna, wa za 're wahāimana wē u'āsi za'ra, wanhimirosa'rada hā sena na si, duré wahāimanazé sena na si.

⁹ Āne wana ré, Īnhimi'ui'ére na, wa tō aré aima roti pese za'ra wa'wa, aibâ norī, pi'ō na tiwasédé te te 're Ī'manharī za'ra mono norī āma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tō da, duré pi'ō norī, aibâ na tiwasédé te te 're Ī'manharī za'ra mono norī āma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁰ Āne na te aima roti za'ra wa'aba wamhā, Īsazei'ō'wa norī āma, te aima roti za'ra wa'aba ō di, dahāiba na dawasédé, da te 're Ī'manharī za'ra mono norī āma hā. 'Re simarī ahâ za'ra mono da, danhibrom na te te 're Īda'ruiwapari za'ra mono norī āma, te aima roti za'ra wa'aba ō di, duré danhibrom na dawī 're Īsipsaihuri za'ra mono norī āma, duré 'Re Īhāimana u'āsi mono upana romhāiba 'manharī āma 're Īwata za'ra mono norī āma. Ta norī nhiti 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da, te aima roti za'ra wa'aba ō di, Īsazei'ō'wa norī nhiti. Mare di. Uburé Īsazei'ō'wa norī nhiti 're aihāimana waihu'u za'ra wa'aba mono ō di tō.

¹¹ Āne si, wa tō aima roti za'ra wa'wa, ni'wam norī hā Zezusihī zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherē, 're hāimana wasété za'ra mono wamhā, ta norī hāimanazém na āma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tō da. Āté Īsazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherē, te pi'ōi hāiba na tiwasédé

te te 're 'manharī za'ra, aibā wamhā. Duré pi'ōi wamhā, āté aibā hāiba na te tiwasédé te te 're 'manharī za'ra. Duré āté 're simarī ahā za'ra mono da si, te danhibrom na te te 're da'ruiwapari za'ra. Duré āté 'Re ihāimana u'āsi mono upana, te romhāiba 'manharī āma si 're wata za'ra. Duré āté dawasédé hā taré te te da'āma 're Īsa'ra mono na, te ta norī hā te te dama 're rowasu'u wasété za'ra. Áté āzézei'wa te duré 're hāimana za'ra. Áté danhibrom na te duré dawi 're sipsaihuri za'ra. Āne hā ni'wam norī hā zahadu tihāimana wasété na 're hāimana u'āsi za'ra mono nherē, asiré Īsazei'wa na aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, ihāimanazém na āma 're asapa'a za'ra wa'aba mono ō di za. Duré nimahā bātā na Īsiré 're asaihuri aba mono da hā, mare di za.

¹²⁻¹³ Wa norī hā wasiré Īsazei'wa norī hā, Īsazei'ō'wa norī hāimanazé, wa te wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa te wasiwi 're ĩwē'ō za'ra mono da hā, 'rāwi 're wasipisutu za'ra mono ō di za. Mare di. 'Re ihāimana u'āsi mono si, te za Zezusihi zazei'ō'wa norī hā te te 're awaihu'u, te te siwi 're ĩ'awē'ō mono da hā. E tawamhā, ni'wam norī hā rowahutu u asiré 're asi'rā'ōtō aba mono nherē, marī ĩwasédé hā te te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb zarina, asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono ō di za. Te za tō asiwi 're ĩwē'ō za'ra wa'aba mo, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa. Duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u wa hā ma tō āne na āma rob'ui'éré, ĩbahā na hā:

“Ni'wam norī hā 're nomro wasété mono wamhā, te za oto asisiti tāma 're ĩrob'ru za'ra wa'aba mo, asiré wa'aba 're hāimana za'ra mono tō da.”

Āne duréihā āma rob'ui'éré hā.

6

Īsazei'wa norī hā sisada 're ihāimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wa hā asiré Īsazei'wa nherē, marī hā te te aiwi 're 'mai'manharī wasété aba mono wa, sada 're ai'maihāimana aba mono wamhā, e Īsazei'ō'wa norī u, te za 're Īsimroi wa'aba mo, marī te te aiwi 're ĩ'manharī wasété aba mono zém na, tāma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, dama rowairébé'wa norī ma. Mare di. ĩ'uwaibaba ō di. 'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē u si, te za 're Īsimroi wa'aba mo, ta norī si te te 're waihu'u za'ra mono da, marī hā te te aiwi 're ĩ'manharī wasété aba mono zém na hā, tāma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da.

² Apto'oré si, da'āma ĩsipo'ozéb āma, wa norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī hā, Cristuhu siré, wa za wapire na dama rowairébé za'ra ni, 're ĩdahāimana wasété za'ra mono zém na hā. Oro āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. Āne hā Cristuhu siré, wapire na za wa te dama rowairébé za'ra wamhā, e tawamhā ti'ab ré, marīre hā asiré Īsazei'wa norī wi 're 'mai'manharī wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihāimana aba mono wamhā, e aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di bété, ĩ'uwaibaba tō sena asima āma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā, marī asiwi 're ĩ'mai'manharī wasété aba mono zém na hā. Āne hā tō aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, āma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā.

³ Duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono ma, hāiwa āma romhuri'wa norī hā tiwi ĩsipizari za'ra hā, wa za duré wapire na tāma rowairébé za'ra ni Īsiré, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā. E āne hā zahadu aima pibui prā za'ra wa'aba di bété. Taha wa, ti'ab ré, marī wa, wasisada 're wahāimana za'ra mono wamhā, wa za wawaimri wa te wasima 're rowaihu'u za'ra, apā wama 're rowē za'ra mono da. Āne wamhā, wa za tō wa te wasina āma 're uwaimrami za'ra, wasima.

⁴ Taha wa, marī hā asiré Īsazei'wai wi 're 'mai'manharī wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihāimana aba mono wamhā, e marī wa, te Īsazei'ō'wa norī u 're asisimroi wa'aba mo, ta norī si aiwasété na te te 're aiwaihu'u za'ra

wa'aba mono da hã, ta norĩ hã asiré ĩsazei'wa na 're hãimana za'ra mono õ nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ hã.

⁵ Īnhimiroti ma, aséb za'ra wa'aba da nherẽ, wa ãne na aima rowaihu'u za'ra wa'wa. E asiré ĩsazei'wa, 're 'mai'haimana mono ã bâ bété, aiwasété na aiwaihu'u aba 'wa da hã.

⁶ E ãne hã ĩ'uwaibaba bâ, te asiré ĩsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, asisada 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ĩsazei'õ'wa norĩ u si 're asisimroi wa'aba mono da, ta norĩ si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, aiwasété aba na. E ãne hã ĩ'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

⁷ ãne zarina, asisada 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, dama rowairébé'wa norĩ u, 're asisimroi wa'aba mono wamhã, ĩsazei'wai hãimanazém na asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, tâma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ãna, te za tã õne haré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã asibrom na aiwi 're sipsaihuri za'ra wa'aba mono wamhã, tâma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za duré. Tawapsi, te za asina ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, ĩsazei'wai hãimanazém na hã.

⁸ Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wai u, 're asisimroi wa'aba mono wa, te tã asima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, 'rãwi. Taha wa, te duré asima 're asimiza'repese za'ra wa'aba mo 'rãwi, ãne na hã, asiré ĩsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherẽ.

⁹⁻¹⁰ Tiwasété si te te 're ĩ'manharĩ u'ãsi za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé hã te te dame sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. E ãne hã, zahadu waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ãne na hã taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Dahãiba na dawasété te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na, dame 're hãimana za'ra mono õ di za, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana, romhãiba 'manharĩ ãma 're ĩwata za'ra mono norĩ hã, duré damro na dawĩ 're ĩsimisaihuri za'ra mono norĩ hã, duré aibã si'uiwa na 're ĩsiwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na dawĩ 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono norĩ hã, duré âzézei'wa 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, duré te te da'ãma 're ĩwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrob zõ dapãri'wa norĩ hã. Ta norĩ hã dasiré 're hãimana za'ra mono õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

¹¹ ãne na si, ma tã ni'wam norĩ hã aré 're aihãimana wasété u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're saze za'ra wa'aba mono õ ré hã. Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Zezusihi dá'ázém na, ma tã oto te te 're ai'upsõ za'ra wa'wa, aiwasété hawi. Ma tã duré te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Aiwasété hã te te oto ai'ãma 're ĩ'ab'madá'ã aba mono õ zéb zarina, ma tã duré te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pê'èzani nhimipawaptobzém na hã.

Dahãiba na 're ĩdasíwasété za'ra mono zé wasu'u

¹² Ni'wam norĩ hã asiré ĩsazei'wa 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã te ãne te te sima 're nharĩ za'ra: "Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wawĩ 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Wa za tã wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba." ãne na te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. Tane tã. Ta hã wẽ di.

Tane nherē, marī hā te 're hāimana za'ra, īwē prā hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te wawī 're ī'awē'ō mono ō hā. Tane nherē, taha si, wa te 're 'manharī za'ra mono ō di za. Duré wa hā marī hā te 're 'manharī mono tō da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īwī 're awē'ō mono ō nherē, áté taha zō si, wa za īsima te 're rob'ruiwaparī u'āsi. Āne tō da, taha zarina 're īhāimana mono ō di za.

13 Ni'wam norī hā te duré āne na te te sima 're nharī za'ra: "Wasa hā wadub 'reb da si, te wama 're hāimana za'ra. Duré wadu hā wasai ubumrozéb da si, te wama 're hāimana za'ra. Tane, te duré wahāiba hā misi wama 're hāimana za'ra wahāiba mono bā, uburé marī hā siwa'ru wa te āma 're ī'manharī za'ra mono zéb da hā." Āne te ni'wam norī hā 'rāwi te te si'āma 're rosa'rata wasété za'ra, tihāiba na hā. Tane nherē, dasa hā duré dadu hā niwapsi te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā uprosi uburé. Dasa hā da te 're huri mono wamhā, dawasédé, da te āma 're 'manharī za'ra mono ō di. Tane nherē, aihāiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono zéb da hā, aihāiba aimawi hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ō di. Wanhīb'apito ma, wa te āma 're īromhuri pese za'ra mono zéb da si, te wahāiba hā wama 're hāimana za'ra. Taha si te wahāiba hā te te wama 're ab'madā'ā pese, Wanhīb'apito hā.

14 Wanhīb'apito hā dā'ā uptabi nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īhāiwa'utu ne, te za wa'ahāiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha wa, te wahāiba hā pire na wama 're hāimana za'ra oto, taré hāi ō wa.

15 A norī wa'wa hā aihāiba mono bā, te oto Cristuhu nhīb'a'uwē si 're anomro aba mo. Taha siré si, te oto 'rāwi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mo. E āne hā 'rāwi asina waihu'u za'ra wa'aba ā bā bété. E tawamhā, Cristuhu nhīb'a'uwē oto 're wanomro mono nherē, wa za pi'ōi wasété hāiba hā wa te wasina 're tob za'ra. Mare di.

16 Duré aibā hā pi'ōi wasété hāiba hā te te sina hāiba to wamhā, īhāiba hā misi ne oto, maparane īhāiba nherē. E āne hā zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba ō di bété. Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō āne na īmreme na āma rob'ui'ére, pi'ōi wasu'u na hā:

"Aibā hā pi'ōi me siré 're simi'wara mono wamhā, īhāiba hā misi ne oto, maparane īhāiba nherē. Misi tō oto īhāiba zahuré hā."

Āne duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'ére, ībaihā na hā.

17 Tane nherē, ni'wam norī hā Wanhīb'apito te te sina 're hāiba tob za'ra mono wamhā, 'rāwi te za īsiré 're hāimana za'ra, īpē'e re.

18 Taha wa, ma'āpé, dahāiba na dawasédé, da te 're ī'manharī za'ra mono wi, asina 're asiptete u'āsi za'ra wa'aba mono. Dawasédé aimawi hā da te 're 'manharī za'ra mono wamhā, āma 're dasihāiba wasété za'ra mono ō di. Aibā norī hā pi'ō na tiwasédé te te 're 'manharī za'ra mono wapsi, te za āma 're sihāiba wasété za'ra. Duré, pi'ō norī hā aibā na tiwasédé te te 're 'manharī za'ra mono wapsi, te za duré ta norī hā āma 're sihāiba wasété za'ra aiwa.

19 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani si, te oto aipē'e 're ai'āma 're sōrōwa za'ra wa'wa. Aipē'e 're, te oto aima 're hāimana u'āsi za'ra wa'wa. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Taha wa, aihāiba za'ra wa'wa hā ate za'ra wa'aba ō di oto. 'Re īhāimana u'āsi mono te si, te aihāiba hā 're hāimana za'ra wa'wa oto. E āne hā zahadu asina waihu'u za'ra wa'aba ō di bété.

20 E marī wa, aihāiba hā ate za'ra wa'aba ō di oto. 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō aiwa'ābā za'ra wa'wa, Cristuhu dā'āzém na. Taha wa, uburé marī hā aihāiba na tāma 're ī'manharī wē za'ra wa'aba mono zém na, te za āma 're aiwata u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono āma hā.

7

Dasina damrozém na rowasu'u

¹ Rob'ui'éré na we asiwi ĭzadanharĭ za'ra wa'aba zém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E aibâ norĭ hâ 're mro za'ra mono ô nherê, tâma 're rowê za'ra mono di za. Âté tane nherê, tâma 're rowê za'ra mono di za tô.

² Tane nherê, aibâ norĭ hâ mro âna 're hâimana za'ra mono nherê, pi'ô na tiwasédé te te 're ĭmanharĭ za'ra mono zé hâ, ahâ uptabi di duré. Pi'ô norĭ hâ mro âna 're hâimana za'ra mono nherê, aibâ na tiwasédé te te 're ĭmanharĭ za'ra mono zé hâ, ahâ uptabi di duré. Taha wa, aibâ norĭ hâ te za tô 're mro za'ra, timro me si 're hâimana za'ra mono da. Âne hâ wê uptabi di, pi'ô aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĭ za'ra mono tô da. Duré pi'ô norĭ hâ te za tô 're mro za'ra aibâ na, timro me si 're hâimana za'ra mono da, ta norĭ zama, aibâ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĭ za'ra mono tô da.

³ Aibâ norĭ hâ pi'ô na oto 're mro za'ra mono wamhâ, timro wi, tihâiba hâ te te 're sawi za'ra mono ô di za oto. Duré pi'ô norĭ hâ aibâ na oto 're mro za'ra mono wamhâ, duré timro wi tihâiba hâ te te 're sawi za'ra mono ô di za oto.

⁴ Pi'ô norĭ hâ 're mro za'ra mono wamhâ, ĭhâiba hâ ĭtei ô di oto. ĭmro te hâ oto, ĭhâiba hâ. Tane duré aibâ norĭ hâ 're mro za'ra mono wamhâ, ĭtei ô di oto, ĭhâiba hâ. ĭmro te hâ oto, âne hâ aiwa.

⁵ Taha wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĭ, aimro wi aihâiba hâ 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za oto. Âté nimahâ bâta na si te za âma 're asisaze za'ra wa'aba mo, aimro ma, aihâiba hâ a'â 're sômri za'ra wa'aba mono tô da, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma si, a'â 're asisômri za'ra wa'aba mono da, tâma 're aimreme zusi aba mono zéb da si. Âne wamhâ, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono pari, aihâiba hâ aimro wi 're sawi za'ra wa'aba mono âna, te za tô aihâiba na apâ asima âma 're atob za'ra wa'aba mo, aiwasédé hâ aihâiba na 'râwi nherê, aimro ô ne, asiwi 're 'manharĭ za'ra wa'aba mono tô da, asina 're asiptete za'ra wa'aba mono ô wa, Satanasi hâ te te 're aipibu za'ra wa'aba mono tô da.

⁶ A norĭ wa'wa hâ uburé asina 're aimro za'ra wa'aba mono da hâ, te aima 'ru za'ra wa'aba ô di. Asi'uihâ na asima 're ĭwê za'ra wa'aba mono zém na si, 're aimro za'ra wa'aba mono da hâ, te aiwi wê'ô za'ra wa'aba ô di.

⁷ Tane nherê, wa hâ ĭmro ô na 're ĭhâimana mono zéb zarina, aimro âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hâ, ĭma wê di aré. Tane nherê, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hâ aiwa te te dama 're apisutu mono ô di, dahâiba mono hâ, niha 're ĭdahâimana za'ra mono zéb da hâ. Dasisarina si 're ĭdahâimana za'ra mono ô na hâ, taha si te za te te dama 're apisutu, damro ré 're dahâimana za'ra mono da, duré damro âna 're ĭdahâimana za'ra mono da hâ.

⁸ Aimro âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĭ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, pi'ô mrotô norĭ ma zama. Ône haré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da hâ, wê di, wa hâ ĭmro ô na 're ĭhâimana mono ne. Âne hâ ĭma wê uptabi di.

⁹ Tane nherê, dahâiba na dawasété wi 're ĭdanhptete za'ra mono ô si, wê ô di. Taha wa, aihâiba na aiwasété wi, asina 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono ô wamhâ, te za tô asina 're aimro za'ra wa'aba mo, asisô 're rowasutu zahu za'ra wa'aba mono tô da oto.

¹⁰ Aimro ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĭ ma, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Tane nherê, ĭsi'uihâ na ĭnhimirosa'rata na te aima roti za'ra wa'aba ô di za. Wanhĭb'apito nhimiroti na si, wa za aima roti za'ra wa'wa, âne na hâ: Pi'ô norĭ hâ timro te te 're rême za'ra mono ô di za.

11 Tane nherē, ātē pi'ō norī hā te za timro hā te te 're rēme za'ra. Āne hā te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, aibā aimawi na 're mro zahu za'ra mono ō di za. Timro 'rata u si, te za apā 're sipizari za'ra. Āne na te te āma 're sahu ze za'ra mono ō wamhā, mro āna te za tō 're hāimana u'āsi za'ra. Duré aibā norī hā timro te te 're rēme za'ra mono ō di za, āne hā tō aiwa.

12 A norī wa'wa hā 're saze za'ra wa'aba mono ō ré, asina 're aimro za'ra wa'aba mono norī ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hā ti'ab ré, āne na te te dama 're roti mono ō nherē, tane nherē, wa za aima āma roti za'ra wa'wa, āne: Aibā norī hā ĩsazei'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, ĩmro hā ĩsazei'ō'wa na tāma 're hāimana za'ra mono wamhā, duré pi'ō hā timro siré 're hāimana u'āsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhā, āne wamhā, aibā norī hā timro hā te te 're rēme za'ra mono ō di za.

13 Duré pi'ō norī hā ĩsazei'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, ĩmro hā ĩsazei'ō'wa na tāma 're hāimana za'ra mono wamhā, duré aibā hā timro siré 're hāimana u'āsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhā, āne wamhā, pi'ō norī hā timro hā te te 're rēme za'ra mono ō di za duré.

14 Duré aibā norī hā ĩsazei'ō'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, ĩmro hā ĩsazei'wa na tāma 're hāimana za'ra mono wamhā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā pi'ō norī ma, rowē te te tāma 're ĩpisutu za'ra mono zéb u'ābā, te za tō duré aibā norī ma, te te tāma 're pisutu za'ra rowē hā, ĩmro hāiba u'ābā, ĩsazei'ō'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, aibā norī hā. Duré pi'ō norī hā ĩsazei'ō'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, ĩmro hā ĩsazei'wa na tāma 're hāimana za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā aibā norī ma, rowē te te tāma 're ĩpisutu za'ra mono zéb u'ābā, te za tō duré pi'ō norī ma, te te tāma 're pisutu za'ra rowē hā, ĩmro hāiba u'ābā, ĩsazei'ō'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, pi'ō norī hā. Ānei ō 'wa'āhā, te aré'ra norī hā ĩsazei'ō'wa norī 'ra ne, 're hāimana za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā. Tazahā ĩmama norī hāiba u'ābā, te za tō rowē si te te tāma 're apisutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

15-16 Duré, ni'wam norī hā ĩsazei'ō'wa 're hāimana za'ra mono wamhā, timro hā ĩsazei'wa te te 're rēme za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, ĩmro hā te te tiwi 're rosawi za'ra mono ō di za, ĩsazei'wa si'uiwa sima 're hāimana za'ra mono ō wa. Si'uihā na te za tō 're wairébé, ĩsazei'ō'wa hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, robze sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, aimro hā ĩsazei'ō'wa aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono wamhā, te za tō tāma 're ĩwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tō 're airēme za'ra wa'aba mono da.

Pi'ō norī, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wamhā, duré aimro hā Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono ō nherē, e te za te te 're saze za'ra, nimahā bātā na hā, Cristu hā. Ātē te za tō te te 're saze za'ra. Ātē te te 're saze za'ra mono ō di za. Āne hā aima waihu'u za'ra wa'aba ō di. Duré aibā norī, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wamhā, aimro hā te te 're saze za'ra mono ō nherē, e te za te te 're saze za'ra, nimahā bātā na hā. Āne hā aima waihu'u za'ra wa'aba ō di duré. Taha wa, aimro hā ĩsazei'ō'wa na aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono wamhā, ĩhāimanazéb zarina, te za tō tāma 're ĩwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tō 're airēme za'ra wa'aba mono da.

17 Wanhib'apito hā te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za oto 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhib'a'uwē da, te te sima 're apisutu za'ra wa'aba mono ō ré, niha 're ĩ'aihāimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're aiwairébé aba mono zém na, 're asi'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za, zudezu na, duré zudezu'ō na. Ōne haré

te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Āne na si, wa tô wa hã te dama 're aroti u'âsi, daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ hã siré 're ĩsi'rã'õtô u'âsi mono norĩ ma hã.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina te za ta norĩ hã 're si'madã'â ze za'ra, tinhihâiwata nhihârizé hã te te sima 're pari za'ra mono da, apã sihâiwata nhihâri ô ré, 're ĩnomro mono ne, 're hâimana za'ra mono da. Mare di. Āne na hã 're si'madã'â za'ra mono ô di za. Ôhõ haré te za tô 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri ô nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina, te za ta norĩ hã 're sisihâiwata nhihâri za'ra. Mare di. 'Re sisihâiwata nhihâri za'ra mono ô di za. Ôhõ haré te za tô oto 're nomro, ta norĩ hã.

¹⁹ Danhahâiwata nhihâri ré si 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Duré danhahâiwata nhihâri ô nherẽ, 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã, âne hã tô aiwa. Āne si tãma ĩpire hã, 're ĩdahâimana za'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti, da te 're 'madã'â pese za'ra mono sina 're ĩdanomro wẽ mono zép si, tãma ĩpire hã.

²⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, e niha 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã za. Ône haré te za tô aihâimanazém na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, dapoto mono bâ da te 're aiwamri za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²¹⁻²² Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'âbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, aipawa'âbã ãna 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtã'â za'ra wa'aba mono ô di za. Tane nherẽ, âté nimahã bâtã na si te za tô oto te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, aipawa'âbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono tô da oto. Āne zarina si, te za oto 'rãwi 're asi'madã'â za'ra wa'aba mo, tiwi 're aiwairébé aba mono da, romhuri hawi, asi'uihã na oto asima 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'âbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto robzei u'âsi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da te 're ĩ'uipra za'ra mono norĩ, wa'âbã ãna te te oto dama 're romhuri za'ra mono tô da, da te tãma 're ĩpisutu za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tô da, aiwasédé hã oto 're rême pese za'ra wa'aba mono da. Tane duré asi'uihã na asima 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto Cristuhu nhib'a'uwẽ si 're anomro aba mo. Taha zarina si, te oto ĩsimiroti hã 're ĩ'madã'â pese za'ra wa'aba mo, da te 're ĩ'uipra za'ra mono norĩ hã tinhib'apito nhimiroti si te te 're ĩ'madã'â pese za'ra mono ne.

²³ Tidã'ázém na ma tô Cristu hã aiwa'âbã za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tô da oto. Taha wa, ĩsazei'ô'wa norĩ ma, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za oto.

²⁴ ĩsisânawã norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ône haré aihâimanazéb u'âsi za'ra wa'aba na si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si.

Mro āna 're ihāimana za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Rob'ui'ére na we asiwi ĭzadhanarī za'ra wa'aba zém na, wa za duré āma aima roti za'ra wa'wa, mro āna zahadu 're ihāimana za'ra mono norī na hā. Wanhīb'apito hā ti'ai āma 're morī ré, āne na te te dama āma 're roti mono ō nherē, wa za aima āma roti za'ra wa'wa. Wanhīb'apito hā tinhoprubzéb zarina, ma tō te te 're ĭpawapto, dama ĭ'umnhasizéb zarina, ĭsimiroti zarina si, te dama āma 're roti mono da. Taha zarina, wa za tō oto aima āma roti za'ra wa'wa.

²⁶ Āhāna Zezusihi zazei'wa oto 're wanomro mono wa, te da te wama 're rob'manharī wasété za'ra, wa te 're robzépata za'ra mono da. Taha wa, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, aimro ré 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, taha haré asima 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, duré aimro ō nherē, 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, ōne haré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da.

²⁷ Aibā norī, aimro ré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, asima 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono ō di za, 're ĭrēme za'ra wa'aba mono zém na da hā. Duré zahadu aimro āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za, 're aimro za'ra wa'aba mono zéb da hā.

²⁸ Tane nherē, āté te za tō asima 're ĭwē za'ra wa'aba mo, 're aimro za'ra wa'aba mono da. E tawamhā aiwasédé te za 're ĭ'manharī za'ra wa'aba mo. Mare di. ĭwē si te za tō 're ĭ'manharī za'ra wa'aba mo. Duré pi'ōi hāiba préduptém norī hā 're mro za'ra mono wamhā, e te za tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra. Mare di. Tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono ō di za. Āne, wa hā wa tō aré te ĭsima 're aiwē za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono tō da. Āne tō da, wa tō aima roti za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono tō da.

²⁹ ĭsisānawā norī, tō sena, wa za āne hā aima waihu'u za'ra wa'wa. Romhuture di oto, ĭrob'rāsutuzéb u hā. Taha wa, taha ō ré, Wanhīb'apito ma si, wa te 're ĭromhuri pese za'ra mono zéb da si, wa za 'rāwi wasina 're wanhopré u'āsi. Taha wa, aibā norī, aimro ré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, aimro zawī na si 'rāwi asima āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za.

³⁰ Duré asisō 're aiwa'ō za'ra wa'aba mono wamhā, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. Duré aima 're ĭrowē za'ra wa'aba mono zéb zarina, ato sina 're anomro aba mono wamhā, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. Duré marī hā asima 're uipra za'ra wa'aba mono wamhā, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za, asima.

³¹ Ti'ai āma uburé marī na 're romhuri za'ra wa'aba mono nherē, taha si asima 're wē uptabi za'ra wa'aba mono ō di za. E marī wa. Uburé marī hā ti'ai āma, da te 're ĭ'madā'ā za'ra mono hā te za dawī 're si'utōrī u'āsi za'ra. Taha wa, hāiwa āma uburé marī ĭwē si 're ihāimana za'ra mono zō si, te za sō 're ĭrob'ruiwapari u'āsi za'ra wa'aba mo.

³² Wa hā wa ĭsima te 're aiwē za'ra wa'wa, ti'ai āma marī zō si asima 're asōpré wa'aba mono zarina, asina 're aihâtā'ā tō za'ra wa'aba mono da. Aibā norī hā mro āna 're ihāimana za'ra mono norī hā Wanhīb'apito ma, te te 're ĭromhuri za'ra mono zém na da si, te za sima 're sōpré u'āsi, taha zarina 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're 'madā'ā ze za'ra mono da.

³³ Tane nherē, aibā norī hā mro ré 're hāimana za'ra mono wē te, te za ti'ai āma marī zō zama sima 're sōpré u'āsi, timro udāna, rowē na tāma 're ihāimana za'ra mono zéb da hā.

³⁴ Taha wa, maparane ĭsimiromhuri te tāma 're hāimana za'ra, aibā norī ma hā, te te sima sō 're ĭrob'ruiwapari za'ra mono hā, Wanhīb'apito ma, duré timro ma zama.

Durē, pi'ōi hāiba prédum norī, mro āna 're ihāimana za'ra mono hā, duré pi'ō préduptém norī, mro āna 're ihāimana za'ra mono hā ta norī hā te za simi'ē na Wanhib'apito ma si, te te tāma 're romhuri za'ra, wa'wa āna. Wanhib'apito ma si, tāma 're sihāiba nhomri u'āsi za'ra mono da, te za tō sena te te sima 're wē za'ra, mro āna 're hāimana za'ra mono wa, ta norī hā. Tane nherē, pi'ō norī, mro ré 're ihāimana za'ra mono norī hā, te za ti'ai āma marī zō si sima 're sōpré u'āsi, timro udāna, robze na āma 're hāimana za'ra mono da.

³⁵ Aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono wa, aihāiba zeī ō na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, āne na te aima roti za'ra wa'aba ō di. Taré ĩwē na si te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa āne na aima roti za'ra wa'wa. Wa duré te ĩsima te 're aiwē za'ra wa'wa, ĩwē si 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, duré asimirosa'rata na Wanhib'apito ma 're asimi'ē za'ra wa'aba mono da, tāma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, tiwi 're asihāiba zawi za'ra wa'aba mono āna.

³⁶ Āté ni'wam norī hā te za sina aiwē zahuré, sina mro zahuré da. Tawamhā sina mro zahuré ō ré, āté aibā hā te za pi'ōi hāiba na si te te sima āma 're rosa'rata u'āsi, za āma ĩmro hāiba na si, tiwasété wi siptete waihu'u āna. Āté te za duré te te sō 're rowasutu u'āsi. Āne na siwaihu'u wamhā, te za tō āma timro su'u, te te sima ĩwēzéb zarina. Āma mro da tō. Tawamhā, oto āma mro wamhā, tiwasédé hā te te āma 'manharī ō di za. Mro āna.

³⁷ Duré aibā hā āté si'uihā na te za sina pisutu, mro āna a'ā 're hāimana mono da. Āne wamhā, āté te za pi'ōi wi, tihāiba na sina 're siptete u'āsi. Āne wamhā, te te sima ĩwēzéb zarina, mro āna a'ā 're hāimana mono wamhā, wē di za tō. Āne hā ĩwasété ō di.

³⁸ Taha wa, aibā norī hā 're mro za'ra mono wamhā, ĩwē si te za tō te te 're 'manharī za'ra. Duré 're mro za'ra mono ō wamhā, ĩwē uptabi si te za tō te te 're 'manharī za'ra.

³⁹ Pi'ō norī hā ĩmro hā tiwi 're dā'ā za'ra mono ō ré, te te 're rēme waihu'u za'ra mono ō di za. Tiwi 're dā'ā za'ra mono wapsi, te za oto pibui pese na timro na te te 're sahu za'ra, aibā aimawi na. Tane nherē, aibā ĩsazei'ō wa na 're mro za'ra mono ō di za. Aiwa ĩsazei'wa si'uiwa na te za sina 're mro za'ra.

⁴⁰ Tane nherē, pi'ōi mrotō norī hā 're mro zahu za'ra mono ō wamhā, tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za, ta norī ma hā. Āne ta norī āma ĩnhimirosa'rada hā. 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina, wa āne na aima roti za'ra wa'wa, āne si.

8

Romhāiba 'manharī ma, dasazé da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono zé wasu'u

¹ Rob'ui'éré na we asiwi ĩzadanharī za'ra wa'aba zém na, wa za duré aima āma roti za'ra wa'wa, waihu'u pese newa romhāiba 'manharī āma 're ĩdawata za'ra mono zéb da, dasa hā da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono zém na, romhāiba 'manharī ma hā. Āne ma tō we ĩma asiwasu'u za'ra wa'wa, rob'ui'éré na hā: "Wa norī hā ĩsazei'wa oto 're wanomomono wa, wama waihu'u pese za'ra di, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Taha zarina, wa za marī hā dasiré, wa te 're 'manharī za'ra, wa te wasima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina." Āne na ma tō we ĩma asiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tō. Uburé wa norī ma hā wama waihu'u pese za'ra di tō, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Tane nherē, marī hā da te 're waihu'u pese za'ra mono wē te, te za 're dasi'madā'ā ze za'ra, 'rāwi. Tane nherē, ĩsazei'wa norī hā 're ĩsisawi pese za'ra mono zéb zarina si, te za 're sipawaptob u'āsi za'ra, siptete sina siré āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da.

² Ni'wam norī hā rowaihu'u pese 'wa newa, 'rāwi 're si'madā'ā ze za'ra mono wamhā, sena na ta norī hā, marī te te 're waihu'u za'ra mono ō di za. Mare di.

³ Tane nherē, ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te 're sawi pese za'ra mono wapsi, te za tinhīb'a'uwē na te te sina 're awaihu'u u'āsi, ta hā.

⁴ Duré, waihu'u pese newa, romhāiba 'manharī āma 're ĩdawata za'ra mono zéb da, dasa, da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E romhāiba 'manharī ma, dasa, da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono na, te za a norī wa'wa hā dame āma 're asaihuri aba mo, ĩsazei'wa 're anomro aba mono nherē. E dame āma 're asaihuri aba mono ō di za. Āne, wa za aima āma waihu'u za'ra wa'wa. Romhāiba 'manharī āma 're ĩdawata za'ra mono hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nei ō di. ĩwaihu'u pese zéb da hā, marī hā tāma hāimana ō di. Robaba uptabi di. Taré ta hā rob'manharī. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di. Siwaprosi, te 'Re ĩhāimana u'āsi mono si 're hāimana, waihu'u pese uptabi na. ĩsine hā marī hā ĩwaihu'upe hā 're 'mai'hāimana mono ō di, aimawi hā. Robaba uptabi di. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di duré.

⁵ Tane nherē, ni'wam norī hā ma tō te te 're saze za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nei ō nherē, waihu'u pese uptabi na 're hāimana za'ra mono newa, hāiwa nhirōtō na, duré ti'ai āma zama, ĩhāiba'ō norī hā. ĩsib'apito za'ra hā ahā uptabi na tāma 're hāimana za'ra mono ō nherē, ma tō te te āma 're saze za'ra.

⁶ Tane nherē, te siwaprosi wama 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, wasiré wa te 're ĩsaze za'ra mono norī ma hā. Ta hā uburé Wamama, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Taha ma si, wa oto 're wahāimana za'ra. Wanhib'apito si te duré siwaprosi 're hāimana, Zezu Cristuhu si. Taha si, ma tō Timama zadawa para te te ro'apoto. Taha nhimipawaptob zéb zarina si, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'anho'reptu, ōhō āma si 're wahāimana u'āsi za'ra mono da oto.

⁷ Tane nherē, ni'wam norī hā ĩsazei'wa na oto 're hāimana za'ra mono nherē, āne na te te waihu'u za'ra ō di ta norī hā, rosa'rata nhīb'uware na si 're hāimana za'ra mono wa. Te te 're saze za'ra mono ō ré, romhāiba 'manharī āma, aré dame āma 're wata u'āsi za'ra mono wa, te zahadu ta hawim haré te te āma 're rosa'rata u'āsi za'ra, romhāiba 'manharī āma hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ne, waihu'u pese newa. Taha wa, dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono hā te te duré dame 're huri mono wa, te ta norī hā rosa'rata na te te āma 're upa u'āsi za'ra, āne: "Ā hā dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono na, 're wasaihuri mono wamhā, wa za wawasédé hā wa te āma 're 'manharī za'ra." Āne te za ta norī hā 're siwē'ō za'ra, tinhimirosa'rata nhīb'uware na 're hāimana za'ra mono wa. Romhāiba 'manharī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ne, waihu'u pese newa, dasa hā da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono hā te te dasiré 're huri mono wamhā, te za āne na hā 're siwē'ō za'ra, ta norī hā.

⁸ Tazahā, dasa hā wa te 're ĩhuri mono zéb zarina, duré wa te 're ĩhuri mono ō zéb zarina, te te 're wa'awēsāmri mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Marī hā wa te 're huri tō mono da, wa te wasima 're ĩpisutu za'ra mono zéb zarina, te te siwi 're wa'awē'ō mono ō di za. Duré marī hā wa te 're huri mono da, wa te wasima 're ĩpisutu za'ra mono zéb zarina, te te 're wa'awēsāmri mono ō di za.

⁹ Āté te za tō asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo, dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono na dame 're asaihuri aba mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā za te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō na dā'āsina. Tane nherē, te za 're asi'madā'ā u'āsi za'ra wa'aba mo, ta hā dasa hā 're huri aba

mono wa, asiré ĩsazei'wa nherē, sib'ware na 're ĩnomro mono norī hā apā tiwasété u 're rere'e mono tō da.

¹⁰ Até dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono na, te za 're asaihuri aba mo dasiré, romhāiba 'manharī āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma hā, 'ri paramhā. Até 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō na dā'āsina, te za tō asina 're aihātā'ā za'ra wa'aba mono āna, dasiré āma 're asaihuri aba mo. Tawamhā áté asiré ĩsazei'wa nherē, sib'ware na 're ĩnomro mono norī hā te za te te 're ai'madā'ā za'ra wa'wa, dame āma 're asaihuri aba mono ré hā. Tawamhā, dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono hā te te 're huri mono tō da, te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, e te za te te sima 're wē za'ra, dame āma 're saihuri mono da, asine wa'aba. Te za tō te te sima 're wē za'ra. E marī wa. Dame āma 're asaihuri aba mono ré, te te āma 're ai'madā'ā za'ra wa'aba mono wa.

¹¹ Tawamhā taha zarina, oto āma 're saihuri mono wamhā, te za 'rāwi 're siwē'ō za'ra, asiré ĩsazei'wa nherē, sib'ware na 're ĩnomro mono norī hā, te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, te te oto dame 're huri mono wa. Taha wa, te za Cristu te te 're ĩsaze za'ra mono zém na si'uihā na 're sisimini za'ra, ta hā sada dā'ā za'ra nherē.

¹² Āne hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, asiré ĩsazei'wa norī wi, te za aiwasédé hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo. Taha zarina, ta norī hā marī hā te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, te te oto 're 'manharī za'ra mono wa, te za 're siwē'ō pese za'ra. Āne na aiwasédé hā tiwi 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, ta norī hāiba siré te za Cristuhu wi zama aiwasédé hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo.

¹³ Até ĩsisānawā norī hā te za te te sima 're rosa'rata za'ra, dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono na, dasiré āma 're saihuri mono wa, tiwasédé te te 're ĩ'manharī za'ra mono na hā. Āne wamhā, taha na wa hā dame 're ĩsa zahu mono ō di za oto, ĩsisānawā norī hā tiwasété u 're sipizari zahu za'ra mono tō da, apā.

9

Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, Paru hā dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁻² Ní'wam norī hā ma tō te te ĩ'āma 're rosa'rata za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, sena na dama 're ĩhāimana mono ō na hā. Tane nherē, a norī hā wa hā ma tō ĩ'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩsadawa wasu'u'wa, 're ĩhāimana mono na hā.

Wa hā danhimiroti zarina, 're ĩhāimana mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, ma tō ĩpisutu, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩhāimana mono zéb da hā, ĩsadawa para. Wanhib'apito Zezusi hā wa tō duré sabu, ĩtōmo na. A norī wa'wa hā bété. E 'wa simiroti zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma, te ai'āma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhā, e marī te wasu'u, ā hā, Zezusi hā te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zé hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimipisutuzéb zarina, wa hā tō sena dama Zezusihi zadawa wasu'u'wa, te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa.

³ Ní'wam norī hā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tō sena dama 're ĩhāimana mono ō na hā te te dama 're ĩwasu'u za'ra mono wa, wa tō āne tāma 're ĩsiwaihu'u za'ra.

⁴ Wa norī hā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā, wasazéb da, duré wahāimanazéb da, wa'āma 're ana wa'aba mono wamhā, e ĩ'uwaibaba, wa za wa'ābā āna, wa te 're waibu, wa'āma 're ana wa'aba mono zé hā. ĩ'uwaibaba, wa za tō wa te 're waibu.

⁵ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī, wasiré norī hā Zezusi te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, nimomo 're nomro mono wamhā, timro hā te za siré te te 're simro. Duré Wanhīb'apito no norī zama, te za timro hā siré te te 're simro. Pedru hā te za duré timro hā siré te te 're saprōni. Wa hā bété. Īmro ré, 're Īhāimana mono 'wa'āhā, duré Īsazei'wa si'uiwa 're wahāimana mono wamhā, e Ī'uwaibaba 're Īhāimana mono ō di aré, daza'rui mono bā, Īsiré te 're saprōni mono wamhā. Duré wasazéb da, Īmro āma zama, 're ana wa'aba mono wamhā, e Ī'uwaibaba ō di aré. Ī'uwaibaba tō aré, wahāimanazé hā.

⁶ Wa hā Paru, duré Īsiré romhuri'wa Banabé hā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī siré, 're wahāimana mono nherē, e wa norī si, wa za wanhīb'rata na wa te wasima 're romhuri pese, wasazéb da hā, āma 're Īwahāimana mono zéb da hā. E āne hā rob'uwaibaba bā bété.

⁷ Da'wapéi'wa norī hā bété. E tinhīb'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré, te za si'uihā na 're siwa'ābā za'ra, tihāimanazéb da hā. Mare di. Si'uihā na 're siwa'ābā za'ra mono ō di za. Duré uwa 'ru na romhuri'wa norī hā te te 're 're za'ra mono pari, uwa 'ru 'rā hā oto 're 'rā prédub za'ra mono wamhā, e misi si te te sima 're suhāri za'ra mono ō di za, te te 're huri mono da. Te za tō misi si te te sima 're suhāri za'ra, romhuri'wa norī hā. Duré dama pone'ērebā 'madā'ā'wa norī hā, e a'ubuni wi te te 're 'madā'ā za'ra mono ré, Īhāiwa'u hā te te 're āhuri mono ō di za. Te za tō te te sima 're hāiwa'u za'ra, te te 're āhuri mono da.

⁸ Āne na danhimirosa'rata zarina, te āma aima rowasu'u za'ra wa'aba ō di. Duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma Īrob'ui'érézéb zarina si, wa aima āma rowasu'u za'ra wa'wa. Īsi'uihā na hā, mare di.

⁹⁻¹⁰ Āne duréihā Mozési te te āma Īrob'ui'érézé hā:

“Aro 'rā ne hā, powawē hā tipara na te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono ō di za, 're saihuri tō mono da.”

Āne duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hā te 're hāimana. E tawamhā, powawē si te 'Re Īhāimana u'āsi mono hā te te 're azawi. Mare di. Taha zawi nhapai u, te duré wa norī hā te te 're wa'azawi pese. Taha wa, duréihā āne na te te rowasu'u wamhā, taha wasu'u nhapai u, ma tō duré wa'āma zama romnhimír'é. Buru da, ti'a te te 're Īhāibāda za'ra mono norī hā duré oto 're 'rāi'r'é za'ra mono wa, te te 're Ī'rāihāri za'ra mono norī hā, e buru tedé'wa te te tāma 're Īpo'o za'ra mono zéb zō, 're simnhasi za'ra mono ō di za. Te za tō sō 're simnhasi za'ra. Āne hā aiwa, te wasu'u.

¹¹ Tane duré, robzuri'wa norī hā ro ubuni ré te te 're Īrobzuri za'ra mono ne, wa tō Cristuhu wasu'uwē na wa te 're aipawapto na'rata za'ra wa'wa. E tawamhā āne hā Ībāi ō di, aima za'ra wa'aba hā, wanhimipawaptozbé wa'rāmi, marī zō aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono wamhā, wasazéb da hā, āma 're Īwahāimana za'ra mono zéb da hā. Wa za tō 're wanhimnhasi za'ra, rob'uwaibaba wa.

¹² Ni'wam norī hā Cristuhu wasu'uwē na te te 're Īdapawapto za'ra mono norī hā, tō Ībāre te marī na 're Īpawapto u'āsi za'ra wa'aba mo, āma 're Īhāimana za'ra mono zéb da hā. Tawamhā wa norī hā Zezusi, wa te aima 're wasu'u 'rata za'ra wa'aba mono nherē, e ta norī nhapai u, marī zō aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono ō di za bété. E āne hā Īsarina ō di, aima za'ra wa'aba hā. Āne hā, tō Īsarina.

Ī'uwaibaba nherē, niwamhā marī zō, aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono ō di. Mare di. Duré, wa te aiwi 're rowapto'rē za'ra wa'aba mono āna, wa tō wa te 're robzépata za'ra, Īwasu'uwē ré daro mono bā, wa te 're Īropéi mono zé hā, wa te dawi āma 're 'wa'rutu tō za'ra mono da.

13 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zēb 're, 'ri 'rāihā 'remhā sasedoti norī hā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, danhoprubzēb da, dasa hā da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono hā, te za te te sima 're po'o za'ra syry na, āma 're saihuri mono da. Danhimizama hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, danhoprubzēb da, da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono nhī zama, te za duré te te sima 're po'o za'ra syry na, da'āma romhuri'wa norī hā, wedeza ne na 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, te te 're ĩzata za'ra mono hā. E āne hā aima waihu'u za'ra wa'aba ō di bété.

14 Tane duré, Wanhib'apito hā ma tō te te wama 're pisutu za'ra, ĩwasu'uwē hā wa te dama 're ĩwasu'u za'ra mono norī ma hā, danhibzari na da te 're ĩwapawaptob za'ra mono na, āma 're ĩwahāimana za'ra mono zēb da hā, wanhimirowasu'u wē wa'rāmimhā, dama.

15 Tane nherē, nimahā na hā marī zō aima ĩnhimnhasi za'ra wa'aba ō di, asibzari na asiwi 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono da hā, Cristuhu wasu'uwē na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono wa'rāmimhā. Mare di. Taha wasu'u na si, wa āma 're ĩtoi uptabi, ĩpē'ē 'remhā, ĩnhimiromhuri wa'rāmi, marī zō aima 're ĩnhimnhasi za'ra wa'aba mono ō wa. Duré marī zō aima ĩnhimnhasi za'ra wa'aba zēm na, te sāna'rata da, te ĩsina aima āma rob'ui'éré za'ra wa'aba ō di, āhāna hā. Āne 'wa'āhā, aré ĩma 're robzei mono ō di. ĩdā'a da si, aré ĩnhimirosa'rada hā.

16 ĩwasu'uwē hā wa tō te dama 're wasu'u u'āsi, tō. Tane nherē, e taha zarina si, wa za ĩhāimanazēm na 'rāwi 're ĩsi'madā'ā ze. Mare di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimpisutuzēb zarina si, wa āne na te tāma 're romhuri u'āsi. ĩsi'uihā na te tāma 're romhuri mono ō di, āne na hā. ĩwasu'uwē hā te dama 're wasu'u mono ō 'wa'āhā, aré ĩma 're ropipa uptabi mono di.

17 Āne na te tāma 're ĩromhuri mono zēb da hā, wa hā ĩsi'uihā na ĩsipisutu 'wa'āhā, aré ĩbāre ĩpawa'ābā ré, ĩwasu'uwē na te tāma 're ĩromhuri mono zé hā. Tane nherē, ĩsi'uihā na ĩsipisutu ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, ma tō ĩpisutu, taha ma ĩ'umnhasi zarina, te tāma 're romhuri wē u'āsi mono da.

18 E marī na tawamhā, ĩpawa'ābāzé hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī siré 're ĩhāimana mono nherē, marī zō dama 're ĩnhimnhasi mono ō zarina, da te 're ĩpawa'ābā mono āna, wa ĩwasu'uwē si te dama 're wasu'u. Taha na si, wa 're ĩtoi u'āsi. Taha na si ĩpawa'ā hā, āma 're ĩtoi u'āsi mono zēm na si.

19 Wa hā ĩpawa'ābā ré, 're ĩhāimana mono ō di. Taha wa, ĩwada'uri zarina si, te 're romhuri mono ō di. Tane nherē, wa tō ĩsima wē, dapawa'ābā āna dama romhuri'wa norī ne, te dama 're romhuri u'āsi mono da, ĩnhimirowasu'u zarina, Cristu hā da te 're ĩsaze za'ra mono da si, da'ahā na.

20 Zudezu norī hā ĩwasu'uwē na te 're pawaptob za'ra mono da, ĩ'rata 're ĩhāimana za'ra mono ré, zudezu hāimanazēb zarina, wa tō 're ĩhāimana, ĩnhimirowasu'u zarina, ta norī hā ahā na te te 're saze za'ra mono da, Cristu hā. Ta norī hā duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma ĩrob'ui'érézé hā te zahadu te te 're 'madā'ā pese za'ra, taha zarina, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwēsāmri za'ra mono da si. Tane hā, wa hā ĩ'rata 're ĩhāimana za'ra mono ré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata zarina, wa tō ta norī hāimanazēb zarina si 're ĩhāimana, ta hā te 're ĩ'madā'ā pese mono zēb zarina, te te 're ĩwēsāmri mono da newa, ĩsine za'ra, āne na ĩsina 're ĩnhimnhasi mono ō nherē. Sō'awi te tiwi wē'ō za'ra ō di, zudezu norī hāimanazē hā. Da'ahā na da te 're saze za'ra mono da si, wa tō āne na si te 're rosa'rata.

21 Tane duré, zudezu'ō norī 'rata, 're ĩhāimana mono ré, ta norī hāimanazēb zarina, wa tō duré 're ĩhāimana. Zudezu norī nhimiroti hā te 're 'madā'ā pese

mono ò di. E tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te 're 'madâ'â mono ò di, zudezu'ò norî 'rata 're ìhâimana mono ré hã. Wa tò te 're 'madâ'â u'âsi tò. Cristuhu nhimiroti si, wa tò te 're 'madâ'â u'âsi. Æne si, wa tò te 're 'manharî, ta norî zama ahâ na Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono da, zudezu'ò norî hã.

²² Duré ni'wam norî hã wasiré Zezusihi zazei'wa 're hâimana za'ra mono nheré, sib'uware na âma 're ìhâimana za'ra mono norî hã ìwasu'uwê na te 're apawapto mono wamhã, wa za ta norî hâimanazéb zarina si 're ìhâimana, ìnhimipawaptozbéb zarina, te te 're sazei pese za'ra mono da. Æne hã dapoto mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono zép sidâpâsi, wa za dasine dama 're ìhâimana, da'ahâ na Cristu hã da te 're ìsaze za'ra mono zéb da si.

²³ Cristuhu wasu'uwê hã daro mono bâ da te 're ìwaih'u za'ra mono zéb da si, wa âne dama 're ìhâimana. Duré ìwasu'uwê zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìsazei'wa norî ma, uburé marî ìwê hã te te tâma 're ì'anhomri mono zém na, dame 're ìhâimana mono da, wa tò âne dama 're ìhâimana.

²⁴ Æne, wa za oto aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa. Dawara na da'ahâ na 're dasipibu za'ra mono nheré, âté misi te za ni'wa hã dawî watobro. Tawamhã dawî ìwatobro si, te za marî ìwê hã sima ti'â. Æne hã aima waih'u pese za'ra wa'aba di. Tane duré, a norî wa'wa hã te za asiptete sina Cristuhu âma si 're anomro wê wa'aba mo, marî ìwê uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aima 're ìpisutu za'ra wa'aba mono zép si, asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, ni'wa hã dawara na wara tete wa, dawî watobro wê te, marî ìwê hã te te sima ì'âri ne.

²⁵ Ni'wa hã dawara na dame hâimana da, te te sima wê wamhã, te za nasi sipibu, dazada sihâiba wapu da. Tawamhã dawî watobro wamhã, ropsu 'manharî na te za âma sôpre ni, te te da'mairême wê te. Tane nheré, te za tiwi tiwasété su'u, ropsu 'manharî hã. Tanei ò di, wa norî hã. Ìsi'utôri'ò zò si, wa za Cristuhu âma si wasina 're wanhiptete u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono, marî ìwê uptabi hã te te wama 're ì'apisutu mono zò si.

²⁶ Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, siwa'ru dasiwi 're dasisa'rei mono ò di. Awa'awi u'âsi te za 're dasisa're, 're dasirême za'ra mono da. Tane duré, wa hã siwa'ru 're ìhâimana mono ò di, Cristuhu âma hã. Taha âma si, wa za ôhò haré 're ìhâimana u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê uptabi hã te te ìma ìpisutuzéb zò si, T'upana marî zò tiwi 're ìsipai mono âna. Æne duré, sib'rata ubu ré, da'wapéi'wa norî hã da'ubu wi simi'ahâri waih'u ò wamhã, taré te za nasi da'âma pahairî siwa'ru, te te da'âma simirei âna. Tanei ò di, wa hã. Siwa'ru 're ìhâimana mono ò di. Cristuhu âma 're ìhâimana wê mono zém na si, wa ìsina te tâma âma 're uwaimrami u'âsi, Cristuhu ma hã.

²⁷ Ni'wa hã dame wara da, te te sima wê wamhã, te za 're siwasutu u'âsi, dazada siptete da. Tane, wa duré wa hã 'râwi 're ìsi'wapéi u'âsi, ìwasété na 're ìhâimana 'rata mono zéb zarina, 're ìhâimana tò mono da oto. Ìpê'ê 're, te ìsima 're ìrosa'rata wasété mono zé hã wa tò oto 'râwi te ìsima 're a'uprosi. Taha wa, wa tò âne si te ìsima 're ab'manharî, ìnhimirowasu'u zarina, da'ahâ na da te 're saze za'ra mono nheré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê uptabi hã te te ìma pisutu nheré, 'râwi te ìsiwi simini tò da.

10

Romhâiba 'manharî âma 're ìdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Ìsisânawâ norî, âne hã wa za oto aima âma rob'râzarôtò za'ra wa'wa, aima âma ìpo're pu'u za'ra wa'aba zém na, âma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono tò da. Duréihã wahi'rata norî hã Mozési hã Ezitu hawi te te sani za'ra

wamhã, 'Re İhâimana u'âsi mono hã hâiwa'a na te mo İsôwab za'ra, bâdâdi te te tâma wasu'u za'ra mono da, te te 'madâ'â pese za'ra mono da. Â pré na pu'u nhisi wa'wai baba, ma tô duré te te simro, rob'rê na, zara u te te saprî za'ra da, ezipsiu norî wî, te te sô'reptu za'ra da.

² Âne na hâiwa'a 'rowi 're danomro mono wa, duré â wa'wai baba rob'rê na da te saprî za'ra wa, ma tô Mozésihî âma uburé da te âma 're sasômri za'ra, wa norî hã â dawabzuri, wa te 're 'manharî za'ra mono wa, Cristuhu âma, wa te oto 're İsasômri za'ra mono ne.

³ Duré a'ubuni wî 're danomro mono ré, 'Re İhâimana u'âsi mono, hâiwa hawi te te 're İdapawpto mono na, ma tô dasa da te 're huri, uburé.

⁴ Â hã 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İ'ôb za'ra mono na ma tô duré da te 're âhuri, aihîni pese. Êtê zahâbâ İtômo wawê sipo'ozém hawi 're İpu'u mono na, ma tô da te 're âhuri, İsimipawaptobzéb zarina. Êtê zahâbâ hã a'ubuni wî 're İsa mono na, â hã da te âma 're İ'âhuri mono ne, ma tô Cristu hã 'râwi dasiré 're hâimana, te te 're da'apawpto mono da.

⁵ Tane nherê, âne na 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're dapawpto mono nherê, ma tô da'ahâ na siwi da'awê'ô, dapo're âna 're danomro mono 'ru te. Taha wa, a'ubuni wî 're danomro mono ré, ma tô te te 're da'a'uprosi, danhimizahâri mono sidâpâsi.

⁶ E marî, te tawamhã wama wasu'u za'ra, âne na wahi'rata norî wasu'u hã. Ta norî ne, wawasété si, wa te wasima 're 'ruiwapari za'ra mono tô da, te wama wasu'u za'ra.

⁷ Duré ta norî ne, romhâiba 'manharî âma waihu'u pese newa, âma 're İdawata za'ra mono âma, 're wawata za'ra mono tô da, te duré wama wasu'u za'ra. Duréhâ 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô âne na İbaihâ na âma rob'ui'ére:

"Tawamhã dato hã ma tô dasiwi 'manharî ni, powawê hâiba ne, oru 'manharî âma İdawata za'ra zéb da hã. Taha wa, ma tô duré siwa'ru âma apese za'ra ni, dahâimana wasété si dama wê za'ra wa."

Âne na duréhâ dawasédé, da te dasiwi İ'manharî za'ra zé wasu'u na rob'ui'ére hã.

⁸ Ta norî hã wahi'rata norî hã ahâ na ma tô duré aibâ norî hã pi'ô na tiwasédé hã 'manharî za'ra. Âne wa, ma tô duré 'Re İhâimana u'âsi mono hã da'uprosi, 23 miu na dahâiba hã. Taha wa, wa norî hã wawasédé hã âne na wa te 're 'manharî za'ra mono ô di za, wahi'rata norî ne.

⁹ Ta norî hã ma tô duré tiwasédé hã 'manharî za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hã niha te te tâma rob'manharî za'ra ô zô, te te pibu za'ra da. Âne 'ru te, ma tô duré wahi nhipsari na hã da'ahâ na da'uprosi, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Âne na hã wa norî zama, wa te 're pibu za'ra mono ô di za, Wanhib'apito hã, wawasédé hã wa te 're İ'manharî za'ra mono na, niha te te wama 're arob'manharî mono ô zô.

¹⁰ Wahi'rata norî hã ma tô duré Mozésihî ma nharî wasété za'ra. Ma tô tâma aiwapsari za'ra. Taha wa, ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono hã hâiwa âma tâma İromhuri'wa hã we satô, dapârî'wa na İsisi hã, ta hã te te da'uprosi da. Âne tô da, wa norî hã 'Re İhâimana u'âsi mono ma, wa te tâma 're nharî wasété za'ra mono ô di za.

¹¹ Âne ma tô wahi'rata norî ma tiromhâiba duréhâ, tiwasédé te te 're İ'manharî za'ra mono zéb zarina, 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İhâ za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ma tô duré âne na ni'wa hã âma rob'ui'ére, âma 're İwasipo're pu'u za'ra mono zéb da hã, İsine wa te 're

'manharī za'ra mono tō da. Romhuture di oto, waré ĩrob'rāsutuzéb u hã. Taha wa, wa za wanhimiza'rese 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹² Taha wa, Cristuhu âma asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono wamhã, te za asimiza'rese sina pé 're aihâimana za'ra wa'aba mono, aiwasété u apã 're airere'aba mono tō da.

¹³ Tō sena, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono zô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, aimawi na te te 're aipibu za'ra wa'aba mono ô di za, ĩpire uptabi na hã. Tō ôhõ na si te te 're ĩda'apibui mono zém na si, te za tō te te 're aipibu za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã uburé wama umnhasi za'ra di, marī na uburé te te wama 're ĩaropisutu mono zém na hã. E tawamhã, asiptetezém nhapai u, te za ĩpire uptabi na te te aipibu na 're sahu za'ra wa'wa, aiwasété u apã tiwi 're airere'aba mono da. Mare di. Tō sena, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono zô, te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, te za niha te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, rowé ré ĩhawi 're aiwairébé aba mono zéb da hã, ône haré asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono da.

¹⁴ Taha wa, ĩsisânawã norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hã, waihu'u pese newa romhãiba 'manharī âma 're ĩdawata za'ra mono zém na, da'âma 're sasõmri za'ra wa'aba mono ô di za. Taha nhiti te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ A norī wa'wa hã te oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tō. Taha wa, âhãna te aima âma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na, te za âma 're ĩrosa'rata pese za'ra wa'aba mo, ĩ'uwaibaba te aima âma uwaimrami za'ra wa'aba zô.

¹⁶ Zezusi hã wazada ĩdã'âzém na 're ĩwasipo're pu'u za'ra mono zéb da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're wawata za'ra mono pari, wa za hãsizém na uwa 'rãi wa'u ĩsé hã wa te 're âhuri. Âne hã wasiré, wa te 're âhuri mono wamhã, Cristuhu wi ĩwapru hã tiwi pu'u wa, wazada ĩdã'âzéb zarina, te rowézé hã wahãiba mono bâ wama 're hâimana za'ra. Duré ĩ'u'êne hã wasiré, wa te 're huri mono da, wa te wasima 're wë'ë za'ra mono wamhã, Cristu hã da te dasiwi ĩhãibapru wa, wazada ĩdã'âzéb zarina, te duré wahãiba mono bâ rowézé hã wama 're hâimana za'ra.

¹⁷ Zezusi hã wazada ĩdã'âzém na 're wasipo're pu'u za'ra mono da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa'ahã nheré, wa za ĩ'u'êne hã wa te wasima 're wë'ë za'ra, misi nheré, wa te 're ĩhuri mono da hã. E marī te wama wasu'u za'ra, misi ĩ'u'êne hã. Wa norī hã wasiré ĩsazei'wa norī hã wa'ahã nheré, simisutu Cristuhu siré 're ĩwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Misi dahãiba ne oto 're ĩwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra.

¹⁸ Izarazéhé nhihudu norī hã bété. Ta norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're sõprub za'ra mono da, tinhimizama te te 're simroi mono wa, wedeza ne na tâma danhoprubzé nomrizé nhisiwi, da te 're zata za'ra mono ô ré, te za syry na te te sima 're po'o za'ra, ĩnhi hã, âma 're saihuri mono da. Âne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré te za 're hâimana za'ra. Tane duré, a norī wa'wa hã waihu'u pese newa, romhãiba 'manharī âma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tâma 're ĩsõmri za'ra mono nhi na, dasiré âma 're asaihuri aba mono wamhã, te duré dasiré âma 're aiwata za'ra wa'aba mo, romhãiba 'manharī âma. E âne hã aima wë za'ra wa'aba di. Mare di. Ta hã wë ô di, âma 're ĩaiwata za'ra wa'aba mono hã, dame.

¹⁹ Âne na te aima âma ĩrowaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã, e marī te wama wasu'u za'ra. E romhãiba 'manharī hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, waihu'u pese na 're ĩhâimana mono ne, 're ĩhâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra.

Mare di. Duré dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're İ̇sõmri za'ra mono hã, e pire na te wama 're hãimana za'ra. Mare di. Wama hã, taré hã.

²⁰ Æne si, wa za duré aima âma rowaihu'u za'ra wa'wa. İ̇sazei'õ'wa norĩ hã wedeza na na dasa te te 're 're zata za'ra mono wamhã, 'Re İ̇hãimana u'âsi mono ma, ta norĩ hã âma 're sõprub za'ra mono õ di. Wa'uburé norĩ ma si, te ta norĩ hã tâma âma 're sõprub za'ra, âma 're İ̇wata za'ra mono da hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dasa, ta norĩ ma, da te 're İ̇sõmri za'ra mono na âma 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ âma te za İ̇siré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Æne hã dame 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, wa hã te ai'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Mare di.

²¹ A norĩ wa'wa hã Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te tõ asiré 're asi'rã'õtõ aba mo, uwa 'rãi wa'u İ̇sê hã asiré 're âhuri aba mono da, hãsizém na, Wanhib'apito wi, İ̇wapru tiwi pu'u wa, wazada İ̇dã'âzém na âma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, wa'uburé norĩ âma 're dawata za'ra mono da, marĩ hã dasiré da te 're âhuri mono wamhã, âma dame 're aihãimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ nhimihãsizém na İ̇siré 're âhuri aba mono tõ da. Duré Wanhib'apito hãiba, da te dasiwi hãibapru wa, wazada İ̇dã'âzém na âma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono da, te duré İ̇'u'Ëne hã asiré 're İ̇huri aba mo. E tawamhã İ̇'uwaibaba, te za tõ dame 're İ̇'manharĩ za'ra wa'aba mo, İ̇sazei'õ'wa norĩ siré 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ âma 're dawata za'ra mono da, dasa hã da te dasima 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. E tõ İ̇'uwaibaba Æne hã aima za'ra wa'aba hã.

²² Æne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za asada 're hãimana za'ra wa'wa, İ̇'upana wa'uburé norĩ âma si 're aiwata za'ra wa'aba mono wa. Æne zarina, wazada 're hãimana za'ra mono wamhã, e Wanhib'apito nhiptetezém nhipai u, wanhiptetezé hã wama 're hãimana za'ra mono bã, wa za İ̇simihãzé wi 're wawairébé. Mare di. Tiwi 're wawairébé waihu'u mono õ di za.

²³ Ni'wam norĩ hã asiré İ̇sazei'wa 're İ̇hãimana za'ra mono norĩ hã, te Æne na te te sima 're nharĩ za'ra: "Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, 'Re İ̇hãimana u'âsi mono te te wawĩ 're awê'õ mono õ nherê, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wê'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Wa za tõ wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're İ̇wê za'ra mono zéb uwaibaba si." Æne ma tõ ni'wam norĩ hã te te sima 're waihu'u za'ra. Tane hã wê di tõ. Tane nherê, marĩ hã 'Re İ̇hãimana u'âsi mono te te wawĩ 're awê'õ mono õ nherê, âté wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa za wasiré İ̇sazei'wa norĩ wi, wa te âma 're 'wa'rutu za'ra. Taha wa, marĩ hã dazu wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wasiré İ̇sazei'wa norĩ wi, wa te âma 're 'wa'rutu tõ za'ra mono da. Duré wasiré İ̇sazei'wa norĩ hã, Cristuhu âma si siptete sina 're nomro mono da, wa te 're İ̇pawaptob za'ra mono da si, wa za tõ uburé marĩ hã İ̇wê si wa te 're 'manharĩ za'ra.

²⁴ Rãwip si 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asiré İ̇sazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da si, te za ta norĩ âma si 're İ̇rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ Romnhi hã da te dasima 're İ̇wede za'ra mono zéb âma, da te 're İ̇'uipra za'ra mono hã, te za asina ahãtã'â Æne 're İ̇huri aba mo romnhi hã, nima hawib zõ asimnhasi aba Æne. Romhãiba 'manharĩ ma, da te 're İ̇sõmri za'ra mono na, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono Æne aipê'ê 're, âma 're asiwê'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁶ 'Re İ̇hãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tõ Æne na âma rob'ui'éré, duréihã:

"Uburé ti'a hã Wanhib'apito te hã. Duré uburé marĩ hã ti'ai âma 're İ̇hãimana za'ra mono hã, Wanhib'apito te hã. Taha wa, uburé dasazé hã wê di,

ãma 're ĩwasaihuri mono zéb da hã."

Ãne duréihã ãma ĩrob'ui'éré hã te 're hãimana.

²⁷ ĩsazei'õ'wa hã ĩsiré ai'masai wa'aba da, asõ 'mai'hãrã aba wamhã, te za tõ ĩsiré ai'masai wa'wa, asima 'maiwẽ wa'aba wamhã. Tawamhã uburé dasazé hã da te aima ĩ'a za'ra wa'wa hã te za tõ ĩhuri 'wa, nima hawi, da te 'mai'ãwisi zõ, da'mazadanharĩ aba ãna, 'rãwi aipẽ'ẽ 're wa'aba, asi'maiwẽ'õ wa'aba zarina.

²⁸⁻²⁹ Tane nherẽ, áté ni'wa hã te za ãne na aima 'maiwaih'u 'wa: "Ã hã dasazé hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsõmri za'ra mono." Ãne hã ni'wa te te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, taha na ai'masai wa'aba õ di za. E 'rãwi aipẽ'ẽ na asi'maiwẽ'õ wa'aba tõ da, wa ãne aima waih'u za'ra wa'wa. Mare di. Taré dasa hã te te aima ĩ'maiwasu'u wa'aba wi, rosa'rada hã si'wa'rutu tõ da, wa ãne aima roti za'ra wa'wa, taha na asaihuri aba tõ da.

E tawamhã, romnhi hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsõmri za'ra mono na, wa za 're ĩsa, romhãiba 'manharĩ ãma dame 're ĩwata mono õ nherẽ. Ãne, wa 'rãwi te ĩsima ãma 're rosa'rata u'ãsi.

³⁰ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wasa hã wa te 're huri mono wamhã, e ĩ'uwaibaba te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u wasété za'ra, tõ õ hã wa te 're ĩhuri mono na hã. Mare di. Taré te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u wasété za'ra, tõ sena newa.

³¹ Ãne, wa za duré aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ã ĩnhimirowasu'u na hã. Uburé marĩ hã te za 're ĩ'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're asaihuri aba mono wamhã, duré 're ãhuri aba mono wamhã, duré marĩ aimawi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da.

³² Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, da te ãma 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, dawasété u 're darere'e mono tõ da. Ãne hã dazada 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu norĩ da, duré zudezu'õ norĩ da, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ da.

³³ Wa hã bété. E niha dama 're ĩhãimana mono zé hã. Ãne si, wa tõ te ĩsima 're da'awẽ, uburé marĩ hã te 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono zém na, te ãma 're da'apawapto mono da. ĩsima si, ãne na 're ĩhãimana mono õ di. Uburé, wa dama 're ĩhãimana, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩda'anho'reptui mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono da, ĩnhimipawaptozbéb zarina.

11

Aibã norĩ hã timro nhipai u 're ĩhãimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa hã 're ĩmorizém na aima ãma 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're anomro wẽ wa'aba mo. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, wama ãma 're ĩsisanho za'ra mono zéb zarina, wa hã 're ĩhãimana mono ne, te za duré 're anomro wẽ wa'aba mo.

² A norĩ wa'wa hã te oto ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're ĩhãimana mono zém na hã, duré uburé te aima ãma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã. ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zém na roti hã da te ĩma 're ĩwaih'u za'ra mono zéb zarina, te oto 're anomro u'ãsi aba mo, te aima ãma 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Taha wa, wa ai'ãma 're ĩwata u'ãsi za'ra wa'wa.

³ Tane nherẽ, aimawi na te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba da hã, wa tõ ĩsima wẽ. Cristu hã uburé aibã norĩ nhib'apito, te 're hãimana. Duré aibã norĩ hã uburé timro norĩ nhib'apito, te 're hãimana za'ra. Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ta hã, Cristuhu nhib'apito te 're hãimana.

4 A norī wa'wa hā, zudezu'ō na te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, zudezu'ō na 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tō uburé marī hā 're ī'manharī za'ra wa'aba mo. Īsazei'wa norī hā asiré 're ai'rā'ōtō aba mono ré, aibā norī hā 'rā ubu ré, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhā, duré 'rā ubu ré, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, e marī te ta norī hāimanazé hā wama wasu'u za'ra. Ta norī hā Cristu te te siwi 're īwazéb za'ra mono ō zé, te wama wasu'u za'ra, zudezu'ō norī hāimanazéb uwaibaba ō wa, āne hā.

5 Duré pi'ō norī hā 'rāi ubu āna, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhā, duré 'rāi ubu āna, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra mono wamhā, ta norī ma, īmro hā tāma 're wazéb za'ra mono ō di. E marī wa. Pi'ō 'rāi ubuzé hā timro zapari 're īhāimana za'ra mono zé, te te dama wasu'u wa, zudezu'ō norī hāimanazéb zarina. Pi'ō norī hā marī īwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wa, te za da te 're 'rāpari za'ra, sisém na 're hāimana za'ra mono da a'ā. Tane duré, pi'ō norī hā 'rāi ubu āna, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhā, pi'ō, da te 're ī'rāpari za'ra mono ne, te za a'ā 're hāimana za'ra ta norī hā, sisém na.

6 Āne hā pi'ō norī, 'rā ubu āna 're hāimana za'ra mono wamhā, āne hā wē te bā, te za tō 're si'rāpari za'ra, sisém na dama 're īhāimana za'ra mono zéb da hā oto. Tawamhā 're si'rāpari za'ra mono wa, duré taré 're siséré nhīhāri za'ra mono wa, dama sisém na 're hāimana za'ra mono tō da, te za da te 're 'rā ubu ré, dame 're hāimana za'ra, Īsazei'wa norī hā 're si'rā'ōtō mono ré.

7 Tane nherē, Īsazei'wa norī, siré 're si'rā'ōtō mono ré, aibā norī hā 'rā ubu ré, dasiré 're hāimana za'ra mono ō di za. E marī wa. 'Re īhāimana u'āsi mono ne, 're hāimana za'ra mono wa, ta norī hā. Tane nherē, pi'ō norī hā aibā norī zapari 're īhāimana za'ra mono zé hā, pi'ōi ma, aibā ĩpirezé, te wasu'u.

8 Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā, pi'ōi hāiba na aibā hā te te poto ō di. Aibā hāiba na si, ma tō pi'ō hā poto.

9 Duré aibā hā pi'ōi ma, 're hāimana mono da, te te poto ō di, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Pi'ō si, ma tō tāma poto, aibā ma, 're īhāimana mono da hā.

10 Taha wa, Īsazei'wa norī hā rowahutu u' 're si'rā'ōtō mono wamhā, pi'ō norī hā te za tō 'rā ubu ré dasiré 're hāimana za'ra. E marī wa. Timro norī zapari 're īhāimana za'ra mono zém na, da te āma 're waihu'u za'ra mono da, duré hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā te te ĩré 're 'madā'ā za'ra mono wa, te te siwi 're wē'ō za'ra mono tō da, zudezu'ō norī hāimanazé hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono da.

11 Tane nherē, wa norī hā Wanhib'apito āma oto 're wanomro mono wa, aibā norī hā pi'ōi āna 're hāimana waihu'u za'ra mono ō di za oto. Duré pi'ō norī zama, aibā āna 're hāimana waihu'u za'ra mono ō di za. Āne hā aiwa te wama wasu'u za'ra.

12 Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā aibā hāiba na ma tō pi'ō hā poto 'rata tō. Tane nherē, te oto ta hawim haré aibā norī hā pi'ōi hāiba hawī dama 're poto u'āsi za'ra. 'Re īhāimana u'āsi mono si, ma tō uburé marī hā te te apoto, aibā norī zama, duré pi'ō norī zama.

13 E tawamhā ī'uwaibaba, te za pi'ō norī hā 'rāi ubu āna, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're mreme zusi, Īsazei'wa norī hā siré 're si'rā'ōtō mono wamhā. Ma'āpé, a norī wa'wa hā asī'uīhā na āma waihu'u za'ra wa'aba, āne na hā.

14 Aibā norī hā séré pa ré, 're nomro mono wamhā, wē'ō nherē, te siséb āna ĩré 're hāimana za'ra, tīhāimanazéb zarinaī ō nherē, zudezu'ō norī hāimanazéb zarinaī ō nherē. Āne hā 'rāwi wapé'ē na dahāimanazém na, wa te wasina 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa āne na aima āma roti za'ra wa'wa.

¹⁵ Tane nherē, pi'ō norī hā séré pa ré, 're hâimana za'ra mono wamhâ, dama 'madâ'â ze ti. E marī wa. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tō ĩséré pa hā te te tâma 're pisutu za'ra, pi'ō norī ma hā, ĩ'râzuwazéb da hā.

¹⁶ Āté ni'wam norī hā asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono norī hā te za âne na sina ĩzadawa 'ru za'ra, pi'ō norī hā 'râ ubu ré 're ihâimana za'ra mono wasu'u na hā, te te ĩzaze za'ra ō wa. Āne wamhâ, wa za âne na si ĩzadawa na tâma âma wa'râmi za'ra. Wa norī hā aimawi na, wa te dama 're roti za'ra mono ō di. Mare di. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, siré 're ĩsi'râ'õtō mono norī hā te duré ôhō na si te te âma 're rosa'rata za'ra, pi'ō norī hā 'râ ubu ré, 're ihâimana za'ra mono wasu'u na si.

Zezusi hā dazada ĩdâ'âzém na âma 're dasipo're pu'u za'ra mono da, dasiré 're ĩdasaihuri mono zé wasu'u

¹⁷ Aimawi na wa za oto aima âma roti za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're ĩ'upa za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, ai'âma ĩwata za'ra wa'aba ō di za, âhâ na hā. Rowahutu u asiré 're asi'râ'õtō aba mono wamhâ, asiptete sina Cristuhu âma 're anomro aba mono zéb da, 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ō di. Marī na si, ma tō ĩ'upana asiwi 're ĩro'wa'rutu za'ra wa'aba mo.

¹⁸ Āne uimrehēne, wa za a'â ai'âma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Ma tō we ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba ni, asiré 're asi'râ'õtō aba mono nherē, asima aipo'aba na hā, 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mono 'ru te. Āne na syry na wa tō dazaze, da te we ĩma aiwasu'u wasété za'ra wa'aba zém na hā. Āté tō sena, âne hā.

¹⁹ Āne hā wē'ō nherē, âté wē di tō. E marī wa. Asiwi aipo'o aba wamhâ, ni'wam norī hā wa za wa te 're waihu'u za'ra, tō sena, Zezusihi zazei uptabi 'wa, 're ihâimana za'ra mono na hā.

²⁰ Asiré 're asaihuri aba mono da, 're asi'râ'õtō aba mono wamhâ, Wanhib'apito hā wazada ĩdâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō di. Marī aimawi hā 're ĩmanharī za'ra wa'aba mono da si, te 're asi'râ'õtō aba mo, siwa'ru.

²¹ Aihîni, asitême 're aihutu aba mono ō ré, te za ni'wam norī si dawana tisa hā te te 're huri, si'aba'ré na. Taha wa, te za ni'wam norī hā tisa hā te te 're simini za'ra, ĩwana 're dasihutu mono wa. Taha wa, te za tō ĩwana da te 're uprosi za'ra. Ni'wam norī hā te za duré 're 'râ idi'iti za'ra, uwa 'râi wa'u ĩsé hā sa'êtê na te te 're âhuri mono wa.

²² E niha. E asōrōwa hā aima 're hâimana za'ra wa'aba mono â bâ, asapa'abâ asa hā ĩwa 're ĩhuri aba mono zéb da hā. Asiré 're asi'râ'õtō aba mono ré, âne hā asiwi 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono wamhâ, asiré 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, 're ĩruiwapari za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Āne hā asima 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono wa, te duré ĩsimarī'ō norī hā 're wazéb za'ra wa'aba mono âna, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Āne wamhâ, e niha wa za ai'âma waihu'u za'ra wa'wa. E âne zarina, wa za duré ai'âma 're ĩwata za'ra wa'wa. Mare uptabi di, ai'âma 're ĩwata za'ra wa'aba mono da hā.

²³ Duréihâ Wanhib'apito te te ĩma ĩwaihu'uzém na, wa tō âne na aima waihu'u pari za'ra wa'wa: Zudasi hā Zezusi te te dama ĩhâiba nhomrizém na, tō taha barana ma tō Wanhib'apito Zezusi hā ĩ'u'êne hā ti'â.

²⁴ Tawamhâ 'Re ihâimana u'âsi mono âma te tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tō te te wē'ê, ĩ'u'êne hā. Āne te tâma nharī za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma: "Ā hā ĩ'u'êne hā ĩhâiba te wasu'u, asada ĩsisōmri za'ra wa'aba zé hā. Ā hā te za

're ĩhuri aba mo, ĩ'āma 're asipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono zéb da hā.'
 Āne ma tō sina tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁵ Tawamhā saihuri pari, tō ōne ma tō duré hāsizé hā ti'ā, uwa 'ru 'rāi wa'ui ré hā. Āne te duré tāma nharī za'ra: "Ā hā rob'rāi wa'u hā, ĩwapru hā asada za'ra wa'aba za ĩwi pu'u wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép té, tō sena za te te dama āma 're ĩ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Ā hā 're āhuri aba mono sidāpāsi, te za ĩ'āma 're asipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono zéb da, 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo, ōne u'āsi." Āne ma tō duré sina tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁶ Tawamhā, ĩ'u'ēne hā 're huri aba mono wamhā, duré rob'rāi wa'u hā 're āhuri aba mono wamhā, ta hā, Wanhib'apito dazada ĩdā'āzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, za we apā ĩmorizéb u hā.

²⁷ Taha wa, ni'wam norī hā Wanhib'apito āma 're ĩsipo're pu'u za'ra mono zéb da, ĩ'u'ēne hā te te siré 're huri mono wamhā, duré rob'rāi wa'u hā te te siré 're āhuri mono wamhā, siséb āna siré 're si'rā'ōtō mono wamhā, ta norī hā te za Wanhib'apito hāiba na, tiwasédé hā te te āma 're 'manharī za'ra, ĩwapru na zama, dazada ĩdā'āzé hā taré newa, siwa'ru te te 're huri mono wa, ĩ'u'ēne hā, duré siwa'ru te te 're āhuri mono wa, rob'rāi wa'u hā.

²⁸⁻²⁹ Ni'wam norī hā Wanhib'apito dazada dā'ā da, ĩshāiba nhomrizém na, te te 're rosa'rata za'ra mono āna, ĩ'u'ēne hā te te 're huri mono wamhā, duré rob'rāi wa'u hā te te 're āhuri mono wamhā, taha zarina, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ta norī hā te te 're hā za'ra. Taha ō'umnhasite, te za a'ā aipē'ē na 'rāwi 're asi'madā'ā za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasédé hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono zō, taha uimrehēne, a'ā asima 're pari za'ra wa'aba mono da. Taha parip si, te za oto ĩ'u'ēne hā asiré 're ĩhuri aba mo. Duré taha parip si, te za oto rob'rāi wa'u hā asiré 're ĩ'āhuri aba mo.

³⁰ Taha wa, ni'wam norī hā āne hā te te a'ā 're 'manharī za'ra mono ō wa, te ta norī hā hāzé u'āsi 're hāimana za'ra ahā na, asiré 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono norī hā. Ni'wam norī hā te duré sib'uwa u'āsi 're hāimana za'ra. Ni'wam norī hā ma tō duré 're dā'ā za'ra, āne wa.

³¹ Wasiré 're wasaihuri mono ō ré, wanhimirosa'rata wasédé hā wama 're hāimana za'ra mono zō, a'ā wapē'ē na 'rāwi 're wasi'madā'ā za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'ahā za'ra mono ō di za. E marī wa. 'Re wasiwē'ō za'ra mono wa, 're ĩwahāimana za'ra mono na, marī na, wa te 're ĩ'upa za'ra mono na hā.

³² Tane nherē, ti'ab ré te za tō wawasédé hā te te wa'āma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, te te 're wa'ahā za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. E marī wa. Te te 're wa'azawi pese mono wa, taha zarina, apā wa te āma 're sasōmri pese za'ra mono da. Nimahā na, uburé ĩsazei'ō'wa norī zu, za te te siwi wa'awē'ō tō da, te za tō āne wa, te te 're wa'ahā za'ra, ti'ai āma 're wanomro mono ré.

³³ ĩsisānawā norī, āne na wa za oto aima āma 'rāsutu za'ra wa'wa, Wanhib'apito dā'āzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, asiré 're asaihuri aba mono zém na hā. Taha wa, te za a'ā asisō 're asimipari za'ra wa'aba mo, aihīni asitēme 're aihutu aba mono wapsi, asiré āma 're asaihuri aba mono da. Āne hā wē di.

³⁴ Ni'wam norī hā asiré 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono norī hā, mra te te 're simroi mono wamhā, tinhorōwa āma si te za a'ā tisa hā te te 're huri. Taha parip si, te za oto asitēme 're aihutu aba mo, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono da. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono tō da, te za āne si ĩ'uwaibaba 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo.

Nimahā na, āma atēme Īmorī aba wapsi, wa za aimawi na aima āma roti za'ra wa'wa, rob'ui'ére na we asiwi ĭzadanharī za'ra wa'aba zém na hā.

12

'Re ĭhāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani na romhuri mono bā te te dama 're ĭapisutu mono zé wasu'u

¹ ĭsisānawā norī, wasiré ĭsazei'wa norī hā romhuri mono bā, 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawapto waihu'u pese na, āma 're ĭsipawapto za'ra mono zéb da hā, ta hā te te tāma 're ĭpisutu za'ra mono zém na, wa za oto aima āma roti za'ra wa'wa, sena āma 're ĭwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā, rosa'rata na āma 're upa za'ra wa'aba mono tō da.

² A norī wa'wa hā 'Re ĭhāimana u'āsi mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono ō ré, ma tō wa'uburé hā te te 're aiwada'uri u'āsi za'ra wa'wa, tō sena newa, romhāiba 'manharī hā tarére nherē, mre me ō nherē, ta norī āma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, waihu'u pese newa. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherē, wa taré āma aipo're pu'u za'ra wa'wa.

³ Tane nherē, wa ĭsima aiwē za'ra wa'wa, aimawi roti hā waihu'u za'ra wa'aba da oto. Āté ni'wam norī hā te za āne na Zezusi hā te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusi ma, marī ĭwasétére si tāma 're hāimana mono neza, 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimirob'manharīzém na." Āne na hā ni'wam norī hā 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptozbéb ré, 're ĭnomro mono norī hā, te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono ō di. Mare di. Duré āté ni'wam norī hā te za āne na te te dama 're wasu'u za'ra, Zezusi hā: "Zezusi hā, taha Wanhib'apito, danhipai u." Ni'wam norī hā 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptozbéb zarinaī ō nherē, āne na tō sena te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono ō di.

⁴ 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā misi nherē, te ĭsazei'wa norī ma, romhuri hā te te 're apisutu, tinhimirohuri mono bā sipu'u pese na āma 're sipawapto za'ra mono da.

⁵ Duré Wanhib'apito hā misire nherē, wasipu'u pese na, wa wa te tāma 're romhuri za'ra, wanhimirohuri mono bā, wasiré ĭsazei'wa norī hā.

⁶ Duré, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā misi nherē, ōhō si te tiwaihu'u pese na te te 're wa'apawapto, romhuri hā sipu'u pese na, wa te tāma āma 're ĭrob'ma'wamarī za'ra mono zéb da hā.

⁷ Wahāiba mono bā, ma tō romhuri hā te te wama 're apisutu 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā, ĭpē'ēzani hā sena na wapē'ē 're, 're ĭhāimana za'ra mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da, duré wasiré ĭsazei'wa norī hā āma 're wasipawapto wē u'āsi za'ra mono da.

⁸ 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ni'wam norī si, te za te te 're pisutu za'ra, tō sena ta norī hā tinhimirosa'rata waihu'u pese na te te dama āma 're roti wē za'ra mono da, hāiwa hawī dahāimanazém na rowaihu'u na hā. Ni'wam norī si, te za duré te te 're pisutu za'ra, rowaihu dama ĭwaihu'u'ō na, te te dama āma 're roti wē u'āsi za'ra mono da.

⁹ Ni'wam norī si, te duré 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā te te 're pisutu za'ra, ta norī hā Cristu hā te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, tisiré ĭsazei'wa norī hāipai u. Ni'wam norī si te duré te te 're pisutu za'ra, ĭwaihu'u pese zarina, te te āma 're dapese za'ra mono da, 're daházé za'ra mono wamhā.

¹⁰ 'Re ĭhāimana u'āsi mono waihu'u pese na si, marī dama ĭ'manharī waihu'u'ō hā te te dama 're 'manharī za'ra mono da, ni'wam norī si te duré te te 're pisutu za'ra. Duré 'Re ĭhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na, sena na te te dama āma 're rowasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norī si te te 're pisutu

za'ra. Ni'wam norī si, te duré te te 're pisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã te te âma 're pibu za'ra mono da, tô sena uptabi na hã te te 're waihu'u za'ra mono da, wa'uburé norī hawim hã ĩ'umnhasite. Damreme dama ĩwaihu'u'ô na zama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norī si te te 're pisutu za'ra, timreme nai ô nherê, te te dama âma 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã. Ni'wam norī si, te duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'êzani hã te te 're pisutu za'ra, damreme dama ĩwaihu'u'ô na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã sô'awi te te dama âma 're wasu'u pese za'ra mono da oto, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

11 Tô ôhõ si te misi nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'êzani hã romhuri te te dama 're apisutu, ĩsazei'wai mono bâ, te te sima 're ĩda'awê mono zéb zarina, âma 're ĩdasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

Dahâiba misi ne, ĩsazei'wa norī hã 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

12 Âne, wa za aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Wahâiba hã misi nherê, wahâiba na marī hã wama 're ĩhâimana za'ra mono hã ahâ di, wapara hã duré wanhib'rada hã duré wapo're hã, duré aimawi hã. Tane nherê, misi te tô wahâiba hã wama 're hâimana za'ra, wahâiba mono bâ. Tane duré, wa norī hã wasiré ĩsazei'wa norī hã wa'ahâ uptabi nherê, wa oto simisutu âma 're wanomro, wahâiba misi ne.

13 Wa norī hã wasiré ĩsazei'wa norī hã aiwa 're wahâimana za'ra mono ô di. Ni'wam norī hã zudezu. Duré ni'wam norī hã zudezu'ô. Duré ni'wam norī hã pawa'âbâ âna ĩwada'uri zarina si, te te dama 're ĩromhuri za'ra mono. Duré ni'wam norī hã wada'uri âna si'uihâ na 're ĩhâimana za'ra mono. Âne hã aiwa 're wahâimana za'ra mono ô nherê, simisutu wa oto 're wahâimana za'ra, wahâiba misi ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'êzani na â dawabzuri uburé, wa te 're 'manharī za'ra mono wa, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Tipē'êzani, uburé te te wama 're anhomri mono wa, wapē'ê 're, oto 're ĩsâmra mono da hã.

14 Wahâiba na marī hã misi wama 're hâimana za'ra mono ô di. Marī hã ahâ na te tô wahâiba na hã wama 're hâimana za'ra, tite mono bâ te te 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, wapara hã, duré wanhib'rada hã, duré wato hã, uburé ĩré 're ĩwahâimana za'ra mono hã. Tane ma tô duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'êzani hã romhuri hã sipu'u pese na te te wama 're apisutu, âma 're ĩwasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

15 Âne, wa za duré aima âma simiré'é za'ra wa'wa taré, wahâiba na marī hã wama 're ĩhâimana za'ra mono zém na hã. Âté wapara, te aré wama siwasu'u, âne: "Wa hã asib'rata ô di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'âma 're ĩhâimanare. Marī dai ôre di, wa hã." E âne hã aré ĩ'uiwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapara hã.

16 Âté wapo're hã te aré duré wama siwasu'u, âne: "Wa hã atômo ô di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'âma 're ĩhâimana. Marī dai ô di, wa hã." E âne hã aré duré ĩ'uiwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapo're hã.

17 Duré, wahâiba na watômo si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'ahã, e niha wa aré 're wanhimipari za'ra. 'Re wanhimipari waihu'u za'ra mono ô di aré, tô. Duré wahâiba na wapo're si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'ahã, e niha wa aré 're wanhimhã za'ra. 'Re wanhimhã waihu'u za'ra mono ô di tô aré.

18 Tane nherê, âne na hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're wa'apoto mono ô di. Te te sima 're ĩ'awê mono zéb zarina si, ma tô marī ahâ na te te wama 're ab'manharī, wahâiba na ĩré 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã.

19 Wahâiba na marĩ hã ahâ na wama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'âhã, aré wahâiba hã wama 're hâimana za'ra mono õ di.

20 Tane nherê, marĩ ahâ na te tó wama 're hâimana za'ra wahâiba na hã, wahâiba misi nherê. Taha wa, wa tó 're wahâimana za'ra.

21 Áté wato hã te aré wanhib'rata ma tinha, âne: "A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ĩma hã." E âne hã aré ĩ'uwaibaba. Áté wa'rã hã te aré duré wapara ma tinha, âne: "A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ĩma hã." Áne hã ĩ'uwaibaba õ di tó duré aré.

22 Nima norĩ hã wahâiba na marĩ hã wama 're ĩhâimana za'ra mono hã sib'ware na wama 're hâimana za'ra mono newa. Tane nherê, te tó pire na wama 're hâimana za'ra.

23 Duré nima norĩ si, wahâiba na wama 're ĩhâimana za'ra mono hã wama wapure na, tarére wama 're hâimana za'ra mono newa, wa za ta norĩ ma 're wanhipese za'ra, wa te 're ĩhâiba'ubu wê za'ra mono zém na hã, nimahã ma si, rowazéb tó da.

24-25 Nima norĩ ré si, wa ai'uréwi ĩré 're wahâimana za'ra, rowazéb âna. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tó te te sima 're wa'awê, uburé marĩ hã wahâiba na wama 're ĩhâimana za'ra mono hã, si'u te te wama âma 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, sima 're siwanhizari za'ra mono âna, aihĩni 're sisawi pese za'ra mono da. Áne da si, ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na hã nima norĩ si wama wapu newa, pire na tó uburé wama 're hâimana za'ra mono da, simisutu haré. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tó te te sima 're wa'awê, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, simisutu haré wa te tâma 're romhuri za'ra mono da, wasiwi 're wasiwanhizari za'ra mono âna. Ma tó te te sima 're wa'awê, wapire na wasima 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, aiwapsi.

26 Wapara hã marĩ âma sépu'u wa, te te robzépata wamhã, taha u'âbã, te za uburé wahâiba hã ĩsabâdã robzépata za'ra. Tane duré, ni'wa hã wasiré ĩsazei'wa, marĩ na te te robzépata wamhã, wa norĩ zama, wa za duré ĩsabâdã robzépata za'ra ni. Duré, ni'wa hã wasiré ĩsazei'wa hã ĩsimiromhuri wê na da te dasima wasu'u wê za'ra wamhã, wa norĩ zama, wa za duré ĩsabâdã 're wato za'ra.

27 A norĩ wa'wa hã te tó simisutu haré, Cristuhu nhĩb'a'uwê asiré 're anomro aba mo, aihâiba misi aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ne. Duré dahâiba na marĩ hã tite mono bâ te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da hã, dama 're ĩhâimana za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã aihâiba mono bâ tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Cristuhu ma si, asimiromhuri aba mono bâ, tâma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

28 Áne ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã romhuri hã te te wama 're apisutu, wate mono bâ ĩsimipawapto waihu'u pese na tâma âma 're ĩwasipawapto za'ra mono zéb da hã, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã. Romhuri hã danhipai u' ĩpire uptabi hã ma tó ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, Zezusi hã te te 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã, ĩsazei'õ'wa norĩ ma, Zezusihi zadawa para. Romhuri aimawi hã ĩpire hã ma tó duré ni'wam norĩ ma si, te te 're apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norĩ ma si te te âma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Duré ĩsazei'wa norĩ 're ĩhâimana wê za'ra mono zéb da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te te dama âma 're ĩroti za'ra mono zéb da hã, ma tó duré ni'wam norĩ ma ĩsimiromhurizéb da hã, te te tâma 're apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese na, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tó duré ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, ĩsimiromhurizéb da hã. Ma tó duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, ĩwaihu'u pese zarina te te âma 're dapese za'ra mono da, 're daházé za'ra mono wamhã. Duré marĩ

zô, tiwi 're ĩrowaptâ'â za'ra mono norĩ âma 're sina u'âsi mono da, ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu, ĩsibrob'ô norĩ âma hã, duré ĩhâzé ré norĩ âma hã. Duré ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, dama 're hãimana za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu. Duré damreme dama ĩwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô ni'wam norĩ si te te 're apisutu, timreme nai ô nherê, te te dama âma 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã.

²⁹ E tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã te uburé Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're hãimana za'ra, ĩsazei'ô'wa norĩ ma hã. Mare di. Uburé âne na dama 're hãimana za'ra mono ô di. E uburé te duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na 're hãimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma hã. Mare di. Duré e uburé te 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti na dama roti'wa na 're hãimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana wê za'ra mono zéb da, te te dama 're roti za'ra mono da hã. Mare di. Duré, e uburé te ĩsazei'wa norĩ hã marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono waihu'u pese zarina. Mare di.

³⁰ Duré, e uburé te za te te 're dapese za'ra, 're dahâzé za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono waihu'u pese zarina hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za tô âne na hã 're hãimana za'ra. Duré, e uburé te za damreme dama ĩwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Mare di. Duré e uburé te za sô'awi te te dama 're wasu'u pese za'ra, damreme dama ĩwaihu'u'ô na 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zém na hã. Mare di. Uburé âne na dama 're hãimana za'ra mono ô di. Tite mono bâ, te za misi si ĩsazei'wa norĩ hã romhuri hã te te âma tâma 're 'manharĩ za'ra.

³¹ Tane nherê, romhuri hã danhipai u dama ĩpire norĩ zô si, te za sô 're ĩrob'ruiwari u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré ĩsazei'wa norĩ hã âma 're asipawap-tob za'ra wa'aba mono zéb da hã.

Aimawi na, wa za oto aima âma rowasu'u za'ra wa'wa, â norĩ wasu'u nhipai u ĩwasu'u wê uptabi na hã, âma 're anomro wê uptabi aba mono zéb da hã.

13

Danhimizawi pese zém na rowasu'u

¹ Ti'ai âma hãiwa âma zama, uburé damreme mono bâ te dama 're arowasu'u wê mono nherê, ĩnhimizawi pese zé hã aré ĩma 're hãimana mono ô wamhã, piza'a 're baihá 'manharĩ tede hã, da te 're tata'a za'ra mono wa, 're wamreme 'rãihã za'ra mono wa, da te 're ĩwari a za'ra mono ne, wa aré taré te dama 're arowasu'u. Âne wamhã, marĩ dai ô di aré, dama 're ĩnhimirowasu'u mono zé hã.

² 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te dama 're sadawa wasu'u wê mono nherê, duré uburé roti hã ĩma waihu'u pese nherê, duré uburé rowaihu hã dama ĩwaihu'u'ô hã ĩma waihu'u pese nherê, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hãimana mono ô wamhã aré, taré, wa aré 're ĩhãimana, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma hã. Marĩ dai ô di aré, 're ĩhãimana mono zé hã. Áté ĩma waihu'u pese di aré, te tâma nharĩ da, êtê 'rãihã ma, si'rê da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si, te 're umnhasi mono wa. Âne da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te 're umnhasi mono nherê, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hãimana mono ô wamhã, aré marĩ dai ô di, 're ĩhãimana mono zé hã.

³ Duré uburé ĩnhibro hã ĩsibrob'ô norĩ ma, te 're anhomri mono nherê, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're ĩhãimana mono zarinaĩ ô wamhã, tarére aré, dama 're ĩnhopru mono zé hã. Duré ĩsazei'wa 're ĩhãimana mono wa, da te 're

ĩruiwapari mono zéb zarina, da te dasiwi ĩzata da, duré dawi ĩsihâiba zawi ò nherê, tane nherê, duré tarére aré, ĩnhimi'manharĩ wê zé hã, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono ò wamhã.

4 E niha tawamhã, danhimizawi pese na, Cristuhu âma za 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã. ĩsazei'wa norĩ hã simizawi pese na 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ na da'âma 're wa'a su'u za'ra mono ò di za. Da'âma 're ĩpê'êzé za'ra mono zarina, te za tó te te 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré marĩ na 're si'ruiwapari za'ra mono ò di za. Duré tiwê na sina 're wata za'ra mono ò di za. Duré danhipai u'pire na 're ĩhâimana za'ra mono na, 're si'madá'â ze za'ra mono ò di za.

5 Duré hâimana nhiséb âna, da'âma 're to za'ra mono ò di za. Duré 'râwi tihâimanazéb da si, te te si'âma 're rosa'rata za'ra mono ò di za. Duré wara sina, dazada 're siti'ru za'ra mono ò di za. Duré da te tâma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, dawasédé te te da'âma 're 'madá'â u'âsi za'ra mono ò di za. Âne ĩsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã.

6 Âne duré, ĩsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã. Dahâimana wasété na 're ĩdahâimana za'ra mono zé wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te te âma sima 're rowê za'ra mono ò di za, ĩsazei'wa norĩ hã. 'Re ĩdanomro wê mono zé wasu'u na si, te za âma 're toi uptabi za'ra, tó sena na.

7 Duré, da te tâma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherê, tiwi 're robzei'ò za'ra mono ò di za. Duré dawasété wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, awa'awi te te siwi 're dawê'ò za'ra mono ò di za. ĩwê si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da si, te za te te sima 're dawê za'ra. Duré da te tâma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherê, duré te te 're robzépata za'ra mono nherê, te za siptete sina 're hâimana u'âsi za'ra, simi'ê na. Âne ĩsazei'wa norĩ hã simizawi pese uptabi na, 're ĩhâimana za'ra mono zé hã za.

8 ĩsazei'wa norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩsada wa wasu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za te te tiwi 're anhihâri, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã te te dama âma 're sada wa wasu'u za'ra mono tó da oto. Duré ĩsazei'wa norĩ hã timreme nai ò nherê, damreme amo na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã, te za duré te te tiwi 're anhihâri. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani na, da te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za duré te te dawi 're anhihâri. ĩsazei'wa norĩ nhimizawi pese zép si, si'utõrĩ waihu'u ò di za. Taha si, te za õne u'â 're hâimana u'âsi.

9 Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani na, wa te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã, wama waihu'u pese za'ra ò di, uburé hã. Syry na, wa tó wa te 're waihu'u za'ra. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, uburé wama waihu'u pese za'ra ò di. Taha zama, wa tó duré syry na wa te 're waihu'u za'ra.

10 Tane nherê, nimahã bâtâ na Zezusi hã apâ wei morĩ wamhã, ĩsine za oto 're wahâimana za'ra mono wa, tâibã za oto syry na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, wa te 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hã. Duré tâibã za oto syry na ĩpê'êzani na, wa te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã.

11 Wa hã 'watébrémi ré hã, ai'uté mre me na, wa tó 're ĩmreme aré. Duré ai'uté nhimirosa'rata zarina, wa tó duré te 're rosa'rata aré, ĩpê'ê 'remhã. Tane nherê, oto ĩprédu wamhã, ai'uté hâimanazém na, 're ĩhâimana mono ò di oto. Wa tó oto rême pese, ai'uté ré ĩhâimanazé hã.

12 Tane duré, wa norĩ hã dasi'madá'âzé ĩ'uzurire na âma 're ĩdasi'madá'â pibui prã za'ra mono ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã wama waihu'u prã

za'ra di, ti'ai āma 're wahâimana za'ra mono ré hã. Tane nherë, nimahã na si, wa za 'rãwi wa te 're 'madã'ã za'ra oto, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Tawapsi wama waihu'u pese za'ra di za oto, 'Re îhâimana u'âsi mono hâimanazé hã. 'Re îwahâimana za'ra mono zém na, te te 're îwa'awaihu'u pese mono ne, wama waihu'u pese za'ra di za.

¹³ Āne, wa za oto aima āma 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ nhimizawi pese hâimanazém na hã. 'Re îhâimana u'âsi mono hã da te dasina 're ĩ'umnhasi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono umnhasi sina, ĩwë zô dasina 're ĩdanhimipari za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. Duré 're ĩdanhimizawi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. E ma hã tawamhã, danhipai u ĩpire uptabi hã. 'Re ĩdanhimizawi pese za'ra mono zé, ta hã danhipai u, ĩpire uptabi na te za 're hâimana.

14

Damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re îhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹ Asimizawi pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zô si, te za uburé dama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, asima sô 're ĩrob'ruiwaparĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩwë uptabi zô si. Tane nherë, 'Re îhâimana u'âsi mono pë'ëzani, romhuri hã sipu'u pese na āma 're sipawaptob za'ra mono da, ĩsazei'wa norĩ ma, te te 're ĩ'apisutu mono zéb zô, te za duré asima sô 're ĩrob'ruiwaparĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ ĩpire uptabi zô, te za tawamhã, asima sô 're ĩrob'ruiwaparĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norĩ ma, da te 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb zô si, te za asima 're ĩrob'ruiwaparĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩwë uptabi zô si.

² Ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherë, damreme dama ĩwaihu'u'õ na te te dama āma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re îhâimana u'âsi mono ma si, mreime pibui pese za'ra di za, ta norĩ nhimirowasu'u hã damreme dama ĩwaihu'u'õ na hã. Ta norĩ hã te te dama āma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taré te za da te 're waparĩ za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, 'Re îhâimana u'âsi mono pë'ëzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ dama ĩwaihu'u'õ na si, 're mreime zusi mono wa, ta norĩ hã.

³ Tane nherë, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norĩ ma, te te āma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taha na si te za ĩsazei'wa norĩ hã 're sipawaptob u'âsi za'ra, Wanhĩb'apito āma siptete sina 're nomro mono da, pë'ë wë na. Taha zarina si, te za duré tãma 're rowë wairébé apã, tiwi 're robzei'õ za'ra mono wamhã.

⁴ Ni'wa hã timreme nai õ nherë, damreme dama ĩwaihu'u'õ na te te dama rowasu'u wamhã, 'rãwip si te āma sipawapto, Wanhĩb'apito āma siptete na 're hâimana u'âsi mono da. Te te āma dapawapto waihu'u õ di za, dama sadaihu'u õ wa. Tane nherë, ni'wa hã damreme uwaibaba, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ĩsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u wamhã, aihĩni te za waparĩ waihu'u za'ra, taha zarina oto āma 're sipawapto za'ra mono da, Wanhĩb'apito āma ta norĩ hã siptete sina āma 're hâimana za'ra mono da oto.

⁵ Wa hã wa tã ĩsima te 're aiwë za'ra wa'wa, uburé aimreme aba nai õ nherë, 'Re îhâimana u'âsi mono hã dama 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, damreme dama ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherë, taha nhipai u, wa tã duré te ĩsima 're aiwë uptabi za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa. 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ si, te za danhipai u pire

na 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma. Ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono pari, ta norĩ nhimirowasu'u nhipai u, sô'awi da te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono wapsi, tawapsi te za oto damreme dama ĩwaihu'u'õ na dama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã pire na 're hâimana za'ra, aiwa 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ me. Tawapsi te za oto ĩsazei'wa norĩ hã âma 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina Wanhib'apito âma 're nomro u'âsi mono da, ta norĩ hã.

⁶ ĩsisânawã norĩ, âne wa za oto aima âma rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa za âma atême ĩmorĩ 'wa, te aipawaptob za'ra wa'aba da. Tawamhã, atême âma ĩmorĩ aba wamhã, duré damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba wamhã, e tũ ĩ'uwaibaba, wa aré âma aipawapto wê za'ra wa'wa. Mare di. Marĩ dai õ di aré, damreme dama ĩwaihu'u'õ na te aima ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba zé hã. Aimreme aba na, te aima âma rowasu'u za'ra wa'aba wapsi, te aré ĩwapari waihu'u za'ra wa'wa, 'rãwi oto âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, marĩ dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩma ĩwaihu'uzém na hã, duré 'rãwi 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te ĩwaihu'u na hã, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã, duré ĩsazei'wa norĩ hâimanazém na roti na hã.

⁷ Âne, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Danhimnhihârâzé ĩsyryre hã âma 're danhimnhihãsi mono wamhã, ĩwapari pibui pese na âma 're danhimnhihãsi mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, danhimnhihârâzé hã. Duré, rowamremezé hã da te âma 're rowamreme za'ra mono wamhã, ĩwapari pibui pese na, da te âma 're rowamreme za'ra mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, rowamremezé hã.

⁸ Duré da'wapéi'wa norĩ zô, danhimnhihârâzém na 're danhimnhihãsi mono wamhã, e siwa'ru sô 're danhimnhihãsi mono nherẽ, te za dasi'wapé da hã, sima 're sipese za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Mare di.

⁹ Tane duré, a norĩ wa'wa hã damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za da te âma 're asadaihu'u za'ra wa'wa, da te âma 're aiwapari waihu'u za'ra wa'aba mono da hã. Da te âma 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za tũ. Asimirowasu'u za'ra wa'aba na hã, rowa'u'u si te za taré te te âma 're ropé, nimomo.

¹⁰ Daro mono bâ, te tũ damreme mono bâ ahã uptabi na dama 're hâimana za'ra, 'rãwi âma 're ĩdasisadaihu'u za'ra mono zéb da hã, damremezém na hã.

¹¹ Tane nherẽ, ni'wa hã damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na, te te ĩma rowasu'u wamhã, ĩsiré a'uwê'õ na, wa za ĩsina waihu'u, ĩma sadaihu'u õ wa. Duré wa hã ĩsiré a'uwê'õ na, te za duré sina ĩwaihu'u, tãma ĩzadaihu'u õ wa. Tane duré, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, da te âma 're sadaihu'u za'ra mono õ di za. Taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, ta norĩ hã.

¹² A norĩ wa'wa hã bété. Ma tũ sô 're asõpré u'âsi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Tipé'êzani na, romhuri mono bâ te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zô, âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Romhuri hã õhõ si 're hâimana za'ra mono õ di, ĩpire uptabi na hã. Sisarina si õ di, romhuri hã. Taha wa, romhuri ĩwê uptabi zô si, te za asima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, Wanhib'apito âma asiptete sina 're anomro u'âsi aba mono da, taha âma si.

13 Taha wa, ni'wam norī hā timreme nai ō nherē, damreme dama īwaihu'u'ō na, 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, ta norī hā te za duré te te tiwi 're rowaptērē za'ra, Īpē'ēzani si romhuri te te tāma 're pisutu pese za'ra mono da, ta norī ma hā, damreme dama īwaihu'u'ō na 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā, sō'awi te te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono da.

14 Wasiré īsazei'wa norī hā 're wasi'rā'ōtō mono wamhā, wa hā damreme īma waihu'u ō nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, āma 're īmreme mono wamhā, te āma 're rosa'rata waihu'u mono ō di, īma waihu'u pese ō wa. 'Rāwi īpē'ē na si, wa tāma 're īmreme.

15 E niha tawamhā, ī'uwaibaba si te 're ī'manharī mono zéb da hā. Īpē'ē na, wa za tō tāma 're īmreme 'rāwi, damreme īma īwaihu'u'ō na hā. Tane nherē, wa za duré wamremézém na tāma 're īmreme, te āma 're īrosa'rata pibui pese mono zéb da hā. Duré wasiré īsazei'wa norī siré 're īnho're mono wamhā, wa za tō 'rāwi īpē'ē na 're īnho're, damreme īma īwaihu'u'ō na hā. Tane nherē, taha nhipai u, wa za duré wamremézém na 're īnho're, te āma 're īrosa'rata pibui pese mono zéb da hā. Taha wa, āne te za duré a norī wa'wa hā 're ī'manharī za'ra wa'aba mo.

16 A norī wa'wa hā asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, ātē te za aipē'ē na si 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're aiwata za'ra wa'aba mo, damreme dama īwaihu'u'ō na si, tāma 're aimreme zusi aba mono ré. Āne wamhā, e niha te za aiwapari'wa norī hā āma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém na, te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa, aimreme na te te 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono ō nherē, ta norī hā.

17 Āne hā 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hā wē nherē, tane nherē, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono norī hā āma 're sipawapto waihu'u za'ra mono ō di, siptete sina Wanhib'apito āma 're īnomro u'āsi mono zéb da hā.

18 Wa hā īsiwaprosi, wa asipai u wa'aba, damreme īma īwaihu'u'ō na 're īmreme u'āsi. Taha zarina, wa 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īwata u'āsi.

19 Tane nherē, wasiré īsazei'wa norī hā 're wasi'rā'ōtō mono ré, damreme dama īwaihu'u'ō na, īnhimirowasu'u pa uptabi na te dama 're arowasu'u mono wamhā, e āne hā wē di aré, āma 're īdasipawaptob za'ra mono zéb da hā. Wē prā ti aré, īma hā. Īnhimirowasu'u 'rutu na nherē, damreme dama īpibui pese na te dama 're rowasu'u mono wapsi, tawapsi wē uptabi di aré īma hā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na te dama āma 're ī'aroti mono zéb da hā.

20 Īsisānawā norī, ai'uté norī hā siwa'ru te te sima 're īrosa'rata za'ra mono ne, asima āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za, te aima āma īrowasu'u za'ra wa'aba zém na hā. Duré ai'utépré norī hā tiwasédé te te 're ī'manharī za'ra mono ō ne, te za aiwasété āna 're anomro aba mo. Aihāimana prédub sina, te za asima āma 're īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo.

21 Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'ére, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na hā:

“Darob amoi hawi te za īnhib'a'uwē norī ma, da te 're īzadawa wasu'u za'ra, dasimremézém na, īnhib'a'uwē norī ma, damreme tāma īsa'rese'ō za'ra na. Tane nherē, īnhib'a'uwē norī hā te te 're īwapari za'ra mono ō di za, po're āna 're nomro u'āsi mono wa, ta norī hā.”

Āne duréihā Wanhib'apito, zudezu norī āma te te īwaihu'u sirōmo za'ra zé hā, ībaihā na hā.

22 Taha wa, damreme dama īwaihu'u'ō na 'Re īhāimana u'āsi mono, da te dasima 're īsadawa wasu'u za'ra mono zé, īsazei'ō'wa norī ma ropibu ma, ta

norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono waihu'u pe hā te te 're īwaihu'u za'ra mono zéb da hā. Īsazei'wa norī ma, rowasu'uzéb dai ō di, ā hā. Tane nherē, damreme uwaibaba, dama īwaihu'u pese na ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama 're īsadawa wasu'u za'ra mono zé hā, Īsazei'wa norī ma ropibu ma, 'Re īhāimana u'āsi mono za īwē na tāma 're īsōprub za'ra mono zém na, te te sina 're īwaihu'u sirōmo za'ra mono zéb da hā, ā hā. Īsazei'ō'wa norī ma, rowasu'uzéb dai ō di, ā hā.

²³ Āté asiré Īsazei'wa norī me, te za asiré asi'rā'ōtō 'wa, uburē. Tawamhā āté te za damreme aima īwaihu'u aba ō na, ai'ahā wa'aba na asima īrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhā āté tane ré, te za Īsazei'ō'wa norī hā asisi, atēme wa'aba, Īsazei'wai hāimanazé, te te waihu'u za'ra ō nherē, te te aiwapari za'ra wa'aba da. Āne wamhā, e niha te za ō norī hā ai'āma rosa'rata za'ra wa'wa. Āté te za ai'āma rosa'rata wasété za'ra wa'wa, ai'rā siwamnarī za'ra wa'aba newa.

²⁴ Tane nherē, āté asiré asi'rā'ōtō aba ré, te za aimreme aba na si 'Re īhāimana u'āsi mono, dama īsadawa wasu'u za'ra wa'wa, ai'ahā wa'aba na. Tane ré, Īsazei'ō'wa norī hā atēme sisisi aba wamhā, ta norī hā te za oto 'rāwi tipē'ē na tiwasété na siwaihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā timremezém na te te oto īwapari za'ra zéb zarina, Īsazei'wa norī 're īhāimana za'ra mono zé, te te īwaihu'u za'ra ō norī hā. Taha zarina, te za oto siwē'ō pese za'ra, tiwasété na īsiwaihu'u za'ra zéb zarina.

²⁵ Rāwi sima si, te te 're īrosa'rata za'ra mono zé hā te za oto tiwi waihu'u za'ra ni, īmana'rāmi hawī. Tawamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā, tāma īpire za'ra na te te oto sina waihu'u za'ra wa, te za oto hi'rātītō tāma ana, āma wata za'ra da. Tawamhā āne te za oto ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: "Re īhāimana u'āsi mono hā te nare asō'a wa'aba, aima 're hāimana za'ra wa'wa." Āne te za te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, Īsazei'ō'wa norī hā.

Īsazei'wa norī hā 're si'rā'ōtō mono wa, marī'ī uwaibaba si te te 're īmanharī za'ra mono zé wasu'u

²⁶ Īsisānawā norī, āhā wasu'u na, wa za oto aima 'rāsutu za'ra wa'wa. Asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, ni'wam norī si te za aima 're sō're za'ra wa'wa, Īsazei'wa nho'rezém na. Ni'wam norī si te za duré Īsazei'wa norī 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, te te aima 're roti za'ra wa'wa. Ni'wam norī si te za duré marī īwaihu'u'ō hā te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā ta norī ma si, te te 're īwaihu'u za'ra mono zéb zarina. Timreme nai ō nherē, te za duré ni'wam norī si 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, damreme aima īwaihu'u za'ra wa'aba ō na hā. Ni'wam norī si te za duré aimreme aba zarina, te te aima āma 're wasu'u pese za'ra wa'wa sō'awi, aré damreme aima īwaihu'u za'ra wa'aba ō na 'Re īhāimana u'āsi mono, da te aima 're īsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono zé hā. Asimiromhuri aba mono bâ, te za āma 're asipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mo aihāiba mono bâ, Wanhib'apito āma si asiptete sina 're anomro aba mono da.

²⁷ Aihīni 're ai'rā'ōtō aba mono ré, ni'wam norī hā damreme dama īwaihu'u'ō na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, maparane te za te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatō dahāiba wamhā, wē di duré. Tane nherē, ta norī nhapai u hā asima 're 'mairowasu'u za'ra wa'aba mono ō di za, damreme aima īwaihu'u aba ō na hā. Si'ubdatō haré te za asima 're ī'mairowasu'u wa'aba mo. Duré sarina si, te za ta norī hā atāma te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha parimhā, te za oto ni'wa hā sō'awi te te aima āma 're wasu'u pese za'ra wa'wa, aimreme aba na oto 're īwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā, asi'uihā na wa'aba.

28 Tane nherē, ni'wa hā aimreme aba na aima īwasu'u pese aba 'wa da hā, asiré 're 'maiĥāimana aba mono ō wamhā, tawamhā, damreme dama īwaihu'u'ō na 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā te za ari'īwi 're si'ubumro. Tipē'ē na si, te za 're mre me zusi, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, damreme tāma īwaihu'u za'ra ō na hā.

29 Asiré 're asi'rā'ōtō aba mono ré, ni'wam norī hā aimreme aba na 'Re īhāimana u'āsi mono te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, maparane te za tō te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatō dahāiba wamhā, wē di duré. Āne wamhā, ni'wam norī hā asiré īsazei'wa norī hā te za īsimirowasu'u za'ra zēm na te te sima āma 're rowaihu'u pese za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hawib zō, tō sena zō, te te āma īwaihu'u pese za'ra zéb da hā.

30 Tawamhā duré, ni'wa hā te te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré, ātē ni'wa īhāiba amoi ma, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma waihu'u, tizadawa wasu'u hā, taha zama te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. Āne wamhā, aima rowasu'u 'rata aba 'wa hā te za tinĥimirowasu'u hā sazā, ōhō si te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da.

31 Taha zarina si, te za oto 'Re īhāimana u'āsi mono hā sisāna'repsi asima 're īsadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, aihīni oto āma 're īwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hā asi'uihā na, duré aipē'ē wē wa'aba zarina, asiptete sina āma 're anomro aba mono da oto.

32-33 'Re īhāimana u'āsi mono hā, marī hā siwa'ru, wa te 're ī'manharī za'ra mono zéb da hā, te te sima 're wa'awē mono ō di. Rowē na wawaimri wasiré 're wahāimana za'ra mono da si, ma tō te te sima 're wa'awē. Taha wa, ni'wam norī hā damreme uwaibaba si, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, te za 're si'madā'ā pese za'ra, siwa'ru te te dama 're rowasu'u za'ra mono tō da, rowahutu zō, 're dasi'rā'ōtō mono sidāpāsi, te te 're damreme nhihāri za'ra mono tō da. Daro mono bā īsazei'wa norī, siré 're īsi'rā'ōtō mono norī 're īhāimana za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te dama āma 're rowasu'u za'ra, īsadawa wasu'u'wa norī hā.

34 īsazei'wa norī, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, pi'ō norī hā te za ari'īwi dame 're si'ubumro, 're īwahāimana za'ra mono zéb zarina. Timro norī zapari, te za tō 're hāimana za'ra pi'ō norī hā, duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na, Mozési āne na te te āma īrob'ui'érezéb zarina. Taha wa, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, pi'ō norī hā te te sima 're robzanhamri za'ra mono ō di za, timreme na asima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, te te 're ro'wa'rutu tō za'ra mono da.

35 Pi'ō norī hā dasi'rā'ōtōzéb āma, rowahutu'wa norī nhimirowahudu hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, tāma īwaihu'u za'ra ō hā te te oto 're waihu'u pese za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, 'rip si te za timro hā te te āma 're sadanharī za'ra, waimri si. īsazei'wa norī hā aihīni 're asi'rā'ōtō aba mono ré, pi'ō norī hā timreme na te te dawī 're sihāri za'ra mono wamhā, wē ō di za, pi'ō norī mre me hā.

36 E 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā dawana waihu'u za'ra wa'aba bā, te za āne 're aihāimana za'ra wa'aba mo, īsazei'wa norī 're īhāimana za'ra mono zéb zarina i ō nherē. E a norī wa'aba ma si, ma tō aima āma wasu'u za'ra wa'aba ni.

37 Āhāna te aima āma īrob'ui'ére za'ra wa'aba zé hā, īsi'uihā na īnhimiroti na hāi ō di. Wanĥāapito zadawa para, wa aima āma rob'ui'ére za'ra wa'wa, īsimiroti zarina si. Ma'āpé, āne hā asi'uihā na āma waihu'u za'ra wa'aba, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na asi'āma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mono norī hā, duré aimawī romhuri mono bā, Tipē'ēzani na te te aima 're

Īpisutu za'ra wa'aba mono zém na asi'āma 're Īrosa'rata za'ra wa'aba mono norī hā.

³⁸ Āne na Īnhimiroti na, ni'wam norī hā te te 're Īzaze za'ra mono ō wamhā, tawamhā, ĩsazei'ō'wa na te za ta norī āma 're Īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norī wa'wa hā ta norī nhimiroti hā 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ō di za oto.

³⁹ Īsisānawā norī, āne wa za āhā wasu'u na hā aima āma 'rāsutu za'ra wa'wa. Aimreme aba zém na, 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, te za 'rāwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Duré damreme dama ĩwaih'u'ō na, 'Re Īhāimana u'āsi mono, asima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono tō da, 're asisadawa uwati za'ra wa'aba mono ō di za.

⁴⁰ Asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, uburé marī hā te za ĩ'uwaibaba si 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo, ĩpibui pese zarina si, aiwaimri wa'aba.

15

Cristu ĩhāiwa'utuzé wasu'u

¹ Īsisānawā norī, āne wa za duré āma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Duréihā Zezusihi wasu'uwē na, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō oto asima ĩwē za'ra wa'wa, asiptete sina āma 're anomro u'āsi aba mono da oto.

² Āhā wasu'uwē hā te aima āma 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zé hā, asiptete sina 're sazei utōrī za'ra wa'aba mono ō wapsi, te za 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono zé hā asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Tane nherē, āté 'Re Īhāimana u'āsi mono, asina 're umnhasi uptabi za'ra wa'aba mono ō wamhā, te te 're ĩ'asō'reptu za'ra wa'aba mono zé hā asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō di za.

³⁻⁴ Zezusihi wasu'uwē hā danhipai u ĩpire uptabi hā, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, da te ĩma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb zarina. Āne, Zezusihi wasu'u hā ĩpire uptabi hā: Cristu hā ma tō, u, wazada dārā, uburé wawasété na 're ĩwahāimana za'ra mono norī zada. Taha pari, ma tō dasiwi sērē ni, u, ab're 're. Tawamhā bādā maparane āma si'utōrī ō ré, ma tō duré ĩmama hā hāiwa'utu, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Āne ma tō tāma tīromhāiba, duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ĩbaihā na te te āma ĩrob'ui'éré sirōmo za'ra zéb zarina.

⁵ Tawamhā Zezusi hā hāiwa'utu pari, Pedruhu ma, ma tō sihāi'ré. Taha pari, ma tō duré tizadawa wasu'u'wa norī ma zama sihāi'ré za'ra, 12 na aré ĩsiré 're ĩnomro mono norī ma hā.

⁶ Taha parimhā, ma duré tizazei'wa norī nho'a sihāi'ré, 500 na ĩhāiba za'ra norī nho'a, aihīni siré si'ubumroi ré. Ta norī hā te zahadu dâ'â āna 're hāimana za'ra. Ni'wam norī si, ma tō tidâ'â za'ra, umro na.

⁷ Taha pari, ma tō duré Ti'aduhu ma sihāi'ré. Taha za'u si, ma duré dama ĩsadawa wasu'u'wa da, za daro mono bā te te ĩsatōrī za'ra norī ma, sihāi'ré za'ra, uburé te te hāiba pibu za'ra da.

⁸ Taha wa, ĩma hā robduma si, ma tō duré sihāi'ré, Zezusi hā. Ni'wa hā daza'u si poto wa, marī ĩwē uptabi hā dasiré te te sina ĩ'uwaimrami ō ne, wa tō wa hā daza'u si Zezusi hā 'madâ, ĩtōmo na, ĩma sihāi'ré wa.

⁹ Wa hā uburé ĩsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī zapari, wa 're ĩhāimana, tāma ĩwapu za'ra na. E marī wa. Te sazei ō ré, wa tō 'Re Īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē ma, te tāma 're rob'manharī wasété u'āsi za'ra. Taha wa, ĩbāi ō di aré, ĩsadawa wasu'u'wa na, da te 're ĩwaptērē za'ra mono zé hā.

¹⁰ Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tō ĩma tinhopru, tō ôhō na si dama 're ĩhâimana mono da oto, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na. E tawamhâ, taré ma tō ĩma tinhopru, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ. Mare di. Wa tō te ĩsina tâma 're uwaimrami u'âsi. Uburé ĩsiré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĭ hâ, wa tō romhuri na te 're rânhipai u'âsi za'ra. Tane nherē, ĩsi'uihâ na te dama 're romhuri mono ô di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ma tō te te 're ĩpawapto, âne na te dama 're romhuri mono da, ĩma ĩsôprubzéb zarina si.

¹¹ Âté, wa hâ wa tō aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwē hâ. Âté ĩsiré norĭ si ma tō aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa. Âne hâ wē di tō, ĩma hâ. E marĭ wa. Wa norĭ hâ Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĭ hâ, misire Zezusihi wasu'uwē hâ wa te dama 're wasu'u za'ra mono wa, tō ôhō si wa. Tō taha wasu'uwē si, ma tō oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo, a norĭ wa'wa hâ.

'Re dadâ'â za'ra mono nherē, apâ 're ĩdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹² Âne, wa za duré âma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĭ hâ asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, te âne ta norĭ hâ te te sima 're nharĭ za'ra: "'Re dadâ'â za'ra mono wamhâ, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono ô di za, niwamhâ. Mare uptabi di za.'" Âne te ni'wam norĭ hâ te te sima 're nharĭ za'ra. E âne hâ tō sena. Mare di. Cristu hâ dá'â nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono apâ te te ĩhâiwa'utu na, sena na, wa te dama 're wasu'u za'ra mono nherē, e niha te bété âne na te te âma 're rosa'rata upa siroptub za'ra, asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono norĭ hâ.

¹³ 'Re dadâ'â za'ra mono nherē, apâ ĩdahâiwa'utu za'ra zé hâ tō senai ô 'wa'âhâ, e marĭ te aré wama wasu'u za'ra. Cristu, apâ ĩhâiwa'utuzé wasu'u hâ, tō senai ô na, te aré tō wama wasu'u za'ra. Âne hâ aiwa aré tō, wama hâ.

¹⁴ Duré, Cristu hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, sena na te te apâ hâiwa'utu ô 'wa'âhâ, aré marĭ dai ô di, Zezusihi wasu'uwē, wa te dama 're ĩwasu'u za'ra mono zé hâ. Taré 'wa'âhâ, aré marĭ dai ô di duré, Cristuhu âma 're ĩsasômri za'ra wa'aba mono zé hâ. Taré te aré 're ĩsaze za'ra wa'aba mo, marĭ dai ô nherē aré.

¹⁵ 'Re dadâ'â za'ra mono nherē, apâ 're ĩdahâiwa'utu za'ra mono zé hâ tō senai ô 'wa'âhâ, Cristu hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, apâ te te ĩhâiwa'utuzé hâ, aré tō senai ô di duré, âne hâ aiwa. Senai ô 'wa'âhâ, wa norĭ hâ wazadawa nhipse na, wa aré taré wa te dama 're wasu'u za'ra 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ, Cristu apâ te te ĩhâiwa'utuzém na, wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra mono wa. Taré aré tō, dama wanhimrowasu'u za'ra hâ.

¹⁶ 'Re dadâ'â za'ra mono nherē, apâ ĩdahâiwa'utu za'ra zéb da hâ tō senai ô 'wa'âhâ, Cristu, apâ ĩhâiwa'utuzé wasu'u hâ, tō senai ô na te aré wama wasu'u za'ra tō.

¹⁷ Duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ Cristu apâ te te ĩhâiwa'utuzé hâ tō senai ô 'wa'âhâ, aré taré, Cristuhu âma 're ĩsasômri za'ra wa'aba mono zé hâ, aiwasété wa, asada ĩdâ'â aba zém na, 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zé hâ. ĩhâiwa'utuzé hâ senai ô 'wa'âhâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te siwi 're aiwê'ô pese za'ra wa'aba mono haré, te aré tō zahadu aiwasété ré, 're anomro u'âsi aba mo, ône haré, aiwasédé hâ te te aima 're pari za'ra wa'aba mono âna.

¹⁸ Duré, Cristuhu hâiwa'utuzé hâ senai ô 'wa'âhâ, uburé ĩsazei'wa, 're ĩdâ'â za'ra mono norĭ hâ te aré ĩp'ê 're, dá'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti.

¹⁹ Cristu hâ apâ hâiwa'utu ô 'wa'âhâ, tō ĩbâre te aré wa'âma 're dapê'ézé uptabi za'ra, wasiré ĩsazei'wa 're ĩwahâimana za'ra mono norĭ âma hâ. E marĭ

wa. Marī dai ō wa aré, wa te āma 're ĩsasōmri za'ra mono zé hā, marī da ne, wa te 're saze za'ra mono wa, ti'ab ré.

²⁰Tazahā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō apā hāiwa'utu tō sena, Cristu hā. E marī te tawamhā, wama wasu'u za'ra, Cristu apā ĩhāiwa'utuzé hā. Niwapsi uburé ĩsazei'wa 're ĩdā'ā za'ra mono norī hā, tō sena za apā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩhāiwa'utu za'ra zé, te wama wasu'u za'ra. Taréi ō di, ā hā.

²¹⁻²²Duréihā aibā hā ma tō tiwasété 'rata, Adā na ĩsisi hā. Taha nhirā na, te oto dadā'ázé hā uburé dama 're hāimana za'ra. E marī wa. Taha nhipudu si, 're dahāimana za'ra mono wa. Tane duré, aibā marī ĩwē hā te te ĩ'manharizéb zarina, te oto dahāiwa'utuzé hā dama 're hāimana za'ra, aiwab zahuré, āne hā. Cristu na ĩsisi hā. Taha āma si 're ĩnomro mono norī ma, te za dahāiwa'utuzé hā tāma 're hāimana za'ra, ōne u'āsi.

²³Cristu hā ma tō tihāiwa'utu na'rata. Niwa ti'ai u, za we apā dazō morī wapsi, te za ĩsib'a'uwē norī hā tihāiwa'utu za'ra.

²⁴⁻²⁵Tawapsi, te za oto rob'rāsutuzé hā ĩwa waptārā. Tawapsi te za uburé dama ĩpire norī nhiptetezé hā tiwi a'uprosi Cristu hā, ti'ai āma uburé dama roti'wa norī wi hā, hāiwa nhirōtō na uburé ĩhāiba'ō norī wib zama. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā uburé tinhitob'ru norī āma te te ĩ'ai'utézéb u si, te za Cristu hā te te 're da'ab'madā'ā, pire na. Taha parip si, te za oto Timama ma ĩsib'a'uwē hā sōmri za'ra, ōhō si te te 're ab'madā'ā u'āsi mono da oto, pire uptabi na.

²⁶Dadā'ázé hā te dazada 're hāimana. Ta hā te za oto Cristu hā uprosi pese, da'rāsutu āma hā.

²⁷Duréihā apito Dawi hā ma tō āne na āma rob'ui'ére siro, Cristuhu āma: "Ta hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā pisutu, uburé marī hā pire na te te 're ab'madā'ā mono da, siwaprosi."

Āne duréihā Cristuhu āma, Dawi te te ĩrob'ui'ére siro hā te 're hāimana. E tawamhā, pire na dama 're ĩhāimana mono zéb da, Cristuhu pisutu'wai ma zama, te za pire na tāma 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma. Mare di. Taha ma zama, te te wasu'u ō di, āne hā. Sisapari ma si, ma tō pisutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Āhā wasu'u hā wama piui pesa za'ra di oto.

²⁸'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te za te te 're da'apisutu, Cristuhu nhimi'madā'ā si oto 're dahāimana za'ra mono da. Tawapsi, te za oto ti'ra hā pisutu 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, ĩsapari 're hāimana mono da oto, ĩmama si te te oto 're da'ab'madā'ā u'āsi mono da, danhipai u dama pire uptabi na.

²⁹Āne, wa za duré aima āma rowasu'u za'ra wa'wa, za ĩdahāiwa'utu za'ra zé wasu'u na hā. Ni'wam norī hā asiré 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono norī hā ma tō ĩ dawabzuri hā da te tāma 're 'manharī za'ra, ĩsazei'wa norī, ā dawabzuri da te tāma 're 'manharī za'ra mono ō ré, 're ĩdā'ā za'ra mono norī upana, ĩsazei'wa norī zu hāiwa'utu za'ra da. E marī da, ma tō bété ta norī hā āne hā te te 're 'manharī za'ra, dahāiwa'utuzé wasu'u hā te te 're sazei uptabi za'ra mono ō nherē. Āne wamhā, e tō ĩ'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hā.

³⁰Wa norī hā bété, Cristuhu ma, wa te 're ĩromhuri pese za'ra mono norī hā. Wama romnhimimnhasi na, wa 're wahāimana u'āsi za'ra bātā sidāpāsi, ĩwasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono 'ru te, niha da te wama 're rob'manharī za'ra mono ō'umnhasite, da te 're ĩwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Tawamhā dahāiwa'utuzé wasu'u hā senai ō 'wa'āhā, e marī da, wa aré bété wa te tāma 're romhuri za'ra Cristuhu ma hā, wama romnhimimnhasi uptabi za'ra nherē. Marī dai ō di tō aré, tāma wanhimirohuri za'ra hā.

³¹ĩsisānawā norī, awē sidāpāsi aré 're ĩdā'ā u'āsi mono nherē, wa tō te dama 're rowasu'u u'āsi, ĩwasu'uwē na. Wa norī hā Wanhib'apito Cristu Zesusihi āma

simisutu oto 're wanomro mono wa, tō sena aima 're ĭtoi uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina, wa tō sena na aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, āne na hā.

³² Ēpézu āma, ni'wam norī hā ma tō ĭzada tihāimana wasété za'ra, robzahi hā dazō 're ĭwairébé mono ne. Ta norī 'rata, ĭhāimana ré hā, ĭma romn-himimnhasi uptabi di, te te siwi ĭwīrī da newa. Tawamhā, dahāiwa'utuzé wasu'u hā taré wamhā, e sena aré ĭnhimiromhuri hā, Cristuhu ma hā, ĭma romn-himimnhasi nherē, te tāma romhuri wamhā aré. Āne hā ĭ'uwaibaba ō di aré, ĭma hā. Taré aré, te 're ĭromhuri mono zé hā. Dahāiwa'utuzé wasu'u hā tō senai ō 'wa'āhā, ti'ai āma 're wahāiba si'utōrī pese za'ra mono 'wa'āhā, ĭ'uwaibaba wa aré danhimiroti wasété na, wa te da'āma 're sasōmri za'ra. Āne danhimiroti wasédé hā: "Āté romhutu na, wa za wasi'utōrī. Āté awēpsi. Taha wa, āhāna hā watozém na si siwa'ru wato za'ra wa'aba, wanhirōiwi da, wasazém na, duré ázé na." Āne wamhā, wa aré tō ĭbāre, wa te da'āma 're sasōmri za'ra, dahāiwa'utuzé wasu'u hā tō senai ō 'wa'āhā aré.

³³ Āne wa, te za dawī 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, danhimiroti wasédé hā tō sena newa, da'āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono tō da. Taha na da'āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono wamhā, ta norī ne te za oto 're aihāimana wasété za'ra wa'aba mo.

³⁴ Ni'wam norī hā asiré 're ĭhāimana za'ra wa'aba mono norī hā 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā 'rāwi te te 're waihu'u za'ra mono ō di. E āne na 're siséb za'ra mono āna. Asimiza'rese āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém hawi, te za oto aipizari za'ra wa'wa, aiwasédé hā rēme pese za'ra wa'aba da, aiwē uptabi na si 're anomro aba mono da oto.

'Re ĭhāimana u'āsi mono hā za te te da'ahāiwa'utu wa, dahāiba té wasu'u

³⁵ Āté ni'wam norī hā asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā te za āne 're sisadanharī za'ra: "E niha te za merē 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā da'ahāiwa'utu. 'Re dadā'ā za'ra mono wa, 're dahāiba si'utōrī pese za'ra mono nherē, e niha te za merē āne nherē, apā da'ahāiwa'utu."

³⁶ E niha te asimirosa'rata waihu'u āna, āne na 're ĭ'upa za'ra wa'aba mo. Amnho potozém na, wa za pé aima āma simiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho hā da te 're zuri mono wamhā, ĭtomhā 're si'utōrī mono ō nherē, 're 'wanhipré za'ra mono ō di.

³⁷ Duré, tridu hā aro 'rā ne hā da te 're zuri mono wamhā, duré aimawi amnho hā da te 're zuri mono wamhā, e ĭteihī zama te za ĭsu da te 're zuri. Mare di. ĭnhama uptabi si te za da te 're zuri, pibui pese na 're potō za'ra mono da, amnho hā.

³⁸ Amnho hā da te 're zuri mono wamhā, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā te te ĭ'aropoto mono hawim haré, te te sima 're ĭ'apisutu mono zéb zarina si, te za dama 're 'wanhipré wairébé, sipu'u pese na.

³⁹ Duré, ti'ai āma uburé hāiba ré 're ĭhāimana za'ra mono hā aiwapsi ō di. A'uwē hāiba hā aimawi. Duré abaze norī hāiba hā aimawi. Duré pe'a norī hāiba hā, aimawi. Duré si norī hāiba hā aimawi.

⁴⁰ Duré, hāiwa āma 're ĭhāimana za'ra mono norī hāiba hā aiwab ō di, ti'ai āma 're ĭdahāimana za'ra mono norī hāiba ne hā. Hāiwa āma si, dahāiba hā wē uptabi di. Duré 'madā'ā zeī uptabi di. Ti'ai āma dahāiba hā wē nherē, duré 'madā'ā ze nherē, aiwab ō di, hāiwa āma dahāiba ne hā.

⁴¹ Bādā hā bété. Ta hā 'madā'ā ze ti. Wē uptabi di. A'amo hā 'madā'ā zeī uptabi di duré. Uburé wasi hā hāiwa na 're ĭsimasa mono hā, 'madā'ā ze ti duré. Tane nherē, uburé aiwapsi 're hāimana za'ra mono ō di, ĭ'madā'ā ze da hā. Duré uburé wasi norī hā aiwapsi 're simasa mono ō di, ĭ'madā'ā ze da hā.

42 Tane duré, za niwa 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩda'ahâiwa'utuzé hã. Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, ĩtomhã 're si'utõri mono wapsi, te za 're 'wanhipré za'ra. Tane duré, ti'ab ré, 're dadâ'ã za'ra mono pari, ab're 're, da te oto 're danheme mono wamhã, te za tã 're dahâiba si'utõri za'ra. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã aiwa dama 're hâimana za'ra mono õ di za oto. 'Re dahâiba si'utõri za'ra mono âna, te za oto ĩré 're dahâimana u'âsi za'ra, õne u'ã.

43 'Re dadâ'ã za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're sême mono wamhã, waseté uptabi di oto, dahâiba hã. Duré, marĩ hã te te 'manharĩ waihu'u õ di dahâiba hã, marĩ dai õ wa oto. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã wê uptabi di za oto. 'Madâ'ã zeĩ uptabi di za duré. Tawapsi, danhiptete uptabi na te za ĩré 're dahâimana u'âsi za'ra oto.

44 'Re dadâ'ã za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're ĩsême mono hã, ti'ai âma ré hã, dahâiba si, danhi ré si, duré dahi ré si. Tazahã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba aimawi ré, te za oto 're dahâimana za'ra, ĩpê'êzani nhimipisutuzéb zarina. Ti'ab ré, te tã dahâiba na 're dahâimana za'ra. Taha zarina, te duré hâiwa âma dahâiba aimawi ré 're dahâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipisutuzéb zarina.

45 Duréihã Mozési hã ma tã âne na âma rob'ui'éré:

“'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tã aibã hã poto 'rata, Adã na ĩsisi hã. A'uwê hâiba na 're morĩ da, ma tã poto 'rata tã.”

Ãne duréihã âma ĩrob'ui'éré hã. Tane nherê, Adãhã ne te 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata, dadâ'ã âna 're danomro mono da, te te dama 're ĩ'apisutu mono hã, ĩpê'êzani nhimipisutuzéb zarina. Ta hã Zezusi.

46 E tawamhã hâiwa âma hã dahâiba aimawi ré, ma tã 're dahâimana na'rata za'ra. Mare di. Ti'ai âma dahâibazém na, te tã a'ã ĩré 're dahâimana na'rata za'ra, ti'ai âma ré hã. Niwapsi te za hâiwa âma dahâiba ĩwê uptabi ré si 're dahâimana za'ra.

47 Duréihã aibã te te dama ĩpoto 'rada hã ma tã ti'a na 'manha, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Tane nherê, taha uĩri na si, ma tã aibã aimawi hã wei mo hâiwa hawimhã, ti'ai u, Adãhã ma ĩpire uptabi hã, ĩwê uptabi hã.

48 Uburé ti'ai âma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã te Adãhã hâiba ne, ĩré 're dahâimana za'ra, ti'ai 'manharĩ na ĩhâiba na'rata ne ré. Tane nherê, ni'wam norĩ si hâiwa âma za 're ĩhâimana za'ra mono norĩ si, te za hâiwa âma 're ĩmorĩ hâiba ne ré 're hâimana u'âsi za'ra, tã Cristuhu hâiba ne ré.

49 Wa norĩ hã, aibã ti'ai 'manharĩ na ĩhâiba na'rata ne ré, wa ti'ab ré ĩré 're wahâimana za'ra. Tane, wa za duré niwapsi hâiwa hawi we ĩmorĩ hâiba ne ĩré 're wahâimana u'âsi za'ra. Taha wa, wa za oto ĩsine 're wahâimana u'âsi za'ra, õne u'ãsi.

50 ĩsisânawã norĩ, âne wa za aima âma waihu'u za'ra wa'wa, tã sena. Ti'ai âma ré wahâiba hã wanhi ré hã duré wawaprui ré hã, taha ré, hâiwa u ĩré 're wanhisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ĩsib'a'uwê mono zéb u hã. E marĩ wa. Ti'ai âma ré wahâiba hã za wawi 're ĩsi'utõri za'ra mono hã, hâiwa âma ĩré 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata ĩré 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã.

51-52 Marĩ hã aré dama ĩwaihu'u'õ hã wa za oto aima wasu'u hâi'ré za'ra wa'wa, sã'awi. Ma'ápé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã, ti'ab ré uburé wasi'utõri sirõmo õ di za, rob'rãsutuzé wana hã. Rob'rãsudu hã oto ĩwa ĩwaptã'ãzé waihu'uzéb da, danhimnhihãrázé da'rãsutu'wa, da te oto wapari za'ra wamhã, uburé ti'ai âma zahadu wahâiba

ré ré 're ĩwanomro mono norĭ hā, wa za awa'awi wahāiba na saprĭ za'ra ni, waptu na 're ĩdatōmo si'rāmi za'ra mono ne. Danhimnhihārā hā da te wapari za'ra wi, ni'wam norĭ hā ĩsazei'wa norĭ hā dawana 're ĩdā'ā za'ra mono hā te za apā ahāiwa'utu, dā'ā āna oto 're hāimana u'āsi za'ra mono da, ĩhāiba tiwi 're si'utōrĭ waihu'u za'ra mono āna. Tawamhā wa norĭ zama wahāiba ré ré 're ĩwanomro mono norĭ hā, wa za duré wahāiba ĩtēm na saprĭ za'ra ni, za oto wawi 're ĩsi'utōrĭ za'ra mono ō na hā.

⁵³ Tĭ'ai āma ré hā, wahāiba hā si'utōrĭ pese di. Tane nherē, wa za tō niwapsi wahāiba ĩtēm na saprĭ za'ra ni, za oto wawi 're ĩsi'utōrĭ waihu'u za'ra mono ō na hā, ĩré 're wahāimana u'āsi za'ra mono da oto, ōne u'āsi.

⁵⁴⁻⁵⁵ Āne hā niwa za wama romhāimana za'ra wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĭ hā duréihā te te āma ĩrob'ui'ééré sirōmo zahuré zéb zarina, te za tō wama āma uwaimrami za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, za apā ĩwahāiwa'utu za'ra zém na hā. Āne duréihā āma ĩrob'ui'ééré siro hā:

“Re ĩdadā'ā za'ra mono zém na, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā āma ai'uté. Te za uprosi pese oto. 'Re ĩdadā'ā za'ra mono zé hā, e mahāta tawamhā te te da'āma ĩ'ai'uté za'ra zéb da hā. Marĭ ō di oto. Robaba uptabi di. Duré, e mahāta te ĩsiptetezé hā tāma 're hāimana oto, te te āma 're ĩda'a'uprosi mono zéb da hā, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne hā. Marĭ ō uptabi di oto, tāma hā.”

Āne duréihā āma ĩrob'ui'ééré siro hā te 're hāimana, za dama ĩromhāimanazém na hā.

⁵⁶ E marĭ wa, ma tō aré 're ĩwadā'ā za'ra mono zé hā siptete na wazada 're hāimana za'ra. Wawasété na 're ĩwanomro mono zéb zarina, ma tō aré tō siptete na wazada 're hāimana za'ra, te te 're ĩwa'a'uprosi mono zéb da hā. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma ĩrob'ui'éérézéb zarina, 're wanomro wē mono ō wa, ma tō aré te te siwi 're wa'awē'ō pese, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

⁵⁷ Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si, 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za. E marĭ wa. Ōhō si, ma tō 're ĩwadā'ā za'ra mono zém na hā wama āma ai'uté za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu si, ĩwē uptabi hā te te wazada ĩmanharĭzém na hā.

⁵⁸ ĩsisānawā norĭ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĭ hā, taha wa, te za asiptete u'āsi Cristuhu āma si 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono āna. Wanhib'apito ma, 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé hā taréi ō di. Āne na asina waihu'u za'ra wa'aba wa, te za tāma 're ĩromhuri pese u'āsi za'ra wa'aba mo, asimi'ē na.

16

Zeruzarē āma ĩsazei'wa norĭ ma, rob'ui'prazé da te dasiwi ĩ'rā'ōtōzé wasu'u

¹ ĩsazei'wa norĭ ma, rob'ui'prazé hā asiwi ĩ'rā'ōtō aba zéb da na, wa za oto aima āma roti za'ra wa'wa. Darasiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norĭ, daza'rui mono bâ siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norĭ ma, te tāma ĩroti za'ra zém na, wa za aima roti za'ra wa'wa, duré a norĭ wa'aba zama 'manharĭ za'ra wa'aba da.

² Dumidu sidāpāsi 're sāmra aba mono da, te za rob'ui'prazé hā 're ĩpo'o u'āsi za'ra wa'aba mo, aihāiba mono bâ wa'aba. Aipawa'ā hā syru na 're waibui wa'aba mono wamhā, syru na te za 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Duré sa'ētē na 're waibui wa'aba mono wamhā, sa'ētē na te za duré 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Atēme ĩwisi aba wapsi, asiwi 'rā'ōtō aba da, asima rosa'rata za'ra wa'aba ō di

za. Īwana ré, te za asiwi 're ĩrã'õtõ u'âsi aba mo dumidu sidâpâsi, Īzõ nomro sirõmo da.

³Tawamhã atême âma ĩwisi aba wapsi, asiwi ĩpisutu za'ra wa'aba norĩ hã wa za ĩré satõrĩ za'ra Zeruzarê u, asõprubzéb za'ra wa'aba ré hã, te te siwi âri da. Rob'ui'éré ré zama, wa za satõrĩ za'ra, wa te ĩwêsâmri za'ra norĩ wasu'u na rob'ui'éré hã.

⁴Tawamhã, âté ĩzama wa za ĩsima rowê, Zeruzarê u ĩmorĩ da hã. Taha wapsi, wa za ĩsiré ĩmorĩ za'ra, asiwi ĩpisutu za'ra wa'aba norĩ siré hã.

Paru hã za datême ĩmorizém na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

⁵Wa tó ĩsima rowairébé, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, a'â ĩmorĩ da, tame ĩsazei'wa norĩ siré a'â ĩnhamra hutu da. Masédoniza hawip si, wa za oto âma atême ĩmorĩ 'wa, tamomo.

⁶Tawamhã, atême âma ĩwisi aba wamhã, âté wa za ai'rata ĩhâimana hã za'ra wa'wa. Áté rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, wa za a'â ai'rata ĩnhamra hã za'ra wa'wa. Tamep si, te za asiwi ĩpawaptob za'ra wa'wa, nimomo ĩmorizéb da hã, rowê na ĩmorĩ da, aihawi za'ra wa'aba.

⁷Âma atême ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, ai'rata ĩnhamra hutu za'ra wa'aba da, te ĩsina rotĩ õ di. Ai'rata ĩnhamra hã za'ra wa'aba da si, wa tó ĩsima wê. Âne na dâ'âsina, awa'awi âma atême ĩwisi aba õ di za. Nimahã na si, wa za âma atême ĩmorĩ za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za ai'rata ĩnhamra hã za'ra wa'wa, Wanhib'apito te te ĩma pisutu pese wapsi.

⁸Taha wa, wa za a'â âme nhamra Épézu âma, Pêtecoti na bâtã nhisi hã za ĩwa ĩwaptã'ázéb u, datoi 'manharizéb u.

⁹Īnhimiromhuri wê'õ'wa norĩ hã ahã uptabi nherê, ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩnhowa ropese ĩma, âme te tâma 're ĩromhuri mono zéb da hã. Taha wa, âmemhã ĩma romhuri ahã uptabi di za, Zezusihi wasu'uwê na te dama 're ĩromhuri mono zéb da hã.

¹⁰Duré, Timotiũ hã atême âma wisi za'ra wa'aba wamhã, ma'âpé asiwi sawi wê za'ra wa'aba za, sina hâtã'â âna ai'rata sãmra aba da. Wa hã Wanhib'apito ma, te 're ĩromhuri mono ne, te duré taha zama te te tâma 're romhuri. Taha wa, te za asiwi ĩsawi pese za'ra wa'wa.

¹¹Mreme wapu na 're hâimana mono newa, duré taré 're ĩhâimana mono newa, asiwi wê'õ za'ra wa'aba õ di za, âma atême wisi za'ra wa'aba wamhã. Te za âma ana wa'wa, rowê na aihawi wa'aba wei morĩ da apã, we ĩtême wisi su'u da. Taha wa, wa zahadu sô mapari za'ra a'â, ĩsiré romhuri'wa norĩ zõ zama.

¹²Wasisânawã Aporu hã wa za duré aima âma wasu'u za'ra wa'wa. Wa tó aré nasi tâma rotĩ u'âsi, wasiré ĩsazei'wa norĩ siré âma atême morĩ za'ra wa'aba da, te te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherê, te te sima rowê õ di, ta norĩ siré âma atême ĩmorĩ za'ra wa'aba da hã. Marĩ hã tâma hâimana õ wapsi, te za, u, âma atême timorĩ za'ra wa'wa, te te asabu za'ra wa'aba da.

Paru hã roti na za te te oto dama ĩrãsutuzém na rowasu'u

¹³Asimiza'rese te za asimirosa'rata na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhimiroti zarina si 're anomro u'âsi aba mono da, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. Aihâimana prédup sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asina 're aihâtã'â za'ra wa'aba mono âna. Asiptete sina te za âma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna.

¹⁴'Re asimizawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã dama 're ĩmanharĩ wê u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶Esitépanasihi âma, wa za oto aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩsõrõwa âma ĩsiré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ âma zama. Ta norĩ hã ma tó sazei 'rata za'ra,

Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'u'wẽ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã simi'ẽ na te te 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da si, ma tō 're si'madã'ã za'ra. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ĩsisãnawã norĩ, ta norĩ nhimiroti hã te za 're ĩ'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, ĩsire norĩ hã simi'ẽ na te te 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ nhimiroti zama.

17-18 Esitépanasi norĩ hã we ĩtẽme sihutu wamhã, ma tō ĩma rowẽ watobro, Potunatu norĩ hã Aca'ituhu me. Wa hã ai'rata 're ĩnhamra aba mono ō wa, wa ai'ãma 're ĩpẽ'ézé u'ãsi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ta norĩ hã ai'upana wa'aba we ĩtẽme sihutu wa, ma tō sina ĩma rowẽ wazere za'ra, te te sina aima 're ĩrowẽ zani u'ãsi za'ra wa'aba mono ne. Ta norĩ hã te za asima 're ĩwasu'u wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo.

19 Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtō mono norĩ hã te āma asawi za'ra wa'wa. Atira hã te duré āma asawi za'ra wa'wa, Prisiraha me. Uburé ĩsōrōwa āma rowahutu u siré 're ĩsi'rã'õtō u'ãsi mono norĩ zama, te duré āma asawi za'ra wa'wa. Simisutu, Wanhib'apito āma oto 're anomro aba mono wa, te āma asawi za'ra wa'wa.

20 Āme wasisãnawã norĩ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã te duré uburé āma asawi za'ra wa'wa.

Duré 're asi'rã'õtō aba mono wamhã, te za uburé asiré ĩsazei'wa na 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

21 Wa hã Paru, ĩsi'uihã na wa za oto aima rob'ui'ééré na 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩnhĩb'rata na te āma asawi za'ra wa'aba zéb da hã.

22 Wanhib'apito zawi'ō'wa norĩ ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, rowẽ'ō te te tãma 're apisutu mono za.

Wanhib'apito, apã we aimorĩ su'u za.

23 Wanhib'apito Zesusihi ma, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

24 Cristu Zesusihi āma simisutu oto 're wanomro mono wa, wa asawi na āma 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

2 Corītu norī

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézé, Corītu norī ma Ībaihã wasu'uzé

Īmorĭrata na Paru hã te te Corītu norī ma rob'ui'éré parimhã, ma tō duré aimawi na tãma rob'ui'éré za'ra, ĩbaihã 're, dama ĩhãimana ō na. Rob'ui'éré hã ĩtēme wisi za'ra wamhã, ma tō tiwi tirobzei'ō za'ra, tinhimi'ui'éré na hã ĩwasété na te te tãma nharĭ za'ra wa, Paru hã. Nima norī hã ma tō duré Paruhu ãma rosa'rata za'ra, sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're ĩmorĭ ō na hã. Ma tō duré tãma nharĭ za'ra, ĩsazei'wa norī hã tiwasédé hã te te ĩmanharĭ za'ra norĭ ma, te te rowairébé 'ru te. Taha wa, Paru hã tinhimi'ui'éré na ma tō asa sa'ētē tãma nharĭ za'ra, sada ĩhãimana za'ra norĭ ma. Ma tō duré tãma siwasu'u za'ra, Zezu Cristu hã sena na te te ĩtēme ĩsatōrĭ za'ra na hã. Ma tō duré wama rowasu'u za'ra, sena na Zezusihi nharĭ zarina si 're ĩdanomro mono zém na hã, duré 're ĩwanomro mono zép tém na, Zezusihi nhimi'manharĭ wē zéb zarina.

1 Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corītu na 'ri nho'ōmo nhisi ãma, ĩwasu'uwē u 're asi'rã'ōtō aba mono norĭ ma, asiré. Uburé Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwē 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĭ ma zama, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa na ĩsada para dama 're ĩhãimana mono da, daro mono bã, te te sima ĩwēzéb uwaiababa.

Wano hã te duré ãma ĩzadawa wapto, uburé te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã, Timoti u na wano nhisi hã.

2 Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

3 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma si, 're wawata za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. Ta hã te wa'ãma 're siwamri u'ãsi. Te duré te te 're wa'apawaptob u'ãsi, wapē hã ĩ're wama 're simi'wara u'ãsi mono da.

4 Wa hã, duré Timoti u, uburé marĭ ĩpire hã wa te 're sépata mono wamhã, te za tō te te 're wapawapto, wapē ĩ're wama 're sa'wari mono da. Taha wa, wama waihu'u pese di oto duré, ĩsarina, wa te 're ĩdapawapto mono zéb da hã, wasine 're dapē'ē nhimi'wara mono da, marĭ ĩpire hã da te 're sépata za'ra mono wamhã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩwapawapto mono ne, wa za tō wa norĭ zama wa te 're dapawaptob za'ra, dapē hã ĩ're dama 're simi'wara mono da apã.

5 Wa norĭ hã Cristuhu zazei'wa 're wahãimana mono wa, wa wa te 're robzépata, ti'ab ré Cristu hã te te 're ĩrobzépata mono ne. ĩsine, wa te 're robzépata mono nherē, ta hã te za te te 're wapawaptob u'ãsi, wapē ĩ're wama 're sa'wari mono da, wato sina duré 're wahãimana u'ãsi mono da.

6 Wa norĭ hã, Cristu, wa te dama 're sadawa wasu'u mono wa, te da te wama 're rob'manharĭ wasété u'ãsi. Taha zarina, wa te 're robzépata mono nherē, wama 're rowē mono di. E marĭ wa. Wanhimromhuri zarina 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono wa, duré ĩsimipawaptobzéb zarina, aipē hã ĩ're aima 're

simi'wara aba mono wa. Wa norī hā wa te 're robzépata mono wamhā, te tō 'Re ihâimana u'âsi mono hā te te 're wapawapto, wapē ĩ're wama 're sa'wari u'âsi mono da. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo, āne: "Paru norī hā te te 're robzépata zahuré mono nherē, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ĩpawapto u'âsi zahuré mono ne, te za duré te te 're wa'apawapto, wapē ĩ're wama 're simi'wara u'âsi mono da." Āne te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, te za asiptete sina āma 're anomro aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono āma. Tawamhā, te te 're ĩwapawapto mono ne, te za tō 'Re ihâimana u'âsi mono hā te te 're aipawapto za'ra wa'wa, aipē ĩ're aima 're simi'wara aba mono da.

⁷ Āne na, wa tō wa te ai'āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, 'Re ihâimana u'âsi mono za 're ĩrēme za'ra wa'aba mono ō na hā. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono hā te te 're aipawapto za'ra wa'wa, te te 're ĩwapawapto u'âsi mono ne, apā 're aipē'ē nhimi'wara u'âsi aba mono da.

⁸ Wasisānawā norī, wa duré wasima wē ni, wa te āma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma wahâimana ré, rowasédé hā wazada ihâimanazém na hā. Tame, wa te robzépata za'ētē uptabi wa, wa tō aré wasina rosa'rata ni, sena na oto wadâ'â da newa.

⁹ Āne, wa tō wasina rosa'rata ni, 'rāwi: "Tō sena, wa za wadâ'â ni, romhutu na." Tawamhā e marī da, ma tō āne hā wazada tiromhâiba bété. 'Rāwi wawaihu'u pese na 're wasi'madâ'â tō mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono si, wa te 're umnhasi pese mono da si, ma tō āne hā wazada tiromhâiba. 'Re ihâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ĩda'ahâiwa'utu mono da hā. Duré tāma dawaihu'u pese di, te te 're ĩda'ab'madâ'â mono da hā, rowasédé hā dzada 're hâimana mono wamhā.

¹⁰ Ta hā ma tō wanho'reptu tō, wadâ'ázém hawi, wa te wasina romnhim-imnhasi uptabi nherē. Taha zarina, te za te te 're wanho'reptu duré, wazada 're ĩromhâimana wasété mono zém hawi. Taha wa, wama umnhasi uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono hā te te 're ĩwanho'reptui mono da hā.

¹¹ A norī wa'wa hā wa'āma 're aimreme zusi aba mono zém na 're wapawapto za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re ihâimana u'âsi mono hā te za te te 're aiwapari za'ra wa'wa, te te 're wanho'reptui u'âsi mono da. Āne wamhā, ĩwē na si te za tō wama 're sōprub u'âsi. Taha zarina, te za tō da'ahā na āma 're dawata za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono āma hā, ĩwē na si wama 're sōprub u'âsi mono wa.

Paru hā datēme morī tō da, te te āma ĩsaprízé wasu'u

¹² Ni'wam norī hā asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tō wahâimana nhipese na hā wa'āma siwi tihī. Tane nherē, senai ō di ta hā. Wa norī hā 'rāwi wapē'ē na 're wasiwē'ō mono ō di. E marī wa. Marī hā wa te ai'āma 're 'manharī za'ra wa'aba mono ō wa, 're wahâimana wē u'âsi mono wa. Pi'uriwi aiwi 're wahâimana za'ra wa'aba mono ō di. Marī ĩwē si, wa tō wa te aima 're 'manharī za'ra wa'wa. Ti'ai āma ĩsazei'ō'wa norī nhimirowaihu'u pese zarina, 're wahâimana mono ō di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina si, wa āne na hā 're wahâimana oto.

¹³⁻¹⁴ Wa te āma aima ĩrob'ui'ééré za'ra wa'aba zé hā e pire di, 're sōré za'ra wa'aba mono wamhā, duré āma ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hā. Mare di. Aima wapu za'ra wa'aba di. E marī wa. Wazadawa nhipese na, marī na wa te āma

aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ō wa, aimawi na wa te āma aima 're roti za'ra wa'aba mono ō wa duré. Āne na hā sena na 're īwahāimana mono zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di. Tane nherē, wa tō wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, nimahā na asiwi wawaihu'u pese za'ra wa'aba da, wazadawa nhipese ō na 're īwahāimana mono na hā. Tawapsi te za Wanhib'apito Zezusi hā nimahā bātā na apā we īmorizéb āma, wa'āma atob'uzu za'ra wa'wa, wa norī hā za duré ai'āma īwatob'uzu za'ra wa'aba ne, tō taha bātā na hā.

15-16 'Re īhāimana mono zém na, īwēsāmri za'ra wa'aba newa, wa tō aré īsima rowē, ā hawī Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawī, apā īmorī wamhā, āma atēme īmorī aba na, te sahu da duré. Masédoniza u we īmorī 'rata wa, āma atēme īmorī aba ne, duré āma atēme īwisi aba da, te asabu na sahu za'ra wa'aba da, wa tō īsima rowē aré. Āhā wamhā, te aré asiwi īpawapto wa'wa, Zudeza u īmorizéb da hā. Āne 'wa'āhā, aré maparane īnhimipawapto wē zé hā aima wa'aba hā, īnhimiromhuri na hā.

17 Tane nherē, āma atēme īmorī aba zém na, te sahu ō di. Masédoniza hawī apā īmorī ré, āma atēme īsipai waihu'u za'ra wa'aba ō di tō. Marī hā īma hāimana wa, wa tō īnhimirosa'rata na āma saprī, āma atēme īmorī aba tō da a'ā. Āne wa, ni'wam norī hā asiré 're īhāimana za'ra wa'aba mono norī hā ma tō ī'āma rosa'rata wasété za'ra, īzadawa nhipese na hā, īmreme hā tō senai ō newa. E īnhimirosa'rata na 'rāwi te īsiwi ro'wa'rutu wa, wa tō āne hā īsima pisutu, āma atēme īmorī aba tō da hā. Mare di. E īsazei'ō'wa norī hā sima si 'rāwi te te 're īrosa'rata za'ra mono ne, wa tō āne hā īsima pisutu. Mare di. Āne wab ō di. īsazei'ō'wa norī hā marī na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhā, awa'awi te za te te dawī āma 're saprī za'ra, simirosa'rata na saprī pese wa, ta norī hā. īsimiropisutu na ropsi'āri ō nherē, te za te te dama 're nharī za'ra, siwa'rāmi. E āne, 're īhāimana mono zé hā, wa hā. Mare di. Ānei ō di.

18 'Re īhāimana u'āsi mono hā, dama umnhasi uptabi di. Niwamhā dama sadawa nhipese ō di. Ta hā wa tō īpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da, sena na. Taha wa, wa hā nimahā na hā aima īzadawa nhipese za'ra wa'aba ō di. Te aima 're īrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hā, taréi ō di. īnhimirosa'rata waptu na hā te āma 're saprī mono ō di.

19 Zezu Cristu hā bété, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra hā. Ta hā tinhimiroti ahā na te te āma 're azaprī mono ō di. Tō ōhō si īsimiroti hā te tāma 're hāimana. Tane duré, wa norī hā īsadawa wasu'u'wa norī hā, Sira hā duré Timotiu hā, tō ī'uwaibaba si, wa tō wa te aima 're wasu'u'wa norī hā. Ta norī me, wa tō wa te aima 're sadawa wasu'u'wa norī hā.

20 'Re īhāimana u'āsi mono, īwē na te te dama 're ī'aropisutu mono zé hā ahā uptabi nherē, ma tō Zezu Cristu hā pisutu, uburé te te dama āma 're ī'a'uwaimrami mono da hā. Taha wa, Zezusi hā wama umnhasi di oto, uburé te te wama āma 're ī'a'uwaimrami mono da hā. Wa norī hā wasiré īsazei'wa norī hā wasiré 're wasi'rā'ōtō mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're wawata za'ra mono wamhā, wa 're wamreme zusi, āne: "Tane tō." E marī te wasu'u, ā hā. Cristu, tō sena uburé marī na te te wama 're ī'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Tane duré, wa norī hā īsadawa wasu'u'wa norī hā sena na, wa wa te aima 're rowasu'u'wa norī hā, īwasu'u'wē wasu'u na hā.

21 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō te te 're wapawaptob u'āsi za'ra, wanhiptete sina Cristuhu āma 're wahāimana za'ra mono da. A norī wa'aba zama, te duré te te 're apawaptob u'āsi za'ra wa'wa, asiptete sina āma 're anomro u'āsi aba mono da. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō wapisutu za'ra, īwasu'u'wē na, wa te tāma 're romhuri za'ra mono da, wa norī hā.

22 Tipē'ēzani hā ma tō duré te te wama 're anhomri, wapē'ē 're, wama 're

īhâimana za'ra mono da hã. E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra, Īpē'ēzani hã wapē'ē 're, 're īhâimana mono zé hã. 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're īwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Duré, Īpē'ēzani hã wapē'ē 're, oto 're sãma mono wa, wa za wa te 're waihu'u pese za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono, sena na za te te wama âma 're ĩ'a'uwaĩrami mono zém na hã, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina.

²³ Wa hã apã ĩmorĩ wamhã, âma atême ĩsipa za'ra wa'aba õ di tõ, Corĩtu u hã. E marĩ wa. Marĩ hã 'manharĩ wasété za'ra wa'aba wa, te aihã za'ra wa'aba tõ da, âma atême ĩwisi aba õ di tõ, apã. Tõ sena, wa âne hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono nho'a. Taha wa, ĩzadawa nhĩpese wamhã, 'Re īhâimana u'âsi mono te za tõ ĩ'azã.

²⁴ E wa norĩ hã asib'apito aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono bâ, te za bété wanhimiroti hã 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. Asib'apito hã aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono õ di. A norĩ wa'wa hã te asiptete sina âma 're anomro aba mo, Cristuhu âma, 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono âna. Taré, wa wasiré wa te tâma 're romhuri za'ra, ato sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

2

¹ Āne wa, wa tõ ĩsima âma saprĩ, apã âma atême ĩmorĩ aba tõ da a'â, te ĩsina aima ropisutu za'ra wa'aba nherē, ĩnreme na te duré aihã za'ra wa'aba wa, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba tõ da. Āma atême ĩmorĩ 'rata za'ra wa'aba wamhã, ĩnhimiroti na te aihã za'ra wa'aba zém na hã ma tõ aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. Āne tõ da duré, âma atême ĩmorĩ aba õ di za a'â.

² Āma atême ĩmorĩ za'ra wa'aba 'wa'âhã, âté te aré aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa duré, ai'rata ĩnhamra aba wamhã. Āne wamhã, e 'wam norĩ hã te aré sina ĩma rowē wazere za'ra, ĩwi robzei'õ pese wamhã. Ni'wai õ di aré, âté. E marĩ wa. A norĩ wa'aba wi, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba wa.

³ Āne wa, wa tõ rob'ui'ére si âma aima sõmri za'ra wa'wa a'â, te ĩsina ĩropisutuzém nhibrob're. Wa tõ ĩsima rosa'rata, âne: "Āté ĩtême ĩmorĩ za'ra wamhã, te za ĩwi tirobzei'õ pese, ĩnhimiroti hã te te 're waparĩ za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. Āne wa, wa za rob'ui'ére si tâma sõmri za'ra a'â. Tawamhã, ĩnhimiroti hã te te saze za'ra wamhã, ĩto sina, wa za ĩtême ĩmorĩ za'ra oto. Āne wamhã, tâma ĩto za'ra zéb zarina, te za duré to sina sima 're hâimana za'ra, ta norĩ hã." Āne wa tõ ĩsima rosa'rata, ai'âma za'ra wa'aba hã. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 're ĩtoi mono õ di. E âne hã ĩ'uwaibaba, ĩma hã. E wē di. Mare di. Taha wa, wa tõ a'â rob'ui'ére si âma aima sõmri za'ra wa'wa.

⁴ Te âma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'aba wamhã, wa tõ ai'âma robzépata za'etē za'ra wa'wa, ĩpē'ē 're. Āne wa, ĩpē'ézé uptabi di. Taha wa, wa tõ aiwa'õ duré. E tawamhã, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba da, wa tõ âne na hã âma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hãĩ õ di. ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba zém na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tõ âne na hã âma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa.

Aibã âma, ĩwasédé hã da te oto 're ĩmadã'ã za'ra mono õ zé wasu'u

⁵ Ni'wa hã aibã hã, asiré 're īhâimana za'ra wa'aba mono hã misi ma tõ tihâimana wasété na sina ĩwi robzei'õ. Tane nherē, e ĩwi si ma tõ tirobzei'õ. Mare di. A norĩ wa'aba wi zama, ma tõ aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa sry na, aibã 're īhâimana wasété mono zém na hã. E aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa tõ âne na hã aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Sry na ma tõ

aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa. Īwi si ma tō tirobzei'ō pese, tiwasédé hā te te 're ab'manharī mono wa, aibā hā.

⁶ Ō hā aibā hā ma tō asiwi Īwē'ō za'ra wa'wa. Ai'ahā wa'aba na ma tō asiwi Īwaihu'u za'ra wa'wa ta hā, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wa, asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono tō da a'ā. Āne hā wē di tō.

⁷ Tane nherē, a norī wa'wa hā Īwasédé hā āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za oto. Tāibā. Ma tō siwē'ō, tiwasété na hā. Apā te za asiwi Ī'āri wē wa'wa, robze na asiré 're hāimana aba mono da oto apā. Tiwi robzei'ō pese wa, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te rēme tō da, te za apā asiwi Ī'āri wē wa'wa.

⁸ Taha wa, ma'āpé asiwi pawapto wē wa'aba, aima Īsawi pese za'ra wa'aba zém na, te te sina aiwaihu'u pese za'ra wa'aba da, robzei'ō u'āsi 're hāimana tō mono da, asiré za'ra wa'aba.

⁹ Īnhimi'ui'éré 'rata na, wa tō aima āma roti za'ra wa'wa, aibā hā tō ō hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba da. Īnhimiroti si 'madā'ā za'ra wa'aba zō, wa tō aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, aibā hāiba na hā.

¹⁰ A norī wa'wa hā, dawasédé da te 're Ī'manharī za'ra mono zém na hā oto da'āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono tō da, asima 're pisutu za'ra wa'aba mono wamhā, Īzama te oto da'āma 're ab'madā'ā mono ō di za tō. Taha wa, aibā hā tiwasédé Īpire hā tō sena te te 'manharī wamhā, wa za tō Īsima pisutu, asarina wa'aba, Īwasédé hā te oto āma 're 'madā'ā tō mono da, simisutu ato sina asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da apā. Cristuhu nho'a, wa āne na hā aima Īsiwasu'u za'ra wa'wa, Īwasédé hā za te oto āma 're Ī'madā'ā mono ō na hā, aibā āma hā.

¹¹ Aibā hā tiwasédé te te 're Ī'manharī mono zém na hā, wa te oto āma 're 'madā'ā za'ra mono tō da, wa te wasima pisutu za'ra ō wamhā, Satanasi hā te za tizadawa nhipese zéb zarina, wama 're simiza'repese za'ra. Marī na te za te te wawi 're ro'wa'rutu u'āsi za'ra, wasiré Īsazei'wa norī wī, robzei'āna wasiré 're wahāimana za'ra mono da oto. Satanasihi hāimanazé hā wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za tō wasima pisutu pese za'ra ni, Īwasédé hā wa te oto āma 're 'madā'ā za'ra mono tō da, aibā āma hā.

Paru hā Torowadi āma sāmra ré, hâtâ'ā na Īsāmrazé wasu'u

¹² Āne wa za duré aima Īsiwasu'u za'ra wa'wa. Torowadi na 'ri nho'ōmo nhisi u, wa tō mo, tame Cristuhu wasu'u wē hā te dama wasu'u da. Tamomo Īmorī wamhā, Wanhib'apito hā ma tō Īma 'ridawa Īnhowa, tame te oto tāma romhuri da.

¹³ Tane nherē, wa tō Īhâtâ'ā sina Īhāimana, wasisānawā Titu hā Īzō sāmra ō wa, tame te sōpētē da nherē aré. Taha wa, wa tō ōne haré ta hawi mo, Masédoniza u we Īmorī da.

Wedewa'u Īsadazei uptabi hā dama 're Īsadazei pu'u mono ne, Cristuhu wasu'u wē na da te āma 're Īropéi mono zé wasu'u

¹⁴ Tane nherē, 'Re Īhāimana u'āsi mono āma si, wa za 're Īwata u'āsi. Ta hā te za sasarina te te 're wa'anhimroi u'āsi, Cristuhu āma 're Īwahāimana za'ra mono zéb zarina, wa'āma 're sib'a'u wē za'ra mono wa. Da'wapéi'wa norī nhib'apito hā tinhitob'ru norī āma te te ai'uté za'ra wē te, da'ahā nho'a sasarina te te 're Īsimroi mono ne, taha ma si wa te oto tāma 're romhuri za'ra mono da, te za sasarina si te te 're wanhimroi u'āsi, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Te duré te te 're wapawapto u'āsi za'ra, Cristuhu wasu'u wē si daro mono bā wa te dama āma 're ropéi mono da, Cristu hā aihīni da te oto 're waihu'u za'ra mono da. Wedewa'u Īsadaze hā da te 're zata za'ra mono wa, 're Īsadazei pu'u za'ra mono ne, wa za wa te dama āma 're ropé, Cristuhu wasu'u wē hā.

15-16 Wedewa'u ĩsadaze hā 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ĩwē wairébé mono ne, te duré 'Re ĩhāimana u'ási mono hā wama 're toi u'ási za'ra, Cristuhu wasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono wē te. Tane nherē, aiwa da te dasima 're wē za'ra mono ō di, Cristuhu wasu'uwē hā. Ni'wam norī hā ĩwasu'uwē te te siwi 're wē'ō za'ra mono wamhā, ta norī hā te za tipē'ē 're dā'ā u'ási ne 're hāimana u'ási za'ra, 'Re ĩhāimana u'ási mono nhiti. Marī hā dama uzé pire wa, da te dasiwi 're ĩwē'ō za'ra mono ne, te ta norī hā te te siwi 're wē'ō pese za'ra, ĩwasu'uwē hā. Ni'wam norī si ĩwasu'uwē te te sima 're ĩwē za'ra mono norī si, te za 'Re ĩhāimana u'ási mono hā te te 're anho'reptu, hāiwa āma ĩrata 're si'ubumroi u'ási mono da. Ta norī ma si, tāma 're wē u'ási za'ra mono di Cristuhu wasu'uwē hā, marī ĩsadazei uptabi hā 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ĩwē wairébé mono ne. E 'wa hā 're hāimana mono bā, si'uihā na tiwaihu'u pese na Cristuhu wasu'uwē na romhuri na te te āma 're ĩuwaimrami mono da hā, 'Re ĩhāimana u'ási mono ma. Ni'wa hā sada hāimana ō di.

17 Ni'wam norī hā 're simarī ahā za'ra mono da si, te 'Re ĩhāimana u'ási mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra. Tane nherē, wa norī hā ta norī ne, 're wahāimana za'ra mono ō di. Marī aimawi zō, wa te wasima 're romhuri za'ra mono ō di wa norī hā, 'Re ĩhāimana u'ási mono zadawa wasu'u na hā. Cristuhu waihu'u pese zarina si, wa tō wa te dama 're rowasu'u za'ra sena na, 'Re ĩhāimana u'ási mono nho'a, āne da, te te wapisutu za'ra wa, ta hā.

3

'Re ĩhāimana u'ási mono hā te te dama ĩropisutuzép té wasu'u

1 Āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba wa, te za duré wa'āma ĩrosa'rata za'ra wa'wa áté, rāwi wasina ĩwawatazém na hā. E wanhimiromhuri na wawasu'u na rob'ui'ééré ré, wa tō āma atēme za'ra wa'aba hā wanem ni, sena na 'Re ĩhāimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa na, wa te dama 're ĩromhuri mono zé wasu'u na rob'ui'ééré ré hā. Mare di. Ni'wam norī si te za atēme 're sihutu 'wa, nima hawimhā, ĩsimiromhuri wasu'u na rob'ui'ééré ré hā. Duré aihawi wa'aba hā, ĩsimiromhuri na dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb ré, te za ta norī hā 're nomro, nimomo. Tane hāi ō di, wa norī hā.

2 Darob amoi u, 're wane mono wamhā, asimirob'ui'ééré za'ra wa'aba ré, 're wane mono ō di, da te dasiwi 're ĩwawaihu'u mono zéb da hā. Mare di. Cristuhu wasu'uwē na wanhimiromhuri zarina 're saze za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhāimana u'ási mono āma si 're anomro wē wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina si te za da te dasiwi 're wawaihu'u, sena na 'Re ĩhāimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩwahāimana mono na hā.

3 Wanhimiromhuri zarina si, Cristu hā 're saze za'ra wa'aba mono wa, te taha na si da te 're wawaihu'u, Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono zém na hā, danhimirob'ui'ééré hā da te 're sōré za'ra mono wa, marī hā da te āma 're ĩwaihu'u za'ra mono ne. Tane nherē, marī na da te 're ĩrob'ui'ééré za'ra mono zéb zarina, 're saze za'ra wa'aba mono ō di, a norī wa'wa hā. 'Re ĩhāimana u'ási mono hā ĩsi'utōrī'ō pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina si, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. E étē tōmo baihā na rob'ui'ééré zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. 'Re ĩhāimana u'ási mono pē'ēzani hā marī hā aipē'ē 're te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tō oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo, Cristu hā.

4 A norī wa'wa hā wanhimiromhuri zarina, ma tō oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za oto asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono na hā. Cristuhu

nhimipawaptobzéb zarina si, wa tō wa norī hā sena na wasina waihu'u ni, 'Re ihāimana u'āsi mono nho'a.

⁵ E wa norī hā wasi'uīhā na wama waihu'u pese di āne hā, Cristuhu wasu'uwē na wa te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hā. Mare di. 'Re ihāimana u'āsi mono te 're ĩwapawapto mono zéb zarina si, wama waihu'u pese di, ĩwasu'uwē na, wa te dama 're ĩromhuri mono zéb da hā, taha zarina, da te 're saze za'ra mono da.

⁶ Taha si ma tō te te 're wapawapto, te te dama ĩropisutuzép téb zarina, wa te dama 're romhuri wē mono da. E niha tawamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép té hā. E 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihī nhimi'ui'éré, te wasu'u, ā hā. Mare di. 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té, te wasu'u, ā hā. Mozésihī nhimi'ui'éré zarina 're danomro mono nherē, e taha zarina te za 're dasisō'reptu za'ra, ropipa hawimhā. Mare di. Ni'wa hā te te sina uwaimrami waihu'u ō di, Mozésihī nhimi'ui'éré hā. 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép té hā da te 're saze za'ra mono wapsi, te za ĩpē'ēzani hā te te 're da'anho'reptu ropipa hawi, rowē na ĩsiré 're dahāimana u'āsi za'ra mono da oto.

⁷⁻⁸ Duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō tinhimiroti na rob'ui'éré, ētē tōmo baihā na, Mozésihī ma, te te sōmri da. Rowa'a za'ētē na ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā ĩtēme wi, Mozésihī u hā. Tawamhā, Mozési hā ētē tōmo baihā na rob'ui'éré te te mrami pari, Izarazéhé nhihudu norī u sa'a hawi apā te te ĩtēme ĩré si'ra za'ra wamhā, ĩ'ubu na hā rowa'a hā sa'ētē di. Sa'a hawi, morī ré, ĩ'ubu na rowa'a hā syry na sipari nherē, tawamhā, Izarazéhé nhihudu norī hā titōmo na te te 'madā'ā hā waihu'u za'ra ō di, Mozési hā. E marī wa. 'Re ihāimana u'āsi mono hawi wa, rowa'a hā. 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā ētē tōmo baihā na rob'ui'éré hā, ĩsimirowa'a ré, Mozési hā te te datēme āwisi nherē, wē nherē, taha si, da te 're ĩ'madā'ā za'ra mono zéb zarina, 're dasisō'reptu waihu'u za'ra mono ō di. ĩsimiroti 'rada hā wē nherē, taha nhipai u wē uptabi di, ĩpē'ēzani nhimipawaptobzé hā, taha zarina, 'Re ihāimana u'āsi mono 'rata 're ĩdanomro u'āsi mono zéb da hā, rowē uptabi āma hā.

⁹ 'Re ihāimana u'āsi mono hā tinhimiroti 'rata na ētē tōmo baihā na rob'ui'éré hā Mozésihī ma, te te ĩsōmri hā wē nherē, da te dasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ō wa, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te siwi 're da'awē'ō. Tane nherē, te te dama ĩropisutuzép té hā taha si wē uptabi di. E marī wa. Taha zarina, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te oto 're wa'awēsāmri mono wa, duré taha zarina, wawasédé hā te te oto wa'āma 're ab'madā'ā mono ō wa, Wamama hā.

¹⁰ Duréihā Mozési hā 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'éré ré ētē tōmo baihā ré, te te si'rai wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono te, rowa'a na te ĩré mo, wē wa, ĩsimiroti hā. Tane nherē, rowa'a hā ma tō ai'utō. 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép tép si, wē uptabi di oto, Cristuhu wasu'uwē na hā.

¹¹ 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā wē wa, ma tō Mozésihī hāiba na tirowa'a, ētē tōmo baihā na rob'ui'éré hā te te mrami ré hā. Tane nherē, āma nomoro hā ō di, rowa'a na hā. 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép tép si wē uptabi di, taha si 're si'utōrī waihu'u mono ō wa za, te te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u wē hā.

¹² 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép té hā, niwamhā wawi 're si'utōrī za'ra mono dai ō wa, wa taha umnhasi sina, wa te 're 'madā'ā u'āsi. Taha wa, wapahi āna, wa tō wa te dama 're wasu'u u'āsi, ta hā.

¹³ Tawamhã Mozési hã ma tô 'rã ubu ré datēme simasisi, ĩ'ubu na rowa'a hã tiwi ĩsi'utōrĩ na te te siwi waihu'u za'ra tō da, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Tanei ō di, wa norĩ hã. Cristuhu wasu'uwě hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, wanhiséb āna, wa za tō wa te dama āma 're rowasu'u za'ra, niwamhã dawi 're si'utōrĩ mono dai ō wa za.

¹⁴⁻¹⁵ Duréhã Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô 'rãihatob za'ra. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono nhimiroti hã te te 're waihu'u za'ra mono ō di, niha te te sina tãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Ta hawim haré, te zahadu da'rã ubu ré 're ĩdahãimana za'ra mono ne, 'Re ĩhãimana u'ási mono te te tãma ĩropisutu za'ra zéb 'rata na rob'ui'ééré hã te te sima 're sōré u'ási za'ra, rowahutuzéb āma, ĩsimiroti 'rada hã te te 're ĩ'madã'ã pese za'ra mono zéb zarina, te te 're sō'reptu za'ra mono da newa, ta norĩ hã. Tane nherē, ni'wam norĩ hã Cristuhu āma 're nomro mono wapsi, te za da'rã ubu āna 're ĩdahãimana za'ra mono ne 're hãimana za'ra, ta norĩ si.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwě u 're sipizari za'ra mono wapsi, te za da'rã ubu āna 're ĩdahãimana za'ra mono ne, 're hãimana u'ási za'ra, ta norĩ ma si, oto waihu'u pese za'ra wa za.

¹⁷ Wanhib'apito si, wa te 're saze za'ra mono wamhã, Tipē'ězani ma, te za te te 're wa'apisutu, taha si te te 're wa'apawapto mono da, rowē na āma 're wanomro mono da, marĩ na wasi'uihã na wa te wasina tãma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zém na, 'rãwi 're wasi'madã'ã za'ra mono tō da, duré taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te 're wa'anho'reptui mono da newa.

¹⁸ Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã da'rã ubu āna ne, wa oto 're wahãimana za'ra. Taha wa, Wanhib'apito 're ĩmorĩ wě uptabi zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. ĩpē'ězani te te 're ĩwa'apawapto mono zéb zarina, wa za oto 're ĩwanomro wě mono zém na, wa te wasima āma 're sa'ětē za'ra, ĩsine āma 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã.

4

Piza na zé'a 'manharĩ na romnhimír'é'ézé wasu'u

¹ 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ma tô tinhimizawi pese zéb zarina wapisutu, ĩsadawa wasu'u na wa te tãma 're romhuri mono da. Taha wa, wãwi 're robzei'ō mono āna, wa tô 're wahãimana u'ási.

² Ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tô wawasédé hã wa'āma sa'ra za'ra, wahãimana nhipese sina dawi 're wahãimana mono newa. Uburé marĩ hã pi'uriwi da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, wa tō wa te wasiwi 're awě'ō. 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u hã, wa te dawi āma 're 'wa'rutu mono ō di. Ōhō si, wa tō sō'awi wa te dama 're wasu'u u'ási, sena na, 'Re ĩhãimana u'ási mono nho'a. Āhã zarina, te za 'rãwi dapē'ē na da te 're wawaihu'u za'ra, wazadawa nhipese āna, 're ĩwahãimana mono zém na hã.

³ Cristuhu wasu'uwě hã wa te dama 're ĩwasu'u mono hã suwai haré te ni'wam norĩ wi 're hãimana zahadu, 'Re ĩhãimana u'ási mono nhiti, za 're ĩnomro u'ási mono norĩ wi.

⁴ Ta norĩ hã, Cristu te te 're saze za'ra mono ō wa, ma tô Wa'uburé hã ĩpo're'ō norĩ nhib'apito hã te te 're apo're nhito, tob'a ne 're hãimana za'ra mono da. Taha wa, Cristuhu wasu'uwě hã wě uptabi nherē, rob'uiwézém ne, te te dama 're rowa'a za'ra mono nherē, te te 're waihu'u za'ra mono ō di, ta norĩ hã. Cristu hã aiwa Timama ne 're morĩ wě uptabi nherē, ta norĩ hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono ō di, sena na ĩwasu'uwě na hã.

⁵ Wa norī hā wa'āma si 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da, duré wanhimiroti si 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da, wa te āma aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono ō di. Zezu Cristuhu si, wa tō wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, uburé Wanhib'apito na 're waihu'u za'ra wa'aba mono da si. Taré, wa wa norī hā aima romhuri aba 'wa hā 're wahâimana. Zezusihi si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zéb da si, wa tō wa norī hā wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Duréihā ropoto na'rata hawinhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma tō tinha, āne: "Āhāna hā robra si 're asa'wari mono nheré, oto airowa'a na." Āne te tinha. Tane ma tō duré wapê'ê 're, te te wama 're arowa'a oto, ĩsadawa wasu'u hā wa te oto āma 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā. Cristu hā ma tō wama waihu'u za'ra, ĩmama 're ĩmorī wē uptabi na hā.

⁷ Āté ni'wa hā te za marī ĩwē uptabi hā ĩwa'âbâ za'ēne hā piza na zé'a 'manharī 're tisē, piza ĩsipo'o pese wa, ĩmanharī uwa wa. Tane duré, wa norī hā wahâiba nhib'uware nheré, wa marī ĩwē uptabi hā wa te dama 're wasu'u, tō Cristuhu wasu'uwē hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ĩwaihu'u pese na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wawaihu'u pese newa, wa'āma si, da te 're rosa'rata za'ra mono tō da.

⁸ Wa norī hā Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hā marī ahâ na wazada 're hâimana mono nheré, da te wa'āma 're ai'uté waihu'u mono ō di. Duré da te dasiwi 're wa'ruiwapari mono wa, wa'râ 'remhâ wama 're ro'wa'rutu mono nheré, wasina 're wahâtâ'â mono wa, wawi 're robzei'ō waihu'u mono ō di.

⁹ Wanhitob'ru norī hā te te wa'āma 're rob'manharī wasété u'âsi za'ra mono nheré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā niwa te te warēme ō di. Ta norī hā te te siwi 're wa'ahâri mono nheré, wazô 're rob'é'é waihu'u mono ō di.

¹⁰⁻¹¹ Da te dasiwi wapārī da si, te da te wa'āma 're rosa'rata u'âsi za'ra aré, Zezusi hā da te dasiwi ĩwīrī ne da. Zezusihi wasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u mono wa, wa wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana. E marī te wasu'u tawamhā, da te wa'āma 're rob'manharī wasété u'âsi mono nheré, wasi'utōrī'ōzé hā. Cristu hā dâ'â nheré, apâ ĩhâiwa'utuzé, te wasu'u, sena na ĩwaihu'u pese zéb da hā.

¹² Taha wa, Cristuhu wasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u mono wa, wa awē sidâpâsi wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana u'âsi. Taha zarina te za oto a norī wa'wa hā rowē na 're anomro u'âsi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré si.

¹³ Duréihā apito Dawi hā ma tō āne na āma rob'ui'éré: "Re ĩhâimana u'âsi mono hā wa tō te ĩsina 're umnhasi, te te 're ĩpawapto mono da. Taha wa, ĩmreme āna 're ĩhâimana waihu'u mono ō di. Wa tō te dama 're wasu'u u'âsi, ĩsimiroti hā tō sena wa." Āne duréihā apito Dawihi nhimi'ui'éré, ĩbaihâ na hā. Tane duré wanhimirosa'rada hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā wa te wasina 're umnhasi pese mono wa, duré wa te 're sazei pese mono wa, wa ĩsadawa wasu'u na wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wanhib'apito Zezusihi hâiwa'utu'wa hā te za duré wahâiwa'utu, Zezusihi āma si 're wahâimana mono wa. Tawamhā asiré wa'aba te za sitēme wazaprō, hâiwa u. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁵ Wa norī hā ai'madâ'â sina za'ra wa'aba, wa marī hā ahâ na wa te 're sépata. Tawamhā Cristuhu wasu'uwē na daro mono bâ wa te 're da'apawapto mono wamhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina, da'āma 're ĩsiwārī mono zé hā, wa za wa te dama āma 're aropé, da'ahâ uptabi na oto ĩré 're dahâimana za'ra mono da. Taha zarina te za da'ahâ na āma 're dawata

za'ra oto, 'Re ihâimana u'âsi mono âma hã, tinhoprubzéb zarina, da'âma 're siwãrĩ mono wa, te te duré 're da'anho'reptui mono wa oto.

Datômo na dama ĩ'madâ'â waihu'u'ô zô, da te 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

¹⁶Taha wa, wawi 're robzei'ô waihu'u mono ô di, romhuri hã wa te aré 're ĩsahãri mono zéb da hã. Mare di. Awê sidâpâsi wahâiba prædubzéb u, wahâiba téb ré wanhiptetez hã wawi 're si'ré u'âsi mono nherê, wa wap'ê 're apã 're wanhiptete u'âsi. Taha wa, wawi 're robzei'ô waihu'u mono ô di tó.

¹⁷Ti'ab ré, wa za tó wa te 're robzépata a'â. Tane nherê, ta hã wama wapure di. E marĩ wa. Taha wa'rãmi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã ĩwê uptabi na duré ĩpire uptabi na te te wama 're wa'âbã, ĩsi'utõrĩ'ô na hã. Ti'ab ré, wa te 're robzépata za'êtê mono nherê, taha nhipai u wê uptabi di za, ĩwê na te te wama ĩropisutu sirômo zé hã.

¹⁸Uburé marĩ hã ti'ab ré, datômo na da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono si, si'utõrĩ pese di, ta hã. Hãiwa âma hã marĩ hã datômo na da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono ô si, 're si'utõrĩ waihu'u mono ô di za. Te za 're hâimana u'âsi za'ra. Taha wa, ti'ab ré datômo na da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zô si, wa te 're rob'ruiwapari mono ô di za. Datômo na da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono ô zô si, wa za wa te 're rob'ruiwapari u'âsi, wa norĩ hã.

5

¹Wahâiba hã 'ri na, wa za oto âma aima simiré'é za'ra wa'wa. A'ubuni wi 're dazâmori mono ré hã, romhã 'manharĩ na 'ri hã ĩwa 're dasi'ubumroi hutu mono ré, te za dasisa'u da te dasiwi 're 'ri nhamra. Tane duré, wa norĩ hã. Ti'ai âma 're wahâimana hutu za'ra mono ré, te za wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra. 'Ri ĩwê uptabi hã dama 're simasam hã mono da, te za duré ĩwê na da te dasima 're 'ri za'ra. Tane te za duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã wahâiba té hã te te wama 're ab'manharĩ, ĩwê uptabi hã, hãiwa âma za wawi 're ĩsi'utõrĩ waihu'u za'ra mono ô hã, taha ré si oto ĩ'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. Âne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ ma hã.

²Ti'ai âma wahâiba ré ré, wa wa te sô 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, hãiwa âma wahâiba ĩtém na za oto 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zô, âme ti'ai âma da'uza ĩhã tém na 're dasi'uza za'ra mono da, da te sô 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono ne.

³Ai'urêwi 're danomro mono wa, dama 're ĩdanhiséb za'ra mono ne, hãiwa âma hã wahâiba âna 're wahâimana za'ra mono ô di za. Wahâiba téb ré si, wa za tó 're wahâimana u'âsi za'ra.

⁴Ti'ai âma wahâiba ré u'âsi 're wahâimana za'ra mono ô di za. Ti'ab ré, wa 're wawab'êtê u'âsi za'ra, wa te 're robzépata za'êtê za'ra mono wa, wahâiba na hã. E tawamhã wa za wa te wasima 're rosa'rata za'ra, 're wadã'â su'u za'ra mono da, wahâiba zô 're rob'é'é za'ra mono hã. Mare di. Âne na hã wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono ô di za, wa norĩ hã. Tane nherê, wa za tó sô 're watob'uzu u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wahâiba ĩtém na ĩsi'utõrĩ waihu'u'ô na, za te te wama âma 're ĩ'azaprĩ mono zéb zô. Âne wamhã, ti'ab ré aré wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra mono da nherê, wa za taha wa'rãmi ĩsi'utõrĩ'ô ré 're wahâimana u'âsi za'ra.

⁵'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tó te te wama 're apisutu siro, âne hã. Tipê'êzani hã ma tó te te wama 're anhomri, sena na wahâiba ĩté hã za te te wama 're ĩ'anhomri mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da.

⁶Taha wa, wa za 'Re ihâimana u'âsi mono umnhasi sina 're wahâimana za'ra a'â, wato sina. Wahâiba hã ti'ab ré, za wawi 're ĩsi'utõrĩ za'ra mono ré, 're

wanomro mono wa, wa a'â hâiwa âma Wanhib'apito 're ĩsâmra mono zém nhiti 're wahâimana za'ra, za 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zém nhiti zama.

7 Wa norĭ hâ, uburé marĭ hâ hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te wama 're ĩ'anhomri mono hâ, ti'ab ré watômo na romhâ ré, wa te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, 're wahâimana za'ra mono ô di. Uburé te te sima wa'âma 're ĩ'aropisutu mono zém na, wa te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina si, wa âma 're wahâimana za'ra, watômo na wa te wasisôwa 're 'madâ'â za'ra mono ô nherê, romhâ ré.

8 Wa norĭ hâ wato sina, wa oto 're wahâimana u'âsi za'ra. E marĭ wa. Ti'ab ré, wahâiba hâ wawĭ 're si'utôri pese za'ra mono nherê, wê uptabi di za, taha nhowa're're, hâiwa âma Wanhib'apito 'rata 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zé hâ.

9 Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ 're ĩwahâimana za'ra mono zém na, wa'âma 're toi u'âsi mono da si, wa za 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra, ti'ai âma wahâiba ĩ'ratare ré, duré hâiwa âma wahâiba ĩtéb ré.

10 E marĭ wa, wa za âhâ zô si, wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, ti'ab ré hâ. Niwapsi, wa za tô uburé Cristuhu nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wê na, duré wahâimana wasété na zama. Tame te za oto niha te te wama 're arowairébé, ti'ai âma uburé marĭ, wa te 're ĩ'manharĭ za'ra mono zéb zarina, ĩwê na, duré ĩwasété na zama.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ da'âma 're ĩsiwadi mono zé wasu'u

11 Wa norĭ hâ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĭ hâ, wa tô Wanhib'apito hâ wa te wasiwi 're wazéb za'ra. Taha zarina, wa tô duré wa te 're dapawaptob za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u si, 're dasipizari za'ra mono da. Wa norĭ hâ marĭ zô si, wa te 're dapawaptob za'ra mono ô di. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, wawaihu'u pese za'ra di, uburé 're ĩwahâimana za'ra mono zém na hâ. Taha wa, ĩwê si, wa te 're ĩ'manharĭ za'ra mono zé hâ, tâma waihu'u pese di duré. Âne na hâ sena na aipê'ê 're, âté aima waihu'u pese za'ra wa'aba di duré.

12-13 Ni'wam norĭ hâ zudezu norĭ hâimanazéb uwaibaba, danho'a dama 're hâimana za'ra mono wê te, te sina 're wata za'ra. Ta norĭ hâ ma tô wanhimiromhuri hâ te te 're 'madâ'â za'ra. Tane nherê, wapê'ê 're wanhimirosa'rada hâ, ta norĭ hâ te te wawĭ 're waihu'u za'ra mono ô di. Taha wa, te ta norĭ hâ te te dama wa'âma 're romnomri za'ra, âne: "Paru norĭ hâ simiza'rese âna, te 're hâimana za'ra. Ma tô duré 'râihaiwamnarĭ za'ra." Wê di tô. Tane nherê, wa norĭ hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, wa za tô wa te 're romhuri u'âsi za'ra, wanhimiromhuri na âma 're wawata za'ra mono da. Ta norĭ hâ te duré âne te te wa'âma dama 're romnomri za'ra: "Paru norĭ hâ te simirosa'rata nhipese na te te dama 're rowasu' u za'ra, ĩsimiroti hâ sena newa, da te âma 're saze za'ra mono da." Wê di tô. Wa'âma romnomri wasété nherê, wa tô wa te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa, wanhimi'ê na. E wasina 're wawata za'ra mono da, wa âne hâ aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Dama 're wawasu'u wê za'ra wa'aba mono da, wa âne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'râwi wanhimirosa'rada ĩwê hâ da te wa'âma 're ĩwaihu'u za'ra mono da si, ĩré 're ĩwahâimana za'ra mono hâ 'râwi.

14 Cristu hâ te te 're wa'azawi pese mono wa, wa wanhimi'ê na, wa te tâma 're romhuri za'ra, da'âma. Wa norĭ hâ wasima si, 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra mono ô di za. Dawasété wa'âbâzéb da, ma tô Cristu hâ uburé dadada dâra da'upana, dawasété wi 'râwi 're dasiwa'âbâ za'ra mono da, dasi'uihâ na dasisada 're dadâ'â waihu'u za'ra mono ô wa.

15 Āma 're ĩnomro té mono norĩ hã, sima si āma 're hãimana za'ra mono tō da, ma tō dazada dārã, Cristu hã. Taha zarina, te za sada ĩdã'ã za'ra ma si 're hãimana za'ra, duré sada ĩhãiwã'utu za'ra ma si, Cristuhu ma si.

16 Āne wa, ti'ai āma ĩsazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa te da'āma 're rosa'rata za'ra mono õ di za oto, 're ĩdahãimana za'ra mono zém na hã. Wa hã bété. ĩsazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa tō te 're rosa'rata aré, Cristu 're ĩhãimana mono zém na hã, taré newa. Tane nherē, taha zarina, te āma 're rosa'rata mono õ di oto, wa hã.

17 Ni'wam norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono wa, simisutu tihãiba na sina 're sitob za'ra mono wamhã, 're ĩdapoto téb za'ra mono zéb ré si, te za oto 're hãimana za'ra. Taha wa, te za 're ĩnomro 'rata mono zé hã tãma 're si'utõrĩ za'ra. Tãibã za oto. Taha wa'rãmi, te za oto 're ĩdahãimana téb za'ra mono zém na si 're hãimana za'ra, ĩwē na si.

18 Āne hã ma tō ĩwē si te te wama 're ab'manharĩ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, āma 're ĩwanomro mono zép téb da hã. ĩsitob'ru na, wa tō aré tãma 're wahãimana za'ra. Tane nherē, Cristuhu dã'ázém na, ma tō wa'āma 're siwadi za'ra oto. Wa norĩ hã dama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tō duré wama pisutu za'ra, wa te da'āma 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, taha zarina, da'āma zama 're siwadi mono da duré, wasine.

19 Cristuhu dã'ázém na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'āma 're ĩsiwadi mono zé wasu'u na, wa wa te dama 're rowasu'u za'ra, dawasété na oto da'āma 're ĩpo're pu'u mono õ zéb zarina hã. Ma tō oto wama pisutu za'ra, āne na, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

20 Taha wa, ma tō Cristu hã datéme wazatõrĩ za'ra, ĩsadawa para, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Āne, wa wa te dama 're roti pese za'ra, Cristuhu nhisi na: "Ma'ãpé, 'rãwi asi'madã'ã za'ra wa'aba, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ai'āma siwadi za'ra wa'aba da oto." Āne na ma tō wa'u'ãbã te te dama 're aroti pese, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

21 Cristu hã ti'ai āma 're morĩ ré, ma tō wasété āna 're hãimana u'ãsi. Tiwasédé hã te te 'manharĩ õ nherē, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō uburé wawasédé, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na hãiba wati'i, wa'upana za'ra, Cristuhu āma 're wanomro mono wa, te te oto 're ĩwa'awēsãmri mono zéb da hã.

6

1 Wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono siré, wa te tãma 're ĩromhuri za'ra mono norĩ hã, wa za oto aima āma roti pese za'ra wa'aba ni. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tō tinhimizawi pese zéb zarina, aima 're sõprub za'ra wa'wa, ĩwē na hã. Taha wa, ĩsazei'wa na taré dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, te za asa ĩwa'rãmi asina tãma 're ĩuwaimrami u'ãsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma hã.

2 Duréhã ĩza'iza hã ma tō 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ére, āne: "Ai'āma ĩpé'ézézéb da, bãdã te ĩsima ĩpisutuzém na, wa tō aiwapa. Te ĩ'asõ'reptuzéb da, bãdã hã ĩwa waptã'ã wamhã, wa tō aipawapto tō." Āne duréhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ére hã. Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Bãdã ma tō oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimizawi pese zé hã asi'uihã na asima tiwi waptērē za'ra wa'aba da, duré te te asõ'reptu za'ra wa'aba da.

3 Wa norĩ hã wa 're wasi'madã'ã za'ra 'rãwi, 're ĩwanomro wē mono zõ, ni'wam norĩ hã wahãimanazém na te te 're wa'madã'ã za'ra mono wa, taha zarina, tiwasété na oto 're si'marõpãrĩ za'ra mono tō da, Cristuhu wasu'uwē hã duré te te siwi 're wē'õ za'ra mono tō da. Wa te dama 're ĩromhuri za'ra

mono zé hã, da te dasiwi 're wē'ō za'ra mono tō da, wa ãne na 'rãwi 're wasi'madã'ã za'ra, wa norĩ hã.

⁴A norĩ wa'wa hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, wa te 're ìromhuri za'ra mono zém na si, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, wa uburé marĩ hã wē na wa te 're 'manharĩ za'ra. E niha tawamhã, 're ìwahãimana za'ra mono zé hã. Uburé marĩ na, wa te 're robzépata za'ra mono nheré, duré rowasédé hã wazada 're wairébé u'ãsi mono nheré, wa wanhiptete sina ãma 're wanomro u'ãsi, wa te 're sazei'ō utōrĩ za'ra mono ãna.

⁵'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa oto 're wahãimana za'ra mono wa, ma tō da te dasiwi 're wahã za'ra. Ma tō duré nasi dasiwi wanheme ni, dazazéb 're. Wazada 're dahãimana wasété za'ra mono wa, te da te wawi 're ro'wa'rutu u'ãsi za'ra, Wanhib'apito, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono ré hã. Wanhimirohuri na, wa dama 're wasiwasutu za'eté u'ãsi za'ra, Wanhib'apito wasu'uwé na hã. ãne wamhã, wanhotó ãna ma tō duré wa'ãma 're awé za'ra, nimahã mara na hã. Wasai ãna, wa duré nimahã bâtã na hã 're wasi'ubumro.

⁶ãne na, wa te 're robzépata za'ra mono nheré, wa tō 're wanomro wē u'ãsi. 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimirowaihu'u si, wa tō oto wa te 're waihu'u pese za'ra. Taha wa, wawara sina dazada 're wazahi za'ra mono ô di oto. Wanhimizawi pese na si, wa oto 're wahãimana za'ra. 'Re ìhãimana u'ãsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina si, wa duré wa te dama 're romhuri za'ra. Wazadawa nhipese ãna, wa sena na si, wa te 're dazawi pese za'ra. ãne zarina, te za asiwi ìwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ìwahãimana za'ra mono na hã.

⁷Ìwasu'uwé hã wa tō, tō sena wa te dama 're wasu'u za'ra. 'Re ìhãimana u'ãsi mono waihu'u pese zarina si, wa tō ãne na wa te dama 're romhuri za'ra. 'Re ìwanomro wē mono zém na si, wa tō wanhitob'ru norĩ da, 're wahãimana za'ra, ta norĩ ãma, wa te 're ai'uté za'ra mono da. Taha na, wa duré ta norĩ ãma 're wasimanawawi u'ãsi za'ra, wanhitob'ru norĩ ãma hã.

⁸ãne na te za tō asiwi ìwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ìwahãimana za'ra mono na hã. Taha wa, te ni'wam norĩ hã 're ìwanomro wē mono zém na te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Te te duré dama 're wawasu'u wē za'ra. Tane nheré, te ni'wam norĩ hã te te wa'ãma 're wasété za'ra taré. Te duré te te dama 're wawasu'u wasété za'ra. Sena na dama 're wasiwasu'u u'ãsi za'ra mono nheré, te wazadawa nhipe hã te te wa'ãma 're sa'ra u'ãsi.

⁹Wa norĩ hã daro mono bâ ìsazei'wa norĩ ma, wawaihu'u pese za'ra nheré, te ni'wam norĩ hã taré na si te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Wa te wasina 're rom'nhimimnhasi u'ãsi za'ra mono wa, aré 're wadã'ã za'ra mono da nheré, wa zahadu wahãiba ré ré 're wahãimana za'ra. Da te 're wahã za'ra mono nheré, da te dasiwi wa'uprosi waihu'u ô di.

¹⁰Nimahã bâtã na, da te dasina 're wapē'ézé zani za'ra mono nheré, wa watoi u'ãsi 're wahãimana za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma si. Duré wanhibrob'ō na 're wahãimana za'ra mono nheré, wa wa te 're dapawaptob za'ra, ìwasu'uwé na si, danhibro pese ne, rowé na 're dahãimana u'ãsi za'ra mono da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono siré. Wa norĩ hã wanhimarĩ ô nheré, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, uburé te te wama 're ì'anhomri mono ré si, wa oto 're wanomro, ìwē uptabi ré si.

¹¹⁻¹²Corĩtu ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, sō'awi wa tō aima 're wasiwasu'u za'ra wa'wa, 're ìwahãimana za'ra mono zém na hã. Aiwĩ 're wasi'udã waihu'u za'ra wa'aba mono ô di. Wanhimizawizém na, wa te duré 're ai'mararé za'ra wa'aba mono ô di. A norĩ wa'aba si te asimizawizém na

're Īwa'mararé za'ra wa'aba mo.

¹³ Taha wa, Īra ne oto Īma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa za âne na aima roti za'ra wa'wa, asawi pese za'ra wa'aba sina: Ma'âpé, aipê'ê na asiwi 're wazawi pese za'ra wa'aba mono, wa norî hâ wapê'ê na, wa te 're Īasawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Aiwab ô na 're Īdahâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Cristuhu zazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî, Īsazei'ô'wa norî hâimanazém na, Īsu 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za oto. Rowa'a na 're Īdanomro wê mono zé hâ, duré robra na 're Īdanomro wasété mono zé hâ, e aiwa bâ. Mare di. Aiwab ô di. Taha wa, Īsazei'ô'wa norî siré, 'râwi 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za tô. Tô'â.

¹⁵ Cristu hâ bété. E Satanasihî me, te siré 're hâimana zahuré, aiwa. E tinhimirosa'rata na te duré 're sisaze zahuré, 're siwê'ô zahuré mono âna. Mare di. Tane duré, Īsazei'wa norî hâ aiwa 're hâimana za'ra mono ô di, Īsazei'ô'wa norî me hâ. Âne hâ baba uptabi di, wama hâ.

¹⁶ Romhâiba 'manharî hâ âma 're Īdawata za'ra mono zé hâ, e 'Re Īhâimana u'âsi mono âma 're Īdawata za'ra mono zéb 're, te aré da te 're sa'ra, 'ri 'râihâ wa. Mare di. E marî wa. Aiwab ô wa, dama hâ. Tane duré, wa norî hâ 'Re Īhâimana u'âsi mono âma' 're Īwata za'ra mono ô norî siré, 're wahâimana waihu'u za'ra mono ô di za oto. E marî wa. 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ wapê'ê 're, wa'âma 're sôrôwa za'ra mono wa oto. Taha wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhorôwa ne, wa oto 're wahâimana za'ra wasiré Īsazei'wa norî hâ, 'ri 'râihâ wam ne, wapê'ê 're, 're sâmra mono wa oto. Duréihâ 'Re Īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî hâ ma tô Īmreme na rob'ui'éré za'ra, romhâ ré Īsib'a'uwê norî âma hâ, âne: "Īnhîb'a'uwê norî siré, wa za oto 're Īhâimana u'âsi za'ra, 'râwi Ī'rata. Wa za Īsiré 're Īmorî u'âsi za'ra.

Īsib'apito, wa za oto tâma 're Īhâimana za'ra.

Tawamhâ Īnhîb'a'uwê te za duré Īma 're hâimana za'ra."

¹⁷ Âne duré Danhîb'apito mreme na rob'ui'éré wasu'u amo hâ: "Dapo're âna 're Īdanomro mono norî hâ, te za oto asiwi 're Īrême za'ra wa'aba mo, ta norî hâimana wasété zém nhiti, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

Dapo're'ô norî hâ uburé marî hâ te te siwi 're Īmanharî wasété za'ra mono zé hâ, tiwi 're upi zahu za'ra wa'aba mono ô di za oto. Tawapsi, wa za oto Īsitême te 're aiwaibui wê wa'wa.

¹⁸ Tawapsi, wa za duré Aimama 'wa hâ aima 're Īhâimana za'ra wa'wa. Tawamhâ Ī'ra te za oto Īma 're aihâimana za'ra wa'aba mo."

Âne ma tô 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ danhipai u Īsiptete uptabi hâ tinhib'a'uwê norî ma, ropisutu siro.

7

¹ Īsisânawâ norî, Īma asawi pese za'ra wa'aba norî hâ, âne hâ uburé 'Re Īhâimana u'âsi mono te te wama 're Īaropisutu mono zé hâ, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, uburé marî Īwasété wi, wa za 're wasi'madâ'â pese za'ra, âma 're wasihâiba wasété za'ra mono tô da, duré 'râwi wapê'ê 're, âma 're wasiwasété za'ra mono tô da. Taha wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ wa za wa te wasiwi 're wazé pese za'ra. Wa za duré tâma 're wasisômri u'âsi za'ra, âma 're wanomro wê u'âsi mono da.

Paru hâ dama 're Ītoi u'âsi mono zé wasu'u

² Ma'âpé, asiwi 're wazawi wê za'ra wa'aba mono, apâ 're wawaibui wê wa'aba mono da. Ni'wam norî hâ asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê,

ma tō wawasédé hā wa'āma sa'ra. Tane nherē, asiré wa te aima romhuri za'ra wa'aba ré hā, marī īwasédé hā wa te aima 'manharī za'ra wa'aba ō di, nimahā na hā. Duré wanhimromhuri zarina, aihāimana wasété na asi'marōpārī za'ra wa'aba ō di 'rāwi. Duré rob'uiprazé zō, marī hā taré, wa te aima 'manharī nhipese za'ra wa'aba ō di. Mare uptabi di.

³ E aiwasédé hā te ai'āma sa'ra wa'aba da, wa āne āma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hāi ō di. A norī wa'wa hā wama asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, niha wama 're romhāimana za'ra mono wa, 're wadā'ā za'ra mono da nherē, wama 're rowē za'ra mono di za. Āne na, wa tō aima wasiwasu'u pari za'ra wa'aba ni.

⁴ A norī wa'wa hā īma ai'umnhasi za'ra wa'aba di oto. Wa aima 're ītoi u'āsi za'ra wa'wa. Aiwasu'u wē wa'aba na, ma tō asina īma 're īrowē zani za'ra wa'aba mo. Rowasédé hā wazada 're wairébé u'āsi mono nherē, wa ītoi uptabi na 're īhāimana u'āsi.

⁵ Masédoniza u, we wasimasisi wamhā, wa te āma āpusi waihu'u ō di. Āmemhā wazada hā ro'wa'rutu uptabi di, da'ahā na wazada dahāimana za'ra wa. Duré ai'āma wahātā'ā za'ētē za'ra wa'aba di. E marī wa. Wanhib'apito wasu'uwē nhiti, aipizari za'ra wa'aba ō'umnhasite.

⁶ Re īhāimana u'āsi mono hā, taha si dapē'ē nomri'wa hā te 're hāimana, dawi 're robzei'ō za'ra mono nherē. Ta hā ma tō wapē'ē hi, Titu hā aihawi wa'aba, nimosi wei watēme wisi wa.

⁷ E tawamhā, Titu wei watēme īwisizém na si, ma tō wapē hā ī're wama da'wa. Mare di. Taha na si ō di. Aiwasu'u wē wa'aba na zama, ma tō wapē hā ī're wama da'wa, duré Titu hā asiwi īpē'ē hiri aba na aiwasu'u wē za'ra wa'aba na zama. Ta hā Titu hā ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, āne: "Corītu na 'ri nho'ōmo nhisi āma īsazei'wa norī hā te sima aiwē za'ra, 'rāwi te te duré asabu za'ra da, tāma asawi uptabi za'ra wa. Ta norī hā ma tō duré 'rāwi sina tipē'ézé za'ra, marī hā īwasétére hā te te siwi ī'manharī za'ra zém na hā. Te duré sima aiwē za'ra, te te siwi ai'upari wē za'ra da, asitob'ru norī wi." Āne na ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, Titu hā. Taha wa, aima ītoi uptabi za'ra wa'aba di, āhāna hā.

⁸ Rob'ui'éré te aima īsōmri 'rata za'ra wa'wa hā sōré za'ra wa'aba wamhā, ma tō aiwi tirobzei'ō pese za'ra wa'wa, te āma aima īnharī za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, wa tō wa hā īsiwi āma robzei'ō, te aiwi āma īrobzei'ō za'ra wa'aba zém na hā. Tane nherē, te āma īsiwi robzei'ō na sahu ō di oto. E marī wa. Te aiwi āma īrobzei'ō za'ra wa'aba zém na, āma aihāimana za'ra wa'aba ō wa oto.

⁹ Taha wa, wa hā ītoi uptabi di, āhāna hā. E īnhimi'ui'éré na te aiwi robzei'ō pese za'ra wa'aba wa, wa īto sina īhāimana. Mare di. Aiwi īrobzei'ō pese za'ra wa'aba zéb zarina, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba wa, wa īto sina īhāimana. 'Re īhāimana u'āsi mono te te aima īwē za'ra wa'aba zéb zarina si, ma tō aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa. Taha wa, wa hā marī īwasédé hā te āma aima 'manharī za'ra wa'aba ō di, īnhimi'ui'éré na te āma aima īnharī za'ra wa'aba zém na hā.

¹⁰ īsazei'ō'wa norī hā 're īnomro wasété mono zéb zarina, robzei'ō u'āsi 're hāimana za'ra mono wa, te ta norī hā dā'ā u'āsi ne 're hāimana za'ra, tipē'ē 're. Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama 're ī'apisutu mono zéb zarina si, dawi 're robzei'ō pese za'ra mono wamhā, tawapsi te za dawasété wi 're dasipizari za'ra. Taha zarina si, te za oto 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're da'anho'reptu. Āne wamhā, 're īdahāimana wasété za'ra mono zém na 're dasiwē'ō za'ra mono ō di za oto.

11 Ma'āpé, āne na āma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima aiwê za'ra wa'aba zéb zarina, aiwi ĩrobzei'ô pese za'ra wa'aba zém na hã. Taha zarina, ma tó oto asiwaihu'u za'ra wa'wa, uburé ĩwasédé hã 'râwi asiwi wê'ô pese za'ra wa'aba da. Taha wa, ma tó oto asima ĩwê uptabi za'ra wa'wa, aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na ĩma asiwasu'u za'ra wa'aba da, apâ asima ropese za'ra wa'aba da. Ma tó duré asiwê'ô pese za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima ihâimana za'ra wa'aba zém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiházém na, ĩsádawa para ĩmreme na te aihã za'ra wa'aba ô'umnhasite, ma tó ĩma aipahi za'ra wa'wa. Tane nherê, ma tó asima ĩwê za'ra wa'wa oto, apâ āma atême ĩmorĩ aba da, wasisabu su'u za'ra da. ĩ'uwaibaba na si, niha āma rosa'rata za'ra wa'aba da, ma tó asi'madâ'â za'ra wa'wa, aibã hã tiwasédé te te ĩ'manharĩzém na hã asiwi wê'ô za'ra wa'aba da. Taha wa, aiwasédé hã āma 'manharĩ za'ra wa'aba ô di. Āne, wa tó āma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

12 Taha wa, e taré aibã hã tiwasédé te te da'āma ĩ'manharĩ āma, ĩpê'ézé wa, wa tó āne na āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, taha hãiba na te āma aima nharĩ za'ra wa'aba da. Mare di. Duré e taré aibã hã te pawaptob da, wa tó āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, āne na hã. Mare di. A norĩ wa'wa hã aima wazawi pese za'ra wa'aba wa, ĩnhimiroti hã 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono na 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a 'râwi asiwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tó āne na hã āma aima rob'ui'éré 'rata za'ra wa'wa.

13 Āne hã wa te ai'āma waihu'u za'ra wa'aba wa, ma tó apâ wapê hã ĩ're wama da'wa. Tane nherê, taha zarina si ô di, aima wato za'ra wa'aba zé hã. Titu hã we watême wisi wamhã, ma tó wama aiwasu'u wê za'ra wa'wa. Ai'rata sãmra aba ré hã, ma tó, u, asiwi ĩpê'ê hiri 'wa, asiwi ĩpawapto wê wa'aba zém na hã. Āne wa, ma tó, to sina we watême wi, aihawi wa'aba hã. Āne wa, wa duré wa norĩ hã watoi uptabi na wahâimana, ĩsabãdã hã.

14 Titu hã āma atême morĩ aba ô ré, wa tó tãma aiwasu'u wê za'ra wa'wa, ĩsôwa, te te aiwaihu'u sirômo za'ra wa'aba da. Taha wa, taré te āma tãma ai'umnhasi baba za'ra wa'aba ô di, ĩsôwamhã. Wa norĩ hã wazadawa nhipese āna, wa tó wanhimirowasu'u wê na si, wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa, tó sena na āma 're ĩwawaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha zarina, Tituhu ma, wa te ĩ'aiwasu'u wê za'ra wa'aba zém na hã, tó sena na te za taha zarina si oto da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã.

15 Titu hã ai'rata sãmra aba ré, ma tó ĩsimiroti hã asiwi ĩwapari pese za'ra wa'wa. Ma tó duré asina aihâtã'â za'ra wa'aba nherê, asiwi ĩ'ári wê wa'wa, marĩ na tãma āma asina uwaimrami za'ra wa'aba ô wa, te te siwi aiwê'ô za'ra wa'aba ô'umnhasite. Taha wa, tãma asawi pese za'ra wa'aba di, āne na ai'āma po're si'ári za'ra wa'aba ô wa.

16 Taha wa, wa hã duré, aima ĩto za'êtê za'ra wa'aba di. E marĩ wa. ĩma ai'umnhasi za'ra wa'aba wa, āne na hã oto.

8

ĩsĩbrob'ô norĩ ma, 're ĩdanhoprub za'êtê za'ra mono zé wasu'u

1 Wasisānawã norĩ, wa wasima aiwê za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, ĩsazei'wa norĩ ma, 're ĩsôpru mono zé wasu'u hã, waihu'u za'ra wa'aba da, Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi āma rowahutu u, siré 're ĩsi'rã'ô'tô mono norĩ ma, 're ĩsôpru mono zé wasu'u hã.

² Ta norī hā da te āma 're ĩrowasété za'ra mono na, te te 're robzépata za'ētē za'ra mono nherē, duré sibrob āna 're hāimana za'ra mono nherē, ma tō to sina, dama tihoprub za'ētē za'ra, tite rob'uiprägém na hā.

³⁻⁴ Marī hā sa hāimana za'ra ō nherē, ma tō sa'ētē na dama sōmri za'ra, tihoprubzém na te te āma dazawi za'ra da. Si'uihā na ma tō sima pisutu za'ra, āne na wa te āma saze za'ra wa, Zeruzarē āma 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē norī te te siwi āma pawaptob za'ra da, te te sima ĩwē uptabi za'ra zéb zarina. Taha wa, wē di āne hā, dama āma ĩsōprub za'ra zé hā, Masédoniza āma ĩsazei'wa norī nhoprubzé hā.

⁵ Wa norī hā āne zō, wanhimipari ō nherē, ma tō Wanhīb'apito ma uimrehēne sisōmri za'ra ta norī hā, taha ma si 're hāimana za'ra mono da. Taha zarina, ma tō duré wama sisōmri za'ra, te te wapawaptob za'ra da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩpisutu za'ra zéb zarina hā.

⁶ Titu hā āma atēme morī 'rata aba wamhā, ma tō rob'uiprägé ubumro na sāna'rata, asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, wa tō tāma roti pese ni, duré āma atēme morī aba wamhā, rob'uiprägé ubumro na te te āma sizusi da, romhuri hā wē uptabi na te te uprosi da.

⁷ A norī wa'wa hā te Cristu hā aima umnhasi za'ra wa'aba wa, āma 're ĩsasōmri pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na, te aimreme wē na dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. ĩsimiroti hā ma tō duré 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, asimi'ē na te 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te duré asiwi 're ĩwazawi pese za'ra wa'aba mo. Āne hā aima sa'ētē uptabi za'ra wa'aba di, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, te za sa'ētē na dama asōprub za'ra wa'wa duré.

⁸ Āne hā wa hā te āma aima 'ru za'ra wa'aba ō di. Taré wa aima āma roti za'ra wa'wa, ĩnhimiroti zarina, 'manharī za'ra wa'aba wamhā, 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mono zém na, sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Masédoniza āma ĩsazei'wa norī hā simi'ē na te te 're ĩdapawaptob za'ra mono ne zō pé, wa āne na taré āma aipibu za'ra wa'wa.

⁹ Wanhīb'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto. Ta hā Timama siré robze na 're hāimana u'āsi mono nherē, ma tō hāiwa āma tihāimanazé hā we tiré a'ā, ti'ai āma si'a'uwē da, te te a'ā dame 're robzépata mono da. Asada za'ra wa'aba, ma tō dawazari si'a'uwē, taha zarina, a norī wa'aba zama 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata 're asimroi u'āsi aba mono da, hāiwa āma hā. Taha wa, Wanhīb'apito hā sisawi āna 're ĩhāimana mono ne, te za asisawi āna dama asōprub za'ra wa'wa, ate rob'uiprägé wa'aba na hā.

¹⁰⁻¹¹ ĩnhimirosa'rada hā wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, rob'uiprägé asiwi ĩ'ubumroi wa'aba zém na hā. Wahub 'rata na ma tō dawana asima ĩpisutu za'ra wa'wa, rob'uiprägé hā asiwi ĩ'rā'ōtō aba zéb da hā. Dawana ma tō duré rob'uiprägé ubumro na āma ĩsāna'rata za'ra wa'wa. Taha wa, ma'āpé asiwi uprosi wē wa'aba, rob'uiprägé ubumro hā. Ato sina, āma asisaze za'ra wa'aba ne, te za oto āhāna hā āma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa duré, rob'uiprägém na hā, aihāiba mono bā aima 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, niha wamhā, ĩsa'ēté zarina, niha wamhā, ĩsyry zarina.

¹² Ato sina, āma asōprub za'ra wa'aba wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te za asōprubzém na aiwēsāmri za'ra wa'wa. Asimarī aba ō wa, tō syry na ĩsōmri za'ra wa'aba zéb zarina, te za duré āma aiwēsāmri za'ra wa'wa, ato sina āma asōprub za'ra wa'aba wa.

13-14 E a norī wa'aba si, sa'ētē na ĩsōmri za'ra wa'aba na, da'upana āma robzépata za'ra wa'aba da, wa āne na aima roti za'ra wa'wa. Mare di. Taré āhāna hā sa'ētē na aima hāimana za'ra wa'aba wa, te za āma ĩpawaptob za'ra wa'wa, Zeruzarē āma ĩsazei'wa norī hā, marī zō tiwi 're rowaptā'ā za'ra mono wa. Tawamhā, nimahā na marī zō, aiwi 're rowaptā'ā za'ra wa'aba mono wamhā, na te za duré ta norī hā marī na te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, asa, sa'ētē na tāma hāimana za'ra wamhā. Āne wamhā, aiwa te za asōprubzém na asima āma 're ĩwa'rāmi za'ra wa'aba mo.

15 Duréihā Mozési ma tō āne na āma rob'ui'ééré, Izarazéhé nhihudu norī hā a'ubuni wi simizahāri mono sidāpāsi, mana na dasazém nhisi hā te te siwi ĩ'ubumroi mono na hā:

“Ni'wam norī hā sa'ētē uptabi na te te sima ubumro za'ra mono nherē, tāma si'atarēme za'ra mono ō di, tisiré norī hā te te āma pawaptob za'ra mono wa. Taha wa, ni'wam norī hā syry na te te sima ubumro za'ra nherē, ta norī wi tiwi sō rowaptā'ā za'ra ō di, ĩsazéb zō hā.”

Āne duréihā āhā wasu'u na, Mozési te te āma ĩrob'ui'éérézéhé hā, ĩbaihā na hā. Tane duré, a norī wa'wa hā te za 're asipawapto pese za'ra wa'aba mo, aiwa 're aihāimana za'ra wa'aba mono da.

Titu hā to sina datēme ĩmorīzé wasu'u

16 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō Tituhu ma pisutu, tāma asawi pese za'ra wa'aba zéb zarina, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa norī hā wa te duré 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Taha wa, wa āma wawata ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma hā, tō sena wa, ō hā.

17 Tawamhā ōne haré ma tō Titu hā sina wazaze, āma atēme ĩmorī aba zém na da hā. Taha wa, si'uiahā na te te āma sima ĩrowézéb zarina, to sina te za tō āma atēme timorī za'ra wa'wa āhāna hā, atēme za'ra wa'aba.

18 Wasisānawā hā wa za duré ĩsiré āma atēme satōrī za'ra wa'aba ni, aibā hā. Āne ĩsazei'wa norī hā ma tō te te sima 're wasu'u wē za'ra, Cristuhu wasu'uwē na simiromhuri wē uptabi wa, ta hā.

19 Duré dama simiromhuri wē uptabi wa, ma tō ĩsazei'wa norī hā siwi pisutu, Zeruzarē u ĩsazei'wa norī nhoprubzéb ré, za wasi'aba'rēi wa, āma wasiré morī da. Tawamhā Wanhīb'apito āma wawatazéb da, wa za tō āne hā 'manharī ni, duré wato sina, wa te 're ĩda'apawapto mono zém na, da te wawaihu'u za'ra da.

20 Wanhimisaihuri hā da te wa'āma nomri tō da, wa za asōprub za'ra wa'aba zé hā wasitēme wa te wasiwi 'madā'ā pese za'ra, wasi'aba'rēi wamhā.

21 ĩ'uwaibaba, wa te āma ĩ'uwaimrami za'ra da si, wa tō ĩré wasima rob'madā'ā za'ra ni, Wanhīb'apito nho'a, duré uburé danho'a zama.

22 Wasisānawā hāiba amo hā wa za duré āma atēme satōrī za'ra wa'aba ni, Titu norī siré, āma morī da. Ta hā wa tō nasi pibu za'ra ni, simi'ē na te te 're romhuri mono zō, Wanhīb'apito ma. Taha wa, wa tō waihu'u za'ra ni, tō sena ĩsimi'ē na hā, duré to sina te te 're ĩromhuri mono na hā. Ta hā aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā te te wapari wa, tāma ai'umnhasi uptabi za'ra wa'aba di, za rob'uprazém na dama asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, toi uptabi di āhāna hā, rob'uprazé ubumro na za te te āma aipawaptob za'ra wa'aba wa.

23 Titu hā bété. Ta hā ĩsiré Wanhīb'apito ma romhuri'wa te 're hāimana, Cristuhu wasu'uwē na ĩsiré te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono. Duré wasisānawā hāiba amo norī hā za ĩsiré āma ĩneb zahuré da hā, ta norī hā te za tisiré ĩsazei'wa norī zadawa para, āma atēme ĩne wa'aba na siwasu'u zahuré,

aima za'ra wa'aba hã. Ta norĩ hã simiromhuri wẽ uptabi wa, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra.

²⁴ Taha wa, ma'ãpé ãwẽ na si uburé marĩ na hã ãma tãma uwaimrami za'ra wa'aba za, asimizawi pese aba zém na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, duré sena na, wa te dama 're ãiwasu'u wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da. Duré ãme ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã, ãne na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, te za ãwẽ na si tãma ãma ãuwaimrami za'ra wa'wa.

9

Zudeza ãma ãsazei'wa norĩ ma, ãdanhoprub za'ra zé wasu'u

¹ E wa hã wa za ãne na aima ãma roti na sahu za'ra wa'wa, ãnhimi'ui'ére na hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, asõprub za'ra wa'aba da, dame. Mare di. ãne na, te aima ãma roti na sahu za'ra wa'aba õ di za, ãhãna hã.

² E marĩ wa. Zudeza ãma ãsazei'wa norĩ hã asiwi pawaptob za'ra wa'aba da, asi'uihã na ato sina, ãma asima rosa'rata za'ra wa'aba wa. ãne na, wa tõ wa hã ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, tõ sena na. ãme Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãsazei'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma, wa tõ aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. ãne, wa tõ ta norĩ ma hã tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa: "Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãsazei'wa norĩ hã ma tõ rob'uiprazé ubumro na sãna'rata za'ra, wahub 'rata na hã." ãne na, wa tõ tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Rob'uiprazé hã ato sina, asiwi ã'ubumro sirõmo za'ra wa'aba zéb zarina, ma tõ ta norĩ zama sima ãma rosa'rata za'ra, to sina, aiwa asine wa'aba, te te siwi 'manharĩ wẽ da, aiwab da.

³ ãne na, wa tõ dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nheré, wa za ãsisõwa ãma atême satõrĩ za'ra wa'wa, wasisãnawã norĩ hã, rob'uiprazé ubumro na te te aiwawaptob za'ra wa'aba da, ãwana ré asiwi 'rã'õtõ pari aba da, te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zéb zarina. Duré te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na, taré te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba tõ da, wa za tõ ãne hã 'manha.

⁴ ãté Masédoniza hawimhã, wasisãnawã norĩ hã te za ãma ãsiré ai'aba ré, atême za'ra wa'aba. Tawamhã, ãma atême wasihutu aba wamhã, rob'uiprazé hã asiwi 'rã'õtõ pari aba õ wamhã, ãté wa aré aima aséb za'ra wa'aba ni, taré wa te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba wa. A norĩ wa'wa hã bété. Te aré tõ aséb za'ra wa'wa, tõ sena ã'ubumro na, ãma uwaimrami za'ra wa'aba õ wa.

⁵ Taha wa, wa tõ ãne rosa'rata ãsima, wasisãnawã norĩ hã ãsisõwa te ãma atême satõrĩ za'ra wa'aba da, rob'uiprazé ubumro na te te aiwawaptob za'ra wa'aba da, asiwi 'rã'õtõ pari aba hã ãzõ, ãma ãropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tawamhã, ãma atême ãwisi za'ra wa'aba wamhã, õne haré wa za ti'ã, asi'uihã na ato sina, dama asõprub za'ra wa'aba zém na, da te dasiwi aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁶ ãne na, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Amnho hã syry na da te 're ãzuri mono zéb zarina, te za syry na da te 're ubumro za'ra, dama 're 'rã préduub za'ra mono wamhã. Sa'ëté na, da te 're zuri mono wapsi, te za oto sa'ëté na da te 're ubumro za'ra. Tane duré, dasima 're ãdanhoprub za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dama 're sõpru, ãwa'rãmi.

⁷ Rãwi aipé'è 're, asima ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, te za aihãiba mono hã dama asõprub za'ra wa'wa, ãté sa'ëté na, ãté syry na. Robzei'õ nheré, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Duré taré da te aima ã'ru za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Mare di. Asi'uihã na si te za

asima ĭwē za'ra wa'aba zéb zarina, dama asōprub za'ra wa'wa, ato sina. Āne si ĭwē uptabi hā, 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma hā, dato sina dasima 're ĭdanhoprub za'ra mono zé hā.

⁸ 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā waihu'u pese uptabi di, uburé marĭ ĭwē hā te te aima 're ĭ'anhomri aba mono da hā, marĭ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono tō da, āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb da hā, duré āma 're ĭdapawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā.

⁹ Duréihā ni'wa hā ma tō āne na rob'ui'éré, ĭbaihā na hā:

“ĭsibrob'ō norĭ ma, te 're sōprub u'āsi, sa'ētē na. ĭsimizawi pese zé hā dawĭ 're si'utōrĭ waihu'u za'ra mono ō di za. Te za dama 're hāimana u'āsi za'ra.” Āne duréihā rob'ui'éré wasu'u hā.

¹⁰ E 'wa hā te robzā hā robzuri'wa norĭ ma, te te 're anhomri. E 'wa hā, te dasazé hā te te dama 're anhomri. Ta hā, 'Re ĭhāimana u'āsi mono. Tane te za duré ĭsōprubzé hā aima 're sa'ētē za'ra wa'wa, dama 're asōprub za'ra wa'aba mono zé wa'rāmi, sa'ētē uptabi na oto dama āma 're asōprub za'ra wa'aba mono da, nimahā na hā.

¹¹ Sa'ētē na te za tō ĭwē hā te te aima 're sōmri u'āsi za'ra wa'wa, taha zarina, oto a norĭ wa'wa hā sa'ētē na āma 're dapawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, aiwab da. Taha wa, da'ahā na te za oto 'Re ĭhāimana u'āsi mono āma tawata za'ra ni, asōprub za'ra wa'aba zé hā za wa te datēme āwisi za'ra wē te.

¹² ĭwē hā te za tō ĭ'manharĭ za'ra wa'wa, āne na dapawaptob za'ra wa'aba wamhā. E marĭ wa. Ta norĭ wi hā, marĭ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono ō di za oto, 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norĭ wi hā, Zudeza āma 're ĭhāimana za'ra mono norĭ wi hā. Taha zarina, te za duré ahā na oto āma 're wata za'ra, 'Re ĭhāimana u'āsi mono āma hā.

¹³ A norĭ wa'wa hā tāma asōprub za'ra wa'aba zém na, pawaptob za'ra wa'aba wa, te za tāma āma ĭ'uwaimrami za'ra wa'wa, 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, ahā na te za tō 'Re ĭhāimana u'āsi mono āma tiwata zara, Cristuhu wasu'uwē zarina 're anomro wē wa'aba mono na, duré asōprub uptabi na pawaptob za'ra wa'aba wa, ta norĭ hā, duré darob amoi āma 're ĭhāimana za'ra mono norĭ hā, pawaptob za'ra wa'aba wa.

¹⁴ Ta norĭ hā te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te za ai'āma 're mre me zusi u'āsi 'wa, 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma, ta hā tinhimizawi pese zéb zarina, te te aĭpisutu za'ra wa'aba wa, asimarĭ na tāma asōprub za'ra wa'aba da, ĭsimarĭ'ō norĭ ma hā.

¹⁵ 'Re ĭhāimana u'āsi mono āma si, wa za 're wawata u'āsi za'ra, ti'ra na wama ĭsōprub za'ra zé wa'rāmi. 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhoprubzé hā wē uptabi nherē, damreme na ĭ'uwaibaba, da te dasima āma 're ĭrowasu'u za'ra mono da hā, da te dasima āma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ō di.

10

'Re ĭhāimana u'āsi mono zadawa para, Paru te te dama 're ĭsadawa wasu'u mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norĭ hā asiré wa'aba, 're ĭhāimana za'ra mono norĭ hā te āne te te sima 're ĭbāsi za'ra: “Paru hā wa'rata sāmra ré hā, wama pahi za'ra di, marĭ na te te wama ĭnharĭ za'ra da hā, wanho'a. Wanhiti 're hāimana mono wapsi, te mre me pahi āna te te wama 're anharĭ, tinhimi'ui'éré na si.” E āne hā ĭma 're hāimana mono bē. Mare di. Wa hā Paru, wa za oto aima āma roti za'ra wa'wa. ĭwaparĭ pese za'ra wa'aba za. Cristuhu nhisi na, wa za āma aima roti za'ra wa'wa āhāna hā, ta hā simizawi pese wa, duré atāma na 're hāimana u'āsi mono wa. Marĭ da, 're sisapētē waihu'u mono ō di, ta hā.

² Ni'wam norī hā ma tō āne na ĩma nharī za'ra, ĩhāiba na: “Paru hā ĩsazei'ō'wa norī ne, te 're hāimana.” Āne te ni'wam norī hā ĩ'āma rosa'rata za'ra. Taha wa, apā āma atēme ĩmorī aba wamhā, atē ĩmreme tete na, wa za tō aima roti za'ra wa'wa, ĩpahi āna, āne hā te ĩsima wē ō nherē. Taha wa, ĩwasu'u wasédé hā wapari za'ra wa'aba ō di za, āne na te aima nharī za'ra wa'aba tō da, asō'a za'ra wa'aba.

³ Wa norī hā ti'ai āma, wa dawazari 're wahāimana tō, uburé ĩsazei'ō'wa norī wazari. Tane nherē, ti'ai āma 're idahāimana za'ra mono zéb zarina, wa te 're a'wapéi mono ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhitob'ru norī hā. Mare di.

⁴ Ti'ai āma 're idasi'wapé za'ra mono zém na, wa te 're a'wapéi mono ō di duré. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimnhī'āsi na si, wa tō wa te 're a'wapéi u'āsi, ĩwaihu'u pese zarina. ĩsitob'ru norī nhiptetezé hā wa te tiwi āma 're ĩ'a'uprosi mono zéb da hā, wa āhā na si wa te 're a'wapéi u'āsi, ta norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimnhī'āsi na si.

⁵ Taha na si, wa duré danhimiroti tō senai'ō hā wa te dawī 're a'uprosi. Ni'wam norī hā tiwē na sina 're wata za'ra mono wa, te 're ĩhāimana u'āsi mono hā tāma waihu'u āna, 're hāimana za'ra. Āne na danhimirosa'rata wasédé hā, wa duré wa te dawī 're a'uprosi u'āsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimnhī'āsi na, ĩwaihu'u pese zarina. Uburé Cristuhu nhitob'ru norī nhimirosa'rata wasédé hā wa duré wa te tiwi 're awaibui u'āsi, Cristuhu nhimiroti zarina si, te te oto 're rosa'rata za'ra mono da, ta norī hā ĩwē na si.

⁶ A norī wa'wa hā te oto Cristuhu āma 're ĩsasōmri pese za'ra wa'aba mo. Tane nherē, ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, Cristuhu wī, apā tihāimana wasété zō 're sipizari za'ra mono wa, wa za ta norī zata 're wahāimana, wa te wasiwī ĩwē'ō za'ra zéb zarina, niha wa te dama āma roti za'ra da, ta norī hāiba na hā.

⁷ Atōmo na wahāiba mana wawi, asiwi 're ĩwa'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tō asiwi 're ĩwawē'ō za'ra wa'aba mo. Ni'wam norī hā asiré wa'aba, 're ĩhāimana za'ra mono norī hā te āne na te te si'āma 're rosa'rata upa za'ra 'rāwi: “Wa norī si, wa Cristuhu zadawa para, wa te 're romhuri za'ra.” Āne na asi'āma rosa'rata za'ra wa'aba ze te bâ, ma'āpé apā asi'āma rosa'rata pese za'ra wa'aba. E marī wa. Wa norī zama, Cristuhu zadawa para dama romhuri'wai wa.

⁸ Wanhib'apito hā ma tō wapisutu, ĩsadawa para, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. E tawamhā, wanhipawaptobzéb zarina, āma 're anomro wē wa'aba mono zé hā, wa te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tō āne hā wama pisutu. Mare di. ĩsadawa para, wa te 're ĩaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina āma 're anomro aba mono da si, ma tō wapisutu, Wanhib'apito hā. Āhā zarina si, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, āma 're ĩnhisé mono ō di, tō sena aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, āne na hā.

⁹ ĩnhimi'ui'ére na te aima āma ĩroti za'ra wa'aba zé ma, aipahi za'ra wa'aba da hā, te amo ĩsima aiwē za'ra wa'aba ō di.

¹⁰ Ni'wam norī hā te duré te te sima 're ĩwasu'u za'ra, āne: “Paruhu nhimiroti hā pire uptabi di, tinhimi'ui'ére na si te te wama 're ĩroti za'ra mono zém na hā. Mreme tete sina, te za duré āma wama roti pese za'ra, tinhimi'ui'ére na hā. Tane nherē, wa'rata sāmra wamhā, marī dai ō di. Wama mreme wapu za'rare di.” Āne te ni'wam norī hā te te sima 're ĩbāsi za'ra, ĩza're'ra si.

11 Tane nherē, asiti wahâimana za'ra wa'aba ré, wanhimi'ui'ééré na wamreme tete sina, wa te aima âma ĩroti za'ra wa'aba zéb zarina, wa za duré wahâimana pire na ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ni, apâ âma wane wamhâ, atême za'ra wa'aba. Âne hâ ma'âpé wa'âma waihu'u za'ra wa'aba, rosa'rata na wa'âma ĩ'upa za'ra wa'aba norĭ hâ.

12 Ta norĭ hâ danhipai u 're ĩhâimana wê za'ra mono na, ma tô 're si'madâ'â ze za'ra. Tane nherē, wa norĭ hâ aiwab da hâ, wa te wasina rosa'rata waihu'u ô di, wawê na hâ. Tane nherē, te ta norĭ hâ ĩsimiza'rese'ô ne 're hâimana za'ra. Tihâimana wê zéb zô si, te ta norĭ hâ 'râwi sina 're sôpré, taha na si danhipai u 're hâimana wê za'ra mono da newa.

13 Tane nherē, wa norĭ hâ tô ĩbâre, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzém nhipai u, aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ô di. Romhuri hâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa tô wa te dama 're romhuri, a norĭ wa'aba ma zama. Taha na si, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, wa te dama 're ĩromhuri wê mono zém na si.

14 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa tô âma wanem na, atême za'ra wa'aba, dawana ĩsadawa para, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. Te te wama ĩpisutuzém nhipai u, wa te tiwi âma upai ô di, Cristuhu wasu'uwê hâ wa te aima wasu'u'rata za'ra wa'aba wamhâ.

15 Duré, danhimromhuri na nherē, taré wa norĭ hâ da'upana wazadawa nhipse na 're wasiwasu'u mono ô di, aima za'ra wa'aba hâ. Taré, wa wa norĭ hâ wa te wasima 're aiwê za'ra wa'wa, Cristuhu âma 're ĩsasôMRI za'ra wa'aba mono zém na, asima âma 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, taha zarina, wa te aima 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém na si, wa te aima âma 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si.

16 Tawapsi, wa za datême 're wane, darob amoi u, airom nhiti za'ra wa'aba 're ĩdahâimana za'ra mono norĭ ma, ĩwasu'uwê hâ wa te dama 're wasu'u mono da. Cristuhu wasu'uwê na ni'wa hâ te te dama 're ĩromhuri mono ô zéb u si, wa za oto 're wane, darob amoi u hâ, ĩwasu'uwê na, da te dama âma 're romhuri za'ra mono nherē, taré wazadawa nhipse na, da'upana dama 're wasiwasu'u tô mono da.

17 Âne na ma tô duréihâ ni'wa hâ ĩbaihâ na âma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

"Ni'wam norĭ hâ to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhâ, Danhib'apito te te 're ĩpawapto wê za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wê za'ra, to sina oto âma 're ĩhâimana za'ra mono zém na hâ."

Âne duréihâ rob'ui'ééré hâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na hâ.

18 Ni'wam norĭ hâ tiwê na 'râwi 're ĩsi'madâ'â ze za'ra mono norĭ hâ, Wanhib'apito te te 're wêsâMRI za'ra mono ô di, ta norĭ hâ. E marĭ wa. Te te sima 're ĩ'awasuu'uwê mono norĭ si, te za te te 're awêsâMRI, Wanhib'apito hâ.

11

Cristuhu wasu'uwê upana, roti senai'ô na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĭ wasu'u

1 Âhâna, wa za ĩsisôwa âma ĩsina aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩ'âma aiwa'a za'ra wa'aba tô da, ĩnhimiza'rese'ô na ĩ'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherē.

2 Wa hâ te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô te ai'âma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Ni'wa hâ aibâ ma, ti'ra ubuni hâ mro da, te te tâma ĩpisutu ne, wa tô aipisutu za'ra wa'wa, Cristuhu ma si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

3 Tane nherē, wa oto ĩhâtâ'â sina, te ai'âma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. E marĭ wa. Cristuhu âma si, 're sasôMRI pese za'ra wa'aba mono nherē, âte

ni'wam norī hā roti tō senai'ō na taré te te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu wasu'uwē hā ĩrēme za'ra wa'wa. Duréihā Wa'uburé hā wahi na sihâiba wa, Ewaha ma, sadawa nhipese na te te ĩrowasu'u ne, te za tō áté ni'wam norī hā te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, roti tō senai'ō na hā.

⁴ Zesusihi wasu'uwē tō sena uptabi si, wa tō aré aima wasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhā taha wasu'u na, wa te aima ĩrowasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, ma tō ĩsaze za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō duré asima ĩwē za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hā aipē'ē 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ni'wam norī hā Zesusihi wasu'uwē upana, tō senai'ō na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē, Wanhib'apito wasu'uwē ne, tō senai'ō nherē, 'râwi asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono ō di. Ōne haré ma tō âma 're ĩsasōmri za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani upana, ma tō ĩhâiba'ō mreme si asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo.

⁵ E ta norī hā Cristuhu zadawa wasu'u'wa pâ, ma tō bété ĩsimirowasu'u na âma ĩsaze za'ra wa'wa. E ĩnhimiromhuri hā tâma wapu bâ, ta norī nhimiromhuri na hā.

⁶ Áté ĩmreme hā, ĩma pibu prâ ti tō, da'ahâ nho'a te dama 're ĩrowahutu mono zéb da hā. Tane nherē, Cristuhu wasu'uwē si, tō sena hā ĩma waihu'u pese di. Âne na ma tō oto ĩ'âma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, a norī wa'wa hā.

⁷ Asiwi ĩpawa'âbâ aba âna, wa tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'uwē na si te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Taha wa'râmi, a norī wa'aba si, ĩma aipire na aihâimana za'ra wa'aba da, wa tō ĩhâimanazéb da hā, ĩsi'uihâ na nasi wa'â, ĩpire na aima ĩhâimana za'ra wa'aba tō da. E âne wamhâ, ĩwasédé wa tō 'manha. E tō 're ĩhâimana mono zéb zarina, ma tō âne na ĩ'âma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa, asîma.

⁸ Cristuhu wasu'uwē na te aipawaptob za'ra wa'aba da, ai'rata ĩnhamra aba ré, rob'uiprazém na ĩma asōprub za'ra wa'aba ō nherē, ma tō ai'upana za'ra wa'aba, ĩsazei'wa norī hā ĩpawaptob za'ra, darob amoi âma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā. Ta norī hā Wanhib'apito wasu'uwē na te pawaptob za'ra dai ō nherē, ma tō tite rob'uiprazém na ĩpawaptob za'ra, aima wa'aba si, te âma ĩromhurizéb da hā.

⁹ Ai'rata ĩnhamra aba ré, asimarī zô, te aiwasutu za'ra wa'aba da, te nasi aiwi rowaptêrē za'ra wa'aba ō di, marī zô ĩwi rowaptâ'â wamhâ. Wasisânawâ norī si, ma tō uburé marī na siwi ĩpawapto, âma ĩhâimana mono zéb da hā, Masédoniza hawi, âma ĩsiré ĩsi'aba're norī hā. Taha wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hā, ĩnhiwari na hā te nasi ropire hā aima 'manharī za'ra wa'aba ō di. Tane, wa za duré ĩhâimana, apâ ĩmorī na te sahu wamhâ, âma atême za'ra wa'aba.

¹⁰ Ni'wa hā marī na te wari âna, wa tō aipawaptob za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hā, asiwi ĩpawa'âbâ aba âna. Âne hā ĩma wē uptabi di tō. Âhâ wasu'u hâ da te ĩwi pari waihu'u ō di, Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi âma, 're ĩdahâimana za'ra mono norī hā. Cristuhu nhimiroti hā tō sena uptabi, te 're hâimana. Tane duré, wa hā tō sena, wa âne na aima âma rowaihu'u za'ra wa'wa.

¹¹ E marī wa, wa tō ĩnhiwari âna aima romhuri za'ra wa'wa. E ĩma asawi za'ra wa'aba ō wa. Mare di. ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Âne na ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ĩwaihu'u, 're ĩhâimana mono zém na hā.

¹² Zesusihi zadawa wasu'u'wa newa, tō senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norī hā, aiwa ĩsine hā te te dama 're ĩromhuri za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono tō da, wa za tō ĩpawa'âbâ âna te 're da'apawaptob u'âsi.

13 Ta norī hā Zesusihi zadawa wasu'u'wa na, tō sena 're hâimana za'ra mono ō di. Sadawa nhipese na, te tō te te 're romhuri za'ra, Zesusihi zadawa wasu'u'wa newa, da te âma 're rosa'rata wê za'ra mono da, dasima.

14 Tō ìbâre, te ta norī hā âne hā te te 're 'manharī za'ra. E marī wa. Satanasihi nhimiroti na si, te te dama 're romhuri za'ra mono wa, ta norī hā. Duré Satanasihi ma hā waihu'u pese di, tihâiba na rowa'a na dama 're ìsihâi're mono da hā, hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa newa, da te âma 're saze za'ra mono da.

15 Taha wa, tō ìbâre te za tâma ìromhuri'wa norī hā ìsadawa para, sadawa nhipese na dama 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri wê 'wa, 're hâimana za'ra mono newa, da te âma 're ìrosa'rata wê za'ra mono zéb da hā, dasima. Taha wa, ta norī hā tiwasédé te te 're ì'manharī za'ra mono zéb zarina, te za tō 'Re ìhâimana u'âsi mono hā te te 're ahâ za'ra.

Paru hā te te 're ìrobzépata mono zé wasu'u

16 Âne wa za ìsiwasu'u na âma aima sahu za'ra wa'wa. Ìnhimirohuri wê na, aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba mono nherê, ìnhimiza'rese âna 're ìhâimana mono zém na, ìâma rosa'rata za'ra wa'aba ō di za. Tane nherê, âté te za tō âne na ìâma ìrosa'rata za'ra wa'wa, ìnhimiza'rese ō na 're ìhâimana mono zém na hā. Âne wa, te za tō asiwi ìwê'ô za'ra wa'aba âna, ìwapari pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwê na te dama 're ìromhuri wê mono zém na hā aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba da. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ō 'wa norī, aima 're siwasu'u pari za'ra wa'aba mono nherê, wa za tō aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa.

17 Âté Wanhib'apito te te ìma ìwaihu'uzéb zarina, aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba ō di, âhā na hā. Âté danhimiza'rese âna 're ìdahâimana za'ra mono zéb zarina si, wa za aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, ìnhimirohuri wê na hā.

18 Ni'wam norī hā te te Wanhib'apito wasu'uwê na te te dama 're ìromhuri wê za'ra mono zém na hā aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, âma 're ìwêsâmri za'ra wa'aba mono zéb da hā. Tane, wa za duré wa hā aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwê na te dama 're ìromhuri wê mono zém na hā, asiwi ìwaihu'u za'ra wa'aba da.

19 A norī wa'wa hā asimiza'rese sina 're ì'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherê, e niha te bété simiza'rese âna 're ìhâimana za'ra mono norī nhimiroti si, 're ìwapari pese za'ra wa'aba mo, asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono âna. Tane duré, wa hā ìnhimiza'rese âna 're ìhâimana mono di pâ, te za pé ìzama asiwi ìwapari pese za'ra wa'wa duré.

20 Ni'wam norī hā ma tō 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te aima 're 'rui u'âsi za'ra wa'wa, ta norī zadawa para si, uburé marī hā 're ì'manharī za'ra wa'aba mono zéb da si. Tane nherê, asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono ō di, ta norī hā. Sadawa nhipese na, aiwi 're sipsaihuri u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, duré ta norī ma si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te 're aiwaibui wa'aba mono nherê, e niha bâ bété, asiwi wê'ô za'ra wa'aba ō di. Ta norī si, aima pire na 're hâimana za'ra wa'aba mono newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherê, duré te te ai'âma 're wasété za'ra wa'aba mono da, atob'rata wi te te 're aihâ za'ra wa'aba mono nherê, e asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono âna bété.

21 Wa hā âne, te aima 're ì'manharī za'ra wa'aba mono da hā, âté aré sada ìnhib'uware di. Ta norī si tinhimirosa'rata na sina 're siptete za'ra mono di, âne te te aima 're ìrob'manharī wasété za'ra wa'aba mono zéb da hā. E âne da, 're ìhâimana mono bâ, wa hā. Mare di.

Ta norī hā marī wasu'u wê na, dama 're ìsiwasu'u za'ra mono zém na hā te te siwi âma ìwabzu za'ra ō di, Wanhib'apito wasu'uwê na te dama 're ìromhuri

wē mono zém na hã. Tane nherê, wa hã âne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba 'wa'âhã, âté tō ĩnhimiza'rese'ō ne, wa aré aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa.

²² Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tō senai'ō na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina aima 're wata za'ra wa'wa, ebreusi na 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré Izarazéhé nhihudu 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré Abra'âhã nhihudu 're ĩhâimana za'ra mono na hã. Tane, wa duré wa hã ebreusi na 're ĩhâimana, duré Izarazéhé nhihudu, duré Abra'âhã nhihudu, âne hã aiwa tō wama za'ra hã.

²³ Cristuhu ma romhuri'wa na, te duré ta norĩ hã aima 're siwasu'u u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherê, wa wa hã ta norĩ nhipai u, Cristuhu ma romhuri'wa na 're ĩhâimana. (Âté ĩnhimiza'rese'ō na 're ĩhâimana mono na, ĩ'âma rosa'rata za'ra wa'aba da nherê, wa za tō âne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.) E marĩ wa, wa ta norĩ nhipai u Cristuhu ma romhuri wê 'wa na 're ĩhâimana. Wa tō te tâma 're romhuri pese uptabi, ta norĩ nhipai u. Dazazéb 're, ma tō da te dasiwi 're ĩzai u'âsi, ta norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém nhipai u. Ma tō duré da te dasiwi 're ĩahâri u'âsi, powawê hânhorō na, senai'ō na rowasu'u'wa norĩ hã da te dasiwi 're ĩhã za'ra mono zém nhipai u. Âne wa, wa tō aré 're ĩdã'ã u'âsi, te ĩsina 're romnhimimnhasi za'êtê mono wa.

²⁴ ĩsiré zudezu norĩ hã ma tō duré nimahã na hã te te siwi 're ĩpré'é. Âne hã nimahã bâta na ma tō 5 na ĩzada tiromhãiba. Misi bâta na, 39 na da te dasiwi 're ĩpré'é mono zé hã, zudezu norĩ hã te te sima 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina.

²⁵ Romanu norĩ hã ma tō duré te te siwi 're ĩpré'é, wedehu na. Âne hã nimahã bâta na si'ubdatō oto, ĩzada ĩromhâimana wasété zé hã. Êtê na ma tō duré dasiwi ĩhã ni, da te dasiwi âma ĩwĩrĩ da. Duré, uba're hã ma tō ĩré ázé, â 'rowi, â sisasi hã sa'êtê wa. Âne, taha na si'ubdatō te ĩrobzépatazé hã duré. Âne hã uba're hã misi â na ĩré sipo'o pese wamhã, bâta na wa tō â poré wa'wa ĩhâimana, bâta bâre, mara bâre duré.

²⁶ Daro mono bâ 're ĩmorĩ ré hã, ĩma romnhimimnhasi uptabi nherê, wa tō âpré na te 're saprĩ, panho'ōmo na hã. Duré danhipsaihuri ahã di, bádãdi na hã, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ĩsiré zudezu norĩ 're hâimana za'ra mono nherê, ma tō ĩzada 're hâimana wasété u'âsi za'ra, zudezu'ō norĩ zama. 'Ri nho'ōmo mono bâ, ma tō duré da te dasima 're ĩru za'ra, niha da te ĩma 're rob'manharĩ za'ra mono da. A'ubuni wi 're ĩmorĩ ré hã, ĩsina romnhimimnhasi na, wa tō duré 're ĩhâimana, â poré na zama 're ĩmorĩ ré hã. Ni'wam norĩ hã tō sena Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, ma tō duré ĩzada 're hâimana za'ra, ta norĩ zama. Taha wa, ĩsina romnhimimnhasi uptabi nherê, wa tō 're ĩhâimana u'âsi.

²⁷ Duré âma 're ĩhâimana mono zéb da hã, wa tō te ĩsima 're romhuri pese, ĩnhĩb'rata na. Bâta ahã na ma tō duré ĩnhotō âna ĩ'âma 're awê. Mram na zama te robzépata ahã di, 'rubu na zama. ĩsai âna te 're ĩromhuri mono zém na hã, wa tō duré te 're robzépata. ĩ'uza âna 're ĩhâimana mono zém na zama, wa tō duré te 're robzépata.

²⁸ Tane nherê, taha si'ō di, te 're ĩrobzépata mono zé hã. Awê sidãpãsi, wa ĩpê'ê na te 're robzépata u'âsi, daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtō mono norĩ âma, te âma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa. Ta norĩ âma 're ĩhãtã'ã za'êtê za'ra mono di duré.

²⁹ Ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hâimanazéb 're, sib'uware na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ âma hã, e niha wa za te âma 're rosa'rata za'ra. Ta norĩ âma hã wa za tō âma 're ĩpê'ézé za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tisiré nhimi'manharĩ wasété zarina, tiwasété na 're si'marõpãrĩ za'ra mono 'ru te, wa za sada 're

īhâimana za'ra, tiwasédé te te 're ī'manharī 'rata za'ra mono norī zada hâ, ta norī hâ po're âna 're hâimana za'ra mono wa.

³⁰ Āté niwapsi, wa za tô âne na hâ aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, uburé marī na te 're Īrobzépata mono zém na si, taha zarina, marī da hâ, īsi'uihâ na ĭnhib'uware na 're ĭhâimana mono zém na, asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'aba da.

³¹ 'Re ĭhâimana u'âsi mono hâ, Wanhīb'apito Zezusihi mama hâ, taha ma si ĭwaihu'u pese di, ĭzadawa nhipese âna aima īsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hâ za. Taha âma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, wa norī hâ.

³² Uburé marī da, īsi'uihâ na ĭnhib'uware na 're ĭhâimana mono zém na hâ wa za aima âma īsiwasu'u za'ra wa'wa. Damasitu na 'ri nho'ômo nhisi âma ĭnhamra ré, apitô Aretaha zapari da'madâ'â'wa hâ ma tô damrami'wa norī ma ĭru, 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra, 'ridawa nhitob za'ētē mono bâ, te te ĭzô rob'madâ'â za'ra mono da, te te siwi ĭsâmri wa, te te siwi ĭ'âri da.

³³ Tane nherē, ni'wam norī hâ ma tô si'ôtô na siwi ĭ'âma si'ra, 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra zadazâri hawi. Taha wa, wa tô rowē na dawī watobro rob u, da'wapéi'wa norī wi hâ.

12

Paru hâ, sôtô 'rowim ne, marī hâ te te ĭ'ab'madâ'âzé wasu'u

¹ Marī dai ô nherē, wa za duré âne na aima âma īsiwasu'u za'ra wa'wa, ĭnhimiromhuri wē na hâ, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tô sena 're ĭhâimana mono na, asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'aba da. Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô sena'ô na te te aima 're ĭroti za'ra wa'aba mono norī hâ te sina 're wata za'ra, sôtô 'rowim ne, marī hâ ta norī si te te 're sabu za'ra mono newa, danhotô 'rowi, da te 're ĭrosawērē za'ra mono ne. Tane nherē, wa tô duré ĭzama marī ĭwaihu'u'ô hâ te 're azabu, ĭnhotô 'rowim ne, Wanhīb'apito te te ĭma 're ĭ'awaihu'u mono zéb zarina si.

² Duréihâ 'Re ĭhâimana u'âsi mono, ma tô ĭzaprô, hâiwa u, 're ĭsâmra mono zéb u hâ. Wa hâ Cristuhu zazei'wa. ĭnhotô 'rowim ne, hâiwa u ĭmorizém na hâ 14 na ma tô ĭ'âma tiwahu oto. Āté ĭhâiba u'âsi na, wa tô wi. Āté ĭpē'ēzani na si. Wa hâ īsiwaihu'u ô di. 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, âne hâ.

³⁻⁴ Āne na hâ 'râwi âma īsiwaihu'u ô di tô, wa hâ. Āté ĭpē'ēzani na si, wa wi, tô. Āté ĭhâiba wahuré. 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma si, âne hâ tâma waihu'u pese di. Āne si, wa tô wa hâ īsiwaihu'u. Rowē uptabi u hâ wa tô wi, tô. Tame rowasu'u ĭwē uptabi hâ wa tô te awapari, īsi'uihâ na. Rowasu'u wē uptabi wa, damreme na ĭ'uwaibaba da te dasima âma 're ĭrowasu'u za'ra mono zéb da hâ, da te dasima âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ô di.

⁵ Āne na ĭma romhâimana wamhâ, âté ĭbâre, wa aré aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono te te ĭwēsâmrizém na hâ. Tane nherē, taha na aima īsiwasu'u za'ra wa'aba ô di za. ĭsi'uihâ na marī da, ĭnhib'uware na 're ĭhâimana mono zém na si, wa za aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, asiwi âma ĭwaihu'u za'ra wa'aba da hâ.

⁶ Āne na ĭma ĭromhâimanazém na aima īsiwasu'u za'ra wa'aba da, te ĭsina rosa'rata 'wa'âhâ, e ĭnhimiza'rese'ô ne, wa aré aima īsiwasu'u za'ra wa'wa. Mare di. E marī wa. Tô sena, âne na aré aima īsiwasu'u za'ra wa'aba wa. Tane nherē, taha na aima īsiwasu'u za'ra wa'aba ô di za. ĭnhimiromhuri hâ 're ĭ'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, duré ĭnhimiroti hâ aipo're na 're ĭwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ĭhâimanazém na ĭ'âma 're ĭrosa'rata za'ra wa'aba mo, asima.

⁷ Danhotō 'rowi, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, wa tō marī ĩwē uptabi hā te ab'madā'ā tō, ĩnhotō 'rowi te ĩrosawērē ne. Taha wa, danhipai u dama ĩpire newa, 'rāwi āma 're ĩsi'madā'ā zeī mono tō da, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩma pisutu, ĩhāiba na te tō 're robzépata mono da, marī na, ro'wa hā te te 're dahāzu mono wa, da'āma 're 'wasi'ē za'ra mono wa, da'āma 're ĩsépu'u siroptub za'ra mono ne. Taha zarina, te tō Satanasi hā te te 're ĩpibui u'āsi, te āma 're ĩrobzépata u'āsi mono zéb da hā. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te tiwi 're ĩzawī mono ō di, āne na te te 're ĩpibu tō mono da hā. E marī wa. Dama ĩpire newa, 'rāwi te ĩsina 're rosa'rata tō mono da.

⁸ Taha wa, wa tō si'ubdatō Wanhib'apito wi hā ĩsima rowaptē, tō ōhō na te 're ĩrobzépata mono zém na hā ta hā simisaré te te ĩ'āma sizāri da, te āma 're robzépata zahu tō mono da.

⁹ Tane nherē, āne si ma tō nasi ĩma waihu'u asa, te tiwi rowaptērē wamhā: "Te ai'āma sizāri ō di za. ĩnhimizawi pese zéb zarina si, te za 're aihāimana mo. Asi'uihā na marī da hā, asib'uware na 're aihāimana mono nherē, te za asiptete sina ĩ'āma 're aihāimana mo, ĩnhimipawaptobzéb zarina." Āne si, ma tō nasi ĩma waihu'u na wa'rā asa, Wanhib'apito hā. Taha wa, ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhāimana mono zém na si, wa za tō ĩto sina aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, taha wa'rāmi Cristuhu nhiptetezéb ré si, 're ĩhāimana u'āsi mono da.

¹⁰ ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhāimana mono nherē, duré Cristuhu ma, te 're romhuri mono wa, da te ĩ'āma 're wasété za'ra mono nherē, duré ĩma ropire na 're ĩhāimana mono nherē, duré da te ĩma 're rob'manharī wasété za'ra mono nherē, duré marī na te 're robzépata mono nherē, wa ĩto sina 're ĩhāimana u'āsi. E marī wa. ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhāimana mono nherē, wa za taha wa'rāmi, ĩnhiptete sina 're ĩhāimana, Cristuhu nhimipawaptobzém na si.

Corĭtu āma ĩsazei'wa norĭ āma, Paru hā ĩhātā'ā za'ra zé wasu'u

¹¹ Cristuhu zadawa wasu'u'wa na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō wa, wa tō ĩnhimiromhuri wē na si aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, āne hā te ĩsima wē ō nherē. Áté ĩnhimiza'rese'ō ne, wa tō āne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, a norĭ wa'wa hā dama 're ĩwasu'u wē za'ra wa'aba mono ō 'ru te. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩpawapto mono ō 'wa'āhā, aré marī dai ō di, 're ĩhāimana mono zé hā tō. Tane nherē, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, senai'ō na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĭ ma, ĩwapu na tāma 're ĩhāimana za'ra mono ō di.

¹² Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tō ĩnhimi'ē na marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā aima 'manharī za'ra wa'wa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĭ nhimiromhuri na. Āne zarina, te za sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³ E tawamhā ai'upana wa'aba si, wa tō darob amoi āma ĩsazei'wa norĭ 're ĩhāimana za'ra mono norĭ hā te 're apawapto pese, ta norĭ si ĩma sawi pese za'ra wa. Mare di. E marī na, wa tō bété a norĭ wa'wa hā ai'mararé za'ra wa'wa, sena Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō zéb da hā. Áté asimarī aba zō, te 're aiwasutu za'ra wa'aba mono ō zém na si, wa tō ai'mararé za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hā. Ma'āpé, āne na ĩwasédé hā te aima 'manharī wasété za'ra wa'aba ze te bā, ĩma pari za'ra wa'aba.

¹⁴ Si'ubdatō āma, wa za oto āma atēme ĩmorĭ'wa, te duré asabu na sahu za'ra wa'aba da. Tawamhā, āma atēme ĩmorĭ aba wamhā, asiwi ĩpawa'ābā aba da,

te aiwi rowaptērē za'ra wa'aba ō di za, asimarī zō, āma atēme ĩmorī aba ō wa za. Taré Cristuhu wasu'uwē na te aipawaptob za'ra wa'aba da si, wa za tō āma atēme ĩmorī 'wa. E damama norī ma, te za da'ra norī hā te te 're ubumroi pese za'ra, dasazé hā. Mare di. Damama norī si, te za te te 're rob'ubumroi pese za'ra, ti'ra sazéb da hā. Tane duré wa hā, aimama aba ne, aima 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono wa, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tō te ai'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, ĩsima. Taha wa, asiwi ĩpawa'ābā aba ō di za.

15 Tawamhā, āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba wamhā, ĩto sina, wa za uburé ĩnhimarī hā uprosi, te āma aipawaptob za'ra wa'aba da, te āma ĩ'āri hā za. Taha da, wa za duré aima romhuri pese za'ra wa'wa, ĩwasutu uptabi nherē. Āne na hā ĩma asawi pese za'ra wa'aba nherē, e te za duré ĩzawi za'ra wa'aba zém na hā ĩwi asisawi za'ra wa'wa, aiwétési.

16 Asiwi ĩpawa'ābā za'ra wa'aba da, te aiwi ĩrowaptērē za'ra wa'aba ō na, ma tō asina ĩwaihū'u za'ra wa'wa tō. Tane nherē, ma tō ni'wam norī hā rosa'rata na ĩ'āma upa za'ra, rob'uprazé hā ĩzadawa nhipese na te aiwi ĩ'ubumroi wa'aba na hā. E āne hā ĩ'uwaibaba. Mare di. ĩ'uwaibaba ō di.

17 Wasisānawā norī hā, ĩzadawa para āma atēme si'aba'raí wa'aba da, te āma ĩsatōrī za'ra hā e ma tō aima sadawa hapese za'ra wa'wa, rob'uprazém na. Mare di. Āne na hā aima sadawa nhipese za'ra wa'aba ō di, ta norī hā.

18 Titu hā bété. Ta hā wa tō duré āma atēme satōrī 'wa, āma atēme morī aba da. Wasisānawā hāiba amo hā wa tō duré āma ĩsiré satō. E Titu hā ma tō tawamhā aima sadawa hapese 'wa, asimarī aba zō hā. Mare di. Tane duré, wa hā 're ĩhāimana mono zé hā. Aiwapsi wahāimanazé hā, rob'uprazém na aiwi 're ĩwanhimisaihuri aba mono ō na hā.

19 E taré wa'āma 're rosa'rata wē za'ra wa'aba mono da, wa āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Cristuhu zazei'wa oto 're wahāimana mono wa, wa āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nho'a. Wasisānawā norī, wama asawi pese za'ra wa'aba norī hā, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tō uburé marī hā wa te 're ab'manharī, āsiptete sina Cristuhu āma si 're anomro aba mono da oto.

20 Ai'āma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'aba mono sina, wa tō ai'āma te 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, za āma atēme ĩmorī aba na dâ'āsina, duré 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, za te aiwēsāmri za'ra wa'aba ō na dâ'āsina. Áté a norī wa'wa hā te za duré asiwi ĩwē'ō za'ra wa'wa, za āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba wamhā. Áté āhāna hā te 're asisada'ābā u'āsi za'ra wa'aba mo rāwi. Áté te duré marī na 're asiruiwapari za'ra wa'aba mo. Áté te duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mo. Áté asi'āma si te duré 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Áté te duré asi'āma 're ĩwasété za'ra wa'aba mo. Áté te asima 're ĩdabāsi wasété za'ra wa'aba mo. Áté dama aipire newa, te duré 'rāwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. Áté siwa'ru te duré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō'umnhasite, wa ai'āma 're ĩhâtâ'â u'āsi za'ra wa'wa.

21 Āma atēme ĩwisi aba wamhā, áté ĩpē'ézé te, wa za aiwa'ō, ai'āma ĩpē'ézé uptabi za'ra wa'aba wa. Duréihā ai'ahā na ma tō aiwasédé hā 're ĩmanharī za'ra wa'aba mo aré. Ma tō duré asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo, pi'ō na, aibā na zama. Asiséb āna, ma tō marī ĩwasétére zō si asima 're asōpré wa'aba mo. Āne na aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wa, áte te za ĩwi tirozēi'ō pese. Taha wa, áté ĩnhiséb di za, ĩnhib'apito ma hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā, ai'āma za'ra wa'aba hā.

13

Paru hā roti na te te ĭrāsutuzém na rowasu'u

¹ Si'ubdatō āma, wa za oto ĭmorī na āma atēme sahu za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da. Duréihā Mozési hā ma tō āne na ĭbaihā na rob'ui'éré, 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimiroti na hā: "Ni'wam norī da, 're dawasété za'ra mono wamhā, maparane dahāiba ma, te za 're siwasu'u za'ra, ta norī hā danho'a te te 're sadawa waptob za'ra mono da, tāma 're ĭsiwasu'u za'ra mono zém na hā." Āne duréihā 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hā. Tawamhā, wa hā āma atēme ĭmorī aba wamhā, taha zarina, wa za tō sena zarina, aiwasété za'ra wa'aba na hā aiwaihu'u za'ra wa'wa.

² Maparane āma, atēme āma ĭmorī aba wamhā, wa tō aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, aiwasédé 're ĭmanharī u'āsi za'ra wa'aba mono norī, za te ĭaihā za'ra wa'aba zém na hā. ĭnhimi'ui'éré na, wa za oto āne na aima āma sahu za'ra wa'wa, asiti wa'aba ĭhāimana nherē. Āma atēme ĭmorī aba wamhā, ĭnhimi'ahārizé hā te aima ba'a za'ra wa'aba ō di za, aiwasédé 're ĭmanharī u'āsi za'ra wa'aba mono norī ma hā, duré ĭza'u si tiwasété zō 're ĭsipizari za'ra mono norī ma zama.

³ Sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĭrowasu'u za'ra wa'aba mono na, asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'aba da, ma tō āne na asima ĭ'āma ĭrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tō wē di, ĭma hā. Āma atēme ĭmorī aba wamhā, Cristuhu zadawa para, wa za tō aihā za'ra wa'wa. Tawamhā, áté te za oto asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĭrowasu'u za'ra wa'aba mono na hā. Cristu hā niha te te aima ĭrob'manharī za'ra wa'aba zéb da hā, e sib'ware di, asada za'ra wa'aba hā za. Mare di. Siptete uptabi di ta hā, te te ĭaihā za'ra wa'aba zéb da hā.

⁴ Cristu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na, da te dasiwi sasōmri wamhā, ĭhāiba hā sib'ware di. Tane nherē, 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhiptetezém na ma tō apā hāiwa'udu, 're hāimana u'āsi mono da oto. Tane, wa tō duré wa norī hā wanhīb'ware na 're wahāimana. Tane nherē, 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhiptetezém na, wa duré 're wahāimana, Cristuhu ne. Taha zarina, wa za niha aima rob'manharī za'ra wa'aba ni, wasi'uihā nai ō nherē.

⁵ Aipē'ē 're, te za a'ā 'rāwi asi'madā'ā za'ra wa'wa, ĭsazei'wa norī hāimanazéb zarina, tō sena 're aihāimana za'ra wa'aba mono zō. Āne na asina tāma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhā, Zezu Cristu, aipē'ē 're, 're ĭsāmra aba mono na, te za asina ĭwaihu'u za'ra wa'wa. E āne hā asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono ō di bété. Tane nherē, Cristu hā aipē'ē 're, 're sāmra aba mono ō wamhā, asina tāma 're ĭuwaimrami za'ra wa'aba mono ō na, te za asina ĭwaihu'u za'ra wa'wa, asi'uihā na.

⁶ Wa hā wa āma ĭsima aiwé za'ra wa'wa, āma atēme ĭmorī aba wamhā, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, 'Re ĭhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī 're ĭhāimana za'ra mono zém na, wa te wasina āma ĭuwaimramizém na hā.

⁷ Wa duré 're wamreme u'āsi, ai'āma za'ra wa'aba, 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma, ta hā te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, marī ĭwasétére hā 're ĭmanharī za'ra wa'aba mono tō da. E ai'āma za'ra wa'aba, wa te 're ĭromhuri mono na, da te dasiwi 're wawēsāmri mono da, wa āne hā ai'āma 're wamreme u'āsi za'ra wa'wa. Mare di. Taré a norī wa'wa hā ĭwé si oto 're ĭmanharī u'āsi za'ra wa'aba mono da si, wa ai'āma 're wamreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma hā. ĭwé si tō 're ĭmanharī za'ra wa'aba mono wamhā, wa te aihā za'ra wa'aba ō di za. Āne wamhā, áté te za āne na wa'āma ĭrosa'rata za'ra wa'wa, asima: "Oro Paru norī hā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tō sena 're hāimana zahuré mono za, te te wahā za'ra ō di." Áté āne na te za wa'āma

Īrosa'rata za'ra wa'wa. Tane nherē, wama wē di tō, ĩwē si tō 're 'manharī u'âsi za'ra wa'aba mono wamhâ.

⁸ Cristuhu wasu'uwē hâ tō sena uptabi hâ, ni'wa hâ te te dawī pari waihu'u ō di, dama siptete uptabi wa, ĩwasu'uwē hâ. Taha zarina si, wa za tō 're wahâimana, wa norī hâ, râwi wa te wasiwi 're wē'ō mono âna.

⁹ A norī wa'wa hâ tō sena Cristuhu âma asiptete sina 're anomro wē wa'aba mono wamhâ, wa za tō aima 're wato za'ra wa'wa. Âne wamhâ, Cristuhu zadawa para, wa te aihâ za'ra wa'aba ō di za. Wa te aihâ za'ra wa'aba ō wamhâ, âté ni'wam norī hâ te za wa'âma sima rosa'rata wasété za'ra, wawē'ō'wa norī hâ, aima wapahi za'ra wa'aba na hâ. Tane nherē, wē di tō wama hâ, tō sena Cristuhu âma si oto 're anomro wē wa'aba mono wamhâ.

¹⁰ Âne wa, wa asiti ĩnhamra aba ré, aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa, za âma atēme ĩwisi aba wa, asō'a te aima nharī za'ra wa'aba tō da, Wanhib'apito zadawa para te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. Ma tō ĩma pisutu tō, ĩsadawa para si te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono da. E tawamhâ ĩnhimipawaptozbéb zarina, âma 're anomro wē wa'aba mono zé hâ te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tō âne hâ ĩma pisutu. Mare di. Taré ĩsadawa para si, te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina âma 're anomro aba mono da si, ma tō ĩma pisutu tō, Wanhib'apito hâ.

¹¹ ĩsisânawâ norī, ĩnhimi'ui'éré na wa za oto aima âma 'râsutu za'ra wa'wa. 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hâ te za oto ĩrēme pese za'ra wa'wa. Te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zé hâ te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Rowē na si asiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za duré asina 're ĩrosa'rata wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Âne wamhâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ ĩsimizawi pe hâ, te za 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa, dama rowē nhomri'wa hâ.

¹² Taha wa, te za uburé asiré ĩsazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

Âme, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're ĩsi'ubumroi mono norī hâ te âma asawi za'ra wa'wa, uburé.

¹³⁻¹⁴ Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hâ te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ tinhimizawi pese zéb zarina, ĩwē si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'âma tâma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ĩpē'ēzani hâ te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'aba mono da, simisutu âma 're anomro wē wa'aba mono da, taha âma si.

Darasiza norĩ

Darasiza norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihã wasu'uzé

Zezusi hã hãwiwa u apã ĩmorĩzéb u hã, zudezu norĩ si ma tã ĩsimirowasu'u na te te 're saze za'ra. Ta norĩ si te uburé sihãiwata nhĩhãri ré 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ĩpisutuzéb zarina. Zezusi hã hãwiwa u apã morĩ za'u si, ma tã ĩwasu'uwẽ hã datẽme ropé, zudezu'õ norĩ u hã, ĩsihãiwata nhĩhãri'õ norĩ u hã.

Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ma tã Paru hã zudezu'õ norĩ ma wasu'u za'ra, ĩsimiroti na te te ãma ĩ'uwaimrami õ na hã. Ta norĩ hã ma tã ãne hã dama roti za'ra: 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éré zama te za da te 're 'madã'ã pese za'ra, te te 're da'awêsãmri mono da. Taha da, te za duré 're dasihãiwata nhĩhãri za'ra. ãne na roti hã Paru hã ma tã siwi wẽ'õ pese. Zezusi hã wazada dã'ã wa, duré taha zarina wawasédé hã te te wama 're aparĩ mono wa, dasihãiwata nhĩhãrizé hã marĩ dai õ di. Zezusihi wapru na si te za te 're da'a'upsõ, dawasété wi. ãne wa, ma tã Paru hã tãma rob'ui'éré za'ra, Darasiza norĩ ma hã, aimawi hã te te 're 'manhari za'ra mono tã da, Zezusihi si te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, taha zarina si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ézani hã ĩpẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra mono da.

¹⁻² Wanhĩb'apito nhĩb'a'uwẽ norĩ, daza'rui mono bã Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, wa hã Paru, wa ãma asawi za'ra wa'wa. Uburé wasiré ĩsazei'wa norĩ hã te duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, ĩ'rata ĩsi'ubumro norĩ hã. ãne wa za ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Wa hã Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa 're mo, ĩsadawa para. Ni'wam norĩ hã te te siwi ĩpisutu õ di, dazadawa para ĩsadawa wasu'u'wa na 're ĩhãimana mono da. Mare uptabi di. Zezu Cristuhu si ma tã Wamama me si, sima ĩpisutu zahuré, ab're hawi ti'ra hãwiwa'utu'wai me.

³ Wamama wa, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, duré Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

⁴ Wanhĩb'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩwězéb uwaibaba, ma tã Zezu Cristu hã wazada sisõ, wazada dã'ã da, te te wa'awa'ãbã da, 're wanomro wasété mono wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wahã za'ra tã da, rob'rãsutuzéb ãma hã, duré dapo're'õ na 're ĩdanomro mono norĩ ne, 're wanomro u'ãsi tã mono da.

⁵ Wamama hã wẽ uptabi wa, ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono.

Aimawi rowasu'u hã Wanhĩb'apito wasu'uwẽ ne, aiwa 're 'maiãhãmana mono õ na rowasu'u

⁶ ãhãna wa ai'ãma ĩtob'uzu za'ra wa'wa. E marĩ wa. Tãma asawi uptabi za'ra wa'aba wa, ma tã Cristu hã asõ'reptu za'ra wa'wa. Taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã sima aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, ma tã aiwara sina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na, aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwẽ me aiwam newa.

⁷ Aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwẽ me, aiwa 're hãimana mono õ di. Mare uptabi di. E marĩ wa, wa tã ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam

norĩ hã ma tũ sima wẽ za'ra, Cristuhu wasu'u uwẽ upana te te ãma saprĩ za'ra da, aimawi rowasu'u u. Ta norĩ hã ma tũ aimawi tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa.

⁸ Wa norĩ hã wa tũ aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, Zezu Cristuhu wasu'u uwẽ na. Tane nherẽ, nimahã na Cristuhu wasu'u uwẽ upana, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 'Re İhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'awẽ'õ pese. Tane durẽ nimahã na hãıwa ãma tãma İromhuri'wa norĩ hã İwasu'u uwẽ upana, we te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za durẽ te te siwi 're awẽ'õ pese.

⁹ Æne hã wa tũ aima waihu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa za durẽ aima ãma sahu za'ra wa'wa, wa te aima İwaihu'u za'ra wa'aba zẽm na. Ni'wam norĩ hã wanhimirowasu'u zarina si, Zezu Cristuhu wasu'u uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, te za 'Re İhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're awẽ'õ pese.

¹⁰ E İnhimiroti na İ'ãma 're İdawata za'ra mono zẽb zõ, wa İsina 're İnhimipari. Mare di. 'Re İhãimana u'ãsi mono si İ'ãma 're İwata mono zẽb zõ si, wa İsina 're İnhimipari. Ti'ai ãma İ'ãma 're dawata za'ra mono da, 'rãwi İsi'uihã na te İsina 're rosa'rata mono 'wa'ãhã, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, 're İhãimana mono õ di arẽ.

¹¹ İsisãnawã norĩ, ma'ãpẽ niha we İ'ãma waihu'u za'ra wa'aba. Ti'ai ãma 're İdahãimana za'ra mono norĩ nhimirowasu'u zarinaı õ di, Zezu Cristuhu wasu'u uwẽ te dama 're İwasu'u mono hã.

¹² Ni'wa ãne na hã te te ãma 're İpo're pu'u mono õ di, ti'ai ãma wasirẽ 're İwahãimana za'ra mono norĩ hã. Ni'wa hã te te durẽ İma 're rowasu'u mono õ di, te İwaihu'u pese zẽb da hã. Mare di. Si'uihã na ma we hãıwa hawi İma siwaihu'u Zezu Cristu hã, İwasu'u uwẽ na te İwaihu'u pese zẽb da hã.

Paru hã Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa na te te İsãna'ratazẽm na İsiwasu'uzẽ wasu'u

¹³⁻¹⁴ Wa hã wasirẽ zudezu norĩ nhimizazezẽb zarina 're İmorĩ rẽ, wa tũ İsima wẽ upta, wasirẽ İwaprẽdu mono norĩ nhıpai u, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina si, 're İmorĩ da. Æne 're İmorĩ rẽ, 'Re İhãimana u'ãsi mono nhıb'a'uwẽ norĩ ma, İwasetẽ na wa tũ te 're arob'manharĩ arẽ, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ma hã. Wa tũ te İsima 're awẽ, te 're uprosi mono da. Æne ma tũ İwasu'u wasedẽ hã 're İwapari za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã bãdã ma tũ oto İwa waptãrã, 'Re İhãimana u'ãsi mono ti'ra te te İma İwaihu'uzẽm na, İ'ra wasu'u uwẽ na si, zudezu'õ norĩ ma, te 're wasu'u mono da. Taha da, İpoto õ rẽ, ma tũ sima İpisutu siro, 'Re İhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, tãma İzawi uptabi wa, ma tũ oto İzõ hã, tãma İromhuri'wa na oto 're İhãimana mono da.

Tawamhã e 'wa hã wa tũ sadawa pibu, ãne zarina te dama 're İsadawa wasu'u mono da hã. Mare di. Ni'wa hã ãne na te sadawa pıbuı õ uptabi di.

¹⁷ Durẽ Zeruzarẽ u, a'ã İmorĩ õ di, Cristu hã tızadawa wasu'u'wa da, İwana te te sima İpisutu za'ra norĩ u, te sabu za'ra da. Mare di. Daza'rui amoi u si, wa tũ a'ã mo, Arabiza u. Tame İnhamra pari, wa tũ apã mo, Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u.

¹⁸ Si'ubdatõ ma tũ oto İ'ãma tiwahu, Wanhib'apito ãma te İsasõmrızẽm na hã. Tawamhã Zeruzarẽ u wa tũ oto mo, Pedru hã te hãıba pıbu da. Tame ma tũ romhuri hã maparane İ'ãma ai'utõ, İ'rata İnhamra rẽ.

¹⁹ Pedruhu sirẽ norĩ hã aihĩni te sõpõtẽ za'ra õ di, Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ti'aduhu si, wa tũ sõpõtẽ. Wanhib'apito sisẽmemhã ta hã.

²⁰ Tô sena, wa rob'ui'éré na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a.

²¹ Tawamhâ Zeruzarê hawi wa tô oto watobro, daza'rui u ìmorî da, Siriza u, duré Sirisiza u.

²² Zahadu te te siwi ìhâiba pibu za'ra ô di, Zezusihi zazei'wa norî hâ daza'rui mono bâ, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma siré 're ìsi'râ'ôtô mono norî hâ.

²³ Taré ma tô ìwasu'u wê si te te 're wapari za'ra, ta norî hâ. Âne ìwasu'u wê hâ: "Paru hâ ma tô te te wa'âma 're arowasété aré, Wanhib'apito âma, wa te 're sasômri tô za'ra mono da. Tane nherê, Zezu Cristuhu wasu'uwê na te oto te te 're da'apawapto, Wanhib'apito âma da te 're sasômri za'ra mono da." Âne na si ma tô ìwasu'u wê hâ te te 're ropé.

²⁴ Taha wa, Wanhib'apito zazei'wa norî hâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si, te 're wata u'âsi za'ra, te te ìnho'reptui wê te.

2

Ti'adu norî u, Paru norî ìsihutuzé wasu'u

¹ Tawamhâ 14 na ì'âma wahu pari, wa tô apâ mo, Zeruzarê u. Tamomo ìmorî wamhâ, Banabé hâ te ìsiré mo. Titu hâ wa duré ìsiré saprô.

² 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ za apâ ìmorîzém na, te te ìma waihu'u sirômo wa, wa tô apâ mo. Tawamhâ 'ri nho'ômo u wasihutu wamhâ, aibâ dama ìpire na 're ìhâimana za'ra mono norî me, wa tô wahâiba pisutu wasi'râ'ôtô ni. Taha wa, wa tô ta norî ma ìsiwaihu'u, zudezu'ô norî ma, Wanhib'apito wasu'uwê hâ te tâma 're ìwaihu'u za'ra mono zém na. Te te âma ìzaze za'ra zô, wa tô ìnhimiromhurizém na tâma ìsiwasu'u za'ra, te te âma ìzaze za'ra ô wa, taré 're hâimana mono tô da, ìnhimiromhurizé hâ.

³ Tawamhâ ma tô ta norî hâ âma ìzaze za'ra, zudezu'ô norî ma, te tâma 're ìrowasu'u za'ra mono zém na. Taha wa, te te siwi pisutu za'ra ô di, Titu hâ ìsiré 're ìmorî hâ, sizudezu da. Titu hâ deredu na ìpodo, zudezu'ô. Tane nherê, te te siwi pisutu ô di, sihâiwata nhizâri ré 're morî da, tawapsi sizudezu da. Mare di.

⁴ Ni'wam norî si, zudezu norî hâ ma tô ì'upana sima wê za'ra, Titu hâ sihâiwata nhizâri ré 're morî da. Ta norî hâ wasiré Wanhib'apito zazei uptabi 'wa 're nomro mono newa, ma tô hâimana nhîpese sina wasiré 're si'râ'ôtô, wapsâi'a ne wahâimanazé ma, te te 're ropibu za'ra mono da, rowê na 're ìwahâimana za'ra mono zéb zô, Cristu Zezusihi âma. Ta norî hâ zudezu norî hâ, ma tô sima wawê za'ra, ìsine 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, wa te 're rob'manharî u'âsi za'ra mono da, taha zarina wanho'reptuzé hâ wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da newa.

⁵ Tane nherê, ta norî nhimirosa'rata na, wa te âma saze za'ra ô di. Mare uptabi di. Wa tô wasima wê za'ra ni, Zezu Cristuhu wasu'uwê uptabi si, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ta norî nhimirosa'rata na hâ wa te âma saze za'ra ô di.

⁶ Dama ìpire za'ra norî ma, ìnhimiromhurizém na tâma ìsiwaihu'u za'ra parimhâ, marî asa te te ìma waihu'u za'ra ô di, ìsadawa nhîpai u, zudezu'ô norî ma te tâma 're ìrowasu'u za'ra mono zéb da hâ. Ta norî hâ pire na dama 're hâimana za'ra mono nherê, ìpire na te 're rosa'rata mono ô di, wa hâ. E marî wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ dapire na te te da'âma 're rosa'rata mono ô wa. Tâma taré hâ.

⁷ Âne si ma tô aibâ norî hâ siwi ìwaihu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono tô sena te te ìpisutu na, zudezu'ô norî ma, Wanhib'apito wasu'uwê hâ te tâma

're wasu'u za'ra mono da, Pedru hã te te ĩpisutu ne, tisiré zudezu norĩ ma, te te 're rowasu'u mono da.

⁸ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô Pedru hã te te 're pawapto tiwaihu'u pese na, tisiré zudezu norĩ ma, Cristu hã te te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te satõrĩ wa. Tane duré wa hã tiwaihu'u pese na ma tô te te 're ĩpawapto, zudezu'õ norĩ ma, Cristu te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te ĩzatõrĩ wa, wa hã.

⁹ Taha wa, ma tô oto Tĩ'adu norĩ hã ĩ'ãma waihu'u za'ra, tãma ĩzawi pese wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima ĩpisutuzém na hã. Ô norĩ hã ĩsimiroti pire na ma tô Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã ãma waihu'u za'ra, Tĩ'adu hã, Pedru hã, duré Zuwã. Tawamhã ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutuzém na te te ĩ'ãma waihu'u za'ra wa, ma tô tinhib'rata na siwi wazawi za'ra, Banabéhé me. Wama wẽ za'ra di, wa norĩ hã zudezu'õ norĩ u si 're waneb da, Cristuhu wasu'u uwẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da. Duré wama wẽ za'ra di, Tĩ'adu norĩ si, tisiré zudezu norĩ u si 're nomro mono da, Pedru norĩ me. ãne na wa tô wanhimirosa'rata na wasisaze za'ra ni.

¹⁰ ãne si ma tô wama waihu'u za'ra, Tĩ'adu norĩ hã, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ĩsimarĩ'õ norĩ hã wanhimarĩ na wa te 're pawapto u'ãsi za'ra mono da, 're wapo're simrami za'ra mono ãna. ãne zô, wa ĩsima te 're rosa'rata u'ãsi, ĩwẽ na si te 're da'apawapto mono da.

Paru hã Pedruhu ma te te ĩrowaihu'uzé

¹¹⁻¹² Tawamhã Ātizotiza ãma ĩnhamra ré, ma tô wi Pedru hã, ĩzarina. Tawamhã zudezu'õ norĩ ãma tinhimirosa'rata na te te upai wa, wa tô danho'a tãma rowaihu'u. ãne tinhimirosa'rata na te te ĩ'upazé hã. Ātizotiza u wisi wamhã, ma tô aré zudezu'õ norĩ me 're sa, Wanhib'apito zazei'wa norĩ me hã. Tawamhã ĩsarina si ma duré aibã norĩ hã aihutu, Tĩ'aduhu hawimhã. Ta norĩ hã ma tô te te sima 're wẽ za'ra, Wanhib'apito zazei'wa norĩ zudezu'õ hã, sihãiwata nhihãri ré si 're nomro mono da, tawapsi sizudezu za'ra da. Tawamhã zudezu'õ norĩ hã, Wanhib'apito zazei'wa oto wasiré 're wahãimana za'ra mono nherẽ, ma tô Pedru hã tiwi sisawi za'ra, oto dasiré 're sa tô mono da. E marĩ wa. Zudezu'õ norĩ siré 're sai u'ãsi mono wa, te te siwi wẽ'õ za'ra õ'umnhasite, wẽ ĩsihutu norĩ hã.

¹³ Tawamhã Pedruhu ne dazadamnhasi te, te oto ĩsiré zudezu norĩ hã tiwi sisawi za'ra, zudezu'õ norĩ wi, Wanhib'apito zazei'wa oto wasiré 're wahãimana za'ra mono nherẽ. Banabéhé zama ma tô dazadamnhasi te, tiwi sisawi za'ra.

¹⁴ ãne na ma tô Pedru norĩ hã tinhimirosa'rata na upa za'ra, zudezu'õ norĩ ãma. Tô sena Cristuhu wasu'u uwẽ zarina si oto dama 're hãimana za'ra mono õ di, Pedru norĩ hã. ãne wa tô ãma waihu'u za'ra. Taha wa, wa tô Pedruhu ma tinha, uburé Wanhib'apito zazei'wa norĩ nho'a, ãne: "A hã zudezu nherẽ, ma tô zudezu'õ norĩ siré 're asai mo aré, a hã zudezu'õ 're aihãimana mono newa. E niha ma tô bété oto tiwi asisawi za'ra, zudezu'õ norĩ wi, a'ã sizudezu za'ra da, ĩsazei'wa norĩ hã." ãne wa tô tãma tinha.

¹⁵ Wa norĩ hã zudezu na wa tô wapoto ni. Zudezu'õ na wapoto õ di, siwa'ru 're ĩnomro mono norĩ ne.

¹⁶ Wa norĩ hã wa tô oto marĩ hã waihu'u ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩda'awẽsãmri mono zém na hã. Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, dawasété hã te te da'ãma 're ĩ'ab'madã'ã mono õ zéb zarina, te oto te te 're da'awẽsãmri. Taha zarina, dawasété 'ru te, te te dahã za'ra õ di za, rob'rãsutuzéb ãma hã. ĩsimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'ére 'rata zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra

mono nherē, taha zarina te te dama 're apari mono ò di za, dawasédé hã. Æne na wa tô oto waihu'u ni, wa norĩ hã.

17 Taha wa, Cristu Zezusi hã wa tô wasina umnhasi za'ra ni, taha zarina si wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madá'â tô mono da, tawapsi te te 're wa'awēsãmri mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ìsimiroti na rob'ui'ére zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherē, taha zarina te te dama 're awaihu'u mono ò di za, dawasédé te te da'ãma 're Ì'ab'madá'â mono ò na. Taha wa, wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, wa te 're ìrob'manharĩ mono zém na wa te 're 'madá'â mono ò di oto, taha zarina wawasédé hã te te wa'ãma 're Ì'ab'madá'â mono ò zéb zarina, te te 're wa'awēsãmri mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã Cristu, Danho'reptui'wa na wa tô wasina saze ni, taha zarina si wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madá'â tô mono da, tawapsi te te 're wawēsãmri mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ìsimiroti na rob'ui'ére 'rata zarina wa te 're ìrob'manharĩ mono zém na, wa te 're 'madá'â mono ò di oto, taha zarina, te te wano'reptu dai ò wa. Æne wa, ma tô ni'wam norĩ hã wama nharĩ za'ra, zudezu norĩ hã, wanhimirosa'rata na wa te ãma upa newa, aimawi na. E niha tawamhã. Cristu te te wama Ìwaihu'uzéb zarina, wanhimirosa'rata na wa te ãma upai 'wa'ãhã, te aré Cristu hã wanhowa ãma upa na'rata, te te wama Ìwaihu'uzém na hã. E tô sena, ma tô Cristu hã wanhowa ãma upa na'rata. Mare di. Te te ãma upai waihu'u ò di. Robaba uptabi di.

18 Wa hã wa oto te dama 're awaihu'u u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherē, taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono za te te 're ìda'anho'reptui mono ò na. Tawamhã nimahã na ìnhimirosa'rata na te saprĩ wamhã, wa za tô tãma ãma upa. Tawapsi Ìwē'õre di za.

19-20 Æne te aré ìnhimirosa'rata 'rada hã ìma 're hâimana: 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina te 're rob'manharĩ mono wamhã, taha zarina si Ìwasédé hã te te Ì'ãma 're 'madá'â mono ò di za. Tawapsi te za oto te te 're Ìwēsãmri. Taha zarina Ìwasété 'ru te, rob'rãsutuzéb ãma te te Ì'azãri ò di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Æhãna ìnhimirosa'rata 'rada hã te oto Ìza'u 're simi'wara. Ta hã wa tô oto rême pese Ìsipara, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma Ìwaihu'uzéb uwaibaba si 're ìmorĩ da. Zezu Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na dá'ã wa, Ìsiré Ìdã'ã ne, Ìsi'uihã na te Ìsima 're Ìrosa'rata mono zém na 're ìhâimana mono ò di oto, Cristuhu si oto Ìpē'ē 're, 're hâimana mono wa, 're Ìwada'uri wē mono 'wa da hã. Cristu hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra. Ta hã te te 're Ìzawi pese mono wa, ma tô Ìzada sisõ, Ìzada dá'ã da. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra umnhasi sina, wa oto 're ìhâimana.

21 Wa hã te Ìsiwi 're wē'õ mono ò di oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're Ìzawi pese mono zé hã, Cristu te te Ìwa'ãbázém na dazada Ìdã'ázém na hã. Taha wa, Ìsi'uihã na Ìsisõ'reptu dai ò wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina te 're ìrob'manharĩ mono zém na, te 're ab'madá'â mono ò di oto, taha zarina, Ìwasédé hã te te Ì'ãma 're ab'madá'â tô mono da, te te 're Ìwēsãmri mono da oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Dasi'uihã na dasisõ'reptu dai ò wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherē, taha zarina te te dama 're apari mono ò di dawasédé hã, da te 're Ì'manharĩ za'ra mono zé hã. Æne 'wa'ãhã, aré marĩ dai ò di, Zezu Cristu dazada Ìdã'ázé hã. Taha wa, te oto Ìsiwi 're wē'õ mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're Ìzawi pese mono zé hã, Cristu te te Ìwa'ãbázém na, dazada Ìdã'ázém na hã. Mare uptabi di. Æne Pedruhu ma, te Ìrowaihu'uzé hã.

3

'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ida'awêsâmri mono zém na rowasu'u

¹ Darasiza nhihudu nori, e niha te rosa'rata waihu'u âna 're anomro aba mo. Zezu Cristu hã wedepo'o nhonhi'râmi na wazada idâ'âzém na, wa tô te aima âma 're rowasu'u pese za'ra wa'wa aré. E 'wa hã ma tô aiwi udâ za'ra wa'wa, taré waihu'u zawã za'ra wa'aba da.

² Ma'ápé we îma waihu'u za'ra wa'aba. E marĩ wa, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani hã we aima sômri za'ra wa'wa, aipê'ê 're. E isimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, 're ïrob'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô we Tipê'êzani hã aima sômri za'ra wa'wa. Mare di. E Zezu Cristuhu wasu'uwê hã aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, tô sena îwasu'uwê na asina 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma tô we aima sômri za'ra wa'wa. Taha wa, ma tô we Tipê'êzani hã aima sômri za'ra wa'wa tô, aipê'ê 're, 're sãmra za'ra wa'aba mono da oto.

³ E niha bété rosa'rata waihu'u âna, te oto 're anomro aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipê'êzani te te aima îsômri za'ra wa'aba zarina, ma tô aihâimanazép tém na âma îsâna'rata za'ra wa'wa, îwê na. E niha te bété oto 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo asi'uihã na, asina uwaimrami za'ra wa'aba da newa, asisô'reptu za'ra wa'aba zé hã.

⁴⁻⁵ E taré ma tô îwê hã asina 're îwaihu'u za'ra wa'aba mo, marĩ hã âma waihu'u za'ra wa'aba âna. 'Re ihâimana u'âsi mono si, ma tô we Tipê'êzani hã aipê'ê 're aima sômri za'ra wa'wa. Ma tô duré marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'ô hã te te aima 're 'manharĩ wê za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. E marĩ wa. E isimiroti na rob'ui'ére 'rata zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wa. Mare di. Taha zarinaî ô di. Zezu Cristuhu wasu'uwê hã aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, Cristu Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, ma tô we Tipê'êzani hã aima sômri za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha zarina si, ma tô duré marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'ô hã te te aima 're 'manharĩ wê za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na.

⁶ Tane Abra'ã hã. Ta hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sina 're umnhasi pese, te te tâma îropisutuzé za te te tâma âma ï'uwaimrami na hã. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wêsâmri, Abra'ã hã. Duréihã âne Abra'ãhã wasu'u na ma tô rob'ui'ére îbaihã na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã.

⁷ Tawamhã Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, simisutu Abra'ãhã nhihudu na, te za oto te te 're da'anhisi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Âne hã wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da asina.

⁸ Zahadu romhã uptabi nherê, ma tô zudezu'ô nori âma sima roti, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Âne isimiroti hã: Zudezu'ô nori hã, Cristu Danho'reptui'wa na te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta nori ma zama te za duré tâma 're îrowê za'ra mono zéb da hã te te tâma 're apisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Îwasédé hã te te oto âma 're ï'ab'madâ'â mono ô zéb zarina, te za te te 're awêsâmri. Taha zarina dawasété 'ru te, te te ahã za'ra ô di za, rob'râsutuzéb âma hã. Âne isimiroti hã zudezu'ô nori âma hã. Taha wa, ma tô âne Abra'ãhã ma waihu'u siro, 'Re ihâimana u'âsi mono hã: "Aima te îropisutuzém na asina îzazei pese zéb zarina, wa za dama 're îrowê za'ra mono zéb da hã te dama 're apisutu, daro mono bâ." Âne ma tô îwasu'uwê na romhã ré âma po're pu'u siro.

⁹ Abra'ã hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sina 're sazei pese, te te tâma îropisutuzém na. Taha wa, rowê te te tâma îpisutuzéb zarina, ma tô rowê

uptabi na 're hâimana. Tane duré Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're saze za'ra mono wamhã, Abra'ãhã ma te te ipisutu ne, te za dama 're ïrowë za'ra mono zëb da hã te te dama 're apisutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Tane nherë, ïsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, da te 're ïrob'manharï za'ra mono zëm na 're danhopré mono wamhã, taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono da newa, e niha te za tawamhã dama 're romhâimana za'ra. Õne haré, ïsimiroti mono bâ da te dasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ wa, te za tô te te siwi 're da'awë'õ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô âne na rob'ui'éré ni:

“Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, taha na rob'ui'éré hã te ïbaihã na dama 're hâimana, da te dasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono da. Æne zarina, ïsimiroti mono bâ, da te dasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, te za te te siwi 're da'awë'õ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.”

Æne ma tô ãhã wasu'u na rob'ui'éré, ïsadawa wasu'u'wa hã.

¹¹ E ãne te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã: “Ïnhimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, 're ïrob'manharï za'ra wa'aba mono zëb zarina, te ai'ãma 're ab'madã'ã aba mono õ di za oto, aiwasété 'wa hã. Wa za oto te 're ai'awësãmri 'wa. Taha zarina, aiwasété 'ru te, te aihã za'ra wa'aba õ di za.” E ãne te za te te dama 're awaihu'u. Mare di. Duréihã ma tô âne na rob'ui'éré ni:

“Re ïhâimana u'âsi mono, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ï'umnhasi za'ra mono zëb zarina si, dawasédé hã te te da'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za. Æne wamhã, te za rowë uptabi na 're dahâimana u'âsi za'ra.”

Æne na da te ãma rob'ui'éré wa, wa tô waihu'u za'ra ni tô.

¹² Duréihã ma tô duré ãne na rob'ui'éré ni:

“Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, da te dasina tâma âma 're uwaimrami u'âsi za'ra mono wamhã, rowë uptabi na te za 're dahâimana u'âsi za'ra.”

Æne ïwasu'u na rob'ui'éré hã. Tane nherë, Cristuhu wasu'u zô, te zahadu 're rob'éé, Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, dama 're ïrowë za'ra mono zëb da hã.

¹³ Wa norï hã wa te dame wasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ. Taha wa, te aré siwi wa'awë'õ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Tawapsi wawasété 'ru te, te aré wahã za'ra. Tane nherë, te te 're wahã za'ra mono tô da, ma tô Cristu hã wë nherë, wazada sisõ, wa'upana 'Re ïhâimana u'âsi mono te te azãri da. Taha na ma tô wa'awa'ã, Cristu hã. Duréihã ma tô âne na ãma rob'ui'éré ni:

“Ni'wa hã wasété uptabi wa, te za dasiwi wïrï ni. Taha pari, wede na te za dasiwi sasõmri ni, da te ãma waihu'u za'ra da, wasété uptabi wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma ïwë õ na.”

Æne ïwasu'u na rob'ui'éré hã. Tawamhã ãma ïrob'ui'érezëb zarina, Cristu hã wë nherë, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o ré, ma tô siwi wë'õ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Wa'upana ma tô azã, wasété õ nherë.

¹⁴ Æne ma tô Cristu Zezusi hã wa'awa'ãbã pa. E marï da. Simisutu ïsib'a'uwë oto 're wanomro mono wa, zudezu'õ norï ma zama, ïwë na 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma âma 're a'uwaimrami mono da, Abra'ãhã ma te te ïropisutuzëb zarina, duré wahãiba mono bâ wapë'ë 're, Tipë'ëzani hã te te wama 're anhomri mono da, te te wama ïropisutu za'ra zëb zarina, Zezu Cristu hã Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa.

'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u, Abra'ãhã ma ïwë na te te tâma ïropisutuzëm na rowasu'u me

15 Īsisānawā norī, āne wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 're ĩwahāimana za'ra mono zém na. Áté ni'wam norī hā te za marī ĩwē na sima roti zahuré. Tawamhā tō sena za te te sima āma ĩ'uwaimrami zahuré pibu ma, te za danho'a rob'ui'ééré zahuré tinhisi na, da te āma waihu'u zahuré da. Taha parimhā, te te sima āma uwaimrami zahuré tō da, ni'wa hā te te tiwi ĩsizāri zahuré da hā, mare di. Duré, ni'wa hā tinhimiroti na te te āma rānhipa zahuré ō di za. Ma tō āma sisazei pari zahuré.

16 Tane Abra'āhā ma, ĩsipai u ĩshudu na zama, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩropisutuzé hā. Āhā wasu'u na, da te āma rob'ui'ééré wamhā, ĩshudu norī hā da te wasu'u za'ra ō di. ĩshudu norī hā da te wasu'u za'ra 'wa'āhā, te aré ĩshudu ahā na wasu'u ni. ĩshudu misi, te wasu'u. Ta hā Cristu.

17 Wa za oto aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, te aima āma ĩsimiré'é aba zém na. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō Abra'āhā ma ĩwē na ropisutu. Tō sena te te tāma āma uwaimrami da, ma tō tāma siwasu'u. Taha pari, te te tāma ĩropisutuzém na hā ma tō da'āma tiwahub ahā uptabi, 430 na. Tawamhā ma tō tinhimiroti mono bā dama waihu'u 'rata. E taha wa, ĩwē na te te dama āma uwaimrami ō di za, Abra'āhā ma, te te ĩropisutuzém na hā. E taha wa, te za tinhimirotisutu na āma saprī, te te dama āma uwaimrami tō da. Mare di. Te za tō te te dama āma 're a'uwaimrami u'āsi, Abra'āhā ma, te te ĩropisutuzéb zarina.

18 Abra'āhā ma, ĩwē na te te tāma ropisutu wa, taha zarina ma tō āma tāma uwaimra. Tane ĩwē na te te dama ropisutu wa, taha zarina si, te za tō te te āma dama 're a'uwaimrami, sō 're simipari mono āna, marī na ĩsimiroti hā a'ā da te dasina tāma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb zō.

19 Abra'ā hā 're hāimana mono ré, ma tō ĩwē na tāma ropisutu siro 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, ĩsipai u ĩshudu ma, te te tāma āma 're a'uwaimrami mono da. Abra'āhā za'u si, ma tō oto tinhimiroti mono bā dama waihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. E marī da. Dawasété na 're danomro mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, dawasété na 'rāwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da. Taha da, ma tō tinhimiroti hā dama waihu'u. Abra'āhā nhihudu, ti'ai u we ĩmorízéb u si, te za pire na 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina, zudezu norī te te 're ĩrob'manharī za'ra mono zéb da hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhimiroti hā te te dama 're awaihu'u mono da, ma tō tinhimiroti na rob'ui'ééré hā hāiwa āma tāma ĩromhuri'wa norī ma tisō, aibā ma te te siwi sōmri da, ĩsipai u.

20 Ni'wa hā ti'ai āma si'uihā na tinhimiroti hā te te dama waihu'u wamhā, ni'wa hā ĩsāna'remhā hāimana ō di, ĩsimiroti hā te te dama ĩwaihu'u da hā. Tane 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Si'uihā na ma tō Abra'āhā ma waihu'u, ĩwē na za te te tāma āma 're ĩ'a'uwaimrami mono na hā.

'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te āma ĩrob'ui'ééréé wasu'u

21 Abra'āhā za'u si, ma tō oto tinhimiroti mono bā dama waihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. E taha wa, te te dama āma uwaimrami ō di za ĩwē na, Abra'āhā ma, aré te te ĩropisutuzéb zarina. Mare di. Te za tō te te dama āma 're a'uwaimrami u'āsi. Uburé marī hā ĩsimiroti zarina, da te dasina tāma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono da hā, dama waihu'u za'ra 'wa'āhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te aré te te dama 're apisutu, rowē uptabi na 're dahāimana za'ra mono da.

22 Tane nherē, daro mono bā te dawasété na 're danomro. Dasi'uihā na dawasété wi 're dasipizari waihu'u za'ra mono ō di tō. Āne, da te ĩwaihu'u za'ra zéb da hā, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā āma

rob'ui'ééré. E marĩ da. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, tawapsi 'Re İhâimana u'âsi mono İwê hã te te dama âma 're uwaimrami mono da, te te dama İropisutuzéb zarina.

²³ Bâdâ İwa waptã'â õ ré, Zezu Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ ré hã, âne aré dahâimanazé hã. 'Re İhâimana u'âsi mono hã ma tô zudezu norĩ hã tinhimiroti 'rata na te te 're a'uwati, Cristuhu wasu'uwê hã sô'awi te te wama waihu'u za'ra õ ré hã, Cristu Danho'reptui'wa na wa te wasina 're İ'umnhasi za'ra mono zéb da hã oto.

²⁴ 'Re daprédub za'ra mono õ ré, da'madã'â'wa hã te te dama 're İroti mono ne, ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na te te 're wa'a'uwati aré, Cristu hã datême wei morĩ õ ré. Ta hã te we oto datême mo, te te dawa'âbã da, Danho'reptui'wa na wa te wasina 're İsaze za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madã'â tô mono da oto, 'Re İhâimana u'âsi mono hã, taha zarina te te 're wa'awêsãmri mono da oto.

²⁵⁻²⁶ Ma tô oto bâdã hã İwa waptãrã, Cristu hã wa te wasina 're İ'umnhasi za'ra mono zéb da hã. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, wa te 're İrob'manharĩ za'ra mono zéb da hã, pire na wama 're hâimana za'ra mono õ di oto, Mozési te te âma İrob'ui'ééré hã. E marĩ wa. A norĩ wa'wa hã ma tô Cristu Zezusi hã Danho'reptui'wa na asina 're İsaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto simisutu 'Re İhâimana u'âsi mono 'ra, 're anomro aba mo, aihĩni.

²⁷ Ma tô duré â dawabzuri hã İ'manharĩ za'ra wa'wa, Cristu 're İmorİZém na si oto âma 're anomro wê wa'aba mono da, simisutu Cristuhu nhib'a'uwê 're anomro aba mono wa.

²⁸⁻²⁹ Taha zarina, 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'aba'a waihu'u mono õ di, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ hã, İwada'uri zarina si, pawa'âbã âna dama romhuri'wa norĩ hã, duré wada'uri âna si'uihã na 're İhâimana za'ra mono norĩ hã, aibã norĩ hã, duré pi'õ norĩ hã. Simisutu Cristu Zezusihi nhib'a'uwê si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto Abra'âhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Âhã wa, İwê na si, Abra'âhã ma te te İropisutuzéb zarina, te za İwê na si te te aima âma 're a'uwaimrami 'wa, Aımama 'wa hã.

4

¹⁻² Âne wa za duré marĩ hã aima waihu'u za'ra wa'wa, romnhimir'é na İwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Até ai'uté mama tô hã te 're 'mai'hâimana, 'watébrémi hã. Prédu wapsi, İte hã za, İmama hã dá'â õ ré, tinhibrom na te te tâma âma İropisutuzé hã. Tane nherê, uburé timama nhibro ré, za 're hâimana mono nherê, prédu õ ré te za danhimarĩ âna te te dama 're İromhuri za'ra mono norĩ ne, 're hâimana. Te za a'â da te dasiwi 're 'madã'â, hâimana wê na 're hâimana mono zó. İmama nhibro hã te za duré da te tâma 're 'madã'â pese, 'watébrémi ma. Âne te za a'â İ'ra hã 're hâimana, âma İwahubzé hã bâdã hã İwa waptã'â õ ré, İmama tinhibrom na te te tâma İropisutuzé hã.

³ Tane wa norĩ hã, ai'uté ne, roti tô sena wama İwaihu'u pese za'ra õ zarina, wa tô aré 're wahâimana za'ra, roti da te wama 're İwaihu'u 'rata za'ra mono zéb zarina.

⁴ Tawamhã bâdã hã ma tô İwa waptãrã oto, 'Re İhâimana u'âsi mono hã ti'ra âma te te İrotizéb zarina, ti'ai u we te te İsatõrĩ da hã. We te te satõrĩ wamhã, ma tô pi'õi ma İ'ra hã podo oto, zudezu na. Zudezu na poto wa, pire na ma tô tâma 're hâimana, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozésihĩ ma te te 're İ'waihu'u mono hã.

⁵ E marĩ da, ma tō ti'ra hã we satō, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da, Ìsimiroti na rob'ui'ére' rata zarina, wa te 're ìrob'manharĩ za'ra mono na 're ìwanhopré za'ra mono norĩ hã te te wa'awa'âbã da, ma tō we satō, wa'âma 're 'ra za'ra mono da oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁶ Tawamhã ì'ra oto 're ìwanomro mono na 'rãwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tō we ti'ra p'ê'ezani hã te te wama 're anhomri, wap'ê'ê mono bâ wama 're hâimana za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Wamama na, wa te 're sisi za'ra mono da oto.

⁷ Taha wa, robzei'ō na danhimiwada'uri zarina si, dapawa'âbã ãna 're ìhâimana za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò di oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra si, te oto 're anomro aba mo. Æne wa, uburé marĩ wē na ti'ra norĩ ma, te te ìropisutuzéb zarina, te za tō te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hã.

⁸ Zudezu'ō norĩ, aima sa'rese za'ra wa'aba ò di aré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tō ì'upana aimawi nhimiwada'uri na 're aihâimana za'ra wa'aba mo danhimiwada'uri zarina si, paw'a'âbã ãna 're ìhâimana za'ra mono norĩ ne, robzei'ō na.

⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tō oto Aimama na asiwi ìwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di oto. Taha nhipai u, ti'ra na te te oto sina ai'awaihu'u aba wa, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di. Æne wamhã, e niha te za bété apã aipizari za'ra wa'wa, asimizazezéb 'rata u, taha zarina asina uwaimrami za'ra wa'aba ò nherē, asō'reptu za'ra wa'aba zé hã, duré taha zarina rowē si aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ò nherē. E niha te za bété asima iwē za'ra wa'wa, danhimiwada'uri zarina si paw'a'âbã ãna 're ìhâimana za'ra mono norĩ ne, apã 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, robzei'ō na.

¹⁰ Bãdã ìpire hã marĩ 'manharizéb da hã, te oto zudezu norĩ zarina 're ì'madã'ã za'ra wa'aba mo, a'amo zama, wuhub zama.

¹¹ Æne wa, wa ai'ãma 're ìhâtã'ã za'ra wa'wa. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwē na 're ìsiwasutu wē mono nherē, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, e taré te za 're hâimana.

¹² Ìsisãnwã norĩ, wa hã zudezu nherē, ai'rata ìnhamra aba ré, wa tō zudezu'ō newa asine 're ìmorĩ 'wa. Taha wa, ma'apé ìsine 're anomro aba mono. Atēme amo ìmorĩ 'rata aba wamhã, marĩ hã ìma 'manharĩ wasété za'ra wa'aba ò di, ìhãiba na hã.

¹³ Ìhãzé si ì'ãma watobro wa, wa tō ai'rata ìnhamra za'ra wa'wa. Æhã wa, wa tō Zezu Cristuhu wasu'uwē na aima rowasu'u na'rata za'ra wa'wa. Æne na ma tō ì'ãma ìwaihu'u za'ra wa'wa aré.

¹⁴ Tawamhã ìhãzé ré, atēme ìwisi za'ra wa'aba nherē, ìhãzé wa, asiwi ìwē'ō za'ra wa'aba ò di. Mare di. Hãiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wē na asiwi ì'ãri aba ne, niha wamhã, Cristu Zezusi, wē na asiwi ì'ãri aba ne, ma tō wē na asiwi ì'ãri 'wa.

¹⁵ E niha bété oto ãhãna hã. Aré aima 're rowē za'ra wa'aba mono di, ai'rata ìnhamra aba wa. Æhã wa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba 'wa'ãhã, te aré ato hã ìsani za'ra wa'wa, ìma sòmri za'ra wa'aba da, ato hã.

¹⁶ E niha te bété oto ãhãna hã ì'ãma ìrosa'rata za'ra wa'wa. E aiwē'ō wa'aba 'wa na si, te za oto ì'ãma ìrosa'rata za'ra wa'wa, rowasu'u tō sena na si te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē.

¹⁷ Aibã norĩ, aimawi rowasu'u'wa norĩ hã te sima aiwē za'ra wa'wa, ta norĩ nhimirowasu'u si asima 're wē za'ra wa'aba mono da, tō sena tinhimirowasu'u wē na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da newa. E

marĩ da. Īnhimirowasu'u nhiti, asina 're aipahã za'ra wa'aba mono da ĩtẽme, ĩnhimiroti nhipai u, õ norĩ nhimiroti si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono da oto.

¹⁸ Roti ĩwẽ na si, da te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, da te dasima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wẽ di tũ, ai'rata ĩnhamra aba ré, durẽ ĩhãiba za're'ra zama.

¹⁹ ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, pi'õ tiwasã te te 're ĩsépata za'ra mono ne, wa tũ wa hã ĩpẽ hã te ai'ãma 're sépata za'ra wa'wa, Zezu Cristu 're ĩmorĩzẽm na 're anomro aba mono õ wa. ãma 're anomro wẽ wa'aba mono wapsi, ĩma rowẽ di za.

²⁰ Āhãna ai'ãma ĩhãtã'ã za'ra wa'aba di. Āhã wa, ĩnhimirosa'rada hã ahã di, ai'ãma za'ra wa'aba hã. Ai'rata ĩhãimana za'ra wa'aba neza, ĩwaimri te oto aima rowaihu'u za'ra wa'aba da.

Sara norĩ wasu'u hã, Adaha wasu'u me

²¹ Uburẽ õ nherẽ, ma tũ asima ĩwẽ za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. E aima waihu'u za'ra wa'aba õ di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wasu'uwẽ hã, Abra'ãhã 'ra norĩ ãma hã.

²² ãne ta norĩ wasu'u na, rob'ui'ére hã: Abra'ãhã 'ra norĩ hã, maparane aibã hã. ĩmorĩ'rada hã Adaha 'ra, ĩwada'uri zarina si pawa'ãbã ãna 're ĩhãimana mono 'ra. Durẽ ĩhãiba amo hã Saraha 'ra hã wada'uri ãna 're ĩhãimana mono 'ra, te 're hãimana.

²³ Dasi'uihã na dahãimanazẽm na 're ĩda'ra za'ra mono na ma ĩ'ra hã tãma podo, romhuri'wai ma. Abra'ãhã 'ra hãiba amo hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩropisutuzẽb zarina, ma ĩ'ra hã tãma podo, wada'uri ãna 're ĩhãimana mono ma hã, Saraha ma. ãne Abra'ãhã 'ra norĩ wasu'u hã.

²⁴ Marĩ te te ĩwasu'uzẽ hã, te pi'õ norĩ hã wasu'u zahurẽ. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima da'ãma ĩrotizẽ hã. ĩmorĩ'rada hã Sina'i na etẽ 'rãihã nhisi ãma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima da'ãma ĩrotizẽ. Ta hã, Ada te wasu'u. Adaha 'ra hã ma tũ tina zabãdã danhimiwada'uri zarina 're hãimana, robzei'õ na. Tane Sina'i ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te te sima da'ãma ĩrotizẽm niwĩ 're ĩdanomro mono norĩ hã, Adaha 'ra ne, danhimiwada'uri zarina pawa'ãbã ãna 're ĩdahãimana za'ra mono ne, te robzei'õ na 're dahãimana za'ra, ãhãna hã.

²⁵ Arabiza na daza'ru nhisi ãma, Sina'i na etẽ 'rãihã nhisi hã, Ada te wasu'u. Zeruzarẽ na 'ri nho'õmo nhisi, Ada te durẽ wasu'u. E marĩ wa. Zeruzarẽ 're, 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã danhimiwada'uri zarina, dapawa'ãbã ãna 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ne, te robzei'õ na 're dahãimana za'ra.

²⁶ ãnei õ di, Zeruzarẽ ĩhãiba amo hã, hãiwa ãma 're ĩsa mono hã. Rowẽ na si, te ĩwa 're dahãimana za'ra. Zeruzarẽ hã hãiwa ãma 're ĩsa mono hã, wana Sara hã te wasu'u.

²⁷ Durẽihã, ma tũ pi'õ ĩ'ra õ na ãma romnhimirẽ'é 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, Zeruzarẽ 're, 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ãma. ãne te 'mahã:

“Pi'õ, ai'ra hã niwa aima 'maĩpoto õ nherẽ, ma'ãpẽ 're atoi u'ãsi mono, aipẽ'e 're. Aimro hã te te airẽme nherẽ, ai'ra ahã di za. Pi'õ timro ré, 're ĩsãmra mono zẽm nhipai u, ai'ra ahã di za. Taha wa, te za rowẽ te, 're atoi u'ãsi mo.”

ãne te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã 'ri nho'u hã 'mahã.

²⁸ ĩsisãnawã norĩ, ãhã wasu'u zarina, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Izati hã ma tũ podo, 'Re

ĩhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ĩropisutuzéb zarina. Tane te te tãma ĩropisutuzéb zarina, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

²⁹ Abra'ã hã 're morĩ ré, ma tũ Izatihi ma nharĩ wasété, dasi'uihã na dahãmanazém na 're ĩda'ra za'ra mono na ĩpodo hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ěžani, te te ĩpawaptobzém na ĩpoto ma, ma tũ nharĩ wasété. Tane duré ãhãna hã te za 're romhâimana.

³⁰ E niha tawamhã duréi wasu'u na rob'ui'éré hã. ãne ĩwasu'u hã: "Īra ré satõrĩ, pi'õ hã romhuri'wa hã. ĩmama, tinhibrom na tãma ãma sipo'o zahuré õ di za, danhimiwada'uri zarina 're ĩhâimana mono õ 'ra me."

ãne ĩwasu'u na rob'ui'éré hã.

³¹ ãhã wa, ĩsisãnawã norĩ, wa za oto marĩ hã ĩwasu'u na waihu'u za'ra ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Adaha nhihudu na te te 're wa'anhisi mono õ di za oto, danhimiwada'uri zarina 're ĩmorĩ nhihudu, 're ĩwahâimana za'ra mono na hã. Mare di. Danhimiwada'uri zarina 're ĩhâimana mono õ nhihudu, 're ĩwahâimana za'ra mono na, te oto te te 're wa'anhisi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Saraha nhihudu uptabi na. Taha wa, wa norĩ hã wama 're rowẽ uptabi za'ra mono di oto.

5

Wanhib'apito ãma rowẽ na 're ĩdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Zezu Cristu hã ma tũ wa'anho'reptui pa, rowẽ na ãma 're wahâimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zém na, 're wanhopré mono õ di za oto, taha zarina te te 're wa'anho'reptui mono õ wa. ãne wamhã, tũ senai'õ na rowasu'u'wa norĩ wi 're asiptete za'ra wa'aba mono za, ĩsimiroti na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, apã robzei'õ na 're anomro aba mono tũ da.

² Ma'ãpé asina ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã Paru, marĩ hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Da te 're asihâiwata nhihãri za'ra wa'aba mono da, asizudezu za'ra wa'aba da, asina dazaze za'ra wa'aba wamhã, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa, e niha za tawamhã. Cristu hã wazada dã'ã nherẽ, te te 're wa'anho'reptui mono da, taré te za 're sa'wari, asada ĩdã'ã za'ra wa'aba zé hã.

³ Wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, te aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. Ni'wam norĩ hã da te sihâiwata nhihãri za'ra da, te te sina dazaze za'ra wamhã, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're sõ'reptu za'ra mono da newa, e niha te za tawamhã 're hâimana za'ra, ta norĩ hã. Danhĩhãiwata nhihãri siré, te za õne haré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bã te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te siwi 're awẽ'õ tũ mono da.

⁴ Zudezu norĩ ne, ma tũ 'rãwi 're asi'mai'madã'ã aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te ai'ãma 're ab'madã'ã aba mono õ wa, te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina aiwasété 'ru te, te te aihã za'ra wa'aba tũ da, rob'rãsutuzéb ãma hã. ãne taré 'mairosa'rata aba wamhã, ma tũ Zezu Cristuhu wi asina ai'maipahã wa'wa, asimirosa'rata na. ãhã wa, ma tũ 'rãwi asiwi ĩ'maiwẽ'õ wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã Cristu tidã'ázém na, te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hã.

⁵ ãnei õ di, wa norĩ hã. Cristu Danho'reptui'wa na, wa tũ wasina wa te 're saze za'ra. Taha zarina, wa wasina sũ 're wanhimipari za'ra, rob'rãsutuzéb

âma hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama ìwaih'u za'ra zéb zô, wawasédé te te oto wa'âma 're ì'ab'madâ'â mono ô zéb zarina, te te 're ìwa'awêsâmri mono zém na. Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani te te wama 're ì'awaih'u mono zéb zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra oto.

⁶ Simisutu Cristu Zezusihi nhìb'a'uwê oto 're wanomro mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'aba'a mono ô di za, ìsihâiwata nhìhâri ré norì hã, ìsihâiwata nhìhâri ô norì me. Zudezu na duré zudezu'ô na 're ìwahâimana za'ra mono zém na hã, te te oto 're wa'awaihu'u mono ô di za. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wanhimizawi pese na 're ìwahâimana za'ra mono zém na si, te za oto te te 're wa'awaihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁷ A norì wa'wa hã ma tô aré tô sena rowasu'u na 're anomro aba mo. E 'wa simirowasu'u hawi, ma tô sena rowasu'u na asima âma apa za'ra wa'wa.

⁸ E asima âma apa za'ra wa'aba da, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aima waih'u za'ra wa'wa, sima asô ìhârâ za'ra wa'wa hã. Mare di.

⁹ Ì'rada hã wa za aima sadawa wahuu za'ra wa'wa, âne: "Ì'u'êtê wapuzé hã syryre na da te ahiri nherê, te za timapu, ì'u'êtê wapu hã." Tane duré aimawi na, da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za da te âma 're ropé, rowasu'u senai'ô na hã.

¹⁰ Tane nherê, simisutu Wanhib'apito nhìb'a'uwê 're wanomro mono wa, wa za te 're ai'umnhasi za'ra wa'wa, te aima ìwaih'u za'ra wa'aba zéb zarina si, za apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Aibâ hã dama pire na 're hâimana mono nherê, aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono wa, tâma 're rowê mono ô di za, ta hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si za te te azâri wa.

¹¹ Ìsisânawã norì, wedepo'o nhonhi'râmi na Zezu Cristu dazada ìdá'âzé hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, da te âma 're saze za'ra mono da. Taha wa, ma tô zudezu norì hã te te siwi 're ìwê'ô za'ra, ìmreme zarina te dama 're rowasu'u mono ô wa. Ta norì hã te duré taré te te dama 're ìwasu'u za'ra, danhìhâiwata nhìhâri wapsi, 're dasizudezu za'ra mono da, te dama 're awaihu'u mono newa. Âne zahadu zudezu'ô norì ma, te 're arowaihu'u mono 'wa'âhã, e te aré zudezu norì hã te te siwi 're ìwê'ô za'ra, te dama 're ìrowasu'u mono zém na hã. Mare di. Te te siwi 're ìwê'ô za'ra mono ô di aré âma.

¹² Aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ìro'wa'rutu za'ra wa'aba mono norì hã, tinhìhâiwata nhìhâri siré, te za pé 're si're zani za'ra, wê te bâ.

¹³ Ìsisânawã norì, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, rowê na âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ìsimiroti na rob'ui'ére 'rata zarina, 're ìrob'manharì za'ra wa'aba mono zém na 're asôpré wa'aba mono tô da, taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono dai ô wa. Tane nherê, rowê na 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wê te, marì ìwê'ô na aipê'e 're, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhã, asina âma 're rob'manharì za'ra wa'aba mono ô di za. Âne te za oto 're anomro aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba zéb zarina si, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo asib'rata na, asimarã na zama, asimiroti na zama.

¹⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã ahâ uptabi nherê, simisutu haré te wasu'u, ìsimiroti hã âne: "Ma'âpé, 're dazawi pese za'ra wa'aba mono za. Marì ìwê na asima 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mono ne, te za duré dama zama sô 're asôpré wa'aba mo." Âne si ìsimiroti hã.

¹⁵ Tane nherê, abaze zahi 're ìsisimroi mono ne, asisada 're asiti'rui u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, asina asapa'a za'ra wa'aba ô di za.

Wamama pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, rowē na 're ĩdanomro mono zém na rowasu'u

16-17 Wa norĩ hã marĩ ĩwē'ō na ātē 'rãwi wapē'ē 're, wa za wasima wa te 're rosa'rata za'ra. Āne na te te sima 're wa'awē mono ō di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani hã. Marĩ ĩwē na si 'rãwi wapē'ē 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono da, te za te te sima 're wa'awē. Tawamhã marĩ ĩwē'ō na 'rãwi wapē'ē 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono wamhã, te za te te 're wa'a'uwati, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani hã, wa te wasina ãma 're rob'manharĩ za'ra mono tō da. Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ma'ãpé, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, 're anomro aba mono za oto. Tawamhã siwa'ru marĩ ĩwē'ō na aipē'ē 're asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherē, asina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono ō di za.

18 Āne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, ĩsimiroti na rob'ui'ére 'rata zarina 're ĩrob'manharĩ 'rata za'ra wa'aba mono zém na, 're asōpré wa'aba mono ō di za oto, taha zarina 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono dai ō wa.

19 Dasi'uihã na danhimirosa'rata wasété zarina 're ĩdanomro mono zé wasu'u hã, wa tō waihu'u za'ra ni. Āne te 're danomro wasété. Siwa'ru te tiwasédé hã pi'ō na te te 're 'manharĩ u'ãsi za'ra, aibã na zama. Siwa'ru te dasina 're dahãimana za'ra. Danhiséb ãna, te marĩ ĩwasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra.

20 Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana, te romhãiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra. Te duré tãma 're damreme zusi. Duré abzé 'manharĩ'wa, te 're danomro. Duré te 're dasi'ruiwapari za'ra. Te duré 're dasisada'ãbã za'ra. Duré marĩ na te 're dasi'ruiwapari za'ra. Dasi'aba're na te 're dazahi za'ra. Duré marĩ ĩwē zô, te dasima si 're danhopré. Te duré 're dasirême za'ra, 'rãwi dasi'rata 're dahãimana za'ra mono tō da.

21 Marĩ na te 're dasisō'ru za'ra. Duré da'rã siwamnarĩ na te 're dahãimana za'ra, ãzézei'wa 're dahãimana za'ra mono wa. Datoi wasétere u, te 're dasi'rã'õtô, siwa'ru da te 're ãhuri mono da, ãzé hã. Tane te duré 're hãimana, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã. Taha wa, wa za ãma sahu, te aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Āne 're danomro wasété mono wamhã, hãiwa u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono u 're ĩdanhisisi mono da hã mare di, Danhib'apito uptabi u, ĩwē uptabi si, tinhib'a'uwē norĩ ma, te te tãma 're ĩ'anhomri mono da hã.

22 Āne 're danomro wasété mono ō di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani nhimiwada'uri zarina 're danomro mono wamhã. Te za da te 're dazawi pese za'ra. Duré dapē'ē 're datoi u'ãsi, te za 're dahãimana za'ra. Duré dapē'ē toi u'ãsi, te za 're dahãimana za'ra. Duré dawara sina dasisada 're dazahi za'ra mono ō di za. Duré danhimizawi pese na te za 're dahãimana za'ra. Duré marĩ ĩwē na te za dama 're danhoprub za'ra. Duré tō sena wa, ropisutu wē, te za da te dama ãma 're rob'manharĩ za'ra.

23 Duré dawaimri te za dama 're dahãimana za'ra. Duré dawasété wi, dasina 're danhiptete za'ra mono sina, te za 're dahãimana za'ra. Āne 're dahãimana za'ra mono tō da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã robaba di.

24 Cristu Zezusihi nhib'a'uwē 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã, tiwasédé hã aré te te 're 'manharĩ ze za'ra mono nherē, duré tiwasété zô aré te te 're rowasutu za'ra mono nherē, 'rãwi te za te te siwi 're wē'ō pese za'ra, te te 're 'manharĩ za'ra mono tō da oto.

²⁵ 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô wama tisô, wahâimanazép té hã iwê hã. Taha wa, ma'âpé ĩsimiwada'uri zarina si, 're wanomro wê wa'aba mono.

²⁶ Danhipai u, dapire na 're wahâimana za'ra mono newa, 'râwi wapê'ê na wasina 're wawata za'ra mono ô di za, da te wama 're nharĩ za'ra mono tô da. Duré wanhipai u, dapire na 're ĩdahâimana za'ra mono na, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono ô di za.

6

Roti iwê na 're ĩdasipawaptob za'ra mono zém na rowasu'u

¹ ĩsisânawã norĩ, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Áté ni'wa hã te za tihâimanazém na upa. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiwada'uri zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aiwaimri 're ĩpawapto pese za'ra wa'aba mo, apã 're hâimana wê mono da, ni'wa hã. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpé 'râwi a'â asina 're asôpré wa'aba mono za, a norĩ wa'aba zama, wa'ru'i'wa nhimiwada'uri zarina, aihâimanazém na 're upa za'ra wa'aba mono tô da.

² Marĩ wa, aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpé 're asi-pawapto pese za'ra wa'aba mono za, roti iwê na si. Âne wamhã, Cristuhu nhimiroti wê 'madã'â'wa te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

³ Áté ni'wa hã simiroti pire newa, te za 'râwi tinhimiroti pire na 're si'madã'â ze. Âne wamhã, 'râwi te za tipê'ê na sima 're sadawa nhipese.

⁴⁻⁵ Romhuri hã te wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, wa te wasina 're ĩ'madã'â pese za'ra mono da hã. Âne wa, wa za aihĩni 'râwi wa te wasima 're rosa'rata pese za'ra, wa te wasina 're 'madã'â pese za'ra mono da, wanhimirohuri hã. Wa te wasina 're 'madã'â pese za'ra mono wamhã, wa za 'râwi wapê'ê 're wasima 're wato za'ra. Danhimirohuri hã wanhimirohuri me aiwab ô na, wa te da'ãma 're rosa'rata za'ra mono ô di za.

⁶ Áté ni'wa hã Zezu Cristuhu wasu'uwê na, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Âne wamhã, te za asimarĩ na tãma 're asôprub za'ra wa'aba mo asa.

⁷ Ma'âpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ihâimana u'âsi mono wi, simani ô di za, dahâimana wê wa'rãmimhã, iwê na te te dama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hã, duré dahâimana wasété wa'rãmimhã, ĩwasété na te te dama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hã. Áhã wasu'u hã tô sena wa, senai ô na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 'râwi aipê'ê 're asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tô da.

⁸ Danhimirosa'rata wasété zarina 're danomro u'âsi mono wamhã, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowê ĩsi'utôri'ô nhiti. 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiwada'uri zarina si 're danomro mono wamhã, te za rowê ĩsi'utôri'ô ãma 're dahâimana u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata.

⁹ Taha wa, ma'âpé wawa'a ãna marĩ iwê na, wa te 're dapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono za, wa norĩ hã. Tawamhã bâdã ĩwa waptã'ã wapsi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wa'ãma sima ĩrotizé hã te za ĩwa'rãmi marĩ iwê hã te te wama 're anhomri.

¹⁰ Âne wa, wama ĩwaihu'u pese zarina, wa za dahâiba mono bâ marĩ iwê na, wa te 're dapawaptob za'ra. Wa te 're ĩdapawaptob za'ra mono zém nhipai u, wa za wasiré ĩsazei'wa norĩ hã marĩ iwê na 're wasipawapto pese za'ra.

Paru hã roti na te te ĩrãsutuzé wasu'u

11 Āhāta Īnhimi'ui'éré Īsa'ētē na, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Īsi'uihā na Īnhib'rata na.

12 Ni'wam norī hā ma tō te te aima 're roti zadawa za'réri'ō za'ra wa'wa, asihāiwata nhihāri ré, 're anomro aba mono da, tawapsi asizudezu za'ra wa'aba da. E marī da. Īsiré zudezu norī si āma 're wata za'ra mono da, te te aima Īroti za'ra wa'aba zém na hā. Cristu wedepo'o nnonhi'rāmi na wazada dá'ā wamhā, ma tō wa'awa'ābā pa. Tane nherē, taha wasu'u si te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono ō di, Īsimirowasu'u na te te siwi 're wē'ō za'ra mono tō da, Īsiré zudezu norī hā.

13 Ta norī hā sihāiwata nhihāri ré, 're nomro mono nherē, uburé marī na 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā te te sina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, Īsimiroti zarina, aipibu pese na 're anomro aba mono da, Īré 're anomro aba mono wa, tisiré zudezu norī ma, sina 're wata za'ra mono da, Īsimiroti zarina oto 're Īaihāimana za'ra wa'aba mono na hā.

14 Tanei ō di, wa hā. Wanhib'apito Zezu Cristuhu āma si, wa za 're Īwata u'āsi, wedepo'o nnonhi'rāmi na wazada Īdā'ā āma. Taha wa, tiza'ozém na wazada dá'ā wa, Īwi 're Īdadā'ā za'ra mono ne, duré wa hā dawi Īdā'ā ne, ti'ai āma danhimirosa'rata na 're Īhāimana mono ō di oto.

15 Danhahāiwata nhihāri ré si, 're Īdahāimana za'ra mono zé hā, marī dai ō di, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma hā. Duré danhahāiwata nhihāri āna 're Īdahāimana za'ra mono zéb zama marī dai ō di, tāma hā. Dahāimanazép tém na, Īwē na si oto 're dahāimana za'ra mono wamhā, taha si tāma wē uptabi di.

16 Ōhō wasu'u zarina 're dahāimana za'ra mono wamhā, wa Īsima te 're da'awē, rowē na 're danomro mono da, 'Re Īhāimana u'āsi mono da'āma 're Īpē'ézé mono zéb zarina. Taha da, wa za da'āma te tiwi 're rowaptērē u'āsi, uburé 'Re Īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī āma.

17 Wa hā Zesusihi ma romhuri'wa, wa 're Īhāimana, Īsimiwada'uri na. Da te Īma 're Īrob'manharī wasété za'ra mono zéb zarina, Īhāiba hā'ētē ré, 're Īmorī wa, Īpibui pese di, tāma Īromhuri'wa 're Īmorī na hā. Te te oto sahāri za'ra, aimawi tinhimiroti na te te Īwi 're Īro'wa'rē za'ra mono norī hā.

18 Īsisānawā norī, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa za te tiwi 're rowaptērē u'āsi, aihāiba za'ra wa'aba na hā, tāma asawi za'ra wa'aba wa, te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da.

Tane tō.

Épézu norĩ

Épézu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã hã Paru hã ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ ma sômri za'ra, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi u. Tame ma tô Paru hã aré 're sãmra. Maparane ma tô âma tiwahu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono ré hã. Āma ronomro wapsi, ma tô ã Ībaihã na tâma âma rob'ui'éré za'ra, 'ri nho'ômo amoi hawi, dazazéb 're hâimana sirômo. Capituru 1-3 âma hã Paru hã ma tô dama waihu'u, Zezusihi zazei'wa norĩ hã misi haré simisutu 're ĩhâimana za'ra mono na hã, zudezu norĩ hã duré zudezu'ô norĩ zama, sina 're siwanhizari za'ra mono âna, Zezusi hã uburé zada dâ'â za'ra wa, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ĩpê'ê 're 're sãmra za'ra mono wa, aiwa. Capituru 4-6 âma ma tô duré dama waihu'u, 're danomro mono zép tém na hã. Ma tô duré tâma roti za'ra, damama norĩ ma hã, duré da'ra norĩ ma, duré damro norĩ ma hã, dama romhuri'wa norĩ ma zama, ĩ'uwaibaba tisiré norĩ ma, 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã.

¹ Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩwêzéb zarina. Taha wa, wa âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi âma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwê, 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. A norĩ wa'wa hã ma tô ône u'â Zezusihi âma si 're anomro aba mo, aihâimana nhĩptete sina.

² Wamama ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'âsi, âma 're anomro aba mono da.

Cristuhu âma 're ĩdanomro mono norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sôpru uptabi di, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama hã. Ta hã Cristuhu âma 're wanomro mono wa, ma tô marĩ mono bâ wama 're sôpru, uburé marĩ wê na, hâiwa hawi. Taha wa, wama 're sôprub za'ra mono wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁴ Ta hã ti'a te te potô ô ré, ma tô romhã ré te te 're wa'apisutu siro, tinhib'a'uwê da, Cristuhu âma za 're wanomro mono wa, wawê uptabi na âma 're wanomro mono da, marĩ, wa te 're 'manharĩ wasété za'ra mono âna. Ta hã te te 're wa'apoto mono ô ré, ma tô romhã ré te te 're wa'azawi pese.

⁵ Tâma rowê wa, ma tô wa'âma sima roti siro, wa'âma 're 'ra za'ra mono da, Zezu Cristu za te te ĩwawa'âbâzéb zarina. Te te sima 're wa'awê uptabi mono wa, ma tô âne sima roti siro, wa'âma za'ra.

⁶ Wamama hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô oto wa'âma uwaimrami wê za'ra, ĩ'ra tâma ĩsawi hã te te ĩwa'awa'âbâzéb zarina. Taha wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.

⁷⁻⁸ Cristu hã wedepo'o nnonhi'râmi na wazada dâ'â wamhã, ma tô tidâ'ázém na wa'awa'â. Marĩ, wa te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã ma tô te te wama 're apari, wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da oto. Āne wamhã, ma tô Wamama hã wa'âma uwaimrami wê, sa'êtê na tâma 're hâimana mono wa, te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã.

9-10 Te te da'āma sima ĩrotizé hā dama waihu'u pese āna ma tō dawi 're hāimana aré. Tane nherē, rosa'rata wē waihu'uzé hā sa'ētē na tāma 're ĩhāimana mono zéb zarina, ma tō oto wama waihu'u za'ra, Cristu za te te da'āma tāma ĩ'uwaimramizém na. Tawamhā niwapsi bādā te te sima ĩpisutuzém na te za da'āma uwaimra, te te da'āma sima ĩrotizé hā. Tawapsi te za uburé tinhimipoto ma nharĩ za'ra, hāiwa āma, ti'ai āma zama, simisutu Cristuhu nhimiroti na 're dahāimana za'ra mono da, ta hā da'madā'ā'wai uptabi, dama 're hāimana mono wa.

11-12 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā marĩ na te te sima 're aroti mono wamhā, te za tō te te āma 're a'uwaimrami. Ta hā ma tō wa'apisutu siro, ĩsib'a'uwē 're wanomro mono da, Cristuhu āma za 're wanomro mono wa. Āne duréhā te te wa'āma sima ĩrotizéb zarina, ma tō wa'āma uwaimrami za'ra, danho'reptui'wa zó 're ĩwanhimipari 'rata za'ra mono norĩ ma, āma 're ĩwawata u'āsi za'ra mono zéb da hā.

13 A norĩ wa'aba zama te oto wasiré Cristuhu āma 're anomro aba mo. Danho'reptui'wai wasu'uwē hā ma tō ĩwapari za'ra wa'wa, asi'uuihā na. Tō sena Cristuhu wasu'uwē hā. Tawamhā wapari za'ra wa'aba wamhā, ma tō Danho'reptui'wa na asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, Cristu hā. Taha zarina ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā Tipē'ēzani hā we aima sōmri za'ra wa'wa, 'rāwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, ĩsib'a'uwē oto 're anomro aba mono na. Āne ma tō ai'āma uwaimrami wē za'ra wa'wa, te te dama ĩropisutuzéb zarina.

14 Tawamhā niwapsi te za uburé marĩ ĩwē hā te te wama 're anhomri, tizazei'wai mono hā. Duré ĩsib'a'uwē 're wahāimana za'ra mono wa, te za rowasété hawi wa'awaibui pese. Tawapsi wama 're rowē za'ra mono di za. Āne tō sena za te te wama āma ĩ'a'uwaimramizém na, wa te āma waihu'u za'ra da, ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. Taha wa, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za.

Īsazei'wa norĩ ma, Paru te te ĩrowaptērēzé wasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono wi

15 Aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā ma tō we ĩtēme waptārā, Wanhīb'apito Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono na, duré asiré ĩsazei'wa norĩ 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono na zama.

16 Taha zarina, wa ōne u'āsi 're ĩto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, ai'āma za'ra wa'aba. Duré tāma 're ĩmreme mono wamhā, aima za'ra wa'aba zama wa tō te tiwi 're rowaptērē u'āsi, hāiwa u ai'āma 're ĩpo're si'āri za'ra wa'aba mono āna.

17 Wamama hā waihu'u pese za'ētē dā'ā sina, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptērē u'āsi, hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu hā Tipē'ēzani na te te aima 're sōmri u'āsi za'ra wa'aba mono da, duré Wamama hā ĩhāimanazém na 'rāwi 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, Wanhīb'apito Zezu Cristuhu 'madā'ā'wa hā.

18-19 Wa hā wa ĩsima wē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti hā 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, duré rowē uptabi zó te te ĩ'aipisutu za'ra wa'aba zé wasu'u hā, 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ ĩwē uptabi na wama 're ĩsōprub za'ra mono zéb da hā tinhib'a'uwē norĩ ma, te te ĩropisutuzéb zarina, taha wasu'u zama 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ĩsima aiwē za'ra wa'wa.

20 Wa duré aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptērē u'āsi, te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, ĩwaihu'u pe hā asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tiwaihu'u pese na ma tō Cristu hā ab're hawi hāiwa'utu, dā'ā nherē. Taha pari, ma tō pisutu, pire na ĩsimire niwĩ 're sāmra mono da, hāiwa āma.

²¹ Tame te pire uptabi na dama 're hâimana, pire na hâiwa âma 're ìhâimana za'ra mono nori ma, duré tame siptete na 're ìhâimana za'ra mono nori ma zama. Ti'ai âma duré hâiwa âma zama tipire na te te âma wabzu za'ra ô di, dama ìpire za'ra nori hã. Ône u'â te za tipire na te te 're da'a'rânhipai u'âsi.

²²⁻²³ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Cristu hã pisutu, dama pire na 're hâimana mono da, Ìsimipoto mono bâ. Ma tô duré Cristu hã pisutu, ropâ tinhib'a'uwê nori 'madâ'â'wa da, ôhõ si uburé Danhib'apito dama 're hâimana mono wa. Wahâiba hã misi nherê, wahâiba na marî mono bâ wama 're ìhâimana za'ra mono ne, te Cristuhu hâiba wasu'u, Ìsib'a'uwê nori hã. Ìsib'a'uwê nori hã tâma 're hâimana za'ra mono wa, marî zô tiwi 're rowaptâ'â mono ô di, Cristuhu wi hã. Ta hã te ropâ 're hâimana u'âsi, uburé marî hã 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã, Ìsadawa para.

2

Dapêê 're dadâ'â u'âsi 're ìdanomro mono zém hawi, danho'reptuzé wasu'u

¹ Duréihã a nori wa'wa hã aipêê 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, te 're anomro aba mo aré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're anomro aba mono ô wa, duré aiwasédé hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono wab zama.

² Ìsazei'ô'wai hâimanazém na ma tô aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, wa'uburé nori nhib'apito nhimiroti na zama. Hâiwa nho're âma te ta nori hã 're hâimana za'ra. Ìsimiroti hã tâma pire za'ra di, ìpo're'ô nori ma hã. Taha wa, te ta nori hã Ìsimiroti na si 're nomro, 'Re ìhâimana u'âsi mono wapari'ô'wa nori hã.

³ Tane wa nori hã wanhimirosa'rata wasété zarina, wa tô aré 're wanomro. Wa te wasima 're ìwê za'ra mono zéb zarina, wa tô aré wa te wasima âma 're uwaimrami za'ra. Âne 're wahâimana wasété za'ra mono wa, te aré dazu wahã za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁴⁻⁵ Tane nherê, wawasété na 're wanomro mono wa, 're ìwadâ'â za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono nherê, ma tô Cristu te te ìhâiwa'utuzém ne wapêê 're te te 're wa'ahâiwa'utu, rowê na si oto âma 're wanomro mono da. Âne ma tô wama âma uwaimrami wê za'ra 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ìpêêzézé hã sa'êtê na tâma 're hâimana mono wa, duré tâma wazawî uptabi za'ra wa. Taha wa, te te 're ìwa'anho'reptui mono zé wa'râmi, marî zô 're simipari mono âna, ma tô te te 're wa'anho'reptu.

⁶ Ta hã Cristu ab're hawi te te ìhâiwa'utu ne, ma tô wapêê 're te te 're wa'ahâiwa'utu, hâiwa âma 're wasi'ubumroi u'âsi mono da, Cristu Zezusihi 'rata.

⁷ E marî da. Da te waihu'u za'ra da, Ìsimizawizé hã sa'êtê na tâma 're ìhâimana mono hã, wa uirî na 're ìdahâimana za'ra mono nori hã. Âne te za da te 're waihu'u za'ra, Cristu Zezusi te te 're ìda'azawi pese mono zéb zarina.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô asô'reptu za'ra wa'wa, Wa'anho'reptui'wa hã asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asi'uihã na 're asisô'reptui waihu'u za'ra wa'aba mono ô di. Sôpru wa, ma tô Wamama hã aima âma uwaimrami za'ra wa'wa, asô'reptu za'ra wa'aba zé hã.

⁹ Marî hã ahã na 're 'manharî wê za'ra wa'aba mono nherê, taha zarina te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono ô di 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, 'râwi asi'âma wa'aba 're a'maiwata aba mono tô da, asi'uihã na asi'manho'reptui wa'aba da newa.

¹⁰ Cristu Zezusihi âma 're wanomro mono wa, ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono hâ wama sômri za'ra wahâimanazé İté hâ, wa te âma dama 're rob'manharî wê za'ra mono da, duré İwê na wa te 're dapawaptob za'ra mono da, te te wa'âma İroti sirômo zéb zarina.

Zudezu norî, zudezu'ô norî me aihîni Cristuhu âma oto 're İnomro mono zé wasu'u

¹¹⁻¹² A norî wa'wa hâ ma tô zudezu'ô na 're aipoto za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tô asihâiwata nhihâri aba ô na te te 're asisi za'ra wa'wa, zudezu norî hâ. Ta norî si ma tô tinhihâiwata nhihâri ré na 're sisisi za'ra, tihâiba na te te sima 're İ'manharî za'ra mono zéb zarina. Ma'âpê rosa'rata za'ra wa'aba, 're aihâimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Cristu hâ Danho'reptu'wa na waihu'u za'ra wa'aba ô wa, âma 're anomro aba mono ô di aré. A norî wa'wa hâ zudezu'ô wa, İzarazéhé nhihudu norî siré 're anomro aba mono ô di duré. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ tinhib' a'uwê norî ma si, İwê na te te İropisutuzém na 're waihu'u za'ra wa'aba mono âna, ma tô aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Âne wa, rowê uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono âna, ma tô 're anomro aba mo. Duré 'Re İhâimana u'âsi mono hâimanazém na sena na waihu'u za'ra wa'aba âna, ma tô 're anomro aba mo aré.

¹³ Tane nherê, dasisiti 're İdahâimana za'ra mono ne, 'Re İhâimana u'âsi mono nhiti, romhâ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di oto, asimirosa'rata aba na. Cristu hâ wazada İdâ'âzéb zarina, ma tô Wamama hâ sitême ai'âwisi za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi âma oto 're anomro aba mono da, râwi İ'rata 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto, asimirosa'rata aba na.

¹⁴ Cristu hâ ma tô wawî uprosi za'ra, 're İwasi'ruiwapari za'ra mono zé hâ. Taha wa, aihîni wa oto İsib'a'uwê 're wahâimana za'ra, zudezu norî hâ, zudezu'ô norî me. 'Re wasisawî pese za'ra mono sina, wa oto 're wanomro.

¹⁵ 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hâ sa'êtê na ma tô zudezu norî ma si 're hâimana za'ra, marî hâ te te tâma âma 're İ'uwaitrami za'ra mono zéb da hâ, taha zarina İwasédé hâ te te tâma 're İ'apari mono zéb da hâ duré. Cristu hâ wazada İdâ'âzéb zarina, tâibâ oto 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hâ, marî na dawasédé hâ te te dama 're İ'apari mono zéb da hâ. Misi dahâiba ne, aiwapsi wa oto 're wahâimana za'ra, zudezu norî, zudezu'ô norî me, wahâimanazép tém na si, İwê na si âma 're wanomro mono da, duré wasisawî pese sina oto 're wahâimana za'ra mono da wasiré.

¹⁶ Cristu hâ wedepo'o nnonhi'râmi na wazada İdâ'âzém na ma tô wawî uprosi za'ra, 're İwasi'ruiwapari za'ra mono zé hâ, aihîni tizazei'wa norî hâ te te 're wa'anhimroi mono da si oto, 'Re İhâimana u'âsi mono u.

¹⁷ Cristu hâ ti'ai u wei morî wa, ma tô rowasu'uwê na te te 're da'apo're pu'u, rowê na 're İdahâimana za'ra mono zém na hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono oto te te 're İda'awêsâmri mono zéb zarina. E marî da. Zudezu'ô norî hâ rowê na âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti ré, 're anomro aba mono ô norî hâ, duré zudezu norî, rowê na âma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti ré, 're İwanomro mono norî hâ.

¹⁸ Cristu hâ wazada dâ'â wa, duré wama 're hâimana za'ra mono wa, te za oto İpê'êzani hâ simisutu te te 're wa'apawapto, Wamama u 're İwasihutu mono zéb da hâ wanhimirosa'rata na. Tawamhâ tâma 're wamreme zusi mono wamhâ, te za te te 're wa'awapari u'âsi, zudezu norî hâ, zudezu'ô norî me.

¹⁹ Taha wa, zudezu'ô nherê, dasiré'ô ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di oto. 'Re İhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê te oto dame 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te duré dame İ'ra 're aihâimana za'ra wa'aba mo oto.

20 Êtê 'manharĩ na wa za 'ri na ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Êtê na'rata nhisiwi, da te dasiwi 're ĩ'ri za'ra mono ne, ma tō Cristuhu wasu'u'wê na te te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã. Duré Wamama pē'ezani, marĩ hã te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono norĩ zama ma tō te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. 'Ri uparizéb da, 'ri na'rata wê'ezéb ãma, êtê tōmo hãpã wawê na, wa za Zezu Cristuhu ãma simiré'é, wapawapto uptabi 'wa wama 're hãimana za'ra mono wa, ta hã.

21 Êne hã misi 'ri na simisutu 're ĩsimi'wara mono ne, te za te te 're wa'apawapto Cristu hã, wa'ãma 're ĩsōrōwa za'ra mono da hã, aiwapsi 're wahãimana za'ra mono da.

22 Tane a norĩ wa'wa hã, êtê ahã na 'ri misi da, da te dasiwi ĩ'ri ne, te za te te aima 're nharĩ u'ãsi za'ra wa'wa, simisutu Wanhĩb'apito ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ĩsōrōwa misi tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da oto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, ĩpē'ezani hã aipē'ê za'ra wa'aba 're, 're ĩhãimana mono zéb zarina.

3

Paru hã zudezu'ō norĩ ãma te te 're ĩromhuri mono zé wasu'u

1 Taha wa, wa hã Paru, wa 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, te tiwi 're rowaptērê u'ãsi, aima za'ra wa'aba. Zudezu'ō norĩ, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa wa 're mo, ĩwasu'u'wê na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Taha 'ru te, ma tō dasiwi ĩnherê ni, dazazéb 're, ĩzab da.

2 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã simizawi pese wa, ma tō romhuri hã ĩma tisō, aima 're ĩrowê za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne na ma tō ĩwapari za'ra wa'wa, tō.

3-4 Duréihã te te sima da'ãma ĩrotizé hã aré dama ĩwaihu'u'ō hã ma tō ĩma waihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Nimosi wa tō syru na ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

5 Zudezu'ō norĩ ãma te te sima ĩrotizé hã te te dama waihu'u ō di aré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ãhãna nimosi ma tō Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ ma waihu'u, te te sima da'ãma ĩrotizé hã, Tipē'ezani na ta norĩ ma te te ĩwaihu'uzéb zarina. Duré marĩ hã te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, dama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ ma zama, ma tō tãma waihu'u za'ra, te te sima da'ãma ĩrotizé hã.

6 Rowasu'u wê hã aré dama ĩwaihu'u'ō hã 're ĩhãimana mono hã, ãne, Zudezu'ō norĩ hã Cristuhu wasu'u'wê te te 're saze za'ra mono wa, marĩ ĩwê na zudezu norĩ ma 're ĩsōpru mono zéb da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ĩropisutu za'ra mono zéb ré, te za 're hãimana za'ra. Simisutu te za oto 're hãimana za'ra, dahãiba misi ne. Cristu Zezusihi ãma oto 're nomro mono wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwê norĩ ma, marĩ ĩwê na te te tãma ĩropisutuzéb zarina, te za zudezu'ō norĩ ma zama te te tãma ãma 're a'u'waimrami, zudezu norĩ zu. ãne zudezu'ō norĩ ãma te te sima ĩrotizé hã.

7 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã simizawi pese wa, ma tō ĩpisutu, tãma ĩromhuri'wa 're ĩmorĩ da, Cristuhu wasu'u'wê hã te dama 're wasu'u mono da, tiwaihu'u pe hã te te ĩma sōmri wa.

8 ĩwana ĩsazei'wa norĩ hã ĩwê na te sipa za'ra ō di. Ta norĩ si ma tō tiwê na ĩnhipa za'ra. Tane nherê, ma tō ĩpisutu, zudezu'ō norĩ ma te tãma 're wasu'u za'ra mono da, ĩwê hã sa'êtê na Cristuhu ma 're ĩhãimana mono hã dama ãma 're ĩsōpru mono zéb da hã.

⁹ Ropoto mono 'wa hã ma tô aré pisutu, ropoto na'rata hawimhã dama waihu'u âna a'â 're hâimana mono da, te te da'âma sima îrotizé hã. Nimosi ma tô îpisutu, te dama 're rowasu'u mono da, za oto te te dama âma î'uwaimramizém na hã te te sima da'âma îrotizéb zarina.

¹⁰⁻¹¹ Ta hã ma tô sima wê, hâiwa âma pire na 're îhâimana za'ra mono norî hã te te waihu'u za'ra da oto, hâiwa hawî dahâimanazém na rowaihu'u wê hã ahã na tâma 're îhâimana mono na hã. Simisutu îsib'a'uwê norî hã oto tâma 're hâimana za'ra mono wa, te za oto âne na waihu'u za'ra, duréihã te te sima da'âma îrotizé hã te te da'âma uwaimrami wa, Wanhib'apito Cristu Zezusi te te îda'anho'reptuzéb zarina.

¹² Taha wa, Wanhib'apito âma oto 're wanomro mono wa, duré îsimipawaptobzém na wa te wasina 're î'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za wasina wapahi âna îtème 're wasihutu wanhimirosa'rata na, 'Re îhâimana u'âsi mono u, robze na tâma 're wamreme zusi mono da.

¹³ Âne wa, wa hã te îrobzépata na î'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono ô di za. Cristuhu wasu'uwê hã wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, aima 're îrowé za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, Cristuhu wasu'uwê hã te dama 're wasu'u mono 'ru te, rowasédé hã da te îma 're 'manharî za'ra mono nherê, îma 're rowé mono di. Âne wa, te îrobzépata na î'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono ô di za.

Cristuhu nhimizawi pese zé wasu'u

¹⁴ Taha wa, îhi'râtîtô, wa 're îsimasisi, Wamama wi te tiwi 're rowaptêrê u'âsi mono da, aima za'ra wa'aba.

¹⁵ Ôhõ si Wamama wa, wa î'ra 're wahâimana za'ra îsazei'wai mono bâ, hâiwa âma ti'ai âma zama 're îwahâimana za'ra mono norî hã.

¹⁶⁻¹⁹ Wamama te hã îwaihu'upe hã, te sa'êtê na 're hâimana tâma. Âne wa, wa tiwi te 're rowaptêrê u'âsi, aima za'ra wa'aba, Tipê'êzani na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina, âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristu hã aipê'ê 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'aba mono da, îwaihu'u pese na asina 're î'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wa duré aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, dazawizé hã aima 're îhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're 'manharî wê u'âsi za'ra wa'aba mono da. Dazawizé hã sa'êtê uptabi na, te Cristuhu ma 're hâimana. Âne wamhã, uburé asiré îsazei'wa norî me, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa îsima aiwê za'ra wa'wa, ti'ab ré wa te wasina 're waihu'u uptabi za'ra mono ô nherê, Cristu te te 're îwa'azawi pese mono zé hã. E marî da. Uburé marî îwê si, 'Re îhâimana u'âsi mono ma 're îhâimana za'ra mono ne, aima zama 're hâimana za'ra wa'aba mono da, dazawizé hã, dahâimanazém na rowaihu'u wê zama.

²⁰ 'Re îhâimana u'âsi mono hã waihu'u pese di, te te wama âma 're î'a'uwaimrami mono zéb da hã, marî îwê zô wa te 're îrosa'rata za'ra mono zém nhipai u, duré marî îwê hã wa te tiwi 're îwaptêrê za'ra mono zém nhipai u zama. Tiwaihu'u pese na te te 're îwa'apawapto mono zéb zarina, tâma waihu'u pese di, îwê na te te wama âma 're î'a'uwaimrami mono zéb da hã.

²¹ Taha wa, îsazei'wai mono bâ Zezu Cristuhu âma 're îwanomro mono norî, Wamama âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

4

Misi Cristuhu hâiba ne, aihîni ĩsazei'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Taha wa, wa za aimo roti za'ra wa'wa, Wanhĩb'apito ma romhuri'wa 're ĩmorĩ 'ru te, 're ĩza mono ré, dazazéb 're. Ma'ápé dama 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're ĩ'aiwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba. Taha da, ma tô te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa.

² Āne te za 're anomro aba mo. Aipire na asina 're asōpré wa'aba mono ô di za. Duré aiwamri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aihâimana wê na.

³ Wamama hâ ma tô Tipê'êzani na te te wama 're anharĩ, rowê na oto wasiré 're wanomro mono da. Taha wa, âne 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za 'râwi asina 're asōpré wa'aba mo.

⁴ Cristuhu nhĩb'a'uwê mono bâ misi dahâiba ne, wa simisutu 're wahâimana za'ra. Misi te ĩpê'êzani hâ 're hâimana. Taha si te wama 're hâimana za'ra, wapê'ê mono bâ. Duré ôhô zô si wa 're wanhimipari za'ra oto, rowê uptabi zô. Taha zô 're asimipari za'ra wa'aba mono da, ma tô tinhib'a'uwê da, aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ.

⁵ Ôhô si, Danhib'apito te 're hâimana. Ôhô si, te Wanhĩb'apito wasu'uwê hâ 're hâimana, wa te âma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hâ. Ôhô zadawa para si, wa tô â dawabzuri hâ wa te 're 'manharĩ za'ra.

⁶ Ôhô si uburê Damama te 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ. Ôhô si danhipai u te ropâ 're hâimana. Te duré wapê'ê mono bâ 're sâmra.

⁷ Cristu hâ ma tô marĩ ĩwê na ĩ'madâ'â waihu'u ô na wama 're sōprub za'ra, wahâiba mono bâ, te te wama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina, wa te tâma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hâ.

⁸ Duréihâ ma tô âne na rob'ui'éré ni, ĩbaihâ na hâ:
 “Hâimo morĩ wamhâ, dawĩ watobro wa, ma tô sisarina da'ahâ na te te danhimro. Marĩ ĩwê na ma tô duré dama 're sōpru.”

Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirowasu'u na rob'ui'éré hâ.

⁹ E marĩ te wasu'u, hâimo ĩmorizé hâ. A'â ti'ai u ĩmorizé te wasu'u, ta hawi hâimo morĩ wa.

¹⁰ Ti'ai u we ĩmorĩ hâ ma tô apâ mo, hâiwa nhĩpai u ropâ uburé da'madâ'â'wa dama 're hâimana mono da.

¹¹ Cristu hâ ma tô ni'wam norĩ hâ pisutu za'ra, ĩsadawa wasu'u'wa 're nomro mono da. Ni'wam norĩ ma hâ ma tô duré pisutu za'ra, marĩ te te tâma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ĩsazei'wa norĩ ma. Duré ni'wam norĩ hâ ma tô pisutu za'ra, ĩwasu'uwê na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hâ ma tô pisutu za'ra, dama rowahutu'wa da, ĩsimiroti na te te 're dapawaptob za'ra mono da, âma 're dahâimana wê za'ra mono da.

¹² Āne ma tô Cristu hâ da'apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwê norĩ te te 're pawaptob za'ra mono da, taha zarina 're sipawapto pese za'ra mono wa, siptete sina 're hâimana za'ra mono da.

¹³ Tawamhâ aihîni wa za oto wanhimirosa'rata na wasina wa te 're sazei pese za'ra, Wanhĩb'apito wasu'uwê hâ wa te âma 're ĩsaze za'ra mono zém na hâ. Duré aihîni wa za oto 'râwi wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hâ, niha 're ĩhâimana mono na. Āne wamhâ, wahâimana wê zé,

wa za wasima wa te 're sa'ētē za'ra. Tawamhã wa za oto wasina wa te 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're İwanomro wē uptabi mono zé hã.

14 ãne wamhã, ai'uté ne wanhimiza'rese ãna 're wanomro mono ô di za oto. Tawamhã dadawawa nhipese na da te wama 're roti za'ra mono nherē, roti tô senai'ô hã wa te 're wapari za'ra mono ô wa, roti tô senai'ô niwĩ 're wasipizari za'ra mono ô di za.

15 Wa norĩ hã roti tô sena na si, wa za wasima wa te 're roti za'ra, 're wasisawi pese za'ra mono sina. ãne wamhã, wahãimana wē na, wa za wa te 're sa'ētē za'ra. Tawamhã wa za oto wa te wasina 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're İwanomro wē uptabi mono zé hã, Wanhib'apito ne.

16 Marĩ mono bâ wahãiba bâ wama 're hãimana za'ra mono nherē, wa za wa'rã zadawa para si marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra. Tane wa norĩ hã Wanhib'apito zadawa para si marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, rowē na wa za wasiré 're wahãimana za'ra. Tawamhã 're İwasisawi pese za'ra mono zéb zarina, wa za 're wasipawaptob za'ra, wa te wasima 're sa'ētē za'ra mono da, wahãimana wē zé hã.

Cristuhu ãma oto 're İdanomro mono zép té wasu'u

17 Taha wa, tô sena Wanhib'apito zadawa para wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'ô'wa norĩ ne 're anomro aba mono tô da, ta norĩ nhimirosa'rada hã tô senai'ô wa.

18 Tob'a na 're İnomro mono norĩ ma, rob'madã hã tãma İwaihu'u za'ra ô ne, 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti uwaibaba rosa'rada hã tãma waihu'u za'ra ô di, İsazei'ô'wa norĩ ma hã. Ta norĩ hã te te sima 're wē za'ra mono ô wa, İsimiroti hã te te 're wapari za'ra mono da, te za tiwasété na siwaihu'u ãna 're hãimana za'ra. Taha wa, rowē na ãma 're İdahãimana za'ra mono zéb ré, 're hãimana za'ra mono ô di za.

19 Siséb ãna te ta norĩ hã te te sina 're rob'manharĩ wasété za'ra, tihãimana wasété na. Tiwasété zô si te duré sima 're sôpré, marĩ İwasété na si 're hãimana za'ra mono da.

20 E ãne 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ma tô Cristu hã İhãimanazém na 're İwaihu'u za'ra wa'aba mo. Mare di.

21 A norĩ wa'wa hã ma tô Cristuhu wasu'u wē hã aipo're na 're İwapari za'ra wa'aba mo. Oto İsiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, Zezusihi hawi roti tô sena hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

22 'Re anomro wasété aba mono da si, te aré asima 're İrosa'rata za'ra wa'aba mo. Taha wa, te aré aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, 're anomro wē wa'aba mono zé hã. Tane nherē, te za oto İrême pese za'ra wa'wa, 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã.

23 Asimirosa'rata wē na si te za oto 're İrosa'rata za'ra wa'aba mo, taha zarina 're aihãimana wē za'ra wa'aba mono da oto.

24 Da'uza hã İhã tém na 're İdasi'uza za'ra mono ne, te za oto aihãimanazép tém na si 're aihãimana za'ra wa'aba mo, İwē na si. Taha da, ma tô 'Re İhãimana u'ãsi mono hã aipoto téb za'ra wa'wa aipē'ē 're, İsine 're anomro wē wa'aba mono da, tô sena dama 're aihãimana wē za'ra wa'aba mono da oto.

25 Taha wa, dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono ô di za oto. Aihãiba mono bâ te za tô sena na si asima 're İrowasu'u za'ra wa'aba mo.

26-27 Nimahã na 're asiti'ru za'ra wa'aba mono wamhã, 're aiwasété za'ra wa'aba mono ô di za, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da. Duré asiti'rui ré bâdã hã wahuré ai'ãma 're si'utõrĩ za'ra wa'aba mono tô da, te za asiwi 're İwē'ô za'ra wa'aba mo, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da dama.

²⁸ Danhibrom na dawi 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono hã 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono ò di za oto. Te za oto asib'rata na 're ìromhuri za'ra wa'aba mo, aihâimana wê na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asimìromhuri na ìsibrob'ò norì hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, âne si wê wa.

²⁹ Aimreme wasété na dama 're aimreme zusi aba mono ò di za oto. Aimreme wê na si te za oto dama 're aimreme zusi aba mo, asimiroti wê na si 're dapawptob za'ra wa'aba mono da âma.

³⁰ 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ò di za, aihâimanazém na Wamama pē'ēzani wi 're robzei'ò tō za'ra wa'aba mono da. E marī wa. Īpē'ēzani hã te wapē'ē 're, wama 're hâimana za'ra, wapibui pese zéb da hã, 'Re Īhâimana u'âsi mono te, tâma 're Īwahâimana za'ra mono na, bâdâ Īwa waptâ'â ò ré, te te Īwa'anho'reptuzéb da hã.

³¹ Taha wa, te za oto 're Īrême pese za'ra wa'aba mo, aipē'ē na 're Īda'ruiwaparī za'ra wa'aba mono zé hã. Asiti'ru zama te za 're Īrême pese za'ra wa'aba mo, asahi zama duré. Aimreme 'râihâ sina, duré dama 're nharī za'ra wa'aba mono ò di za. Da'âma 're wasété za'ra wa'aba mono ò di za duré. Dama 're rob'manharī wasété za'ra wa'aba mono ò di za duré.

³² Marī Īwē na te za dama 're asōprub za'ra wa'aba mo, aipē'ēzē sina. 'Re Īhâimana u'âsi mono hã Cristu dazada dâ'â wa, te te ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ò di oto, 're Ī'manharī wasété za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, a norī wa'wa hã Īwasédé hã da te aima 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, Īsine dawasédé hã da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ò di za oto.

5

'Re Īhâimana u'âsi mono 'ra na oto 're Īdanomro mono zé wasu'u

¹ A norī wa'wa hã 'Re Īhâimana u'âsi mono 'ra oto 're anomro aba mono wa, tâma asawi za'ra wa'aba di. Taha wa, te za Īsirâ zarina si oto 're anomro aba mo.

² Cristu te te 're Īwa'azawi pese mono zéb zarina, te za oto 're Īdazawi pese za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō sisawī âna sisō, wazada dâ'â da. Taha wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma 're Īdanhoprub za'ra mono zéb zarina, sisawī âna sisōmri wa, Wamama ma wê uptabi di, wazada Īdâ'âzē hã.

³ A norī wa'wa hã 'Re Īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're anomro aba mono nherē, siwa'ru aiwasédé hã 're 'manharī za'ra wa'aba mono ò di za, pi'ò na aibâ na zama. Duré aihâimana nhiséb'ò na 're anomro aba mono ò di za. Duré danhibrom na 're da'ruiwaparī za'ra wa'aba mono ò di za, ta hã Ī'uwaibaba ò wa 're Īdahâimana wasété za'ra mono zé hã.

⁴ Duré aimreme nhiséb'ò na asima 're rowasu'u wasété za'ra wa'aba mono ò di za. Aimreme to na asima 're rowasu'u wasété za'ra wa'aba mono ò di za duré, âne hã Ī'uwaibaba ò wa, Wamama nhib'a'uwē 're Īwanomro mono zéb da hã. Wama 're Īsōpru mono zém na si, te za asima 're Īrowasu'u za'ra wa'aba mo oto, Wamama âma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da.

⁵ Taha wa, te za oto Īwaihū'u za'ra wa'wa, âne: Sina 're Īsipsaihuri za'ra mono norī hã, duré dahâimana nhiséb'ò na 're Īnomro mono norī hã Ītême 're sisisi mono ò di za, 'Re Īhâimana u'âsi mono u hã, duré Cristuhu u hã, da'âma 're Īsib'a'uwē zahuré mono zéb u hã. Duré danhibrom na te te 're Īda'ruiwaparī za'ra mono norī zama Ītême 're sisisi mono ò di za, marī zô si te te sima 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono upana. Taha wa, ta norī hã marī Īwē na tinhib'a'uwē norī ma te te Īropisutuzéb ré, 're hâimana za'ra mono ò di za.

6 Ta norī hā po're'ō u'āsi 're nomro mono wa, te za nimahā na tāma rob'manharī pipa za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Tane nherē, āté ni'wam norī hā te za sadawa nhipese na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, za te te ĩdahā za'ra ō na hā. Āne te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē, 're waparī za'ra wa'aba mono ō di za, ĩsimirowasu'u tō senai'ō wa, ta norī hā.

7 Taha wa, ĩpo're'ō norī siré hā 're anomro wasété aba mono ō di za oto.

8-9 A norī wa'wa hā roti sena hā aré waihu'u za'ra wa'aba ō di, Cristuhu nhimiroti hā. Taha wa, datob'a na 're ĩdanomro mono ne, ma tō aré robra na 're anomro aba mo, aiwasété na. Cristuhu āma oto 're anomro aba mono wa, rowa'a na damorī wē na 're ĩdanomro mono ne, te oto ĩsimiroti ré 're anomro aba mo. Taha wa, te za oto āma 're anomro wē wa'aba mono sina, 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norī hā Wanhib'apito nhimiroti na 're nomro mono wamhā, te za te te dama 're rob'manharī wē za'ra. Te za duré 're nomro wē. Duré tō sena na si te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Dahāimanazé tō sena na si te za dama 're hāimana za'ra. Taha wa, a norī wa'wa hā roti sena zarina si te za oto 're anomro wē wa'aba mo, Cristuhu nhimiroti na.

10 Āne te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo, asimiroša'rata na: "E niha wa za 're mo, Wanhib'apito te te ĩwēsāmrizéb da hā." Āne te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo, āma 're anomro wē wa'aba mono da.

11 ĩsazei'ō'wa norī siré, marī ĩwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono ō di za oto, ĩpē'ē 're, robra u'āsi 're ĩnomro mono norī siré hā. Ta norī ma, te za 're ĩroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahāri za'ra mono da, tinhimi'manharī wasété zé hā.

12 ĩpo're'ō norī hā te marī ĩwasédé hā pi'uriwi te te 're 'manharī za'ra. Ta norī nhimi'manharī wasété zé hā wasété uptabi wa, taha na si āma wanhiséb uptabi za'ra di, wa te āma wasima 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hā. Taha wa, te za ta norī ma 're ĩroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahāri za'ra mono da, tinhimi'manharī wasété zé hā.

13-14 Robra wa, wa te ro'o wamhā, wa za marī hā wa te 're waihu'u za'ra, tō sena ĩhāimanazém na. Tane bādā te te dama 're rob'uiwē za'ra mono wamhā, rob'madā'ā pese di za dama. Duréihā wahi'rada, ma tō āne na roti:

"A hā 're asōtō u'āsi mono hā, ai'utu. Te za aiwahu, 're ĩdadā'ā u'āsi za'ra mono zém hawi. Tawamhā Cristu hā te te dama 're ĩrob'uiwē mono ne, te za roti sena hā aima waihu'u."

Āne wahi'rata nhimiroti hā dama.

15 Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, 'rāwi asina 're asōpré u'āsi aba mono da, 're anomro wē wa'aba mono zéb da. Sena na roti wē waihu'u'ō'wa ne, 're anomro wasété aba mono ō di za oto. Roti sena hā oto aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za āma 're anomro wē wa'aba mo, tō sena roti wē zarina si.

16 Āhāna uburé dawasédé hā te daro mono bā 're hāimana. Taha wa, wama 're hāimana za'ra mono ré bādā hā, wa za wa te 're dapawapto wē za'ra.

17 Tawamhā danhimiza'rese āna 're ĩdanomro mono ne, 're anomro aba mono ō di za. Wanhib'apito te te sima 're ĩ'ai'awē wa'aba mono zéb zō si, te za 're asōpré u'āsi aba mo, asina tāma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

18 Āsipārī na 're asi'rāiwamnarī za'ra wa'aba mono ō di za oto, taha zarina siwa'ru 're anomro wasété aba mono tō da. Wanhib'apito pē'ēzani nhimi-wada'uri na si te za oto 're aihāimana za'ra wa'aba mo, robze sina āma 're anomro aba mono da oto.

19 Aima āma 're ĩrobze za'ra wa'aba mono zéb da hā, te za 're asō're za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito pē'ēzani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono

zéb zarina. Wanhib'apito hã sōpru wa, te za rowē zarina tãma 're asō're za'ra wa'aba mo, āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, asō're wa'aba na.

²⁰ Wamama hã sōprub di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, uburē marĩ wē na wama 're ĩsōprub za'ra mono zéb zarina, te za āma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para.

²¹ A norĩ wa'wa hã ma tō Cristu hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, Asib'apito wa'wa hã. Taha zarina, te za 're asiwapari pese za'ra wa'aba mo.

Īmro ré norĩ ma, rotizé wasu'u

²² Pi'ō norĩ, aimro nhimiroti te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²³ E marĩ wa. Aimro za'ra wa'wa hã asipai u 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, Cristu tinhĩb'a'uwē norĩ nhipai u 're ĩhâimana mono ne, ta norĩ nho'reptui'wa 're hâimana mono wa.

²⁴ ĩsib'a'uwē norĩ hã Cristuhu nhimiroti te te 're ĩwapari pese za'ra mono ne, te za pi'ō norĩ hã aimro nhimiroti 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo.

²⁵ Aibâ norĩ, Cristu hã tinhĩb'a'uwē norĩ te te 're ĩ'azawi pese mono ne, te za aimro hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo, tihâiba hã sawi āna te te ĩsōmri ne, sada dâ'â za'ra da.

²⁶ Marĩ hã ā na da te 're ĩ'upsō za'ra mono ne, ma tō tinhimiroti na wawasété hawi te te 're wa'a'upsōi wē wapē'ē 're, 're wanomro wē mono da, ĩsib'a'uwē si oto 're wahâimana za'ra mono da tãma.

²⁷ Āne ma tō sina uwaimra dama, zazahâ ĩhâi uptob ō ne, duré ĩhâ'rã'ru'ō ne zama, hâimana wē uptabi na 're hâimana za'ra mono da, ĩsib'a'uwē norĩ hã.

²⁸ Aibâ norĩ, Cristu te te 're ĩwa'azawi pese mono zéb zarina, te za aimro hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re sawi pese za'ra wa'aba mono wa, marĩ ĩwē zô asima 're asōpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama ĩwē zô 're asōpré wa'aba mo. Tawamhã marĩ hã ĩwē zô aimro ma 're asōpré wa'aba mono zém na, te za marĩ hã ĩwē zô asima zama 're asōpré wa'aba mo.

²⁹⁻³⁰ Ni'wam norĩ hã sima 're sipese u'âsi za'ra mono wamhã, 're saihuri mono āna 're si'ubumroi u'âsi mono ō di za. Te za 're saihuri u'âsi. Te za duré 're si'madâ'â pese za'ra, Cristu te te wama 're ĩ'ab'manharĩ wē mono ne, tinhĩb'a'uwē norĩ ma.

³¹ Āne ĩwasu'u na rob'ui'éré hã: “Dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahâiba maparane nherē, te za oto dahâiba misi ne damro me si 're dasi'ubumro, misi haré.”

³² Āhã wasu'u hawi wa tō waihu'u za'ra ni, aré dama waihu'u ō nherē, āne na hã. Aibâ ĩmro hã, Cristu te wasu'u. Duré pi'ō ĩmro hã ĩsib'a'uwē norĩ, te wasu'u.

³³ Aima za'ra wa'aba zama, te rowasu'u hã 're hâimana, āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã oto. Taha wa, aibâ norĩ, te za aimro 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩsawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ ĩwē zô asima 're asōpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama 're asōpré wa'aba mo, ĩwē zô. Duré pi'ō norĩ, aimro hã te za 're ĩwazéb za'ra wa'aba mo.

6

Da'ra norĩ ma, damama norĩ ma, duré dana norĩ ma zama rotizé wasu'u

¹ Da'ra norĩ, Wanhib'apito nhimiroti 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mono zarina, te za aimama nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

2-3 'Re asimipari pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo aimama ma, duré ana ma zama, rowê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré 're aihâimana hâ za'ra wa'aba mono da, ti'ai âma. Âne 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hâ te 're hâimana, taha zarina marî îwê hâ za te te dama âma 're î'a'uwaimrami mono na hâ. Duréihâ ma tô âne 'Re îhâimana u'âsi mono hâ dama roti:

"Aimama nhimiroti hâ te za 're îwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama. Ta norî nhimiroti hâ 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhâ, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. Duré 're atâ'â su'u za'ra wa'aba mono ô di za. Te za 're asi'îhi pese za'ra wa'aba mo."

Âne ma tô aré dama roti. Simiroti pire di, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. Taha wa, te za aimama nhimiroti hâ 're îwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

4 Damama norî, ai'ra ma hâ 're 'manharî wasété za'ra wa'aba mono ô di za, asada 're sahi za'ra wa'aba mono tô da. Te za asimiroti wê na si 're îpawapto wê za'ra wa'aba mo, Wanhîb'apito nhimiroti zarina, ai'ra norî wa'wa hâ 're nomro wê mono da.

Pawa'âbâ âna dama romhuri'wa norî ma, duré danhib'apito norî ma, rotizé wasu'u

5 Aipawa'âbâ âna aiwada'uri zarina si dama romhuri'wa norî, asib'apito mreme hâ te za 're îwapari pese za'ra wa'aba mo, 're wazéb za'ra wa'aba mono sina. Cristuhu ma 're îromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za tô sena asib'apito mreme hâ 're îwapari pese za'ra wa'aba mo.

6 E asib'apito nho'a si te za romhuri hâ tâma 're î'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Mare di. Îsa're'ra nherê, te za romhuri hâ tâma 're î'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, te te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono da, asimirohuri na. Cristuhu ma 're îromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za duré ti'ai âma asib'apito ma romhuri hâ 're î'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono te te sima 're îwê mono zéb zarina.

7 Ato sina te za tâma 're îromhuri za'ra wa'aba mo, asib'apito za'ra wa'aba ma, Asib'apito uptabi aba ma 're îromhuri za'ra wa'aba mono ne.

8 Wapawa'âbâ âna wawada'uri zarina si dama romhuri'wa 're îwahâimana za'ra mono norî, duré wawada'uri âna wasi'uihâ na 're îwahâimana za'ra mono norî me zama, wa te dama 're î'manharî wê za'ra mono wa'râmi, te za Wanhîb'apito hâ te te wama 're wa'âbâ za'ra. Âhâ wasu'u na te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

9 Danhib'apito norî, aima romhuri'wa norî ma, wa tô tâma roti za'ra, romhuri hâ te te aima 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, to sina. Taha wa, te za aima romhuri'wa norî ma 're î'manharî wê za'ra wa'aba mo. Tâma 're ropipa za'ra wa'aba mono ô di za. Misi Asib'apito wa'wa te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa hâiwa âma, aima romhuri'wa norî nhîb'apito zama. Aiwapasi te za te te aima 're wa'âbâ za'ra wa'wa, 're îromhuri wê za'ra wa'aba mono zéb zarina.

'Re îhâimana u'âsi mono hâ wa'ru'i'wa zada, tiwaihu'u pese na te te 're îda'apawapto mono zé wasu'u

10 Wa za oto roti na aima 'râsutu za'ra wa'wa. A norî wa'wa hâ Wanhîb'apito siré si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wanhîb'apito ma si îwaihu'upe hâ sa'êtê na tâma 're hâimana mono wa, te za îwaihu'u pese zarina aihâimana nhîptete sina 're anomro aba mo.

11 Dasi'wapé 'manharĩ'wa norĩ hã te za sisada 're si'uzza za'ra. Tane te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb ré, 're anomro aba mo, Wa'uburé nhimiroti da, asiptete sina sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

12 Wa norĩ hã wasiré 're ìwahâimana za'ra mono norĩ me, 're wasi'wapé za'ra mono ô di. Wa'uburé norĩ me si, wa za 're wasi'wapé za'ra, hâiwa nho're âma simiroti wasété na 're ìhâimana za'ra mono norĩ me. Wa'uburé norĩ hã ti'ai âma dapo're'ô na 're ìdanomro mono norĩ ma, simiroti pire di, Wanhib'apito nhimiroti waihu'u'ô'wa 're danomro mono wa.

13 Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb ré, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã wa'uburé norĩ hã nimahã bâta na asô 're sihutu aba mono wamhã, te za 're ì'wapé za'ra wa'aba mo. Tawamhã 're ì'wapé za'ra wa'aba mono na, âma 're ai'uté za'ra wa'aba mono wa, te za ta norĩ wi 're aiwairébé aba mo.

14 Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ìsa'êté na, te za 're asi'usisi za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ìsa'êne hã tô sena 're ìdahâimana za'ra mono zé, te wasu'u. Duré danho'utu'ubuzé ìtete na te za 're asi'uzza za'ra wa'aba mo. Danho'utu'ubuzé ìtede hã 're ìdanomro wê mono zé, te wasu'u.

15 Duré dapara'uzza ìtete na te za 're asipara'uzza za'ra wa'aba mo. Dapara'uzza ìtede hã ìwasu'uwê na datoi u'âsi da te 're ìdapo're pu'u za'ra mono zé, te wasu'u, rowê u'âsi Wamama siré 're ìdanomro mono zéb da hã oto.

16 Duré ìbaihã 'manharĩ hã te za 're ì'wasari aba mo asi'wawi, da te 're aihâzup tô wa'aba mono da, po'o 'wa ro'o na. Wa'uburé nhimiroti, wa te 're waparĩ za'ra mono tô da, Wamama ìwaihu'u pese na wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zé, te wasu'u, ìbaihã 'manharĩ hã.

17 Da'rãzaza ìtete na te za 're asi'rãzaza za'ra wa'aba mo. Da'rãzaza ìtede hã wanho'reptuzé, te wasu'u. Duré sib'ézé 'wa pa hã te za asiré 're ì'wasari u'âsi aba mo. Sib'ézé 'wa pa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u, ìpê'êzani hã te te wama 're awaihu'u mono da, ìsimiroti hã.

18 Te aima ìroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za uburé 're ì'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré ìpê'êzani te te wama 're ì'awaihu'u mono zéb zarina, te za Wamama ma 're aimreme zusi aba mo. Te za tiwi 're ìrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Asimiza'rese sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tâma 're aimreme zusi aba mono da. Aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're ìhâimana za'ra mono norĩ ma, te za duré tiwi 're ìrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're apawaptob u'âsi mono da, daro mono bâ.

19 Ìma zama te za duré tiwi 're ìrowaptêrê za'ra wa'aba mo, timreme te te ìma 're awaihu'u u'âsi mono da, wê na te dama 're sadawa wasu'u mono da, ìpahi âna, Cristuhu wasu'uwê hã aré dama ìwaihu'u'ô hã, da te 're waihu'u za'ra mono da oto.

20 Cristu hã te te datême ìzatôrĩ wa, wa oto ìsadawa wasu'u'wa 're mo, dazazéb 're, 're ìza mono nherê. Taha wa, ìpahi âna te dama 're sadawa wasu'u mono da, te za tiwi 're ìrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama wi.

Paru te te dama ìroti 'rãsutu zéb âma, te te ìda'azawizé

21 Titicu hã te za aima ìwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, ìhâimanazé hã. Ta hã wapawapto wê 'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa duré, wama ìsawi pe hã.

22 Âme ìwahâimana za'ra na te te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô atême satôrĩ za'ra wa'wa, rowasu'u wê zarina, rowê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

²³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono Wamama wi, duré Wanhîb'apito Zezu Cristuhu wi, wa za aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'âsi âma 're anomro aba mono da, duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina 're anomro aba mono da, ta norĩ hã waihu'u pese zahuré wa, asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Uburé Wanhîb'apito Zezu Cristuhu zawi pese 'wa norĩ ma, wa za te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, ta norĩ hã Wanhîb'apito tô sena te te 're sawi pese za'ra mono wa, Wamama hã ĩwê na te te 're apawaptob u'âsi mono da.

Piripu norĩ

Piripu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ hã Paru hã ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwē norĩ ma sōmri za'ra, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi u. Paru norĩ hã Siraha me, ĩmorĩ'rata na Piripu u simasisi zahuré wamhã, ma tō ĩsazei'ō'wa norĩ hã siwi tiza, dazazéb 're. Tame sima'wara ré hã ma tō dazazéb 're, da'madâ'â'wa hã pawaptob zahuré, ĩmro zama, duré ĩ'ra norĩ zama, Zezusi hã te te saze za'ra da. Awē ma tō oto tãma waprosi zahuré ni, pusi da apã.

Ā ĩbaihâ hã darob amoi ãma dazazéb 're oto sãmra ré, ma tō ãma rob'ui'éré, Piripu norĩ ma. Paru hã ma tō tãma waihu'u za'ra, ãne: Zezusihi zazei'wa norĩ hã te za tō te te 're robzépata za'ētē za'ra. ĩsazeté'wa norĩ ãma ma tō duré tihâtâ'â za'ra, senai'ō na rowasu'u'wa norĩ hã ĩwazari 're hãimana za'ra mono wa. Ma tō duré tãma siwasu'u za'ra, te te 're ĩsawi pese za'ra mono na hã. Ma tō duré tãma roti za'ra, Cristuhu nhirã zarina si 're nomro mono da, ta hã sina 're ĩwata mono ō ne. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tō duré tãma roti za'ra, Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na dâ'â wa, ĩmama hã te te tãma ĩpisutuzéb zarina, te te sina tãma ĩ'uwaĩrami ne.

¹ Wa hã Paru, duré Timotiu, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa norĩ, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi ãma uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwē 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Uburé Cristu Zezusihi ãma si 're anomro aba mono norĩ ma, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma zama, duré dapawapto'wa na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma zama.

² Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, Piripu norĩ ãma 're ĩmreme mono zé wasu'u

³ Ai'ãma 're ĩpo're pu'u za'ra wa'aba mono sidãpãsi, wa 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩwata u'âsi, ĩnhĩb'apito ãma.

⁴ Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're ĩmreme za'ra wa'aba mono sidãpãsi, wa ãma aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa, aihãiba mono bã wa'aba.

⁵ Cristuhu wasu'uwē hã 're ĩwapari na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, te oto ĩsiré ãma 're ĩromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, wa te dama ãma 're ĩropéi mono zém na hã. Taha wa, wa ĩto sina ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.

⁶ Ta hã te te asō'reptu za'ra wa'aba zém na, ĩwē na te te ai'ãma ĩsãna'rata za'ra wa'aba zéb zarina, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa ōne u'ã, ti'ai u apã we ĩmorizéb u, Cristu Zezusi hã. Taha ō ré, te te aiwi sazãri waihu'u za'ra wa'aba ō di za, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã. ĩwē si te za tō te te aima 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'wa, ãma 're anomro wē u'âsi aba mono da. ãne wa tō ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, tō sena na.

⁷ ĩ'uwaibaba wa tō ãne na hã ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E marĩ wa. ĩpē'ē 're, ĩma asawi za'ra wa'aba zé hã ĩma 're hãimana u'âsi mono wa. Romhuri

ĩwē uptabi hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, tinhimizawi pese zéb zarina te te ĩma ĩpisutuzém na, ma tō ĩsiré tãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, tō. Āhãna dazazéb 're, 're ĩhãimana mono ré, ma tō a norĩ wa'aba zama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo ĩsiré. Duré dazazéb 're, 're ĩhãimana mono ō ré hã ma tō duré ĩsiré dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha wasu'uwē hã senai ō newa da te ĩma 're ĩnharĩ za'ra mono ma, te dama 're anharĩ mono ré hã, ma tō ĩsiré 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, duré sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, te dama 're wasu'u mono ré hã, damreme wa'rãmi.

⁸ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma si, tãma ĩwaihu'u pese di, sena na ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba na hã, duré ai'ãma 're ĩpē'ezé uptabi za'ra wa'aba mono na zama. Cristu Zezusihi ma, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba ne, wa tō duré wa hã te 're asawi pese za'ra wa'wa duré.

⁹ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da, 're ĩdazawi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're sa'etē u'ãsi za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirowaihu hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ hã ĩwē na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, duré ĩwasété na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Tawapsi te za ĩwē si asima 're ĩpisutu u'ãsi za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wē wa'aba mono da hã. Āne wapsi, 'rãwi aiwasété na 're asi'marōpãrĩ za'ra wa'aba mono ō di za, nimahã na Cristu apã wē ĩmorizéb u hã. Āhã zarina si, te za aiwasété wi, aihãimana nhiptete sina 're anomro u'ãsi aba mo.

¹¹ Taha wa, te za ĩwē si 're ĩmanharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo, Zezu Cristuhu nhimpawaptobzéb zarina si. Āne na ãma 're aihãimana wē za'ra wa'aba mono zém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma si te za 're dawata za'ra. Tane da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma hã.

Paru hã Cristuhu ma si, 're ĩsisōmri mono zé wasu'u

¹²⁻¹³ ĩsisānawã norĩ, e ãme ropipa hã ĩma ĩhãimanazéb zarina, ma tō Cristuhu wasu'uwē na te te datēme ĩropézé hã mazazã. Mare di. Āne ĩma romhãimana nherē, ma tō da'ahã na da te 're saze za'ra, Wanhib'apito wasu'uwē hã. Āne na ĩãma waihu'u za'ra wa'aba da, wa tō ĩsima aiwē za'ra wa'wa. Dazazéb 're ĩhãimanazém na, ma tō da'wapéi'wa norĩ hã danhib'apito nhorōwa 'madã'ã'wa norĩ hã siwi ĩwaihu'u uburé, Cristuhu ma romhuri'wa 're ĩhãimana mono 'ru te, da te dasiwi ĩnherézém na hã. Da'ahã na ma tō duré ãne na ĩwaihu'u za'ra ni, ãhã 'remhã. Dazazéb 're, da te dasiwi ĩnherē ō 'wa'áhã, ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwē hã te te wapari za'ra ō di aré.

¹⁴ Duré dazazéb 're ĩhãimana wa, te oto wasisānawã norĩ hã ahã na te te sina 're umnhasi u'ãsi za'ra Wanhib'apito hã, taha si te te 're ĩpawaptob u'ãsi mono wa. Taha wa, pahĩ ãna te oto 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wasu'u hã te te dama 're wasu'u za'ra, te te sina 're danhimimnhasi za'ra mono nherē, ta norĩ hã.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã ĩsiniwĩ da'ahã na 're dahãimana za'ra mono da si, te Cristuhu wasu'uwē hã te te dama 're wasu'u za'ra, ĩnhimromhuri wē zarina, da'ahã na da te 're saze za'ra mono 'ru te, te te ãma 're ĩruiwapari za'ra mono wa, ta norĩ hã. Ni'wam norĩ si te ĩ'uiwababa te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, te te ãma 're ĩpawaptob za'ra mono da, sena na ta norĩ si te te sima 're wē uptabi za'ra mono wa.

¹⁶ Ta norĩ ma, tãma ĩzawi za'ra zarina, te Cristu hã te te dama 're wasu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã romhuri te te ĩma ĩsōmri na te te ãma ĩwaihu'u za'ra wa, Cristuhu wasu'uwē hã senai ō newa da te ĩma 're ĩnharĩ

za'ra mono norĩ ma, tō sena na te dama 're ĩ'anharĩ mono na hã, damreme wa'rãmimhã.

¹⁷ Tane nherẽ, ĩnhimiromhuri na te te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono norĩ hã simirosa'rata wẽ na te te dama 're wasu'u za'ra mono õ di, Cristu hã. Sima si te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zẽb zarina si, te ta norĩ hã te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, tarẽ da'ahã na ĩsimirowasu'u wẽ niwĩ 're dahãimana za'ra mono da. Ma tō durẽ te te 're rosa'rata za'ra, ãne hawĩ te ãma 're robzẽpata za'ẽtẽ mono da, dazazẽb 're, 're ĩhãimana mono rẽ.

¹⁸⁻¹⁹ Tane nherẽ, wẽ di tō, ĩma hã. Ni'wam norĩ hã simirosa'rata wẽ na Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, durẽ ni'wam norĩ hã sima si te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zẽb zarina, Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono nherẽ, wẽ di tō ĩma hã. E marĩ wa. Cristuhu si te te dama 're wasu'u za'ra mono wa, ta norĩ hã. Taha si tō ĩpire uptabi hã te tō wama 're hãimana. Taha wa, ãma ĩto ti, wa hã. ĩ'ãma 're aimreme zusi aba mono zẽb zarina, durẽ Zezu Cristuhu pẽ'ẽzani nhĩmipawaptobzẽb zarina, wa za rowẽ na watobro, ãne na ĩma ĩromhãimana wasẽtẽ zẽm hawĩ. ãne hã ĩma waihu'u pese wa, wa rowẽ u'ãsi 're ĩhãimana tō.

²⁰ Taha wa, wa tō wa hã ĩpẽ'ẽ 're, 're ĩsi'madã'ã pese, niwamhã ĩnhimiromhuri na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, te ãma 're ĩ'uaimrami mono zẽm na ĩzõ 're robaba tō mono da, õne u'ãsi ĩpahi ãna te tãma 're romhuri u'ãsi mono da, ãhãna zama. ãne wa, wa 'rãwi te ĩsima 're 'ruiwapari u'ãsi. ãne na tō sena ãma 're ĩhãimana mono zẽm na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono wamhã, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra, ĩhãiba rẽ rẽ, ãma 're ĩhãimana mono na hã, durẽ ãtẽ ĩdã'ã da nherẽ, ãma 're ĩhãimana u'ãsi mono na zama.

²¹ E marĩ da, wa za 're ĩhãimana tawamhã, ĩhãiba rẽ rẽ hã. Cristuhu ma 're ĩsisõmri u'ãsi mono da si, 're ĩhãimana mono zẽ hã. Durẽ ĩdã'ã da wamhã, ĩma wẽ uptabi di durẽ. ĩhãiba rẽ 're ĩhãimana mono rẽ, ĩma 're ĩrowẽ mono zẽm nhĩpai u, ĩma wẽ uptabi di za, ĩdã'ã wamhã. ãne hã wa tō te ĩsina 're waihu'u u'ãsi.

²² E ma hã wa za tawamhã ĩsima wẽ. E da te dasiwi ĩwĩrĩ su'u da si. E ĩhãiba rẽ rẽ 're ĩhãimana mono da si a'ã. Wa hã 'rãwi te ĩsima pisutu waihu'u õ di, ĩsi'uihã na hã. Tane nherẽ, arẽ ĩma wẽ di tō, ĩhãiba rẽ rẽ a'ã 're ĩhãimana siroptu mono da hã. E marĩ wa. ãne wamhã, romhuri ĩwẽ hã wa arẽ te tãma 're ab'manharĩ u'ãsi a'ã, Cristuhu ma, te tãma 're ĩda'awaibui mono zẽm na hã.

²³ ĩnhimirosa'rada hã maparane te 're si'wapẽ zahurẽ, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Ti'ai ãma 're ĩmorĩzẽ hã te rẽme da, wa ĩsima wẽ tō, Cristuhu sirẽ 're ĩhãimana mono da oto, hãiwa ãma. ãne wamhã, ĩma 're rowẽ uptabi mono di arẽ, ti'ai ãma 're ĩhãimana mono zẽm nhĩpai na hã.

²⁴ Tane nherẽ, ai'udãna za'ra wa'aba, a'ã ti'ai ãma 're ĩhãimana mono da hã, ĩma wẽ uptabi di arẽ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da hã a'ã.

²⁵ ãne na hã wa tō, tō sena na ĩsina waihu'u. Taha wa, 'rãwi wa tō durẽ ĩsina waihu'u, za a'ã asirẽ 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono na hã, ĩnhĩmipawaptobzẽb zarina 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zẽm na asima ãma 're sa'ẽtẽ za'ra wa'aba mono da, durẽ ato sina ãma 're anomro aba mono da hã.

²⁶ ãne wamhã, nimahã na apã ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, te za Cristu Zesusihi ãma aiwata za'ra wa'wa, ĩzabu za'ra wa'aba zẽm na.

²⁷ Niha za ĩma romhãimana nherẽ, te za Cristuhu wasu'u wẽ zarina si 're anomro wẽ wa'aba mo, taha si aima pire za'ra wa'aba wa, ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zẽb da hã. ãne 're aihãimana za'ra wa'aba mono rẽ, ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu

asiptete sina asitob'ru norĩ da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asimirosa'rata misi na, taha zarina 'Re İhâimana u'âsi mono, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwê hã da te 're İsaze za'ra mono zéb zarina. Duré âté âma atême İmorĩ za'ra wa'aba õ nherê, wa za tô õhõ na si ai'âma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na hã.

²⁸ Asitob'ru norĩ ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono da hã, mare di, Cristuhu zazei'wa norĩ ruiwapari'wa norĩ ma hã. Âne hã aipahi âna sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono za te te İ'uprosizém na hã, duré a norĩ wa'aba si za te te İ'asõ'reptu za'ra wa'aba zém na hã.

²⁹ Tinhoprubzéb zarina ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristuhu si asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, Danho'reptui'wa na. Ma tô duré aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, da'âma 're İrobzépata za'ra wa'aba mono zém hawi, Cristuhu si da te 're saze za'ra mono da.

³⁰ Tame ai'rata İnhamra za'ra wa'aba ré, ma tô asiwi İ'madâ'â za'ra wa'wa, rowasédé hã da te İ'manharĩ na İma, te robzépata da. Taha na, zahadu te İrobzépata u'âsi na ma tô âhãna hã İwasu'u hã İwapari za'ra wa'wa. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã 're İrobzépata za'ra wa'aba mo İsine, rowasédé hã da te aima 're İ'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã za.

2

Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, dame İsi'a'uwêzé wasu'u

¹ Cristuhu âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te oto asiptete sina âma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna. Cristu hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'rãwi asina 're İwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te duré aima 're rowê wairébé u'âsi 'wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna. 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani siré te duré asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, simisutu. Da te 're robzépata za'ra mono wamhã, ma tô duré da'âma 're aipê'êzé za'ra wa'aba mo, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, ma'âpé duré asiwi âma sisiwi wa'aba, İma 're İrowê pusi u'âsi mono zéb da hã, ai'âma za'ra wa'aba. Aiwapsi te za 're İrosa'rata za'ra wa'aba mo. Aiwapsi te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Simisutu rosa'rata wê na, te za misi haré rosa'rada hã 're İ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, uburé marĩ na âma 're asisaze za'ra wa'aba mono da. Â norĩ na te za asiwi âma İsiswi za'ra wa'wa. Tawapsi, İma 're rowê uptabi mono di za duré, ai'âma za'ra wa'aba hã.

³ 'Rãwi asima si 're İrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, taré asina 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama aipire na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Taha wa'rãmi te za İwê na si 're İdahâimana wazéb za'ra wa'aba mo, aima dapire na da'âma 're İrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina.

⁴ Asima 're İwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, asima si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhipai u, te za duré asiré norĩ âma zama 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, te te sima 're İwê za'ra mono zéb zarina, 're pawaptob za'ra wa'aba mono da.

⁵ Cristu Zezusi hã sima si 're hâimana mono õ di. Taha wa, Ìsimirosa'rata ne, te za duré a norĩ wa'wa hã 're Ìrosa'rata wê za'ra wa'aba mo.

⁶ Ta hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono ne, aiwa uptabi 're hâimana u'âsi mono nherê, ti'ai u wei morĩ wamhã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ne waihu'u pese na 're hâimana u'âsi mono da hã, sisawi õ di. Sisawi âna, ma tô wei mo tô, ti'ai u hã.

⁷ Si'uihã na te te sima Ìwêzéb zarina, ma tô tirê a'ã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ne, pire uptabi na 're Ìhâimana mono zé hã. Ti'ai u wei morĩ wamhã, dazapari dama romhuri'wa ne, ma tô dama 're hâimana. Taha wa, ma tô si'a'uwê, dasine 're hâimana mono da, a'ã.

⁸ A'uwê hâiba na dasine 're hâimana mono wamhã, ma tô sima pisutu, dazapari dama wapu na 're hâimana mono da a'ã. 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã ma tô duré te te 're wapari pese, tidã'ázéb u. Marĩ 'manharĩ wasété 'wa norĩ pãrízém na wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã da nherê, ma tô Timama hã te te 're wapari pese, sisawi âna.

⁹ Taha wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã ma tô tâma pisutu, dã'ã nherê, apã hâiwa'utu wa, danhipai u pire uptabi na 're hâimana mono da oto, wê uptabi na. Ma tô duré Ìsisi hã tâma pisutu, dama sisi pire uptabi na 're hâimana mono da, uburé danhisi nhipai u.

¹⁰⁻¹¹ Taha wa, niwapsi te za aihĩni pese dahi'rãtitõ tâma ana ni, Zezusihi ma, dama Ìsisi pire uptabi ma. Âne da, ma tô 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã tâma pisutu, pire uptabi na 're hâimana mono da. Hâiwa âma uburé pese hâiba ré 're Ìhâimana za'ra mono norĩ hã, duré ti'ai âma uburé pese hâiba ré 're Ìhâimana za'ra mono norĩ zama, te za dahi'rãtitõ tâma ana ni, dama pire wa, adã 're Ìhâimana za'ra mono zéb âma uburé pese 're Ìhâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã tame te za uburé pese dasisõ'a dasiwi sisi za'ra ni oto, âne: "Õ hã Zezu Cristu, uburé Danhib'apito." Âne na Zezu Cristuhu âma dawata za'ra wamhã, taha u'ãbã, te za duré 'Re Ìhâimana u'âsi mono âma tawata za'ra ni, Wamama âma hã.

Cristuhu zazei'wa norĩ hã te te dama 're Ìrowa'a za'ra mono zé wasu'u

¹² Ìsisiãawã norĩ, Ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpê Ìwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã tame ai'rata Ìhâimana za'ra wa'aba ré, ma tô Ìnhimiroti hã Ìwapari pese za'ra wa'wa. Tane nherê, âhãna oto ai'rata Ìhâimana za'ra wa'aba õ nherê, te duré Ìnhimiroti hã Ìwapari pese za'ra wa'wa, âma atême Ìwisi za'ra wa'aba õ nherê. Aihâimana prédup sina, te za 're Ìromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te asõ'reptu za'ra wa'aba zéb zarina, 're anomro wê wa'aba mono zém na tâma âma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹³ E marĩ wa. 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã aipê'e 're, te te ai'ãma 're romhuri u'âsi za'ra wa'aba mono wa, Ìsimipawaptobzém na marĩ na âma 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina Ì'uwaibaba si marĩ hã tâma 're Ìmanharĩ wê za'ra wa'aba mono da, te te sima 're Ìaiwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹⁴ Marĩ na 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono âna, te za uburé marĩ hã 're Ìmanharĩ wê u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're asisada'ãbã za'ra wa'aba mono âna, te za marĩ Ìwê si uburé 're Ìmanharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Âne na te za tô 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã sena na da te ai'ãma 're sa'ra wa'aba mono tô da, duré marĩ 're Ìmanharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ wa, aiwê na 're anomro aba mono da. A norĩ wa'wa hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono 'ra, 're Ìanomro wê wa'aba mono norĩ hã, wasété uptabi

na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wazari, duré tiwasété na 're ĩsiwamnarĩ pese za'ra mono norĩ wazari, 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, te za dama 're ĩrowa'a za'ra wa'aba mo, 're anomro wê wa'aba mono zém na, wasi hã hãiu na te te dama 're ĩrowa'a za'ra mono ne.

¹⁶ Taha wa, rowasu'u ĩwê uptabi hã te za dama 're ĩsômri za'ra wa'aba mo, âma 're ĩdanomro wê u'âsi mono zéb da hã. Âne hã dama 're 'manharĩ wê u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za we apã ĩmorizéb âma hã. E marĩ wa, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa tamemhã. Tĩ'ab ré, ai'rata 're ĩnamra aba mono ré, taré te ai'âma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono ô zém na hã, ĩsiwaihu'u wa za wa hã, wa za tame aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za apã we ĩmorizéb âma hã.

¹⁷ Sasedoti norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norĩ hã danhimizama na tâma danhoprubzé te te tâma 're ĩzata za'ra mono ne, ma tô a norĩ wa'wa hã tâma 're asisômri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono âna, asina 're ĩ'umhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Duré sasedoti norĩ hã uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé, danhimizama te te tâma 're ĩzata za'ra mono nhisiwi, te te 're ĩsa'wari za'ra mono ne, âté ĩwapru hã wa za sa'wa, sena na za da te dasiwi ĩwĩrĩ wamhã, ĩdã'ázém na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsina ĩnhoprubzéb da. Âne na za ĩma romhâimana nherê, ĩma rowê uptabi di za. Duré aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di za, âne na ĩma romhâimana nherê.

¹⁸ Taha wa, te za duré a norĩ wa'aba zama ĩzabãdá âma ato za'ra wa'wa ĩsiré.

Timotiuhu wasu'u, Epaprodituhu wasu'u me

¹⁹ Aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã za te wapari wa, ĩma rowê hã, ĩwasu'u hã za wapari za'ra wa'aba wa, za aima ĩrowê za'ra wa'aba ne. Taha wa, wa tô ĩsima wê, Timotiu hã te âma atême satõrĩ su'u za'ra wa'aba da. Wanhib'apito Zezusi hã âne hã sena na te te ĩma pisutu wamhã, wa za tô âma atême satõrĩ za'ra wa'wa, aima ĩwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hã, duré apã we ĩtême wisi wa, te te ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba da hã.

²⁰ Âmemhã ni'wa hã ĩma hâimana ô di, ĩsine te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono 'wa hã. Tô ôhõ si, te ĩsine te te 're asawi pese za'ra wa'wa. Taha si te tô sena ai'âma 're hãtã'ã u'âsi za'ra wa'wa Timotiu hã, rowê na si âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

²¹ Taneĩ ô di, ni'wam norĩ hã. 'Rãwi te sima si marĩ zô 're sôpré, te te sima 're ĩwê za'ra mono zéb uwaibaba si. Zezu Cristu te te tâma 're ĩ'awê mono zéb zô, sima 're sôpré mono ô di, ta norĩ hã.

²² Tane nherê, Timotiu hã 're ĩmorĩ wê na ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, da te 're pibui wasété mono nherê, 're ĩsipizari mono ô na hã. Ta hã ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'âsi, Cristuhu wasu'uwê na hã. Ni'wa hã timama siré si te te 're ĩromhuri u'âsi mono ne, ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'âsi, ta hã.

²³ Taha wa, wa tô ĩsima wê tô, âme niha za ĩma ĩromhâimanazém na, te ĩsina waihu'u wamhã, Timotiuhu si te âma atême satõrĩ za'ra wa'aba da, romhutu na, taha si te te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba da.

²⁴ Wanhib'apito si wa tô ĩsina umhasi, te te ĩma pisutu da, ĩzama âma atême ĩmorĩ za'ra wa'aba da, romhutu na.

²⁵ Wasisãnawã Epaproditu hã ma tô we ĩtême ĩsatõrĩ za'ra wa'wa, te te ĩma asadawa wasu'u za'ra wa'aba da, duré nasi ĩ'ãma siwãrĩ da, te robzépata wa, marĩ zô nasi ĩwi ĩrowaptã'ã na hã. Cristuhu wasu'uwê na ĩsiré romhuri'wa ta hã, duré wanhib'aru norĩ, wasiré wa te 're ĩ'a'wapéi mono. Wê uptabi di, ta hã. Tane nherê, wa tô waihu'u, Timotiuhu wana, te âma atême satõrĩ za'ra wa'aba da apã.

²⁶ Ta hã te te duré apâ asabu ze za'ra wa'aba di, uburé ai'ãma pẽ'êzé za'ra wa'aba wa. Duré ai'ãma hâtâ'â za'etê za'ra wa'aba di, âme ihâzé na İsiwasu'uzé hã wapari za'ra wa'aba wa. Taha wa, wa za tã âma atême satõri su'u za'ra wa'wa, Timotiuhu wana.

²⁷ Tõ sena ma tã aré dârâ tã, hâzé wa. Tane nherê, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tã âma aiwamri, dâ'â tã da. Taha âma si õ di, İsiwamrizé hã. Te te pese wamhã, İ'ãma zama ma tã duré aiwamri, İwi robzei'õ nherê, robzei'õ uptabi tã da İwi, İsipai u.

²⁸ Taha wa, wa İsima wê upta oto, te âma atême satõri su'u za'ra wa'aba da apâ, atõmo na sabu za'ra wa'aba wa, aima rowê uptabi za'ra wa'aba hã. Duré wa hã ai'ãma İhâtâ'â za'ra wa'aba zéb zarina, İwi İrobzei'õzê hã İma si'utõri hã, asabâdâ za'ra wa'aba.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma'âpé âma atême wisi aba wamhã, asiwi sawi wê za'ra wa'aba za Epaproditu hã, ato sina za'ra wa'aba, wasiré Wanhib'apito zazei'wa oto 're wahâimana za'ra mono na dâ'âsina, duré wasi'ãma 're wasisânawã za'ra mono wa. Te za duré asiwi İhâimana wazéb za'ra wa'wa. Ni'wam nori hã İsine 're İhâimana wê za'ra mono nori zama, te za duré asiwi İhâimana wazéb za'ra wa'wa. E marĩ zarina, te za asiwi İhâimana wazéb za'ra wa'wa, Epaproditu hã. Ta hã tãma romnhimimnhasi nherê, ma tã sisawi âna romhuri pese, Cristuhu ma. Taha na, te aré dârâ. A nori wa'wa hã romhã na asimroi wa'aba wa, asiwi İpawapto waihu'u aba õ wa, ma tã õhõ si İpawapto pese, ai'upana za'ra wa'aba. Âne wa, te za ato sina apâ asiwi İ'ari wê wa'wa, atême wisi za'ra wa'aba wê te.

3

Dasihawim na dasisõ'reptuzé da te dasina 're İuwaimrami waihu'u za'ra mono õ zé wasu'u

¹ İsisânawã nori, ma'âpé asima 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito âma oto 're anomro aba mono wê te. Te aima İrob'ui'ééré 'rata za'ra wa'aba zém na, te âma aima İsisawi za'ra wa'aba zém na hã, te İsiwi âma ro'wa're õ di za. Mare di. Ai'udâna za'ra wa'aba, wa za tã İnhimi'ui'ééré na aima âma sahu za'ra wa'wa, te âma aima İrob'ui'ééré 'rata za'ra wa'aba zém na hã, tã sena Cristuhu wasu'uwê hã 're İsaze za'ra wa'aba mono zém na, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, te za a nori wa'wa hã 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, wapsã dazada 're İsiwamnarĩ za'ra mono ne, rosa'rata waseté na dazada 're İhâimana za'ra mono nori wi. Marĩ İwaseté si te ta nori hã te te 're 'manharĩ za'ra. Âne te ta nori hã te te dama 're rowasu'u za'ra: "Aibã nori hã Cristu te te 're saze za'ra mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhã, te za da te 're sihâiwata nhihãri za'ra, taha zarina 'Re İhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da." Âne te ta nori hã te te dama 're roti za'ra, senai'õ na. Tane nherê, te ta nori hã dahâiba hã taré te te dawi 're wamnarĩ za'ra, taha zarina 'Re İhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da newa.

³ Ta nori hã sena na 're hâimana za'ra mono õ di, 'Re İhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê na hã. Wa nori si, wa 'Re İhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê uptabi hã 're wahâimana za'ra, İpẽ'êzani nhimipawaptozbém na âma 're wawata za'ra mono wa. Taha wa, marĩ hã wasi'uihá na wa te 're İ'manharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're wasi'umnhasi za'ra mono õ di, wasihawim na wanho'reptuzé hã wa te wasina âma 're İuwaimrami za'ra mono da hã. Cristu Zezusi, İwê te te wama İ'manharĩ za'ra zém na si, wa tã wa te wasina âma 're rowê za'etê uptabi za'ra, taha zarina si te te oto 're wa'anho'reptui mono wa, 'Re İhâimana u'âsi mono hã.

⁴ Ni'wam norī hā te tō 'rāwi 're si'madâ'â ze za'ra, marī hā si'uihā na te 're ĩmanharī za'ra mono zém na hā, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā âma 're sib'a'uwê za'ra mono da newa. Marī hā wasihawi wasi'uihā na wa te 're ĩmanharī za'ra mono zém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te 're wa'anho'reptui mono 'wa'âhā, tō ĩbâre wa aré wa hā danhipai u 're ĩsi'umnhasi, marī hā ĩsihawi te 're ĩ'ab'manharī mono zém na hā, taha zarina, ĩsi'uihā na ĩsisô'reptuzé hā te ĩsina âma uwaimrami da.

⁵ E marī wa. ĩwaptâ'âzém hawi bâdâ hā 8 na ĩ'âma ne parimhā, ma tō ĩnhihâiwata nhizâri ni, zudezu norī 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina. Wa hā Izarazéhé nhihudu 're ĩhâimana mono. Duré ĩ'ra Bêzamiĥ nhihudu 're ĩhâimana mono. Wa hā duré ebreusi uptabi. E marī wa. ĩhi'rata norī hā uburé ebreusi uptabi 're hâimana za'ra mono wa, da te 're wa'ru za'ra mono âna. Duré parisezu na dame 're ĩhâimana mono wa, wa tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hā te 're 'madâ'â pese, Mozési te te âma ĩ'rob'ui'éré hā, ĩsimiroti na hā.

⁶ Wasiré zudezu norī hâimanazém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩhâimana mono da, wa tō 're ĩsiwasutu u'âsi aré. Taha wa, Zezusihi zazei'wa norī ma, wa tō te tâma 're rob'manharī wasété za'ra, Zezusi hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra ô newa, ta norī hā te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono da. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hā wa tō duré te 're 'madâ'â pese tō, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwêsâmri da newa. Taha wa, nima hā ĩsimiroti te âma ĩ'upa na da te dasiwi ĩwaihu'u ô di.

⁷ Âne na 're ĩhâimana 'rata mono zém na aima ĩsi'râzarôtô za'ra wa'aba zé hā ĩma wê di aré, taha si ĩma pire wa, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwêsâmri da newa. Tane nherê, Cristuhu ma oto 're ĩhâimana mono wamhā, tarére oto ĩma hā, 're ĩhâimana 'rata mono zé hā.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwêsâmri da, uburé marī hā ĩsihawim na te 're ĩ'ab'manharī mono zé hā taré uptabi oto ĩma hā. Misi te ĩpire uptabi hā ĩma 're hâimana oto. ĩnhib'apito, Cristu Zezusi hā 'râwi te ĩwaihu'u pese da si, te ĩma 're hâimana oto, taha si. Marī zô 're ĩnhimipari mono ô di oto, ta hā ĩma tarére wa. Roprum ne, te ta hā ĩma 're hâimana oto, 're ĩhâimana 'rata mono zé hā. Taha wa, Cristuhu niwĭ ĩhâiba na te ĩsprĭ wê da si, wa 're ĩsi'madâ'â wê u'âsi.

⁹ Misi haré Cristuhu âma si oto 're ĩhâimana mono da, wa tō ĩhâimanazéb 'rada hā 'râwi ĩsiwi wê'ô pese. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩ'rob'ui'éré hā, ĩsi'uihā na te 're ĩ'madâ'â pese mono na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwêsâmri da, ĩsina 're ĩnhimipari mono ô di oto. Cristu hā te ĩsina 're ĩumnhasi mono zéb zarina si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwêsâmrizéb ré si, wa oto 're ĩhâimana, taha si te te ĩpisutu wa oto.

¹⁰⁻¹¹ Cristu hā 'râwi te ĩwaihu'u pese da si, wa tō ĩsima wê, wa hā. Ta hā dâ'â nherê, apâ hâiwa'utu wa, te oto siptete sina 're hâimana u'âsi. Tane duré, wa hā 're ĩhâimana 'rata mono zé hā oto ĩma si'utôri wa, duré taha wa'râmi ĩhâimanazép tém na si oto 're ĩhâimana mono wa, wa ĩsima wê, ĩnhiptete sina taha âma si oto 're ĩhâimana mono da, ĩsimipawaptobzê ĩwê ré si. Âne hā wa tō duré ĩsima wê, Cristu hā ti'ab ré te te 're ĩrobzépata mono ne, te 're ĩrobzépata mono da si, ĩsine. Cristu hā dazada ĩdâ'â ne, 're ĩhâimana 'rata mono zé hā ĩma ĩsi'utôri da si, wa tō ĩsima wê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā te te sima ĩwê wamhā, te te ĩma pisutu da, ĩsiré 're ĩhâimana u'âsi mono zéb da hā.

12 Wa hã uburé marĩ hã 'Re ìhãimana u'âsi mono te te ìma ìpisutuzéb zarina, 're ìhãimana mono zém na te ìsina 're ì'uwaimrami mono na, 're ìsi'madá'â mono ô di. Mare di. Zahadu te ìsina uwe ô di, wa hã. Tane nherê, wa tô taha zô 're ìsiwasutu u'âsi, ìwê uptabi hã nimahã na te ìsina sô'ôtô da. Ahã da, ma tô Cristu Zezusi hã ì'âma tinhib'a'uwê.

13 ìsisânawã norĩ, wa hã rãwi 're ìsi'madá'â mono ô di tô, 'Re ìhãimana u'âsi mono te te ìma ìpisutuzéb zarina, 're ìhãimana mono zém na te ìsina ì'uwaimrami na hã. Dãwara na 're dasirême za'ra mono da, 're dasipibu za'ra mono wamhã, dasibabarãi u apã da te 're rob'madá'â za'ra mono ô di. Dasisõwap si te da te 're rob'madá'â za'ra, õne haré. Tane duré, wa hã marĩ te 're ì'ab'manharĩ mono zém na 're ìsipo're pu'u zahu mono ô di. Mare di. E marĩ wa. Õne haré marĩ ìwê hã ìnhowa 're ìhãimana mono zô si, wa tô te 're rob'ruiwapari u'âsi.

14 Marĩ ìwê hã da te dasina 're sô'ôtô za'ra mono da, taha zô 're dasirême za'ra mono wamhã, awa'awi u'âsi 're ìdasisa'rei mono ne, wa marĩ ìwê uptabi zô 're ìsiwasutu u'âsi, Cristu Zezusi hã dá'âzém na 'Re ìhãimana u'âsi mono, 're ìhãimana mono zép té, za te te ìma ìsõmri zô si.

15 Wa norĩ hã 'Re ìhãimana u'âsi mono pẽ'èzani te te wama 're ì'awaihu'u mono zém na si, waprédup sina ãma 're ìwahãimana za'ra mono norĩ hã, ãne zô wa za tô wa te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za tô ahã zô si wasima wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tane nherê, ni'wam norĩ hã asiré 're ìhãimana za'ra wa'aba mono hã rosa'rada aimawĩ na ì'upana te te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, 'Re ìhãimana u'âsi mono hã te za te tãma 're waihu'u za'ra, tô õhõ na si wasiré te te ãma 're rosa'rata za'ra mono da oto.

16 'Re ìhãimana u'âsi mono pẽ'èzani te te wama 're ì'awaihu'u mono zém na si, wa za tô ãma 're wahãimana za'ra, tô õhõ na si.

17 ìsisânawã norĩ, ma'ãpé 're ìmorĩ wê ne, ìsine 're anomro wê wa'aba mono za. Ni'wam norĩ ma, tãma ãma 're ìwasisanho za'ra mono zéb zarina, wasine 're ìhãimana wê za'ra mono norĩ ne, te za a norĩ wa'aba zama ãma 're aihãimana wê za'ra wa'aba mo.

18 Ni'wam norĩ hã ahã na Cristuhu zazei'wa 're hãimana za'ra mono newa, te tihãimana wasété zarina, Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ìdá'ázé wasu'u da, 're hãimana za'ra. ã norĩ wasu'u na hã ahã na wa tô te ãma aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherê, ahãna wa duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, ìwawa sina te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba nherê, rob'ui'éré na hã.

19 Ta norĩ hã 'Re ìhãimana u'âsi mono nhiti, dap'ê 're dadã'â u'âsi ne 're ìdahãimana za'ra mono zéb u, te za 're nomro, ropipa u. E marĩ wa. Ta norĩ hã te te sima 're ìwê za'ra mono zéb uwaibaba si, te marĩ hã tihãiba ma te te 're ruiwapari za'ra, 'Re ìhãimana u'âsi mono upana. E ta norĩ hã tihãimana wasété na 'rãwi 're siwê'õ za'ra mono ãbã, te bété sina 're wata za'ra, 're ìhãimana wê uptabi za'ra mono na hã. Ti'ai ãma uburé marĩ hã ìwasété na si, te ta norĩ hã te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra.

20 Tane nherê, wa norĩ ma hã ti'ai ãma waza'rui uptabi hã wama 're hãimana za'ra mono ô di. Hãiwa ãma si te waza'rui uptabi hã wama 're hãimana za'ra. Ta hawi za wei wazô ìmorĩ zô si, wa wato sina wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, Wanho'reptu'wa zô, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zô si.

21 Taha si te uburé marĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're ab'madá'â, siptete uptabi wa. Taha wa, tiwaihu'u pese na te za wahãiba ìtém na wama ãma saprĩ za'ra, wahãiba isib'uware ré 're ìwanomro 'rata mono zém hawi, ìsi'utõrĩ pese

hawi. Tawamhã wahâiba ïtéb ré, Cristuhu hâiba ne ïwê uptabi ré, wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra, ï'rata.

4

Paru hã te te dama ïroti 'rãsutuzé wasu'u

¹ Taha wa, ïsisânawã norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ápé Wanhĩb'apito ãma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za. Aĩ'ãma ïpē'ēzé uptabi za'ra wa'aba wa, 'rãwi te asabu za'ra wa'aba neza. Romhã na nherē, te asina ïma 're ïrowē zani za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa tō te dama 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa, ïto sina. Æne wa, te za asiptete sina õhõ ãma si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

² Ïhidiba norĩ, Ewodiza duré Sítiti, ãne wa za aima roti pese 'wa, asisada 're aihâimana wasété aba mono wa. A norĩ wa'wa hã Wanhĩb'apito nhĩb'a'uwē, 're aihâimana aba mono wa, ma'ápé rowē na si apã asiré 're aihâimana aba mono, asisada 're aihâimana wasété aba mono ãna.

³ Duré a hã ïpawapto wē 'wa, ma'ápé ã pi'õ norĩ hã pawapto zahuré na. Ta norĩ hã ma tō ïsiré te te 're romhuri pese zahuré, Cristuhu wasu'uwē na wa te dama ãma 're ïropéi mono na hã. Temetihi siré zama ma tō te te 're romhuri zahuré, duré uburé ïsiré romhuri'wa norĩ siré zama. Uburé te ã norĩ nhisi hã dame 're hâimana za'ra ïbaihã na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata za 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi ré, ïbaihã 're ïhâimana mono na hã.

⁴ Ma'ápé atoi u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono, Wanhĩb'apito ãma oto 're anomro aba mono na dâ'ásina. Wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa. Ma'ápé atoi u'âsi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

⁵ Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïwē na. E marĩ wa. Wanhĩb'apito hã za we apã morĩ su'u na dâ'ásina.

⁶ Marĩ na 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono ãna, te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono zép sidãpãsi, te za duré tiwi 're ïrowaptērē za'ra wa'aba mo, uburé marĩ zô aiwi 're ïrowaptã'ã za'ra wa'aba mono zém na hã. Aipē'ē 're, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te za asi'ãma tãma 're aimreme zusi aba mo.

⁷ Rowē hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ï'apisutu mono hã, ïwē uptabi hã te wama 're hâimana za'ra, da te 're ïwaihu'u za'ra mono õ hã. Taha si te za te te 're aipē'ē nomri wē za'ra wa'wa, marĩ na 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, Cristu Zezusihi ãma oto 're anomro aba mono zéb zarina. Æne hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hawi rowē hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da, te za asi'ãma tãma 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

⁸ ïsisânawã norĩ, ïnhimiroti na wa za oto ãma aima 'rãsutu za'ra wa'wa, ãhãna te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba zém na hã. Uburé marĩ hã tō sena 're ïhâimana za'ra mono na si te za asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, duré marĩ hã da te dasima 're ïwazéb za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma ïwē uptabi na hã, duré marĩ hã wasété ãna 're ïhâimana za'ra mono na hã, duré uburé marĩ ïwē hã da te 're ïsawi pese za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã wē wa, ãma 're ïdatob'uzu za'ra mono na hã. Æne na si te za uburé marĩ ïwē uptabi na asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, da te dasima 're ïwasu'u wē za'ra mono na si.

⁹ Te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, aipo're na 're ïwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré aĩ'rata 're ïnhamra aba mono ré, atõmo na asiwi 're ï'madã'ã aba mono na, ma tō duré ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. Æne na uburé

marĩ na aima 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. Āne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama rowê nhomri'wa hã te za 'rãwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa.

Paru hã danhoprubzé wa'rãmi, da'ãma ĩwatazé wasu'u

¹⁰ Āne wa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di ãhãna hã, aré ai'ãma 're rob'é'é hã za'ra wa'aba mono nherê, apã ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba wa, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa Wanhib'apito ãma ĩwata, ĩtoi uptabi wa, aima za'ra wa'aba hã. Āté ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na asiwi ĩzawi za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherê, ma tó ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo tó.

¹¹ E tawamhã, nimahã na marĩ zô ĩwi ĩro'wanhi'riti zarina, ĩsina 're ĩhâtá'á mono wa, wa ãne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãhãna hã. Mare di. Taha wab õ di. Āté nimahã na marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherê, duré niha ĩma 're romhâimana mono nherê, wa ĩsina 're ĩhâtá'á mono ãna 're ĩhâimana u'âsi tó.

¹² Āne hã ĩma waihu'u pese di, marĩ zô dawı 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zém na 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã. Āne hã te dame pibui ahã di. Duré danhimarĩ ahã na 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Niha ĩma 're romhâimana mono nherê, wa tó waihu'u, robzei u'âsi 're ĩhâimana mono zém na hã. Nimahã na hã ĩsai ahã wamhã, duré mra te 're sépata mono nherê, tane nherê, ĩma 're rowê u'âsi mono di, ãne hã aiwa ĩma hã. Nimahã na hã marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono õ wamhã, duré ãté marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherê, ĩma rowê di. Āne wa, wa ĩto sina 're ĩhâimana. E marĩ wa. ĩma 're ĩromhâimana mono zé hã aiwa wa.

¹³ Āne hã niha ĩma 're romhâimana mono nherê, sada 're ĩnhiptete mono di. E marĩ wa. Cristu hã ĩnhiptetezé te te ĩma sada 're anhomri u'âsi mono wa.

¹⁴ Tane nherê, ĩma wê uptabi di, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã, ãhãna ãme te robzépata ré hã.

¹⁵ Piriipu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, tame duréihã ĩnhimirowasu'u zarina, Cristuhu wasu'uwê hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, a norĩ wa'aba si ma tó ĩ'ãma ana wê wa'wa, ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã, rowahutu u' asiré 're asi'rã'õtõ abo mono norĩ hã. Masédoniza na asipti'a nho'õmo nhisi hawi wa'aba oto ĩmorı wamhã, ĩsazei'wa norĩ hã daza'rui amoi ãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ĩ'ãma sina za'ra õ di, asine za'ra wa'aba hã. A norĩ wa'aba si ma tó asiwi ĩpawapto wê wa'wa tó, ãma ĩhâimanazéb da hã. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

¹⁶ Duré aihawi za'ra wa'aba ĩmorı wamhã, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩnhamra ré hã, ma tó duré ĩpawaptobzéb da hã nasi asiwi ĩsõmri za'ra wa'wa, ĩma, marĩ zó nasi ĩwi rowaptá'á sidãpãsi.

¹⁷ E asõprub za'ra wa'aba zém na ĩma ãma sahu za'ra wa'aba da, wa tó ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. ĩsãna'rata hawi ĩ'ãma 're ana wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ĩwê na za te te aipawa'ãbã za'ra wa'aba na te te aima ãma sa'ëtê za'ra wa'aba da si, wa tó te ai'ãma 're 'madã'á u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁸ Āme wa tó uburé marĩ hã ĩsima waibui wê, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã. Epaprodıtu hã ma tó we ĩma ãwisi wê, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zé hã. Taha wa, marĩ zô ĩwi rowaptá'á õ di oto. Sa'ëtê na te za oto marĩ hã ĩma tihãiba. Āne wa, wa ĩsina ai'uze za'ra wa'wa, we ĩma asõprub

za'ra wa'aba zém na hã. Asõprub za'ra wa'aba zé hã wẽ uptabi di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. Wedewati Ìsadaze hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da te 're Ìzata za'ra mono zéb zarina, tâma âma 're ìrowê pusi mono ne, tâma wẽ uptabi di duré âhãna hã, we ìma asõprub za'ra wa'aba zé hã.

¹⁹ A norì wa'aba ma zama, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Ìnhib'apito hã uburé marì hã ìwẽ uptabi hã te te aima 're sòmri za'ra wa'wa sa'ètê na, marì zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, duré aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wamhã. Tinhibro hã te za sa'ètê na te te aima 're sòmri za'ra wa'wa ìwẽ hã, Cristu Zezusihi âma tô sena 're anomro aba mono zéb zarina.

²⁰ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wamama âma si. Tane tô.

Paru hã te te Ìdazawi 'rãsutu zé wasu'u

²¹ Ma'ápé uburé ìma âma sawi za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwẽ oto 're ìhâimana za'ra mono norì hã tamemhã, Cristu Zezusi, Danho'reptui'wa na te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono norì hã.

Âme Ìsisânawã norì hã, Ìsiré romhuri'wa norì hã ì'rata 're ìhâimana za'ra mono hã te duré âma asawi za'ra wa'wa, Ìsiré.

²² Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwẽ norì, âme 're ìhâimana za'ra mono norì hã te duré âma asawi za'ra wa'wa. Apito Sezaha nhorõwa âma 'ri 'rãihã 're, romhuri'wa norì zama te duré âma asawi za'ra wa'wa dame, wasiré Ìsazei'wa norì hã.

²³ Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'âma 're ìmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Corosu norĩ Corosu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Paru hã darob amoi âma dazazéb 're hâimana sirõmo, ma tô rowasu'u hã wapa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, roti senai'õ na da te tâma 're ĩrowasu'u za'ra mono zém na hã, Corosu âma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma hã. Taha wa, Paru hã ma tô Corosu norĩ ma rob'ui'éré za'ra, roti senai'õ wi, te te uwati za'ra da. Ma tô duré tâma roti za'ra, Zezusi hã apâ te te saze za'ra da, Epaprasi hã ĩmorĩrata na te te tâma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina. Epaprasi hã Corosu âma ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, ta hã. Paru hã ma tô duré tâma waihu'u za'ra, âne: Zezusihi si siminho'reptu waihu'u pese di. Duré taha si dawasédé hã te te dama 're aparĩ waihu'u pese mono di.

1-2 Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩwêzéb zarina. Taha wa, wa âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corosu na 'ri nho'õmo nhisi âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwé 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisânawã Timotiu te duré âma asawi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã te oto wasiré wasisânawã wa, 're anomro wê wa'aba mo Cristuhu âma si, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna.

Wamama ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowé u'âsi, âma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma ĩwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ai'âma 're wamreme zusi aba mono sidâpâsi, wa âma 're wawata u'âsi za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama âma hã.

⁴ Cristu Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã, duré uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwé 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wa, wa âma 're wawata u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma, âne na oto 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono wa.

⁵ Cristuhu wasu'uwé hã tô sena uptabi hã ĩmorĩrata na da te atême âwisi za'ra wa'aba wamhã, tame ma tô ĩwapari na'rata za'ra wa'wa, ĩwé uptabi hã hãiwa âma dazô 're ĩsimi'wara mono zé wasu'u hã, duré taha zô si 're ĩdanhimipari u'âsi za'ra mono zé wasu'u zama. Taha zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô Cristuhu si asina 're ĩ'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina ma tô duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwé norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Hãiwa âma, wê uptabi na asô 're ĩsimi'wara aba mono hã, te tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te asô 're 'madâ'â' pese za'ra wa'wa. Taha zô si te tô asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁶ Cristuhu wasu'uwé hã ma tô da te âma ropé oto, ropâ. Taha wa, ma tô ĩsazei'wa norĩ hã dasina tahâ'â ni oto. Taha wa, ma tô dahâimanazém na da te 're saprĩ za'ra, ĩwé u hã. Tane ma tô duré ĩwasu'uwé hã aima 're hâimana za'ra wa'wa, ĩwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawimhã. Tame ma tô oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém na hã.

⁷ Epaprasihĩ nhimirowasu'u zarina, ma tô âma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Ta hã Cristuhu ma wasiré romhuri'wa, wama ĩsawi pe hã. Simi'ê na te Cristuhu ma, te te ai'âma 're romhuri pese za'ra wa'wa, wa'upana.

8 Ta hã ma tô wama aiwasu'u wê za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono pë'êzani te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asimizawi pese zé hã oto ìwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã.

9 Taha wa, aiwasu'u wê hã wa te ìwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawim haré, wa tô ône u'âsi ai'âma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Ta hã te te sima 're aiwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, niha oto âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa tô wa te tiwi aima 're rowaptêrê u'âsi za'ra wa'wa. Ìpë'êzani hã te za tô te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu ìwê uptabi hã oto âma waihu'u za'ra wa'aba da, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwê za'ra wa'aba mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da oto, 'râwi.

10 Tawapsi, te za Wanhib'apito zazei'wa hâimanazéb zarina 're anomro wê wa'aba mono zém na, tâma âma asina 're ì'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Marî ìwê si 're 'manharî za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za toi uptabi na aihâimanazém na te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa. Tawamhã 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono zém hawi, te za tô marî 're ì'manharî wê za'ra wa'aba mono zém na asima 're ìsa'êtê za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwaihu'u za'ra wa'aba zém na te za duré asima 're ìsa'êtê za'ra wa'aba mo, asi'uihã na.

11 Wa duré wa te tiwi aima 're rowaptêrê u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono wi hã, tiwaihu'u pese na ìwê uptabi na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiptete u'âsi âma 're anomro aba mono da, taha na si. Âne wamhã, te za tô ato sina asiptete sina âma 're anomro aba mo. Duré âne wamhã, uburé marî na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherê, asa dama âma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono ô di za.

12 Âne wamhã, Wamama âma te za duré âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta hã ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa âma tinhîb'a'uwê norî ma, ìwê uptabi hã te te sô 're ì'apisutu mono hã aima wa'aba zama aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da dasine, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb âma hã rowa'a za'êne 're ìsa'wari u'âsi mono âma hã.

13 Ta hã ma tô wa'anho'reptu tô, robra hawi, Satanasihi nhiptetezém hawi. Ta hawi ma tô te te 're wa'awaibu, ì'ra nhimi'madâ'â si oto tâma 're wahâimana za'ra mono da, tâma ìsawi uptabi nhimi'madâ'â si.

14 Ti'ra dâ'âzém na ma tô wa'awa'â, marî wa te 're ì'manharî wasété za'ra mono zé hã te te wama 're aparî mono da, taha zarina wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da oto.

Cristu hã 're ìhâimana mono zé wasu'u

15 Cristu hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ne, te tô 're mo, aiwa wa. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã datômo na da te dasiwi 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono ô di. Ì'ra si ma tô da te dasiwi 're 'madâ'â za'ra datômo na, ti'a 're morî ré hã. Ta hã duréihã marî ô uptabi ré hã, te tô 're hâimana u'âsi, ì'ra hã. Uburé ropoto nhîpai u, te ta hã pire uptabi na 're hâimana.

16 Ôhõ si ma tô Timama zadawa para uburé marî hã te te apoto, hâiwa âma, duré ti'ai âma zama, datômo na da te 're ì'madâ'â za'ra mono hã, duré da te 're ì'madâ'â waihu'u za'ra mono ô zama. Uburé hâiwa nho're âma dapo're'ô norî na simiroti pire na 're ìhâimana za'ra mono norî zama ma tô te te apoto, ìhâiba'ô norî hã. Uburé marî hã taha ma si 're hâimana za'ra mono da, ma tô te te ro'apoto tô, Timama zadawa para.

17 Cristu hã õne u'ási te tó 're hâimana, marĩ õ uptabi ré hã. Ta hã te uburé marĩ hã tinhimipoto mono bâ te te 're atété tiwaihu'u pese na, si'wa'rutu na tiwi 're hâimana za'ra mono âna, tâma 're hâimana za'ra mono da, simisutu.

18 Ta hã uburé tizazei'wa norĩ 'madâ'â'wa te 're hâimana, pire uptabi na. Ta hã dapisutu'wa, 're ìdapoto téb za'ra mono zéb da hã. Dâ'â nherê, apâ hâiwa'utu wa, te oto dama pire na 're hâimana u'ási, uburé za ìdahâiwa'utu za'ra norĩ nhipai u. Taha wa, te oto danhipai u pire uptabi na 're hâimana tó.

19 'Re ìhâimana u'ási mono hã te te sima ìwézéb zarina, ma tó ti'ra hã pisutu, ìsine uptabi 're hâimana mono da, aiwa.

20 Ma tó duré sima âma roti siro, ì'ra hã wedepo'o nhonhi'râmi na dazada ìdâ'ázém na oto da'âma 're siwadi mono da, uburé hâiwa âma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ âma hã, duré uburé ti'ai âma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ âma zama.

21 A norĩ wa'wa hã ma tó aré 'Re ìhâimana u'ási mono nhiti si 're anomro aba mo, aipê'ê 're wa'aba hã. Asitob'ru na ma tó âma 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mo aré, aipê'ê 're marĩ ìwasété na si asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa. Duré marĩ ìwasété si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, ma tó aré ìsiti 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

22 Tane nherê, ì'ra hã dasiré a'uwê hâiba na dazada ìdâ'ázéb zarina, te oto ai'âma 're siwadi za'ra wa'wa, romhutu'ómhã sisô're te te asô're wa'aba da, aiwasédé hã da te ai'âma sa'ra waihu'u aba õ wa za tamemhã oto, Cristu hã tidâ'ázém na aiwasédé te te aima 're ì'apari aba mono zéb zarina.

23 Taha wa, õne haré te za Cristuhu wasu'uwê si asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo asiptete sina, 'ri hã êtê nhisiwi siptete na 're sa mono wa, simeï waihu'u õ na 're ìsa mono ne. Te za tó âma 're aihâimana u'ási za'ra wa'aba mo, tiwi asina 're aipahã za'ra wa'aba mono âna. Ìmorĩ'rata na Cristuhu wasu'uwê hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, ìwê uptabi hã hâiwa âma asô 're ìsimi'wara aba mono wasu'u wi, tiwi asina 're ai'rê za'ra wa'aba mono õ di za, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono wasu'u wi hã. Âhã wasu'uwê hã ropâ ma tó da te dasima 're wasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono da. Duré wa hã Paru, wa âhã wasu'uwê na te dama 're romhuri u'ási.

Paru hã ìsazei'wa norĩ te te 're ìpawaptob za'ra mono zé wasu'u

24 Wa hã ai'udâna za'ra wa'aba, te ai'âma 're robzépata za'ra wa'aba mono nherê, wa ìto sina 're ìhâimana. Cristuhu ma si, te 're romhuri mono wa, wa tó te 're robzépata za'êtê tó, ta hã ti'ai âma 're morĩ ré, dazada te te ìrobzépata ne. Tane nherê, Cristuhu nhib'a'uwê norĩ ma, ìnhimiromhuri na te tâma âma 're uwaimrami mono da, wa za tó taha na te 're robzépata u'ási.

25 'Re ìhâimana u'ási mono hã ma tó ìpisutu, ìsib'a'uwê norĩ te tâma 're apawapto mono da. Ai'udâna za'ra wa'aba te 're romhuri mono da, ma tó romhuri hã ìma tisô, uburé ìsadawa wasu'uwê na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

26 Âhã wasu'u hã 'Re ìhâimana u'ási mono, ìsâna'rata hawimhã te te aré dama 're ì'awaihu'u mono õ hã ma tó oto sô'awi dama upsibi nhamra, tinhib'a'uwê norĩ ma si.

27 'Re ìhâimana u'ási mono hã ma tó sima âma roti, âhã wasu'u hã ìwê uptabi hã aré da te 're ìwaihu'u za'ra mono õ hã te te oto dama awasu'u hâi'rê da sô'awi, dapoto mono bâ da te oto 're waihu'u za'ra mono da, zudezu'õ norĩ zama. Âhã wasu'u hã aré da te 're ìwaihu'u za'ra mono õ hã, âne: Cristu hã te oto aipê'ê 're, 're sâmra za'ra wa'wa. Taha wa, te za tó taha zô si 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'ási mono, ìwê uptabi hã za te te wama 're

Ī'apisutu mono zô si. Āne 'Re Īhâimana u'âsi mono wasu'u hã, ã hã aré da te 're Īwaihū'u za'ra mono ō hã.

²⁸ Taha wa, Cristuhu si wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra. Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu Īwē hã wa te 're Īwaihū'u za'ra mono zéb zarina, wa tō wa te 're da'uwati wē za'ra dahâiba mono bâ, marī hã da te 're 'manharī wasété za'ra mono tō da. Wa tō duré wa te dama 're roti za'ra, marī da te 're 'manharī wē za'ra mono da, Ī'uwaibaba si. Ni'wam norī hã Cristuhu âma prédup sina 're Īnomro mono norī hã 'Re Īhâimana u'âsi mono nho're u, wa te 're simroi mono da, wa tō âne hã wa te dama 're roti za'ra, rosa'rata wē hã wa te oto 're Īwaihū'u za'ra mono zém hawimhã.

²⁹ Āne da, wa tō 're Īsi'wapéi u'âsi, Īnhiptete sina te tãma 're romhuri mono da. Cristu hã tinhiptetezé te te Īma 're sômri mono wa, wa Īré te âma 're romhuri pese, taha na si 're Īnhiptete uptabi mono wa.

2

¹ Wa hã wa Īsima wē âne hã, te ai'âma 're Īromhuri pese za'ra wa'aba mono na asiwi Īwaihū'u za'ra wa'aba da, Īhâiba pibu za'ra wa'aba ō nheré. Duré Radiseza na 'ri nho'ômo nhisi âma Īsazei'wa norī 're Īsi'ubumroi mono norī âma te 're Īromhuri pese mono na asiwi Īwaihū'u za'ra wa'aba da, wa duré Īsima wē, daro mono bâ ni'wam norī âma te duré 're Īromhuri pese mono na zama, uburé te te Īhâiba pibu za'ra ō norī âma hã.

² Ta norī hã tipē'ēzani wē ré, siptete sina 're hâimana za'ra mono da, wa tō te âma 're romhuri pese za'ra. A norī wa'aba âma zama wa tō duré te 're romhuri pese, aipē'ēzani wē ré asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za 'râwi simisutu siré 're hâimana za'ra ta norī hã, 're Īsisawi pese za'ra mono zéb zarina. A norī wa'aba zama te za duré âne zarina simisutu asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re Īhâimana u'âsi mono wasu'uwē hã aré dama Īwaihū'u'ō hã te te oto waihū'u pese za'ra wa, te za tō sena na te te 're waihū'u za'ra, a norī wa'aba zama. 'Re Īhâimana u'âsi mono wasu'u hã aré dama Īwaihū'u'ō hã, ã hã Cristuhu wasu'uwē, te dama wasu'u.

³ Cristu hã rowasu'u aré dama Īwaihū'u'ō na 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti wē wasu'u waihū'u'wa, ta hã. Ētē'ubuzi Īwa'âbâ za'êne hã ti'ai 'rowi 're simi'wara mono nheré, da te oto 're Īsôpētē za'ra mono ne, ma tō Cristu hã te te dama 're wasu'u hâi'ré sô'awi, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti wē wasu'u hã.

⁴ Ni'wam norī hã roti senai'ō na taré te te aima 're Īrowasu'u za'ra wa'aba mono hã wapari ze nheré, âma 're saze za'ra wa'aba mono tō da, wa âne na aima nharī za'ra wa'wa.

⁵ Ai'rata Īnhamra aba ō nheré, Īpē'ē na wa tō te ai'âma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'râwi asiré 're Īhâimana za'ra wa'aba mono ne. Cristu hã asina 're Ī'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na, simisutu asiré 're aihâimana nhiptete za'ra wa'aba mono wa, wa ai'âma 're Ītoi u'âsi za'ra wa'wa, romhã na nheré.

Cristuhu âma 're Īdanomro mono zé wasu'u

⁶ Taha wa, Cristu Zezusi hã Asib'apito za'ra wa'aba na 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma'âpé simisutu Īsiré âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za, 'râwi.

⁷ Rowede hã sari pa na 're simasa mono wamhã, 're sina waihū'u mono ō di. Tane duré a norī wa'wa hã Cristu te te 're Ī'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za aihâimana nhiptete sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã taha si asina 're Ī'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na te za asima 're Īsa'ētē za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwē na tō sena da te aima âma 're

Īrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te za duré āma 're aiwata u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re Īhāimana u'āsi mono āma, Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina.

⁸ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, dasi'uihâ na senai'ô na danhimirosa'rata nhipese na da te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhâ, āma 're dazaze za'ra wa'aba mono tō da, tō sena newa taha āma si 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da. Ni'wam norī hā danhimiwada'uri zarina pawa'ābâ āna te te dama 're Īromhuri za'ra mono ne, robzei'ô na apâ 're aihāimana za'ra wa'aba mono ô'umnhasite, te za dawī 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Danhimirosa'rata nhipe hā Cristuhu hawib ô di. Dahi'rata sidâpâsi tō senai'ô na taré da te dasima 're Īroti za'ra mono zém hawimhâ ta hā, duré Īhāiba'ô norī hā wasété uptabi na 're Īhāimana za'ra mono norī hā ropâ siptete sina marī te te 're Ī'madâ'â za'ra mono hawimhâ, danhimirosa'rata nhipe hā.

⁹ Cristu hā ti'ai āma a'uwē hāiba na 're morī ré, te tō 'Re Īhāimana u'āsi mono ne 're hāimana, aiwa uptabi wa. Taha wa, marī zô tiwi 're rowaptâ'â mono ô di, Cristuhu wi hā.

¹⁰ Tane duré a norī wa'wa hā, Cristuhu āma 're anomro aba mono wa, marī zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono ô di, rowē na āma 're Ī'anomro u'āsi aba mono zéb da hā. Cristu hā uburé Īhāiba'ô norī 'madâ'â'wa norī nhipai u, te pire uptabi na 're hāimana u'āsi, siwaprosi ôhō si.

¹¹ Zudezu norī hā te 're sisihāiwata nhihāri za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're Īnomro mono na da te āma 're Īwaihu'u za'ra mono zéb da hā. Tane duré, wa norī hā Cristuhu āma oto 're wanomro mono wa, ta hā ma tō wapē'ē 're wanhimirosa'rata wasété na 're Īwanomro wasété mono zé hā te te wawī 're anihāri, wawē na si oto āma 're wahāimana za'ra mono da.

¹² Ā dawabzuri hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhâ, â da te 're asāmra aba mono zé hā, Cristuhu siré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zé, te ai'āma simiré'é za'ra wa'wa. Ab're 're, ĩsiré da te 're aséme aba mono zéb zama, te ai'āma simiré'é za'ra wa'wa. Ta hā 're anomro 'rata aba mono zé hā oto 're Īrēme pese za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Duré Cristu hā dâ'â uptabi nherē, Īmama hā tiwaihu'u pese na te te Īhāiwa'utu ne, ma tō duré ĩsiré aihāiwa'utu za'ra wa'wa. ĩsiré 're aihāiwa'utu za'ra wa'aba mono zé hā 're anomro aba mono zép té, te oto aima wasu'u za'ra wa'wa. 'Re Īhāimana u'āsi mono hā Īwaihu'u pese na asina 're Ī'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō āne hā aima pisutu za'ra wa'wa, taha āma si 're anomro aba mono zép téb da hā oto.

¹³ A norī wa'wa hā aipē'ē 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, ma tō aré 're anomro aba mo, aiwasété si 're 'manharī u'āsi za'ra wa'aba mono wa, duré 'Re Īhāimana u'āsi mono nhiti 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono wa aré. Taha ré, ma tō oto 'Re Īhāimana u'āsi mono hā te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, 're anomro aba mono zép téb da hā, aipē'ē 're ato sina āma 're anomro u'āsi aba mono da, Cristu hā dâ'â uptabi nherē, apâ te te Īhāiwa'utu ne. Taha wa, wawasédé wa te 're Ī'manharī za'ra mono zé hā te te oto wa'āma 're ab'madâ'â mono ô di za, ta hā.

¹⁴ Wawasédé wa te 're Ī'manharī za'ra mono zém na te te aré wa'āma sima Īrob'ui'ééré za'ra zé hā ma tō te te wama 're apari, wawasété na wa te aré tāma 're Īwa'ābâ za'ra mono ô na wa'āma rob'ui'ééré hā. ĩsimiroti hā wa te wasina āma 're Ī'uawirrami za'ra mono ô zarina, wawasété na te te wa'āma 're Ī'arob'ui'ééré mono zé hā ma tō te te wama 're a'uprosi oto. Niha 're Īdahāimana za'ra mono zéb da, duréhā te te dama 're Ī'aroti 'rata mono hā ma tō duré te te dama 're

a'uprosi oto. Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na wazada Ìdã'ázém na ma tô te te wama 're a'uprosi tô.

15 Uburé hãwiwa nho're âma Ìhãiba'õ norĩ nhipetezé hã ma tô tiwi uprosi za'ra 'Re Ìhãimana u'âsi mono hã, dapo're'õ norĩ ma simiroti pire na tâma 're Ìhãimana za'ra mono norĩ nhipetezé hã aré. Da'wapéi'wa norĩ nhìb'apito hã tinhitob'ru norĩ âma te te ai'uté za'ra wê te, da'ahã nho'a sisarina te te Ìsimroi mono ne, ma tô danho'a ta norĩ âma ai'uté za'ra, wedepo'o nnonhi'rãmi na Cristuhu dã'ázém na hã, Cristuhu ma wapu na 're Ìhãimana za'ra mono na, uburé da te oto 're waihu'u za'ra mono da.

16 Æté ni'wam norĩ hã te za ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa: "Romnhi hã siwa'ru 're huri aba mono õ di za. Duré uwa 'ru 'rãi wa'u Ìsé hã siwa'ru bâtã na 're âhuri aba mono õ di za. Duré sabadu na romhuri zahãrizém na 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré a'mo hã 're pusi mono sidãpãsi, 'Re Ìhãimana u'âsi mono ma, dato da te tâma 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za dame 're Ì'madã'â pese za'ra wa'aba mo. Bãdã ahã na pire na dama 're Ìhãimana za'ra mono zama, te za dame 're Ì'madã'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re Ìhãimana u'âsi mono âma 're Ìdawata za'ra mono zéb da, dama Ìpire mono hã. Æne hã asina tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re Ìhãimana u'âsi mono hã te te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa." Æne na ni'wam norĩ hã te te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, âma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'uihã na danhimi'manharizém hawi 'Re Ìhãimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri mono dai õ wa.

17 Da'awã da te 're 'madã'â za'ra mono wamhã, dahãiba uptabi hã dama 're Ìhãimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherë, da'awã si hã marĩ âma 're hãimana mono õ di, Ìpire hã. Tane duré, danhimiroti zarina uburé danhimi'manharizé mono hã. Marĩ Ì'uptabi hã dama âma 're hãimana za'ra mono õ di. Ìwë hã za dama 're Ìhãimana za'ra mono zép si, te wasu'u. Marĩ Ìwë uptabi hã, ta hã Cristu te tô wama wasu'u za'ra, taha si.

18 Æté ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipse na dama 're siwasu'u za'ra, dama wapu na 're Ìhãimana za'ra mono na, 'rãwi 're si'madã'â ze za'ra mono nherë. Æté te za duré ta norĩ hã hãwiwa âma romhuri'wa norĩ âma si 're wata za'ra, 'Re Ìhãimana u'âsi mono upana. Tawamhã âté ta norĩ hã te za aima roti za'ra wa'wa, ãne: "A norĩ wa'wa hã wasine 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, 'Re Ìhãimana u'âsi mono hã Ìwë uptabi hã te te aima sãmri za'ra wa'aba õ di za. Te za Ìsimini za'ra wa'wa." Æne na ta norĩ hã te te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, âma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za. Tô'ã. Ta norĩ hã marĩ aimawi hã dama Ìwaihu'u'õ hã sõtõ 'rowim ne, te te 're Ìsabu za'ra mono na dama 're Ìsiwasu'u za'ra mono na, te 're si'madã'â ze za'ra, dama pire na 're hãimana za'ra mono newa, 'Re Ìhãimana u'âsi mono waihu'u'õ'wa norĩ nhimirosa'rata wasété zarina.

19 Ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwë si te te sima 're tété za'ra mono õ di. Cristu hã uburé tizazei'wa norĩ 'madã'â'wa te pire na 're hãimana taha si, da'rã hã dahãiba ma pire na 're Ìhãimana za'ra mono ne. Dahãiba na danhorõ 're Ìhãimana za'ra mono hã te dahi hã te te sitême 're tété tete za'ra, danhìptete sina âma 're dahãimana za'ra mono da, dahãiba na hã. Tane duré Cristu hã te za tinhìb'a'uwë norĩ hã te te 're apawapto, ta norĩ hã 're sipawapto za'ra mono da, siptete sina âma 're hãimana u'âsi za'ra mono da. Te za duré te te 're apawapto, prédup sina âma 're Ìhãimana za'ra mono zém na te te sima 're sa'ëté u'âsi za'ra mono da, 'Re Ìhãimana u'âsi mono te te tâma 're Ì'awë mono zéb zarina.

Cristuhu siré 're ïdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

²⁰ Cristu hã dâ'â wamhã, 're anomro 'rata aba mono zé hã ma tô ïsiré aiwi ai'utõrĩ za'ra wa'wa. Taha wa, ti'ai âma danhimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono dai õ wa. Ta hã tâibã oto. Ta hawi ma tô ïhawi aiwairébé 'wa. E marĩ da, te bété zahadu âne hã ïsazei'õ'wa norĩ nhimiroti hã asina 're ïsazei pese za'ra wa'aba mo, taha na zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherê.

²¹⁻²² Ni'wam norĩ hã te âne te te aima 're roti za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na newa: "Ã hã dasa hã asib'rata na âri õ di za, wasété wa. Duré ã hã téiwei õ di za, asadawa na. Duré ã hã asib'rata na upi tõ. Wasété uptabi di." Æne hã te ni'wam norĩ hã dasa na te te aima 're roti wasété za'ra wa'wa, 're upi za'ra wa'aba mono tõ da. Tane nherê, dasai mono bâ dama 're hâimana hutu za'ra mono di. Taha wa, dasa da te dasiwi 're ïsawi za'ra mono zém na roti hã tarére duré. Marĩ dai õ di âne hã, 'rãwi dasi'uihã na da te dasima 're ïrosa'rata za'ra mono zé hã.

²³ Dasa na te te dama 're ïroti wasété za'ra mono norĩ hã waihu'u pese newa, te ta norĩ âma da te 're sasõmri za'ra. Tane nherê, ta norĩ hã waihu'u pese na 're hâimana za'ra mono õ di. Ta norĩ hã te âne te te 're dawada'uri za'ra, hãiwa âma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ âma si 're dawata za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana. Ta norĩ hã 'rãwi sina 're wata u'âsi za'ra mono nherê, te dama wapu na 're ïhâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra, sadawa nhipese na. Dasa hã te te siwĩ 're ïwê'õ za'ra mono na te ta norĩ hã te te 're robzépata za'ra tihâiba na, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã taha zarina te te 're wêsâmri za'ra mono da newa. Tane nherê, taré uptabi ta hã. Marĩ dai õ di, dasi'uihã na dasai mono bâ da te dasima 're ïroti za'ra mono zé hã. E dasi'uihã na da te dasima 're ïroti za'ra mono na 're wahâimana za'ra mono wa, wa za wa te wasina âma 're uwaimrami za'ra, wanhimirosa'rata wasété zarina marĩ ïwasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Mare di. Sib'uware di, marĩ da, wama 're hâimana za'ra mono õ wa, ta hã.

3

¹ Cristu hã dâ'â uptabi nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te apã ïhâiwa'utu ne, ma tô a norĩ wa'aba zama aihâiwa'utu za'ra wa'wa, aipê'ê 're atã'ã u'âsi ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're anomro aba mono zép téb da hã oto. Taha wa, ma'ápé ïwê uptabi hã hãiwa âma asõ 're ïsimi'wara aba mono zõ si, 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tame te oto Cristu hã danhib'apito simasisizéb âma 're sãmra u'âsi pire na, Timama nhimire niwĩ, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ.

² Hãiwa âma uburé marĩ wê uptabi na 're ïhâimana za'ra mono na si, te za asima âma 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Æme ti'ai âma uburé marĩ 're ïhâimana za'ra mono na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³ 'Re anomro 'rata aba mono zé hã ma tô aima ai'utõrĩ za'ra wa'wa oto. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma Cristuhu siré 're anomro aba mono zép tém na da te ai'âma 're rosa'rata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di zahadu. E marĩ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã zahadu te te dama 're awaihu'u mono õ wa, âne na hã.

⁴ Cristuhu âma si tô sena 're wahâimana za'ra mono wamhã, taha na si âma 're ïwanomro mono zép té, te wama wasu'u za'ra. Ta hã nimahã na tinhimirowa'a na ti'ai u apã wei morĩ wamhã, a norĩ wa'wa hã te za duré

danho'a ĩsire aihâimana za'ra wa'wa, ĩsine aiwē uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, da te âma aiwaihu'u za'ra wa'aba da hã.

Re ĩdanomro mono zép té wasu'u

⁵ Ti'ai âma ĩsazei'ô'wa norĩ hâimanazéb zarina, marĩ wasété zô 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã te za asiwi 're ĩuprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, 're dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô da te oto 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono ô ne. Pi'ô na aibâ na zama siwa'ru aiwasédé, 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã te za 're ĩuprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, duré asisô 're ĩrowasutu za'ra wa'aba mono zé hã, duré marĩ wasété zô si asima 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã, duré danhipai u asibro pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, marĩ zô si asima 're asôpré wa'aba mono zé hã. Āne hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wē ô di, marĩ zô ĩ'upana asima 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, te za tô uburé aiwasédé hã asiwi 're ĩuprosi pese za'ra wa'aba mo, aiwi 're si'utôri pese za'ra wa'aba mono wa, 're anomro wē wa'aba mono da oto.

⁶ Āne hã dawasété si, da te dasima 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama arob'manharĩ za'êtê ĩpipa na hã, te te siwi ĩda'awê'ô pese zéb zarina.

⁷ A norĩ wa'aba zama ma tô aré âne na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété si asima 're ĩ'ruiwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, aré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hã.

⁸ Taha wa, te za uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã ĩrême pese za'ra wa'wa oto, 're ĩda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã, duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mono zé hã, duré niha dama 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima da'âma 're ĩrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré da'âma 're ĩwasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé aimreme wasété 'wa hã. Ā norĩ hã te za uburé ĩrême pese za'ra wa'wa.

⁹ Taré asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono ô di za oto, 're anomro 'rata aba mono zé hã 're rême pese za'ra wa'aba mono nherē, uburé aiwasédé 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã.

¹⁰ Taha wa'râmi, te oto 're ĩdanomro mono zép tém na si 're anomro aba mo, ĩwē na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô te te 're aipoto téb za'ra wa'wa aipê'ē 're, ĩsine 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina ôhō si 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Taha wa, dapoto mono bâ dasipu'u pese na tâma 're dahâimana za'ra mono nherē, te te siwi 're da'ahâiba wē'ô mono ô di oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Cristuhu zazei'wa norĩ hã aiwapsi te te 're azawi pese mono wa, zudezu'ô norĩ hã zudezu norĩ me, duré sihâiwata nhihâri ré 're ĩnomro mono norĩ hã, duré sihâiwata nhihâri âna 're ĩnomro mono norĩ hã, duré a'uwē pahi norĩ, marâi 'rowi 're ĩhâimana za'ra mono hã darob amoi âma, duré ĩwada'uri zarina si pawa'âbâ âna te te dama 're ĩromhuri za'ra mono norĩ hã, duré wada'uri âna si'uihâ na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã. Āne hã te uburé ĩsazei'wa norĩ hã aiwapsi tâma 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Cristuhu si te pire uptabi na wama 're hâimana za'ra, danhipai u. Taha si wama ĩpire uptabi za'ra hã, wasiré ĩsazei'wa norĩ ma hã. Taha si te za tizazei'wa norĩ pē'ē 're, 're sãmra, ĩhâiba mono bâ.

¹² A norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, te tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, taha ma si tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Taha wa, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za da'âma 're aiwamri za'ra

wa'aba mo. Te za duré 're ĩdapawapto wē za'ra wa'aba mo. Asiré norī ma, aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono na, 'rāwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono ō di za. Aiwaimri te za dama 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Duré aiwara sina dazada 're asahi za'ra wa'aba mono ō di za.

¹³ Ni'wam norī hā asiré nherē, marī na te te aiwi 're ro'wa're 're ro'wa're za'ra wa'aba mono nherē, āma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ō di za, ta norī āma hā. Duré marī na te te aiwi 're ro'wa're za'ra wa'aba mono nherē, āma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono ō di za. Wanhib'apito hā aiwasédé te te oto ai'āma 're ĩ'ab'madâ'â aba mono ō ne, āma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ō di za, ta norī āma hā.

¹⁴ Danhipai u, dama ĩpire uptabi na roti hā, āne: Te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina si, te za uburé asiré ĩsazei'wa norī hā rowē na asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mo, aihāiba za'ra wa'wa hā misi ne.

¹⁵ Cristu hā te za te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'wa, rowē na asiré āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za aipē'ē 're ĩrē 're anomro u'âsi aba mo, uburé marī hā ĩ'uwaibaba si āma 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mono zéb da hā, 'rāwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā ma tō aipisutu za'ra wa'wa, simisutu dahāiba misi ne, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, taha zarina aipē'ē 're rowē na asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, āma. Taha wa, te za āma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'âsi mono āma si.

¹⁶ Cristuhu wasu'u'wē na te za āma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, aipē'ē 're aima 're hāimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, taha zarina aihāimana wē na 're anomro aba mono zé hā asima 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da oto. 'Re ĩhāimana u'âsi mono hawi, dahāimanazém na rowaihu ĩwē hā āma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za dama āma 're ĩroti pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā sōprub uptabi wa, te za tāma 're asō're u'âsi za'ra wa'aba mo, aipē'ē 're āma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina. ĩpē'ēzani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, te za rowē zarina tāma 're asō're za'ra wa'aba mo, Saumusi na ĩbaihā nhisi na tāma 're ĩdanho're za'ra mono zém na zama, duré Wanhib'apito āma 're ĩdanho're za'ra mono na zama.

¹⁷ Uburé marī hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, duré uburé marī na 're aimreme zusi aba mono wamhā, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para si, te za uburé marī hā 're ĩ'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhā Zezusi hā ĩwē uptabi hā wanhowa te te ĩ'manharī wē zéb zarina, te za tō marī hā 're ĩ'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama 'Re ĩhāimana u'âsi mono āma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

'Ri 're, 're ĩdahāimana za'ra mono norī ma rotizé wasu'u

¹⁸ Pi'ō norī, aimro nhimiroti hā te za 're ĩwari pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu zazei'wa tō sena āma 're ĩhāimana za'ra mono zéb zarina.

¹⁹ Aibā norī, aimro te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Tāma 're aihāimana wasété za'ra wa'aba mono āna, te za asima 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo.

²⁰ Ai'uté norī, aimama nhimiroti te za 're ĩwari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama, Cristuhu zazei'wa oto 're ĩhāimana za'ra mono zéb zarina. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā te te aima 're wē za'ra wa'aba mono wa, āne hā.

²¹ Damama norī, ai'ra norī ma, ai'aba're na aimreme hā 're sani za'ra wa'aba mono ō di za, ta norī hā te te sina 're aimreme wazéb za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're robzei'ō pese za'ra mono tō da.

²² Aiwada'uri zarina si, aipawa'ābā āna dama romhuri'wa norī, ti'ai āma asib'apito norī mreime hā te za 're ĩwari pese za'ra wa'aba mo. E asib'apito

norī hā 'rāwi titōmo na te te 're ai'madā'ā za'ra wa'aba mono wapsi, te za romhuri hā tāma 're ī'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, asimiromhuri na te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono zéb da hā. Mare di. Īhāiba za're'ra nherē, te za tō romhuri hā tāma 're ī'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hā asiwi 're Īwazéb za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²³ Ato sina te za tō tāma 're Īromhuri u'āsi za'ra wa'aba mo asib'apito norī ma, hāiwa āma Wanhib'apito 're Īsāmra mono ma, ato sina 're Īromhuri za'ra wa'aba mono ne.

²⁴ Aipawa'ābā aba zé hā hāiwa āma asō 're Īsimi'wara aba mono hā, Wanhib'apito hā za te te aima Īsōmri za'ra wa'aba na asina waihu'u sirōmo za'ra wa'aba wa, te za āne hā tō sena ti'ai āma asib'apito norī ma 're Īromhuri wē u'āsi za'ra wa'aba mo. Tane nherē, ta norī ma si 're romhuri za'ra wa'aba mono ō di. Ta norī u'ābā, te Wanhib'apito Cristuhu ma zama 're Īromhuri za'ra wa'aba mo, ta hā Wanhib'apito uptabi wama 're hāimana mono wa.

²⁵ Ni'wam norī hā tiwasété si te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono wamhā, taha wa'rāmi te za 'Re Īhāimana u'āsi mono hā hā za'ra, nimahā na hā. E marī wa. Ni'wam norī hā po're'ō na 're nomro u'āsi mono nherē, tinhimihāzé te te tāma ba'a waihu'u za'ra ō wa za, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā, dama pire na 're Īhāimana za'ra mono norī hā, dama wapu na 're Īhāimana za'ra mono norī zama.

4

¹ Danhib'apito norī, pawa'ābā āna aima romhuri'wa norī ma, te za 're Īmanharī wē u'āsi za'ra wa'aba mo, Īuwaibaba si. Asib'apito za'ra wa'wa hā hāiwa āma 're Īsāmra mono hā te te 're ai'madā'ā u'āsi za'ra wa'aba mono na, asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, te za āne na hā tāma 're Īmanharī wē u'āsi za'ra wa'aba mo, aima romhuri'wa norī ma hā.

'Re Īhāimana u'āsi mono ma, 're damreme zusi mono da, rotizé wasu'u

² 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, te za 're aimreme zusi aba mo, ōne u'āsi. Asimiza'rese te za tāma 're aimreme zusi aba mo, āma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

³ 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhā, wa'āma zama te za duré tāma 're aimreme zusi aba mo, ta hā te te wama 're a'ridawa mono da, Īmreme wasu'u hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwē aré dama Īwaihu'u'ō hā wa te dama 're waihu'u za'ra mono da oto. Taha para, ma tō oto dasiwi Ī'āri ni, dazazéb 're, da te Īnherē da. Taha wa, wa oto taha 're nhamra.

⁴ Taha wa, ma'āpé 'Re Īhāimana u'āsi mono ma si, Ī'āma 're aimreme zusi aba mono za, taha si te te 're Īpawaptob u'āsi mono da, Cristuhu wasu'uwē dama Īwaihu'u'ō hā Īpibu pese na si te dama 're wasu'u mono da, da te oto āma 're Īwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā, āhā da si te te Īpisutu wa, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā.

⁵ Asimirosa'rata wē, oto āma 're Īwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu zazei'ō'wa norī ma aihāimana prédup sina tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Duré 're danhopētē za'ra wa'aba mono sidāpāsi, te za Cristuhu wasu'uwē hā dama 're Īwasu'u za'ra wa'aba mo, dasiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono ré hā, da te 're waihu'u za'ra mono āna 're dahāimana za'ra mono tō da, Cristuhu wasu'uwē hā.

⁶ Īsazei'ō'wa norī ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, aimreme wē na si te za tāma 're Īrowasu'u za'ra wa'aba mo, tāma āma 're rowē zani za'ra wa'aba mono da, aimreme wē na te te āma 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono da. Āne wamhā, Īuwaibaba si te za tō aimreme na tāma āma 're Īwa'rāmi

za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwē na te te āma 're asandanharī za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

Paru hā te te īdazawi 'rāsutu zé wasu'u

⁷ Wasisānawā Titicu hā, wama ĩsawi pe hā te za aima ĩwasu'u za'ra wa'wa, āme ĩhāimana na hā. Ta hā wasiré Wanhīb'apito ma romhuri wē 'wa, te tō wama umnhasi na 're hāimana.

⁸ Taha wa, wa za oto atēme āma satōrī za'ra wa'wa ā ĩnhimi'ui'ééré ré, āme rowē na ĩwahāimana za'ra na te te aima wawasu'u wē za'ra wa'aba da, taha zarina aima rowē wairébé aba da, wazabādā.

⁹ Taha siré, te za duré Onezimo hā āma mo, wasisānawā wama ĩsawi pese hāiba amo hā, wama ĩ'umnha hā ta hā duré, tame asiré ĩsazei'wa norī, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono hā. Ta norī si te za aima rowasu'u za'ra wa'wa, āme ĩromhāimanazém na hā, duré ĩwahāimana za'ra zém na zama.

¹⁰ Aritacu hā āme dazazéb 're, ĩsiré ĩhāiba hā te āma asawi za'ra wa'wa, timreme na. Marcusi hā te duré āma asawi za'ra wa'wa, Banabéhé mama amoi 'ra hā. Taha na wa tō nimahā na hā aima āma roti pari za'ra wa'wa, niwa atēme wisi za'ra wa'aba wamhā, asiwi sawi wē wa'aba da.

¹¹ Zuzuwé hā te duré āma asawi za'ra wa'wa, Zusitu na ĩsisi amo hā. Ā norī hā zudezu na 're ĩhāimana za'ra mono, si'ubdatō ĩhāiba za'ra hā. ĩsiré romhuri'wa norī hā ahā uptabi nherē, si'ubdatō si te zudezu norī hā te te ĩsiré 're romhuri za'ra, tō ā norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb u, wa te tāma 're ĩda'awaibui mono na hā. Ā norī hā ma tō siwi ĩpawapto pese za'ra tō.

¹² Epaprasī te duré āma asawi za'ra wa'wa, tame asiré ĩsazei'wa norī siré 're ĩhāimana mono hā, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa hā. Ta hā te ai'āma 're mre me u'āsi 'wa simi'é na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, taha si te te 're aipawapto b u'āsi za'ra wa'aba mono da, asiptete sina āma 're anomro aba mono da, duré aihāimana prédup sina 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono da, ta hā te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Cristu hā asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na 're asiptete za'ra wa'aba mono da, te duré ai'āma 're mre me u'āsi 'wa.

¹³ Ta hā te te ai'āma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono na, wa tō ta hā ĩsi'uihā na waihu'u. Radiseza na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norī 're ĩhāimana za'ra mono norī āma, te te 're ĩromhuri pese mono na wa tō duré waihu'u. Duré Irapuri na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norī 're ĩsi'ubumroi mono norī āma, te te 're ĩromhuri pese mono na zama, wa tō waihu'u, ta hā.

¹⁴ Rucasi hā, dawede'wa wama ĩsawi pe hā te duré āma asawi za'ra wa'wa. Demasihi zama te duré āma asawi za'ra wa'wa.

¹⁵ Ma'āpé, duré wasisānawā norī hā wama sawi za'ra wa'aba, Radiseza na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā. Duré Nipaha zama wama sawi za'ra wa'aba. Duré taha nhorōwa āma Cristuhu zazei'wa, siré 're ĩsi'rā'ōtō u'āsi mono norī zama, wama sawi za'ra wa'aba.

¹⁶ Ā hā te āma aima ĩrob'ui'ééré za'ra wa'wa hā asisō'a asima sōré pari za'ra wa'aba wamhā, te za asiwi ĩsōmri 'wa, Radiseza u, tame ĩsazei'wa norī hā sisō'a te te duré sima sōré za'ra da. Duré Radiseza u te dama ĩrob'ui'ééré hā te za duré ĩwa'rāmi aima sōmri za'ra wa'wa, ta hā duré asima sōré za'ra wa'aba da.

¹⁷ Atipuhu ma, ma'āpé āne hā 'maiwaihu'u aba za: "'Re ĩhāimana u'āsi mono, romhuri te te aima ĩpisudu hā 'mairēme ō di za. Uburé te za tāma āma ĩ'a'uwaimrami mo." Āne hā te za tāma ĩ'maiwaihu'u 'wa, Atipuhu ma hā.

¹⁸ Wa hā Paru, wa ĩnhimi'ui'ééré na āma asawi za'ra wa'wa. Ma'āpé ĩ'āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono za, dazazéb 're zahadu ĩhāimana na hā.

Rowě u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono za, Wamama hã ai'ãma 're
ĩsiwãrĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina.

1 Tesaronita norĩ

Tesaronita norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihá wasu'uzé

Paru norĩ hã Tesaronita u si'aba'rei wamhã, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, ĩsimiromhuri za'ra na hã. Tazahã zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã ma tô sada tihãimana za'ra, te te siwi wĩri da. Taha wa, Paru norĩ hã ma tô dahawi aimani zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tane nherẽ, zudezu norĩ hã ma tô ĩsarina ai'aba're, Tesaronita hawi (Atusi 17.1-13). Tawamhã ãma ronomro wapsi, Timotiu hã ma tô Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ wasu'u wẽ hã tãma ãwisi za'ra, Paru norĩ ma, Corĩtu ãma hãimana za'ra ré. Taha wa, Paru hã ma tô Tesaronita norĩ ma rob'ui'éré za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma siptete sina 're ĩnomro mono na ĩwasu'u za'ra hã te te wapari wa, tãma ĩrowẽ na hã.

Ma tô duré pawaptob za'ra, ĩsisãnawã norĩ hã tiwi 're ĩdã'ã za'ra mono norĩ wi, 're robzei'õ tô za'ra mono da, Zezusi hã apã we ĩmorizéb zõ, wato sina 're wanhimipari za'ra mono na dã'ãsina.

¹ ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, duré Wanhĩb'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwẽ, 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ hã ta norĩ ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'ãsi 'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ, tô sena 're ĩhãimana wẽ za'ra mono zé wasu'u

² Wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma, wa 're wawata u'ãsi za'ra, 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Ai'ãma 're wamreme zusi aba mono wamhã, wa duré wa te tiwi 're rowaptẽre za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da.

³ Tãma 're wamreme zusi mono sina, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa, 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na, ãma 're wawata za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã sazei pese za'ra wa'aba wa, marĩ ĩwẽ si te 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Wamama hã, Wanhĩb'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, dawĩ 're asisawi za'ra wa'aba mono õ di, marĩ ĩwẽ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da. Duré Wanhĩb'apito Zezu Cristu we ĩmorizéb zõ, asimi'ẽ na te sõ 're asimipari u'ãsi za'ra wa'aba mo. ãne na 're anomro wẽ wa'aba mono na, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa, wawa'a ãna, Wamama ma 're wamreme zusi mono wamhã.

⁴ Wasiré ĩsazei'wa norĩ, wa tô duré ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na hã, duré ĩsib'a'uwẽ 're anomro aba mono da, te te sima aipisutu za'ra wa'aba na hã.

⁵ Zezusihi wasu'uwẽ na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba wamhã, taré wamreme na si, wa te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba õ di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩwapawaptob za'ra mono zém na, wa tô duré aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Zezusihi wasu'uwẽ hã tô sena na, wa te 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tô duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa tô ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima ĩ'aiwẽ za'ra wa'aba na hã. Duré a norĩ wa'wa hã ma tô

wa'âma ïwaihu'u za'ra wa'wa, ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, 're ïwanomro wê mono zém na, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da.

⁶ Âne wa tô aima âma asanho za'ra wa'aba ni, Wanhib'apito hã ti'ai âma 're mori ré, wama âma ïsisanho ne. Tawamhã ïwasu'uwê ma tô ïsaze za'ra wa'wa. Ma tô 're anomro wê wa'aba mo, wasisanhozéb zarina, duré Wanhib'apito sisanhozéb zarina. ïwaihu'u pese pê'êzani hã ma tô te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, atoi uptabi za'ra wa'aba na 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, da te ai'âma 're ïrowasété za'ra wa'aba mono na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherê.

⁷ Taha na a nori wa'wa hã ma tô duré dama âma asanho za'ra wa'wa, aihîni ïsazei'wa nori, Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ïsi'ubumroi mono nori ma, duré Ataza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ïsi'ubumroi mono nori ma zama.

⁸ Tame 're ïsi'ubumroi mono nori hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wapari za'ra, a nori wa'wa hã dama 're sadawa wasu'u pese za'ra wa'aba mono wa, Wanhib'apito wasu'uwê hã. Duré ïsipai u, daza'ruï mono bâ ma tô ïsadawa wasu'u hã datême waptâ'ã. Duré 're ïsazei pese za'ra wa'aba mono na, ma tô aiwasu'u wa'wa hã da te 're wapari za'ra, daro mono bâ. Taha wa, wa nori hã 're ïsaze za'ra wa'aba mono na, wa te duré dama 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di, aiwasu'u za'ra wa'wa hã da te 're wapari sirômo za'ra mono wa.

⁹ Aiwasu'u wapari'wa nori hã, si'uihã na te wama rowasu'u za'ra, atême ïwasihutu aba zém na. Ma tô, u, asima ïwawê za'ra wa'wa. Te duré wama aiwasu'u za'ra wa'wa, âne: "Ta nori hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're sazei pese za'ra. Taha wa, romhãiba 'manhari' âma, nasi wata za'ra ô di oto. Te te tâma 're romhuri za'ra mono ô di oto. Ma tô rême pese za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, tô sena hã, u. Taha wa, ïsadawa wasu'u, ma tô saze za'ra. Taha wa, te taha na si te te tâma 're romhuri pese za'ra.

¹⁰ ï'ra hã hãiwa hawi apâ we ïmorizéb zô, te 're simipari u'âsi za'ra, ab're hawi apâ te te ïhãiwa'utu zô." Âne te wama aiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Ta hã Zezusi hã, Wanho'reptui'wa. Ma tô wanho'reptu za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã za te te ïdahã za'ra zé wi hã.

2

Tesaronita âma Paru hã ïwê na si te te ïromhurizé wasu'u

¹ Wasisânawã nori, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, aima wanhimiromhuri za'ra wa'aba zé hã taré ô di. Tô sena, wa tô aipawaptob za'ra wa'aba ni, sazei pese za'ra wa'aba da. Âne na ma tô wa'âma ïwaihu'u za'ra wa'wa.

² Piripu na 'ri nho'ômo nhisi hawi, wa tô atême aihutu aba ni. Tame wasi'ubumroi ré, wa tô robzépata za'ra ni, ïsazei'ô'wa nori nhimihâzém na, duré damreme wasété na zama. Taha wasu'u na ma tô wa'âma ïwaihu'u za'ra wa'wa. Tane nherê, Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô wapawaptob za'ra, wapahi âna, ïsadawa wasu'u hã wa te aima wasu'u za'ra wa'aba da, Cristuhu wasu'uwê na hã. Taha wa, wamreme wa'râmi, da te wawi ro'wa'rutu za'ra nherê, wa tô ïwasu'uwê na aima rowasu'u za'ra wa'aba ni tô, wapahi za'ra âna.

³ Roti tô sena na si, wa aima roti za'ra wa'aba ni, âhãna hã. Rowasu'u wê upana, wa te aima roti za'ra wa'aba ô di. Duré marï ïwê hã wa te wasima waibu da, wa te ai'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di. Marï ïwê hã wa te aiwi udã za'ra wa'aba ô di.

4 Mare di. Ānei ō di. Tō sena, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te sima 're ĩwawē za'ra mono zéb zarina, te te wapisutu za'ra wa, wa ĩwasu'u'uwē na wa te dama 're rowasu'u za'ra, āne na romhuri'wa da, te te wawēsāmri za'ra wa.

Tawamhā wanhimirowasu'u wē wa, taré wama dato za'ra da, wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono ō di. Mare di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're ĩwawēsāmri za'ra mono da si, wanhimirosa'rata za'ra hā. Ōhō si te za te te 're wapibu za'ra, 're ĩwanomro wē mono zéb zō, ĩwē na si 're ĩwanhimirosa'rata za'ra mono zéb zō zama. Taha wa, ĩsada'wa wasu'u na, wa te dama 're ĩrowasu'u wē za'ra mono na, wa'āma 're toi mono da, wa wa te wasina 're rosa'rata za'ra.

5 Ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ré, taré wamreme to na ai'āma wawata za'ra wa'aba ō di. Duré marī ĩwē hā wanhimirowahutu wa'rāmi, wama sōmri za'ra wa'aba da, wa te wasina rosa'rata za'ra ō di. Āne na ma tō wa'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, waihu'u pese di, āne na wapē'ē 're, wanhimirosa'rata za'ra hā.

6 Wanhimirowahutu wē na wa'āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa te wasina rosa'rata za'ra ō di. Duré, aimawi norī hā āne zarina, wa'āma wata za'ra da, wa te wasina rosa'rata za'ra ō di duré.

7 Cristu hā ma tō wazatōrī za'ra, ĩwasu'u'uwē hā wa te dama 're waihu'u za'ra mono da, ĩsada'wa para. Taha wa, dama wamreme pire za'ra di. Tane nherē, wamreme pire na, wa te duré 're aiwari za'ra wa'aba mono ō wa, wa te āma aiwi robzei'ō za'ra wa'aba ō di. Mare di. Ānei ō di, wa te aima ĩ'manharī za'ra wa'aba zé hā. Wamreme wē na si, wa tō aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Wa tō ai'madâ'â pese za'ra wa'aba ni, dana norī hā ti'ra te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne.

8 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā, ĩwasu'u'uwē hā wawa'a āna, wa tō aima wasu'u za'ra wa'aba ni, wama asawi pese za'ra wa'aba wa. Taha wa, aiwi 're wasisawi za'ra wa'aba mono ō di, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono tō da. Tō sena, a norī wa'wa hā wama asawi uptabi za'ra wa'aba di.

9 Wasisānawā norī, āne na te tō wa'āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo, 're ĩwanomro wē mono zém na. Wa norī hā wahāimanazéb da, wa tō wasima romhuri pese za'ra ni, wapatâ'â nherē, duré wawasutu nherē. Bâtâ sidâpâsi wasi'uihâ na wanhīb'rata na wa tō romhuri za'ra ni, wahāimanazéb da. Bâdâ 'rāiwatobro ō ré, duré bâdâ sébré nherē, wa tō wasima romhuri za'ra ni, wa te aiwari za'ra wa'aba tō da, wama asōprub za'ra wa'aba na wapire na wa'madâ'â za'ra wa'aba tō da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré.

10 A norī wa'wa hā ma tō ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, asō'a za'ra wa'aba, 're ĩwanomro mono zé hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō duré wawaihu'u za'ra, 're ĩwanomro wē mono zém na hā. Wawasédé hā wa te 'manharī za'ra ō di. ĩwē na si wa tō wahāimana za'ra ni, asō'a za'ra wa'aba. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na hā āma wasipa za'ra ō di. Āne āma 're ĩwanomro mono zé hā, tō ĩbâ.

11 Damama hā, dahāimanazém na te za ti'ra norī ma rowahutu. Tane, wa norī hā aihāiba bâ wa'aba, wa tō aima rowahutu za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na 're anomro wē wa'aba mono da.

12 Duré da te aima 're amhâzépa za'ra wa'aba mono nherē, wa tō āma aima robeze za'ra wa'aba ni ĩwasu'u'uwē na, aiwi 're robzei'ō tō za'ra wa'aba mono da. Wa tō aima roti pese za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nho'a 're anomro wē wa'aba mono da, toi uptabi na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ta hā ma tō te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, hāiwa āma ĩhāiba na rowa'a na ĩsiré 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē uptabi na.

13 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wa te aima ìwasu'u za'ra wa'wa hã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tô asima ìwê za'ra wa'wa. Taré ti'ai âma aibã nhimirowasu'u newa, âma rosa'rata za'ra wa'aba ô di. Tô sena 'Re ìhâimana u'âsi mono nreme na, ma tô âma ìrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na si wanhimirowasu'u za'ra hã. Ìsadawa wasu'u hã te tô ai'âma te te 're romhuri pese za'ra wa'wa, aipê'ê 're, ìwê na si 're anomro aba mono da. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si, wa 're wawata za'ra, ìmreme hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa.

Ìsazei'wa nori te te 're ìrobzépata za'ra mono zé wasu'u

14 Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma hã, aiwana za'ra wa'aba, ma tô da te 're sazei pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, ìwasu'uwê hã. Tawamhã, Cristu Zezusihi âma ma tô 're danomro, Ìsazei'wa nori, siré 're ìsi'rã'ôtô mono nori hã. Tawamhã, ìsiré nori hã Ìsazei'ô'wa nori hã ma tô te te âma 're rowasété za'ra, Ìsazei'wa nori hã te te 're saze za'ra mono tô da, ìwasu'uwê hã, tisiré nherê. Tane, a nori wa'wa hã wasiré Ìsazei'wa nori hã, ta nori ne, ma tô 're ìrobzépata za'ra wa'aba mo, asiré nori hã asada 're sahi za'ra wa'aba mono wa, Zudeza nori ne.

15 Duréihã, zudezu nori hã ma tô te te 're simro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nori hã. Duré, âhãna zama ìsihudu nori hã ìhi'rata nori hã te te 're ìrob'manharì za'ra mono zéb zarina, ma tô siwi tiwì, Wanhib'apito Zezusi hã. Ma tô duré te te wa'âma 're rowasété za'ra, ìwasu'uwê hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono tô da. Ma tô sिति siwi wazatôri za'ra, ìsiti wasi'aba'ré da. Ma tô duré uburé da'âma tinhitob'ru za'ra. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wê ô di, 're ìhâimana za'ra mono zé hã.

16 Tawamhã, wa nori hã zudezu'ô nori ma, wa tô wa te tâma 're rowasu'u za'ra ìwasu'uwê na, da te 're sazei pese za'ra mono da, Zezusi hã te te 're da'anho'reptui mono da. Tawamhã, ta nori hã zudezu nherê, Ìsazei'ô'wa nori hã, ma tô te te wawi 're ro'wa'rutu za'ra, te te 're wazadawa uwati za'ra mono da aré, ìwasu'uwê na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono tô da. Âne tiwasété na 're ìhâimana za'ra mono zém na, ma tô 're siwasété za'êté za'ra. Tawamhã, tâibã oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô wawi ro'wa'rutu'wa nori hã te te 're wê'ô pese za'ra. Rowê'ô, ma tô duré tâma pisutu za'ra. Tawamhã, ìsiti te za oto 're nomro u'âsi.

Paru hã Tesaronita u apâ ìmorizém na ìsiwasu'uzé wasu'u

17 Wasisânawã nori, Ìsazei'ô'wa nori nhimirob'manharizéb zarina, wasi'aba'ré na aihawi za'ra wa'aba, wasi'aba'réi wamhã, asiti za'ra wa'aba, wa a'ã 're wasi'ubumro. Tane nherê, ai'rata 're ìwasi'ubumroi u'âsi aba mono ne, wa wanhimirosa'rata na wa te ai'âma 're rosa'rata wê u'âsi za'ra wa'wa. Awa'awi hã wapê'ézé uptabi na, wa 're wahâimana za'ra. Taha wa, apâ atême wasihutu su'u aba da, wa tô wasima waihu'u za'ra ni, wa te asabu za'ra wa'aba da.

18 Wa te duré asabu téb za'ra wa'aba neza. Wa hã Paru hã, apâ atême ìmorì aba neza. Taha wa, atême ìmorì aba da, bâdã, wa tô nasi ìsima pisutu. Tane nherê, Satanasi hã wanhitob'ru hã ma tô nasi wa'âma ro'wa'rutu za'ra, âma atême ìwisi za'ra wa'aba tô da.

19 Tane tô. Ni'wam nori me asôwa're're za'ra wa'aba, wasisôpêté za'ra ô di za, Wanhib'apito Zezusi apâ wei mori wamhã. Ni'wam nori hã, asôwa're're za'ra wa'aba, te te wama 're rowê zani za'ra mono ô di za. Wanhib'apito wei mori wamhã, ni'wam nori hã asôwa're're za'ra wa'aba, te te dama waihu'u za'ra ô di za, tô sena aima za'ra wa'aba, wa te 're ìsadawa wasu'u za'ra mono zém na.

²⁰ Tane tō, wato sina, wa wa te 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa dama, a norī wa'wa hā wama 're rowē zani za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihāimana u'āsi mono 're īsaze za'ra wa'aba mono zēm na.

3

Timotiu hā īsazei'wa norī ma rowē zō, Tesaronita u īmorīzé wasu'u

¹⁻³ Tawamhā, ai'āma wapē'ēzé uptabi za'ra wa'aba wa, apā wasi'aba'rézéb zō wanhipari waihu'u za'ra ō di oto. Taha wa, wa tō wasisaze za'ra ni, Timotiu hā wa te āma atēme satōrī za'ra wa'aba da, wa hā īsiwaprosi Atena na 'ri nho'ōmo nhisi āma inhamra da nherē. Tawamhā, wa tō āma atēme satōrī za'ra wa'aba ni, Timotiu hā. Ta hā wasiré īsazei'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono ma romhuri'wa, Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u mono da, wasiré. Taha wa, wa tō atēme satōrī za'ra wa'aba ni, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, aihāimana nhiptete sina 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, īwasu'uwē hawi apā 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, da te ai'āma 're rowasété pese za'ra wa'aba mono nherē. A norī wa'wa hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimipisutu zarina, da te wa'āma 're rowasété za'ra mono wa, wa te 're īrobzépata za'ra mono na hā.

⁴ Āne na wa tō īwana aima rowaihu'u sirōmo za'ra wa'wa, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, za da te wama 're īrob'manharī pipa za'ra mono zēm na hā. Āhāna, tō sena na ma tō asina īwaihu'u za'ra wa'wa, tō wa'āma 're romhāimana za'ra mono wa.

⁵ Taha wa, asada 're dazahi za'ra wa'aba mono wa, apā āma atēme īmorī aba neza, 're īsazei'ō utōrī za'ra wa'aba mono zé hā te aiwi waihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, Timotiu hā wa tō āma atēme satōrī za'ra wa'wa, apā te te we wama aiwasu'u za'ra wa'aba da. Wa'uburē hā dawasété da, dawada'uri'wa hā te te aipibu za'ra wa'aba wa, 're saze zahāri za'ra wa'aba mono ō'umnhasite, wa tō ai'āma 're ihātâ'â za'ra wa'wa. Aima wanhimromhuri za'ra wa'wa hā taré 're hāimana mono ō'umnhasite, wa tō āma atēme satōrī za'ra wa'wa Timotiu hā, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

Tesaronita hawi, Timotiuhu nhimirowasu'u wē na Paru norī ito za'ra zé wasu'u

⁶ Tawamhā Timotiu hā ma tō we apā watēme tiwisi za'ra, aihawi za'ra wa'aba. Ma tō aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā wei wama āwisi. Wa te wapari ze za'ra di, aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā. Cristu hā te, u, asina 're ī'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba na te, u, 're anomro aba mo. Duré, īwē na si te, u, wa'āma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo. Īwazabu za'ra wa'aba da si, te, u, 're asimipari za'ra wa'aba mo. Āne, aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā, wa te wapari ze za'ra di. Tane tō, wa norī zama wa te asabu za'ra wa'aba neza. Wa duré sō mapari za'ra ni aré, wa te ī'asabu za'ra wa'aba zéb zō.

⁷ Wasisānawā norī, da te wa'āma 're rowasété za'ra mono nherē, duré marī ĩpire na wa te 're robzépata za'ra mono nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, wa tō apā pē'ē daba'wara pese ni.

⁸ Āne wa, wahātâ'â āna wa oto 're wahāimana za'ra apā, Wanhib'apito āma asiptete sina āma 're anomro aba mono wa.

⁹ Taha wa, wa oto Wanhib'apito 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're wawata u'āsi za'ra, īsō'a, wama 're robzē zani za'ra wa'aba mono wa, Zezusi hā asina 're ī'umnhasi pese za'ra wa'aba mono zēm na hā.

¹⁰ Awē sidâpâsi, wa wanhimî'ê na tâma 're wamreme zusi, bâtâ na barana zama, ta hã te te wama pisutu za'ra da, nimahã na âma atême wasi'aba'rêi wa'aba da, wasisabu za'ra da apâ, duré zahadu îwaihu'u za'ra wa'aba ô hã, wa te aima waihu'u za'ra wa'aba da, 're îsazei uptabi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹¹ Wanhib'apito 'Re îhâimana u'âsi mono wi, Wamama wi hã, duré Wanhib'apito Zesusihi wi hã, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, te te wama ropese za'ra da, apâ wasihutu da, atême wa'aba.

¹² Tô sena ma tô 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé ma tô duré 're îdazawi pese za'ra wa'aba mo. Tane tô, wê di. Taha wa, wa duré wa te tiwi 're rowaptêrê za'ra, Wanhib'apito wi, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, awē sidâpâsi asimizawi pese za'ra wa'aba zé hã, te te aima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da. Sa'êtê na, wa te 're î'asawi pese za'ra wa'aba mono zém ne, aiwa sa'êtê na 're dazawi pese za'ra wa'aba mono da, wa wa te tiwi 're rowaptêrê za'ra.

¹³ Tawamhã taha na te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, aihâimana nhiptete za'ra wa'aba sina, îwê uptabi na si âma 're anomro aba mono da. Tawamhã Wanhib'apito Zesusi hã, uburé tinhîb'a'uwê norî me, wei wazô si'aba'rêi wapsi, asi'wa'rutu za'ra wa'aba âna te za îsô'a aimasa wa'wa, Wamama 'Re îhâimana u'âsi mono nho'a.

4

'Re îdanomro wê mono zéb zarina, 'Re îhâimana u'âsi mono, dama 're îtoi mono zé wasu'u

¹ Wasisânawã norî, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'aba ni, niha 're anomro wê wa'aba mono da, taha zarina, 'Re îhâimana u'âsi mono hã ai'âma 're to za'ra wa'aba mono da. Taha zarina, te tô âma 're anomro wê wa'aba mo oto. Âhãna wa za duré aima roti pese za'ra wa'aba ni, 're anomro wê wa'aba mono zém nhîpai u, asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zesusihi zadawa para.

² Taha zadawa para, wa te aima 're îroti za'ra wa'aba mono zé hã ma tô îwaihu'u pese za'ra wa'wa.

³ 'Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're aiwê za'ra wa'wa, 're anomro wê wa'aba mono da, duré pi'ô norî, duré aibâ norî zama aihâiba na asiwi 're î'asipsaihuri si'uiwa za'ra wa'aba mono zé hã ai'âma 're hâimana za'ra wa'aba mono tô da oto.

⁴ Aibâ norî hã aimro si te za 're î'madâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono tô da.

⁵ Rowasutu zô si asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô di za. Ta hã, îsazei'ô'wa norî 're îhâimana za'ra mono zé, 'Re îhâimana u'âsi mono te te waihu'u za'ra ô wa.

⁶ Tane 're anomro aba mono ô di za. Îsazei'wa norî hã, asisânawã te 're anomro aba mo. Taha wa, asisânawã mro nherê, asiwi 're upi za'ra wa'aba mono ô di za, asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono tô da, aiwasédé hã asi'âma 're 'manharî za'ra wa'aba mono tô da. Tane, ni'wa hã tiwasédé te te 're 'manharî mono wamhã, 'Re îhâimana u'âsi mono hã te za niha tâma rob'manha. Âne tô sena, wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Tane nherê, wa duré âma aima sahu za'ra wa'aba ni.

⁷ Aibâ norî, aimro hâiba upana aimawi pi'ô hã 're upi za'ra wa'aba mono ô di za. Duré pi'ô norî hã aimro hâiba upana aimawi aibâ hã 're upi za'ra wa'aba mono ô di za. Dahâimana nhiséb ô ré, 're wanomro mono da, 'Re

ihâimana u'âsi mono te te sima 're wa'apisutu mono ò di. Wanhimi'ê na âma 're wanomro wê uptabi mono da si, ma tô te te sima 're wa'apisutu.

⁸ Taha wa, âne wa te aima îroti za'ra wa'wa hâ, asiwi wê'ò za'ra wa'aba ò di za. Ni'wa hâ te te siwi wê'ò wamhâ, e ta hâ ti'ai âma dahâiba te za siwi wê'ò. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono te za siwi wê'ò, wama Tipê'êzani nhomri'wa hâ.

⁹ Îsazei'wai mono bâ 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zém na, wa te aima rob'ui'ére za'ra wa'aba ò di za oto. Tô sena ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hâ si'uihâ na âma aima rowahutu za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hâ.

¹⁰ Ma tô 're îdazawi pese za'ra wa'aba mo tô, Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're îdasi'ubumroi mono norî hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're îsaze za'ra mono norî hâ. Tane nherê, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, asimizawi pese zém nhipai u, asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono sina, îwê uptabi hâ 're 'manharî za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, âne wa tô aima roti za'ra wa'aba ni, rowê na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asima 're ropibui wê za'ra wa'aba mono da, duré asimi'ê na asi'uihâ na aihâimanazéb da, 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba mono bâ wa'aba. Âne, wa tô aima roti za'ra wa'aba ni. Âne îwê uptabi hâ te za tô 're î'manharî u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹² Tawamhâ danho'a 're anomro wê wa'aba mono wa, Îsazei'ô'wa norî hâ te za te te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa. Te za te te 're aiwazéb za'ra wa'wa. Duré asimi'ê na 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhâ, 're dawari za'ra wa'aba mono âna, te za 're anomro aba mo.

Apâ 're îdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisânawâ norî, ni'wa hâ 'Re ihâimana u'âsi mono zazei'ô'wa hâ, dawi dâ'â wamhâ, îsiré norî hâ te za âma 're pê'êzé pese za'ra, apâ 're îdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u hâ te te 're waihu'u za'ra mono ò wa. Tanei ò di za, a norî wa'wa hâ. Taha wa, wa wasima wê za'ra ni, sena na waihu'u za'ra wa'aba da, dadâ'â wasu'u hâ.

¹⁴ Zezusi hâ ma tô dârâ. Ma tô pê'êhai'utô. Pê'ê si'utôrî nherê, ma tô apâ hâiwa'udu. Âhâna te 're morî u'â oto. Âne na wa tô saze za'ra ni. Taha wa, wa tô duré waihu'u za'ra ni, Îsazei'wa norî hâ 're dâ'â za'ra mono wamhâ, apâ 're îhâiwa'utu za'ra mono na hâ. 'Re ihâimana u'âsi mono hâ te za apâ te te 're ahâiwa'utu, Zezusi te te apâ îhâiwa'utu ne.

¹⁵ Tawamhâ, Wanhîb'apito we apâ wazô morî wamhâ, âté wa norî hâ zahadu wahâiba ré 're wanomro mono ré, te za wei mo. Tane nherê, 're îdâ'â za'ra mono norî wana, îtême wasihutu ò di za. Âne Wanhîb'apito te te wama îrowahutu za'ra zarina, wa aima rowasu'u za'ra wa'aba ni.

¹⁶ Tô sena, Wanhîb'apito hâ te za wei wazô si'ra, hâiwa hawi. Tawamhâ, te za tâma wa'ru za'ra, hâiwa âma tâma îromhuri pese 'wai ma. Hâiwa âma tâma îromhuri pese 'wa hâ, te za wei hâ, hârâ 'râihâ na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimnhîhârâzém na. Tawamhâ, Îsazei'wa norî hâ 're îdâ'â za'ra mono norî hâ, ta norî uimrehêne te za apâ hâiwa'utu za'ra.

¹⁷ Tawamhâ wa norî hâ Îsazei'wa norî hâ, zahadu wahâiba ré ré 're îwahâimana za'ra mono norî hâ, apâ îhâiwa'utu za'ra norî me, Îsazei'wa norî me, te za sitême wa'ubumro awa'awi, hâiwa'a âma. Tawamhâ, Wanhîb'apito hâ wa za oto aihîni sôpêtê za'ra ni, hâiwa nho're âma. Tawamhâ, î'rata wa za 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹⁸ Âne te za îwasu'u na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo.

5

Wanhib'apito apâ wei morĩ õ ré, 're ïdanomro wê mono zé wasu'u

¹ Wasiré ïsazei'wa norĩ, Wanhib'apito apâ wei wazô ïmorizé hã, wa tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba ni. Tane nherê, wa za duré apâ aima âma rob'rãzarõtô za'ra wa'wa, rob'ui'éré na. Niwapsi, te za wei mo apâ wazô. Tane nherê, bâdâ hã wa te waihu'u za'ra õ di. Nimahã na we ïmorizé hã, wa te waihu'u za'ra õ di. A norĩ wa'wa hã ma tô âne hã ïwaihu'u pese za'ra wa'wa.

² Wanhib'apito apâ wei morĩ wapsi, awa'awi te za wei mo. Tane tô, ni'wa hã barana simisaihuri da, marĩ zô 'ri para u sébré wamhã, 'ri para ïsi'ubumro norĩ hã te za tâma a'rãmi za'ra, sô simipari za'ra õ nherê, sébré wa. Tane, Wanhib'apito apâ we ïmorizéb zô 're danhimipari za'ra mono õ ré, te za wei mo.

³ Sô 're danhimipari za'ra mono õ wa, te za ïsazei'õ'wa norĩ hã da te dasima 're rowasu'u za'ra, âne: "Rowê na wa za oto 're wasi'ubumroi u'âsi, marĩ hã wazô 're wairébé mono âna." Âne te za dasima da te 're rowasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono õ wa. Âne, da te dasima 're rowasu'u za'ra mono wapsi, tawapsi, awa'awi te za ropipa hã dazô watobro, Wamama hã za te te dama ïrob'manharizém na hã. Tiwi dasimani waihu'u za'ra õ di za, pi'õi ma, ï'ra tâma 're rere'e mono da, ïwasã âma 're sépu'u za'ra mono wa, ai'uté zépu hã tiwi 're ïsimani za'ra mono õ ne.

⁴ Wasiré ïsazei'wa norĩ, a norĩ wa'wa hã Wanhib'apito apâ wei ïmorizéb zô, te sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Taha wa, awa'awi za wei morĩ nherê, tâma a'rãmi za'ra wa'aba õ di za, barana ïsimisaihuri norĩ ma, 're ïdasi'rãmi za'ra mono ne.

⁵ Tawamhã Wanhib'apito apâ we ïmorizéb zô, aihĩni 're ï'asimipari za'ra wa'aba mono norĩ hã, rowa'a na 're ïdahâimana za'ra mono zém ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, a norĩ wa'wa hã ti'ai âma. Apâ we ïmorizéb zô 're ïdanhimipari za'ra mono õ norĩ ne, robra na 're wahâimana za'ra mono õ di tô, wa norĩ hã.

⁶ Taha wa, 're ïdanhotô za'ra mono ne, wanhimiza'rese âna 're wahâimana za'ra mono tô da, wa za sô 're wanhopré u'âsi.

⁷ Barana si te rosa'rese âna 're danhotô za'ra. Barana si te duré âzézei'wa norĩ hã 're siwamnarĩ za'ra.

⁸ Tazahã, wa norĩ hã Wanhib'apito apâ we ïmorizéb zô, 're wanhimipari za'ra mono wa, wanhimi'ê na sô 're wanhopré mono sina, wa za 're wahâimana za'ra. Tawamhã wa za wasi'upari za'ra ni, wanhitob'ru wi, Wanhib'apito wa te 're ïsaze za'ra mono zém na, duré 're ïwanhimizawi pese za'ra mono zém na, duré Zezusi te te 're ïwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ïwanhimipari za'ra mono zém na. Da'wapéi'wa norĩ hã, tinho'utu'u ïhâtete na, duré ï'rãzaza ïhâtete na te 're si'uzza za'ra, tinhitob'ru wi, da te 'manhiptã'ã tô da. Âne, Wanhib'apito wa te 're ïsaze za'ra mono zém na, duré 're wanhimizawi pese za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wapê'ê wê te te wawi wasété tô da, wanhitob'ru hã. Duré Zezusi te te 're ïwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ïwanhimipari za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wanhimirosa'rata na te te wawi ro'wa'rutu tô da.

⁹ Tane tô. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã niha te te wama 're arob'manharĩ mono da, te te sima 're wa'awê mono õ di. Ma tô te te sima 're wa'awê, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're wa'anho'reptui mono da.

¹⁰ Ta hã ma tô wazada dârã, ï'rata 're wasi'ubumroi mono da. Tawamhã, apâ wei wazô morĩ wapsi, wahãiba ré 're ïwanomro mono norĩ hã, duré

wawana 're ĩdadá'â za'ra mono norĩ me, wa za ĩ'rata wasiré 're wasi'ubumroi u'âsi.

¹¹ Taha wa, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipê'ê wê za'ra wa'aba na asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tô sena na âhâna hâ âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ne, te za duré âma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ône u'âsi.

'Re ĩdanomro wê mono zéb da na roti wasu'u

¹² Wasiré ĩsazei'wa norĩ, wa aima roti za'ra wa'aba ni, te te aima 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono norĩ hâ 're hâimana wazéb za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hâ, Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Taha wa, te za marĩ hâ ĩwê si te te aima 're wê za'ra wa'wa. Duré timreme wê na si te za aima te te 're roti za'ra wa'wa. Tawamhâ, ta norĩ mreme, te za 're ĩwaparĩ pese za'ra wa'aba mo.

¹³ Ta norĩ hâ te te aima 're romhuri pese za'ra wa'aba mono wa, te za 're ĩwazéb za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Asima 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono âna, te za asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, rowê na.

¹⁴ Wasiré ĩsazei'wa norĩ, wa za duré aima roti za'ra wa'aba ni. Ni'wam norĩ hâ 're wa'a za'ra mono wamhâ, te za tâma 're ĩroti pese za'ra wa'aba mo, simi'ê na si'uihâ na te te sima 're romhuri za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hâ robzei ô wamhâ, te za 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, robzei'ô u'âsi 're nomro tó mono da. Duré ni'wam norĩ hâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te waihu'u za'ra nherê, ĩwê na si 're nomro mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono ô wamhâ, te za 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo. Da'âma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ô di za. Aiwa'imri te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sada.

¹⁵ Ni'wai ma ĩwê'ô hâ da te 'manharĩ wamhâ, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa marĩ ĩwê'ô hâ dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tó da. Marĩ ĩwê'ô hâ da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherê, ĩwê na si te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa tâma âma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono tó da. ĩwê na si te za asima 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré ĩsazei'wa norĩ ma. Uburé te za dama 're ĩ'manharĩ wê u'âsi za'ra wa'aba mo, a'uwê mono bâ.

¹⁶ 'Re atoi uptabi za'ra wa'aba mono na, te za 're anomro u'âsi aba mo.

¹⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

¹⁸ Wê wa, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Rowê na 're anomro aba mono wamhâ, duré robzei'ô na 're anomro aba mono nherê, wê wa, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Âne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi nhib'a'uwê 're anomro aba mono wa.

¹⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimpawaptobzém na asiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono ô di za.

²⁰ Ni'wa hâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani zarina, marĩ hâ te te waihu'u wamhâ, ĩsimirowasu'u hâ asiwi wê'ô za'ra wa'aba ô di za, taré newa.

²¹ Uburé marĩ hâ te za 're ĩpibu za'ra wa'aba mo, ĩwê zô. Tawamhâ, marĩ ĩwê si te za asima 're ĩtéte za'ra wa'aba mo.

²² Uburé marĩ ĩwasédé hâ te za asiwi 're ĩwê'ô pese za'ra wa'aba mo, ĩré 're anomro aba mono tó da.

²³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, rowê nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asimi'ê na ĩsine, ĩwê na si âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré uburé asimirosa'rata wê na si, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito Zezu Cristu hâ apâ wei wazô morĩ wamhâ, ĩwê na si te za ai'madá'â za'ra wa'wa.

²⁴ Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te 're ã'ãipisutu za'ra wa'aba mono hã, umnhasi uptabi wa, te za tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãwẽ na si 're anomro u'âsi aba mono da.

Rob'ui'ére 'rãsutu zé

²⁵ Wasiré ãsazei'wa norĩ, te za wa'ãma 're aimreme zusi aba mo, Wamama ma.

²⁶ Uburé asiré ãsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

²⁷ Wanhib'apito zadawa para, ãmreme pĩre na wa aima nharĩ za'ra wa'wa, ã hã wa te aima ãrob'ui'ére za'ra wa'wa hã, dama 're sõré za'ra wa'aba mono da, ãsazei'wai mono bã.

²⁸ Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, tinhimi-pawaptobzẽ hã te te aima sõmri za'ra wa'aba da, ai'ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono da.

2 Tesaronita norĩ

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézé, Tesaronita norĩ ma Ībaihã wasu'uzé

Paru hã Tesaronita ãma Zezusihi zazei'wa norĩ ma, ĩmorĩrata na te te rob'ui'éré pari, ma tô duré tinhimi'ui'éré na tãma ãma sahu za'ra, maparane ãma.

Ni'wam norĩ hã Tesaronita norĩ hã ma tô te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apã we ĩmorĩ pari na hã. Nima norĩ hã ma duré te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apã we ĩmorizéb u hã ĩromhuture na hã. Taha wa, ma tô danhimiromhuri na sahãzi za'ra ni. Taha wa, ma tô 'ribabam na si dawi 're hãimana za'ra, dasa na Zezusihi zô simipari za'ra mono sina. Taha wa, Paru hã ma tô tãma roti za'ra, ãne na 're hãimana za'ra mono tô da.

Ma tô duré tãma waihu'u za'ra, rowasédé hã duré dawasédé hã Satanasihĩ nhĩptete zarina za ĩsa'ěté u'ási mono na hã, Zezusi apã za we ĩmorizéb u hã. Tamemhã 'Re ĩhãimana u'ási mono si te za oto ãma ai'uté, Satanasihĩ ãma hã. ĩsĩptede hã te za tiwi uprosi.

¹⁻² ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhãimana u'ási mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umhãsi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwê 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'ási 'wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ási za'ra wa'aba mono da, rowé u'ási, ãma 're anomro aba mono da.

Zezu Cristu apã wei morĩ wa, dahãimanazéb zarina za te te dama ĩrowairébézé wasu'u

³ Wasisãnawã norĩ, 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma, wa 're wawata u'ási za'ra, 're aihãimana wê za'ra wa'aba mono wa. Ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. Tawamhã ma tô oto 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo. Awê sidãpãsi 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zé hã, te ãma 're ĩsa'ěté za'ra wa'aba mo. Aihãiba mono bã, te 're asisawi za'ra wa'aba mo. Duré awê sidãpãsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zé hã te ãma 're ĩsa'ěté za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma, wa 're wawata u'ási za'ra. ãne, wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, wama wê za'ra di. Tô ĩ'uwaibaba si.

⁴ Taha wa, wa norĩ hã wa wa te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa, wato sina. ĩsazei'wa norĩ hã, daro mono bã siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, wa tô wa te 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa. Tawamhã, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô da te ai'ãma 're rowasété za'ra wa'wa. ĩwasédé hã da te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ma tô 're ĩsépata za'ra wa'aba mo. Tazahã, asimi'ê na te asina 're ĩ'umhãsi za'ra wa'aba mo. Taha na, wa tô wa te dama 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa, wap'ê 're wato sina.

⁵ Tawamhã, wa tô wa norĩ hã waihu'u za'ra ni. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã, sena na te za dahãimanazém na te te dama 're arowairébé. A norĩ wa'wa hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma

're anomro wê u'âsi aba mono da. Taha wa, te za te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩrata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti ré 're anomro wê u'âsi aba mono da. Taha wa, za ĩré 're anomro wê wa'aba mono wa, te a'â 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo, asirõwi da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. Āne na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono na, wa tô waihu'u za'ra ni, tô ĩbâ ĩsimirowairébézé hã.

⁶Tane tô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tô sena. Tawamhã, te za niha te te dama 're arob'manharĩ, te te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ma.

⁷Duré te za aipawaptob za'ra wa'wa, rowē na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ zama, robzépata na 're ĩwahâimana za'ra mono norĩ zama, te za wapawaptob za'ra, rowē na si 're wahâimana za'ra mono da. Tô sena, te za Wanhib'apito Zezusi hã wei wama sihã'i ré hãiwa hawi, te te tâma 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ me. Tawamhã, wei morĩ wamhã, te za tô dahã za'ra. Te za duré wa norĩ hã wapawaptob za'ra.

⁸Tawamhã unhamã ro'o wa'wam ne, te za we nhamra, Zezusi hã. Niha te za dama arob'manha, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩwê'õ pese za'ra mono norĩ ma, duré Wanhib'apito Zezusihi nhiminho'reptuzém na, ĩwasu'uwê te te 're ĩsazei õ za'ra mono norĩ ma zama.

⁹Ta norĩ hã te za sisiti satõrĩ za'ra, ĩsiti 're si'ubumroi u'âsi mono da, rowê'õ u'âsi na. Taha na te za te 're robzépata u'âsi za'ra. Tawamhã, Wanhib'apito nhiti 're dahâimana za'ra mono wamhã, tiwaihu'u pese na marĩ hã rowē uptabi na, te te 're da'apawapto mono õ di za. Taha ré 're dahâimana za'ra mono õ di za. Āne, sena na te za dama arowairébé.

¹⁰Tawamhã, wei morĩ wamhã, ĩsimiroti zarina 're danomro wê mono da, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono norĩ hã te za âma tiwata za'ra, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã. Te za tô âma titob'uzu za'ra. A norĩ wa'aba zama, wanhimirowasu'u zarina ĩwasu'uwê na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono norĩ hã, te za âma dame aiwata za'ra wa'wa. Te za duré âma atob'uzu za'ra wa'wa. Tane tô, bâdâ ĩpire, ĩwa waptã'ã wapsi, te za uburé dama âma uwaimra.

¹¹Taha wa, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptêrê u'âsi za'ra, ĩwê na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 're ĩdanomro mono zép tém na 're anomro wê wa'aba mono da, te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Wa duré wa te tiwi 're rowaptêrê za'ra, asimirosa'rata wê 'manharĩ'wai wa'wa hã, tiwaihu'u pese na te te aima âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, marĩ hã, ĩwê si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa.

¹²Tawamhã Wanhib'apito Zezusihi âma te za 're dawata za'ra, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono me, te te 're ĩaipawaptob za'ra wa'aba mono zém na âma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono wa. Te za duré te te dama 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi hã.

2

Wanhib'apito Zezu Cristu apã za we ĩmorizé wasu'u

¹⁻³Āté ni'wa hã ma tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristu za apã wei wazõ ĩwisizém na hã. Āté bâdâ hã ĩwa waptã'ã newa, ma tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã ĩwasu'u hã tô sena newa, âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aipê'ewara za'ra wa'aba mono tô da. Āté 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, marĩ hã ni'wai ma, te te ĩwaihu'u zarina newa, âté duré marĩ hã te te ĩwapari zarina newa, âté duré wanhimi'ui'ére

zarina newa, ni'wa hã ma tô ãne aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. ãne danhimirowasu'u hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dazadawa nhipese na da te aiwi 're udã tô za'ra wa'aba mono da. Wanhĩb'apito wei morĩ õ ré, daro mono bã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zada 're dahâimana za'ra. Duré ni'wa hã ìwasété uptabi hã te za dama sihâi'ré. Ta hã, ropipa ãma za oto 're ìhâimana mono zé hã.

⁴ Ta hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, ãma 're ìdawata za'ra mono norĩ hã te za dawĩ wê'õ za'ra, ta norĩ ãma 're dawata za'ra mono tô da oto. Romhâiba hã te za duré dawĩ wê'õ za'ra, ãma 're dawata za'ra mono tô da. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama 're ì'apisutu mono hã te za dawĩ wê'õ za'ra. Uburé ãma 're ìdawata za'ra mono na te te ãma ìda'rãnhĩpa na, te za siwasu'u dama: "Wa hã, Ìwaihu'upe. Wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono." ãne te za siwasu'u. Tawamhã ti'ai ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u, te za ãzé, tame sãmra da.

⁵ Tawamhã e ma tô aiwi aimani za'ra wa'wa, ãne na hã te aima ìrowahutu za'ra wa'aba zé hã ai'rata ìnhamra za'ra wa'aba ré hã.

⁶ Tane nheré, aibã ìwasété uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, bãdã te te tãma ìpisutu õ ré, we datême watobro õ di za a'ã. Niwa bãdã hã ìwa waptã'ã wapsi, te za wei watobro, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si. ãne na hã ma tô duré ìwaihu'u za'ra wa'wa.

⁷ Æhãna pi'uriwi, ma tô Wa'uburé hã tinhimĩromhuri na ãma sãna'rata. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tiwi ìsawizé hã te za a'ã ãma 're hâimana, ìwasété uptabi ãma, bãdã ìwa waptã'ã õ wa a'ã. Taha parip si, te te tiwi ìsawizé hã ãma 're hâimana mono õ di za oto.

⁸ Tawamhã ìwasété uptabi hã te za we sihâi'ré oto, danho'a te te romhuri da. Tane nheré, Wanhĩb'apito Zezusi hã wei morĩ wamhã, tizadawa wa'u u na te za tiwĩ. Rowa'a za'zê'té ré wei wisi wamhã, ìwasété uptabi hã tâibã za oto.

⁹ Tane nheré, Wanhĩb'apito wei morĩ õ ré, te za ìwasété uptabi hã Satanasihi waihu'u pese zéb zarina, te te dama 're romhõsi. Marĩ hã tô sena newa, da te ãma ìwaihu'u za'ra zéb da hã, duré marĩ na ìdatob'uzu za'ra zéb da, te za te dama 're romhõsi.

¹⁰ Tinhimĩromhuri wasété na te za dawĩ udã pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti za 're ìdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ wi. Ta norĩ hã te ìwasu'uwé hã te te siwi 're wê'õ za'ra, tô sena ìwasu'uwé hã. Taha wa, ta norĩ hã te te 're sõ'reptu za'ra mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹¹ Tô sena ìwasu'uwé hã da te dasiwi 're wê'õ za'ra mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te dapawaptob õ di za. Tawamhã, te te dapawaptob õ wamhã, te za oto dama pisutu za'ra, tizadawa nhipese na tô sena newa te te dawĩ ì'udã nhimiroti sí, da te 're sazei pese za'ra mono da oto.

¹² Taha wa, sisiti te za dazatõri za'ra ropipa u, tô sena ìwasu'uwé hã da te 're ìsaze za'ra mono õ norĩ hã, ìwasété si, da te dasima 're ìwé za'ra mono norĩ hã.

'Re ìdasisõ'reptu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisãnawã norĩ, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, ãma 're anomro wê wa'aba mono wa, Wanhĩb'apito te te 're ì'asawi pese za'ra wa'aba mono norĩ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô marĩ õ uptabi ré sima aipisutu za'ra wa'wa, ìmorĩ'rata na te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da. Tawamhã, Tipê'ézani hã ma tô te te aima 're anhomri 'wa, ìtême 're anomro wê wa'aba mono da. Ma tô duré ai'ãma tinhĩb'a'uwé uptabi za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, tô sena ìwasu'uwé hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono da.

¹⁴ Te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono da, ma tô aipê'ê 're aima nharĩ za'ra wa'wa, İwasu'uwê, wa te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré rowê uptabi ré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, İsine rowa'a za'êtê ré.

¹⁵ Tawamhã, wasiré İsazei'wa norĩ, 're sazei pese za'ra wa'aba mono za, sena na wa te aima 're İrowahutu za'ra wa'aba mono hã. Uburé wamreme na duré uburé wanhimi'ui'ére na, wa te aima âma 're İrowahutu za'ra wa'aba mono zé hã te za 're İsazei pese za'ra wa'aba mo, İsarina 're anomro wê wa'aba mono da.

¹⁶⁻¹⁷ 'Re İhâimana u'âsi mono hã Wamama hã, te te 're wa'azawi pese. Te duré te te 're wa'apawapto, wapê'ê 're, 're wanomro wê u'âsi mono da, wahâimana nhıptete sina wanhimi'ê na sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da, İwê zô. Taha wa, wa za Wamama wi, wa te 're rowaptêrê u'âsi za'ra, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi zama, ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asıptete sina İwê na si tâma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u wê za'ra wa'aba na.

3

Paru norĩ âma İsazei'wa norĩ 're İmreme zusi mono zé wasu'u

¹ Wasisânawã norĩ, te za wa'âma 're aimreme zusi aba mo, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da, Wanhib'apito zadawa wasu'u hã, dahâiba mono bâ da te 're wapari su'u za'ra mono da, da te 're saze za'ra mono da, asine za'ra wa'aba.

² Tazahã, aihĩni da te 're saze za'ra mono ô di, İsadawa wasu'uwê hã. Taha wa, te za duré wa'âma tâma 're aimreme zusi aba mo, te te dawı wanho'reptu za'ra da, İwasété uptabi na si 're İdanomro mono norĩ wi.

³ Wanhib'apito Zezusihı si, umnhası za'êtê di. Taha wa, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, 're sazei utôrĩ za'ra wa'aba mono tô da, aihâimana nhıptete sina âma 're anomro aba mono da. Duré Wa'uburé wi, İwasété uptabi wi, te za tiwi aihâiba zawi za'ra wa'wa.

⁴ Wa norĩ hã Wanhib'apito âma simısutu 're wanomro mono wa, wa wa te ai'âma 're umnhası za'ra wa'wa. Taha wa, wa aiwaihu'u za'ra wa'aba ni, tô sena, wanhimiroti zarina âma 're İ'anomro aba mono na hã. Tane tô, ône u'â te za âma 're anomro aba mo.

⁵ 'Re İhâimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptêrê u'âsi za'ra, İsimizawızé hã asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré Cristuhu nhımıpwaptobzéb zarina asimi'ê na âma 're İ'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã asina waihu'u pese za'ra wa'aba da.

İsazei'wa norĩ, tinhimarĩ zô te te sima 're İromhuri za'ra mono zé wasu'u

⁶ Wasisânawã norĩ, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, ni'wam norĩ wi, a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã asiré İsazei'wa norĩ nherê, wa'a u'âsi te 're hâimana za'ra. Wanhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono ô di. Taha wa, İhâiba zu 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za.

⁷ Wa norĩ hã ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, wa tô âma aima asanho za'ra wa'aba ni, İsazei'wa norĩ hâımanazém na hã. Siwa'ru 're wahâimana za'ra mono ô di. Mare di. Taha wa, âma aima İwasısanho za'ra wa'aba zé hã ma tô İwaihu'u za'ra wa'wa, İsarina âma 're anomro wê wa'aba mono da.

⁸ Ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, dasa hã wa'âbã âna wa te 're huri mono ô di. Wa tô wa te wasıma 're romhuri pese za'ra, wapatâ'â nherê, duré wawasutu nherê. Bâdâ 'râi watobro ô ré, duré bâdâ sébré nherê, wa tô wa

te wasima 're romhuri za'ra, wama 're asõprub za'ra wa'aba mono na, aima wapire za'ra wa'aba na 're wahâimana za'ra mono tõ da.

⁹ Wanhîb'apito wasu'uwê na, wa te aima 're ïromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'râmi, marî na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono da, wama 're ïru za'ra wa'aba mono zé hã, tõ sena te aré tõ wama 're ïru za'ra wa'aba mo. Tane nherê, marî na wa te 're rowaptêrê za'ra mono õ di, ai'rata 're wahâimana za'ra wa'aba mono ré hã. ãne wa tõ aima âma asanho za'ra wa'aba ni, 're ïwahâimana za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono da.

¹⁰ Ai'rata 're wahâimana za'ra wa'aba mono ré hã, wa tõ ãne na nasi aima roti za'ra wa'aba ni: "Ni'wa hã, romhuri te te siwi 're wê'õ mono wamhã, dame 're sai mono õ di za, mram na hã."

¹¹ Ni'wam norî hã asiré wa'aba 're ïsi'ubumroi mono norî hã, ïsazei'wa nherê, taré te, u, 're hâimana za'ra. Te te 're romhuri za'ra mono õ di, u. Taré te, u, te te dawî 're ro'wa'rutu za'ra, da te 're ïromhuri pese za'ra mono norî wi. ãne wa, wa aima âma sahu za'ra wa'aba ni, wanhimîroti na hã.

¹² Tawamhã Wanhîb'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa tâma roti pese za'ra ni, ta norî ma, rowê na te te 're romhuri pese za'ra mono da, tihâimana za'ra zéb da hã.

¹³ Wasisânawã norî, marî hã dama 're 'manharî wê za'ra wa'aba mono da, 're aiwa'a za'ra wa'aba mono tõ.

¹⁴ Æ rob'ui'éré na wa te aima ïnharî za'ra wa'aba na, ni'wa hã asiré ïsazei'wa nherê, âma 're morî wê da, te te sima wê õ wamhã, ta hã te za oto âma ïwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhã, ïhâiba zu âma 're anomro aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono õ di za, siséb za'ra da, ta norî hã.

¹⁵ Tane nherê, asitob'ru na âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asisânawã ma, 're ïroti za'ra wa'aba mono ne, te za tõ tâma 're ïroti pese za'ra wa'aba mo.

Rob'ui'éré na rowasu'u 'rãsudo

¹⁶ Wanhîb'apito wî, wama rowê nhomri'wai wî, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, rowê u'â hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ ïsi'uihã na wa aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa, ïnhîb'rata na, âhã na hã: "Wa hã Paru, wa asawi za'ra wa'wa." ãne u'âsi, wa nasi dama rob'ui'éré, ïnhîsi na. ãne wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

¹⁸ Wanhîb'apito Zezu Cristuhu wî, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, ïsimizawizé hã uburé aihâiba mono bâ ai'âma 're hâimana za'ra wa'aba mono da.

1 Timotiu

Paru hã Timotihu ma, te te ĩrob'ui'éré na'rata zé Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã na Paru hã aibã ĩprédupté ma, ma tō rob'ui'éré, Timotiu na ĩsisi ma. Ta hã ĩsazei'wa. Īmama hã deredu, zudezu'ō. Īna si zudezu hã. Paru hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono da, zahadu daro mono bâ 're morĩ ré, ma tō Timotiu hã ĩsiré 're mo. Tawamhã Paru hã timorĩ na te te uzusi da, Épézu hawi watobro wamhã, Timotiu hã te tame ĩsa'u nhamra. Tawamhã tame zahadu sãmra ré, ma tō ã Ībaihã na rob'ui'éré hã Paru hã tãma time.

¹⁻² Īra Timotiu, wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'éré. Wanhĩb'apito wasu'uwē na te ãma aipo're pu'uzéb zarina, ĩsazei'wa oto 're aimorĩ wa, wa ĩ'ra na asisi. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã ma tō ĩpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da. Taha da, ma tō Cristu Zezusihi zama ĩpisutu. Ōhō zō si, wa sō 're wanhimipari za'ra, marĩ ĩwē uptabi hã te te wama ĩpisutu za'ra zéb zarina, te te wama ãma 're a'uwaimramĩ mono da.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhĩb'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pē'ézé u'âsi zahuré mono da, rowē u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

³ Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u ĩmorĩ u'ábã, wa tō ai'ãma ropti, Épézu ãma a'ã asãmra da. Tane da, wa za duré Īzadawa na aima ãma sahu, tame a'ã asãmra da. Tame ni'wam norĩ hã te ĩsazei'wa norĩ ma, siwa'ru te te 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za a'ã tame asã, sadawa uwati za'ra da, tinhimirowasu'u hã te te saharĩ pese za'ra da.

⁴ Ta norĩ hã te dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarōtō 'ratara hã te te 're 'madã'ã za'ra. Dahi'rata sidãpãsi dahi'rata nhisi wasu'u zama, te ta norĩ hã te te 're 'madã'ã za'ra. Taha zarina, te ãma 're dasisada'ãbã za'ra. Āne wamhã, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono ō di, Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ 're hãimana wē za'ra mono da.

⁵ E marĩ da, wa tō ãne hã aima waihu'u. Wa tō ĩsima aiwē, ĩsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra mono da, Wamama zawi pese 'wa 're nomro mono da, dazawi pese 'wa zama. ĩsazei'wa norĩ hã simirosa'rata wē ré si, te za 're nomro. Āne wamhã, marĩ te te 're ĩmanharĩ wasété za'ra mono na, 'rãwi 're siwē'ō za'ra mono ō di za. Wanhĩb'apito zazei uptabi 'wa, te za 're nomro. Tawamhã te aima ĩwaihu'uzéb zarina 're nomro mono wamhã, te za tō dasisawizé hã ĩpē'ē 're tãma 're hãimana za'ra.

⁶ Ni'wam norĩ hã te aima ĩwaihu'uzéb zarina, 're nomro mono ō di oto. Roti sena hawi, ma tō aipizari za'ra. Taha wa, te taré marĩ ĩpire ō na si ãma 're sisada'ãbã za'ra.

⁷ Ta norĩ hã te te sima 're wē za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa, 're nomro mono da. Tane nherē, tãma waihu'u pese za'ra ō di, ĩsimiroti hã. Tãma waihu'u pese za'ra newa, tazahã tãma pibu prã za'ra di, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã.

⁸ 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozési te te dama 're i'awaihu'u mono hã wē di, da te dama âma 're i'roti za'ra mono zéb da hã. Âne wama waihu'u pese za'ra di.

⁹⁻¹⁰ E 're ïnomro wē mono nori ma, rotizéb da, te 're hâimana, Wamama nhimiroti hã. Mare di. Roti wē wē'ô'wa nori ma, rotizéb da, te 're hâimana. Duré rob'manharĩ wasété'wa nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti wē'ô'wa nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré iwasété nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 'râwi pesere dasisô 're i'ida'a're nhi'oto za'ra mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré uburé romhuri Wamama te hã, te te âma 're iwasété za'ra mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timama te te 're i'isimroi mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré tina te te 're i'isimroi mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dapãri'wa nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dahâiba na da'âma 're i'ipsaihuri za'ra mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré aibâ si'uiwa dasina 're i'danhipsaihuri za'ra mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré i'wada'uri zarina si pawa'âbâ âna dama romhuri'wa da, a'uwē hã da te dasiwi 're i'simi'uri za'ra mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 're i'sadawa nhipese za'ra mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timreme hã tō sena na dama 're siwasu'u za'ra mono nherē, taré te te sina 're i'roti za'ra mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré roti tō senai'ō na siwa'ru, âma 're i'danomro wasété mono nori ma zama, rotizéb da, te 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

¹¹ Roti tō sena na si, wa tō te dama âma 're aroti, Wanhib'apito wasu'uwē na te dama 're rowasu'u mono wamhã. Wē uptabi di, Wanhib'apito wasu'u hã. Taha da, ma tō ïma pisutu, iwasu'uwē na te âma 're da'apo're pu'u mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, rowē u'âsi 're i'mori hã.

Paru hã Wanhib'apito âma i'watazém na rowasu'u

¹²⁻¹³ Âhãna wa za âma i'wata, Wanhib'apito Cristu Zesusihi âma hã. Ta hã ma tō i'waihu'u siro, ïnhimromhuri hã za te tãma âma 're i'uwaitrami mono na hã. Taha zarina ma tō i'pisutu, dapawapton na te tãma 're romhuri mono da. Taha da, ma tō te 're ïnhiptete u'âsi. Taha wa, wa za âma 're i'wata u'âsi, ïma 're rowē mono wa. Wanhib'apito âma wa tō aré te âma 're wasété aré, ïmreme wasété na. I'sazei'wa nori hãiba u'âbâ, wa tō aré te tãma 're rob'manharĩ wasété. Ta nori hãiba u'âbâ, wa tō aré sada 're i'zahi. Wanhib'apito hã Danho'reptui'wa na 're i'mori na hã ïma waihu'u o di aré. Te duré sazei o di aré. Taha wa, zahadu ïnhimiza'rese âna 're i'mori wa, ma tō i'âma tipē'ézé, 'Re ihâimana u'âsi mono hã, te te i'azãri tō da.

¹⁴ Wanhib'apito hã tinhimizawi pese zém na ma tō i'pawapto pese, te saze da, duré dazawizéb da, ïma hâimana da. Aihĩni Cristu Zesusihi âma 're ihâimana za'ra mono nori hã te te 're i'pawapto za'ra mono ne, ma tō i'pawapto duré.

¹⁵ Ti'ai u ma tō wei mo, Cristu Zesusi hã, 're i'danomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da. Âne te dasima da te 're rowasu'u za'ra. Danhimrowasu'u hã tō sena wamhã, aihĩni âma 're i'dasisaze za'ra mono da hã, ïma wē di. Wa hã dawasété nhipai u, i'wasédé hã sa'été di.

¹⁶ Tane nherē, ma tō i'âma tipē'ézé, te te i'azãri tō da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Cristu Zesusi hã i'âma wa'a su'u o wa, da'âma i'wa'a su'u o na, da te âma 're waihu'u za'ra mono da, za i'za'u da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono nori hã, i'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, rowē u'âsi âma.

¹⁷ Taha wa, Danhib'apito uptabi âma si wa za 're wawata u'âsi za'ra. Ta hã Apito u'âsi te dama 're sãmra, ïdâ'â'õ hã, ni'wa hã niwa te te ï'madâ'â õ hã. Ôhõ si Danhib'apito uptabi hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Wê uptabi wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁸⁻¹⁹ Duréi pese hã ma tô ni'wam norï hã Wamama zadawa hawimhã marï na aima rowasu'u za'ra, za tâma asimïromhuri na ïwaihu'u sirõmo zéb da. Taha zarina ï'ra Timotiu, wa za aima ti'ru, da te aima ïwaihu'uzé hã asina 're 'madâ'â u'âsi mono da, roti tô senai õ da, âma 're 'wapéi u'âsi mono da. Âne te za 're aimo, âma 're 'wapéi u'âsi mono da. Roti tô sena si te za 're ï'madâ'â pese mo, Zezu Cristuhu wasu'uwê hã wa te 're ïsaze za'ra mono zép si. Te za duré 're aimorï wê. Âne wamhã, aiwasété õ wamhã, 'râwi 're asisãmri mono õ di za, aiwasété na. Âhãna ni'wam norï hã tiwasété na 're sisãmri za'ra mono nherê, 're siwê'õ za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô oto sazei utõri za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're ïsaze za'ra mono zé hã.

²⁰ Âne Imenezu norï hã te oto 're tineb zahuré, Aresãdirihi me. Taha wa, wa tô a'â tâma hãiba za're zahuré, Satanasihï ma, robzei'õ hã a'â te te sina waihu'u zahuré da. E marï da. Roti tô sena upana te te dama 're rowasu'u zahuré mono tô da, taha u'âbâ te te 're wê'õ zahuré mono tô da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

2

'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're ïdamreme zusi mono zém na rowasu'u

¹ Âhãna marï ïpire na wa za aima rowasu'u. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're damreme zusi mono wamhã, te za uburé da'âma tâma 're damreme zusi, te te 're da'apawapto mono da. Marï zô dawi 're rowaptâ'â za'ra mono wamhã, uburé dama te za da te tiwi 're rowaptêrê za'ra, marï hã te te dama 're anhomri mono da. Duré marï na dama 're sôpru mono wamhã, te za âma 're dawata za'ra.

² Danhib'apito mono bâ, dama 're ïhâimana za'ra mono norï âma, te za tâma 're damreme zusi, uburé dama ïpire za'ra norï âma zama. E marï da. Ta norï hã te te dama 're roti wê za'ra mono da, taha zarina 're dasi'wapé za'ra mono õ wa, rowê na dasiré 're wanomro mono da, duré dama 're wahâimana wê za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina.

³⁻⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa. Ta hã ma tô te te sima 're da'awê, uburé te te 're da'anho'reptui mono da. Ma tô duré te te sima 're da'awê, aihïni pese ïsimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono da, âma 're danomro wê mono da, ïsimiroti hã tô sena uptabi wa. Aihïni âma 're wamreme zusi mono wamhã, tâma rowê di. Taha wa, te za wama 're to za'ra.

⁵ Misire hãiwa âma 're ïhâimana mono si, uburé Danhib'apito uptabi hã. Misire da'âwisi wê 'wa Wamama u hã. Ta hã Cristu Zezusi, aibâ na 're ïhâimana mono.

⁶ Ta hã ma tô dazada sisõ, uburé te te da'awa'âbâ da. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã bâdâ te te ïpisutuzém na, ma tô da'awa'â. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're ïda'awê mono zé hã, uburé pese te te 're ïda'anho'reptui mono zéb da hã, wa tô waihu'u za'ra ni.

⁷ Ta hã ma tô ïpisutu, ïsadawa wasu'u'wa 're ïhâimana mono da, zudezu'õ norï hã te 're po're pu'u za'ra mono da, ïsadawa para, Wanhib'apito wasu'uwê na. E marï da. Wanhib'apito hã te te 're saze za'ra mono da, duré te te âma 're sasõmri za'ra mono da, ïsimiroti zarina si 're nomro wê mono da, tô sena uptabi wa, ïsimiroti hã. ïzadawa nhipese na aima ïsiwasu'u õ di. Tô sena wa tô aima 're ïsiwasu'u.

⁸ Wa za oto aima waihu'u, te ĩsima 're ĩda'awē mono zém na hã. Aibã norĩ hã nimame 're ĩhãimana za'ra mono zé mono bã te za 're mre me zusi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma. Ta norĩ hã dama 're hãimana wē za'ra mono wamhã, te za tãma 're mre me zusi, tãma 're simiwē za'ra mono sina, hãiwa u. Te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono da hã, mare di. Duré tizadawa na 're ĩsi'wapé za'ra mono da hã, mare di.

⁹⁻¹⁰ Pi'õ norĩ hã, aibã norĩ te te sima 're 'madã'ã ze za'ra mono da, dama 're si'uzã wamnarĩ za'ra mono õ di za. Duré dama 'madã'ã ze da, 're siséré tété wē za'ra mono da hã mare di. Duré tinho'rebzui wē na si, sima 're ĩsipese za'ra mono da hã mare di. Duré da'uzazé ĩwa'ãbã za'ëtē na si, 're ĩsi'uzã za'ra mono da hã mare di. Dama rob'manharĩ wē zéb zõ si, te za sina 're sõpré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'madã'ã'wa na 're ĩsiwasu'u za'ra mono zéb zarina.

¹¹ ĩsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra mono ré, te za pi'õ norĩ hã ari'iwĩ te te 're wapari za'ra. ĩ'madã'ã'wa norĩ zapari 're ĩhãimana za'ra mono na te za 're si'madã'ã za'ra pi'õ norĩ hã, ari'iwĩ te te 're ĩwapari za'ra mono da hã.

¹²⁻¹³ Pi'õ norĩ hã aibã norĩ ma, te te 're ĩrowahutu za'ra mono da hã, mare di. Aibã norĩ ma, timreme pire na 're si'madã'ã za'ra mono õ di za. Ari'iwĩ te za 're si'ubumro, pi'õ norĩ hã. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã aibã hã poto na'rata, Adã na ĩsisi hã. Taha za'u si ma duré pi'õ hã poto, Ewa hã.

¹⁴ Pi'õ si, Wa'uburé nhimiroti hã tã senai'õ na te te waihu'u õ di. Tanei õ di, Adã hã. Pi'õ si Wa'uburé nhimiroti hã tã senai'õ na te te ĩwaihu'u õ zéb zarina, ma tã Wamama nhimiroti na upa na'rata.

¹⁵ Tane nherē, pi'õĩ mono bã hãimana wē na 're hãimana za'ra mono wamhã, tãma 're rowē za'ra mono di za. Wanhib'apito umnhasi sina, te za 're hãimana za'ra. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Hãimana wē uptabi na te za dama 're hãimana za'ra. Tawamhã, ĩwasã hã ãma 're sēpu'u za'ra mono wamhã, ĩ'ra hã tãma 're rere'e wē mono da, te za Wamama hã te te 're anho'reptu, pi'õ norĩ hã.

3

Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madã'ã'wa na rowasu'u

¹ Ā hã te aima ĩwaihu hã, tã sena uptabi. Ātē ni'wa hã te za sima wē, ĩsazei'wa norĩ hã te te 're 'mai'madã'ã mono da. Āne wamhã, te te sima ĩwézé hã wē di, da'madã'ã na te te 're ĩ'mairomhuri mono da hã.

² ĩsazei'wa norĩ 'madã'ã'wai mono bã, te za 're hãimana wē za'ra. Tawamhã, ĩwasédé hã da te ãma 're ĩsa'ra mono da hã, mare di. Timro uptabi si te za te te sima 're 'madã'ã za'ra, misi haré. Hãimana prédum na te za dama 're hãimana za'ra. Tiwasété wi te za sina 're siptete u'ãsi za'ra, 're nomro wē mono da. Te za duré dama 're hãimana wē za'ra. Duré ĩtēme 're dasihutu mono wamhã, te za te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré roti na rowaihu hã te za tãma 're hãimana za'ra, te te ãma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hã.

³ Duré âzézei'wa, 're nomro mono õ di za. Duré da'ahãri ze'i'wa, 're hãimana za'ra mono õ di za. Simizawi pese uptabi na, te za dama 're hãimana za'ra. Duré rob'uiprazéb zõ si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za.

⁴ ĩ'ra norĩ hã te za duré te te 're pawapto pese za'ra, timama mre me si te te 're 'madã'ã pese za'ra mono da, timama hã ĩsimiroti na te te 're wazéb za'ra mono da.

⁵ Da'madâ'â'wa norī hā ī'ra norī hā tāma 're nomro wē mono da, te te 're pawapto pese za'ra mono ō nherē, e niha te za tawamhā 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei'wa norī hā te te 're pawapto za'ra duré, 're nomro wē mono da, ta norī zama. Te te 're pawapto waihu'u za'ra mono ō di za.

⁶ Ni'wa hā Wanhib'apito te ĩsazezém na âma ronomro ō nherē, da'madâ'â'wa na 're 'maihâimana mono ō di za. E marī wa. ĩsazeté'wa hā da'madâ'â'wa, 're 'mamorī wamhā, âté da'madâ'â'wai wa, te za 'râwi sina 're 'maiwata, tipire na taré. Āne wamhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā wa'uburé norī nhīb'apito hā 'râwi sina 're wata mono wa, te te ĩwē'ō ne, te za ta hā wē'ō.

⁷ ĩsazei'wa norī 'madâ'â'wai mono bâ te za dama 're hâimana wē za'ra. Āne wamhā, dama 're ĩhâimana wē mono zém na te za ĩsazei'ō'wa norī zama te te dama 're wasu'u wē za'ra. Dama 're hâimana wē za'ra mono ō wamhā, te za damreme hā te te sina 're 'râ'ōtō za'ra. Āne wamhā, wa'uburé norī nhīb'apito te te da'âma sima ĩroti wasété zé hā te za te te sina 're 'mai'uwaimrami tāma, da'madâ'â'wa norī hā.

Dapawapto'wa norī wasu'u

⁸ Dapawapto'wai mono bâ te za 're hâimana wē za'ra. Duré âzezei'wa na 're hâimana za'ra mono ō di za. Rob'ui'prazéb zô si mreme si'ahâ na 're hâimana za'ra mono ō di za.

⁹ Wanhib'apito nhimiroti hā aré dama sa'rese ō nherē, ma tô oto te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, da te âma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hā. ĩsimiroti hā tô sena wa, te za dapawapto'wa norī hā te te 're 'madâ'â' pese za'ra, hâimana wē sina. ĩwasu'uwē hā tô sena na te za te 're saze za'ra. Āne wamhā, 'râwi tipē'e na 're siwē'ō za'ra mono ō di za, tô sena na te te 're ĩsaze za'ra mono ō na hā.

¹⁰ Dapawapto'wa da, da te dasiwi pisutu ō ré hā, te za a'â da te dasiwi 're 'mai'madâ'â, dama 're ĩ'maihâimana wē mono zô. Tawamhā dama 're 'maihâimana wē mono wamhā, te za oto dapawapto'wa na 're 'maihâimana.

¹¹ ĩmro zama te za dama 're hâimana wē, pi'ō hā. Damreme hā ĩwē'ōre na te te dama 're robzanhmri mono ō di za. Hâimana prédup sina te za dama 're hâimana. Tiwasété wi, te za sina 're siptete. Hâimana nhiptete na, te za 're hâimana.

¹² Dapawapto'wai mono bâ timro uptabi si te za sima te te 're 'madâ'â' pese za'ra, misi haré. Duré ti'ra norī hā te za te te 're 'madâ'â' pese za'ra, 're nomro wē mono da. Duré uburé ĩsōrōwa âma ĩsiré 're ĩhâimana za'ra mono norī zama, te za te te 're 'madâ'â' pese za'ra, ta norī zama 're nomro wē mono da.

¹³ Dapawapto'wa norī hā te te 're dapawapto wē za'ra mono wamhā, ĩsimipawapto wē na te za da te 're wasu'u wē za'ra. Āne wamhā, mreme nhiséb âna te za duré dama 're siwasu'u za'ra, Cristu Zezusi hā te te 're ĩsaze za'ra mono zém na hā.

Wanhib'apito wasu'uwē hā dama ĩshâi'rézé wasu'u

¹⁴⁻¹⁵ Atēme âma ĩwisi su'u da hā ĩma wē nherē, âma ĩwisi su'u ō na dâ'âsina, wa âne na âma aima rob'ui'ééré. E marī da. Niha dama 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da na waihu'u da. Wa norī hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, wa 're wanomro. ĩsib'a'uwē, wa oto 're wahâimana za'ra, daro mono bâ wa te 're ĩsaze za'ra mono hā. Wanhib'apito nhimiroti hā tô sena wa, ĩsazei'wa mono bâ wa za wa te 're 'madâ'â' u'âsi za'ra. Ōne haré te za dama 're hâimana u'âsi, da te âma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hā.

¹⁶ Tô sena Zezu Cristuhu wasu'uuwê hã wê uptabi di, aré dama sa'rese ô nherê, Wamama hã te te oto dama ìhâi'rê hã wa te 're ìsaze za'ra mono zé hã, âma 're ìwanomro wê mono zéb da hã. Âne te te dama ìwaihu'uzé hã:

“A'uwê na ma podo, ti'ai âma.

Duré tô sena ì'ra 're ìmorì wê uptabi na, ma tô Tipê'êzani na dama waihu'u za'ra.

Duré hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norì hã ma tô titômo na 'madâ'â za'ra.

Duré a'uwê mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono norì hã ma tô ìwasu'uwê na da te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ.

Ma tô duré da te dasina 're umnhasi za'ra.

Duré rowê uptabi u ma tô mo, hâiwa u.”

Âne Zezu Cristuhu wasu'uuwê na Wamama hã te te dama ìwaihu'uzé hã.

4

Danhimiroti senai'ô na rowasu'u

¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Tipê'êzani na ma tô âne dama waihu'u: “Rob'râsutuzéb u romhuture wapsi, te za ni'wam norì hã ìzadawa para ô nherê, rême za'ra, Zezu Cristuhu nhimiroti hã aré te te 're ìsaze za'ra mono zé hã. Ìhâiba'ô norì nhimiroti hã tô sena newa te za te te 're wapari za'ra, wa'uburé norì nhimiroti zarina 're nomro mono da oto.” Âne ma tô dama waihu'u.

² Wa'uburé nhimiroti hã te za te te datême 're ropé, aibâ norì zadawa hawi. Aibâ norì hã roti tô sena na te te dama 're rowasu'u za'ra mono newa, te sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra. Tane nherê, ta norì hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra mono ô di, tizadawa nhipese na hã.

³ Ta norì hã te za dasina 're ìdamro za'ra mono zé hã dawì sawi za'ra, dasina 're damro za'ra mono tô da, dasiwaprosi 're dahâimana za'ra mono da. Te za duré dasazé hã dawì sawi za'ra, marì mono bâ 're dasaihuri tô mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé dasazé hã te te apoto mono nherê, âma 're ìdasaihuri mono zéb da hã. Ìsazei'wai mono bâ wama waihu'u pese za'ra di, dasazém na ìsimiroti hã. Âne wa, sôpru wa, âma 're wawata za'ra mono pari, wa za ìsimipoto na 're wasaihuri.

⁴⁻⁵ Uburé dasazé hã wê di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipodo hã âma 're ìwasaihuri mono zéb da hã. Wê wa, wa te wasiwi 're wê'ô za'ra mono ô di za, âma 're wasaihuri mono tô da hã. Sôpru wa, âma 're wawata za'ra mono sina, wa za âma 're wasaihuri, ìwê na te te nharì wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Âne wamhã, tâma wê di, ìsimipoto na 're ìwasaihuri mono zéb da hã.

⁶ Tawamhã uburé te aima ì'awaihu'uzéb zarina si, te za wasiré ìsazei'wa norì ma 're ì'awaihu'u mo. Âne wamhã, Cristu Zezusihi ma, romhuri wê 'wa, te za tô 're aimo. Wanhîb'apito nhimiroti hã wa te 're ìsaze za'ra mono zéb zarina, 're aimorì u'âsi sina, te za tâma 're ìwaihu'u u'âsi za'ra mo, roti tô sena zarina zama, âma 're aimorì u'âsi ne. Ôhõ na si 're aimorì wamhã, asiptete sina te za 're aihâimana mo, Wanhîb'apito âma hã.

⁷ Dahi'rata norì nhimirob'râzarõtõ 'ratara hã 're wapari mono ô di za. Ta norì hã ìsazei'ô'wa norì te hã, tarére. Ta hã te za asima 're ì'madâ'â pese mo, 're aihâimana wê mono da, Wamama nhimiroti zarina.

⁸⁻⁹ Âne wa za duré aima waihu'u. Âté ni'wam norì hã te za te te sima 're pisutu za'ra, 're sihâiba wairob za'ra mono da, dahâiba wairobzé hã wê wa, dahâiba ma hã. Âne hã dama 're rowê za'ra mono nherê, 'Re ìhâimana u'âsi

mono nhimiroti zarina 're danomro wē mono da, da te dasima 're pisutu pese za'ra mono wamhā, dama 're rowē uptabi za'ra mono di za. Rowē na te za āma 're danomro, ti'ai āma, hāiwa āma zama. Tō sena wa tō aima rowaihu'u. Āhā wasu'u hā tō sena wa, aihīni te za da te āma 're saze za'ra.

¹⁰ Taha da, wa za sada 're wanhiptete u'āsi za'ra, wa te 're dapawaptob za'ra mono da, da te āma 're saze za'ra mono da. 'Re morī u'āsi wa, wa tō wasina wa te 're umnhasi za'ra, te te 're wapawaptob u'āsi za'ra mono da. Ta hā uburé Danho'reptui'wa, te 're hāimana. Īsazei'wai mono bā te za tō te te 're wa'anho'reptu.

¹¹ Taha wa, uburé te aima ĩ'awaihu'uzém na te za Īsazei'wa norī ma 're ĩ'awaihu'u mo, asimiroti pire sina.

¹² Aihāiba prédu pese ō nherē, te za 're aimorī wē, aiprédu pese ō wa, asimiroti na Īsazei'wa norī hā te te 're aiwē'ō za'ra mono tō da. Te za dama 're asanho mo, aimreme wē na, duré dama aihāimana wē na, duré asimizawi pese na, duré asimirosa'rata wē na. Taha na, te za dama 're asanho mo, asirā zarina 're nomro wē mono da, Īsazei'wa norī hā.

¹³ Nimahā na wa za āma atēme wi. Ma'āpé, āma atēme ĩwisi ō ré hā, dama 're sōré u'āsi mono za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwē na dama 're ĩrowasu'u u'āsi mo. Te za duré 're ĩdapawaptob u'āsi mo, ĩsimiroti zarina 're danomro wē mono da. Taha da, te za asina 're ĩ'madā'ā u'āsi mo.

¹⁴ Marī ĩwē hā ma tō Wamama hā aipē'ē 're aima tisō, āma 're ĩdapawapto mono zéb da hā. Hāiwa hawi te te tāma ĩwaihu'u za'ra zém na, ma tō ĩsada wasu'u'wa norī hā aima waihu'u za'ra, ĩwē hā za te te aima ĩsōmri na. Duré ma tō da'madā'ā wa norī hā, tinhib'rada hā ai'āma sa'ra za'ra, ai'rā nhisiwi. Taha ré ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩwē hā aima tisō. Taha zarina, te za asina tāma 're ĩ'uwaimrami u'āsi mo, dapawapto na, asimirohmuri hā Wamama ma.

¹⁵ Uburé te aima ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, te za asina 're ĩ'madā'ā u'āsi mo. Ōhō si te za asima 're ĩpisutu pese mo, asina 're ĩ'uwaimrami mono zéb da si. Āne wamhā, dapawapto na rowaihu hā asima āma 're ĩsa'ētē mono na te za da te ai'āma 're waihu'u za'ra.

¹⁶ 'Re aimorī wē da, duré ĩ'uwaibaba si dama 're sadawa wasu'u mono da, te za 'rāwi 're asi'madā'ā pese mo. Āne wamhā, te za 're asisō'reptui u'āsi mo. Aiwapari'wa norī zama, te za 're ĩ'anho'reptui u'āsi mo.

5

Īsazei'wa norī pawaptozbém na rowasu'u

¹ Ātē aibā ĩprédu hā te za tihāimanazém na 'mai'upa. Āne wamhā, aimreme ĩpire na tāma nharī ō di za. Aimama ma, 're aimreme wē mono ne, te za duré aimreme wē na 're ĩpawapto mo, 're morī wē da oto. Duré ĩpréduptém norī hā te za aimreme wē na 're ĩ'apawapto mo, aimreme wē na ano norī hā 're ĩ'apawapto mono ne.

² Duré pi'ō ĩprédu mo norī hā te za aimreme wē na 're ĩ'apawapto mo, aimreme wē na ana hā 're ĩpawapto mono ne. Duré pi'ō ĩpréduptém norī hā te za aimreme wē na 're ĩ'apawapto mo, aimreme wē na si aihidiba norī hā 're ĩ'apawapto mono ne. Aiprédup sina te za ta norī ma 're aihāimana mo.

³ Pi'ōi mrotō norī pawapto'wa da hā ni'wai ō uptabi wamhā, te za marī na 're ĩ'apawapto pese mo.

⁴ Pi'ōi mrotō 'ra norī hā 're hāimana za'ra mono wamhā, tiwarahuzé wa'rāmi, te za tina hā marī na te te 're pawapto pese za'ra. Duré pi'ōi mrotō

nhihudu norĩ hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za ti'rata norĩ hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. Āne te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina te te tãma âma 're uwaimrami za'ra, âne si tãma wê wa.

⁵ Pi'õi mrotõ hã áté siwaprosi te 're 'manhamra. Īpawapto'wa da hã, ni'wai õ uptabi di. Tane wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono zõ si, te za 're simnhasi, marĩ na te te 're pawapto mono da. Bâtâ na te za tãma 're mreme u'âsi, barana zama, marĩ na te te 're pawapto mono da.

⁶ Pi'õi mrotõ hãiba amo hã, áté âne 're 'mailhâimana mono õ di za. Āté marĩ zõ si te za sina 're simnhasi u'âsi. Āne wamhã, ĩpê'ê 're dà'â u'âsi ne, te za oto 're 'maimo.

⁷ Taha wa, te za tãma 're ĩroti pese za'ra mo, ĩsazei'wa norĩ ma, ĩmrotõ norĩ âma te aima ĩroti mono zé hã te te siwi 're 'madâ'â pese za'ra mono da. Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za.

⁸ Āté ni'wam norĩ hã tinhimarĩ na te te 're pawapto pese za'ra mono õ di za, tisisânawã norĩ hã. Āté ĩsõrõwa 're, 're ihâimana za'ra mono norĩ zama, te te 're pawapto za'ra mono õ di za. Āne wamhã, Wanhib'apito nhimiroti zarina te te 're pawapto pese za'ra mono õ wamhã, te aré ĩsazei'õ'wa ne oto 're nomro. Āne wamhã, te te 're ĩpawapto za'ra mono õ na, te aré ĩsazei'õ'wa norĩ hã 'rãhipa za'ra, tihâimana wasété na hã.

⁹⁻¹⁰ Pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ nhisi na 're rob'ui'éré za'ra mono õ di za, pi'õi mrotõ si'ĩhi norĩ nhisi zu hã. 60 na âma 're wahub za'ra mono parip si, te za ĩsisi na da te 're rob'ui'éré za'ra, ti'amo'aba si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, duré ti'ra norĩ hã te te 're warahu wê za'ra mono wamhã, duré te te 're da'mazasi su'u za'ra mono wamhã, duré dawi 're sipa zawi za'ra mono âna, ĩsazei'wa norĩ ma, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, dapara upsõ na zama, duré robzei'õ na 're ĩdanomro mono norĩ hã te te 're pawapto za'ra mono wamhã, duré simi'ê na te te dama 're 'manharĩ wê u'âsi za'ra mono wamhã. Āne wamhã, pi'õi mrotõ norĩ hã dama waihu'u pese za'ra di za, te te 're ĩdapawapto za'ra mono na, siwaptom na. Tawapsi, te za ĩsisi na da te 're rob'ui'éré za'ra, pi'õi mrotõ si'ĩhi norĩ nhisi zu.

¹¹ Pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ nhisi na ĩhi norĩ nhisi zu, âma 're rob'ui'éré za'ra mono õ di za. E marĩ wa. Āté hãiba téb uptabi ré, 're mrotõ za'ra mono wa, te za te te sima 're wê uptabi za'ra, timro na te te 're sahu za'ra mono da. Āté Cristuhu ma si te te 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're wê uptabi za'ra mono õ di za oto.

¹² Tawamhã timro na te te âma 're sahu za'ra mono wamhã, Cristuhu ma, te te sina 're ĩroti za'ra mono zé hã âma 're nomro mono õ di za oto. Taha wa, áté te za oto da te dasiwi 're wê'õ za'ra, âma 're sõpré u'âsi mono õ wa.

¹³ Duré pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ nhisi na ĩhi norĩ nhisi zu, 're rob'ui'éré za'ra mono wamhã, áté dawapto na te za dama 're wa'a za'ra. Āté sihãwi na te za 'ri babap si oto 're nomro, mro õ wê te. Āté marĩ te te wapari wamhã, te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Āté aimawi timreme na te za te te dawi âma 're ro'wa'rutu za'ra. Āté marĩ na taré 're sõpré mono âna, te za te te dama 're rowasu'u za'ra.

¹⁴ Taha wa, wa tô ĩsima wê za'ra, duré apã timro na te te 're sahu za'ra mono da, pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ hã. Te za duré apã 're 'ra za'ra. Tawamhã tinhorõwa âma te za ti'ra norĩ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Āne dama 're

hâimana wê za'ra mono wamhã, damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za, wazawi'õ'wa norĩ mreme hã.

¹⁵ Æne wa tõ aima waihu'u. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã ma tõ wairé, pi'õi mrotõ norĩ hã, Wanhib'apito nhimiroti wê nhiti, Satanasihi nhimiroti si te te oto 're 'madã'ã za'ra mono da. Taha wa, wa tõ æne na aima waihu'u.

¹⁶ Pi'õi hã İsazei'wa 're 'mairõĩ wamhã, te za pi'õi mrotõ hã marĩ na te te 're 'maipawaptob u'ãsi, tina wamhã, ti'rata wamhã. Æne wamhã, rosa'rata pire hã pi'õi mrotõ norĩ ãma te te ãma 're sépata za'ra mono õ di za, İsazei'wa norĩ hã. Tãma waihu'u pese za'ra di za, pi'õi mrotõ hã 'ra ãna 're İhâimana za'ra mono norĩ si te te 're İpawaptob za'ra mono da hã.

İsazei'wa norĩ 'madã'ã'wai wasu'u

¹⁷⁻¹⁸ Aibã norĩ hã İsazei'wa norĩ te te 're 'madã'ã wê za'ra mono wamhã, te za İwa'rãmi marĩ İwê hã te te tãma 're sòmri za'ra, İsazei'wa norĩ, siré 're İsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Cristuhu wasu'uwê na te te tãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, duré İsimiroti wasu'u na te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, marĩ hã İwê hã sa'ëtê na te te tãma 're İsòmri za'ra mono da hã, wê di. Æne hã wa tõ waihu'u za'ra ni, 'Re İhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata hawimhã, æne:

“Powawê hã aro 'rã ne tipara na dasazéb da, te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré hã, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.”

Æne hã, 'Re İhâimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére 'rada hã. Duré İsimiroti hãiba amo hã æne:

“Romhuri'wa norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, tõ'İ'uaibaba te za da te 're pawa'ãbã za'ra.”

Taha zarina te za İsazei'wa norĩ hã da'madã'ã'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra asa, marĩ na.

¹⁹ Äté da'madã'ã'wai ãma te za ni'wa hã İwasédé hã ãma tihi. Tawamhã, siwaprosi te te ãma hiri wamhã, wapari õ di za, İmreme hã. Äté si'ubdatõ te za ãma sisadawa waptob za'ra, ãma İ'madã'ã'wa norĩ hã, İwapari'wa norĩ hã. Äté maparane te za ãma sisadawa waptob zahuré. Æne wamhã, da'madã'ã'wa zõ te za aihã, İhâimanazém na sadawa pibu da.

²⁰ Tawamhã tõ sena tiwasédé hã te te 'manharĩ wamhã, te za İsazei'wa norĩ nho'a tãma İroti, tiwasété na te te ãma sahu tõ da. Danho'a te za tãma İroti, İsipai u da'madã'ã'wa hãiba amo norĩ hã sina 're hãtã'ã za'ra mono wa, İsine tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, ta norĩ hã.

²¹ Da'madã'ã'wa hã aima sawi uptabi nherê, te za danho'a tãma İroti, tiwasété na te te ãma sahu tõ da. Asimiroti na 're da'mairême mono õ di za. 'Re İhâimana u'ãsi mono hã te we te te 're wa'ab'madã'ã, Cristu Zezusihi me. Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ zama, te duré te te we 're wa'madã'ã za'ra, 're İnomro wê mono norĩ hã. Taha wa, ta norĩ nho'a 're wanomro mono wa, da'madã'ã'wa norĩ ãma te aima İroti mono zé hã te za 're İ'madã'ã pese mo.

²²⁻²⁵ Æne wa za duré aima waihu'u. İsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa da, da'maipisutu da wamhã, asapa'abã da'maipisutu õ di za, aiwara sina. Asapa'abã asib'rada hã da'rã nhisiwi 're aza'ra mono õ di za, Wanhib'apito ma, romhuri'wa da, 're da'apisutu mono da. E marĩ wa, wa æne aima waihu'u. Asimipisudu hã dama 're hâimana wê prã za'ra mono wamhã, İsabãdã da te dasiwi 're aiwê'õ za'ra mono õ'umnhasite. Te za 'rãwi 're asi'madã'ã u'ãsi mo, asimiroti na duré aihâimanazém na 're upa tõ mono da.

Wa za a'ã aima waihu'u, asi'ãma waihu'u da. Ä si 're hãsi mono nherê, te za oto uwa 'rãi wa'u İsé hã syry na 're İhãsi mo, ãma 're asiwede mono da. E marĩ

da. 'Re asai mono wa, 're adi'izé u'âsi tō mono da. Aihâzé hā te te aimrami siwapto wa, asib'uwa na 're aimorī wa, te za 're ihâsi u'âsi mo, syry na.

Āne wa za duré aima waihu'u, da'madâ'â'wa da, asapa'abâ 're ĩda'apisutu mono ō zém na hā za. Āté ni'wam norī hā sō'awi tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, ĩwasété na dama waihu'u pese za'ra di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā bâta na dahâimanazém na te te da'awaihu'u ō ré hā. Āté nimahā na si te za ta norī hā ĩwasété na da te 're waihu'u za'ra. Āté ni'wam norī hā te te dama 're ĩ'manharī wē za'ra mono zém na, dama waihu'u pese za'ra di za. Āté nimahā na si te za ta norī hā da te 're waihu'u za'ra, te te dama 're ĩ'manharī wē za'ra mono zém na. Āne wa, wa tō āne na hā aima roti, asapa'abâ 're da'apisutu tō mono da, da'madâ'â'wa da hā.

6

¹ ĩwada'uri zarina si, pawa'âbâ āna dama romhuri'wa norī hā te za titede'wa hā ĩsimiroti na te te 're wazéb za'ra. Āne 're hâimana za'ra mono ō wamhā, āté te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhisi na da te āma 're wasété za'ra. Āté wa'āma zama te za duré da te 're wasété za'ra, ĩsazei'wa norī ma, wa te 're roti wasété za'ra mono newa.

² Āté pawa'âbâ āna dama romhuri'wa norī tede'wa hā te za ĩsazei'wa 're 'maimo. E tawamhā ĩmreme hā te te 're 'madâ'â pese za'ra mono ō di za, ĩsisānawā ne tāma 're 'maiĥâimana mono nherē, ĩtede'wa hā. Mare di. ĩsimiroti na te za te te 're wazéb za'ra. ĩsazei'wa 're 'maimorī wa, duré tāma sawi pese za'ra wa, te za titede'wai ma, te te tāma 're romhuri wē uptabi za'ra. Āne na te aima 're ĩroti mono zéb zarina, te za ĩsazei'wa norī ma 're ĩ'aroti pese mo, āma 're nomro wē mono da.

³⁻⁵ Āté ni'wam norī hā aimawi na te za ĩsazei'wa norī ma te te tāma 're rowasu'u za'ra. Āté Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimiroti na te te āma 're saze za'ra mono ō di za, ta norī hā, tō sena nherē, Wanhib'apito nhimiroti hā rowē na āma 're ĩdanomro mono zéb da hā, duré dawē na si āma 're ĩdanomro mono zéb da hā. Āne wamhā, roti tō sena hā tāma waihu'u za'ra ō di za. Taré te za tinhimiroti wē na 'rāwi sina 're wata za'ra. Ta norī ma, wē di, marī wasu'u na 'rāwi āma 're ĩsisada'âbâ za'ra mono da hā, duré 'rāwi timreme na 're ĩsi'wapé za'ra mono da hā. Taha zarina, te za tisi'ruiwapari na te te sima āma 're wa'rāmi za'ra, āma 're sisada'âbâ za'ra mono da. Te za duré te 're dawasu'u wasété za'ra. Te za duré si'āma te te 're rosa'rata wasété za'ra. Roti tō sena hā tāma waihu'u pese za'ra ō wa, roti tō sena zarina si te te 're rosa'rata wē za'ra mono ō di za. Ta norī hā te te sima 're rosa'rata siwamnarī za'ra, ĩsazei'wa norī hā rob'uprazé hā te te tāma 're sōmri za'ra mono da, ĩsimirowasu'u wa'rāmi, sibro pese na 're hâimana za'ra mono da.

⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa, 're wanomro mono wamhā, duré marī zō si wasima 're wanhopré mono āna 're wanomro mono wamhā, wama 're rowē uptabi za'ra mono di za.

⁷ E rob'uprazé ma tō wazababa 're wairébé, wana dub're hawi 're wapoto za'ra mono wamhā. Mare di. Wa'ubana wa tō 're wapoto za'ra. Duré 're wadâ'â za'ra mono wamhā, e wanhimarī hā wa za wasiré wa te 're 'wasari. Mare di.

⁸ Taha wa, ti'ab ré, wasai ré 're wahâimana za'ra mono wamhā, duré wa'uza ré 're wahâimana za'ra mono wamhā, marī zō si wasima 're wanhopré za'ra mono ō di za, marī na wa te wasima āma 're ĩrowē za'ra mono zéb da hā.

⁹ Rob'uprazéb zō, da te dasima 're rosa'rata siwamnarī u'âsi za'ra mono wamhā, āté te za da te 're wapari za'ra, rob'uprazém na wa'uburé te te

dama 're ĩ'aroti wasété mono zé hã. Āne wamhã, áté ĩsimiroti hã da te 're rême waihu'u za'ra mono õ di za oto. Āté rosa'rata āna te za ĩsimiroti zarina, marĩ zõ si oto da te 're rob'ruiwapari za'ra, marĩ wasété zõ zama. Āne wamhã, te za oto dawitirobzei'õ pese za'ra. Rowê u'ãsi 're ĩdanomro mono zé hã tãma 're hãimana za'ra mono õ di za oto.

¹⁰ E marĩ wa. Rob'uiirazéb zõ si, da te dasima 're rosa'rata za'ra mono wamhã, siwa'ru te za marĩ hã ĩwasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Ni'wam norĩ hã roti wê hã aré te te 're ĩsaze za'ra mono zém hawi, ma tõ 're sipa za'ra, rob'uiirazéb zõ si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono wa. Ta norĩ hã te oto robzei'õ si te te 're sépata za'ra.

¹¹ A hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ta norĩ ne 're aimorĩ õ di za. Te za 're aihãimana wê u'ãsi mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si. Ōhõ si te za 're ĩ'madã'ã pese mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si, ai'ãma 're siwãrĩ u'ãsi mono da. Te za duré 're ĩda'azawi pese mo. Rowasédé hã taré da te aima 're 'manharĩ za'ra mono nherê, asiptete sina te za Wanhib'apito āma 're aimorĩ u'ã. Atoi u'ãsi te za 're aimo. Taha na si 're aimorĩ da, te za asina 're ĩ'madã'ã u'ãsi mo.

¹² A hã ĩsazei'wa, 're aimorĩ wa, te za sõ 're asi'wapéi u'ãsi mo, 're ĩ'aimorĩ wê zéb zõ, rowê u'ãsi 're aihãimana u'ãsi mono zéb da hã, hãiwa āma hã asina uwaimrami da. Taha da, ma tõ bātã na aipisutu 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, da'ahã norĩ nho'a ĩsazei'wa na asiwaihu'u wê zém na.

¹³⁻¹⁴ Āhãna, wa za aima pisutu, uburé te aima ĩroti mono zé hã asina 're 'madã'ã u'ãsi mono da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a, wa aima pisutu, ti'ai āma 're ĩdanomro mono zé hã te te dama 're ĩ'apisutu mono nho'a. Cristu Zesusihi nho'a zama wa aima pisutu, Põsi'u Piratuhu ma, tihãimanazém na ĩsiwaihu'u wê nho'a zama. Uburé te aima ĩroti mono zé hã te za asina 're ĩ'madã'ã u'ãsi mo, apã wê ĩmorízéb u, Wanhib'apito Zezu Cristu hã. Asina 're 'madã'ã u'ãsi mono wamhã, tawamhã da te aima 're nharĩ za'ra mono õ di za, asina 're ĩ'madã'ã mono õ zém na hã.

¹⁵ Bãdã te te ĩpisutuzém na te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tãma tinha, apã wei morĩ da, Wanhib'apito hã. Wê uptabi di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Ōhõ si uburé Danhib'apito uptabi. Uburé ti'ai āma danhib'apito norĩ nhipai u, pire uptabi di. Uburé dama ĩpire norĩ nhipai u, pire uptabi di.

¹⁶ Ōhõ si siwaprosi 're ĩmorĩ u'ã hã. Ta hã, rowa'ã za'ëtê na te 're hãimana u'ãsi. Taha wa, ni'wa hã ĩtême ĩsébré da hã mare di. Da te dasiwi ĩhãiba pibu da hã, mare di duré. Ta hã wê uptabi di. Waihu'u pese di duré. Taha wa, wa za āma 're wawata u'ãsi za'ra.

¹⁷ Āne te za duré ĩsibrob ahã norĩ ma 're ĩ'aroti mo, sibrob ahã wê te, 'rãwi sina 're wata tõ za'ra mono da. Danhibro hã dama 're hãimana u'ãsi za'ra mono õ di za, dama āma 're ĩrowê za'ra mono zéb da hã. Taha wa, tinhibrop si te te 're 'madã'ã za'ra mono õ di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zõ si, te za 're simnhasi za'ra, taha si, marĩ wê na uburé wama 're sõpru mono wa, wama āma 're ĩrobze za'ra mono zéb da hã.

¹⁸ Āne te za duré ĩsibrob ahã norĩ ma 're ĩ'aroti mo, te te dama 're 'manharĩ wê u'ãsi za'ra mono da. Te za duré uburé marĩ wê na dama 're sõprub za'ra. Te za duré simi'ê na marĩ na te te 're dazari u'ãsi za'ra.

¹⁹ Āne wamhã, ĩte uptabi da hã te za marĩ hã ĩwê hã sõ 're simi'wara u'ãsi za'ra, niwab da hã. Duré rowê u'ãsi te za ta norĩ hã 're hãimana u'ãsi za'ra, hãiwa āma.

²⁰⁻²¹ Timotiu, ma'ãpé roti hã tõ sena si asina 're 'madã'ã u'ãsi mono za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te aima ĩwaihu'uzé hã, āma 're ĩda'apawapto mono zéb

da hã. Ni'wam norĩ hã taré te dama 're siwasu'u za'ra, roti tô sena hã tãma ĩwaihu'u za'ra na hã. Tane nherẽ, Zezu Cristuhu nhimiroti hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zém hawi, ma tô ta norĩ hã 're sipa za'ra. Ta norĩ hã te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã, Wanhib'apito nhimiroti zarinaĩ õ di. Taha wa, roti tô senai'õre wi, te za asina 're asiptete u'âsi mo, 're wapari tã mono da.

Wa ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa, rowẽ u'âsi 're anomro aba mono da, Wamama te te 're ĩaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si.

2 Timotiu

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézé, Timotiuhu ma Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na ma tô Paru hã Timotiuhu ma tinhimi'ui'éré na tãma ãma sahu, maparane ãma. Roma ãma dazazéb 're, hãimana sirõmo, ma tô tãma rob'ui'éré. Tidã'ázé hã ma tô sina waihu'u, ĩromhutu na hã oto. Taha wa, ma tô tãma roti, Timotiuhu ma, 'Re ĩhãimana u'ási mono si te te sina 're umhasi pese mono da, duré Zezusihi ma, te te 're romhuri wě mono da zama. Ma duré tãma waihu'u, da'madã'ã'wa na sena na 're hãimana mono da.

1-2 Ī'ra Timotiu, ĩma asawi pe hã, wa hã Paru wa ãma aima rob'ui'éré. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te sima ĩwězéb uwaibaba, ma tô ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩmorĩ da. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ma tô dama ropisutu, rowě na ĩ'rata 're dahãimana u'ási za'ra mono da, Cristu Zezusihi ãma 're danomro mono wa. Āne wa, taha wasu'u na te dama 're rowasu'u mono da, ma tô oto datěme ĩzatō.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ási, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ási mono da, duré ai'ãma 're pě'ézé u'ási zahuré mono da, rowě u'ási, ãma 're aimorĩ da.

Paru hã Timotiuhu ma, te te ĩrotizé wasu'u

3 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma, wa 're ĩwata u'ási. Marĩ na te tiwi ãma ĩ'upazém na, te te oto ĩ'ãma 're ab'madã'ã'wa mono õ wa, wa oto rowě na te tãma 're romhuri u'ási. Tane duréihã ma tô duré ĩhi'rata norĩ hã te te tãma 're romhuri za'ra. Tawamhã tãma 're ĩmreme mono wamhã, bătã na wa aima te tiwi 're rowaptērē u'ási, barana zama, te te 're aipawaptob u'ási mono da.

4 Aiwa'özém na ai'ãma ĩpo're pu'u wa, wa ĩsima rowě za'ětē, te asabu da, rowě uptabi na 're ĩhãimana mono da.

5 Duré Wanhib'apito zazei'wa na tô sena 're aihãimana mono na, wa ai'ãma po're puru. Ai'rada Ro'idi norĩ hã ma tô ana me hã Wanhib'apito zazei'wa na 're hãimana zahuré, E'unisihi me. Ta norĩ ne, tô sena Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ na, tô ĩma aiwaihu'u pese di.

6 Āne wa, wa za ãma aipo're pu'u oto, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã sōpru wa, te te aima ĩsōmrizém na, dapawaptom na tãma 're romhuri mono da. Ai'rã nhisiwi ĩnhib'rada hã te hiri wamhã, ma tô aipě'ē 're aima tisō, ĩwě hã. Taha wa, ma'ãpé asimi'ē na tãma 're romhuri u'ási mono.

7 E wasina wapahi sina 're wahãimana za'ra mono da, ma tô 'Re ĩhãimana u'ási mono hã Tipě'ézani hã te te wama 're anhomri. Mare di. Wanhiptete sina ãma 're wahãimana za'ra mono da, duré wanhimizawi pese sina 're wahãimana za'ra mono da, duré wanhimirosa'rata na hã atãma 're wahãimana za'ra mono da, ma tô te te wama 're anhomri, Tipě'ézani hã.

8 Āne wamhã, 're asisé mono õ di za, Wanhib'apito wasu'uwě hã dama 're wasu'u tô mono da. Duré ĩma 're asisé mono õ di za, ĩwasu'u na. Wanhib'apito wasu'uwě na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, ma tô dasiwi ĩnherē ni, dazazéb 're. Taha wa, wa oto te 're robzépata. Āne wa, ma'ãpé 'Re

ĩhâimana u'âsi mono hã tinhiptede te te aima ĩsõmri na, sada 're asiptete mono, ĩsine 're robzépata mono da.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō te te 're wa'anho'reptu, rowasété hawi. Ma tō duré te te sima 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwē oto 're wahâimana za'ra mono da, wawē uptabi na. E marĩ wa, ma tō sima wa'apisutu. E marĩ ĩwē hã wa te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa. Mare di. Taha wab ō di. Taré te te sima 're wa'awē mono wa, duré simizawi pese wa, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Ma tō duré wa'ãma tinhib'a'uwē za'ra. Zahadu ropoto na te te sãna'rata ō ré hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tō sima wa'ãma roti sirõmo za'ra, te te 're wa'apawapto mono da, Cristu Zezusihi nhiminho'reptuzém na hã.

¹⁰ Wanho'reptui'wa Cristu Zezusi we datēme ĩwisizém na, ma tō oto wama siwaihu'u za'ra, tinhimipawaptozbém na. 'Re ĩdadá'â za'ra mono zé wasu'u hã, pipa nherē, ma tō wawi uprosi za'ra wapahi hã, Wanho'reptui'wa hã. Duré Wanho'reptui'wai wasu'uwē hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina, ma tō wama waihu'u za'ra, rowē na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u na hã.

¹¹ Taha wasu'uwē na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩpisutu, Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ da, ĩsimiroti na te 're da'apawapto mono da.

¹² Taha wa, te te ĩpisutuzéb zarina, te ĩsina uwaimrami wa, wa oto te 're robzépata. Tane nherē, 're ĩnhisé mono ō di, ĩsada wa wasu'u'wa 're ĩmorĩ tō da. Wanhib'apito hã wa ĩsina te 're umnhasi, te te 're ĩpawapto u'âsi mono da. Ta hã ĩma waihu'u pese di, ĩwaihu'u pese na hã. Wa hã wa tō tãma ĩsihãiba nho, tō sena tãma waihu'u pese wa, te te 're ĩmadá'â mono zéb da hã, bádã ĩwa waptã'ã ō ré, apã we ĩmorĩzéb u hã.

¹³ Āne wamhã, roti tō sena hã te aima 're ĩ'awaihu'u mono hã, te za 're ĩmadá'â u'âsi mo. Cristu Zezusihi ãma 're aimorĩ wa, te za Wanhib'apito umnhasi sina, 're aihâimana mo. Te za duré 're ĩda'azawi pese mo.

¹⁴ Roti tō sena hã te aima 're ĩ'awaihu'u mono hã, wē uptabi di. Ta hã te za 're ĩmadá'â pese mo, ãma 're ĩda'apawapto mono da hã, aimawi rowasu'u na da te ãma saprĩ za'ra tō da. Taha da, te za te te 're aipawapto u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã, wapē'ē 're, 're ĩhâimana mono hã.

¹⁵ Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, uburé ĩsazei'wa norĩ hã ma tō ĩrēme za'ra. Pideru norĩ zama, ma tō Emozenihni me dame ĩrēme zahuré. Āne hã aima waihu'u pese di.

¹⁶⁻¹⁷ Onesiporuhu si ma tō tinhimipawaptozbém na nasi ĩma rowē zani. Taha wa, wa ĩsima wē, Wanhib'apito hã Onesiporu norĩ hã, duré ĩsõrõwa ãma ĩsiré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama, ĩwē na te te 're apawapto mono da. Ta hã ĩma 're sisé mono ō di, ĩwasu'u na hã. Taha wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u wei wisi wamhã, ma tō te te ĩzõ aba, te te ĩnhopētē da.

¹⁸ Āne wa, wa ĩsima wē, Wanhib'apito hã ĩwē na te te ãma tãma uwaimrami da, bádã ĩwa ĩwaptã'ázém na, dahâimanazém na te te ĩda'awaihu'uzéb da hã. Onesiporu hã ma tō marĩ mono bã nasi ĩpawapto, Épézu ãma 're ĩhâimana mono ré hã. Āne na hã aima waihu'u pese di.

2

Paru hã Timotiuu ma, roti te te tãma ĩsõmri zém na rowasu'u

¹ Ī'ra, ma'āpé ĩwapari pese, asina. Cristu Zezusihi āma wa 're wanomro. Āne wa, te za ĩsimipawaptobzéb zarina, asiptete sina āma 're aihâimana mo.

² Īnhimirowasu'u hã ma tô aipo're na 're ĩwapari mo, ĩsazei'wa norĩ nho'a te dama 're rowasu'u mono wamhã. Ta norĩ hã ahâ di. Tawamhã 're ĩ'awapari mono zé hã te za aibâ norĩ ma 're ĩ'awaihu'u mo, aima ĩ'umnhasi za'ra norĩ ma hã, tâma waihu'u pese za'ra wamhã, ĩnhimirowasu'uzém na te te duré āma 're uzusi za'ra mono da, dapawaptom na.

³ Da'wapéi'wa dama ĩ'umnha hã dasi'wapéi 're, hâimana wamhã, te te 're robzépata tō mono da, sisawi ô di za. Tane a hã, Cristu Zezusihi nhib'a'uwē na 're aihâimana mono wa, te za asina 're ĩsazei u'âsi mo, asisawi āna ĩsine 're robzépata mono da.

⁴ Da'wapéi'wa norĩ hã tinhib'apito ma te te 're romhuri za'ra mono ré hã tâma wē za'ra di, ĩsib'apito ĩsimiromhuri na te te 're awēsâmri mono da. Āne wa, tinhiromhuri upana, marĩ mono bã te te sima 're rosa'rata za'ra mono ô di za, te te sima āma 're uwaimrami za'ra mono da.

⁵ Duré, ni'wa hã dawara na hâimana wamhã, dawi watobro nherē, marĩ ĩwē hã te te sima âri ô di za, dawara na roti hã te te sina 'madâ'â ô wamhã. Dawara na roti hã te te sina ĩ'madâ'âzéb zarina si, te za marĩ ĩwē hã sima ti'â, dawi watobro wamhã.

⁶ Duré, buru na romhuri pire 'wa hã, amnho hã uburé da te ubumroi pari, ĩmorĩ'rata na te za tite da âri 'rata.

⁷ Ma'āpé, āma 're rosa'rata u'âsi mono, te aima ĩrowasu'uzém na hã. Āne wamhã, Wanhib'apito hã te za te te 're aipawapto, ahã wasu'u na hã 're awaihu'u mono da.

⁸ Ma'āpé, Zezu Cristuhu āma 're rosa'rata pese mono. Ta hã dâ'â nherē, ma tô ab're hawi hâiwa'udu, Dawihi nhihudu hã. Wanhib'apito wasu'uwē na te 're da'apo're pu'u mono wamhã, taha wasu'u na wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi.

⁹ Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwē na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, wa oto te 're robzépata. Īwasédé hã te 're 'manharĩ mono newa, wa oto 're ĩza, dazazéb 're, ĩsi'uwazi nhorō rutu na ĩpawasisi ré. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã pawasisi āna ne, te 're hâimana u'âsi. Te za da te dama āma 're rowasu'u u'âsi za'ra.

¹⁰ Te ĩrobzépata da hã ĩma pire nherē, ĩsisawi ô di, te robzépata tō da hã. Te 're robzépata mono nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwē da, te te sima ĩpisutu za'ra norĩ hã wa za te 're apawaptob u'âsi, Cristu Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da, taha zarina tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da, rowē na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

¹¹ Tô sena da te dasima 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã āne:
"Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, duré ta hã dâ'â uptabi nherē, ab're hawi hâiwa'utu wa, wa za ĩsiré 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹² Robzépada hã wa te wasina 're waihu'u za'ra mono nherē, wanhiptete sina āma 're wahâimana u'âsi za'ra mono wamhã, wa za Cristuhu siré wapire na wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra. Cristuhu zazei'ô'wa na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, tizazei'wa na te te sina 're wa'awaihu'u mono ô di za. Te za te te siwi 're wa'awē'ô oto.

¹³ Wa norĩ hã Wanhib'apito ma, wa tô wasina tâma ropisutu za'ra ni, āma 're wanomro u'âsi mono da. Tawamhã wa te wasina āma tâma 're uwaimrami za'ra mono ô nherē, Wanhib'apito hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zé hã te te wama āma

're ĩ'a'uwaimrami mono zéb da hã. Marĩ na taré te te dama ĩ'aropisutu da hã, mare di."

14 Āhã wasu'u na te za asimi'madâ'â norĩ hã āma 're ĩpo're pu'u za'ra mo. Te za duré aihâimana prédup sina tãma 're ĩ'aroti mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a 're wahâimana za'ra mono nherē, taré marĩ wasu'u na 're sisada'âbâ za'ra mono tō da. Dasisada'âbâzé hã wē ō wa, taha zarina 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za dawĩ 're si'utōrĩ, dahâimana wē zé hã.

15 Romhuri'wa nhimiromhuri hã wē wamhã, tinhimiromhuri ma, 're sisé mono ō di za. Tane te za sada 're asiptete u'âsi mo, ĩ'uwaibaba si roti tō sena na si 're da'apawpto mono da, asimiromhuri na te te 're aiwēsāmri mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

16 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarinaĩ ō na rowasu'u'wa norĩ nhiti, te za 're aihâimana mo. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za danhimirosa'rata na dasina 're dapahã za'ra, Wamama nhimiroti nhiti.

17 Ta norĩ nhimirowasu'u hã da'wa're ne, te 're hâimana. Da'wa're hã sa'ētē wamhã, te za uprosi, danhi hã. Tane, ta norĩ nhimirowasu'u hã ĩsazei'wa norĩ āma te te ropéi mono wamhã, te za tiwi uprosi za'ra, dahâimana wē zé hã. Tane, Imenezu norĩ nhimirowasu'u hã ĩretuhu nhimirowasu'u me.

18 Ta norĩ hã senai'ō na rowasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré, āne: "Tãibã, bådã ma tō ĩwa waptã'ã pa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ab're hawĩ te te ĩda'ahãiwa'utuzéb da hã. Niwab da hã te te āma sahu ō di za, te te ĩda'ahãiwa'utuzém na hã." Āne ta norĩ nhimirowasu'u hã. Taha zarina ma tō dawĩ uprosi zahuré, Wanhib'apito wasu'uwē na da te 're ĩsaze za'ra mono zé hã.

19 Tane nherē, ētē 'manharĩ na 'ri na'rada hã, siptete na 're ĩhâimana mono ne, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na 're hâimana u'âsi. Āne ĩsimiroti na rob'ui'éré hã: "Wanhib'apito hã te za tinhib'a'uwē norĩ hã tite na te te 're awaihu'u." Āne duré āma ĩrob'ui'éré hãiba amo hã: "Nĩ'wam norĩ hã Wanhib'apito nhĩb'a'uwē na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, te za tiwasédé hã rēme pese za'ra, 're nomro wē mono da oto." Āne ĩsimiroti na rob'ui'éré hã.

20 'Ri wawē āma hã piza hã ahã na te 're hâimana za'ra, ētē'ubuzi pré oru 'manharĩ hã, duré ētē'ubuzi'a prata 'manharĩ hã, duré wede 'manharĩ hã, duré zé'a 'manharĩ hã. Nima norĩ hã, marĩ da hã wē uptabi di, marĩ hã da te āma 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da hã. Duré nima norĩ hã marĩ da hã wē uptabi ō di, marĩ hã da te āma 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da hã.

21 Tane ni'wam norĩ hã te aima ĩwaihu'u mono zéb zarina, tō senai'ō na rowasu'u'wa nhimiroti hã te te siwi 're wē'ō pese za'ra mono wamhã, Wanhib'apito ma, wē uptabi di za, romhuri hã za te te tãma 're ĩ'apisutu mono da hã. Āne wa, Wanhib'apito ma, sisōmri za'ra wa, te za tãma pisutu za'ra, ĩwē na te te tãma 're dapawptob za'ra mono da.

22 Āne wa, dahãiba téb zō, dawasété zō 're ĩdasiwasutu za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana mono ō di za. Te za asina 're ĩrosa'rata u'âsi mo, aihâimana wē na 're aihâimana mono da, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana mono da zama, duré asimizawi pese na 're aihâimana mono da zama, duré rowē na si dasiré 're aihâimana mono da zama. Taha da, te za asina 're ĩrosa'rata u'âsi mo, uburé Wanhib'apito zazei'wa norĩ me, hâimana wē sina, ĩsimipawaptobzéb zō te te tiwi 're ĩrowaptērē za'ra mono norĩ me.

23 Siwa'ru marĩ na 're dasisada'âbã za'ra mono wamhã, 're dawapari mono ō di za. Āne, da te 're dazada'âbã za'ra mono wamhã, te za oto damreme na

're dasi'wapé za'ra. Āne na aima waihu'u pese di.

²⁴ Ni'wa hā Wanhib'apito ma romhuri'wa na 're hāimana mono wamhā, timreme na te te 're da'a'wapéi mono ō di za. Simizawi pese na te za dama 're hāimana, aihīni ma. Waimri na te za duré te te dama 're arowaihu'u, waptu na dazada 're sahi mono āna.

²⁵⁻²⁶ Ni'wam norī hā ĩsimiroti na hā sada 're hāimana za'ra mono wamhā, atāma te za tinhimiroti wē na te te 're pawaptob za'ra, tinhimirosa'rata na te te āma saprī za'ra da, Wamama nhimiroti hā tō sena na te te sina waihu'u za'ra da oto, ĩsimipawaptobzéb zarina. Wa'uburé norī nhib'apito hā ma tō aré tāma 're sadawa nhipese za'ra, te te sima 're ĩda'awé mono zéb uwaibaba, ĩsimiroti na 're hāimana za'ra mono da. Tane nherē, a'uwē norī hā tinhimirosa'rata na te te āma saprī za'ra wamhā, te za oto Wa'uburé nhimiroti hawi 're wairébé. Taha da, te za Wanhib'apito ma romhuri'wa hā atāma te te 're apawapto, tinhimiroti wē na hā.

3

Rob'rāsutu u, za 're ĩdahāimana wasété za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa za oto marī na aima rowasu'u, āma 're rosa'rata mono da. Nimahā na rob'rāsutu u hā romhutute wamhā, dama ropire di za.

² Āne dahāimanazé hā za: Dasima si te za marī zō 're danhopré. Duré rob'uiprazéb zō si te za da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra. Duré 'rāwi dapē'ē na, te za marī na dasina 're dawata za'ra. Duré te za da te dasima 're nharī wasété za'ra. Duré marī na dama 're danhoprub za'ra mono nherē, danhoprum na da'āma 're dawata za'ra mono ō di za. Duré damama norī nhimiroti hā da te 're wapari za'ra mono ō di za. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā da te 're wazéb za'ra mono ō di za duré.

³ Duré 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hā dama 're hāimana mono ō di za, dapē'ē 'remhā. Duré da'āma dapē'ēzézé hā dama 're hāimana za'ra mono ō di za. Duré taré te za dawasédé hā da te da'āma 're sa'ra za'ra. Duré dawasété wi dasina 're danhiptete za'ra mono ō di za. Duré dazahi u'āsi te za 're dahāimana za'ra. Duré 're ĩdahāimana wē za'ra mono norī hā te za taré dasi'upana da te 're 'ruiwapari za'ra.

⁴ Duré dasiré nherē, te za 'rāwi dasisada 're dahāimana za'ra. Duré dapē'ē 're, rosa'rata waptu na, marī ĩwasédé hā te za da te 're 'manharī za'ra. Duré danhipai u dawaihu'u pese newa, te za 'rāwi dapē'ē na dasina 're dawata za'ra. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono zawi'wa, 're danomro mono ō di za. Ta hā dama wē ō di za. Dato si dama ĩwē hā za oto.

⁵ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na 're dahāimana wē za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono newa, tazahā, da te dasima 're wē za'ra mono ō di za, tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono da hā, āma 're ĩdahāimana wē za'ra mono zéb da hā. Taha wa, te za ta norī nhiti 're aihāimana mo.

⁶ Ta norī hā hāimana nhipese na danhorōwa u te za datēme 're sihutu. Te za pi'ō norī hā tizadawa nhipese na te te 're 'rāmi za'ra. Tawamhā sib'uwu na 're hāimana za'ra mono wamhā, te za te te āma 're sasōmri za'ra. Pi'ō norī hā marī ahā na te te 're 'manharī wasété za'ra mono wa, te za robzei'ō na 're hāimana za'ra. Siwa'ru te za ta norī hā 're hāimana za'ra, te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb uwaibaba.

⁷ Pi'ō norī hā, ni'wam norī nhimirowasu'u hā te te 're wapari ze za'ra mono nherē, roti tō sena hā niwa te te ĩwaihu'u za'ra da hā, mare di za.

⁸ Duréihā ma tō aibā norī hā Mozésihi nhimiroti da, sada 're hāimana zahuré, Zanesi norī hā Zabirihī me. Tane āhāna senai'ō na rowasu'u'wa norī

hã te tō sena roti zada 're hâimana za'ra. Ta norĩ nhimirosa'rata wê hã robaba di. Duré Wanhīb'apito âma ĩsimirowasu'u hã tō senai ò di. Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te siwi 're awê'ò.

⁹Zanesi norĩ hã Zabirih me, ma tō dasiwi waihu'u zahuré ni, ĩsimiza'rese'ò na. Tane te za oto ĩsimiza'rese'ò na dasiwi waihu'u za'ra ni, senai'ò na rowasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã ta norĩ nhimirowasu'u hã da te 're wapari hã za'ra mono ò di za oto.

Paruhu nhimiroti 'rãsutu na rowasu'u

¹⁰⁻¹¹A hã ma tō ĩwaihu, ĩnhimiroti na, duré ĩhâimanazém na, duré dapawaptom na ĩnhimiromhuri na te ĩsina 're ĩroti mono zém na, duré Wanhīb'apito umnhasi sina 're ĩhâimana mono zém na, duré da'âma ĩwa'a su'u ò na 're ĩhâimana mono zém na, duré te 're ĩda'azawi pese mono zém na, duré marĩ ahã na ĩzada 're hâimana mono nherê, Wanhīb'apito âma ĩsina ĩnhiptete sina 're ĩhâimana mono zém na zama. Ma tō duré ĩwaihu, da te ĩma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã, duré te 're ĩrobzépata mono zém na hã. Ma tō duré ĩwaihu, marĩ hã ĩzò 're ĩwairébé mono zém na hã, Ātizotiza na 'ri nho'òmo nhisi âma, duré Iconizu âma, duré Risitira âma. Īpipa na da te ĩ'âma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wa, wa tō te 're robzépata za'êtê. Tane nherê, ĩdã'ã tō da, ma tō Wanhīb'apito hã nasi ĩnho'reptu a'ã.

¹²Cristu Zezusihi âma 're dahâimana wê za'ra mono da, da te dasima 're wê za'ra mono 'ru te, dasi'uihã na te za tō ĩsazei'wa norĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra.

¹³Īwasété norĩ hã, duré ĩhâimana nhipese norĩ hã te za 're siwasété pese za'ra. Īsadawa nhipese na te za da te âma 're sasòmri za'ra. Te za duré dapê'ê 're dasima 're dazadawa nhipese za'ra.

¹⁴Tane nherê, ta norĩ ne 're aihâimana mono ò di za. Tō sena roti hã ma tō dawi 're ĩ'awaihu'u mo. Taha na si te za 're aihâimana u'âsi mo. Roti hã tō sena hã ma tō asina 're ĩsazei mo. Tō sena roti na aima rowaihu'u'wa norĩ hã, aima waihu'u pese za'ra di.

¹⁵'Watébrémi na 're aihâimana mono zém hawi, aima waihu'u pese di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. Taha zarina hãiwa hawi rowaihu hã te aima 're hâimana, asò'reptuzé hã asina ĩ'uwaimramizéb da hã, Cristu Zezusihi zazei'wa 're aimorĩ wa.

¹⁶Uburé ĩsimiroti wê na rob'ui'ére hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si, te dama 're hâimana za'ra. Āne wa, ĩsimiroti mono bâ wê di, roti tō sena na, da te âma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hã. Duré wê di, ĩsimiroti hã, danhimiroti tō senai'ò na, da te dama âma 're ĩrowaihu'u za'ra mono zéb da hã. Duré wê di, ĩsimiroti hã, dahâimanazém na da te 're upa za'ra mono wamhã, da te dama âma 're ĩroti za'ra mono zéb da hã, âma 're ĩdahâimana wê za'ra mono da hã oto.

¹⁷Taha da, te dama 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, tãma ĩromhuri'wa norĩ ma ĩwaihu'u pese zéb zarina, ĩwê na te te tãma âma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hã.

4

¹⁻²Wa za oto marĩ hã aima ti'ru, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, Cristu Zezusihi nho'a zama. Nimahã bâta na te za Cristu Zezusi hã dahâimanazém na da'awaihu'u, dawasété na, dawê na zama. Taha zarina, te za aihĩni norĩ ma dama arowairébé, dahãiba ré norĩ ma, duré adã'ã norĩ ma zama. Wanhīb'apito hã te za wei mo apã, Danhib'apito uptabi na oto dama 're sãmra mono da. Āne wa, wa za aima ti'ru. Ma'ápé, Wanhīb'apito wasu'uwê na dama

're rowasu'u u'âsi mono za. Asô danhimiparizém na, duré asô danhimipari ô zém na zama, te za Wanhîb'apito wasu'u'wê na 're îda'apo're pu'u u'âsi mo. Da'âma aiwa'a âna, te za asimiroti na 're îda'apawapto mo, dawasété na 'râwi 're dasisâmri za'ra mono da, dawasédê hã da te 're rême pese za'ra mono da, dawê na si oto 're dahâimana za'ra mono da.

³ E marî wa, wa âne aima ti'ru. Nimahã na hã sena roti hã da te 're wapari ze za'ra mono ô di za. Rowasu'u hã da te 're îwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te za da te 're wapari za'ra. Dama rowahutu'wa da, te za da'ahã na da te dasima 're pisutu za'ra, rowasu'u hã da te 're îwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te te dama 're wasu'u za'ra mono da.

⁴ Roti tó sena uptabi hã te za da te 're rême za'ra, da te 're wapari za'ra mono tó da, dahi'rata norî nhimirob'râzarô'tó rata si, da te 're wapari za'ra mono da oto.

⁵ Ta norî ne 're aihâimana mono ô di za. Asimiza'rese te za 're aihâimana mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madâ'â mo. Duré, Wanhîb'apito zazei'wa 're aimorî 'ru te, da te aima 're rob'manharî wasété za'ra mono nherê, 're asisawi mono ô di za, 're robzépata mono tó da hã. Te za duré Wanhîb'apito wasu'u'wê na 're îda'apo're pu'u u'âsi mo, 'Re îhâimana u'âsi mono te te aima îpisutuzéb zarina, asimirohmuri na tâma âma 're uwaimrami mono da.

⁶ Wa za oto aima îsiwasu'u. Înhîbâdâ hã romhuture di oto. Wanhîb'apito zadawa wasu'u'wa 're îmorî 'ru te, za da te dasiwi îwîrî nherê, îdâ'â tó da, îsisawi ô di za.

⁷⁻⁸ 'Re dasi'wamhâri za'ra mono wa, danhiptete na dasiwi 're îdawairébê mono ne, wa tó wa hã înhîptete na 're îpusi. Duré dawara na dawî îwatobro ne, wa 're îhâimana, Wanhîb'apito ma, înhimirohmuri na te îsina tâma uwaimrami pari wa. Cristu umnhasi sina, wa tó duré 're morî u'â, âsimiroti 'madâ'â sina. Ni'wa hã dawara na dawî watobro wê te, te za ropsu 'manharî hã sô tihâiba, da te âma îsôprezéb da hã. Tane, te marî îwê uptabi hã îzô 're hâimana, Wanhîb'apito ma, înhimirohmuri na te îsina tâma uwaimrami wê te. Nimahã na te za bâdâ hã îwa waptârã, Wanhîb'apito apâ we îmorîzéb da hã, dahâimanazém na te te îda'awaihu'uzéb zarina, te te dama î'arowairébézéb da hã. Tawapsi, ta hã wê uptabi wa, te za marî îwê uptabi hã îma pisutu, îuwaibaba si. E îma si te za pisutu. Mare di. Aihîni Wanhîb'apito zawî te, wei îmorîzéb zô 're îsimipari za'ra mono norî ma zama, te za duré marî îwê uptabi hã tâma pisutu za'ra.

Paru hã Timotiuhu ma, marî na te te îpo're pu'uzém na rowasu'u

⁹ Ma'âpé, asima rowairébê su'u, we îtême aimorî su'u da, îzabu da.

¹⁰ Demasi hã î'âma sapa'a ô di oto. Ma tó îwi watobro, Tesaronita na 'ri nho'ômo nhisi u morî da, marî hã te te sima awê wa, taha na oto 're morî da. Teresêti hã ma tó mo, Darasiza na danhipti'a nho'ômo nhisi u. Titu hã ma tó duré mo, Damasiza na danhipti'a nho'ômo nhisi u.

¹¹ Rucasihi si te î'rata nhamra. Âne wamhã, Marcusihi zô rowaimrami mono za, sôpêtê da, asiré we saprôni da, înhimirohmuri na te te 're îpawapto mono da.

¹² Wa hã wa tó Titicu hã satô, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi u morî da.

¹³ Tawamhã, we aimorî wamhã, îsi'ubuzé hã we îma âri za, Capuhu nhorôwa âma te îrême hã, Torowadi na 'ri nho'ômo nhisi âma. Îbaihã zama, we îma duri za. Îbaihã hã romhã 'manharî hã, îma wê uptabi wa, ta norî zama we îma duri za.

¹⁴ Aresādiri hā ma tō ĩwi ro'wa'rutu pese, ĩsi'uwazi na romhuri'wa hā. Wanhib'apito si te za tāma āma wa'rā, marī te te ĩma ĩ'ab'manharī wasété zé wa'rāmimhā.

¹⁵ Taha aibā hā ma tō wanhimirowasu'u na hā wazada tihāiba, sahi sina. Ma'āpé tiwi 're asi'madā'ā pese mono za.

¹⁶ Da'āma rowairébé'wai ma, ĩsiwasu'u 'rata wamhā, ĩhāimana wasété ō zém na hā, ni'wa hā ĩ'āma sapa'a ō di aré, tinhimiroti na ĩ'āma sime da. Aihīni ma tō ĩwi sina tipahā za'ra. Tane nherē, te ĩsima wē ō di, da te ĩrēmezém na te te dama āma ĩ'awa'rāmi da hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

¹⁷ Da te ĩrēme za'ra nherē, ma tō Wanhib'apito hā ĩ'rata tihāiba, te te ĩnhiptete da, 'ri para zudezu'ō norī ma, te rowasu'u da, Wanhib'apito wasu'uwē na. Āne wamhā, ma tō Wanhib'apito hā ĩnho'reptu, ĩdā'ā tō da a'ā.

¹⁸ Tane te za Wanhib'apito hā duré rowasété hawi ĩnho'reptu, hāiwa u te te ĩ'āwisi wē da, tinhib'a'uwē norī te te 're ĩ'ab'madā'ā mono zéb u hā. Ta hā wē uptabi wa, aihīni wa za āma 're wawata u'āsi za'ra.

Paru hā sisa'u te te ĩdazawizém na rowasu'u

¹⁹ Ma'āpé ĩma sawi zahuré na, Prisira norī hā Atiraha me. Duré ĩma sawi za'ra na, Onesiporuhu nhorōwa 're, 're ĩhāimana za'ra mono norī hā.

²⁰ Erasitu hā ma tō ĩza'u nhamra, Corītu na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Toropimu hā hāzé wa, wa tō tirē, Miretu na 'ri nho'ōmo nhisi āma.

²¹ Ma'āpé, niha asina rosa'rata, rowa'u'u wahā 're sa'wari mono ō ré, we aimorīzéb da hā. Wasiré ĩsazei'wa norī hā te āma asawi za'ra, Eburu, duré Pudeti, duré Rino, duré Caradiza. Uburé ĩsazei'wa hāiba amo norī hā te duré āma asawi za'ra.

²² Timotiu, wa ĩsima aiwē, Wanhib'apito hā 'rāwi aipē'ē 're, 're ĩsāmra mono na, asina 're waihu'u u'āsi mono da. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono wi, wa tō te tiwi 're waptērē u'āsi, ĩsimizawizé hā uburé ai'āma za'ra wa'aba 're hāimana u'āsi mono da.

Titu Tituhu ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ hā Paru hā aibâ ĩprédupté ma, ma tō rob'ui'éré, Titu na ĩsisi ma. Ta hā Paruhu siwadi uptabi, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri na ĩpawapto'wa (Darasiza. 2.1-3). Titu hā zudezu ō di. Ta hā deredu na ĩwaptērē. Tereta na rob'ré za'iti nhisi āma, ma tō Zezusihi zazei'wa norī hā 're hâimana za'ra. Tame ma tō Paru hā Titu hā tirē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri hā te te 'manharī da. Ā ĩbaihâ na ma tō tâma rob'ui'éré, Tereta āma hā te te 're da'ab'madâ'â wē mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī hā te te 're apisutu mono da, ĩsazei'wa norī 'madâ'â'wa da hā.

Paru hā wama zama, ma duré waihu'u za'ra, āne: Nĩ'wam norī hā si'uihâ na tinhiptete na tiwasété wi hā 're wairébé waihu'u mono ō di. Tazahā 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā wama ĩsōprub za'ra zém na si wanho'reptuzé hā Cristuhu dâ'ázém na si.

¹ Wa hā Paru, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa 're ĩmorī, wa āma aima rob'ui'éré. Zezu Cristu hā ma tō ĩpisutu, te te datême ĩzatōrī da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī u, te tâma 're apawapto mono da, Wanhib'apito umnhasi sina 're hâimana za'ra mono da, duré Wanhib'apito āma tō sena rowasu'u wē na te 're apawapto mono da, āma 're nomro wē mono da. Taha da, ma tō datême ĩzatō.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā sadawa nhipese ō di. Marī te te apoto mono ō ré, ma tō tizazei'wa norī āma sima roti siro, rowē ĩsi'utōrī'ō āma ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Taha zō si, wa wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra.

³ Tawamhā bādâ ma tō oto ĩwa waptārā, te te dama ĩwaihu'uzéb da hā, āhā wasu'u hā. Taha wa, ma tō we ĩma tisō, tinhimiroti hā, ĩsadawa para te dama 're sadawa wasu'u mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā Wa'anho'reptui'wa hā.

⁴ Titu, taha wa, wa āma aima rob'ui'éré. Te ĩ'apawaptozbéb zarina, wasiré Wanhib'apito zazei'wa 're aimorī wa, ĩ'ra na wa asisi, asawi te.

Wamama ma, wa ai'āma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hā ai'āma 're hâimana u'âsi mono da, rowē u'âsi, āma 're aimorī da.

Cereta na rob'ré za'iti nhisi āma, Titu te te 're ĩdapawapto mono zé wasu'u

⁵ Titu, Cereta na rob'ré za'iti nhisi āma wa tō airē, tame asāmra da a'â. E marī da. Romhuri hā ĩ'uwaibaba dama hiri da. Duré ĩprédum norī hā 're apisutu mono da, 'ri nho'ōmo mono bā ĩsazei'wa norī te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Tawamhā te aima ĩrotizéb zarina si, te za oto 're ĩ'apisutu mo.

⁶ Āne wa tō aima roti, ta norī āma. Wē na 're ĩnomro mono norī si te za 're ĩ'apisutu mo, da'madâ'â'wa da. Wē na 're nomro mono wa, ĩwasédé hā da te āma 're ĩsa'ra mono ō norī si, te za 're ĩ'apisutu mo. Timro uptabi si te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono norī si, te za 're ĩ'apisutu mo, da'madâ'â'wa da hā. ĩ'ra norī hā tō sena ĩsazei'wa 're ĩnomro mono norī mama si, te za 're ĩ'apisutu mo. ĩ'ra norī hā po're ō wamhā, duré te te 're rowasutu za'ra mono wamhā, te za ĩwasu'u na da te āma 're ropé. Tawamhā ta norī mama hā 're apisutu mono ō di za, da'madâ'â'wa da hā.

⁷ Da'madâ'â'wa norî hã te za dama 're hâimana wê za'ra, 're nomro wasété mono wa, da te dasiwi 're wê'ô tã za'ra mono da. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, te te 're da'madâ'â za'ra mono wa, dama 're hâimana wê za'ra mono di za. Æne te za 're nomro, da'madâ'â'wa norî hã. Dama pire wê te, 'rãwi sina 're wata za'ra mono ô di za. Duré hâimana nhiti'ru na 're hâimana za'ra mono ô di za. Duré âzézei'wa na 're nomro mono ô di za. Duré sahi wa, te te 're dahã za'ra mono ô di za. Duré sadawa nhipse na te te dama 're rob'rãmi za'ra mono ô di za.

⁸ Te za duré te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré 're nomro wê mono da si, te za te te sina 're rosa'rata za'ra. Duré hâimana prédum na, te za 're hâimana za'ra. Te za duré dama 're hâimana wê za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si te za 're nomro wê. Duré tihãiba na te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wê mono da.

⁹ Wanhib'apito wasu'uwê, te dama 're ãwasu'u mono hã tã sena. Taha wa, te za da'madâ'â'wa norî hã ãwasu'uwê hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, ã'uwaibaba si te te dama ãma 're roti za'ra mono da, rowê na si Wanhib'apito ãma 're danomro mono da, duré 're siwaihu'u za'ra mono da, tinhimiroti na te te 're ã'upa za'ra mono norî hã.

¹⁰ Æhãna te aibã norî hã ahã na 're hâimana za'ra, ãsazei'wa nherê, Wanhib'apito nhimiroti na te te 're ãwawapari za'ra mono ô norî hã. Ta norî nhimirowasu'u hã dama ã'uwaibaba ô di. Tizadawa nhipse na te ta norî hã te te dama 're rob'rãmi za'ra. Æne te 're dahãimana za'ra da'ahã na, zudezu na 're ãdapoto za'ra mono hã.

¹¹ Taha wa, te za ta norî wi 're ã'azawi mo, aimawi na ãsazei'wa norî ma te te 're rowasu'u za'ra mono tã da. E marî wa. Ta norî nhimirowasu'u zarina, ma tã ni'wam norî hã 're sipa za'ra, roti tã senai'ô niwî, damama siré 're ãdahãimana za'ra mono norî hã. Aimawi rowasu'u'wa norî hã rob'uprazé hã da te tãma 're sãmri za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra, rowahutu wa'rãmi.

¹² Cereta nhihudu hã tã sena na ma tã tisiré norî hâimanazém na rowasu'u. Æne te tinha, romhã ré dapo're pu'u'wa hã: "Cereta nhihudu norî hã sadawa nhipse na te 're nomro. Abaze zahi ne, te duré 're nomro, sahi u'âsi. Wa'a za'ra nherê, te tisa zô si 're sãpré." Æne te dawasu'u, romhã ré dapo're pu'u'wa hã.

¹³ Æsimirowasu'u hã tã sena. Taha wa, aimreme pire na te za ãsazei'wa norî ma 're ã'aroti mo, Wanhib'apito nhimiroti si te te 're sazei pese za'ra mono da, rowê na ãma 're hâimana za'ra mono da.

¹⁴ Zudezu norî nhimirob'rãzarôtô 'rada hã tã senai ô wa, te te 're wapari za'ra mono ô di za, ãsazei'wa norî hã. Duré Wanhib'apito ãma tã sena roti hã te te siwi 're ãwê'ô za'ra mono norî nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono ô di za.

¹⁵ Danhimirosa'rata wê u'âsi 're danomro mono wamhã, uburé marî ãwê na 'rãwi ãma 're dasiwasété za'ra mono ô di za. Tane nherê, danhimirosa'rata wasété u'âsi 're danomro mono wamhã, marî wê nherê, da te ãma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, te za 'rãwi ãma 're dasiwasété za'ra, ãsazei'ô'wa norî hã. Tane nherê, dawasété na 'rãwi 're siwaihu'u za'ra mono ãna, te za 're dahãimana za'ra.

¹⁶ Ta norî hã te 're siwasu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãwaihu'u za'ra na. Tane nherê, 're nomro wasété mono wa, tã senai ô di, 're ãsiwasu'u za'ra mono zé hã. Te te 're ãda'ruiwapari za'ra mono zép si, te tãma 're hâimana za'ra. Duré po're'ô u'âsi te 're nomro. Marî ãwê hã te te 're 'manharî waihu'u za'ra mono ô di, ta norî hã.

2

Rowasu'u uwaibaba na si rowasu'u

¹ Titu, rowasu'u uwaibaba si te za Īsazei'wa norĩ ma 're ĩrowahutu mo, āma 're nomro wē mono da.

² Aibā ĩhi norĩ ma, te za 're ĩ'aroti mo, hāimana prédum na 're hāimana za'ra mono da, tiwasété wi sina 're siptete za'ra mono sina, 're hāimana za'ra mono da. Wanhib'apito nhimiroti si te za duré te te 're sazei pese za'ra, ta hā tō sena wa. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Marĩ hā sada 're hāimana za'ra mono nherē, Wanhib'apito āma si te za 're hāimana u'āsi za'ra.

³⁻⁴ Pi'ō ĩhi norĩ ma zama, te za duré 're ĩ'aroti mo, hāimana wē uptabi na 're hāimana za'ra mono da. Te te 're dawasu'u wasété za'ra mono ō di za, dama. Āzézei'wa 're hāimana za'ra mono ō di za. Roti wē na si te za ĩ'ra ré norĩ hā te te 're pawaptob za'ra, timro hā duré ĩ'ra norĩ zama te te 're sawi pese za'ra mono da.

⁵ Te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wē mono da, ĩ'ra ré norĩ hā. 'Ri 're, romhuri wē 'wa te za 're hāimana za'ra. Duré timro mreme te za te te 're 'madá'ā pese za'ra. Tawamhā da te tāma 're nharĩ wasété za'ra mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na oto 're nomro wē mono wa, ĩ'ra ré norĩ hā.

⁶ 'Ritēi'wa norĩ ma zama, te za duré 're ĩ'aroti pese mo, sina 're siptete za'ra mono sina, 're nomro wē mono da.

⁷ A hā aihāimana wē na, te za dama āma 're asanho mo, asirā zarina si 're danomro wē mono da. Dama 're rowahutu mono wamhā, aimreme tō sena na si, te za dama 're ĩrowahutu mo.

⁸ Īwasu'u uwaibaba si, te za dama 're ĩrowahutu mo, da te aima 're nharĩ za'ra mono tō da, taré da te aima 're nharĩ za'ra mono wa, timreme niwĩ wawé'ō'wa norĩ hā 're siséb za'ra mono da.

⁹ Īwada'uri zarina si, pawa'ābā āna dama romhuri'wa norĩ ma zama, te za 're ĩ'aroti mo, tinhib'apito mreme hā te te 're waparĩ pese za'ra mono da, ĩsimiromhuri na te te 're wēsāmri za'ra mono da, ĩsib'apito hā. Romhuri'wa norĩ hā timreme na te te tāma 're wa'rāmi za'ra mono ō di za, tinhib'apito ma hā.

¹⁰ Duré marĩ hā tinhib'apito wi te te 're simi'uri za'ra mono ō di za. Te za te te tāma 're romhuri wē za'ra, te te tiwi 're upa za'ra mono āna. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina si 're nomro wē mono wa, te za Wa'anho'reptui'wa nhimiroti wē na 're dawata za'ra.

¹¹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō dama siwaihu'u, tinhimizawi pese zém na, uburé te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hā.

¹² Ta hā te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō wama waihu'u, wa te 're rēme pese za'ra mono da, Īsazei'ō'wa norĩ hāimanazé hā, dawē te, wawasété zō wa te 're rowasutu tō za'ra mono da, ti'ab ré wasina 're wanhiptete za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si 're wanomro wē mono da.

¹³ Āne wa za 're wanomro, Wa'anho'reptui'wa zō wanhimipari sina. Wa za rowē u'āsi 're wahāimana za'ra, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina. Rowa'a za'ētē ré, apā wei morĩ wapsi, wa za watōmo na 'madá'ā za'ra ni, danhipai u 're ĩhāimana mono hā, Wanhib'apito Zezu Cristu hā.

¹⁴ Ta hā ma tō wazada sisō, wazada dā'ā da, 're ĩwanomro wasété mono hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ĩsib'a'uwē si 're wahāimana za'ra mono da. E marĩ da. Sena na 're wanomro mono da oto, duré wawa'a āna ĩwē na wa te 're dapawaptob za'ra mono da.

¹⁵ Īnhimiroti zarina si, te za 're ĩda'apawapto mo, Wanhib'apito āma 're danomro wē mono da. 'Re danomro wasété mono tō da, te za dawĩ 're ĩ'azawi

pese mo. Wanhîb'apito zadawa para te za aimreme pire na dama 're î'aroti mo, asimiroti wapu wa, da te dasiwi 're aiwê'ô za'ra mono tō da, dama 're î'aroti mono na hā.

3

Îsazei'wa norî hā 're îhâimana wê za'ra mono zé wasu'u

¹ Titu, Îsazei'wa norî hā te za 're î'apo're pu'u u'âsi mo, dama îpire norî nhimiroti si te te 're wapari pese za'ra mono da, roti'wa norî nhimiroti zama. Simi'ê na te za îmreme hā te te tâma âma 're uwaimrami za'ra.

² Duré te te 're dabâsi wasété za'ra mono ô di za. Te te duré 're dazada'âbâ za'ra mono ô di za. Simizawi pese na si, te za 're hâimana za'ra. Duré waimri na te za uburé dama 're hâimana za'ra, hâimana wê na.

³ Wa norî zama, Cereta nhihudu norî ne, wanhimiza'rese âna, wa aré 're wanomro. Wapo're'ô u'âsi, wa aré 're wahâimana za'ra. Dazadawa nhipese na ma tō da te wama 're rob'râmi za'ra. Uburé marî hā sipu'u pese na, wa tō aré wa te wasima 're wê za'ra, îwê newa, âma wama 're robze za'ra mono da. Wa tō duré wa te dama 're rob'manharî wasété za'ra. Danhimarî na da'ruiwapari hā ma tō wama 're hâimana za'ra duré. Wawasédé wa te 're 'manharî za'ra mono 'ru te, ma tō da te 're wariwapari za'ra aré. Wa norî hā wa tō duré asa wa te 're da'ruiwapari za'ra aré.

⁴ Tane nherê, wawasété na 're wanomro mono nherê, tinhoprubzém na ma tō dama 're siwaihu'u, 'Re îhâimana u'âsi mono hā Wanho'reptui'wa hā. Duré uburé te te 're îda'azawi pese mono zém na zama, ma tō dama 're siwaihu'u.

⁵ 'Re îwanomro wasété mono hawi, ma tō te te 're wa'anho'reptu. E 're wanomro wê mono wa, duré e wa te dama 're rob'manharî wê za'ra mono wa, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Mare di. Wa'âma 're îpê'êzé mono zarina, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Tipê'êzani te te wama 're î'anhomri mono na, ma tō wapê'ê 're te te 're wa'apoto té. Wawasété hawi, ma tō wapê'ê 're, te te 're wa'upsô, âma 're wanomro wê mono da oto.

⁶ Sôpru uptabi wa, ma tō wei wama te te 're anhomri Tipê'êzani hā, Zezu Cristu te te 're îwa'anho'reptui mono zéb zarina. Wê uptabi di, Îpê'êzani hā.

⁷ Wawasété na 're wanomro mono nherê, ma tō te te 're wa'azawi pese, 'Re îhâimana u'âsi mono hā. Taha wa, ma tō te te 're wa'awêsâmri, wawasédé hā te te oto wa'âma 're î'ab'madâ'â mono ô zéb zarina, rowê îsi'utôri'ô âma î'rata 're wasi'ubumroi u'âsi mono da. Taha wa, wa za wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, î'rata 're îwasi'ubumroi u'âsi mono zéb zô hā.

⁸ Te aima îrowasu'uzé hā tō sena.

Taha wa, te za Îsazei'wa norî ma 're î'aroti mo, marî wê na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono da. Te aima 're îrowasu'u mono zé hā wê uptabi di, dama 're îrowê za'ra mono zéb da hā.

⁹ Ni'wam norî hā zudezu norî hi'rata norî nhisi wasu'u na, te âma 're sisada'âbâ za'ra. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti, zudezu norî ma 're îhâimana za'ra mono na zama, te duré 're sisada'âbâ za'ra. Âne wamhā, dama 're îrowê za'ra mono zé hā, mare di. Taha wa, marî na 're îdasisada'âbâ za'ra mono zé hā, 're wapari mono ô di za.

¹⁰ Âté ni'wa hā te za aimawi tinhimirowasu'u na te te 're ro'wa'rutu, Îsazei'wa norî wi. Taha zarina, Îsazei'wa norî hā sima âma 're siwanhizari za'ra mono wamhā, te za tâma 're î'aroti mo, âne na te te dama 're rowasu'u tō mono da. Taha parimhā te te aiwapari ô wamhā, te za duré tâma âma îsahu. Taha na duré te te aiwapari ô wamhā, ma'âpé, tiwi 're asi'madâ'â pese mono. Tawamhā îsiré 're aihâimana mono ô di za oto.

¹¹ E marĩ wa. Tãma roti nherẽ, te te ĩ'aiwapari õ na, waihu'u wa. Roti sena hawi sipai wa, te za ĩwaseté na dasiwi waihu'u ni.

Paru hã, Tituhu ma te te ĩrowaihu'u 'rãsutu zé

¹² Nimahã na, wa za aibã hã atẽme satõ, até Atemasi hã, até Titicu hã. Taha wa, ma'ãpé rosa'rata, we aimorĩ da, wasisõpêtê da, Nicopuri na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Taha na wa tõ ĩsima rosa'rata, rowa'u'u wahã nomro ré, tame ĩnhamra da.

¹³ Duré aibã norĩ hã pawaptob zahuré na, Zena norĩ hã Aporuhu me. Danhimirob'manharĩzém na dawasu'u'wa, te 're hãimana, Zena hã. Marĩ hã aima ĩhãimana zarina, te za ĩpawaptob zahuré, marĩ hã tãma hãimana zahuré õ wa, ĩnezbéb da hã.

¹⁴ Wa tõ ĩsima wẽ, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã marĩ zõ dawi 're ro'wanhi'riti za'ra mono wamhã, te te 're dapawaptob za'ra mono da, taré 're hãimana za'ra mono tõ da, dapawaptob ãna.

¹⁵ Uburé ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ma tõ timreme na ãma asawi za'ra. Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã wa wamreme na ãma sawi za'ra ni, wazawi'wa norĩ hã.

'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, wa aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptẽẽ u'ãsi, aihĩni te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'ãsi ãma 're anomro aba mono da.

Piremo Piremohõ ma, Paru te te ïrob'ui'érézé Ïbaihã wasu'uzé

Duréihã ma tô aibã norĩ hã da te 're uipra za'ra, pi'õ norĩ zama, te te dama 're romhuri za'ra mono da. Taré dasa si, duré da'uzazép si ma tô da te tãma 're sômri za'ra. Romhuri wa'ã hã da te tãma 're sômri za'ra mono õ di. Ma tô duré da te tiwi 're rosawi za'ra, nimomo si'uihã na 're wairébé mono tô da. Æne wa, ma tô robzei ãna 're hãimana za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Tawamhã nimomo apito norĩ hã te te satõrĩ za'ra õ nherē, si'uihã na 're wairébé mono wa, te za sada 're sahi za'ra. Taha wa, te za dama 'ru za'ra, da te sôpêtê za'ra wa, apã da te simroi mono da. Tawamhã apito hã te za nasi hã za'ra âté, romhuri'wa norĩ hã si'uihã na 're wairébé mono 'ru te.

Æne hã tãma waihu'u pese wa, ma tô Paru hã rob'ui'éré, Piremohõ ma. Ta hã ma tô aré uipra aibã hã, Onezimo na ïsisi hã, tãma ïromhuri'wa da hã. Tane nherē, ma tô tiwi watobro Onezimo hã, nimomo morĩ da. Morĩ wamhã, Paruhu u ma tô wi. Tawamhã Zezusihi wasu'uwê hã ma tô tãma wasu'u, Paru hã. Taha zarina, ma tô Onezimo hã saze. Taha wa, ma tô Paru hã Piremohõ ma rob'ui'éré, te te ãma waihu'u da, Onezimohõ hãimanazép tém na hã. Piremo hã duré ïsazei'wa. Taha wa, Paru hã ma tô tiwi rowaptê, Piremohõ wi, te te âri wê da, Onezimo hã apã ï'rata 're sãmra mono da, ïsiré ïsazei'wai wa oto.

1-2 Piremo, a hã wasiwadi wama asawi pe, duré wasiré Cristu Zezusihi ma romhuri'wa. Æhãna, wa hã Paru, wa za asawi, ïnhimi'ui'éré na. Wano hã Timotiuhu me, wa za asawi ni. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ, asõrõwa u siré 're ïsi'rã'õtõ mono norĩ zama, wa za ãma sawi za'ra ni. Duré wahidiba hã Apiza hã wa za ãma sawi ni. Duré aibã hã Atipu hã wa za ãma sawi ni. Ta hã te duré wasiré Wanhib'apito ma, te te 're romhuri pese. Wa hã Zezu Cristuhu ma romhuri'wai wa, ma tô dasiwi ï'âri ni. Dazazéb 're ma tô duré dasiwi ïnherē ni. Tawamhã dazazéb 're, ïnhamra ré, wa za aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

3 Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ïsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi mono da, rowê u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

4-5 Piremo, asawi di. Æhãna wa za aima waihu'u, Wamama ãma ïwatazém na, ai'ãma hã. Aiwasu'u wê hã ma tô we nasi ïtème waptãrã. Wanhib'apito Zezusihi zazei'wa te, u, 're aimo. Te duré, u, 're ï'azawi pese mo, uburé ïsazei'wa norĩ hã. Taha wa, aiwasu'u wê hã we ïtème 're waptã'ã mono wa, ïto ti, wa hã. Duré 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're ïmreme mono wamhã, wa duré ãma 're ïwata u'âsi, ïnhib'apito ãma.

6 'Re ïhãimana u'âsi mono hã ma tô uburé Cristuhu zazei'wa norĩ ma 're sôpru, uburé marĩ ïwê na. A hã, Cristuhu zazei'wai wa, wa oto wasiré 're wahãimana za'ra. Tawamhã, wa ai'ãma 're ïmreme, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, te te aima 're awaihu'u pese mono da, aipê'ê 're, uburé marĩ ïwê hã Cristuhu zazei'wa norĩ ma, te te 're ï'anhomri mono hã.

7 A hã ïno. ïma asawi di. 'Re asimizawi pese mono wa, ïto ti. ïtoi uptabi di, ïpê'ê 'remhã. Taha wa, ïma rowê uptabi di. Duré uburé ïsazei'wa norĩ hã robze na oto 're si'ubumroi mono wa, marĩ na a hã 're apawapto mono wa, ïtoi uptabi di, aima.

⁸ Tawamhã, marĩ na wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptê. Wa hã asiré Cristuhu zazei'wai wa, adub'rada, wa oto 're mo. E taha wa, wa za âma aima ti'ru, marĩ hã 'manharĩ da. Mare di. Te âma aima 'rui õ di za.

⁹ Īma asawi pese wa, wa hã Paru, dazazéb 're ĩnhamra nherê, Cristu Zesusihi zadawa wasu'u'wai wa, wa za taré aiwi rowaptê, asi'uihã na si marĩ hã 'manharĩ da.

¹⁰ Âne âhãna Onezimohõ âma, wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptê, Onezimohõ ma. Cristuhu zazei'wa te oto 're mo, ta hã. Wanhib'apito wasu'uwê hã wa tô tâma waihu'u, dazazéb 're ĩnhamra ré. Ma tô saze. Taha wa, ĩ'ra ne, wa ĩsina te 're waihu'u oto, Onezimo hã.

¹¹ Te te aima 're romhuri zei mono âna, te aré 're mo, Onezimo hã. Taha wa, aima wê õ di aré. Tazahã, aimawi ĩhãimanazé hã oto. Ma tô api'ra. Taha wa, aima wê di za oto. Īma zama duré wê di.

¹² Īma sawi di duré. Īma sawi uptabi nherê, âhãna wa za oto Onezimo hã atême satõ, ai'rata 're sãmra mono da, apã.

¹³ Ī'rata 're sãmra mono 'wa'âhã, te aré te te 're ĩpawapto, ai'upana. Te te 're ĩpawapto mono da, wa tô ĩsima wê, dazazéb 're ĩnhamra ré, wa hã ĩwasu'u wê 'wai wa.

¹⁴ Tane nherê, te za asi'uihã na si tâma ĩpisu, apã we ĩtême satõrĩ da, aima wê wamhã. Aima wê õ wamhã, mare di za. Âne wapsi, ĩma wê di za. Wa hã te âma pisutu õ di. Mare di.

¹⁵ Ta hã Onezimo hã ma tô aré airê. Âté syry na asiti 're sãmra mono nherê, wê di. E marĩ wa, wê di. Atême wisi wapsi, âté te za oto ai'rata 're sãmra u'âsi. Taha wa, aima wê di za oto, âté.

¹⁶ Cristuhu zazei'wa te za oto 're mo, Onezimo hã. Pawa'âbã âna aima romhuri'wa si 're morĩ õ di za oto. Cristuhu zazei uptabi 'wa oto 're morĩ wa, wano te za oto 're hãimana, Onezimo hã. Tô sena sawi di, ĩma. Tawamhã aima sawi uptabi di za oto, ta hã. Asiré ĩsazei'wai wa, ano te za oto 're mo, asiré.

¹⁷ Âhãna, wa za aiwi rowaptê, Onezimohõ ma. Ma'âpé, atême wisi wi, sawi na za, ai'rata apã 're hãimana u'âsi mono da oto. Wa hã asiré ĩsazei'wai wa, atême ĩwisi 'wa'âhã, te aré ĩzawi. Tane te za ĩsawi, Onezimo hã, apã aima 're hãimana mono da.

¹⁸ Âté ai'rata sãmra ré hã, ma tô marĩ hã aiwi wasété. Âté marĩ, ma tô aiwi ti'ã, asiti morĩ õ ré. Sena wamhã, ma'âpé we ĩma waihu'u za, apã ĩwa'âbázéb zarina te aima sãmri da, ĩsõwa're're, Onezimohõ upana.

¹⁹ Tô sena, ĩmreme hã. Wa hã Paru hã wa za aima wa'ã. Âne wa oto aima rob'ui'éré, waihu'u da. A hã, Zesusihi zazei'wa. Âhãna Zesusihi wasu'uwê zarina, robze na te oto 're aimo, ĩwasu'uwê hã te aima waihu'u wa, wa hã.

²⁰ Taha wa, wa âne aima roti. Duré wa aiwi rowaptê, Onezimohõ ma, sawi da, duré ai'rata 're sãmra mono da, a hã ĩno, Cristuhu zazei'wai wa. Âne wamhã, wê di za ĩma.

²¹ Âne, wa aima rob'ui'éré, ĩnhimiroti hã waihu'u da. Zahadu wapsi, uburé 're ĩ'ab'manharĩ wê mono zé hã, Onezimohõ âma hã, ĩnhimiroti zarina hã wa za waihu'u. Âté ĩnhimiroti zarina si õ di za. Âté asi'uihã na asimirosa'rata zarina zama, te za tâma ĩ'manharĩ wê.

²² Duré misi wa za aiwi waptê. Ma'âpé, daza'warizé hã ĩma pisutu, ai'rata za'ra wa'aba a'ã ĩnhamra da. A norĩ wa'wa hã ma tô duré ĩma 're ĩrowaptêrê za'ra wa'aba mo, hãiwa u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi, te te ĩzatõrĩ da, dazazém hawi atême za'ra wa'aba, ĩmorĩ da apã. Taha wa, wa sô mapa, ĩmorizéb zõ,

atēme za'ra wa'aba, ĩma 're ĩrowaptēre za'ra wa'aba mono zéb zarina, āma ĩmorĩ da apā. Āne si.

²³ Āhāna Epaprasi hā te āma asawi. Ta hā duré Cristu Zezusihi wasu'u'wai wa, dazazéb 're te nhamra, ĩme.

²⁴ Marcusi hā te duré āma asawi, duré Aritacu hā, duré Demasi, duré Rucasi. Ta norĩ hā, ĩsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Āne si, wa ĩnhimirob'ui'ére hā 'rāsutu.

²⁵ Wa hā wa duré 're ĩmreme u'âsi, Wamama ma, ai'āma za'ra wa'aba, Wanhib'apito Zezu Cristu hā te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi, āma 're anomro aba mono da.

Ebreusi Ebreusi norĩ ma, rob'ui'éré Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã na rob'ui'éré hã zudezu norĩ ma hã, Zezusihi zazei'wa norĩ ma hã. Ebreusi hã zudezu norĩ waptêrêzê hãiba amo. Ā Ībaihã na rob'ui'éré'wa hã ni'wa hã te te waihu'u ô di.

Zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tó te te 're robzépata za'êtê za'ra, Īsiré zudezu norĩ hã te te siwi 're wê'ô za'ra mono wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te te oto 're 'madâ'â za'ra mono ô newa. Taha wa, ma tó Ebreusi na rob'ui'éré'wa hã Īsazei'wa norĩ âma tihâtâ'â za'ra, zudezu norĩ nhimizaze 'rata zéb u apâ sipizari za'ra ô'umhhasite. Ma tó duré dama waihu'u za'ra, Zezusi hã 'Re Īhâimana u'âsi mono 'ra uptabi na hã. Ta hã hãwa âma romhuri'wa norĩ ma, pire uptabi di, ti'ai âma uburé 'Re Īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ma zama, Mozésihi ma, duré Zuzuwéhé ma.

Ma tó duré dama waihu'u za'ra, âne: Zezusi hã dazada Īsisômrizé hã danhipai u wê uptabi di, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma, danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're Īsômri za'ra mono na hã.

Capituru 11 âma hã ma tó duré wama sisi nhoré za'ra, ni'wam norĩ hã 'Re Īhâimana u'âsi mono si te te sina 're Ī'umhhasi za'ra mono zém na hã, te te 're robzépata za'ra mono nherê.

'Re Īhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

¹ Duréihã 'Re Īhâimana u'âsi mono hã ma tó tizadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma te te 're rowasu'u, ta norĩ hã te te oto wahi'rata norĩ ma âma 're rowasu'u za'ra mono da, Īsadawa nhipai u hã. Ta norĩ ma, ma tó marĩ na misi si te te tâma 're rowasu'u za'ra, âma Īpu'u na hã, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te tâma 're Īwaihu'u za'ra mono zép sidâpâsi.

² Tane nherê, ti'ra si ma tó oto pisutu, Īsadawa nhipai u te te oto wama âma 're Īrowasu'u za'ra mono zéb da hã, rob'râsutuzéb u romhutu na za 're Īwahâimana za'ra mono norĩ ma. Taha si ma tó Timama zadawa para uburé te te ro'apoto. Taha si ma tó duré pisutu Īmama hã, niwapsi uburé roptede'wa na 're hâimana mono da oto.

³ Ôhõ si te oto Timama hã Īwê uptabi na te te dama 're wasu'u, rowa'a Īsa'êtê na hã. Taha si te Timama ne 're hâimana, aiwa wa. Tinhimiroti nhiptete na te uburé marĩ hã te te 're a'upari wê, 're si'utõrĩ tó za'ra mono da. Ôhõ si dawasédé hã te te dama 're a'upari mono da, dazada dâ'â wa, taha pari hãwa'utu wa, te oto 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ 're sãmra, hãwa âma. Danhipai u Īwaihu'u pese uptabi nhimire niwĩ te oto 're sãmra, Īsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, pire uptabi na.

Zezusi hã hãwa âma romhuri'wa norĩ ma, pire na 're Īhâimana mono zé wasu'u

⁴ Īmama hã ma tó Īsisi hã tâma tisõ, sisi pire da, 'Re Īhâimana u'âsi mono 'ra na Īsisi da hã, uburé hãwa âma tâma Īromhuri'wa norĩ nhisi ma, pire uptabi da. Tane ma duré Īmama hã pisutu, hãwa âma romhuri'wa norĩ ma, pire uptabi na 're hâimana mono da oto, Ī'ra hã.

⁵ Duréihã 'Re Īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tó âne na âma rob'ui'éré, 'Re Īhâimana u'âsi mono mreme na:

“A hã ĩ'ra te ĩme 're aihâimana mo. Taha wa, wa za oto ĩ'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto.”

Āne duré ĩhâiba amo na rob'ui'ééré hã:

“Wa hã ĩmama wa za tâma 're ĩhâimana. Taha wa, ĩra te za 're hâimana.”

Āne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã. Tawamhã e hãiwa âma tâma ĩromhuri'wa norĩ âma zama, ma tô âne na hã rowasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Zezusihi âma si, ma tô âne na hã rowasu'u.

⁶ Āne ma tô duré ni'wa hã âma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na, ti'ra hã ti'ai u za te te we ĩsatõrízém na, da'ra hã dama 're ĩpoto 'rata za'ra mono ne ĩpire uptabi na hã:

“Uburé hãiwa âma ĩma romhuri'wa norĩ hã te za âma tiwata za'ra.”

Āne ma tô Zezusihi âma rowasu'u siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁷ Āne na si ma tô hãiwa âma romhuri'wa norĩ âma hã rob'ui'ééré za'ra, ni'wa hã:

“Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô hãiwa âma tâma ĩromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra, rowa'u'u ne 're hâimana za'ra mono da, duré unhama ro'o ne 're hâimana za'ra mono da.”

Āne na si ma tô ĩwasu'u za'ra na ni'wa hã rob'ui'ééré.

⁸ Tazahã, ĩ'ra si dama pire uptabi na 're ĩhâimana mono zém na ma tô rowasu'u 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, âne:

“A hã Ropoto'wa. Da'âma 're asib'a'uwē mono zé hã aiwi 're si'utõrĩ mono õ di za. Te za tô aima 're hâimana u'âsi.

Duré marĩ na 're upai mono âna, te za 're ĩda'ab'madâ'â u'âsi mo.

⁹ Uburé marĩ ĩwē hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono si, aima wē uptabi di. Duré uburé marĩ ĩwasédé hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono si, ma tô da'âma 're ĩ'a'ruiwaparĩ mo.

Taha wa, wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Asib'apito hã wa tô aipisutu, uburé asiré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ nhipai u, aipire na tâma 're aihâimana za'ra mono da, duré âne zarina âma 're atoi u'âsi mono da.”

Āne ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ti'ra ma roti.

¹⁰ Āne ma tô duré ti'ra ma tinha, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã:

“A hã uburé Danhib'apito. Duréihã ropoto na'rata hawimhã ma tô ti'a hã ĩmanha. Asi'uihã na ma tô duré hãiwa hã ĩmanha.

¹¹⁻¹² Tane nherē, te za niwamhã ai'utõrĩ zahuré, sahuré ta norĩ hã, da'uza hã dawi 're ĩhâsiwamnarĩ su'u za'ra mono ne. Duré da'uza pano pa hã dawi 're ĩhâsiwamnarĩ za'ra mono wa, rob u da te oto 're sãmra mono da, da te 're ĩhânhinha za'ra mono ne, te za ta norĩ hã ĩ'uprosi zahuré, ĩtép si 'manharĩ zahuré da, ĩsõwa're're. Da'uza 'rada hã da te oto dasiwi 're wē'õ za'ra mono wa, ĩhâtép si da te âma 're ĩsaprĩ za'ra mono ne, te za tô ĩtép si ĩ'manharĩ zahuré, ti'a hã, hãiwa me.

Tane nherē, niwamhã ai'utõrĩ õ di za, a hã. Aiwétési te za 're aihâimana u'âsi mo. Nimahã na hã âma saprĩ waihu'u õ di za, aihâimanazém na hã. Tô õhõ si, 're aihâimana mono zé hã za.”

Āne ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ti'ra ma, waihu'u siro.

¹³ Āne ma tô duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u siro:

“Ī'rata te za 're asãmra u'âsi mo ĩnhimire niwĩ, dama aipire na ĩsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa za tiwi uprosi za'ra, wapu na aima 're hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwere na 're hâimana za'ra mono da oto.”

Tawamhã, e hâiwa âma tâma ïromhuri'wa norĩ ma, ma tô âne hã waihu'u za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Ti'ra ma si, ma tô âne hã waihu'u siro, ta norĩ ma, pire u'âsi 're hâimana mono wa za, Zezusi hã.

¹⁴ E niha tawamhã, hâiwa âma romhuri'wa norĩ 're ïhâimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã ïhâiba'ô, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ. Ta norĩ si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're satôri' za'ra ti'ai u, za te te ïsô'reptu za'ra norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, ti'ab ré. Taha na si, ta norĩ nhimiromhurizé hã.

2

Danho'reptuzé ïwē uptabi wasu'u

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'u wê hã wa te 're ïwapari za'ra mono zép si, wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra, wasina 're wapahâ za'ra mono tô da, tiwi.

² Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, hâiwa âma tâma ïromhuri'wa norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te ïwaihu'u za'ra zé hã tô sena na 're ïhâimana mono na ma tô da te 're waihu'u za'ra. Duré ni'wam norĩ hã ôhõ si te te 're 'madâ'â za'ra mono ô wa, duré ïsarina si 're nomro wê mono ô wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïsarina te te 're hã za'ra.

³ Âne wa, te te 're ïwa'anho'reptui mono zéb zô, ïwē uptabi zô, wa te sô 're rob'ruiwapari za'ra mono ô nherê, e ïsimiházé wi, wa za wasi'uihã na 're wawairébé. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïwa'anho'reptui mono zé wasu'u na ma tô Wanhib'apito hã dama rowasu'u 'rata, si'uihã na. ïmreme wapari'wa norĩ hã ma tô duré âne na wama âma rowasu'u za'ra, tô sena danho'reptuzém na wa te âma 're ïsaze za'ra mono zéb da hã.

⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono zama, ma tô te te 're wa'apawapto, te te 're ïda'anho'reptui mono zé wasu'u hã, tô sena na 're ïhâimana mono na wa te wasina âma 're waihu'u pese za'ra mono da oto. Tiwaihu'u pese na marĩ ïwê hã dama ï'manharĩ waihu'u ô hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ wê, âma 're ïdatob'uzu za'ra mono zé hã, taha zarina tô sena, wa te âma 're ïwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, te te 're ïda'anho'reptui mono zé wasu'u hã. Ma tô duré Tipê'êzani ma pisutu, romhuri hã ïsazei'wai mono bâ te te sima 're ï'awê mono zéb zarina, te te tâma 're apisutu mono da, âma 're ïsipawaptob za'ra mono zéb da hã. Taha zarina, wasi'uihã na tô sena, wa te âma 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tô duré te te 're wa'apawapto, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

Zezu Cristu hã Danho'reptui'wai wasu'u

⁵ Za 're ïdahâimana téb za'ra mono na, wa tô aima âma rowasu'u pari za'ra wa'wa. E taha wa, te za hâiwa âma tâma ïromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã pire na te te 're da'madâ'â za'ra mono da, za 're ïdahâimana téb za'ra mono âma hã. Mare di. Ta norĩ hã danhib'apito da, te te pisutu za'ra ô di.

⁶ Tazahã duréihã ni'wa hã ma tô âne na ïbaihã na âma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te ïrowasu'uzém na hã:

“'Re ïhâimana u'âsi mono, e dahâimana pire na aima 're dahâimana za'ra mono bâ, te da'âma 're aipo're pu'u u'âsi mo. E niha da, te bété da'âma 're aiwamri u'âsi mo, a'uwê na si 're dahâimana za'ra mono nherê.

⁷ Ma tô aré dama ïpisu, hâiwa âma aima romhuri'wa norĩ zapari, dawapu na 're dahâimana za'ra mono da a'â. Tazahã, ma tô oto dama ïpisu, dapire na oto 're dahâimana za'ra mono da, ïwê na si.

⁸ Ma tô duré dama ïpisu oto, uburé marĩ hã niwapsi da te 're 'madâ'â za'ra mono da, dapire na.”

Āne na ma tō duréihā dawasu'u na rob'ui'éré, ni'wa hā.

'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō oto dama pisutu, niwapsi uburé marī hā da te 're īmadā'ā za'ra mono zéb da hā, dapire na. Marī hā taré 're 'maihiāmana mono ō di za, da te 're īmadā'ā za'ra mono ō na hā. Tane nherē, zahadu uburé marī hā da te 're 'madā'ā za'ra mono ō di, ti'a 're dahāimana za'ra mono ré hā.

⁹ Zezusi 're īmorizép si wa tō wa te 're waihu'u pese za'ra. Ta hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā pisutu, ti'ai āma 're hāimana mono ré hā, hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī ma, wapu na a'ā 're hāimana mono da, dasine. Zezusi hā dazada dā'ā da si, ma tō pisutu 'Re ihāimana u'āsi mono hā, da'āma 're pē'ēzé mono wa, da'āma 're īsiwārī mono zéb da hā. Ma tō duré pisutu ti'ra hā, pire na dama 're hāimana u'āsi mono da oto, dazada īdā'ā zarina, te te īrobzépata na te te sina tāma uwaimrami wa, Timama ma hā.

¹⁰ 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō uburé te te ro'apoto. Taha ma si te uburé marī hā tāma 're hāimana. Ta hā tō ībā, ma ti'ra hā pisutu Zezusi hā, dazada dā'ā wa, te te robzépata da a'ā, taha zarina te te 're da'anho'reptui mono da, te te sina uwaimrami da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te tāma īpisutuzéb zarina. Da'ahā na hāiwa āma rowē uptabi na ī'rata 're danomro u'āsi mono da, ma tō āne da hā tāma pisutu, 'Re ihāimana u'āsi mono hā.

¹¹ Zezusi hā Timama nhīb'a'uwē norī pisutu'wa, duré īsib'a'uwē da, Zezusi te te 're īpisutu za'ra mono norī hā misire īmama za'ra hā tō ōhō si. Taha wa, Zezusi hā āma 're sisé mono ō di, ta norī hā tisisānawā na za te te 're ī'anhisi mono da hā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā misire īmama za'ra wa, simisutu. Te za tō tisisānawā na te te 're anhisi, Zezusi hā.

¹² Duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'éré, Zezusi hā Timama ma, za te te tāma īrowasu'uzém na hā:

“īsisānawā norī ma, wa za te tāma 're aiwasu'u wē za'ra.

Siré 're si'rā'ōtō mono ré, wa za ai'āma 're īwata u'āsi, īsō'a za'ra.”

¹³ Ma tō duré ni'wa hā āne na āma rob'ui'éré, Zezusihi mreme wasu'u na hā:

“īzama wa za te īsina 're umnhasi pese u'āsi, 'Re ihāimana u'āsi mono hā.”

Duréihā āne, Zezusihi mreme wasu'u amo na da te āma īrob'ui'érezé hā, īsazei'wa norī āma hā:

“Āhāta wa hā wa oto 're ihāimana, 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra na oto tāma 're ihāimana za'ra mono norī siré, ō hā te te īma 're ī'apisutu mono norī siré.”

Āne duréihā Zezusihi mreme wasu'u na rob'ui'éré hā.

¹⁴ 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra ne, tāma 're ihāimana za'ra mono norī hā te a'uwē hāiba na 're hāimana za'ra, nhi ré, duré wapruī ré. Taha wa, ma tō Zezusi hā dasiré si'a'uwē, a'uwē hāiba na a'ā 're morī da. Tidā'āzém na Wa'uburé nhiptede hā te te tiwi prub da, ma tō a'uwē hāiba na podo, Wa'uburé nhimiromhuri ma, dadā'āzé ma, marī zō dasipibuma 're danho-pré tō mono da oto.

¹⁵ Ni'wam norī hā te tō Wa'uburé nhimiromhuri zarina, pahi u'āsi 're hāimana za'ra, tidā'āzé ma hā, īwada'uri zarina si pawa'ābā āna te te dama 're īromhuri za'ra mono hā tinhib'apito nhimiwada'uri na si sina hātā'ā u'āsi 're ihāimana za'ra mono ne. Ta norī hā tidā'āzé ma, pahi āna oto 're hāimana za'ra mono da, ma tō sada tidā'ā za'ra, Zezusi hā.

¹⁶ E hāiwa āma romhuri'wa norī hā te te 're pawaptob za'ra mono da, ma tō we ti'ai u mo Zezusi hā, dawazari si'a'uwē da. Mare di. Abra'āhā nhihudu mono bā te te 're īpawaptob za'ra mono da si, ma tō wei mo. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norī hā.

¹⁷ Taha wa, tisisānawā norī me, aiwa uptabi a'ā 're hāimana mono da, ma tō si'a'uwē Zezusi hā, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire uptabi ne 're hāimana mono da, sasedoti ĩpire uptabi ne, tāma umnhasi na te te tāma 're romhuri mono da, da'āma pē'ēzé uptabi sina. Taha da, ma tō si'a'uwē tō, taha zarina dawasédé hā te te oto dama 're apari mono da. Ta hā dasiré si'a'uwē ō 'wa'āhā, āne hā te te aré sina uwaimrami waihu'u ō di, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā.

¹⁸ Zezusi hā ma tō robzépata za'ētē tō, ti'ab ré. Duré Wa'uburé hā ma tō aré pibu, tiwasédé hā te te 'manharī da. Tane nherē, te te ĩwapari ō zarina, tiwasédé hā te te 'manharī ō di. Taha wa, Wa'uburé hā te te oto 're wapibu za'ra mono wamhā, tō ō hā te za te te 're wa'apawapto, ĩsine wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono āna, wanhiptete sina ōhō āma si 're wanomro mono da, Zezusi hā si.

3

Mozésihī wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹ ĩsīsānawā norī, a norī wa'aba zama ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwē si oto 're anomro aba mono da, hāiwa āma ĩ'rata 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za Zezusi hā āma si 're ĩrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ti'ai u, we te te ĩsatōrī na, duré dama ĩsādawa wasu'u'wa na. Ta hā sasedoti ĩpire uptabi na te wa'āma te te 're romhuri u'āsi, ĩwasu'uwē na wa te 're ĩsaze za'ra mono zém na te te 're wa'apawapto mono da.

² Ta hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi, te te tāma 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si. Tane aiwa, duréhā Mozési hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi za'ra.

³ Ni'wa hā simiromhuri wē na te te sima 'ri wamhā, te za āma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimiromhuri wē na hā. E tawamhā 'ri na si te za āma tatob'uzu za'ra ni. Mare di. Taha nhipai u, te za 'ri 'manharī'wai āma zama tatob'uzu za'ra ni. Tane duré, Mozési hā dama pire na 're hāimana mono nherē, taha hāimanazém nhipai u hā, Zezusi hā si dama pire uptabi di.

⁴ Ti'ai āma uburé 'ri hā danhib'rata na rob'manharī hā si'uihā na 're si'manharī za'ra mono ō di. Taha wa, te 'ri'wa norī hā 'ri nhipai u, pire na 're hāimana za'ra. Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono si ma tō uburé marī hā te te 're ab'manharī. Taha wa, te uburé marī nhipai u, pire uptabi na 're hāimana u'āsi ta hā siwaprosi.

⁵ Mozési hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi, ĩsib'a'uwē te te tāma 're ĩpawapto za'ra mono zém na hā. Marī na 'Re ihāimana u'āsi mono hā za ti'ab ré te te dama 're ĩ'arowaihu'u mono zém na, ma tō ĩsib'a'uwē ma te te 're rowaihu'u sirōmo za'ra, Mozési hā. 'Re ihāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa na si, te ta hā 're hāimana.

⁶ Tane nherē, te Cristuhu si tāma umnhasi na uburé ĩsib'a'uwē norī hā te te tāma 're 'madā'ā pese za'ra, pire uptabi na, 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra hā. Wa norī hā Cristuhu āma si 're wanomro mono wa, da te wama 're rob'manharī wasété za'ra mono nherē, wapahi āna wanhiptete sina āma 're wanomro mono wamhā, wa za tō ĩsib'a'uwē na tāma 're wahāimana u'āsi za'ra. 'Re ihāimana u'āsi mono hā ĩwē si, za te te wama ĩpisutu za'ra zéb zō, wama umnhasi sina sō 're ĩwanhimipari u'āsi za'ra mono zéb zarina, tiwi 're wasipizari za'ra mono ō wamhā, tawapsi wa za tō ĩsib'a'uwē na tāma 're wahāimana u'āsi za'ra.

'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ 're ìwa'utu za'ra mono zé wasu'u

7-8 Duréihã ni'wa hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani zadawa para, ãne na ãma rob'ui'ére:

“Ã bâtã na, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'ãri 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rã tete aba na. Duréihã aihĩ'rata norĩ wa'wa hã ma tô ãne na hã po're ãna sada tihâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono da. Ta norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, nimahã bâtã na ma tô tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sina pibu za'ra da, niha te te tâma rob'manharĩ za'ra õ zô pé, ãma ìwa'a su'u za'ra õ na hã.”

Ãne ma tô ni'wa hã ãma rob'ui'ére.

9 ãne duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére hã:

“Aihĩ'rata norĩ hã ma tô siwi ìpibu, ãma ìwa'a su'u za'ra õ zarina, niha te tâma rob'manharĩ za'ra õ zô pé, te te sina ìpibu za'ra da. 40 na ãma wahub za'ra ré, marĩ ìwẽ na si te 're pawaptob u'âsi za'ra mono nherẽ, ma tô siwi ìwẽ'õ, aihĩ'rata norĩ wa'wa hã.

10 Taha wa, wa tô ta norĩ hã oto ìsiwi wẽ'õ pese za'ra. Taha wa, wa tô ãne ìsima tinha: “Ta norĩ hã ìzõ si 're sõpré mono õ di oto. Ìnhimiroti zarina si 're ìhâimana za'ra mono da hã, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di duré.' ãne ta norĩ ãma te ìsima ìrotizé hã.

11 Taha wa, te oto ìsiwi ìwẽ'õ za'ra zéb zarina, wa tô ìmreme pire na ta norĩ ãma tinha, ãne: “Tô sena, ta norĩ hã nimahã na hã dame sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, ìwa 're ìwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tâma ìpisutu za'ra zéb u hã.”

Ãne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére siro hã.

12 ìsisanawã norĩ, 'rãwi te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã asimirosa'rata wasété aba zarina, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tô da, ì'rata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, dapisutu'wai wi hã.

13 Awẽ sidãpãsi te za duré asimiroti na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ toi u'âsi Cristuhu ãma si 're anomro wẽ wa'aba mono da, asiptete sina. Satanasihĩ nhimiroti wasédé hã wẽ newa, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, ai'rã tete na tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono tô da, te za tô 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, rowẽ na wasiré 're wahâimana za'ra mono ré, ti'ai ãma.

14 Wa norĩ hã Zezusi, wa te 're ìsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wa tô wa te 're umnhasi za'ëté za'ra. Ta hawim haré, 're ìwadã'ã za'ra mono zéb u, wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono wamhã, tawapsi wa za Zezusihĩ siré 're wahâimana u'âsi za'ra, ìsine dama wapire na wa te 're da'madã'ã u'âsi za'ra mono da.

15 Duréihã ni'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani zadawa para, te te ãma ìrob'ui'ére na wa za ãma aima sahu za'ra wa'wa, ãma aipo're si'ãri za'ra wa'aba tô da:

“Ã bâtã na, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'ãri 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rã tete aba na. Duréihã aihĩ'rata norĩ hã ma tô ãne na hã po're ãna sada tihâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono da hã.”

Ãne duréihã ãma rob'ui'ére, ìbaihã na hã.

16 E 'wam norĩ hã ma tô bété 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã te te wapari za'ra nherẽ, siwi wẽ'õ pese za'ra. E 'wam norĩ hã te bété wasu'u, ãne na ãma

ĩrob'ui'éré hã. Mozési hã 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u pese na, Ezitu hawi te te ìsimroi mono norĩ, te wasu'u za'ra. Ma'ãpé âma asipo're pu'u za'ra wa'aba a'â, asi'uihã na.

¹⁷ Duré, e 'wam norĩ hã ma tô bété 'Re ìhâimana u'âsi mono hã siwi wê'õ pese za'ra, Mozési hã Ezitu hawi te te dazani za'ra pari, 40 na da'âma wahub ré, a'ubuni wi 're danomro mono ré hã. Tô õ norĩ hã tiwasédé te te ì'manharĩ za'ra norĩ hã ma tô siwi wê'õ pese za'ra. Tiwasédé hã te te ì'manharĩ za'ra zéb zarina, ma tô a'ubuni wi ai'utõ, ta norĩ hã. Ma'ãpé ta norĩ wasu'u na asipo're pu'u za'ra wa'aba duré, waihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ âma timreme pire na rowaihu'u sirõmo za'ra, âne: "Ta norĩ hã nimahã na hã sisisi õ di za, ti'ai wê u hã, iwa 're iwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tãma ìpisutu za'ra zéb u hã." ãne ma tô ta norĩ âma waihu'u siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, duréihã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi iwê'õ za'ra zéb zarina, po're'õ u'âsi tiwi 're ìhâimana za'ra mono norĩ âma hã.

¹⁹ Tawamhã e marĩ, wa za wa norĩ hã âma waihu'u za'ra ni, ta norĩ wasu'u na hã. Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te 're saze za'ra mono õ wa, sisisi õ di, ti'ai wê u hã, iwa 're wa'utu za'ra mono da, te te aré tãma ìpisutu za'ra zéb u hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ ne aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti si 're ì'madã'á za'ra wa'aba mono õ na hã.

4

¹ Duréihã wahi'rata norĩ ma, te te ropisutu za'ra wamhã, e ta norĩ ma si ma tô rowê hã tãma pisutu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa norĩ ma zama ma tô wama pisutu za'ra oto, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da oto, rowê uptabi na. Taha wa, rãwi te za 're asi'madã'á pese za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama ìropisutu za'ra zé hã asiwi 're simini za'ra wa'aba mono tõ da, duréihã wahi'rata norĩ hã te te ìsimini za'ra ne.

² Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutu wê hã te te wapari za'ra nherê, te te sina uwaimrami za'ra õ di, te te âma saze za'ra õ wa. Tane duré, wa norĩ zama wa tô 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'uwê hã wa te 're wapari za'ra. Tane aiwa ìsimiropisutu wê na wa te 're saze za'ra mono õ wamhã, wa norĩ zama wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, te te wama ìropisutu za'ra zé hã, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da hã oto, rowê uptabi na hã.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ si, wa za tô wasina wa te 're uwaimrami za'ra, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowê uptabi na oto âma 're ìwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, te te wama ìropisutu za'ra zém na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono õ norĩ si te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, rowê hã. Duréihã ni'wa hã ma tô âne na âma rob'ui'éré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na, wahi'rata norĩ âma hã:

"Te ìsiwi iwê'õ za'ra zéb zarina, wa tô ìmreme pire na ta norĩ âma tinha, âne: 'Tõ sena, niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wê u hã, 're ìdawa'utu za'ra mono ne, aré iwa 're hâimana za'ra mono da, te tãma ìpisutu za'ra zéb u hã.' "

ãne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme wasu'u na rob'ui'éré hã.

E tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã zahadu te te tãma pisutu za'ra õ wa, te te sina uwaimrami za'ra õ di, wahi'rata norĩ hã. Mare di. Taha wab õ di.

Ropoto na'rata hawimhã ma tô uburé marĩ hã te te sima apisutu sirõmo, marĩ hã te te dama ãma 're ì'ab'manharĩ mono zéb da hã.

⁴ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ma tô ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'ééré, te te ro'apoto mono pari, ãma ì'awézém na hã, ãne:

“Re ìhâimana u'âsi mono hã zahadu 6 na bâdâ hã ãma morĩ ré, ma tô te te ro'apoto. Taha pari, ãma arwë wamhã, te oto wa'udu, romhuri ãna.”

⁵ ãne tô õhõ wasu'u hã, duréihã wahi'rata norĩ ãma ni'wa te te ãma ìrob'ui'éérézézé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na hã:

“Tô sena niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wë u hã, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, aré ìwa 're hâimana za'ra mono da, te tâma ìpisutu za'ra zéb u hã.”

⁶ Duréihã ti'ai wë wa, 're ìdanomro wë mono zé wasu'u wapari 'rata 'wa norĩ hã, ta norĩ hã 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, ìwa 're hâimana za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìpisutu za'ra zé hã te te sina uwaimrami za'ra õ di, ìsimiroti hã te te 're 'madâ'á za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. E tawamhã õhõ haré ma tô dawĩ sizâ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're ìdanomro u'âsi mono zé hã. Mare di. Si'utõrĩ waihu'u õ di, ta hã. Ni'wam norĩ hã te za tô rowë uptabi na 're ìdahâimana za'ra mono zéb u 're sisisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìpisutu za'ra zéb zarina.

⁷ E niha wa za tawamhã ãne na sena na wa te ãma 're waihu'u za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô bâdâ hã tô sena na pisutu, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're ìdanomro mono zéb u 're ìdanhisisi mono zéb da hã. Tawamhã, ãne te te pisutu wamhã, “ã bâtâ na” ma tô sisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. ãne na ma tô apito Dawi hã dama sadawa wasu'u, duréihã wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're ìnomro mono zém hawi, ãma wahub ahâ za'ra parip si. ãne apito Dawi te te ãma ìrob'ui'éérézém na te aima ãma ìrob'ui'ééré pari za'ra wa'aba zé hã, ãne:

“Ã bâtâ na, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'ári 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rã tete aba na.”

⁸ Duréihã Zuzuwé hã ti'ai wë u te te ìdanhimroi mono zé hã, e taha si, 'Re ìhâimana u'âsi mono, 're ìdawa'utu za'ra mono zéb da, te te dama ìpisutuzé hã, te wasu'u. Mare di. Taha si õ di. Taha si 'wa'áhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã niwamhã te te aré wasu'u zahu õ di ãne hã, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're ìdanomro mono zé wasu'u hã.

⁹ 'Re ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're ìdanomro mono zé hã, te tô 'Re ìhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwë norĩ ma 're hâimana u'âsi, õne u'á, duréihã ropoto na'rata hawi bâdâ hã 6 na ãma si'utõrĩ pari, bâdâ misi na romhuri ãna ìwa'utu ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Ni'wam norĩ hã 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're ìdanomro mono zéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìpisutuzém na te te sina 're ì'uwaimrami za'ra mono norĩ hã, 're siwasutu za'ra mono õ di za oto, taha na 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'awëšãmri mono zéb da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã duréihã te te ro'apoto mono pari, romhuri te te ìsazãri ne, 're siwasutu zahu za'ra mono õ di za oto, ta norĩ hã apã.

¹¹ Taha wa, rowë uptabi na 're ìwanomro mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, ãma 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. Duréihã Ìzarazéhé nhĩhudu norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi wë'õ pese za'ra wa, ta norĩ hã te te sina uwaimrami za'ra õ di, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono zé hã. Ta norĩ ne, wa te wasiwi 're simini

tō za'ra mono da, wa za tō taha zō si wasima 're wanhopré u'âsi, ïwē uptabi zō si.

¹² 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ïhâiba ré ne, te tō wama 're hâimana u'âsi za'ra. Siptete uptabi di duré ïmreme hã, uburé marĩ hã ïsarina si te te dama âma 're ï'ab'manharĩ mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Sib'ézé 'wa si'uiwa ï'wa pese ne, te wama 're hâimana za'ra, ïsadowa wasu'u hã. Sib'ézé ï'wa pese na te za romnhi hã da te 're nhizazari za'ra, ïhi si da te 're urĩri za'ra mono da. Tane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wamhã, 'rãwi wapë'ê na wanhimirosa'rada ïwê hã duré ïwasédé hã wa za wa te âma 're waihu'u za'ra.

¹³ Uburé marĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, da te 're upsibi waihu'u za'ra mono ò di, te te 're ab'madâ'â tō mono da hã. Ai'uréwi ne, te uburé marĩ hã tâma 're hâimana, sô'awi. Taha ma si, wa za nimahã na hã wahâimanazém na tâma wasiwasu'u za'ra ni. Taha wa, wahi'rata norĩ ne, 're wahâimana za'ra mono ò di za, wa norĩ hã.

Zezusi hã sasedoti ïpire uptabi na te te da'âma 're ïromhuri mono zé wasu'u

¹⁴ Sasedoti ïpire uptabi na te tō ni'wa hã te te wa'âma 're romhuri u'âsi. Ta hã Zezusi, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra. Timama u ma tō mo hãiwa u, 'rãwi te te tiwi 're rowaptêrê u'âsi mono da, wama za'ra. Taha wa, Zezusi, wa te 're ïsaze za'ra mono zém na tō sena dama 're ïwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wa za tō ta hawim haré wanhiptete sina âma 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹⁵ Tawamhã tō ò hã sasedoti ïpire uptabi na, te te wa'âma 're ïromhuri mono hã, e wahâimana nhib'uware na 're wahâimana za'ra mono nherê, wa'âma 're siwamri mono ò di za, ta hã. Te za tō wa'âma 're siwamri u'âsi. E marĩ wa. Ta hã ma tō Wa'uburé hã te te 're pibu aré, tiwasédé hã te te 'manharĩ da, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're ïwa'apibui u'âsi mono ne. Tane nherê, tiwasédé hã te te 'manharĩ ò uptabi di, Zezusi hã.

¹⁶ Taha wa, wasina 're wahâtâ'â za'ra mono âna, wa za 'rãwi wapë'ê 're 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're wasihutu, da'âma 're siwãri mono da, te te 're ïda'ab'madâ'â u'âsi mono u hã. Wa'uburé te te 're wa'wapé za'ra mono ré, wa'âma 're siwamri mono da, duré wa'âma 're siwãri mono da, wa za âhã ré wapë'ê 're, ïtême 're wasihutu u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono u hã.

5

¹ Duréhã ma tō ni'wam norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're apisutu, tisiré sasedoti norĩ nhĩpai u, pire uptabi na te te 're romhuri za'ra mono da, tisiré zudezu norĩ âma, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Ta norĩ si ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã te te tâma 're sômri za'ra da'upana, âma 're ïwata za'ra mono zéb da hã. Danhimizama ma tō duré da'upana te te tâma 're simro, dawasédé hã te te dama âma 're ï'apari mono zéb da hã.

² Ta norĩ hã sasedoti ïpire uptabi norĩ hã ma tō hâimana nhib'uware na 're hâimana za'ra, ti'ai âma dasiré 're hâimana za'ra mono wa, aiwa. Taha wa, ni'wam norĩ hã tiwasédé te te 're ï'manharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're ïsiwaihu'u za'ra mono ò norĩ âma, ma tō sasedoti norĩ hã 're siwamri za'ra, sada 're sahi su'u za'ra mono âna. E marĩ wa. Ta norĩ hã aiwa tiwasété wi, 're hâimana nhiptete waihu'u za'ra mono ò wa, ma tō tisiré norĩ âma 're siwamri za'ra sasedoti norĩ hã, aiwa 're hâimana za'ra mono wa.

³ Duré ta norĩ hã da'udána si, marĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te 're sômri za'ra mono ò di, dawasédé hã te te dama âma 're ï'apari mono zéb da hã. Si'udána zama ma tō marĩ hã te te tâma 're sômri za'ra sasedoti norĩ hã, dasine tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa.

4 E tawamhã ma tô 'râwi ni'wam norĩ hã 're sipisutu za'ra, sasedoti ïpire uptabi na dama 're ìhâimana za'ra mono da hã. Mare di. Dasi'uihã na 're dasipisutu za'ra mono ô di, dapire da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina si, ma tô sasedoti ïpire uptabi na hã 're hâimana za'ra. Duréihã Arã hã sasedoti ïpire uptabi na tisiré norĩ ma, 're hâimana mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ïpisutu ne, ma tô ta norĩ hã te te 're apisutu, tô ôhõ si dapisutu'wai wa.

5 Tane duré, Cristu hã si'uihã na sipisutu ô di, sasedoti ïpire uptabi na dama 're ìhâimana mono da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono si ma tô pisutu. Duréihã ma tô ni'wa hã âne na âma rob'ui'éré, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ïrotizém na hã, ti'ra ma:

“A hã ìra te oto 're aihâimana mo. Taha wa, wa za ìra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto.”

6 Æne duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na âma ïrob'ui'éré amo hã, Cristuhu âma hã:

“A hã sasedoti norĩ, dama 're ìhâimana za'ra mono ne, te za dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ìhâimana mono ne hã.”

Æne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã, Cristuhu âma hã.

7 Zezusi hã ti'ai âma 're morĩ ré, ma tô wawa sina Timama ma mre, mreme 'rãihã na, za te te ïrobzépatazém na te te pawaptob da. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô sima wê tô, te te pawaptob da. Zezusi hã uburé marĩ hã Ìmama te te tâma ïpisutuzéb uwaibaba si, te te 're ab'manharĩ mono da, te te sima 're wê u'âsi mono wa, ma tô Ìmama hã sima wê, te te pawaptob da. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima wê 'wa'âhã, te aré tô tiwaihu'u pese na sô'reptu, dâ'â tô da.

8 Zezusi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana mono nherê, ma tô te te 're robzépata, ti'ai âma 're morĩ ré hã. Taha zarina ma tô âne hã si'âma waihu'u: Ni'wam norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhã, taha zarina te za tô te te 're robzépata za'ra, ti'ab ré. Æne ma tô Zezusi hã si'âma waihu'u.

9 Tawamhã Zezusi hã ti'ab ré, te te 're robzépata mono nherê, Ìmama te te tâma ïwêzéb zarina si te te 're ab'manharĩ mono wa, ma tô sina uwaimra, uburé ïsimiroti te te 're ï'madâ'â pese za'ra mono norĩ hã te te 're sô'reptu za'ra mono da, hãwa âma dâ'â âna 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

10 Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô Zezusi hã pisutu, sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana mono da, tâma da'âma romhuri'wa da, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ìhâimana mono ne, uburé ma, 're hâimana mono da.

'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ ïpire wasu'u

11 Æne na te duré aima âma rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô aré ïsima wê. Tane nherê, pire di, te aima âma ïwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. E marĩ wa. Aima rowasu'u hâtob za'ra wa'aba wa.

12 A norĩ wa'wa hã Cristu, 're ïsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém na ma tô ai'âma tironomro pese za'ra wa'wa. Âhã wamhã, te aré oto ïsazei'wa norĩ ma, romnhoré'wa da, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rowasu'u wa da hã, ta norĩ ma. Tane nherê, te zahadu a norĩ wa'wa hã ïsazeté'wa ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're ïwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono

zé hã e aima waihu'u za'ra wa'aba ã bâ, te za apâ İwasu'u na ãma aima sahu za'ra wa'aba ni. Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tinho'u na si 're saihuri. İna norĩ hã İsai uptabi hã te te tãma 're ai waihu'u za'ra mono õ di. Tane, a norĩ wa'aba ma, te za tã 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're İwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zép si, da te aima 're wasu'u za'ra wa'wa apâ, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti İpire hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're İwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihã na hã.

¹³ Ai'uté norĩ ma, tãma waihu'u õ di, 'Re İhâimana u'âsi mono ma İwē hã da te 're İ'manharĩ za'ra mono zéb da hã, duré tãma İwē'õ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono tã da hã. Tane te duré a norĩ wa'wa hã zahadu ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'uté ne, te zahadu asimiza'rese'õ u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

¹⁴ İprédum norĩ si te tisai uptabi na hã 're saihuri. Tane duré, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti İpire hã tãma İwaihu'u pese za'ra norĩ si te za waihu'u za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, İwē si da te 're İ'manharĩ za'ra mono zé hã, duré tãma İwē'õ hã da te 're İ'manharĩ za'ra mono õ zé hã. Uburé marĩ hã İwē zõ, duré İwasété zõ, te te 're İpibu za'ra mono zéb zarina si, te za te 're waihu'u pese za'ra, ta norĩ ma si waihu'u pese wa.

6

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'u wē na 're saze za'ra wa'aba mono da, duréihã da te aima ãma 're İrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na si asima ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha nhipai u, te za 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ İpire uptabi hã 're İwaihu'u pese za'ra wa'aba mo Cristuhu wasu'u wē hã, aihâimana préduw sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, duréihã da te aima ãma 're İrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na apâ asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha na rowasu'u mono hã ma tã 're İwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, dapē'ē 're, dadâ'â u'âsi ne dawasédé, da te 're 'manharĩ za'ra mono pari, ta hawi 're İdasipizari za'ra mono zém na rowasu'u hã, duré 'Re İhâimana u'âsi mono, da te dasina 're İ'umnhasi za'ra mono zém na rowasu'u hã.

² Duré â dawabzuri wasu'u na hã apâ asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Ta hã ma tã 're İwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. Rowahutu'wa norĩ hã, tinhib'rada hã da'rã nhisiwi te te 're İsa'ra mono zarina, romhuri da, te te 're İdapisutu za'ra mono wasu'u zama ma tã 're İwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'u wē na 're saze za'ra wa'aba mono da, da te aima ãma 're İrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã. Tãibã duré, dahâiwa'utuzé wasu'u hã, duré 'Re İhâimana u'âsi mono za te te dama 're İ'apisutu mono zéb zarina, İsimirob'manharĩ pipa ãma za 're İdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u hã. Â norĩ wasu'u mono hã ma tã 're İwaihu'u pari za'ra wa'aba mo.

³ Taha wa, ã norĩ wasu'u nhipai u, wa za oto roti İpire uptabi hã wa te 're waihu'u za'ra, wahâimana préduw na oto ãma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te wama 're İ'apisutu mono zéb zarina si.

⁴⁻⁶ Âté ni'wam norĩ hã te za 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na te te 're waihu'u za'ra, taha zarina 'Re İhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na si 're hâimana za'ra mono da oto. Âté dasa İse hã da te 're İtē'ē za'ra mono ne, te za 'Re İhâimana u'âsi mono nhoprubzē hã tē'ē za'ra, ta norĩ hã. Âté 'Re İhâimana u'âsi mono pē'ēzani ré, te za duré ta norĩ hã dame 're hâimana za'ra. 'Re İhâimana u'âsi mono mre me hã te za duré até waihu'u za'ra, İsei uptabi hã,

si'uihã na. Até te za duré 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzé hã ìsiré 're hâimana u'âsi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono wa, âma 're ìhâimana wê za'ra mono da hã. Até ta norî hã Cristuhu nhimipawaptobzé hã te te waihu'u pari za'ra nherê, te za oto tiwi 're sipizari za'ra, apâ. E tawamhã apâ da te 're pizari waihu'u pese za'ra mono di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono u hã. Mare di. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â da, da te dasiwi sasômri wa, da te dasiwi ìwê'ô pese za'ra ne, te za duré ta norî hã siwi wê'ô pese za'ra oto, Cristu hã. Taha zarina, te za duré Cristuhu âma da te 're wasété za'ra, Cristuhu wi apâ 're sipizari za'ra mono wa, ta norî hã.

⁷ Æne wa za oto ti'ai wasu'u na aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ti'a hã wê wamhã, tâ hã 're ta'a mono sidâpâsi, te za âma 're ro'wanhipré wê za'ra, ìtede'wa norî ma. 'Re ti'ai 'ré su'u mono ô wa, te za âma 're ro'wanhipré wê za'ra, ti'ai wê na hã. Æne wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwê hã tâma pisutu, ti'ai wê ma hã.

⁸ Tazahã, ro'wa si duré wab'ru zama, âma 're poto za'ra mono wamhã, marî dai ô di, ti'a hã. Taha wa, até te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã siwi wê'ô pese. Æne wamhã, unhama ro'o na te za uprosi, ti'a hã. Æne 're ìdahâimana za'ra mono zém na romnhimiré hã.

⁹ Ìsisânawã norî, ìma asawi pese za'ra wa'aba norî hã, âne na te aima âma romnhimiré'é za'ra wa'aba nherê, ai'âma 're ìhâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di. Sena na wa tô oto âma aiwaihu'u za'ra wa'wa, marî ìwê si 're ìmanharî za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'asô'reptu za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ì'uwaibaba si te uburé marî hã te te dama 're ab'manharî, te te dawi âma 're a'upai mono âna. Taha wa, tâma 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zém na nimahã na hã âma po're si'âri ô di za. Ìsib'a'uwê norî hã tâma 're ìpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, duré tâma 're ìsawi pese za'ra wa'aba mono zém na hã, âma po're si'âri waihu'u ô di za. Te za tô âma 're sipo're pu'u u'âsi, ta norî âma hã.

¹¹ Wa tô ìsima aiwê za'ra wa'wa, tô ôhõ na si 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rob'râsutu u, ìwê uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

¹² Aiwa'a âna ôhõ âma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô te ìsima 're aiwê za'ra wa'wa. Ni'wam norî hã siptete sina, Cristu te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono norî hã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwê uptabi hã tâma sômri za'ra, te te tâma ìropisutu za'ra zéb uwaibaba. Ta norî, 're ìhâimana za'ra mono ne, Cristu hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, wa tô te ìsima 're aiwê za'ra wa'wa.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã sena na te te dama ìropisutuzé wasu'u

¹³ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ropisutu wamhã, tinhisi na ma tô tâma ropisutu, ni'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma ìsisi pire hã tâma 're hâimana mono ô wa, ìsisi na te te tâma ìropisutu da hã.

¹⁴ Æne ma tô Abra'ãhã ma ropisutu: "Ìwê uptabi hã wa za te aima 're anhomri u'âsi. Asihudu sidâpâsi, ahã uptabi na te za 're hâimana za'ra." Æne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã si'uihã na tâma ropisutu, Abra'ãhã ma hã.

¹⁵ Tawamhã Abra'ã hã wahub ahã na te sô 're simipari, simi'ê na. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô âma tâma uwaimra oto, te te tâma ìropisutuzém na hã.

¹⁶ Tane nherē, wa norī hā marī pire na wa te dama 're ropisutu za'ra mono wamhā, dama ĩpire norī nhisi na, wa za wa te dama 're ropisutu za'ra, sena na da te āma 're wazaze za'ra mono da, duré da te āma 're wawawā za'ra mono tō da.

¹⁷ Tane hā ma tō duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhisi pire na tāma āma ropisutu za'ra, tinhib'a'uwē norī ma hā, tinhimirosa'rata na tō sena te te āma 're ĩsaprī mono ō na, ta norī hā te te āma 're sazei pese za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩropisutu za'ra zéb zarina, ĩwē hā za te te sima 're ĩwaibui mono norī hā.

¹⁸ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā sadawa nhipese ō uptabi di. Taha wa, te te dama ĩropisutuzé hā te te āma saprī waihu'u ō di. Tinhisi pire na te te dama ĩropisutuzé hā te te āma saprī waihu'u ō di duré. Taha wa, wa norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, wa'āma 're sisaprī za'ra mono da, ĩtēme 're ĩwasisa'rei mono norī hā wa za oto wato sina 're wahāimana za'ra, ĩwē uptabi zō wasina 're ĩwanhimipari u'āsi za'ra mono zé hā, wanhiptete sina wa te wasima 're tété u'āsi za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te wama ĩpisutu za'ra zé hā.

¹⁹ Uba're tétézé hā āi ba da te mei wamhā, te za tété uba're hā, wara tō da. Tane duré, ĩwē uptabi zō wasina 're ĩwanhimipari u'āsi za'ra mono hā. Taha zō si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhā, wanhiptete u'āsi wa za āma 're wanomro, wapē'ē na wa te āma 're wawā za'ra mono āna. Zezusi hā wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono hā sō 're ĩwanhimipari za'ra mono hā ma tō āzé 'ri para u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhorōwa u, hāiwa āma hā. Zazahā ĩhāpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba ma tō āzé, 'ri 're wa'wa ĩwē uptabi u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, dazō 're ĩsāmra mono zéb u hā.

²⁰ Zezusi hā wa'udāna ma tō tamomo āzé, wawana za'ra. Ta hā te oto sasedoti ĩpire uptabi na dama 're hāimana u'āsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa na. Duréihā Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're ĩhāimana mono ne, te oto Zezusi hā pire uptabi na dama 're hāimana u'āsi.

7

Metizédétihi wasu'u

¹ Ta hā Metizédéti hā Sarē na 'ri nho'ōmo nhisi āma danhib'apito, ma tō dama 're hāimana. Sasedoti na te duré dama 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa na. Danhipai u dama pire uptabi na 're ĩhāimana mono ma, romhuri'wa na te 're hāimana. Duréihā Abra'ā norī hā, danhib'apito norī, maparane si'uiwa na te te āma ai'uté za'ra pari, apā si'aba'rei ré, ma tō sōpētē Metizédéti hā, Abra'ā hā. Taha wa, ma tō mreme pire na Metizédéti hā āma mre, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, marī hā ĩwē si te te tāma 're apisutu mono da, Abra'āhā ma hā.

² Tawamhā Abra'ā norī hā te te da'āma ai'uté za'ra pari, danhibro te te ĩwasari hā ma tō po'o, Abra'ā hā. Tinhiptōmo hi bâ ma tō te te po'o. Te te po'o mono pari, ma tō misi tāma tisō, Metizédétihi ma. Metizédétihi nhisi hā: "Danhib'apito, sena na si da'madā'ā'wa" te wasu'u. Duré ĩwaptērēzéb amo hā "Sarē āma danhib'apito", ĩwaptērēzéb amo hā. Sarē hā "rowē" te wasu'u. Taha zarina, Sarē āma danhib'apito na ĩwaptērēzé hā, "Danhib'apito, dama rowē nhomri'wa" te wasu'u.

³ Taha mama nhisi ui'ére hā hāimana ō di, ĩbaihā na hā, ĩna nhisi me hā. ĩhi'rata norī nhisi ui'ére zama, hāimana ō di duré. ĩwaptā'ázém na āma ĩrob'ui'ére hā hāimana ō di duré, idā'ázém na ĩrob'ui'ére na zama. 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra ne, te pire na dama 're hāimana u'āsi ta hā, Wanhib'apito ne, sasedoti na da'āma romhuri'wa 're hāimana u'āsi mono wa.

⁴Metizédéti hã dama pire uptabi di. Ma'ápé ãne na ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. Abra'ã hã wahi'rata uptabi hã ma tã danhibro hã Metizédétihi ma po'o, pire na dama 're hãimana mono wa, ta hã. Te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te apã siré i'wasari hã tinhiptõmo hi bâ ma te te po'o, Abra'ã hã. Taha pari, misi ma tãma tisõ, Metizédétihi ma hã.

⁵Réwihi nhihudu norĩ hã sasedoti na dama 're ìhãimana za'ra mono hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ìrob'ui'eré zarina, te za danhibro hã te te dawĩ 're waibu, tisiré a'uwē norĩ wi, tã Izarazéhé nhihudu norĩ wi. Danhibro hã danhiptõmo hi bâ da te 're po'o za'ra mono parip si, misi te za da te tãma 're sãmri za'ra, Réwihi nhihudu norĩ ma hã. Abra'ãhã nhihudu si, siré 're hãimana za'ra mono nherē, te za te tãma 're sãmri za'ra, Réwihi nhihudu norĩ ma hã.

⁶Tawamhã, Metizédéti hã Réwihi nhihudu, 're hãimana mono õ nherē, ma tã Abra'ã hã danhibro hã tãma tisõ. Tinhiptõmo hi bâ te te po'o mono pari, ma tã misi tãma tisõ. Tawamhã Metizédéti hã mreime pire na ma tã ãma mre, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, ìwē uptabi hã te te tãma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã. Taha ma, ma tã 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã tãma ropisutu, duréihã.

⁷'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ìwē hã te te dama 're apisutu mono da, ni'wa hã da'ãma mreime wamhã, ta hã pire na dama 're ìhãimana mono. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za ãne na ãma waihu'u za'ra ni, Metizédéti hã Abra'ãhã ma, pire na 're ìhãimana mono zém na hã.

⁸Réwihi nhihudu norĩ hã, sasedoti na da'ãma romhuri'wa norĩ hã te za tã te te dawĩ 're waibu danhibro hã, danhoprubzé da te tãma 're ìpo'o za'ra mono hã. Tane nherē, te za uburé ta norĩ hã 're dá'ã za'ra, Réwihi nhihudu norĩ hã. Metizédétihi si, dá'ã ãna wama 're ìhãimana mono ne, te wama 're hãimana sasedoti na hã, idá'ázém na ãma ìrob'ui'eré hã ãma hãimana õ wa, ìbaihã na hã.

⁹⁻¹⁰Réwi hã uburé sasedoti norĩ hi'rada te 're hãimana, uburé da'ãma romhuri'wa norĩ hi'rada, danhoprubzé te te dawĩ 're ìwaibui mono norĩ hi'rada. Metizédéti hã Abra'ã te te sãpētē wamhã, Réwi hã zahadu poto õ di. Tane nherē, te Abra'ãhã hãiba 're tihãiba, tihĩ'rata hãiba 're. Taha wa, Abra'ã hã danhibro, Metizédétihi ma te te po'o wamhã, taha nhipai u ma duré Réwi hã tãma po'o, Abra'ãhã hãiba 're, hãimana wa. Tawamhã Metizédéti hã Réwihi ma zama pire na 're ìhãimana mono zé, te wasu'u, ã hã.

¹¹Duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ãma 're dahãimana wē za'ra mono da, tinhimiroti te te dama 're anhomri mono wamhã, ma tã duré sasedoti norĩ te te da'ãma 're ìromhuri za'ra mono zéb da hã, te te dama 're awaihu'u. Sasedoti norĩ hã Réwihi nhihudu norĩ hã tinhimirohuri na 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, te te ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono 'wa'ãhã, taha zarina te aré 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã te te 're da'awēsãmri, dawasédé hã taha zarina te te da'ãma 're ab'madã'ã mono õ wa aré. Tane nherē, ta norĩ hã tinhimirohuri na te te ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ di, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma hã. Taha wa, sasedoti ìhãiba amo hã Réwihi nhihudu norĩ nhibrob're ìsébré hã te oto dama 're hãimana, Réwihi nhihudu 're hãimana mono õ nherē, duré Arãhã nhihudu hã 're hãimana mono õ nherē. Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ìhãimana mono ne, te ta hã pire uptabi na 're hãimana oto.

¹²Duréihã sasedoti norĩ hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ hã tinhimirohuri na te te tãma ãma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ wa, ta norĩ nhibrob're sasedoti ìhãiba amo hã ma tã duré ãzé. Sébré wamhã, ma tã duré 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã tinhimiroti té hã ìsu dama tisõ, sasedoti norĩ hãimanazém na ìsimiroti 'rata na Mozési te te ãma ìrob'ui'eré nhowa're're.

13 Ta hã sasedoti ìhâiba amo hã danhowa're're ìsèbré té hã, Wanhìb'apito, te wasu'u. Ta hã Réwìhi nhìhudu 're hâimana mono ò di. Izarazéhé 'ra hâiba amo nhìhudu te 're hâimana. Niwamhã ni'wa hã ìsiré Izarazéhé 'ra hâiba amo nhìhudu hã sasedoti na dama 're hâimana mono ò di, ìsine da hã. Mare uptabi di.

14 Wanhìb'apito hã Zudaha nhìhudu, te 're hâimana. Ìne hã dama waihu'u pese uptabi di, ìwasu'u na hã. Mozési hã, Zudaha nhìhudu norí ãma te te dama ãma rowasu'u ò di, sasedoti na te te da'ãma 're ì'mairomhuri mono da hã.

Sasedoti aimawi hã Metizédétìhi ne, dama 're ìhâimana mono zé wasu'u

15 Àhã wasu'u hã wama waihu'u pese za'ra di oto. E marì wa. Sasedoti ìhâiba amo hã oto danhowa're're wama sébré za'ra wa, Metizédétì hã sasedoti na dama 're ìhâimana mono ne, 'Re ìhâimana u'ási mono ma da'ãma romhuri uptabi 'wa da hã oto.

16 'Re ìhâimana u'ási mono nhìmiroti 'rata na Mozési te te ãma ìrob'ui'ééré zarina, ma tó Réwìhi nhìhudu norí si, sasedoti na dama 're hâimana za'ra. E tawamhã Wanhìb'apito hã Réwìhi nhìhudu 're hâimana mono wa, ma tó àzé, sasedoti na dama 're hâimana mono da. Mare di. Ta hã Réwìhi nhìhudu 're hâimana mono ò di. E marì zarina, ma te àzé, tawamhã. Ta hã si'utórí waihu'u ò wa, ma tó àzé, sasedoti na dama 're hâimana u'ási mono da. Nimahã na hã si'utórí waihu'u ò di za tó, siptete uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa.

17 Duréihã, ma tó ni'wa hã ìbaihã na ãma rob'ui'ééré ìwasu'u na hã, 'Re ìhâimana u'ási mono, ti'ra ma te te ìrotizém na hã, àne:

“A hã, sasedoti norí, dama 're ìhâimana za'ra mono ne, te za sasedoti na dama 're aihâimana u'ási mo, duréihã Metizédétì hã sasedoti na pire na dama 're ìhâimana mono ne.”

18-19 Àne wa, 'Re ìhâimana u'ási mono nhìmiroti 'rata na Mozési te te ãma ìrob'ui'ééré hã pire na dama 're hâimana mono ò di oto. E marì wa. Marì dai ò wa, te te ãma 're ìda'anho'reptui mono zéb da hã. 'Re ìhâimana u'ási mono nhìmiroti 'rata zarina, da te dasina tãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ò wa, taha na te te sima da'ãma 're aroti mono ò di, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ì'ab'madã'ã mono ò zéb da hã, duré taha zarina te te 're ìda'awèsãmri mono da hã. Taha wa, aimawi hã ìwē uptabi hã ma tó 'Re ìhâimana u'ási mono hã wama pisutu za'ra oto, sô 're ìwanhimipari za'ra mono zéb da hã: Cristuhu si te oto sasedoti na pire uptabi na dama 're hâimana. Taha zó si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wa za ìtème 're wasihutu wapè'è 're rãwi, 'Re ìhâimana u'ási mono u hã.

20-21 Duréihã sasedoti norí hã da'ãma romhuri'wa da, 're sisisi mono wamhã, tinhisi na mreme pire na te te tãma 're ropisutu za'ra mono ò di, 'Re ìhâimana u'ási mono hã. Tazahã, Zezusi hã dama sisasedoti da, 'Re ìhâimana u'ási mono te te oto pisutu wamhã, mreme pire na ma tó tãma ropisutu, àne: “Wa hã Danhìb'apito uptabi, ìmreme ìpire na wa za oto aima ropisutu, àne:

'A hã sasedoti na te za dama 're aihâimana u'ási mo. Niwamhã te dawì aiwazere ò di za, ta hawimhã.' Àne wa aima ropisutu. Ìnhìmiropisutu na te aima ãma ìsaprì da hã, mare uptabi di za.”

Àne ma tó 'Re ìhâimana u'ási mono hã timreme ìpire na tãma ropisutu siro, ti'ra ma, Zezusihi ma hã.

22 Àne na Zezusihi ma, timreme ìpire na te te tãma ropisutu wa, 'Re ìhâimana u'ási mono te te dama ìropisutuzép té ìwē uptabi hã te wasu'u. Duréihã 'Re ìhâimana u'ási mono te te dama ìropisutuzém nhìpai u ìwē uptabi hã, te wasu'u.

23 Duréihã sasedoti norí hã ahã uptabi na ma tó sisôwa're're te te da'ãma 're romhuri za'ra, 're si'utórí mono sidápâsi.

²⁴ Tazahã, Zezusi hã nimahã na tidã'â na te te sahu ò di za. Òne u'â te za 're hâimana u'âsi. Taha wa, sasedoti na te za tô dama 're hâimana u'âsi oto, watobro waihu'u âna dawî.

²⁵ Taha wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di ta hã, da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'rãwi dapê'ê 're ìtême 're idasihutu mono norî hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono u hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma 're mreme mono da, dama 're hâimana u'âsi mono wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di, ta hã oto.

²⁶ Taha wa, te oto òhõ si sasedoti ìpire uptabi na hã wama 're hâimana za'ra, Timama ma, te te wa'âma 're romhuri mono da. Taha si te 're timorî wê uptabi. Òhõ si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wêsãmri, marî te te 're ab'manharî waseté mono ò wa. Taha wa, ìwasédé hã sena na da te âma 're sa'ra waihu'u za'ra mono ò di. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô tâma pisutu, ti'ai âma dawasété na 're ìdanomro mono norî nhiti 're sãmra mono da oto, hãiwa âma danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana u'âsi mono da.

²⁷ Duréihã sasedoti norî 're ìhâimana za'ra mono ne, 're hâimana mono ò di, Zezusi hã. Ta norî hã awê sidápâsi te za tinhoprubzé hã si'udâna te te tâma 're sômri 'rata za'ra 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, tiwasété parizéb da hã. Taha pari, te za duré da'udâna zama danhoprubzé hã te te tâma 're sômri za'ra, dawasédé te te dama âma 're apari mono da. Tanei ò di, Zezusi hã sasedoti na te te wa'âma 're ìromhuri mono zé hã. Niwa marî te te 'manharî wasété waihu'u ò wa, awê sidápâsi si'udâna tinhoprubzé hã te te tâma 're anhomri mono ò di, Timama ma hã. Misi haré ma tô tinhoprubzém na hã tâma sisõ, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, dazada dâ'â da, sihâiba zawî âna tâma sisômri wamhã, òhõ haré dawasédé hã te te oto âma dama 're ì'apari mono zéb da hã.

²⁸ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ìrob'ui'ééré zarina, ma tô sasedoti da, ne te 're da'apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. 'Re danomro wasété mono wa, danhib'uwara na 're dahâimana za'ra mono nherê, ma tô âne da hã te te 're da'apisutu. Tane nherê, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã timreme pire na ti'ra ma ropisutu, taha si sasedoti na misi wama 're hâimana za'ra mono da oto. Ta hã te uburé marî hã Ìmama te te tâma 're ì'apisutu mono zéb zarina, te te tâma âma 're a'uwaimrami u'âsi, Timama ma hã.

8

Sasedoti ìpire uptabi na Zezusi hã wama 're ìhâimana mono zé wasu'u

¹ Âhãna te aima âma ìrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, e marî te wama wasu'u za'ra, ìpire hã. Sasedoti ìpire uptabi hã te oto wama 're hâimana za'ra. Âhã wasu'u si, ìpire uptabi hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono 're ìsãmra mono zém nhimire niwî, te pire uptabi na 're sãmra u'âsi hãiwa âma, ìwê uptabi nhimire niwî.

² Taha si te sasedoti ìpire uptabi na te te 're romhuri, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa âma ìwê uptabi 're, hãiwa âma. Hãiwa âma 'ri hã ni'wa te te ì'ri ò di. Tô òhõ si ma tô ìwa 're ìsãmra mono zéb da hã si'uihã na sima 'ri, Danhib'apito uptabi hã.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô sasedoti ìpire uptabi norî hã te te 're apisutu, danhoprubzé hã da'upana te te tâma 're sômri za'ra mono da, âma 're ìwata za'ra mono zéb da hã, duré danhimizama hã da'upana te te tâma 're simroi mono da, taha na dawasédé hã te te dama âma 're ì'apari mono zéb da hã. Taha zarina, ma tô duré Cristu hã tinhoprubzém na tâma sihâiba nho,

'Re ìhâimana u'âsi mono ma, sasedoti ìpire uptabi na taha si wama 're hâimana za'ra mono wa oto.

⁴ Cristu hã ti'ai âma 're sãmra u'âsi mono 'wa'âhã, sasedoti na dama 're hâimana mono ò di aré. E marĩ wa. Sasedoti norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sòmri za'ra mono da, ìwana dama 're hâimana u'âsi za'ra mono wa ta norĩ hã, zudezu norĩ 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina.

⁵ Da'awã da te 're 'madã'á za'ra mono wamhã, dahãiba uptabi hã dama 're ìhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherê, da'awã si hã marĩ hã âma 're hâimana mono ò di. Tane duré, ti'ai âma 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa hã, sasedoti norĩ hã ì're te te da'ãma 're ìromhuri za'ra mono zé hã. Hãiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa awã ne, te ta hã 're hâimana. Aiwab uptabi ò di. Hãiwa âma ìsõrõwa si, ìwê uptabi hã. Duréihã Mozési hã romhã 'manharĩ na 'ri hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te 'manharĩ ò ré, ma tó 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ãne hã tãma pisutu: “Ètê 'ràihã na asãmra ré, romhã 'manharĩ na 'ri 'manharĩ da, te aima ìpisutuzéb uwaibaba si, te za ìmanha.” ãne ma tó 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u, Mozésihi ma hã.

⁶ Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tó oto tãma pisutu Zezusihi ma, taha si te te oto da'ãma tãma 're romhuri mono da, pire uptabi na, sasedoti norĩ te te da'ãma 're ìromhuri za'ra mono zém nhipai u. Tane duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép té hã, Cristu hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te wa'ãma 're ìab'madã'á mono hã. Wê uptabi di ta hã, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzéb 'rata ma hã. Danhipai u uptabi hã, marĩ ìwê uptabi na te te dama 're aropisutu mono wa, te wê uptabi na dama 're hâimana, te te dama ìropisutuzép té hã.

⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzéb 'rada hã wê uptabi 'wa'âhã, te aré tó õhõ si dama 're hâimana u'âsi. Te te dama ìropisutuzép té hã te te aré dama pisutu ò di.

⁸ Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te dama ìropisutuzéb 'rada hã ma tó 'ràwi siwi wê'õ. ãne na ma tó dama ãma rowasu'u, duréihã: “Wa hã Danhib'apito uptabi, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: Nimahã na hã Izarazéhé nhihudu norĩ ma, wa za ìnhimiroti té hã tãma pisutu za'ra, Zudaha nhihudu norĩ ma zama.

⁹ Ta norĩ hi'rata norĩ ma, te ìropisutu 'rata ne, 're hâimana mono ò di za, te dama ìropisutuzép té hã. Ìhi'rata norĩ hã Ezitu hawi te simroi mono wamhã, te tãma ìropisutu za'ra zé wa'rãmi, ìnhimiroti hã te te 're 'madã'á za'ra mono ò di, ta norĩ hã. Taha wa, wa tó ta norĩ wi tiwi api'ra za'ra, si'uihã na 're hâimana za'ra mono da oto.

¹⁰ Tane nherê, nimahã bãtã na wa za te dama ìropisutuzép té hã tãma pisutu za'ra Izarazéhé nhihudu norĩ ma hã, duréihã te dama ìropisutuzém nhowa're're. ã hã, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ìnhimiroti tém na te dama ìropisutuzé hã.

Tawapsi wa za ìnhimiroti hã ìpê'ê 're te tãma 're anhomri, ìré 're nomro u'âsi mono wa, te te 're 'madã'á pese za'ra mono da.

Ta norĩ nhib'apito, wa za oto tãma 're ìhâimana za'ra. Tawamhã ìnhib'a'uwê na si te za tó ta norĩ hã ìma 're hâimana za'ra.

¹¹ Wa hã Danhib'apito uptabi hã, ìnhib'a'uwê norĩ te te 're ìwaihu'u za'ra mono da, te te sima 're ìwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ìwaihu'u za'ra mono ò di za oto ta norĩ hã. Duré ìsisãnawã norĩ te te tãma 're ìwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ìwaihu'u za'ra mono ò di za. Si'uihã na te za ìnhib'a'uwê norĩ hã tipê'ê na te te 're ìwaihu'u

za'ra oto, dama wapu na 're ìhâimana za'ra mono norî hã, duré dama pire na 're ìhâimana za'ra mono norî zama.

¹² Ìwasédé hã te âma 're ab'madâ'â mono ô di za oto. Marî te te 're ì'manharî wasété za'ra mono zém na hã 're ìsipo're pu'u mono ô di za duré."

Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép tém na te te ìrowasu'uzé hã.

¹³ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutu 'rata nhowa're're, te te dama ìropisutuzép té hã te te dama pisutu wamhã, marî dai ô di oto, ìsimiropisutu 'rada hã. 'Taha wa, te za oto aî'utô, marî ì'ratare hã 're ìsi'utôri pese za'ra mono ne.

9

Romhã 'manharî na 'ri wasu'u

¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã duréihã tinhimiropisutu 'rada hã te te dama sômiri wamhã, ma tô dama pisutu za'ra, âma 're ìdawata za'ra mono zéb da hã. Zâmori za'ra ré, danhimizahâri sidâpâsi, romhã 'manharî na 'ri hã da te dasiwi ìsimizusi mono zéb da hã, ma tô duré dama pisutu, âma 're ìdawata za'ra mono zéb da hã, duré ìwa 're ìsâmra mono zéb da zama.

² Duréihã romhã 'manharî na 'ri hã danhimizahâri sidâpâsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da te dasiwi 're ìsimizusi mono hã maparane te 'ri 're wa'wa hã 're hâimana zahuré. 'Ri 're wa'wa ìmori'rata âma, te rob'uiwézé sima'warazé hã 're sa. Wedeza hã te duré ìwa 're sa, ì'u'êne hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìwa da te 're ìsa'ra mono zéb da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa hã ìwé uptabi na ìsisi hã.

³ Duré zazahã ìhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé babarã niwî, 're ìhâimana mono hã maparane âma 'ri 're wa'wa hâiba amo nhisi hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te, danhipai u ìwé uptabi hã, ìwa 're ìsâmra mono zém na taha nhisi hã.

⁴ Tame te étê'ubuzi pré oru 'manharî na wedeza ne hã 're sa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wedewa'u zadaze zatazéb da hã. Wedehã're hã te duré 'ri para 're sa. Wedehã're mana wawimhã, oru 'manharî. Duréihã rob'ui'ére na 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzém na, wedehã're nhisi hã. Wedehã're 're, te oru 'manharî hã simhi ne hã 're sa, mana na dasa nhisi hã ì're 're ìsa'wari mono hã. Arãhã nhiwedehu zama te duré wedehã're wa 're sa'wari, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina, wedehu na ìsuire 're ìwairébé mono hã. Rob'ui'ére hã te duré ìwa 're sa'wari zahuré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tinhib'a'uwé norî ma ìropisutuzém na rob'ui'ére hã, étê tômo baihã na.

⁵ Wedehã're nhisiwi te duré ropodo hã 're sima'wara zahuré, rob'manharî hã ropoto hâiba hã ìsaripi ré hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono, tame 're ìsâmra mono zé, te ta norî hã wasu'u zahuré. Wedehã're nhisiwi, te ta norî hã 're papo zahuré. Wedehã're nhitobzé nhisi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, dawasédé te te dama 're ì'apari mono zém na ìsisi hã. Âne duréihã romhã 'manharî na 'ri wasu'u hã. Tane nheré, âhãna hã te âma aima rowasu'u uptabi za'ra wa'aba ô di. Syry na wa tô âma aima rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Âne ma tô danhimizahâri sidâpâsi 'ri paramhã marî hã sipu'u pese na ìwa da te 're sa'ra. Tawamhã sasedoti norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norî hã awé sidâpâsi ma tô 're sisisi, 'ri 're wa'wa ìmori'rata u hã, tame ìwa tinhimirohuri mono bâ marî na te te 're romhuri za'ra mono da.

⁷ Tane nheré, sasedoti norî nhib'apito, tisiré norî ma ìpire uptabi si ma tô maparane âma 'ri 're wa'wa u 're zasi, 'Re ìhâimana u'âsi mono te hã, danhipai u ìwé uptabi hã ìwa 're ìsâmra mono zéb u hã. Wahub sidâpâsi ma tô misi haré

're zasi. Tamomo 're zasi mono wamhã, danhimizama waprui ré, te 're zasi, dawasété parizéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te tâma 're sômri mono da, si'udâna, duré da'udâna zama, duré da te dasina 're waihu'u za'ra mono ò nherê, dawasédé da te 're ì'manharî za'ra mono zé parizéb da hã.

⁸ E marî te tawamhã wama wasu'u za'ra âne hã, duréihã sasedoti norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te da'âma 're ìromhuri za'ra mono zé hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô âne hã wama waihu'u za'ra. Duréihã romhã 'manharî na 'ri âma hã, 'ri 're wa'wa ìmorî'rata u danhimizama hã dawasété parizéb da, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da te 're ìsimroi mono zé hã, zahadu 're hâimana mono ré, te 'ri 're wa'wa hâiba amoi u da hã sitom haré 're sa dawi, zahadu. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwa 're ìsâmra mono zéb u hã, zahadu ìtême 're danhisisi waihu'u mono ò di. Âhã wasu'u, te ã hã wama wasu'u za'ra.

⁹ E marî te duré wama wasu'u za'ra, 'ri 're wa'wa ìmorî'rata âma danhimizama ìwa da te 're ìzata za'ra mono zé hã. Danhimizama hã dawasété parizéb da, da te tâma 're ìsômri za'ra mono zém na, dapê'ê 're dadâ'â u'âsi ne 're ìdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharî za'ra mono wa, 'râwi 're ìdasiwê'ô u'âsi za'ra mono zé hã da te dasima âma 're pari waihu'u za'ra mono ò di, dasi'uîhã na hã.

Duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé hã, âma 're dawata za'ra mono da, da te tâma 're ìsômri za'ra mono zém na hã da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono ò di, dapê'ê 're dadâ'â u'âsi ne 're ìdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharî za'ra mono wa, 're ìdasiwê'ô u'âsi za'ra mono zé hã. Âne, wa te oto âma 're ìwaihu'u za'ra mono zé hã, ã hã ìpire wasu'u na hã.

¹⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé, da te 're ìsômri za'ra mono zé hã dapê'ê 're, da te dasima 're ìrosa'rata za'ra mono zém na te te wama rowasu'u ò di. Taré dasa hã marî, da te 're ìhuri mono zém na roti te wasu'u, duré marî wa'u, da te 're ì'âhuri mono zém na rowasu'u zama, duré 're dasihâiba wasété za'ra mono tô da, 're ìdasi'upsôï pese za'ra mono zém na zama roti. Â norî na roti hã taré sô'awi dahâiba na roti, ma tô dama 're hâimana za'ra. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 're ìdanomro mono zép té hã, te te dama ìpisutuzép tép âma, ma tô oto dawi ai'utô, ã norî na roti 'rada hã.

¹¹ Cristu hã ma tô oto sisasedoti tô, sasedoti ìpire uptabi na dama 're hâimana mono da, 're ìdanomro mono zép té hã ìwê uptabi hã te te dama 're ab'madâ'â mono da oto. Tawamhã, hâiwa âma 'ri hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwa 're ìsâmra mono zéb u, ma tô oto âzé Cristu hã, danhib'rata na da te dasiwi 'ri ò u, ropoto wazari t'ai âma 're ìsa mono ò u. T'i'ai âma romhã 'manharî na 'ri nhipai u, wê uptabi di 'ri hã, hâiwa âma hã. Pire uptabi na te ta hã 're sab u'âsi.

¹² Tawamhã Cristu hã hâiwa âma 'ri 're wa'wa u sébré wamhã, misi haré ma tô wanhowab za'ra âzé, 'ri 're wa'wa ìwê uptabi u hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwa 're ìsâmra mono zéb u hã. Tamomo ìtême sébré wamhã, e pone'êrebâi waprui ré ma tô âzé. E powawê 'ra waprui ré zama, ma duré âzé, te te tâma ìsômri da hã, duréihã sasedoti norî te te tâma 're ìsômri za'ra mono ne hã. Mare di. Tiwaprui ré si ma tô ìtême âzé Timama u hã, te te tâma sômri da, taha na si wawasété hawi te te 're wa'anho'reptui mono da, misi haré.

¹³ Sasedoti norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ìrob'ui'éré zarina, te za pone'êrebâi waprui hã syru na dahâiba nhisiwi te te 're sa'wari za'ra, niha wamhã, powawê ìba'ômo waprui hã, marî na dahâiba mana wawip si 're dasihâiba wasété za'ra mono wa, apâ te te âma 're dahâiba

wê za'ra mono da, taha zarina pibu pese na 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra mono da. Niha wamhâ, powawê 'ra sipi'ô hâ da te 're 'wa'a pese za'ra mono wa, taha pro hâ 're İsi'ru'a za'ra mono hâ te za duré ta norî hâ te te dahâiba nhisiwi 're sa'wari za'ra, te te âma 're dahâiba wê za'ra mono da, duré taha na hâ.

¹⁴ Âne hâ duréihâ danhimizama wapru na dahâiba mana wawi marî na 're İdashihâiba wasété za'ra mono parizéb da hâ, wê nherê, taha nhipai u, Cristuhu wapru si siptete uptabi di, dawasété parizéb da hâ. E marî wa. Taha si wasété âna 're hâimana u'âsi mono wa. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani waihu'u pese zarina ma tô wazada sisômri za'ra 'Re İhâimana u'âsi mono ma, wazada dâ'â da, tiwapru na te te 're wa'a'upsôï mono da, wapê'ê 're wadâ'â u'âsi ne 're İwanomro mono zéb zarina, wawasété si wa te 're 'manharî za'ra mono wa, 'râwi 're İwasiwê'ô u'âsi za'ra mono zé hâ te te oto wama 're aparî mono da. Taha zarina, wa za oto 'Re İhâimana u'âsi mono ma si, wa te 're romhuri za'ra, wawê na si wahâimanazém na wa te 're upa za'ra mono âna.

'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İropisutuzép té wasu'u

¹⁵ Taha wa, te oto Cristuhu si te te da'âma 're ab'madâ'â, 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İropisutuzép té hâ. Tidâ'âzém na ma tô da'awa'â Cristu hâ, dawasété na 're İdanomro mono zém hawi te te 're da'anho'reptui mono da, zahadu 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İropisutuzéb 'rada hâ dama 're hâimana mono ré. Taha zarina te za oto 'Re İhâimana u'âsi mono hâ tinhib'a'uwê da, te te 're İ'apisutu mono norî hâ te te sima 're awaibu, İwê uptabi na te te tâma 're İ'aropisutu mono zéb ré si, 're hâimana u'âsi za'ra mono da İré, ta norî hâ.

¹⁶ İ'wa hâ dâ'â ô ré, te za tinhibrom na sisa'u dama roti, İ'uirî na si da te niha dasima İpo'o mono da hâ. Sisô'a ré, te za âne na hâ âma rob'ui'ére İbaihâ na hâ, pibu pese na İsibro hâ İ'uirî na da te dasima İpo'o mono zéb da hâ. Tawamhâ, e zahadu dâ'â ô ré, te za te te sima po'o, İsimi'ui'ére zarina, te te tâma İroti za'ra zéb zarina. Mare di. İ'uirî na si te za tô ta norî hâ İsibro hâ te te sima po'o, İdâ'âzém na te te waihu'u za'ra wapsi. Tane duré, 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İropisutuzép hâ.

¹⁷ Duréihâ sasedoti norî hâ danhimizama te te 're İsimroi mono wapru na te te da'âma 're romhuri za'ra mono ô 'wa'âhâ, 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İropisutuzéb 'rada hâ pire na aré dama 're hâimana mono ô di. Taré te aré dama 're hâimana.

¹⁸ Duréihâ Mozési hâ İmorî'rata na ma tô uburé 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowasu'u. Taha parî, ma tô powawê wapru hâ â na waza, pone'ërebâi wapru zama. Tawamhâ wesuirâ suiro panhipti hâ ma tô sada si'ê za'ra. Taha parî, simisutu ma tô pone'ërebâ zéré na wasisi, da te İseré pré na. Tawamhâ danhimizama wapru na ma tô âma di'i, â wazari powawê wapru na hâ. Tawamhâ İbaihâ nhisiwi ma tô wesuirâ suiro panhipti wasi hâ sâsâ'â, danhimizama wapru na te te âma di'i da, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére ré nhisiwi. Dahâiba nhisiwi zama ma tô duré te te sâsâ'â, te te âma da'ahâiba di'i mono da, danhimizama wapru na.

¹⁹ Tawamhâ Mozési hâ âne na te duré dama roti:

“Â danhimizama wapru hâ 'Re İhâimana u'âsi mono te te aima İropisutu za'ra wa'aba zé hâ, pire na oto aima 're İhâimana za'ra wa'aba mono da hâ, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te te aima âma İroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za oto 're İ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.”

Āne te Mozési hā dama āma roti.

²¹ Tawamhā romhā 'manharī na 'ri nhisiwib zama, ma tō duré wesuirā suiro panhipti wasi hā sāsā'ā, danhimizama wapru na te te āma di'ī da. Uburé marī hā 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb da, 'ri para 're īsimasa mono nhisiwib zama ma duré sāsā'ā, te te āma adi'ī mono da.

²² Tane tō. 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'éré zarina, ma tō danhimizama wapru na marī hā da te āma 're di'ī za'ra, 'ri para 're īsimasa mono hā, wasété āna 're simasa mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā. Dahāiba wib zama, ma tō duré āma 're dasihāiba di'ī za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, dahāiba wasété āna oto 're dahāimana za'ra mono da. Danhimizama hā da te 're simroi mono wa, īwapru hā tiwi 're īsisa'wari za'ra mono na si, te za āma 're dasihāiba wē za'ra dahāiba mana wawip si, marī na 're dasihāiba wasété za'ra mono wamhā.

Cristu hā Timama ma dazada īsisōmrizé wasu'u

²³ Ā norī hā ti'ai āma romhā 'manharī na 'ri hā, duré uburé marī hā īwa 're īsimasa mono hā, hāiwa āma 're ihāimana za'ra mono ne, te 're hāimana za'ra. Tane nherē, aiwab uptabi ō di, marī īpire da, 're hāimana za'ra mono ō nherē, 'ri hā ti'ai āma hā, duré uburé īwa 're īropsimasa mono hā. Ta hā ma tō sasedoti norī hā danhimizama wapru na te te 're di'ī za'ra, taha zarina si 'Re ihāimana u'āsi mono ma, wasété āna 're hāimana za'ra mono da. Tane nherē, hāiwa āma marī hā sena 're ihāimana za'ra mono hā īwē na si, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, 're hāimana za'ra mono da, ma tō īwē uptabi hā sada dārā.

²⁴ Āne wa, Cristu hā dā'ā pari hāiwa'utu wa, ti'ai āma danhib'rata na 'ri 're, sébré ō di, 'Re ihāimana u'āsi mono hā īwa 're īsāmra mono zéb u hā. E marī wa. Ta hā ti'ai āma 'ri hā, taré hāiwa āma 'ri ī'uptabi ne si 're hāimana mono wa, ī'uptabi ō wa. Hāiwa āma 'Re ihāimana u'āsi mono hā īwa 're īsāmra mono zéb u si ma tō āzé Cristu hā, tame te te oto wa'āma 're romhuri u'āsi mono da, Timama nho'a.

²⁵ 'Re ihāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire uptabi hā ma tō duréihā siwaprosi itēme 're zasi, 'Re ihāimana u'āsi mono te, 'ri 're wa'wa īwē uptabi u hā, sasedoti īpire uptabi hā. Wahub sidāpāsi ma tō itēme 're zasi misi haré, danhimizama wapru hā te te tāma 're sōmri mono da, da'udāna. Tane nherē, Cristu hā wahub sidāpāsi hāiwa āma 'Re ihāimana u'āsi mono hā īwa 're īsāmra mono zéb u hā, itēme 're zasi u'āsi mono ō di. Misi haré ma tō itēme āzé, Timama u hā, ōhō haré dazada tāma sisōmri wa, Timama ma hā.

²⁶ Cristu hā wahub sidāpāsi 'Re ihāimana u'āsi mono ma, dazada 're sisōmri u'āsi mono 'wa'āhā, te aré ropoto na'rata hawim haré dazada 're dā'ā u'āsi. Tawamhā robzépata za'ētē na te aré tō te te 're robzépata u'āsi. Tane nherē, za rob'rāsutu u īrob'umhutuzéb u si ma tō misi haré tāma sisō, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā, dazada dā'ā da, taha zarina dawasédé hā te te dama 're aparī mono da oto, 'Re ihāimana u'āsi mono hā.

²⁷ Misi haré te za aihīni 're dadā'ā za'ra. Taha parip si te za 'Re ihāimana u'āsi mono hā niwapsi da'awaihu'u, dawē na dawasété na zama, taha zarina te te dama arowairébé mono da oto.

²⁸ Tane ma tō duré Cristu hā misi haré dazada dārā, dawasédé hā da'ahā na te te oto dama āma 're ī'aparī mono zéb da hā. Tawamhā ti'ai u apā wei morī zahu wamhā, dazada dā'ā da, wei morī ō di za oto, taha zarina dawasédé hā te te duré dama 're ī'aparī mono da hā. Mare di. Sō 're īsimipari za'ra mono norī si, te te oto īsō'reptu pese za'ra da si, te za wei mo apā Cristu hā, ta norī zō si.

10

1 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ìrob'ui'ééré zarina, ìwê hâ oto wama 're ìhâimana za'ra mono zém na wa te âma 're waihu'u uptabi za'ra mono ô di. Wahub sidâpâsi ma tô danhimizama hâ dasi'udâna da te tâma 're simroi u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hâ, da te 're sahâri za'ra mono âna. Tane nherê, danhimizama da te tâma 're ìsimroi mono zé hâ sib'uware di, dawasédé hâ tô sena te te dama 're ì'apari mono da hâ, âma 're dawata za'ra mono da, 'râwi dapê'ê 're 'Re ìhâimana u'âsi mono u 're ìdanomro mono norî ma hâ. Dapê'ê 're, rowê na 're ìdahâimana za'ra mono zéb da hâ, sib'uware di tô, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhimizama da te 're ìsimroi mono zé hâ.

2 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono norî hâ danhimizama hâ dasi'udâna da te tâma 're ìsimroi mono zém na, ôhõ haré dawasédé hâ te te dama 're apari uptabi mono 'wa'âhâ, taha zarina 'râwi 're dasiwê'ô u'âsi za'ra mono ô di aré, dawasété na hâ. Taha zarina te aré oto danhimizama pâri hâ da te 're sahâri za'ra.

3-4 Tane nherê, powawê ìba'ômo wapru hâ duré pone'êrebâi wapru hâ dawasédé hâ te te dama 're pari uptabi za'ra mono ô di. Taré te za danhimizama hâ wahub sidâpâsi dasi'udâna 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da te 're ìsimroi mono zéb zarina, âma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, dawasété ré 're ìdahâimana za'ra mono zém na hâ.

5 Taha wa, Cristu hâ ti'ai u wei ìmorîzéb u, ma tô Timama ma tinha, âne: "Danhimizama na duré dasazém na aima 're danhoprub za'ra mono da, a hâ asina sô 're asimipari mono ô di.

Tane nherê, ìhâiba hâ ma tô ìma ìsô, da'upana ìsina aima ìnhoprub da hâ.

6 Danhimizama hâ dawasété parizéb da, wahuré da te aima 're ìzata za'ra mono zém na zama, 're atoi mono ô di. Duré dawasété parizéb da, danhoprubzé, da te aima 're ìsôMRI za'ra mono na zama, asima 're atoi mono ô di."

7 Âne te duré tâma tinha, Timama ma:

"'Re ìhâimana u'âsi mono, wa hâ wa wei âwa mo ti'ai u, ìma ìpisutuzéb zarina, te oto ìsina aima âma uwaimrami da, ìbaihâ na ìwasu'u na duréihâ da te ì'âma ìrob'ui'ééré za'ra zéb zarina."

Âne ma tô Cristu hâ Timama ma siwasu'u.

8 Âne ma tô Cristu hâ ìmorî'rata na Timama ma rowasu'u, tô: "Danhimizama da te aima 're ìzata za'ra mono zô, duré dasazém na aima 're ìdanhoprub za'ra mono zô, asina 're asimipari mono ô di a hâ, dawasété parizéb da hâ. Asima âma 're atoi mono ô di, taha na hâ." Âne na ma tô Cristu hâ Timama ma rowasu'u, Mozési hâ ìsimiroti 'rata na te te âma ìrob'ui'ééré zarina, âne hâ da te 're 'manharî za'ra mono nherê.

9 Taha pari, ma tô duré Timama ma siwasu'u, âne: "Âwa wa tô wei wa hâ ti'ai u mo, ìma ìpisutuzéb zarina, te oto ìsina aima âma uwaimrami da." Âne ma tô Cristu hâ Timama ma siwasu'u, duréihâ dawasété parizéb da, danhimizama na duré dasazém na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're ìdanhoprub za'ra mono zé hâ te te oto dawî sina sizâri da, taha nhowa're're tihâiba na tâma sôprub da oto, taha na si dawasédé hâ te te dama âma 're ì'apari mono zéb da hâ.

10 Zezu Cristu hâ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìpisutuzéb zarina, te te tâma âma uwaimrami wa, tihâiba na tâma sôpru wa, ma tô te te 're wa'a'upsô wawasété hawî, tâma 're wanomro wê mono da oto. Misi haré ma tô tâma

sisō, dazada dâ'â da, tô ôhō na si dawasédé hã te te dama âma 're apari mono da.

¹¹ Sasedoti norî hã awê sidâpâsi te te da'âma 're romhuri za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono nhorōwa âma. Danhimizama na 're îdanhoprub za'ra mono zé hã te ahâ uptabi na te te tâma 're sômri za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, tô ôhō si. Tane nherê, â norî hã danhimizama na 're îdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasédé hã te te dama 're pari waihu'u za'ra mono ô di.

¹² Cristuhu si, ma tô misi haré tihâiba hã tâma tisō, dazada dâ'â da, ôhō haré dawasédé hã te te dama âma 're î'apari mono zéb da hã. Taha pari, te 'Re îhâimana u'âsi mono nhimire niwî 're sãmra, pire uptabi na îsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, ône u'âsi.

¹³ Tame te oto Cristu hã sô 're simipari u'âsi, 'Re îhâimana u'âsi mono hã tinhitob'ru norî nhiptetezé hã te te tiwi î'uprosi za'ra zéb zô hã, tâma sib'uwa uptabire na 're hâimana za'ra mono da oto, ta norî hã.

¹⁴ Misi haré 'Re îhâimana u'âsi mono ma, dazada sisômri wa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awabu, 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê si oto âma 're danomro wê mono da.

¹⁵ 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô âne na wama waihu'u za'ra, sena na wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da. Âne te te wama âma îwaihu'u na'rata za'ra zé hã:

¹⁶ “Nimahâ bâta na wa za, te dama îropisutuzép té hã, dama pisutu, duréihã te dama îropisutuzém nhowa're're. Âne, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, înhimiroti tém na te dama îropisutuzé hã. Tawapsi wa za înhimiroti hã dapê'ê 're te dama 're anhomri, îré 're danomro u'âsi mono wa, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, îmreme hã.”

¹⁷ Âne ma tô duré îwasu'u nhana'remhã wama waihu'u za'ra: “Dawasété na 're îsipo're pu'u mono ô di za oto, marî, da te 're î'manharî wasété za'ra mono zém na hã. Mare uptabi di za.”

¹⁸ Âhã wamhã, dawasédé hã 'Re îhâimana u'âsi mono te te oto dama 're î'apari mono zéb da hã, marî dai ô di oto, danhimizama na tâma 're îdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasété parizéb da hã. Tâibã oto ta hã.

'Re îhâimana u'âsi mono u, 'râwi dapê'ê na 're îdasihutu mono zé wasu'u

¹⁹ Îsisânawã norî, Zezusihi wapru hã tiwi îpu'uzém na wazada îdâ'âzéb zarina, wa za oto wasina wapahi âna 'Re îhâimana u'âsi mono u 're wasihutu 'râwi wapê'ê na, robzei u'âsi tâma 're wamreme zusi mono da. Duréihã sasedoti norî hã, 'Re îhâimana u'âsi mono 're îsãmra mono zéb u, 'ri 're wa'wa u 're îsisisi mono ne, wa za oto wa norî hã 'râwi îtême 're wasihutu, wasina 're wapahi za'ra mono âna, tâma.

²⁰ Duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono 're îsãmra mono zéb 're, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã zazahã îhâpa hã te dawî 're hâsipra u'âsi pi'reba, îtême 're danhisisi tô mono da. Tane nherê, Cristu hã ma tô oto wama 'ridawa za'ra tidâ'âzém na, zazahã îhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba, îtême 're îdanhisisi mono ne, wapê'ê na îtême 're wasihutu mono da, 'Re îhâimana u'âsi mono u, robzei uptabi na îme 're wanomro u'âsi mono da oto.

²¹ Sasedoti îpire uptabi na te oto wama 're hâimana. Taha si te tâma umnhasi na uburé 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norî hã te te 're ab'madâ'â tâma, pire uptabi na.

²² Wawasété na 're wanomro mono wa, 'râwi 're îwasiwê'ô sãmri za'ra mono zé hã ma tô Cristu hã tiwapru na te te wama 're apari, duréihã sasedoti norî hã te te âma 're dahâiba wê za'ra mono da, danhimizama wapru na syry na te

te âma 're îdahâiba di'i za'ra mono ne. Sasedoti norî hã 're sihâiba wasété za'ra mono âna, 'Re îhâimana u'âsi mono u 're sisisi mono da, 're îsihâiba upsôî pese za'ra mono ne, wa oto wa norî hã wahâiba upsôî pese ne tâma 're wahâimana wê za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono ma si. Taha wa, wa za oto wapê'ê na 'râwi îtême 're wasihutu, wahâimanazé sena ré si, 'Re îhâimana u'âsi mono u hã, ôhõ si wa te oto wasina 're î'umnhasi za'ra mono zéb zarina.

²³ 'Re îhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, te te wama 're î'aropisutu mono zéb uwaibaba, te te wama âma 're î'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, wanhiptete sina wa za îwê uptabi zô 're wanhimipari u'âsi za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te wama îropisutu za'ra zém na wa te 're wawã za'ra mono âna, sena na za wama 're îhâimana za'ra mono na wa te dama 're îwasu'u za'ra mono zéb zarina.

²⁴ Wa za duré wasi'âma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra, marî na 're îwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, duré taha zarina 're îwasisawi pese za'ra mono zém na wa te wasima âma 're î'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, duré marî wê na wa te wasima âma 're îwa'râmi wê za'ra mono zém na zama.

²⁵ Ni'wam norî hã Cristuhu zazei'wa dasiré 're hâimana za'ra mono wa, rowahutu u dasiré 're si'rã'õtõ mono nherê, ma tô ta norî hã rosahâri pese za'ra oto. Tane nherê, wa norî hã wasiré 're îwasi'rã'õtõ mono zé hã wa te wasiwi sazâri za'ra ô di za. Tô'ã. Wa za tô wasiré 're wasi'rã'õtõ u'âsi, âma 're wasipawapto pese za'ra mono da, 'Re îhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're î'umnhasi za'ra mono zém na si 're wanhiptete za'ra mono da. E marî wa. Wanhib'apito apâ we îmorizéb u hã bâdâ hã romhutu na aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

²⁶ Ni'wam norî hã Cristuhu wasu'uwê, sena na 'râwi te te sina 're waihu'u pese za'ra mono nherê, duré te te sima 're îwê za'ra mono zéb zarina, 're îhâimana wasété 'rata za'ra mono zém na si 're hâimana u'âsi za'ra mono wamhã, marî hã 're 'mai'hâimana mono ô di, ta norî da hã, îwasédé te te tâma 're îpari za'ra mono zéb da hã, ta norî ma hã.

²⁷ Ta norî hã 'Re îhâimana u'âsi mono zada, 're hâimana za'ra mono wa, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hã uprosi unhama ro'o za'êtê na, te te siwi 're îwê'õ pese za'ra mono norî hã. Taha u hã, te za ta norî hã sina pahî na 're simipari za'ra oto.

²⁸ Duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te âma îrob'ui'éré hã ni'wam norî hã te te siwi 're wê'õ pese za'ra mono wamhã, ta norî hã ma tô da te dasiwi 're simro, âma 're dapê'ézê waihu'u za'ra mono âna. Marî îwasédé hã ta norî hã te te 're 'manharî za'ra mono ré, siwaptom na titõmo na î'madâ'hâ za'ra 'wa norî hã, îwasété na te te dama 're îwasu'u za'ra mono zéb zarina, ma tô da te dasiwi 're simro, ta norî hã.

²⁹ Âne, duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wê'õ'wa norî ma, 're ropipa za'ra mono di. E niha tawamhã za, 'Re îhâimana u'âsi mono 'ra, te te siwi 're î'ruiwapari za'ra mono norî ma, 're îromhâimana za'ra mono zé hã za. Tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za tô. 'Re îhâimana u'âsi mono hã te za tô ta norî hã hã za'ra za'êtê, rob'râsutuzéb âma hã. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono te te dama îropisutuzép tém na, Cristu hã dazada idâ'ázê hã taré newa, te ta norî hã te te âma 're rosa'rata upa za'ra. Ta norî hã te duré 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani âma te te 're wasété u'âsi za'ra, îsimizawi uptabi âma.

³⁰ Taha wa, te za tô ta norî hã nimahã na hã hã za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô âne na ni'wa hã âma rob'ui'ére sîro, 'Re îhâimana u'âsi mono mreme na hã. Âne na hã 'Re îhâimana u'âsi mono mreme hã wama waihu'u pese za'ra di oto:

“Wa hã ĩsiwaprosi wa za te 're da'a'ruiwa'âbâ. Īwétési wa za te dama âma 're awa'râmi, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono norĩ ma hã.”

Āne duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré amo hã:

“Wa hã uburé Danhib'apito uptabi hã wa za ĩ'uwaibaba uptabi na si te 're da'ahã za'ra, dawasété na ĩsiwaprosi te 're ĩda'awaihu'u mono zéb zarina.”

Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã.

³¹ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'rata, 're ĩrere'e mono ne, te te 're hã za'ra mono wamhã, tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã.

³² Ma'âpé, âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihã Cristu hã Danho'reptui'wa na asina 're ĩwaihu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina. Ta hawim haré, Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, marĩ na 're robzépata za'ēté za'ra wa'aba mono nheré, ma tō asiptete sina âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna.

³³ Nimahã na hã ma tō ni'wam norĩ hã danho'a te te ai'âma 're wasété za'ra wa'wa. Ma tō duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, danho'a. Duré nimahã na asiré norĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, ma tō 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, ta norĩ zu, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da nheré.

³⁴ Dazazéb 're, 're ĩhâimana za'ra mono norĩ âma 're aipé'ézé za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō ta norĩ me aipé'ê na 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo, ĩhãiba zu. Duré asibro hã da te aiwi 're waiubi wa'aba mono nheré, ma tō ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono ô di, taha na hã. E marĩ wa. Ti'ai âma asibrom nhipai u, hãiwa âma ĩwé uptabi hã ĩsi'utōrĩ'ô hã za aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

³⁵ Taha wa, Cristu hã aipahi âna asina 're ĩ'umhãsi za'ra wa'aba mono zé hã asiwi 're ĩwé'ô za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're rême za'ra wa'aba mono ô di za. Asiptete sina te za tō âma 're anomro u'âsi aba mo. Āne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwé uptabi na aima wa'âbâ za'ra wa'wa, nimahã na hã.

³⁶ Marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nheré, duré Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono wa, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nheré, te za tō asiptete sina, asina 're ĩ'umhãsi u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da. Āne zarina, asina tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩwé za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tō tâma 're anomro wé wa'aba mo. Tawapsi, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima ĩropisutu za'ra wa'aba zé hã ĩwé uptabi hã oto asina ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa.

³⁷ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tō âne ĩmreme na rob'ui'éré, Cristuhu wasu'u na hã:

“Ta hã za we ĩmorĩ hã niwamhã oto wei morĩ wamhã, sô rowaptâ'â ô di za. Romhutu na te za tō wei mo.

³⁸ Ni'wam norĩ hã te tâma 're ĩwé za'ra mono zéb zarina si 're ĩnomro wé mono norĩ hã, ta norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩzaze za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're awêsãmri, ĩwasédé hã te âma 're ab'madâ'â mono ô wa za oto, ta norĩ âma hã. Āne wa, te za rowé uptabi na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra, ta norĩ hã.

Tane nheré, ni'wam norĩ hã ĩwi 're sipizari za'ra mono wamhã, âma 're ĩto za'ra mono ô di za oto, ta norĩ âma hã.”

Āne duréihā 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te ĩmreme na āma ĩrob'ui'érezé hā, ĩbahā na hā.

³⁹ Tane nherē, ta norī ne, wa norī hā 're wahâimana za'ra mono ō di. Nimahā na 'Re ihâimana u'âsi mono wi 're wasipizari za'ra mono ō di, ta norī ne. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hā niwamhā ta norī zu te te wa'uprosi ō di za. Taha si wa tô wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra, te te 're ĩwa'anho'reptui mono da hā. Taha zarina te za tô wa norī hā wa'anho'reptu, ĩ'rata oto 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono da hā, 'râwi.

11

'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasina 're ĩumnhasi za'ra mono zé wasu'u

¹ E niha, wa te wasina 're ĩumnhasi za'ra mono zé hā, 'Re ihâimana u'âsi mono hā. 'Re ihâimana u'âsi mono hā wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, ta hā te te wama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina, ĩwē uptabi zô si 're ĩwanhimipari u'âsi za'ra mono na, tô sena za te te wama āma ĩ'uwaimrami za'ra na, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra. Duré uburé marī hā watōmo na wa te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono ō zama, wa za duré wa te 're waihu'u za'ra, sena na 're ihâimana za'ra mono na hā. Āne 'Re ihâimana u'âsi mono hā wa te wasina 're ĩumnhasi za'ra mono zé hā.

² Duréihā wahi'rata norī hā, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're ĩumnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hā te te 're awēsāmri, ta norī hā.

³ 'Re ihâimana u'âsi mono, wa te wasina 're ĩumnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tô, sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩnharízéb zarina, marī ō uptabi ré, te te ĩ'aropoto mono na hā. Datōmo na da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono ō na si, ma tô te te ro'apoto, watōmo na wa te oto 're ĩ'madâ'â za'ra mono da hā. Āne na wa tô duré sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono si, wa te wasina 're ĩumnhasi za'ra mono zéb zarina hā.

⁴ Abé hā, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're ĩumnhasi mono zéb zarina, ma tô ĩwē uptabi na tāma tinhopru, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Ca'ĩhī nhibzari si, te te wēsāmri ō di, 'Re ihâimana u'âsi mono hā. Taha wa, Abé hā 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're ĩumnhasi mono zéb zarina, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hā wēsā, 're ĩmorī wē na zama. Taha wa, ma tô Abéhé nhoprubzép si wēsā. Āne na Abé hā 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi mono wa, duréihā dâ'â nherē, zahadu hâiba ré wama 're ihâimana za'ra mono ne, te wama 're hâimana za'ra, taha āma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Duré Enoti hā 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're ĩumnhasi mono zéb zarina, ma tô hâiba ré ré mo, hâiwa u. 'Re ihâimana u'âsi mono hā ma tô hâiba ré ré sitēme ti'â. Taha wa, ni'wa te te waihu'u ō di ta hā, ĩdâ'ázém na hā. Duréihā 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tô āne na rowasu'u ĩbahā na, Enotihī wasu'u na hā: "Re ihâimana u'âsi mono hā hâiwa u sitēme te te āri ō ré, ma tô Enotihī ma 're to, 're ĩmorī wē zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hā."

⁶ Ni'wam norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ō nherē, ta norī ma, 're to za'ra mono ō di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hā. Duré ni'wam norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono āma 're wata za'ra mono da, tip'ē na 'râwi ĩtēme 're sihutu mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, tô sena 're ihâimana mono na, te za te te 're saze za'ra a'â. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono zô si 're ĩsôpré mono norī ma, ĩwē na za te te ta norī ma ĩwa'âbâ za'ra na, te za ta norī hā te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra.

⁷ Nowé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré âma saze, ropipa hã za dazô ìwatobrozém na 'Re ìhâimana u'âsi mono hã romhã ré te te âma ìpo're pu'uzém na, zahadu marî hã titômo na te te 'madâ'â ô nherê, Nowé hã. Taha wa, ìsimiroti zarina ma tô uba're za'êne hã 'manha, ti'ra norî hã te te âma sô'reptu za'ra da, timro zama, duré tisanî'aba norî zama. Taha zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã siwi da'awê'ô pese, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, Nowéhé si ìsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono wa. Tawamhã Nowé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã âma tiwata, âne: "Âhã si te 're timorî wê." Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Nowéhé âma ìwatazé wasu'u hã.

⁸ Abra'ã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ìsimiroti na saze, tirom nhiti watobro da, darob amoi u morî da, âma ìsa'ru da hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìpisutu u. Tawamhã tirom hawi ma tô watobro tô, darob amoi u morî da, tamomomhã bâdâdi hã te te waihu'u ô nherê.

⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô darob amoi âma 're sãmra Abra'ã hã, dasiré ô nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono, za âma ìsa'ru da hã te te tâma ìpisutuzéb âma. Tawamhã romhã 'manharî na 'ri wa, te oto 're sãmra, 'ri uptabi ô wa. Izati norî hã ma tô duré romhã 'manharî na 'ri wa, 're simasisî zahuré, Zacoho me. Ta norî ma, ma tô duré ropisutu zahuré, Abra'ãhã ma te te ìropisutu ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Abra'ã hã 'ri nho'u ìsi'utô'î'ô zô si ma tô 're simipari u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ìwê na hâiwa âma te te dama ì'ri zô si. Taha wa, te te siwi wê'ô ô di Abra'ã hã, romhã 'manharî na 'ri hã wasété wa, a'ã ì're 're sãmra tô mono da.

¹¹ Abra'ã hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ì'ra hã tâma podô, si'îhi uptabi nherê, duré ìmro hã Sara hã préduptéb ré, 'ra waihu'u ô nherê. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutuzém na te te âma sazei pese wa, ma tô ì'ra hã tâma podô tô.

¹² Abra'ã hã si'îhi uptabi wa, ìdâ'âzéb u romhutu nherê, ma tô ìhâiba hawi da'ahâ uptabi na dasina dahâ'â u'âsi, ìsihudu sidâpâsi. Wasi hã hâiwa na ahâ uptabi na 're ìsimasa mono ne, ma tô da'ahâ uptabi na atébré ni. Â zaihã na supara, ahâ uptabi na 're ìsimi'wara mono ne, ma tô atébré ni.

¹³ Â norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ré, 're dà'â za'ra mono nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutu za'ra zé hã te te te sãmra 're waibui mono ô di ta norî hã, ti'ai âma hâiba ré ré 're hâimana za'ra mono ré hã. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutu za'ra zé hã romhã na uptabi na za te te tâma âma ì'uwa'imrami za'ra na, sena na te te 're waihu'u za'ra mono wa, ma tô âma 're to za'ra ta norî hã, ti'ai âma 're nomro mono ré. Ma tô duré sô'awi dama 're siwasu'u za'ra, ti'ai âma dasiré 're ìhâimana uptabi za'ra mono ô na hã.

¹⁴ Âne na ta norî hã dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, daro hã aimawi ìtéb zô 're ìsôpré u'âsi mono zé, te wama wasu'u za'ra, taha na si za oto 're ìrob uptabi za'ra mono na hã.

¹⁵ Tirob 'rata hawi 're ìwairébé mono na te te 're rosa'rata za'ra mono ô di, ta norî hã. Mare di. Âne 'wa'âhã, âté apâ te aré ta norî hã tirob 'rata u 're nomro.

¹⁶ Tane nherê, daro ìwê uptabi zô si ma tô ta norî hã sima 're sôpré, hâiwa âma sô 're ìhâimana za'ra mono zô si, ìwa 're ìsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi wê'ô za'ra ô di, tinhîb'apito na te te

're sisi za'ra mono tō da hã. Taha zarina, ma tō oto tō 'ri nho'u hã ïwē uptabi hã tãma 'manharĩ za'ra, ïwa 're ïsi'ubumroi u'ãsi mono zéb da hã, tirop téb ãma.

17-18 Abra'ã hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tō aré tĩ'ra hã tãma tĩwĩ Izati hã, tãma ãma ïsōprubzéb da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã te te pibui wamhã. Taha ô ré, ma tō 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã tãma ropisutu siro, Abra'ãhã ma hã, ãne:

“Ai'ra Izatihi hawip si, te za asihudu norĩ hã ahã uptabi na 're hãimana za'ra, asihudu sidãpãsi te aima ïropisutuzéb zarina.”

Ãne na 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te tãma ropisutu nherë, ma tō aré Abra'ã hã tĩ'ra hã tĩwĩ Izati hã, ï'ra si'aibã hã misi tãma poto nherë. Duré ta hawip si za ïsihudu norĩ hã sitébré da nherë, ma tō aré tãma tĩwĩ, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma hã.

19 Abra'ã hã ãne ma tō sima rosa'rata: “'Re ïhãimana u'ãsi mono ma si, waihu'u pese di, 're dadã'ã za'ra mono nherë, apã te te 're ïda'ahãiwa'utu mono da hã. Taha wa, ï'ra hã te aré tãma ïwĩrĩ hã, te te duré waihu'u pese di, apã te te ïma ïhãiwa'utu da hã, te te ïma ïropisutuzém na te te ïma ãma uwaimrami da hã.”

Ãne ma tō sima rosa'rata, Abra'ã hã. Tawamhã, ï'ra Izati hã dã'ã uptabi ô nherë, aré dã'ã wa, apã te te tãma ïhãiwa'utu ne, ma tō dã'ã ãna tãma tísô apã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã.

20 Duré Izati hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tō tĩ'ra norĩ ãma rowaptë tiwi, ïwë na si te te 're pawaptob u'ãsi zahuré mono da, duré ïwë si te te tãma 're pisutu zahuré mono da, Zaco norĩ ma hã Eza'uhu me.

21 Duré Zaco hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tō Zuzéhé 'ra norĩ ma rowaptë 'Re ïhãimana u'ãsi mono wi, ïwë na si te te 're pawaptob u'ãsi zahuré mono da, duré ïwë si te te tãma 're pisutu zahuré mono da. Taha zarina, ma tō duré tisiwazusizém na si'upari sina ãma tiwata, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma, Zaco hã.

22 Duré Zuzé hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tō tidã'ázéb u tidub'rata norĩ ma rowaihu'u sirômo za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ, za Ezitu hawi ïwairébézém na hã. Ãne na, 'Re ïhãimana u'ãsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, te duré tãma sina roti za'ra, ï'uirĩ na si, ïhi hã te te siwi ãri da apã, tirob 'rata u, tamep si te te siwi sërë da.

23 Duré Mozésihĩ mama norĩ hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ï'umnhasi zahuré mono zéb zarina, ma tō dawĩ simi'uri zahuré Mozési hã, 'watébrémi na tãma poto zahuré wa. Duré tãma 'madã'ã ze zahuré wa, tãma sawi uptabi zahuré di. Taha wa, ma dawĩ simi'uri zahuré. A'amo hã si'ubdatô ma tō ãma ai'utô, te te dawĩ ïsimi'uri zahuré zém na hã. Apito ma, ta norĩ hã pahĩ zahuré ô di, 'watébrémi na 're ïpoto za'ra mono norĩ hã, te te dama 're a'rui mono nherë. Ãne ma tō 'manharĩ zahuré Mozésihĩ mama norĩ hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono si te te sina 're umnhasi zahuré mono wa, duré ta norĩ hã.

24 Mozési hã prédu wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tō dawĩ sisawĩ, Ezitu ãma apito Para'oho 'ra sipi'oi 'ra na da te dasima 're wasu'u za'ra mono tō da, pi'ô te te ïprédum na hã.

25 Apito Para'oho nhorôwa ãma, uburé marĩ ïwasésé hã te te a'ã dame 're ï'ab'manharĩ mono da hã, te te sima wë ô di Mozési hã, taha na si wë uptabi newa ãma 're ïtoi mono da hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwë norĩ siré, te te 're ïrobzépata mono da si, ma tō sima wë.

26 Apito Para'oho nhorōwa āma 're sāmra u'āsi mono 'wa'āhā, te aré marī īwa'ābā za'ētē na tinhibro pese, Ezitu āma uburé marī hā īwa'ābā za'ēne hā 're ĩsimi'wara mono na. Ta hā marī wa'ābā za'ētē mono hā wē nherē, taha upana marī īwē uptabi si ma tō sima wē, Mozési hā. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu ma si, te te 're robzépata mono da si, ma tō sima wē. Īwē hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, niwa za te te tāma ĩsōmri na si, ma tō te te āma 're rosa'rata u'āsi, Mozési hā.

27 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā watobro Ezitu hawī, apito Para'o hā te te sima simimnhasi āna. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā datōmo na da te 're 'madā'ā waihu'u za'ra mono ō nherē, Mozési hā titōmo na te te 're ĩ'madā'ā mono na ne, te te sina 're umnhasi mono wa, apā sipi'rai ō di, Ezitu u hā. Ōne haré ma tō ta hawī watobro, siptete sina.

28 Mozési hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Pascowa na dato hā te te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb da na tāma roti za'ra Izarazéhé nhihudu norī ma hā, ta norī hā tisai 'manharī na te te āma sāna'rata za'ra da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā Mozésihi ma te te ĩpisutuzéb zarina. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā tāma roti za'ra Izarazéhé nhihudu norī ma hā, tinhimizama wapu na 'ridawa zadaré hā te te āma sapré za'ra mono da, hāiwa āma romhuri'wa hā Dapārī'wa na ĩwaptērē hā, aibā tāma 're ĩpoto'rata za'ra mono hā te te tiwi simroi mono tō da, Izarazéhé nhihudu norī wi hā.

29 Duré Izarazéhé nhihudu norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō ā poré na saprī za'ra, zara u, Á pré na ā poré nhisi na. Á 'ré na da te 're ĩsaprī za'ra mono ne, ma tō rob'ré na saprī za'ra, ā zadaré amoi u hā, zara u. Tane nherē, eziptisu norī hā rob'ré na dazarina te te aré saprī za'ra da, si'aba'rēi wamhā, ma tō ā hā apā ĩré atob za'ra. Taha wa, eziptisu norī hā ā poré na ma tō uburé ai'utō.

30 Duré Izarazéhé nhihudu norī hā, Zerico na 'ri nho'ōmo nhisi āma 'ri 'wawi wa'ra 'rāihā hā ma tō nasi te te uirī za'ra, sime da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩpisutu za'ra zéb zarina. Bādā hā 7 na ma tō āma ai'utōrī za'ra, te te nasi siwi uirī za'ra mono ré hā. Tawamhā 'ri 'wawi wa'ra 'rāihā hā ma tō aime. Ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō aime.

31 Duré Ra'abi hā pi'ō aré 're ĩhāimana wasété mono hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō wapsāi'a'wa norī hā tinhorōwa u 'mazasi wē zahuré, ti'ai wē zō pi'uriwi dama robzabui'wa norī hā. Taha wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te dazui wīrī ō di Ra'abi hā, 'ri nho'ōmo āma uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'madā'ā'ō'wa norī zu hā.

32 Āne na 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na, ahā uptabi na te āma aima rob'rāzarōtō za'ra wa'aba neza. Āhā wamhā, ĩnhimirob'rāzarōno hā te aré sina tipahā. E marī wa. Ahā uptabi wa. Ahā uptabi di tō, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norī hā, zahadu te āma aima ĩrowasu'u za'ra wa'aba ō hā: Zidi'ā hā, duré Barati, duré Sāsā, duré Zepté, duré Dawi, duré Samuwé, duré aimawi norī hā uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa 're ĩhāimana za'ra mono norī hā.

33 Ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō te te da'āma 're ai'uté za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para, daro hā te te dawī 're waibui mono da. Ta norī hā ĩwē si te te 're

'manharĩ u'ási za'ra mono wa, ma tō ìwē uptabi hã te te sima 're waibu, 'Re ìhâimana u'ási mono te te tâma Ìropisutu za'ra zéb zarina. Duré hu'u zérépa hã ma tō te te 're sadai'ré nhitob za'ra tinhĩb'rata na, te te 're simro tō mono da.

³⁴ Ta norĩ hã ma tō duré unhama ro'o za'ène hã te te 're simro, siwi. Ma tō duré dawi 're sisō'reptu za'ra, sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da nherē. Sib'uwari na 're hâimana za'ra mono nherē, 'Re ìhâimana u'ási mono nhimipawaptobzém na ma tō siptete na dazada 're hâimana za'ra. Siptete uptabi na te te 're da'wapé za'ra mono wa, ma tō ta norĩ hã tizahui'wa norĩ hã te te 're wano'ō apâ, darob amoi hawi dazahui'wa norĩ hã.

³⁵ Duré pi'ō norĩ wi, aré tiwi 're ìdâ'â za'ra mono norĩ hã, ma tō apâ tâma 're hâiwa'utu za'ra, pi'ō norĩ ma. Duré ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'ási mono si te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ hã dazazéb 're, 're hâimana za'ra mono ré, 'Re ìhâimana u'ási mono te te dawi 're udâ za'ra mono 'wa'âhã, taha zarina te aré dazazém hawi da te tâma 're rob'ru za'ra, ta hawi 're wairébé mono da. Tane nherē, ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'ási mono te te dawi 're udâ waihu'u za'ra mono ò di. Taha wa, ma tō danhimirob'manharĩ wasété na 're si'utōrĩ. Rowē uptabi na 're ìdanomro u'ási mono zéb u hã, 'Re ìhâimana u'ási mono si te te 're hâiwa'utu za'ra mono da, ma tō âne zô si 're si'madâ'â za'ra, ta norĩ hã.

³⁶ Ni'wam norĩ âma, ma tō duré 're dawa'è za'ra. Powawé hâiwaré 'manharĩ na ma tō da te dasiwi 're hã za'ra duré. Ni'wam norĩ hã ma tō da te 're pawasisi za'ra, Ìsi'uwazi nhorō rutu na, dazazéb 're, da te 're séme mono da.

³⁷ Ni'wam norĩ hã ma tō duré êtê tōmo wawé na da te 're simro. Ni'wam norĩ hã ma tō duré ìhâiba wâiwa âma 're dasiwâ za'ra, wede'ézém na ne. Sib'ézé 'wapa na ma tō duré da te 're simro. Pone'ërebâi hã na si ma tō duré ni'wam norĩ hã 're si'uza za'ra. Sibrob âna ma tō duré ta norĩ hã 're hâimana za'ra. Danhimirob'manharĩ wasété na ma tō duré ni'wam norĩ hã te te 're robzépata za'ra, da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa. Âne 'Re ìhâimana u'ási mono si te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ wasu'u 'râzarōno hã.

³⁸ Ta norĩ hã hâiwi si ma tō 're nomro a'ubuni wi, êtê 'râihã u zama. Duré êtê 'râihã zahâpâ êtê're wa, ma tō duré dawi 're si'ubumro, ab're wab zama. Ta norĩ si ma tō 'Re ìhâimana u'ási mono ma 're hâimana wê za'ra.

³⁹ Ta norĩ âma si ma tō 'Re ìhâimana u'ási mono hã 're wata za'ra uburé, ôhō si te te sina 're umnhasi za'ra mono wa. 'Re ìhâimana u'ási mono te te tâma Ìropisutu za'ra zéb zarina, ìwē uptabi hã ti'ab ré te te sima 're waibui mono ò nherē, ma tō te te sina 're umnhasi u'ási za'ra, 're Ìsi'utōrĩ za'ra mono zéb u.

⁴⁰ 'Re ìhâimana u'ási mono hã ìwē uptabi hã niwamhã za te te wama Ìsōmri za'ra na, te te sima wa'âma roti sirōmo za'ra wa, ti'ab ré ta norĩ hã te te sima waibui ò di tō, 'Re ìhâimana u'ási mono te te tâma Ìropisutu za'ra zé hã. Uburé wasiré si te za rowē uptabi na Ì'rata 're ìhâimana u'ási za'ra mono zé hã sima waibu za'ra, ta norĩ hã.

12

'Re ìhâimana u'ási mono hã ti'ai âma damama ne te te 're ìdâ'ahã za'ra mono zé wasu'u

¹ Duréihã ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'ási mono te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, danho'a 're Ìnomro wê mono norĩ hã ahã uptabi na 'râwi wamana wawi 're Ìsimasab u'ási mono ne, wa za ta norĩ âma 're wasipo're pu'u u'ási za'ra. Taha wa, wa za uburé marĩ Ìwasédé hã wa te wasiwi 're wē'ō pese za'ra, 're Ìwanomro wê mono zé wi, te te 're wanhowada za'ra mono tō da, te te 're Ìwawasutu u'ási za'ra mono hã, wawasédé hã. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dahâiba wapu na 're dasisa'rei mono da, marĩ Ìpire hã dahâiba na dama 're ìhâimana za'ra mono hã da te dasisa 're Ìsani za'ra mono ne, wa za

wawasédé hã wa te wasiwi 're wê'õ pese za'ra. Tawamhã wanhiptete na wa za tô âma 're wahâimana za'ra Cristuhu âma si, tiwi 're wasipizari za'ra mono âna. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, dawara tete haré dasiwi 're idasisa'rei mono ne, wa za tô wanhiptete na âma 're wahâimana u'âsi za'ra, Cristuhu âma si.

² Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dawara, da te 're ĩrâsutu za'ra mono zéb u si, da te 're ĩrob'madâ'â za'ra mono ne, wa za Zezusihi âma si wa te wasina 're rosa'rata u'âsi za'ra. Ta hã Zezusi hã ma tô ĩsâna'rata hawimhã te te 're wa'apawapto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da. Tane te za duré te te 're wa'apawapto u'âsi, 're ĩwadâ'â za'ra mono zéb u, õhõ si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da, tiwi 're wasipizari za'ra mono âna. Ta hã Cristu hã sihâiba zawi õ di, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada dâ'â tô da hã, wedepo'o nhonhi'râmi hã dazada 're ĩhâimana wasété za'ra mono norĩ pãrízép si nherê. Taha wa'râmi, hâiwa âma tô sina 're ĩhâimana u'âsi mono zé hã za tâma 're ĩhâimana mono na, te te sina waihu'u sirõmo wa, taha wa, sihâiba zawi õ di tô, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada dâ'â tô da hã. Āhãna hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ, te oto pire uptabi na 're sãmra, ĩsiré 'râwi te te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

³ Ma'âpé âma rosa'rata pese za'ra wa'aba, Zezusi hã ti'ab ré te te 're ĩrobzépata mono na hã. Tiwasété si te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ hã te te 're ruiwaparĩ za'ra mono wa, te te tâma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na, ma tô te te 're robzépata za'ëté, Zezusi hã. Tane nherê, siptete u'âsi ma tô 're hâimana. Tane duré a norĩ wa'wa hã te za marĩ ĩwasété wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono tô da. Taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'aba mono tô da, te za tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

⁴ Dawasété nhiptete da, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, zahadu ai'matâ'â aba õ di, da te aima ĩ'mairob'manharĩ za'ëté aba na hã, Zezusi ĩdâ'â ne hã.

⁵ E ma tô bété âma aipo're si'ârĩ za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima ĩroti za'ra wa'aba zém na hã, duré ti'ra na te te aima ĩnharĩ za'ra wa'aba zém na hã. Āne ma tô ãhã wasu'u na ni'wa hã âma rob'ui'éré, duréihã:

"A norĩ wa'wa hã ĩ'ra na ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na 're asisãmri za'ra wa'aba mono da, wa hã Danhib'apito uptabi hã te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, ĩ'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'aba mono õ di za, taré newa.

Duré apã 're anomro wê wa'aba mono da, niha te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za ĩ'ãma asima 're ĩrosa'rata wê u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁶ E marĩ wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Danhib'apito uptabi hã uburé te 're ĩ'azawi pese mono norĩ hã te 're ahã za'ra mono wa. Duré tiwasété na 'râwi 're sisãmri za'ra mono da, uburé ĩ'ra na te 're ĩsisi za'ra mono norĩ hã apã 're nomro wê mono da, wa wa hã te tâma 're arob'manharĩ, ta norĩ ma hã."

Āne wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã.

⁷ Damama norĩ hã bété. E ti'ra norĩ hã te te 're hã za'ra mono õ di za, po're ãna 're hâimana za'ra mono wamhã. Te za tô te te 're hã za'ra. Tane te duré Āimãma 'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're aihã za'ra wa'wa. E marĩ wa. ĩ'ra si tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa oto. Taha wa, marĩ na 're

robzépata za'ra wa'aba mono nherē, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono āna. 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra si, oto tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, te te 're ĩ'aihā za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo.

⁸ Uburé te tō ti'ra norī hā te te 're ahā za'ra 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, tiwasédé hā te te 're ĩ'manharī za'ra mono zém na āma 're siwaihu'u za'ra mono da oto, ta norī hā. Taha wa, te te 're ai'mai'ahāri aba mono ō wamhā, ĩ'ra'ō na te za 'rāwi 're ai'masiwaihu'u aba mo. Āne wamhā, ni'wa hā mama ō wa, da te 're ĩ'ahāri mono ō ne, 're ai'mai'hāimana aba mono na te za 'rāwi 're ai'masiwaihu'u aba mo, sena na ĩ'ra na tāma 're ai'mai'hāimana aba mono ō na hā.

⁹ Ti'ai āma wamama uptabi norī hā wawasété na 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, wanhimiza'rese wi te te 're wahā za'ra mono wamhā, wa tō ta norī hā wa te 're hāimana wazéb za'ra, wama pire na 're hāimana za'ra mono wa. Taha nhipai u, wa za duré hāiwa āma Wamama uptabi hā wa te 're wapari pese za'ra, te te 're wa'ahā za'ra mono nherē, rowē na ōhō āma si 're wanomro u'āsi mono da oto.

¹⁰ Ti'ai āma wamama uptabi norī hā ma tō wanhimiza'rese wi te te 're wa'ahā za'ra tō, 're waprédub za'ra mono ō ré hā. Wawasété na 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tō te te 're wa'ahā za'ra, niwamhā ĩ'uwaibaba uptabi ō nherē, damama norī nhimi'ahārizé hā. Tazahā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, te ĩ'uwaibaba si te te 're wa'ahā za'ra. Te te 're ĩwa'apawapto mono da si, te za tō ti'ai āma 're wanomro mono ré, te te 're wa'ahā za'ra, wawasété āna ĩsine 're wahāimana za'ra mono da oto, wa norī hā.

¹¹ Wawasédé hā wa te 're ĩ'manharī za'ra mono zém na 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're wahā za'ra mono wamhā, awa'awi 're watōi waihu'u za'ra mono ō di, taha na hā. Robzei'ō na si wa za a'ā 're wahāimana za'ra. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwahā za'ra mono zém na oto 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono wamhā, duré wa'āma 're ronomro pese za'ra mono wapsi, te za wapē hā ĩ're wama 're simi'wara wē oto, ōhō āma si 're ĩwanomro wē mono zéb zarina wa.

'Re ĩhāimana u'āsi mono mre me, da te 're ĩwapari pese za'ra mono zé wasu'u

¹² Taha wa, marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, aipē'ē wē zarina te za asiptete sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si, aiwi 're robzei'ō pese za'ra wa'aba mono wa, tiwi asina 're aipahā za'ra wa'aba mono tō da.

¹³ Bādādi na awa'awi u'āsi 're ĩdanomro mono ne, te za Cristuhu nhirā zarina si awa'awi 're anomro u'āsi aba mo, ĩwē na si. Āne wamhā, ĩ'rātēire hā morī wasété na 're ĩmorī ne, ni'wam norī hā Cristuhu āma sib'uware na 're ĩhāimana za'ra mono norī hā asine wa'aba, awa'awi u'āsi 're nomro wē mono wamhā, ta norī hā tiwasété na 're si'marōpārī zahu za'ra mono ō di za oto. Apā te za ai'āma 're siptete za'ra wa'wa, ĩsazei uptabi 'wa na 're ĩ'aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā.

¹⁴ Rowē zō te za 're asōpré wa'aba mo, dasiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma si 're asisōmri u'āsi za'ra wa'aba mono da, te za 're asi'madâ'ā pese za'ra wa'aba mo. Āne hā ni'wam norī hā 're hāimana wē za'ra mono ō nherē, niwamhā Wanhib'apito hā titōmo na te te dame 'madâ'ā za'ra ō di za, ta norī hā.

¹⁵ 'Re aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, asina āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō wa, tihoprubzéb zarina, ĩwē uptabi hā te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono hā 're simini za'ra wa'aba

mono tō da, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wede pa hã, ti'ai 'rowi 're simi'wara mono ré hã, taha wa'uzé hã dama simimnhasi ô di. Tane nherê, ïpa hã da te oto 're sa'o'o za'ra mono wa, da te oto 're huri mono wamhã, te za te te 're da'rãiwamnarĩ za'ra, taha pa wa'u hã sé wa. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za ni'wam norĩ wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ta norĩ hã te te aiwi 're rowasété za'ra wa'aba mono tō da, duré taha zarina a norĩ wa'wa hã 'rãwi aiwasété na 're asi'uptob za'ra wa'aba mono tō da, ta norĩ zu.

16 Duréihã Eza'u hã tãma mrab uptabi wa, ma tō tino nhipi hã tiwi waptê, Zacoho wi. Tawamhã ïmama ma ïpoto'rata zarina, uburé marĩ hã ïmama te te tãma ïpisudu hã, duré 'Re ïhãimana u'ãsi mono, ïwê hã te te tãma ïpisudu hã ïupana ïnoi ma 're hãimana mono da, ma tō tinoi ma ti'ru, ïsipi wa'rãmi Eza'u hã, taha na sai ô ré. Æne hã Eza'u hã 're ïhãimana wasété mono ne, te duré ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana wasété za'ra wa'wa. Ta norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, sina 're ïsipsaihuri za'ra mono norĩ wi, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hãimanazé te te 're ïwazéb za'ra mono ô norĩ wi hã.

17 Tawamhã taha na ãma ronomro parip si, ma tō Eza'u hã timama ma tinha, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, ãma mre me da, ïwê hã te te tãma 're anhomri mono da, ïnoi upana. Tane nherê, ma tō ïmama hã siwi wê'ô, ãma mre me tō da. Taha wa, tiwasédé te te 'manharĩ pari nherê, apã te te sima pari waihu'u ô di, timama ma te te nharĩ sina, wawa 'rãihã na wawa nherê. Æhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãne na hã.

18 Duréihã Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tō Sina'i na êtê 'rãihã nhisi u sina rotété za'ra, tame ï'rata si'ubumro da a'ã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono 'rata. Ta hã êtê 'rãihã hã danhib'rata na da te upi waihu'u pese di. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã tane 're aihãimana za'ra wa'aba mono ô di oto, ãhãna hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono u, aipê'ê na 'rãwi ïtême 're aihutu aba mono wamhã, marĩ hã asib'rata na 're upi waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za. Izarazéhé nhihudu norĩ si ma tō 'rãwi unhamã ro'o za'êne hã 'madâ'â za'ra, êtê 'rãihã nhisiwimhã. Tamemhã ma duré hãiwa nhirõtô 'rãdã hã watobro, ï'rãdã'ãra uptabi hã. Rowa'u'u za'êtê zama ma tō duré watobro, êtê 'rãihã nhisi ãma hã. Æne ma tō ta norĩ hã 'madâ'â za'ra titômo na, Izarazéhé nhihudu norĩ hã.

19 Danhimnihãrãzé hã ïhãrã 'rãihã hã ma tō duré waparĩ za'ra. 'Re ïhãimana u'ãsi mono mre me zama ma tō duré waparĩ za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Ta hã te te waparĩ za'ra wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã niha te tãma rob'manharĩ za'ra ô'umhhasite, ma tō sima wê za'ra, Mozésihi ma si te te rowaihu'u mono da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã, hãiba pisutu.

20 E marĩ wa, ma tō ta norĩ hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma tipahi za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ma tō êtê 'rãihã hãiba na tãma roti za'ra, ãne: "Ni'wa hã ã êtê 'rãihã hã te te upi wamhã, te za asiwi ïwĩrĩ 'wa, êtê na. Asimizama aba zama, te te sina 'mai'upi wamhã, te za ïwĩrĩ 'wa, êtê na." Æne ma tō êtê 'rãihã hãiba na ta norĩ ma mre me pire na tãma roti za'ra aré, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. Taha pipa te, ma tō Izarazéhé nhihudu norĩ hã sima wê za'ra, Mozésihi ma si, hãiba pisutu te te rowaihu'u mono da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã, taha ma si.

21 Æ hã te te ï'madâ'â za'ra hã pipa uptabi wa, te Mozési hã 'rãwi sima tinha, ãne: "Ïpahi wa, wa tãma rêrê." Æne te sima tinha, Mozési hã. Æne ma tō ropipa uptabi hã êtê 'rãihã ãma ïsô'a ïwatobro za'ra hã 'madâ'â za'ra duréihã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono u te te sina rotété za'ra wamhã.

22 Tazahã, a norĩ wa'wa hã tane 're aihãimana za'ra wa'aba mono ô di oto,

āhāna hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono u aipē'ē na 'rāwi 're rob'umhutu za'ra wa'aba mono wamhā, hāiwa āma Si'ā na ētē 'rāihā nhisi u ne, ma tō 're ĩrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Duré hāiwa āma Zeruzarē hā 'ri nho'ōmo u ne, ma tō 're ĩrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 're ĩsāmra u'āsi mono zéb u hā, hāiwa āma tāma ĩromhuri'wa norī hā ahā uptabi na, ĩrata 're ĩsi'ubumroi mono zéb u zama.

23 Tame te oto 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī hā to sina 're si'rā'ōtō, aibā hā dama 're poto 'rata za'ra mono wa, dama ĩsawi pese ne, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩ'azawi pese mono norī hā, hāiwa āma sisi ui'éré ré 're ĩhāimana za'ra mono norī hā. Tamomo ma tō ĩtēme 're ĩrob'umhutu za'ra wa'aba mo, dahāimanazém na ĩ'uwaibaba si te te 're ĩda'awaihu'u mono zéb zarina, dama rowairébé'wai u hā. Duré ti'ai āma ré ĩwē si te te 're ĩ'manharī za'ra mono norī hā 're ĩhāimana za'ra mono zéb u, ma tō duré 're ĩrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si, rowē uptabi na oto 're ĩhāimana za'ra mono norī u hā.

24 Zesusihi u ma tō duré 're ĩrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Ta hā te oto 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép té hā te te wa'āma 're ab'madā'ā u'āsi. Duréihā Ca'ī hā tino te te wīrī wa, ĩwapru hā tiwi pu'u wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩ'ruiwa'ābāzé, te wasu'u, Abéhé wapru hā. Tanei ō di, Zesusihi wapru hā. Dazada dá'ā wa, ĩwapru hā tiwi pu'u wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā dawasédé te te dama 're ĩ'apari mono zé, te wasu'u, Zesusihi wapru hā.

25 Taha wa, te za 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, tiwi 're asipo're nhitob za'ra wa'aba mono tō da. Duréihā Sina'i na ētē 'rāihā nhisi āma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ti'ai u te te we dama rowasu'u wamhā, ĩsimiroti wapari'ō'wa norī hā wairébé ō di, te te ĩdahā za'ra zé wi hā. Wa norī hā bété. E 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā hāiwa hawi te te wei wama 're aroti wē mono nherē, tiwi 're wasipizari za'ra mono wamhā, e ĩsimihāzé wi wasi'uihā na 're wawairébé mono da bā, wa za wanhimipari āna 're wanomro u'āsi bété.

26 Duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā Sina'i na ētē 'rāihā nhisi āma te te dama roti wamhā, ma tō ti'a hā sāsā'ā. Tane nherē, taha za'u hā ma tō oto dama ropisutu, āne: "Ti'a hā niwapsi wa za duré sāsā'ā, ĩrēme ma. Tawamhā, ti'a si te sāsā'ā ō di za oto. Hāiwa nhirōtō zama, wa za ĩsu sāsā'ā, nimahā na hā." Āne 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép tém na rob'ui'éré hā.

27 E marī te tawamhā wama wasu'u za'ra ĩmreme hā, "ĩrēme ma" na hā. Uburé marī hā ti'ai āma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimipodo hā nimahā na te te sāsā'ā za'ra wa, za ĩsi'utōrī mono zé, te wama wasu'u za'ra. Tawamhā taha nhowa're're, te za ĩwē uptabi hā da te oto ĩsāsā'ā waihu'u'ō hā 're hāimana u'āsi za'ra hāiwa āma, ĩsi'utōrī waihu'u'ō hā.

28 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā 'rāwi te te 're wa'ab'madā'ā mono da, ĩrata 're ĩwahāimana u'āsi za'ra mono zéb da hā, ma tō te te wama 're apisutu, da te wawi āma ĩ'ai'utē waihu'u za'ra ō hā. Taha wa, wa za 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're wawata u'āsi za'ra, sōpru wa. Te te sima 're ĩwa'awē mono zéb zarina, wa za āma 're wawata u'āsi za'ra, wa te wasiwi 're wazéb za'ra mono sina, wama 're toi u'āsi mono da.

29 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā Wanhib'apito za'ra hā ĩpo're'ō norī hā te te uprosi waihu'u pese di, unhama ro'o za'ētē na marī hā 're ĩsi'unhama pese mono ne hā. Taha wa, wa za tō wa norī hā ĩmreme hā wa te 're wapari u'āsi za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hā.

13

'Re ihâimana u'âsi mono hã dama 're itoi mono zé wasu'u

¹ Cristuhu âma si oto 're asisânawã za'ra wa'aba mono wa, te za a norĩ wa'wa hã õne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo oto.

² Darob amoi hawi atême 're dasihutu za'ra wa'aba mono wamhã, asõrõwa u, te za duré 're ida'mazasi wẽ za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã tinhorõwa u te te 're da'mazasi wẽ za'ra mono wamhã, hãiwa âma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã ma tô te te 're 'mazasi wẽ za'ra, tâma sa'rese za'ra õ nherê, hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã.

³ Duré wasiré isazei'wa norĩ âma te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, dazazéb 're, 're isimasa mono norĩ âma hã, ta norĩ hã asiwi 're pawaptob za'ra wa'aba mono da. Dazazéb 're, ta norĩ siré 're aimasa wa'aba mono ne, te za âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré marĩ na te te 're irobzépata za'ra mono norĩ âma zama, te za duré 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, ta norĩ siré 're irobzépata za'ra wa'aba mono ne.

⁴ Damro ré norĩ hâimanazé hã te za 're iwazé pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, pire uptabi wa. Aimro si te za asima 're i'madã'ã u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã tihãiba na tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za ta norĩ hã te te 're hã za'ra. Duré ni'wam norĩ hã mro ré nherê, imro'õ na 're sipsaihuri za'ra mono wamhã, te za ta norĩ hã duré te te 're hã za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

⁵ Rob'uprazép si, asima 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za. Asibro hã aima 're ihâimana za'ra wa'aba mono nhipai u, marĩ zõ 're rob'ruiwapari zahu za'ra wa'aba mono õ di za. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô âne dama sina ropisutu: "Niwamhã asiti za'ra wa'aba 're ihâimana mono õ di za. Duré te airême waihu'u za'ra wa'aba õ di za." Æne te te dama sina iropisutuzém na rob'ui'éré hã, ibaihã na hã.

⁶ Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za âne wa te wasima 're nharĩ za'ra, duréihã apito Dawi hã te te sima inharĩ ne, âne:

"Danhib'apito uptabi hã te te 're ipawaptob u'âsi. Taha wa, isina 're ipahi mono õ di, wa hã.

Æne wamhã, e niha da te imã rob'manharĩ da bã."

Æne duréihã Dawi hã 'rãwi te te sima inharĩ ne, wa za duré wa norĩ hã wa te wasima 're nharĩ za'ra, isine.

⁷ Ma'ápé âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na isãna'rata hawi te te âma aima 're irowasu'u za'ra wa'aba mono norĩ âma hã, ai'madã'ã'wa za'ra wa'aba norĩ âma hã. Ta norĩ 're ihâimana za'ra mono zém na, duré 're idã'ã za'ra mono zém na zama, te za âma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi za'ra mono ne, te za duré a norĩ wa'wa hã isine asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

⁸ Zezu Cristu hã tihâimanazém na hã te te âma 're saprĩ waihu'u mono õ di. Õne u'âsi te tô misi haré âma 're hâimana u'âsi, bãtã sidãpãsi.

⁹ Cristuhu wasu'uwẽ upana, danhimiroti aimawi na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na da te dasima 're irowasu'u za'ra mono na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, iwẽ uptabi hã te te wama 're i'apisutu mono na si, wa za wapê'ê 're âma 're wanhiptete za'ra. Taha si wa norĩ hã wama iwẽ uptabi za'ra hã. Dasa hã da te dasiwi 're isawi za'ra mono na roti hã da te 're i'madã'ã za'ra mono na, âma 're danhiptete waihu'u za'ra

mono õ di, dapê'ê 'remhã. Mare di. E marĩ wa. Taré wa, dasa hã. Taha na ãma 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ di tã, dasa da te dasiwi 're ãsawi za'ra mono na rotĩ na hã.

¹⁰Durêihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, sasedoti norĩ hã dawasété parizéb da, danhimizama te te tãma 're simroi mono wamhã, ta norĩ hã ãnhi na hã 're saihuri waihu'u mono õ di. Tane duré, ni'wam norĩ hã danhimizama wapru na 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dawasété hã zahadu te te dama ãma 're aparĩ mono newa, te za Cristu hã sada idã'ã za'ra zé hã ta norĩ hã te te 're simini za'ra. Wa norĩ si Cristuhu zazei'wa norĩ si, wa za wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wazada idã'ã za'ra zém na hã.

¹¹Sasedoti norĩ nhĩb'apito, tisiré norĩ ma ãpire uptabi si wahub sidãpãsi ma tã danhimizama wapruĩ ré ãtème 're sisisi, 'ri 're wa'wa u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ãwa 're ãsãmra mono zéb u hã. Dawasété parizéb da, ma tã ta norĩ hã tãma ãma 're sãprub za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Tane nherê, ma tã romhã na danhimizama hãiba hã da te 're zata pese za'ra, danhimizahãri sidãpãsi 'ri hã da te dasima 're ãsóré za'ra mono zém nhiti.

¹²Ãne wa, ma tã duré Zezusi hã 'ri 'wawi wa'razém nhiti dãrã, te te ãrobzépata za'ëtê zarina, tiwapru na taha si te te oto 're da'a'upsõĩ mono da, dawasété hawi.

¹³Taha wa, wa za oto wa norĩ hã Zezusihi u si dawi 're wawairébé, taha si tã sena te te 're wa'anho'reptui mono da. Taha wa, wa za tã, 're idanomro 'rata mono zé hã, wa te 're rême pese za'ra. Zezusi hã wazada dã'ã wa, da te dasiwi ãruiwapari ne, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono da nherê, wa za tã ãtème 're wawairébé, 're ãwanomro 'rata mono zém hawi, Zezusihi u hã.

¹⁴Ãme ti'ai ãma 'ri nho'u hã 're ãmahãimana u'ãsi mono hã wama 're 'mahãimana mono õ di, ãma 're ãwahãimana u'ãsi za'ra mono zéb da hã. Robaba uptabi di. Hãiwa ãma 'ri nho'õmo zõ si, wa za wasima 're wanhopré u'ãsi, za tame wama 're ãhãimana u'ãsi za'ra mono zõ si.

¹⁵Taha wa, Zezusi hã wazada idã'ãzéb zarina, wa za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're wawata u'ãsi za'ra, taha si wama 're toi u'ãsi za'ra mono da. Durêihã danhimizama na duré dasa na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono wa, dama 're ãtoi mono ne, wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra, wama 're toi u'ãsi mono da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã wa te wasina 're ãumnhasi za'ra mono zém na sã'awi dama 're ãwasiwasu'u za'ra mono na zama, wa za tãma ãma 're wanhoprub za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã.

¹⁶Marĩ ãwê hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da dama, duré 're ãdapawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, ãma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono õ di za. Taha na zama te duré tãma 're asãprub za'ra wa'aba mo, taha na aima 're toi u'ãsi za'ra wa'aba mono wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

¹⁷Asiré ãsazei'wa 'madã'ã'wa norĩ nhimiroti hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. Te te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za marĩ hã 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã niwapsi te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma siwasu'u za'ra, te te ai'ãma 're ãromhuri za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, te ta norĩ hã ai'ãma 're hãtã'ã u'ãsi za'ra wa'wa, te te 're ãai'madã'ã za'ra wa'aba mono zém na hã, Cristuhu zazei'wa 're ãhãimana za'ra mono zém na si 're anomro aba mono da. Ta norĩ nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, to sina te za tã ta norĩ hã te te ai'ãma 're romhuri za'ra wa'wa. Tane nherê, 're wapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, robzei'ãna te za te te 're romhuri za'ra. ãne wamhã, te te 're aipawapto waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ hã.

¹⁸ Ma'ápé, wa'ãma 're aimreme zusi u'âsi aba mono za, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. 'Re ìwanomro wê mono da si, wa tô wa norî hã wa te wasima 're wê u'âsi za'ra. Taha wa, marî na 're ìwahâimana wasété za'ra mono zém na hã 'râwi wapê'ê na 're wasisâmri za'ra mono ô di oto, wama 're hâimana za'ra mono ô wa.

¹⁹ Taha wa, wa duré wa hã ìsima aiwê uptabi za'ra wa'wa, ì'ãma zama 're aimreme zusi aba mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te ãma ìzatôri su'u da, atême za'ra wa'aba, te asabu za'ra wa'aba hã.

²⁰⁻²¹ Wanhîb'apito Zezusi hã wazada ìdâ'ázéb zarina, te oto pone'ërebâ 'madâ'â'wa ne, wama 're hâimana za'ra, wa'madâ'â'wa ìwê uptabi na hã. Wazada ìdâ'ázéb zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã taha na dama ropisutu té, ãma 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto, taha ãma si. Zezusi hã dâ'â nherê, ma tô Ìmama hã apâ hâiwa'utu.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã dama rowê pisutu'wa hã, ìwê si te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, wa taha na si te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa, taha zarina uburé marî hã te te aima 're ìwê za'ra wa'aba mono zéb zarina si, tâma ãma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Duré Zezu Cristuhu waihu'u pese na te te 're wa'apawapto mono da, wa duré taha na si te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa, ìwê si wa te oto tâma 're 'manharî za'ra mono wa, wa'ãma 're toi u'âsi mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

Taha wa, Zezu Cristuhu ãma si ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

Rowasu'u 'rãsutuzé wasu'u

²² Ìsisânawã norî, ã te aima ãma Ìroti za'ra wa'aba zém na, ma'ápé aiwaimri ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Taha da, wa tô ìmreme 'rutu na ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa, ã ìnhimi'ui'ééré na hã.

²³ Wasisânawã Timotiú hã ma tô dazazém hawi watobro, da te tâma ìrob'ruzéb zarina. Æne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ìsima aiwê za'ra wa'wa. Tawamhã, ta hã we ìtême wisi su'u wamhã, ãme ìnhamra ré, te te ìnhiza wamhã, te za ãma ìsiré mo, atême za'ra wa'aba, taha zama te te duré asabu za'ra wa'aba da, ìsiré.

²⁴ Ma'ápé uburé ai'madâ'â za'ra wa'aba 'wa norî hã wama sawi za'ra wa'aba za. Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê, tame 're ìhâimana za'ra mono norî zama, wama sawi za'ra wa'aba za duré.

Itaria na danhîpti'a nho'ômo nhisi hawi 're ìwairébé mono norî zama te ãma asawi za'ra wa'wa duré, ìsazei'wa norî, siré 're ìsi'ubumroi mono norî hã.

²⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ìmreme u'âsi za'ra wa'wa, ìsimizawizé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Ti'adu
Daro mono bâ ãsazei'wa norĩ ma, Ti'adu te te
ĩrob'ui'érézé
ĩbaihá wasu'uzé

Ã ĩbaihá na rob'ui'éré'wa hã Ti'adu na ĩsisi hã. Zezusihi no, ta hã (Marcusi 6.3). Atusi 21.18 âma hã ma tã Ti'adu hã wasu'u, âne: Zeruzarẽ âma ĩsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa. Ta hã ma tã 're ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwẽ norĩ ma rob'ui'éré hã tisõ, da te âma 're rob'manharĩ waseté za'ra mono wa, daro mono bâ te te ĩropéi mono norĩ ma hã. Ti'adu hã ma tã Wamama zazei'wa norĩ ma waihu'u za'ra, Zezusi hã te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na taré dama 're siwasu'u za'ra mono tã da, ĩsarina si 're hãimana za'ra mono õ nherẽ. Ni'wam norĩ hã sena na Zezusi hã te te sina 're umnhasi pese za'ra mono wamhã, ĩsiré u'ãsi te za 're hãimana wẽ u'ãsi za'ra.

Marĩ ahã na dazada 're ĩhãimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa hã Ti'adu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, wa 're mo. Uburé 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'u'wẽ norĩ, daro mono bâ 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, wa za ĩnhimi'ui'éré na âma asawi za'ra wa'wa.

² ĩsisãnwã norĩ, marĩ hã ahã na asada 're hãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te za atoi u'ãsi 're anomro aba mo.

³ E marĩ wa, wa âne aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ro'wa'rudu hã te te aima 're ba'a za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te za ĩsimipawaptobzém na asina 're ĩ'madã'ã u'ãsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã, te za asiptetezẽ hã asima 're ĩsa'ëtẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito âma si 're ĩ'aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁴ Tawamhã wẽ uptabi di za, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã.

⁵ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hawi, dahãimanazém na rowaihu'u ré 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za asima tiwi 're ĩrowaptērẽ za'ra wa'aba mo. Ta hã sõpru uptabi di. Duré uburé dama marĩ wẽ nhomri'wa. Ãne wa, tiwi 're ĩrowaptērẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, dahãimanazém na rowaihu ĩwẽ uptabi hã.

⁶ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono umnhasi sina, te za tiwi 're ĩrowaptērẽ za'ra wa'aba mo, 'rãwi âma 're asiwawã za'ra wa'aba mono âna. ĩsimipawaptobzém na, 'rãwi âma 're asiwawã za'ra wa'aba mono wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã rowa'u âsisasi te te âma 're ĩ'a'ube mono ne, te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

⁷⁻⁸ Ãne wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, duré asiptete sina âma 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, Wanhib'apito hawi dahãimanazém na rowaihu'uzéb zõ, 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za.

⁹ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã simarĩ õ nherẽ, Wanhib'apito zazei'wai wa, te za tip'ẽ na 're toi u'ãsi za'ra.

¹⁰ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã sibro pese wẽ te, tip'ẽ na 're to za'ra mono õ di za. Wanhib'apito zazei'wa 're nomro mono wa, te za tip'ẽ na si 're toi u'ãsi za'ra. Sibro pese nherẽ, te za, rom na romnhirãrã ne, dawĩ 're hãiba simani za'ra oto.

11 Bâdâ hã 'râi watobro wamhã, rowa'ro uptabi wa, te za rob're hã dawi 're 'ré za'ra. Īsirârã zama te za ti'a'a, ti'ai u. Tawamhã dama 'madâ'â ze nherê, tâibâ za oto Īsirârã hã. Tane Īsibro pese norĩ hã rob're 're Īsi'utõrĩ su'u za'ra mono ne, tinhimirohmuri te te 're 'madâ'â za'ra mono zawéré ré, te za 're dá'â za'ra.

12 Wa za duré âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ ahã na dazada 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ro'wa'rudu hã te te dama 're ba'a za'ra mono õ nherê, te za danhiptete sina âma 're dahâimana u'âsi za'ra. Âne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za âne na da'awaihu'u. Tawamhã Īsawi pese 'wa' re dahâimana za'ra mono wa, te za tâma wa'âbã za'ra oto, rowê uptabi na, ĩ'rata 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zém na, te te dama ĩropisutuzéb zarina. Tawamhã dama 're rowê uptabi za'ra mono di za.

Marĩ zarina dawasédé hã da te 're ĩmanharĩ za'ra mono zé wasu'u

13 Áté ni'wam norĩ hã te za 'râwi sina rosa'rata wasété za'ra, tiwasédé hã te te ĩmanharĩ za'ra da hã. Âne wamhã, 'râwi te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za: "Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩnhimirosa'rada hã ĩma tisõ, ĩwasédé te ĩmanharĩ da hã." Âne te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sina 're rosa'rata mono õ di, tiwasédé te te 're ab'manharĩ mono da, marĩ wasété na. Duré dawasédé hã da te 're ĩmanharĩ za'ra mono da hã, te te dama 're rosa'rata mono õ di.

14 Áté marĩ ĩwasété na te za da te dasima 're rosa'rata za'ra, dawasédé hã da te ĩmanharĩ za'ra da hã, âma dama 're robze za'ra mono da newa.

15 Tawamhã dawasété na da te dasima âma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, dawasédé hã dasi'uihã na te za da te 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã õne u'âsi 're danomro mono wamhã, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowê ĩsi'utõrĩ'õ nhiti.

16 Īsisânawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'uwê na âma 're upa za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata na.

17 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã hãiwa na rob'uiwê'wa 'manharĩ'wa hã, hãiwa hawi ma tô marĩ ĩwê na uburé we dama 're sõpru, ĩwê uptabi na si. Ta hã tihâimanazém na te te saprĩ õ di. Õne u'á, te hâimana wê u'âsi 're hâimana.

18 Te te sima 're ĩda'awê mono zéb uwaibaba, ma tô timreme na te te 're wa'apoto té, wapê'ê 're, uburé ĩsimipoto norĩ nhipai u, ĩsib'a'uwê tâma 're wahâimana za'ra mono da oto. Ma tô tô sena na timreme na te te 're wa'apoto té, wapê'ê 'remhã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa, 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

19 Īsisânawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, âma 're ĩasipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ari'iwi te za a'â 're ĩdawapari za'ra wa'aba mo, aiwara sina aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono tô da, duré dazada 're asahi za'ra wa'aba mono tô da.

20 Dahâimana zahi sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, e te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri. Mare di. Taha na te te 're da'awêsãmri mono õ di za.

21 Taha wa, asima 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé marĩ hã 're ĩmanharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb zama, te za 're ĩremê pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te za aiwapu na tâma 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, ĩsimiroti hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. Ta hã ma tô tinhimiroti hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, 'râwi aipê'ê 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Ta hã simiroti waihu'u pese di,

're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono hawi, te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²² Taré Ìsimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono ò di za, Ìmreme wapari pese 'wa na, taré 'râwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tò da. Tô sena te za Ìsimiroti hã 're Ì'madâ'â za'ra wa'aba mo.

²³⁻²⁴ Até aibâ hã rob'madâ'ázém na te za si'madâ. Tawamhã si'madâ'â pari, morĩ wamhã, awa'awi te za sina po're ha'â. Tane, 'Re Ìhâimana u'âsi mono mreme hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherê, da te 're 'madâ'â za'ra mono ò wamhã, awa'awi te za âma 're dapo're simrami za'ra.

²⁵ 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wê uptabi di. Ta hã wapawapto'wa da, te wama 're hâimana, wawasédé, wa te 're Ìrême pese za'ra mono zéb da hã. Tawamhã Ìsimiroti na da te 're rosa'rata pese za'ra mono wamhã, duré òne u'âsi âma 're dahâimana za'ra mono wamhã, taré Ìmreme wapari'wa 're danomro mono ò di za. Tô sena Ìmreme wapari pese 'wa, te za oto 're danomro. Taha zarina rowê u'âsi te za âma 're dahâimana za'ra.

²⁶ Até ni'wam norĩ hã te za taré te te sina 're rosa'rata za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na, tò sena newa. Tane nherê, até 'râwi 're si'uwati za'ra mono ò di za, 're mreme wasété tò za'ra mono da. Âne wamhã, tò sena 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na 're hâimana za'ra mono ò di za. Taré te za tinhimirosa'rata na 'râwi sima 're sadawa nhipese za'ra.

²⁷ Âne 're hâimana za'ra mono ò di za, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã. Âne te za 're hâimana za'ra. Ìmama'ò norĩ hã duré Ìna'ò norĩ hã te za te te 're pawaptob za'ra. Pi'ò'i mrotò norĩ zama te za te te 're pawaptob za'ra, ropire hã tâma 're hâimana za'ra mono wamhã. Tihâimanazém na te za duré 're sipibu pese za'ra, Wanhib'apito zazei'ò'wa norĩ nhimirosa'rata zarina 're hâimana wasété za'ra mono tò da. Âne wamhã, te za Wamama hã te te 're da'awaihu'u, tò sena Ìsimiroti 'madâ'â pese 'wa na hã.

2

Aiwapsi danhimizawizém na 're Ìdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Ìsisânawã norĩ, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'etê ré, te 're hâimana u'âsi, wê uptabi na. Tawamhã Ìsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, dahâiba 'madâ'â zarina asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono ò di za, asimizawizém na.

² Até aibâ Ìsibro pe hã te za âzé asi'rã'òtò aba ré, etê'ubuzi pré oru 'manharĩ na siptòmo hi wasisi ré, duré uza wê ré zama. Até aibâ hã te za duré âzé Ìsimarĩ'ò hã, uza wasété ré.

³ Tawamhã até Ì'uza wê ré ma, te za tâma Ìnharĩ'wa: "Âhãta wedeza Ìwê. Âme asãmra." Taha pari, te za duré Ìsimarĩ'ò ma Ìnharĩ'wa: "Hãiwim haré asa na." Niha wamhã, "Ìpapara asãmra, ti'ai wa."

⁴ Âne dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwab ò di, 're Ìdazawi za'ra wa'aba mono zé hã. Asimirosa'rata wasété zarina, te za asiwi 're Ìdahâiba ba'a za'ra wa'aba mo, asimizawizéb ò na.

⁵ Ìsisânawã norĩ, Ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'âpé Ìwapari pese za'ra wa'aba. Ti'ai âma, até simarĩ âna te za 're hâimana za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norĩ hã. Tane nherê, Wanhib'apito zazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ma tò ta norĩ hã pisutu za'ra, uburé marĩ Ìwê ré, 're hâimana za'ra mono da, tâma 're Ìsòprub za'ra mono zéb zarina. Ma tò duré tâma pisutu

za'ra, rowē uptabi na ī'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 're ĩsâmra mono zéb âma, te te tâma ĩropisutu za'ra zéb zarina.

6 Tane nherē, ma tō a norī wa'wa hā ĩsibrob'ō norī hā 're ĩhâiba wē'ō za'ra wa'aba mo. Ma'âpé rosa'rata za'ra wa'aba. E 'wam norī hā ma tō te te aima 're rob'manharī wasété za'ra wa'wa, aipawa'âbâ za'ra wa'aba na hā. Duré e 'wam norī hā ma tō datême te te 're asimroi wa'wa, da'âma rowairébé'wa norī u, ĩpipa na te te ai'âma 're rowairébé za'ra wa'aba mono da. ĩsibro pese norī si, ma tō âne na te te aima 're rob'manharī wasété za'ra wa'wa.

7 Ta norī si ma tō Asib'apito za'ra wa'wa hā te te 're sisi wasété za'ra, wē uptabi nherē, Cristu hā.

8 ĩbaihâ na te tihâiba, Danhib'apito uptabi nhimiroti hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā. ĩsimiroti hā âne: "Dahâiba mono bâ te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina marī ĩwē zô, asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré uburé ĩwē zô dama zama 're asôpré wa'aba mo." Âne âma ĩrob'ui'ééré hā, ĩbaihâ na hā. Tawamhâ ĩsimiroti hā 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhâ, wē di.

9 Tane nherē, asimizawizém na asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono wamhâ, te za aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wamama nhimiroti hā asimizawizém na hā âma tâma 're uwaimrami pese za'ra wa'aba mono ô di.

10 Âté ni'wa hā Wamama nhimiroti, Mozésihī ma te te ĩ'awaihu hā, te za misi âma tizaihâ. Âne wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ĩwasédé hā âma sa'ra, ĩsimiroti mono bâ te te 're 'madâ'â pese mono ô wa.

11 Ta hā ma tō âne dama roti aré: "Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ô di za." Ma tō duré dama roti: "'Re danhimroi wa'aba mono ô di za." Âne ĩsimiroti hā. Tane nherē, aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ô nherē, 're danhimroi wa'aba mono wamhâ, aiwasété na te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Wamama nhimiroti hā 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono ô wa.

12 ĩsimiroti hā wapawapto'wa da, te wama 're hâimana za'ra, wawasédé hā wa te 're ĩrême pese za'ra mono zéb da hā. Nimahâ na te za wahâimanazém na te te 're wa'awaihu'u Wamama hā, ĩsimiroti 'madâ'â pese 'wa na. Âne wa, wa za wamreme wē na si wasima wa te 're rowasu'u u'âsi za'ra. Duré wahâimanazé ĩwē na si, wa za dama 're wahâimana u'âsi za'ra.

13 Nimahâ bâta na dahâimanazém na te te da'awaihu'u wapsi, da'âma 're ĩpē'ézé za'ra mono ô norī âma, pē'ézé ô di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, ti'ab ré da'âma 're ĩsiwamri za'ra mono ô norī âma hā. Da'âma 're ĩpē'ézé u'âsi za'ra mono norī âma si, te za âma 're pē'ézé za'ra.

Zezu Cristuhu zazei'wa na 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u

14 ĩsisânawâ norī, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Âté ni'wa hā te za taré dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorī na, marī ĩwē na te te 're dapawapto mono ô nherē. Tawamhâ, e te za sina uwaimra, tinho'reptuzé hā. Mare di. Te te sina uwaimrami ô di za.

15-16 Âté wasiré ĩsazei'wa norī wi, te za marī zô tiwi 're ro'wanhi'riti za'ra, ĩ'uzazéb zô, duré ĩsazéb zô, aibâ norī wi, duré pi'ō norī wi. Tawamhâ âne tâma 're nharī za'ra wa'aba mono wamhâ: "Ma'âpé, rowē na si 're ai'ubumroi wa'aba mono, ai'uzza wē ré si, duré asai wē na si," âne wamhâ, marī zô dawi 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zéb uwaibaba, dama âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ô wamhâ, taré dama 're ĩnharī za'ra wa'aba mono zé hā za. Âne wamhâ, e te za da te 're aiwēsâmri za'ra wa'wa. Mare di.

17 Tane, Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherē, marī ĩwē na te te 're dapawaptob za'ra mono ō wamhā, taré dama 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé hā.

18 Āté ni'wa hā te za āne dama siwasu'u: "Wa hā marī ĩwē na, wa tō te 're da'apawaptob u'āsi. A hā ma tō dama 're asiwasu'u mo, Zezu Cristuhu zazei'wa 're aimorī na." Āté āne te za dama tinha, ni'wa hā. Tawamhā, wa hā wa aré asa tāma waihu'u, āne: "Ni'wa hā Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherē, ĩwē na te te 're da'apawaptob mono ō wamhā, tō senai ō di, dama 're ĩsiwasu'u mono zé hā. Wa hā Zezu Cristuhu zazei'wa, wa 're mo. E niha te za āne wamhā, dasiwi ĩwaihu'u ni, tō sena na, ĩsazei'wa 're ĩmorī na. Marī ĩwē na te 're ĩda'apawaptob mono zéb zarina si, te za dasiwi ĩwaihu'u ni, tō sena na dama 're ĩsiwasu'u mono na, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorī na.

19 Misire uburé danhib'apito uptabi hā te 're sāmra. Āne na hā aima waihu'u pese di. Taha wasu'u na ma tō āma ĩsaze. Wa'uburé norī zama ma tō misire Danhib'apito uptabi wasu'u hā waihu'u za'ra. Taha wa, te pipa te, 're rērē'ē za'ra.

20 E niha te rosa'rata āna 're aihāimana mo. Āté ni'wa hā te za dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorī na. Tane nherē, marī ĩwē na te te 're da'apawaptob mono ō wamhā, marī dai ō di za, dama 're ĩsiwasu'u mono zé hā. Ma'āpé, āne hā waihu'u.

21 Duré ma'āpé āma rosa'rata pese, wahi'rada Abra'āhā wasu'u na. E marī wa, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wahi'rada hā te te 're wēsāmri. Ti'ra Izati hā te te tiwi sawi āna, te aré tīwī, étē za'ra nhisiwi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma ĩsōprubzéb da hā, te te ĩ'ruzéb zarina. Taha wa, ma tō wēsā.

22 Abra'ā hā ma tō mreme 'manha, te te sina 're umnhasi za'ētē mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩropisutuzém na, ĩsihudu hā ahā da. ĩmreme hā te te ĩ'manharizéb zarina, wa tō āma waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiropisutuzé hā tō sena te te sina 're ĩ'umnhasi mono zém na.

23 Tō sena, Abra'āhā wasu'u na da te āma ĩrob'ui'ére hā. Āne āma ĩrob'ui'ére hā: 'Abra'ā hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, danhib'apito uptabi na waihu'u. Ma tō duré te te sina 're umnhasi za'ētē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, te te tāma ĩropisutuzém na. Taha wa, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wēsāmri, Abra'ā hā. Āne āma ĩrob'ui'ére hā. Duré, Abra'ā hā tāma sawi pese wa, ma tō sima sisi, tisiwadi uptabi na." Āne wa aré asa tāma waihu'u.

24 Taha wasu'u zarina, ma'āpé marī hā āma waihu'u za'ra wa'aba. Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherē, marī ĩwē na da te 're da'apawaptob za'ra mono ō wamhā, e te za te te 're da'awēsāmri, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Wanhib'apito zazei'wa 're danomro mono wamhā, te za marī ĩwē na da te 're dapawaptob za'ra. Tawapsi, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri.

25 Ra'abihi zama ma tō wēsā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩsimipawaptob wē zém na. Ra'abi hā, pi'ō aré 're ĩhāimana wasété mono. Ta hā ma tō duréihā Izarazéhé nhihudu norī hā pawaptob zahuré, wapsāi'a'wa norī hā, pi'uriwi ti'ai wē zō robzabui'wa norī hā. Tinhorōwa u ma tō 'mazasi zahuré, tame sōtō zahuré da, duré sa zahuré da. Bādādi amo na pi'uriwi apā datēme neb zahuré da, ma tō duré pawaptob zahuré. Taha wa, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wēsā pi'ō hā, aibā norī hā te te pawaptob wē zahuré wa.

26 Wa za duré aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ni'wa hā dā'ā wamhā, oto ĩpē'ézani hā tāma hāimana ō wa, ĩhāiba hā si te za tihāiba. Tane ni'wa hā Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherē, marī ĩwē na

dapawaptob āna 're hāimana mono wamhā, dama 're ĩsiwasu'u mono zép si, te za taré 're hāimana.

3

Damreme wasété āna 're ĩdahāimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ ĩsisānawā norī, Wanhib'apito zazei'wa norī ma rowahutu'wa da hā, ātē ai'umro na si te za 're asirowahutu'wa za'ra wa'aba mo. E marī wa, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Nimahā bātā na te za wahāimanazém na wa'awaihu'u, Wanhib'apito hā. Tawamhā wa norī hā dama rowahutu'wa nherē, marī, wa te 're ĩ'manharī wasété za'ra mono zém na, te za sa'ētē wama nharī za'ra, Wanhib'apito hā, wasiré ĩsazei'wa norī nhipai u.

² Uburé wa norī hā wa za nimahā na wahāimanazém na upa za'ra ni. Ni'wa hā timreme na te te 're upai mono ō 'wa'āhā, aré 're hāimana wē mono di. Tiwasédé hā te te 're 'manharī tō mono da, 'rāwi sihāimanazéb uwati da hā, aré tāma waihu'u pese di.

³ Marī ĩsyrye na wa za aima āma romnhimir'é za'ra wa'wa. ĩsi'uwazi nhi'odo hā, wa za awaru zadai'ré 're, wa te 're sé, wa te wasima ĩwézéb uwaibaba, wa te wata pi'ra da, awaru hā.

⁴ Uba're wasu'u na, te za duré āma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Uba're hā sa'ētē nherē, te za rowa'u'u za'ēne hā te te 're simro. Tawamhā, ĩwairizé hā syryre nherē, te za taha na ĩ'mapraba'wa hā te te 're pizari uba're hā, te te sima ĩwézéb uwaibaba, wara da.

⁵ Tane danhoto hā syryre nherē, te za marī hā ĩhawi te te 're ropé. Wa za duré unhama ro'o wasu'u na aima āma romnhimir'é za'ra wa'wa, ĩsyrye na. Unhama ro hā syryre nherē, te te 're ropéi mono wamhā, te za marā za'ēne hā 're sihōmo.

⁶ Tane danhoto hā unhama ro'o ne, te aiwa dama 're hāimana za'ra. Danhoto hawi, te za sipu'u pese na damreme wasédé hā te te 're ropé. Ta hawi te za 'rāwi 're dasiwasété za'ra. Unhama ro hā te za danhimarī hā te te dawi 're uprosi. Tane danhoto wasété na, te za dahāimana wē hā da te dasiwi 're uprosi za'ra. Ropipa hawimhā te za damreme wasédé hā te te dama āma 're sāna'rata, wa'uburé hā.

⁷ A'uwē norī hā ti'ai āma 're ĩhāimana za'ra mono hā, siptete di, abaze norī da hā, duré si norī da hā, duré ti'ai baba di'i na 're ĩnomro mono norī da hā, duré ā na 're ĩnomro mono norī da zama.

⁸ Tane nherē, ni'wa hā si'uihā na 'rāwi si'uwati waihu'u ō di, mreme wasété tō da hā. Danhoto hā dama 're ĩhāimana za'ra mono hā, ta hā ĩwasédé. Wahi 'wa wa'u ne dapārī'wa, damreme wasédé hā.

⁹ Wanhoto na wa za uburé Danhib'apito uptabi āma 're wawata za'ra, Wamama āma hā. Wa za duré wa te da'āma 're wasété za'ra, wanhoto ĩhāiba amo na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'apoto mono nherē, ĩsine 're wanomro mono da.

¹⁰ Siwazari wazadawa hawip si, te wamreme hā 're wairébé, Wamama āma 're ĩwawata za'ra mono zém na hā, duré wa te da'āma 're ĩwasété za'ra mono zém na zama. ĩsisānawā norī, āne aimreme hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono ō di za.

¹¹ Ma'āpé ā na duré rosa'rata za'ra wa'aba. E siwazari te ā wē hā ub're hawi 're wairébé, ā ĩsei ō me hā. Mare di.

¹² Ma'āpé duré rosa'rata za'ra wa'aba, rob'rā na. Azeitona 'rā hā e te za ti'rā, aimawi rowede na, pidera wede na. Mare di. Misi haré ĩ'rā hā. E uwa 'ru u, te za podo ĩ'rāi amo hā, pidera na ĩ'rā nhisi hā. Mare di. Taha wazari potō ō di. Tane duré ā wē hā hāimana ō di, ā warīrī wazari. Duré siwazari ub're

hawi 're wairébé mono ò di, â há. Tane aimreme há siwazari 're sani za'ra wa'aba mono ò di za.

'Re ìhâimana u'âsi mono hawi dahâimanazém na rowaihu'u na rowasu'u

¹³ E 'wam norî há te 'Re ìhâimana u'âsi mono hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're hâimana za'ra, asiré wa'aba há ìsimirosa'rata za'êne há. Áne há ni'wam norî há asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono wamhá, hâimana wê na te za 're hâimana za'ra. 'Râwi tiwê na sina 're wata za'ra mono ò di za. Áne wamhá, hâiwa hawi rowaihu'u ré 're ìnomro mono na, te za da te âma 're waihu'u za'ra.

¹⁴⁻¹⁵ Tane nherê, aipê'ê 're marî na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhá, duré marî ìwê zô asima si 're asôpré wa'aba mono wamhá, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò di za. Áne wa, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're anomro aba mono newa, 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ò di za, 'râwi asimirosa'rata na asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tó da. Áne 're dahâimana wasété za'ra mono wamhá, ìsazei'ô'wa nhimirosa'rata wasété zarina, duré Wa'uburé nhimirosa'rata zarina te za 're danomro. Hâiwa hawi, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimirosa'rata zarina 're danomro mono ò di.

¹⁶ Marî na da te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhá, duré marî ìwê zô dasima si 're danhopré mono wamhá, rowê há dama 're hâimana za'ra mono ò di za. Te za dasiwi da te 're ro'wa'rutu za'ra. Te za duré 're dahâimana wasété za'ra.

¹⁷ Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré, 're dahâimana za'ra mono wamhá, te za dawasété âna 're danomro. Roti wê na te za da te 're dapawap-tob za'ra, rowê na dasiré 're dahâimana za'ra mono da. Duré danhimizawi pese na, te za 're danomro. Duré danhimipari pese na, te za 're danomro. Duré te za da'âma 're dapê'êzé za'ra. Te za duré dasina 're dapê'êzé za'ra. Duré marî ìwê na te za 're dasipawap-tob za'ra. Duré danhimizawizé há da te dama 're ba'a za'ra mono ò di za. Duré dahâimana zadawa nhipese na 're dahâimana za'ra mono ò di za.

¹⁸ Amnho ìwê há da te 're zuri mono wamhá, te za ìwê si da te 're ubumro za'ra, amnho há. Tane roti ìwê na 're dasipawap-tob za'ra mono wamhá, rowê na dasiré 're dahâimana za'ra mono da, duré ìsimiroti na 're danomro mono wamhá, dahâimana wê na si te za dasima 're dahâimana za'ra oto.

4

Wamama nhimiroti ma, dawapu na 're ìdanomro mono wasu'u

¹ A norî wa'wa há te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Te duré 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mo. E marî wa. Asimirosa'rata wasété zarina, marî zô 're rowasutu za'ra wa'aba mono wa.

² A norî wa'wa há ma tó marî há ahâ na asima 're ìwê za'ra wa'aba mo. Tawamhá uburé asima âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ò wa, te za só 're ìdanhimro za'ra wa'aba mo, âma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Marî na te duré 're ìda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhá âma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ò wa, te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Marî ìwê na 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, a'â 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono ò wa, te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ò di za, ìwê há.

³ Áté te za asima si tiwi 're ìrowaptêrê za'ra wa'aba mo. Tane nherê, asimirosa'rata wasété zarina si, tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhá, te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ò di za.

⁴ E Wamama nhimiroti hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono bâ, te İsavei'ô'wa norĩ nhimiroti si, 're 'madâ'â za'ra wa'aba mo. Āne wamhã, Wamama zawi'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za. E āne na aima waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. İsavei'ô'wa norĩ nhimiroti si, da te dasima 're wê za'ra mono wamhã, Wamama āma te za 're sitob'ru za'ra.

⁵ Duréihã ma tō āne ĩmreme na rob'ui'éré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã, āne: “Wamama, Tipê'ēzani te te wama 're İşômri mono hã, wapê'ê 're wama 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're wa'awê uptabi, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da.” E taré ma tō āne na hã rob'ui'éré, ĩbaihã na hã. Mare di. Taré te te āma rob'ui'éré ô di. Tō sena ma tō āma rob'ui'éré.

⁶ Āne wa, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da, te za te te 're wa'apawaptob u'âsi. Duréihã ma tō taha wasu'u na rob'ui'éré, İsadawa wasu'u'wa hã, āne: “Si'uihã na 'rãwi tinhimirosa'rata na 're İsi'madâ'â za'ra mono norĩ zada, te za 're hâimana, Wamama hã. 'Rãwi tinhimirosa'rata na 're İsi'madâ'â za'ra mono ô norĩ si, te za te te 're apawapto.” Āne āma ĩrob'ui'éré hã.

⁷ Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti ma, ma'āpé 're asiwapu za'ra wa'aba mono, İsimiroti na si 're anomro aba mono da. Wa'uburé norĩ nhĩb'apito nhĩmipibui wasété zé wi, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo. Tawamhã si'aba'ré na, te za asiti timorĩ 'wa.

⁸ Ma'āpé Wamama u asimirosa'rata na 're aihutu aba mono. Tawamhã ô hã te za duré 'rãwi atēme 're simasisi 'wa. ĩpo're'ô norĩ, asib'rata u're wa, 're asimisô za'ra wa'aba mono ne, te za 'rãwi aipê'ê na aiwasété na 're asiwê'ô za'ra wa'aba mo, aiwê na 're anomro aba mono da oto. Wamama āma tō sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, tō sena āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di. Taha wa, ma'āpé aihâimana wasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono, aihâimana wê na āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

⁹ Aiwasété na 'rãwi 're asisãmri za'ra wa'aba mono wa, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo. Rowê te, aipê'ê 're, 're ato za'ra wa'aba mono ô di za a'â. Robzei'ô na te za a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Aihâimana wê na tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di za, Danhib'apito uptabi ma hã, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da. Aihâimana wasété na si te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Tawamhã robzei'ô hawi te za ai'ama 're sisapri za'ra wa'wa, rowê na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹ İsisânawã norĩ, asisa're'ra 're asibâsi za'ra wa'aba mono ô di za. Ni'wam norĩ hã tisiré İsavei'wai āma, te te āma 're wasété za'ra mono wamhã, niha wamhã, te te 're wê'ô za'ra mono wamhã, tisiré İsavei'wai u'âbã, Wanhib'apito nhimiroti hã 're İdasisawi pese za'ra mono zé hã te za te te siwi 're wê'ô za'ra. Āne wamhã, İsimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono āna, te za 're nomro.

¹² 'Re ĩhâimana u'âsi mono si danhipai u roti wê 'manharĩ'wa hã te 're hâimana. Taha si dahâimanazéb zarina da'āma rowairébé'wai uptabi hã te 're hâimana. Ôhõ ma si waihu'u pese di, te te 're İda'anho'reptui mono zéb da hã, duré te te 're İda'a'uprosi mono zéb da hã. E a norĩ wa'wa hã dahâimanazéb zarina da'āma rowairébé'wa pâ, te bété asiré Cristuhu zazei'wa 're ĩwê'ô za'ra wa'aba mo.

Dasisõwa rowaihu'u nhomri na rowasu'u

¹³⁻¹⁴ Ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba. Āté āne te za asisõwa wa'aba, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Āté āhãna 'ri ahã u wa za ai'aba'ré ni, niha wamhã awêpsi. Tame te za misi wa'āma tiwahu, rob'uiprazéb zô wa te

romhuri za'ra ré, wa te wasima sa'ētē za'ra da, rob'uiprazé hã." Áté ãne te za dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. E awēmhã niha ai'ãma ìromhâimana za'ra wa'aba zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te za ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Aihâimana za'ra wa'aba zé hã aiwa romnhizédé ne hã. Romnhizé hã 're hâimana za'ra mono wamhã, te za awa'awni ai'utô. Tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, aiwa romnhizédé ne te za aiwi 're si'utôri su'u za'ra wa'wa.

¹⁵ Taha wa, te za ãne si asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Re ìhâimana u'âsi mono te za sima 're wa'awē mono wamhã, marĩ wa te 're ìmanharĩ za'ra mono da hã, wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra." ãne te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tane nherē, niwa romhâimanazé hã waihu'u pese za'ra wa'aba newa, te 'rãwi asi'uilhã na 're asi'madá'ã za'ra wa'aba mo. Ta hã dawasédé.

¹⁷ Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ ìwē na da te dama ãma 're ìuwaimrami za'ra mono da hã, wē di. Tane nherē, taha wasu'u hã dama waihu'u pese za'ra nherē, marĩ ìwē na da te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono ô wamhã, ta hã dawasédé.

5

Īsibro pese norĩ ãma, Wamama nhimihâzém na rowasu'u

¹ Asimarĩ ahã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ápé ìwapari pese za'ra wa'aba. Niwapsi te za robzei'ô hã 're ìsepata za'ra wa'aba mo. Taha wa, ìwana ré te za asina 're ai'ry'ry sirômo aba mo.

² Asimarĩ za'ra wa'wa hã te za aiwi 're si'utôri za'ra wa'wa. Duré ai'uzazé ìwē hã te za ìhã tetere hã te te aiwi 're hãzapu'u za'ra wa'wa.

³ Marĩ hã ate za'ra wa'wa hã, étē'ubuzi pré oru 'manharĩ hã duré étē'ubuzi'a prata 'manharĩ hã 're si'ubuzi za'ëtē za'ra mono ô di za oto. Ta norĩ hã asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono wamhã, te za asôti na aiwaihu'u za'ra wa'aba ni. E asibrob ahã hã asima si 're ìsa'ëtē za'ra wa'aba mono zarina, te za rowē hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Danhimarĩ hã unhama ro'o na, dawi 're ìsi'utôri za'ra mono ne, te za rowē hã aiwi ai'utôri za'ra wa'wa. Rob'rãsutuzéb u romhutu nherē, ma tô asima si 're ìsa'ëtē za'ra wa'aba mo, rob'ubumro hã.

⁴ Aiburu na romhuri'wa norĩ hã 're pawa'âbã za'ra wa'aba mono ô di. Ôhõta te aiwapsari za'ra. Hãiwa hawi te za dawapa, amnho ubumroi'wa norĩ 're ìsiwapsari za'ra mono zé hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, danhipai u ìwaihu'u pe hã.

⁵ Ti'ai ãma te asibro hã asima si 're ìubumroi pese za'ra wa'aba mo, asima ãma 're rowē za'ra wa'aba mono da, asibrom na. Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Powawē hã hãipese wamhã, romhuture di oto, da te ìwĩrĩzéb u hã. Tane, romhuture di oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dazú te te ìaihã za'ra wa'aba zéb u hã.

⁶ Ni'wam norĩ hã marĩ hã te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono ô nherē, ma tô a norĩ wa'wa hã taré dama 're ìru za'ra wa'aba mo, da te 're simroi mono da. Ta norĩ ma, waihu'u za'ra ô di, 're ìsisô'reptu za'ra mono zéb da hã.

Wanhib'apito zô danhimi'ē na sô 're ìdanhimipari za'ra mono zém na rowasu'u

⁷ Īsisānawã norĩ, rowasédé hã 're hâimana mono nherē, te za asimi'ē na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo, apã wei morĩ ô ré. Ma'ápé rosa'rata za'ra wa'aba, buru tede'wa na. Buru tede'wa norĩ hã te simi'ē na, tâ zô 're simipari za'ra, a'ē ta'a zô, duré ìpĩni 'rãsutuzéb zô zama. Simi'ē na te

sô 're simipari za'ra, ropoto té te te 're ĩ'ubumro za'ra mono zéb zô, tâma sawi za'ra wa, buru nho hã.

⁸Tane a norĩ wa'wa hã te za duré asimi'ẽ na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Za wei apã morĩ su'u na dâ'âsina, te za robze na sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹Īsisānawã norĩ, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã aiwasédé hã te te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tã da. Dahãimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wa hã we ĩmorizéb u hã romhuture di oto. Åne wa, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁰Duréihã Danhib'apito uptabi zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, da te tâma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, ma tã simi'ẽ na te te 're robzépata za'ra, hãimana wẽ na. Tane te za duré ta norĩ wasu'u na 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩsine 're aihãimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹Ta norĩ hã te te 're robzépata za'etẽ za'ra mono nherẽ, siptete sina ma tã Wamama ãma 're hãimana u'âsi za'ra. Taha wa, tâma 're rowẽ za'ra mono di oto. Taha wasu'u hã wama waihu'u pese za'ra di. A norĩ wa'wa hã ma tã Zoho wasu'u hã 're ĩwapari za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhãimana u'âsi mono umnhasi sina ma tã ãma 're mo, Zo hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, ĩsimizawizé hã sa'etẽ uptabi di. Duré da'ãma 're ĩpẽ'ézé mono zé hã sa'etẽ di. Åne wa, Zo hã te te robzépata mono pari, ma tã marĩ hã ĩwẽ hã apã tâma tisõ.

¹²Īsisānawã norĩ, ãhãna marĩ ĩpire hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, te za aimreme uptabi na si dama 're ĩropisutu za'ra wa'aba mo. Åté ni'wa hã te za marĩ na dama ropisutu. Tawamhã åté te za ãne dama tinha, tã sena na te te dama ĩropisutuzém na, da te ãma waihu'u za'ra da: "'Re ĩhãimana u'âsi mono hã hãiwa 'manharĩ'wa, ti'ai 'manharĩ'wa, uburé marĩ 'manharĩ'wa, te 're hãimana. Ta hã ma tã ĩwaihu'u, tã sena na te aima ĩropisutuzém na." Åté ãne te za ni'wa hã dama tinha, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhisi hã, te te dama ãma waptob sina. Åne dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Aimreme uptabi na si, te za dama 're ĩropisutu za'ra wa'aba mo, 're sisi za'ra wa'aba mono ãna, aimreme hã tã senai õ wa, Wamama hã aiwasédé hã te te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tã da.

Īhãzé ré norĩ wasu'u

¹³Åté asiré ĩsazei'wai wa'wa hã te za robzépata. Åne wamhã, te za sina rowaptẽ, hãiwa u. Duré ni'wa hã rowẽ tâma hãimana wamhã, tinho're na te za Wamama ãma tiwata.

¹⁴Duré ni'wa hã hãzé wamhã, te za sô tihârã za'ra, ĩsazei'wa norĩ pawapto'wa norĩ zô, Wamama wi te te ãma rowaptêrẽ za'ra da, duré azeitona 'rãĩ wa'ui wabre na te te ãma 'rãĩ u'rẽ za'ra da, Wanhib'apito zadawa para.

¹⁵Tawamhã, Wanhib'apito umnhasi sina te te tiwi rowaptêrẽ za'ra wamhã, Wanhib'apito te za sô'reptu, ĩhãzé ré hã. Te za pese. Duré ĩhãzé ré hã tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono nherẽ, ĩwasédé te te ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto.

¹⁶Åne wa, Wanhib'apito hã aihãzé wa, te te 're aipese za'ra wa'aba mono da, marĩ 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Te za duré asima tiwi 're ĩrowaptêrẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wi. Tawamhã dahãimana wẽ sina, da te tiwi 're rowaptêrẽ za'ra mono wamhã, da te tiwi 're ĩrowaptêrẽ za'ra mono zéb zarina, te za tã te te dama ãma 're a'uwaimrami, Wanhib'apito hã.

¹⁷ Duréhã Wamama zadawa wasu'u'wa hã te 're hâimana, Eriasi hã. Ta hã wasine hã te a'uwē na 're mo. Ta hã ma tô rowaptē hâiwa u, tã we ta'a tō da, ti'ai u. Taha wa, si'ubdatō wahu wãiwa, tã we ta'a ō di.

¹⁸ Taha pari, ma tô duré rowaptē, tã we ta'a da. Taha wa, te we tita'a oto. Tawamhã amho ahâ di oto, da te 're ĩ'ubumro za'ra mono zéb da hã.

¹⁹⁻²⁰ ĩsisānawã norĩ, āne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Āté asiré ĩsazei'wa hã te za aipi'ra, roti senai'ō niwĩ. Tawamhã áté misi te za ĩ'maipawapto wa'wa, apâ te te sina siri da, roti tô sena niwĩ 're hâimana mono da apâ. Āne asimiroti wē na 'manho'reptui wa'aba wamhã, ĩpo're'ō hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti 're hâimana u'âsi mono ō di za, rowē u'âsi nhiti. Duré Wamama hã te te āma 'madâ'â ō di za, marĩ hã ahâ na tiwasédé hã te te 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã. Te za tãma pari za'ra.

1 Pedru

Īsazei'wa norĩ ma, Pedru te te ĩrob'ui'ééré na'rata zé

Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã hã Pedru te te ĩrob'ui'ééré hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã daro mono bâ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma, ma tō rob'ui'ééré, Īsazei'wa 're nomro mono 'ru te, da te tãma 're ĩrob'manharĩ za'ra mono norĩ ma. Īsazei'wa norĩ hã danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono wa, ma tō Pedru hã tinhimi'ui'ééré na pé'ēhiri za'ra. Taha na ma tō pawaptob za'ra, siptete sina Zezusihi āma si 're nomro mono da. Cristu hã wanhowa te te ĩrobzépata na hã ma tō duré tãma waihu'u za'ra, duré wa norĩ hã ĩsiré 're wanomro mono wa, za ĩsine wa te 're ĩrobzépata za'ra mono zém na hã. Āne ma tō duré tãma waihu'u za'ra: 'Re ĩhãimana u'āsi mono hã ma tō te te 're aipibu za'ra wa'wa, tō sena 're umnhasi za'ra wa'aba mono zō.

1 Wa hã Pedru, Zezu Cristu te te ĩpisudu, ĩsawawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ da. Āhãna wa za āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'āsi mono nhĩb'a'uwē norĩ ma. Aiom nhiti te dawazari 're aihãimana za'ra wa'aba mo, danhipti'a nho'ōmo mono bâ, Pōtu āma, duré Darasiza āma, duré Capadosiza āma, duré Azi'a āma, duré Bitinha āma.

2 Aipoto za'ra wa'aba ō ré, ma tō Wamama hã sima aipisutu sirōmo za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'āsi mono hã, ĩsib'a'uwē oto 're anomro aba mono da. Taha da, ma tō oto Tipē'ēzani hã aipē'ē 're aima sōmri za'ra wa'wa, aiwē uptabi na oto ōhō āma si 're anomro aba mono da, duré Zezu Cristuhu nhimiroti si 're wapari pese za'ra wa'aba mono da, duré Cristu hã dazada ĩdā'ázéb zarina, aipē'ē 're te te 're ai'a'upsōi wa'aba mono wa, aiwasété āna āma 're anomro aba mono da oto.

'Re ĩhãimana u'āsi mono ma, wa ai'āma 're ĩmreme u'āsi za'ra wa'wa, ĩsimizawizé hã ai'āma 're hãimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi, āma 're anomro aba mono da, taha āma si.

Rowē uptabi zō, 're ĩdanhimipari za'ra mono zé wasu'u

3 'Re ĩhãimana u'āsi mono āma si oto 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma. E marĩ wa. ĩpē'ēzézé hã sa'ētē na tãma 're hãimana mono wa, ma tō wa'apoto té, wapē'ē 're, wahãimanazép té ĩwē na si oto āma 're wahãimana za'ra mono da. Zezu Cristu hã dā'ā uptabi nherē, ma tō ĩmama hã ab're hawi hãiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha zarina, wa za duré wasina sō 're wanhimipari za'ra, 're wadā'ā za'ra mono pari, te te 're ĩwa'ahãiwa'utu mono zéb zō.

4 Nimahã na, te za marĩ hã ĩwē hã te te wama 're anhomri, tinhĩb'a'uwē norĩ zō te te 're ĩ'ab'madā'ā mono hã hãiwa āma. Tame ĩwē uptabi si te asō 're simi'wara u'āsi 'wa, dawĩ 're ĩsi'utōrĩ waihu'u za'ra mono ō hã, dawĩ 're ĩwasété za'ra mono ō hã duré.

5 Ate za'ra wa'aba da, te ĩwē hã asō 're hãimana u'āsi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ĩwaihu'u pese na te oto asina 're ĩumnhasi za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za ĩwasété wĩ te te 're ai'madā'ā pese za'ra wa'wa, asō'reptui wa'aba zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da, ro ĩsi'utōrĩzéb āma.

6 Taha wa, te za ĩwasu'uwē zarina aipē'ē 're, 're atoi u'āsi za'ra wa'aba mo, rowasédé hã asada 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē.

7 Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô, te za rowasédé hâ asada 're hâimana za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wê di, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hâ. Êtê'ubuzi pré oru hâ dama İsawi pese zém nhipai u, tâma wê di. Êtê'ubuzi pré oru hâ wa'âbâ za'êtê wa, dama sawi pese di, ta hâ dama 're hâimana u'âsi mono dai ô nherê. Zata ô zô, te za unhama wa hiri ni, zata ô wa, da te İwaihu'uzéb da hâ, oru uptabi na. Tane, a norî wa'wa hâ rowasédé hâ asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wanhâ, apâ wei morî wapsi, te za danho'a ai'âma tiwata za'ra wa'wa, ôhõ umnhasi sina âma 're İ'aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zém na. Tame te za duré marî hâ İwê hâ aima sômri za'ra wa'wa. Rowê uptabi hê na te za duré aima pisutu za'ra wa'wa. Tawapsi, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za ofo.

8-9 A norî wa'wa hâ atômo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di, Zezu Cristu hâ. Tane nherê, aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Wanhib'apito hâ. Atômo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô nherê, te Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, aima 're rowê za'ra wa'aba mono wa, te aipê'ê 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, ato za'êtê za'ra wa'aba na. E marî wa. 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono wa. Taha da, te Wanhib'apito hâ asina 're İ'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono da.

10 Duréihâ aibâ norî hâ te 're hâimana za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hâ. Ta norî hâ danho'reptuzé wasu'u te te waihu'u pese za'ra da, ma tô te te sô 're rosa'rata za'ra. İwana ré ma tô te te dama 're rowasu'u sirômo za'ra, danho'reptuzém na, 'Re İhâimana u'âsi mono za te te aima âma 're İ'a'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na.

11 Âne te ta norî hâ te te sima 're nharî za'ra: "E 'wa hâ, Danho'reptui'wa za. E niwa te za tawamhâ te te 're da'anho'reptu." Âne te ta norî hâ te te sô 're rosa'rata pese za'ra, te te waihu'u za'ra da. Cristuhu pê'êzani hâ İpê'ê 're, 're hâimana za'ra mono wa, ma tô tâma waihu'u sirômo za'ra, Cristu hâ za te te İrobzépatazém na. Taha pari, rowê uptabi hâ hâiwa âma za tâma 're İhâimana mono na ma tô duré tâma waihu'u sirômo za'ra.

12 'Re İhâimana u'âsi mono, ma tô duré âne hâ tâma waihu'u sirômo za'ra: "Aima wa'aba si, te waihu'u za'ra wa'aba ô di, danho'reptui'wai wasu'u hâ. Ai'uirî na wa'aba, za 're İdahâimana za'ra mono norî pibu ma, wa tô âne hâ aima waihu'u sirômo za'ra wa'wa." Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, aipibu ma za'ra wa'aba zama. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norî hâ ma tô oto rowasu'uwê na aipo're pu'u za'ra wa'wa, Cristu te te 're İda'anho'reptui mono zém na. Hâiwa hawi, Wanhib'apito pê'êzani nhimipawaptobzéb zarina, tô sena Cristuhu wasu'uwê na ma tô aipo're pu'u za'ra wa'wa. Taha wasu'u hâ wê uptabi wa, te oto hâiwa âma romhuri'wa norî hâ te te sima 're wê uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da.

'Re İhâimana u'âsi mono, dahâimana wê da, te te 're İda'apisutu mono zé wasu'u

13 Zezu Cristu hâ nimahâ na te za wei mo apâ. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Zezu Cristu hâ apâ wei morî wapsi, te za aima 're İrowê za'ra wa'aba mono zé hâ aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa âma. Taha zô si te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

14 Taha wa, te za 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ 're İwapari pese za'ra wa'aba mo. İsimiroti hâ 're waihu'u za'ra wa'aba mono ô ré, ma tô marî hâ

Īwasété zô si 're Īrowasutu za'ra wa'aba mo. Taha zarina 're anomro aba mono ō di za oto.

¹⁵ 'Re Īhâimana u'âsi mono hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, Īsib'a'uwě si oto 're anomro aba mono da. Ta hã hâimana wě uptabi na, te 're hâimana. Taha wa, te za a norĩ wa'aba zama, aihâimana wě uptabi na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Īsine.

¹⁶ Duréihã ma tô âne siwasu'u, 'Re Īhâimana u'âsi mono hã:

“Wa hã Īhâimana wě uptabi na, wa 're Īhâimana. Taha wa, a norĩ wa'aba zama te za aihâimana wě uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba aba mo, Īsine.”

Āne Īsimiroti na rob'ui'ére, Ībahã na hã.

¹⁷ A norĩ wa'wa hã, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wamama na te 're Īsisi za'ra wa'aba mo. Ta hã dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wa, te 're hâimana. Āhã wa, 're Īdahâimana za'ra mono zéb zarina, te za dahâiba mono bã te te dama âma 're a'uwaimrami, dahâimana wě zém na, dahâimana wasété na zama. Taha wa, te za 're Īhâimana mono zém na asiwi 're Īwazéb za'ra wa'aba mo, Wamama hã, ti'ai âma 're anomro aba mono ré.

¹⁸ A norĩ wa'wa hã ma tô Īwaihu'u za'ra wa'wa, aiwa'âbã za'ra wa'aba zé hã. Cristu hã ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawi, te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono da, aihĩ'rata norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tô da oto. E rob'ui'prazém na ma tô Cristu hã aiwa'âbã za'ra wa'wa, e êtē'ubuzi pré oru na, niha wamhã, e ĩ'a na prata na. Mare di. Ta hã wě u'âsi 're hâimana za'ra mono ō di za. Taha na te te aiwa'âbã za'ra wa'aba ō di.

¹⁹ Dazada Īdã'ázém na si ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, Īwapru hã tiwi Īpu'uzém na. Ta hã te 're mo, pone'ërebã ĩwě uptabi ne, da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã, dawasété wa, dawa'âbãzéb da. Cristu hã wě uptabi na 're Īhâimana mono hã ma tô tidã'ázém na aiwasédé hã wa'âbã za'ra wa'wa. Ta hã te te Īwawa'âbã za'ra zé hã wě uptabi di.

²⁰ 'Re Īhâimana u'âsi mono hã te te ro'apoto mono ō ré, ma tô Cristu hã pisutu siro, dazada dã'ã da, dawasété wa'âbãzéb da hã. Āhãna ro ĩsi'utōrízéb u hã, ma tô we datēme wi oto Cristu hã, aima âma 're ĩrowě za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²¹ Cristu hã dã'ã uptabi nherě, ma tô ab're hawi hãiwa'utu, 'Re Īhâimana u'âsi mono hã, rowě uptabi te te tâma pisutu da, hãiwa âma. Āhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te oto ōhō si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te dama ĩropisutuzé hã te te aima âma uwaimrami za'ra wa'aba da.

²² Wanhib'apito nhimiroti hã, tô sena. A norĩ wa'wa hã ma tô Īsimiroti hã 're Īwari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, marĩ Īwasété na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di oto. Aiwě na 're anomro aba mono da si, te oto asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Dazawizé hã tô sena te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa, asiré Wanhib'apito zazei'wa norĩ âma. Taha wa, te za ōne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

²³ 'Re Īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utōrĩ waihu'u ō di za. Ta hã ma tô oto timreme na aipoto téb za'ra wa'wa aipē'ě 're, ĩ'ra si oto 're anomro aba mono da. Ti'ai âma damama norĩ si te za nĩmahã na dawĩ 're si'utōrĩ za'ra. Tanei ō di, Aimama 'wa hã aipē'ě 're te te 're aipoto téb za'ra wa'aba mono hã. Niwa dame si'utōrĩ waihu'u ō di.

²⁴ Duréihã ma tô āhã wasu'u na âma rob'ui'ére, 'Re Īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Āne te rowasu'u:

“Du hã 're wapti'i hã za'ra mono õ ré, te za 're 're' za'ra. Duré romnhirãrã norĩ hã wẽ nherẽ, te za 're sirãrã a'a za'ra. Tane duré dahãiba hã wẽ nherẽ, te za 're dasi'utõri su'u.

25 Tanei õ di, uburé Danhib'apito nhimiroti hã. Pire na te 're hãimana u'ãsi. Niwa si'utõri waihu'u õ di za.”

Åne ãma ĩrob'ui'ééré hã.

Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwẽ na da te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ma tã uburé Danhib'apito nhimiroti wasu'uwẽ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa.

2

1 Taha wa, te za aiwasédé hã 're ĩrẽme pese za'ra wa'aba mo, dasi'ruiwapari hã, duré dazadawa nhipe hã, duré dahãimanazé tã senai'õ hã, duré danhi-mã na dasi'ruiwapari hã, duré dasima dawasu'u wasédé hã.

2 Ai'uté ĩpoto té hã tina hãiwa'u zõ 're ĩry'ry mono ne, te za Wanhib'apito nhimiroti zõ 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're asiptete za'ra wa'aba mono da, aihãimana wasété hawi asõ'reptuzé hã 'rãwi oto asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da.

3 Wanhib'apito dama 're ĩsõpru mono zé hã 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa.

Ëtẽ na Cristuhu ãma te te ãma ĩsimiré'ézé wasu'u

4 Ma'ãpé, Wanhib'apito u asimirosa'rata na si nherẽ, 're aihutu aba mono. Ta hã wẽ nherẽ, ma tã dasiwi wẽ'õ ni, ãne hã 'ri'wa norĩ te te siwi ĩwẽ'õ ne. Tane nherẽ, da te dasiwi wẽ'õ nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, wẽ uptabi di, Wanhib'apito hã. Tãma sawi uptabi di duré.

5 ãne ahã nherẽ, 'ri hã da te dasiwi ãma ĩ'ri ne, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa, ĩsõrõwa na tãma 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da. E marĩ da. ĩsõrõwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ ne, sasedoti norĩ ne, tãma ĩromhuri'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, duré aihãiba na tãma 're asõprub za'ra wa'aba mono da. Zezu Cristu wazada ĩdá'ázéb zarina, tãma 're asõprub za'ra wa'aba mono wamhã, Wamama ma wẽ di, tãma 're ĩ'asõprub za'ra wa'aba mono zé hã.

6 Duréihã ĩwana ré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tã ãtẽ na Zezu Cristuhu ãma simiré'é. Åne te tinha:

“Ëtẽ tãmo wawẽ hã wa tã pisutu, ĩnhorõwa ãma te hiri da, Si'ã na 'ri nho'õmo nhisi ãma. 'Ri na'rata wẽ'ézéb ãma wa za tihi, 'ri hã siptete na sab da.

Ëne hã ĩma wẽ uptabi di. ĩma sawi uptabi di duré. Taha umnhasi sina 're dahãimana za'ra mono wamhã, ĩwẽ na za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'ãsi mono wa, dawĩ 're robzei'õ za'ra mono õ di za.”

Åne ãma ĩrob'ui'ééré hã, ĩbaihã na hã.

7 Ëtẽ na ĩsisi hã aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Cristu hã, Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Da te dasina 're ĩumnhasi za'ra mono õ norĩ ãma, ma tã 'ri'wa norĩ ãma simiré'é, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Åne te ta norĩ ãma rowasu'u:

“Ëtẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te aré siwi ĩwẽ'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'ãsi, pire na.”

Åne ĩwasu'u na rob'ui'ééré hã.

8 Duré ãtẽ tãmo wawẽ wasu'u amo na rob'ui'ééré hã, ãne:

“Ëne hã te za nasi da'marõpãrĩ za'ra.”

Taha na rob'ui'éré hã, ãne. Ęne te te nasi da'marõpãrĩ za'ra wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za. Tane Cristuhu wasu'u'uwẽ hã da te 're saze za'ra mono õ wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za, 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're İda'awẽ'õ mono zéb zarina.

⁹Taneĩ õ di, a norĩ wa'wa hã. 'Re İhâimana u'âsi mono, ma tõi sima aipisutu za'ra wa'wa, İsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da. Sasedoti norĩ hã te te sima 're İ'apisutu mono ne, te oto a norĩ wa'wa hã uburẽ Danhib'apito ma romhuri'wa, 're anomro aba mo, õhõ ãma si 're anomro aba mono da, İte da. Ta hã robra hawĩ ma tõi rowa'a u sitẽme asõ tihãrã za'ra wa'wa, 're anomro waseté aba mono zém hawĩ, rowẽ uptabi na si 're anomro aba mono da oto. Taha wasu'u na, tiwaihu'u pese na te te aima ãma 're İ'uwaimrami wẽ za'ra wa'aba mono zém na, ma tõi sima aipisutu za'ra wa'wa, ãma 're dapo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰A norĩ wa'wa hã 'Re İhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ 're anomro aba mono õ di aré. Āhãna te oto İsib'a'uwẽ tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré da'ãma 're İpẽ'êzẽ mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré. Āhãna ma tõi oto asina İwaihu'u za'ra wa'wa, da'ãma 're İpẽ'êzẽ mono zé hã.

Dahâimana wẽ zém na rowasu'u

¹¹İsisãnawã norĩ, İma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, darom nhiti 're İdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ti'ab ré. Taha wa, marĩ waseté na 'rãwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata waseté zarina 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõi da, aiwaseté 'wa hã.

¹²A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito zazei'õ'wa norĩ wazari, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za aihâimana wẽ na si dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã aihâimana waseté na, taré da te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhã Cristu hã apã wei morĩ wapsi, te za 'Re İhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, İsimiroti zarina aihâimana wẽ na, dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa.

¹³Wanhib'apito nhĩb'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa, uburẽ dama İpire norĩ nhimiroti hã te za 're İwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, ti'ai ãma danhipai u da'madã'ã'wa nhimiroti hã te za duré 're İwapari pese za'ra wa'aba mo.

¹⁴Duré tãma da'madã'ã'wa da, te te 're İda'apisutu mono norĩ nhimiroti zama, te za 're İwapari pese za'ra wa'aba mo. İhâimana waseté norĩ hã, İsadawa para te te 're hã za'ra mono da, duré İhâimana wẽ norĩ ãma 're wata za'ra mono da, taha da, ma tõi ta norĩ hã pisutu za'ra.

¹⁵'Re İhâimana u'âsi mono hã ma tõi sima aiwẽ za'ra wa'wa, aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. E marĩ da. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, taré da te aima 're nharĩ waseté za'ra wa'aba mono tõi da.

¹⁶Pawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ne, robzei'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, a norĩ wa'wa hã. Tane nherẽ, Cristuhu ãma rowẽ na 're anomro aba mono nherẽ, ãne taré 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za: İwasédẽ te 're 'manharĩ mono nherẽ, rowẽ u'âsi wa za 're İhâimana. Āne taré 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re İhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana wẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁷Āne wa, te za dahãiba mono bã 're İdahãiba wazéb za'ra wa'aba mo. Uburẽ asiré İsazei'wa norĩ hã te za 're İsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re İhâimana u'âsi

mono hã te za duré asima 're ĩpipa za'ra wa'aba mo, ĩwaihu'u pese uptabi na. Duré ti'ai âma danhipai u da'madâ'â'wa hã te za asiwi 're ĩhãiba wazéb za'ra wa'aba mo.

Pawa'âbã õ nherẽ, romhuri'wa norĩ hã 're ĩnomro wẽ mono zé wasu'u

¹⁸ Aiwada'uri zarina aipawa'âbã âna dama romhuri'wa norĩ, asib'apito nhimiwada'urizé hã te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ĩsimizawi pese norĩ mreme hã, duré ĩsimizawi'õ norĩ mreme zama.

¹⁹ Taré nherẽ, da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Âne wamhã, ari'iwi te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, taha da, te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Âne zarina te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

²⁰ Marĩ hã 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, ari'iwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, e te za ai'âma 're dawata za'ra wa'wa. Mare di. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ari'iwi te za 're ĩsépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

²¹ Cristu hã ma tô robzépata, asada za'ra wa'aba. Ta hã ma tô âne na aima âma asanho za'ra wa'wa, ĩsirã zarina si ari'iwi 're robzépata za'ra wa'aba mono da. Taha da, ma tô sitẽme asô tihârã za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

²² Cristu hã marĩ na tiwasédé te te 'manharĩ õ uptabi di. Tô sena na te te dama 're rowasu'u mono wa, sadawa nhipese na da te 're wapari mono õ di, dasiwi.

²³ Da te tâma 're nharĩ wasété za'ra mono nherẽ, asa te te dama âma 're nharĩ wasété mono õ di. Duré da te tâma ĩrob'manharĩ wasété mono na te te robzépata mono nherẽ, te te dama ropipa õ di asa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, ma tô sisõ, taha si dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wai wa, te te âma dama 're a'upai mono õ wa.

²⁴ Cristu hã wedepo'o nhonhĩrãmi na dâ'â wamhã, ma tô wawasété wa, wawa'âbã za'ra, wawasédé hã wa te oto 're 'manharĩ tô za'ra mono da, wahâimana wẽ na si oto 're wahâimana za'ra mono da. ĩhãiba na da te tâma ĩrob'manharĩ wasétézém na, ma tô robzépata za'ëtê. Taha zarina, a norĩ wa'wa hã rowẽ na te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

²⁵ Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di aré, pone'ërebã, bådãdi nhiti 're ĩsipa za'ra mono ne, 're anomro aba mono wa aré. Âhãna ma tô apã aipizari za'ra wa'wa, Da'madâ'â wẽ 'wai u, ĩsarina si oto 're anomro aba mono da, rowẽ na.

3

Damro ré norĩ hâimanazé wasu'u

¹⁻² Pi'õ norĩ, romhuri'wa norĩ hã tinhib'apito mreme te te 're ĩwapari pese za'ra mono ne, te za duré aimro mreme hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. Âté aimro za'ra wa'wa hã zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, tâma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za oto sima wẽ za'ra, Cristuhu zazei'wa oto 're hâimana za'ra mono da. Te te 're saze za'ra mono da, tâma 're roti za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te za uihã na te te 're saze za'ra. E marĩ wa. Tãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa, duré ĩmre me hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wa.

³⁻⁴ Asima 're asipese za'ra wa'aba mono na si, 're asõpré wa'aba mono õ di za, ai'rãĩ waipo ĩwẽ na, duré asõ'rebzu ĩwẽ na. Duré ai'uzã ĩwẽ na 're rosa'rata

za'ra wa'aba mono ò di za. Asimirosa'rata wē na oto 're ĩ'anomro aba mono zéb zò si, te za asima 're asòpré wa'aba mo, duré aiwaimri 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zò zama. Āne si tâma wē uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.

⁵ Āne si ma tô wahi'rata sipi'ò norĩ hã 're nomro, 're ĩhâimana wē za'ra mono norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ma tô ta norĩ hã te te sina 're umnhasi za'ra, te te 're pawapto wē za'ra mono da. 'Re ĩnomro wē mono na, ma tô duré ta norĩ hã sina 're sòpré. Taha wa, ma tô timro mreme si te te 're wapari pese za'ra.

⁶ Āne Sara hã ma tô 're mo. Timro mreme hã ma tô te te 're wapari pese, Abra'ãhã mreme hã. Taha wa, ma tô tinhib'apito na te te 're sisi Sara hã, Abra'ã hã. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã aimro ma 're aihâimana wē za'ra wa'aba mo. Asina aihâtâ'ã ãna, te za duré 're anomro aba mo. Tawamhã Saraha nihudu na te za te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁷ Duré aibã norĩ, aimro siré te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'wa hã aibã wa, aihâiba hã siptete za'ra wa'aba di, aimro hãiba za'ra wa'aba ma hã. Āne hã te za asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimana wē za'ra wa'aba mo. Rowē ĩsi'utõrĩ'õ hã te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aima sòmri za'ra wa'wa, hãiwa ãma. Aimro norĩ wa'aba ma zama, te za sòmri za'ra. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimana wē za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, asiré 're aimreme zusi aba mono wamhã, te za te te 're ai'awapari 'wa, Wamama hã.

Īsazei'wa norĩ, dama 're hâimana wē za'ra mono nherē, te te 're ĩrobzépata za'ra mono zé wasu'u

⁸ Īmreme na wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asimirosa'rata wē na te za aihĩni 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Duré dapē'ézé zarina da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za dasiré aipē hã 're ĩsépata za'ra wa'aba mo, aipē'ézé sina. Duré uburé marĩ wē na dama 're rowē za'ra mono wa, 're dato za'ra mono wamhã, te za dasiré 're ato za'ra wa'aba mo. Te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Asima aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò di za.

⁹ Duré asada 're dahâimana wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ò di za, aihâimana wasété na. Duré dapē'é na taré da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono nherē, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ò di za, aimreme wasété na hã. Wamama wi si, te za ta norĩ ma 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mo, ĩwē si te te tâma 're sòmri za'ra mono da, ta norĩ ma. Āne da, ma tô Wamama hã sitēme asò tihârã za'ra wa'wa, ĩwē na si aima 're sòprub za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihã ãne na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã dama roti:

“Aihâiba ré ré, robzei u'âsi 're anomro aba mono da, asima 're wē za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wasété na dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono ò di za. Duré dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono ò di za.

¹¹ Te za duré aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, ĩwē si dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da oto. Duré rowē na si asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, te za asina 're ĩrosa'rata pese za'ra wa'aba mo.

¹² Hâimana wē na dama 're ĩhâimana za'ra mono norĩ si, te za te te 're ab'madã'ã pese, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Te te duré tiwi 're rowaptērē za'ra mono wamhã, te za te te 're awapari, ĩmreme zarina te

te tãma ãma 're a'uwaimrami mono da. Tane nherẽ, dahãimana wasété na dama 're dahãimana za'ra mono wamhã, te za dazada 're hãimana."

Ãne ãma ïrob'ui'ééré hã, ïbaihã na hã.

13 A norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ wa'aba mono da, tô sena asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za rowasédé hã te te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa.

14 Tane nherẽ, dama 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, taré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata na 're aihâtâ'ã za'ra wa'aba mono õ di za duré.

15 Cristu hã Asib'apito aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihãimana prédup sina 're ïwaparĩ pese za'ra wa'aba mo. Duré Cristu 're ïsaze za'ra wa'aba mono zém na, da te 're asadanharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te za dama 're asiwasu'u waré za'ra wa'aba mo.

16 Aiwaimri te za 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme wasété ãna. Aihãimana wẽ na te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasété na 'rãwi 're asiwê'õ za'ra wa'aba mono tõ da. Tawamhã dama 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, Cristuhu zazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono 'ru te, taré da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, te za damreme niwĩ 're danhiséb za'ra.

17 Áté 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa. Ãne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, a'ã 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono na. Ãne hã te te wama 're awẽ mono õ di, dama 're ïwahãimana wasété za'ra mono zéb da hã. Dama 're wahãimana wasété za'ra mono wamhã, áté te za da te 're wahã za'ra. Ãne zarina, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, ï'uwaibaba wa za tô wa te 're robzépata za'ra.

18 Misi haré ma tõ Cristu hã dazada dârã, 're ïdahãimana wasété za'ra mono hawĩ, te te 're da'anho'reptuĩ mono da. 'Re ïmorĩ wẽ uptabi hã ma tõ dârã, 're ïdanomro wasété mono norĩ da, te te 're wa'anhimroi mono da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono u. Cristu hã dá'ã uptabi nherẽ, ma tõ ïmama hã hãiwa'utu, apã 're hãimana u'ãsi mono da.

19 Tihãiba na u'ãsi, te adã'ã norĩ u mo, dazazéb 're, 're ïdasimasa mono ne, nimomo 're ïwairébé mono õ norĩ u. Uburé Danhib'apito uptabi na te te sina po're pu'u za'ra da, te ïtème timorĩ za'ra.

20 Ta norĩ hã Nowé ti'ai ãma 're morĩ ré, te te 're waparĩ za'ra mono õ di, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Nowé hã 'ri ne uba're, te te 'manharĩ ré, te ta norĩ hã po're ãna 're nomro. Tane nherẽ, da'ãma wa'a su'u õ wa, te te da'uprosi su'u õ di, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. Te te oto da'uprosi wamhã, 'ri ne uba're wa, ïsisisi norĩ si, ma ã wi sô'reptu za'ra. Ta norĩ hã umro za'ra di. 8 na ïhãiba za'ra hã.

21 Ta hã ã hã, ã dawabzuri, te wasu'u, danho'reptuzé. E da'u're wa, da'upsözé, te ã dawabzuri hã wasu'u. Mare di. 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, da te dasi'ãma 're ïropisutu za'ra mono zé te wasu'u, ã dawabzuri hã. Dawasédé te te dama 're aparĩ mono wa, 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono õ di oto, dawasété na hã. Taha wa, dama 're ïrowé za'ra mono zéb zarina, te za oto dasina da te tãma 're ropisutu za'ra, ãma 're ïdanomro mono zéb da hã. Zezu Cristu hã dá'ã uptabi nherẽ, ïmama hã ab're hawĩ te te hãiwa'utu wa, apã 're morĩ wa, te asô'reptuzé hã aima tihãimana za'ra wa'wa.

²² Cristu hã hãwa u morĩ wa, te oto pire na Timama nhimire niwĩ 're sãmra, Danho'reptui'wa hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ 'madã'ã'wa, te 're hãimana. Uburé hãwa nho're ãma, pire na duré waihu'u pese na 're ìhãimana za'ra mono norĩ ma zama, te pire uptabi na tãma 're hãimana za'ra.

4

'Re ìdanomro mono zép tém na rowasu'u

¹ Cristu hã ma tó tihãiba na robzépata. Taha wa, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, asihãiba zawĩ ãna, ìsine 're ìrobzépata za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, marĩ, da te 're ì'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, te za oto da te 're rême pese za'ra.

² Taha wa, ti'ai ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're aihãimana wē za'ra wa'aba mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te sima 're ìwē mono zéb zarina, 're aihãimana za'ra wa'aba mono ò di za oto.

³ Wahub ahã na ma tó ai'ãma 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai hãimanazém na, 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mono ré. Ma tó asisô 're ìrowasutu za'ra wa'aba mo aré. Ázézei'wa te aré 're anomro aba mo. Duré dato ìwē'õre hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré, ma tó asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo aré. Duré ázézei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, ma tó ai'rã siwamnarĩ na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ìhãimana u'ãsi mono upana, ma tó romhãiba 'manharĩ ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, ta hã waihu'u pese newa rob'manharĩ hã.

⁴ 'Re anomro wasété aba mono zé hã, tãibã oto. Taha wa, siwa'ru dasiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono ò wa, te ai'ãma 're tob'uzu za'ra wa'wa, Wamama nhimiroti waihu'u'õ'wa norĩ hã. Taha wa, 're aihãimana wē za'ra wa'aba mono 'ru te, te oto ta norĩ hã taré te te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa.

⁵ Tane nherē, nimahã na ta norĩ hã 're ìhãimana wasété za'ra mono zém na te te ìwaihu'u za'ra zéb zarina, te za ta norĩ ma rowairébé za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã. Ta hã te te ìda'awaihu'uzéb zarina, te za romhutu na uburé norĩ ma rowairébé, ìhãiba ré norĩ ma, 're ìdã'ã za'ra mono norĩ ma zama.

⁶ Taha wa, dahãimanazém na za te te dama 're arowairébé mono wa, ma tó Wanhíb'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã Cristuhu wasu'uwē na te te 're dapo're pu'u za'ra, da te ãma 're saze za'ra mono da. Ta norĩ wapari'wa norĩ hã ma tó oto tidã'ã za'ra. Ti'ai ãma 're nomro mono ré, ma tó ìwasété na wē'õ za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã, uburé 're ìdahãimana za'ra mono norĩ hã ìwasété na te te 're ì'awē'õ mono ne. Tane nherē, hãiba ré 're nomro mono ré, ma tó Wanhíb'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã Cristuhu wasu'uwē na po're pu'u za'ra, ta norĩ hã rowē ìsi'utõrĩ'õ ãma 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ne.

'Re dasipawaptob za'ra mono da, dama ìrotizé

⁷ Ro ìsi'utõrĩzéb u hã, romhuture di oto. Taha wa, te za aihãiba na asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré aihãimana nhimiza'rese te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi u'ãsi aba mono da.

⁸ Dazawizé wasu'u si, ìpire uptabi hã. Taha zarina si, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo. E marĩ da. Dazawizé hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, dawasédé hã da'ãma 're 'madã'ã

za'ra wa'aba mono tō da, ahā nherē, da te 're 'manharī za'ra mono nherē, dawasédé hā.

⁹ Te za duré 're ĩda'mazasi su'u za'ra wa'aba mo ari'iwī, 're dawata'ē za'ra wa'aba mono āna.

¹⁰ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā sōpru wa, ma tō aihāiba mono bā dama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zéb da hā, aima sōmri za'ra wa'wa, sipu'u pese na. Taha zarina si, te za oto dama āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

¹¹ Tawamhā dama 're rowahutu za'ra wa'aba mono wamhā, duré dama 're roti za'ra wa'aba mono wamhā, timreme te te aima 're ĩsōmri za'ra wa'aba mono na si, te za dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. Duré aihāiba na zama 're dapawaptob za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, tinhiptede te te aima 're ĩsōmri za'ra wa'aba mono na, te za 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mo. Āne na hā te za dama āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're dawata za'ra mono da, Zezu Cristuhu nhīb'a'uwē 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, dama āma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wē uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, wa za āma 're wawata u'āsi za'ra.

Wanhīb'apito zazei'wa norī te te 're ĩrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹² ĩsiwadi norī, ĩma asawī pese za'ra wa'aba norī hā, āhāna rowasédé hā da te aima 're 'manharī za'ētē za'ra wa'aba mono wa, te a'ā 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zém na āma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono ō di za, da te aima 're rob'manharī za'ētē za'ra wa'aba mono ō newa.

¹³ Cristu hā aiwana za'ra wa'aba, ma tō robzépata za'ētē. Taha wa, ĩsine 're robzépata za'ra wa'aba mono wa, te za aipē'ē 're, 're ato za'ra wa'aba mo. E marī wa. Cristu hā tiwaihu'u pese na apā wei morī wapsi, za ato za'ēne hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa.

¹⁴ Ātē Cristuhu āma si 're aihāimana za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're nharī wasété za'ra wa'wa. Tane nherē, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā aipē'ē 're aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa oto, rowē uptabi zé hā.

¹⁵⁻¹⁶ Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono nherē, 're danhimroi wa'aba mono ō di za. Duré marī na dawī 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ō di za. Duré marī na dawī 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono ō di za. Duré danhimirosa'rada hā dawī 're 'wa'rutu za'ra wa'aba mono ō di za. Ātē nīmahā na dama 're aihāimana wasété za'ra wa'aba mono wamhā, te za da te aima 're rob'manharī wasété za'ra wa'wa. Āne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, ĩ'uwaibaba te za tō 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, 're aséb za'ra wa'aba mono ō di za. Cristuhu zazei'wa na, da te 're asisi za'ra wa'aba mono wē te, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si 're aiwata za'ra wa'aba mo.

¹⁷ Bādā hā ma tō oto ĩwa waptārā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te dama ĩ'arowairébézéb da hā, ta hā dahāimanazém na dawaihu'u'wa 're hāimana mono wa. Taha wa, te za a'ā tinhib'a'uwē norī ma arowairébé, 're ĩwahāimana za'ra mono zém na, te te wa'awaihu'u wa. Tawamhā e niha za ĩsazei'ō'wa norī ma te te ĩrowairébézé hā. Wanhīb'apito wasu'uwē na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, we te te dama ĩwaihu hā te te āma saze za'ra ō wa dame, ta norī ma, 're rowē za'ra mono ō di za.

¹⁸ Duréihā āhā wasu'u na ma tō āne na dama rowasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā:

“Áté marĩ ahã na te za sada 're hãimana za'ra, 're ãnomro wẽ mono norĩ zada hã, tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ ré. Tawamhã e niha te za tãma 're romhãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wẽ'õ'wa norĩ ma hã, siwa'ru 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma hã.”

Ãne ta norĩ wasu'u na rob'ui'éré hã, ãbaihã na hã.

¹⁹ Áté wa za a'ã robzépada hã wa te wasina 're 'madã'ã za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wama 're ã'awé mono zéb zarina. Tane nheré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, wa'apoto mono 'wai umnhasi sina, wa za dama 're wahãimana wẽ za'ra, ta hã tinhimiropisutu wẽ na za te te wama ãma 're a'uwaimrami u'ãsi mono wa.

5

Wanhib'apito zazei'wa 'madã'ã'wa norĩ ma rowasu'u

¹ Da'madã'ã'wa norĩ, ãhãna wa za aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã da'madã'ã'wa, wa duré 're ãhãimana. Cristu hã te te robzépata wamhã, wa tã ãtãmo na 'madã, te te ãrobzépatazé hã. Wa hã wa za duré ãsazei'wa norĩ siré, rowé uptabi hã ãsina waihu'u hãiwa ãma, rowé uptabi hã sã'awi te te wama pisutu za'ra wapsi, Wanhib'apito hã.

² Taha wa, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwé te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono hã ato sina tãma 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, tãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ãna. Ãne da, ma tã sima aiwé za'ra wa'wa, Wamama hã. Rob'ui'prazéb zã tãma 're dapawaptob za'ra wa'aba mono õ di za. Tã sena asima 're ãwé uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tãma 're ãdapawaptob za'ra wa'aba mo.

³ Asimi'madã'ã za'ra wa'wa hã tãma 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono da, ma tã aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dama aipire wẽ te, 're dawada'uri za'ra wa'aba mono õ di za. Asimipawapto wẽ na te za tãma ãma 're asanho wẽ za'ra wa'aba mo, asimi'madã'ã za'ra wa'aba norĩ ma.

⁴ Tawamhã Da'madã'ã'wai uptabi hã apã wei morĩ wapsi, tãma 're ãdapawapto wẽ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, te za oto aima wa'ãbã za'ra wa'wa, ãwé uptabi na, ãsi'utõr'õ na oto aima 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

⁵ ãpréduptém norĩ, ãprédum norĩ mreme si te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. ãsazei'wa norĩ, aihãni te za romhuri na 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipire na 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono ãna. Duréihã ãne na ma tã rob'ui'éré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“Dapire na 'rãwi 're ãdasi'madã'ã za'ra mono norĩ da si, te za 're hãimana, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Dapire na 'rãwi da te dasi'ãma 're ãrosa'rata za'ra mono õ norĩ si, te za te te 're apawaptob u'ãsi.”

Ãne ãma rob'ui'éré hã, ãbaihã na hã.

⁶ Ãhã wa, te za Wamama ma 'rãwi aiwapu na 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo, taha si waihu'u pese uptabi na 're hãimana mono wa. Ãne wamhã, bãdã te te ai'ãma sima ãpisutuzém na, te za ai'ãma uwaimrami za'ra wa'wa, aipire na oto dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁷ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're ai'madã'ã wẽ za'ra wa'wa. Taha wa, marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, marĩ na 're ãaihãtã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina. Taha parimhã, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto, marĩ na 're ãaihãtã'ã za'ra wa'aba mono ãma hã.

⁸ Ma'āpé, aihâimana nhimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono. Duré 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono. E marī wa. Da'rui'wa hā datēme 're morī wa, wa'uburé norī nhib'apito hā. Hu'u zéré pa hā wairō sina, tisa zō 're ĩnomro mono ne, te datēme 're morī u'ā, Wanhīb'apito si da te dasina 're ĩ'madâ'ā u'āsi za'ra mono zé hā te te dawi 're a'uprosi mono da.

⁹ Asiré Wanhīb'apito zazei'wa norī hā daro mono bā 're hâimana za'ra mono 'ru te, da te tâma 're ĩrob'manharī za'ra mono zém na, te a'ā te te 're robzépata za'ra, asine za'ra wa'aba. Ā norī wasu'u hā ma tō ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, Wanhīb'apito umnhasi sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, da'rui'wai wi asina 're asiptete u'āsi za'ra wa'aba mono sina.

¹⁰ Tane nherē, 're robzépata hā za'ra wa'aba mono ō ré, rowézé hā te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ĩhâimana u'āsi mono hā. Taha si te za te te 're asiptete u'āsi za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na, asiptete u'āsi āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Ōhō ma si te ĩsimizawizé hā sa'ētē na tâma 're hâimana. Taha wa, ma tō sitēme asō tihârâ za'ra wa'wa, rowē ĩsi'utōrī'ō āma ĩsiré 're aihâimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, Cristuhu nhib'a'uwē oto 're anomro aba mono wa.

¹¹ 'Re ĩhâimana u'āsi mono hā danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana mono wa, wa za taha āma si 're wawata u'āsi za'ra.

Pedru te te ĩdazawizé wasu'u

¹² Sira hā ma tō ĩpawapto, aima ĩnhimiroti syry za'ra wa'aba nherē, te te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Ta hā ĩsisānawā ne, te ĩma 're hâimana. Taha wa, ĩma umnhasi di. Wa hā wa tō ĩsima aiwē za'ra wa'wa, ĩnhimiroti na te aipawapto za'ra wa'aba da, Wanhīb'apito āma si asiptete sina 're anomro aba mono da, 'Re ĩhâimana u'āsi mono nhimipawapto bzé hā asi'uihā na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wasu'u na si, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, tō sena wa. Taha wa, te te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono wa, te za asiptete sina āma 're anomro aba mo.

¹³ Wanhīb'apito zazei'wa norī hā, Babironiza na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ĩhâimana za'ra mono norī hā, ma tō Wamama hā sima pisutu za'ra, ĩsib'a'uwē oto 're hâimana za'ra mono da. Ta norī zama ma tō timreme na āma asawi za'ra wa'wa. ĩ'ra na te 're ĩsisi mono zama, ma tō duré timreme na āma asawi za'ra wa'wa, Marcusi hā.

¹⁴ Tame te za uburé asiré ĩsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

Cristuhu nhib'a'uwē norī, rowē na āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptērē u'āsi, Wamama wi.

2 Pedru

Pedru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézé, Īsazei'wa norĩ ma Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã na Pedru hã ma tō duré rob'ui'éré, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, senai'ō na rowasu'u'wa norĩ hã dawazari 're ĩhãimana za'ra mono norĩ mreme hã te te 're wapari za'ra mono tō da. Ta norĩ hã sadawa nhipese na ma tō te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã za apã we ĩmorĩ ō na hã. Taha wa, ma tō Pedru hã tãma waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã da'ãma 're ĩwa'a su'u mono ō zém na hã. Ta hã ma tō te te sima 're da'awē, ĩ'ra hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, uburé. Senai'ō na rowasu'u'wa norĩ hã wasété uptabi na te 're hãimana za'ra. Taha na ma tō sitéme te te 're dapizari za'ra. Taha wa, Pedru hã ma tō ãma tãma rob'ui'éré za'ra, nimahã bātã na 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ta norĩ hã za te te ĩhã za'ra zém na hã, duré ĩsine 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ zama.

1 Wa hã Sima Pedru, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré ĩsada wa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, wasiré ĩsazei'wa 're ĩ'anomro aba mono norĩ ma. Wanhĩb'apito 'Re ĩhãimana u'ási mono hã wē uptabi di. Wa'anho'reptui'wa Zezu Cristuhu zama wē uptabi di. Wē uptabi zahuré wa, ma tō te te 're aipawapto b za'ra wa'wa, wasine asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono da.

2 'Re ĩhãimana u'ási mono hã, duré Wanhĩb'apito Zezusi hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne wa, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'ási za'ra wa'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ási za'ra wa'aba mono da, duré rowē u'ási, ãma 're anomro u'ási aba mono da.

3 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ma tō tiwaihu'u pese na uburé marĩ ĩwē na wama 're sōpru, wapē'ē 're, ĩsine wawē uptabi na ãma 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã, duré ĩsine wa te dama 're ĩ'manharĩ wē za'ra mono zéb da zama.

4 Āne zarina, te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina, ma tō marĩ ĩwē hã wapē'ē 're, te te wama 're anhomri, sa'ētē na. Wama wē uptabi di, wama 're ĩsōprub za'ra mono zé hã. E marĩ da, ma tō wama 're sōprub za'ra. ĩsine wahãimana wē na oto ãma 're wahãimana za'ra mono da. Āne wamhã, ĩsazei'ō'wa norĩ ne, wawasété zō 're wasiwasutu u'ási za'ra mono ō di za, wawasété na 're wahãimana za'ra mono da.

5-7 Āne wa, ĩsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwē uptabi na si ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da oto. Duré Wanhĩb'apito nhimiroti hã te za 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré ro'wa'rudu hã ai'ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono nherē, te za ōne haré Wanhĩb'apito ãma si 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Te za duré 'Re ĩhãimana u'ási mono nhimiroti na si, 're aihãimana wē za'ra wa'aba mo. Duré, asisãnawã norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za asiré ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Te za uburé 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo duré.

8 Āhã zarina si 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aihãimana wē hã asima 're isa'ētē za'ra wa'aba mo. Āne wamhã, Wanhĩb'apito Zezu

Cristuhu nhimiroti hã taré waihu'u za'ra wa'aba õ di za. Te za tô marĩ ïwê na âma 're ï'uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Tane nherê, âne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, datob'a na 're ïdanomro mono ne, te za 're anomro aba mo, duré syry na da te 're ïrob'madâ'â za'ra mono ne. E marĩ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã 're ï'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã, te te aima 're pari za'ra wa'aba mono nherê, âma 're aipo're si'ârĩ za'ra wa'aba mono wa, te za datob'a na 're ïdanomro mono ne, 're anomro aba mo.

¹⁰ ïsisânawã norĩ, tô sena ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã aipisutu za'ra wa'wa, ïsib'a'uwê 're anomro aba mono da. Âne wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, âma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono da, rãwi ïsib'a'uwê na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Âne wamhã, Wanhib'apito hã rême za'ra wa'aba õ di za. Duré aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di za oto.

¹¹ Taha zarina, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã to sina te te 're ai'a'mazasi 'wa hãiwa u, Wanho'reptui'wai u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu u, Danhib'apito uptabi na dama 're ïhâimana u'âsi mono u.

¹² Âhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherê, duré asiptete sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, wa za te âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, aiwi simani za'ra wa'aba tô da, ïwasu'u hã.

¹³⁻¹⁴ ïma wê di tô, ïhãiba ré 're ïhâimana mono ré hã, âhã wasu'u na, te âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da hã, ïdâ'âzéb u romhuture na, te ïsina waihu'u wa, Wanhib'apito Zezu Cristu te te ïma ïwaihu'u sirõmo zéb zarina.

¹⁵ Taha wa, ïma ïwaihu'u pese na si, wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, uburé te aima âma ïrob'ui'ééré za'ra wa'wa hã, aiwi simani za'ra wa'aba tô da, ï'uirĩ na hã.

Wanhib'apito hã rowa'a za'êtê ré, sab ré, te te siwi ï'madâ'â na rowasu'u

¹⁶ Wa norĩ hã wa tô Wanhib'apito hã wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ïwaihu'u pese uptabi na, duré za apã we ïmorĩ na zama. E tawamhã taré danhimirosa'rata nhipese zarina, wa tô Wanhib'apito wasu'uwê hã wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Wa norĩ hã Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'êtê ré, sab ré, wa tô watõmo na 'madâ'â za'ra ni.

¹⁷⁻¹⁸ ï'rata wa tô aimasam ni, ïmama hã âma wata wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Hãiwa hawi te we tãma tinha, rowê uptabi hawi, âne: "Â hã ï'ra, te 're ïsawi pese mono, tãma 're ïto za'êtê mono." Âne te we tãma tinha. Wa norĩ hã wa tô âne wapari za'ra ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã hãiwa hawi te te tãma ïnharĩ na, êtê 'rãihã ïwê uptabi âma, Wanhib'apito Zesusihĩ 'rata wasimasab ré.

¹⁹ Marĩ, wa te ïsabu za'ra zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni, tô sena na Danho'reptui'wa na 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ te te dama 're ïrowasu'u za'ra mono zém na hã. Awê u te za wasi wawê hã 're pusi, dama rowa'awa da, damorĩ wê da. Tane wapawapto'wa da, te wama 're hâimana, ïsadowa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã, âma 're ïwanomro wê mono zéb da hã. Âne wamhã, te za âma 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

²⁰⁻²¹ 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u na rob'ui'ééré hã, marĩ te te ïwasu'uzé hã, ni'wa hã si'uihã na te te waihu'u õ di, te te dama 're ï'awaihu'u mono da hã. E marĩ wa. Ta norĩ hã, si'uihã na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, ma tô Tipê'ezani na te te tãma 're awaihu'u, te te dama 're wasu'u za'ra mono da.

Tane, wa norĩ zama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowasu'u hã, wasi'uihã na wa te 're waihu'u za'ra mono õ di, marĩ te te ĩwasu'uzé hã wa te dama 're ĩwaihu'u za'ra mono da hã. Taha wasu'u hã pire wa, ma'ãpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

2

Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ na rowasu'u Zudasi 3-16

¹ Duréihã ma tó ni'wam norĩ hã wahi'rata norĩ wazari 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa newa. Tane, tó senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã, te za duré aiwazari 're hãimana za'ra wa'wa. Ta norĩ nhimirowasu'u hã tó sena newa, da te ãma 're saze za'ra mono wamhã, te za dahãimana wē zé hã dawi 're si'utõrĩ za'ra. Wanhib'apito hã tidã'ázém na te te 're wa'ãbã za'ra mono nherê, te za 're simrami za'ra, tinhib'apito zô, tó senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're ahã za'ra, 're dã'ã za'ra mono da.

² Ta norĩ hãimanazéb zarina, te za da'ahã na da te ãma 're sasõmri za'ra, dahãimana nhiséb'õ na, Wanhib'apito zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherê. Taha wa, te za da'ahã na Wanhib'apito nhimiroti ma, da te 're nharĩ wasété za'ra, taré.

³ Tó senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te za taré rob'uiprazéb zô, tinhimirosa'rata na si, marĩ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherê, ta norĩ hã ĩwasété na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, waihu'u pese di. Taha wa, ĩsimiházé wi, sisõ'reptu waihu'u za'ra õ di za.

⁴ Tane, hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, duréihã tiwasété te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, tinhimiházé hã te te tãma ba'a za'ra õ di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Ropipa u ma tó sisiti satõrĩ za'ra, tame 're simasa mono da, pawasisi ré robra ãma. Tame te za ta norĩ hã 're simasa, bãdã ĩwa ĩwaptã'ázéb u, dahãimanazém na te te ĩda'awaihu'uzéb zarina te te dama ĩ'arowairébézéb u hã. Tawapsi te za ta norĩ hã hã za'ra.

⁵ Duréi uptabi hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tinhimiházé hã te te dama ba'a õ di, ti'ai ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma. Á ma, ma tó tinha, á pusi mono da, á na te te da'uprosi da, 're dahãimana wasété za'ra mono wa. Nowé norĩ si ma tó sõ'reptu za'ra, 7 na ĩhãiba za'ra norĩ me. Nowé hã te te aré dama 're roti u'ãsi, 're dahãimana wē za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na.

⁶ Duré, dahãimana wasété wa, ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã siwi da'awé'õ, Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma, duré Domora na 'ri nho'õmo nhisi ãma zama. Unhama ro'o na ma tó da'uprosi, da te ãma waihu'u za'ra da, dawasété na si 're dahãimana za'ra mono wa, aiwa za te te 're ĩda'ahã za'ra mono na.

⁷ Roho si 're morĩ wē wa, ma tó sõ'reptu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Dahãimana nhiséb'õ na, 're dahãimana za'ra mono wa, ma tó tip'ẽ na aré te te 're robzépata, Ro hã.

⁸ Da'rata 're hãimana mono ré, awē sidãpãsi dawasété na te te 're da'awaihu'u mono wa, duré damreme wasédé hã te te 're awapari mono wa, pẽ'ézé ahã uptabi di, Ro hã.

⁹ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, waihu'u pese di, Ro hã te te ĩsõ'reptuzéb da hã. Tane duré, Wanhib'apito ma waihu'u pese di, ro'wa'rutu hawi te te 're ĩ'anho'reptui mono zéb da hã, ĩsimiroti 'madã'ã pese 'wa norĩ hã. Duré tãma waihu'u pese di, te te 're ĩda'ahã za'ra mono zéb da hã, 're ĩdanomro

wasété mono norĩ hã, bâdâ ĩwa ĩwaptã'ázéb u hã, dahâimanazém na te te ĩda'awaihu'uzéb da hã. Tawapsi te za dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé, rob'rãsutuzéb âma.

¹⁰ Dahâimana nhiséb'ô na 're dahâimana za'ra mono wamhã, duré ĩsimiroti hã da te dasiwi 're wê'ô za'ra mono wamhã, te za sa'ëtê na da te 're robzépata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzéb zarina.

Senai ô na rowasu'u'wa norĩ hã, te simipari âna 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã te te 're wazéb za'ra mono ô di. Timreme na te te âma 're wasété u'âsi za'ra, sina pahi za'ra âna.

¹¹ Hãiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ ma, siptete za'ra di. Duré tâma waihu'u pese za'ra di. Tane nherê, Wanhib'apito nho'a 're hâimana za'ra mono wa, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ âma, 're mreme wasété za'ra mono ô di, asa.

¹²⁻¹³ Tanei ô di, aibã norĩ hã senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã. Roti hã uburé tâma waihu'u za'ra ô wamhã, te roti ma te te 're nharĩ wasété za'ra, wê nherê, roti hã. Ta norĩ hã abaze ne, te rosa'rata âna 're hâimana za'ra, simiza'rese âna. Taha zarina, abaze hã da te 're simroi mono wa, 're ĩrere'e mono ne, te za ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra, 're ĩhâimana wasété za'ra mono zé wa'rãmi.

Ta norĩ hã te marĩ hã te te sima 're wê ahã za'ra. Siséb âna, te rowa'a na te te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, ta norĩ wazari, 're asaihuri aba mono wa, te ai'âma 're mreme wasété za'ra wa'wa, ĩsazei'ô'wa norĩ hã.

¹⁴ Senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã te pi'ô ĩwasété norĩ zô te te 're rob'madã'ã u'âsi za'ra. Ta norĩ ma hã wê za'ra di, tiwasédé hã te te âma 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra mono zéb da hã. Hâimana nhipese na te ta norĩ hã 're nomro, da te âma 're sasômri za'ra mono da. Tawamhã ni'wam norĩ hã te siptete sina Wanhib'apito âma 're nomro mono ô wamhã, te za ta norĩ âma te te 're sasômri za'ra. Duré senai ô na rowasu'u'wa norĩ hã te tinhimari wê zô si, te te sima 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Taha wa, ta norĩ hã tâma wê ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.

¹⁵ Ta norĩ hã ma tô 're ĩdanomro wê mono zé hã rême za'ra, Bara'ã hã 're ĩmorízéb zarina, oto 're nomro mono da. Bara'ã hã Be'oho 'ra. Duréihã ma tô Bara'ã hã sima wê, rob'uiprazé hã da te tâma sômri da, ĩsimiromhuri wasété wa'rãmi.

¹⁶ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, ma tô ĩsimizama hã awaru po'repore hã, a'uwê mreme na tâma tinha, simiza'rese âna 're morĩ tô da. Âne na ma tô tiwi sizã, za te te ĩ'manharĩ wasété zé hã.

¹⁷ Senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã, tinhimirowasu'u na te te âma 're dapawaptob za'ra mono ô wa, wa za oto marĩ na aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa. Ta norĩ hã sipti hã 're ĩ'âré mono ne, te 're hâimana za'ra. Duré hãiwa nhirõno hã rowa'u hã nimomo te te 're sate mono wa, tã hã ĩhawi we 're ĩta'a mono ô ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ hã pisutu sirõmo za'ra, robra si 're ĩsa'wari mono zéb âma, ĩwa 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

¹⁸ Ta norĩ hã simiroti pire newa, 'rãwi sina 're wata za'ra mono sina, te za te te dama 're rowasu'u za'ra, da te dasima 're ĩwê za'ra mono zéb uwaibaba, 're dahâimana wasété za'ra mono da, dama 're ĩrowê za'ra mono zéb da newa. Âne wamhã, nimosi ĩsazei'ô'wa norĩ hâimana wasétézém hawi 're ĩdasipizari za'ra mono norĩ hã, te za oto te te âma 're sasômri za'ra, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ âma hã.

¹⁹ Dasi'uihã na dahâimanazém na 're dahâimana wasété za'ra mono nherê, rowê na si za 're ĩdanomro mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, taré. Tane nherê, rowê na si 're nomro mono ô di, ta norĩ hã, tihâimana

wasété hawi ĩwairébézéb da hã, tãma waihu'u za'ra õ wa. Marĩ hã da te 're sei hõsi za'ra mono wamhã, dasi'uihã na da te 're rême waihu'u za'ra mono õ di za. Tane, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã si'uihã na tiwasédé hã te te sahãri waihu'u za'ra õ di.

²⁰ Áté ta norĩ hã Danho'reptui'wa na ma tã Wanhĩb'apito Zezu Cristu hã te te 're waihu'u za'ra. Taha zarina ma tã ĩsazei'õ'wa hãimana wasétézém hawi 're sipizari za'ra. Tane nheré, apã dasiré 're hãimana wasété za'ra mono wamhã, e niha za tawamhã, 're ĩhãimana za'ra mono zé hã. Wanhĩb'apito hã te te 're saze za'ra mono õ ré, rowé'õ na 're ĩhãimana za'ra mono zém nhĩpai u hã, tãma 're rowé õ uptabi za'ra mono di za oto.

²¹ Ta norĩ hã hãimana wẽ na 're hãimana za'ra mono da, te te sina 're waihu'u za'ra mono õ ré, ma tã robzei'õ na 're hãimana za'ra. Tazahã, dahãimana wẽ zé hã te te oto siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wa, te oto robzei'õ uptabi na 're hãimana za'ra.

²² Ta norĩ hã apã tiwasété u 're sipizari za'ra mono wa, ma tã te te sina ãma 're uwaimrami za'ra, dahãimanazém na tã sena na da te dasima 're ĩnharĩ za'ra mono zé hã, ãne: "Wapsã hã te za apã mo, tinho'o'o zõ, te te 'rêne da. Duré uhãbã hã da te 're upsõ za'ra mono nheré, te za apã 're si'uptob za'ra, ti'ai wai'o na."

3

Wanhĩb'apito Zezu Cristu hã za apã we ĩmorizé wasu'u

¹ ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa za duré rob'ui'ére na ãma aima sisiwi za'ra wa'wa, maparane te aima ĩrob'ui'ére za'ra wa'aba zéb zarina, rosa'rata wẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da.

² Wa tã ĩsima wẽ, duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimiroti na, te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Wa tã duré ĩsima wẽ, Wanhĩb'apito nhimiroti na zama, te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Wanho'reptui'wa nhimiroti na hã, wasiré ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã wa te aima ãma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã.

³⁻⁴ Marĩ ĩpire na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Rob'rãsutu u hã romhuture wamhã, te za ni'wam norĩ hã ãne 're hãimana za'ra. Marĩ ĩwasété zõ si te za te te 're rowasutu za'ra. ãne te za te aima 're nharĩ za'ra wa'wa: "Oro apã wei morĩ su'u 'ruza, Zezu Cristu hã. Ropoto na'rata hawimhã, tã õhõ u'ã romhãimanazé hã. Apã wei morĩ õ ré, ma tã wamama norĩ hã wawi 're dá'ã za'ra." ãne te za te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa.

⁵⁻⁶ Ta norĩ hã te te 're 'madã'ã za'ra mono õ di, duréi pese timreme na hã hãiwa te te ĩpoto na, ti'a te te ĩpoto na zama, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Ta hã ma tã ã na ãma aiwanhiza, ã hã ti'a hã te te 're uirĩ mono da oto. Duré ãma ronomro pari, ma tã ã pusi. Ma tã tã si nomro. Ma tã uburé marĩ hã ti'ai ãma hã uprosi, ã na.

⁷ Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme zarina, hãiwa norĩ hã ti'ai me te za a'ã 're hãimana zahuré. Bãdã ĩwa ĩwaptã'ázéb u, te za dahãimanazéb zarina dama arowairébé, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã te za da'uprosi, 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ hã. Duré unhama ro'o na te za oto hãiwa norĩ hã uprosi zahuré, ti'ai me.

⁸ ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, Wanhĩb'apito hã zahadu apã wei morĩ õ nheré, ma'ápé marĩ na ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, aiwi 're simani tã za'ra wa'aba mono da. Bãdã hã wa te 're

Īsa'rata za'ra mono nei ō di, Wamama nhimiza'ratazé hā. Bādā misi nherē, tāma hā wahub ahā ne. Duré miu na wahum nherē, tāma hā misi bātā na.

⁹ Wanhib'apito hā wa'a ō di, ĩwē na te te dama ĩropisutuzém na, te te dama āma 're ĩuwaimrami za'ra mono da hā. Ai'āma wa'a su'u za'ra wa'aba ō di, te te ĩ'aihā za'ra wa'aba da hā. E marī wa. Te te ĩda'uprosi da hā tāma wē ō di. Uburé dawasété wi 're ĩdasipizari za'ra mono da si, tāma ĩwē hā, ĩsimiroti zarina 're danomro wē mono da si.

¹⁰ Wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩsipsaihuri hā sō ĩdanhimipari ō zém na si, te za āzé, 'ri para u hā. Tane, Wanhib'apito zō 're ĩdanhimipari za'ra mono ō zém na si, te za wei mo apā. Āne wamhā, hāiwa te za ai'utō. Rārā'ā za'ētē uptabi di za. Uburé marī hā hāiwa na 're ĩsimasa mono hā te za ai'uzā. Danhipti'ai mono bā, marī hā 're ĩhāimana za'ra mono hā te za si'utōrī.

¹¹ Tawamhā, uburé marī hā ĩsi'utōrīzém na hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, e niha te za tawamhā 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Te za aiwē uptabi na 're aihāimana za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina si.

¹² Te za duré asimi'ē na sō 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono bādā te te ĩpisutu zō. Bādā hā ĩwa waptā'ā su'u da, te za asiptete sina 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo. Bādā ĩwa waptā'ā wamhā, te za hāiwa hā ai'utō, unhama ro'o na. Duré uburé marī hā hāiwa na 're ĩsimasa mono hā te za ai'utō.

¹³ Āne za romhāimana wa, hāiwa ĩtéb zō, duré ti'a ĩtéb zō zama, wa za sō 're wanhimipari u'āsi za'ra, tame dawē na si 're ĩdahāimana za'ra mono zéb zō. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā āne ĩwē na te te dama ropisutu wa, wa za sō 're wanhimipari u'āsi za'ra.

¹⁴ Taha wa, ĩsiwadi norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, rowē zō 're asimipari za'ra wa'aba mono sina, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aihāimana wē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā aihāimana wē uptabi na, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi āma 're anomro aba mono da.

¹⁵ Ma'āpé, āma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito hā da'āma ĩwa'a su'u ō zém na hā. Ta hā te simi'ē na 're hāimana, tinhimihāzé wi te te 're ĩda'anho'reptui mono da hā. Āne na ma tō duré Paru hā wama ĩsawi pe hā aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, hāiwa hawi rowaihu'u na 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩwaihu'uzéb zarina.

¹⁶ Āne na ma tō te te dama 're awaihu'u, Paru hā te te dama āma 're rob'ui'ére mono wamhā. Nimame te tihāimana za'ra, ĩsimi'ui'ére pire hā. Ta hā dama pire za'ra di, da te te ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hā. Āne wa, ma tō ĩ'wam norī hā ĩsimiroti na te te āma 're upa za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono ō wa, wē nherē, ĩsimiroti hā. Ta norī hā Wanhib'apito āma siptete sina 're hāimana za'ra mono ō wa, ma tō Paruhu nhimiroti na te te āma 're upa za'ra. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hāiba amo na zama, ma tō te te āma 're upa za'ra. Taha wa, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā hā za'ra.

¹⁷ ĩsiwadi norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, ma'āpé 'rāwi 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mono, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti wē'ō'wa norī nhimirowasu'u hā 're wapari za'ra wa'aba mono tō da, Wanhib'apito āma asiptete sina 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁸ Ma'āpé, 're aihāimana wē u'āsi za'ra wa'aba mono, aihāimana wē hā asima 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristu te te

're ãwa'apawapto mono zém na. Duré Wanho'reptui'wa Zezu Cristuhu ãma rowaihu hã, te za asima 're ãsa'ëtê za'ra wa'aba mo. Ta hã Wanho'reptui'wai wa, wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra. Tane tô.

1 Zuwā

Īsazei'wa **norī ma, Zuwā te te Īrob'ui'éré na'rata zé**

Ībaihā wasu'uzé

Ā Ībaihā na rob'ui'éré hā Zuwā hā āma sisisi ō di. Tane nherē, Īsāna'rata hawim na hā dama waihu'u pese za'ra di, Īsimi'ui'éré na hā. Zuwā hā ma tō wama waihu'u za'ra tinhimi'ui'éré na hā, 're wasisawi pese za'ra mono da, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're Īwa'azawi pese mono ne. Duré rowa'a na si 're wanomro mono da, ma tō wama waihu'u za'ra, wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono āna.

Zezu Cristu Īsi'a'uwēzé wasu'u

¹ Wa hā Zuwā, wa za oto aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'wa, 're Īaihāimana za'ra wa'aba mono norī ma. Duréihā marī ō uptabi ré, 're Īhāimana mono āma, wa za aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Ta hā ma tō si'a'uwē, ti'ai āma hā. Ta hā wa tō wa te 're wapari za'ra, ti'ai āma 're morī ré, Īsiré 're Īwanomro mono norī hā. Wa tō duré wa te 're hāiba 'madâ'â u'āsi za'ra, watōmo na. Dâ'â pari, hāiwa'utu wa, wa tō duré wanhib'rata na hāiba upi za'ra ni. Ta hā 'Re Īhāimana u'āsi mono mreme na Īsisi hā, duré 're Īdanomro mono zép té, te te dama 're Īapisutu mono.

² Duréihā marī ō ré hā Wamama siré te 're hāimana u'āsi, ta hā. Tawamhā ma tō we datēme sihāi'ré, sō'awi āma 're Īdanhopré mono da hā. Wa norī hā wa tō wa te 're 'madâ'â za'ra. Taha wa, sena na wa aima wasu'u za'ra wa'aba ni, 're Īdanomro u'āsi mono zé te te dama 're Īapisutu mono hā.

³ E marī da, wa āne aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, wa te 're Ī'madâ'â za'ra mono zém na hā, duré wa te 're Īwapari za'ra mono zém na zama. Wamama siré 'rāwi 're Īwahāimana za'ra mono ne, duré Ī'ra siré Zezu Cristuhu siré 'rāwi 're Īwahāimana za'ra mono ne, a norī wa'aba zama Īsiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, wa āne aima waihu'u za'ra wa'aba ni.

⁴ Watoī uptabi zé hā wa te wasima 're 'masisi za'ra mono da, wa āne aima āma rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, āma 're Īwahāimana za'ra mono zéb da hā.

'Re Īhāimana u'āsi mono, rowa'a u'āsi 're Īhāimana mono zé wasu'u

⁵ Zezu Cristu hā ma tō Timama hā te te wama 're sadawa wasu'u za'ra. Taha nhimirowasu'u hā wa te 're Īwapari za'ra mono zém na wa oto aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. E niha Timama hā te te wama 're Īsadawa wasu'u za'ra mono zé hā. Āne na wa tō wa te 're wapari za'ra: "Rowa'a wamhā, robra ō di. Tane, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā wē uptabi wa, marī Īwasédé hā āma 're hāimana mono ō di." Āne Timama hā te te wama 're Īsadawa wasu'u za'ra mono zé hā.

⁶ Āté wa za wawasété na 're wahāimana za'ra. Tawamhā, wawasété na 're wahāimana za'ra mono wamhā, robra u'āsi wa za 're wahāimana za'ra, wapē'ē 'remhā. Tawamhā robra u'āsi 're wahāimana za'ra mono nherē, 'Re Īhāimana u'āsi mono siré, 'rāwi 're Īwahāimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhā, wazadawa nhipepe na wa za 're wahāimana za'ra, wapē'ē 're, robra u'āsi 're wahāimana za'ra mono nherē. Āne wamhā, tō senai ō di, 're Īwahāimana za'ra mono zé hā.

⁷ Tane nherē, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina 're wahāimana za'ra mono wamhā, rowa'a na 're Īhāimana mono ne, wa za duré wa norī hā rowa'a na 're wahāimana za'ra. Taha zarina, wa za duré 'rāwi wasiré āma 're wahāimana za'ra, wasisawi pese sina. 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra hā te za duré

wawasédé hã te te wama 're apari tidâ'âzém na Zezusi hã, wawasété ãna oto ãma 're wanomro mono da.

⁸ Átê wa za taré 'rãwi wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra, ãne: "Wa norĩ hã wawasété ãna, wa 're wahãimana za'ra." ãne wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa za 'rãwi wasima 're wazadawa nhipese za'ra, wawasété ô na wasina 're ïwawata za'ra mono na. 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã wapê'ê 're, wama 're hãimana za'ra mono ô di, ãne wamhã.

⁹ Tane nherê, wawasédé hã wa te 're ï'manharĩ za'ra mono na 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, 'rãwi 're wasiwê'ô za'ra mono wamhã, te te dama 're ï'aropisutu mono zéb zarina, te za te te wama ãma 're a'uwaimrami, te te wama ãma 're a'upai mono ãna. Tãma 're ïwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã wa te 're ï'manharĩ za'ra mono hã te te wa'ãma 're ab'madá'ã mono ô di za oto. Te za te te wama 're apari, wawasédé hã.

¹⁰ Duréihã 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ma tô da'ãma waihu'u siro, uburé 're ïdahãimana wasété za'ra mono zém na hã. Taha wa, wa norĩ hã wawasété ãna 're ïwahãimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma, wa ïsadawa nhipe hã wa te ãma 're sa'ra za'ra. Tawamhã 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã wapê'ê 'remhã, wama 're hãimana za'ra mono ô di za.

2

Zezu Cristu hã Timama ma, te te 're ïda'apawapto mono zé wasu'u

¹ Ì'ra norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, e marĩ da, wa ãne na aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Aiwasété ãna ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, wa ãne ïnhimi'ui'ééré na ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Tane nherê, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherê, Zezu Cristu hã 're ïmorĩ wê uptabi hã te za ai'ãma 're sisapri' za'ra wa'wa, tinhimiroti wê na. Timama ma, te za ãne te te 're aiwasu'u za'ra wa'wa, Zezusi hã: "Á norĩ hã, tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, asiwi 're awê'ô mono ô di za. Wa hã wa tô ï'upana sada ïdá'ã za'ra, uburé ïwasédé hã te tãma 're ï'apari mono zéb da hã." ãne te za Timama wi te te 're rowaptêrê, ai'upana za'ra wa'aba.

² Ta hã ma tô wazada dârâ, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã wawasédé hã te te wama 're ï'apari mono zéb da hã. Tane nherê, wazada si dâ'ã ô di. Uburé da'udãna dawasédé hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono norĩ zada zama, ma tô dârâ, da'upana.

³ E niha, wa za tawamhã wasina waihu'u pese za'ra ni, 'rãwi ïsiré 're ïwahãimana za'ra mono na hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã wa te 're 'madá'ã pese za'ra mono wapsi, wa za wasina wa te 're waihu'u za'ra, 'rãwi ïsiré 're ïwahãimana za'ra mono na.

⁴ Átê ni'wa hã te za ãne dama 're siwasu'u: "Wa hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hãimanazé hã ïma waihu'u pese di." Ta hã ïsimiroti hã te te 're 'madá'ã pese mono ô nherê, te za taré dama 're siwasu'u, sadawa nhipese na. Duré 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã ïpê'ê 're, tãma 're hãimana mono ô di.

⁵⁻⁶ Tane nherê, ni'wam norĩ hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti si te te 're 'madá'ã pese za'ra mono wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te 're ïda'azawi pese mono zém ne, 're ïsisawi pese za'ra mono zéb zô, ta norĩ wi tiwi 're rowaptã'ã za'ra mono ô di za. Te za te te tãma ãma 're uwaimrami u'ãsi za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma 're ïhãimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, e niha

tawamhã, 're ìhâimana za'ra mono zé hã za. Zezu Cristu hã ti'ai âma 're morî ré, 're ìhâimana wê mono zém ne, te za 're hâimana wê za'ra. Âne hã wa norî hã 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za sena na wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si 're ìwahâimana za'ra mono zém na hã.

Duréi nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti té wasu'u

⁷ Ìsisânawã norî, ìma asawi pese za'ra wa'aba norî hã, âhãna 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizép tém na te âma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba ô di. 'Re ìsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi, aima 're ìhâimana za'ra wa'aba mono zém na, wa âma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, za 're ìwasisawi pese za'ra mono zéb da na. Ta hã te 're ìwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizé hã âhãna te âma ìrob'ui'ééré hã duréi nherê, âhãna hã duré ité oto. E marî wa. Cristu hã ti'ai âma 're morî ré, ma tô Timama nhimiroti zarina te te 're da'azawi pese, tô ôhõ zarina si. A norî wa'aba zama te duré ìsimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha wa, wa tô oto wa te 're waihu'u za'ra, duréi nherê, âhãna hã ité duré, Wamama nhimiroti hã, ôhõ si nherê. Zezusi hã ti'ai âma 're morî ré, ma tô te te dama 're rowasu'u, rowa'a na si 're danomro wê mono da, robra na si 're danomro wasété tô mono da, danhimiza'rese âna. Taha wa, te oto robra hã te te sina rosapari u'âsi. Ìwa'râmi te rowa'a ìsa'êne hã te te sina rosa'rê, hâimo.

⁹ Âté ni'wa hã dasiré ìsazei'wa newa te za taré âne dama 're siwasu'u: "Wa hã, 're ìmorî wê di. Rowa'a na si wa 're ìhâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina." Âne ni'wa hã dama 're siwasu'u mono nherê, ìsazei'wa norî te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra na 're hâimana.

¹⁰ Ni'wa hã ìsazei'wa norî te te 're azawi pese mono wapsi, te za rowa'a na 're hâimana u'âsi, tip'ê 're. Tawamhã rowa'a na si 're morî wamhã, 're si'marõpãrî mono ô di za tiwasété na, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana wê mono wa.

¹¹ Tane nherê, ni'wa hã ìsazei'wa norî te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra u'âsi siwa'ru 're hâimana, tip'ê 're. Robra na datob'a ne siwa'ru 're ìdahâimana za'ra mono ne, te 're hâimana wasété.

¹²⁻¹⁴ Ì'ra norî, ìma asawi pese za'ra wa'aba norî hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aiwasété 'wa hã te te ai'âma 're ab'madâ'â aba mono ô di oto, Zezusi hã dazada ìdâ'ázéb zarina. Duré Wamama hâimanazé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, wa aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Ìprédum norî, duréihã marî ô uptabi ré, 're ìhâimana mono siré 'râwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa duré aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Duré ìpréduptém norî, Ìwasété uptabi âma ai'uté za'ra wa'aba wa, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u zarina si asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa oto âne aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

¹⁵⁻¹⁶ Ti'ai âma dapo're'ô u'âsi 're ìdanomro mono na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa. Dawasété zô, da te dasima 're ìrob'ruiwapari u'âsi za'ra mono zé hã, Wamama tei ô di. Duré, datômo na marî hã da te 're 'madâ'â za'ra mono wa, da te dasima 're ìruiwapari za'ra mono zé hã, Wamama tei ô di. Duré, danhimarî ahã wa, 'râwi dasina 're ìdawata za'ra mono zé hã, Wamama tei ô di. Duré, dahâimana pire na 'râwi dasina 're ìdawata za'ra mono zéb zama, Wamama tei ô di. Uburé marî hã ti'ai âma ìwasétére hã dapo're'ô u'âsi 're ìdanomro mono norî te hã.

Taha wa, ti'ai āma uburē 're Īdahāimana wasété za'ra mono norī ne, aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô di za. Aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhâ, tô sena Wamama hâ 're sawi waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

¹⁷ Ti'ai āma uburē 're Īdahāimana wasété za'ra mono zé hâ ĩsi'utôřizéb u, āhāna hâ te te sina rotété u'āsi, duré uburē marī ĩwasédé hâ da te dasima 're ĩruiwapari za'ra mono zama. Žahadu wapsi te za ai'utô, simisutu. Ni'wam norī hâ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimipisutuzém na si 're hāimana za'ra mono wapsi, ta norī si te za 're hāimana u'āsi za'ra, si'utôřī āna.

Cristuhu zada za 're ĩhāimana mono wasu'u

¹⁸ Ī'ra norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hâ, ropsi'utôřizéb u hâ romhuture di oto. Tame te za oto aibâ ĩwasédé hâ dama 're hāimana sô'awi, Cristuhu zada 're ĩhāimana mono hâ. Cristuhu newa te za ĩsimiroti hâ da te 're wapari za'ra. Taha wasu'u hâ ma tô 're ĩwapari u'āsi za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te duré āhāna wanho'a 're hāimana za'ra ahâ uptabi na, za Cristuhu zada dama 're ĩhāimana mono ne. Taha wa, wama waihu'u pese za'ra di oto, ropsi'utôřizéb u ĩromhuture na hâ.

¹⁹ Ta norī hâ ma tô aré wasiré 're si'rā'ôřô u'āsi, ĩwasu'uwē u. Wasiré uptabi 're hāimana za'ra mono ô nherē, ma tô aré wasiré 're hāimana za'ra. Wasiré uptabi, 're hāimana za'ra mono 'wa'āhâ, te aré wasiré 're hāimana u'āsi za'ra, 'rāwi. Tane nherē, ma tô wahawī 're wairébé. Taha wa, wa tô wasina waihu'u za'ra ni oto, wasiré uptabi 're ĩhāimana za'ra mono ô na hâ.

²⁰ A norī wa'wa hâ ma tô Zezusi hâ 're ĩmorī wē uptabi hâ te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Timama pē'ēzani hâ te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tô oto Wamama nhimiroti tô sena uptabi hâ aihāiba mono bā ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

²¹ E Wamama nhimiroti hâ tô sena uptabi hâ waihu'u za'ra wa'aba ô wa, wa āne āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Mare di. Āne wab ô di. ĩsimiroti hâ waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa āne aima āma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Duré 're ĩdazadawa nhipese za'ra mono zé hâ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti tô sena uptabi hawib ô na hâ waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa āne aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

²² E 'wam norī hâ bété 're ĩsadawa nhipese za'ra mono hâ. Ta norī hâ te āne Zezusi hâ te te dawī 're udâ za'ra: "Zezusi hâ Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu ô di." Ta norī hâ sadawa nhipese uptabi na 're ĩhāimana za'ra mono. Ta norī hâ te Cristuhu zada 're hāimana za'ra, te te dawī 're udâ za'ra mono wa. ĩmama zada zama te duré 're hāimana za'ra, ta norī hâ.

²³ Ni'wam norī hâ 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, te te dawī 're udâ za'ra mono wamhâ, ta norī hâ ĩmama siré 'rāwi 're hāimana za'ra mono ô di. Ni'wam norī si, Zezusi hâ Wamama hawī we ĩmorī na te te 're ĩsaze za'ra mono na tô sena dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono norī si, te Wamama siré 'rāwi 're hāimana za'ra, rowē na.

²⁴ Ma'āpé, ĩwasu'uwē hâ 're ĩsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawī 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zém na si 're anomro u'āsi aba mono. Āma 're anomro u'āsi aba mono wapsi, te za duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra āma 're anomro aba mo, duré ĩmama āma zama.

²⁵ Cristu hâ ma tô āne wama ropisutu sirômo za'ra, 're wadâ'â za'ra mono āna, ĩ'rata 're ĩwasī'ubumroi u'āsi mono zéb da hâ.

²⁶ E 'wam norī āma, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Sadawa nhipese na taré te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norī āma, wa aima rob'ui'ééré za'ra

wa'wa. Īsiniwī 're aipizari za'ra wa'aba mono da, te ta norī hā tinhimiroti tō senai ōre na te te 're aipibui u'āsi za'ra wa'wa.

²⁷ Tane nherē, ma tō Cristu hā Timama pē'ēzani hā te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Taha ré, te oto ĩré 're anomro u'āsi aba mo. Aipē'ē 're, te aima 're hāimana u'āsi za'ra wa'wa. Taha wa, roti aimawi zō asina 're asimipari za'ra wa'aba mono ō di za. Taha si te za uburé marī ĩwē hā te te aima 're waihu 'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā. Tō sena uptabi, ĩsimiroti hā. Taré te te aima 're roti za'ra wa'aba mono ō di. Taha wa, te za ĩsimiroti si 're ĩ'madā'ā pese za'ra wa'aba mo. Cristuhu āma si te za duré 're anomro u'āsi aba mo.

²⁸ Ī'ra norī, āne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Zezusi hā apā wei morī ō ré, ma'āpē ōhō āma si 're anomro u'āsi aba mono, apā za wei morī wa, tāma aipahi za'ra wa'aba tō da, duré rowazép te, tāma ai'rāpo za'ra wa'aba tō da.

²⁹ Cristu hā 're ĩmorī wē uptabi na hā aima waihu 'u pese za'ra wa'aba di oto, marī na 're ĩsīwasété mono ō na hā. Taha wa, ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama 're ĩ'apīsutu mono zéb zarina si 're nomro wē mono wamhā, tawapsi te za oto ĩwaihu 'u za'ra wa'wa, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē, tō sena 're ĩnomro mono na hā.

3

'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra norī 're ĩhāimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ma'āpē, āma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wamama hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, tō sena te te 're wa'azawi pese uptabi. Te te 're wa'azawi pese mono wa, te ti'ra na te te 're wa'anhisi. Taha wa, tō sena, wa oto ĩra hā 're wahāimana za'ra, ĩsazei'wai mono bā. Dapo're'ō u'āsi 're ĩdanomro mono norī hā, Wamama hā te te siwi 're waihu 'u za'ra mono ō wa, wa norī zama ĩra na te te duré siwi 're wawaihu 'u za'ra mono ō di, ta norī hā.

² ĩsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, wa oto 're wahāimana za'ra. Tane nherē, za 're ĩwahāimana za'ra mono zéb da hā, zahadu wama waihu 'u prā za'ra di. Cristu hā apā wei wazō morī wamhā, ĩsine wa za oto 're wahāimana za'ra. Āhā si wama waihu 'u pese za'ra di. E marī wa, wa za ĩsine 're wahāimana za'ra. Tō sena Cristu hā 're ĩhāimana mono zém na 'rāwi wa te oto wasiwi waihu 'u za'ra wa, wa za ĩsine 're wahāimana za'ra.

³ Ōhō zō rob'umnhasi sina, sō 're wanhipari za'ra mono ré, wa za uburé marī ĩwasédé hā wa te wasiwi 're wē'ō pese za'ra 'rāwi, ĩwē na si 're wahāimana za'ra mono da. Cristu hā wasété āna 're ĩmorī ne, wa za 're wahāimana za'ra.

⁴ E marī tawamhā, 're ĩdawasété za'ra mono zé hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti, da te dasiwi 're wē'ō pese za'ra mono wamhā, ta hā dawasédé. Taha wa, ni'wam norī hā 're wasété za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti te te siwi 're wē'ō za'ra, 'rāwi.

⁵ Tane nherē, Cristu hā ma tō we ti'ai u mo, dawasédé hā te te dama 're apari mono da. Ā hā aima waihu 'u pese za'ra wa'aba di. Ta hā 're ĩmorī wasété ō, duré marī ĩwasédé hā te te 're ĩ'ab'manharī mono ō.

⁶ Taha wa, ni'wam norī hā Cristuhu āma si 're hāimana za'ra mono wamhā, ta norī hā 're hāimana wasété za'ra mono ō di. Tane nherē, ni'wam norī hā 're hāimana wasété u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī hā Zezusi hā Danho'reptui'wa na te te 're waihu 'u za'ra mono ō di. Ta norī ma, Zezusi hā tāma waihu 'u za'ra ō di tō.

⁷ Ī'ra norī, dahāimana wasété na 're ĩdanomro mono na, da'āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono ō di za, danhimiroti senai'ō na dama 're ĩhāimana za'ra

mono na zama. Ma'āpé 'rāwi asina 're asōpré pese aba mono. Ni'wam norī hā 're nomro wē mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti na sima āma 're sipa za'ra mono ō wamhā, ta norī si 're hāimana wē za'ra mono di, Cristu hā 're ĩmorī ne.

⁸ Wa'uburé hā, wa'rui'wa hā ropoto na'rata hawim haré, te tiwasédé hā te te 're ab'manharī u'āsi. Taha wa, ni'wam norī hā tiwasédé te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī hā Wa'uburé nhīb'a'uwē te 're hāimana za'ra. Taha nhimirohmuri wasédé hā te te tiwi pari da, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra hā we ti'ai u datēme mo.

⁹ Ni'wam norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra, 're hāimana za'ra mono wamhā, ta norī hā tiwasédé te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono ō di. Mare di. E marī wa. 'Re ihāimana u'āsi mono hā ĩpē'ē 're, 're ĩpoto téb za'ra mono zé hā te te tāma 're anhomri mono wa. Duré 'Re ihāimana u'āsi mono hā, āma 're 'ra za'ra mono wa, tiwasédé hā ōne u'āsi te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ō di za.

¹⁰ E niha wa za bété waihu'u za'ra ni, 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra norī hā, duré Wa'uburé 'ra norī hā. Ni'wam norī hā 're hāimana wē za'ra mono ō wamhā, duré te te 're dazawi pese za'ra mono ō wamhā, ta norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra, 're nomro mono ō di. Āne na wa za ta norī hā Wa'uburé 'ra na waihu'u za'ra ni.

'Re ĩdasisawi pese za'ra mono zém na roti wasu'u

¹¹ Duréihā ĩsāna'rata hawimhā, ma tō Zezusihi wasu'uwē hā 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, uburé 're ĩwasisawi pese za'ra mono zém na hā.

¹² Duréihā Ca'ī, tino te te ĩruiwapari ne, 're wasi'ruiwapari za'ra mono ō di za. Ta hā ĩwasété nhīb'a'uwē te 're hāimana, Wa'uburé nhīb'a'uwē. Ta hā ma tō tino tūwī. E marī wa. ĩno si 're hāimana wē mono wa, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te wēsāmri 'ru te.

¹³ ĩsisānawā norī, ĩpo're'ō norī hā te za te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, áté te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo, āne: "E marī wa, te ō norī hā te te 're ĩruiwapari za'ra." Āne hā 'rāwi asima 're nharī za'ra wa'aba mono ō di za. Te za tō ihāimana wasété norī hā te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Āne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩpo're'ō norī hā te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono ō newa, 'rāwi asima 're nharī za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁴ Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono ō wamhā, ta norī hā te dā'ā u'āsi ne 're hāimana za'ra, tipē'ē 'remhā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhiti. Tanei ō di, wa norī hā wasiré ĩsazei'wa norī hā. 'Re ihāimana u'āsi mono nhiti, wapē'ē 're aré wadā'ā u'āsi ne 're wanomro mono nherē, wa tō ĩhawi 're wawairébé, 'Re ihāimana u'āsi mono niwī, rowē na oto 're wanomro u'āsi mono da, wapē'ē 'remhā. Āne, wa tō oto wasi'āma waihu'u pese za'ra ni. 'Re wasisawi pese za'ra mono wa, wa āne hā tō sena na wasi'āma waihu'u pese za'ra ni.

¹⁵ Dapārī'wa norī ma, 'Re ihāimana u'āsi mono 'rata 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā tāma 're hāimana za'ra mono ō di. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré ni'wam norī hā te te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhā, ta norī hā dapārī'wa ne, te 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā 're hāimana za'ra. Taha wa, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono 'rata 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā wama 're hāimana za'ra mono ō di za, aiwa.

¹⁶ E niha wa za, 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hā waihu'u pese za'ra ni. Āne wa za waihu'u pese za'ra ni. Cristu hā te te 're wa'azawi pese mono

wa, ma tō sisawi āna wazada dārâ. Taha zarina wa za duré wa norī hā 're wasipawaptob za'ra, 're wasisō'reptu za'ra mono da. 'Re wadâ'â za'ra mono da nherē, wa za tō 're wasipawaptob za'ra, 're wasihâiba zawi za'ra mono āna. Āne 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hā za oto.

17 Ni'wam norī hā marī, tāma 're hâimana za'ra mono nherē, marī zô dawi 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono na te te 're dawaihu' u za'ra mono nherē, da'āma 're pē'ézé za'ra mono ō wamhâ, e ta norī hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb ré te 're hâimana za'ra. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hā te te 're waihu' u za'ra mono ō di, ta norī hā.

18 Ī'ra norī, e wazadawa na si wa za wa te 're dazawi wapti za'ra. Mare di. Wamreme na si wa te 're dazawi wapti za'ra mono ō di za. Uburé wa za marī ĩwē na wa te 're dapawaptob za'ra, wanhimizawizé hā tō sena na.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, dasina dahâtâ'â āna 're ĩdanomro mono zé wasu'u

19 Ōhō na si 're wahâimana za'ra mono wamhâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're ĩwanomro mono na wa za wasina waihu' u pese za'ra ni, roti tō sena uptabi na si 're ĩwanomro mono na. Duré ĩsō'a 're wahâimana za'ra mono nherē, 'râwi wasina 're wahâtâ'â za'ra mono tō da, te za wapē hā wama 're siwaihu' u u'âsi za'ra, wapē hā ĩ're wama 're simi'wara mono da.

20 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hā, uburé marī hā tāma waihu' u pese uptabi di. Wa norī hā marī hā wapē'ē na 'râwi wa te 're ĩwaihu' u za'ra mono zém nhipai u, uburé marī hā tāma waihu' u pese uptabi di. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're ĩwahâimana za'ra mono na 'râwi wapē'ē na 're wasiwawâ za'ra mono nherē, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā wa'āma 're po're pu' u u'âsi, taha ma uburé marī hā tāma waihu' u pese uptabi wa. Wa'āma 're pē'ézé uptabi mono wa, te za wapē hā ĩ're wama 're simi'wara, ĩ'ra 're ĩwahâimana za'ra mono na, 're wasiwawâ za'ra mono ō wamhâ.

21 ĩsisânawâ norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, wa norī hā tō sena 're wahâimana wē za'ra mono wamhâ, tawamhâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhīb'a'uwē 're ĩwahâimana za'ra mono na 'râwi 're wasiwawâ za'ra mono ō di za. Āne wamhâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wasina 're wapahi za'ra mono ō di za. Wasina wahâtâ'â āna, wa za tāma 're wamreme zusi u'âsi, ĩsō'a.

22 Duré, ĩsimiroti hā wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhâ, te te wama 're ĩ'awē mono zéb uwaibaba si 're wahâimana za'ra mono wamhâ, wa te tiwi 're ĩrowaptērē za'ra mono zéb uwaibaba si, te za uburé marī hā ĩwē hā te te wama 're anhomri.

23 E niha tawamhâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā, wa te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono zéb da hā. Āne ĩsimiroti hā. Ī'ra Zezu Cristu, wa za wa te wasina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui' wa na. Duré te te wama 're ĩroti za'ra mono zéb zarina si, wa za 're wasisawi pese za'ra. Āne ĩsimiroti hā.

24 Ni'wam norī hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhâ, tō sena te ta norī hā āma 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma. Ta hā te duré ĩ'rata 're sāmra u'âsi za'ra, 'râwi. E niha wa za tawamhâ, wasina waihu' u pese za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wa'rata 're ĩsāmra u'âsi mono zém na hā. Ta hā ma tō Tipē'ézani hā te te wama 're anhomri, wapē'ē 're, 're sāmra mono da, uburé marī hā te te wama 're awaihu' u mono da. Taha na wa za wasina waihu' u za'ra ni, wa'rata 're ĩsāmra mono na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā.

4

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti upana, dama rowasu'u nhipese'wa nori' wasu'u

¹ Īsisānawā norī, Īma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āté ni'wam norī hā te za āne aima 're siwasu'u za'ra wa'wa: "Re ihâimana u'âsi mono hā ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. Īpē'ēzani te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si, wa tō wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra." Āne ni'wam norī hā aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono nherē, Īsimirowasu'u na 're saze su'u za'ra wa'aba mono ō di za, a'ā. Āhāna hā 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norī hā ahā uptabi di oto. Daro mono bâ te dawazari 're hâimana za'ra. Taha wa, te za uburēi roti hā tō sena zō 're ĩpibui u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono pē'ēzani hawib zō si.

² E niha te za tawamhā ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, ni'wam norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono pē'ēzani ré sena na te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono na hā. Āté ni'wam norī hā te za āne sena na aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, 'rāwi tipē'ē hawim na te te 're ĩrosa'rata za'ra mono hā: "Zezusi hā ta hā Cristu, tō sena Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisudu. Ta hā ti'ai āma dawazari poto wa, ma tō si'a'uwē." Āne aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena na te za āma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo oto, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa na, duré Īpē'ēzani ré 're ihâimana za'ra mono na zama.

³ Tane nherē, ni'wam norī hā Zezusi hā Danho'reptui'wa da, ti'ai āma dawazari ĩsi'a'uwē na te te dawī 're udā za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono pē'ēzani ré 're hâimana za'ra mono ō di, tō sena. Zezusihi zada, 're ihâimana mono nhimirosa'rata zarina si te te 're rosa'rata za'ra, tipē'ē na hā. Ma tō ĩwaihu'u sirōmo za'ra wa'wa, Zezusihi zada, 're ihâimana mono nhimiroti wasété na, za daro mono bâ dasima da te āma 're ĩropēi mono na. Āhāna ĩsōwam nherē, te ĩsimiroti wasété na 're dahâimana za'ra duré.

⁴ Ī'ra norī, a norī wa'aba si te oto 'Re ihâimana u'âsi mono nhīb'a'uwē 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, tō senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norī da, ma tō asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na. E marī wa. Aipē'ē 're, 're ĩsāmra za'ra wa'aba mono hā, Wa'uburē ma tiwaihu'u pese na siptete uptabi wa, ti'ai āma dawada'uri wasété 'wai ma.

⁵ Ta norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ō 'wa norī hā, te 'Re ihâimana u'âsi mono wē'ō'wa norī me 're hâimana za'ra. Taha wa, te 'Re ihâimana u'âsi mono wē'ō'wa norī nhimirosa'rata wasété zarina si te te tāma 're rowasu'u za'ra, ta norī hā. Taha na si te te tāma 're rowasu'u za'ra mono wamhā, wapari ze ti, ĩsimiroti wasété za'ra hā, 'Re ihâimana u'âsi mono wē'ō'wa norī ma hā.

⁶ Wa norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono nhīb'a'uwē, wa oto 're wanomro. Ni'wam norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hā 'rāwi te te 're ĩwaihu'u za'ra mono hā, ta norī si te te 're wawapari za'ra. Tane nherē, 'Re ihâimana u'âsi mono nhīb'a'uwē'ō, 're ĩnomro mono norī hā te te 're wawapari za'ra mono ō di, 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u na hā. Taha wa, ni'wam norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari za'ra mono ō wamhā, wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, Wa'uburē hawi roti tō senai'ō zarina 're ihâimana za'ra mono na. Duré ni'wam norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari ze za'ra mono wamhā, wa za duré wasina waihu'u

pese za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hawi roti sena uptabi zarina 're ĩhāimana za'ra mono na hā.

'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimizawi pese zé wasu'u

⁷ ĩsisānawā norī, 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te wa, wa za āma 're wasisawi pese uptabi za'ra. Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, te oto 're hāimana za'ra. 'Rāwi te duré te te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hāimanazé hā.

⁸ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, simizawi pese uptabi di. Tinhimizawi zarina te uburé marī hā te te dama 're ab'manharī u'āsi. Taha wa, ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono ō wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono siré 'rāwi 're nomro mono ō di, ta norī hā.

⁹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō tinhimizawi pese zé hā wama waihu'u za'ra. E niha ma tō wama waihu'u za'ra. Ti'ra hā misi nheré, ma tō we satō ti'ai u, taha āma si rowē na 're wanomro u'āsi mono da.

¹⁰ Wa norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, wama sawi pese za'ra di. Tane nheré, te taha nhipai u te te 're wa'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tō ti'ra we satō ti'ai u, wazada dā'ā da, wazada dā'ā wa, wawasété na te te oto 're wa'ab'madā'ā tō mono da. Tō sena ĩsimizawi pese zé hā siwaprosi te tāma 're hāimana, danhipai u.

¹¹ ĩsisānawā norī, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā āne hā te te 're wa'azawi pese mono wa, wa za wa norī zama taha zarina 're wasisawi pese za'ra, ĩsine.

¹² 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ni'wa titōmo na te te 'madā'ā ō di. Tane nheré, 're wasisawi pese za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te za wa'rata 're sāmra u'āsi, 'rāwi. Te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hā wa za duré wa te wasina āma 're uwaimrami u'āsi za'ra.

¹³ E niha wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si 're ĩwanomro mono na, duré ōhō si wa'rata 're ĩsāmra u'āsi mono na. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. Taha na wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra.

¹⁴ Wamama hā ma tō ti'ra hā we satō, Danho'reptui'wa da. Ta hā wa tō wa te 're 'madā'ā za'ra, watōmo na. Āhāna wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra, Danho'reptui'wa na, ĩ'ra hā.

¹⁵ Āté ni'wam norī hā te za āne te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusi hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra. Ta hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā we ti'ai u satō, Danho'reptui'wa da." Āne na ni'wam norī hā te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhā, ta norī 'ratap si te 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā 're hāimana, 'rāwi. Ta norī si te 'Re ĩhāimana u'āsi mono siré 're hāimana u'āsi za'ra, 'rāwi.

¹⁶ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā simizawi pese uptabi di. Tane ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, ta norī si te 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're hāimana za'ra, 'rāwi. Ta norī 'ratap si te 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā 're sāmra, 'rāwi. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hā wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha na wa te wasiwi āma 're wawā za'ra mono ō di oto.

¹⁷ Niwapsi te za Zezusi hā dahāimanazém na da'awaihu'u, za te te da'āma ĩ'arowairébézéb āma hā. Tawamhā 're ĩhāimana wásété za'ra mono norī si te za hā za'ra oto. Cristu hā ti'ai āma 're morī ré, sihāiba zawi āna te te 're ĩdazawi pese mono ne, ti'ab ré 're wasisawi pese za'ra mono wamhā, tawapsi, wasina wapahi za'ra ō di za, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā oto. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hā wa te tāma āma 're uwaimrami u'āsi za'ra mono wa, wa za wasina wapahi āna ĩsō'a wahāimana za'ra ni.

18 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, tâma wazawi pese za'ra nherê, wasina 're wapahi za'ra mono ò di za oto. Te te 're ìwa'azawi pese mono zé hã te te wama âma 're a'uwaimrami u'âsi mono nherê, tâma 're wapê'êwara waihu'u za'ra mono ò di za oto. Tane nherê, ni'wam norî hã sina pahî na 're hâimana za'ra mono wamhã, tawamhã, te te 're ìsawi pese za'ra mono zém na te te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono ò di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Ta norî hã sina pahî u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te za romhã ré robzei'ò na 're hâimana za'ra ti'ab ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã za da'âma ìsipo'ozéb âma te te da'ahã za'ra wa, da te 're ìrobzépata za'ra mono ne.

19 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìmorî'rata na te te 're wa'azawi pese mono wa, wa duré wa norî hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra, asa. Taha wa, wa duré 're wasisawi pese za'ra.

20 Áté ni'wam norî hã te za taré âne dama 're siwasu'u za'ra: "Re ìhâimana u'âsi mono hã wa wa te 're sawi pese za'ra." Áne dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, te te 're da'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, sadawa nhipse na te ta norî hã 're hâimana za'ra. Titômô na 'rãwi te te 're ì'madâ'â za'ra mono norî hã te te 're sawi pese za'ra mono ò nherê, e niha te za tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dahâiba u'âbã te te siwi 're sawi pese, titômô na te te siwi 're 'madâ'â mono ò nherê. Áne wamhã, tâma sawi waihu'u za'ra ò di, ta norî ma hã.

21 Zezusi hã ma tô âne te te wama 're roti za'ra: "Ni'wam norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, taha zarina te za duré te te 're dazawi pese za'ra." Áne ìsimiroti hã, wama za'ra hã.

5

Ìsazei'wa norî hã siptete sina dawî 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

1 Ni'wam norî hã, Zezu Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisutu na te te 're sazei pese za'ra mono wamhã, ta norî si te 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra. Ni'wa hã aibã hã wama sawi pese za'ra wamhã, taha u'âbã, wa duré ì'ra norî hã wa te 're sawi pese za'ra.

2 Taha zarina wa za duré âne hã waihu'u za'ra ni: 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wama sawi pese za'ra wamhã, duré ìsimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, taha u'âbã, wa za ì'ra hã tô sena 're wasisawi pese za'ra, wasiré ìsazei'wa norî hã.

3-4 Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, e niha wa za tawamhã 're wahâimana za'ra. ìsimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. E ìsimiroti hã wama pire za'ra di, wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb da hã. Mare di. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, wa te tâma âma 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Taha wa, wanhiptete na wa za 'Re ìhâimana u'âsi mono wê'ò'wa norî da, 're wahâimana za'ra, uburé marî ìwasédé hã ti'ai âma 're ìhâimana za'ra mono wi. E niha wa za wanhiptete sina âma 're wahâimana za'ra. Zezusi hã Wanho'reptui'wa na wa te wasina 're ì'umnhasi pese za'ra mono zém na wa za wanhiptete sina dawî 're wahâimana za'ra.

5 E 'wam norî hã te za tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono wê'ò'wa norî zada hã, siptete sina 're hâimana za'ra. Zezusi hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra na te te 're ìsaze za'ra mono norî si, te za sada 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono wê'ò'wa norî zada hã.

Cristu hã a'uwê hãiba na dasiré ìpoto na tô sena na da te 're ìwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

6-8 Zezu Cristu hā ti'ai u wei morī wamhā, a'uwē hāiba na ma tō podo. E niha wa za tawamhā wasiwi waihu'u pese za'ra ni, sena na Zezusi hā a'uwē hāiba na ĩpoto na, duré ti'ai āma a'uwē hāiba na 're ĩmorī na. Si'ubdatō ĩwaihu'uzé hā. ĩmorī'rata na ĩwaihu'uzé hā āne: Ti'ai āma poto wamhā, ā na ma podo, tina dub're hawi, dasine. Duré maparane āma ĩwaihu'uzéb da hā āne: Ō hā dā'ā wamhā, ĩwapru hā ma tō tiwi puru, da te dasiwi ĩwa'rézéb āma hā. Taha na wa za wasiwi waihu'u pese za'ra ni, a'uwē hāiba na 're ĩmorizém na. Duré si'ubdatō āma ĩwaihu'uzéb da hā āne: 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani, tō sena na si te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na, wa za duré wa te āma 're waihu'u pese za'ra. Ta hā te sadawa nhipeše āna 're hāimana u'āsi. Tō sena uptabi na si ĩsimiroti hā. Ā na ĩpotozé wasu'u hā, duré dā'ā wa, ĩwapru tiwi ĩpu'uzé wasu'u hā, duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimirowasu'u hā, ā norī waihu'uzém na marī aimawi na wa te āma 're waihu'u za'ra mono ō di. Āhā wasu'u si wa tō upsātā pese na wasiwi waihu'u pese za'ra ni, Zezusi hā a'uwē hāiba na ĩpotozé wasu'u si.

9 Marī na tō sena na da te wama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, wa za tō wa te āma 're saze za'ra. Tawamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā marī hā te te wama 're awaihu'u mono wamhā, e wa te āma 're saze za'ra mono ō di za. Da te wama 're ĩrowasu'u za'ra mono zém nhipai u hā, wa za tō wa te āma 're sazei pese za'ra, simiroti pire uptabi wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. E niha tawamhā ma tō wama waihu'u za'ra. Zezusi hā tō sena, ti'ra uptabi na ma tō wama waihu'u za'ra. Taha wa, tō sena wa, wa za wa te āma 're sazei pese za'ra, ōne haré.

10 Ni'wam norī hā, Zezusi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra hā te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhā, ta norī si te za tipē'ē na sena na te te 're waihu'u za'ra, ā na ĩpotozé wasu'u na, duré ĩwapru, tiwi ĩpu'uzé wasu'u na. 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te tāma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si, te za sena na te te 're waihu'u za'ra, a'uwē hāiba na ĩpoto na, Zezusi hā. Tane nheré, ti'ra na Zezusi te te dama 're ĩwaihu'u mono zém na, ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te āma 're saze za'ra mono ō wamhā, ĩsadawa nhipe hā te te āma 're sa'ra za'ra, ta norī hā.

11 E niha 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, ti'ra te te dama 're ĩwaihu'u mono zé hā. Ta hā ma tō te te wama 're apisutu, ĩ'ra wazada ĩdā'āzém na āma 're ĩwanomro u'āsi mono zéb da hā.

12 Ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra siré, 'rāwi 're nomro mono wamhā, ta norī hā te za dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata. Tane nheré, ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra siré 're nomro mono ō wamhā, ta norī hā ĩ'rata dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra mono ō di za.

'Re ĩdanomro u'āsi mono zé, da te dasina 're ĩ'uawimrami za'ra mono zé wasu'u

13 E marī da, wa āne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono norī ma. Aipē'ē 're, atā'ā āna 're anomro u'āsi aba mono zém na sena na asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa āne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

14 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te wama 're ĩ'awé mono zéb uwaibaba si, uburé marī na wa te tiwi 're rowaptéré za'ra mono wamhā, tō sena te za wamreme hā te te 're awapari pese, te te wama āma 're ĩ'a'uawimrami mono zéb da hā. Taha wa, wasina wahātā'ā āna, wa za 'rāwi wapē'ē 're ĩtēme 're wasihutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono u hā.

15 Uburé marī na wa te tiwi 're ĩrowaptērē za'ra mono zém na te wa'āma 're po're pu'u u'āsi, wamreme na. Tō sena na, wa tō āne na waihu'u za'ra ni. Taha zarina wa duré wasina waihu'u pese za'ra ni, za te te wama āma 're ĩ'a'uwaimrami mono zém na hā.

16-17 Uburé da te 're ĩmanharī wasété za'ra mono zé hā, dawasédé tō, simisutu. Tane nherē, ni'wam norī hā tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti u tiwasété wi oto 're sipizari za'ra mono wamhā, ō hā te te āma 're ab'madā'ā mono ō di za oto. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata 're ĩdanomro u'āsi mono zé hā, tiwi 're simani za'ra mono ō di za oto.

Tawamhā ni'wam norī hā ĩwasédé hā āne na te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, duré ĩwasété na waihu'u za'ra wa'aba wamhā, te za āma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, ĩp'ē 're, dá'ā āna 're ĩhāimana u'āsi za'ra mono zé hā te te tāma 're apisutu mono da oto.

Tane nherē, ni'wam norī hā tiwasété wi 're ĩsipizari za'ra mono zéb zō, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te tāma 're ĩroti za'ra mono zé hā te te 're wapari za'ra mono ō wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te za ĩwasédé hā te te āma 're ab'madā'ā u'āsi. 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata 're ĩdanomro u'āsi mono zé hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono ō di za. Tiwasété wi 're sipizari za'ra mono ō nherē, e niha te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā āma 're siwamri za'ra, te te 're ĩsō'reptu za'ra mono zéb da hā. Taha wa, ta norī āma hā te āma aima roti za'ra wa'aba ō di za, āma 're aimreme zusi aba mono zéb da hā.

18 Ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā āma 're 'ra za'ra mono wa, ĩsib'a'uwē oto 're nomro wē mono wamhā, tiwasédé te te oto 're 'manharī u'āsi za'ra mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra hā, Zezusi hā oto āma 're sisapri u'āsi za'ra mono wa, tiwasédé hā te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ō di oto. Taha wa, ĩwasété uptabi hā te te oto 're upi waihu'u za'ra mono ō di za, Wa'uburé hā. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto.

19 Ti'ai āma uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono wē'ō'wa norī hā ĩwasété uptabi zadawa para te 're hāimana za'ra. Wa norī si 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, wa 're wanomro. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di duré.

20 Āne wa tō duré waihu'u za'ra ni. Zezusi hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra hā ma tō wei mo, ti'ai u. Ta hā ma tō tinhimiroti na te te 're wa'apawapto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tō sena uptabi hā wa te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā. ĩ'ra āma, Zezu Cristuhu āma 're wanomro mono wa, wa duré ĩmama āma 're wanomro, tō sena uptabi āma. Zezusi hā, ta hā uburé Danhib'apito uptabi. Ta hā dap'ē 're dadā'ā āna 're ĩdanomro u'āsi mono zé hā, te te dama 're ĩ'apisutu mono. Āne na wa tō wasiwi waihu'u pese za'ra ni.

21 ĩ'ra norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono upana waihu'u pese newa, marī na 're ĩdawata za'ra mono norī wi, te za 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, 'rāwi da'āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono tō da.

2 Zuwā

Zuwā hā maparane āma te te duré ĩrob'ui'érézé, Īsazei'wa norī ma Ībaihā wasu'uzé

Ā Ībaihā na rob'ui'ére na Zuwā hā ma tō Īsazei'wa norī hā āma pawaptob za'ra, 're sisawi pese za'ra mono da, duré roti senai'ō hā te te 're wapari za'ra mono tō da, daro mono bā te te ĩropéi mono hā.

¹ Wa hā, Wanhib'apito zazei'wa norī 'madā'ā'wa, wa āma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, tinhib'a'uwē da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'aipisutu za'ra wa'aba mono norī ma. Tame te asiré Īsazei'wa norī hā asiré 're asi'rā'ōtō u'âsi aba mo. Pi'ō norī hā ti'ra te te 're ĩ'madā'ā pese za'ra mono ne, te 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, Īsazei'wai mono bā. Taha wa, simisutu ĩma asawi pese za'ra wa'aba di, tō sena. Tane nherē, ĩma si asawi za'ra wa'aba ō di. Uburé Zezusihi wasu'uwē hā te te ĩwaihu'u pese za'ra norī ma zama, asawi za'ra wa'aba di duré.

² Īwasu'uwē hā tō sena uptabi hā wasiré wa te 're 'madā'ā pese za'ra mono wa, wa wa te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ōne u'âsi te za ĩwasu'uwē hā wasiré 're hâimana u'âsi.

³ Wamama ma, wa 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré ĩ'ra Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hā wa'āma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ta norī āma si rowē u'âsi, āma 're wanomro mono da. Wa'āma 're siwārī u'âsi zahuré mono da, wa duré tāma 're ĩmreme u'âsi zahuré. Āne te za te te wama 're apisutu zahuré, Wamama nhimiroti si tō sena na wasiré wa te āma 're ĩ'madā'ā pese za'ra mono norī ma, duré 're ĩwasisawi pese za'ra mono norī ma zama.

Īsazei'wa norī, tō sena Cristuhu wasu'uwē zarina si 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴ Ni'wam norī hā asiré 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono norī hā ĩwasu'uwē tō sena zarina si te, u, 're hâimana za'ra, Wamama te te wama 're ĩ'aroti mono zéb zarina si. Āne hā te wapari wamhā, ma tō ĩwasu'u wē za'ra hā ĩma rowē waze. Taha wa, ĩtoi uptabi di, āhāna hā.

⁵ Wasiré Īsazei'wa norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Uburé wasiré Īsazei'wa norī hā, oto 're wasisawi pese za'ra wa'aba mono. Ā hā roti hā āhāna si ō di. Duréihā ĩsāna'rata hawimhā, Zezusi wa te 're ĩsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wama 're ĩhâimana u'âsi za'ra mono, ā hā.

⁶ E niha tawamhā, āma 're ĩwasisawi pese za'ra mono zé hā za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si wa za wa te 're 'madā'ā pese za'ra. Āne ma tō ĩsāna'rata hawimhā, ĩsimiroti wasu'u hā 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, āma 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina āma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norī hā ahā uptabi di oto. Daro mono bā te dawazari 're hâimana za'ra. Zezu Cristu hā, a'uwē hâiba na dasiré ĩpoto ō na, te ta norī hā sô 're simrami za'ra dama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā Danho'reptui'wa da, te te ĩpisudu hā. Ni'wam norī hā ta norī ne 're hâimana za'ra mono wamhā, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, roti tō senai'ō na te te dama

're ĩroti za'ra mono hā. Te za duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa, Cristuhu zada 're ĩhāimana za'ra mono na hā.

⁸ Taha wa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norī wi, te za 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo 'rāwi, 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'ā hā 're simini tō za'ra wa'aba mono da. Uburé marī ĩwē na 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za te te aima ĩwa'ābā za'ra wa'aba zé hā ubuni na asima 're waibui wa'aba mono da, te za 'rāwi 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo.

⁹ Ni'wam norī hā Cristuhu nhimiroti si te te 're wapari za'ra mono ō wamhā, tinhimirosa'rata na te te āma 're uzusi za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono siré 'rāwi 're hāimana za'ra mono ō di. Tane nherē, ni'wam norī hā Cristuhu nhimiroti zarina si 're nomro mono wamhā, ta norī si te Wamama siré 're hāimana za'ra 'rāwi, ĩ'ra siré zama.

¹⁰ Duré Cristuhu nhimiroti upana te te dama 're ĩroti za'ra mono hā ta norī hā atēme 're sihutu aba mono wamhā, sō 're atob'uzu za'ra wa'aba mono ō di za, asōrōwa u 're sisisi aba mono da.

¹¹ Sō 're atob'uzu za'ra wa'aba mono wamhā, ĩsimiromhuri wasété na te za ĩme 're aiwasété za'ra wa'aba mo, āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono wa.

Zuwāhā nhimi'ui'ééré 'rāsutuzé wasu'u

¹² Zahadu marī hā ahā uptabi di, te aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Tane nherē, āhāna hā te ĩsima wē ō di, ĩbaihā na te aima āma ĩrob'ui'ééré za'ra wa'aba da hā. Āma atēme ĩmorī aba da si, wa ĩsima rob'madā, wasisabu za'ra da. Tawapsi wa za 'rāwi wasisadawa 'madā'ā za'ra ni. Tawapsi wasima watoi uptabi za'ra di za oto.

¹³ Āme wasiré ĩsazei'wa norī hā te duré āma asawī za'ra wa'wa, ai'ra waptéb za'ra wa'aba ne, 're ĩnomro mono norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, tinhib'a'uwē da, te te ĩpisutu za'ra norī hā.

3 Zuwā

Zuwā hā si'ubdatō āma te te duré ĩrob'ui'érézé, Da'izuhu ma Ībaihā wasu'uzé

Ā Ībaihā na rob'ui'ére hā Zuwā hā ma tō aibā ma tisō, Da'izu na ĩsisi ma. Īsazei'wa norī 'madā'ā'wa, ta hā. Zuwā hā ma tō āma tiwata, ĩsimiromhuri na, duré aibā Īhāiba amo āma zama, Demetirizuhu āma. Tazahā aibā Īhāiba amoi ma, ma tō timreme hā pētē, Di'oterepesi na ĩsisi ma, ta hā rob'uwaibaba 're morī ō wa.

¹ Da'izu, a hā ĩsiwadi uptabi, ĩma asawi uptabi di, tō sena. Wa hā, Wanhīb'apito zazei'wa norī 'madā'ā'wa, 're Īhāimana mono, wa za oto aima āma rob'ui'ére.

² ĩsiwadi, 're aimorī wē u'āsi wa, te 'rāwi asiwē'ō āna 're aihāimana mo, ato sina. Taha wa, wa tō te ĩsima 're aiwē, uburé marī ĩwē si aima 're hāimana u'āsi mono da. Wa duré te ĩsima 're aiwē, aihāzé āna 're aihāimana mono da.

³ 'Re aihāimana mono zēm hawi, ma tō wasisānawā norī hā we ĩtēme 're sihutu. We 're sihutu mono sidāpāsi, ma tō siparabāsi te te ĩma 're aiwasu'u wē za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina si 're aihāimana wē mono na hā. Taha wa, aiwasu'u ma hā ĩtoi uptabi di. Ōhō na si te tō 're aihāimana u'āsi mo, rēme waihu'u āna.

⁴ Āne hā ĩ'ra norī āma te 're wapari wē za'ra mono wa, ĩma 're rowē uptabi mono di, Wanhīb'apito wasu'uwē na te āma 're ĩpo're pu'u za'ra mono zéb zarina te te 're ĩsazei pese za'ra mono norī āma. ĩ'ra norī 're Īhāimana wē za'ra mono wasu'u te 're wapari mono wamhā, ĩma 're rowē uptabi mono di. Marī na uburé rowasu'u hā te 're wapari wē mono nherē, te te siwi āma wabzu ō di, ĩ'ra norī wasu'u te 're ĩwapari zeī mono zēm na hā.

Da'izuhu wasu'u wē wasu'u

⁵ ĩsiwadi, ĩma asawi pe hā, asimi'ē na te ĩsazei'wa norī āma 're aiwārī u'āsi mo, darob amoi hawi atēme 're ĩsihutu mono norī āma. Ta norī hā aima sa'rese za'ra ō nherē, te ai'umnhasi na tāma 're aihāimana za'ra mo.

⁶ Ta norī hā ma tō asimizawi pese zēm na we te te 're aiwasu'u za'ra, āme ĩsazei'wa norī 're ĩsi'rā'ōtō mono norī nho'a. ĩsazei'wa norī hā darob amoi hawi atēme 're ĩsihutu mono norī hā, aihawi nimomo 're nomro mono ō ré, marī na āma 're aiwārī za'ra mono wamhā, wē di, ubana 're nomro tō mono da. Wē uptabi di. 'Re Īhāimana u'āsi mono te te aima 're ĩ'awē mono zéb zarina si te za āma 're aiwārī za'ra mo.

⁷ Ta norī hā Wanhīb'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono da, ma tō si'uihā na asatōrī za'ra, tirom hawi, daro mono hā te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Duré ĩsazei'ō'wa norī hā marī na āma 're siwārī za'ra mono da, sina sō 're simnhasi za'ra mono ō di, ĩsadawa wasu'u'wa norī hā. Mare di.

⁸ Taha wa, wa norī si wa za āma 're wasina u'āsi. Zezusihi wasu'uwē hā ta norī hāiba u'ābā, wa te āma 're ropéi mono da, wa za āma 're wasina u'āsi, tō sena.

Di'oterepesihi wasu'u, Demetirizuhu wasu'u me

⁹ Āne wa za duré āma aima waihu'u. ĩnhimi'ui'ére hā tamomo wa tō āma tisō ĩsyryre hā, ĩsazei'wa norī hā asiré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī ma. Tane nherē, te ni'wa hā tame 're sāmra, ĩwē'ō'wa hā, Di'oterepesi na ĩsisi hā. Ta hā uburé

asiré ĩsazei'wa norĩ ma, si'apito da si te te sina 're rob'ruiwapari u'âsi mono wa, ĩnhimiroti hã te te 're wapari mono õ di, ĩsipai u da'madâ'â'wa na 're ĩhãimana mono 'ru te.

¹⁰ Taha wa, atême ãma ĩwisi wapsi, wa za ĩsimiromhuri wasété na asiré ĩsazei'wa norĩ hã ãma po're pu'u za'ra, ĩsõ'a. Ta hã te sadawa nhipese na taré te dama 're wabãsi wasété u'âsi. Tane nherê, taha si õ di, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ mono zé hã. ĩsazei'wa norĩ hã darob amoi hawi ĩtême 're sihutu mono wamhã, ĩsõrõwa u ĩtême 're ĩsisi mono da hã, te te 're dawaibui mono õ di. Õne haré te te tãma 're arob'ru. Duré tame ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩsi'ubumroi mono norĩ wi, te duré te te 're awê'õ, ĩsiré ĩsazei'wa norĩ hã darob amoi hawi ĩtême 're sihutu mono wa, sõ 're hãsi tõ mono da, ĩsõrõwa u ĩtême 're sisisi tõ mono da. Tane nherê, ĩsazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono ãna, tisiré ĩsazei'wa norĩ hã tinhorõwa u te te 're 'mazasi za'ra mono wa, te duré õ hã da'mazasi'wa norĩ ma, te te tãma 're arob'ru, tisiré ĩsazei'wa norĩ wi 're wairébé mono da, siré 're hãimana tõ za'ra mono da oto, rowahutuzéb 'remhã.

¹¹ ĩsiwadi, ĩma asawi pe hã, dapo're ãna dawasédé da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, 're aihãimana mono õ di za, õ aibã hã 're ĩmorĩ wasété ne hã. Marĩ ĩwê zõ si te za asima 're ĩrob'madâ'â u'âsi mo, 're ĩdahãimana wê za'ra mono norĩ ne. Ni'wam norĩ hã marĩ ĩwê si te te sima 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're hãimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tihãimana wasété si te te sima 're wê uptabi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hãimanazé hã 'rãwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di.

¹² Aibã hã te aihĩni ĩsazei'wa norĩ hã te te siwi 're wasu'u wê za'ra, Demetirizu na, ĩsisi hã. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te tãma 're ĩwê mono zéb zarina si, sena na 're ĩhãimana mono na ma tõ ĩwaihu, 're ĩhãimana wê mono zém na hã, ta hã. ĩzama wa duré te ãma 're wasu'u u'âsi, wê na dama 're ĩhãimana mono na hã. A hã ma tõ, tõ sena ĩnhimiroti na hã ĩwaihu.

Zuwã te te ĩrob'ui'ééré 'rãsutu zéb ãma, ĩsazei'wa norĩ te te ĩ'azawizé

¹³ Zahadu marĩ hã ahã uptabi di, te aima ãma ĩwaihu'uzéb da hã. Tane nherê, te ĩsima wê õ di, ĩbaihã na te aima ãma ĩrob'ui'ééré da hã, ãhãna hã.

¹⁴ 'Rãwi ĩwasisõpêtê su'u da si, wa ĩsima te rosa'rata u'âsi. Tawapsi wa za 'rãwi wasisadawa 'madâ'â ni.

¹⁵ Wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, rowê u'âsi 're aihãimana mono zé hã te te aima 're pisutu u'âsi mono da. ãhãna wasiwadi norĩ zama te ãma asawi za'ra, ãme ĩsiré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã. Ma'ápé, wasiwadi norĩ hã ai'rata 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã ĩhãiba mono bã ĩma sawi za'ra na.

Zudasi

Īsazei'wa norī ma, Zudasi te te Īrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā Ībaihâ na rob'ui'éré hâ Zudasi hâ ma tô âma rob'ui'éré. Āté tô ô hâ Zezusihi no, Marcusi te te Īwasu'u hâ Marcusi 6.3 âma hâ. Zezusihi zazei'wa norī ma, ma tô ā hâ tinhimi'ui'éré hâ time, roti senai'ō na rowasu'u'wa norī da, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono da.

Zudasi hâ ma tô sima wē, tinhimi'ui'éré na Īsazei'wa norī hâ te te 're pawaptob za'ra mono da, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na hâimana nhiptete sina 're nomro mono da. Ma tô duré tâma roti za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hâ te te dawī 're Ī'udâ za'ra mono norī hâ te te 're wapari za'ra mono tô da, 'Re Īhâimana u'âsi mono za te te 're Īhâ za'ra mono norī hâ.

¹ Wa hâ Zudasi, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré Ti'aduhu no, wa aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Īsib'a'uwē oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, tâma asawi pese za'ra wa'aba di, Wamama ma hâ. Duré Zezu Cristu hâ te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'aba mono di oto.

² Wa hâ wa ai'âma 're Īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma, da'âma 're Īpē'Ézé mono zé hâ aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, sa'ētē na, duré rowē hâ te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da. Wa te te tiwi 're rowaptērē u'âsi duré, Īsimizawizé hâ ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, Īsazei'wa norī ma, rowasu'u nhipese'wa norī wasu'u

2 Pedru 2.1-22

³ Īsisānawā norī, Īma asawi pese za'ra wa'aba norī hâ, wa tô aré Īsima rosa'rata, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te 're Īwa'anho'reptui mono zém na te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Tane nherē, marī Īwasétēre hâ ai'âma 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, wa tô Īnhimirosa'rata na Īsima âma saprī, taha na si te âma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Wa norī hâ 'Re Īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, wa oto 're wahâimana za'ra. Ta hâ ma tô misi haré te te wama 're anhomri, Cristuhu wasu'uwē na roti hâ âma 're Īwanomro mono zéb da hâ. Taha wa, wa oto aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa, taha na si dama 're asiwasu'u nhiptete za'ra wa'aba mono da.

⁴ E marī wa. Ni'wam norī hâ, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti wē'ō'wa norī hâ te aiwazari 're hâimana za'ra wa'wa. Sō'awi te te 're rowahutu za'ra mono nherē, te ta norī hâ roti na te te aiwi âma 're upa za'ra wa'wa. Taha wa, Īsimiroti za'ra hâ tô sena newa, te asiré Īsazei'wa norī hâ 're Īwapari za'ra wa'aba mono. Duré ô norī hâ aibâ Īwasété norī hâ 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ te te siwi 're wazé mono ô di. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu hâ misi uptabi 're Īhâimana mono hâ ma tô te te siwi 're wē'ō za'ra. 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ te te duré 're 'madâ'â pese za'ra mono ô di. Aimawi na si te te dama 're rowasu'u za'ra. Āne Īsimiroti za'ra hâ: “‘Re Īhâimana u'âsi mono hâ te te 're da'azawi pese uptabi mono wa, te dawasédé hâ te te dama 're apari. Taha wa, da te 're saze za'ra mono nherē, tane nherē, te za da te dasima 're Īwē za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro wasété, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiházém na dasina 're dapahi za'ra mono āna.” Āne Īsimiroti wasété za'ra

hã, dama. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norî ãma waihu'u siro ìbaihã na hã, 're ìnomro wasété mono norî ãma, te te 're ìwê'ô pese za'ra mono zém na, za te te 're ìhã za'ra mono zém na hã.

⁵ Wa za oto ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba nherê. Duréihã Wanhib'apito hã ma tô Izarazéhé nhihudu norî sô'reptu za'ra. Ezitu hawi ma tô sani za'ra. Tawamhã te te sô'reptu za'ra nherê, ni'wam norî hã te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono ô norî hã ma tô uprosi.

⁶ Tane duré, hãiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî hã, ìsipizari za'ra norî ãma, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Ta norî hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu za'ra aré, ìsawawa para te te tãma 're romhuri za'ra mono da, pire na. Tane nherê, ma tô hãiwa ãma romhuri na te te tiwi ãma 're upa za'ra. Tiwasété na 're ìnomro mono zéb zô si, ma tô rême za'ra oto, 're ìhâimana za'ra mono zé hã. Taha wa, ma tô oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã satôri za'ra, robra si 're ìsa'wari mono u, tame pawasisi ré 're simasab u'âsi mono da. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ropsi'utôrizéb u za te te da'ãma ìrowairébézéb u, te za tame 're hãimana u'âsi za'ra. Tawapsi te za oto wê'ô pese za'ra.

⁷ Ma'ápé duré, ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihã Sodoma na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norî ãma, duré Domora na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norî ãma, duré ì'rata 'ri wa'otô mono bã 're ìdahâimana wasété za'ra mono norî ãma hã. Tame ma tô uburé dahâimana wasété uptabi na 're dahâimana za'ra, dasiwazari. Dahâiba na ma tô dasina 're danhipsaihuri za'ra. Duré aibã nherê, ma tô aibã si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Hãiwa ãma aré te te 're ìromhuri za'ra mono norî hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're ìwapari za'ra mono ô ne, da te 're wapari za'ra mono ô di. Taha wa, ma tô unhama ro'o na dama rob'manharî za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da, unhama ro'o u'âsi ãma. Taha na te za ãma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, ta norî zarina oto ãma 're danomro wasété tô mono da.

⁸⁻⁹ Duréihã 're ìdawasété za'ra mono ne, te ãhãna hã aibã norî hã 're hãimana wasété za'ra, roti tô senai'ô na te te aima 're ìroti za'ra wa'aba mono norî hã. Ta norî hã sôtô 'rowim ne sôtô 'rowib ô nherê, marî ìwasétére hã te te 're ì'madâ'ã za'ra mono zéb zarina, te tihãiba na 're siwasété za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ma tô duré te te siwi 're wê'ô za'ra. Hãiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norî ãma, te duré te te 're wasété za'ra, ta norî hã. Tanei ô di, Midé hã hãiwa ãma romhuri'wa norî ma ìpire za'ra hã. Ta hã duréihã ma tô Mozésihî hãiba hã sawi Wa'uburé wi, te te ãri tô da. Tawamhã, Midé hã aré sada sahi nherê, ìwasédé hã te te ãma hiri ô di, te te ãma ìwasété na hã. ãne si ma tô tãma waihu'u, Wa'uburé ma: "Wanhib'apito si te za sa'eté aima tinha." Ô hã Wa'uburé hã aré dama pire na hãiwa ãma romhuri'wa na 're hãimana mono wa, te te ãma wasété ô di, Midé hã. Tane nherê, te ta norî hã hãiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî ãma, te te 're wasété za'ra, aibã ìwasété norî hã.

¹⁰ Tane nherê, te aibã ìwasété norî hã rosa rada hã uburé tãma ìwaihu'u za'ra ô ma, nharî wasété za'ra. Robzari norî hã rosa'rata ãna siwa'ru 're ìhâimana za'ra mono ne, te ta norî hã 're hãimana za'ra, simirosa'rata 'wa'rutu na. Taha zarina te za ai'utô.

¹¹ Ta norî ma, tãma ropipa uptabi za'ra di za, duréihã Ca'î, 're ìhâimana wasété mono zém ne, 're hãimana za'ra mono wa. Duré Bara'ã hã rob'uprazéb zô 're ìmorî wasété ne, te te 're rob'ruiwapari za'ra mono wa, tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za. Duréihã Cora hã ma tô ti'madâ'ã'wa hã wê'ô, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutu nherê. Tane te duré aibã

Īwasété norī hā Īsazei'wa norī 'madâ'â'wa norī nhimiroti hā te te 're wê'ô pese za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimipisutu nherê. Taha wa, Cora Īsi'utôri ne te za duré ai'utô, aibâ Īwasété norī hā.

¹² A norī wa'wa hā te asiré Īsazei'wa norī me 're asisawi za'ra wa'aba mono sina, asa hā asima 're Īmanharī za'ra wa'aba mo, simisutu. Tane nherê, te Īwasété norī hā atême 're sihutu 'wa, asa hā asima 're 'manharī za'ra wa'aba mono ré. Siséb ô zarina te ta norī hā te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'wa, siwa'ru. A norī wa'wa hā zazahâ Īhâirâ ne te 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo, Īwê na si. Tane nherê, ta norī hā zazahâ Īhâirâ, da te 're Īhâ'uptob za'ra mono ne, te 're hâimana wasété za'ra, sima si te te 're rosa'rata wasété za'ra mono wa. Ta norī hā hâiwa nhirôno hā, tâ Īhawi 're ta'a za'ra mono âna, rowa'u te te 're Īmapraba za'ra mono ne, marī Īwê hā te te 're 'manharī za'ra mono ô di. Duré rob'râ, 're Īrâ prédu mono zéb u, wede hā 'râi âna 're Īsimasa mono ne, duré da te oto 're sariza'o' za'ra mono wa, 're Īré pese za'ra mono ne, marī Īwê hā te te 're 'manharī za'ra mono ô di, ta norī hā.

¹³ Â sisasi hā 're Īsibzaihâ za'ra mono ne, te ta norī hā tâma 're rowê za'ra mono da newa, hâiwi si 're nomro, 're wa'utu za'ra mono âna. Duré â nhibzaihâ zaipro Īwasédé, supara 'ré u te te 're Īsâmra mono ne, te marī Īwasété si te te 're 'manharī za'ra, ta norī hā. Wasi hā siwa'ru 're Īnomro mono ne, te duré ta norī hā siwa'ru 're hâimana za'ra, te te 're rob uptabi za'ra mono âna. Ta norī âma ma tô 'Re Īhâimana u'âsi mono hā sima âma roti sirômo za'ra, za te te Īhâ za'ra zém na hā. Robra si 're Īsa'wari mono zéb u te za satôri za'ra, robra u'âsi u, Īwa 're hâimana u'âsi za'ra mono da, tame.

¹⁴ Duréihâ Enoti hā te 're hâimana, Adâhâ 'ra nhihudu hā. Ta hā ma tô romhâ ré da'âma waihu'u siro, 're Īdahâimana wasété za'ra mono norī âma hā. Âne ma tô da'âma waihu'u siro:

“Ma'âpé waihu'u za'ra wa'aba. Wanhîb'apito te za wei mo. Tâma Īromhuri'wa norī hā ahâ uptabi na te za we Īsiré ai'aba'ré.

¹⁵ Tawamhâ te za oto da'awaihu'u, 're Īdahâimana wasété za'ra mono na, duré 're Īdahâimana wê za'ra mono na zama. Taha zarina te za oto da'âma arowairébé. Tamepi si te za oto 're Īhâimana wasété za'ra mono norī hā awê'ô pese. Uburé marī Īwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wa, te za awê'ô pese, duré mre me wasété na 'Re Īhâimana u'âsi mono âma te te 're wasété za'ra mono wa.”

Âne ma tô Enoti hā romhâ ré da'âma waihu'u siro, tame aiwazari wa'aba aibâ norī hā 're Īhâimana wasété za'ra mono norī âma zama.

¹⁶ Ta norī hā te 're siwapsari u'âsi za'ra, soto wasété na. Si'upana si te duré ta norī hā dawasédé hā te te da'âma 're sa'ra, 're danomro wê mono nherê. Si'uihâ na marī hā te te sima 're Īwê za'ra mono zéb uwaibaba si, te te 're 'manharī za'ra, Īwasétére hā. Râwi te ta norī hā sina 're wata u'âsi za'ra, tiwê na. Te duré taré dawê te te da'âma 're sa'ra za'ra, Īwa'râmi marī Īwê hā da te tâma 're sômri za'ra mono da.

Zudasi hā, Īsazei'wa norī hā siptete sina âma 're nomro mono da, te te tâma Īroti za'ra zé wasu'u

¹⁷ Īsisânawâ norī, ta norī nhimiroti wasu'u wasédé hā 're wapari za'ra wa'aba mono ô di za. Wanhîb'apito Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī nhimirowasu'u na si te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁸ Âne ma tô ta norī hā wama waihu'u sirômo za'ra: “Nimahâ na Īropsi'utôrizê u hā aibâ norī hā te za dawazari 're hâimana za'ra, Īwasété norī hā. 'Re Īhâimana u'âsi mono hā te te siwi 're wazé mono ô di za. Te za duré ai'âma 're wa'ê za'ra wa'wa. Si'uihâ na marī hā te te sima 're Īwê za'ra mono

zéb uwaibaba si, te za te te 're 'manharī za'ra, ĩwasétére hã." Āne ma tô wama waihu'u sirômo za'ra, Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hã.

¹⁹ Aibã ĩwasété norī hã te ĩsazei'wa norī wi tinhimirowasu'u wasété na te te 're ro'wa'rutu za'ra, ĩsazei'wa norī hã siré 're si'rã'õtô u'âsi mono nherê, siwi 're siwanhizari za'ra mono da, ta hawi. 'Re ĩdahâimana wasété za'ra mono norī nhimirosa'rata zarina si te ta norī hã te te 're rosa'rata za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pĕ'êzani hã ta norī pĕ'ê 're, 're hâimana za'ra mono ô di.

²⁰ ĩsisânawã norī, tane nherê, te za âma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'uwê na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zém na, aihâimana préduš sina asima 're sa'êtê u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, ĩpĕ'êzani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na si, te za tâma 're aimreme zusi aba mo.

²¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩsimizawi pese zém hawi asina tiwi 're aipahã za'ra wa'aba mono tô da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese na dama 're ĩsôpru mono zéb zô, te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata' re aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, te te aima ĩsômri za'ra wa'aba zô.

²² Āne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hã Wanhib'apito zadawa wasu'uwê hã te te 're saze za'ra mono nherê, âma 're ĩsiwawã za'ra mono norī âma, te za âma 're aipĕ'êzé za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'uwê na apã 're pĕ'ê nhimi'wara mono da.

²³ Duré, unhama u aré 're darere'e mono wa, da te 're ĩdanho'reptu za'ra mono ne, te za ni'wam norī hã 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, Zezusi te te 're saze za'ra mono da, ropipa u 're sisisi tô mono da. Duré ni'wam norī hã, wasété uptabi na 're ĩhâimana za'ra mono norī hã ta norī âma zama te za duré 're aipĕ'êzé za'ra wa'aba mo. Āma 're aipĕ'êzé za'ra wa'aba mono nherê, te za ta norī wi 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, tihâimana wasété zéb u te te 're aipizari za'ra wa'aba mono tô da, sitême. Da'uza hã hã wê nherê, da te dasiwi 're hã uptob za'ra mono wa, da te 're ĩwê'ô pese za'ra mono ne, tihâimana wasété zém na 're ĩsi'uptob za'ra mono zép si te za asiwi 're ĩwê'ô pese za'ra wa'aba mo.

Zudasi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma ĩwatazé wasu'u

²⁴⁻²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Taha si uburé Danhib'apito hã te 're hâimana, Wa'anho'reptui'wa hã. Wanhib'apito Zezu Cristu we te te wazada ĩsômrizém na ma tô te te 're wa'anho'reptu, wazada ĩdã'ázém na. Ta hã wê uptabi di. Wê uptabi wa, uburé wa te 're wazéb u'âsi za'ra wa'aba mono za. Waihu'u pese uptabi di duré. Danhipai u dama pire uptabi di, ôhõ si. Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, marī ô ré 're ĩhâimana mono zé hã, duré âhãna hã. Ône u'â te 're hâimana u'âsi, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

Taha ma, uburé marī hã tâma waihu'u pese di, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, 're rême za'ra wa'aba mono tô da, aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono tô da. Te za duré sitême aiwaibui wa'wa, aiwasété âna ĩsô'a 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ĩ'rata 're anomro u'âsi aba mono da, rowê âma. Tane tô.

Apocaripsi

**Rob'rãsutuzéb ãma za ĩropsihãiré mono zém na, Zuwã
te te ãma ĩrob'ui'éérézé**

Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã na rob'ui'ééré'wa hã Zuwã na ĩsisi hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa. Ta hã Zezusihi wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono 'ru te, si'ŋhi wapsi, ma tã sērē ni, dazazéb 're, Patemosi na rob're za'iti nhisi ãma. Tame sãmra ré, ma tã rob'ui'ééré, ā Ībaihã na hã.

Ā Ībaihã hã Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusihi zazei'wa, siré 're ĩsi'rã'õtõ za'ra mono norĩ ma, ma tã rob'ui'ééré, 7 na tiza'rui mono bâ 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma hã. Tinhimi'ui'ééré na ma tã tãma roti za'ra, siptete sina Zezusihi ãma 're nomro u'ãsi mono da, danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono nherē, te te 're rēme za'ra mono tã da.

Sõtõ 'rowim ne, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ĩawaihu'u mono na ma tã rob'ui'ééré, Zuwã hã. Satanasihĩ nhiptetezē hã za ĩsi'utõrizém na ma tã rob'ui'ééré, Zezusi za te te ãma ĩ'ai'utézém na hã, rob'rãsutuzéb ãma.

Āhãna hã Zuwã hã sõtõ 'rowim ne, marĩ te te ĩ'ab'madãã mono zém na rob'ui'ééré hã wa te 're sōré za'ra mono wamhã, wama pire za'ra di, wa te ĩwaihu'u za'ra da hã. E marĩ wa. Za 're ĩromhãimana mono zém na, te te rowasu'u mono wa, wanhowa, duré zahadu te te wama romhãiré mono õ wa. Zuwã hã ma tã te te sima 're wa'awē, ĩpire hã wazõ 're wairébé mono wa, 're wapahi za'ra mono tã da. E marĩ wa. Zezu Cristu hã uburé dama pire uptabi wa, duré taha si dama pire na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ wada'uri'wa, 're hãimana mono wa.

1-2 Duréihã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã Zezu Cristuhu ma awaihu'u siro, tã sena na za romhutu na 're ĩromhãimana mono zém na, tinhĩb'a'uwē norĩ ma, te te duré waihu'u sirõmo za'ra da.

Taha wa, Zezusi hã ma tã hãwa ãma romhuri'wa hã we satõ Zuwãhã u, marĩ te te tãma waihu'u da. Tawamhã ma tã ĩtēme wi. ĩtēme wisi wamhã, Zezusihi ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã sō'awi te te oto tãma ĩromhãirézém na ma tã Zuwãhã ma waihu'u. Sõtõ 'rowim ne, ma tã marĩ hã sabu, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne. Taha wa, tã sena na te za oto Zuwã hã ãne aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, uburé marĩ hã te te ĩ'madã'ázém na, tã sena 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiwaihu'uzém na hã, Zezusi hã sena na te te ĩwaihu'uzém na hã.

³Tawamhã ãhã wasu'u hã za 're ĩromhãimana mono zém na ni'wa te te dama 're sōré mono wamhã, tãma 're rowē u'ãsi mono di za. Duré, ãhã wasu'u hã ni'wa te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowē u'ãsi mono di za. Āma ronomro õ ré, te za 're romhãimana, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩwaihu'uzém na hã. Taha wa, ni'wa hã hãimana nhimiza'rese sina, te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowē u'ãsi mono di za.

Azi'a na ti'a nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ, Zuwã te te ĩsawi za'ra zé wasu'u

4 Wa hã, Zuwã. ĩnhimi'ui'ééré na wa ãma asawi za'ra wa'wa, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusihi zazei'wa, asiré 're asi'rã'õtõ u'ãsi za'ra wa'aba mono norĩ hã, 7 na daza'rui mono bâ 're ai'rã'õtõ aba mono norĩ hã.

Wa hã wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'ãsi,

ãma 're anomro aba mono da. Ta hã duréihã marĩ õ uptabi ré, ma tô 're hãimana u'âsi. Õne u'âsi te za duré 're hãimana. Hãiwa ãma te 're sãmra u'âsi, danhib'apito simasisizém na. Duré Ìpě'èzani zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hã te 'Re Ìhãimana u'âsi mono simasisizé uiwada 're hãimana u'âsi. Ta hã Ìpě'èzani hã 7 na Ìsimiromhuri hã.

⁵ Zezu Cristuhu zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hã dama Ì'umna, te simi'è na 're hãimana, 'Re Ìhãimana u'âsi mono zadawa wasu'uwê 'wa da hã. Ta hã ma tô dawana tihãiwa'utu 'rata, ìhãiba si'utõrĩ waihu'u õ na. Uburé ti'ai ãma danhib'apito norĩ nhipai u, Zezusi hã. Misi, Danhib'apito uptabi, te 're hãimana.

Ta hã te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tô wazada dârâ. Wazada dâ'â wamhã, Ìwapru ma tiwi puru. Tawamhã wawasété na 're wanomro mono ré, ma tô tiwapru na tidâ'ázém na te te 're wa'a'upsõ, wawasété ãna ãma 're wanomro mono da oto.

⁶ Ma tô duré te te 're wa'apisutu, Ìmama ma, wa te da'ãma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, sasedoti norĩ ne, Ìsib'apito ma hã. Ma tô duré te te 're wa'apisutu, Ìsada para, wapire na 're wahãimana za'ra mono da. Ta hã Zezusi hã wê uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁷ Ma'ápé, asiwi waihu'u pese za'ra wa'aba. Zezusi hã te za wei mo, hãiwa'ã na. Wei morĩ wamhã, uburé te za dasiwi 'madâ'ã za'ra ni. Ì'a're wi, siwi ìwa're'wa norĩ hã te za duré 'madâ'ã za'ra, siwi ìwirĩ'wa norĩ hã. Tawamhã da'upsâtã mono bâ te za sô aiwa'õ za'ra ni, daro mono bâ. Tô sena te za ãne hã tiromhãiba.

⁸ 'Re Ìhãimana u'âsi mono, dama Ìsiwaihu'uzé hã, ãne: “Wa hã Ìmorĩ'rata na, wa tô 're Ìhãimana u'âsi. Õne u'ã, wa za duré 're Ìhãimana u'âsi. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nheré, ìsarina Ìsi'utõrĩ õ di za.” ãne uburé Danhib'apito uptabi hã Ìsiwasu'uzé hã.

Zuwã hã Zezusi te te Ìsabuzé wasu'u, sõtõ 'rowim ne

⁹ Wa hã Zuwã, asisãnanawã wa'wa. A norĩ wa'wa hã Zezusihi ãma si 're anomro aba mono wa, danhimirob'manharĩ, 're Ìsépa za'ra wa'aba mono ne, wa duré te 're robzépata, asine za'ra wa'aba, Zezusihi ãma si 're Ìmorĩ wa. Zezusihi ãma si wasiré 're wanomro mono wa, wa duré 'Re Ìhãimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're wahãimana za'ra. Ta hã te za duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono nheré, wawasété u tiwi 're wasipizari za'ra mono tô da, wanhiptete u'âsi ãma 're wanomro mono da.

Wa hã wa tô te dama 're sadawa wasu'u, 'Re Ìhãimana u'âsi mono hã. Tô sena na Zezusihi zazei'wa na wa tô duré dama 're Ìsiwasu'u u'âsi. Taha wa, ma tô dasiwi Ì'ari ni. Ma tô dasiwi Ìzatõrĩ ni, Patemosi na rob'ré za'iti nhisi u.

¹⁰ Tawamhã tame Ìnhamra ré, Wanhib'apito nhibâtã na 'Re Ìhãimana u'âsi mono pè'èzani hã ma tô Ì'uihã pi'ra. Te te Ì'uihã pi'rai wa, wa tô aimawi Ìhãiba, Ìhãiba waihu'u õ na. Tawamhã Ìhãiba waihu'u õ na Ìhãimana ré, wa tô ni'wai mreme hã wapa, Ìbabarã hawĩ. Mreme 'ràihã na te Ìma tinha, Ìsimnhihãràzé hãrà 'ràihã na ne hã.

¹¹ ãne te Ìma tinha:

— ãhãna marĩ hã te za Ì'ab'madâ'ã mo. Tawamhã uburé Ì'ab'madâ'ã mono hã te za Ìbaihã na ãma Ìrob'ui'é. ãma rob'ui'ére parimhã, Zezusihi zazei'wa norĩ, 'ri nho'õmo mono bâ siré 're Ìsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te za Ìbaihã hã Ìsõmri

za'ra. 'Ri nho'ômo nhisi mono hã, âne: Épézu, duré Esimina, duré Pedamo, duré Ti'atira, duré Sadesi, duré Piradépiza, duré Radiseza. ã norĩ ma, te za asimiu'uí'ére hã ísômmri za'ra, ísazei'wa norĩ ma, 7 na 'ri nho'ômo âma 're ísi'rã'ôto mono norĩ ma hã. — ãne ma tô ãma waihu'u.

¹² Tawamhã wa tô ísibabarãi u 'rãihai'pra, ãma ãnharĩ'wa zô. Sô ísipi'rai wamhã, rob'uuiwézé sima'warazé hã 7 na ãhãiba za'ra hã duré ísisiwimhã íro'o ré hã wa tô 'madã'ã za'ra. Rob'uuiwézé sima'warazé mono hã, êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ. Te rob'madã'ã nherê, ãnhotô 'rowi te írosawêrê ne, wa rob'madã.

¹³ Tawamhã rob'uuiwézé wa'wa, te ni'wa hã za, aibã ne hã. Í'uzã hãpa, ãpara u te tiwi hãihai'pra. Duré sô'utu wasisi ré, te za. Ísô'utu wasisizé hã, oru 'manharĩ.

¹⁴ Duré íséré hã, rã uptabi di. Pone'êrebã zéré ne hã, rã uptabi di, íséré hã. Duré, ãto hã, unhamã ro'o si'ubuzi ne te 're si'ubuzi zahuré.

¹⁵ Duré ãpara hã ísi'uwazi waipo ne, te 're si'ubuzi zahuré. Duré ãmreme hã, â'a'a 'rãihã ruru'u ne.

¹⁶ Wasi hã 7 na te tété za'ra, tinhib'rata nhimire niwĩ. Duré ísadaí're hawimhã, sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa te da'o, í'wa pe hã. Duré í'ubu hã te rowa'a za'êtê. Abzuma bâdã te te 're írowa'a mono ne, te rowa'a za'êtê.

¹⁷ Tawamhã ô hã te 'madã'ã wamhã, wa tô ãpapara aime sa'êtê, ãdã'ã ne, ãpahi te. Tane nherê, ma tinhib'rata nhimire niwĩ í'upi, ãpahi tô da. ãne te ãma tinha:

— ãma aipahi tô. Wa hã ísãna'rata hawimhã marĩ ô ré hã, wa tô 're ãhãimana. Uburé marĩ hã si'utôrí pese nherê, ísarina ísi'utôrí ô di za, wa hã. Ône u'ãsi, wa za 're ãhãimana.

¹⁸ Wa tô dãrã aré. Ídã'ã nherê, wa oto 're ãhãimana u'ãsi. Ídã'ã waihu'u ô di za oto. Ma'ãpé, âne hã waihu'u pese. Te ísima ípisutuzéb zarina, wa te te 're da'anho'reptu, adã 're ãhãimana za'ra mono zém hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata, 're dahãimana u'ãsi za'ra mono da.

¹⁹ Taha wa, uburé marĩ hã í'ab'madã hã te za í'a'ui'é, âhãna ípusi mono hã, duré nimahã na ípusi mono da hã.

²⁰ ãhãna wa za duré aima waihu'u. Wasi hã ãnhib'rata nhimire niwĩ te ítété za'ra hã í'madã hã, te âma ísimiré'ézé hã waihu'u ô di, a hã. Duré rob'uuiwé uparizé hã í'madã'ã za'ra hã te âma ísimiré'ézé hã, waihu'u ô di duré. Taha wa, wa za oto aima waihu'u, te âma ísimiré'é zahuré zé hã, waihu'u da. Wasi hã 7 na ãhãiba za'ra hã, ãnhib'rata nhimire niwĩ te ítété za'ra hã, ísazei'wa 'madã'ã'wa norĩ, te wasu'u. Duré rob'uuiwézé sima'warazé hã, duré ísisiwimhã íro'o ré hã 7 na ãhãiba za'ra hã, ísazei'wa norĩ te wasu'u, 'ri nho'ômo mono bâ siré 're ísi'rã'ôto mono norĩ hã. ãne te âma ísimiré'é zahuré zé hã. — ãne ma tô ãma waihu'u, ãtême íwi hã.

2

Épézu âma ísazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ãtême íwi hã ma tô duré ãma roti, âne:

— Zuwã, te za oto írob'ui'é, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi âma ãzazei'wa norĩ 'madã'ã'wai ma. Te aima ãwaihu'uzém na te za tãma írob'ui'é, âne:

“Wa hã wa ísi'uihã na aima roti za'ra wa'wa, wasi hã 7 na ãhãiba za'ra hã ãnhib'rata nhimire niwĩ te ítété za'ra hã, duré 7 na rob'uuiwézé sima'warazé wa'wa 're ãmorĩ hã, oru 'manharĩ wa'wamhã.

² Épézu āma ĭzazei'wa norī, uburē 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā ĭma waihu'u pese di. Asimī'ē na te ĭma 're ĭromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharī za'ētē za'ra wa'aba mono nherē, aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono ō di, apā. 'Re ĭdanomro wasété mono norī nhimiroti hā te 're ĭwē'ō pese za'ra wa'aba mo. Ni'wa hā Zezusihi zadawa wasu'u'wa na aima siwasu'u za'ra wa'aba wamhā, awa'awi 're saze za'ra wa'aba mono ō di. ĭsimiroti hā te a'ā 're ĭwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhā ĭ'uwaibaba'ō na te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, awa'awi te asina 're ĭwaihu'u za'ra wa'aba mo, ĭsadawa nhipese na. Taha wa, te ā norī hā 're ĭwē'ō za'ra wa'aba mo.

³ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ētē za'ra wa'aba mono nherē, 're ĭrēme za'ra wa'aba mono ō di. ĭwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō di. ĭ'āma si te 're aihāimana nhipetete za'ra wa'aba mo.

“Āne wa tō te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono zém na hā.

⁴ Tane nherē, marī hā te ĭwi ro'wa'rē, te ai'āma ĭwaihu'u za'ra wa'wa hā. Duréihā ĭzazei 'rata za'ra wa'aba hawimhā, aré aima ĭzawi pese za'ra wa'aba di. Aré aima dazawi pese za'ra wa'aba di duré. Tane nherē, oto aima dazawi prā za'ra wa'aba di, ĭzama.

⁵ Ma'āpé, ĭ'āma asipo're pu'u za'ra wa'aba. 'Re ĭzawi pese za'ra wa'aba mono zém hawi ma tō asina ĭrosapari za'ra wa'wa. Taha wa, aiwasété wi, te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo, apā. 'Re ĭzazei 'rata za'ra wa'aba mono hawi, 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono ne, te za oto apā 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo. Ānei ō wamhā, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wamhā, wa za atēme ĭmorī za'ra wa'wa, rob'uiwēzé sima'warazé hā ate wa'wa hā te aiwi'āri za'ra wa'aba da. Te aiwi'āri za'ra wa'aba wamhā, robaba di za oto, ate za'ra wa'wa hā. Āne, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa.

⁶ Duré, misi asimirosa'rata za'ra wa'wa hā, ĭma ĭwē hā. Nicora'ihī nhimiroti wasédé hā te te 're ĭwapari za'ra mono norī hā te 're hāimana wasété za'ra. 'Re ĭhāimana wasété za'ra mono zé hā ĭma wē ō di, wa hā. Ta hā ĭsine 're wē'ō pese za'ra wa'aba mono wa, taha wa, ai'āma ĭma 're rowē za'ra wa'aba mono di.

⁷ “A norī wa'wa hā asimipari pese aba wamhā, ma'āpé wapari pese za'ra wa'aba, ĭmama pē'ēzani hā ĭzazei'wa norī ma, te te ĭrotizém na hā. Āne ĭsimiroti hā: Ni'wam norī hā tidā'ázéb u ĭwi sipizari āna Satanasihī āma te te ĭ'ai'uté za'ra norī hā ta norī ma si, wa za tāma pisutu za'ra, rob'rāi u'ā hā te te 're huri u'āsi mono da. Taha wede hā 'Re ĭhāimana u'āsi mono 're ĭsāmra u'āsi mono zéb āma te 're sa, rowē uptabi āma hā, ĭ'rā hā da te 're huri mono wa, dadā'ā āna 're ĭdanomro u'āsi mono zé hā. Āne ĭmama pē'ēzani te te ĭrotizé hā.” — Āne ma tō Zezusi hā ĭma waihu'u, Épézu āma ĭsazei'wa norī, siré 're ĭsi'rā'ōtō mono norī ma, te āma rob'ui'éré da.

Esimina āma ĭsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

⁸ Tawamhā Zezusi hā ĭtēme ĭwi hā ma tō duré ĭma roti, āne:

— Zuwā, te za oto ĭrob'ui'é, Esimina na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĭzazei'wa norī 'madā'ā'wai ma. Te aima ĭwaihu'uzém na te za tāma ĭrob'ui'é, āne:

“Wa hā wa aima roti za'ra wa'wa, duréihā marī ō ré 're ĭhāimana mono. Uburé marī hā si'utōrī pese nherē, ĭsarina ĭsi'utōrī ō di za, wa hā. Wa za 're ĭhāimana u'āsi. Wa tō dārā aré. ĭdā'ā nherē, wa tō apā hāiwa'udu, 're ĭhāimana u'āsi mono da oto.

9 *Īma waihu'u pese di, da te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zé há. Duré, ĩma waihu'u pese di, asibrob'õ na 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zé há. Tane nherê, te asibrob ahâ ne, rowê na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩnhimipawaptobzém na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duré ni'wam norĩ há te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono zé há ĩma waihu'u pese di. Ta norĩ há zudezu na 're poto za'ra mono zahâ, te Satanasihĩ nhimiroti zarina si, siwa'ru 're hâimana za'ra.*

10 *Za 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zém na há asina 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Īwapari pese za'ra wa'aba. Wa'uburé há nimahâ na te za dama ai'mai'ru za'ra wa'wa, da te ai'maiwaibui wa'aba da, dazazéb 're, da te ai'manheme aba da, te te aipibu za'ra wa'aba da, tô sena ĩzaze za'ra wa'aba zô. Tawamhâ 10 na bádâ há te za ai'âma 'mai'hai'utõrĩ za'ra wa'wa, dazazéb 're ai'masimasa wa'aba ré há, 'mairóbzépata za'ra wa'aba mono ré há. Áne wamhâ, ma'ápé ĩ'mairême aba tô. Tawamhâ da te ai'manhimroi wa'aba zém na ai'masi'utõrĩ aba nherê, ĩ'mairême aba õ wamhâ, dawĩ ĩ'mai'udâ wa'aba õ wamhâ, wa za aima wa'âbâ za'ra wa'wa. Rowê, wa za aima pisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da.*

11 *“Asimipari pese aba wamhâ, ma'ápé ĩwapari pese za'ra wa'aba, Īmama pẽ'êzani há ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizé há. Áne ĩsimiroti há: ‘Ni'wam norĩ há tidâ'ázéb u ĩwi sipizari âna Satanasihĩ âma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ há ta norĩ há 're ĩdadâ'â zahu za'ra mono norĩ siré, te te 're robzépata za'ra mono õ di za, unhama ro'o u'âsi âma há. Robze na te za 're hâimana u'âsi za'ra.’ Áne Īmama pẽ'êzani te te ĩrotizé há.” – Áne ma tô Zezusi há ĩma waihu'u, Esimina âma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te âma rob'ui'éré da.*

Pedamo âma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

12 *Tawamhâ Zezusi há ĩtême ĩwi há ma tô duré ĩma roti, âne:*

– *Zuwâ, te za oto ĩrob'ui'é, Pedamo na 'ri nho'õmo nhisi âma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tâma ĩrob'ui'é, âne:*

“*Wa há sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa ré ĩza há, wa aima roti za'ra wa'wa, ĩ'wa pese ré há.*

13 *Īma waihu'u pese di, 're ai'ubumroi wa'aba mono zé há. Tame te Satanasihĩ nhimiwada'uri na 're dahâimana za'ra. Tame ma tô Átipasi há dasiwi wĩrĩ ni asõ'a za'ra wa'aba, simi'ê na te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono há. Tane nherê, asõ'a za'ra wa'aba da te dasiwi wĩrĩ nherê, tâma aipahi za'ra wa'aba õ di. Īrême za'ra wa'aba õ di duré. Ōne haré te ĩnhimiroti na si 're aihâimana za'ra wa'aba mo.*

14 *Tane nherê, te duré marĩ há ĩwi ro'wa'ré, te ai'âma ĩwaihu'u za'ra wa'wa há. Ni'wam norĩ há ma tô aibâ nhimiroti na 're hâimana za'ra, Bara'ã na aibâ nhisi há. Ta há ma tô duréihã Baratihĩ ma te te 're roti, ĩzarazéhé nhihudu norĩ ma, sadawa nhipese na te te 're roti wasété za'ra mono da, simiroti wê newa, ĩsine 're hâimana wasété za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana, romhâiba 'manharĩ âma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tâma 're ĩsõmri za'ra mono há, ma tô Barati há te te 're a'ru, ĩzarazéhé nhihudu norĩ ma, te te 're huri mono da. Ma tô duré te te tâma 're roti pese za'ra, pi'õ, mro ré nherê, aibâ aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da, duré aibâ, mro ré nherê, pi'õ aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da.*

15 *Tane, te âhâna ni'wam norĩ há Nicora'ihĩ nhimiroti wasété na 're hâimana za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ há.*

16 Ma'āpé āhāna hā aihāimana wasédé hā sahāri za'ra wa'aba, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono u. Aihāimana wasédé hā sahāri za'ra wa'aba ō wamhā, wa za āma atēme īmorī su'u za'ra wa'wa, 're aihāimana wasété za'ra wa'aba mono norī hā īzadai'ré hawi sib'ézé 'wa si'uiwa īsa'o na te ai'wapé za'ra wa'aba da.

17 “Asimipari pese aba wamhā, ma'āpé wapari pese za'ra wa'aba, Īmama pē'ēzani hā ĭzazei'wa norī ma, te te ĭrotizé hā. Āne ĩsimiroti hā: Ni'wam norī hā tidā'āzéb u ĭwi sipizari āna Satanasihī āma te te ĩ'ai'uté za'ra norī hā ta norī ma, wa za dasa ĩse hā duréi te dama ĩhāi'r'é'ō hā te tāma 're anhomri, mana na dasa nhisi hā. Duré ētē'a, wa za te tāma 're anhomri ĩhāiba mono bā, ĩsisi ĩtém na āma ĩ'ui'éré ré hā dama ĩsa'rese'ō hā. Te te 're ĩwaiubi mono norī ma si waihu'u pese di, tinhisi ité hā. Āne Īmama pē'ēzani te te ĭrotizé hā.” — Āne ma tō Zezusi hā ĩma waihu'u, Pedamo āma ĩsazei'wa norī, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī ma, te āma rob'ui'éré da.

Ti'atira āma ĩsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

18 Tawamhā Zezusi hā ĩtēme ĩwi hā ma tō duré ĩma roti, āne:

— Zuwā, te za oto ĩrob'ui'é, Ti'atira na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĭzazei'wa norī 'madā'ā'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tāma ĩrob'ui'é, āne:

“Wa hā 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra, wa aima roti za'ra wa'wa. Īto hā te unhama ro'ō si'ubuzi ne 're si'ubuzi zahuré. Duré ĩpara hā te ĩsi'uwazi waipo ne 're si'ubuzi zahuré.

19 Marī hā 're ĩmanharī wē za'ra wa'aba mono zé hā ĩma waihu'u pese di. Te 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré 're ĭzawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Te duré ĩma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharī wasété u'āsi za'ra wa'aba mono nherē, te ĩāma si 're anomro u'āsi aba mo. 'Re ĭzaze na'rata za'ra wa'aba mono hawi, ĩma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te oto ĩma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo. Āne wa tō ĩsi'āma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

20 Tane nherē, marī hā misi te ĩwi ro'wa'ré, te ai'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa hā. Pi'ō ĩwasédé hā te ai'rata 're hāimana za'ra wa'wa, Zézabé na ĩsisi hā. Ta hā 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na te dama 're siwasu'u, taré. Āne dama 're siwasu'u mono nherē, te ĭzazei'wa norī ma, simiroti wasété na te te 're roti. Taha zarina, te ta norī hā pi'ō aimawi na mro ré nherē, āma dawī 're simisaihuri za'ra. Duré pi'ō, mro ré nherē, aibā aimawi na te āma dawī 're simisaihuri za'ra. Duré romhāiba 'manharī āma 'Re ihāimana u'āsi mono upana 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono hā te duré te te 're huri. Ta hā, pi'ō hā e niha te simiroti wasété nherē, ai'rata 're hāimana 'wa. E asiwi wē'ō za'ra wa'aba āna.

21 Ta hā pi'ō hā simiroti wasété nherē, āma ĩwa'a ō di aré, te ĩ'azārizéb da hā. Tiwasété wi sipi'ra da newa, wa tō aré te 're 'madā'ā. Tane nherē, tiwasété wi sipi'rai ō di, aibā aimawi na dawī 're ihāimana mono zém hawimhā.

22 Ma'āpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Pi'ō hā tiwasété wi sipi'rai ō wa, wa za oto azā, te te robzépata za'ētē da. Si'āma 're ihāimana wasété za'ra mono norī zama ā pi'ōi hawi sipizari za'ra ō wamhā, wa za ĩsu hā za'ra, te te robzépata za'ētē za'ra da.

23 Pi'ōi 'ra ne 're ihāimana za'ra mono norī hā wa za duré hā za'ra, si'utōrī da, ĩsimiroti zarina 're hāimana za'ra mono wa. Tawamhā āne te tāma rob'manharī za'ra wamhā, te za uburé ĭzazei'wa norī hā āma ĩwaihu'u za'ra, pi'uriwi marī hā da te 're 'manharī za'ra mono newa, duré pi'uriwi danhimirosa'rada hā da te 're 'manharī za'ra mono newa, uburé marī hā te dawī 're ĩwaihu'u mono

na hã. Uburé danhimirosa'rada hã ĩma waihu'u pese di, duré marĩ zô 're ĩdanhimnhasi za'ra mono zéb zama. Tawamhã ni'wam norĩ hã marĩ ĩwê hã te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé wa'rãmip si, wa za marĩ ĩwê na te tãma 're awa'ábã. Duré ni'wam norĩ hã marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're ahã za'ra.

²⁴ “Pĩ'õ nhimiroti 're ĩwapari za'ra wa'aba mono õ norĩ ma si, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩzazei uptabi 'wa norĩ ma si. A norĩ wa'wa hã Satanasihĩ nhimiroti sima'uri pe hã dawĩ waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tõ sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Te oto aima ãma sahu za'ra wa'aba õ di za, ĩnhimiroti ĩ'amo na hã ĩpire na hã, te te 're asi'wa'rutu tã za'ra wa'aba mono da.

²⁵ Õhõ na si te za asiptete na ĩ'ãma 're anomro aba mo, we ĩmorĩzéb u.

²⁶⁻²⁷ “Tawamhã ni'wam norĩ hã tidã'ázéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te 're ai'uté za'ra mono wamhã, duré rob'rãsutu u te tãma 're ĩwê za'ra mono zéb zarina si, te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã wa za pisutu za'ra, ĩzadawa para dama pire za'ra da, danhib'apito na 're hãimana za'ra mono da. ĩmama hã dama ĩpire da, sisadawa para te te ĩpisutu ne, wa za pisutu za'ra, daro mono bã te te 're da'madã'ã za'ra mono da. Simiroti nhiptete na te za te te 're dawada'uri za'ra. Ub'rê ne hã zé 'manharĩ hã da te 're ĩprub za'ra mono ne, te za te te 're daprub za'ra.

²⁸ Duré awê u, wasi wawê 're ro'o pese mono ré, da'ãma 're ĩ'awê za'ra mono ne, wa za romhãimanazép té, te tãma 're apisutu, rowê hã.

²⁹ “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pẽ'èzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizé wasu'u hã.” – ãne ma tã Zezusi hã ĩma waihu'u, Tĩ'atira ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'ra'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'éré da.

3

Sadesi ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ĩtẽme ĩwi hã ma tã duré ĩma roti, ãne:

– Zuwã, te za duré ĩrob'ui'é, Sadesi na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madã'ã'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã wasi hã 7 na ĩnhib'rata te ĩtété za'ra hã, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'èzani hã 7 na te te 're ĩromhuri mono zéb ré, te 're ĩ'madã'ã mono, wa hã. Uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ĩma waihu'u pese di. ĩnhimiroti na si 're anomro aba mono na, da te 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te aipẽ'ê 're, atã'ã ne 're anomro aba mo, ĩ'ãma 're anomro aba mono zahã.

² ĩ'ãma 're anomro zeĩ wa'aba mono da, ĩnhib'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te aima ĩpisutu za'ra wa'aba zéb zarina, ĩ'ãma 're anomro aba mono õ di. Taha wa, ma'ãpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Marĩ hã 're ĩ'manharĩ wê za'ra wa'aba mono zé hã, aiwi si'utõrĩ pese aba õ ré, ma'ãpé apã ĩ'ãma romhuri wê zé hã ĩ'ãma asiwi sa'ëtê za'ra wa'aba.

³ Ma'ãpé duré ĩ'ãma 're anomro na'rata aba mono zém hawi ĩnhimiroti hã aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zém na, duré 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Ta hã ĩnhimiroti hã te za 're ĩ'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi te za 're apizari za'ra wa'aba mo. ãne hã apã ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba õ wamhã, wa za oto aihã za'ra wa'wa. Nĩmahã na ĩsimisaihuri norĩ hã sô 're danhimipari za'ra mono õ nherê, danhorõwa u 're ĩsisi mono ne, wa za atẽme ĩwisi 'wa, te aihã

za'ra wa'aba da. Bâdâ hã atême ĩwisi za'ra wa'aba zéb da hã waihu'u za'ra wa'aba ô di za.

⁴ Tane nherê, nima norĩ si Sadesi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te ĩ'âma 're anomro wê wa'aba mo, ai'umro wa'aba nherê. Da'uza hãirã da, hã upto wi da te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne, te aiwê na ĩ'âma 're anomro aba mo. A norĩ wa'aba si da'uza hãirã ne aiwasété âna 're anomro aba mono si, te za ĩsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono wa, te za ĩ'rata 're anomro u'âsi aba mo.

⁵ “Duré ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari âna Satanasihĩ âma te te ĩ'ai'utê za'ra norĩ hã te za duré uza hãirã na ĩ'rata 're hâimana za'ra, âne hã. ĩbaihã na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ĩsimi'wara mono zém na ĩsisi ĩsimi'wara hã te tiwi pari za'ra ô di za. ĩmama nho'a, wa za sô'awi ĩnhib'a'uwê na te tâma 're wasu'u za'ra, hãiwa âma tâma ĩromhuri'wa norĩ nho'a zama.

⁶ “Asimipari pese aba wamhã, ma'âpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pê'êzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizém na.” — Âne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Sadesi âma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtô mono norĩ ma, te âma rob'ui'ére da.

Piradépiza âma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

⁷ Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, âne:

— Zuwã, te za oto duré ĩrob'ui'é, Piradépiza na 'ri nho'ômo nhisi âma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tâma ĩrob'ui'é, âne:

“Wa hã 're ĩwasété mono ô, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, ĩnhimiropisutuzéb zarina, sena na te dama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono 'wa hã. Duréihã Dawi hã te 're hâimana, dama ĩpire hã. ĩsôrôwa hã 'ri za'êtê uptabi di. Tame te ni'wa hã 're sãmra, 'ridawazéb ré hã, te te dama 're ĩridawa mono da hã, duré te te dawĩ 're ĩridawa nhito mono da hã. Tane wa hã, wa hãiwa âma ĩmama nhorôwa 'ridawazéb ré 're ĩhâimana u'âsi, ĩwétési. Wa hã te dama 'ridawa wamhã, ni'wa apã te te dawĩ sító waihu'u ô di. Duré te 'ridawa nhito wamhã, ni'wa te te 'ridawa waihu'u ô di.

⁸ “Duré 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Ai'umrore wa'aba nherê, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô nherê, te ĩ'âma si 're anomro wê wa'aba mo. Te duré ĩnhimiroti si 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. Ma'âpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa tô asôwa 'ridawa za'ra wa'wa, ĩmama, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zéb u 're asisisi aba mono da. Taha 'ridawa hã ni'wa te te aiwi 'ridawa nhito waihu'u za'ra wa'aba ô di.

⁹ Ma'âpé duré, waihu'u pese za'ra wa'aba. Satanasihĩ niwĩ 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, e niha wa za tâma rob'manharĩ za'ra, ta norĩ ma hã. Ta norĩ hã zudezu nherê, zudezu norĩ hâimana wê zém na 're ĩhâimana za'ra mono na, dama 're siwasu'u za'ra mono zahã, te Satanasihĩ nhimiroti zarina si 're hâimana za'ra, sadawa nhipese na. Taha wa, wa za âne tâma rob'manharĩ za'ra. Aipapara te za 're sina wa'wa, tâma aipire za'ra wa'aba wa. Taha wa, te za aiwãihu'u za'ra wa'wa, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono na.

¹⁰ Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherê, te aima ĩroti za'ra wa'aba zéb zarina, ĩmreme na si 're anomro aba mono wa, ma tô asina ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa, ĩnhimiroti hã. Taha wa, ropsi'utôrizéb u, za marĩ ĩpã hã ĩwairébe mono hã wa za aima ba'a za'ra wa'wa, ĩwasété norĩ, za te te ĩda'apibui mono zéb âma hã, ti'ai âma daro mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã.

11 Atême ĩmorĩ aba zé hã romhuture di oto. Taha wa, ma'ápé asiptete u'âsi ĩ'âma 're anomro u'âsi aba mono, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzê hã da te aiwi 'mai'âri tō wa'aba da.

12 “Tawamhã ni'wam norĩ hã tidã'âzéb u ĩwi sipizari âna Satanasihĩ âma te te ĩ'ai'utê za'ra norĩ hã, ta norĩ hã wa za te 're pisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma hâimana nhiptete na 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'ri uparizé, rési âna 're ĩsimasab u'âsi mono ne. 'Ri uparizé hã marĩ te te 're rési za'ra mono ô di. Tane te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, simirosa'rata si'rêi âna, âma 're wata u'âsi za'ra. Taha wa, wa za ĩhâiba na âma ui'éré za'ra, ĩnhĩb'apito nhisi hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te, 'ri nho'ômo nhisi na, wa za duré ĩhâiba na rob'ui'éré za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te, 'ri nho'ômo nhisi hã, Zeruzarê ĩtém na ĩsisi hã, hâiwa hawi za te te we ĩsi'ra hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi. ĩnhisi tém na, wa za duré ĩhâiba na rob'ui'éré za'ra.

13 “Asimipari pese aba wamhã, ma'ápé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pê'êzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizém na.” — Âne ma tō Zezusi hã ĩma waihu'u, Piradépiza âma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'ôtō mono norĩ ma, te âma rob'ui'éré da.

Radiseza âma ĩsazei'wa norĩ ma rotizê wasu'u

14 Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tō duré ĩma roti, âne:

— Zuwã, te za oto ĩrob'ui'é, Radiseza na 'ri nho'ômo nhisi âma ĩzazei'wa norĩ 'madã'ã'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, âne:

“Wa hã tō sena, ĩ'umnhasi sina, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te dama 're sadawa wasu'u wê mono da, 're ĩhâimana mono. Wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiropoto waihu'u pese zarina, ropoto na'rata 'wa, 're ĩhâimana mono.

15-16 'Re ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Wa za oto âma aima romnhimire'é za'ra wa'wa. Â wahã hã dama se ti, da te 're ĩ'âhuri mono da hã. Duré â wa'ro hã marĩ ĩse da, da te 're ĩ'âwa'ro za'ra mono da hã, dama wê di. Tane nherê, â wapu hã dama sei ô di, da te 're ĩ'âhuri mono da hã. Dama sei ô wa, te za sa'warĩ ni.

“Tane, te a norĩ wa'wa hã â wapu dama ĩsei ô ne, ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ĩ'âma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mo. ĩ'âma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô 'wa'âhã, aré ĩma wê di. Tane nherê, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono nherê, ĩzazei'wa na asadawa nhipse na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, te da te 're ĩwasu'u wasété za'ra.

“Taha wa, â wapu ĩsei'ô hã da te 're ĩsa'wari za'ra mono ne, wa za oto aiwê'ô pese za'ra wa'wa.

17 “Âne te duré 'rãwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo: ‘Wa norĩ hã wanhibro pese za'ra di. Marĩ zô wawi 're ro'wanhi'riti waihu'u za'ra mono ô di.’ Âne te asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo. Tane nherê, robzei'ô na si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Âne na 'rãwi 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono ô di. Taha wa, wa ai'âma 're ĩpê'ézé za'ra wa'wa. Asibrob ahã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, asibrob'ô ne, te ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipê'ê 're wa'aba hã. Duré da'uza ô na 're ĩdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ai'urêwi. Datob'a na 're ĩdahâimana za'ra mono ne, te duré 're anomro aba mo.

18 Taha wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Êtê'ubuzi pré oru uptabi hã ĩwazari'ô hã da te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te dawĩ 're ĩ'uipra za'ra mono ne, te za ĩnhimiroti zô si 're asôpré wa'aba mo, ĩwê uptabi zô si,

aipê'ê 're asibro pese ne, rowê na si ĩ'âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré da'uza hâirâ hâ te za da te dawî 're uipra za'ra, âma 're dasi'uza za'ra mono wa, da te 're 'madâ'â ze za'ra mono da. Tane te za duré a norî wa'wa hâ ĩwi 're ĩrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hâ te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ĩ'âma 're anomro wê wa'aba mono da, taha zarina, asisém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da oto. Duré datōmo nhihâzém na 're dasitōmo wê za'ra mono da, 're dasitōmonhîhâ za'ra mono da, da te dawî 're ĩ'uipra za'ra mono ne, te za ĩzō 're asôpré u'âsi aba mo, ĩnhimiroti hâ waihu'u pese za'ra wa'aba da.

¹⁹ Wa hâ te 're ĩ'azawî pese mono norî hâ wa te tâma 're roti pese za'ra, tiwasété na 're sisâmri za'ra mono da. Wa duré te 're hâ za'ra, apâ 're nomro wê mono da. Taha wa, te za aiwasété wi aipizari za'ra wa'wa, sena ĩ'âma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

²⁰ "Ma'âpé duré, wapari pese za'ra wa'aba, te âma ĩsimiré hâ. Aibâ te 'ridawab za. Tawamhâ 'ri tede'wa te 'mahâ, sâmbra zô, ĩtême sébré da. Tawamhâ 'ri tede'wa te te wapari wamhâ, te za tâma 'ridawa, sitême te te 'mazébré da, siré sa zahuré wa, rowê na te te sima rowasu'u zahuré da. Tane wa hâ aibâ, 'ridawa ĩsam ne, wa asô 're ĩnhimipari za'ra wa'wa. ĩmreme 're wapari za'ra wa'aba mono wa, ĩzô 're aihâsi aba mono zô, wa 're ĩnhimipari u'âsi. Tawamhâ ĩzô 're aihâsi aba mono wapsi, duré asitême 're ĩ'mazasi za'ra wa'aba mono wapsi, wa za aipê'ê 're, 're ĩnhamra u'âsi za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za wasiré rowê na 're wahâimana u'âsi za'ra.

²¹ "Duré, ni'wam norî hâ tidâ'ázéb u ĩwi sipizari âna Satanasihi âma te te ĩ'ai'uté za'ra norî hâ, ta norî hâ wa za pisutu za'ra, danhib'apito 're ĩsimasisi mono zéb âma, ĩzababa 're si'ubumroi u'âsi mono da. Wa hâ ĩdâ'ázéb u ĩsipi'rai ô na Satanasihi âma te ai'uté wa, ĩmama zababa 're ĩnhamra u'âsi mono ne, te za ta norî hâ ĩzababa 're si'ubumroi u'âsi.

²² "Asimipari pese aba wamhâ, ma'âpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pê'êzani hâ ĩzazei'wa norî ma, te te ĩrotizé hâ." — Âne ma tō Zezusi hâ ĩma waihu'u, Radiseza âma ĩzazei'wa norî, siré 're ĩsi'râ'õtō mono norî ma, te âma rob'ui'éré da.

4

Hâiwa âma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Taha za'u si, wa tō duré marî hâ te ab'madâ'â, danhotō 'rowim ne da te 're ĩrosawêrê za'ra mono ne. Hâiwa u wa tō rob'madâ. Te rob'madâ'â wamhâ, wa tō 'madâ, hâiwa 'ridawa hâ. Ône haré 'ridawa hâ.

Tawamhâ ni'wai mreme, mreme 'râihâ na ĩsimnhîhârâzém hârâ ne te ĩwapari 'rata ne hâ wa tō duré wapa. Âne te ĩ'mahâ:

— We âwa aimorî hâimo, te aima awasu'u mono da, za 're ĩromhâimana mono zéb da hâ ab'madâ'â mono da. — Âne te ĩ'mahâ.

² Tawamhâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ ma tō duré ĩ'uihâ pi'ra, awa'awi. Te te ĩ'uihâ pi'rai wa, wa tō duré aimawi ĩhâiba, ĩhâiba waihu'u ô na. Tawamhâ ma tō ĩzaprô, hâiwa u. Hâiwa u, te te ĩzaprôni wamhâ, danhib'apito simasisizé hâ wa tō sabu. Ni'wa te âma nhamra.

³ Tawamhâ âma ĩsâmbra hâ te nasi hâibahai'ubuzi, êtê'ubuzi zarob'a uptabi ne hâ. Duré êtê'ubuzi ĩtobro'o préro'o ne hâ te nasi ai'ubuzi. Tawamhâ ĩsimasisizé mana wawi, te tâiwaipo ne hâ nasi ai'ubuzi, êtê'ubuzi ro'o uzé ne hâ.

⁴ Tawamhâ danhib'apito simasisizé mana wawi te dasimasisizé hâ aimasa, 24 na danhib'apito te ne hâ. Taha na te asimro, dama ĩpire norî hâ

24 na ìhâiba za'ra hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na si 're ìsôpré pese mono norî hã. Uza hâpa hâirã ré te asimro. Êtê'ubuzi pré oru 'manharî na da'râzaza ré zama te asimro.

⁵⁻⁶ Duré danhib'apito simasisizém hawi te tã si'ubuzi ne hã nasi ai'ubuzi, ìwapsa'a zama, duré ìrãrã'ã zama. 'Rãsitô hã te duré ìsô're tiro'o za'ra, 7 na ìhâiba hã, ìro'o hã hã. Ta norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimromhurizéb zarina hã 7 na. Â poré hã te duré ìsô're nomro. Â hã ìsarob'a uptabi, simhi ìsarob'a uptabi ne.

Maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norî hã te duré 'rãwi ìmana wawi si'uiwada za'ra. Â norî hã ìhâiba nho're niwî tob ahâ di. Duré ìbabarã niwîmhã tob ahâ di duré. Â norî hã tob ahâ wa, ìhâiba upsibi ré norî hã wa tô 'madâ'ã za'ra.

⁷⁻⁸ Ìmorî'rada hã, hu'u zérépa 'rã ne ì'rã hã. Duré ìsãna'remhã powawê ìba'ômo 'rã ne ì'rã hã. Duré si'ubdatô ãma hã da'rã ne ì'rã hã. Duré maparane si'uiwa na ãma hã si'ômo 'rã ne ì'rã hã, hãwi 're sisa'rei mono wa, ì'rã ne hã. Â norî hã 6 na ìpaihi za'ra hã, ìhâiba mono bâ. Duré ã norî hã ìhâiba upsibi ré norî, tob ahâ wa, ìhâiba na hã.

Tawamhã bâtã bâre duré mara bâre te tinho're za'ra, tinho're te te 're sahâri za'ra mono ãna, âne:

“Uburé Danhib'apito uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, 're ìwasété mono ô. Siwaprosi 're ìwasété waihu'u mono ô uptabi. Wê uptabi di. E ni'wa hã ìsipai u waihu'u pese na 're hâimana mono bâ. Ôhõ si, siwaprosi ìwaihu'u pese uptabi hã. Duréihã marî ô uptabi ré, ma tô 're hâimana u'âsi. Te za duré 're hâimana u'âsi. Si'utôri waihu'u ô di.”

⁹ Âne te ã norî hã maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norî hã nasi ãma tiwata za'ra, danhib'apito simasisizém na ìsãmra ãma, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma. Waihu'u pese uptabi wa, te nasi ãma tiwata za'ra, duré sôpru uptabi wa.

¹⁰ Nasi ãma wata za'ra siré, te nasi 24 na dama ìpire za'ra norî hã danhib'apito simasisizém na ìsãmra nho're hi'rãtitô ana, siré ãma wata za'ra da. Te duré nasi hi'rãtitô si'ubumro sina, ti'rãzaza sani za'ra ìsô're, tâma pire za'ra wa, ãma wata za'ra da.

¹¹ Âne te nasi ãma tiwata za'ra:

“Wanhib'apito, 'Re ìhâimana u'âsi mono, a hã aiwê uptabi di. Aiwaihu'u pese di. Aiwaihu'u pese na ma tô ì'aropoto mo. Asima ìwê zarina ma tô uburé pese ì'aropoto mo. Asima ìwê zarina te oto uburé marî hã 're hâimana za'ra, asimipoto mono bâ. Taha wa, uburé ì'aropoto mono zéb zarina tô ìbãre, wa ai'ãma si 're wawata u'âsi za'ra.”

Âne te ãma tiwata za'ra, 24 na dama ìpire za'ra norî hã.

Âne, wa tô te ab'madâ'ã, ìnhotô 'rowim ne.

5

Pone'êrebã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, ìbahã ìsinhai ré te te ì'ãrizé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré sabu, ìbahã ìsinhai ré hã. Danhib'apito simasisizém na ìsãmra hã te tinhib'rata nhimire niwî tété. ìbahã nhinha hã, ì'ui'éré si'uiwa ré hã. Duré 7 na ìhâiba hã ì'uptobzé hã siwasihu tô da, ni'wa te te sôre tô da.

² Tawamhã wa tô duré sabu, hãwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, ìsimiwada'uri pire hã. Âne te nasi anha, mreme 'rãihã na:

— E 'wa hã danhipai u ïwê uptabi hã, duré ïwaihu'u pese uptabi hã te za 7 na ïbaihã nhinha uptobzé hã prub za'ra, ïbaihã te te sô'a da. E 'wa hã te sada tihâiba. — ãne te nasi anha.

³ Tane nherê, ni'wa hã sada hâimana ô di hâiwa âma hã, ïpru'wa da hã, te te pru wa, ïbaihã nho'a'wa da hã, duré te te ïsôré da hã. Duré ti'ai âma 're ïdahâimana za'ra mono hã sada da'maihâimana ô di. Duré ti'ai 'rowi adâ 're ïhâimana za'ra mono hã ni'wai ô di, sada hã.

⁴ Taha wa, wa tô sa'êtê aiwa'ô, 're ïdahâimana za'ra mono hã sada da'maihâimana ô wa, ïpru'wa da hã, duré te te ïsabu da hã.

⁵ Tawamhã 24 na dama ïpire norĩ te misi ïma tinha, ãne:

— Aiwa'ô tô. Ma'ápê 'madâ'â. Ôhõta te za, Zudaha nhihudu hã. Hu'u zérépa nhiptete nhipai u 're ïhâimana mono ne, te ô hã danhipai u 're hâimana, danhib'apito na. Ta hã apito Dawihi nhihudu, za ïsine pire na te te 're ïda'ab'madâ'â mono da hã. Ta hã uburé dama waihu'u pese uptabi di. Ta hã tinhitob'ru norĩ nhimiromhuri wasétê nhiptetezê hã ma tô tiwi uprosi za'ra. Taha wa, te ôhõ si sada tihâiba, 7 na ï'uptobzé hã te te ïprub za'ra da hã, duré ïbaihã ïsinhai ré te te ïsô'a da hã. — ãne ma ïma 'maiwaihu'u, dama ïpire norĩ hã.

⁶ Tawamhã wa tô 'madâ, Pone'ërebâ hã. Danhib'apito simasisizéb 'rata te za, maparane si'uiwa na ropoto na ïhâiba norĩ wa'wab zama, duré 24 na dama ïpire norĩ wa'wab zama. Da te dasiwi wĩrĩ wa, da te ïwa'rézéb ré te za. 7 na ï'ômo ré hã, Pone'ërebâ hã. Duré 7 na ïtômo ré hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono pé'ëzani hã danhipai u uburé marĩ na ïwaihu'u pese zé, te wasu'u, ïtômo za'ra hã.

⁷ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô ai'rê, danhib'apito simasisizém na ïsâmra u, ïbaihã nhinha hã te te âri da, tinhimire niwĩ te te ïtéde hã. Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô ti'â, ïbaihã nhinha hã.

⁸ Te te âri wamhã, ma tô maparane si'uiwa na ropoto na ïhâiba norĩ hã Pone'ërebâi ma, hi'râtítô ana, 24 na dama ïpire norĩ zama. Rowamremezéb ré ma tô tâma aiwê'ê za'ra, êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ u'awi ne ré zama. U'awi 'remhã wedewa'u ïsadaze, te ï're tiro'o za'ra. Taha nhizé hã hâimo haré ïsizé hã, ta hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ, tâma 're ïmreme zusi mono zé, te wasu'u.

⁹ Tawamhã ta norĩ hã te Pone'ërebâi ma tinho're za'ra, tinho're ïtém na. ãne te tâma tinho're za'ra:

“A hã ma tô dasiwi aiwĩrĩ ni. Ma tô dazada atâ. Dazada atâ'ázém na ma tô ïdawa'â, dawasédê hã dama 're apari mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê'ê re danomro mono da.

Dapoto mono bâ a hã ma tô ïda'awa'â, damreme sip'o mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono hã. Danhipai u aiwê uptabi di, a hã. Aiwaihu'u pese uptabi di duré.

Taha wa, te aiwétési sada aihâiba, ïbaihã ïsinhai ré hã âri da, duré ï'uptobzé hã prub za'ra.

¹⁰ A hã ma tô duré Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'awa'âbâ mono norĩ hã 're ï'apisutu mo, sasedoti na te te tâma da'âma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, duré ti'ai âma pire na za dama 're hâimana za'ra mono da.”

ãne te tâma tinho're za'ra, tinho're ïtém na.

¹¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, hâiwa âma romhuri'wa norĩ hã te nemo tizadawa'a'a. Ahâ uptabi di. Da te ïsa'rata waihu'u ô. Danhib'apito simasisizé hã ma siwi uirĩ. Duré maparane si'uiwa na ropoto

na ìhâiba norĩ mana wawi te asõré, 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã ìsisõré mana wawib zama.

¹² Æne te sõ're 'râihâ na tizadawa'a'a:

“Pone'ërebâ hã da te dasiwi ìwĩrĩ hã, õ hã danhipai u wẽ uptabi di. Õhõ si wẽ uptabi wa, õhõ âma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Õ hã uburé Roptede'wa. Tô sena waihu'u pese uptabi di. Waihu'u pese uptabi wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wama pire uptabi wab zama, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.”

Æne ma tô sõ're 'râihâ na âma tizadawa'a'a, hâiwa âma romhuri'wa norĩ hã.

¹³ Tawamhã wa tô duré wapa, uburé pese 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìda'apoto mono bâ, duré te te ì'apoto mono bâ, ìhâiba ré mono hã, hâiwa âma, duré ti'ai âma, duré ti'ai 'rowi adâ 're ìhâimana za'ra mono zéb âma, duré â 'rowi uburé pese ìhâiba ré mono hã. Uburé pese te simisutu dasiwazari tazadawa'a'a ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìda'apoto mono bâ. Æne te tazadawa'a'a ni:

“Danhib'apito simasisizém na ìsãmra âma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Duré Pone'ërebâi âma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wẽ uptabi zahuré wa, duré waihu'u pese uptabi zahuré wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.”

Æne te âma tawata zahuré ni.

¹⁴ Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norĩ hã te âma sõ're uze pese za'ra:

— Tô sena, tô sena. — Æne te âma sõ're uzei pese za'ra. Duré 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã ma tô hi'râtitõ tâma ana, âma wata za'ra da.

Æne ìnhotõ 'rowim ne, te ì'azabui mono hã, duré te ì'awapari mono hã.

6

Pone'ërebâ, ìbaihâ ninhha uptobzé te te ìprub za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, Pone'ërebâ hã da te dasiwi ìwĩrĩ hã ma tô ìbaihâ ninhha uptobzé ìmorĩ'rada hã pru. Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norĩ hã te ìmorĩ'rada hã hã, mreme 'râihâ na:

— We aiwatobro. — Æne te hã.

² Tawamhã âne hârâ wi, wa tô marĩ sabu, awaru ìrã hã. ì'mapraba'wa hã te umnhĩ'âsi ré nhamra. Tawamhã ma tô ì'rãzaza hã tâma sêrê ni. ì'rãzaza hã za te da'âma ì'ai'utézé, te wasu'u. Tawamhã ma tô wara ti'ai u, tinhitob'ru nori zô, siwamnhasi sina te te âma ai'uté za'ra da, âma sib'apito za'ra da.

³ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô duré ìbaihâ ninhha uptobzé hã ìsâna'remhã pru. Te te pru wi, ropoto na ìhâiba norĩ hã ma tô duré ìsâna'remhã hã:

— We aiwatobro. — Æne te hã.

⁴ Tawamhã awa'awi awaru ìpré uptabi hã ma tô watobro. ì'mapraba'wa ìsisiwi te nhamra. Tawamhã sib'ézé 'wapa ma tô tâma sômri ni, da'wapézéb da hã. Ma tô tâma pisutu ni, dasi'wapé hã te te dazada wazere da, dasi'wapé na 're dasisimroi mono da.

⁵ Tawamhã Pone'ërebâ hã si'ubdatõ âma ìbaihâ ninhha uptobzé hã ma tô duré pru. Te te pru wi, wa tô duré wapa, si'ubdatõ âma ropoto na ìhâiba norĩ hârâ hã, âne:

— We aiwatobro. — Æne te hã.

Tawamhã awa'awi wa tô awaru tisã, ì'rãdá hã. ì'mapraba'wa hã te marĩ pibuzé hã 're ti'â, tinhib'rata, amnhõ pibuzéb da hã.

⁶ Tawamhã wa tô duré wapa, damreme uptabi ne hã, maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norî Ìsimasabzém hawi. Æne te rowa'âbâzé hã tâma anhoré, awaru 'mapraba'wai ma:

— Æne misi bâta na dapawa'â hã, tô misi Ìpibu, tridu wa'âbâzéb zarina hã za. Æne te za dawî Ìsarô hâimo, rowa'âbâzé hã. Tane nherê, azeitona wede hã 're Ìsimasa mono hã, duré uwa 'ru hã 're Ìsimhatâ mono hã u'a za'ra ô di za, azeitona 'râi wa'u wabre hã si'utôri tô da a'â, uwa 'ru 'râi wa'u Ìsé zama. — Æne ma tô âma pa'uwati.

⁷ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma duré pru, maparane si'uiwa na âma Ìbaihâ nhinha uptobzé hã. Te te pru wi, wa tô duré wapa, ropoto na ìhâiba norî hã maparane si'uiwa na âma hã, da'râsutu'wa hã. Æne te hã:

— We aiwatobro.

⁸ Tawamhã hârâ wi, wa tô duré sabu, dadâ'â wa, dahâiba'a ne awaru ìhâiba'a hã. Ì'mapraba'wa nhisi hã Adâ'â na Ìsisi hã. Duré ìhâiba amo, 'râwi te te Ìsa'u mono nhisi hã, Adâ 're ìhâimana za'ra mono zé. Tawamhã ma tô pisutu zahuré ni, te te da'a'uprosi zahuré mono da, daro mono bâ, dasi'wapé na. Duré mram na te te da'a'uprosi zahuré mono da, ma tô pisutu zahuré ni, duré dahâzé pire na te te 're ìdaduri mono na, duré abaze zahi na zama. Tawamhã daza'rata ahâ prê na te za dasi'utôri, daro mono bâ. Maparane si'uiwa na dahâiba wamhã, misi si te za dadâ'â za'ra. Taha zarina te za da'ahâ prê na ai'utôri ni, daro mono bâ.

⁹ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô duré Ìmrotô hã pru, Ìbaihâ nhinha uptobzé hã. Tawamhã te te pru wamhã, wa tô duré 'madâ'â za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're Ìsimroi mono norî pê'êzani hã, tô sena na Zezusihi zazei'wa na pahi âna dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're Ìsimroi mono norî pê'êzani hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzê nomrizéb 'rowi te asimro, wedeza ne 'rowi.

¹⁰ Tawamhã mreme 'râihâ na te hã:

— Wanhib'apito, danhipai u aiwaihu'u pese di. Aiwê uptabi di. Tô sena, a hã. Taha wa, e nimahã na hã wa'uprosi'wa norî âma Ìwasédé hã sa'ra ô di za, ti'ai âma 're ìhâimana wasété za'ra mono âma. E niwamhã wa'ruiwa'âbâ za'ra ô di za, asimi'ahârizém na hã. — Æne te hã, mreme 'râihâ na.

¹¹ Tawamhã da'uza hâirâ hâpa, ma tô tâma sômri za'ra ni, tidâ'âzéb u sipizari âna, Zezusihi âma 're hâimana za'ra mono wa. Ma tô duré tâma nharî za'ra ni:

— Ma'âpé, asimi'ê na a'â 're asimipari za'ra wa'aba mono. Da te 're Ìsimroi mono norî za'ratazé hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te Ìpisutuzé hã zahadu da te dasina azahutu ô di. Da te ai'uprosi aba ne, asiré Ìsazei'wa norî, za da te 're Ìsimroi mono norî za'ratazé wab ô wa, te za a'â asimi'ê na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. — Æne ma tô tâma nharî za'ra ni.

¹² Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, ma tô Pone'ërebâ hã duré pru Ìmropâ âma hã, Ìbaihâ nhinha uptobzé hã. Te te pru wamhã, awa'awi ma tô ti'a hã sâsâ'â, sa'êtê uptabi. Bâdâ hã ma tô duré titoptâ'â, zazahâ ìhâ 'râdâ'â uptabi ne. A'amo hã ma tô duré titômo wapru.

¹³ Wasi hã ma tô duré rere, ti'ai u. Pidera wede 'râ hã rowa'u'u za'ene hã te te 're pari za'ra mono wa, 're Ì'a'a mono ne, ma tô wasi hã rere, ti'ai u.

¹⁴ Tawamhã ma tô duré hâiwa nhirôno hã ai'ub'râ, Ìbaihâ da te 're Ì'ub'râ za'ra mono ne. Duré ti'a hã sâsâ'â wamhã, êtê 'râihâ, daro mono bâ 're Ìsimasa mono hã ma tô sina si'rê, 're Ìsimasa mono zém nhiti. Rob'rê za'iti zama, ma duré uburé sina si'rê, 're Ìsimi'wara mono zém nhiti.

¹⁵ Tawamhã ti'ai âma danhib'apito mono bâ dama ïpire mono bâ ma tô êtê 'râihâ zahâpâ sima'uri, da'madâ'â'wa norĩ hã, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ hã. Ìsibrob ahã norĩ zama ma tô sima'uri, Ìsibrob'ô norĩ zama, pawa'âbâ âna Ìwada'uri zarina si te te dama 're Ìromhuri za'ra mono norĩ zama, duré wada'uri âna si'uihã na 're Ìhâimana za'ra mono norĩ zama. Uburé ma tô dasima'uri, êtê 'râihâ zahâpâ êtê're 're, duré êtê nhi'riti 're, dasi'utôri tô mono da.

¹⁶ Tawamhã êtê 'râihâ norĩ ma, te nasi si'mahârâ za'ra, êtê tômo wawê norĩ ma zama. Âne te nasi tâma si'mahârâ za'ra:

— Ma'âpé, wanhiswi we airere'e aba mono, wa'upsibi za'ra wa'aba mono da, hâiwa âma danhib'apito simasisizém na Ìsamra hã te te wa'asâmri tô da. Duré Pone'ërebâ nhimihâzé wi, wanhiswi we asa'wari aba, tiwi wazuwa za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ Bâdâ Ìpipa hã ma tô oto Ìwa waptârã, ô norĩ hã te te Ìwa'uprosi zahuré mono zéb da hã. E 'wa hã hâiba ré tiwi watobro da bâ. Ni'wa hã dá'â âna tiwi watobro waihu'u ô di za. Sô'rata waihu'u zahuré ô di za. — Âne ma tô êtê tômo wawê norĩ ma, nasi si'mahârâ za'ra.

Âne Ìnhotô 'rowim ne, te Ì'azabui mono hã, duré te Ì'awapari mono hã.

7

Izarazéhé nhihudu uihâi ui'éré za'ratazé wasu'u, 144 miu na

¹ Tawamhã wa tô duré sabu za'ra, maparane si'uiwa na hâiwa âma 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Bâtâ pusizém niwĩ misi te za, ti'ai âma hã. Bâtâ zasizém niwĩ te duré misi za. Duré hâiwa'a're si'uiwa na te duré si'uiwada zahuré. 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te tâma Ìpisutu za'ra zéb zarina, te ta norĩ hã rowa'u hã si'u tété za'ra, bâtâ pusizém niwĩ, duré bâtâ zasizém niwĩ, duré hâiwa'a're si'uiwa na, te te 're rowapôri tô za'ra mono da. Te te 're âzasisi za'ra tô mono da, te rowa'u hã siwi tété za'ra, duré wede hã te te 're rési tô za'ra mono da.

²⁻³ Taha parimhã, wa tô duré sabu, hâiwa âma romhuri'wa hã aimawi hã. Bâtâ pusizém hawi ma tô we sihâi're. Ta hã te rob'ui'ére siro hã tinhib'rata we 're ti'â, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê âma te te 're Ì'aza'ra mono zéb da hã. Tawamhã maparane si'uiwa na hâiwa âma romhuri'wa norĩ hã te 'mahârâ za'ra, mreme 'râihã na:

— Tô'â. Ti'ai ma, rob'manharĩ za'ra wa'aba tô a'â, â poré ma zama, duré wede ma zama. Wanhib'apito 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê hã a'â wa te a'uihã ui'ére mono, pibui pese da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimihâzém na dazu te te robzépata za'ra tô da. — Âne te 'mahârâ za'ra hâiwa âma romhuri'wa hã, tinhib'rata rob'ui'ére siro te te 're Ì'râ'âri hã. Tawamhã ma tô oto a'uihã ui'ére, bâtâ pusizém hawi Ìwatobro hã tisiré norĩ me. Maparane si'uiwa na hâiwa âma romhuri'wa norĩ ma, ma tô 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã tâma 'ru za'ra aré, Ìsimi'manharĩ waihu'u pese zém na ti'ai ma, te te rob'manharĩ za'ra da aré, duré â poré ma, te te rob'manharĩ za'ra da. Tane nherê, hâiwa âma romhuri'wa aimawi hã ma tô âma pa'uwati za'ra, ti'ai ma, te te a'â rob'manharĩ tô za'ra da.

⁴ Tawamhã wa tô duré wapa, ni'wai mreme hã. Te Ìma wasu'u, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê za'ratazé hã. Âne te Ìma wasu'u:

— 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê za'ratazé hã âne, Ì'uihã ui'ére ré norĩ hã 144 miu na Ìhâiba za'ra hã. — Âne ma tô ni'wa hã Ìma waihu'u. Â hã Izarazéhé nhihudu norĩ za'ratazé, te wasu'u. Ìsihudu sidâpâsi, te awasu'u.

⁵ Zudaha nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Rubêhê nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Dadihi nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na.

⁶ Duré Aséhé nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Naptarihi nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Manaséhé nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na.

⁷ Duré Simi'áhã nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Réwihî nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Isacaha nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na.

⁸ Duré Zeburôhõ nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Zuzéhé nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Bêzamihî nhihudu uihâ ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Simisutu hã, i'uihâ ui'éré za'ratazé hã 144 miu na Isa'ratazé hã, Izarazéhé nhihudu norî za'ratazé hã, Isihudu sidâpâsi.

Ãne wa tô waihu'u, ãnhotõ 'rowim ne.

Da'ahâ uptabi na 'Re ãhâimana u'âsi mono nho're ãdahâimana za'ra zé wasu'u

⁹⁻¹⁰ Taha parimhã, wa hã Zuwã, wa tô duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, wa tô da'ab'madã, da'ahâ uptabi na, da te ãdaza'rata waihu'u õ hã. Dapoto mono bâ te aimasam ni, damreme sipo'o mono bâ 're ãdahâimana za'ra mono hã. Danhib'apito simasisizém nho're te aimasam ni, duré Pone'ërebã nho'reb zama. Da'uza hãpa hãirã ré te ãsõ're aimasam ni. Tawamhã wa'asu ne hã, da te tété za'ra sina, te damreme 'rãihã na ãma tawata za'ra ni, ãne:

— Wanhib'apito 'Re ãhâimana u'âsi mono, danhib'apito simasisizém na ãsãmra hã ta hã, Wa'anho'reptui'wa. Duré Pone'ërebã hã ãsiré Wa'anho'reptui'wa. Ã norî hã ma tô wawasété wi te te 're wa'anho'reptu zahuré, 're ãwasi'utõrî za'ra mono zé wib zama. — Ãne te damreme 'rãihã na ãma tawata zahuré ni.

¹¹ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa norî hã te zahadu danhib'apito simasisizé mana wawi aimasa. 24 na dama ãpire za'ra norî hã ãsisõré mana wawib zama te zahadu aimasa, maparane si'uiwa na ropoto na ãhãiba norî mana wawib zama. Ta norî hã hãiwa ãma romhuri'wa norî hã ma tô duré danhib'apito simasisizém nho're hi'rãitõ ana, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma wata za'ra da.

¹² Ãne te ãma tiwata za'ra:

— Tô sena, wa ai'ãma si 're wawata u'âsi za'ra. Tô sena, aiwaihu'u pese uptabi di. Duré aiwê uptabi di. Duré asõprub uptabi di. Tô sena danhipai u uptabi dama aipire na te 're aihãimana mo. Tô sena, wa ãne ai'ãma wawata za'ra ni. — Ãne te ãma tiwata za'ra, hãiwa ãma romhuri'wa norî hã.

¹³ Tawamhã ãma wata za'ra pari, ma tô 24 na dama ãpire norî siré hã misi ãmazadanha, ãne:

— E 'wam norî hã, õ norî hã, da'uza hãpa hãirã ré hã. E ma hawi we ãdasi'aba'ré. — Ãne te ãmazadanha.

¹⁴ Tawamhã asa wa tãma tinha:

— Me. Wa hã te waihu'u õ di. Aima waihu'u pese di, a hã.

Tawamhã ma tô oto ãma waihu'u, ãne:

— Ã norî hã ropsi'utõrîzéb ãma, ti'ai ãma da te 're ãrobzépata za'ëtê za'ra mono zéb 'rãsutu u, hãiba ré ré 're ãhãimana za'ra mono. Da te dasima 're ãrob'manharî wasété za'ra mono zém na 're ãdasi'utõrî mono zém hawib õ di. Te te 're robzépata za'ëtê za'ra mono nherê, hãiba ré ré we ãwairébé, ã norî hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, ma tô sihãiba 'ru za'ra, Pone'ërebã wapu na dazada ãdá'ázém na ãwasété wi te te 're a'upsõi pese mono da, da'uza hã hãirã da, da te 're ãupsõi pese za'ra mono ne.

¹⁵ Taha wa, te ã norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono simasisizém nho're aimasa, uza hâpa hâirã ré. Romhuri zahâri âna te te tâma 're romhuri u'âsi za'ra, âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma hã. Duré danhib'apito simasisizém na ìsamra hã te za duré 'râwi âma 're sisaprĩ u'âsi za'ra, ì'uza hâpa hâirã ré norĩ âma hã, ì'rata za oto 're sãmra u'âsi za'ra mono wa.

¹⁶ Tawamhã ã norĩ hã mra te te 're sépata zahu za'ra mono õ di za oto. Duré te te 're 'rubu zahu za'ra mono õ di za oto. Bâdã hã te te 're hâiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré aimawĩ rowa'ro ìpire hã te te 're hâiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto.

¹⁷ E marĩ wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Pone'ërebã hã danhib'apito simasisizéb âma ìsa hã te te 're 'madã'â pese za'ra mono wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za. A'ubuni wi, danhimizama da te 're ì'madã'â pese za'ra mono ne, te za te te 're 'madã'â pese za'ra. Te za duré ub're u te te 're simroi u'âsi, â u'âsi u, da te 're âhuri mono wa, 're ìdanomro u'âsi mono zéb u. 'Re da'ry'ry mono wa, da'upĩ hã da te dasima 're ì'u'õ za'ra mono ne, te za duré te te 're apawapto, pẽ'ëzé âna oto 're nomro u'âsi mono da. — Æne ma tô 24 na dama ìpire norĩ siré hã misi ìma 'maiwaihu'u.

Æne ìnhotõ 'rowim ne, te ì'ab'madã'â mono hã, duré te ì'awapari mono hã.

8

Pone'ërebã hã 7 âma ìbaihã nhinha uptobzé te te ìprubzé wasu'u

¹ Tawamhã ìmrotõ âma hã 7 âma hã ma tô Pone'ërebã hã ìbaihã nhinha uptobzé hã pru. Te te pru wi, ma tô rowarõtãrã, hãiwa âma hã. Bãtã pibuzé za'ratazé wãiu ma tô âma ai'utõ, rob'é'é ré hã.

² Tawamhã wa tô duré 'madã'â za'ra, 7 na hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nho're, ìsimasam norĩ hã. Ta norĩ ma, ma tô 7 na danhimnihãrãzé hã sõmri za'ra ni.

³⁻⁴ Tawamhã hãiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã ma tô wei mo, misi aimawĩ hã. Wedeza ne 'rata te za, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ìsadaze hã da te tâma 're ìzata za'ra mono zéb 'rata. U'awire ne hã êt'ë'ubuzi pré oru 'manharĩ te 're ti'ã, wedewati ìsadaze nhemezéb da hã. Tawamhã wedewati ìsadaze hã ma tô ahã na tâma sõmri za'ra ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te zata za'ra da. Tawamhã wedeza ne oru 'manharĩ âma ma tô zata za'ra, danhib'apito simasisizém nho're. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìsadaze hã te te hã da, ma tô zata za'ra, wedewati ìsadaze hã. Te te zata za'ra wamhã, ma tô ìsizé hã si'ré hãimo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ 're ìmreme zusi mono mreme siré. Hãiwa âma romhuri'wa nhĩb'rata hawi, te ìsizé hã si'ré hãimo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho're ìsam nhĩb'rata hawi.

⁵ Tawamhã hãiwa âma romhuri'wa hã ma tô pré'a 'manhe, u'awire ne hã oru 'manharĩ 're, wedewati ìsadaze nhemezéb 're. Wedeza ne na, wedewati zadaze hã da te 're ìzata za'ra mono zém hawi ma tô pré'a 'masisi. Te te 'masisi wamhã, ma tô õne haré ti'ai u sa'wa, uzã hã. Te te sa'wari wamhã, ma tô tâiwapã hã watobro, tãirãrã'ã zama. Tãsi'ubuzi zama, ma tô duré watobro. Ma tô duré ti'a hã sãsã'ã.

Hãiwa âma romhuri'wa norĩ, tinhimnihãrãzém na ìsimnihãsizé wasu'u

⁶ Tawamhã 7 na hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã ma tô oto asóré pese, tinhimnihãrãzém na simnihãsi da.

⁷ Tawamhã ìmorĩ'rada hã ma tô tinhimnihãrãzém na amnihãrã. Simnihãrã wi, ma tô tâzã hã rere ti'ai u, unhama zama. Dawapruwi wazari, ma rere uzã hã, duré tâzã hã. Ti'ai u rere'e wamhã, daro mono bã ma tô ti'a hã

zada, ĩwāiwa prā na. Wede hā 're ĩsimasa mono hā ma tō duré si'uzā, ĩsa'ratazé wāiwa prā na. Du zama ma tō uburé sihōmo, daro mono bā.

⁸ Tawamhā maparane āma hā hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō duré amnhihārā, tinhimnhihārāzém na. Simnhihārā wi, ma tō marī hā ētē 'rāihā ne hā āi ba waptārā, nhama ro'o ré. Waptā'ā wamhā, ā poré mono bā ma tō ā wāiwa prā na āwāpru.

⁹ Tepe norī hā ā 'rowi 're ĩhāimana za'ra mono hā ma tō duré si'utōrī, ahā prā na, ĩsa'ratazé wāiwa prā na. Ma tō duré uba're hā ahā prā na si'utōrī, ā nhisi baba 're ĩsisa'rei mono hā. ĩsa'ratazé wāiwa prā na ma si'utōrī.

¹⁰ Tawamhā hāiwa āma romhuri'wa hā si'ubdatō āma hā ma tō duré tinhimnhihārāzém na amnhihārā. Simnhihārā wi, ma tō wasi ĩsa'ēne hā waptārā, hāiwa hawimhā. 'Rāsītō ro'o ne, te ro'o'a'a. Waptā'ā wamhā, nima niwīmhā panho'ōmo norī nhisiwi, ma tō waptārā. ĩsa'ratazé wāiwa prā na panho'ōmo nhisiwi, ma waptārā, ub're nhisiwib zama.

¹¹ Tawamhā pa nho'ōmo norī nhisiwi ĩwaptā'āzéb āma hā ma tō dawī ti'ázé pire. Tawamhā da te āhuri wamhā, ma tō da'ahā na dasi'utōrī, ázé pire uptabi wa. Wasi ĩsa'ētē nhisi hā ázé'wa na ĩsisi hā.

¹² Tawamhā hāiwa āma romhuri'wa hā maparane si'uuiwa na āma hā ma tō duré tinhimnhihārāzém na amnhihārā. Simnhihārā wi, ma tō bādā hā ĩtōmo wāiwa prā na titobra. A'amo zama ma duré ĩtōmo wāiwa prā na titobra. Wasi norī zama, ma duré ĩtōmo wāiwa prā na tobra. Taha wa, te te rob'uuiwē prā za'ra di wasi hā, duré bādā hā, duré a'amo hā.

¹³ Taha pari, wa tō duré 'madā, si'u hā. Hāimo uptabi te 're wara. Wara sina, te mreme 'rāihā na dama rob'mahā, āne:

– Ni'āpé, ni'āpé, ni'āpé. Ti'ai āma uburé pese 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, aima ropipa uptabi za'ra wa'aba di za. Hāiwa āma romhuri'wa norī si'ubdatō ĩsimnhihāsi ō, tinhimnhihārāzém na oto simnhihāsi wamhā, ĩsimnhihāsi sidāpāsi te za ropipa uptabi hā asō tiwairébé 'wa. – Āne te si'u hā dama rob'mahā.

Āne ĩnhotō 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hā, duré te ĩ'awapari mono hā.

9

¹ Taha pari, ma tō ĩmrotō āma hā amnhihārā duré, hāiwa āma romhuri'wa hā, tinhimnhihārāzém na. Simnhihārā wi, wa tō sabu wasi hā, hāiwa hawi ti'ai u ĩwaptā hā. 'Ridawazé hā ma tō wasi ma sōmri ni, ab're 'rehā 'ridawazé hā. (Ab're 'rehā hā, wa'uburé norī 're ĩhāimana za'ra mono zé).

² Tawamhā wasi hā ma tō ab're 'rehā hā 'ridawa. Te te 'ridawa wamhā, ma tō ĩsízé hā watobro, ab're 'rehā hawi. ĩsízé hā unhama ro'o za'ētē nhizédé ne hā. Tawamhā, watobro wamhā, ma tō bādā hā tōmo zuwa. Ma tō duré hāiwa'utō, ab're 'rehā nhizé hā. Taha wa, ma tō daro mono bā tirobra.

³ Tawamhā ĩsízédé hawimhā ma tō 'ridi hā wairé, ti'ai u. Tawamhā ta norī ma, ma tō pisutu za'ra ni, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ĩsé uptabi ne, te te dama 're rob'manharī za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimi'manharī waihu'u pese zém na.

⁴ Āne te ni'wa hā tāma nharī za'ra:

– Dui ma, 're rob'manharī wasété za'ra wa'aba mono ō di za, wesuirā ma zama, wede ma zama. – Āne te āma uwati za'ra. Te duré tāma da'ru za'ra:

– 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhib'a'uwé'ō, uihā ui'éré āna 're ĩnomro mono norī ma si, te za 're ĩrob'manharī wasété za'ra wa'aba mo.

⁵ Tane nheré, 're danhimroi wa'aba mono ō di za. A'amo ĩmrotō na si te za dama 're ĩrob'manharī wasété za'ra wa'aba mo. Apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari

ne ĩsé pire ne, te za dama 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, da te 're robzépata za'ěté uptabi za'ra mono da. — Āne te tãma dahãiba 'ru za'ra.

⁶ Tawamhã a'amo ĩmrotô na da te 're robzépata za'ěté za'ra mono wa, te za 'rãwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra, dasi'uihã na 'rãwi 're dasisimroi mono da. 'Re dasisimroi mono da nherê, 're dasisimroi waihu'u mono ô di za. Te za da te 're robzépata hã za'ra, a'ã.

⁷ Tawamhã 'ridi hã te asôré, awaru hã dasi'wapé da, da te 're ĩpese za'ra mono ne. Ĕtê'ubuzi pré oru 'manharĩ na da'rãzaza ne ré, te asôré. Duré da'ubu ne ĩ'ubu mono, awaru hã.

⁸ Duré ĩséré mono hã aiwa pi'ô zéré ne. Duré ĩ'wa mono hã, aiwa hu'u zérépa 'wa ne, ĩ'wa hã.

⁹ Tawamhã ĩsi'uwazi tete 'manharĩ ne ré, te sô'utu ubu ré aimasa. Duré ĩsaripi ruru hã ruru'u za'ěté uptabi di. Aiwa awaru na wedewarare tete 'manharĩ ruru'u ne hã, dasi'wapé zô ãma 're ĩdasisa'rei mono ruru'u ne, ĩsaripi ruru hã.

¹⁰ Duré ĩna're 'wamhi mono hã apa'apa 'wa nhi'oto na're 'wamhi ne. Taha nhipsari ne, sé pire di, ĩsimiwa'rézé hã. Tawamhã tina're 'wamhi na te za tô te te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. A'amo ĩmrotô na te za te 're dahãzub u'ãsi.

¹¹ Duré ĩsib'apito za'ra hã te 're hãimana, ab're 'rehã 'madã'ã'wa hã. Zudezu norĩ nhiminhisizém na hã, Abado na ĩsiminhisizé hã. Duré deredu norĩ nhiminhisizém na hã Apori'ã na ĩsiminhisizé hã. ĩsisi hã da'uprosi'wa, te wasu'u.

¹² Tawamhã ropipa hã ĩmorĩ'rata na ĩwatobro hã ma tô ai'utô. Tane nherê, te za duré ropipa hã maparane dazô pu.

¹³ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ĩmropã ãma hã ma tô duré tinhimnhihãrãzém na amnhihãrã. Simnhihãrã wi, wa tô duré ni'wai mreme hã wapa. Oru 'manharĩ na wedeza ne na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ĩsadaze, da te tãma 're ĩzata za'ra mono zé 'rã'wa mono hãwi, ĩmreme hã.

¹⁴ Hãiwa ãma romhuri'wai ma, ĩmropã ãma ĩsimnhihãrã ma, te te ĩnharĩ hã wa tô wapa. Āne ĩmreme hã:

— Ma'ãpé, wa'uburé maparane si'uiwa na ĩpawasisi ré norĩ ma, ĩpawasisizé hã wasihu za'ra na, Eprati na pa nho'ômo nhisi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma. — Āne ĩmreme hã.

¹⁵ Tawamhã ma tô oto tãma wasihu za'ra. Duréihã ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ãma ropisutu sirômo za'ra, niwapsi bãdã te te ĩpisutuzé hã, ĩwa waptã'ã wapsi, te te da'uprosi mono da. Tô ã bãtã na ĩwa waptã'ã wa, ma tô ĩpawasisizé hã tãma wasihu za'ra. Tawamhã daro mono bã da'ahã uptabi prã na te za wa'uburé norĩ hã te te da'uprosi, daza'ratazé wãiwa prã na.

¹⁶ Tawamhã wa tô wapa, daza'ratazé 'mahãrã hã, dasi'wapé zô awaru na ĩdasisa'rei mono norĩ za'ratazé hã. Āne daza'ratazé 'mahãrã hã, te ĩwapari hã, 200 mirôisi na. Da'ahã uptabi di.

¹⁷ Tawamhã awaru, wa tô sabu za'ra, dasi'wapé zô ãma 're ĩdasisa'rei mono zé hã. Danhotô 'rowi, da te 're ĩrosawêré za'ra mono ne, wa tô ĩnhotô 'rowim ne sabu za'ra, ĩsisiwa ĩsi'ubumroi mono norĩ zama. Ta norĩ hã ĩsi'uwazi tete 'manharĩ ne ré, te sô'utu ubu ré ĩsisi asimro. ĩsô'utu ubu mono hã unhama ro'o pré ne na, ĩwamnarĩ mono hã. Duré sôté uzé ne na ĩsô'utu ubu zé wamnarĩ mono hã. Duré 'rênhipré nho'utu uzé ne na, ĩsô'utu ubu zé wamnarĩ mono hã. Duré awaru 'rãi mono hã, aiwa hu'u zérépa 'rã ne. ĩsada'i'ré hãwi mono hã te

unhama ro'o mono ne hã nasi wairé, duré Ìsizedé hã, êtê ro'o nhizédé uzé pire zama. Duré Ìsizedé uzé pire hã te duré nasi wairé, dapãrîzé hã.

¹⁸Tawamhã ã hã, unhama ro'o ne hã duré Ìsizedé hã duré êtê ro'o nhizédé uzé pire hã ma tô te te da'uprosi, awaru zadai'rê hawi, Ìwairébé mono hã. Daro mono mono bâ da'ahã uptabi prã na ma tô te te da'uprosi, daza'ratazé wãiwa prã na.

¹⁹Ãne ma tô tizadai'rê ro'o nhipãrî na te te da'uprosi, tizamo na zama. Ìsamo mono hã wahi ne Ìsamo hã. Tô wahi 'rã ne na Ìsamo 'rãsutu mono hã. Taha na ma tô te te dahãzu.

²⁰Tawamhã dahãiba ré Ìdasi'atarême mono hã Ìdadã'ã mono õ hã, 'rãwi dasi'uihã na 're dasisãmri za'ra mono õ di. Zahadu te wa'uburé nori ãma si 're dawata za'ra. Te duré zahadu ropoto hãiba 'manharî ãma si 're dawata za'ra, danhib'manharî nhípese na da te 're Ìrob'manharî za'ra mono ãma, êtê'ubuzi pré oru 'manharî ãma, duré êtê'ubuzi'a prata 'manharî ãma, duré Ìsi'uwazi waipo 'manharî ãma, duré êtê 'manharî ãma, duré wede 'manharî ãma. Zahadu da te rême mono õ di. Ropoto hãiba 'manharî hã te te rob'madã'ã õ nherê, duré simipari õ nherê, duré mori õ nherê, te zahadu ãma 're dawata za'ra, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono upana.

²¹Duré zahadu dasipãrî hã da te sahãri mono õ di. Duré simi'ã, da te sahãri mono õ di. Duré pi'õ na danhimisaihuri hã da te sahãri mono õ di, duré aibã na zama. Duré dasiwi romnhimi'uri hã da te sahãri mono õ di. Zahadu dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ di. Ône u'ãsi te marî Ìwasété na si 're dahãimana za'ra.

Ãne Ìnhotõ 'rowim ne, te Ìawaihu'u mono hã.

10

Hãiwa ãma romhuri'wa hã Ìbaihã nhinha Ìsryre te te 're Ìrã'ãrizé wasu'u

¹Tawamhã wa tô duré sabu, hãiwa ãma 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã aimawi hã Ìsimiwada'uri pire hã. Hãiwa hawi ma we si'ra, hãiwa'a na ubu ré. Tãiwaipore te duré Ìrã nhisiwimhã za. Duré Ì'ubu hã aiwa bãtã ro'o ne. Duré unhama ro'o pa ne, Ìza hã.

²Tawamhã Ìbaihã nhinha Ìsryre te sõi haré 're ti'ã, tinhib'rata. Tawamhã ã poré nhisiwi ma tô tipara nhimire niwimhã tipara hã tisã. Ti'a nhisiwi ma tô duré tipara nhimi'e niwimhã tipara hã tisã.

³Tawamhã mreime 'rãihã na te hã. Hu'u zérépa wairõ 'rãihã ne, Ìhãrã hã. Hãrã wamhã, awa'awi ma tô tãiwapsa hã tiwapsa'a za'ra, wapsa'a 'rãihã na. 7 na Ìwapsa'a za'ra hã.

⁴Wapsa'a za'ra wamhã, damreme ne hã wa tô wapa. Taha wa, wa tô Ìmreme za'ra hã te Ìwapari na aré rob'ui'ére. Tane nherê, te ni'wa hã hãiwa hawimhã Ìma tinha, te rob'ui'ére tô da. Ãne te Ìma tinha:

— Tô'ã. Rob'ui'ére tô. Asima si waihu'u, tãiwapsa'a nori mreime hã. — Ãne te ãma Ìpa'uwati.

⁵Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ã nhisiwi Ìsa hã ti'a nhisiwib zama Ìsa hã te Ìmadã hã ta hã ma tô hãiwa nho'õmo tinhib'rada hã wê, tinhimire niwi hã.

⁶⁻⁷Tawamhã simiwê sina, ma tô waihu'u:

— 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã za te te Ìrob'manharizéb da hã sô rowaptã'ã õ di za oto. 7 ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã tinhimnhihãrãzém na simnhihãrã wamhã, te za 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã ãma uwaimra, duréihã te te da'ãma sima Ìropisutuzé hã dama Ìwaihu'u'õ hã. Duréihã tizadawa wasu'u 'rata 'wa

norĩ ma, te te ĩropisutuzém na te za oto dama rob'manha. Āne, wa tō sena na awaihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, ĩsimiropisutuzém na zama. — Āne ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para waihu'u, hâiwa âma romhuri'wa hã, hâiwa nho'ômo tinhib'rada te te ĩwê hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta hã hâiwa 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré â poré 'manharĩ'wa, duré uburé ĩwa 're ĩdahâimana za'ra mono poto' wa.

⁸Tawamhã hâiwa hawi we te te ĩma ĩnharĩ 'rata mreme hã wa tō duré wapa. Āne te duré ĩma tinha:

— Ma'âpé, sô aimorĩ, ĩbaihã nhinha ĩsyryre zô, âri da, hâiwa âma romhuri'wa, sô'a haré tinhib'rata te te 're ĩ'rã'âri zô. Ô hã hâiwa âma romhuri'wa, â nhisiwi ĩsa hã, ti'a nhisiwib zama. — Āne te sô ĩzatô.

⁹Tawamhã wa tō ĩtême sô mo. Sô ĩwisi wamhã, wa tō tiwi waptê, ĩbaihã nhinha ĩsyryre hã. Te tiwi waptêre wamhã, te ĩma ti'ru, âne:

— Ma'âpé âri, 'rêne da. 'Rêne wamhã, ropĩni ne hã ĩsei uptabi za, asadai're 'remhã. Tane nherê, oto sômri wamhã, adi'i 'remhã te za anomozé. — Āne ma tō ĩma waihu'u.

¹⁰Tawamhã wa tō oto ti'â, ĩsib'rata hawi ĩbaihã nhinha ĩsyryre hã. Te âri wamhã, wa tō ti'rê. Te 'rêne wamhã, ropĩni ne hã sei uptabi di, ĩzadai're 'remhã. Tane nherê, te sômri wamhã oto, ĩdi'i 're, ma oto ĩnomozé.

¹¹Tawamhã ni'wa hã te ĩma tinha:

— Te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama 're ĩsadawa wasu'u mo, dapoto mono bâ za dama 're ĩromhâimana za'ra mono zém na hã, damreme sipo'o mono bâ. Daro mono bâ dama ĩpire za'ra norĩ ma, za 're ĩromhâimana mono zém na zama te za duré dama 're ĩsadawa wasu'u mo. — Āne ma tō ĩma waihu'u.

Āne ĩnhotô 'rowim ne, te ĩ'ab'madã'â mono hã, duré te ĩ'awapari mono hã.

11

'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ wasu'u

¹Tawamhã ma tō ĩma sômri ni, wedehu waré ne hã marĩ pibuzé hã. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō ĩzatô:

— Mo oto aimorĩ ti'ai âma ĩnhorôwa u, wedehu waré ne na, 'ri hã pibui mono da, duré ĩma danhoprubzé nomrizé hã pibui mono da, wedeza ne hã, danhimizama da te ĩma 're ĩzata za'ra mono zé hã. Ma'âpé duré ĩnhorôwa âma, ĩ'âma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã sa'rata za'ra na.

²Tane nherê, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri nho'remhã pibui mono ô di za. Ta hã wa tō pisutu, ĩnhib'a'uwê'ô norĩ si te te âma 're ubumroi mono da. Ta norĩ hã niwapsi te za Zeruzarê âma hã 'ri nho'u ĩwê uptabi âma hã da'âma ai'uté za'ra. Taha wa, te za te te sina dawasi za'ra. 42 na a'amo ĩhâimana u te za te te da'âma rowannarĩ za'ra, 1,260 na bâdã za da'âma ĩsi'utôrizéb u.

³Taha ré, wa za ĩzadawa wasu'u'wa norĩ hã satôri zahuré, tō 1,260 na bâdã ĩsi'utôrizéb u simi'ê na te te ĩzadawa wasu'u zahuré mono da. Tawamhã pone'ërebã zéré 'manharĩ na uza wasété ré, te za tineb zahuré, pê'ézé uptabi zahuré wa, da te dasiwi 're ĩwê'ô pese za'ra mono wa. — Āne ma tō ĩma waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁴Ā norĩ hã azeitona wede ne, te duré 're hâimana zahuré, ĩ'rã'i wa'ui wabre hã ĩro'o pese ne, simi'ê na te te dama 're sadawa wasu'u zahuré mono wa. Rob'uiwézém ne, te duré 're hâimana zahuré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rob'uiwê zahuré mono wa. Uburé Danhib'apito nho'a te 're sima'wara zahuré.

⁵ Tawamhã ni'wa hã te te tãma rob'manharĩ wasété zahuré da nherẽ, te za tizadai're hawi unhama ro'o na wĩrĩ zahuré. Āne na te za si'utõrĩ ĩsitob'ru norĩ hã, te te tãma rob'manharĩ wasété za'ra mono da nherẽ.

⁶ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ĩsimipawapto waihu'u pese zém na te za hãiwa pese zahuré, tã ta'a tã da, te te dama sadawa wasu'u' zahuré mono sina. Duré te te waihu'u pese zahuré di, te te âwapru zahuré da hã, duré te te sima ĩwẽ zahuré zéb zarina, ti'ai ma, te te nasi ĩrob'manharĩ wasété zahuré da hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono u, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te za āne te te dama arob'manharĩ zahuré.

⁷ Tawamhã te te sadawa wasu'u zahuré mono pari, te za ropoto siwamnarĩ hã ab're 'rehã hawi ĩwatobro hã sô tisasi zahuré, te te 'wapé zahuré da. Tawamhã ropoto siwamnarĩ hã aibã norĩ ma, siptete zahuré wa, te za pãrĩ zahuré.

⁸ Tawamhã 'ri nhi'riti 're za'ětē āma, te za taré ĩhãiba hã hã tiza'wari zahuré, 'ri nho'õmo za'ětē āma, wede nnonhi'rãmi na ĩsib'apito za'ra, da te dasiwi ĩwĩrĩzém nho'õmo āma, dama ĩsa'rese za'ětē āma. Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi āma, 're ĩdahãimana wasété za'ra mono ne, ā 'ri nho'u hã. Duré Ezitu na romnhisi āma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono ne hã, ā 'ri nho'u hã. Āne 'ri nho'õmo zahuré na āma ĩsimiré'ézé hã, Zeruzarē hã.

⁹ Tawamhã da'hã uptabi na te za ĩtēme ubumro zahuré ni, ĩhãiba hã hã da te dasiwi 'madã'ã zahuré da, 'ri nhi'riti sa'wari ré. Si'ubdatõ bådã ĩne wãiwab u, te za dapoto mono bã dasiwi 'madã'ã zahuré ni, damreme sipo'o mono bã, 're ĩdahãimana za'ra mono hã. Te za duré āma tasi'uwati za'ra ni, da te dasiwi za tã da.

¹⁰ Tawamhã ti'ai āma daro mono bã 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ma hã rowé za'ra di za, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã dã'ã zahuré wa. Taha wa, te za 're dato za'ra. Te za duré danhibzari na tasisawi za'ra ni. ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te te dama 're ropipa zahuré mono ré, dã'ã zahuré wa, te za 're dato za'ra.

¹¹ Tawamhã si'ubdatõ bådã, āma ĩneb zahuré zé wãiwa pari, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩpē'ēzani hã apã tãma sõmri zahuré, hãiba ré 're neb zahuré da apã. Taha pari, te za oto hãiwi aima'wara zahuré. Sima'wara zahuré wamhã, te za tãma tapahi uptabi za'ra ni, da te ĩ'madã'ã za'ra norĩ hã.

¹² Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te za wapari zahuré, hãiwa hawi ni'wai mreme hã. Mreme 'rãihã na te za sô tihãrã zahuré:

— We ane wa'aba, hãimo. — Āne te za ni'wa hã sô tihãrã zahuré.

Tawamhã ĩ'ruiwapari'wa norĩ hã te te 'madã'ã za'ra mono ré, te za hãiwa'ã na tizasi zahuré, hãiwa u.

¹³ Tawamhã zasi zahuré wi, awa'awi te za sa'ětē uptabi ti'a sãsã hã watobro. Watobro wamhã, 'ri hã nima norĩ hã te za sina, Zeruzarē āma, 'ri nho'õmo 'remhã 're ĩsimasa mono hã. 10 na 'ri 'mai'hãimana wamhã, te za misi si dawi rere'e. Te za duré 7 miu na tadã'ã za'ra ni, ti'a sãsã'ã na hã. Tawamhã dadã'ã āna ĩdasi'atarēme mono hã te za tapahi uptabi za'ra ni. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma te za tawata za'ra ni, hãiwa āma 're ĩsãmra mono āma, simi'manharĩ waihu'u pese uptabi wa.

Āne ĩnhotõ 'rowim ne, te ĩ'awapari mono hã, duré te ĩ'azabui mono hã.

¹⁴ Tawamhã ropipa hã maparane ĩpu hã tãibã oto. Tane nherẽ, zahadu si'ubdatõ āma zõ, te rowaptã. Romhuture di oto, duré ropipa ĩwatobro da hã. Ma'ãpé āne waihu'u pese za'ra wa'aba.

7 āma hãiwa āma romhuri'wa hã tinhimnhihãrãzém na ĩsimnhihãrãzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã 7 âma hâiwa âma romhuri'wa hã ma tô tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, hâiwa âma damreme 'râihã hã wa tô wapa. Âne te nharĩ za'ra:

— Satanasihi nhimi'madã, 're danomro mono da, ma tô da te dasima 're wê za'ra arê, daro mono bã. Tane nherê, ropã te za oto 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimi'madã'â si 're danomro, Wanhĩb'apito nhimi'madã hã. Danho'reptui'wa da, te te ìpisutu nhimi'madã'â zama te za 're dahâimana za'ra oto. Wanhĩb'apito hã te za tô te te 're da'ab'madã'â u'âsi oto, ône u'âsi. — Âne wa tô wapa, hâiwa âma damreme 'râihã hã.

¹⁶ Tawamhã 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a tisimasisizém na ìsi'ubumro norĩ hã ma tô hi'rãtitô tâma ana, âma wata za'ra da.

¹⁷ Âne te âma tiwata za'ra:

“Uburê Danhĩb'apito uptabi, 'Re ìhâimana u'âsi mono, a hã danhipai u asiptete uptabi di. Durêihã marĩ ô ré hã, te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utôri waihu'u ô di. Ône u'âsi te 're aihâimana mo. A hã aiwaihu'u pese zé hã, durê danhipai u asiptetezê hã ma tô oto dama ìhã'rê, da te oto 're 'madã'â za'ra mono da. Taha zarina ma tô oto danhipai u da'madã'â pire na âma ìsãna'ra, âhãna hã. Taha wa, wa ai'âma wawata za'ra ni.

¹⁸ Ai'âma 're ìdawata za'ra mono ô norĩ hã ma tô asada tizahi pese za'ra. Taha wa, ma tô oto ìwa waptãrã, asiwi ìda'awê'ô pese zéb zarina, dama ìrob'manharĩ wasété zéb da hã.

Ma tô durê ìwa waptãrã, dahâimanazéb zarina dama ì'arowairébézéb da hã, uburé adã'â norĩ ma hã, asimiroti hã te te 're ìwapari za'ra mono ô norĩ hã uburé 're ahã za'ra mono da, durê uburé asimiroti wapari pese 'wa norĩ ma, tâma 're ab'manharĩ wê mono da.

Ma tô ìwa waptãrã, asadawa wasu'u'wa norĩ ma, marĩ ìwê hã 're anhomri mono da, te te aima 're ìromhuri pese za'ra mono zé wa'rãmi. Uburê pese asib'a'uwê norĩ ma, marĩ ìwê hã 're anhomri mono da, ma tô ìwa waptãrã, ai'âma 're ìwata za'ra mono norĩ ma, dama ìpire norĩ ma, dama ìwapu norĩ ma zama.

Ma tô durê ìwa waptãrã, ti'ai'âma da te 're ìrowasété za'ra mono norĩ hã uprosi da.”

Âne 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã ma tô âma po're pu'u za'ra.

¹⁹ Tawamhã hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma hã, ma tô ni'wa hã 'ridawa hã 'ridawa. Te te 'ridawa wamhã, te oto wedehã're hã sô'awi 'ri para za. Wedehã're 're, te êtêpo ì'ui'ére ré hã da'wa, durêihã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tinhib'a'uwê ma ìropisutuzéb u'éré ré hã. Tawamhã ma tô tâiwapsa hã watobro, tâirãrã'ã zama, tâsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tô durê sãsã'ã. Tãzã hã ma durê asa'wa, ìpire hã.

Âne ìnhotô 'rowim ne, te ì'azabui mono hã, durê te ì'awapari mono hã.

12

Pi'oi wasu'u, Satanasihi wasu'u me

¹ Tawamhã wa tô durê 'madã. Te 'madã'â wamhã, marĩ hã ma tô hâiwa nho're na sihã'rê, dama ìsa'rese'ô hã, âma 're ìdatob'uzu za'ra mono hã. Ta hã dama ìwaihu'u'ô hã wa tô 'madã, pi'ô ìsa hã. Bãtã ro'o ne na ì'uza hã. Ìpara 'rowimhã a'amo te za. Durê 'rãzaza ré te za. Ì'rãzaza na hã wasi te aimasa, 12 na.

² Ì'ra te durê âma sépu, pi'oi âma. Âma sépu'u wa, te hãzê te, 're sadari.

³ Tawamhã ma duré marĩ hã sihã'i'ré, hãiwa nho're na, marĩ İsa'rese'õ hã. Ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hãiba za'ëne hã te za. İhãiba hã İhãiba pré. Duré 7 na İ'rã hã. 10 na duré İ'u hã. Powawë õmo ne, İ'õmo za'ra hã. Duré 7 na İ'rã za'ra 'rãzaza hã, danhib'apito 'rãzaza ne hã. İ'rãzaza si'ubuzi na İ'rãzaza za'ra hã.

⁴ Tawamhã tizamo na ma tô wasi hã waibu, hãiwa ãma 're İsimasa mono hã. Ahã uptabi præ na ma tô waibu, İsa'ratazé wãiwa præ na. Tawamhã te te waibui wamhã, ti'ai u ma tô sa'ëtê sãmra.

Tawamhã pi'õ nho're te za, ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã. Pi'õ te sapa İ'ra zõ, waptã'ã wi te te 'rêne da.

⁵ Tawamhã ma tô tãma waptãrã aibã na, simiwada'uri nhiptete na za daro mono bâ te te 're İda'awada'uri mono da hã. Tawamhã ma tô tiwi âri ni, 'Re İhãimana u'âsi mono u, danhib'apito simasisizém na 're İsãmra mono u, İsiré danhib'apito na 're hãimana mono da.

⁶ Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ wi, te pi'õ wara, a'ubuni u, 'Re İhãimana u'âsi mono te te tãma İropese sirõmo zéb u, te te tãma İpisutuzéb u. Tame hãimana mono ré, te za 1,260 na bâdã İhãimana u te te 'madã'ã, 'Re İhãimana u'âsi mono hã.

⁷ Tawamhã dasi'wapé, hãiwa nho're ãma ma tô watobro. Hãiwa ãma romhuri'wa hã Midé na İsisi hã, duré hãiwa ãma İsiré tãma İromhuri'wa norĩ hã, te ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hãiba za'ëne hã siwi 'wapé. Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã ma tô sina ana, hãiwa ãma tãma İromhuri'wa norĩ me.

⁸ Tane nherë, ma tô Midé norĩ hã ãma ai'uté za'ra. Taha wa, hãiwa ãma 're hãimana waihu'u za'ra mono õ di za oto.

⁹ Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã ma tô siwi time ti'ai u, apã morĩ tõ da. Ta hã Satanasi, wanhitob'ru. Ta hã duréihã wahi na İsihãiba. Üburé tizadawa nhipese na te te 're İda'a'rãmi mono, 'Re İhãimana u'âsi mono zadawa para newa, ti'ai ãma daro mono bâ. Tawamhã wa'uburé norĩ zama İsi'b'auwë zama ma tô İsiré siwi sãmra ti'ai u, apã si'aba'ré tõ da.

Ãne wa tô te ab'madã'ã, İnhotõ 'rowim ne.

¹⁰ Tawamhã wa tô duré ni'wai mreme hã wapa. Mreme 'rãihã na te tinha:

— 'Re İhãimana u'âsi mono hã ma tô oto wa'anho'reptuzém na wama ãma uwaimra, wanhitob'rui wi. Danhib'apito na siptete na te te 're İda'ab'madã'ã mono zé hã ma tô duré dama hã'i'ré oto. Duré Danho'reptui'wa da, te te İpisudu hã te duré İsiré te te 're da'ab'madã'ã oto, waihu'u pese na. Wasiré İsazei'wai ãma, awë sidãpãsi simizazãri ãna İwasédé hã te te ãma 're İ'aza'ra mono hã ma tô oto 'Re İhãimana u'âsi mono hã sihawı time hãiwa hawi, ti'ai u, Wa'uburé hã.

¹¹ Pone'ërebã hã dazada İdã'ãzéb zarina, ma tô wasiré İsazei'wa norĩ hã ãma ai'uté za'ra, Satanasihi ãma. İwasu'uwë hã sena na te te dama 're İsadawa wasu'u za'ra mono zém na zama, ma tô ãma ai'uté za'ra. Duré da te 're 'ruiwaparı za'ra mono wa, dawi 're sihãiba zawi za'ra mono õ di, 're dã'ã tõ za'ra mono da. Taha wa, 'Re İhãimana u'âsi mono wi sipizari ãna, ma tô duré Satanasihi ãma ai'uté za'ra.

¹² Taha wa, ma'ãpé 're ato za'ra wa'aba mono, hãiwa ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Tane nherë, ti'ai ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, â poré na 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. E marı wa. Wa'uburé hã sahi uptabi na atëme morĩ aba na dã'ãsina, ti'ai u. Ti'ai ãma te te aima 're rob'manharı wasété za'ra wa'aba mono da, za 're İhãimana hutu mono zém

na te te sina waihu'u wa, ma tô tizahi pese. Taha wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Āne te ni'wa hā tinha, mreme 'rāihā na.

¹³ Tawamhā ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hāiba za'ēne hā hāiwa hawi da te ĩme na siwaihu'u wamhā, ma tô pi'ō zarina 're mo, aibā na ĩra tāma ĩwaptā'ā zarina.

¹⁴ Tane nherē, ma tô si'ōmo wawē paihi hā ĩsaripi ré hā pi'ōi ma za ni, a'ubuni u 're ĩsāmra mono zéb u, āma wara da, tô ōme, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩropese sirōmo zéb u. Tame te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're 'madā'ā, si'ubdatō wahum nhīpai u wāiwa, ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī wi.

¹⁵ Tawamhā ho'orā ne hā ma tô ā hā tizadai'rē hawi sa'wa pi'ō zarina, ā pré da, ā te te 'mapraba da.

¹⁶ Tane nherē, ti'a hā ma tô pi'ōi āma aime. Ti'a hā ma tô si'ridawa, ā zō, ā hā ĩwa a'a da. Tawamhā ma tô ā hā ĩwa ti'a'a tô, ho'orā hāiba ne tizadai'rē hawi pi'ō zarina te te ĩsa'wari hā.

¹⁷ Tawamhā ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hā ma tô pi'ō da tizahi pese, tiwi simani wa. Taha wa, ma tô ĩsihudu norī zō mo, te te 'wapé za'ra da. E 'wam norī hā te wasu'u, ĩsihudu norī hā. Ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti te te 're ĩwapari pese za'ra mono, duré tô sena na Zezusihi zazei'wa na 're ĩsiwasu'u za'ra mono, te wasu'u. Ta norī zō te mo, ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hā te te 'wapé za'ra da.

¹⁸ Tawamhā te oto ta hā ā poré zaihā na za, supara'rē wa.

Āne ĩnhotō 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hā, duré te ĩ'awapari mono hā, za ĩromhāimana mono zém na hā.

13

Ropoto siwamnarī pipa zahuré wasu'u, ā 'rowimhā, duré ti'ai 'rowimhā

¹ Tawamhā wa hā wa tô duré sabu, ā 'rowi ropoto siwamnarī hā ā hawi watobro ré. ĩhāiba misi nherē, 7 na ĩrā hā. Duré 10 na powawē ōmo ne, ĩ'ōmo mono hā. ĩ'ōmo na hā danhib'apito 'rāzaza si'ubuzi ne ré, te ōmo 'rāzaza ré aimasa, 10 na. Duré ĩ'rāi mono na rob'ui'ééré za'ra ré hā aiwa 'Re ĩhāimana u'āsi mono newa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono wamri na ĩsiwaptērē ui'ééré wasédé hā.

² Duré ĩhāiba hā, hu'u hāiba ne. ĩpara hā robzahi para ne hā ursu para ne. Duré ĩsada'i'rē hā, aiwa hu'u zérépa zadai'rē ne, ĩsada'i'rē hā. Tawamhā ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī hā, Satanasi hā ma tô tinhiptetezé hā tāma tisō, ĩsadawa para siré te te da'āma 're romhuri wasété zahuré mono da, ĩsimiromhuri waihu'u pese zém na.

³ Tawamhā misi ĩ'rāi āma hā ĩ'u'a ré hā da te wīri wa, ĩ'wa're ne hā. Tane nherē, ĩ'wa're hā ma tô tāma ato. Taha wa, daro mono bâ uburé 're ĩdahāimana za'ra mono hā ma āma tatob'uzu za'ra ni. Ma duré āma sasōmri za'ra ni, ĩsimiwada'uri na.

⁴ Ma tô duré ho'orā hāiba ne ropoto siwamnarī āma tawata za'ra ni aihīni, ā hawi ropoto siwamnarī ma, tinhimi'manharī waihu'u pese zé hā te te tāma sōmri wa. Tane ma tô duré ā hawi ropoto siwamnarī āma tawata za'ra ni. Āne te āma tawata za'ra ni:

— E 'wa hā ĩsine hāimana waihu'u pese bâ. E 'wa hā ĩsiptete wabzu'wa pâ. — Āne te āma tawata za'ra ni, daro mono bâ da'ahā na.

⁵ Tawamhā ā hawi ropoto siwamnarī hā, te 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wa'ēi wasété, 'rāwi waihu'u pese na sina wata dā'āsina. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te

sadawa uwati ō di. Ma tō duré tãma waproši, dama pire na te te da'awada'uri wasété mono da a'â, 42 na a'amo ĩsisōré mono u.

⁶Taha ré, ma tō 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã wa'êi wasété tō, ĩsisi na zama. 'Re ĩsãmra mono zém na ma tō duré timreme wasété, duré hãiwa ãma 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ãma zama.

⁷Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō duré tãma waproši, â hawi ropoto siwamnarĩ ma, ĩsib'a'uwê te te 'wapé za'ra da, te te ãma ai'uté za'ra da, ĩsib'a'uwê norĩ ãma. Ma tō duré tãma waproši, simiwada'uri wasété nhiptete sina te te 're da'awada'uri mono da, dapoto mono bâ, duré damreme sipo'ono mono bâ 're ĩdahãimana za'ra mono hã.

⁸Tawamhã ti'ai ãma daro mono bâ 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã te za ãma 're dawata za'ra, da'ahâ uptabi na. Tane nherê, ni'wam norĩ hã ãma 're wata za'ra mono ō di za, ĩbaihã na 're ĩdahãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ĩsimi'wara mono zém na ĩsisi 're ĩsimi'wara mono norĩ hã. Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te ropoto mono ō ré, danhisi na te te ãma ĩrob'ui'ére za'ra hã â ĩbaihã hã, Pone'êrebã, da te dasiwi ĩwĩrĩ te hã.

Ãne za ĩromhãimana mono zém na ĩnhotō 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hã, duré te ĩ'awapari mono hã.

⁹Ma'ãpé, aipo're 'repu'u ré za'ra wa'aba wamhã, wapari pese za'ra wa'aba.

¹⁰Ni'wa hã ĩsazei'wai wamhã, dazazéb 're da te 're séme mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dawĩ 're sawi za'ra mono ō wamhã, te za tō da te 're sé. Duré sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dawĩ 're sawi za'ra mono ō wamhã, te za tō da te 're simro. Ãne da nherê, te za sipizari ãna ãma 're nomro, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma.

¹¹Tawamhã wa tō duré sabu ropoto pipa hã, ti'ai hawi ĩwatobro hã. Maparane ĩ'u hã, pone'êrebã 'rare ōmo ne hã. Tane nherê, ĩmreme hã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ mreme ne, ĩmreme hã.

¹²Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhuri, ti'ai hawi ĩwatobro hã. ĩsadawa para te te 're da'awada'uri pese, ti'ai ãma daro mono bâ 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're dawata za'ra mono da, ĩ'rãĩ ãma ĩ'u'azé tãma ĩsitob ãma.

¹³Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tō te te 're aromhōsi, marĩ ĩwaihu'u'ō na, dama ĩsa'rese'ō na. Hãiwa hawi unhama ro ĩwaptã'ã na ma tō datōmo nho'a romhōsi.

¹⁴Ãne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō tãma waproši, â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhōsi mono da. Ãne ma tō tinhimromhōsi na dama 're sadawa nhipese, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para newa, ti'ai ãma daro mono bâ 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma hã. Ma tō duré dama ti'ru, romhãiba, da te dasiwi 'manharĩ da, â hawi ropoto siwamnarĩ hãiba na, sib'ézé 'wapa na da te dasiwi wĩrĩ nherê, apã ĩhãiwa'utu hãiba na.

¹⁵Tawamhã romhãiba hã da te dasiwi 'manharĩ parimhã, ma tō 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ti'ai hawi ropoto pipa ma waproši, romhãiba ma, ĩpê'ézani te te tãma sômri da, mreme ré oto 're morĩ da, duré romhãiba ãma 're ĩdawata za'ra mono ō norĩ hã te te 're anhimroi mono da, ti'ai hawi ropoto pipa hã.

¹⁶Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tō te te da'awada'uri, da te dasima waproši za'ra da, ni'wam norĩ hã ĩsib'rata nhimire niwĩ da te sib'rata ui'ére za'ra mono da, duré ni'wam norĩ hã ĩ'uihãĩ mono na da te uihã ui'ére za'ra mono da. Tawamhã ma tō da te a'ui'ére tō, daro mono bâ 're ĩdahãimana za'ra mono hã, dama ĩwapu mono bâ duré dama ĩpire mono bâ, duré danhibro pese mono bâ, duré danhibrob'ō mono bâ, duré dapawa'ãbã ãna dawada'uri

zarina si da te dama 're ĩromhuri za'ra mono bâ, duré dawada'uri âna dasi'uihâ na 're ĩdahâimana za'ra mono bâ. Da'upsâtâ mono bâ ma tô da te da'ui'éré za'ra.

¹⁷ Tawamhâ danhib'rata ui'éré ô nherê, da'uihâ ui'éré ô nherê, da te 're rob'uipra waihu'u za'ra mono ô di. Duré da te 're rowede waihu'u za'ra mono ô di. Â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na da'uihâ ui'éré hâ, duré danhib'rata ui'éré hâ, ĩsisi za'ratazé hâ. Âne wa tô te awaihu'u, ĩnhotô 'rowim ne.

¹⁸ A norĩ wa'wa hâ ai'maiwaihu'u pese aba wamhâ, ma'âpé ĩsisi za'ratazéb ui'éré hâ 'maiwaihu'u aba, ĩwasu'uzé hâ. 666 na ĩsisi za'ratazé hâ danhisi za'ratazém na ĩsisi hâ te wasu'u.

14

'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwasété hawi te te ĩwa'âbâ za'ra norĩ nho're wasu'u

¹ Tawamhâ wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhâ, Pone'ërebâ hâ wa tô sabu, da te dasiwi ĩwĩrĩ hâ. Si'â na êtê 'râihâ nhisiwi te za. Duré 144 miu na dahâiba hâ te ĩsiré aimasam ni, ĩsisi na ĩ'uihâ ui'éré ré mono hâ, duré ĩmama nhisi na zama ĩ'uihâ ui'éré mono hâ.

² Tawamhâ wa tô duré wapa, hâiwa hawi ni'wai mreme hâ. Â'a'a 'râihâ ruru'u ne, ĩmreme hâ. Duré tâiwapsa'a za'êtê rârâ'â ruru'u ne, ĩmreme hâ. Rowamreme'wa, tinhimirowamremezém na te te 're ĩrowamreme za'ra mono ne, ĩmreme hâ.

³ Tawamhâ 144 miu na ĩhâiba za'ra norĩ hâ te danhib'apito simasisizém nho're asoré, maparane si'uiwa na ropoto na ĩhâiba norĩ nho'reb zama, duré dama ĩpire za'ra norĩ nho'reb zama. Tinho're ĩtém na te tinho're za'ra, dama ĩsa'rese'ô na. Â norĩ si 're ĩdanomro wasété mono zém hawi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwa'âbâ za'ra norĩ si te te waihu'u pese za'ra di, ĩsô're hâ.

⁴ Â norĩ hâ ma tô 're si'madâ'â pese za'ra, 're siwasété tô za'ra mono da, pi'ô na 're ĩdanhimisaihuri za'ra mono ô ne. Duré pi'ô za'rese'ô'wa 're ĩhâimana za'ra mono ne, ma tô 're si'madâ'â pese za'ra. Pone'ërebâ nhirâ zarina si ma tô 're nomro. Ta norĩ si ma tô 're ĩdanomro wasété mono zém hawi wa'âbâ za'ra. Ta norĩ hâ ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma sisômri na'rata za'ra, Pone'ërebâi ma zama.

⁵ Duré 're sadawa nhipese za'ra mono ô di. Duré ĩwasédé hâ sena na da te âma 're sa'ra waihu'u mono ô di, ĩwê na si 're hâimana za'ra mono wa.

Si'ubdatô hâiwa âma romhuri'wa norĩ nhimirowasu'uzé wasu'u

⁶ Tawamhâ wa tô duré 'madâ, hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hâ. Hâimo uptabi te 're wara. ĩwasu'uwê hâ te dama 'mahâ, ĩsi'utôrĩ'ô hâ, dapoto mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ ma, duré damreme sipo'ô mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ ma.

⁷ Âne te mreme 'râihâ na te te dama 'mahârâ:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ 're wazé pese za'ra wa'aba mono. Duré wê uptabi wa, âma 're aiwata uptabi za'ra wa'aba mono. Ma tô ĩwa waptârâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te da'âma ĩ'arowairébézéb u da hâ, uburê pese. Taha wa, te za Ropoto'wai âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa 'manharĩ'wai âma, duré ti'ai 'manharĩ'wai âma, duré â poré 'manharĩ'wai âma, duré ub're 'manharĩ'wai âma. — Âne te hâiwa âma romhuri'wa hâ te te dama hâiba 'ru 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ, âma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

⁸ Tawamhâ te duré ĩsâna'remhâ 're wara, hâiwa âma romhuri'wa hâ ĩhâiba amo hâ. Âne te duré ta hâ te te rob'mahârâ:

— Ma tô daré ai'utô. 'Ri nho'ômo za'êne hã ma tô daré ai'utô, Babironiza hã. Ma tô uprosi ni. Âsipãrĩ na si pi'ô hã 're ĩsai mono hã te za tihãiba amo norĩ ma ti'ru, ĩsiré te te âhuri wa, si'rã idi'iti pese za'ra da, ĩsiré. Tane ma tô Babironiza âma 're ĩdahâimana waseté za'ra mono norĩ hã te te 're dawada'uri za'ra daro mono bâ, da'rã idi'iti wa, siwa'ru 're ĩdanomro mono ne, ĩsine 're danomro waseté mono da. Taha wa, ma tô daré ai'utô, Babironiza hã. — Âne te hãiwa âma romhuri'wa ĩsãna'remhã te te rob'mahãrã.

⁹⁻¹⁰ Tawamhã si'ubdatô âma hãiwa âma romhuri'wa hã te duré 're wara, hãimo uptabi, maparane nhana're ĩwatobro hã. Âne te duré ta hã mreme 'rãihã na te te rob'mahãrã:

— Ni'wa hã â hawi ropoto siwamnarĩ âma 're wata mono wamhã, duré ĩhãiba 'manharĩ na romhãiba âma 're wata mono wamhã, duré ĩsisi na uihã ui'ére ré 're morĩ wamhã, duré sib'rata ui'ére ré 're morĩ wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimihãzé ĩpire uptabi hã te za te te 're sêpata. Ni'wa hã âzé te za dama ti'ru, â na ĩwazari'ô hã ĩsê pire uptabi hã te te hã'rêne da. Te te hã'rêne wamhã, ti'uihã idi'iti na, te za sêpata. Tane, ropoto siwamnarĩ âma 're ĩwata za'ra mono norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimihãzé ĩpipa uptabi hã te za te te 're sêpata za'êtê uptabi za'ra, tâma wê'ô pese za'ra wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma hã. Unhama ro'o na te za te te 're robzêpata za'ra, êtê ro'o nhizédé uzé pire na, ĩsi'utô'r'ô na. 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, hãiwa âma romhuri'wa norĩ nho'a, te za te te 're robzêpata za'êtê za'ra, Pone'êrebã nho'a zama.

¹¹ Tawamhã unhama ro'o nhizé hã te te âma 're ĩrobzêpata za'ra mono nhizé hã te ône u'âsi 're sizédé 'rãti u'âsi, hãimo. Unhama ro hã ro'o nhimizazãri waihu'u ô di, â hawi ropoto siwamnarĩ âma 're ĩwata za'ra mono norĩ ma hã, duré ĩhãiba 'manharĩ na romhãiba âma 're ĩwata za'ra mono norĩ ma hã, duré ĩsisi na ĩ'ui'ére za'ra norĩ ma hã. Ône u'âsi te â norĩ hã robzêpata wi 're wairébé waihu'u mono ãna, te te 're robzêpata u'âsi za'ra. — Âne te si'ubdatô âma hãiwa âma romhuri'wa hã te te rob'mahãrã.

Âne ĩnhotô 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hã, duré te ĩ'awapari mono hã.

¹² Âne hã za 're romhãimana mono dá'âsina, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhĩb'a'uwê hã sipizari ãna 're hãimana nhĩptete za'ra, ĩsimiroti te te 're ĩwapari pese za'ra mono hã, Zezusihĩ âma si 're ĩnomro mono hã.

¹³ Tawamhã wa tô duré wapa, hãiwa hawi ni'wai mreme hã. Âne te ĩma ti'ru:

— Ma'ápé, âne âma rob'ui'ére: “Âhãna te ĩwaihu'uzém hawi, ni'wam norĩ hã Wanhĩb'apito ma, te te 're romhuri zawéré za'ra mono ré, 're dá'â za'ra mono wamhã, tâma 're rowê uptabi za'ra mono di za.”

Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono pê'êzani hã ma âma saze, timreme na. Âne ma âma saze: “Tane tô. Tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za tô. Simi'ê na tĩnhimĩromhuri wê ré, te za hãiwa u ĩrê 're sisisi. Taha wa, te za oto romhuri na tisiwasudu hã sahãri za'ra.” Âne 'Re ĩhãimana u'âsi mono pê'êzani te te âma ĩsazézé hã. Âne te za âma ĩrob'ui'é. — Âne ma tô ĩma ti'ru, te âma rob'ui'ére da.

Ti'ai âma roptehãrizém na, âma ĩsimiré'ézé wasu'u

¹⁴ Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'hã wamhã, hãiwa'a hã te za. ĩsisiwimhã aibã hã te nhamra, ti'ai âma dasiré ĩpodo hã êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ na 'rãzaza ré. Roptehãrizéb ré zama te nhamra, ĩ'wa pese ré.

¹⁵ Tawamhã hãiwa âma romhuri'wa hã ĩhãiba amo hã ma tô hãiwa âma 'Re ĩhãimana u'âsi mono 're ĩsãmra mono zém hawi watobro, 'ri 'rãihã hawi.

Watobro wamhã, te mreme 'rãihã na 'mahã, hãiwa'a na ãsãmra hã. ãne te 'mahã:

– Ti'ai ãma daro mono bã ma tã rob'rãi're pese. Ma tã ãwa waptãrã, ãroptehãri mono zãb da hã. Taha wa, ma'ãpã roptehãri mono, asimiroptehãrizã na. – ãne ma tã hãiwa ãma romhuri'wa hã tãma ti'ru, ãma ãromnhimiri'ãzã na, rob'rãsutuzã na hã. Ti'ai ãma 're ãdahãimana za'ra mono nori ubumrozã hã te wasu'u, roptehãrizã hã.

¹⁶ Tawamhã hãiwa'a na ãsãmra hã ma tã te te roptehãri tã, daro mono bã tinhimiroptehãrizã na.

¹⁷ Tawamhã wa tã durã 'madã, hãiwa ãma romhuri'wa hã aimawi hã. Hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono 're ãsãmra mono zãm hawi ma durã watobro, 'ri 'rãihã hawi. Roptehãrizã hã te durã ta hã 're ti'ã, tinhãb'rata.

¹⁸ Tawamhã ma tã durã hãiwa ãma romhuri'wa aimawi hã watobro, wedeza ne hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzã nomrizã hawi. Ta hã wedeza ne na unhama 'madã'ã'wa. Ta hã roptehãrizã te te 're ãrã'ãri hã te 'mahã. ãne te 'mahã:

– Ma'ãpã, uwa 'ru 'rã hã anhimizuhãri mono, daro mono bã 're ãsimnhatã mono hã. Asimiroptehãrizã na te za oto ã'anhimizuhãri mo, 'rã prãdu mono wa. – ãne te tãma ti'ru.

¹⁹ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tã te te anhimizuhãri tã, uwa 'ru 'rã hã daro mono bã, ti'ai ãma hã. Te te anhimizuhãri mono wamhã, ma tã te te anhamra ãtã're 're, ãwa'u zã, dapara na da te 're ãwati za'ra mono zãb 're.

²⁰ Tawamhã uwa 'ru 'rã, ãtã're 're te te anhamra mono wamhã, ma tã a'rãiwati, ãwa'u zã. 'Ri nho'õmo nhiti da te 're ãwati za'ra mono zãb 're, ma tã a'rãiwati. Te te awati wamhã, dawapru na ãwa'u hã tawamhã, ma tã puru, ãtãzãpu'u hawi. Pu'u wamhã, ã wara tete ne te tipraba, dawapru na ãwa'u hã. 300 na ti'ai pibuzãb zarina te tipraba, dawapru hã. Durã misi ãpibuzã wãiwa, ma ti'ã'masisi hãimo, ã 'rehã prã na. ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono, 're ãdahãimana wasãtã za'ra mono nori ahãrizã na ãma ãsimiri'ãzã hã.

ãne ãnhotã 'rowim ne, te ã'azãbi mono hã, durã te ã'awapari mono hã, za ãromhãimana mono zã na hã.

15

7 na hãiwa ãma romhuri'wa nori hã, oru 'manharã na u'awi rã ãsimasãbzã wasu'u

¹ Tawamhã wa tã durã marã hã sabu, hãiwa nhirõtã na dama ãsa'resã'õ hã ãma 're ãdatob'uzu za'ra mono hã. Hãiwa ãma romhuri'wa nori hã 7 na te aimasa. Ta nori ma, ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã pisutu, 7 na rob'manharã pipa mono hã, ãrãme ma te te dama 're rob'manharã za'ra mono da. ã nori hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimi'ahãrizãb 'rãsudu, te wasu'u.

² Tawamhã wa tã durã sabu, ã porã ne hã. Simhi ãsarob'a uptabi ne hã ã hã, unhama ro'o na ãwazari rã hã.

Tawamhã wa tã durã sabu, ã hawi ropoto siwamnarã ãma te te ãma ã'ai'utã za'ra nori hã, tã õhã ãma 're ãwata za'ra mono õ nori hã. Taha nhisi hã danhisi za'ratazã na ãsisi hã. ãhãiba na romhãiba ãma te te ã'ai'utã za'ra nori hã wa tã durã sabu za'ra. Ta nori hã te aimasa, simhi ãsarob'a ne ã porã zarob'a 'rata. Rowamremezãb rã te aimasa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãsõmri za'ra rã.

³ Te durã tizadawa'a'a, Mozãsihi nho'rezã na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa nho'rezã na, Ezitu hawi ãsib'a'uwã nori, 'Re ãhãimana u'ãsi mono

te te dawī īsō'reptu za'ra zém na. Te duré tizadawa'a'a, Pone'ērebâ te te 're ĩda'anho'reptui mono zém na. Āne te āma tizadawa'a'a:

“Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, aiwaihu'u pese uptabi di.

'Re ĩ'ab'manharĩ mono zé hã wē uptabi di.

A hã daro mono bâ uburé pese Danhib'apito.

Tô sena uptabi na si te dama 're ĩ'aroti wē uptabi mo. Upai āna, te duré 're ĩda'ab'madâ'â wē mo.

⁴ Wanhīb'apito, dama aipire uptabi wa, te da te dasiwi 're aiwazé.

Uburé pese, te da te 're aiwasu'u wē za'ra, danhipai u pese, aiwē uptabi wa.

Aiwétési tô sena aiwē uptabi hã.

Daro mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã te za we ai'āma 're dawata u'âsi za'ra, upai āna dama 're ĩ'arob'manharĩ wē mono zé hã da te 're 'madâ'â za'ra mono wa.”

Āne te tizadawa'a'a, â hawi ropoto siwamnarĩ āma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã.

⁵ Taha parimhã, wa tô duré sabu, hãiwa āma 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé hã, 'ri paramhã 'ri 're wa'wa āma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsāmra mono zé hã. Ni'wa hã ma tô 'ridawa hã 'ridawa.

⁶ Tawamhã ni'wa te te 'ridawa wamhã, ma tô 7 na hãiwa āma romhuri'wa norĩ hã tô ô norĩ hã wairé 'ri para hawi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu za'ra norĩ hã rob'manharĩ pipa na te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da. Uza hãirã ré ĩhã si'ubuzi ré ma wairé, duré êtē'ubuzi pré oru 'manharĩ na sô'utu wa'rãmi ré.

⁷ Tawamhã maparane si'uiwa na, ropoto na ĩhãiba norĩ siré hã misi ma tô 7 na hãiwa āma romhuri'wa norĩ ma sômri za'ra, oru 'manharĩ na u'awi hã, 7 na ĩhãiba za'ra hã. U'awi hã uwa 'ru 'rãi wa'u ĩsé pire ré hã. Uwa 'ru 'rãi wa'u ĩsé pire hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiházé, te wasu'u.

⁸ Tawamhã hãiwa āma 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb 'remhã ma tô romnhizé hã rob'utó, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowa'a za'ētē hawimhã. Tawamhã 'ri para u 're danhisisi waihu'u mono ô di za, a'â. 7 na rob'manharĩ pipa na hãiwa āma romhuri'wa norĩ te te dama 're rob'manharĩ rãsutu za'ra mono parip si, te za 're danhisisi.

Āne ĩnhotô 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hã, duré te ĩ'awapari mono hã, za ĩromhâimana mono zém na hã.

16

U'awi 're, uwa 'ru 'rãi wa'u ĩsé na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, 7 na te te dama ĩrob'manharĩ pipa mono zé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré wapa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme hã, ĩmreme 'rãihã hã hãiwa āma, āma 're ĩdawata za'ra mono zém hawi. 7 na hãiwa āma tâma ĩromhuri'wa norĩ ma, te rob'ru za'ra. Āne te tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rúi wa'aba ti'ai u, 7 na u'awi hawi ĩnhimiházé hã sa'wari za'ra wa'aba mono da. — Āne te tâma rob'ru za'ra.

² Tawamhã hãiwa āma romhuri'wa hã ĩmorĩ'rata uimrehēne ma tô mo, ti'ai u. Tinhi'u'awi wamhã, ma tô te te sa'wari ti'ai wa, daro mono bâ. Te te sa'wari mono wamhã, ma tô da'wa're ĩwasété uptabi hã duré ĩsé uptabi hã te te daduri, â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ĩ'ui'éré ré mono norĩ hã, ĩhãiba 'manharĩ na romhãiba āma 're ĩwata za'ra mono norĩ hã.

³ Tawamhã ĩmorĩ'rata nhana'remhã ma tô duré hãiwa āma romhuri'wa hã tinhi'u'awi wamhã, te te sa'wari âi ba, â poré mono bâ. Te te sa'wari mono

wamhã, ma âwapru, â poré mono bâ. Adâ'â wapru si'u'êtê ne na, ma te te âwapru. Ma tô duré si'utôri, â 'rowi uburé pese 're ïnomro mono hã.

⁴Tawamhã si'ubdatô âma hãiwa âma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã, te te sa'wari, âi ba, panho'ômo mono bâ, duré ub're mono bâ. Te te sa'wari mono wamhã, ma duré âwapru.

⁵Tawamhã wa tô wapa, hãiwa âma romhuri'wa hã, â mono bâ, â 'madâ'â'wa hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma te tiwata, âne:

— A hã tô sena te marĩ na upai âna ï'uwaibaba si dama 're ï'arowairébé mo. A hã 're aiwasété mono ô. Marĩ ô ré hã te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utôri waihu'u ô di. Ône u'âsi te 're aihâimana mo.

⁶'Re ïdanomro wasété mono norĩ hã ma tô asib'a'uwê norĩ te te 're simro, asadawa wasu'u'wa norĩ zama. Ma tô te te 're wapru pu'u za'ra. Taha wa, ma tô ïwa'rãmi dawapru hã tâma ï'anhomri mo, ôhõ si da te 're âhuri mono da. ïbãre ma tô rowasédé hã sô tiwatobro za'ra tô. — Âne te âma tiwata, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma, ïsimi'manharizém na.

⁷Tawamhã wa tô duré wapa ni'wai mre me hã, wedeza ne hawi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzê nomrizém hawi. Te duré 'Re ïhâimana u'âsi mono âma tiwata, âne:

— Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ïhâimana u'âsi mono, tô sena aiwaihu'u pese uptabi di. Marĩ na upai âna te ï'uwaibaba si dama 're ï'arowairébé mo, sena na. — Âne te âma tiwata.

⁸Taha pari, hãiwa âma romhuri'wa hã maparane si'uiwa na âma ma tô duré ta hã tinhi'u'awi wamhã sa'wa, bâtâ nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô titômo wa'ro pese. Taha wa, ma tô te te dahâiba zata, bâtâ tômo wa'ro zé pire hã.

⁹Ma tô te te dahâpré pese. Tawamhã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã 'ruiwapti za'ra ni, rob'manharĩ pipazém na te te dazada âma 're rowairébé mono wa. Tane nherê, dawasété wi dasipizari za'ra ô di. Duré siptete uptabi nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra mono ô di.

¹⁰⁻¹¹Tawamhã ïmrotô âma hã ma tô hãiwa âma romhuri'wa hã tinhi'u'awi wamhã sa'wa, ropoto siwamnarĩ â hawi ïwatobro simasisizém nhisiwi, danhib'apito simasisizém ne nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô robra hã watobro, ropoto siwamnarĩ nhimi'madâ'â norĩ, 're ïhâimana za'ra mono zéb âma. Tame te dahâzé hã sépata za'êtê za'ra ni. Dahâzé te, te da'wa na 're dasisoto ubu'iti za'ra. Tawamhã te duré 'Re ïhâimana u'âsi mono âma wasété uptabi za'ra ni, hãiwa âma 're ïsãmra mono âma, dahâzé da te sépata za'êtê za'ra 'ru te, da'wa're te te daduri mono 'ru te zama. Tane nherê, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono ô di.

¹²Tawamhã ïmropâ âma hãiwa âma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã sa'wa, Eprati na panho'ômo za'êtê nhisi nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô ti'â'ré. Bâtâ pusizém hawi darob amoi hawimhã dama ïpire norĩ hã, tisiré da'wapéi'wa norĩ zama â 'ré na te te saprĩ za'ra da, ma tô ti'â'ré.

¹³Tawamhã wa tô duré sabu, si'ubdatô wa'uburé norĩ hã, ïwasété norĩ hã. Uti hãiba ne ïhãiba za'ra hã. Ropoto siwamnarĩ zadai're mono hawi, ma tô misi si wairé, ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hãiba za'êtê zadai're hawi, duré â hawi ropoto siwamnarĩ zadai're hawi, duré ti'ai hawi ropoto pipa zadai're hawi. Ti'ai hawi ropoto pipa hã, ta hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ô 'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisutu newa sadawa nhipese na te te 're ïda'a'rãmi mono.

¹⁴Ta norĩ hã si'ubdatô wa'uburé norĩ hã simiromhõsi waihu'u pese za'ra di. Ta norĩ hã niwamhã te za ropé daro mono bâ, dama ïpire za'ra mono zô,

da'wapéi'wa norĩ zô zama te te ubumroi mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi 'wapé da. Ā hã bâdâ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisudu, danhipai u bâdâ ìpire hã.

¹⁵ Tawamhã âne danhotô 'rowim ne, da te 're ìrosawêrê za'ra mono ne, te azabui mono ré, wa tô Zezusihi mreme hã wapa, tizazei'wa norĩ te te ìpo're pu'uzé hã. Āne te tinha: "Ma'âpé, aipo're pu'u za'ra wa'aba. Īsimisaihuri zô 're danhimipari za'ra mono ô nherê, danhorôwa u 're ìsisisi mono ne, wa za wei mo apâ. Āté ni'wa hã tisiwadi zô simipari wamhã, sôtô âna te za sô rob'madâ'â u'âsi. Tawamhã ì'uza hã te za ì'rata nomro 'râwi, ìsiwadi hã we ìtême wisi wa, si'aba'rê na te te sisada âri su'u da, âma si'uza da. Tane asimiza'rese sina, ìzô 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ìmorĩ wamhã, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ni'wa hã datômo nho'a ai'urêwi 're morĩ wa, 're ìsisé za'ra mono ne, ìma aséb za'ra wa'aba tô da, asimiza'rese sina ìzô 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ìmorĩ wamhã, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za." Āne Zezusihi nhimiroti hã.

¹⁶ Tawamhã wa'uburé norĩ hã ma tô oto ubumro, dama ìpire za'ra norĩ hã, dama ìpire norĩ siré, da'wapéi'wa norĩ zama. Amadedo na zudezu norĩ mreme na romnhisi âma ma ubumro.

¹⁷ Tawamhã da'râirême hã 7 âma hâiwa âma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã sa'wa, hâiwa nho're 're ìromhâimana mono nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb 're, danhib'apito simasisizém hawi te tinha, mreme 'râihã na:

— Tâibã za oto. Ā hã, da'râsutu'wa. — Āne te tinha.

¹⁸ Tawamhã tâiwapsa hã ma tô watobro, tâirârâ'ã zama, tâsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tô duré sãsã'ã, sa'êtê uptabi. Niwamhã âne hã 'maiwatobro ô di, dapoto na'rata hawimhã, ti'a sãsã hã.

¹⁹ Tawamhã Babironiza na 'ri nho'ômo za'êtê nhisi âma, ma ti'a sãsã'ã na ti'a sipo'o. Si'ubdatô ma tô âma aiwã. Āne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhimihâiri pipa zém na te te dama arob'manharĩ, Babironiza âma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma. 'Re ìdahâimana wasété za'ra mono zé hã tiwi simani ô di. Taha wa, uwa 'ru 'râi wa'u ìsé pire hã da te 're huri mono wa, da te 're ìsépata za'ra mono ne, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã da te 're sépata za'ra. Duré daro mono bâ 'ri nho'ômo mono bâ ma duré ropsisa'wari. Uburé ma ropsi'utôri pese, 'ri nho'ômo mono bâ.

²⁰ Rob'rê za'iti zama ma uburé pese sisa'wari. Ā si ma tô te te sina sinarĩ. Duré êtê 'râihã 're ìsimasa mono zama ma rere'e, uburé pese.

²¹ Duré tâzã hã ìsa'êtê uptabi hã ma danhisiwi sisa'wari. Ìnhama pibuzé hã 35 na. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhimirob'manharĩ pipa uptabi na te te dama rob'manharĩ 'ru te, te âma wasété za'ra ni.

Āne ìnhotô 'rowim ne, te ì'azabui mono hã, duré te ì'awapari mono hã, za ìromhâimana mono zém na hã.

17

Pi'ôï wasété wasu'u

¹ Tawamhã 7 na hâiwa âma romhuri'wa norĩ siré hã ma tô we ìtême 'maimo, u'awi ré norĩ siré hã. Tawamhã te ìzatô, âne:

— We ìsiré aimorĩ, Babironiza na 'ri nho'ômo za'êtê nhisi âma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìrob'manharĩ pipa zé hã sabu da. Panho'ômo si'rutu 'rata, te 'ri nho'ômo za'êne hã 're hâimana. Pi'ôï

wasédé ĩmro'õ hã aibã zô si te te 're ĩrowasutu mono ne, te Babironiza ãma hã 're dahãimana wasété uptabi za'ra.

² Aibã hã pi'õi hãimana wasété na 're ĩhãimana wasété mono ne, ma tã daro mono bã danhib'apito norĩ hã dama ĩpire za'ra hã Babironiza ãma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ siré 're wasété uptabi za'ra. Ázé nhĩpãrĩ para da'uihã idi'iti zarina, da te 're ĩrobzanhamri za'ra mono ne, tane ma tã daro mono bã Babironiza ãma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ siré, 're dahãimana to za'ra, dawasété na. — Áne ma tã ĩma waihu'u, pi'õ ĩwasété na ãma ĩsimiré'ézém na hã. Pi'õ ĩwasédé hã timro upana aibã aimawi zô si te te 're ĩrowasutu mono hã, Babironiza ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã marĩ ĩwasété zô, da te 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono norĩ, te wasu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana.

³ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ézani hã ma tã duré ĩ'uihã pi'ra. Te te ĩ'uihã pi'rai wa, wa tã duré aimawi ĩhãiba. Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tã ĩzaprõ, a'ubuni u, supara'ré u. Tame pi'õ hã wa tã sabu. Ropoto siwamnarĩ pré nhisiwi, te nhamra. Ta hã ropoto siwamnarĩ hã ĩhãiba na hã rob'ui'ére. Rob'ui'ére hã ma hãiba'utõ. Aiwa 'Re ĩhãimana u'ãsi mono newa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wamri na, ĩsiwaptêrê ui'ére wasédé hã. Duré 7 na ĩ'rã hã, ta hã. Duré ĩ'u hã 10 na. Taha hãiba nhisiwi, te pi'õ nhamra.

⁴ Pi'õi uza hã ĩhãpré pese na ĩ'uza hã, duré ĩhã'uzé dá'ã na, uburé da'uza wamri nhĩpai u, ĩwa'ãbã za'ene hã. Uburé marĩ hã tisipesezé hã ĩwa'ãbã za'etê mono bã te te si'ãma ĩ'aza'ra mono ré, te nhamra, oru 'manharĩ ré, duré etê'ubuzi 'manharĩ ré, duré a'é tãmo wawê ne ĩtob'a 'manharĩ ré, ĩwa'ãbã za'etê ré. Hãsizé hã oru 'manharĩ na ĩ'manharĩ hã te duré 're ti'ã tinhib'rata, uwa 'rãĩ wa'u ĩsé pire ré hã. Uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé hã pi'õ ĩpo're'õ siwamnarĩ hãimanazé, te wasu'u. Aibã na 're ĩhãimana siwamnarĩ u'ãsi mono zé, te wasu'u.

⁵ Duré pi'õi uihã na rob'ui'ére hã dama ĩwaihu'u'õ na ĩwamrizé hã, ãma ĩsimiré'ézém na hã. Áne ĩwamrizé hã, ĩmorĩ'rada hã: Babironiza na 'ri nho'õmo za'etê na. Duré daro mono bã dawasété 'ru na'rata 'wa na, ĩwamrizéb amo hã. Duré ĩwamrizéb amo hã pi'õi wasété norĩ na na, ĩwamrizéb amo hã, ĩsine aibã na 're hãimana wasété za'ra mono da, pi'õ norĩ te te 're wada'uri za'ra mono wa.

⁶ Tawamhã ã hã pi'õ hã wa duré 'madã, apã. Da'uihã idi'iti wa, dato sina da te 're ĩrobzanhamri za'ra mono ne, te pi'õ hã robzanha. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwê, ĩsadawa para, da te 're simroi mono wê te, te 're to, pi'õ hã. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ sipizari ãna, Zezusi te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're simroi mono wê te, te pi'õ hã 're to.

Tawamhã pi'õi hã te 'madã'ã wamhã, wa ãma ĩtob'uzu, ĩma sa'rese õ wa.

⁷ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã te ĩzadana, ãne:

— E marĩ da, ma tã ãma atob'uzu. E waihu'u ã bã. Waihu'u õ wa, wa za oto aima hãiré, pi'õi hãimanazé hã dama ĩsa'rese'õ hã. Duré ã hawi ropoto siwamnarĩ hãimanazé hã wa za duré aima hãiré, ĩsisiwi pi'õ ĩsãmra hãimanazé hã, 7 na ĩ'rãĩ ré hã, duré 10 na ĩ'õmo ré hã.

⁸ Ā hã ã hawi ropoto siwamnarĩ hã ĩ'madã hã ĩhãiba ré hã aré. Tane nherê, ãhãna hãiba ré, hãimana õ di a'ã. Tane nherê, te za romhutu na hãiba ré watobro, ab're 'rehã hawi. Watobro wamhã, niwapsi te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã uprosi. Taha õ ré, aré dá'ã nherê, hãiba ré ab're 'rehã hawi watobro wa, te za da te 'madã'ã za'ra sina ãma tatob'uzu za'ra ni, ti'ai ãma daro mono bã 're ĩdahãimana za'ra mono hã. Ropoto na'rata hawimhã, ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã danhisi hã a'ui'ére ĩbaihã na, za ĩ'rata rowê na 're ĩdahãimana

u'âsi za'ra mono norĩ nhisi hã. Tawamhã ìbaihã na Ìsisi Ìsimi'wara ò norĩ hã te za ãma tatob'uzu za'ra ni, ropoto siwamnarĩ ãma hã.

9 — Ì hã te aima ìhãiré hã ni'wa hã simirosa'rata nhiptete uptabi wapsi, te za waihu'u. Ì hã 7 na ì'rã za'ra hã 7 na ètè 'ràihã mono hã te wasu'u, pi'ò, ìhãiba nhisiwi Ìsãmra za'ra hã. Duré 7 na dama roti'wa norĩ hã te wasu'u za'ra.

10 7 na ìhãiba za'ra hã ma tò ìmrotò na siparabãsi nasi ai'ré za'ra, da'madã'ã hawi. Ta norĩ za'u ha te oto misi te te 're da'ab'madã'ã. Duré ìhãiba amo, da'rãsutu'wa hã zahadu sébré ò di, da'madã'ã'wa da hã. Sébré wamhã, tò sena te za te 're da'ab'madã'ã hutu.

11 Da'madã'ã'wa norĩ hã uburé sisarina wairébé parip si, te za ropoto siwamnarĩ ã hawi ìwatobro hã àzé, te te 're da'madã'ã mono da, aré hãiba ré nheré, idã hã. 8 ãma te za àzé daza'u, te te 're da'madã'ã mono da. Ta hã te za niwapsi 'Re ìhãimana u'âsi mono hã uprosi.

12 — Tawamhã duré ã hawi ropoto siwamnarĩ u hã 10 na ì'madã'ã za'ra hã, 10 na dama ìpire za'ra norĩ hã te wasu'u, da'madã'ã'wa na zahadu te te ãma Ìsãna'rata za'ra ò hã. Niwapsi te za tãma waprozi za'ra ni, ã hawi ropoto siwamnarĩ siré te te 're da'madã'ã hutu za'ra mono da.

13 Ì norĩ hã misi haré simisutu Ìsimiroti za'ra hã za, marĩ 'manharĩ da hã. Taha wa, te za simisutu tãma sisòmri za'ra, ã hawi ropoto siwamnarĩ ma hã, ìsadawa para te te 're da'madã'ã za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da.

14 Te za duré ropoto siwamnarĩ siré siwi 'wapé, Pone'ërebã hã. Tane nheré, te za Pone'ërebã hã ãma ai'uté za'ra. Ta hã Pone'ërebã hã danhipai u Uburé Danhib'apito uptabi na 're hãimana mono wa, duré danhipai u dama pire na 're hãimana mono wa, te za ãma ai'uté za'ra. Ni'wam norĩ hã Ìsirã zarina si 're nomro mono da, Pone'ërebã te te 're ì'apisutu mono norĩ hã, duré simi'è na òhò ãma si 're ìnomro mono norĩ hã, ta norĩ hã te za Pone'ërebã siré ãma ai'uté za'ra, ropoto siwamnarĩ norĩ ãma hã. — Ìne te hãiwa ãma romhuri'wa hã ìma rowasu'u.

15 Tawamhã te duré ìma tinha, ãne:

— Ì pa nho'òmo si'rudu hã ì'madã hã pi'ò'i wasédé Ìsisiwi Ìsãmra hã, daro mono bã, damreme sipo'o mono bã 're ìdahãimana za'ra mono, te wasu'u, ã pa nho'u hã.

16-17 'Re ìhãimana u'âsi mono hã te za pisutu za'ra, 10 na dama ìpire za'ra norĩ hã, 'Re ìhãimana u'âsi mono te te sima ìpisutuzéb zarina, misi haré simisutu te te 're rosa'rata za'ra mono da, duré ropoto siwamnarĩ ma sisòmri za'ra wa, ìsapari te te 're romhuri za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da. 'Re ìhãimana u'âsi mono hã tinhimiropisudu hã romnhowa te te ì'aza'ra mono hã za te te ãma ì'a'uwaimrami mono zéb u, te za ropoto siwamnarĩ zapari te te 're da'madã'ã 'rãsutu za'ra.

Taha wa, ropoto siwamnarĩ ì'madã hã ì'òmo norĩ me hã te za ã pi'ò'i wasédé hã siwi 'ruiwapa. Tawamhã pi'ò'i wi, te za rob'ubumro za'ra, ai'uréwi hãimana da. Te za duré ìnhi hã siwi ti'rè. Te za duré siwi uprosi, unhama na. Ìne te za Babironiza ãma hã 're dasi'utòrĩ.

18 — Duré ã pi'ò ì'madã hã ã 'ri nho'òmo za'ène hã te wasu'u, dama ìsa'rese za'ène hã. Ì 'ri nho'òmo ãma danhib'apito hã dama ìpire hã, daro mono bã dama ìpire mono nhipai u 're ìhãimana mono. Ò norĩ hã te te 're ì'awada'uri mono. — Ìne ma tò hãiwa ãma romhuri'wa hã ìma rowasu'u 'rãsutu. Za ìromhãimana mono zém na ma tò ìma romhãiré, romnhimiré'ézém na hã.

18

Babironiza hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ï'uprosizé wasu'u

¹ Taha pari, wa tô duré 'madâ, hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã aimawi hã. Hâiwa hawi te wei mo, Ìsimiwada'uri pire hã. Ìnhâiba hã te rowa'a za'êtê. Uburé daro mono bâ te sina rowa'a.

² Tawamhã mreme 'râihã na te 'mahã. Âne te 'mahã:

— Babironiza hã dahu nho'u dama Ìsa'rese za'êne hã ma tô daré ai'utô. Ma tô uprosi ni. Ahâ uptabi na te oto ìwasété nori hã Ìwa 're hâimana za'ra, wa'uburé nori hã. Sipahutu nori zama, duré si'ômo nori zama te oto ahâ uptabi na Ìwa 're hâimana za'ra, uburé si ìwasété nori hã.

³ Ìwa 're Ìdahâimana wasété za'ra mono nori hã ma tô aré te te 're dawada'uri wasété za'ra, daro mono bâ 're Ìdahâimana za'ra mono nori hã Ìsiré 're dahâimana wasété uptabi za'ra mono da, da'rã idi'iti wa, siwa'ru 're Ìdanomro mono ne. Da te âma 're sasôMRI za'ra mono wa, ma tô Ìsine 're Ìdanomro wasété. Ma tô duré daro mono bâ danhib'apito nori hã dama Ìpire za'ra hã siré 're wasété uptabi za'ra. Aibã hã timro upana pi'ô aimawi zô si te te 're Ìrowasutu za'ra mono ne, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono upana, marï ìwasété zô si da te 're rob'ruiwapari za'ra. Duré Babironiza âma marï zô si, da te 're Ìrob'ruiwapari za'êtê uptabi za'ra mono zarina, ma tô marï hã da te 're uipra za'êtê uptabi za'ra, siwa'ru. Taha na da te tiwi 're Ìrob'uipra za'ra mono zém na, ma tô daro mono bâ dama rowede'wa nori hã 're sisibro pese uptabi za'ra. Âne wa, ma oto Babironiza hã ai'utô. — Âne te 'mahã, hâiwa âma romhuri'wa hã.

⁴ Tawamhã wa tô duré wapa, damreme hâiba amo hã hâiwa hawi te te Ìnharï hã. Âne te tinha:

— Ìnhib'a'uwê nori, ma'âpê ta hawi aiwairébé aba, 'ri nho'ômo za'êtê hawi, dasine 're aiwasété tô za'ra wa'aba mono da, duré dawasété nori hã za te te 're Ìrobzépata za'ra mono nori zu, 're robzépata tô za'ra wa'aba mono da.

⁵ Marï hã da te 're Ìsibu 'râihã za'ra mono ne, ma tô Babironiza âma 're Ìdawasété za'ra mono zé hã tinhibu 'râihã uptabi, hâiwa u. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô âma sipo're pu'u, Babironiza âma 're Ìdawasété uptabi za'ra mono zéb âma.

Âne wa tô wapa, hâiwa hawi damreme hã.

⁶ Tawamhã te duré tinha, hâiwa âma romhuri'wa nori ma:

— Ma'âpê Babironiza âma 're Ìdahâimana za'ra mono nori ma, tâma âma wa'râmi za'ra wa'aba asa, aiwab da, Ìnhib'a'uwê nori ma, te te 're Ìrob'manharï za'ra mono ne. Ta nori nhimirob'manharizéb zarina ma tô Ìnhib'a'uwê nori hã te te 're robzépata za'êtê za'ra. Taha wa, Ìnhib'a'uwê nori ma, te te tâma 're Ìrob'manharï za'ra mono zém nhipai u, te za tâma âma iwa'râmi za'ra wa'wa, Babironiza âma 're Ìdahâimana za'ra mono nori ma, Ìsipai u te te 're robzépata za'êtê za'ra mono da.

⁷ Ta nori hã ma tô sina 're wata pese za'ra. Tinhimirosa'rata wasété zarina ma tô sina 're hâimana wasété uptabi za'ra. 'Re ìhâimana wasété za'ra mono zarina, te za aiwa tâma 're Ìrob'manharï wasété za'ra wa'aba mo, te te 're robzépata za'êtê za'ra mono da, duré tiwi 're robzei'ô pese za'ra mono da. Tawamhã pi'ô te nasi si'âma tinha: Wa hã dama Ìpire na, wa 're Ìnhamra. Duré Ìmotô hã timro zô 're Ìsiwa'ô za'ra mono ne, 're ìhâimana mono ô di. Ìsiré nori hã ahâ uptabi di. Niwamhã Ìwi robzei'ô

waihu'u õ di za. ãne te pi'õ hã si'ãma nasi tinha, Babironiza ãma 're ìdahâimana za'ra mono nori ãma ìsimiré hã.

8 ãne te te nasi si'ãma nharĩ wa, te za niwapsi rob'manharĩ pipa hã båtã na õne haré sô watobro, dahâzé hã, duré dadã'ázé hã, duré mra hã. Tawamhã uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ìhâimana u'ãsi mono hã ìwasédé te te ãma ìhiri hã waihu'u pese uptabi wa, te za uprosi unhamã na, pi'õ hã.

ãne te ni'wa hã pi'õ na ãma simiré'é, Babironiza ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono nori ãma hã.

9 Tawamhã daro mono bâ danhib'apito nori hã dama ìpire za'ra nori hã ã pi'õ na 're ìhâimana wasété za'ra mono nori hã pi'õ ìzata nhizé te te sãmri za'ra wamhã, te za ãma aiwa'õ za'ra.

10 Tawamhã pi'õ te te ìrobzépata pipa te, te za romhã na aimasa. ãne te za ìpibu ma 're sadari za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tã asô tiwatobro 'wa, Babironiza ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Ropipa uptabi di. Misi båtã na ma ropipa uptabi hã õne haré asô tiwatobro 'wa, 'ri nho'õmo za'ëté ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Taha na ma tã ìrobzépata za'ëté za'ra wa'wa. — ãne te za dama ìpire za'ra nori hã ãma tipê'êzé za'ra.

11 Tawamhã daro mono bâ roptede'wa nori hã dama rowede'wa nori hã te za duré sô ti'ry'ry. Te za sô aiwa'õ za'ra, ni'wa hã za oto te te tiwi 're rob'uipra za'ra mono dai õ wa.

12 ãne rowede'wa nori wi, aré da te 're ì'uipra za'ra mono hã; êtê'ubuzi pré oru hã, duré êtê'ubuzi'a prata hã, duré êtê'ubuzi ìwa'âbã za'ëté upsâtã mono bâ, duré a'é tãmo wawê ne ìtob'a 'manharĩ hã, ìwa'âbã za'êne hã. ãne duré, rowede'wa nori wi, aré da te 're ì'uipra za'ra mono hã; zazahã ìhã wê uptabi 'manharĩ hã, ìhã prépe hã duré ìhã uzétã hã ìwa'âbã za'êne hã. Duré wede hã ìwa'âbã za'ëté upsâtã mono bâ, te te dama 're wede za'ra aré, duré wede wa'âbã za'ëté 'manharĩ mono hã, duré uhã nhisi'reti 'wa'ratahi 'manharĩ mono hã, duré ìsi'uwazi waipo pré 'manharĩ mono hã, duré ìsi'uwazi tete 'manharĩ mono hã, duré êtê su'u rã 'manharĩ mono hã.

13 ãne duré, rowede'wa nori wi, aré da te 're ì'uipra za'ra mono hã; wedewa'u zadaze upsâtã mono bâ, dasai warĩrízéb da hã, duré 'ri 're zadazezéb da hã, duré dasihãiba'u'rézéb da hã, wedewa'u zadaze ìwa'âbã za'ëté mono hã. ã hã rowede'wa nori wi, aré da te 're ì'uipra za'ra mono hã; uwa 'ru 'rã wa'u ìsé hã, duré azeitona 'rã wa'ui wa hã, duré tridu 'rã ré hã, duré ìsu pese uptabi hã, duré powawê hã, duré pone'êrebã hã, duré awaru hã, duré wede na wedewara hã, duré dapawa'âbã ãna da te dama 're ìromhuri za'ra mono hã. ãne te uburé marĩ hã da te 're uipra za'ra aré, rowede'wa nori wi hã.

14 Tawamhã rowede'wa nori hã te za 'ri nho'õmo ma nharĩ za'ra, ãne:

— Uburé pese marĩ ìwê hã sô 're ìrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono hã ma si'utorĩ. Uburé asibro hã ma tã ìsimini pese za'ra wa'wa. Oto sôpêté zahu za'ra wa'aba õ di za. — ãne te za rowede'wa nori hã nharĩ za'ra, Babironiza ãma 're ìdahâimana za'ra mono nori ma.

15 Tawamhã roptede'wa nori hã dama rowede'wa nori hã danhibro pese na da te tiwi 're ìrob'uipra za'ra mono zém na 're ìsisibro pese uptabi za'ra mono nori hã te za duré romhã na aimasa, 'ri nho'õmo nhiti. Babironiza ãma da te ìrobzépata za'ra pipa te, te za romhã na aimasa. Te za duré sô aiwa'õ za'ra.

16 Sô siwa'õ za'ra sina, te za ãne simã ãma nharĩ za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tô dazô watobro, 'ri nho'ômo za'êtê âma 're ïdahâimana za'ra mono norî zô hã. Da'uza ïhâiwê uptabi na te aré 're dasi'uza za'ra, ïhâpré pese na duré ïhâpré dâ'â na ïwa'âbâ za'êtê na si. Dasipesezém na ïwa'âbâ za'êtê na ma tô aré 're dasipese za'ra, oru 'manharî na, duré êtê'ubuzi ïwa'âbâ za'êtê na, duré a'é tómo wawê ne ïtob'a 'manharî na. Æne aré marî na 're ïdasipese za'ra mono zé hã.

¹⁷ Tane nherê, ma tô ône haré ropsi'utôri, si'aba'rei waré na danhibro hã.

— Æne te za rowede'wa norî hã sô siwa'ô za'ra sina, sima nharî za'ra.

Tawamhã â poré mono bâ uba're na 're ïdahâimana za'ra mono hã te za duré romhã na aimasam ni, uba're na roti'wa norî hã, duré âma ïromhuri'wa norî hã, duré uba're na 're ïdanomro mono hã dama rowede'wa norî hã.

¹⁸ Tawamhã â norî hã 'ri nho'ômo nhizé, te te sâmri za'ra wamhã, te za duré 're sadari za'ra. 'Re sadari za'ra mono sina, te za âne sima nharî za'ra:

— Ô hã 'ri nho'u hã ïwê uptabi aré. ïsine hã 'ri nho'u hã ï'maihâimana ô. — Æne te za sima nharî za'ra, uba're na 're ïdahâimana za'ra mono hã.

¹⁹ Tawamhã rob'ru te, te za duré robzapru hã ti'rã nhisiwi sa'wari za'ra. Siwa'ô za'ra sina, te za duré âne sima nharî za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tô sô tiwatobro za'ra, 'ri nho'ômo za'êtê âma 're ïdahâimana za'ra mono zô hã. Ropipa uptabi di. Danhibro pese na ïwa da te wawî 're ïrob'uipra za'ra mono zém na, wa tô aré 're wasisibro pese za'ra, uba're na 're ïwahâimana za'ra mono hã. Tane nherê, ma tô si'aba'rei waré na ropsi'utôri ône haré. — Æne te za uba're na 're ïdahâimana za'ra mono hã sô dasiwa'ô za'ra sina, dasima nharî za'ra ni.

²⁰ Æne te ïawapari mono hã, ïnhotô 'rowim ne.

Taha wa, ma'âpé hâiwa âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã âma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, 'ri nho'ômo za'êne hã ïsi'utôrizém na. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norî, ma'âpé 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, ïsadawa wasu'u'wa norî zama, duré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norî zama. E marî wa. Babironiza âma da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono wa, 're ïhâimana u'âsi mono hã te te da'uprosi wa oto. Taha wa, te za âma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Tawamhã âne, wa tô duré te azabu. Hâiwa âma romhuri'wa ïsimiwada'uri pire hã ma tô êtê tómo wawê uptabi hã sarôtô. Te te sarôtô wamhã, ma tô âi ba time, â poré âma. Te te me sina, te âne tinha:

— Æne te za Babironiza hã 'ri nho'ômo za'êne hã sa'êtê uptabi daré uprosi, si'utôri da. Tawamhã ropsi te za oto sô nomro.

²² Tawamhã rowamremezêb ô di za oto. Danhimnhihârzêb ô di za. Duré danhimnhihârzê ïsryre hã robaba di za. Rowamreme'wai ô di za, duré ïsô're'wai ô di za, da te aré 're ïwapari za'ra mono hã. Rob'é'é uptabi di za. Duré romhuri nhipese'wa norî hã robaba uptabi di za. Duré êtê tómo wawê 'manharî na amnho, da te 're ïsub za'ra mono zé ruru hã da te 're wapari za'ra mono ô di za. Rob'é'é uptabi di za.

²³ Duré rob'uiwêzé hã te te oto dama 're rob'uiwê za'ra mono ô di za, Babironiza âma hã. Duré dasina 're damro za'ra mono ô di za oto.

Babironiza âma dama rowede'wa norî hã ma tô aré danhipai u sibro pese na 're hâimana za'ra, dama pire na. ïwa 're ïdahâimana za'ra mono norî hã ma tô simi'â na te te da'âma 're romhuri za'ra, 're ïhâimana u'âsi mono upana, ïsine marî zô si da te 're rob'ruiwapari pese za'ra mono da, ôhõ na dama 're rowê za'ra mono da newa.

²⁴ Babironiza āma ĩwa 're ĩdahāimana wasété za'ra mono norĩ hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhĩb'a'uwē te te 're simro, ĩsada wa wasu'u'wa norĩ zama. Babironiza norĩ zadawa para, ma tō duré daro mono bā dasiwazari da te 're danhimro. Taha wa, ma tō Babironiza hā daré uprosi ni. — Āne hāiwa āma romhuri'wa ĩsimiwada'uri pire hā te te ĩrowasu'uzé hā romnhowa.

Āne ĩnhotō 'rowim ne, te ĩ'awaihu'u mono hā, za ĩromhāimana mono zém na hā.

19

¹ Taha pari, wa tō duré wapa, hāiwa āma da'ahā uptabi na damreme 'rāihā na da te ĩnharĩ za'ra ne hā. Āne te damreme 'rāihā na nharĩ za'ra ni:

— Wanhib'apito 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono. Ta hā Danho'reptui'wa. Danhipai u wē uptabi di, duré waihu'u pese uptabi di.

² Marĩ na te te upai āna, te ĩ'uwaibaba si te te dama 're arowairébé, sena na. Pi'ōi wasédé hā 're ĩhāimana wasété mono zéb zarina, ĩsine daro mono bā 're dahāimana wasété za'ra mono wa, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩwasédé hā āma tihi. Ma tō wē'ō pese. ĩsib'a'uwē norĩ te te 're simroi mono wa, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā uprosi, pi'ō hā. — Āne pi'ō na 'ri nho'ōmo za'ētē na 're ĩdahāimana za'ra mono norĩ āma ĩsimiré'ézé hā.

³ Tawamhā te duré damreme 'rāihā na nharĩ za'ra ni:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono. 'Ri nho'ōmo za'ētē ro'o nhizé hā òne u'āsi hāimo 're sizédé si'réri mono wē te, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono. — Āne te nharĩ za'ra ni.

⁴ Tawamhā 24 na dama ĩpire za'ra norĩ hā duré maparane si'uiwa na ropoto na ĩhāiba norĩ hā ma tō hi'rātītō ana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma wata za'ra da, danhib'apito simasisizém na ĩsāmra āma. Āne te āma tiwata za'ra:

— Tane tō. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si' 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono. — Āne te āma si'uzei pese za'ra.

Pone'ērebā ĩmrozém na datozé wasu'u, āma ĩsimiré'ézém na hā

⁵ Tawamhā danhib'apito simasisizém hawi te ni'wa hā tinha:

— Ma'āpé, Wanhib'apito 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si' 're aiwata u'āsi za'ra wa'aba mono, uburé ĩsib'a'uwē norĩ hā, dama aipire za'ra wa'aba norĩ hā, dama aiwapu za'ra wa'aba norĩ hā, duré uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono 're ĩhāimana wazéb za'ra wa'aba mono norĩ zama. — Āne te ni'wa hā tinha.

⁶ Tawamhā wa tō duré wapa, da'ahā uptabi na 're ĩdamreme zusi mono mre me hā. Ā'a'a 'rāihā ruru'u ne, damreme hā. Duré tāiwapsa'a za'ētē rārā'ā ruru'u ne, damreme hā. Āne te damreme 'rāihā na nharĩ za'ra ni:

— Uburé Danhib'apito uptabi, ĩwaihu'u pese uptabi hā ta hā danhipai u, pire uptabi na te 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za.

⁷ Bādā hā ma tō ĩwa waptārā, Pone'ērebā ĩmrozéb da hā. Duré āma ĩmro da hā ma tō sima apese. Taha wa, āma 're watoi u'āsi za'ra wa'aba mono. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wē uptabi wa, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono.

⁸ Za āma ĩmro ma hā, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tāma tisō, T'uzā hāirā wē uptabi hā, āma si'uzā da. — Āne te da'ahā uptabi na damreme 'rāihā na nharĩ za'ra ni.

Āma ĩmro da uza hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhĩb'a'uwē te te 're ĩromhuri wē za'ra mono zé, te wasu'u.

⁹ Tawamhã hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã te ìma tinha:

— Ma'âpé, âne âma rob'ui'éré: “Pone'ërebâ ìmrozém na datozéb u 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sô ìhârâ za'ra norî ma, tâma 're rowê uptabi za'ra mono di za.”

— Âne te hâiwa âma romhuri'wa hã ìma tinha, te âma rob'ui'éré da.

Âne te duré ìma tinha:

— Â hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã tô sena uptabi. — Âne te we ìma tinha.

¹⁰ Tawamhã tô ô hã hâiwa âma romhuri'wa papara, wa tô ìhi'râtītō aime, âma ìwata da aré. Tane nherê, te ìma tinha, âne:

— Tô'â. Âne 'manharî tō. Wa hã asine, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ìhâimana, asisânawâ norî ne hã, asiré ìsazei'wa norî ne hã. Ta norî hã roti tō sena uptabi hã, Zezusi te te dama 're ì'awaihu'u mono hã te te 're ìwaparî pese za'ra mono. Ta norî ne, wa 're ìhâimana, wa hã. Ma'âpé 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si 're aiwata mono.

'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hã, ìpê'êzani te te tâma 're ìwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, te ta norî hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. E marî na te bété te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. Tô ôhō na, Zezusi, ti'ab ré uburé te te dama 're ì'awaihu'u mono na si, te ta norî hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. — Âne te ìma tinha, hâiwa âma romhuri'wa hã.

Awaru ìrã nhisi ìsâmrã hã â hawi ropoto siwamnarî âma te te ì'ai'utézê wasu'u

¹¹ Taha pari, wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, ma tô ìma si'ridawa, hâiwa hã. Tawamhã awaru ìrã hã wa tô 'madâ. Ì'mapra'ba'wa nhisi hã, Dama ì'umna. Duré ìsisi amo hã, Tô sena uptabi na, ìsisi hã. Ta hã dawasédé hã da te 're ì'manharî za'ra mono zéb zarina te te 're da'awê'ô mono wamhã, tô ì'uwaibaba si te te 're da'awê'ô. Tô ìsarina si te duré te te 're da'ahã za'ra, te te âma upai âna. Duré dawasété na 're ìdanomro mono norî hã te te 're 'wapé za'ra mono wamhã, tô ìsarina si te te tâma 're rob'manharî za'ra, te te âma upai âna.

¹² Duré ìto hã aiwa unhama ro'o ne, ìto hã. Duré ì'rã na hã ì'rãzaza si'ubuzi hã, ahã uptabi di. Danhib'apito 'rãzaza si'ubuzi ne, ì'rãzaza mono hã. Duré ìhâiba na danhisi na rob'ui'éré hã, dama ìsa'rese'ô hã. Ôhō ma si waihu'u pese di, âma ìsimiré'ézé hã.

¹³ Duré ì'uza hã dawapru na hãzapré di. Taha nhisi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na, ìsisi hã.

¹⁴ Tawamhã hâiwa âma da'wapéi'wa norî hã te duré ìsarina sisa're, awaru ìrã na uza hãirã wê uptabi na.

¹⁵ Duré awaru ìrã na ìsâmrã zadai're hawimhã, te sib'ézé 'wa si'uiwa ì'wa pe hã aipra. Taha na, te za da'âma ai'uté, daro mono bâ 're ìdahâimana wasété za'ra mono norî âma hã. Simiwada'uri nhiptete na te za duré te te 're da'awada'uri. Uwa 'ru 'rã hã êtê're 're, ìwa'u zô da te 're wati za'ra mono wamhã, te za ìwa'u hã 're pu'u za'ra. Tane te za dawapru hã dawi 're pu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ìsiptete uptabi hã sa'êtê te te 're da'ahã za'ra mono wamhã.

¹⁶ Tawamhã duré ì'uza hãpa na ìsisi na rob'ui'éré hã, ìza na zama. Âne ìsisi na rob'ui'éré hã, uburé danhipai u Danhib'apito. Duré ìsisi amo na rob'ui'éré hã, Danhipai u dama ìpire.

¹⁷ Tawamhã wa tô duré sabu hâiwa âma romhuri'wa hã, aimawi hã. Bâtã nhisiwi te za. Tawamhã te hârâ 'râihã na uburé si norî zô hã, hâimo uptabi 're ìsisa'rei mono norî zô. Âne te sô tihârâ za'ra:

— We asina ubumroi wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za oto aima a za'ra wa'wa, sa'êtê na asaihuri aba da.

¹⁸Tawamhã daro mono bâ da'upsâtã mono nhi na te za asaihuri 'wa, adâ'â norĩ nhi na, ti'ai âma danhib'apito norĩ nhi na, da'wapéi'wa norĩ nhib'apito nhi na, duré da'wapéi'wa norĩ nhi na, duré awaru nhi na, duré awaru 'mapraba'wa norĩ nhi na, duré dapawa'âbã âna dawada'uri zarina si da te dama 're ïromhuri za'ra mono norĩ nhi na, duré dawada'uri âna dasi'uihã na 're ïdahâimana za'ra mono norĩ nhi na, duré dama ïpire norĩ nhi na, dama ïwapu norĩ nhi na zama. Uburé pese daro mono bâ 're ïdahâimana wasété za'ra mono norĩ dâ'â nhi na te za asaihuri 'wa. — Âne ma si norĩ ma waihu'u za'ra, hãiwa âma romhuri'wa hã.

¹⁹Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã wa tô 'madã, ti'ai âma dama ïpire za'ra mono norĩ me. Ta norĩ hã ma tô tite da'wapéi'wai mono bâ te te 'rã'õtõ, awaru ïrã 'mapraba'wa hã te te siwi 'wapé da, duré ïsiré da'wapéi'wa norĩ zama te te siwi 'wapé za'ra da.

²⁰Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã ma tô âri ni. Awaru ïrã 'mapraba'wa ma tô ti'â. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu newa, romhõsi na dama 're ïsadawa nhipese mono, ma tô duré ïsiré ti'â. Ta hã ma tô aré â hawi ropoto siwamnarĩ nhõ'a te te 're romhõsi, dama ïsa'rese'õ na. Te te 're ïromhõsi mono zém na ma tô dama 're sadawa nhipese aré, â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ïhãiba ui'ére mono hã, ïhãiba 'manharĩ na romhãiba âma 're ïdawata za'ra mono hã. Tawamhã awaru ïrã 'mapraba'wa hã ma tô â hawi ropoto siwamnarĩ hã wabzu, dama 're ïsadawa nhipese mono me. Unhama ro'o u'âsi u, ma tô hãiba ré wabzu, êtê ro'o nhizédé uzé pire u.

²¹Tawamhã awaru ïrã na ïsãmra hã tizadai'ré hawi sib'ézé 'wapa i'wa pese si'uiwa zahuré na ma tô uprosi, uburé pese da'wapéi'wa norĩ hã. Uburé ma sô'rebzãri pese. Tawamhã si norĩ hã danhi na saihuri mono wa, ma tô te te 'mahãpãri pese.

Âne ïnhotõ 'rowim ne, te ï'azabui mono hã, za ïromhâimana mono zém na hã.

20

Miu na Satanasihi âma pawasisi ré ïwahubzé wasu'u

¹Tawamhã wa tô duré 'madã, hãiwa âma 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã. Hãiwa hawi te wei mo, 'ridawazéb ré, ab're 'rehã 'ridawazéb ré, ïsi'uwazi nhorõ rutu ré zama.

²Tawamhã te te si'rai wi, ma tô ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã õne haré sa'êtê uptabi ti'â, siptete uptabi na. Ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã ta hã Satanasi, wanhitob'ru, duréihã wahi na ïshãiba. Ta hã hãiwa âma romhuri'wa hã te te sa'êtê âri wamhã, ma tô pawasisi, miu na wahub u pawasisi ré, 're hãimana mono da.

³Taha da, ma tô oto time, ab're 'rehã u. Ma tô ïré sito. Ma tô ïré upto, miu na wahub u daro mono bâ sadawa nhipese na te te 're da'a'rãmi tã mono da. Miu na wahub 'rãsutu parip si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para tãma wasihu ni, syry na a'â 're morĩ da, Satanasi hã.

⁴Tawamhã wa tô duré sabu, danhib'apito simasisizém ne 're ïdasi'ubumroi mono zé hã. Âma ïsi'ubumroi mono ma, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma pisutu za'ra, dahãimanazém na te te 're ïda'awaihu'u mono zéb zarina, dama pire na te te dama 're arowairébé mono da, ïsadawa para. Tawamhã wa tô duré 'madã'â za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te 're sazei pese

za'ra mono 'ru te, da te 're ĩrānhihāri za'ra mono norī pē'ēzani hā, tō sena na Zezusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're ĩrānhihāri za'ra mono norī pē'ēzani hā. Ta norī hā ā hawi ropoto siwamnarī āma 're ĩwata za'ra mono ō. Duré ĩhāiba 'manharī na romhāiba āma 're ĩwata za'ra mono ō. Duré ā hawi ropoto siwamnarī nhisi na ĩuihā ui'ére za'ra ō, duré ĩsib'rata ui'ére za'ra ō. Ta norī hā ma tō oto hāiba ré apā 're hāimana za'ra. Ma tō tihāiwa'utu za'ra. Tawamhā Cristuhu siré te oto dama pire na te te dama 're roti za'ra, Satanasi hā pawasisi ré, miu na āma ĩwahub u.

⁵ Ā hā, 're ĩdahāiwa'utu 'rata za'ra mono zé. Tawamhā miu na wahub 'rāsutu parip si, ma tō daro mono bā uburé pese 're ĩdadā'ā za'ra mono hā tahāiwa'utu za'ra ni, dahāiwa'utu 'rata na 're ĩdahāiwa'utu za'ra mono ō norī hā. Āne wa tō te azabu.

⁶ Tawamhā, 're ĩdahāiwa'utu 'rata za'ra mono norī ma hā, tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. Ta norī hā 're ĩdadā'ā zahu za'ra mono ne, unhamā ro'o u'āsi u, da te 're ĩdanhamra za'ra mono norī zu 're sisisi mono ō di za. Miu na wahub u te za 're ĩhāimana u'āsi mono ma sasedoti na 're hāimana za'ra, Cristuhu ma zama. Te za duré ĩsiré dama pire na te te dama 're roti za'ra, miu na wahub u.

Satanasi, unhamā ro'o u'āsi u, da te ĩmezé wasu'u

⁷ Tawamhā miu na wahub 'rāsutu wapsi, te za Satanasihi ma wasihu ni, 're ĩsa mono zém hawi oto watobro da.

⁸ Tawamhā watobro wamhā, daro mono bā te za oto te te 're da'a'rāmi, sadawa nhipese na. Ti'ai āma hā darom nhisi zahuré hā maparane za oto. Dodi na duré Madodi na darom nhisi zahuré hā. Tame te za Satanasi hā da'rā'ōtō, dasi'wapé da. Da'ahā uptabi na te za da'a'rā'ōtō. Ā poré zaihā na supara 're ĩsimi'wara mono ne, da'ahā uptabi di za.

⁹ Tawamhā daro mono bā te za oto dasiwi romnhitom ni. Da te dasiwi romnhitom wamhā, te za 'ri nho'u hā dasiwi ubu ni, 're ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩsawi mono hā, ĩsib'a'uwē norī, ĩwa 're ĩhāimana za'ra mono zé hā. Ta norī hā da te dasiwi uprosi da, te za dasiwi ubu ni. Tane nherē, 're ĩhāimana u'āsi mono hā te za hāiwa hawi uzā hā sāmra. Te te sāmra wamhā, te za āma da'uprosi, unhamā ro'o na.

¹⁰ Tawamhā Wa'uburé hā sadawa nhipese na te te 're ĩda'a'rāmi mono hā te za me ni, unhamā ro'o u'āsi u, ētē ro'o nhizédé uzé pire u. Ā hawi ropoto siwamnarī norī, da te ĩwabzurizéb u te za me ni. Tawamhā tame te za oto te te 're robzépata za'ētē u'āsi za'ra, ōne u'āsi.

Āne wa tō te awaihu'u, ĩnhotō 'rowim ne.

Da te 're ĩdaza're za'ra mono zé 'rāsutu wasu'u

¹¹ Tawamhā wa tō duré 'madā, danhib'apito simasisizé ĩrā hā, ĩsa'ētē uptabi hā. Āma ĩsāmra hā wa tō duré sabu. Tawamhā uburé uptabi, ma tō ti'a hā ai'utō, hāiwa zama. Marī ō uptabi di oto. Da te 're 'madā'ā zahuré mono ō di oto, ti'a hā hāiwa me. Tāibā ma tō ai'utōrī pese zahuré.

¹²⁻¹³ Tawamhā wa tō duré 'madā'ā za'ra, 're ĩdadā'ā za'ra mono hā, dama ĩpire norī hā, duré dama ĩwapu norī hā. Da'upsātā mono bā, te aihīni pese danhib'apito simasisizém nho're aimasam ni. Ā poré mono bā, ā na 're ĩdasi'utōrī mono norī zama te aimasam ni, adā 're ĩhāimana za'ra mono zém hawib zama. Tawamhā ĩbaihā ahā na ma tō sōzi za'ra ni, ti'ab ré uburé marī, da te 're ĩ'manharī za'ra mono zém na rob'ui'ére hā, marī ĩwē na, duré ĩwasété na zama. Ma tō duré sōzi ĩbaihā hā, 're ĩhāimana u'āsi mono 'rata za rowē na 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono norī nhisi ré hā. Tawamhā ĩbaihā na da te 're

ĩ'manharĩ wê za'ra mono zéb ui'éré zarina, ma tô da'ãma rowairébé za'ra ni. Da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zéb ui'éré zarina zama, ma tô aihĩni pese da'ãma rowairébé za'ra ni.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ĩbaihã na 're ĩhãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ĩsimi'wara mono zém na ĩsisi ĩsimi'wara ô norĩ hã ma tô sãmra ni, unhamarô'o u'ãsi u. (Ã hã unhamarô'o u'ã hã maparane ãma 're ĩdadã'ã zahu za'ra mono zé, te wasu'u.)

'Re ĩdadã'ã za'ra mono zé hã tâibã oto. Duré adã hã aré 're ĩhãimana za'ra mono zé hã, tâibã duré oto. Ma tô ab're 're sãmra ni, uburé adã'ã norĩ hã, unhamarô'o u'ãsi u. Taha wa, tâibã oto, adã 're ĩhãimana za'ra mono zé hã.

Ãne wa tô, za ĩromhãimana mono zé hã te azabu, danhotô 'rowim ne da te 're ĩrosawêrê za'ra mono ne.

21

Hãwa ĩté wasu'u, ti'a ĩté wasu'u me

¹ Tawamhã wa tô duré 'madã hãwa ĩté hã, ti'a ĩté zama. Hãwa 'rada hã ma tô ai'utôĩ pese, ti'ai 'rata zama. Ã zama ma tô ai'utôĩ pese.

² Tawamhã wa tô duré 'madã, 'ri nho'u hã, ĩwaséde hã ĩwa 're ĩhãimana mono ô hã, Zeruzarê ĩtém na ĩsisi hã. Hãwa hawi te wei mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hawi. Pi'ô hã oto mro da, 're ĩsi'uzã wê uptabi za'ra mono ne, ma we si'ra, 'ri nho'u ĩwê uptabi hã.

³ Tawamhã damreme 'rãihã hã wa tô duré wapa, danhib'apito simasisizém hawi we te te ĩnharĩ hã. Ãne te we ĩma tinha:

— Ma'ãpé, waihu'u. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te za oto dasiré 're hãimana u'ãsi, rãwi. ĩsib'a'uwê te za oto 're dahãimana u'ãsi za'ra. Te za tô oto dasiré 're hãimana u'ãsi. ĩsib'apito za'ra te za oto 're hãimana, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

⁴ Te za duré da'atômo u'ô, oto dapê'êzé ô u'ãsi 're dahãimana u'ãsi za'ra mono da. 'Re dadã'ã za'ra mono ô di za oto. Duré 're dasiwa'ô za'ra mono ô di za oto. Duré dahâzé, da te 're sêpata za'ra mono ô di za oto. E marĩ wa. Uburé 're ĩromhãimana 'rata mono zé hã si'utôĩ pese wa oto. — Ãne ma tô ni'wa tinha, mreme 'rãihã na.

⁵ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã danhib'apito simasisizém na ĩsãmra hã te ĩma tinha, ãne:

— Ma'ãpé waihu'u. Wa hã wa za tô marĩ ĩté hã te ab'manharĩ, ãhãna hã. — Ãne te ĩma tinha.

Tawamhã te duré ĩma ti'ru:

— Ma'ãpé ãne ãma arob'ui'éré mono. Ãhã wasu'u hã uburé marĩ ĩté hã za te ĩ'ab'manharĩ mono na hã, tô sena. Tô sena wa, ãhã na da te 're rob'umnhasi za'ra mono sina, da te 're ĩzazei pese za'ra mono da na, te za ãma ĩ'arob'ui'éré mo.

⁶ Tawamhã te duré ĩma tinha:

— Tãibã oto. Wa tô te ãma u'uwaimrami. Wa hã ĩsãna'rata hawimhã marĩ ô ré hã, wa tô 're ĩhãimana u'ãsi. Uburé marĩ hã si'utôĩ pese nherê, ĩsarina ĩsi'utôĩ ô di za, wa hã. Ône u'ãsi, wa za 're ĩhãimana.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te te 're 'rubu za'ra mono wamhã, wa za ã u'ã hã te tãma 're ôb za'ra, wa ãbã ãna, da te 're ãhuri mono wa, ĩsiré rowê na 're ĩdanomro u'ãsi mono zéb da hã.

⁷ Ni'wam norĩ hã tidã'ãzéb u'ĩwi sipizari ãna, Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma, wa za ĩsib'apito za'ra 're ĩhãimana. ĩnhĩb'a'uwê si te za oto 're hãimana za'ra.

⁸ Tane nherē, ni'wam norī hā te za unhamā ro'o u'āsi wa'wa 're hāimana u'āsi za'ra, aré da te 're simroi mono pipa te, īwi 're īsipizari za'ra mono norī hā, duré te te 're īzazei utōrī za'ra mono norī hā, duré marī īwasété uptabi na 're īhāimana wasété za'ra mono norī hā, duré dapārī'wa norī hā, duré dahāiba na 're īhāimana wasété za'ra mono norī hā, duré simi'ā na 're īhāimana za'ra mono norī hā, duré romhāiba 'manharī āma ī'upana 're īwata za'ra mono norī hā, duré sadawa nhipese na 're īhāimana za'ra mono norī hā. Uburé pese, te za ētē ro'o nhizédé uzé pire wa'wa 're dahāimana u'āsi za'ra, 're idahāimana wasété za'ra mono norī hā, unhamā ro'o u'āsi wa'wa. Unhamā ro'o u'ā hā maparane āma 're īdadā'ā zahu za'ra mono zé, te wasu'u. — Āne ma tō īma rowaihu'u siro, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

Zeruzarē itē wasu'u

⁹ Tawamhā 7 na hāiwa āma romhuri'wa norī siré hā ma tō misi we ītēme 'maimo, 7 na u'awi ré īhāimana za'ra norī siré hā, rob'manharī pipa na te te dama 're īrob'manharī wasété za'ra mono norī siré hā. Tawamhā āne te īzatō:

— We īsiré aimorī, Pone'ērebā mro da hā sabu da. — Āne te īzatō.

¹⁰ Tawamhā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma tō duré aimawi ī'uihā pi'ra. Te te ī'uihā pi'rai wa, wa tō duré aimawi īhāiba. Taha pari, ma tō hāiwa āma romhuri'wa hā īzaprō, ētē 'rāihā za'ētē uptabi u, ī'rāihā uptabi u. Te te īzaprōni wamhā, Zeruzarē itē hā wa tō 'madā, marī īwasédé hā īwa 're īhāimana mono ō hā, hāiwa hawi we te te īsi'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hawi.

¹¹ 'Re īhāimana u'āsi mono nhimirowa'na, te 'ri nho'u hā tirowa'a za'ētē. Ētē'ubuzi zarob'a si'ubuzi ne, ma ai'ubuzi, 'ri nho'u hā.

¹²⁻¹³ Duré 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra hā 'rāihā uptabi di. 'Ridawa īsa'ēne hā 12 na īhāiba hā. Bātā pusizém niwīmhā si'ubdatō 'ridawa īsa'ēne hā, duré bātā zasizém niwīmhā si'ubdatō 'ridawa īsa'ēne hā. Duré hāiwa'a're nhimire niwīmhā, si'ubdatō. Duré hāiwa'a're nhimi'e niwīmhā si'ubdatō, 'ridawa īsa'ēne hā. Uburé hā 12 na īhāiba hā. Duré 'ridawa za'ētē mono bā te hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā misi si simasa, 'ridawa 'madā'ā'wa norī hā. Duré 'ridawa za'ētē mono bā rob'ui'ére hā misi si, Izarazéhé 'ra nhisi mono na rob'ui'ére hā, 12 na ī'ra nhisi mono na rob'ui'ére hā.

¹⁴ Duré wa'ra nhana'rata uparizé mono hā ētē tōmo wawē topa hā 12 na īhāiba hā. Taha na 12 na Pone'ērebā zadawa wasu'u'wa norī nhisi mono hā. Misi si āma īsisi ui'ére mono hā.

¹⁵ Tawamhā hāiwa āma romhuri'wa hā te te īma īnharī hā te wedehu waré ne hā 're ti'ā, marī pibuzé hā, ētē'ubuzi pré oru 'manharī hā. 'Ri nho'ōmo zadaré te te āma īpibuzéb da hā te 're ti'ā, duré 'ridawa īsa'ētē mono pibuzéb da zama, duré 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra pibuzéb da zama.

¹⁶ Tawamhā 'ri nho'ōmo zadaré te te pibui mono wamhā, īsasé're mono hā aiwapsi ma wairébé, ti'ai pibuzém na īpibuzé mono hā. Īna're pibuzé mono hā aiwapsi ma wairébé. Duré ī'a're mono pibuzé hā aiwapsi ma wairébé, duré īsīhāi mono hā. Uburé pese aiwapsi īpibuzé mono hā. Āne īpibuzé mono hā, 2200 na ti'ai pibuzém na īna're pibuzé mono hā duré ī'a're pibuzé mono hā, duré īsīhāi pibuzé mono hā.

¹⁷ Tawamhā ma tō duré pibu, wa'ra hā īsimi'rāmi na hāza'ōtō zō. Te te pibui wamhā, 64 na īpibuzé hā. Ti'ai āma da te 're īropibu za'ra mono zéb za'ratazéb zarina, īpibuzé hā.

18 Duré 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra hã êtê'ubuzi zarob'a na 'l'manharî hã. Duré 'ri nho'u hã oru uptabi na si 'ri mono hã, aimawi na wazari âna. Aiwa simhi ne hã sarob'a uptabi di duré.

19-20 Duré 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra nhana'rata uparizé mono wazarimhã, misi si êtê'ubuzi wa'âbâ za'êtê mono hã îwamri mono bâ. 12 na êtê'ubuzi wa'âbâ za'êtê mono hã, îwamri mono bâ, îto pré wamri mono bâ, duré îtob'uzé wamri mono bâ.

21 Duré 12 na 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa za'êtê mono hã, a'é tōmo wawê ne îtob'a 'manharî mono hã, misi si. Duré 'ri nho'ômo 'ri wa'wa 'ri nhî'rîti wawê hã êtê'ubuzi pré oru uptabi na 'l'manharî hã, îwazari ô na. Aiwa simhi ne sarob'a uptabi di.

22 Tawamhã 'ri nho'ômo âma 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îdawata za'ra mono zé hã te îwa sãmri ô di. Robaba di. Uburé Danhib'apito uptabi hã, 'Re îhâimana u'âsi mono îwaih'u pe hã, duré Pone'êrebâi me oto 'râwi da'rata 're hâimana u'âsi zahuré mono na dá'âsina, îsôrôwa hã oto hâimana ô di.

23 Duré 'ri nho'ômo na hã bâdâ te te 're rob'uiwê mono ô di za oto, a'amo zama. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na te za oto te te 're rowa'a, Pone'êrebâ nhimirowa'a na zama.

24 Tawamhã daro mono bâ 're îdahâimana za'ra mono norî hã te za îsimirowa'a na 're dahâimana za'ra. Duré dama îpire za'ra norî hã te te 're îda'madâ'â za'ra mono norî hã te za tinhibro hã ahâ uptabi na 'wasa, 'ri nho'u îtêb u.

25 Tawamhã duré 'ridawa za'êtê mono hã 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa za'êtê mono hã te za 'ridawa haré 're simasab u'âsi, ône u'âsi sitob âna. Tame oto 're mara waihu'u mono ô wa, te za 'ridawa haré 're simasab u'âsi.

26 Tawamhã daro mono bâ te za danhibro hã 'wasari ni, 'ri nho'u îtêb u. Uburé dawaihu'u pese na romhuri pese zêb ré, te za asisi ni.

27 Tawamhã marî îwasédé hã da te 'mazasi za'ra ô di za. Duré 're îdahâimana waseté za'ra mono norî hã, duré 're îdazadawa nhîpese za'ra mono norî hã îtême 're danhisîsi waihu'u mono ô di za oto. Îbaihâ na 're îdahâimana u'âsi za'ra mono norî nhîsi 're îsimi'wara mono zém na, îsisi, 're îsimi'wara mono norî si, te za îtême 're sisîsi, Pone'êrebâ te na îsisi ui'éré ré mono hã.

Âne romnhowa îromhâimana mono hã, te 'azabui mono hã.

22

1 Tawamhã hâiwa âma 'Re îhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, tô ô hã ma tô duré îzaprô, â u'â hã te 'madâ'â da. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, dato sina 're îdanomro u'âsi mono zé hã. Simhi zarob'a uptabi ne â zarob'a uptabi di, â u'â hã. Panho'u 're îpraba za'ra mono ne, te 'Re îhâimana u'âsi mono norî simasisizêb zahâpâ hawi tipraba, Pone'êrebâi me.

2 'Ri nho'ômo wa'wa, 'ri nhî'rîdi înomro wa'wa, te tipraba. Duré wede hã â praba zaihâ si'uiwa na îsâna'rata si'uiwa hã te tame 're sa, î'râ hã da te 're huri mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata, dato sina 're îdanomro u'âsi mono zé hã. A'amo sidâpâsi î'râzé hã. Wahub sidâpâsi te 're 'râi u'âsi. Duré îsu hã daro mono bâ apâ âma 're îdazéptâ'â za'ra mono zêb da hã.

3 Duré marî îwasédé hã 'Re îhâimana u'âsi mono te te 're î'awê'ô pese mono hã, îwa 're hâimana za'ra mono ô di za, 'ri nho'ômo âma hã. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te 're îda'awê'ô pese mono hã îwa 're dahâimana za'ra mono ô di za.

Taha wa, 'Re îhâimana u'âsi mono norî simasisizé hã te za 're hâimana, Pone'êrebâi me, danhib'apito simasisizém ne hã, te te âma 're îda'ab'madâ'â

u'âsi zahuré mono zéb da hã. Taha wa, te za ĩsib'a'u'uwẽ norĩ hã ãma 're wata u'âsi za'ra.

⁴ Te za duré ĩ'ubu hã te te siwi 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Duré ĩsisi na uihã ui'ééré ré, te za 're hãimana za'ra.

⁵ Tamemhã 're mara waihu'u mono õ di za. 'Re robra waihu'u mono õ dá'ásina, rob'uiwẽzém na da te 're rob'uiwẽ za'ra mono õ di za oto. Duré bâdâ hã te te 're rob'uiwẽ mono õ di za oto. Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te za te te dama 're rowa'a. Tawamhã ĩsib'a'u'uwẽ norĩ hã te za ĩsadawa para pire na 're hãimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

Ãne romhã ré ĩromhãimana mono hã, ĩnhotõ 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hã, duré te ĩ'awaihu'u mono hã.

ZeZusi apã we timorĩzém na te te sina ĩdapo're pu'uzé wasu'u

⁶ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã tã õ hã te duré ĩma tinha, ãne:

— Ãhã wasu'u hã tã sena. Tã sena wa, te za rob'umnhasi sina da te 're sazei pese za'ra, da te 're wawã za'ra mono ãna. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, Tip'ézani hã te te tãma 're anhomri, taha na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Ta hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tã hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa hã we ĩzatõ, tã sena za ĩromhãimana mono zém na te aima awaihu'u sirõmo mono da, duré ĩnhipai u' ĩsib'a'u'uwẽ norĩ ma, te aima ĩ'awaihu'u mono zéb zarina tãma waihu'u za'ra mono da. — Ãne hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tã ĩma waihu'u.

⁷ Tawamhã ZeZusini mreme hã wa tã wapa, tizazei'wa norĩ te te ĩpo're pu'uzé hã. Ãne te tinha:

— Ma'ãpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morĩ su apã. Ãhã wasu'u hã tã sena, ĩbaihã na za ĩromhãimana mono zém na rob'ui'ééré hã ni'wa hã te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowẽ u'âsi mono di za. — Ãne te tinha, ZeZusi hã.

⁸ Wa hã Zuwã hã wa tã ãne uburé marĩ hã te awapari. Wa tã duré ãne te ab'madã'ã. Tawamhã ãne te awapari mono pari, duré ãne hã te ab'madã'ã mono pari, wa tã hãiwa ãma romhuri'wai papara aime, ãma ĩwata da, za ĩromhãimana mono zém na te te ĩma ĩ'awaihu'u mono ãma.

⁹ Tane nherẽ, te sina ĩ'uwati, ãma ĩwata tã da. Ãne te ĩma tinha:

— Tã'ã. Ãne 'manharĩ tã. Wa hã asine, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ĩhãimana, duré asisãnawã norĩ ne hã, ĩwasu'uwẽ na te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono norĩ ne hã. Duré ãhã wasu'u na ĩ'arob'ui'ééré mono wapari pese 'wa norĩ ne hã wa hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ma'ãpé 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma si 're aiwata u'âsi mono. — Ãne te ãma ĩwada'u.

¹⁰ Tawamhã te duré ĩma tinha, ãne:

— Ãhã wasu'u hã za ĩromhãimana mono zém na ĩ'arob'ui'ééré mono hã asima sawi õ di za. Ãma ronomro õ ré, za romhãimana mono na dá'ásina, te za sã'awi dama 're ĩ'awaihu'u mo.

¹¹ Ãne na za romhutu na ĩromhãimana mono zém na dama 're awaihu'u mono nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasété si õne haré te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, õhõ na si ãma 're hãimana za'ra mono tã. Duré ni'wam norĩ hã tihãiba na 're hãimana siwamnarĩ u'âsi za'ra mono wamhã, õhõ na si ãma 're hãimana u'âsi za'ra mono tã duré, rob'rãsutu u hã. Duré ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono wamhã, wẽ u'âsi ãma 're hãimana u'âsi za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma si 're nomro u'âsi mono wamhã, tã õhõ na si 're nomro u'âsi mono tã, rob'rãsutu u hã. — Ãne hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tã ĩma waihu'u.

12 Tawamhã Zezusihi mreme hã wa tô duré wapa, tizazei'wa norĩ te te ĩpo're pu'uzé hã. Āne te tinha:

— Ma'ápé waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morĩ su apã. We ĩmorĩ wamhã, ĩnhimipawa'âbâzé hã wa za we ĩsiré ti'â, da te ĩma 're ĩromhuri wê za'ra mono zéb zarina te âma da'apawa'âbâ mono da.

13 Wa hã duréihã marĩ ô ré hã wa tô 're ĩhâimana. Uburé marĩ hã si'utôřĩ pese nheré, ĩsarina ĩsi'utôřĩ ô di za wa hã. Ône u'âsi, wa za 're ĩhâimana u'âsi. — Āne Zezusihi mreme, te ĩwapari hã.

14 Duré, ni'wam norĩ hã uza hãirã da, ti'uza te te 're ĩ'upsôĩ pese za'ra mono hã, ta norĩ ma si tãma 're rowé uptabi za'ra mono di za. Tane tiwasété wi, 're ĩsipizari za'ra mono hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwasédé te te tãma 're ĩ'a'upsôĩ mono zé, te wasu'u, ĩ'uza hãirã hã. Ta norĩ si te za rob'rãĩ u'â hã te te 're huri, da te 're huri mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata âma 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã. Ta norĩ si te za duré ône haré 'ri nho'ômo u 're sisisi, 'ridawa za'eté na, ni'wa te te tiwi sitob za'ra âna.

15 Ni'wam norĩ si 'ri nho'ômo u 're sisisi waihu'u mono ô di za, marĩ ĩwasété uptabi na 're ĩdahâimana wasété uptabi za'ra mono norĩ hã, duré simi'â na 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã, duré dahâiba na 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré dapãrĩ'wa norĩ hã, duré romhâiba 'manharĩ âma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã, duré sadawa nhĩpese ze te, uburé dama 're ĩsadawa nhĩpese za'ra mono norĩ hã. Ta norĩ hã 're sisisi waihu'u mono ô di za, 'ri nho'ômo u hã.

16 Tawamhã Zezusihi mreme hã wa tô duré wapa. Āne te ĩma tinha:

— Wa hã Zezusi, wa tô hãĩwa âma ĩma romhuri'wa hã we atême satô, ã hã te ĩ'awaihu'u mono hã te te aima awaihu'u mono da, 'ri nho'ômo mono bâ ĩzazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'ôto u'âsi mono norĩ ma, awaihu'u mono da, ĩsipai u. Wa hã apito Dawihi nhĩhudu, za ĩsine ĩpire na te 're ĩda'ab'madã'â mono da hã. Wa hã awê u, wasi wawê 're ro'o pese mono ré, da'âma 're ĩ'awê za'ra mono ne, wa za romhâimanazép té, te dama 're apisutu, ĩmama nhĩb'a'uwê norĩ ma. — Āne te duré ĩma siwasu'u, Zezusi hã.

17 'Re ĩhâimana u'âsi mono pé'êzani hã te Pone'êrebâĩ mro da me, dazô 're hãrã u'âsi zahuré, âne:

— We 're anomro aba mono, â u'âsi u. — Āne te dazô 're hãrã u'âsi zahuré.

Tawamhã ni'wam norĩ hã âne hã te te 're wapari za'ra mono wa, â u'âsi u 're nomro mono wamhã, te za duré ĩhãrã zahuré na dazô 're hãsi u'âsi.

Da te 're 'rubu za'ra mono wa, da te 're ĩ'âhuri mono ne, ni'wam norĩ hã te te sima 're wê za'ra mono wamhã, te za tô â u'âsi u 're nomro, te te 're âhuri u'âsi mono da, wa'âbã âna. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zé.

Zuwã, te te dama âma ĩrob'ui'ére 'rãsutu zé wasu'u

18 Wa hã Zuwã hã, wa za oto âma aipo're pu'u sirômo za'ra wa'wa ĩmreme pire na, âhã wasu'u na, â ĩbahã na, za ĩromhâimana mono zém na te ĩ'arob'ui'ére mono hã, 're ĩwapari za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã âhã wasu'u hã siwa'ru sihawim na te te âma 're sa'eté za'ra mono wamhã, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra, ã ĩbahã na te te dama 're ĩrob'manharĩ pipa mono zé ĩsimi'wara mono zarina. Taha na, te za te te tãma 're sa'eté za'ra, ĩ'ahãri hã.

19 Duré ni'wam norĩ hã âhã wasu'u hã za ĩromhâimana mono zém na te ĩ'arob'ui'ére mono hawimhã tô senai ô newa, te te 're sani za'ra mono wamhã, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã rob'rãĩ u'â hã te te tiwi 're sawi za'ra, te te

dame 're huri tō mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata rowē na 're danomro u'âsi tō mono da. Te za duré 'ri nho'u ité hã iwē uptabi hã te te tiwi 're sawi za'ra, iwasédé hã iwa 're ihâimana mono o hã. Āhã na, wa tō ā ĩbahã na āma rob'ui'ééré pa, ā 'ri nho'ōmo na hã, duré rob'rãi u'âsi na hã.

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te duré ĩrēme ma siwasu'u, ā te āma ĩ'arob'ui'ééré mono na te te ĩma ĩ'awaihu'u mono 'wa hã. Āne te siwasu'u:

— Tō sena, wa za wei morĩ su apã. — Āne te siwasu'u.

Tane tō. Wanhīb'apito Zezusi apã we aimorĩ su'u tō.

²¹ Wa hã Zuwã hã wa za oto asawi za'ra wa'wa, ĩrēme ma. Wa ĩsima te 're aiwē u'âsi za'ra wa'wa, Wanhīb'apito Zezusi te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono da, duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. Āne wa ai'āma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa.